Juu³ tyʉ² ’e gafaa’²¹ Dios tya’ tsá²

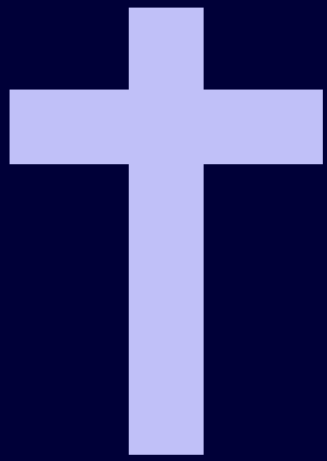

New Testament in Chinantec, Quiotepec (MX:chq:Chinantec, Quiotepec)

Juu³ tyʉ²ˀe gafaaˀ²¹ Dios tyaˀ tsá²

New Testament in Chinantec, Quiotepec (MX:chq:Chinantec, Quiotepec)

copyright © 1983 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Quiotepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Quiotepec [chq], Mexico

Copyright Information

© 1983, Wycliffe Bible Translators, Inc.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Quiotepec

© 1983, Wycliffe Bible Translators, Inc.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- You do not sell this work for a profit.
- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
3808f8d2-c323-5477-a114-0f18fe74613e

Contents

SAN MATEO 1
SAN MARCOS 55
SAN LUCAS 88
SAN JUAN 143
HECHOS 187
ROMANOS 240
1 CORINTIOS 263
2 CORINTIOS 285
GÁLATAS 299
EFESIOS 308
FILIPENSES 316
COLOSENSES 322
1 TESALONICENSES . 328
2 TESALONICENSES . 333
1 TIMOTEO 336
2 TIMOTEO 342
TITO 346
FILEMÓN 349
HEBREOS 351
SANTIAGO 368
1 PEDRO 374
2 PEDRO 381
1 JUAN 385
2 JUAN 391
3 JUAN 392
JUDAS 393
APOCALIPSIS 395

Júu³ tyú² 'e gajmaa¹a San Mateo

'Lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tya' Jesucristo

1 'E lo-o coon²¹ jí² 'e taai² jileei'²¹ tsacøøi'¹³ tya' Jesucristo, jaain²¹ jún² tya' 'lɨɨ²¹² David joongɨ tya' 'lɨɨ²¹² Abraham 'ii.

2 'In Abraham do jmii²¹ Isaac, joon Isaac do jmii²¹ Jacob, Jacob do jmii²¹ Judá coon'¹³ 'in ruu'²¹i catyaai² do. 3 Judá do jmii²¹ Fares coon'¹³ Zara joon sáa³o sii²¹ Tamar. Joon 'in Fares do jmii²¹ Esrom, Esrom do jmii²¹ Aram. 4 Aram do jmii²¹ Aminadab, Aminadab do jmii²¹ Naasón, Naasón do jmii²¹ Salmón. 5 Salmón do jmii²¹ Booz joon sáa³a sii²¹ Rahab. Joon 'in Booz do jmii²¹ Obed joon sáa³a Obed sii²¹ Rut. Obed do jmii²¹ Isaí. 6 Isaí do jmii²¹ røøi¹³ David. Joon røøi¹³ David do gasáa¹i Salomón coon'¹³ tsamɨ́² 'in galɨ́² tsamɨ́² tya' Urías.

7 'In Salomón do jmii²¹ Roboam, Roboam do jmii²¹ Abías, Abías do jmii²¹ Asa, 8 Asa do jmii²¹ Josafat, Josafat do jmii²¹ Joram, Joram do jmii²¹ Uzías. 9 Uzías do jmii²¹ Jotam, Jotam do jmii²¹ Acaz, Acaz do jmii²¹ Ezequías. 10 Ezequías do jmii²¹ Manasés, Manasés do jmii²¹ Amón, Amón do jmii²¹ Josías. 11 Josías do jmii²¹ Jeconías coon'¹³ tsaruu'²¹i. 'Yiia'¹³ joon ngajée¹i tsá² seein²¹ Babilonia 'in tsá² Israel sɨ'ñúu¹mo fu goo¹o.

12 Joon mo taain²¹² tsá² Israel Babilonia Jeconías do gasáa¹i Salatiel. Joon 'in Salatiel do jmii²¹ Zorobabel. 13 Zorobabel do jmii²¹ Abiud, Abiud do jmii²¹ Eliaquim, Eliaquim do jmii²¹ Azor. 14 Azor do jmii²¹ Sadoc, Sadoc do jmii²¹ Aquim, Aquim do jmii²¹ Eliud. 15 Eliud do jmii²¹ Eleazar, Eleazar do jmii²¹ Matán, Matán do jmii²¹ Jacob. 16 Jacob do jmii²¹ José. José do gacu'²mo cwoo²¹o María 'in lɨ́ɨ¹i sáa³ Jesús 'in sii²¹o jon Cristo.

17 Joon mo galiseein²¹ 'lɨɨ²¹² Abraham ca galiseein²¹ 'lɨɨ²¹² David galiseein²¹ daytyúuin² jmii²¹ tsá². La joon jon galiseein²¹ dyatyúuin² jmii²¹ tsá² ca mo galiseein²¹ 'lɨɨ²¹² David ca ngalíin² tsá² Israel sɨ'ñúu¹mo fu Babilonia. Joon dyatyúuin²gɨ jmii²¹ tsá² galiseein²¹ 'e la nʉ'gɨ 'e galiseein²¹ Cristo.

Mo galiseein²¹ Jesucristo

18 La no-o galɨ́² mo galiseein²¹ Jesucristo. María, 'in ilíin²in sáa³ Jesús, niganá¹ júu³ coon'¹³ Sé³. Pe la nʉ'gɨ icwaa¹a caain²¹ coon'¹³ Sé³ do gacáan¹in María yʉʉn²¹ coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Espíritu Tyú² tya' Dios. 19 Joon ñʉʉ'¹ tya'o Sé³ do, tsʉ jaain²¹ tsá² tyúi¹ 'ii, jo gali'iin²¹²in 'e faa'²¹ tsá² 'laa'²¹ tya'a, jiin'¹³ 'iin²¹²in itíuu²mo 'ido la jo ñii¹ tsá² fuu²¹. 20 Joon la 'ɨɨ²¹² 'ɨ¹-tsi Sé³ jilaa'²¹ 'elo lawa'a 'e cɨɨ¹o gajnéi¹ jaain²¹ ángel tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' tyaníi¹i joon gajin'²in:

—Sé³, jún² tya' 'lɨɨ²¹² David 'nʉ, 'ii'¹³mo'o María do lawa tsamɨ́² tyi'i. Jo jmaa²'a 'goo'²¹ tsʉ 'in yʉʉn²¹ gacáan¹in do, 'ii'²¹ tya' Espíritu Tyú² tya' Dios do. 21 Iliseein²¹ jaain²¹ xuui²¹² tsañʉʉ'¹ tya'a iunsii²¹'i JESÚS. Ilisii²¹ la joon tsʉ 'wii'¹³ ijmáa¹a tiin'¹³ tsá² tya'a jilaa'²¹ tsaa² tya'a.

22 Jilaa'²¹ 'elo galɨ́¹ la joon 'e untsiin¹in júu³ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' 'e gafaa'²¹ tsá² tya'a la mo jéei¹³. Gajin'²o:

23 Jaain²¹ sɨmɨ́² icáan²in yʉʉn²¹, joon iliseein²¹ yʉʉn²¹ tsañʉʉ'¹ tya'a.

Joon iunsii²¹ 'ii Emanuel.

('E 'øø'²¹tsi tsá² 'e sii²¹: Dios jee²¹² jna'.)

24 Joon mo gajná²-tsi Sé³ do gajmaa¹a jiin'¹³ la jin'² ángel tya' Ña'ñʉ'¹ʉ'. Joon ga'ii'²¹mo María lawa tsamí² tya'o. 25 Pe jo 'ee gajmaa¹a coon'¹³ 'ido ca galiseein²¹ 'in xuui²¹² tsañʉʉ'¹ nifu joon gaunsii²¹ 'ii JESÚS.

2

Jalíin² 'in 'øøi'²¹-tsí lɨ tyíin¹ sáa³ Jesús

1 Jesús galiseein²¹ fu coon²¹ fuu²¹ sii²¹ Belén 'e náa¹ coon²¹ 'wó² 'e sii²¹ Judea. Herodes lɨ́ɨ¹i røøi¹³ 'yiia'¹³ joon. Joon gatyalíin² 'inlɨ́ɨ¹³ røøi¹³ magos, tsá² jmɨɨ²¹²-tsi 'ii. Gatyalíin² fu Jerusalén jalíin² lɨ 'yeei²¹ ñi'¹ do. 2 Joon gaunngɨɨ¹ɨ 'in tsá² do:

—¿Xiiafu tyíin¹ 'in røøi¹³ 'in nigaliseein²¹ tya' tsá² Israel? Tsʉ jna'a naa²¹a'a lɨ' lɨ 'yeei²¹ ñi'¹ joon ganee²¹²na'a nʉʉ¹ tya'a. Joon nijalii²¹i'i jaun'goo²¹o'o 'ii.

3 Joon mo ganúu²un røøi¹³ Herodes 'elo lɨ́ɨ¹ 'láai² ga'ɨ¹-tsi 'áai¹ coon'¹³ jileei'²¹ 'in néei¹ Jerusalén do. 4 Joon 'in røøi¹³ do gatø'¹ø jileei'²¹ 'in tyʉ'² to² tya' untsá² coon'¹³ 'in tɨfo'² tya' ley tya' 'in tsá² do. 'E 'iin²¹²in litsáai¹-tsi xiiafu iliseein²¹ Cristo. 5 Joon 'in tsá² do 'in gatø'¹ røøi¹³ do gajin'²in:

—Fuu²¹ Belén joon iliseein²¹ Cristo. Tsʉ 'in tsá² 'in gafaa'²¹ júu³ tya' Dios calɨɨ gataan¹an ni jí² 'elo:

6 Joon 'nʉ-ʉ, fuu²¹ Belén 'e náa¹ lɨ roon¹on 'wó² tya' Judá,
jo lɨ́ɨ²u'u 'in pi'³gɨ la jee²¹² jileei'²¹ 'in tyʉ'² to² 'e 'wó² lo;
tsʉ icwo'ɨ́ɨ¹i jee²¹² lo jaain²¹ tsá² feei'¹ 'in tyʉ'² to² tsá² tyiia 'in seein²¹ Israel.

7 Joon gatø'¹ø Herodes 'in tsá² 'øøi'²¹-tsi do 'uun²¹mo, gaunngɨɨ¹ɨ coon'²¹ túu² lɨɨ gangoo¹o ni'íi¹in 'in nʉʉ¹ do. 8 Joon gasii¹ ni'²i 'in tsá² 'øøi'²¹-tsi do fu Belén. Joon jin'²in:

—Cwolíin²naa', cwo'nee'²¹naa' 'in xuui²¹² do. Joon mi tyee'¹naa' 'ii joon jmáa¹³aa' jna júu³ iní³ii niun'goo²¹oo jon 'ii.

9 Joon mo ganúu²un 'in tsá² 'øøi'²¹-tsi do júu³ tya' røøi¹³ do ngalíin²mo joon no. Joon 'in nʉʉ¹ do 'in ganíi²in 'in tsá² 'øøi'²¹-tsi fu lɨ née¹i fu lɨ 'yeei²¹ ñi'¹ ngóo¹o nifugɨxʉ lɨ ngalíin² 'in tsá² do. Ngoo²¹o ca ga'ɨ́ɨ² fu yʉ' lɨ raain¹ 'in xuui²¹² do. 10 Jløø'³mo 'áai¹ 'in tsá² 'øøi'²¹-tsi mo ganíi²in 'in nʉʉ¹ do. 11 Joon mo gangatáa¹i inʉʉ do gangaa¹i yʉʉn²¹ do coon'¹³ sáa³a. Joon gasi'²i 'wojníi¹i tyani 'in yʉʉn²¹ do joon gaun'goo²¹o 'ido. Joon ganá¹ cwóo¹ tya'a icwo'¹o 'in yʉʉn²¹ do cwanáa¹ coon'¹³ fuu²¹² sʉ́n² coon'¹³ jmɨ'³ 'mó² jmafuu²¹ sii²¹ mirra. 12 Joon Dios gajmaa¹a gacɨɨ¹ɨ 'in tsá² do 'e jo tsalíin²gɨ lɨ' lɨ tyíin¹ Herodes do. Joon ngaliin¹mo fuu²¹ goo¹o fu¹ lɨ' xiia'²¹.

Mo nangó¹ yʉʉn²¹ Jesús fu Egipto

13 Mo ngayuui'¹³ ngaliin¹ 'in tsá² 'øøi'²¹-tsi do la 'ɨɨ²¹² cɨ́¹ Sé³ gajné¹i jaain²¹ ángel tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Sé³ do:

—Ráan²u, jée¹i yʉʉn²¹ coon'¹³ sáa³a cwolíin²naa' Egipto. Joon cwotaan²¹²moo' do ca mi jmáa³aa júu³ tsʉ Herodes i'naa'²¹in 'in yʉʉn²¹ do ijnga'²mo.

14 Joon garoon¹on Sé³ joon lɨ 'woo¹ ngalíin² jée¹i yʉʉn²¹ do coon'¹³ sáa³a fu Egipto. 15 Do-o taan¹in ca gajún¹mo Herodes do. La lo-o galɨ́¹ 'e gatsín¹ júu³ tya' tsá² gafaa'²¹a júu³ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' la mo jéei¹ 'in gajin'²in: “Tø'³oo Yʉʉn²¹ Tyiia 'in taain²¹² fu Egipto.”

Tyʉ'² Herodes to² 'e júun²in jileei'²¹ yʉʉn²¹ seein²¹ fu Belén

16 Mo galili'³i Herodes 'e nigacon'²on 'in tsá² 'øøi'²¹-tsi 'ii tóo², 'áa¹mo gatsá² 'nii'²¹-tsi joon gatyʉ'²ʉ

to² júun²in jileei'²¹ yuun²¹ tsañuu'¹ 'in ni ngó¹ tún² jiin'¹ li la 'wó¹. Jileei'²¹ yuun²¹ tsañuu'¹ 'in seein²¹ Belén joongi li' caai¹ Belén gatyu'²u to² júun²in. Tsu la joon gajin'²in 'in tsá² 'øøi'²¹-tsi do 'e nigangaa¹i 'in núu¹ do. 17 Joon coon'¹³ la joon ngatiin'¹³ júu³ tya' 'lii²¹² Jeremías 'in gacwo¹ júu³ tya' Dios ca la mo jéei¹. Gajin'²in:

18 'Áai¹ 'náa¹ 'goo²¹ fuu²¹ Ramá ci'²i
xuui²¹²-tsi 'áai¹ tsu Raquel
ci'²i cwáain¹ tya' jóon¹on.
Pe jo 'iin²¹²in wa'a cwo'¹ tsá² 'ii
fo'feei'¹ tsu najún¹mo yuun²¹
tya'a.

19 Pe mo gangii¹in gajúin¹ Herodes gacíi¹i Sé³ fu Egipto do joon gajnéi¹ jaain²¹ ángel tya' Ña'ñu'¹u' 'in jin'² sii'²¹i 'ii:

20 —Ráan²un, cweei'¹ tee¹e xuui²¹² coon'¹³ sáa³a fu Israel tsu nijúun²mo 'in 'iin²¹²in ijngaai'² 'ii.

21 Joon Sé³ do garoon¹on joon gatøø¹ø xuui²¹² do coon'¹³ sáa³a fu Israel. 22 Pe mo galili'³i Sé³ do 'e jóon¹ Herodes sii²¹ Arquelao tyu'²u to² fu Judea 'goo'²¹o tsalíin² do. Joon coon'¹³ 'e cuu¹o gajmaa¹a Dios 'ii júu³ wa tsalíin² fu li sii²¹ Galilea. 23 Joon mo gatyalíin² li sii²¹ Galilea joon ngacwaa²¹ coon²¹ fuu²¹ sii²¹ Nazaret. La joon galí¹ 'e gatsín¹ júu³ gafaa'²¹a tsá² cwoo¹o júu³ tyú² tya' Dios la mo féei¹ 'in jin'²in:

—Iunsii²¹ tsá² 'ii: tsá² Nazaret.

3

Cwoo¹o Wó³ saai²¹ tsá² jmii²¹ júu³ tya' Dios coon²¹ li jo 'iin tsá² seein²¹

1 La jee²¹² tyíin¹ Jesús Nazaret ga'láa² Wó³ saai²¹ tsá² jmii²¹ 'wii²¹² cwoo¹o júu³ tyú² tya' Dios li jo 'in tsá² seein²¹ coon²¹ li sii²¹ Judea. 2 Joon gajin'²in:

—Cwojaa'²¹-'oo' coon'¹³ Dios tsu ti li tyu'² Dios to² jee²¹² tsá².

3 Jaain²¹ tsá² 'in gacwoo¹o júu³ tya' Dios la mo jéei¹ sii²¹ Isaías gafaa'²¹a cwáain¹ tya' Wó³ do mo gajin'²in:

Tá² coon²¹ ni 'oo¹o jaain²¹ tsá² fu
coon²¹ li jo 'in tsá² seein²¹,
jin'²in:
"'Ijó¹ Ña'ñu'¹u'. Tyaa²aa' tyú² tyii'
i'ii'¹³moo' 'ii, tsáa¹mo-'oo' 'e
tyú¹moo'",

jin'² Isaías.

4 Joon siin'³ Wó³ lí¹ jñú² camello, joon 'e 'ñúu¹ tu'²gi lí¹ coon'¹³ loo²¹. Joongi 'e gø'²ø jmaai'² sinii'²¹ coon'¹³ to'² sá² moo'²¹. 5 Joon 'in néei¹ ciudóo¹³ Jerusalén coon'¹³ 'in néei¹ la caain²¹ li sii²¹ Judea coon'¹³ 'in néei¹ coo'¹³ li ngíi¹i jmii²¹ Jordán jalíin² janúu²un júu³ tya'a. 6 Joon la jee²¹² jmoo¹o tyañii²¹ tya'a tyani Dios gasaa¹i Wó³ 'ii jmii²¹ tsi jmii²¹ Jordán.

7 Pe mo gacón² Wó³ cwáain¹ 'e 'áai¹ fúui¹ tsá² fariseos coon'¹³ tsá² saduceos jalíin² saa¹i jmii²¹, gajin'²¹in:

—¡Tsá² 'in coon'²¹ tsá² tóo² 'naa'! ¿'Iin nigasii'²¹i 'naa' 'e laa²¹²naa' yaanaa' jee²¹² coon²¹ wúu¹ 'e ni-jatyéein¹? 8 Cwojmaa²aa' jiin'¹³ la tíi²i jmá¹ 'in nigajoo'²¹-tsi. 9 Joon jo 'i¹-'oo': "Jo 'e tsangii¹na' tsu jún² tya' 'lii²¹² Abraham jna'." Tsu fuu²¹²uu 'naa' 'e ca 'e cuun²¹² roon¹ lo lí² jmá² Dios ca jún² tya' 'lii²¹² Abraham. 10 La lí¹ 'mó²-o líi¹i tsá² jon, joon Dios nityaa¹ tyú² ñityí² tya'a 'e tyu'²u 'mó² ca ti'² jmóo³, joon jilaa'²¹ 'mó² 'e jo cwo¹ 'oo-fuu²¹ tyú² tya'a ityu'²o joon ijún² coon'¹³ jí². 11 'E la ja'²mo jna sáa³na 'naa' jiin'¹³ coon'¹³ jmii²¹ 'e lí¹ lawa coon²¹ li² 'e nigajoo'²¹-'oo'. Pe 'in jó¹ ciin²¹gixu la jna isáa¹i 'naa' jmii²¹ coon'¹³ Espíritu Tyú² tya' Dios joon coon'¹³ jí². Feei'¹gi 'ii lagi jna ce jiin'¹³ jo tíi²na cón³oon míi¹i. 12 Joon san'²o 'ido 'mó² tyuun'²¹ trigo tsu

tɨ lí² untyʉ́² trigo tya'a. Ijmáa¹a coon'²¹ tyi¹ tya' trigo do. I'má² trigo fu lɨ 'má² tsá² trigo pe tyi¹ do tya'a ijún² coon'¹³ jɨ́² 'e jo dyʉʉ¹.

Mo gasaa¹i Wó³ jmɨɨ²¹ Jesús

13 Joon gacwo'ɨ́ɨ¹ Jesús lɨ sii²¹ Galilea joon gangóo¹ fu lɨ taain²¹² Wó³ do tɨ'² jmɨɨ²¹ Jordán. Gangóo¹ 'e saa¹i Wó³ 'ii jmɨɨ²¹. 14 Pe jo 'iin²¹²in Wó³ saa¹i Jesús jmɨɨ²¹. Joon gasɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—'Nʉ-ʉ 'ná¹ sáa²u'u jna jmɨɨ²¹. ¿Tɨ ñi²'i 'e sáa¹³na 'nʉ jmɨɨ²¹?

15 Pe gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—Cwó²du'u lí² jiin'¹³ la 'iin²¹²na. Tsʉ tyʉ́²-ʉ 'e jmoo²¹o' jilaa'²¹ jiin'¹³ la to² tyʉ'² Dios.

Joon Wó³ do gacwoo¹o júu³. 16 Joon mo ngayuui'¹³ gasaa¹i Wó³ jmɨɨ²¹ Jesús joon gacwo'ɨ́ɨ¹ Jesús tsi jmɨɨ²¹ do. Joon tsifu joon ganó¹ fu ñʉ'fú² joon Jesús gangaa¹i 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios lɨ́ɨ¹i maa²¹² gajngáa¹i yʉ' lɨ siin'²¹ Jesús. 17 Joon ganúu²un coon²¹ júu³ fu ñʉ'fú² 'e jin'²:

—'In no-o yʉʉn²¹ tyiia 'in 'iin²¹²na. Jløø'³moo 'áai¹ coon'¹³on.

4

Mo gacón² Satanás cwáain¹ xiiala lɨ́ɨi¹ Jesús

1 Tsifu joon gangajée¹i 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios Jesús fu coon²¹ lɨ jo 'in tsá² seein²¹. Icón² Satanás cwáain¹ xiiala lɨ́ɨi¹ Jesús.

2 Joon jee²¹² tunló¹ jmɨɨ¹ joon tunló¹ 'woo¹ jo 'ee gø'²ø jiin'¹³ xʉ. Joon gatsá² un'áa¹i mo ngɨ́ɨi¹ joon. 3 Joon Satanás gangatyéen¹in lɨ sin'² Jesús 'e 'iin²¹²in cón² cwáain¹ xiiala lɨ́ɨi¹ Jesús. Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—Wana 'nʉ-ʉ jóon¹ Dios tyʉʉ'¹³ to² cwolí² 'iñi'¹ 'e cuun²¹² roon¹on no.

4 Pe Jesús gañii¹i:

—Ni jí² tya' Dios jin'²in: "Jo taain²¹² tsá² tyʉ́²-ʉ fu juncwii²¹ lo jiin'¹³ coon'¹³ 'e 'iñi'¹ 'e sá² dø'²ø pe coon'¹³ jilaa'²¹ júu³ tyʉ́² 'e gafaa'²¹ Dios Jmii²¹."

5 Joon ngajée¹i Satanás Jesús ngalíin² 'e fuu²¹ nicwaai'³ Jerusalén. Joon gasáa¹i Jesús fu yʉ' cwo'¹ fee'¹ si'² do. 6 Joon gajin'² Satanás sɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—Wana 'nʉ-ʉ jóon¹ Dios, cwó² cwotee'²¹'u tsʉ ni jí² tya' Dios 'e jin'²:

Ityʉ'² Dios to² 'e 'áa¹i 'nʉ ángeles tya'a.

Isáa¹i 'nʉ coon'¹³ cwoo²¹o la coon'²¹ jo tyʉʉn'²¹ cuun²¹² tɨɨ¹³'ɨ.

7 Joon gañii¹i Jesús:

—Jin'²o jon ni jí² tya' Dios: "Jo untsáai¹-'o'o xiiala lɨ́ɨ¹i Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios tyi'i."

8 Xiia'²¹gɨ tún² ngajée¹i Satanás Jesús fu yʉ' moo'²¹ ñíi¹ 'áai¹. Joon ga'e'²e Jesús jilaa'²¹ fuu²¹ náa¹ la 'ui juncwii²¹ coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'ya'²gɨ tya'a. 9 Joon gajin'²in:

—Cwóo³-oo jilaa'²¹ 'elo tyi'i wana sii'¹³'i wojní²'i tyaní³ii 'e un'goo²'o jna.

10 Joon jin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—Cwei'², Satanás, tsʉ ni jí² tya' Dios jin'²: "Un'goo²'o Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios tyi'i; joon jmoo²'o jiin'¹³ to² tyʉ'² 'ii."

11 Joon Satanás do gajeen'²¹mo coon'¹³ Jesús. Joon gatyalíin² ángeles 'e unjíi²in Jesús.

'Láa² Jesús 'wii²¹² jmoo¹o to² tya'a fu lɨ sii²¹ Galilea

12 Joon mo ganúu²un Jesús 'e Wó³ do 'yúu¹i 'nʉñí³ gangóo¹on fu lɨ sii²¹ Galilea. 13 Pe jo gajaan¹ fuu²¹ Nazaret, gangacwaa²¹a fu Capernaum, coon²¹ fuu²¹ náa¹ tɨ' tyía¹ do. 'Wó² tya' 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ Zabulón coon'¹³ Neftalí. 14 La joon galɨ́¹ 'e gatsín¹ júu³ tya' jaain²¹ tsá² sii²¹ Isaías. 'Ii jaain²¹ 'in gafaa'²¹ júu³ tya' Dios la mo jéei¹. Joon gataan¹an ni jí² júu³ 'e jin'²:

15 'Wó² tya' Zabulón coon'¹³ Neftalí 'e roon¹ li' caai¹ tyíia¹, li' caai¹ li 'yee²¹i ñi'¹ jmii²¹ Jordán li sii²¹ Galilea, li néei¹ tsá² 'in jo seein²¹ Israel.
16 'In tsá² 'in néei¹ li 'íi¹ nuu²¹ ganii²¹i coon²¹ ji²² fee'¹.
Joon nigajná² joo'²¹ tya' 'in tsá² 'in tói¹ 'mó¹ do.
17 Joon ga'láa² Jesús 'wii²¹² cwoo¹o júu³ tyú², jin'²in:
—Cwojaa'²¹-'oo' coon'¹³ Dios tsu ti li tyu'² Dios to² jee²¹² tsá².

Tø'²ø Jesús tyúuin² tsá² 'in jmoo¹o to² saain'²¹ joo'²¹ taai²¹² jmii²¹

18 La 'ii²¹² ngóo¹o Jesús ti' tyíia¹ Galilea gangaa¹i gái¹ tsá² taain²¹² to² pii²¹i 'mó¹ tsi tyíia¹ do. Tsu joon to² tya'a. La 'oo'²¹ ruu'²¹mo 'in tsá² gái² do. Jaain²¹ sii²¹ Simón 'in sii²¹o jon Tú³, 'in jaain²¹gi sii²¹ Dii³.
19 Joon gajin'² Jesús sii'²¹i 'ido:
—Moo²¹o' coon'¹³ jna joon jmée³na 'naa' tsá² jmoo¹o to² saain'²¹ tsá² 'in líin² tsá² tyiia.
20 Tsifu joon gatuu²¹u 'mó¹ tya'a joon ngalíin²mo coon'¹³ Jesús.
21 Xuu ngó¹xu joon mo gangaa¹i gái¹gi tsaruu'²¹i. Jaain²¹ sii²¹ Jacobo, 'in jaain²¹gi sii²¹ Wó³. Jóon¹on Zebedeo 'ii. Táa¹i tsi barco coon'¹³ jmii²¹ 'míi¹i núu³. Joon gatø'²ø Jesús 'ii.
22 Joon tsifu joon ga'woo²¹mo 'e barco do. Do-o gatíuu²mo jmii²¹ joon ngalíin²mo coon'¹³ Jesús.

'E'²e Jesús tsá² fúui¹

23 Joon gangó¹ Jesús la caain²¹ li sii²¹ Galilea 'e'²e tsá² inuu cwo'¹ tya' tsá² Israel sii²¹ sinagoga. Ga'e'²e tsá² xiiala ilí² mi tyu'² Dios to² tsá² joon gaun'láa¹i Jesús tsatsaa'¹³ 'in tyán¹an jilaa'²¹ nii² jmoowúu¹.
24 Joon galicwii¹mo tsá² Jesús la caain²¹ li sii²¹ Siria joon gangajée¹i tsatsaa'¹³ 'in tyán¹an jmoowúu¹ 'láai² 'ii'¹³. Seein²¹ 'in taai² tyí². Seen²¹mo 'inlíii¹³ 'in taai² 'in'liii'³ alma tya'a, seen²¹mo 'inlíi¹i jmoo²¹ wúu¹ jooinñii'¹, seen²¹mo jon 'in sitsuu'¹³ cwoo²¹ tii²i. Joon gaun'láa²mo Jesús 'ii.
25 Joon fúu¹mo tsá² néei¹ Galilea ngalíin²mo coon'¹³ Jesús. Ngalíin²mo jon 'inlíii¹³ tsá² néei¹ Decápolis, coon'¹³ Jerusalén. Seen²¹mo jon 'in ningalíin² coon'¹³ fu li sii²¹ Judea joongi fu cwoo'¹³ roon¹on li' caai¹ li 'yeei²¹ ñi'¹ jmii²¹ Jordán.

5

Cwoo¹o Jesús júu³ tyú² tsaa'² moo'²¹

1 Joon mo gangaa¹i Jesús 'in tsá² fúui¹ li¹ gasoo¹o coon²¹ moo'²¹ joon do-o gacwó²o. Joon gangatyéein¹ tsá² tya'a cu' li' li tyíin¹in, 2 joon ga'laa²¹ Jesús 'wii²¹² 'e'²e 'in tsá² do, jin'²in:

'Iin 'in tsá² jløøi'³

3 —Jløø'³mo 'in ñí²i 'e 'ná¹ licwii¹in Dios, tsu tyu'² Dios to² 'ii.
4 'Jløø'³mo 'in néi¹ fa'í³ tsu icwo'¹o Dios 'ii fo'feei'¹ tya'a.
5 'Jløø'³mo 'in 'wo²-tsi 'áai¹ tsu i'ii'²¹mo 'e juncwii²¹ 'múui².
6 'Jløø'³mo 'in 'iin²¹²in 'áai¹ jmá¹a la to² tyu'² Dios, tsu Dios iuncoon'¹³on 'ii 'e jmoo¹o jiin'¹³ la 'iin²¹²in.
7 'Jløø'³mo 'in feei'¹-tsi tya' tsá² xeej'²¹ tsu ilifeei'¹-tsi Dios coon'²¹ tún² tya'a.
8 'Jløø'³mo 'in jo tóin¹ júu³ tya'a tsu 'ii-o iníi²i Dios.
9 'Jløø'³mo 'in jmoo¹o 'e seein²¹ tsá² tyú² la 'oo'²¹ 'ii tsu ilii¹in jóon¹ Dios.
10 'Jløø'³mo 'in ní²i wúu¹ tsu 'wii'¹³ jmoo¹o la to² tyu'² Dios tsu Dios tyu'²u to² 'ii.
11 'Jløø'³mo 'naa' mo jíi²in tsá² 'naa' joon jmaai'²¹ tsá² 'naa' joon faa'²¹a tsá² júu³ tajuu²¹ gó² tyi'naa' 'wii'¹³ cwáain¹ tyiia.
12 Jmaa²aa' jløø'³naa' jo cwolii¹innaa' caain'²¹ tsu i'ii'¹³naa' coon²¹ 'e tyú² 'áai¹ tyii'

fu ñʉ'fú². Tsʉ la joon jon gajmaa¹a tsá² tya' 'in nigacwoo¹o júu³ tyʉ́² tya' Dios ca la mo jéei¹, ga'øø¹mo tsá² 'ii.

'Naa' lɨ́ɨ¹naa' lawa ñi² joongɨ lawa coon²¹ jɨ́¹ 'e coo²¹ tyani tsá² taain²¹² juncwii²¹

13 ’"Naa' lɨ́ɨ¹naa' lawa ñi² jee²¹² tsá² taain²¹² juncwii²¹ lo. Pe wana jo jmaai'²¹gɨ to² ñi² tya'a, jo li ñi²gɨ 'uunñi² tya'a. Jo lí² liñi²gɨ tún¹. Jo jmeei¹gɨ to² jiin'¹³ 'e dya'² tsá² tya'i fu¹ 'ø'¹ tsá² joon.

14 ’"Naa', 'in lɨ́ɨi¹ tsá² tyiia, lɨ́ɨ¹naa' lawa coon²¹ jɨ́² 'e coo²¹ tya' tsá² taain²¹² juncwii²¹. Wana ná¹ coon²¹ fuu²¹ yʉ' moo'²¹ jo lí² 'meei'²¹ 'ña'a. 15 La joon jon jiin'¹³ jaain²¹ tsá² jo lí² 'úi¹ jɨ́² coon²¹ jɨ́² coo²¹o joon sii'²¹i nʉ' coon²¹ 'mó² 'ii'²¹ cwuu²¹. Pe xʉ joon isii'²¹i lɨ yʉ'gɨ do joon lí² jnee¹i jleei'²¹ 'in néei¹ tsi inʉʉ do. 16 Joon la joon 'naa' jmaa²aa' 'e tyʉ́² 'e tɨ́ɨ²naa' joon coon'¹³ la joon icón² tsá² cwáain¹ 'e tyʉ́² jmoo²oo' joon iun'goo²¹o tsá² Dios Jmii²¹ tyii' tyíin¹ nʉ'fú².

'E'²e Jesús tsá² cwáain¹ tya' ley

17 ’Jo cwolíi²naa' gacwéi¹na 'a jmáa³aa 'e jo 'ee to² tí¹gɨ ley tya' 'lɨɨ²¹² Moisés coon'¹³ júu³ ga'ee¹ 'in nigacwoo¹o júu³ tya' Dios la mo jéei¹. Jon'on gagóo³oo jmáa³aa la joon, gagóo³oo jmaa'¹³aa tsá² júu³ 'ee 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e júu³ do. 18 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa' la 'ɨɨ²¹² roon¹on ñʉ'fú² coon'¹³ cwoo'¹³ juncwii²¹ jiin'¹³ ca pii'³ wa'a lí¹ 'e jo 'ee to² tí¹ 'e ley do. Jmaa²¹mogɨ to² ca gatsín¹ jilaa'²¹ 'e 'ná² lí¹. 19 Joon doñi'iin wana jo jmoo¹o la to² tyʉ'² ley do, xʉfiin'¹³ 'e 'wéi¹gɨ 'e ley do, joon 'e'²e tsá² 'e jmáa¹a tsá² la joon, xaai²¹gɨ 'in tsá² do la jee²¹² jileei'²¹ lɨ tyʉ'² Dios to². Pe 'in jmoo¹o jiin'¹³ la tí² to² tyʉ'²ʉ joon 'e'²e tsá² 'e jmáa¹a la joon, tsafee'¹mo ilii¹in lɨ tyʉ'² Dios to². 20 Tsʉ fuu²¹²uu 'naa' wana jo 'øøi'²¹gɨ-'oo' joon wana jo jmaa²gɨɨ' jiin'¹³ la 'iin²¹²in Dios jmá¹ tsá² lagɨ 'in tɨfo'² tya' ley coon'¹³ 'in tsá² fariseos jo jmɨɨ²¹² cwotáan²naa' lɨ tyʉ'² Dios to².

'E'²e Jesús tsá² cwáain¹ tya' 'nii'²¹-tsi tsá²

21 ’Nanʉʉ²ʉʉn' júu³ tya' 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ jin'²: “Jo jngaa'¹²naa' tsá², tsʉ 'ná¹-a lisá² 'ii'²¹ tya' 'in jngaai'¹² tsá².” 22 Pe fuu²¹²uu 'naa', doñi'iin 'in tya'nii'²¹-tsi coon'¹³ ruu'²¹i ilisá² 'ii'²¹ tya' 'ii. Joon tya' jileei'²¹ 'in jíi²in ruu'²¹i 'in tsacøøi'¹³ jee²¹² 'in tyʉ'² to nifu ijmáa¹a 'ii'²¹ tya' 'ii. Joon 'in unsii²¹ ruui'²¹: “Tsá² caai²¹ 'nʉ.” 'Áai¹ tyan' 'íi¹ fo'² lɨ sityʉ́² 'in jin'² la joon.

23 ’"Wii'¹³ joon wa 'iin²¹²u'u cwo'²'o Dios coon²¹ 'e 'yaai¹-'o'o inʉʉ cwo'¹ pe la jee²¹² siin'¹³'in tyani altar do wa'a gatɨɨ'²¹-'o'o 'e 'ee'¹mo ruu'²¹'u 'nʉ, 24 tʉ́² 'e cwo'²'o Dios 'e 'yaai¹-'o'o do tyani altar. Joon cweei'², cwojmaa'¹³'a júu³ røø²¹ coon'¹³ ruu'²¹'u. Joongɨ ñi²'i ñicwo'²'o 'e 'yaai¹-'o'o do.

25 ’Joon wana 'iin²¹²in tsajée¹i 'nʉ tyani tsaa'to² 'e cwo'¹o 'nʉ tsaa², síin¹³ coon'¹³on júu³ røø²¹ tya'i fu lɨ cwolíin²naa' coon'¹³on joon coon'¹³ la joon jo tsajée¹i 'nʉ tyani tsaa'to². Tsʉ wana gajée¹i 'nʉ tyani tsaa'to² do, joon ityʉ'²ʉ to² 'ɨɨ'¹³ tya'a tsajéei¹ 'nʉ 'nʉñí³. 26 Joon 'e la ja'²mo fuu²¹²uu 'nʉ jo lí² júu¹³'u 'nʉñí³ do ca cɨ́²'ɨ coonti 'e cuu² do.

'E'²e Jesús tsá² 'e jo feei'¹ tsá² tsamɨ́²

27 ’"Nanʉʉ²ʉʉn' júu³ tya' 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ 'e jin'²: “Jo foo¹u'u tsamɨ́² tya' tsá² xeei'²¹.” 28 Pe fuu²¹²uu 'naa' doñi'iin 'in jøø²i jaain²¹ tsamɨ́² joon wana sooin²¹ tsá² 'ii lawa'a 'e niga'laa²¹o coon'¹³ 'ido.

29 'Wana unní²'i tsáa¹ jmoo¹ 'le'²u, tyí²ta, pí²ta wíin² tsʉ tyʉ́²gɨ wa'a tsa'ɨ́ɨ¹ unní²'i do lagɨ wa cwoo'¹³'o lɨ 'ii²¹ la tøø²¹u'u. 30 Sɨna cwoo¹'o tsáa¹ jmoo¹ 'le'²u tyʉʉ'¹³'ʉ, pí²ta wíin² tsʉ tyʉ́²gɨ tyi'i tsa'ɨ́ɨ¹ cwoo¹'o lagɨ wa cwoo'¹³'o lɨ 'ii²¹ la tøø²¹u'u.

'E'²e Jesús tsá² wa'a tíui² tsá² tsamɨ́²² tya'a

31 'Gajin'²in tsá² la mo jéei¹: "Wana tíui² tsá² tsamɨ́²² tya'a 'ná¹ cwo'¹o coon²¹ mo'jí² jin'²in 'e nigatíu¹mo 'oo²¹²o." 32 Pe fuu²¹²uu 'naa' wa gatíui² tsá² 'oo²¹²o, wana jo mo 'láa¹a coon'¹³ tsañʉʉ'¹ xeei'²¹, 'in tsañʉʉ'¹ do jmoo¹o 'e 'lee'²¹i 'in tsamɨ́²² do wa cuu'²¹i cwoo²¹o túun¹ coon'¹³ tsá² xeei'²¹. La joon jon doñi'iin tsañʉʉ'¹ 'in cuui'²¹ cwoo²¹o coon'¹³ jaain²¹ tsamɨ́²² 'in nigatíui² nʉʉ'¹ tya'a i'noo¹o 'in tsañʉʉ'¹ do tsaa² lawa'a fee'²¹i tsamɨ́²² tya' tsá² xee'²¹mo.

'E'²e Jesús tsá² 'e jo 'é¹ tsá² Dios

33 'Nanʉʉ²ʉʉn' júu³ tya' 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ 'e jin'²: "Jo cuu'¹³'u júu³ tyi'i 'e niga'é¹u tyani Ña'ñʉ'¹ʉ'." 34 Pe fuu²¹²uu 'naa' jo 'é¹u'u tyani tsá² coonti. Jo 'é¹u'u coon'¹³ ñʉ'fú² tsʉ joon si'² lɨ sɨlɨɨ²¹² tya' Dios. 35 Jon'gɨ'ɨ 'é¹u'u coon'¹³ cwoo'¹³ juncwii²¹ tsʉ do-o 'ø'²ø Dios. Jon'gɨ'ɨ coon'¹³ Jerusalén tsʉ do-o fuu²¹ tya' røøi¹³ 'in feei'¹. 36 Jo 'é¹u'u Dios coon'¹³ po'tyi²'i tsʉ jo lí² litaa²¹ sɨ 'wii'¹ 'ee jiin'¹³ coon²¹ jnʉ́¹ tyi'i. 37 Jiin'¹³ fóo¹³'o "joon" sɨ "'ún³" 'ee. Wana foo'²¹gɨ'ɨ 'áai¹ lawa 'e faa'²¹a 'in 'lɨɨi'³.

'E'²e Jesús tsá² 'e jo coon¹on tsá² tya'a

38 'Nanʉʉ²ʉʉn' júu³ tya' 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ 'e jin'²: "Wana gatyí²'i coon²¹ mɨ'² unní² tsá² la joon jon tyí¹ tsá² mɨ'² unní²'i. Joon wana gatyí²'i moojon² tsá² la joon tyí¹ tsá² moojón²'on." 39 Pe fuu²¹²uu 'naa': Jo tɨ́ɨ¹³u'u coon'¹³ 'in gó². Lɨ' cɨɨ'¹³'ɨ jmaa²'a. Wana gatyʉʉn¹ʉn tsá² ju'²'u cataain²¹² pe cwóo¹³'o lɨ' cataain²¹gɨ ju'²'u cwotyʉʉn¹ʉn. 40 Wana 'in 'iin²¹²in tsajée¹i 'nʉ tyani tsaa'to² 'e 'iin²¹²in tyí¹i 'mɨ'² tyii'¹³'i. Cwoo¹³'o 'mɨ'² tyii'¹³'i, cwóo¹³'o jon 'mɨ'³ jnʉ́¹ yʉ lúu¹³'u. 41 Joon wana 'in jin'² cwocón²'on láa¹a coon²¹ kilometro cwocón²'on coon²¹gɨ lɨ́ɨ¹. Joon wana 'in mɨɨ'¹³ 'nʉ cwoo'¹³'o 'ee mɨɨ¹ɨ do. 42 Joon mo 'iin²¹² tsá² 'e tyí² tyi'i cwoo'¹³ta.

'E'²e Jesús tsá² 'e 'ná¹-a 'e li'iin²¹²in tsá² 'in 'eei'¹ 'ii

43 'Nanʉʉ²oo' jon júu³ tya' 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ 'e jin'²: "Cwoli'iin²¹²mo'o tsá² 'in seen²¹u'u tyʉ́² coon'¹³on joon 'ee'¹mo'o 'in 'eei'¹ 'nʉ." 44 Pe jna-gɨɨ fuu²¹²uu 'naa', —gajin'² Jesús— cwoli'née¹moo' 'in 'eei'¹ 'naa', fáa¹³aa' tyʉ́² tya' 'in faa'²¹a 'laa'²¹ tyii', jmaa²aa' jmaai'² 'e tyʉ́² tya' 'in 'eei'¹ 'naa', fáa¹³aa' júu³ tyʉ́² tya' 'in jíi²in 'naa' joon tya' 'in jmaai'²¹ 'naa'. 45 Joon coon'¹³ la joon ilii²naa' jóon¹ Dios ñʉ²ʉʉ' 'in tyíin¹ ñʉ'fú². Tsʉ Dios jmoo¹ 'yeei²¹ ñi'¹ tya' tsá² gó² la joon jon tya' tsá² tyúi¹, jmoo¹o jon 'e tsáa¹ jmɨ́¹ jee²¹² tsá² jmoo¹o la to² tyʉ'²ʉ la joon jon jee²¹² 'in tsá² 'in jo jmoo¹o la to² tyʉ'². 46 ¿Tɨ lɨ́ɨ²naa' 'e tɨ́²-tsi Dios tyii' wa'a 'iin²¹²naa' jiin'¹³ 'in 'iin²¹²in 'naa'? Tsʉ 'in cón²on 'laa'¹³ tya' lɨ 'nɨɨ¹ tsá² jmoo¹o la joon. 47 ¿Tɨ lɨ́ɨ²naa' 'e tyʉ́² jmoo²oo' mo foo'¹³naa' 'e tyʉ́² tya' jiin'¹³ 'in tyʉ́² seen²¹naa' coon'¹³on? Ca 'in jo cwii¹in Dios jmoo¹o la joon. 48 Tsʉ 'wii'¹³ joon jmaa²aa' tyʉ́² tya' jileei'²¹ tsá² la jmoo¹o Dios tyíin¹ ñʉ'fú² tyʉ́² tya' jileei'²¹ tsá².

6

'E'²e Jesús tsá² tya' to² tyʉ́² 'e jmoo¹o tsá²

1 ’Jo jmaa²aa' 'e tyú² tya' tsá² jiin'¹³ la ní²i tsá² xeei'²¹, tsʉ wana jmoo²oo' la joon jo 'ii'¹³naa' tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios tyii' 'in tyíin¹ ñʉ'fú² jiin'¹³xʉ tya' 'e tyú² 'e nigajmaa²aa' do. 2 Tsʉ 'wii'¹³ joon jo fu'²'u tsá² mo 'e cwo'²'o tsá² sityéein¹³ jmii²¹². Tsʉ seein²¹ tsá² 'in sisíi²i 'i¹-tsi 'e jmoo¹o inʉʉ cwo'¹ sinagagas joon jee²¹² 'nú¹ 'in jmoo¹o 'e tyú² tya' 'in sityéein¹³ jmii²¹² pe jiin'¹³ 'e ní²i tsá². Joon faa'²¹ tsá² tyú² tya'a. Pe 'e la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', coon'¹³ 'e tyú² do 'e nigafaa'²¹ tsá² tya'a ga'ii'²¹mo 'ido jiin'¹³ i'ii'²¹i 'e gatíi²i. 3-4 Pe mo cwo'²'o 'e 'in sityéein¹³ jmii²¹², 'uun²¹mo cwo'²'o, ce jiin'¹³ 'in seein²¹ tyú² coon'¹³on jo ñii¹i. Joon Ña'ñʉ'¹ʉ' tyi'i 'in ni¹ jilaa'²¹ 'e jmoo¹o tsá² 'uuin²¹ icwo'¹o 'nʉ 'e gatíi²u.

'E'²e Jesús tsá² xiiala lí² faa'²¹ tsá² júu³ tyú²

5 ’Joon mo foo²oo' júu³ tyú² jo jmaa²aa' la jmoo¹o 'in tsá² 'in sisíi²i 'i¹-tsi 'e jmoo¹o. 'In tsá² do tí²-tsi téen²in inʉʉ cwo'¹ sinagogas joon lí lí¹ tyʉʉ'¹³ jee²¹² 'nú¹ téen²in faa'²¹a júu³ tyú² tya'a lí ni¹ tsá². Pe 'e la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa': niga'ii'²¹mo 'in tsá² do 'e gatíi²i. 6 Pe mi fo'²'o júu³ tyú² tyi'i joon 'ú¹'u tsi inʉʉ joon jní²'i 'ñú¹ do joon mí²'i 'uuin²¹ tyani Ñʉ'²'ʉ. Joon Ñʉ'²'ʉ 'in ni¹o jilaa'²¹ 'e jmoo¹o tsá² 'uuin²¹ icwo'¹o nʉ 'e gatíi²u.

7 ’Joon mo fó²oo' júu³ tyú² jo jmaa²aa' la jmoo¹o 'in jo cwii¹in Dios Jmii²¹, tsá² 'in faa'²¹a júu³ 'e jo 'ee to² tí² 'ii. Joon 'i¹-tsi 'e nuu¹un dios tya'a wa faa'²¹a 'láai² naa' júu³ tyú² tya'a. 8 Jo jmaa²aa' la jmoo¹o 'ino tsʉ Ñú²ʉʉ' nii¹o jilaa'²¹ 'e 'naa²aa' la nʉ'gi 'e mí²ii'. 9 Tsʉ 'wii'¹³ joon mo fó²oo' júu³ tyú² joon fo²oo' la no:

Nʉ'¹ʉ' tyíin¹ ñʉ'fú²,
cwoun'goo²¹o tsá² jiin'¹³ 'nʉ-ʉ.
10 Cwolí² 'e tyʉ'²'ʉ to² jee²¹² tsá².
Cwojmaa¹a tsá² taain²¹² juncwii²¹
jiin'¹³ la 'iin²¹²u'un la jmoo¹o
'in taai² ñʉ'fú².
11 Cwoo'¹³ jna'a 'uunñi² tyii'i jmii²¹²
no jiin'¹³ la 'naa²¹a'a.
12 Jmaa²'a fee'¹-'o'o 'wii²¹² tyii'i ji-
laa'²¹ 'e gó² 'e nigajmoo²o'o.
Tsʉ la joon jna'a nigajmoo²¹o'o
fee'¹-tsii'i 'e gó² 'e nigaj-
maa¹a tsá² tyii'i.
13 Jo cwo'²'o wa'a 'e 'naa²¹a'a tsaa²;
'láa²i jna'a jee²¹² jilaa'²¹ 'e
gó².
Tsʉ tyi'nʉ-ʉ jilaa'²¹ to² coon'¹³ ji-
laa'²¹ 'ii'²¹ coon'¹³ jilaa'²¹ 'e
'ya'²gi coon²¹ tøø²mo. Amén.

14 ’Tsʉ wana 'naa' jmoo²oo' feei'¹-'oo' tya' 'in nigajmaa¹a 'e gó² tyii' la joon jon Ñú²ʉʉ' 'in tyíin¹ ñʉ'fú² ijmáa¹a feei'¹-tsi 'wii²¹² tyii'. 15 Pe wana jo jmoo²oo' feei'¹-'oo' tya' tsá² xeei'²¹ la joon jon 'Ñú²ʉʉ' jo ijmáa¹a feei'¹-tsi 'wii²¹² tsaa² tyii'.

'E'²e Jesús tsá² cwáain¹ tya' mo gø'² tsá² tyiiañi'¹

16 ’Joon mo cøø²øø' tyiiañi'¹ jo jmaa²aa' fa'í³ lí²naa' la jmoo¹o 'in sisíi²i 'e 'i¹-tsí 'e jmoo¹o. Tsʉ 'iin²¹²in 'in tsá² do 'e iñí² tsá² 'e gø'²ø tyi-iañi'¹. 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa' niga'ii'²¹mo jilaa'²¹ ití²i. 17-18 Pe mo cøø'¹³'ø tyiiañi'¹ roon'¹³'un ní²'i joon xaai²¹² tyí²'i wuu'²¹ 'e jo liñí²i tsá² 'e cøø'¹³'ø tyiiañi'¹. Wa cøø'¹³'ø tyiiañi'¹ 'uuin²¹ 'e liñii¹o Ñʉ'²'ʉ joon 'ii icwo'¹o 'nʉ 'e gatíi²u.

'E'²e Jesús tsá² xiiala lí² sáa¹i 'e tyú² tya'a fu ñʉ'fú²

19 ’Jo saa²aa' jilaa'²¹ 'e tyú² tyii' fu ni cwoo'¹³ juncwii²¹ tsʉ fu ni cwoo'¹³ juncwii²¹ joo'fu² cuu'²¹u, si ili'oo² 'ee si itsataai² 'uun²¹ icón² 'ee. 20 'Áa¹mo tyú²gi tyii' wa saa²aa' 'e tyú² tyii' fu ñʉ'fú² lí jo icuu'²¹u

joo'fu² jon'gɨ ili'oo² joon jo lí² tsa-taai² 'uun²¹ icón². 21 Joon doñilɨ' 'e sáai¹ tsá² 'e tyʉ́² tya'a do-o jon 'iin²¹²in cwá²a —jin'² Jesús.

'E'²e Jesús tsá² xiiala ilí² ngɨ́¹i coon²¹ tsáa¹

Faa'²¹gɨ Jesús jin'²in:

22 —La 'ɨ¹-tsi tsá² la joon ingɨ́¹. Joon wana canii² 'ɨ¹-tsi tsá² coon²¹ tsáa¹ ingɨ́¹ la ngɨ́¹ tsá² mo jmɨɨ¹. 23 Pe wana gó² 'ɨ¹-tsi tsá² jo ñii¹i xiiafu tsáa¹a la mo ngɨ́¹ tsá² mo 'woo¹. Joon wa lɨ́ɨ²i tsá² 'e ngɨɨ¹ɨ mo jmɨɨ¹ pe 'e gó²o 'ɨ¹-tsi 'áa¹mo 'íi¹ nʉʉ²¹ lɨ ngɨɨ¹i.

'E'²e Jesús tsá² 'e 'ná¹-a 'iin²¹²in jiin'¹³ Dios Jmii²¹

24 'Jiin'¹³ jaain²¹ tsá² jo lí² jmáa¹a la to² tyʉ'² gái¹ ñi'fii²¹². Tsʉ ili'ee'¹i 'in jaain²¹ joongɨ 'in jaain²¹gɨ ili'iin²¹²mo. Joon wana ijmáa¹a la to² tyʉ'²ʉ jaain²¹ 'e jo 'ee ilitsáai¹-tsi 'in jaain²¹ do. Joon jo lí² jmá¹a tsá² la to² tyʉ'² cuu² la 'ɨɨ²¹² jmoo¹o la to² tyʉ'² Dios.

'E'²e Jesús tsá² 'e 'aa¹mo Dios Jmii²¹ 'in tsaa'¹-tsi 'ii

25 'Tsʉ 'wii'¹³ joon fuu²¹²uu 'naa', jo cuu'¹³-'oo' coon'¹³ jilaa'²¹ 'e cøø²øø' coon'¹³ 'e 'uu²uu' 'e taan²¹²naa' juncwii²¹ jon'gɨ tya' 'mɨ'² tyi²ii'. Tsʉ tyiin²gɨ juncwii²¹ tya' tsá² lagɨ 'e gø'² tsá² joon tyiin²gɨ cuerpo tya' tsá² lagɨ 'mɨ'² 'e tyi'²i. 26 Coon²oon' cwáain¹ tya' ton¹ 'øø¹i tya'cwí² tsʉ jo 'ee jñii¹i, jon'gɨ 'ee roo²¹ tya'a 'e coon¹on, jon'gɨ 'e coon¹on wa 'máa¹a tsi tyʉʉ², xʉ lɨ'ɨ Ñʉ'²oo' 'in tyíin¹ ñʉ'fú² cwoo¹o 'e gø'²ø 'ido. Joon tyiin²gɨ 'naa' lagɨ ton¹. 27 Jiin'¹³ jaain²¹ jee²¹² 'naa' lí² jmé¹i 'ña'a ca'no'³ metro lɨ níi¹gɨ coon'¹³ jilaa'²¹ 'e cu'²-tsi lɨ́ɨ²i.

28 '¿'Ee lɨ' cu'²-'oo' coon'¹³ jilaa'²¹ 'mɨ'² tyii²ii'? Tyaan²aan' cwáain¹ lí³ cartu'² 'e cwaain²¹ jiin'¹³ lɨ cwii'²¹. 'E lí³ do jo jmoo¹o to² jon'gɨ 'mii¹i 'mɨ'² 29 pe fuu²¹²uu 'naa', ca 'lɨɨ²¹² røøi¹³ Salomón coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'ya'²gɨ tya'a jo lɨ la lɨ 'e lí³ do. 30 Joon wana gajmaa¹a Dios jilaa'²¹ lí³ 'ya'²gɨ 'e taa'²¹ coon²¹ jmɨɨ²¹² joon coo²¹o coon'¹³ jɨ́², cwoliñí² 'naa' icwo'¹ Dios 'naa' jilaa'²¹ sɨɨn'¹³ɨɨn'. ¡Tsá² 'in cu'²-tsi coon'¹³ Dios 'naa'! 31 Tsʉ 'wii'¹³ joon jo cwotaan²naa' cu'²-'oo' coon'¹³ Dios. Jo 'ɨ¹-'oo' 'ee icøø²øø' jon'gɨ tya' i'uu²uu' jon'gɨ tya' 'mɨ'² ityíi¹³ii'. 32 'Áa¹mo 'ɨ¹-tsi 'in jo cwii¹in Dios tya' jilaa'²¹ 'e júu³ lo, pe Ña'ñʉ'¹ʉ' 'in tyíin¹ ñʉ'fú² ñii¹o jilaa'²¹ 'e 'ná¹ jméi¹ to² tyii'. 33 Pe cwoo'¹³-'oo' 'e tyʉ'² Dios to² 'naa' joon jmaa²aa' jiin'¹³ la 'iin²¹²in. Joon wana jmoo²oo' la joon i'ii'¹³naa' jilaa'²¹ 'e catyiia² do. 34 Jo 'ɨ¹-'oo' jmɨɨ²¹² nano tya' fa'í³ ilisá² tsa'oo²¹ tsʉ fa'í³ ilisá² tsa'oo²¹ 'e tya' tsa'oo²¹-o joon. 'E fa'í³ 'e sá² la coon²¹ jmɨɨ²¹² líin²mo tya' jmɨɨ²¹² joon.

7

Jo jmaa²aa' 'ii'²¹ tya' tsá² xeei'²¹

1 'Jo jmaa²aa' 'ii'²¹ tya' tsá² xeei'²¹ joon jo ijmá¹a Dios 'ii'²¹ tyii'. 2 Tsʉ Dios ijmáa¹a 'ii'²¹ tyii' jiin'¹³ la ni-gajmaa²aa' do. Coon'¹³ 'ii'²¹ 'e gatyiin²aan' tya' tsá² coon'¹³ 'ii'²¹ joon icoon¹on Dios 'ii'²¹ tyi'naa'. 3 Tyʉ́² jøø²'ø 'e tyi¹ pi'³ 'yʉ unní² tsaruu'²¹'u pe jo cón²'on cwáain¹ coon²¹ po'³ 'mó² 'yʉ unni²'i 'wo'o. 4 ¿'Ee lɨ' fu'²'u tsaruu'²¹'u: "Cwó² tyíi³ii tyi¹ 'yʉ unni²'i", pe joongɨ 'yʉ coon²¹ po'³ 'mó² 'yʉ unni²'i? 5 ¡'In sɨsɨɨ¹i 'ɨ¹-tsi 'e jmoo¹o 'naa'! Tyi¹du' po'³ 'mó² 'yʉ unni²'i jéei¹ joongɨ lí² tyi²'i tyi¹ 'yʉ unní² tsaruu'²¹'u.

6 'Jo cwoo²oo' 'e júu³ cwaai'³ tya' Dios tya' tsá² 'in lɨ́ɨ¹i la lɨ́ɨ¹i tsii²¹, 'in jo tsí¹ tsa'goo¹o, jo 'ee ilinʉʉ'¹³ʉ jiin'¹³ ijmee'²¹mo 'naa'. La joon jon jo cwoo²oo' jilaa'²¹ 'e jai'² lɨ́ɨ²naa', 'e lɨ la lɨ perlas tyii', tya' 'in tsá² 'in lɨ́ɨ¹i

la lɨ́ɨ¹i ñí¹ tsʉ jiin'¹³ i'ø'¹o 'e júu³ do —jin'² Jesús.

Cwoo'¹³-'oo' 'e cwo'¹ Dios 'naa' 'e tyʉ́² tya'a

Faa'²¹gɨ Jesús jin'²in:

7 —Mí²ɨ́' joon icwo'¹ Dios 'naa'; joon wana 'naa'²¹naa' Dios joon ityee'²¹moo' 'ii; joon wana pó²oo' 'ooca'nʉ́¹, Dios i'ná² tyii'. 8 Tsʉ tya' jileei'²¹ 'in mɨ́¹ɨ, i'ii'²¹mo; joon jileei'²¹ 'in 'noo'¹o ityii'¹³a; joon 'in pó² 'ooca'nʉ́¹ 'e 'náa¹a i'ná¹ tya'o.

9 'Jiin'¹³ jaain²¹ jee²¹² 'naa' jo icwoo²oo' yʉʉn²¹ tyii' coon²¹ cuun²¹² wa'a gamɨɨ¹ɨ coon²¹ 'iñi'¹. 10 Jon'gɨ cwoo'¹³naa' jaain²¹ mɨɨ'²¹ wa'a gamuu¹i jaain²¹ joo'²¹ taai² jmɨɨ²¹. 11 Joon wana 'naa', 'in lɨ́ɨ¹ 'in gó², ñí²oo' 'e cwoo²oo' 'e tyʉ́² tya' yʉʉn²¹ tyii', fee'¹gɨ áai¹ icwo'¹ Dios 'e tyʉ́² tya' 'in mɨ́¹ɨ.

12 'Tsʉ 'wii'¹³ joon jmaa²aa' tya' tsá² xeei'²¹ jiin'¹³ la 'iin²¹²naa' jmaa¹a tsá² xeei'²¹ tyii'. Coon'¹³ la joon itiin'¹³moo' 'e ley tya' Moisés coon'¹³ jilaa'²¹ júu³ tya' 'in tsá² 'in gacwoo¹o júu³ tyʉ́² tya' Dios ca la mo jéei¹.

Cwoo'¹³-'oo' 'íi¹ 'naa' 'ooca'nʉ́¹ cu'² áai¹

13 'Ii¹ 'naa' 'ooca'nʉ́¹ cu'² 'áai¹ tsʉ 'ú² 'áai¹ 'e 'ooca'nʉ́¹ si'² lɨ 'ii²¹ joon 'e fu¹ 'e tsá¹a lɨ 'ii²¹ 'áa¹mo 'ú² 'e fu¹ joon. Joon fúu¹mo tsá² tsalíin² fu¹ joon. 14 Pe cu'² áai¹ 'e 'ooca'nʉ́¹ tyi² fu ñʉ'fú² joon tii² 'e fu¹ 'e ngo'² fu ñʉ'fú². Joon xʉ tsá² 'in tsaa'²¹ 'e fu¹ 'e tsá¹a ñʉ'fú².

Cwii¹i tsá² 'mó² 'oofuu²¹ coon'¹³ 'oofuu²¹ tya'

15 'Un'øø'¹naa' yaanaa' coon'¹³ 'in tsá² 'in jin'² 'e faa'²¹a cwáain¹ tya' Dios pe jo jo'¹. Jalíin²mo jee²¹² 'naa' lawa joo'saa'²¹ xuui²¹² 'in 'wo²-tsi 'áai¹ pe 'yiia'¹ tsiinuu²¹ 'in 'lɨɨ'³mo 'ii. 16 Lí²-i licwii²¹naa' 'ii coon'¹³ jilaa'²¹ 'e jmoo¹o tsʉ jo cún¹ tsá² mɨ'³ wuunjøø'³ 'mó² tóon¹, jon'gɨ cún¹ tsá² mɨ'³ cwaríí³ 'mó² tóon¹ náa². 17 La joon jon coon²¹ 'mó² 'oofuu²¹ tyʉ́² cwoo¹o jiin'¹³ 'oofuu²¹ tyʉ́²-ʉ. Coon²¹ 'mó² 'e gó² cwó¹o jmaai'² 'oofuu²¹ 'e gó²-o. 18 Coon²¹ 'mó² 'oofuu²¹ tyʉ́² jo lí² cwo¹ 'oofuu²¹ gó² jon'gɨ lí² cwo¹o coon²¹ 'mó² 'oofuu²¹ gó² 'oofuu²¹ tyʉ́². 19 Joon jilaa'²¹ 'mó² 'oofuu²¹ 'e jo cwo¹o 'oofuu²¹ tyʉ́² 'ná¹ 'wiin'²¹in joon coo¹o. 20 Iliñí² 'naa' xiiala lɨ́ɨ¹i tsá² coon'¹³ jilaa'²¹ 'e jmoo¹o.

Jo jileei'²¹ i'ii'²¹i lɨ tyíin¹ Dios Jmii²¹

21 'Jo jileei'²¹ itsataai² lɨ tyíin¹ Dios Jmii²¹, 'in nigasɨɨ'²¹ɨ jna jin'²in: "Ña'ñʉ'¹ʉ', Ña'ñʉ'¹ʉ'." Jiin'¹³ 'in nigajmaa¹a la to² tyʉ'² Ñʉ'³oo itsataai² lɨ tyíin¹in ñʉ'fú². 22 Joon mi tyé¹ jmɨɨ²¹² joon fúu¹mo 'in jin'²in sɨɨ'²¹ɨ jna: "Ña'ñʉ'¹ʉ', nigafaa'²¹ jna'a coon'¹³ 'e sii²¹ 'nʉ, joon coon'¹³ 'e sii²¹ 'nʉ niga'wóo³na'a 'in 'lɨɨ'³ taai² 'alma tya' tsá², la joon jon nigajmoo²¹o'o milagros fee'¹ 'láai² tya' tsá²." 23 Pe joon ifuu²¹²uu 'ii: "Jo mo galicwíi³na 'naa', jeen'¹³naa' tyaní³ii jileei'²¹naa' 'in nigajmaa¹a 'e gó²" —jin'² Jesús.

Tún² 'ii'¹³ tɨɨfuu²¹ jmoo¹o tsá²

Faa'²¹gɨ Jesús jin'²in:

24 —Jileei'²¹ tsá² 'in nuu¹un joon jmoo¹o la to² tyʉ'²ʉʉ lɨ́ɨ¹i la lɨ́ɨ¹ tsá² 'in 'øøi'²¹-tsi, 'in jmoo'¹³ 'nʉ́¹ ni cuun²¹². 25 Joon mi jó¹ jmɨ́¹ mɨɨ'²¹, joon galifee'¹ jmɨɨ²¹, joon 'la'¹ tyí² 'e 'nʉ́¹ do pe jo gacɨɨ'² tsʉ si'² ni cuun²¹². 26 Pe 'in nuu¹un joon jo jmoo¹o la to² tyʉ'²ʉʉ lɨ́ɨ¹i la lɨ́ɨ¹ tsá² 'in bái¹ 'in gajmaa'¹³ 'nʉ́¹ ni too'¹³. 27 Joon mo najó² jmɨ́¹ joon galifee'¹ jmɨɨ²¹, ga'la'² tyí² 'e 'nʉ́¹ do. Joon gacɨ'²mo 'e 'nʉ́¹ do coonti.

28 Joon mo gauntyeei¹ Jesús júu³ tyaa¹a do 'áai¹ tsa'goo'²¹-tsi jileei'²¹ coon'¹³ 'e ga'ee¹e Jesús do. 29 Tsʉ ga'e'²e Jesús tsá² lawa 'in 'oo¹o to²

jo 'ee[1] la 'é[1] 'in tɨfo'[2] tya' ley tya' Moisés.

8

Un'láai[2] Jesús jaain[21] tsá[2] 'in lɨ́ɨi[1] jmoowúu[1] 'e jgoo'[21] tya'

1 Mo gajngáa[1]i Jesús 'e moo'[21] do fúu[1]mo tsá[2] ngalíin[2] caluu. 2 Joon gangatyéen[1]in jaain[21] tsá[2] 'in lɨ́ɨi[1] jmoowúu[1] 'e jgoo'[21] tya' coo'[13] lɨ ngaai'[1] Jesús. Joon 'in tsá[2] do gasii'[21]i wojníi[1]i tyani Jesús joon jin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ Jesús:

—Tsañʉʉ'[1], feei'[1]du'-'o'o, wana 'iin[212]u'un lí[2]-i un'láa[2]u jna.

3 Joon gataan[1]an Jesús cwoo[21]o tya' 'ido joon jin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—'Iin[212]moo jon. Un'láa[2]moo 'nʉ.

Joon tsifu joon ga'láa[2]mo 'e jmoowúu[1] 'e jgoo'[21] 'e lɨ́ɨ[1]i. 4 Joon jin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—Jo 'in fu'[2]'u jiin'[13] jaain[21]. Jiin'[13] cwoo'[13]'o cwo'eei'[13] 'wo'o untsá[2]. Joon cwocwoo[2]'o fa'[1] tya' Dios jiin'[13] la to[2] gatyʉ'[2] ley tya' Moisés. Joon coon'[13] la joon liñi[1] tsá[2] 'e niga'láa[2]mo'o.

Gaun'láai[2] Jesús tsa'leei'[13] tya' 'in tyʉ'[2] to[2] 'láa[2]

5 Joon mo ga'í[2] Jesús fuu[21] Capernaum joon gangatyéen[1]in jaain[21] 'in tyʉ'[2] to[2] 'láa[2] Roma co' lɨ siin'[12] Jesús 6 joon gajin'[2]in sɨɨ'[21]i 'ii:

—Tsañʉʉ'[1], jmaa[2]'a feei'[1]-'o'o 'wii[212] tyiia tsʉ jaain[21] tsa'leei'[13] tyiia raain[1] tsaa'[13]a coo'[13] 'mó[2] fu tyiia. 'Áai[1] jó[1] tsaa'[13]a cuu'[13] 'áai[1].

7 Joon Jesús gajin'[2]in:

—Inií[3]oo, niun'láa[2]na.

8 Joon 'in tyʉ'[2] to[2] 'láa[2] do gañii[1]i:

—Tsañʉʉ'[1], jo tɨ́ɨ[2]na 'e 'u'[2]'u inʉʉ tyiia, jiin'[13] tyʉ'[2]'ʉ to[2] 'e un'láa[2]mo tsa'leei'[13] tyiia joon i'láa[2]mo. 9 Seen[21]mo jaain[21] 'in tyʉ'[2] to[2] jna; jna-a jon tyʉ'[3]ʉʉ to[2] 'láa[2]. Joon mo tyʉ'[3]ʉʉ to[2] 'láa[2] tyiia 'e tsáa[1]a, tsaa[21]o. Joon wa fuu[212]uu, "na[1]" joon joo[21]-o. Joon wana tyʉ'[3]ʉʉ to[2] tsa'leei'[13] tyiia 'ee jmáa[1]a, jmaa[1]o.

10 Joon mo ganúu[2]un Jesús 'e júu[3] lo joon ganga'goo[21]-tsi, joon jin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'in ngalíin[2] caluu:

—'E la ja'[2]mo fuu[212]uu 'naa', jo mo gatsee'[21]na jiin'[13] jaain[21] jee[212] tsá[2] Israel 'in jo'[1] lɨ́ɨ[2]i la jo'[1] lɨ́ɨi[2] 'ino. 11 Fuu[212]uu 'naa' 'e fúu[1]mo jalíin[2] lɨ 'yeei[21] ñi'[1], jalíin[2]mo jon lɨ' lɨ yooi'[13] ñi'[1] jaa'[13]i 'í[1] coon'[13] Abraham, coon'[13] Isaac coon'[13] Jacob fu lɨ tyʉ'[2] Dios to[2] ñʉ'fú[2]. 12 Pe i'woo[21]mo Dios fu caluu 'in nanáa[1] tyʉ́[2] tya' 'e dø'[1] do. I'woo[21]mo fu caluu lɨ 'íi[1] nʉʉ[21]. Joon ityi'[2]i, joon cuu'[21]i moojóon[1]on —jin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ tsá[2] fúui[1] do.

13 Joon gajin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ 'in tyʉ'[2] to[2] 'láa[2] do:

—Cwei'[1] fu tyi'i, 'e jo'[1] ni galɨ́ɨ[2]u'u ilí[2] tyi'i.

Joon 'in tsa'leei'[13] tya'a tsifu joon ga'láa[2]mo.

Gaun'láa[2]mo Jesús 'yiiaunsáa[3] Tʉ́[3]

14 Joon gangó[1]o Jesús fu lɨ tyíin[1] Tʉ́[3], joon do-o gangaa[1]i 'yiiaunsáa[3] Tʉ́[3] taain[1] yʉ tyíi[2]. 15 Joon gason'[1] Jesús cwoo[21]o joon tsifu gacwó[2] tyíi[2]. Joon tsifu joon garoon[1]on joon gatyaa[1] tyʉ́[2] 'e idø'[1] Jesús coon'[13] 'in catyaai[2] do.

Gaun'láai[2] Jesús tsá[2] fúui[1]

16 Joon mo gatséi[1] ñi'[1] gangajée[1]i tsá[2] 'in taai[212] 'in 'lɨɨi'[3] alma tya'a lɨ sin'[2] Jesús. Joon mo gatyʉ'[2] Jesús to[2] 'e 'wé[1]i 'in 'lɨɨi'[3] do joon ga'woo[21]mo. Joon Jesús gaun'láai[2] ce jileei'[21] 'in tsatsaa'[13] do. 17 La joon galí[1] 'e gatsín[1] júu[3] ga'ɨ́ɨ[2] 'in tsá[2] gacwoo[1]o júu[3] tya' Dios la mo jéei[1] sii[21] Isaías mo gajin'[2]in: "Gajeen'[13]mo 'e jo pí[3]-tsi', joon ga'wo'[2]o jmoowúu[1] 'e lee[2]e'."

Lawa 'in 'iin[212]in ngɨ́[2] coon'[13] Jesús

18 Joon mo gangó¹ Jesús 'áai¹ fúui¹ tsá² niteen¹in ce cu' li' li siin'¹²in, joon gatyʉ'² Jesús to² wa'a tsalíin² tsá² tya'a li' ngoo'¹³ li náa¹ tyíia¹ do. 19 Joon jaain²¹ jee²¹² 'in tifo'² tya' ley do gangatyéen¹in li sin'² Jesús joon jin'²in siɨ'²¹i Jesús:

—Tifo'², 'iin²¹²na níi³ii coon'¹³ 'nʉ doñixiia' cwoo'¹³'o.

20 Joon Jesús do gañii¹i:

—'In cwii¹ sá² too²¹ tya'a tɨɨ² xá¹ joon 'in ton¹ sá² siɨ²i pe 'in Ruu'²¹i Tsá² jo sá² tya'a li ján³.

21 Jaain²¹gi 'in lɨ́ɨ¹i tsá² tya'a gajin'²in siɨ'²¹i Jesús:

—Ña'ñʉ'¹ʉ', 'iin²¹²na níi³ii coon'¹³ 'nʉ pe cwo'²'o ni'áai¹³duu ñʉ'³ʉʉ jéei¹ nifu.

22 Joon Jesús do gañii¹i:

—Na¹ coon'¹³ jna. Cwolí² cwo'aai¹ 'in jo cwii¹in Dios 'in 'liɨi²¹² do.

Jmoo¹o Jesús 'ɨɨ¹i tii² tyí²

23 Joon ga'í² Jesús tsi barco coon'¹³ tsá² tya'a 'in ngalíin² coon'¹³. 24 Joon garóon² coon²¹ tyí² tá² liɨlɨ́¹ ca ganga'ó² jmɨɨ²¹ tsi barco do. Joon cwuu²¹mo Jesús la jee²¹² do. 25 Joon tsá² tya'a ngalíin² ngaunjnaa¹-tsi 'ido. Joon gajin'²in:

—¡Ña'ñʉ'¹ʉ'! Laai²¹² jna'a. Ti li te²moo'o.

26 Joon Jesús do gañii¹i:

—¿'Ee li' 'goo'²¹oo' 'áai¹? ¡'Áai¹ xʉ jai'² lɨ́ɨ²naa'!

Joon garóon² Jesús joon gatyʉ'²ʉ to² 'e tyí² do coon'¹³ jmɨɨ²¹ do 'e ján² tii². Joon coonti gajaan¹an tii². 27 'Áai¹ tsa'goo²¹-tsi 'in tsá² do joon gajin'²in:

—¿'Iin-gi 'in tsañʉʉ'¹ no? Ca tyí² coon'¹³ jmɨɨ²¹ nʉʉ'¹³ʉ to² tyʉ'² 'ino.

Lawa gái¹ tsá² Gadara 'in taai² 'in 'liɨi'³ 'alma tya'a

28 Joon mo gatyíi¹a Jesús li' ngóo'¹³ tyíia¹ cataain²¹ do li roon¹ cwoo'¹³ 'wó² tya' tsá² seein²¹ Gadara gái¹ tsañʉʉ'¹ 'in taai² 'in 'liɨi'³ alma tya'a ga'woo²¹i li taa'¹³ 'áan³ tya' 'liɨ²¹². 'In gái¹ do 'in 'liɨi'³mo ca jo lí² ngɨ́i¹ tsá² li' co' li táa¹i. Joon gangatyéen¹in li sin'² Jesús. 29 Joon ga'láa² 'wii²¹² 'oo¹o gajin'²in:

—¿'Ee to² ñi'²'i jee²¹² jna'a, Jesús? Jóon¹ Dios 'nʉ. ¿Ti ñi'²'i 'e 'e'²'e jna'a wúu¹ la nʉ'gi ijó¹ 'ii'²¹?

30 Joon coo'¹³ joon taain²¹² ca poo²¹² ñí¹ fúui¹ liɨlɨ́¹ gø'²ø. 31 Joon 'in 'liɨi'³ taai² tya' 'in tsá² do gamɨɨ¹ɨ tyani Jesús jin'²in:

—Wana 'woo²¹o'o jna'a wa'a cwo'²'o tsatoo²¹o'o alma tya' 'in ñí¹ no.

32 Joon gajin'² Jesús siɨ'²¹ɨ 'in 'liɨi'³ do:

—Cwolíin²naa'.

Joon 'in 'liɨi'³ taai² alma tya' 'in tsá² gái¹ do ga'woo²¹mo joon ngataa²¹²i alma tya' 'in ñí¹ do. Joon tsifu joon 'in ñí¹ do ngalíin² cwiin¹in li' sɨjɨ́² joon gaxuu'²¹i tsi tyíia¹ do, joon gajgoo'²¹ jmɨɨ²¹ do.

33 Joon 'in 'aai¹ ñí¹ do ngalíin² cwiin¹in 'goo'²¹o fu ifuu²¹ gajmaa'¹³a tsá² júu³ xiiala galí¹ tya' 'in tsá² 'in taai² 'in 'liɨi'³ alma tya'. 34 Joon jileei'²¹ tsá² néei¹ 'e fuu²¹ do ngalíin² ngajøø²i Jesús. Joon mo gangaai¹ 'in tsá² do Jesús gamɨɨ¹ɨ tyani Jesús wa cwo'ɨ́ɨ¹i 'ido fu goo¹o.

9

Gaun'láa²i Jesús jaain²¹ tsá² 'in 'ii'¹³ tá² cwoo²¹ tɨɨ²i

1 Joon ga'í² Jesús tsi barco do joon gangɨ́ɨ¹i li' cataain²¹ caai¹ tyíia¹ do. Joon gatyee'¹²i fuu²¹ li taain¹. 2 Joon gajée¹i tsá² jaain²¹ tsá² 'in 'ii'¹³ tá² cwoo²¹ tɨɨ²i 'yuui² coon²¹ jmoo²¹. Joon mo ganí² Jesús xiiala jo'¹ lɨ́ɨ²i 'in jalíin² do gajin'²in siɨ'²¹i 'in tsatsaa'¹³ do:

—Tya¹-'o'o yú², ni'iin²moo tsaa² tyi'i.

3 Joon 'inlɨ́ɨi13 tɨfo'2 tya' ley 'in taai2 do niga'ɨ1-tsi: “'In tsá2 lo faa'21a 'laa'21 tya' Dios coon'13 júu3 tya'a.” 4 Joon galiñii1i Jesús 'ee 'ɨ1-tsi 'in tsá2 do joon gaunngɨɨ1ɨ, jin'2in:

—¿'Ee lɨ 'ɨ1-'oo' 'e gó2? 5 ¿No-o jo taai212gɨ fuu212uu 'in tsá2 no: “Ni'iin2moo tsaa2 tyi'i”, sɨ fuu212uu 'e: “Ráan2un ngɨ́2 tɨ́ɨ13'ɨ”? 6 Pe 'e liñí2 'naa' 'e Ruu'21i Tsá2 'oo1o 'ii'21 ili'iin2in tsaa2 tya' tsá2 mo taain212 juncwii21, jøø2øø' 'elo.

Joon gajin'2 Jesús sɨɨ'21ɨ 'in tsatsaa'13 dó2:

—Ráan2un no; pé1 jmoo21 tyi'i no, cwei'1 fu tyi'i.

7 Tsifu joon garoon1on 'in tsá2 do joon nga'2mo fu tya'a. 8 Joon gafoo'13mo 'in tsá2 néei1 do mo ganí2 'elo, joon gaun'goo21o Dios 'e nigacwo'1o Dios 'ii'21 'e li 'iin2 tsá2 tsaa2 tya' tsá2.

Mo gatø'1ø Jesús Mateo

9 Joon mo gacwo'ɨ́ɨ1ɨ Jesús fu lɨ taain1 do gangaa1i jaain21 tsá2 sii21 Mateo tyíin1in cón2 'laa'13 'e 'nɨɨ1 tsá2. Joon gajin'2 Jesús sɨɨ'21ɨ Mateo do:

—Na1 coon'13 jna.

Joon 'in Mateo do garóon2on lɨ tyíin1in joon gangó1 coon'13 Jesús.

10 Joon ga'í2 Jesús coon21 inɯɯ. Gøø'21ø 'íi1i. Joon gatyalíin2 fúui1 'in cón2 'laa'13 lɨ 'nɨɨ1 tsá2 coon'13 fúu1mogɨ 'in røøi21 tsaa2. Coon21 caan2mo néei1 gø'2ø coon'13 Jesús joongɨ coon'13 tsá2 tya'a. 11 Joon mo gangó1 tsá2 fariseos 'e tyíin1 Jesús gø'2ø coon'13 'in cón2 'laa'13 do gajin'2in sɨɨ'21 tsá2 tya' Jesús:

—¿'Ee lɨ' tyíin1 tɨfo'2 tyii' gø'2ø coon'13 'in cón2 'laa'13 joongɨ coon'13 'in tsá2 røøi21 tsaa2?

12 Joon nuu1un Jesús 'e jin'2 'in tsá2 do joon gajin'2in:

—'In tsá2 tyúi1 coon'13 'in tsá2 tyɯ́2 sɨ'ɨ́ɨ1-tsi jo 'néi1 tɨmɨ́1 tya'a, jiin'13 tsatsaa'13 'néi1 tɨmɨ́1 tya'a. 13 Cwolíin2naa', cwolitɨ́ɨ2moo' 'ee 'øøi'21-tsi tsá2 'e júu3 tya' Dios 'e jin'2: “'Iin212gɨɨ 'e jmá1a tsá2 fee'1-tsi tya' tsá2 xeei'21 lagɨ'ɨ cwo'1o jna fa'1.” Tsɯ jo gagoo212oo wa'a tǿ3øø 'in tsá2 tyúi1, gagoo212oo 'e tǿ3øø 'in røøi21 tsaa2 wa'a ijaa'21-tsi.

Gaungɨɨ1ɨ tsá2 Jesús cwáain1 tya' 'e gø'2 tsá2 tyiiañi'1

14 Joon gangatyéen1in 'in tsá2 'in ngɨ́1 coon'13 Wó3 saai1 tsá2 jmɨɨ21 co'2 lɨ tyíin1 Jesús joon gaungɨɨ1ɨ:

—'In tsá2 fariseos la joon jon jna'a tyé2e'e tyiiañi'1. ¿Ee lɨ jo gø'2ø tsá2 tyi'i tyiiañi'1?

15 Joon gañii1i Jesús:

—Jo jmoo1o tsá2 fa'í3 mo tsáa1a lɨ cuui'13 cwoo21 tsá2 la 'ɨɨ212 tyíin1 'in tsá2 cuui'13 cwoo21 do. Pe ijó1-o coon21 jmɨɨ212 mo jo tyíin1gɨ 'in nigacuui'13 cwoo21 do joongɨ idø'2ø tyiiañi'1.

16 'Jiin'13 jaain21 jo toon'13 'mɨ'2 fiin21 coon21 'mɨ'2 natsáai2 tsɯ mi ron'2 tsá2 itsɯɯ'2 'e 'mɨ'2 fiin21 do joon ilifee'2gɨ lɨ 'gɨɨ1ɨ. 17 La joon jon jo tyiia'21 tsá2 jmɨ'3 móo1 tsi loo21 tsáai2 tsɯ wana jmoo1o tsá2 la joon i'gɨɨ1ɨ 'e loo21 tsáai2 do joon tsa'ɨ́ɨ1ɨ 'e jmɨ'3 móo1 do coon'13 loo21. Tsɯ 'wii'13 joon tyiia'21 tsá2 jmɨ'3 móo1 tsi loo21 'mɨ́ɨ2 joon tyɯ́2 jee212 túun2 do.

Lawa jamɨ́1 Jairo coon'13 'in tsamɨ́2 'in gason'2 sɨɨn'3 Jesús

18 La jee212 tyíin1 Jesús faa'21a 'e júu3 do gatyía1 jaain21 tsá2 feei'1 tya' tsá2 Israel. Joon gasi'2i wojnií1i tyani Jesús joon gajin'2in:

—La ngayuui'13 júun2mogɨ yɯɯn21 tyiia. Pe wana cwoo'13'o cwotaan'13'an cwoo1'o tya'a joon ijiin'1in tún1.

19 Joon garóon2on Jesús gangóo1o coon'13 'ido coon'13 tsá2 tya'a. 20-21 Joon lɨ ningóo1o 'yuui fu1 gason'2on jaain21 tsamɨ́2 tsaa'13

tɨ' sɨɨn'3. Dyatun1 jiin21 ningó1 'e tuuin21 'in tsamí2 do. Ga'ɨ1-tsi 'in tsamí2 do: "Xʉfiin'13 coon'21 son'3on sɨɨn'3 'ido in'láa2moo." Tsʉ 'wii'13 joon gangatyéen1in caluu lɨ ngó1 Jesús gason'2on sɨɨn'3ɨn.
22 Joon gajiin1in 'ña'a Jesús gajøø2i 'in tsamí2 do joon gajin'2in:

—Tya1-'o'o yú2. Tsʉ niga'láa2mo'o tsʉ 'wii'13i jo'1o galɨ́ɨ2u'u.

Joon tsifu joon ga'láa2mo 'in tsamí2 do.
23 La jee212 joon gatyía1 Jesús tya' 'in tsafeei'1 do. Joon mo gangoo1o nataai2 tɨ́2 'e tɨ lɨ tsa'áa1mo 'ido joon ganaa212 'goo1 'áai1.
24 Joon gajin'2 Jesús:

—'Wóo2naa', tsʉ jo mo 'lɨɨi212 'in sɨmí2 no lɨ' cwuu21mo 'ino.

Joon 'in tsá2 do gacoo'21 ngɨ́ɨ2 tya' Jesús.
25 Mo ga'wóo2i 'in tsá2 do ga'í2 Jesús lɨ raain1 'in sɨmí2 do joon gason'2on cwoo21o 'ido. Joon garóon2o 'ido.
26 Joon galiñi1 tsá2 'in néei1 la caain21 fuu21 taa'13 do jilaa'21 'e nigalí1.

Mo gaun'láa2i Jesús gaí1 tsá2 tiui2

27 Mo gacwo'ɨ́1 Jesús tsi inʉʉ do gái1 tsá2 tiui2 ngalíin2 caluu Jesús 'oo1o tá2 jin'2in:

—¡Fúu2 cwolii1u jna'a, Jóon1 David!
28 Joon mo gatyee'12i Jesús fu tya'a 'in tsá2 tiui2 do gangatyéen1in joon gaungɨɨ1ɨ Jesús 'ii:

—¿Tɨ la jai'2 lɨ́ɨ2naa' 'e liun'láa2na 'naa'?

Joon gañii1i 'in tsá2 do:

—Jo'1o lɨ́ɨi2 jna'a, Ña'ñʉ'1ʉ'.
29 Joon gataan1an Jesús cwoo21o unni2 tsá2 tiui2 do joon jin'2in sɨɨ'21ɨ 'ido:

—Cwolí2 jiin'13 la jo'1 lɨ́ɨ2naa'.
30 Joon ga'lóo2o unní1i. Joon Jesús ga'ɨ́ɨ2ɨ júu3 jin'2in sɨɨ'21ɨ 'ido:

—Xúun2 fú2uu' jiin'13 jaain21 'e niga'lóo2o unní2ii'.
31 Pe xʉʉ joon xʉʉ 'wóo2i xʉ do joon gajma'2a júu3 jileei'21 'in néei1 do jilaa'21 'e nigajmaa1a Jesús tya'a.

Mo gaun'láa2i Jesús jaain21 tsá2 'in jo lí2 faa'21a

32 Joon mo ga'wóo2i 'in gái1 do joon 'in xeei'21gɨ ngataai2 jée1i jaain21gɨ tsá2 'in jo lí2 faa'21a lɨ tyíin1 Jesús. 'In 'lɨɨ'3mo 'yuui2 alma tya'a.
33 Joon mo gatyii1in Jesús 'in 'lɨɨi'3 'yuui2 alma tya'a do tsifu joon ga'láa2 'in tsá2 do 'wii212 faa'21a. 'Áa1mo tsa'goo21-tsi 'in tsá2 taai2 do joon gajin'2in:

—Jiin'13 cafu jo mo nee21e' fu goo21o' Israel la lí1 'e ganee21e' nano.
34 Pe 'in tsá2 tya' fariseos do gajin'2in:

—'In tsañʉʉ'1 no 'woo21i 'in 'lɨɨi'3 taai2 alma tya' tsá2 coon'13 'ii'21 tya' 'in tyʉ'2 to2 'ii.

Feei'1-tsi Jesús tya' tsá2

35 Ngóo1 Jesús la caain21 fuu21 coon'13 fuu21 pi'3 náa1 do. Tsi inʉʉ cwo'1 sinagogas gacwo1 júu3 tyʉ́2 tya' mi li tyʉ'2 Dios to2 tsá2. Joon gaun'láa2i jileei'21 tsatsaa'13 'in tyaan1an 'láai2 nii2 jmoowúu1.
36 Joon mo gajøø2i Jesús 'in tsá2 do fúu2 galɨ́ɨ2i ni'i 'ido tsʉ 'in tsá2 do lɨ́ɨ1i la lɨ́ɨi1 joo'saa'21 'in jo seein21 'in 'aa1i 'ii, 'woo'21o joon caain'21 lɨ́ɨ1i.
37 Joon Jesús jin'2in sɨɨ'21ɨ tsá2 tya'a:

—'E la ja'2mo, fee'1 'áai1 'e sá2 'e roo1 pe xʉʉ tsa'leei'13 seein21 'in jmaa1a to2.
38 Tsʉ 'wii'13 joon mí2ɨɨ' tyani Fii212 'in cwó1 'e roo1 'e sá2 'e síi1in tsa'leei'13 tya'a jee to2 'e cóon1on 'e garoo1o do.

10

Tø'2ø Jesús dyatooin1 tsá2 tya'a 'in sii21 apóstoles

1 Joon gatø'2ø Jesús dyatooin1 tsá2 tya'a joon gacwo'1o Jesús 'in tsá2 do 'ii'21 'e lí2 'wóo2i 'ido 'in

'liɨi'[3] taai[2] alma tya' tsá[2] joon 'e lí[2] un'láa[2]i tsá[2] jilaa'[21] jmoowúu[1] 'e líɨi[1] tsá[2].

2 'Elo-o 'e sii[21] 'in dyatooin[1] tsá[2] tya'a ilíi[2]in apóstoles: 'in nifu sii[21] Simón, sii[21]o jon Tú[3]; coon'[13] ruu'[21]i Díɨ[3]. Joon gái[1] jóon[1] Zebedeo 'in sii[21] Jacobo coon'[13] Wó[3]. 3 Seein[21] jon Lii[212] coon'[13] Bartolomé coon'[13] Tomóo[13] coon'[13] Untøø[2], 'in gacón[2] 'laa'[13] tya' 'e 'niɨ[1]i tsá[2] la mo jéei[1]. Joon seein[21] Jacobo, jóon[1] Alfeo; joon seein[21] jon Lebeo, 'in sii[21]o jon Tadeo. 4 Joon jaain[21] jee[212] 'ido sii[21] Simón, jaain[21] tsá[2] tya' tsá[2] coon[21] poo[212] sii[21] cananistas. Joon seein[21] jon Judas Iscariote, 'in ga'niɨ[1]i Jesús mo li ciɨin[1]gi.

Sii[1]in Jesús ji dyatooin[1] apóstoles tya'a 'e cwoo[1]o júu[3] tyú[2]

5 Joon Jesús gasii[1]in 'in dyatooin[1] tsá[2] tya'a do joon gatyu'[2]u to[2] jin'[2]in:

—Jo cwolíin[2]naa' li néei[1] 'in tsá[2] 'in jo seein[21] Israel, joon jo cwotaan[2]naa' fuu[21] náa[1] li sii[21] Samaria. 6 Tyú[2]gi wa'a cwolíin[2]naa' tya' jiin'[13] tsá[2] Israel 'in líɨi[1] la líɨi[1] joo'saa'[21] 'in nituu[1]i. 7 Cwolíin[2]naa', cwocwoo[2]oo' júu[3] 'e ti li tyu'[2] Dios to[2] tsá[2]. 8 Un'láa[2]naa' 'in tsatsaa'[13] joon 'in tsá[2] líɨi[1] jmoowúu[1] 'e jgoo'[21] tya'a. Jmaa[2]aa' jiin'[1] 'in najúin[1]. 'Wóo[2]naa' caluu 'in 'liɨi'[3] taai[2] alma tya' tsá[2]. 'Naa' niga'ii'[13]'naa' 'e 'ii'[21] lo 'e jo 'ee gaciɨin[1] tyii' la joon jo 'ee 'laa'[13] cón[2]oon'.

9 'Jo cwotyaan[2]aan' cuu[2] cwanáa[1] jon'gi cuu[2] cwataa[21] jon'gi cuu[2] yúun[2] 10 jon'gi tulóo[13]oo'. Coon[21] 'mi'[2] cwaa[21] cwotyíi[13]ii' joon jo cón[2]oon' míɨ[13]ɨi' jon'gi soon[2]oon' 'mo'u[2]. Tsu 'in jmoo[1]o to[2] tíɨ[2]i 'ii'[21]i 'e dø'[2]ø.

11 'Mi tyalíin[2]naa' coon[21] fuu[21] si coon[21] fuu[21] pi'[3] 'ee, 'naa'[13]naa' jaain[21] tsá[2] tyúi[1] joon do-o jón[2]oon' ca 'wóo[2]naa' do. 12 Joon mi cwotaa[2]naa' inuu joon fú[2]uu': 'Aa[212]moo' tyú[2]-u si'íɨ[1]-'oo'. 13 Joon wana ga'ii'[21]i tyú[2] 'e 'aa[212]i do iliseein[21] tyú[2]-u. Pe wa jo ga'ii'[21]i júu[3] tyii' tyiin[1]aan' 'e 'aa[212]i nigasíi[13]ii' do. 14 Joon wana jo 'ii'[21]i jon'gi jo 'iin[212]in núu[1]un júu[3] tyii' cwo'wóo[2]naa' 'e 'nú[1] do si fuu[21] do 'ee joon xuu[2]uu' 'laa[21] toon[212] tíɨ[13]ɨi'. 15 'E la ja'[2]mo fuu[212]uu 'naa' 'áai[1]gi iní[2] wúu[1] 'in tsá[2] néei[1] 'e fuu[21] do mi cwá[1] jmɨi[212] ijmá[1] Dios 'ii'[21] tya' tsá[2] lagi 'in tsá[2] néei[1] fuu[21] Sodoma coon'[13] Gomorra.

I'ø[1]mo tsá[2] 'naa'

16 'Tyan[2]duu' cwáain[1], síɨ[3]na 'naa' lawa joo'saa'[21] 'e cwolíin[2]naa' jee[212] tsiinuu[21]. Tsu 'wii'[13] joon jmaa[2]aa' lí[3]ii' la jmoo[1]o miɨ'[21] li'[3]i pe seein[21]naa' 'wo[2]-'oo' lawa jaain[21] maa[212]. 17 Lí[3]ii' jmaa[2]aa' tya' tsá[2] tsu tsajée[1]i 'naa' tyani tsaa'to[2] joon ipóo[1]i 'naa' tsi inuu cwo'[1] sinagogas. 18 Joon 'wii'[13] jna ijéi[1] tsá[2] 'naa' tyani tsaa'to[2] tsacøøi'[13] joongi tyani róøi[13]. Joon coon'[13] la joon lí[2] fó[3]oo' 'wii[212] tyiia tyaníi[1]i joongi tyani 'in jo tsáa[1]-tsi Dios. 19 Joon mi jéi[1] tsá[2] 'naa' tyani tsaa'to[2] jo cuu'[13]-'oo' 'ee ifó[3]oo' tyani tsaa'to[2] do tsu mi ti 'ii'[21] ifó[3]oo' Dios icwo'[1]o 'naa' 'ee ifó[3]oo' do. 20 Jon' 'naa' 'in faa'[21]a do pe 'in Espíritu Tyú[2] tya' Ñu'[2]uu' Dios Jmii[21] 'in faa'[21]a coon'[13] 'naa'.

21 'La 'oo'[21] ruu'[21]i tsajée[1]i ruu'[21]i tyani tsaa'to[2] ijngaa'[13]i la joon jon tsacøøi'[13] tsajée[1]i jóon[1]on. La joon ijmá[1] jóon[1]on coon'[13] sáa[3] jmii[21] it-sajée[1]i tyani tsaa'to[2] ijngaa'[13]i tsá[2] 'ii. 22 Jileei'[21] tsá[2] taain[212] juncwii[21] ili'ee'[1]i 'naa' tsu 'wii'[13] ja'[2]mo líɨ[2]naa' cwáain[1] tyiajna. Pe jileei'[21] 'in jmaa[1]a taa'[21] ca li tyéi[1] itiin'[13]mo. 23 Mo ga'ø[1]i tsá[2] 'naa' coon[21] fuu[21] cwíin[13]iin' fuu[21] li xiia'[21]gi. Tsu 'e la ja'[2]mo fuu[212]uu 'naa' 'in Ruui'[21] Tsá[2] ijó[1] la nu'gi icwíin[13]iin' la caain[21] fuu[21] li néei[1] tsá[2] Israel.

24 ’Jiin'13 jaain21 'in untsáa1a ilifeei'1gɨ lagɨ tɨfo'2 tya'a, jon'gɨ ilifeei'1gɨ tsa'leei'13 lagɨ ñi'fii212i. 25 'Ná1-a 'yaai1-tsi 'in untsáa1a 'e 'yee'1i jiin'13 la tɨfo'2 tya'a do, joon 'in tsa'leei'13 do 'e 'yee'1i jiin'13 la ñi'fii212i. Joon wana gaunsii21 tsá2 'in tyʉ'2 to2 inʉʉ do Beelzebú, ¿'ee iunsii21 'in tsá2 taai2 inʉʉ do? (Wana gasɨɨ'21ɨ jna 'e gó2 xʉfoo'3 'naa'gɨ jo sɨɨ'21ɨ 'e gó2.)

'Iin tɨ́ɨ2i jmá1 'gó2oo'

26 ’Tsʉ 'wii'13 joon jo jmaa2aa' 'goo'21 tyani tsá2. Jo 'e sá2 jiin'13 coon21 júu3 'e 'uuin21 wa' jo 'in liñi1. Joon jiin'13 coon21 'e sɨ'mó1 wa'a jo lijná2 nii2i. 27 Jilaa'21 júu3 'e fuu212uu 'naa' coon'21 cwofáa13aa' jee212 lɨ nuu1un tsá2. Joon jilaa'21 'e fuu212uu 'naa' lɨ 'uuin21 ca yʉ' 'nʉ́1 cwo'oo2oo'. 28 Jo jmaa2aa' 'gøø'21naa' 'in jngaai'12 tsá2 pe jo lí2 jngaai'12 alma tya' tsá2. Jmaa2aa' 'gøø'21naa' 'in lí2 'iin2 cuerpo coon'13 alma tya' tsá2 fu lɨ 'ii21.

29 ’Xʉfiinꞌ13 gái1 ton1 tyíin1 coon21 cuu2 pe jiin'13 jaain21 ton1 do ijúun2in wa jo cwo1 Dios Ñʉ'1ʉ' 'ii'21 tya'a. 30 Joon ca jñʉ́2 tyi'naa' sɨ'í3 tɨ ca mɨ'2 ce jilaa'21. 31 Tsʉ 'wii'13 tyiin2mo 'naa' lagɨ ton1 fúui1 jo jmaa2aa' 'goo'21oo'.

'Ná1-a jmaa2aa' júu3 tyani tsá2 'e cwii1naa' Jesucristo

32 ’Jileei'21 'in jmoo1o júu3 tyani tsá2 'e cwii1in jna la joon jon jna ijmáa3aa júu3 'e cwii1na 'ii tyani Ñʉ'3oo 'in tyíin1 ñʉ'fú2. 33 Pe tya' jileei'21 'in jo røø1i 'e cwii1in jna tyani tsá2 la joon jon jna ifo'3oo 'e jo cwii1na 'ido tyani Ñʉ'3ʉʉ tyíin1 ñʉ'fú2.

'Wii'13 cwáain1 tya' Jesús ijmá1a tsá2 tɨ' coon21 poo212

34 'Jo cwolíin2naa' 'e gagó3oo 'e jmáa3aa 'ii'21 'e liseein21 tsá2 tyʉ́2 coon'13 tsá2 taain212 juncwii21. Gagó3oo 'e 'wiin21 mɨɨ'13 jee212 tsá2 jon' wa' liseein21 tsá2 tyʉ́2 coon'13 tsá2. 35 Nigagó3oo ilisá2 mɨɨ'13 jee212 tsá2 coon'13 jmii21. La joon jon ilisá2 mɨɨ'13 jee212 sɨmɨ́2 coon'13 sáa3a. Ilisá2 mɨɨ'13 jee212 unloo212 tya'a coon'13 'yiiaunsáa3a. 36 La joon 'in tsá2 la 'oo'21 inʉʉ tya'a ili'ee'1mo ruu'21i inʉʉ tya'a.

37 ’Jileei'21 'in 'iin212gɨ sáa3 jmii21 lagɨ jna jo tɨ́ɨ2i ilíin2 tsá2 tyiia. Joon wana 'iin212gɨ tsá2 jóon1on lagɨ jna jo tɨ́ɨ2i ilíin2 tsá2 tyiia. 38 Joon wa jo 'iin212in júun2in 'wii'13 tyiia jo tɨ́ɨ2i ilíin2 tsá2 tyiia. 39 Joon 'in 'iin212in intiin'13 juncwii21 tya'a icaa1mo juncwii21 tya'a. Pe 'in caa1mo juncwii21 tya'a tsʉ 'wii'13 cwáain1 tyiajna, intiin'13 juncwii21 tya'a.

'E tyʉ́2 ijmáa1a Dios tya' tsá2

40 ’Joon mi 'ii'21 tsá2 'naa' inʉʉ tya'a tsʉ 'wii'13 lɨ́ɨ2naa' tsá2 tyiia lawa'a 'e 'ii'21 'in tsá2 do jna ñiia'oo. Joon mo 'ii'21 tsá2 jna lawa'a 'e 'ii'21 tsá2 Nʉ'3oo 'in gasii1in jna. 41 Joon doñi'iin tsá2 'in 'ii'21i jaain21 tsá2 'in cwoo1 júu3 tya' Dios inʉʉ tya'a i'ii'21i 'in tsá2 do coon21 røø21 'e la 'ii'21 'in tsá2 cwoo1 júu3 tyʉ́2 do tsʉ ga'iin'21 ni 'ido tsʉ 'wii'13 tsá2 cwoo1 júu3 tyʉ́2 'ido. Joon doñi'iin tsá2 'in 'ii'21i jaain21 tsá2 tyúi1 tsʉ 'wii'13 'in tyú1mo 'ii i'ii'21 'in tsá2 do jon coon21 røø21 la in'ii'21 'in tsá2 tyúi1 do. 42 Joon doñi'iin tsá2 'in cwo'1 tsá2 tyiia xaai1gɨ doñiee coon21 'e pi'3, 'e la ja'2mo fuu212uu 'naa', xʉfiin'13 coon21 vaso jmɨɨ21 cwii'21 gacwo'1o 'ido, i'ii'21i 'in tsá2 do coon21 'e tyʉ́2 tya' Dios.

11

Mo jalíin2 tsá2 tya' Wó3 saai21 tsá2 jmɨɨ21 jafee'13i Jesús

1 Joon mo ngayuui'13 gatyʉ'2 Jesús to2 'in dyatooin1 tsá2 tya'a jilaa'21

'e 'ná¹ jmáa¹a joon gacwa'ɨ́ɨ¹ɨ do ganga'e'²e tsá² joon gacwoo¹o júu³ tyʉ́² la caain²¹ fuu²¹ náa¹ do.

2 Yiia'¹³ joon 'nʉñí³ yuui² Wó³ saai²¹ tsá² jmɨɨ²¹. Joon mo galiñi¹ xiiala jmoo¹o Cristo do, joon gasii¹in Wó³ tsá² tya'a tsajǿǿ²i Jesús. 3 Ngaunngɨɨ¹ɨ:

—¿Tɨ 'nʉ-ʉ 'in Cristo 'in ijó¹ sɨ sɨjeen²na'a 'in xeei'²¹ 'ee?

4 Joon Jesús do gañii¹i:

—Cwolíin²naa' cwosíi¹³ii' Wó³ do jilaa'²¹ 'e niganí²ii' joongɨ 'e niganʉʉ²ʉʉ'. 5 Cwojmáa¹³aa' Wó³ júu³ xiiala nigalɨjnaa'²¹ 'in tsá² tiui². Joon 'in jluui'¹³ nigangɨɨ¹ɨ, joon niga'láa²mo 'in tsá² jgǿǿi'²¹, joon ganá¹ loocwóo¹o tya' 'in tsá² jo nuu¹un, joon 'in najúin¹ gajiin'¹o. Joon tya' 'in tsá² tañíi² niganuu¹o júu³ tyʉ́² tya' Dios. 6 Joon jlǿǿ'³mo 'in jo cu'²-tsi coon'¹³ jna.

7 Joon ngaliin¹mo 'in tsá² do joon ga'láa² Jesús 'wii²¹² tyaa¹ júu² cwáain¹ tya' Wó³ coon'¹³ 'in tsá² taai² do. Gajin'²in:

—¿'Ee lɨ' tyalíin²naa' tyajǿǿ²ǿǿ' fu lɨ jo 'iin tsá² seein²¹? ¿Tɨ tyalíin²naa' tyajǿǿ²ǿǿ' coon²¹ tó² 'e si'² jǿǿ'²¹ lɨ 'ɨ́ɨ²ɨ tyí²? 8 Wa jo la joon ¿'ee lɨ' tyalíin²naa'? ¿Tɨ tyalíin²naa' tyajǿǿ²naa' jaain²¹ tsá² tyi'³ mɨ'² 'ya'²gɨ? Niñí² 'naa' 'in tsá² 'in tyi'³ mɨ'² 'ya'²gɨ néei¹ fu lɨ tyíin¹in rǿǿi¹³. 9 'Naa' tyalíin²naa' tyajǿǿ²naa' jaain²¹ tsá² 'in cwo¹ júu³ tyʉ́² tya' Dios. Pe 'e la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa' nigajǿǿ²naa' jaain²¹ feei'¹gɨ lagɨ 'in gacwo¹ júu³ tyʉ́² tya' Dios la mo jéei¹. 10 Tsʉ ni jí² tya' Dios 'e jin'² cwáain¹ tya' Wó³ do:

Sɨ́ɨ³na jaain²¹ tsá² tyiia 'e tsáa¹a tyaní²'i.

Joon ityaa¹ tyʉ́² coon²¹ fu¹ lɨ ngɨ́²'ɨ.
11 Pe 'e la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa' jiin'¹³ jaain²¹ jee²¹² tsá² taai² juncwii²¹ jo seein²¹ 'in feei'¹gɨ lagɨ Wó³ saai²¹ tsá² jmɨɨ²¹. Pe feei'¹gɨ lagɨ Wó³ do doñi'iin 'in xaai²¹gɨ 'in 'í² lɨ tyʉ'² Dios to² tsá².

12 'Ca mo 'láa² 'wii²¹² cwó² Wó³ júu³ tyʉ́² la ca nano jo ga'ǿǿi'²¹-tsi tsá² rǿǿ²¹ xiiala ilí² 'e tyʉ'² Dios to² tsá². Joon tyitsaa¹mo 'iin²¹²in ilí² jiin'¹³ la 'ɨ¹-tsi yaamo. 13 Jileei'²¹ 'in gafaa'²¹a júu³ tya' Dios la mo jéei¹ coon'¹³ jilaa'²¹ ley tya' Moisés faa'²¹a cwáain¹ tya' xiiala tyʉ'² Dios to² ca mi jó¹ Wó³. 14 Joon wana lí² jai'² ilíi²naa' 'in Wó³ no lɨ́ɨ¹i Elías 'in 'ná¹ jó¹ túⁿ¹ jiin'¹³ la jin'² ni jí² tya' Dios. Ii jaain²¹ 'in gacwo¹o júu³ tya' Dios la mo jéei¹. 15 Joon jileei'²¹ 'naa' 'in nuu¹un, nʉʉ²ʉʉ'.

16 '¿'Ee 'ii'²¹ ilijmá¹a tsá² tya' 'in tsá² no ilí² coon²¹ rǿǿ²i? Lɨ́ɨ¹i la lɨ́ɨ¹ xuui²¹² taai²¹² to² coo¹o lɨ lɨ' 'moo'¹³ joon 'oo¹o jin'²in sɨɨ'²¹ɨ ruu'²¹i: 17 "Xʉʉ²¹ʉ' lúu¹ tyi' jmoo²¹o' sóoin¹³ pe jo 'in gatséen¹en. Joon ga'ǿǿ²¹ø' sóoin¹³ tya' lɨ raan¹in 'lɨɨ²¹² pe jo 'in gatyi'² jiin'¹³ jaain²¹." 18 Tsʉ gajó² 'in Wó³ do jo 'ee gø'² jon'gɨ 'ee 'uun'²¹un joon 'naa' foo²oo' 'e 'yuui² 'in 'lɨɨi'³ alma tya'a. 19 Mi yuui'¹³ joon jna-gɨ lɨ́ɨ¹na Ruu'²¹i Tsá² gagoo²¹²oo joon gagu'³uu joongɨ gagø'¹oo, joon 'naa' foo²oo' 'e lɨ́ɨ¹na tsá² jlo² tu'²'u. Joongɨ lɨ́ɨ¹na tsá² 'uun'²¹ vino 'áai¹, jaain²¹ tsá² 'in tyʉ́² seein²¹ coon'¹³ tsá² 'in rǿǿ²i tsaa² joongɨ coon'¹³ 'in tsá² cón² 'laa'¹³ lɨ 'nɨɨ¹ tsá². Tsʉ xiiala cwo'ɨ́ɨ¹ 'e jmoo¹o tsá² jmoo¹o júu³ xiiala 'ɨ¹-tsi 'in tsá² do sɨ tyʉ́² sɨ 'e gó² 'ee.

Cwáain¹ tya' tsá² fuu²¹ 'in jo gajmaa¹a nʉʉ'¹³

20 Joon ga'láa² Jesús 'wii²¹² 'gáa²i sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² fuu²¹ lɨ gajmaa¹a 'láai² 'ii'¹³ milagros tya'a tsʉ 'in tsá² néei¹ 'e fuu²¹ do jo gajoo'²¹-tsi. Jin'² Jesús:

21 —¡Fúu² 'naa' 'in néei¹ Corazín! ¡Fúu² jon 'naa' 'in néei¹ Betsaida! Wana nigalɨ́¹ milagros fee'¹ jee²¹² fuu²¹ Tiro coon'¹³ fuu²¹ Sidón la nigalɨ́¹ jee²¹² 'naa' 'e nigajoo'²¹-tsi 'in

tsá² do jmoono. Joon i'e'²e tsá² 'e nigajoo'²¹-tsi 'e ci'²ɨ 'mɨ'² lɨ́¹ tyiia²¹² joon 'ee¹e fó² tyíi¹i. 22 Joon fuu²¹²uu 'naa' xʉgɨ wúu¹ iní² 'in tsá² Tiro coon'¹³ Sidón lagɨ 'naa' mi tɨ́² jmɨɨ²¹² ijmá¹a Dios 'ii'²¹ tya' tsá². 23 La joon jon 'naa' tsá² néei¹ Capernaum, ¿tɨ lɨ́ɨ²naa' 'e cwolíin²naa' fu ñʉ'fú²? Xʉ joon, ¡cwolíin²naa' fu lɨ 'ii²¹! Tsʉ wana nigalɨ́¹ fuu²¹ Sodoma milagros fee'¹ la nigalɨ́¹ jee²¹² 'naa' 'e taa'²¹a 'e fuu²¹ do ca nano. 24 Pe 'e fuu²¹²uu 'naa' mi tɨ́² jmɨɨ²¹² 'e jmá¹a Dios 'ii'²¹ tya' tsá² imoo²gɨɨ' wúu¹ lagɨ 'in tsá² néei¹ Sodoma do.

I'ii'¹ 'woo'²¹o jileei'²¹ 'in jalíin² coon'¹³ jna

25 'Yiia'¹³ joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ Jmii²¹:

—Cwo'³oo 'nʉ 'maai'¹³, Ñʉ'². 'Nʉ-ʉ fii²¹² ni cwoo'¹³ juncwii²¹ coon'¹³ ñʉ'fú². Cwo'³oo 'nʉ 'máa²u'u tsʉ niga'ma'²'a 'e júu³ lo 'e jo lí² 'øøi'²¹-tsi 'in jmɨɨ²¹²-tsi, 'in 'øøi'²¹-tsi joon ga'ee'¹³'e tya' 'in 'wói¹gɨ. 26 Tyʉ́²-ʉ, Ñʉ'², tsʉ la joon gali'iin²¹²u'un.

27 Faa'²¹gɨ Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² taain²¹² do:

—Ñʉ'³ʉʉ nigacwo'¹o jna jilaa'²¹. Joon jiin'¹³ jaain²¹ jo lí² licwii¹in 'in Jóon¹ Dios wa'a jo cwo¹ Jmii²¹. La joon jon jo lí² licwii¹in jiin'¹³ jaain²¹ 'in Jmii²¹ do wa'a jo cwo¹ Jóon¹ Dios. Joon cwo¹ 'in Jóon¹ do jiin'¹³ 'in 'iin²¹²in ilicwii¹in Jmii²¹. 28 Ñilíin²naa' tyaní³ii jileei'²¹ 'naa' 'in 'woo'²¹ coon'¹³ to² 'e jmoo²oo' joon coon'¹³ laa²¹² tyán²aan'. Joon jna-a icwóo³oo 'e 'ii'²¹ 'woo²¹oo'. 29 'Ii'¹³naa' júu³ tyʉ́² tyiia joon cwolicwii¹moo' jna, jmoo²oo' la to² tyʉ'³ʉʉ. 'E to² tyʉ'³ʉʉ do ilɨ́¹ la lɨ́¹ coon²¹ 'motsityi² tyii'. Pe 'wo²-tsíi³oo joon jo tyʉ'³ʉʉ to² 'ii²¹. Joon alma tyii' i'ii'²¹i 'woo'²¹. 30 'E 'motsityi² 'e cwo'³oo 'naa' jo tyan¹ to² cón²oon' joon 'e laa²¹² cwo'³oo 'naa' jo 'áai¹ 'ii²¹.

12

Lawa mo gacúun¹un tsá² tya' Jesús 'mɨ'³ trigo mo jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá²

1 La jee²¹² joon gangóo¹ Jesús fu lɨ jñi¹ tsá² trigo coon²¹ jmɨɨ²¹² mo 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá². Joon gatsá² un'áa¹i tsá² tya'a joon ga'láa² 'wii²¹² cúun¹un 'e 'mɨ'³ trigo do. Gauntyʉ́² coon'¹³ ja'cwoo²¹o joon gagøø'²¹o. 2 Joon mo ganí² tsá² fariseos 'e jmoo¹o 'ido gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—Jøø², jmoo¹o tsá² tyi'i to² 'e jo tɨɨ́²i jmá¹ tsá² mo jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá².

3 Pe 'i-gɨ gajin'²in:

—Ñí² 'naa' xiiala gajmaa¹a 'lɨɨ²¹² David. Coon²¹ jmɨɨ²¹² mo gatsá² un'áa¹i coon'¹³ tsá² tya'a ngatáa¹i tsi inʉʉ tya' Dios 4 joon gagøø'²¹o 'e 'iñi'¹ nicwaai'³ do 'e jiin'¹³ untsá² do tɨɨ́²i dø'³ø. 'Lɨɨ²¹² David do jo tɨɨ́²i dø'²ø jon'gɨ tsá² tya'a. 5 Ñí² 'naa' jon 'e ni ley tya' Moisés tyʉ'²ʉ to² untsá² 'e jmoo¹o to² inʉʉ cwo'¹ do jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá², joon jo 'nóo¹o tsaa². 6 Joon fuu²¹²uu 'naa' jaain²¹ 'in feei'¹gɨ lagɨ 'e cwo'¹ do nacwéi¹ lo. 7 Gajin'² Dios ni jí² tya'a: "'Iin²¹²moo 'e seein²¹naa' 'née²in ruu'²¹naa' lagɨ ijngaa'¹³naa' joo'²¹ joon cwoo²oo' jna fa'¹." Wana niga'øøi'²¹-'oo' 'e júu³ no jo 'nɨɨ²naa' 'in jo 'e tsaa² røø²¹i. 8 Tsʉ jna-a, 'in Ruu'²¹ɨ Tsá², tyʉ'²ʉ to² jon jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá².

Un'láa²i Jesús jaain²¹ tsá² sɨtsʉʉ'¹³ cwoo²¹o

9 Joon gacwo'ɨ́¹ɨ Jesús fu do joon ga'í² inʉʉ cwo'¹ sinagoga. 10 Joon inʉʉ cwo'¹ do ni'yuui² jaain²¹ tsá² sɨtsʉʉ'¹³ cwoo²¹o. Joon tsʉ 'wii'¹³ 'iin²¹²in 'in tsá² do i'nɨɨ²i Jesús gaunngɨɨ¹ɨ:

—¿Tɨ tsaa² fee'¹ 'e un'láa²o jaain²¹ tsatsaa'¹³ jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá²?

11 Joon Jesús-gɨ gañii¹i:

—Doñi'iin jee²¹² 'naa' wa gatøø'²¹i tsi too²¹ jaain²¹ joo'saa'²¹ tyii' ityíi²moo' xʉfiin'¹³ jmɨɨ²¹² mo 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá². 12 Pe 'áai¹gɨ tyiin² jaain²¹ tsañʉʉ'¹ lagɨ jaain²¹ joo'saa'²¹. La joon, lí²-i jmá¹ tsá² 'e tyʉ́² mo jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá².

13 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² sɨtsʉʉ'¹³ cwoo²¹o:

—Nii'¹³ cwoo¹'o.

Joon mo ganii'¹³ 'in tsá² do cwoo²¹o, joon ga'lóo²o, galí²-ɨ la lɨ́¹ 'e cwoo²¹o coon²¹. 14 Joon ga'wóo²mo tsá² fariseos do fu inʉʉ cwo'¹ do joon ga'láa² 'wii²¹² ga'noo'¹³o xiiala ijngaa'¹³i Jesús.

Coon²¹ júu³ 'e gafaa'²¹a jaain²¹ tsá² 'in gacwo¹o júu³ tya' Dios la mo jéei¹³ cwáain¹ tya' Jesús

15 Joon mo galiñii¹ Jesús 'e 'iin²¹²in tsá² jnga'¹mo 'ii joon gacwo'ɨ́ɨ¹o do joon fúu¹mo tsá² gangalíin²mo coon'¹³on. Joon gaun'láa²mo Jesús jileei'²¹ tsatsaa'¹³. 16 Joon gatyʉ'² Jesús to² 'e jo jma'¹ 'ido júu³ tsá² 'iin 'ii. 17 Coon'¹³ la joon gatséi¹ júu³ ga'ɨ́ɨ²ɨ 'in tsá² gacwo¹ júu³ tya' Dios la mo jéei¹ sii²¹ Isaías mo gajin'²in:

18 'Ino 'in tsá² jmoo¹o la to² tyʉ'³ʉʉ,
'in gatyi'³na.
'Áa¹mo 'iin²¹²na 'ii joon 'áa¹mo
jløø'³na 'wii²¹² tya'a.
Icwóo¹³moo Espíritu Tyʉ́² tyiia
tya'a, joon 'ii 'in jma'²a tsá²
taain²¹² juncwii²¹ júu³ xiiala
jmóo³oo 'ii'²¹.
19 'E jo jmá²a 'ido mɨɨ'¹³, jon'gɨ 'óo¹o
jon'gɨ inuu¹un tsá² faa'²¹a
jee²¹² 'nʉ́¹.
20 Joon jileei'²¹ tsá² seein²¹ fa'í³ iun-
coon'¹³o joon jileei'²¹ 'in jo
'e wa'² pí² 'oo¹o icwo'¹o 'ido
wa'² pí² tya' ca mi tyʉ'² 'ii to²
coon'¹³ 'ii'²¹ røø²¹.
21 Joon ilitsáai¹-tsi tsá² taain²¹²
juncwii²¹ 'ii.

Cwo'¹ tsá² Jesús tsaa² 'e 'oo¹o 'ii'²¹ tya' 'in 'lɨɨ'³

22 Joon 'in tsá² do ngajée¹i tyani Jesús jaain²¹ tsá² tiui² 'in jo faa'²¹a joon 'yuui² 'in 'lɨɨi'³ alma tya'a. Joon gaun'láa²mo Jesús 'in tsá² do galí²-ɨ jøø²ø joon ga'láa² 'wii²¹² faa'²¹o. 23 Joon 'áai¹ ganga'goo²¹-tsi tsá² joon gajin'²in ino wa'a jon'on jóon¹ 'lɨɨ²¹² David 'in tsá² no.

24 Pe mo ganúu²un 'in tsá² fariseos 'e jin'² tsá² la do gajin'²in:

—'In tsañʉʉ'¹ no 'woo¹i 'in 'lɨɨi'³ taai² alma tya' tsá² coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Beelzebú 'in tyʉ'² to² 'in 'lɨɨi'³.

25 Joon ñii¹ Jesús 'ee 'ɨ¹-tsi 'in tsá² do joon gajin'²in sɨɨ'²¹i 'ido:

—Wana 'in gobierno lí¹ 'láai² poo²¹² 'ii joon tíin¹in la 'oo'²¹ 'ii joon 'in gobierno do jo taa'²¹a. La joon jon wana coon²¹ fuu²¹ sɨ la 'oo'²¹ ruu'²¹i 'ee jmoo¹o mɨɨ'¹³ jo wóo² taa'²¹a. 26 Joon wana Satanás 'woo¹i Satanás 'ña'a tún² 'ii'¹³ lɨ́ɨ¹i. ¿Xiiala li taa'²¹a 'ido wa lɨ́ɨ¹i la joon? 27 'Naa' fó²oo' 'e 'wóo²na 'in 'lɨɨi'³ taai² alma tya' tsá² coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Beelzebú joon wana la joon, ¿'iin cwo¹o 'ii'²¹ tya' tsá² tyii' 'e 'woo¹i 'in 'lɨɨi'³ taai² alma tya' tsá²? Coon'¹³ 'e jmoo¹o tsá² tyii' liñí²ii' 'e lɨ' cɨɨ'²ɨ 'ɨ¹-'oo'. 28 Pe 'wóo²na 'in 'lɨɨi'³ taai² alma tya' tsá² coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Espíritu Tyʉ́² tya' Dios joon wana jmóo³oo la joon gatí² 'ii'²¹ 'e tyʉ'² Dios to² jee²¹² 'naa'.

29 'Jo lí² tsataai² tsá² inʉʉ tya' tsá² pí²-tsi 'e 'wo'¹ tsá² 'e sá² tya'a wa jo jéei¹ 'núʉ¹i. La joon lí² 'wó²o 'e sá² tya'a.

30 'Jileei'²¹ 'in jo seein²¹ tyʉ́² coon'¹³ jna 'ee'¹mo jna joon jileei'²¹ 'in jo uncaain²¹ tsá² ilíin² tsá² tya' Dios coon'¹³ jna 'øø¹mo tsá² wíin².

31 'Tsʉ 'wii'¹³ joon fuu²¹²uu 'naa' doñi'ee tsaa² 'e 'noo¹o tsá² sɨ doñi'ee

júu[3] 'laa'[21] 'e faa'[21] tsá[2] lí[2]-i 'iin[2] Dios tsaa[2] tya'a pe wana faa'[21]a tsá[2] 'laa'[21] tya' Espíritu Tyú[2] tya' Dios jo 'iin[2]gɨ tsaa[2] tya'a 'e juncwii[21] lo la joon jon lɨ' cataain[212].

Cwii[1]ɨ tsá[2] 'mó[2] 'oofuu[21] coon'[13] 'oofuu[21] 'e tsí[2]

33 'Wana tyú[2] coon[21] 'mó[2] 'oofuu[21] cwo[1]o 'oofuu[21] 'e tyú[2] joon wana gó[2] 'e 'mó[2] do gó[2]o jon 'e 'oofuu[21] 'e i'ɨ́[1]ɨ. Tsʉ coon[21] 'mó[2] 'oofuu[21] cwii[1]ɨ tsá[2] coon'[13] 'oofuu[21] 'e tsí[2]. 34 ¡Xuui[212] tya' 'in 'lɨɨi'[3] 'naa! ¿Xiiala lí[2] fó[2]oo' 'naa' júu[3] tyú[2] joon yaamoo' 'lɨɨi'[3] 'naa'? Tsʉ faa'[21]a tsá[2] jiin'[13] la 'ɨ[1]-tsio. 35 'In tsá[2] tyúi[1] faa'[21]o 'e tyú[2] 'e tyú[2]ʉ 'ɨ[1]-tsi. La joon jon 'in tsá[2] gó[2] faa'[21]o 'e gó[2] tsʉ 'wii'[13] 'e gó[2] 'ɨ[1]-tsi. 36 Joon fuu[212]uu 'naa', mi tɨ́[2] jmɨɨ[212] ijmá[1]a Dios 'ii'[21] tya' tsá[2] icoon[1]on tya'a tya' jilaa'[21] júu[3] 'e nigasɨ́ɨi[2] tsá[2] 'e jo 'ee to[2] tí[2]. 37 Tsʉ 'e 'ii'[21] ijmá[1]a Dios tya' tsá[2] ilí[2] jiin'[13] la júu[3] 'e nigafaa'[21]a tsá[2]. Coon'[13] júu[3] tya'a icwo'ɨ́[1]ɨ 'in tyúi[1] sɨ 'in gó[2] 'ee.

'In tsá[2] gó[2] do mɨɨ[1]ɨ coon[21] li[2] milagro

38 Joon 'in lɨ́ɨi[13] tsá[2] fariseos coon'[13] tɨfo'[2] tya' ley gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ Jesús:

—Tɨfo'[2], 'ii[212]i'i 'e 'e'[1]'e jna'a coon[21] li[2] milagro.

39 Joon gañii[1]i Jesús:

—'In tsá[2] gó[2] 'in jo tsáa[1]-tsi Dios mɨɨ[1]ɨ li[2] milagro pe i'ii'[21]i jiin'[13] 'e li[2] gacwo[1]o 'in tsá[2] cwo[1] júu[3] tya' Dios la mo jéei[1] sii[21] Jonás. 40 Tsʉ Jonás do ga'í[2] nʉ' tu'[2] joo'[21] taai[2] jmɨɨ[21] 'nɨ[1] jmɨɨ[212] 'nɨ[1]gɨ núʉ[1] la joon jon 'in Ruu'[21]i Tsá[2] tsa'ii[21] 'nɨ[1] jmɨɨ[212] 'nɨ[1]gɨ núʉ[1] lɨ taai[2] tsá[2] 'in najúin[1]. 41 Joon mi jmá[1]a Dios 'ii'[21] tya' tsá[2] 'in tsá[2] 'in née[1]i Nínive i'nɨ́ɨ[1]i ni 'in tsá[2] seein[21] nano tsʉ gajoo'[21]o-tsi 'in tsá[2] née[1]i Nínive mo gangó[1] Jonás ngacwoo[1]o júu[3] tyú[2] tya' Dios. Joon gacwéi[1] jaain[21] 'in feei'[1]gɨ lagɨ Jonás no. 42 Joon 'in tsamí[2] 'in tyʉ'[2] to[2] cwoo'[13] roon[1]on lɨ cwoo[21] tsáa[2] lɨ' 'yee[21]e ñi'[1] i'nɨ́ɨ[1]i ni 'in tsá[2] seein[21] nano tsʉ 'in tsamí[2] do gajó[2] janúʉ[2]ʉn júu[3] 'e jmɨɨ[212]-tsi tya' Salomón. Gajó[2] lɨ wíin[2]gɨ la jee[212] jilaa'[21] fuu[21] 'e sá[2] la 'ui juncwii[21]. Joon gacwéi[1] jaain[21] 'in feei'[1]gɨ lagɨ Salomón —jin'[2] Jesús.

Lawa mo cɨɨ'[13] 'in 'lɨɨi'[3] alma tya' tsá[2]

Faa'[21]gɨ Jesús jin'[2]in:

43 —Mo gacwo'ɨ́ɨ[1]ɨ 'in 'lɨɨi'[3] alma tya' jaain[21] tsañʉʉ'[1] ngɨɨ[1]ɨ la caain[21] lɨ tyʉʉn[21] 'noo'[1]o lɨ 'ii'[21] 'woo'[21]o. Joon mo jo tyii'[21]a lɨ 'ii'[21] 'woo'[21]o i'ɨ[1]-tsi: 44 "Nii'[13]moo lɨ gajú[3]uu." Joon mi cɨɨ'[13]ɨ túⁿ[1] ityee'[21]i 'in tsá[2] do lawa coon[21] 'nú[1] 'e jø[2] 'e tyú[2] sɨ 'ya'[2] joon lɨ tyú[2]. 45 Joon 'in 'lɨɨi'[3] do 'e tsatee[1]e dyái[1] 'in 'lɨɨi'[3]gɨ lagɨ 'ii 'e tsataa[2]i tsi alma tya'a. Joon lɨ gatséi[1] 'e gó[2]gɨ tya'a lagɨ lɨ ga'láa[2] 'wii[212]. La joon ilí[2] tya' 'in tsá[2] gó[2] 'in seein[21] nano.

Jalíin[2] ruu'[21]i coon'[13] sáa[3]a jafee'[13]i Jesús

46 La 'ɨɨ[212] faa'[21]gɨ Jesús coon'[13] 'in tsá[2] do gatyalíin[2] ruu'[21]i coon'[13] sáa[3]a. Caluu gajaan[1]an 'iin[212]in fee'[21]i Jesús. 47 Joon jaain[21] tsá[2] gajma'[2]a Jesús júu[3] jin'[2]in:

—Saa[2]'a coon'[13] ruu'[21]'u téen[2]in caluu no 'iin[212]in fee'[21]i 'nʉ.

48 Pe Jesús gasɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] gajma'[2]a júu[3] 'ii jin'[2]in:

—¿'Iin sáa[3]aa joongɨ 'iin ruu'[21]na?

49 Joon ga'ɨ́ɨ[2]ɨ cwoo[21]o la caain[21] lɨ née[1]i tsá[2] tya'a joon gajin'[2]in:

—'Inlo-o sáa[3]aa joongɨ ruu'[21]na.

50 Tsʉ doñi'iin 'in jmoo[1]o la to[2]

tyʉ'[2] Ñʉ'[3]ʉʉ tyíin[13] ñʉ'fú[2] 'ii ruu'[21]na tsañʉʉ'[1], joongɨ 'ii ruu'[21]na tsamí[2], joongɨ 'ii sáa[3]aa —jin'[2] Jesús.

13

Lawa jaain[21] tsá[2] 'in gajñii[1] mɨ'[3] trigo

1 'E jmɨɨ[212] joon gacwo'ɨ́ɨ[1]ɨ Jesús inʉʉ tya'a joon gangacwaa[1]a tɨ' tyíia[1]. 2 Joon galicaain[21] tsá[2] fúui[1] lɨ tyíin[1] Jesús do. Joon ga'í[2] Jesús tsi barco 'íi[1] tɨ' jmɨɨ[21] do joon do-o gacwoo[21]o. Joon 'in tsá[2] do gajaan[1]an ni tsaa[2] do. 3 Joon ga'e'[2]e Jesús 'in tsá[2] do coon'[13] 'láai[2] júu[3] cwáain[1] gajin'[2]in:

—Lawa jaain[21] tsá[2] gajñii[1] mɨ'[3] trigo. 4 La 'ɨɨ[212] ngóo[1] dya'[2]a 'e mɨ'[3] do 'elɨ́ɨi[13] mɨ'[3] trigo do gaxʉʉ'[21]ʉ tya'i fu[1] joon gatyalíin[2] ton[1] gagɨɨ'[21]ɨ mɨ'[3] trigo do. 5 'Elɨ́ɨi[13]gɨ mɨ'[3] do gaxʉʉ'[21]ʉ ni cuun[212] lɨ jo 'náa[1] cwoo'[13] 'láai[2]. Tyú[2]-ʉ ganii'[13] mɨ'[3] trigo do jo 'o'[2] 'náa[1] cwoo'[13] do. 6 Pe mo ga'yee[21] ñi'[1] gacó[3]o coon'[13] 'yiia[21]. Joon tsʉ 'wii'[13] jo jmóo[3] tya'a sá[2] galityʉʉn[21]. 7 Joon 'elɨ́ɨi[13]gɨ mɨ'[3] gaxʉʉ'[21]ʉ jee[212] 'motóon[1]. Joon 'e tóon[1] do gacwaan[21]mo joon gajlɨɨ[21] 'e trigo do. 8 Pe 'elɨ́ɨi[13]gɨ mɨ'[3] do gaxʉʉ'[21]ʉ jee[212] cwoo'[13] 'oo'[3] joon tyú[2]-ʉ gacwaain[21]. 'Elɨ́ɨi[13] mɨ'[3] jún[2] do gacwo[1] coon[21] ciein[13] mɨ'[3], 'elɨ́ɨi[13]gɨ gacwo[1] sesenta mɨ'[3], 'elɨ́ɨi[13]gɨ gacwo[1] dyadya[1] mɨ'[3]. 9 Jileei'[21] 'naa' 'in nuu[1]un, nʉʉ[2]ʉʉn'.

Yʉ[3] to[2] 'e'[2]e Jesús tsá[2] jmai'[2] coon'[13] júu[3] cwáan[1]mo

10 Joon gangatyéen[1]in tsá[2] tya' Jesús co' lɨ siin'[13]in joon gaunngɨɨ[1]ɨ:

—¿'Ee lɨ' 'e'[2]e tsá[2] coon'[13] jmai'[2] júu[3] cwáan[1]mo?

11 Joon gañii[1]i:

—Dios gacwo'[1]o 'naa' 'e 'øø'[21]mo-'oo' 'e júu[3] 'uuin[21] tya' xiiala ityʉ'[2] Dios to[2] tsá[2], pe 'in catyaai[2] do jo cwei[2] wa' 'øøi'[21]-tsi. 12 Joon 'in 'øøi'[21]-tsi, icwo'[1]o Dios 'ii i'øøi'[21]-tsi tyú[2]gɨ 'áai[1]. Pe 'in jo ga'øøi'[21]-tsi i'wo'[2]o 'e xʉ 'e 'øøi'[21]-tsi do. 13 'Wii'[13] joon tyíi[3]aa júu[3] tya' 'in tsá[2] lo coon'[13] jmai'[2] júu[3] cwáan[1]mo. 'In tsá[2] lo ñi[2]o jilaa'[21] 'e jmó[3]oo pe tsalíin[2]mo lawa jo 'ee gañí[2]o. Joon nuu[1]o júu[3] tyiia pe jo 'øøi'[21]-tsi lawa jo 'ee ganuu[1]o. 14 La joon gatsín[1] júu[3] ga'ɨ́ɨ[2]ɨ 'lɨɨ[212] Isaías, 'in gacwo[1]o júu[3] tya' Dios la mo jéei[1] mo gajin'[2]in:

'E la ja'[2]mo, inúu[2] 'naa' joon jo i'øøi'[21]-'oo'.
'E la ja'[2]mo, ijøø[2] 'naa' pe jo iunjii[2]ii'.

15 Tsʉ nigalɨ'wa'[2]a-tsi 'in tsá[2] no jo 'iin[212]gɨ nuu[1]un joon gajnɨ[1] unnɨí[1]i yʉ[2] to[2] 'e jo lí[2]gɨ jnaa'[21]a, jon'gɨ li núu[1]gɨ coon'[13] loocwóo[1]o.

Coon'[13] la joon jo lí[2]gɨ i'øøi'[21]-tsi 'e cɨɨ'[13]ɨ coon'[13] jna 'e un'láa[2]na 'ii,
jin'[2] Isaías do.

16 'Pe jløø'[3]mo 'naa' tsʉ jøø[2]øø' coon'[13] unní[2]iin' joon nuu[2]uun' coon'[13] loocwoo[1]oo'. 17 'E la ja'[2]mo fuu[212]uu 'naa' fúu[1]mo 'in gacwo[1]o júu[3] tya' Dios la mo jéei[1] coon'[13] tsá[2] 'in tyúi[1] nigali'iin[212]in jøø[2]ø jilaa'[21] 'e jøø[2] 'naa' pe jo ganí[2]i. Nigali'iin[212]in 'in tsá[2] do núu[1]un jilaa'[21] 'e nuu[2] 'naa' pe jo ganúu[2]un.

Jmo'[2]o Jesús tsá[2] tya'a júu[3] 'ee 'øøi'[21]-tsi tsá[2] 'e cwáain[1] tya' tsá[2] jñii[1] mɨ'[3] trigo

18 Faa'[21]gɨ Jesús jin'[2]in:

—Tyaan[2]aan' cwáain[1] 'ee 'øøi'[21]-tsi tsá[2] 'e cwáain[1] tya' 'in tsá[2] gajñii[1] mɨ'[3] trigo. 19 'In tsá[2] 'in nuu[1]un júu[3] tya' xiiala tyʉ'[2] Dios to[2] tsá[2] pe jo 'øøi'[21]-tsi lɨ́ɨ[1]i la lɨ mɨ'[3] trigo 'e xʉʉ'[21]ʉ tya'i fu[1]. Gajó[2] 'in 'lɨɨi'[3] gatyii[21] júu[3] ganúu[2]un 'in tsá[2] do. 20 'E mɨ'[3] trigo gaxʉʉ'[21] jee[212] cuun[212] lɨ la lɨ́ɨ[1]i 'in tsá[2] ganúu[2]un júu[3] tya' Dios joon ga'ii'[21]i jløø'[3]mo, 21 pe jo jmóo[3] jée[1]i. Joon

mo nii[212] wúu[1] si 'øø[1]i tsá[2] 'ii 'ee 'wii'[13] cwáain[1] tya' júu[3] do tsifu joon tuu[21] 'e júu[3] do. 22 'E mi'[3] trigo gaxuu'[21] jee[212] 'motóon[1] li la lí̵i[1] 'in tsá[2] 'in ganúu[2]un júu[3] do pe cu'[2]-tsi coon'[13] jilaa'[21] 'e sá[2] juncwii[21]. Cuu[2] gacoon[21] 'ido tóo[2] joon jo untsín[1] to[2] tya' júu[3] tya' Dios coon'[13] juncwii[21] tya' 'in tsá[2] do. 23 Pe 'e mi'[3] trigo do 'e gaxuu'[21] jee[212] cwoo'[13] 'oo'[3] li la lí̵i[1] tsá[2] 'in ganúu[2]un júu[3] tya' Dios do joon gajmaa[1]a nuu'[13]un. Gajmee[1]mo to[2] 'e júu[3] do tya'a. 'Inlí̵i[1] la li 'e mi'[3] trigo 'e gacwo[1] coon[21] ciein[13] mi'[3], 'inlí̵i[13]gi lí̵i[1] la li 'e mi'[3] trigo 'e gacwo[1] sesenta mi'[3], 'inlí̵i[13]gi lí̵i[1] la li 'e mi'[3] trigo 'e gacwo[1] dyadya[1] mi'[3].

Júu[3] cwáain[1] tya' 'in gajñii[1] tóon[1] ñii[21] jee[212] trigo

24 Joon gatyaa[1]a Jesús 'e júu[3] cwáain[1] lo tya' 'in tsá[2] do jin'[2]in:

—'E tyu'[2] Dios to[2] tsá[2] li la li mo gajñii[1] jaain[21] tsañuu'[1] jún[2] trigo tyú[2] 'wó[2] tya'a. 25 Pe la 'i̵[212] cwuu[21]mo 'in tsá[2] do joon ga'í[2] jaain[21] tsá[2] 'in 'eei'[1] 'ii joon gajñii[1] jún[2] tóon[1] ñii[21] jee[212] trigo do joon nga'[2]mo mi yuui'[13] joon. 26 Joon mo ganii'[13] mi'[3] trigo do joon galisá[2] mi'[3] tya'a ga'yee'[21]mo joon 'e tóon[1] ñii[21] do. 27 Joon 'in tsa'leei'[13] do gangóo[1]o gangasii'[13]i ñi'fii[212]i: "Patróoin[13], tyú[2]-u jún[2] gajñii[21]i' li 'wó[2] do, ¿xiiali'i ga'yee'[21] tóon[1] ñii[21] do?" 28 Joon 'in ñi'fii[212] do gajin'[2]in si'[21]i 'ii: "Jaain[21] tsá[2] 'in 'eei'[21] jna gajmaa[1]a 'yee'[21] tóon[1] ñii[21] no", jin'[2]in. Joon 'in tsa'leei'[13] do gaunngi[1]i: "¿Ti 'iin[212]u'un wa'a tsaa[21]a'a tsasé[2]e'e 'e tóon[1] ñii[21] do?" jin'[2]in. 29 Pe ñi'fii[212]i do gajin'[2]in: "'Ún[2], jo søø[2]øø' tsu wana gacwotøø'[13] 'e tóon[1] ñii[21] do 'ná[1] cwotøø'[13] jon 'e trigo do. 30 Tyú[2]gi cwocwáain[21] caan[21]mo ce roo[21]o. Joon ityu'[3]uu to[2] tsa'leei'[13] tsalíin[2] tsasee'[1]e jéei[1] 'e tóon[1] ñii[21] do joon jmáa[1]a la catsi[1] joon coo[1]o. Joon mi yuui'[13] joon isø'[2]ø 'e trigo do to'[1]o inuu tyiia", jin'[2] fii[212]i —jin'[2] Jesús.

Juu[3] cwáain[1] tya' coon[21] jún[2] mostaza

31 Tyaa[1]a Jesús jon 'e júu[3] cwáain[1] lo jin'[2]in:

—'E tyu'[2] Dios to[2] tsá[2] li la li coon[21] jún[2] mostaza 'e gajñii[1] tsá[2] 'wó[2] tya'a. 32 Pi'[3]gi jún[2] tya' la jee[212] jilaa'[21] jún[2] tya' nuu[21] pe mi nii'[13] joon cwaain[21] fee'[1]gi 'mó[2] tya' lagi nuu[21] catyiia[2] ca ti la ti coon[21] 'mó[2]. Fee'[1] 'áai[1] ca jalíin[2] ton[1] jmáa[1]a si̵i[2]i jee[212] cwáa[1] tya'a.

Júu[3] cwáain[1] tya' tyiian'[3]

33 Tyaa[1]a Jesús jon 'e júu[3] cwáain[1] lo jin'[2]in:

—'E tyu'[2] Dios to[2] tsá[2] li la li tyiian'[3] 'e gacaai'[21] jaain[21] tsamí̵[2] 'ni̵[1] 'ii'[13] fu[2] 'iñi'[1] joon garoon[2]on jilaa'[21].

Júu[3] cwáain[1] gatyaa[1]a Jesús gauntsiin[1] júu[3] ga'i̵i[2]i 'li̵i[212] tsá[2] 'in gacwo[1]o júu[3] tyú[2] la mo jéei[1]

34 Jmai'[2] coon'[13] júu[3] cwáan[1]mo gasi̵i'[21]i Jesús 'in tsá[2] do. 35 Coon'[13] la joon gauntsiin[1] júu[3] tya' jaain[21] tsá[2] 'in gacwo[1]o júu[3] tyú[2] tya' Dios la mo jéei[1] mo gajin'[2]in:

Jmai'[2] coon'[13] júu[3] cwáain[1] ifo'[3]oo;
ifo'[3]oo júu[3] 'uuin[21] 'e si'mo[2] ca mo
gajmaa[1]a Dios juncwii[21].

Jmo'[2]o Jesús tsá[2] júu[3] 'ee 'øøi'[21]-tsi tsá[2] 'e cwáain[1] tya' mo jñii[1] tsá[2] jún[2] tóon[1] ñii[21] jee[212] trigo

36 Joon Jesús ga'i̵i[2]i júu[3] tya' 'in tsá[2] do joon ga'í[2] inuu. Joon tsá[2] tya'a gangatyéen[1]in li tyíin[1] Jesús joon gajin'[2]in si̵i'[21]i Jesús:

—Jmaa'[13] jna'a júu[3], 'ee 'øøi'[21]-tsi tsá[2] 'e júu[3] cwáain[1] 'e gatya[2]'a mo jñii[1] tsá[2] jún[2] tóon[1] ñii[21] jee[212] trigo.

37 Joon gajin'[2]in Jesús:

—'In tsá² do 'in gajñii¹ 'e jún² trigo tyú² lɨ́ɨi¹ Ruu'²¹i Tsá², 38 joon 'wó² tya'a do lɨ ni cwoo'¹³ juncwii²¹. Joon 'e jún² trigo tyú² lɨ la lɨ́ɨi¹ 'in tsá² jmoo¹o la to² tyʉ'² Dios. Joon 'e jún² tya' tóon¹ ñii²¹ lɨ la lɨ́ɨi¹ 'in tsá² jmoo¹o la to² tyʉ'² 'in 'lɨɨi'³. 39 Joon 'in gajñii¹ 'e jún² tya' tóon¹ ñii²¹ do 'in 'lɨɨ'³mo 'i. Joon mo gasø'²ø 'e trigo do lɨ la lɨ mi tyéi¹ juncwii²¹. Joon 'in tsa'leei'¹³ do 'in gasø'² 'e trigo do lɨ́ɨi¹ la lɨ́ɨi¹ ángeles tya' Dios. 40 Joon la gasø'²ø 'in tsa'leei'¹³ do 'e tóon¹ ñii²¹ gadya'²a ni jɨ́² la joon ilí² lɨ tyéi¹ juncwii²¹. 41 'In Ruu'²¹i Tsá² ityʉ'²ʉ to² ángeles tya'a iuncaain²¹ jileei'²¹ 'in jmoo¹o 'leei'²¹ tsá² coon'¹³ jileei'²¹ 'in ga'noo¹o tsaa² 'e 'wóo²mo 'ido fu lɨ tyʉ'²ʉ 'ii to². 42 Joon ipíi²in 'in tsá² do lɨ 'ii²¹. Joon ityi'²i 'áai¹ joon cuu'¹i moojóon¹on. 43 Joon jileei'²¹ 'in jmoo¹o la to² tyʉ'² Dios ilijɨɨi'¹ la jɨɨi'¹ ñi'¹ fu lɨ tyʉ'² Jmii²¹ to². Jileei'²¹ 'naa' 'in nuu¹un, nʉʉ²ʉʉ'.

Júu³ cwáain¹ tya' cuu² sɨ'mo²

44 'E tyʉ'² Dios to² tsá² lɨ la lɨ cuu² sɨ'mo² nʉ' 'wó². Joon mo gatsaa'²¹a jaain²¹ tsá² 'e cuu² sɨ'mo² do ga'maa¹a túⁿ¹. Galijløø'³i 'áai¹ joon gangaa'¹³i nga'nɨ́ɨ²ɨ jilaa'²¹ 'e sá² tya'a joon galó¹o 'e 'wó² do lɨ taa'¹³ cuu² do.

Júu³ cwáain¹ tya' perla 'e 'moo'³ 'áai¹

45 'La joon jon 'e tyʉ'² Dios to² tsá² lɨ la lɨ́ɨi¹ jaain²¹ tsá² 'in ló¹o 'e 'nɨ́ɨ²ɨ. 'In tsá² do ngɨɨ¹ to² 'noo'¹o perlas tyú². 46 Joon mo gatsaa'²¹a coon²¹ 'e tyíin¹ 'áai¹ joon tsa'nɨ́ɨ²ɨ jilaa'²¹ 'e sá² tya'a joon galó¹o 'e perla do.

Júu³ cwáain¹ tya' núʉ³

47 'La joon jon 'e tyʉ'² Dios to² tsá² lɨ la lɨ coon²¹ núʉ³ 'e 'ɨɨ¹ɨ tsá² tsi jmii²¹ joon tsataa²i jilaa'²¹ nii² joo'²¹ taai² jmɨɨ²¹ do. 48 Joon mo garǿ¹i 'e núʉ³ do 'in tsá² do unron'²on fu ni tsaa² joon cwa¹a in tyii'¹³in 'in joo'²¹ taai² jmɨɨ²¹ do. Joon 'in joo'²¹ tyúi¹ do taa'¹i tsi motó² joon 'in joo'²¹ jo tyúi¹ do dyee'¹³mo. 49 La joon ilí² lɨ tyéi¹ juncwii²¹. Joon ijalíin² 'in ángeles 'in jmáa¹a coon'²¹ 'in tyúi² coon'¹³ 'in gó². 50 Joon 'in gó² idyee'¹³i lɨ 'ii²¹ joon do-o ityi'²i joon cuu'¹i moojóon¹on.

Júu³ 'e tyíin¹ 'e tsáai² coon'¹³ júu³ 'e tyíin¹ 'e 'múui²

51 Joon jin'²in Jesús sɨɨ'²¹ɨ tsá² tya'a:

—¿Tɨ 'øø'²¹mo-'oo' jilaa'²¹ 'elo?

Joon gañii¹i tsá² tya'a jin'²in:

—Joon, 'øø'²¹mo-tsii'i.

52 Joon gajin'² Jesús:

—Jaain²¹ tɨfo'² tya' ley 'in gauntsáa¹ xiiala ityʉ'² Dios to² tsá² lɨ́ɨi¹ la lɨ́ɨi¹ tsá² fii²¹² 'nú¹ 'in lí² tyi'² 'e 'mɨ́ɨ² coon'¹³ 'e tsáai² jee²¹² 'e sá² tya'a. Lí²-i 'e'²e 'in tɨfo'² do tsá² 'e júu³ 'múui² joongɨ júu³ 'e tsáai².

Mo gangaa'¹²i Jesús fuu²¹ Nazaret

53 Joon mo ngayuui'¹³ ga'ɨ́ɨ²ɨ Jesús 'e júu³ cwáain¹ lo 54 joon gangaa'¹mo fu cwoo'¹³ goo¹o. Joon do-o ga'láa² 'wii²¹² 'e'²e tsá² inʉʉ cwo'¹ sinagoga tya'a. Joon 'in tsá² goo¹o do ganga'goo²¹o-tsi, jin'²in:

—¿Xiiafu lɨ' galitɨɨ²¹i 'in tsañʉʉ'¹ no 'e júu³ faa'²¹a? ¿Xiiala 'e galɨ́² jmoo¹o ino milagros la no? 55 Tsʉ jóon¹on tɨ'mó² ino joon sáa³a sii²¹ María. Joon ruu'²¹mo Jacobo, coon'¹³ José, coon'¹³ Simón coon'¹³ Judas. 56 Joongɨ 'in ruu'²¹i tsamɨ́² seein²¹ jee²¹² jna' jon. ¿Xiialɨ' galiñii¹i jilaa'²¹ 'eno?

57 Tsʉ 'wii'¹³ joon ga'aa¹a tsii²¹² wúu¹ tya' Jesús jo ganúu²un júu³ tya'. Pe Jesús gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² do:

—Un'goo[21]o tsá[2] jaain[21] 'in cwo[1] júu[3] tyʉ́[2] tya' Dios pe jiin'[13] tsá[2] goo[1]o coon'[13] tsá[2] inʉʉ tya'a jo un'goo[21]o 'ii.

58 Joon jo 'ee milagros gajmaa[1]a Jesús jee[212] 'in tsá[2] goo[1]o do tsʉ jo jai'[2] galɨ́ɨi[2] 'ido 'ii.

14

Mo gajúin[1] Wó[3] saai[1] tsá[2] jmɨɨ[21]

1 'Yiia'[13] joon 'in tyʉ'[2] to[2] lɨ sii[21] Galilea, 'in sii[21] Herodes, nigaliñii[1]i xiiala jmoo[1]o Jesús. 2 Joon gasɨɨ'[21]ɨ 'in née[1]i coon'[13]on cwáain[1] tya' Jesús:

—Wó[3] saai[1] tsá[2] jmɨɨ[21] ino 'in nigajiin'[1]in jee[212] 'lɨɨ[212]. 'Wii'[13] joon lí[2] jmáa[1]a milagros do.

3 Ga'ɨ[1]-tsi Herodes la joon tsʉ nigataan'[13]in 'nʉñí[3] Wó[3] do. Herodes iliseein[21] tyʉ́[2] coon'[13] Herodías gatyʉ'[2]ʉ to[2] i'ñʉ́[1]ʉ cadenas cwoo[21]o Wó[3] lɨ' 'yuu[2]i 'nʉñí[3]. Herodes do nigacán[1]mo Herodías 'in lɨ́ɨi[1] tsamɨ́[2] tya' ruu'[21]i 'in sii[21] Lii[212]. 4 Joon Wó[3] do gasɨɨ'[21]ɨ Herodes 'e jo tɨ́ɨ[2]i jmáa[1]a la no.

5 'Iin[212]in Herodes jngaa'[13]i Wó[3] pe 'gøø'[21]mo tsá[2]. Tsʉ jilee'[21]mo tsá[2] 'e ñii[1]i 'e faa'[21] Wó[3] cwáain[1] tya' Dios. 6 Joon mo gatséi[1] jiin[21] tya' Herodes gajmaa[1]a jmɨɨ[212]. Joon ga'í[2] jamɨ́[2] Herodías gatséen[1]in lɨ taai[2] tsá[2] lɨ náa[1] jmɨɨ[212] do. Joon 'áa[1]mo gatɨ́[2]-tsi Herodes lagɨ tséen[1]in 'in sɨmɨ́[2] do. 7 Joon gajin'[2]in ga'ée[1]i Dios gasɨɨ'[21]ɨ 'in sɨmɨ́[2] do:

—Cwóo[3]oo doñi'ee mɨ́[2]'ɨ.

8 Joon 'in sɨmɨ́[2] do mo ngayuui'[13] gafee'[21]i sáa[3]a jin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ Herodes:

—Cwoo'[13] jna lo mootyi[2] Wó[3] saai[1] tsá[2] jmɨɨ[21] 'e 'yʉ[2] coon[21] tsi wúun[1].

9 Galixuu[212]mo-tsi Herodes pe jo lí[2] un'naa[1]i júu[3] tya'a 'e niga'ée[1]i Dios lɨ nuu[1]un 'in tsá[2] taai[2] do. Gatyʉ'[2]ʉ to[2] 'e lí[2] la joon. 10 Gasii[1]in tsá[2] gangatʉ́[2] luu[212]u Wó[3] lɨ' 'yuui[2] 'nʉñí[3] do. 11 Joon gacóon[1]on ton'[2]on coon[21] tsi wúun[1] gacwo'[1]o 'in sɨmɨ́[2] do. Joon 'ii-gɨ gacwo'[1]o sáa[3]a.

12 Joon tyalíin[2] 'inlɨ́ɨi[13] tsá[2] tya' Wó[3] do gacoon[1] cuerpo tya'a 'a tsa'áa[1]i. Joon ngalíin[2]mo ngajmaa'[13]a Jesús júu[3] xiiala galɨ́[1].

Mo gacwo'[1]o Jesús 'ñá[2] mil tsá[2] 'e dø'[1]ø

13 Joon mo galiñi[1] Jesús xiiala gangɨ́i[1] Wó[3] do ga'í[2] tsi coon[21] barco joon gangóo[1] coon'[21] coon'[13] tsá[2] tya'a fu coon[21] lɨ jo 'in tsá[2] seein[21]. Pe galiñi[1] tsá[2] née[1]i la caain[21] fuu[21] náa[1] do joon ngalíin[2]mo ngɨi[1]ɨ tɨɨ[2]ɨ. 14 Joon mo gacwo'ɨ́ɨ[1] Jesús 'e barco do gangaa[1]i tsá[2] fúui[1]. Joon galifee'[1]mo-tsi 'wii[212] tya' 'ido. Joon gaun'láa[2]mo tsatsaa'[13] jée[1]i 'in tsá[2] do. 15 Joon nangó[1] xʉʉ jnaa[1] tyalíin[2] tsá[2] tya' Jesús sɨɨ'[21]ɨ 'ii:

—Nixʉʉ jnaa[1] lo. 'Íi[2] júu[3] 'in tsá[2] no tsʉ jo 'in seein[21] 'e 'nɨɨ[1] 'e dø'[1] 'ino. Síi[13]'i wa tsalíin[2] fuu[21] pi'[3] taa'[13] co' no 'e ló[1]xʉ 'e dø'[1]ø.

16 Joon Jesús gajin'[2]in:

—Jo 'ná[2] tsalíin[2] 'ino. 'Naa', cwó[2]xʉʉ' 'e dø'[1] 'ino.

17 Joon gajin'[2] tsá[2] tya'a:

—Jo 'ee 'oo[2]gɨɨ'ɨ jiin'[13] 'ñá[2] 'iñi'[1] coon'[13] gái[1] joo'[21] taai[2] jmɨɨ[21].

18 Jesús gañii[1]i:

—Cwooi[2]duu' fu lo.

19 Joon gatyʉ'[2] Jesús to[2] wa'a cwá[2] 'in tsá[2] fúui[1] do jee[212] ñii[21] do. Joon gason'[2]on 'e 'ñá[2] 'iñi'[1] do coon'[13] 'in gái[1] joo'[21] taai[2] jmɨɨ[21]. Joon gajøø[2]ø fu ñʉ'fú[2], gacwoo[1] 'maai'[12] Dios. Gajmaa[1]a 'no'[3] 'e 'iñi'[1] do joon gacwo'[1]o tsá[2] tya'a. Joon 'in tsá[2] tya'a do gajmaa[1]a jmai'[2]xʉ jee[212] 'in tsá[2] fúui[1] do. 20 Jilee'[21]mo gagøø'[21]ø joon jløø'[3]mo. Joon gauncaain[21] jilaa'[21] 'e gasái[1]gɨ, joon garøi[1] dyatun[1] 'motó[2]. 21 Joon 'in tsá[2] 'in gagøø'[21]ø do tí[2] 'ñá[2] mil jmai'[2]

tsañʉʉ'[1] jo si'ii[2]in tsamí[2] coon'[13] xuui[212].

Ngɨɨ[1] Jesús ni jmɨɨ[21]

22 Mo ngayuui'[13] joon gatyʉ'[2] Jesús to[2] tsá[2] tya'a wa' tsalíin[2] lɨ' ngoo'[13] tyíia[1] cataain[21] do jéei[1]gɨ lagɨ 'ii la 'ɨɨ[212] 'ɨɨ[1]gɨ júu[3] 'in tsá[2] do. 23 Joon mo ngayuui'[13] ga'ɨɨ[1] Jesús júu[3] 'in tsá[2] do gasoo[21]o 'ña'a coon[21] moo'[21] ngafee'[13]i Dios. Joon mo ga'í[2] nʉʉ[3] do-o táain[2] Jesús 'ña'o. 24 Joon 'e barco do tya' tsá[2] tya'a ngó[1] tún[2] tsa' ni tyíia[1] do. 'Áai[1] jnóo[1] jmɨɨ[21] tsaa'[1] barco do tsʉ 'áai[1] 'ɨɨ[1] tyí[2] lɨ' cɨɨ'[13]. 25 Joon niiu[21]mogɨ mo ngatyéen[1]in Jesús lɨ 'íi[1] barco do ngɨɨ[1] tɨɨ[2]o ni jmɨɨ[21] ngóo[1]o. 26 Joon mo gango[1] tsá[2] tya'a ngóo[1]on ngɨɨ[1] tɨɨ[2]ɨ ni jmɨɨ[21] do gafoo'[1]mo 'áai[1] joon ga'oo[1]o gajin'[2]in:

—Jaain[21] tsá[2] 'mootyí[2] 'in jó[1] no.

27 Pe Jesús gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] do:

—Tá[2] téen[1]-'oo', jna-a lo; jo foo'[13]naa'.

28 Joon Tʉ́[3] gasɨɨ'[21]ɨ 'ii jin'[2]in:

—Wana 'nʉ no, Ña'ñʉ'[1]ʉ', tyʉʉ'[13] to[2] góo[3]oo tɨ lɨ síin[13]u'un no.

29 Joon Jesús gajin'[2]in:

—Na[1] joon.

Joon tsifu-u gajngái[2] Tʉ́[3] lɨ' caai[21] barco do joon ga'láa[2] 'wii[212] ngɨɨ[1] ni jmɨɨ[21] fu lɨ siin'[12] Jesús do. 30 Pe gafoo'[13]mo mo gacón[2] cwáain[1] xiiala 'ɨɨ[1] tyí[2] joon tɨ'xʉ-ʉ ganga'aa'[13]i jmɨɨ[21] do. Joon ga'oo[1]o gajin'[2]in:

—¡Jmáa[2] tiin'[13]na, Ña'ñʉ'[1]ʉ'!

31 Tsifu joon gason'[2]on Jesús cwoo[21]o gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—'Áai[1] xʉʉ jo'[1] lɨ́ɨ[2]'u. ¿'Ee lɨ' gacu'[2]-'o'o coon'[13] jna?

32 Joon mo gangatáa[1]i tsi barco do tsifu gaján[1] 'ɨɨ[1] tyí[2]. 33 Joon 'in tsá[2] taai[212] tsi barco do gasii'[21]i wojníi[1]i tyani Jesús joon gajin'[2]in:

—'E la ja'[2]mo, Jóon[1] Dios 'nʉ.

Un'láai[2] Jesús tsatsaa'[13] fu Genesaret

34 Mo gatáan[1]in lɨ' ngoo'[13] cataain[212] lɨ roon[1] 'wó[2] tya' tsá[2] Genesaret. 35 Joon mo galicwii[1]in 'in tsá[2] néei[1] do Jesús tsifu joon ganii'[13] júu[3] la caain[21] 'in fuu[21] joon ngajée[1]i tsatsaa'[13] lɨ tyíin[1] Jesús. 36 Gamɨɨ[1]ɨ wa'a cwo[1]o lii'[21] 'ido tɨ' sɨɨn'[13]in joon jileei'[21] 'in galii'[21] sɨɨn'[3] 'ido ga'láa[2]mo.

15

Jilaa'[21] 'e 'leei'[21] tsá[2]

1 Joon gangatyéen[1]in 'inlɨ́ɨi[13] tsá[2] fariseos coon'[13] tɨfo'[2] tya' ley lɨ siin'[1] Jesús. Jalíin[2] Jerusalén. Joon gaunngɨɨ[1]ɨ:

2 —¿'Ee lɨ' jo jmoo[1]o tsá[2] tyi'i la tɨɨ[2] 'e si'[2] tya' 'lɨɨ[212] tsacøøi'[13] tyi'? Jo untsiin[1]in jiin'[13] la tɨɨsi'[2] 'e ruun'[13] tsá[2] cwoo[21]o mo gø'[2]ø.

3 Pe Jesús do gaunngɨɨ[1]ɨ:

—Joon 'naa', ¿'ee lɨ' jo jmoo[2]oo' nʉʉ[13]ʉʉ' la to[2] tyʉ'[2] Dios mo jmoo[2]oo' la tɨɨ[2] 'e si'[2] tyii'? 4 Tsʉ Dios gatyʉ'[2] to[2] jin'[2]in: "Un'goo[2]'o saa[2]'a ñʉ'[2]'ʉ." Joon gajin'[2]in: "'Ná[1] júun[2]mo jileei'[21] 'in faa'[21] 'laa'[21] tya' sáa[3] jmii[21]." 5 Pe 'naa'gɨɨ' fó[2]oo' 'e lí[2] sɨɨ'[21]ɨ tsá[2] sáa[3] jmii[21]: "Jo lí[2] uncoon'[13]gɨɨ 'nʉ tsʉ jilaa'[21] 'e 'oo[21]oo nigacwo'[3]oo Dios." 6 Joon wana jin'[2] la joon jo 'ná[1] uncoon'[13]gɨ sáa[3]a jmii[21]. Joon coon'[13] la joon tʉʉ'[13]naa' to[2] tyʉ'[2] Dios lawa' jo 'e to[2] 'íin[3]gɨ 'e jmaa[2]aa' jiin'[13] la tɨɨ[2] 'e si'[2] tyii'. 7 ¡Tsá[2] sɨsɨɨ[1]i 'e 'ɨ[1]-tsi la jmoo[1]o 'naa'! Tyʉ́[2]-ʉ gataan[1] ni jí[2] cwáain[1] tyii' 'in tsá[2] gacwoo[1]o júu[3] tya' Dios la mo jéei[1] sii[21] Isaías mo gajin'[2]in cwáain[1] tya' Dios:

8 'In tsá[2] lo untyú[1]i jna coon'[13] 'oo[2]o
pe 'wíin[2] sɨ'ɨ́ɨ[1] 'a 'ɨ[1]-tsi coon'[13] jna.
9 Jo 'ee to[2] 'íi[3]in 'e un'goo[21]o jna[2].
Jilaa'[21] la 'ee[1]e jmai'[2] 'e tyʉ'[2]ʉ to[2]
tsá[2]-a,
jin'[2] Dios.

10 Joon ga'láa[2] Jesús 'wii[212] sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] néei[1] lɨ' co' do jin'[2]in:

—N<u>ʉʉ</u>²<u>ʉʉ</u>n' joon cwo'øøi'²¹-'oo'. 11 Jilaa'²¹ 'e to'² tsá² 'oo²o jo 'leei'²¹ tsá² coon'¹³ 'e joon. 'E 'yee'² 'oo²o tsá² 'e joon 'e 'lee'²¹i.

12 Joon gangatyéen¹in tsá² tya'a joon gas<u>ɨ</u>ɨ'²¹<u>ɨ</u> Jesús:

—¿T<u>ɨ</u> ñí²'i, jo gatí²-tsi tsá² fariseos do júu³ tyi'i no?

13 Pe Jesús gajin'²in s<u>ɨ</u>ɨ'²¹<u>ɨ</u> 'ii:

—Jilaa'²¹ 'mó² 'e jo gajnii¹ Ñ<u>ʉ</u>'³<u>ʉʉ</u> 'in sø'¹o la tyan¹ jmóo³. 14 Jo cuu'¹³-'oo' coon'¹³ 'in tsá² no ts<u>ʉ</u> lawa tsá² tiui² 'in soon'²¹ 'mo'u² tya' tsá² tiui² ruu'²¹i 'ino. Wana tsá² tiui² 'méei¹ ruu'²¹i la 'oo'²¹ tsá² tiui² joon jee²¹² waai²¹ do xuu'²¹i tsi too²¹.

15 Joon T<u>ú</u>³ do gajin'²in s<u>ɨ</u>ɨ'²¹<u>ɨ</u> Jesús:

—Jmaa'¹³ jna'a júu³, ¿'ee 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e júu³ cwáain¹ lo?

16 Jesús-g<u>ɨ</u> gajin'²in:

—¿T<u>ɨ</u> jo 'øøi'²¹-'oo' 'naa' jon? 17 ¿T<u>ɨ</u> jo 'øøi'²¹-'oo' 'e jilaa'²¹ 'e gøø'²¹ tsá² tsatoo'¹³ n<u>ʉ</u>' tu'² tsá² joon 'woo²o tún¹? 18 Pe jilaa'²¹ 'e 'yee'²¹i 'oo²o tsá² 'e 'ɨ¹-tsi tsá² 'e joon. 'E joon 'e 'leei'²¹ tsá². 19 Ts<u>ʉ</u> la 'ɨ¹-tsi tsá² la joon l<u>ɨ</u>ɨ¹i joon. 'ɨ¹-tsi tsá² 'e gó² ts<u>ʉ</u> 'in gó²o 'ii. 'I jngaa'¹³i tsá² la joon 'e ga'ɨ¹-tsio. Fee'²¹i tsá² tsamí² tya' tsá² xeei'²¹ ts<u>ʉ</u> ni ga'ɨ¹-tsi la joon. 'Láa¹a tsamí² coon'¹³ tsañ<u>ʉʉ</u>'¹ jiin'¹³ la niga'ɨ¹-tsi. La joon jon jmoo¹o tsá² 'uun²¹, faa'²¹a tsá² júu³ tajuu²¹, faa'²¹a tsá² júu³ 'atsaa²¹. 20 Coon'¹³ jilaa'²¹ 'elo un'leei'²¹ tsá² yaai. Pe wana gøø'²¹ø tsá² la jo mo roon'²¹on cwoo²¹o la t<u>ɨ</u>ɨ² 'e si'² jo mo ga'lee'²¹i.

Ja'²mo gal<u>ɨ</u>ɨ²i jaain²¹ 'yiia²¹² tsamí² cananea Jesús

21 Joon gacwo'<u>ɨ</u>ɨ¹ Jesús fu do joon gangó¹ fu l<u>ɨ</u> ty<u>ʉ</u>'² to² fuu²¹ Tiro coon'¹³ fuu²¹ Sidón. 22 Joon gajó² jaain²¹ tsamí² cananea 'in néei¹ do fu l<u>ɨ</u> siin'¹³ Jesús joon ga'oo¹o jin'²in:

—¡Ña'ñ<u>ʉ</u>'¹<u>ʉ</u>', Jóon¹ David, fúu² cwolíi²u jna! 'In 'l<u>ɨ</u>ɨ'³ 'úui² alma tya' s<u>ɨ</u>mí² tyiia. Joon 'áai¹ wúu¹ ni-gangóo¹.

23 Pe Jesús jo gañii¹i jiin'¹³x<u>ʉ</u>. Joon tsá² tya'a gam<u>ɨ</u>ɨ¹<u>ɨ</u> tyaníi¹i wa 'a s<u>ɨ</u>ɨ'²¹ Jesús 'in tsamí² do wa'a tsee'¹i ts<u>ʉ</u> l<u>ɨ</u>ɨ¹ to'²o m<u>ɨ</u>ɨ'¹³ jó¹ caluu l<u>ɨ</u> ngalíin² do.

24 Joon gajin'² Jesús s<u>ɨ</u>ɨ'²¹<u>ɨ</u> 'in tsamí² do:

—Dios gasii²¹in jna jiin'¹³ 'e 'naa'³na 'in tsá² s<u>ɨ</u>tuui¹ tya' tsá² Israel.

25 Pe 'in tsamí² do gangatyéen¹in l<u>ɨ</u> siin'² Jesús, gasii'²¹i wojníi¹i tyaníi¹i joon gajin'²in:

—Ña'ñ<u>ʉ</u>'¹<u>ʉ</u>', uncoon'¹³ jna.

26 Joon Jesús gañii¹i:

—Jo ty<u>ú</u>² wa'a tyi'² tsá² 'iñi'¹ tya' xuui²¹² cwo'¹o tsii²¹.

27 Pe 'in tsamí² do gajin'²in:

—Jo'¹o Ña'ñ<u>ʉ</u>'¹<u>ʉ</u>'; pe ca tsii²¹ téein² n<u>ʉ</u>' mesa lí²-i dø'²ø 'no'³ x<u>ʉʉ</u>'²¹ l<u>ɨ</u> gøø'²¹ø fii²¹² 'n<u>ú</u>¹ do.

28 Joon gas<u>ɨ</u>ɨ'²¹<u>ɨ</u> Jesús 'ii:

—¡'Áai¹ fee'¹ jai'² l<u>ɨ</u>ɨ²u, rán³! Cwolí² jiin'¹³ la 'iin²¹²u'un.

Joon tsifu joon ga'láa²mo jam<u>ɨ</u>ɨ¹<u>ɨ</u> 'in tsamí² do.

Un'láai² Jesús fúui¹ tsatsaa'¹³

29 Gacwo'<u>ɨ</u>ɨ¹<u>ɨ</u> Jesús do joon gangí<u>ɨ</u>ɨ¹i l<u>ɨ</u>' co' tyíia¹ Galilea. Joon gasóo²o coon²¹ moo'²¹ si'² do joon do-o gacwoo²¹o. 30 Fúu¹mo tsá² gatyalíin² l<u>ɨ</u> tyíin¹ joon jée¹i tsat-saa'¹³ 'in l<u>ɨ</u>ɨ²i 'láai² nii² jmoowúu¹. Jée¹mo tsá² jluui'¹³, tsá² tiui² coon'¹³ 'in jo faa'²¹a. Jée¹mo jon tsá² poo'¹³ cwoo²¹ t<u>ɨ</u>ɨ². Joon gatyéei¹ ni'i 'ido l<u>ɨ</u>' 'wii²¹² t<u>ɨ</u>ɨ² Jesús joon gaun'láa²mo Jesús 'ido. 31 'Áai¹ ganga'goo²¹o-tsi tsá² do mo ganí² 'in tsá² do nafaa'²¹a 'in tsá² jo mo to² faa'²¹ joon 'in tsá² poo'¹³ cwoo²¹ t<u>ɨ</u>ɨ² na'láa²mo joon tsá² jluui'¹³ ty<u>ú</u>²-<u>ʉ</u> ning<u>ɨ</u>ɨ¹ joon tsá² tiui² nijnaa'²¹o. Joon ga'láa² 'wii²¹² cwoo¹o 'maai'¹³ Dios tya' tsá² Israel.

Cwo'¹o Jesús tyún² mil tsá² 'e dø'²ø

32 Joon gatø'²ø Jesús tsá² tya'a joon gajin'²in siɨ'²¹ɨ 'ido:

—Fúu² líɨ²na 'in tsá² no tsʉ ningó¹ 'nɨ¹ jmɨɨ²¹² táan¹in coon'¹³ jna lo joon jo 'e 'oo¹o 'e dø'²ø. Jo 'iin²¹²na siɨ'¹³na fu tya'a la jo 'ee mo gøø'²¹ø sɨ no xiia'²¹ ga'woo'²¹o tya'i fu¹.

33 Joon tsá² tya'a gajin'²in:

—¿Xiialɨ ijíin² jna'a 'e dø'²ø 'in tsá² fúui¹ no tsʉ jo 'in tsá² taain²¹² lo?

34 Joon Jesús gaunngɨɨ¹ɨ:

—¿Joo' 'iñi'¹ 'oo²gɨɨ'?

Joon ganii¹i:

—'Oo²gɨɨ'ɨ dyía¹ 'iñi'¹ coon'¹³ jaain²¹ gái¹ joo'²¹ taai² jmɨɨ²¹ pi'³.

35 Joon gatyʉ'² Jesús to² wa' cwá² tsá² ni 'wó². 36 Joon gason'²on 'e dyía¹ 'iñi'¹ coon'¹³ 'in joo'²¹ taai² jmɨɨ²¹ joon gacwo'¹o 'maai'¹³ Dios. Joon gajmaa¹a 'no'³ joon gacwo'¹o tsá² tya'a 'e jmáa¹a jmai'²xʉ jee²¹² 'in tsá² do. 37 Jilee'²¹mo gagøø'²¹ø ca galijløø'³mo. Joon garóø²i dyía¹ 'motó²gɨ 'e 'no'³ 'e gasáai¹. 38 Joon 'in gagøø'²¹ do ti tyún² mil jmai'² tsañʉʉ'¹ jo 'e 'ii²¹in tsamí² coon'¹³ xuui²¹². 39 Mo ngayuui'¹³ joon ga'íɨ²ɨ Jesús 'in tsá² do júu³. Ga'í² Jesús tsi coon²¹ barco joon gangó¹ cwoo'¹³ lɨ sii²¹ Magdala.

16

Tsá² fariseos coon'¹³ tsá² saduceos mɨɨ¹ɨ coon²¹ milagro wa jmá¹a Jesús tya'a

1 Gatyalíin² 'in tsá² fariseos coon'¹³ 'in tsá² saduceos fu lɨ siin'¹³ Jesús. Joon 'e 'iin²¹²in lawa lɨ 'íi¹ goon²¹ lá² wa'a iteei'²¹ Jesús gamɨɨ¹ɨ 'in tsá² do wa jmá¹a coon²¹ li² jó¹ fu ñʉ'fú². 2 Pe Jesús gañii¹i:

—'Naa' mo jøø²øø' coo²¹ jníi¹ mo xʉʉ jnáa² fó²oo': "'E tyún² ijmá¹a tsʉ coo²¹ jníi¹." 3 Joon mo coo²¹ jníi¹ mo 'aa²¹ fó²oo': "Gó²xʉ jmá¹a no tsʉ coo²¹ 'e jníi¹ roon¹on." Tsá² 'in siɨsɨɨ¹i 'ɨ¹-tsi 'e jmoo¹o 'naa'. Ñii²¹ 'naa' xiiala ilí² mo coo²¹ jníi¹ mo 'áa²¹ coon'¹³ mo xʉʉ jnáa² pe jo ñí²ii' 'e 'øøi'²¹-tsi 'e li² 'e sá² nano. 4 Tsá² gó² coon'¹³ tsá² 'in nigatiui² Dios 'iin²¹²in coon²¹ li² pe jo ilisá² li² tya'a. Ilisá²gon li² jiin'¹³ lagɨ lisá² li² tya' Jonás.

Joon gatiu²mo Jesús 'in tsá² do joon gangaa²¹o.

Tyiian'³ tya' tsá² fariseos

5 Mo gangalíin tsá² tya' Jesús lɨ' ngoo'¹³ tyía¹ lɨ' ca taain²¹² do niga'iin²mo-tsi coon²¹on 'iñi'¹. 6 Joon Jesús gajin'²in siɨ'²¹ɨ 'ido:

—Tyán²duu' cwáain¹, un'øø'¹³naa' yaanaa' tya' tyiian'³ tya' tsá² fariseos coon'¹³ tsá² saduceos.

7 Joon ga'láa² tsá² tya'a do 'wii²¹² síɨ¹i la 'oo'²¹ jee²¹² 'ii:

—'Wii'¹³ jo ga'lee²¹e' 'iñi'¹ 'e joon 'e jin'² la joon.

8 Joon mo galili'³i Jesús 'ee 'ɨ¹-tsi 'ii joon gajin'²in:

—Laa'¹³ 'áai¹ xʉ jo'¹ líɨ²naa'. ¿'E lɨ' 'ɨ¹-'oo' 'e jo 'iñi'¹ tyán²aan'? 9 ¿Tɨ jo mo ga'øø'²¹mogɨ-'oo', tɨ jo tɨɨ'¹³-'oo' xiiala mo gajmáa³aa tyía³ 'a 'iñi'¹ 'ñá² do jee²¹² 'ñá² mil tsañʉʉ'¹? ¿Joo' 'motó² 'no'³ 'iñi'¹ 'e gasái¹gɨ? 10 ¿Tɨ jo tɨɨ'¹³-'oo' mo gajmáa³aa tyía³ 'e 'iñi'¹ dyía¹ do jee²¹² tyún² mil tsá²? ¿Joo' 'motó² 'no'³ 'e gasái¹gɨ? 11 'Áai¹ jo mo ga'øøi'²¹-'oo' 'e jon'on fuu²¹²uu 'naa' cwáain¹ tya' 'iñi'¹ mo fuu²¹²uu 'naa' 'e un'øøi'¹³ yaanaa' coon'¹³ tyiian'³ tya' tsá² fariseos coon'¹³ tsá² saduceos.

12 Joon gali'øøi'²¹-tsi tsá² tya' Jesús 'e jon'on cwáain¹ tya' tyiian'³ tya' 'iñi'¹ jin'² Jesús pe cwáain¹ tya' júu² 'ee¹ tsá² fariseos coon'¹³ tsá² saduceos.

Jmoo¹o Tʉ³ júu³ 'e Cristo Jesús

13 Mo gatyía¹ Jesús coon'¹³ tsá² tya'a coon²¹ lɨ tyʉ'² to² fuu²¹ Cesarea tya' Filipo gaunngɨɨ¹ɨ Jesús tsá² tya'a jin'²in:

—¿'Iin jna, Ruu'^{21}i Tsá^{2}, jin'^{2} tsá^{2}?
14 Joon gañii^{1}i tsá^{2} tya'a:
—'Inlɨ́ɨi^{13} jin'^{2}in 'e Wó^{3} saai^{1} tsá^{2} jmɨɨ^{21} 'nʉ. 'Inlɨ́ɨi^{13}gɨ jin'^{2}in 'e Elías 'nʉ. Joon tsá^{2} xeei'^{21} jin'^{2}in 'e Jeremías 'nʉ sɨ jaain^{21} 'in nigacwo^{1} júu^{3} tya' Dios la mo jéei^{1} 'ee 'nʉ.
15 Joon gaunngɨɨ^{1}ɨ Jesús 'ii:
—'Naa', ¿'iin jna fó^{2}oo' 'naa'?
16 Joon Simón Pedro do gajin'^{2}in:
—'Nʉ-ʉ Cristo 'in gasii^{1}in Dios. Jóon^{1} Dios 'in jiin'^{1} 'nʉ.
17 Joon Jesús gajin'^{2}in:
—Jløø'^{3}mo 'nʉ, Simón, jóon^{1} Jonás, tsʉ jon' tsá^{2} ga'e'^{2} 'nʉ 'e júu^{3} lo. Pe Ñʉ'^{3}oo 'in tyíin^{1} ñʉ'fú^{2} ga'e'^{2}e 'nʉ. 18 Joon fuu^{212}uu 'nʉ, 'e sii^{21} 'nʉ Tɨ́^{3}, joon júu^{3} tyi'i 'e foo^{21}'o 'e lɨ́ɨ^{1}na Cristo, 'in gasii^{1}in Dios, ilɨ la lɨ coon^{21} cuun^{212} fee'^{1} 'e jo jøøi'^{21} tya' 'in jai'^{2} lɨ́ɨ^{2}i jna tsʉ jileei'^{21} 'in jmoo^{1}o la to^{2} tyʉ'^{2} Dios lɨ́ɨ^{1}i la joon. Joon ca 'mó^{1} jo lí^{2} lii'^{1}i 'e júu^{3} do. 19 Joon cwo'^{3}oo 'nʉ jonñí^{3} tya' lɨ tyʉ'^{2} Dios to^{2} tsá^{2}. Jilaa'^{21} 'e untsaa'^{13}u fu juncwii^{21} lo nigalɨuntsaa'^{12}a fu ñʉ'fú^{2}. Joon jilaa'^{21} icwo'^{2}'o lí^{2} juncwii^{21} lo la joon galí^{2} fu ñʉ'fú^{2} jon.
20 Joon gatyʉ'^{2} Jesús to^{2} tsá^{2} tya'a 'e jo 'in jma'^{1}a 'ido júu^{3} jiin'^{13} jaain^{21} 'e Cristo ii.

Jmoo^{1}o Jesús júu^{3} ijúun^{2}in

21 Joon 'yiia'^{13} joon ga'láa^{2} Jesús 'wii^{212} jmo'^{2}o tsá^{2} tya'a júu^{3} 'e 'ná^{1} tsáa^{1}a Jerusalén joon do-o i'e'^{2}e tsacøøi'^{13} coon'^{13} 'in tyʉ'^{2} to^{2} untsá^{2} coon'^{13} tɨfo'^{2} tya' ley 'ii wúu^{1}. Joon ijnga'^{2}mo 'ido 'ii pe ijiin'^{1}o túu^{1} mi tɨ 'nɨ^{1} jmii^{212}. 22 Joon Tɨ́^{3} do ngajée^{1}i lɨ coon'^{21} joon gasɨɨ'^{21}ɨ Tɨ́^{3} Jesús júu^{3} wúu^{1} jin'^{2}in:
—¡Jo icwó^{2} Dios 'e lí^{2} la joon, Ña'ñʉ'^{1}ʉ'! ¡Jo lí^{2} wa' itsangɨɨ^{1}i 'nʉ la joon!
23 Joon gajiin'^{13} Jesús níi^{1}i joon gajin'^{2}in sɨɨ'^{21}ɨ Tɨ́^{3} do:
—Jeein'^{13} coon'^{13} jna, Satanás, tsʉ ijnɨɨ'^{13}moo coon'^{13} júu^{3} tyi'i. Jo 'ɨ^{1}-'o'o la 'ɨ^{1}-tsi Dios. La 'ɨ^{1}-tsi tsá^{2}-a 'ɨ^{1}-'o'o.
24 Joon gajin'^{2} Jesús sɨɨ'^{21}ɨ tsá^{2} tya'a:
—Wa 'iin^{212}in tsá^{2} ngɨ́^{1} coon'^{13} jna 'ná^{1} tʉʉ^{21} 'e 'ɨ^{1}-tsi tya' 'ña'a, 'ná^{1} tyá^{2}a tyʉ́^{2} tya'a ijúun^{2}in la ijúuin^{3} jna. Joon jó^{1} coon'^{13} jna. 25 Tsʉ jileei'^{21} 'in 'iin^{212}in láa^{1}i juncwii^{21} tya'a 'ña'a incaa^{21}mo juncwii^{21} tya'a fu lɨ 'ii^{21} pe jileei'^{21} 'in caai^{21} juncwii^{21} tya'a 'wii'^{13} jna pe intii'^{13}mo juncwii^{21} tya'a. 26 ¿'Ee to^{2} 'íi^{3} tya' tsá^{2} wa'a li'^{3}i jilaa'^{21} 'e sá^{2} la tøøi^{2} ni cwoo'^{13} juncwii^{21} pe caa^{1}mo alma tya'a? ¿'Ee coon'^{13} lí^{2} tyí^{2} tsá^{2} tya' alma tya'a? 27 Tsʉ 'in Ruu'^{21}i Tsá^{2} ijó^{1} coon'^{13} jilaa'^{21} 'e 'ya'^{2}gɨ tya' Jmii^{21} coon'^{13} ángeles tya'a joon ityí^{3} tya' jileei'^{21} tsá^{2} tɨ jaain^{21} tɨ jaain^{21} jiin'^{13} la nigajmaa^{1}a. 28 'E la ja'^{2}mo fuu^{212}uu 'naa', seein^{21} 'inlɨ́ɨi^{13} 'in teein^{2} lo 'in jo ijúun^{2}in ca mi jøø^{2}i 'in Ruu'^{21}i Tsá^{2} jó^{1} ityʉ'^{2}ʉ to^{2}.

17

Jesús gaunsɨ́^{2}i 'e lɨ́ɨ^{1}i tyani gaai^{21} tsá^{2} tya'a

1 Joon mo gangɨ́ii^{1} jnúu^{2} jmii^{212} ngajéei^{1} Jesús Tɨ́^{3} coon'^{13} Jacobo coon'^{13} Wó^{3} ruu'^{21}i Jacobo do fu yʉ' coon^{21} moo'^{21} ñíi^{1} la jee^{212} tyúuin^{2} do. 2 Joon do-o gaunsɨ́^{2}i 'e lɨ́ɨ^{1}i tyani 'in tsá^{2} do. Joon níi^{1}i galijɨɨ'^{1} la jɨɨ'^{1} ñi'^{1}, sɨɨn'^{3}gɨ galitaa^{21} la taa^{21} 'yiia^{21} tya' ñi'^{1}. 3 Joon tsifu joon gangaa^{1}in Moisés coon'^{13} Elías teen^{1}in tyaa^{1} júu^{3} coon'^{13} Jesús. 4 Joon gajin'^{2} Tɨ́^{3} sɨɨ'^{21}ɨ Jesús:
—Ña'ñʉ'^{1}ʉ', ¡'áai^{1} tyʉ́^{2} 'e toon^{21}o'on lo! Wana 'iin^{212}u'u, jmoo^{21}o'o 'nɨ^{1} 'nʉ́^{1} pi'^{3}: coon^{21} tyi'nʉ, coon^{21} tya' Moisés joongɨ coon^{21} tya' Elías.

5 La jee212 faa'21a Tɨ́3 do gajgó1 coon21 jníi1 taa21 jɨɨ'1 lɨ teein1. Joon ganúu2un coon21 júu3 jee212 jníi1 do 'e jin'2in:

—'In lo-o yɨɨn21 tyiia 'in 'iin212na, 'áa1mo jløø'3na 'wii'13 tya'a. Nɨɨ2ɨɨ' 'e jin'2.

6 Joon mo ganúu2un 'e júu3 do gafoo'1mo 'áai1 joon gatyii21a lɨ' rɨ'íi2in ni 'wó2. 7 Joon Jesús gangatyéen1in lɨ teei'13 tsá2 tya'a joon gataan1an cwoo21o tya' 'ido, sɨɨ'21ɨ:

—Ráan2naa'; jo foo'13naa'.

8 Joon mo gajøø2ø jo 'in gangaai1gɨ jiin'13 'ña'a Jesús siin'12gɨ.

9 Joon mo gajgáa1i 'e moo'21 do ga'íɨ2ɨ Jesús júu3 tsá2 tya'a jin'2in:

—Jo 'e fú2uu', jiin'13 jaain21, ca mi yuui'13 jiin'1 'in Ruu'21i Tsá2 jee212 'lɨɨ212.

10 Joon gaunngɨɨ1ɨ tsá2 tya'a:

—¿'Ee lɨ' jin'2in 'in tɨfo'2 tya' ley 'e 'ná1 jó1 Elías nifu?

11 Jesús-gɨ gañii1i:

—'E la ja'2mo 'ná1 jó1 Elías joon 'e tyá2 tyɨ́2 jilaa'21. 12 Pe fuu212uu 'naa' 'e najó2-o Elías joon jo galicwii1in 'in tɨfo'2 tya' ley do 'ii, lɨ jiin'13 gajmaa1a jiin'13 la 'iin212in tya' 'ido. La joon jon i'e'2e wúu1 'in Ruu'21i Tsá2.

13 Joon ga'øø'21mo-tsi tsá2 tya' Jesús 'e faa'21a Jesús cwáain1 tya' Wó3 saai1 tsá2 jmɨɨ21.

Un'láa2i Jesús jaain21 xuui212 júuin2 ñii'1

14 Joon mo gatyía1 Jesús lɨ taai2 tsá2 gangatyéein1 jaain21 tsá2 lɨ siin'12 Jesús joon gasii'21i wojníi1i tyani Jesús joon gajin'2in:

15 —Jmaa2'a feei'1-'o'o 'wii'13 tyiia. Fúu2 cwolíi2u xuui212 tyiia tsɨ júuin2 ñii'1 tsɨ 'áai1 wúu1 ní2i. Cɨɨ'13i ni jí2 sɨ tsi jmii21 'ee 'láai2 naa'13. 16 Ningajée1moo xuui212 tyiia fu lɨ néei1 tsá2 tyi'i pe jo galɨ'2ɨ gaun'láa2 ni'i lo.

17 Jesús gañii1i:

—¡Tsá2 'in jo tsáai1-tsi 'naa'; sɨcaai'13 'ɨ1-'oo'! ¿Tɨ wóo2gɨ 'áai1 'ná1 taan212na coon'13 'naa'? ¿Tɨ wóo2gɨ 'áai1 'ná1 lifeei'1-tsii 'wii'13 tyii'? Ñijeei1duu' xuui212 do fu lo.

18 Joon gatyɨ'2 Jesús to2 'in 'lɨɨi'3 'yuui2 alma tya' 'in xuui212 do joon ga'wóo2mo. Joon tsifu joon ga'láa2mo 'in xuui212 do joon.

19 Joon coon21 lɨ néei1 Jesús coon'21 la 'oo'21 tsá2 tya'a joon gaunngɨɨ1ɨ tsá2 tya'a:

—¿'Ee lɨ'ɨ jo galɨ'2ɨ'ɨ tyí2 jna'a 'in 'lɨɨi'3 'yuui2 alma tya' 'in xuui212 do?

20 Joon Jesús gajin'2in:

—Jo galí2ɨɨ' gatyí2 'naa' 'ido tsɨ 'wii'13 xɨ jai'2 lɨ́ɨ2naa'. 'E la ja'2mo fuu212uu 'naa' wana jai'2 lɨ́ɨ2naa', fiin'13 coon'13 coon21 'e pii'3, lí2-i fú2uu' 'e moo'21 si'2 dó2: "Jiin'13 lo; cwó2 lɨ' lɨ xiia'21." Joon ijeen'21mo 'e moo'21 do. Jilaa'21 ilí2 tya' 'in jai'2 lɨ́ɨ2i. 21 Pe 'in 'lɨɨi'3 la no 'wóo2mo jiin'13 wa'a faa'21a tsá2 júu3 tyɨ́2 joongɨ gøø'21 tsá2 tyiiañi'1.

Tɨ tún2 naa'13 'e jmoo1o Jesús júu3 ijúun2in

22 Joon mo taan212in caain21 fu lɨ sii21 Galilea gajma'2a Jesús tsá2 tya'a júu3 'e tsá2-a i'nɨ́ɨ1i Ruu'2i Tsá2. 23 Joon ijngaa'13mo 'ido 'ii. Pe mi tɨ 'nɨ1 jmɨɨ212 ijiin'1o tún1. Joon 'áai1 ga'aa1a fa'í3 'e ganúu2un 'e júu3 do.

Cuu2 'e cɨ1 tsá2 tya' cwo'1

24 Joon mo gatyalíin2 Jesús coon'13 tsá2 tya'a fuu21 Capernaum 'in tsá2 'in cón2 'laa'13 tya' cwo'1 gafee'21i Tɨ́3, gaunngɨɨ1ɨ:

—¿Tɨ jo tyí2 tɨfo'2 tyii' 'laa'13 cwo'1?

25 Joon Tɨ́3 gajin'2in:

—Tyí2o 'ino.

Joon mo ga'í2 Tɨ́3 inɨɨɨ tsifu gajin'2in Jesús sɨɨ'21ɨ 'ii:

—¿'Ee 'ɨ1-'o'o, Simón? ¿'Iin tyí2 'laa'13 tya' røøi13 taain212 juncwii21, tɨ tsá2 tya'a sɨ tsá2 coon21 fuu21 'ee?

26 Joon Tɨ́3 do gañii1i:
—Tsá2 coon21 fuu21 tyí2.
Joon Jesús gajin'2in sɨ̈i'21ɨ Tɨ́3 do:
—Wana la joon jna jo 'ná1 cɨ̈i'3ɨ̈i 'laa'13 tya' cwo'1. 27 Pe la coon'21 'e jo 'e ifaa'21a 'in tsá2 no 'laa'21 tyi', cwó2 fu tɨ' tyíia1 cwo'i'2'i moocuu2. Joon 'in joo'21 in téen1u'u nifu ityii'1'a coon21 cuu2 nʉ' 'oo212o. Joon 'e cuu2 do ilíin2mo 'e cɨ2'ɨ 'laa'13 tyi'i coon'13 tyiajna. Cwocón2 tya' 'in tsá2 cón2 'laa'13 do.

18

Iin 'in tyiin2gɨ

1 'Yiia'13 joon gangatyéen1in tsá2 tya' Jesús fu lɨ tyíin1in joon gaunngɨ̈i1ɨ:
—¿'Iin 'in tyiin2gɨ lɨ tyʉ'2 Dios to2 tsá2?
2 Joon gatø'2 Jesús jaain21 xuui212 'e jmáa1a siin'12in tuntsa' jee212 'in tsá2 do, 3 joon gajin'2in:
—'E la ja'2mo fuu212uu 'naa', wa jo unsɨ́i2naa' 'e 'ɨ1-'oo' joon líin2naa' la lɨ́i1i 'in xuui212 no jo cwotaan2naa' fu lɨ tyʉ'2 Dios to2 tsá2. 4 'E coon'13 la joon 'in tyiin2gɨ fu lɨ tyʉ'2 Dios to2 tsá2 ilíin2 la 'in xuui212 no 'in jo jmaa'2i jloo'3 'ña'a. 5 Joon doñi'iin 'in 'ii'21 jaain21 xuui212 coon'13 'e sii21 jna la 'ino, joon 'ii'21mo jna jon.

'A tsaai'13 i'noo1o tsá2 tsaa2

6 'Wa seein21 tsá2 itɨlí2 jmáa1a 'e 'noo1o xuui212 'in jo'2 lɨ́i2i jna tsaa2, tyɨ́2gɨ tya'a wa'a jéei1gɨ 'ñɨ́1ʉ tsá2 luu212u coon'13 coon21 too1 fee1 joon pii1in tsá2 'ii tsi jmɨ'ñi'3 lɨ 'o'2. 7 ¡'Áa1mo gó2 'e sá2 'e 'leei'21 tsá2 taain212 juncwii21! Joon la joon 'e 'ná1 ilí2 pe fúu2 'in tsá2 'in jmoo1o 'e un'leei'21 tsá2 yaai.
8 'Tsʉ 'wii'13 joon wa gajmaa1a cwoo1'o sɨ tɨ́i13'ɨ 'ee 'lee'21'u, cwotɨ́ʉ1nu'u joon cwopíi1nu'u lɨ wíin2. Tsʉ tyɨ́2gɨ tyi'i 'e seen21un juncwii21 tsá2 pooi'13 sɨ tsá2 jluui'13 'ee lagɨ cwoo'13'o lɨ 'ii21 lɨ coo21 coon21 tøø2mo coon'13 je túnˀ cwoo1'o sɨ jé2 túnˀ tɨ́i13'ɨ 'ee. 9 Joon wa unní2'i jmoo1o 'e 'nóo2'o tsaa2, tyii2'i, píi1nu'u lɨ wíinˀ tsʉ tyɨ́2gɨ tyi'i 'e seen21mo'o coon'13 coon21 unní2'i lagɨ cwoo'13'o lɨ 'ii21 lɨ coo21 coon21 tøø2mo.

Lawa jaain21 joo'saa'21 'in sɨtuui1

10 'Jo jmaa2aa' wa' jo tsáai1-'oo' xuui212 no. Tsʉ fuu212uu 'naa', 'in ángeles tya'a taa2i tyani Nʉ'3ʉʉ 'in tyíin1 ñʉ'fú2. 11 In Ruui'21 Tsá2 gajó2 juncwii21 jmáa1a tiin'13 tsá2 'in ngɨ́2 sɨtuui1.
12 '¿Xiiala lɨ́i2naa'? Wa' jaain21 tsá2 'aa1i coon21 cíein13 joo'saa'21 joon wa gatuui1 jaain21, itiu2mo 'in noventa y nueve jee212 moo'21 joon 'e tsa'nee'13i 'in sɨtuui1 do. 13 Joon wa gatsee'21i joon ilijløøi'3gɨ tya' 'in joo'saa'21 gatsee'21i do lagɨ 'in noventa y nueve do 'in jo ituui1 do. 14 La joon jon 'Ñɨ́2ʉʉ', 'in tyíin1 ñʉ'fú2, jo 'iin212in wa' 'e ngɨ́2 sɨtuui1 jiin'13 jaain21 jee212 'in xuui212 pi'3.

Xiiala 'ná2 jmá1 tsá2 fee'1-tsi tya' tsaruu'21i

15 'Wa ga'láa2a ruu'21'u tyi'i sii'13du' la 'oo'21 gáa1naa' joon jmaa2'a júu3 xiiala ga'láa1a. Joon wana gajmaa1a nʉʉ'13ʉn júu3 tyi'i joon lɨ'2ɨ 'e seen21naa' tyɨ́2 coon'13. 16 Pe wa jo gajmaa1a nʉʉ'13ʉn te'2 jaain21 gaí1gɨ tsá2 'e núu1un 'e sɨ́i13naa' ilíi2in tsá2 jmoo1o júu3 jai'2 'in tsá2 do. 17 Joon wana jo gajmaa1a ruu'21'u nʉʉ'13ʉn tyani 'in tsá2 jmoo1o júu3 jai'2 do joon cwojee1u 'in ruu'21'u do tyani lɨ sɨcaain21 jileei'21 'in tsaa'1-tsi Dios. Joon wana jo galinʉʉ'13ʉn tún1 tyani 'in tsá2 fúui1 'in tsaa'1-tsi Dios joon líi2in 'in ruu'21'u do lawa jaain21 'in jo tsaa'1-tsi Dios sɨ lawa jaain21 'in cón2 'laa'13 tya' 'e 'nɨi1ɨ tsá2 'ee.
18 'E la ja'2mo fuu212uu 'naa', 'e jilaa'21 'e untsaa'13naa' fu juncwii21

lo la joon jon 'e lí² tsaai'¹³ fu ñʉ'fú². Joon jilaa'²¹ 'e cwó²oo' lí² fu juncwii²¹ lo la joon ilí² fu ñʉ'fú² jon.

19 'Fuu²¹²uu 'naa' jon, wana ti gáa¹naa' 'in cwoo²oo' júu³ ruu'²¹naa' coon'¹³ coon²¹ júu³ tyʉ́² 'e mí²ɨɨ', Ñʉ'³ʉʉ 'in tyíin¹ ñʉ'fú² icwo'¹o 'naa' 'e gamí²ɨɨ' do. 20 Mo natí² fiin'¹³ gaí¹ gaai²¹ tsá² 'in sɨcaain²¹ iun'goo²¹o jna siin'¹³moo jee²¹² 'ii²¹ —jin'² Jesús.

21 Joon Tʉ́³ do gangóo¹ ngafee'¹³ɨ Jesús jin'²in:

—Ña'ñʉ'¹ʉ', wa gajmaa¹a ruu'²¹na 'e gó² tyiia ¿joo' naa'¹³ 'ná¹ jmáa³aa feei'¹-tsii 'wii²¹² tya'a? ¿Tɨ ca tí² dyía¹ naa'¹³?

22 Joon gañii¹ɨ Jesús:

—Jo fuu²¹²uu 'nʉ ca tí² dyía¹ naa'¹³ pe fuu²¹²uu 'nʉ ca gatyía¹ setenta naa'¹³ 'e gafuu²¹²uu 'nʉ dyía¹ naa'¹³.

Lawa jaain²¹ tsa'leei'¹³ 'in jo gali'iin²¹²in jmá¹a feei'¹-tsi

23 'Tsʉ 'wii'¹³ joon 'e tyʉ'¹ Dios to² tsá² lɨ la lɨ́ɨ¹ɨ jaain²¹ róøi¹³ 'in gali'iin²¹²in jmaa'¹³a cwáain¹ tya' tsa'leei'¹³ tya'a. 24 Joon mo ga'láa² 'wii²¹² gatø'¹ø 'in róøi² do tsá² tya'a joon gatyía¹ jaain²¹ 'in róøi² tya'a 'láai¹ 'áai¹. 25 Joon 'in tsa'leei'¹³ do jo 'e 'oo¹o wa'a tyí² tya'a. Joon 'in róøi¹³ do gatyʉ'²ʉ to² tsa'leei'¹³ tya'a wa' 'nɨɨ¹ ni 'ido coon'¹³ 'oo² 'ido coon'¹³ jóon¹on coon'¹³ jilaa'²¹ 'e sá² tya'a 'e tyí² 'e róøi² do. 26 Pe 'in tsa'leei'¹³ do gasii'²¹ɨ wojnií¹ɨ tyani ñi'fii²¹²ɨ joon gamɨɨ¹ɨ tyani 'ido 'áai¹: "Ñi'fí²ɨ' cwolifee'¹mo-'o'o 'wii²¹² tyiia joon icɨɨ³oo jilaa'²¹ 'e róø²na tyi'i." 27 Joon ñi'fii²¹²ɨ do galifee'¹mo-tsi 'wii²¹² tya' jilaa'²¹ 'e róøi² joon galáa²mo 'ido 'ii. 28 Joon tsifu cwo'ɨɨ¹ɨ tya' ñi'fii²¹²ɨ do joon xʉ ngai'²xʉ mo gajiin'¹in jaain²¹ tsañʉʉ'¹ 'in nirøøi²xʉ coon²¹ túⁿ² 'ii'²¹ cuu². Joon tsifu gason'²on luu²¹² 'ido sɨɨ'²¹ɨ: "¡Tyí² gon 'e røø²u tyiia do la no la!" 29 Joon gasii'²¹ 'in tsá² do wojnií¹ɨ tyaní¹ɨ joon gamɨɨ¹: "Cwolifee'¹mo-'o'o 'wii²¹² tyiia joon icɨɨ³oo jilaa'²¹ 'e røø²na tyi'i." 30 Pe 'ii-gɨ jo galifeei'¹-tsi 'wii²¹² tya' 'in tsá² do. Joon gatan'²ni'i 'ido 'nʉñi'³ ca tyí² jilaa'²¹ 'e røøi². 31 Pe mo ganí²ɨ 'in tsa'leei'¹³ catyaai² do xiiala gajmaa¹a 'in tsá² do galixuu²¹²mo-tsi joon ngalíin² ngajmaa'¹³a júu³ ñi'fii²¹²ɨ jilaa'²¹ 'e nigalɨ́². 32 Joon 'in ñi'fii²¹² do gatyʉ'²ʉ to² tsa'leei'¹³ tya'a wa'a tsate'¹e 'in tsá² do. Joon mo gatyía¹ 'in tsá² do gajin'² róøi¹³ sɨɨ'²¹ɨ 'ido: "¡Tsa'leei'¹³ 'in gó² 'nʉ! Ga'iin²moo 'e røø²u tyiia 'wii'¹³ɨ gamí²'ɨ tyaní³ii. 33 'Ná¹-a jon jmaa²'a feei'¹-'o'o 'wii²¹² tya' tsaruu'²¹'u jiin'¹³ la nigajmáa³aa feei'¹-tsii 'wii²¹² tyi'i." 34 Joon gatsá² 'nii'²¹-tsi ñi'fii²¹²ɨ do tya'a 'áai¹gɨ. Joon gatyʉ'²ʉ to² i'e'²e tsá² 'ido wúu¹ ca mi tyí² jilaa'²¹ 'e róøi².

35 'La joon jon ijmá¹a Ñʉ'³ʉʉ, 'in tyíin¹ ñʉ'fú², coon'¹³ 'naa' wa jo jmaa²aa' feei'¹-'oo' 'wii²¹² tya' tsaruu'²¹naa' 'e 'yaai²¹²-'oo' —jin'² Jesús do.

19

'E'²e Jesús tsá² cwáain¹ tya' mo tiui² tsá² tsamí² tya'a

1 Mo ngayuui'¹³ gajin'² Jesús jilaa'²¹ 'e júu³ lo gacwo'ɨɨ¹ɨ lɨ sii²¹ Galilea joon gangó¹o lɨ roon¹on coon²¹ 'wó² lɨ sii²¹ Judea 'e roon¹on lɨ' ngoo'¹³ jmɨɨ²¹ Jordán lɨ' lɨ 'yeei²¹ ñi'¹. 2 Fúu¹mo tsá² gangalíin² coon'¹³on. Joon gaun'láa²mo Jesús 'in tsá² do.

3 Joon 'inlɨ́ɨ¹³ tsá² fariseos gangatyéen¹in lɨ ngó¹o Jesús 'e 'iin²¹²in 'e teei'²¹ Jesús lawa coon²¹ nilá² joon gaunngɨɨ¹ɨ:

—¿Ja ilí[2] tiui[2] tsá[2] tsamí[2] tya' coon'[13] doñi'ee cwáain[1]?

4 Joon gañii[1]i 'ii:

—Ñí[2] 'naa' 'ee jin'[2] júu[3] tyʉ́[2] tya' Dios 'e mo 'láa[2] 'wii[212] gajmee[1]i Dios tsañʉʉ'[1] coon'[13] tsamí[2]. 5 Jin'[2]o jon: “Tsʉ 'wii'[13] joon itiu[2]mo tsá[2] sáa[3] jmii[21] ilicaain[21] coon'[13] 'oo[2]o joon jee[212] gáa[1]i do ilíi[2]in lawa jaan[21]mo.” 6 Joon jo lɨ́ɨi[1]gɨ gáa[1]i jaan[21]mo galɨ́ɨ[1]i joon. Tsʉ 'wii'[13] joon jo lí[2] xee[1]i tsá[2] 'in gauncaain[21] Dios.

7 Joon gaunngɨɨ[1]ɨ 'in tsá[2] do:

—Wa la joon, ¿'ee lɨ'ɨ gatyʉ'[2]ʉ 'lɨɨ[212] Moisés to[2] wa lí[2] cwo'[1] tsá[2] 'oo[2]o coon[21] mo'jí[2] 'e lí[2] tiui[2] tsá[2] 'ii? Joon coon'[13] la joon tiu[2]mo 'ido.

8 Joon gajin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] do:

—Galɨ́[2]-ɨ la joon tsʉ 'wii'[13] 'áai[1] sóo[2]-'oo' 'naa'. Tsʉ jo la joon lí[2] la mo 'wiin[212]. 9 Jna fuu[212]uu 'naa', wana tiui[2] tsá[2] 'oo[2]o wa mo jo mo 'láa[1]a coon'[13] tsañʉʉ'[1] xeei'[21] joon cuu'[21]i cwoo[21]o coon'[13] jaain[21]gɨ tsamí[2] 'noo[1]on tsaa[2] coon'[13] 'in tsamí[2] do. Joon wana cuu'[21]i tsá[2] cwoo[21]o coon'[13] jaain[21] tsamí[2] 'in natiui[2] ñʉʉ'[1] tya'a joon 'noo[1]on tsá[2] tsaa[2] 'e la joon.

10 Joon gajin'[2] tsá[2] tya'a sɨɨ'[21]ɨ Jesús:

—Wana la joon jmoo[1]o tsañʉʉ'[1] coon'[13] 'oo[2]o tsáai[1]gɨ-tsi wa jo cuu'[21]mo cwoo[21]o.

11 Jesús-gɨ gajin'[2]in:

—Jo jileei'[21] lí[2] 'øøi'[21]-tsi 'elo. Lɨ jiin'[13] 'in nityii'[13]in Dios ilí[2] 'øøi'[21]-tsi. 12 'Láa[2]mo 'ii'[13] 'e sá[2] 'e jo lí[2] cui'[2] cwoo[21]o tsá[2]. 'Inlɨ́ɨi[13] jo 'íi[1]in 'e cui'[2] cwoo[21]o ca mi liseen[21]mo. 'Inlɨ́ɨi[13]gɨ tsá[2] jo cwó[2] tsá[2] jon cui'[2] cwoo[21]o. 'Inlɨ́ɨi[13]gɨ tsá[2] jo 'iin[212]in cui'[2] cwoo[21]o tsʉ 'wii'[13] cwáain[1] tya' lɨ tyʉ'[2] Dios to[2]. Jileei'[21] 'in lí[2] jmá[1] 'elo, cwojmaa[1]a.

Uncwaai'[3] Jesús xuui[212] tya' tsá[2]

13 Joon gangajée[1]i tsá[2] xuui[212] tya'a lɨ sin'[2] Jesús wa'a taan[1]an Jesús cwoo[21]o tya' 'ido joon faa'[21]a júu[3] tyʉ́[2]. Pe tsá[2] tya'a ga'láa[2] 'wii[212] jíi[2] ni'i 'in tsá[2] jée[1]i xuui[212] do. 14 Pe Jesús gajin'[2]in:

—Cwó[2]duu', cwojalíin[2] xuui[212] no tyaní[3]ii joon jo untsaa'[13]naa' tsʉ jiin'[13] 'in lɨ́ɨ[1]i la no-o tsataai[2] lɨ tyʉ'[2] Dios to[2].

15 Joon gataan[1]an cwoo[21]o tya' 'in xuui[212] do. Joon mo ngayuui'[13] joon gacwo'ɨ́ɨ[1]o do.

Jaain[21] sɨmii'[21] 'in sá[2] cuu[2] tyaa[1] júu[3] coon'[13] Jesús

16 Joon gatyía[1] jaain[21]gɨ tsá[2] 'in gaunngɨɨ[1]ɨ gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ Jesús:

—Tɨfo'[2] tyúi[1], ¿'ee 'e tyʉ́[2] 'ná[1] jmáa[3]aa 'e liseen[21]na tyʉ́[2] coon[21] tøøi[2]?

17 Jesús gajin'[2]in:

—¿'Ee lɨ'ɨ fu'[2]'u jna 'in tyúi[1]? Jaan[21]mo 'in seein[21] 'in tyúi[1] jiin'[13] 'ña'a Dios. Pe wana 'iin[212]u'u liseen[21]mo'o tyʉ́[2] jmaa[2]'a la to[2] tyʉ'[2] Dios.

18 Joon gajin'[2] 'in sɨmii'[21] do:

—¿Noo to[2] tyʉ'[2] Dios?

Joon Jesús ganii[1]i:

—Jo jngá[1]u'u tsá[2]; jo 'laa[212]'a coon'[13] tsamí[2] tya' tsá[2] xeei'[21]; jo jmaa[2]'a 'uun[21]; jo fu'[2]'u júu[3] tajuu[21] jiin'[13] jaain[21]; 19 un'goo[2]'o nʉ'[2]'ʉ coon'[13] saa[2]'a; cwoli'iin[212]u'u tsaruu'[21]'u lawa 'wo'o.

20 Joon gañii[1]i 'in sɨmii'[21] do:

—Jilaa'[21] la no nigajmáa[3]aa jiin'[13] la mo xuu[212]na. ¿'Ee 'ná[1] jmáa[3]gɨi?

21 Joon Jesús gajin'[2]in:

—Wana 'iin[212]u'un 'e jo 'e sɨ'naai[21]gɨ 'e 'naa[21] cwo'nɨɨ[212]'ɨ 'e 'oo[212]'o joon cwo'[2]'o tsá[2] tañíi[2] joon lisá[2] 'láai[2]gɨ tyi'i fu ñʉ'fú[2]. Mi yuui'[13] joon na[1], ngɨ'[2]'ɨ coon'[13] jna.

22 Pe mo ngayuui'[13] ganúu[2]un 'e júu[3] lo gangaa'[13]i fa'í[3] 'áai[1] tsʉ 'áa[1]mo sá[2] cuu[2] tya'a.

23 Joon gajin'2 Jesús sɨɨ'21ɨ tsá2 tya'a:
—'E la ja'2mo fuu212uu 'naa', 'áai1 wúui1 cwói1 yaai tsá2 sá2 cuu2 tyʉ'2ʉ Dios to2 'ii. 24 Fuu212uu 'naa' túⁿ1, tyan2gɨ to2 wa'a tsa'í2 jaain21 tsá2 sá2 cuu2 lɨ tyʉ'2 Dios to2 tsá2 lagɨ wa' ngɨ́ɨ1 camello coon21 too21 tya' mooc̱uu2.
25 'Áai1 tsa'goo21o-tsi tsá2 tya'a mo ganúu2un 'elo. Joon gaunngɨɨ1ɨ la 'oo'21 yaai:
—¿'Iin lí2 tsataai2 lɨ tyʉ'2 Dios to2 tsá2?
26 Joon gajøø2i Jesús 'ii joon gajin'2in:
—Jo lí2 jmá1a tsá2 'elo pe jilaa'21 lí2 jmá1a Dios.
27 Joon gajin'2 Tʉ́3 sɨɨ'21ɨ Jesús:
—Ña'ñʉ'1ʉ', nigatʉʉ21oo'o 'e 'oo21o'o joon nigangɨ́2ɨ'ɨ coon'13 'nʉ. ¿'Ee ilí2 tyii'i?
28 Joon gañii1i Jesús:
—'E la ja'2mo fuu212uu 'naa', mi li'múui2 jilaa'21 'e sá2 joon 'in Ruu'21i Tsá2 tyíin1 lɨ sɨlɨɨ212 tya'a coon'13 jilaa'21 'e 'ya'2gɨ tya'a joon 'naa' 'in nigangɨ́1 coon'13 jna iní2ii' dyatun1 lɨ sɨlɨɨ212 tyii'. Joon ityʉ́2ʉʉ' to2 'in dyatun1 poo212 tsá2 Israel.
29 La joon jon jileei'21 'in nigatʉ́2 'nʉ́1 sɨ nigatiui1 ruu'21i tsañʉʉ'1 sɨ ruu'21i tsamɨ́2 'ee sɨ nigatiui2 sáa3 jmii21 'ee sɨ tsamɨ́2 tya'a sɨ jóon1on 'ee sɨ nigatʉ́2 'wó2 tya'a tsʉ 'wii'13 jna-a; i'ii'21mo cíein13 lɨ́ɨ1gɨ joon i'ii'21mo jon juncwii21 tya'a 'e taa'21a coon21 tøø2mo. 30 Pe fúu1mo tsá2 'in seein21 nano 'in lɨ́ɨ1i nifu 'ii-i lɨtséi1 cɨɨn21gɨ. Joon fúu1mo 'in lɨtséi1 nano joon 'ii-i nifu cɨɨn21gɨ —jin'2 Jesús sɨɨ'21ɨ 'in tsá2 do.

20

Lawa tsa'leei'13 'in gajmaa1a to2

1 Faa'21gɨ Jesús jin'2in:
—'E tyʉ'2 Dios to2 lɨ la lɨ́ɨ1i jaain21 ñi'fii212 tsá2 lɨ náa1 to2. Joon mo 'aa21 tsáa1a tsa'née1i tsa'leei'13 tya' 'in cúⁿ2 mi'3 wuunjøø'3 tya'a. 2 Joon jin'2in xiiati tyí2 la coon21 jmɨɨ212. Joon gasii1in 'in tsá2 do jee212 to2 tya'a. 3 Joon la 'iin2 ñʉ́2 gangó1 lɨ lɨ' 'moo'13 joon gatsee'21i tsá2 'in jøøi2. 4 Joon gajin'2in: "¿Ja cwolíin2naa' cwojmaa2aa' to2 tyiia joon icwóo3oo 'e tɨ́ɨ2naa'?" Joon gangalíin2mo 'in tsá2 do. 5 Joon mo gatɨ́2 tyiiañi'1 coon'13 la 'iin21 'nɨ1 ca 'loo1 gangó1o 'in ñi'1 do lɨ lɨ' 'moo'13 do 'náa2i tsa'leei'13 tya'a. 6 Joon la 'iin2 'ñá2 ca'loo1 gatsee'21i 'inlɨ́ɨi13 'in jøøi2, joon gajin'2in: "¿'Ee lɨ' née13naa' lo tøøi2 jmɨɨ212 jo 'ee to2 jmoo2oo'?" 7 'Ido-gɨ gañii1i: "Tsʉ jo 'iin212mo galɨ́2 'neei21 jna'a 'e jmoo21o'o to2." Joon gajin'2 in ñi'1 do: "Cwolíin2naa' cwojmaa2aa' to2 'wó2 tyiia joon icɨ́ɨ3ɨɨ 'lee'13naa' jiin'13 la gatɨ́ɨi2." 8 Joon la xʉʉ jnaa2 gatyʉ'2 ñi'1 do to2 tsa'leei'13 tya'a 'in tyʉ'2 to2 gajin'2in: "Cwote2du' tsa'leei'13 do joon cwo'1o 'leei'13, joon 'láa2 'wii212 cwo'1o 'leei'13 'in ngataai2 lɨ tséi1 do. Joon 'in ngataai2 jee212 to2 nifu cwo'1o 'leei'13 lɨ gatséi1." 9 Joon 'in ngataai2 jee212 to2 la 'iin2 'ñá2 ca'loo1 ga'ii'21mo 'lee'13i tya' la tøøi2 jmɨɨ212. 10 Joon mo ga'ii'21i 'in ngataai2 nifu do 'lee'13i lɨ́ɨ2i i'ii'21 'láai2gɨ 'lee'13i lagɨ 'in ngataai2 ca'loo1 do. Pe xʉ joon coon21 røø2 ga'ii'21i 'lee'13i coon'13 'ido. 11 Joon mo ga'ii'21i 'e 'leei'13 do ga'láa2 'wii212 jo cwo'1o júu3 ruu'21i coon'13 ñi'fii212i do 12 jin'2in: "'In gacwolíin2 lɨ tséi1 røø2 ga'ii'13na'a 'lee'13na'a coon'13 'ido joongɨ coon21 hora gajmaa1a 'ido to2 joon jna'gɨɨ'ɨ tøøi2 jmɨɨ212 taan21a'an jee212 'yiia21." 13 Pe 'in tsá2 fii212 do gañii1i jin'2in sɨɨ'21ɨ jaain21 'in tsá2 do: "Tsaru'1u', jo jmóo3oo 'e gó2 tyi'naa'. ¿Tɨ jo gajmoo21o' júu3 xiiati 'e 'lée13'u tya' coon21 jmɨɨ212? 14 Con'2'on

jiin'13 'lée13'u 'e gatɨ́ɨ2u joon cweei'2. Iin212na cwo'3oo 'in ngataai2 jee212 to2 lɨ tséi1 do jiin'13 la cwo'3oo 'nʉ. 15 Lí2-i tyʉ'3ʉʉ to2 cúu3uu jiin'13 la 'iin212na. ¿Tɨ ga'aa212'a tsiiwúu1 tsʉ tsá2 tyú1mo jna? 16 La joon lí1, 'in lɨ tséi1 'ii 'in nifu, joon 'in nifu 'ii 'in lɨ tyéi1. Tsʉ itø'2ø Dios fúui1 tsá2 pe xʉʉ 'in gacwai'2 jmáa1a."

Xiiagɨ tún1 jmo'1o Jesús tsá2 tya'a júu3 ijúun2in

17 Mo ngó1 Jesús fu Jerusalén 'yúu2i fu1 joon gajée1i coon'21 jɨ dyatúuin2 tsá2 tya'a joon gajin'2in:

18 —Tyán2duu' cwáain1. 'E ningalii21i' lo fu Jerusalén. Joon do-o i'nɨ́ɨ1 tsá2 'in Ruui'21 Tsá2 ja'cwoo21o 'in tyʉ'2 to2 untsá2 coon'13 'in tɨfo'2 tya' ley. Joon ityʉ'2 to2 ijúun2in 'ido. 19 Joon ijaan'13mo 'ido tya' tsá2 jo seein21 Israel, joon iungøø1ni'i 'ido, ipoo1ni'i joongɨ itéen1in tsaa'2 crúu13. Pe mi tɨ jmɨ́ɨ212 'nɨ1 ijiin'1o túnn1 jee212 'lɨ́ɨ212.

Mɨ́ɨ1ɨ sáa3 Jacobo coon'13 Wó3 jmɨ́ɨ'aa212

20 Joon gangatyéen1in Jacobo jóon1 Zebedeo coon'13 ruu'21i Wó3 coon'13 sáa3a fu lɨ siin'13 Jesús joon gaun'goo21o Jesús tsʉ sáa3 Jacobo coon'13 Wó3 gali'iin212in mɨ́ɨ1ɨ jmɨ́ɨ'aa212. 21 Joon gaunngɨ́ɨ1ɨ Jesús 'ii:

—¿'E 'iin212u'un jmáa3aa tyi'i?

Joon sáa3 'ido gajin'2in:

—Mi tyé1u'u lɨ tyu'2'ʉ to2 joon cwo'2'o cwá2a 'in yʉʉn21 tyiia gái2 lo, jaain21 lɨ' cwoo1'o tsáa1 jaain21gɨ lɨ' cwoo1'o tooin212.

22 Pe Jesús gañii1i:

—Jo ñí2 'naa' 'ee mɨ́ɨ2ɨ́ɨ'. ¿Tɨ lí2 taa21aa' moo2oo' wúu1 la wúu1 imóo3 jna? Joon, ¿tɨ lí2 ijúun2naa' la ijúuin2 jna?

'Ii-gɨ gajin'2in:

—Lí2-i.

23 Joon gajin'2 Jesús sɨ́ɨ'21ɨ 'ii:

—Ja'2mo, imoo2oo' wúu1 la wúu1 imóo3 jna joon ijúun2naa' la ijúuin2 jna pe jo tɨ́ɨ2na cwóo3oo ní2ii' jaan21naa' lɨ' cwóo3oo tsáa1 jaain21gɨ lɨ' cwóo3oo tooin212. 'E joon 'e tya' tsá2 'in nigatyá1a Ñʉ'3ʉʉ tyʉ́2.

24 Joon mo ganúu2un 'in dyéi1 tsá2 tya'a catyaai2 do gatsá2 'nii'21-tsi tya' 'in gái1 ruu'21i do. 25 Pe Jesús gatø'2ø 'ii gajin'2in:

—Jiin'13 la ñí2 'naa', 'in tsá2 tyʉ'2 to2 juncwii21 tyʉ'2ʉ to2 'ii21, joon 'in tsá2 'in tyʉ'2 to2 'in tyiin2 jee212 'in tyʉ'2 to2 do gøø'13gɨ to2 tyʉ'2ʉ. 26 Pe jo lí2 la joon jee212 'naa'. Tsʉ 'in 'iin212in jmá1 feei'1gɨ jee212 'naa', 'ii 'ná1 unjíi2in 'in catyaai2gɨ. 27 Joon 'in 'iin212in líi2in nifu 'ná1 jmá1 la to2 'e tyʉ'2 'in catyaai2gɨ do. 28 Tsʉ jna-a, 'in Ruu'21na Tsá2, jo gagoo212oo 'e unjíi2in tsá2 jna pe gagoo212oo wa'a unjíi3na tsá2. Gagoo212oo 'e cwó3oo juncwii21 tyiia la wa' 'e 'laa'13 ilí2 tiin'13 tsá2 fúui1.

Un'láa2i Jesús gái1 tsá2 tiui2

29 Joon mo gacwo'ɨ́ɨ1ɨ Jesús fuu21 Jericó do fúu1mo tsá2 ngalíin2 coon'13 Jesús. 30 Joon lɨ' caai21 fu1 lɨ ngó1o Jesús néei1 gái1 tsá2 tiui2. Joon mo galili'3i ingɨ́ɨ1 Jesús lɨ née1i do joon ga'oo1o jin'2in:

—¡Ña'ñʉ'1ʉ', Jóon1 'lɨ́ɨ212 David, fúu2 cwolii1u jna'a!

31 'In tsá2 'in ngalíin2 do sɨ́ɨ'21ɨ 'ido wa'a jo to'2o lɨ́ɨ1 'ido mɨ́ɨ'13. Pe xʉ joon lɨ́1 lɨ́ɨ1gɨ tá2 ga'oo1o jin'2in:

—¡Ña'ñʉ'1ʉ', Jóon1 'lɨ́ɨ212 David, fúu2 cwolii1u jna'a!

32 Joon Jesús gajaan1an lɨ ngóo1 joon gatø'2ø 'in tsá2 tiui2 do joon gaunngɨ́ɨ1ɨ:

—¿'Ee 'iin212naa' ijmáa3aa tyii'?

33 Joon gañii1i 'ido:

—¡Ña'ñʉ'1ʉ', 'e 'iin212na'a jø2ø'ø!

34 Joon fúu2 galɨ́ɨ2i Jesús 'ii, joon ga'lii'21i unní1 'ido. Tsifu joon

galɨ́[1] jøø[2]ø 'in tsá[2] tiui[2] do joon ngalíin[2]mo coon'[13] Jesús.

21

Mo ga'í[2]ɨ Jesús Jerusalén

1 Joon mo xʉ 'ná[1]gɨ tyía[1] Jesús fuu[21] Jerusalén, joon gatyalíin[2] coon[21] fuu[21] sii[21] Betfagé, fuu[21] náa[1] caai[21] moo'[21] sii[21] Olivos.
2 Joon Jesús gatyʉ'[2]ʉ to[2] gái[1] tsá[2] tya'a jin'[2]in:

—Cwolíin[2]naa' 'e fuu[21] pi'[3] náa[1] tyani no. Joon do-o ityee'[13]naa' jaain[21] bu'[3] 'yiia[212] sɨ'ñúu[1]i coon'[13] yʉʉn[21] tya'a. Joon sɨɨ'[13]ɨɨ' 'nii[212] tya'a joon jøø[212]naa' fu lo. 3 Wa' 'in sɨɨ'[21]ɨ 'naa' cwáain[1] tya' bu'[3] do joon fú[2]uu': "Ña'ñʉ'[1]oo'o 'né[1] ni'i 'inlo joon nacun'un jajaa[212]na'a."

4 Joon la lo galɨ́[1] 'e gatsín[1] júu[3] gataan[1]an ni mo'jí[2] jaain[21] 'in gacwo[1]o júu[3] tya' Dios la mo jéei[1] 'e jin'[2]:

5 Síi[13]ii' 'e fuu[21] do sii[21] Sión:
"Jøø[2]øø', Røøi[13] tyii' jó[1] lawa
tsá[2] 'wói[1] tyíin[1]in jaain[21] bu'[3],
jaain[21] bu'[3] xuui[212], 'in lɨ́ɨ[1]i jóon[1]on
jaain[21] joo'núu[3] tyaan[1] laa[212]."

6 Joon 'in tsá[2] tya' Jesús do ngalíin[2]mo ngajmaa[1]a la to[2] tyʉ'[2] Jesús. 7 Ngatee[1]e bu'[3] do joon gaunfuu[1]u sɨɨn'[13]ɨn moo'wó[1]o bu'[3] do. Joon gacwó[2] Jesús 'in bu'[3] do. 8 Joon 'in tsá[2] fúui[1] do ganii'[12]i sɨɨn'[13]in tya'i fu[1] lɨ ngó[1] Jesús. Joon 'inlɨ́ɨi[13] gatyʉ'[2]ʉ nii[212] moo[21] joon gatyaa[1]a tya'i fu[1]. 9 Joon 'in tsá[2] 'in ngalíin[2] nifu lagɨ 'in jalíin[2] lɨ' caluu 'oo[1]o jin'[2]in:

—¡Cwoseein[21] Jóon[1] 'lɨɨ[212] røøi[13] David wóo[2]! ¡In cwa'[3]mo 'i 'in jó[1] coon'[13] 'e sii[21] Ña'ñʉ'[1]ʉ'! ¡Un'goo[21]oo' Dios!

10 Joon mo ga'í[2] Jesús fuu[21] Jerusalén joon ganáa[1] 'goo[21] 'áai[1] joon fúu[1]mo gaunngɨɨ[1]ɨ gajin'[2]in:

—¿'Iin-gɨ 'ino?

11 Joon tsá[2] gañii[1]i:

—Jaain[21] tsá[2] 'in cwo[1] júu[3] tya' Dios 'in sii[21] Jesús 'ino. 'In jó[1] fuu[21] Nazaret 'e náa[1] lɨ sii[21] Galilea no.

Ga'woo[21]mo Jesús tsá[2] 'in taai[2] inʉʉ cwo'[1] fee'[1] do 'e tyaan[1] 'e 'nɨɨ[1]ɨ 'e ló[2] tsá[2]

12 Mo ngayuui'[13] joon ga'í[2] Jesús inʉʉ cwo'[1] fee'[1] tya' Dios sii'[21] do. Joon ga'øø[12]mo jileei'[21] 'in taai[2] do fu caluu. Lagɨ 'in taai[2] ló[1] do la joon jon 'in taai[2] 'nɨɨ[1]ɨ ga'øø[12]mo. Gajiin[21] Jesús mesa lɨ taa'[13] cuu[2] tya' tsá[2] 'in unsɨɨ[21]ɨ cuu[2] tya' tsá[2]. Gajiin[21]mo jon 'mosíi[13] lɨ néei[1] 'in 'nɨɨ[1]i maa[212]. 13 Joon gajin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—Ni jí[2] tya' Dios jin'[2]in: "'E 'nú[3]ʉʉ lo iunsii[21] tsá[2] coon[21] lɨ faa'[21]a tsá[2] júu[3] tyú[2]", pe 'naa' nigajmaa[2]aa' lo lawa coon[21] too[21] lɨ taai[212] 'uun[21].

14 Joon tsi inʉʉ cwo'[1] do gangatyéen[1]in 'inlɨ́ɨi[13] tsá[2] tiui[2] coon'[13] 'inlɨ́ɨi[13] tsá[2] jluui'[13] lɨ siin'[21] Jesús joon gaun'lá[2]mo Jesús 'ido. 15 Taai[2] jon inʉʉ cwo'[1] do 'inlɨ́ɨi[13] xuui[212] 'in ga'oo[1]o gajin'[2]in: "¡Cwoseein[21] Jóon[1] 'lɨɨ[212] røøi[13] David wóo[2]!" Joon mo ganí[2] 'in tsá[2] tyʉ'[2] to[2] tya' untsá[2] coon'[13] 'in tɨfo'[2] tya' ley jilaa'[21] milagro gajmaa[1]a Jesús joon mo ganúu[2]un 'e 'oo[1]o 'in xuui[212] do gatsá[2] 'nii'[21]-tsi. 16 Joon gajin'[2]in gasɨɨ'[21]ɨ Jesús:

—¿Tɨ jo nuu[2]'un 'ee 'e jin'[2] 'in xuui[212] no?

Joon gañii[1]i Jesús:

—Núu[3]oo. ¿Tɨ jo mo gauntsaa'[13]naa' 'ee 'e jin'[2] jí[2] tya' Dios cwáain[1] tya' 'elo? Jin'[2]o la no:

'E 'øø[1]ø xuui[212] coon'[13] yʉʉn[21] pi'[3]
iuntyúi[1] jna-a joon.

17 Joon gacwo'ɨ́ɨ[1]o do, gatúu[2]mo 'in tsá[2] do joon gangó[1] coon[21] fuu[21] sii[21] Betania. Joon do-o gajaan[1]an canúu[1].

'Ɨɨ[2]ɨ Jesús tsiifú[2] tya' 'mó[2] cwaríi[3]

18 Mo gajná[2] joon gacɨɨ'[13]ɨ Jesús fu Jerusalén joon gatsá[2] un'aa[212]i.

19 Joon gango¹o si'² lɨ' caai²¹ fu¹ coon²¹ 'mó² cwaríi³. Joon gangatyéen¹in co' lɨ si'²i pe jo 'e gatsaa'²¹a jiin'¹³ coon²¹ 'oofuu²¹ tya'a. Jmaai'² mo'²o tsí². Joon Jesús gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'e 'mó² cwaríi³ do:

—¡Jiin'¹³ coon²¹ naa'¹³ jo 'ee 'oo-fuu²¹ 'íɨ¹gɨ 'nʉ!

Joon tsifu joon lityʉʉn²¹ 'e 'mó² cwaríi³ do. 20 Joon mo ganí¹i tsá² tya' Jesús 'elo ganga'goo²¹o-tsi 'áai¹ joon gajin'²in:

—¡Laa'¹³ lɨɨlí¹ jmoono galityʉʉn²¹ 'e 'mó² cwaríi³ no!

21 Joon gajin'² Jesús:

—'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', wana jo'¹ lɨ́ɨ²naa' joon jo tóin¹ júu³ tyii' lɨ́ɨ¹gɨ lijmaa²aa' lagɨ jmaa²¹²aa tya' 'e 'mó² cwaríi³ no. Lí²-i fú²uu' 'e moo'²¹ si'² do: "Jiin'¹³ lo, cwó², cwoté²u'u tsi jmɨ'ñi'³", joon la joon ilí². 22 Joon jilaa'²¹ imɨ́²ɨɨ' coon'¹³ júu³ tyú² tyii' i'ii'¹³naa' wa jo'² lɨ́ɨ²naa'.

To² 'oo¹o Jesús

23 Joon ga'í² Jesús inʉʉ cwo'¹ fee'¹ do joon la 'ɨɨ²¹² siin'²¹ 'e'²e tsá² joon gangatyéen¹in 'in tyʉ'² to² tya' untsá² coon'¹³ 'in tsacøøi'¹³ tya' tsá² Israel joon gaunngɨɨ¹ɨ:

—¿'Ee to² 'oo²'o 'e jmoo²'o la no? ¿'Iin gacwo¹o 'e to² no?

24 Joon Jesús gañii¹i:

—Joongɨ iunngɨ́ɨ³duu 'naa' joon wana ñí²ii' la joon jon jna ifuu²¹²uu 'naa' 'iin gacwo¹o to² jmóo³oo. 25 ¿'Iin gatyʉ'² to² saa¹i Wó³ tsá² jmɨɨ²¹? ¿Tɨ Dios 'e wa tsá² 'ee?

Pe 'in tsá² jo cwo'¹o júu³ la 'oo'²¹ ruu'²¹i jin'²in:

—Wana fá²a' Dios gatyʉ'² to² 'in Wó³ do ijin'² 'ino: "¿'Ee lɨ' jo gajo'¹ galɨ́ɨ²naa' júu³ tya' 'ido?" 26 Joon wana fá²a' 'e tsá²-a gatyʉ'¹ to² Wó³ do ijme'¹mo tsá² jna' tsʉ jilee'²¹mo tsá² lɨ́ɨ²i 'e faa'²¹a Wó³ do cwáain¹ tya' Dios.

27 Tsʉ 'wii'¹³ joon gasɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² do Jesús jin'²in:

—Jo né² jna'a.

Joon gajin'²in Jesús:

—La² joon jon jna jo fuu²¹²uu 'naa' 'in gacwo'¹o jna to² 'e 'óo³oo.

Lawa jaain²¹ tsá² 'in seein²¹ gái¹ jóon¹on

28 Joon Jesús gasɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² do jin'²in:

—¿'Ee 'ɨ¹-'oo'? Galiseein²¹ jaain²¹ tsá² 'in seein²¹ gái¹ jóon¹on. Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'in jaain²¹ do: "Yʉʉn²¹ tyi', cwoo²'o cwocun'²'un mɨ'³ wuunjøø'³ tyiia no." 29 Joon 'in jóon¹ do gañii¹i: "Jo níi³ jna." Pe mo li cɨɨn²¹gɨxʉ gajoo'²¹o-tsi joon gango¹-o, ngajmaa²¹a to². 30 Joon gangó¹o jmii²¹ do ngajøø²ø 'in jaain²¹ dogɨ. Joon la do-o gajin'²in. Joon 'in jaain²¹ do gajin'²in: "Tyú²-ʉ, ñʉ'³, níi³oo." Pe jo gangóo¹o. ¿'Ee 'ɨ¹-'oo'? 31 ¿'Iin jee²¹² 'in gái¹ do gajmaa¹a la 'iin²¹²in jmii²¹ do?

Joon gañii¹i 'in tsá² do:

—'In nifu do-o.

Joon gajin'²in Jesús:

—'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', 'in tsá² 'in cón² 'laa'¹³ 'e 'nɨɨ¹ɨ tsá² coon'¹³ 'in 'yiiatsangó¹ itsataa²i lɨ tyʉ'² Dios to² jéei¹gɨ lagɨ 'naa'. 32 Tsʉ Wó³ saai¹ tsá² jmɨɨ²¹ gajó² gajma'¹ 'naa' júu³ xiiala 'ná¹ taan²¹²naa' joon jo gajo'¹ galɨ́ɨ²naa'. Pe 'in tsá² 'in cón² 'laa'¹³ 'e 'nɨɨ¹ɨ tsá² coon'¹³ 'in 'yiiatsangó¹ jo'¹o galɨ́ɨ²i. Pe 'naa' fiin'¹³ gañí²oo' 'elo jo gajoo'²¹-'oo' wa' jai'² lɨ́ɨ²naa' —jin'² Jesús.

Lawa 'in lɨ́ɨ¹ tsa'leei'¹³ 'in gó²

33 —Núʉ²duu' coon²¹gɨ júu³ —gajin'² Jesús— lawa jaain²¹ tsá² fii²¹² 'wó² 'in gajñi¹i wuunjøø'³ jee²¹² 'wó² tya'a joon gajmaa'¹³a coon²¹ 'yá² la caain²¹ tɨ' tyiia²¹ tya'a. Joon gajmaa'¹³a coon²¹ lɨ niui²

mɨ'[3] wuunjøø'[3] do. Gajmaa'[13]o jon coon[21] po' ñíi[1] i'á[1]a 'wó[2] do.

'Mo ngayuui'[13] joon gacwo'[1]o tsá[2] iní[2] do. Joon gangóo[1]o coon[21] cwoo'[13] lɨ wíin[2]. 34 Joon mo gatí[2] liroo[21] mɨ'[3] wuunjøø'[3] do 'in fii[212] 'wó[2] do gasii[21]in jaain[21] gaí[1] tsa'leei'[13] tya'a wa tsatyíin[2]an 'e tyáa[1] 'e gatɨ́i[2]i 'e garoo[21] 'wó[2] do. 35 Pe 'in tsá[2] taain[212] ní[2] do gasan'[2]mo 'in tsa'leei'[13] 'in gatyalíin[2] do, jaain[21] gapoo[21]i, jaain[21]gɨ gajngaa'[13]mo, joon gatyuu'[13]i cuun[212] 'in jaain[21]gɨ do. 36 'In fii[212] 'wó[2] do gasiin[21]gɨ tsa'leei'[13] tya'a fúui[1]gɨ pe la do-o tún[1] gajmaa[1]a 'in ní[2] 'wó[2] do.

37 'Joon lɨ gatséi[1] gasii[21]in jóon[1]on ga'ɨ[1]-tsi: "Fowa ili'gɨɨ'[21]mo yuun[21] tyiia", lɨ́ɨ[2]i. 38 Pe mo gangaa[1]i jóon[2] 'in tsá[2] fii[212] 'wó[2] do 'in gatyí[1]a do gasɨ́ɨ[2]i la 'oo'[21] 'ii: "'Ino-o 'in lí[2] tya'a 'e 'wó[2] no, joon wa jngaa'[12]mo' 'ino joon ilí[2] tyi' 'e 'wó[2] no." 39 La joon gasaan'[21]mo 'ido, joon gapii[2]in lɨ' co' 'yá[2] do joon gajngaa'[12]mo.

40 Joon gaunngɨɨ[1]ɨ Jesús 'in tsá[2] teein[21] co' lɨ siin'[12]in do jin'[2]in:

—Mi tyía[1] 'in fii[212] 'wó[2] do, ¿'ee ijmáa[1]a tya' 'in tsá[2] taain[212] 'wó[2] tya'a do lɨ́ɨ[2]naa'?

41 Joon gañii[1]i 'in tsá[2] do:

—Ijngaa'[12]mo 'in tsá[2] gó[2] do jo 'ee fúu[2] lɨ́ɨ[2]gɨ 'ido. Joon icwo'[1]o tsá[2] xee'[21]mo 'e 'wó[2] do joon 'in tsá[2] do ityáa[1] cwoo[21]o 'in fii[212] 'wó[2] do itɨ́ɨ[2]i 'e garoo[21] do.

42 Joon gajin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] do:

'Naa' niganuu[2]uun' júu[3] tya' Dios 'e jin'[2]in:

'E cuun[212] 'e gadya'[2]a 'in tsá[2] jmoo'[13]o 'nú[1] lɨ' caai[21] lawa jo 'ee[212] to[2] 'íi[3].

'E cuun[212] joon galí[1] cuun[212] nifu.

Gajmaa[1]a Ña'ñu'[1]u' 'elo.

Joon ganga'goo[21]-tsi tsá[2] 'áai[1] 'in ganí[2] 'elo.

43 Wii'[13] joon fuu[212]uu 'naa', jo ityu'[2]gɨ Dios to[2] 'naa' joon ityu'[2] to[2] tsá[2] xeei'[21] 'in lí[2] jmá[1]a jiin'[13] la to[2] tyu'[2]u do. 44 Joon cwáain[1] tya' 'e cuun[212] nifu do, doñi'iin 'in cɨɨ'[2] ni cuun[212] do ilituu'[13] 'ii coonti joon wana 'iin gatsiin[1]in 'e cuun[212] do joon lí[2] fu[2] 'ii coonti.

45 Joon mo ganúu[2]un 'in tsá[2] tyu'[2] to[2] tya' untsá[2] coon'[13] 'in tsá[2] fariseos do 'e júu[3] cwáain[1] gatyaa[1] Jesús do galili'[3]o 'e faa'[21]a 'wii'[13] tya' 'ii-o. 46 Gali'iin[212]in 'e teen'[13]mo 'ido pe gøø'[21]mo tsá[2] tsu 'in tsá[2] do 'ɨ[1]-tsi 'e Jesús do faa'[21]a cwáain[1] tya' Dios.

22

Júu[3] cwáain[1] tya' mo cui'[2] cwoo[21] tsá[2]

1 Joon ga'láa[2] Jesús 'wii[212] 'e tyaa[1] jmai'[2] júu[3] cwáain[1] tya' 'in tsá[2] do gajin'[2]in:

2 —'E tyu'[2] Dios to[2] tsá[2] lɨ la lɨ mo gajmaa[1]a jaain[21] røøi[13] jmɨɨ[212] mo gacui'[2] cwoo[21] jóon[1]on. 3 'In røøi[13] do gasii[21]in tsa'leei'[13] tya'a wa'a tsate'[2]e 'in tsá[2] nigatø'[2]ø itsalíin[2] jmɨɨ[212] do. Pe 'in tsá[2] nigatø'[2]ø do jo 'iin[212]in tsalíin[2]. 4 Joon gasii[21]in 'in xeei'[21]gɨ tún[1] tsa'leei'[13] tya'a joon gasɨɨ'[21]ɨ 'ido: "Cwosii'[13]duu' 'in tsá[2] nigatø'[2]ø do, niná[1] tyú[2] 'uunñi[2] tyiia no. Nigajúin[1] joo'tsáa[2] coon'[13] 'in catyaai[2] 'in 'ooin'[13]. Joon jilaa'[21] niná[1] tyú[2] tya'a jin'[2]in fu'[2]u. Cwolíin[2]moo' lɨ ná[1] jmɨɨ[212] do." 5 Pe 'in tsá[2] do jo gaunjíi[2]i tún[1]. Jaain[21] jee[212] 'in tsá[2] jo gangalíin[2] lɨ ná[1] jmɨɨ[212] do gangó[1]o ngajøø[2]ø 'wó[2] tya'a. Jaain[21]gɨ gangó[1]o nga'nɨɨ[1]xu 'e 'oo[1]o. 6 'Inlɨ́ɨi[13]gɨ gajmee'[21]mo 'in tsa'leei'[13] tya' røøi'[3] 'in gangate'[2] 'ii ce gajngaa'[12]mo 'ido. 7 Joon 'in røøi[13] do gatí[2] 'nii'[21]-tsi joon gatyu'[2]u to[2] 'láa[2] tya'a wa tsalíin[2] tsajngaa'[12]mo 'in

tsá² do 'in gajngaai'¹² tsa'leei'¹³ tya'a joon i'úi¹ jɨ́² goo¹o 'ido. 8 Mo ngayuui'¹³ joon 'in róøi¹³ do gasɨɨ'²¹ɨ tsa'leei'¹³ tya'a jin'²in: “Jilaa'²¹ niná¹ tyʉ́² tya' icwui'² cwoo²¹ xuui²¹² tyiia pe jo tɨ́ɨ²i jalíin² 'in nigatøø²øø' do. 9 Cwolíin²naa' jon fu la caain²¹ tyʉʉ'¹³ jee²¹² 'nʉ́¹ joon tǿ²øø' doñi'iin tsá² 'in máa¹³naa' ijalíin² li tɨ́² jmɨɨ²¹² lo.” 10 Joon ngalíin²mo 'in tsa'leei'¹³ do jee²¹² 'nʉ́¹ do joon galicaain²¹ jileei'²¹ tsá² 'in gatsee'²¹i 'in tyúi¹ coon'¹³ 'in gó². Joon coon'¹³ la joon garøi¹ inʉʉ tya' 'in róøi¹³ do.

11 ’Joon 'in róøi¹³ do ga'í² inʉʉ lɨ nataai²¹² 'in tsá² gatø'²ø do. Joon gangaa¹i jaain²¹ tsañʉʉ'¹ 'in jo tyi'² 'mɨ'² 'a la tyi'² tsá² 'in taai²¹² lɨ cui'² cwoo²¹ tsá². 12 Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'ido: “Tsaru'¹u', ¿'ee lɨ jo tyii'¹³'i 'mɨ'² 'e la tyi'² 'in catyaai² no?” Joon 'in tsá² do gajaan¹an tii². 13 Joon 'in róøi¹³ do gatyʉ'² to² tsa'leei'¹³ tya'a jin'²in: “Cwo'nʉʉ²ʉʉ' cwoo²¹ tɨɨ² 'ino joon cwopíin¹naa' fu caluu lɨ nʉʉ²¹.” Do-o ityi'²i tsá² joon icuu'²¹i moojóon¹on. 14 Tsʉ itø'²ø Dios fúu¹mo tsá² pe xʉʉ 'in cwai'³ jee²¹² do-o jmáa¹a.

Unngɨɨ¹ɨ tsá² Jesús cwáain¹ tya' cuu² cɨ́¹ tsá² tya' tsaa'to² tyíin¹ Roma

15 Joon 'in tsá² fariseos gasɨɨ²¹i la 'oo'²¹ yaai xiiala lí² 'nɨ́ɨ²i Jesús coon'¹³ júu³ tya'a. 16 To² joon gasii²¹in tsá² fariseos 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² tya'a caan²¹mo coon'¹³ 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² tya' Herodes 'e sɨɨ'²¹ɨ Jesús, joon gajin'²in:

—Tɨfo'², né³oo'o 'e fo'²'o jmai'² 'e la jai'². Joon 'e'²'e tsá² fu¹ tya' Dios la jai'² jo 'ee unjii²'i jilaa'²¹ 'e faa'²¹a tsá². Tsʉ jo jmoo²'o 'ii'²¹ jiin'¹³ la 'ɨ¹-tsi tsá². 17 Sii'¹³ jna'a, ¿tɨ² tyʉ́² wa tyí² tsá² cuu² tya' 'in tsaa'to² tyíin¹ Roma 'owa jo tyí² tsá² 'ee?

18 Pe Jesús ñi¹o 'ee 'e gó² 'ɨ¹-tsi 'in tsá² do joon gajin'²in:

—Tsá² 'in sɨsɨ́ɨ²i 'e 'ɨ¹-tsi 'e jmoo¹o 'naa'. ¿'Ee lɨ' 'iin²¹²naa' tøø'¹³naa' jna nilá²? 19 'Ee'¹³duu' jna coon²¹ cuu² 'e cɨ́²ɨɨ' tya' róøi¹³ do.

Joon gacwo'¹o coon²¹ cuu² yʉʉn²¹. 20 Mo ganí²i Jesús 'e cuu² do gaunngɨɨ¹ɨ:

—¿'Iin ni² 'e toon¹on ni cuu² lo? Joon, ¿'iingɨ coon'¹³ 'e toon¹on 'e sii²¹ ni cuu² lo?

21 Joon 'in tsá² do gañii¹i:

—Ni² 'in tyʉ'² to² do-o no.

Joon gajin'² Jesús:

—Cwoo²oo' jon 'in tyʉ'² to² Roma jiin'¹³ 'e gatɨ́ɨ²i, la joon jon cwoo²oo' jon Dios 'e gatɨ́ɨ²i.

22 Joon mo ganúu²un 'in tsá² do júu³ tya' Jesús do ganga'goo²¹-tsi. Gatiu²mo 'ido 'ii jon gangaliin¹mo.

Gaunngɨɨ¹ɨ tsá² Jesús cwáain¹ tya' mi jiin'¹in tsá² jee²¹² 'lɨɨ²¹²

23 Jmɨɨ²¹² joon gangalíin² 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² saduceos, 'in jin'² 'e jo jiin'¹in tsá² jee²¹² 'lɨɨ²¹², ngaunngɨɨ¹ɨ Jesús 'e júu³ lo:

24 —Tɨfo'², Moisés gatyʉ'²ʉ to² jna' wana gajúin¹ tsá² mo nasɨcui'² cwoo²¹o joon jo xuui²¹² tya'a liseein²¹ ná¹ cu'²mo cwoo²¹ 'in ruui'²¹ 'in 'lɨɨ²¹² nijúin¹ do 'in 'yiia'nɨ́ɨ². Joon iliseein²¹ xuui²¹² tya' 'in ruu'²¹i najúin¹ do. 25 Joon galiseein²¹ dyái¹ tsañʉʉ'¹ la 'oo'²¹ ruu'²¹i. Joon 'in nifu do gacu'²mo cwoo²¹o joon gajúun¹mo joon jo xuui²¹² tya'a galiseein²¹. Joon 'in ruu'²¹i lɨ gatí² gái¹ do gacu'²mo cwoo²¹o jon coon'¹³ 'in 'yiia'nɨ́ɨ² do. 26 La galɨ́¹ tya' 'in nifu do la joon galɨ́¹ tya' 'in gatí² gái¹ do. La joon tya' 'in gatɨ́² gaai²¹ jon. La joon galɨ́¹ tya' jɨ dyáa¹i do. 27 Joon mo gangɨ́ɨ²i joon, joon gajún¹mo jon 'in tsamɨ́² do. 28 Joon mi jiin'¹in tsá² jee²¹² 'lɨɨ²¹², ¿'iin jee²¹² 'in dyái¹ tsaruu'²¹i

do ilíi²in nʉʉ'¹ tya' 'in tsamí² do tsʉ jilee'²¹mo do gacu'²mo cwoo²¹o coon'¹³?

29 Joon gañii¹i Jesús:

—Lɨ' cɨɨ'¹²ɨ '¹-'oo' 'naa' tsʉ jo ñí²ii' 'ee jin'² júu³ tya'a Dios jon'gɨ ñí²ii' 'ii'²¹ tya' Dios. 30 Tsʉ mi jiin'¹in 'lɨɨ²¹² jo cui'²gɨ cwoo²¹o tsañʉʉ'¹ jon'gɨ tsamí². Ilíi²in lawa ángeles tya' Dios 'in taai²¹² ñʉ'fú². 31 Pe cwáain¹ tya' 'e jiin'¹in tsá², ¿tɨ jo mo gauntsáa¹³ 'naa' xiiala nigajin'² Dios 'ña'a? La joon gajin'²in: 32 “Jna-a Dios tya' Abraham, joongɨ tya' Isaac, joongɨ tya' Jacob.” 'In Dios Jmii²¹ do jon' Dios tya' 'in nijuin¹, Dios tya' tsá² jiin'¹ 'ii.

33 'Áai¹ ganga'goo²¹-tsi 'in tsá² fúui¹ taai² do mo ganú²un júu³ ga'ee¹ Jesús.

'E júu³ 'e tyʉ'² Dios to² 'e tyiin²gɨ

34 Joon mo galiñi¹ tsá² fariseos 'e Jesús nigalɨ'¹o tsá² saduceos do joon gauncaain²¹ yaai 'in tsá² fariseos lɨ siin'²¹ Jesús. 35 Joon 'e 'iin²¹²in wa iliñii¹ 'ee 'ɨ¹-tsi Jesús joon jaain²¹ tɨfo'² tya' ley jee²¹² 'ii gaunngɨɨ¹ɨ Jesús jin'²in:

36 —Tɨfo'², ¿'ee júu³ 'e ga'íi²ɨ 'lɨɨ²¹² Moisés to² tyʉ'² Dios 'e tyiin²gɨ?

37 Joon Jesús gajin'²in:

—Cwoli'iin²¹²mo'o Dios tyi'i jiin'¹³ la'a 'e seen²¹un, joon jiin'¹³ la'a 'e 'ɨ¹-'o'o. Jo 'iin²¹²gɨ'ɨ jiin'¹³xʉ fee'¹gɨ lagɨ 'iin²¹²u'un Dios tyi'i. 38 'E loo¹ 'e júu³ 'e tyiin²gɨ nifu la jee²¹² jilaa'²¹. 39 Joon la joon lɨ júu³ lɨ gatí² tún² 'e jin'²: “Cwoli'iin²¹²mo'o jileei'²¹ tsaruu'²¹'u lawa 'wo'o.” 40 Tsʉ 'e júu³ tún² lo 'e tyʉ'² to² tya' jilaa'²¹ júu³ 'e catyiia² tya' Moisés coon'¹³ jilaa'²¹ 'e ga'e¹ 'in tsá² gacwoo²¹o júu³ tya' Dios la mo jéei¹.

¿'Iin-gɨ jóon¹ 'in Cristo no?

41 La jee²¹² téen²mogɨ tsá² fariseos coon'¹³ Jesús 42 joon gaunngɨɨ¹ɨ Jesús 'ii:

—¿'Ee 'ɨ¹-'oo' cwáain¹ tya' Cristo? ¿'Iin-gɨ jóon¹ no?

'Ido-gɨ gañii¹i:

—Jóon¹ David 'ino.

43 Joon gajin'² Jesús gasɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—Wa'a la joon, ¿'ee lɨ' gaunsii²¹in David Ña'ñʉ'¹ʉ' coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Espíritu Tyú² tya' Dios? Tsʉ David do gajin'²in:

44 Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios Jmii²¹ jin'²in sɨɨ'²¹ɨ
Ña'ñʉ'¹ʉ' tyiia:
“Ní² lɨ' cwóo³oo tsáa¹ ca mi tyée¹³na
'in 'eei'¹ 'nʉ 'wii²¹² tíɨ¹³'ɨ.”

45 Wana gajin'² 'in David do “Ña'ñʉ'¹ʉ'” mo nagafaa'²¹a cwáain¹ tya' Cristo, ¿xiiala 'e lí² 'e líi²in jóon¹ David 'in Cristo no?

46 Joon jiin'¹³ jaain²¹ jo galɨ'²ɨ gañii¹i jiin'¹³xʉ. Joon ca jmɨɨ²¹² joon lɨ ngó¹gɨ jo gata'²gɨ tsá² wa'a 'e unngɨɨ¹gɨ Jesús.

23

Cwo'¹o Jesús tsaa² 'in tsá² fariseos coon'¹³ 'in tɨfo'² tya' ley

1 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² fúui¹ téein² do coon'¹³ tsá² tya'a:

2 —'In tɨfo'² tya' ley coon'¹³ 'in tsá² fariseos née¹i 'áan³ tya' Moisés. 3 Joon 'naa' jmaa²aa' núʉ¹³ʉʉ' ce jilaa'²¹ 'e jin'²in pe jo jmaa²aa' la jmoo¹o tsʉ jo jmoo¹o jiin'¹³ la jin'²in. 4 Tsʉ coon'¹³ jilaa'²¹ 'e jin'²in 'e lɨ la lɨ coon²¹ laa²¹² 'e 'ii²¹ 'áai¹ ce jiin'¹³ jaain²¹ jo lí² roon'²¹, joon 'ii tyʉ'²ʉ to² cón² tsá² 'e laa²¹² do pe 'ii-gɨ jo 'ee uncoon'¹³on jiin'¹³xʉ. 5 'Yʉ to² jmoo¹o jilaa'²¹ 'e jøø² tsá². Tí²-tsi 'in tsá² do ngɨɨ¹ɨ sɨ'ñʉʉ¹³ tuloo²¹ pi'³ 'e taa'¹³ mo'jí² 'e toon²¹² júu³ tya' Dios tya'tyí¹. Sɨ'ñʉʉ¹³ jon 'e tuloo²¹ pi'³ do cwáa¹a. Pe 'in tsá² do coo'¹³gɨ tuloo²¹ pi'³ tya'a lagɨ 'in catyaai² do. Joongɨ tí²-tsi jmoo¹o cwaa²¹ po'³ ñi¹ sɨ'ɨɨ¹³ 'ée² sɨɨn'¹³ɨn. 6 Joon 'iin²¹²in

'in tsá² do cwá²a jmai'² lɨ tyʉ́²-ʉ mo néе¹i gøø'²¹ø coon'¹³ tsá². 'Iin²¹²in jon cwá¹a ni 'mosíi¹ 'e tyiin² nifú² 'e sá² inʉʉ cwo'¹ sinagoga. 7 'Iin²¹²in 'e fee'²¹ tsá² 'ii coon'tun mo jiin'¹ tsá² 'ii jee²¹² 'nʉ́¹, 'e sɨɨ'²¹ tsá² 'ii: “Rabbi”, 'e 'øøi'²¹-tsi tsá², tɨfo'² tyi' —jin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ tsá² fúui¹ do.

8 Joon faa'²¹gɨ Jesús jin'²in sɨɨ'²¹ɨ tsá² tya'a:

—'Naa' jo cweei¹ sɨɨ'²¹ tsá² 'naa': “Tɨfo'² tyi'”, tsʉ 'naa' lɨ́ɨ¹naa' tsaruui'²¹ tsá² joon jaan²¹mo tɨfo'² tyii' seein²¹ jiin'¹³ Cristo. 9 Joon jo fú²uu' jiin'¹³ jaain²¹: “Ñʉ'¹ʉ'”, ni cwoo'¹³ juncwii²¹ tsʉ jaan²¹mo Jmii²¹ tsá² seein²¹ 'in tyíin¹ ñʉ'fú². 10 Jo cweei¹ sɨɨ'²¹ tsá² 'naa': “Ñi'fii²¹i'”, tsʉ jiin'¹³ Cristo lɨ́ɨ¹i fii²¹² tsá². 11 Tsʉ jee²¹² 'naa' 'in unjíi²in 'in catyaai²gɨ, 'ii 'in feei'¹gɨ. 12 Tsʉ jileei'²¹ 'in jmoo¹o cøøi'¹³gɨ yaai 'ii 'in pi'³gɨ tyani Ña'ñʉ'¹ʉ' pe 'in jmoo¹o pi'³gɨ yaai 'ii 'in cøøi'¹³gɨ —jin'² Jesús.

13 Joon gajøø²ø Jesús lɨ téein² tɨfo'² tya' ley coon'¹³ tsá² fariseos joon gajin'²in:

—¡Fúu² 'naa', tɨfo'² tya' ley coon'¹³ 'naa' tsá² fariseos, tsá² 'in sɨsɨ́ɨ²i 'e 'ɨ¹-tsi la jmoo¹ 'naa'!, tsʉ jnɨɨ'¹³moo' wa tsataai²¹² tsá² lɨ tyʉ'² Dios to² tsá². Pe tyíin³ 'naa' jo cwotáan²naa' lɨ tyʉ'² Dios to² jon'gɨ cwoo²oo' tsataai²¹² 'in catyaai²gɨ 'in 'iin²¹²in tsataai².

14 ’¡Fúu² 'naa', tɨfo'² tya' ley coon'¹³ 'naa' tsá² fariseos, tsá² 'in sɨsɨ́ɨ²i 'e 'ɨ¹-tsi la jmoo¹ 'naa'! Tsʉ 'woo'¹³naa' nʉ́¹ 'yiia'nɨ́ɨ² joongɨ fó²oo' júu³ tyʉ́² 'e cwaa²¹ lɨ́ɨ¹ wa iun'goo²¹ tsá² 'naa'. Tsʉ 'wii'¹³ joon imoo²oo' wúu¹ 'áai¹gɨ.

15 ’¡Fúu² 'naa', tɨfo'² tya' ley coon'¹³ 'naa' tsá² fariseos, tsá² 'in sɨsɨ́ɨ²i 'ɨ¹-tsi la 'e jmoo¹ 'naa'! Tsʉ 'naa' cwolíin²naa' 'naa'²¹naa' xʉfiin'¹³ jaain²¹ tsá² 'in lí² nuu¹un júu³ tyʉ́² tyii' 'e xiiala un'goo²¹ 'naa' Dios tyii'. Cwolíin²naa' la caain²¹ ni cwoo'¹³ juncwii²¹ 'naa'²¹naa' 'in tsá² do, joon mi tyeei¹ 'naa' jaain²¹ 'in nuu¹un júu³ tyii' jmée¹³naa' 'in tsá² do tún² 'ii'¹³gɨ lɨ́ɨ¹i jóon¹ 'in 'lɨɨi'³ lagɨ 'naa'.

16 ’¡Fúu² 'naa', tsá² 'in coon'²¹ tóo² yaanaa'!, 'naa' fó²oo': “Wa 'ɨɨ¹ɨ tsá² júu³ 'ée¹ tsá² cwo'¹ fee'¹ si' Jerusalén jo 'ee to² 'íi³in 'e júu³ joon fó²oo' 'naa'. Pe wana 'ɨɨ¹ɨ tsá² júu³ 'ée¹ tsá² cwanáa¹ 'e sá² inʉʉ cwo'¹ do 'e joon 'ná¹ untsín¹ tsá² júu³ do fó²oo' 'naa'.” 17 ¡Tsá² bón¹ 'naa' joongɨ tiuu² 'naa'! ¿'Ee 'e tyiin²gɨ: 'e cwanáa¹ do owa 'e cwo'¹ 'e si'² jmoo¹o cwaai'³ 'e cwanáa¹ do? 18 Joongɨ fó²oo' 'naa': “Wa 'ɨɨ¹ɨ tsá² júu³ 'ée¹ tsá² altar, jo tséin¹ 'e júu³ joon, pe wana 'ɨɨ¹ɨ tsá² júu³ 'ée¹ tsá² 'e roon¹on ni altar do 'e joon 'ná¹ untsín² tsá² 'e júu³ do.” 19 ¡Tsá² bón¹ 'naa' joongɨ tiuu² 'naa'! ¿'Ee 'e tyiin²gɨ: owa 'e roon¹on ni altar do owa 'ña'a altar do 'ee 'e jmoo¹o licwaai'³ 'e roon¹on ni do? 20 Tsʉ jileei'²¹ 'in 'e¹ altar do 'e¹o jon jilaa'²¹ 'e ná¹a ni do. 21 La joon jon 'in 'e¹ cwo'¹ do 'ée¹mo jon Dios Jmii²¹ 'in tyíin¹ ñʉ'fú², 'in jmoo¹o cwaai'³ 'e cwo'¹ do. 22 Joon jileei'²¹ 'in 'e¹ ñʉ'fú² 'ee¹o jon lɨ sɨlɨɨ²¹² tya' Dios 'ée¹mo jon Dios 'in tyíin¹ do.

23 ’¡Fúu² 'naa', tɨfo'² tya' ley joon 'naa' tsá² fariseos! ¡Tsá² 'in sɨsɨ́ɨ²i 'e 'ɨ¹-tsi 'e jmoo¹o 'naa'! Cwó² 'naa' Dios ca'ii'¹³ jee²¹² dyá² 'ii'¹³ tya' jilaa'²¹ 'oo² tya' 'uunñi² pe jo coon²oon' cwáain¹ 'e júu³ 'e tyiin²gɨ lagɨ 'e jmaa²aa' 'ii'²¹ røø²¹, joon lagɨ jmaa²aa' feei'¹-'oo' tya' tsá², lagɨ 'e tsáai¹-'oo' Dios. 'Ná¹-a jmaa²aa' jilaa'²¹ 'elo joon jo 'iin²-'oo' jmaa²aa' 'e catyiia² do. 24 ¡Tsá² 'in coon'²¹ tóo² yaamo 'naa'! ¡Tyíi¹³ 'naa' lu¹ mo 'yuu²i 'e 'uu²uu' pe jo lí²ii' 'nɨɨ'¹³naa' jaain²¹ camello!

25 ’¡Fúu² 'naa', tifo'² tya' ley coon'¹³ 'naa' tsá² fariseos! ¡Tsá² 'in sisíi²i 'e 'i¹-tsi 'e jmoo¹o 'naa'! 'Naa' rúun¹³uun' 'naa' tyú² li' caluu vaso coon'¹³ jilaa'²¹ wúun¹ 'e jmaa'¹³naa' to² pe coon'¹³ jilaa'²¹ 'e niga'uun²¹²uun' si ráá²mo tsi do. Siráá²mo jon jiin'¹³ coon'¹³ 'e 'yaa¹-'oo'. 26 Tsá² tiui² 'naa', tsá² fariseo: 'Ná¹ rúu¹³naa' vasos coon'¹³ wúun¹ tyii' li tsi nifu, joon coon'¹³ la joon ilityú²-u li' caluu jon.

27 ’¡Fúu² 'naa', tifo'² tya' ley coon'¹³ 'naa' tsá² fariseos! ¡Tsá² 'in sisíi²i 'e 'i¹-tsi 'e jmoo¹o 'naa'! Líi¹naa' la li 'nú¹ pi'³ li si'aai²¹² 'lii²¹² 'e gasuun¹ tsá² loo²¹² jnéei¹ taa²¹ 'ya'²gi pe li tsi jmai'² moo¹ tya' 'lii²¹² taa'¹³ tsi. 28 La joon jon 'naa' tyú²-u jnée¹naa' li caluu jóó²i tsá² 'naa' pe li' tsi alma tyii' siróói² tóo² 'e coon²oon' tsá² coon'¹³ jilaa'²¹ nii²¹² 'e gó².

29 ’¡Fúu² 'naa', tifo'² tya' ley coon'¹³ 'naa' tsá² fariseos! ¡Tsá² 'in sisíi²i 'e 'i¹-tsi 'e jmoo¹o 'naa'! Jmaa²aa' 'nú¹ pi'³ tya' tsá² 'in najúin¹, 'in gacwó² júu³ Dios la mo jéei¹, joon jmaa²aa' 'ya'²gi li si'aai²¹² 'in tsá² tyúi¹. 30 Joon fó²oo' 'naa': “Wa mo'o ni'i sáan²a'an mo nigaliseein²¹ 'lii²¹² tsacóói'¹³ tyii'i jo gajngaa'¹³na'a 'in tsá² 'in gacwó² júu³ tya' Dios la nigajngaai'¹² tsacóói'¹³ tyii'i.” 31 Joon coon'¹³ la joon jmóo'¹³naa' júu³ 'e líi¹naa' jún² tya' 'in tsá² 'in nigajngaai'¹² 'in tsá² 'in nigacwó² júu³ tya' Dios la mo jéei¹. 32 ¡Untséin¹naa' jiin'¹³ la niga'láa² tsacóói'¹³ tyii' 'wii²¹² jmaa¹a!

33 ’Jóon¹ mii'²¹ 'lii'³mo 'naa'. Coonti jo ilaa²¹naa' 'e wúu¹ ní² tsá² li 'ii²¹. 34 Tsu 'wii'¹³ joon isíi³na tsá² 'in cwo'¹ 'naa' júu³ tyú² tyiia coon'¹³ tsá² jmii²¹²-tsi coon'¹³ tifo'² 'in 'e'² 'naa' júu³ tyú² tyiia. Pe 'naa' ijngaa'¹³naa' 'inlíi¹³ joon 'inlíi¹³gi taa¹³naa' tsaa'² crúu¹³. Joon 'inlíi¹³gi ipoo²¹²naa' inuu cwo'¹ sinagogas tyii', icwolíin²naa' cwo'óó²¹naa' la coon²¹ fuu²¹ li tsalíin² 'ido. 35 Coon'¹³ la joon ilí² tsaa² tyii' tya' jilaa'²¹ jmi¹ 'e nigatuun²¹un tya' 'in tsá² tyúi¹ 'in nigajngaai'¹² tsá². Ilí² tsaa² tyii' tya' jileei'²¹ 'in najúin¹ joon 'láa² 'wii²¹² coon'¹³ Abel, 'in tsá² tyúi¹ 'in gajngaa'¹²i nifu, ca Zacarías, jóon¹ Berequías, 'in gajngaai'¹² tsá² Israel tyani cwo'¹ li si'² altar. 36 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', jilaa'²¹ 'elo ilí² tsaa² tya' 'in tsá² seein²¹ nano.

Gatyi'²i Jesús xuui²¹²-tsi 'wii²¹² tya' Jerusalén

Joon gajin'²in Jesús:

37 —¡'Áai¹ xuui²¹²-tsii tyii' tsá² seein²¹ Jerusalén! Tsu niga-jngaa'¹²naa' 'in tsá² cwó² júu³ tyú² tya' Dios la mo jéei¹ joongi nigatyuu'¹³naa' cuun²¹² 'in tsá² 'in gasii²¹in Dios tyan¹ júu³ tya'a. ¡'Áai gali'iin²¹²na ilicaan²¹naa' coon'¹³ jna 'láai² naa'¹³ la uncaain²¹ tui'yiia²¹² jóon¹on nu' cwáa¹a pe jo gali'iin²¹²naa'! 38 Pe nano nigatúu² Dios fuu²¹ goo²oo' joon lí² jmaa²aa' jiin'¹³ la 'iin²¹²naa'. 39 Tsu fuu²¹²uu 'naa' jo máai¹³gii' jna no ca mi fó²oo': “Nicwaa'³mo 'in nijó¹ no coon'¹³ 'e sii²¹ Ña'ñu'¹u'.”

24

Jmoo¹o Jesús júu³ 'e ti li fíin²mo tsá² 'e cwo'¹ fee'¹ si'² do

1 Joon gacwo'íi¹i Jesús 'e cwo'¹ fee'¹ do joon li nangaa'¹³i 'yuui fu¹ gangatyéen¹in tsá² tya' li ngóo¹o joon ga'láa² tsá² tya'a 'wii²¹² jin'²in xiiala 'ya'²gi 'e cwo'¹ do. 2 Pe Jesús gañii¹i jin'²in:

—Jóó²óó' jilaa'²¹ 'elo. 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', Ce jiin'¹³ coon²¹ cuun²¹² wa' ián²an sifúui¹gi do, i'iin²mo tsá² coonti.

Jmoo¹o Jesús júu³ 'e lisá² 'láai² 'ii'¹³ li² la nʉ'gɨ i'iin² juncwii²¹

3 Joon gangalíin²mo fu moo'²¹ sii²¹ Olivos. Joon do-o gacwó² Jesús joon tsá² tya'a la 'oo'²¹ yaai gatyalíin² lɨ tyíin¹ Jesús joon gajin'²in:

—'Ii²¹²i'i fu'²'u jna'a lɨ́ɨ¹³gɨ ilí² jilaa'²¹ 'elo. ¿'Ee li² ilisá² 'e line²e'e mi ñí²'i joongɨ mi tɨ́² i'iin² juncwii²¹?

4 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ tsá² tya'a:

—Jo cwoo²oo' wa'a coon'²¹ tsá² 'naa' tóo². 5 Tsʉ fúu¹mo 'in jalíin² coon'¹³ 'e sii²¹ jna ijin'²in: “Jna-a Cristo joon, Dios gasii¹in jna 'e jmáa³aa tiin'¹³naa'.” Joon icoon'²¹ 'in tsá² do tóo² tsá² fúui¹ 'áai¹. 6 Imoo²oo' ico'² tsá² 'nii²¹ joon, inʉʉ²ʉʉn' 'e faa'²¹a tsá² tya' 'nii²¹ pe jo foo'¹³naa' tsʉ jilaa'²¹ 'elo 'ná¹ ilí², pe jo mo tɨ́²gɨ lɨ tyéi¹ mi lí² 'elo. 7 Tsʉ coon²¹ nación intíin¹in coon'¹³ coon²¹ nación xiia'²¹, la joon jon fuu²¹ intíin¹in coon'¹³ fuu²¹ xiia'²¹. Joon la caain²¹ lí² 'í² 'oo², joongɨ lí² 'í² jmoowúu¹ joon injøø'²¹ 'wó² 'áai¹. 8 Pe coon'¹³ la joon i'láa² 'wiin²¹² wúu¹ iní² tsá².

9 'Joon ijaain'²¹ tsá² 'naa' tyani tsaa'to² ijmee'²¹i 'naa' joon ijngaa'¹²mo 'inlɨ́ɨ¹³. Joon ili'eei'¹ jileei'²¹ tsá² taain²¹ juncwii²¹ 'naa' 'wii'¹³ cwáain¹ tyiajna. 10 Joon mi ngɨ́ɨ¹ joon fúu¹mo tsá² 'in tiu²mo jna joon ili'eei'¹ tsaruu'²¹i, i'nɨ́ɨ¹i la jaain²¹ la jaain²¹. 11 Fúu¹mo tsá² tajuui²¹ ijalíin² jin'²in 'e faa'²¹a cwáain¹ tya' Dios joon icoon'²¹ tsá² tóo² fúui¹ 'áai¹. 12 Joon jo 'ee li'iin²¹²gɨ tsaruu'²¹i la jaain²¹ la jaain²¹ tsʉ 'áai¹gɨ ilisá² jilaa'²¹ 'e gó². 13 Pe jileei'²¹ 'in jmá¹a taa'²¹ ca lɨ tyéi¹ itiin'¹³mo 'i. 14 Joon ingɨ́¹ tsá² la caain²¹ juncwii²¹ icwó²o júu³ tyʉ́² tya' xiiala ityʉ'² Dios to² tsá² 'e iliñí² jileei'²¹ tsá². Joon mi yuui'¹³ joon ityé¹mo.

15 'Joon mi moo²oo' siin'¹² lɨ jo tɨ́ɨ²i siin'¹³in 'in un'lɨɨ'³, siin'¹³in lɨ cwaai'³ jiin'¹³ lagɨ jin'²in 'in tsá² Dañiel do 'in gacwó² júu³ tya' Dios la mo jéei¹ —cwo'øøi'²¹-tsi 'in nuu¹un 'e júu³ lo—, 16 jileei'²¹ 'naa' tsá² seein²¹ Judea 'ná¹ cwiin²iin' fu moo'²¹. 17 Joon mi tɨ́² jmɨɨ²¹² joon wa téein¹ tsá² yʉ'ʉ 'núʉ¹ʉ jo¹ litiin¹ tsataai²¹² tsá² inʉʉ tya'a 'e wó¹o tsá² 'e sá² tya'a. 18 Joon 'in jmoo¹o to² jee²¹² tyiia²¹ jo litiin¹ tsatyiian¹ sɨɨn'¹³in. 19 ¡Fúu² 'in tsamɨ́² tyéen¹in yʉʉn²¹ mi tɨ́² jmɨɨ²¹² joon! ¡Fúu² jon 'in tsamɨ́² 'in nijéei¹ yʉʉn²¹ cuu'²¹ tuu'²¹! 20 Mɨ́ɨ¹³ɨɨ' tyani Dios wa jo tsatiin'¹³ cwiin²iin' mi tɨ́² jiin²¹ cwíi² sɨ jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ woo'²¹ tsá² 'ee. 21 Tsʉ ilisá² goon²¹ wúu¹ iní²i tsá² 'e 'gøøi'¹³gɨ 'áai¹ lagɨ nilisá² la jéei¹, 'gøøi'¹³gɨ 'áai¹ jon lagɨ ilisá² mi li cɨɨin²gɨ. 22 Joon wana jo tyuu'¹³i Dios 'e ní² tsá² wúu¹ do jiin'¹³ jaain²¹ jo taa'²¹ 'e wúu¹ ní² tsá² do ilí² itiin'¹³in. Pe tsʉ 'wii'¹³ 'iin²¹²mo Dios 'in nigatyii'¹³in ityuu'¹³mo 'e wúu¹ iní² tsá² do.

23 'Tsʉ 'wii'¹³ joon wana sɨɨ'²¹ɨ tsá² 'naa' jin'²in: “Jøø²øø', no siin'²¹ Cristo, 'in gasii¹in Dios 'e jmaa¹a tiin'¹³ tsá²” sɨ jin'²in 'ee: “Jøø²øø', do-o siin'²¹in”, jo jai'² cwolíi²naa'. 24 Tsʉ iliseein²¹ tsá² 'in lɨ́ɨ¹i la lɨ́ɨ¹i Cristo pe jo jo'¹, iliseein²¹ jon tsá² ijin'²in 'e lɨ́ɨ¹i tsá² 'in cwó² júu³ tya' Dios pe jo jo'¹. Joon 'in tsá² do ijmáa¹a li² 'e coo'¹³ 'áai¹ joon coon'¹³ milagros tya'a icoon'²¹ tsá² tóo². Ca 'in nigatyii'¹³in Dios 'iin²¹²in coon'²¹ tóo² wu xʉ'ʉ lii'¹i. 25 Nigajmaa'¹³oo 'naa' júu³ jéei¹gɨ 26 tsʉ 'wii'¹³ joon wa sɨɨ'²¹ɨ tsá² 'naa': “Do-o taain² lɨ' cwoo'¹³ tyʉʉn²¹ lɨ jo 'in tsá² néei¹”, jo cwolíin²naa' do, sɨ wa jin'²in tsá² sɨɨ'²¹ɨ 'naa' 'ee; “lo tyíin¹ 'in cristo do tsi inʉʉ”, jo jai'² cwolíin²naa'. 27 Tsʉ mi cwéi¹na 'e lɨ la lɨ coon²¹ jí² cwaain'ñá³ 'e jná² joo'²¹ ca tɨ'

lɨ 'yeei²¹ ñi'¹ joongɨ ca tɨ' lɨ yooi'¹³ ñi'¹. La joon ilí² mi cwéei²na 'in Ruui'²¹ Tsá². 28 Lɨ raain¹ 'lɨɨ²¹² do-o sɨcaain²¹ tuu'¹ —jin'² Jesús.

Xiiala ilí² mi jó¹ 'in Ruui'²¹ Tsá²

Faa'²¹gɨ Jesús jin'²in:

29 —Joon tsifu mi ngɨɨi¹ 'e jmɨɨ²¹² 'e ní² tsá² wúu¹ do i'ɨɨ¹ɨ nʉʉ²¹ lɨ 'ii²¹ ñi'¹ joon jo 'yiia²¹ sɨɨ'²¹ sá²gɨ. Ixuu'²¹mo nʉ́ʉ¹ fu ñʉ'fú² joon jilaa'²¹ 'e sá² tya'cwii²¹ ilisɨ́ɨ²i. 30 Joon iní² tsá² yʉ' juncwii²¹ li² 'e tɨ lí² jó¹ 'in Ruui'²¹ Tsá². Joon jileei'²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹ ityi'²i xuui²¹²-tsi joon iní²mo jna, 'in Ruui'²¹ Tsá², goo²¹²oo jee²¹² jnía¹ tya'cwii²¹ joon fee'¹ 'ii'²¹ i'óo³oo joon 'ya'²gɨ 'áai¹ ijnée²na. 31 Joon mi 'íin²in lúu¹ tá² lɨɨlɨ¹ ityʉ'³ʉʉ to² ángeles tyiia 'e tsauncaain²¹ jileei'²¹ 'in gatiin'¹³in, 'in néei¹ la caain²¹ ni cwoo'¹³ juncwii²¹.

32 'Tyaan²aan' cwáain¹ 'e júu³ jmoo¹o 'mó² cwaríi³: Mo 'yeei'²¹ 'nii²¹² sii'²¹ tya'a joon nii'¹³ mo'³ tya'a joon ñii²¹oo'²¹ 'e tɨ li tɨ́² jiin²¹ 'yiia²¹. 33 Coon'¹³ la joon jon mi moo²oo' ngɨ́ɨ¹ jilaa'²¹ 'e gafuu²¹²uu 'naa' lí² iñí²ii' la joon 'e tɨ lɨ tyé¹mo juncwii²¹. 34 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', Jilaa'²¹ 'elo ilí² la jéei¹gɨ ijúuin² 'in tsá² taain²¹² nicwoo'¹³ juncwii²¹. 35 Iyuun'¹³mo yʉ' juncwii²¹ coon'¹³ ni'wó² pe jiin'¹³ coon²¹ júu³ tyiia wa jo tsatiin'¹³ ilí².

36 'Pe jo 'in ñí² jiin'¹³ jaain²¹ 'ee 'ii'²¹ sɨ 'ee jmɨɨ²¹² 'ee ijó¹ 'ido. 'In ángeles néei¹ ñʉ'fú² jo ñii¹i, jon'gɨ ñi¹ jon 'in Ruui'²¹ Tsá² do. Jiin'¹³ 'ña'a Dios Jmii²¹ ñii¹i.

37 'La gajmaa¹a tsá² mo galiseein²¹ Noé la joon jon ilí² mi jó¹ 'in Ruui'²¹ Tsá². 38 Mo galiseein²¹ Noé la nʉ'gɨ ijó¹ jmɨ́¹ 'in tsá² seein²¹ yiia'¹³ joon²¹ taain²¹² 'uun'²¹, gøø'²¹ø, joon cui'²cwoo²¹o joon cuu'¹³mo cwoo²¹o jóon¹on jon ca jmɨɨ²¹² mo ngataai² Noé coon'¹³ familia tya'a tsi arca do. 39 Jo gaunjíi²in 'in tsá² do ca mo gangó¹ jmɨ́¹ 'áai¹ joon nigajúun¹mo jilee'²¹mo. 40 Joon mi jó¹ 'in Ruui'²¹ Tsá², gái¹ 'in taain²¹² jee²¹² tyiia²¹ joon jaan²¹mo 'in tøø¹ø joon 'in jaain²¹ do injaan²¹o do-o. 41 Joon gái¹ tsamɨ́² 'in taai² tsí¹, joon jaan²¹mo 'in tøø¹ø jaain²¹gɨ 'in ján².

42 'Cwoseen²¹naa' tsá² 'in ñii²¹²-tsi tsʉ jo ñí² 'naa' 'ee 'ii'²¹ ijó¹ Ña'ñʉ'¹ʉ'. 43 Tsʉ ñí² 'naa' wana niliñí² jaain²¹ fii²¹² 'nʉ́¹ 'ee 'ii'²¹ ijó¹ jaain²¹ 'uun²¹ mo 'woo¹ li'²o jmoo¹o jo cwó¹ tsa-taai² 'in 'uun²¹ do. 44 Tsʉ 'wii'¹³ joon 'ná¹ niná¹ tyʉ́² tyii' tsʉ mo jo 'in 'ɨ¹-tsi ijó¹ Ruui'²¹ Tsá² coon²¹ 'in cwéei¹ la no-o —jin'² Jesús.

Lawa jaain²¹ tsa'leei'¹³ 'in tyúi¹ coon'¹³ jaain²¹ tsa'leei'¹³ 'in gó²

Faa'²¹gɨ Jesús jin'²in:

45 —Wa tyʉ'² jaain²¹ ñi'fii²¹² to² jaain²¹ tsa'leei'¹³ tya'a 'e cwo'¹o 'in catyaai² do 'í¹ 'e dø'²ø mi tɨ 'ii'²¹ 'e dø'² tsá², ¿'ee ijmoo¹o jaain²¹ tsa'leei'¹³ 'in tyúi¹ joon 'in 'øøi'²¹-tsi? 46 Jløø'³mo 'in tsa'leei'¹³ do wa tyee'¹i ñi'fii²¹²i nigajmaa¹a jiin'¹³ la to² nigatyʉ'²ʉ 'ido. 47 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', 'in ñi'fii²¹² do icwo'¹ 'in tsa'leei'¹³ tyúi¹ do 'e tyʉ'² to² jilaa'²¹ 'e 'oo¹o. 48 Pe wana 'in tsa'leei'¹³ do 'in gó² 'ii joon in'ɨ¹-tsi 'e ili'ɨɨ²¹²mogɨ ñi'fii²¹²i 49 joon i'lá a² 'wii²¹² jmee'²¹mo 'in catyaai² do joon 'in 'uun'²¹un dø'¹ø coon'¹³ tsá² 'íin¹. 50 Pe xʉ coon²¹ jmɨɨ²¹² mo jo gajéen¹ ni 'in ñi'fii²¹²i do, jmɨɨ²¹² joon gacwée¹mo 'ido. 51 Joon i'e'²e 'ido 'ii wúu¹ 'áai¹gɨ. Ipíi²in 'in ñi'fii²¹² do 'ii lɨ taai²¹² 'in sɨsɨ́ɨ²i 'e 'ɨ¹-tsi 'e jmoo¹o. Joon do-o ityi'²o lixuui²¹²-tsi 'áai¹ joon icuu'²¹i moojóon¹on —jin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ tsá² tya'a.

25

Lawa dyéi¹ simí²

1 Faa'²¹gɨ Jesús jin'²in:

—Joon 'e tyʉ'² Dios to² tsá² lɨ la lɨ́ɨi¹ dyéi¹ sɨmí² 'in ngalíin² lɨ cui'² cwoo²¹o tsá². Joon la jaain²¹ 'in sɨmí² do tyaan¹an jmaai'² coon²¹ candi'³ lɨ sɨ'o² aceite 'e coo²¹. Itsalíin² tsajéen¹in 'in tsá² cui'² cwoo²¹o do. 2 Pe 'ñéei² 'in sɨmí² do jo tsáa¹-tsi pe 'in 'ñéei² do ñíi²mo-tsi 'áai¹. 3 'In 'ñéei² 'in jo tsáa¹-tsi do tyaan¹an candi'³ tya'a pe jo 'e aceite nityaan¹gɨ lɨ́ɨ². 4 'In 'ñéei² do ñíi²gɨ-tsi 'áai¹ tyaan¹an candi'³ tya'a joon tyaan¹gɨxʉ aceite 'e lɨ́ɨ¹gɨxʉ. 5 Pe gali'ɨɨ²¹²mo 'in tsá² cui'² cwoo²¹o do joon gatsá² jalicwúu²i jilee'²¹mo. Joon gacwúu²mota. 6 Joon mo gatí² tyiianúu¹ joon ganúu²un ga'oo¹o tsá² jin'²in: "'Woo²¹naa', cwounjiin'¹naa' tsʉ no-o ni jalíin² 'in tsá² 'in cui'² cwoo²¹o do." 7 Joon garoon¹o jileei'²¹ do gatyaa¹ tyʉ́² candi'³ tya'a. 8 Joon 'in 'ñéei² 'in jo tsáa¹-tsi jin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'in catyaai² do: "Láa¹³ 'guu¹u candi'³ tyii'i, cwó²xʉʉ' aceite tyii' 'ná²a'a." 9 Pe 'e catyaai² do gañii¹i jin'²in: "'Esa lí² tsʉ jo líin² 'elo tyijna'a. Cwolíin²naa' lɨ 'nɨɨ¹ɨ, joon ló²xʉʉ' 'e tyii'." 10 Pe la 'ɨɨ²¹² ngalíin² ngalá¹ aceite tya'a do gatyalíin² 'in tsá² 'in cui'² cwoo²¹o do. Joon 'in sɨmí² 'in naná¹ tyʉ́² tya'a gangatáa²i inʉʉ coon'¹³ 'in tsá² 'in cui'² cwoo²¹o do. Joon gajnii¹o 'ooca'nʉ́¹ do. 11 Mi yuui'¹³ joon gatyalíin² 'in sɨmí² catyaai² do gajin'²in: "¡'Náa¹ 'ooca'nʉ́¹ lo tsataai²¹² fu tsi!" 12 Pe 'in tsá² 'in cui'² cwoo²¹o gañii¹i: "'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa' jo cwíi³na 'naa'."

13 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² do:

—Cwoseen²¹naa' ñí²-'oo' tsʉ jo ñí²ii' 'ee jmɨɨ²¹² sɨ 'ee 'ii'²¹ 'ee mi jó¹ 'in Ruui'²¹ Tsá².

Júu³ cwáain¹ 'e ga'e'²e Jesús tsá² tya' cuu² 'e 'oo¹o tsá²

14 'E tyʉ'² Dios to² tsá² 'e lɨ la lɨ́ɨi¹ jaain²¹ tsá² 'e tɨ lɨ cwo'ɨ́ɨ¹ fuu²¹ goo¹o joon gatø'²ø tsa'leei'¹³ tya'a gacwo'¹o cuu².

15 'Jaain²¹ gacwo'¹o 'ná² mil cuu² joon 'in jaain²¹ dogɨ gacwo'¹o tún² mil. 'In lɨ gatí² gaai²¹ do gacwo'¹o coon²¹ mil cuu². Gacwo'¹o la jaain²¹ jiin'¹³ la lí¹ lii'¹i 'ido jmaa¹a to². Mo ngayuui'¹³ joon ngoo²¹o 'in tsá² fii²¹² cuu² do lɨ wíin². 16 Joon 'in tsa'leei'¹³ do 'in ga'ii'²¹ 'ñá² mil cuu² galó¹ 'e 'nɨɨ¹ɨ coon'¹³ cuu² do joon gauntsi¹ 'ñá² mil tya'a. 17 La joon jon 'in ga'ii'²¹ tún² mil cuu² do gauntsi¹ jon tún² mil. 18 Pe 'in ga'ii'²¹ coon²¹ mil cuu² do joon gangóo¹on gangataan'¹an nʉ' 'wó² 'edo.

19 'Wóo²xʉ ningó¹ mo gatyei'² fii²¹² cuu² do. Joon gajmaa'¹³a cwáain¹ coon'¹³ 'in tsá² 'in cwo'¹o cuu² do. 20 Nifu gatyía¹ 'in gacwo'¹o 'ñá² mil cuu² do joon gajon'²on 'ido 'e 'ñá² mil 'e gauntsi¹ 'ido. Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ fii²¹²i: "Ñi'fí²i', gacwoo¹³'o jna 'ñá² mil cuu² joon saan'¹³'an 'ñá² mil-gɨ 'e galɨ'²ɨ gauntsi¹." 21 Joon fii²¹² do gajin'²in: "Tyʉ́²-ʉ, jaain²¹ tsa'leei'¹³ 'in tyú¹mo 'nʉ, jo cu'²-tsii coon'¹³ 'nʉ. Joon tsʉ 'wii'¹³ gajmaa²'a røø²¹ coon'¹³ 'e xʉ gacwo'³oo 'nʉ icwo'³oo 'nʉ lɨ́ɨ¹gɨ. Ngɨɨi²¹² fu lɨ tyíin¹³na joon jmaa²'a jløø'³u coon'¹³ jna." 22 Mo ngayuui'¹³ joon gatyía¹ 'in tsa'leei'¹³ lɨ gatí² gái² 'in ga'ii'²¹ tún² mil cuu² joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ fii²¹² do: "Ñi'fí²i', gacwoo¹³'o jna tún² mil cuu² joon saan'¹³'an tún² mil-gɨ 'e galɨ'²ɨ gauntsi¹." 23 Ñi'fii²¹² gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'ido: "Tyʉ́²-ʉ, jaain²¹ tsa'leei'¹³ 'in tyú¹mo 'nʉ, jo cu'²-tsii coon'¹³ 'nʉ. Joon tsʉ 'wii'¹³ gajmaa²'a røø²¹ coon'¹³ 'e xʉ gacwo'³oo 'nʉ icwo'³oo 'nʉ lɨ́ɨ¹gɨ. Ngɨɨi²¹²

lɨ tyíin[13]na joon jmaa[2]'a jløø'[3]u coon'[13] jna.” 24 Pe mo gatyía[1] 'in ga'ii'[21] coon[21] mil cuu[2] do. Joon gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ ñi'fii[212]i: “Ñi'fii[212]i', ñí[2]oo 'e jaain[21] tsá[2] 'wa'[2]-tsi 'nʉ. Wuu[2]'u cwuu[21] lɨ jo gajñi[2]'i joongɨ coon[2]'on lɨ jo 'ee to[2] gajmaa[2]'a. 25 Tsʉ 'wii'[13] joon gafoo'[13]moo joon gato'[1]oo 'e cuu[2] do nʉ' wó[2]. Lo náa[1] 'e gatɨ́ɨ[2]u.” 26 Joon gañii[1]i 'in ñi'fii[212] do gajin'[2]in: “Tsa'leei'[13] 'in gó[2] 'nʉ, fu'[2]mo 'nʉ. Nañí[2]o'o 'e wúu[3]na cwuu[21] lɨ jo gajñíi[3]ii joon cóon[13]oon lɨ jo 'ee to[2] gajmáa[3]aa. 27 Tsʉ 'wii'[13] joon wa mo gata'[2]a cuu[2] lɨ cwáain[2] tsi[1] joon lisá[2] lɨ́ɨ[1]gɨ tyiia.” 28 Joon gajin'[2]in fii[212] cuu[2] sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] téein[2] do: “Tyi[2] 'e coon[21] mil cuu[2] do joon cwo'[2]oo' 'in 'oo[1]o dyá[2] mil do. 29 Tsʉ 'in 'oo[1]o 'láai[2]gɨ iñíi[2]i ca sái[1] tya'a, pe 'iin 'in jo 'e 'oo[1]o 'e 'woo[1]gɨ 'e xʉ 'e 'oo[1]o do. 30 Joon 'in tsa'leei'[13] 'in jo 'e to[2] 'íin[3] píi[2]naa' fu caluu lɨ nʉʉ[21] joon do-o ityi'[2]i 'áai[1] joongɨ icuu'[21]i moojóon[1]on”, jin'[2] røøi[13] do —jin'[2] Jesús.

Mi jó[1] Jesús ijmáa[1]a 'ii'[21] tya' tsá[2]

Faa'[21]gɨ Jesús jin'[2]in:

31 —Joon mi jó[1] 'in Ruui'[21] Tsá[2] ijó[1] lawa Røøi[1] tyíin[1] lɨ sɨlɨɨ[212] 'ya'[2]gɨ 'áai[1] joon la cu'[2] lɨ' lɨ tyíin[1]in do inéei[1] ángeles tya'a. 32 Joon jileei'[21] tsá[2] taain[212] juncwii[21] ilicaain[21] tyaníi[1]i. Joon 'in Røøi[13] do injmáa[1]a tún[2] poo[212] 'in tsá[2] do. Injmáa[1]a la jmoo[1]o tsá[2] 'in 'aa[1]i joo'saa'[21], ijmáa[1]a coon'[21] 'in joo'saa'[21] coon'[13] 'in joo'[21] chivo 33 joon isiin'[13]in 'in joo'saa'[21] do lɨ' caai[21] tsáa[1] joon 'in joo'[21] chivo do-gɨ isiin'[13]in lɨ' caai[21] tooi[212]. 34 Joon 'in Røøi[13] Tsá[2] do ijin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'in téein[2] lɨ' cwoo[21]o tsáa[1] do: “Ñilíin[2]naa' jileei'[21] 'naa' 'in nigauncwaai[3] Ñʉ'[3]ʉʉ. Ngɨɨ[212]naa' lɨ tyʉ'[2] Dios to[2] lɨ naná[1] tyú[2] tyi'naa' ca mo garón[2] juncwii[21]. 35 Tsʉ mo gatsá[2] un'áa[3]na, 'naa' gacwoo[2]oo' jna 'e gagø'[1]øø, la joon jon mo gatsá[2] unjmɨɨ[21]na, 'naa'a jon gacwoo[2]oo' jna 'e gagu'[1]uu. Joon mo gangɨ́[3]ɨɨ 'e jo cwíi[2]naa' jna gatee[2]oo' jna inʉʉ tyii'. 36 Joon mo gangɨ́[3]ɨɨ jo sɨn'[3]ɨɨn sá[2] gacwó[2]oo' jna. Joon mo galitsaa'[13]aa gañifee'[13]moo' jna. Joon mo 'ú[3]uu 'nʉñí[3] ñijøø[212]moo' jna jon.” 37 Joon 'in tsá[2] tyúi[1] 'in téein[2] lɨ' cwoo[21]o Røøi[13] do tsáa[1] ijin'[2]in: “Ña'ñʉ'[1]ʉ', ¿lɨɨgɨ ganee[212]na'a 'nʉ 'e un'aa[2]u'u joon gacwóo[13]o'o 'nʉ 'e gatyee'[2]'e? Joon, ¿lɨɨgɨ ganee[212]na'a 'nʉ 'e unjmɨɨ[21]u'un 'e gacwóo[13]o'o 'nʉ 'e ga'iin'[2]'in? 38 La joon jon, ¿lɨɨgɨ ganee[212]na'a 'nʉ 'e jo cwii[1]na'a 'nʉ joon gatee[2]e'e 'nʉ fu tyii'i sɨ jo sɨɨn'[21]'ɨn 'oo[2]'o 'ee joon gacwóo[13]o'o 'nʉ sɨɨn'[21]'ɨn? 39 ¿Lɨɨgɨ jon nigalitsaa'[13] 'nʉ sɨ ni'u'[2]u 'nʉñí[3] 'ee 'e ningafee'[13]na'a 'nʉ?” 40 Joon iñí[1]i 'in Røøi[13] do: “'E la ja'[2]mo fuu[212]uu 'naa', doñi'ee 'e tyú[2] 'e nigajmaa[2]aa' tya' ruu'[21]na, xʉfiin'[13], 'in 'wéei[1]gɨ, lawa'a gajmaa[2]aa' tyiia”, gajin'[2] Røøi[13] do.

41 'Joon injin'[2] 'in Røøi[13] do sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] téein[2] lɨ' cwoo[21]o tooin[212]: “Jeen'[13]naa' coon'[13] jna jileei'[21] 'in 'eei'[1] Dios. Cwolíin[2]naa' lɨ 'ii[21] lɨ nigatyaa[1]a Dios tyú[2] tya' 'in 'lɨɨi'[3] coon'[13] 'ɨɨ'[13] tya'a lɨ coo[21] jɨ́[2] coon[21] tøø[2]mo jon. 42 Gatsá[2] un'áa[3]na pe 'naa' jo 'ee gacwó[1]oo' jna joon gatsá[2] unjmɨɨ[21]na jon'gɨ'ɨ 'e joon gacwó[2]oo' jna jon. 43 Joon mo gangɨ́[3]ɨɨ 'e jo cwíi[2]naa' jna pe 'naa'gɨɨ' jo gatee[2]ee' jna fu inʉʉ tyii'. Gali'náa[3]aa sɨn'[3]ɨɨn pe 'naa' jo 'ee gacwó[2]oo' jna. Galitsaa'[13]aa joongɨ ga'uu[212]uu 'nʉñí[3] pe 'naa'gɨɨ' jo 'ee ñifee'[13]naa' jna.” 44 Joon 'in tsá[2] do injin'[2]in: “Ña'ñʉ'[1]ʉ', ¿lɨɨgɨ ganee[212]na'a 'nʉ 'e un'aa[2]u'u sɨ 'e unjmɨɨ[21]u'un 'ee sɨ gangɨ'[1]ɨ 'e jo cwíi[2]na'a 'nʉ sɨ jo sɨɨn'[21]'ɨn sá[2] 'ee, sɨ tsaa'[13]'a 'ee sɨ ga'u[2]'u 'nʉñí[3] 'ee joon

jo gauncoon'13 jna'a 'nʉ?" 45 Joon iñí1i 'in Røøi13 do: "E la ja'2mo fuu212uu 'naa', doñi'ee 'e tyʉ́2 'e jo nigajmaa2aa' tya' 'in tsá2 'wéei1 lo lawa'a jo 'ee tyʉ́2 gajmaa2aa' tya' jna-a jon." 46 Joon 'in gó2 do itsalíin2 lɨ ní2i wúu1 coon21 tøø2mo joon 'in tsá2 tyúi1 do tsataai2 lɨ seein21 tyʉ́2 coon21 tøø2mo.

26

Cwó2 tsá2 júu3 ruu'21i xiiala ilí2 li'3i Jesús

1 Joon mo gatséi1 faa'21a Jesús 'e júu3 lo gajin'2in sɨɨ'21ɨ tsá2 tya'a:

2 —Niñí2oo' jee212 túnn2 jmɨɨ212 ití2 jmɨɨ212 cwaa'21 jmɨɨ212 'e unsii21 tsá2 Israel, pascua. Joon ijaan'21mo tsá2 jna, 'e lɨ́ɨ1na Ruu'21na Tsá2, itéen1in tsá2 jna tsaa'1 crúu13.

3 Joon 'in tyʉ'2 to2 tya' untsá2 coon'13 'in tɨfo'2 tya' ley coon'13 tsacøøi'13 tya' tsá2 Israel gauncaain21 yaai tyani 'nʉ́1 lɨ tyíin1 Caifás 'in tyʉ́2 to2 nifu tya' untsá2 do. 4 Joon do-o gasɨ́ɨ2i xiiala ijmáa1a insaan'1an Jesús coon'13 júu3 tajuu21 joon ijnga'2mo 'ido.

5 —Pe jo lí2 jee212 jmɨɨ212 jee212 —gajin'2in— tsʉ ito'2 tsá2 mɨɨ'13 'áai1.

Jaain21 tsamɨ́2 gadʉʉ'1ʉ jmɨɨ21 jmafuu21 tya' Jesús

6 Joon la 'ɨɨ212 taain1 Jesús fuu21 Betania tyíin1in tya' Simón, 'in nigacón2 jmoowúu1 'e jgoo'21 tya'a. 7 Joon ga'í2i jaain21 tsamɨ́2 'in tyán1an coon21 sɨ́2 lɨ cuun212 alabastro sɨ'o2 jmɨɨ21 jmafuu21. Joon 'e jmɨɨ21 jmafuu21 do 'áai1 tyíin1 cuu2. Ga'í2 'in tsamɨ́2 do tya' Simón. Joon la jee212 tyíin1 Jesús lɨ sɨ'2 mesa joon ga'ee2e 'in tsamɨ́2 do 'e jmɨɨ21 jmafuu21 do yʉ' tyi2 Jesús. 8 Joon mo ganí2 tsá2 tya' Jesús 'elo gatsá2 'nii'21-tsi gajin'2in:

—¿'Ee galɨ'2ɨ 'e un'ɨɨ1ɨ 'in tsamɨ́2 no 'e jmɨɨ21 jmafuu21 no? 9 Li2-i tsa'nɨɨ21ɨ' no, lɨ́ɨ1 incɨ́in1 'e no. Joon lí2-i cwoo13o' tsá2 tañíi2.

10 Joon mo galili'3i Jesús xiiala sɨ́ɨ2i 'ido joon gajin'2in:

—¿'Ee lɨ' untyíi2 'naa' 'in tsamɨ́2 lo? 'E nigajmaa1a no 'e tyʉ́2-ʉ no tyiia. 11 Coon21 tøø2mo taan212naa' coon'13 'in tañíi2 pe jna jo tyíin13na jee212 'naa' coon21 tøøi2. 12 'A nisuun1un 'in tsamɨ́2 no 'e jmɨɨ21 jmafuu21 lo tyiia lawa 'e tyaa1 tyʉ́2 'e tɨ li 'á1moo. 13 'E la ja'2mo fuu212uu 'naa', doñixiia' la 'úui1 juncwii21 'e cwó1 tsá2 júu3 tyʉ́2 tya' xiiala itiin'13 tsá2 joongɨ ityá2a tsá2 júu3 la lɨ' 'e gajmaa1a 'in tsamɨ́2 lo. Joon itɨ'2-tsi tsá2 'ii —jin'2 Jesús

Gajmaa1a Judas júu3 røø21 coon'13 tsá2 i'nɨ́ɨ1i Jesús

14 Joon jaain21 jee212 'in dyatooin1 tsá2 tya' Jesús, 'in sii21 Judas Iscariote, gangó1o ngafee'13i 'in tyʉ'2 to2 tya' untsá2 15 joon gajin'2in:

—¿Xiiati cuu2 cwoo2oo' wa' jaan'13na Jesús do tyii'?

Joon 'in tsá2 do gacwo'1o Judas dyadya1 cuu2 cwataa21. 16 Joon tsifu joon ga'láa2 Judas 'wii212 'noo'1o xiiala lí2 jaan'21in Jesús.

Mo gagøø'21ø Jesús coon'13 tsá2 tya'a lɨ gatséi1

17 Joon mo ga'láa2 'wii212 jmɨɨ212 coon21 tya' 'e jmɨɨ212 gatɨ́i2 do mo gøø'21ø tsá2 'iñi'1 'e jo tyiian'3 jeei1, 'in tsá2 tya' Jesús gangatyéen1in lɨ tyíin1 Jesús joon gaunngɨɨ1ɨ:

—¿Xiia 'iin212u'un ityaa21a'a tyʉ́2 ityee2e' tya' jmɨɨ212 pascua lo?

18 Joon gañii1i:

—Cwolíin2naa' lɨ náa1 fuu21 no joon cwosii'13duu' jaain21 tsá2 tyíin1 do joon fú2uu': "Tɨfó2 tyi' jin'2in: 'E tɨ lɨ tí2 'ii'21 tya'a joon fu tyi'i 'iin212in jmaa'13a jmɨɨ212 pascua coon'13 tsá2 tya'a."

19 Joon 'in tsá² tya' Jesús do gaj-
maa¹a la to² tyʉ'²ʉ joon gatyaa¹ tyʉ́²
idø'²ø tya' jmɨɨ²¹² pascua do.
20 Joon mo canʉʉ²¹ jmɨɨ²¹² joon
nanéei¹ Jesús coon'¹³ dyatooin¹ tsá²
tya'a idø'²ø. 21 Joon la jee²¹² lɨ néei¹
gøø'²¹ø gajin'²in Jesús:
—'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa',
jmoo²¹ joon jaain²¹ jee²¹² 'naa'
in'nɨ́ɨ¹³naa' jna².
22 Joon tsifu joon gajmaa¹a tsá²
tya'a fa'í³ 'áai¹. Joon garóon²on tɨ'
jaain²¹ tɨ' jaain²¹ gaunngɨɨ¹ɨ Jesús:
—Ña'ñʉ'¹ʉ', ¿tɨ jna-a 'i?
23 Joon gañii¹i Jesús gajin'²in:
—'In tyé³e'e coon²¹ wúu¹ coon'¹³,
'i-i 'i in'nɨ́¹i jna. 24 'Ná¹-a tsín¹ jiin'¹³
la jin'² ni jí² tya' Dios cwáain¹ tya' 'in
Ruui'²¹ Tsá² pe ifúu² 'in 'nɨ́¹i Ruui'²¹
Tsá² do. Tyʉ́²gɨ tya'a wa mo'o jo
galiseen²¹mo.
25 Joon Judas, 'in tɨ li 'nɨ́¹i 'ii,
gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Jesús:
—Tɨfo'² tyi', ¿tɨ jna-a 'i?
Joon Jesús gañii¹i gasɨɨ'²¹ɨ Judas
jin'²in:
—Jiin'¹³ la joon niga'ɨ¹-'o'o 'nʉ.
26 Joon la jee²¹² gøø'²¹ø gatɨɨ²¹i
Jesús coon²¹ 'iñi'¹, gacwo'¹o 'maai'¹³
Dios, joon gajmaa¹a jmai'²xʉ jee²¹²
tsá² tya'a joon gajin'²in:
—Tyee²ee', tsʉ la lɨ ngú¹ taan²moo
lo.
27 Mo ngayuui'¹³ joon gatɨɨ²¹i
coon²¹ po'³xʉ lɨ sɨ'ó¹o jmɨ'³ wuun-
jøø'³ joon gacwo'¹o 'maai'¹³ Dios.
Mo ngayuui'¹³ joon gacwo'¹o tsá²
tya'a gajin'²in:
—'Iin²¹iin' 'elo jileei'²¹ 'naa', 28 tsʉ
'e lɨ la lɨ jmɨ¹ 'øø³moo lo 'e tɨ li
tʉ́n¹ʉn joon coon'¹³ 'elo itsín¹ 'e júu³
'múui². Joon 'e jmɨ¹ 'øø³na itʉ́n¹ʉn
lo i'iin² tsaa² tya' tsá² fúui¹. 29 Pe
fuu²¹²uu 'naa' jo 'e i'né³e'gɨ caain²¹
'e jmɨ'³ wuunjøø'³ lo coon'¹³ 'naa'
ca mi tɨ jmɨɨ²¹² ityʉ'² Ñʉ'³ʉʉ tó² tsá²,
joon jmɨɨ²¹² joon i'né³e' tún¹ coon'¹³
'naa'.

Jmo'² Jesús júu³ Tʉ́³ 'e ijin'²in 'e jo cwii¹in Jesús

30 Joon mo ngayuui'¹³ ga'øø¹ø
coon²¹ Salmo joon ngalíin²mo
coon'¹³ tsá² tya'a fu yʉ' moo'²¹
Olivos. 31 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ
tsá² tya'a do:
—'E 'woo¹ no jilee'²¹naa'
ixée¹mo-'oo' coon'¹³ jna tsʉ ni jí²
tya' Dios 'e jin'²in: "Ijngaa'¹²moo 'in
'aa¹i joo'saa'²¹ joon ixée²i joo'saa'²¹
tya'a." 32 Pe mi yuui'¹³ injmá¹a Dios
injiin'¹in jna iníi³ii jéei¹³gɨ lagɨ 'naa'
fu lɨ sii²¹ Galilea.
33 Pe jin'² Tʉ́³ gañii¹i:
—Xʉfiin'¹³ jileei'²¹ 'in catyaai² no
ixée²i-tsi coon'¹³ 'nʉ pe jna lo jo
jmɨɨ²¹² xée²i-tsii coon'¹³ 'nʉ.
34 Pe Jesús gajin'²in gasɨɨ'²¹ɨ Tʉ́³
do:
—'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'nʉ, 'nɨ¹
naa'¹³ ifoo¹³'o 'e jo cwii¹un jna la
nʉ'gɨ i'oo¹o tuuitsáa².
35 Pe Tʉ́³ do-gɨ gajin'²in túun¹:
—Xʉfiin'¹³ júun³moo coon'¹³ 'nʉ
pe jo fo'³oo wa'a jo cwii¹na 'nʉ.
Joon la joon jon gajin'² 'in
catyaai² do jon.

Faa'²¹a Jesús júu³ tyʉ́² fu lɨ sii²¹ Getsemaní

36 Joon gatyalíin² Jesús coon'¹³
tsá² tya'a coon²¹ lɨ sii²¹ Getsemaní
joon Jesús gajin'²in:
—Ní²duu' lo la 'ɨɨ²¹² níi³ii nifo'³oo
júu³ tyʉ́² lɨ'do.
37 Joon gajée¹mo Tʉ́³ coon'¹³ 'in
gái¹ jóon¹ Zebedeo ngalíin² coon'¹³.
Joon Jesús gatsá² goon²¹ 'e fa'í³ lɨ́ɨ²i
'áai¹ joongɨ gajmaa¹a cu'²-tsi 'ña'a
'áai¹. 38 Joon gajin'²in:
—'E fa'í³ 'e seen²na lo 'e lɨ'ɨ
ijúun²moo. Ján²duu' lo joon jmaa²aa'
lí²ii' coon'¹³ jna.
39 Joon gangó¹o Jesús capi'³
nifugɨxʉ joon gatyíi²a lɨ' ri'íi²in ni
'wó² gamɨɨ¹ɨ tyani Dios jin'²in:

—Ñʉ'³, wa xʉ'ʉ lí² 'e jo móo³oo ilí²no pe jo cwolí² jiin'¹³ la 'iin²¹² jna, cwolí² jiin'¹³ la 'iin²¹² 'nʉ-ʉ.

40 Joon ganga'²mo túnˀ¹ fu lɨ néeiˀ¹ 'in gaai²¹ tsá² tya'a joon nateei'¹³ 'ido cwuu²¹mo. Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Tʉ́³:

—¿Tɨ jo niliiˀ¹i 'naa' 'e jo cwuu²¹naa' coon'¹³ jna coon²¹ hora? 41 Jmaa²aa' lí²ii' joon faa²aa' júu³ tʉ́² 'e jo xuu'²¹naa' ja'cwoo²¹ 'in 'lɨɨi'³. 'E la ja'²mo 'ɨ¹-tsi tsá² jmáaˀ¹a 'e tʉ́² pe² ngʉ́ˀ¹ taain²¹² jo cwoˀ¹.

42 Gangóˀ¹ Jesús túnˀ¹ ngafee'¹³i Dios jin'²in:

—Ñʉ'³, wana jo lí² 'e cuu'¹³u imóo³oo wúuˀ¹ no pe cwolí² jiin'¹³ la niga'ɨ¹-'o'o² 'nʉ.

43 Joon ganga'²mo túnˀ¹ joon, joon nateei'¹³ 'ido cwuu²¹mo túnˀ¹ tsʉ 'áaiˀ¹ jlɨɨˀ¹ɨ unníˀ¹i. 44 Joon jo gatø'²gɨ 'ido gango¹o túnˀ¹ ngafaa'¹²a júu³ tʉ́² lɨ gatí² 'nɨˀ¹ naa'¹³ do. Gajin'²in la nigajin' do túnˀ¹. 45 Joon ganga'²mo túnˀ¹ lɨ tee'¹i 'in gaai²¹ tsá² tya' do joon gajin'²in:

—Cwocwuu²¹mogɨɨ', cwo'ii'¹xʉ 'wó²oo'. Tsʉ gatí² 'ii'²¹ ijaain'¹ tsá² 'in Ruui'²¹ Tsá² ja'cwoo²¹o 'in tsá² røøi²¹ tsaa². 46 Raan²¹naa' no, moo²¹o' tsʉ no-o nijóˀ¹ 'in 'nɨ́ɨiˀ¹ jna do.

Joon itøø² tsá² Jesús 'e sɨ'ñúˀ¹mo

47 La jee²¹² faa'²¹gɨ Jesús siin'¹³in gatyíaˀ¹ Judas, 'in líɨˀ¹i tsá² tya'a jee²¹² 'in dyatooinˀ¹ do, coon'¹³ tsá² fúuiˀ¹ lɨɨˀ¹. Joon 'in tsá² do tyaanˀ¹an ñí³ espadas tyaanˀ¹an jon 'no'³ 'mó² gatyalíin² to² gatyʉ'² 'in tsá² tyʉ'² to² untsá² coon'¹³ 'in tsacøøi'¹³ tya' tsá² Israel. 48 Joon Judas do, 'in i'nɨ́ɨˀ¹i Jesús, ni gasɨ́ɨ²i júu³ coon'¹³ 'in tsá² do xiiala li² ijmáaˀ¹a gajin'²in:

—'In jun'³uun caain²¹ ju'² 'ii do. 'I-i 'in saan'¹³naa'.

49 Joon gangatyéenˀ¹in lɨ siin'¹² Jesús joon gajin'²in:

—¡'Aa²¹²mo'o, tɨfo'² tyi'!

Joon gajun'²un caain²¹ ju'² 'ido. 50 Jesús gañiiˀ¹i:

—Ru'¹u', ¿'ee to² ñí²'i?

Joon tsifu joon gasan'²mo 'in tsá² do Jesús joon gatøø²o 'ido sɨ'ñúˀ¹mo.

51 Joon jaain²¹ jee²¹² 'in tsá² tya'a do gasø'²ø ñí³ tya'a joon gatyʉ'²ʉ cataain²¹² loocwóoˀ¹o jaain²¹ tsa'leei'¹³ tya' 'in tyʉ'² to² tya' untsá² nifu. 52 Pe Jesús gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Taan'¹ ñí³ tyi'i tsi 'nʉ́ˀ¹ tya'a. Tsʉ jileei'²¹ 'in jngaai'¹² tsá² coon'¹³ ñí³ coon'¹³ 'ñí³-i jon ijúun²in. 53 ¿Tɨ jo ñí²'i, lí²-i fuu²¹² jna Ñʉ'³ʉʉ joon 'ii tsifu insiiˀ¹in setenta mil ángeles iun'øøˀ¹i jna? 54 Pe wa'a lí² la joon, ¿xiiala itsínˀ¹ jiin'¹³ la jin'² ni jí² tya' Dios, xiiala 'náˀ¹ ilíˀ²?

55 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² fúuiˀ¹ do:

—¿'Ee lɨ' ñilíin²naa' saan'¹³aan' 'no'³ 'mó² coon'¹³ ñí³ itøø²øø' jna lawa jaain²¹ 'uun²¹? Tsʉ la coon²¹ jmɨɨ²¹² tyíinˀ¹na inʉʉ cwo'¹ fee'¹ do 'e'³ee 'naa' júu³ tyʉ́² joon jo mo gaseen'²¹naa' jna. 56 Pe la lo-o galí²² 'e gatsínˀ¹ júu³ tya' Dios 'e gataanˀ¹an ni mo'jí² 'in tsá² cwoˀ¹ júu³ tya' Dios la mo jéeiˀ¹.

Joon 'in tsá² tya' Jesús do gacwiinˀ¹o gatiu²mo Jesús 'ña'a do.

Jesús nasiin'¹in tyani jileei'¹³ 'in tyʉ'² to² tya' tsá² Israel

57 Joon 'in tsá² fúuiˀ¹ do 'in gasain'² Jesús joon gangajaa²¹² ni'i 'ido tyani Caifás, 'i-i 'in nifu 'in tyʉ'² to² tya' untsá². Joon do-o nisɨcaain²¹ tsacøøi'¹³ coon'¹³ tɨfo'² tya' ley. 58 Pe Tʉ́³ do gangaa'¹³i cɨ́in²mo caluu do joon gatyee'¹³i tya'i tyiˀ¹ lɨ si'² 'nʉ́ˀ¹ lɨ néeiˀ¹ 'in tyʉ'² to² nifu do. Joon do-o gacwó² Tʉ́³ caluu do coon'¹³ 'in 'ɨɨ'¹³ tya' 'in tsá² tyʉ'² to² do. 'E 'iin²¹²in jøø²ø xiiala itsangɨɨˀ¹i Jesús.

59 Joon 'in tyʉ'2 to2 tya' untsá2 do coon'13 'in tsacøøi'13 coon'13 jileei'21 'in catyaai2gɨ 'in tyʉ'2 to2, 'in sii21 Junta Suprema, ga'noo'1on 'ee tsaa2 ilijmáa1a tya' Jesús, fiin'13 coon'13 júu3 tajuu21 joon ilí2 jnga'1ni 'ido. 60 Pe jo 'ee tsaa2 tya' Jesús gatsaa'1a jiin'13 coon21 joongɨ lɨilí1 fúui1 tsá2 taai2 jmoo1o júu3 tajuu21. Pe mo ga'yá2 gatsín1 garoon1on gái1 tajuui21, 61 'in gajin'2in:

—Niganʉʉ21ʉ'ʉ jin'2 'in tsañʉʉ'1 no: “Jna-a lí2 fiin1na 'e cwo'1 fee'1 tya' Dios no, joon jee212 'nɨ1 jmɨɨ212 lí2 jmaa'13aa tún1.”

62 Joon 'in nifu 'in tyʉ'2 to2 jee212 untsá2 garoon1on, joon gajin'2in sɨɨ'21ɨ Jesús:

—¿Tɨ jo ngɨɨ2'1ɨ coonti? ¿'Ee 'e tsaa2 jmoo1o 'in tsá2 no tyi'i?

63 Pe Jesús-gɨ gajaan1an tii2. Joon 'in nifu 'in tyʉ'2 to2 jee212 untsá2 do gajin'2in tún1 gasɨɨ'21ɨ Jesús:

—Tyani Dios, 'in jiin'1, sii'13 jna'a, ¿tɨ 'nʉ-ʉ Cristo Jóon1 Dios?

64 Joon Jesús gañii1i gajin'2in:

—'Ii-gɨ jna jiin'13 la foo'21 'nʉ. Joongɨ fuu212uu 'naa' imoo2oo' 'in Ruui'21 Tsá2 tyíin1in lɨ' cwoo21o Dios tsáa1. Joon 'in Dios do lí2 jmáa1a jilaa'21 'e 'iin212in. Imoo2oo' 'in Ruui'21 Tsá2 do ijó1 jee212 jníi1 tya'cwii21.

65 Joon Caifás do ga'gɨ́ɨ1ɨ sɨɨn'13in joon gajin'2in:

—'In tsañʉʉ'1 lo nigafaa'21a 'e lawa Dios 'ii. Jo 'néi1-gɨ tsá2 'in jmá1 júu3 røø21. Jileei'21 'naa' niganúʉ13ʉʉ' jilaa'21 júu3 gó2 'e gafaa'21a. 66 ¿Xiiagɨ la 'ɨ1-'oo' 'naa'?

Joon 'in tsá2 néei1 do gajin'2in:

—'Ná1 júun2mo 'ino 'wii'13 tsaa2 tya'a.

67 Joon ga'ñíi1 'in tsá2 do ni2 Jesús joongɨ gajmee'21mo 'ido joongɨ gajnáa1a ni2 Jesús. 68 Joon gajin'2in 'in tsá2 do:

—'Ñʉ-ʉ lɨ́ɨ1u'u Cristo 'in gasiin1 Dios, laa'13 jmaa2'1a júu3, ¿'iin gatyuun1in 'nʉ?

Jo 'iin212in Tʉ́3 jmáa1a júu3 'e cwii1in Jesús

69 Joon la jee212 siin'12 Jesús tyani 'in tsá2 do Tʉ́3-gɨ tyíin1in fu caluu tya'i tyi1. Joon jaain21 'yiia212 'in jmoo1o 'e gø'2 Caifás do gangatyéen1in lɨ tyíin1 Tʉ́3 joon gajin'2 'in tsamɨ́2 do:

—'Nʉ jon 'in ngɨ1 coon'13 Jesús 'in jó2 Galilea.

70 Pe Tʉ́3 do-gɨ jo garøø1i tyani 'in tsá2 fúui1 néei1 do, gajin'2in:

—Jo ñí3ii 'ee 'e foo'21'o no.

71 Joon gajeein'21gɨxʉ Tʉ́3 lɨ tyíin1in do joon gangó1 tyan'gɨxʉ lɨ tyí3 'oo2 'yá2 lɨ 'wooi21 tsá2. Joon jaain21gɨ 'in gangaa1i 'ii joon gasɨɨ'21ɨ 'in téein2 do:

—'In tsañʉʉ'1 no ngɨɨ1o 'ino jon coon'13 Jesús tsá2 Nazaret.

72 Joon xiia'21gɨ tún1 jo garøø1i Tʉ́3 tún1 ga'íi1i Dios gajin'2in:

—Jo cwii1na 'in tsañʉʉ'1 no.

73 Joon xʉʉ lɨ'ɨɨ212xʉ joon mo gangatyéen1in 'in néei1 do lɨ siin'12 Tʉ́3 joon gajin'2in:

—'E la ja'2mo, 'nʉ lɨ́ɨ1u'u jaain21 jee212 'ino tsʉ no li2 la faa'21 'ido-o foo'21 'nʉ.

74 Joon 'láa2 Tʉ́3 'wii212 ga'íi1i Dios jin'2in:

—Wa jo fo'3oo 'e la jai'2 ijmee'21mo Dios jna, jo cwii1na 'in tsañʉʉ'1 no.

Joon tsifu joon ga'oo1o jaain21 tuuitsáa2. 75 Joon gatɨ'2-tsi Tʉ́3 jiin'13 la nigajin'2 Jesús gasɨɨ'21ɨ 'ii mo gajin'2in: “La nʉ'gɨ i'óo1o tuuitsáa2, 'nɨ1 naa'13 nifaa'13'a 'e jo cwii1u'u jna.” Joon mo gatɨ'2-tsi Tʉ́3 'e júu3 do gacwo'ɨ́ɨ1o fu jee212 'nʉ́1 joon gatyi'2o xuui212-tsi 'áai1.

27

Gangajée¹³i tsá² Jesús tyani Pilato

1 Joon mo gajná² do joon gasɨ́ɨ²¹i
røø²¹ jileei'²¹ 'in tyʉ'² to² tya' untsá²
coon'¹³ 'in tsacøøi'¹³ tya' tsá² Is-
rael xiiala ilijúuin² Jesús. 2 Joon
gangajée¹³mo Jesús sɨ'ñúu¹mo tyani
Poncio Pilato 'in lɨ́ɨ¹i to² gober-
nador.

Mo gajúuin² Judas

3 Joon mo galiñii¹i Judas, 'in
ga'nɨɨ¹ Jesús, 'e nisɨɨ²¹i tsá² røø²¹
xiiala ijúuin² Jesús gajoo'²¹o-tsi 'áai¹
joon ngajoon'¹³o 'ido 'e dyadya¹
cuu² cwataa²¹ tya' 'in tsá² 'in
tyʉ'² to² tya' untsá² joongɨ tya' 'in
tsacøøi'¹³ do. 4 Joon gajin'² Judas
sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² do:

—Jna-a niga'noo²¹²oo tsaa² mo
ga'nɨ́³na jaain²¹ tsañʉʉ'¹ 'in jo 'ee
tsaa² tya'a sá².

'In tsá² do-gɨ gañii¹i:

—Jo 'ee cwáain¹ tyijna'a 'e joon 'e
cwáain¹ jon 'e tyi'nʉ 'woo'o joon.

5 Joon Judas coon²¹ gadya'²
goon²¹ la no-o 'e cuu² do ni 'wó²
inʉʉ cwo'¹ fee'¹ do. Joon gacwo'ɨ́ɨ¹o
do joon nga'nʉʉ²¹ʉ 'nii²¹² luu²¹²u
'ña'a, joon coon'¹³ la joon gajn-
gaa'¹²mo 'ña'a.

6 Joon 'in tsá² 'in tyʉ'² to² tya'
untsá² do gataa'¹³i, gauntɨɨ'¹i 'e cuu²
do. Joon gajin'²in:

—Jo tɨɨ²¹i taa'¹³ jna' 'e cuu² lo tsi
lɨ taa'¹³ cuu² tya' cwo'¹ tsʉ cuu²
gacɨɨn¹in tya' ijúuin² tsá²-a no.

7 Joon tsifu joon gasɨɨ²¹i 'in tsá² do
røø²¹ iló² coon'¹³ sii'¹³ 'wó² coon'¹³
'e cuu² do. 'E coon'²¹ sii'¹³ 'wó² do
sii²¹ 'Wó² tya' Tɨtu'². Galó¹ 'e 'wó² il-
isá² coon²¹ lí² ái¹ tsá² jalíin² lɨ' xiia'²¹
'in júun²in fuu²¹ do. 8 Tsʉ 'wii'¹³
joon sii²¹ 'e 'wó² do ca jmɨɨ²¹² no,
'Wó² tya' Jmɨ¹. 9 Joon coon'¹³ la joon
gatsín¹ júu³ tya' Jeremías, jaain²¹ 'in
gacwó¹ júu³ tya' Dios la mo jéei¹ 'in
gajin'²in: "Tsá² Israel gajin'² icɨ́ɨn¹in
'in tsá² do dyadya¹ cuu² cwataa²¹.
10 Joon coon'¹³ 'e cuu² do galó¹
coon'²¹ sii'¹³ 'wó² tya' tɨtu'² jíin'¹³ la
to² 'e nigatyʉ'² Ña'ñʉ'¹ʉ'."

Jesús siin'¹²in tyani Pilato

11 Gajée¹mo tsá² Jesús tyani 'in
gobernador joon 'ido gaunngɨɨ¹ɨ 'ii:

—¿Tɨ 'nʉ-ʉ Røøi¹³ tya' tsá² Israel?

Joon Jesús gajin'²in:

—Jiin'¹³ la nigafaa'¹³'a no, 'e joon
'e jo'¹.

12 Joon mo ga'nɨ́ɨ¹i 'in tyʉ'² to²
tya' untsá² coon'¹³ 'in tsacøøi'¹³ do
lɨ coon²¹ gaján¹ Jesús tii². 13 Joon
Pilato gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—¿Tɨ jo nuu²'un jilaa'²¹ 'e gó²
faa'²¹ 'ido tyi'i?

14 Joon jo 'ee gañii¹i Jesús coonti.
'Wii'¹³ joon ganga'goo²¹-tsi 'in gob-
ernador do 'áai¹.

Pilato tyʉ'²ʉ to² ijúuin² Jesús

15 Jiin'¹³ la tɨɨsi'² mo gatí² jmɨɨ²¹²
'e gatí² 'in gobernador do 'ná¹ láa¹i
jaain²¹ tsá² taai² 'nʉñí³ tya' 'in
tsá² néei¹ 'e fuu²¹ do. 16 Joon
jee²¹² jmɨɨ²¹² joon 'yuui² jaain²¹ tsá²
'nʉñí³ do 'in sii²¹ Barrabás. Tyʉ́²-ʉ
cwii¹mo tsá² 'ii. 17 Joon la jee²¹²
sɨcaain²¹ 'in tsá² do gaunngɨɨ¹ɨ Pi-
lato 'in tsá² do:

—¿'Iin-in 'iin²¹²naa' ilaa²¹²na tyii'?
¿Tɨ 'iin²¹²naa' laa²¹²na Barrabás sɨ
Jesús 'in sii²¹ Cristo 'ee?

18 Tsʉ galili'³o Pilato 'e 'wii'¹³
tsiiwúu¹mo 'e gajaan'²¹ ni 'ido
ja'cwoo²¹o.

19 La jee²¹² tyíin¹ Pilato lɨ jmoo¹o
'ii'²¹ do gasiin²¹ tsamí² tya'a coon²¹
júu³ 'e jin'²: "Jo cɨɨn'¹³ 'wo'²o 'áai¹ 'e
cwáain¹ tya' 'in tsá² tyúi¹ no tsʉ lɨɨlɨ¹
caain'²¹ 'e gací³ɨɨ cwáain¹ tya' 'ino
coon²¹ 'e canʉʉ²¹."

20 Pe 'in tsá² tyʉ'² to² tya' untsá²
coon'¹³ 'in tsacøøi'¹³ do gasɨɨ'²¹ɨ 'in
tsá² fúui¹ 'in téein² do wa' ilí² laa¹i
Barrabás joon ijúun²mo Jesús. Joon
gatɨɨ'² júu³ tya'a 'e laa¹i 'ii. 21 Joon

gafeei'¹ 'in gobernador do túⁿ¹ 'in tsá² do joon gaunngɨ̈¹ɨ:

—¿'Iin jee²¹² 'in gái¹ no 'in 'iin²¹²naa' lá²i?

Joon gañii¹i 'in tsá² do:

—'Iin²¹²moo'o lá²i Barrabás.

22 Joon gaunngɨ̈¹ɨ Pilato túⁿ¹:

—¿'Ee-gɨ ijmáa³aa tya' 'in Jesús no, 'in sii²¹ Cristo?

Jilee'²¹mo gañii¹i joon:

—¡Cwotéen¹in tsaa' crúu¹³ 'ino!

23 Joon gañii¹i Pilato túⁿ¹:

—¿'Ee 'e gó² 'e nigajmaa¹a 'ino tyii'?

Pe 'in tsá² do xʉ̈joon ga'oo¹o tá² lɨ́¹gɨ gajin'²in:

—¡Cwotéen¹in tsaa' crúu¹³ 'ino!

24 Joon mo galili'³ Pilato 'e jo lí² tɨ̈'² júu³ tya'a pe lɨ̈lɨ¹ gato'² 'in tsá² do mɨ̈'¹³ joon gatyʉ̈'² 'in Pilato do to² 'e jó¹ coon²¹ wúun¹ sɨ'ó¹ jmɨ̈²¹ joon garun'²un cwoo²¹o tyani 'in tsá² taai²¹² do joon gajin'²in:

—Jo tsaa² tyiia ijúuin² 'in tsañʉ̈ʉ̈'¹ 'in tyúi¹ lo, tsaa² tyi'naa' no.

25 Joon jileei'²¹ 'in tsá² do gañii¹i:

—Tsaa² tyijna'a coon'¹³ xuui²¹² tyioo'o ijúin¹ 'ino.

26 Joon Pilato do galáa²mo Barrabás joon gatyʉ̈'²ʉ̈ to² ipóo²i 'nii²¹² Jesús joon gajan'² ni 'ido ja'cwoo²¹ 'in tsatéen¹in 'ido tsaa' crúu¹³.

27 Mo ngayuui'¹³ joon gatǿ¹ø 'láa² Jesús tsi inʉ̈ʉ̈ lɨ née¹i joon gauncaain²¹ jileei'²¹ 'in 'láa² taain² do lɨ siin'¹² Jesús. 28 Joon gatyii²¹ sɨ̈in'³ 'ido joon gapaa'²¹ ni 'ido coon²¹ 'mɨ'² yúʉ̈n². 29 Joon gajmaa¹a coon²¹ corona lɨ́¹ tóon¹ gaton'²on tyi² 'ido. Joon gacwo'¹o 'ido coon²¹ sɨ̈²¹ 'e son'² 'ido coon'¹³ cwoo²¹o tsáa¹. Joon gasi'²i 'wojníi¹i tyani 'ido joon ungøø¹ ni 'ido. Gajin'²in:

—¡Wóo² cwoseein²¹ 'in røøi¹³ tya' tsá² Israel!

30 Joon ga'ñíí¹i ni 'ido. Joon coon'¹³ sɨ̈²¹ 'e san'²an do gapó²o 'in 'láa² do tyíi¹i. 31 Joon ngayuui'¹³ gaungøøi¹ 'in 'láa² do 'ii joon gatyii²¹o 'e sɨ̈in'³ yúʉ̈n² do joon gatyin'²in Jesús 'e sɨ̈in'¹³ɨn do túⁿ¹.

Mo táain² Jesús tsaa'² crúu¹³

32 Joon mo gangalíin² itsatéen¹in Jesús tsaa' crúu¹³ joon gajiin'¹in jaain²¹ tsañʉ̈ʉ̈'¹ lɨ ningalíin² do. Joon 'in 'láa² do gatyʉ̈'²ʉ̈ to² 'in tsañʉ̈ʉ̈'¹ do sii²¹ Simón, jaain²¹ tsá² Cirene, 'e cón²on crúu¹³ tya' Jesús.

33 Joon gatyalíin² coon²¹ lɨ sii²¹ Gólgota, 'øøi'²¹-tsi tsá² sii²¹, Cwoon'¹ Po'³ Mootyi² 'Lɨ̈²¹². 34 Joon do gacwo'¹o Jesús vino 'e sɨcaai'¹³ jmɨ'³ tsi'³ tya' joo'²¹. Joon mo gatii¹i 'óo¹o 'e vino do sɨcaai'¹³ 'e tyi'¹ joon jo ga'un'²un.

35 Joon mo ngayuui'¹³ gatéen¹in Jesús tsaa' crúu¹³ gacoo¹o 'in 'láa² do mɨ'³ 'iin inli'¹ sɨ̈in'³ Jesús. Joon coon'¹³ la joon gatsín¹ júu³ tya' 'in gacwo¹ júu³ tya' Dios la mo jéei¹ mo gajin'²in: “Icóo¹o sɨ̈in'¹³ɨ̈n, ijmáa¹a jmai'²xʉ 'iin inli'¹.” 36 Joon do-o gacwó²o 'aa¹ ni 'ido. 37 Joon yʉ' tyíi¹i gataan¹an 'e tsaa² tya' Jesús 'e jin'²: “'In no-o Jesús, Røøi¹³ tya' tsá² Israel.”

38 Joon gatéein² jon gái¹ 'uun²¹ jmai'² coon²¹ crúu¹³ tya'a coon'¹³ Jesús, jaain²¹ lɨ cwoo²¹o Jesús tsáa¹ joongɨ jaain²¹ lɨ' cwoo²¹o tooin²¹². 39 Joon 'in tsá² 'in la coon²¹ gangɨ́i¹ la jee²¹² taain¹ Jesús tsaa' crúu¹³ joon gajaan¹ jøøi² Jesús gajíi²in, gajø'²ø mootyíi¹i 40 gajin'²in:

—'Ñʉ-ʉ, 'in fín¹ cwo'¹ fee'¹ do joon jmaa'¹³'a jee²¹² 'nɨ¹ jmɨ̈²¹² túⁿ¹, laai²¹² 'wo'o no. Wana Jóon¹ Dios 'nʉ cwúui¹ tsaa' crúu¹³ no.

41 La joon jon gaungøø¹i 'in tyʉ'² to² tya' untsá² coon'¹³ 'in tɨfo'² tya' ley coon'¹³ tsá² fariseos coon'¹³ tsacøøi'¹³. Joon sɨ́ɨ̈²i la 'oo'²¹ 'ii jin'²in:

42 —Gaun'láai² 'ino tsá² xeei'²¹ pe jo lí² láa¹i 'ña'a. Wana la jai'² 'ii Røøi¹³ tya' tsá² Israel cwoxáa¹i

tsaa' crúu[13] no joon iun'goo[2]o' 'ii. 43 Tsaa'[1]-tsi 'in tsañuu'[1] no Dios jin'[2]in, né[2]du' wana 'iin[212]in Dios 'ii joon 'e láa[1]i 'ido 'ii tsu gajin'[2]in 'e Jóon[1] Dios 'ii.

44 Joon ca 'in 'uun[21] 'in taan[1]in coon'[13]on do gajíi[2]in 'ii jon.

Mo gajúun[2]mo Jesús

45 Joon ga'íi[2] nuu[21] la caain[21] juncwii[21] mo gatí[2] tyiiañi'[1] ca 'iin[2] 'ni[1] ca'loo[1]. 46 Joon mo gatí[2] 'e 'ii'[21] joon ga'oo[1]o Jesús tá[2] gajin'[2]in:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? ('E 'øøi'[21]-tsi tsá[2] gajin'[2]in: Dios tyiia, Dios tyiia, ¿'ee li'[2]i nigatiu[2]mo'o jna?)

47 'Inlíii[13] 'in teein[1] do ganúu[2]un joon gajin'[2]in:

—'In tsañuu'[1] no tø'[1]ø Elías 'in nigacwo[1] júu[3] tya' Dios la mo jéei[1].

48 Joon tsifu joon jaain[21] 'in teein[1] do gangó[1] cwiin[1] ngatyaan[1] coon[21] esponja joon gaun'lá[2]a esponja do coon'[13] vino tiin'[21] joon gauntyii[1] nii[212] sii[21] joon saa'[13]a do 'e la mo cwo'[1]o Jesús i'un'[2]un 'e do. 49 Pe 'in catyaai[2] do gajin'[2]in:

—Cwojá[1]n[1]du'; né[1]du' wa ijó[1] Elías jalaa[212] ni 'ino.

50 Joon Jesús ga'oo[1]o túu[1] tá[2] joon gajúun[2]mo mo ngayuui'[13] jon. 51 Joon tsifu joon ga'gii[1]i 'e 'mi'[2] 'í[1]i inuu cwo'[1] fee'[1] do ca ti' yu' ca ti' 'wii[212]. Joongi gajøø'[21] 'wó[2] joongi cuun[212] gajli'[2]. 52 Joon ganó[2] 'aan[21] li si'aai[212] 'lii[212] joon fúu[1]mo 'in najúin[1] 'in nigatsaa'[1]-tsi Dios gajiin'[1]in. 53 Joon mo ngayuui'[13] gajiin'[1]in Jesús ga'wóo[2]mo 'in tsá[2] do 'aan[1] tya'a ngatáa[1]i 'e fuu[21] nacwai'[3] Jerusalén joon fúu[1]mo tsá[2] gangaa[1]i 'ii.

54 Joon mo ganí[2] fii[212] 'láa[2] coon'[13] 'in 'láa[2] catyaai[2] do 'in 'aai[1] Jesús xiiala gajøø'[21] 'wó[2] joon jilaa'[21] 'e nigangó[1] gafoo'[1]mo 'áai[1] joon gajin'[2]in:

—'E la ja'[2]mo Jóon[1] Dios 'in tsañuu'[1] no.

55 Do-o teein[1] tsamí[2] fúui[1] wíin[2]gixu jøø[2]ø. Nigangi[1] 'in tsamí[2] do coon'[13] Jesús fu Galilea joon nigaunjíi[2]in Jesús. 56 Joon jee[212] do sin'[2] María Magdalena coon'[13] María sáa[3] Jacobo coon'[13] José. Sin'[2]mo jon in sáa[3] jóon[1] Zebedeo do.

Teen[1]mo tsá[2] ga'áa[2]mo Jesús

57-58 Capii'[3] teein[1]gi jmii[212] joon mo gangó[1] jaain[21] tsá[2] sá[2] cuu[2] seein[21] fuu[21] Arimatea 'in sii[21] Sé[3]. Gango[1] 'ido tyani Pilato, ngamii[1]i cuerpo tya' Jesús. 'Ii jaain[21] tsá[2] 'in tsaa'[1]-tsi Jesús. 59 Joon gaxíia[2] cuerpo tya' Jesús joon gaciin'[13]in coon[21] 'mi'[2] taa[21] 'e tyú[2]. 60 'In Sé[3] do natyu'[2] to[2] 'e nalí[1] coon[21] 'aan[1] tya'a tsaa' xá[1] 'e tsa'ii[21] mi júun[2]in pe gatan'[2]mo Sé[3] Jesús tsi 'aan[1] 'míi[2] do. Joon[2] mo ngayuui'[13] gataan'[1]in Jesús do joon gajnii[2]o 'oo[21] too[21] 'aan[1] do coon'[13] coon[21] cuun[212] fee'[1] 'áai[1]. Joon gangaa'[13]mo mo ngayuui'[13] do. 61 Pe do-o née[1]i María Magdalena coon'[13] 'in María jaain[21]gi do co' do.

Ngalíin[2] 'lá[2]a nga'aa[2]a 'aan[1] tya' Jesús

62 Mo ngayuui'[13] jmii[212] 'e gatyaa[1] tsá[2] tyú[2] tya' 'e gatí[2] jmii[212] do 'in tsá[2] 'in tyu'[2] to[2] tya' untsá[2] coon'[13] 'in tsá[2] fariseos do ngalíin[2] ngafee'[13]i Pilato 63 gajin'[2]in:

—Tsaa'to[2] tyi', tii'[12]-tsii'i la gajin'[2] 'in tajuui[21] do la mo jiin'[1]gi ijiin'[1]in mi tí[2] 'ni[1] jmii[212] 'e gajúun[2]in. 64 Tsu 'wii'[13] joon siin[1]u'un 'láa[2] tsa'áa[2] 'aan[1] do ca mi tsín[1] 'ni[1] jmii[212] tsi 'neei'[2] tsalíin[2] tsá[2] tya'a tsatyíi[1] ni 'ido la 'woo[1] joon la joon ilí[2] jin'[2]in 'e gajiin'[1] 'ido jee[212] 'lii[212]. Tsu la joon 'e ilifee'[1]gi 'e tajuu[21]i lagi mo 'wiin[212] do.

65 Joon Pilato do gajin'[2]in sii'[21]i 'in tsá[2] do:

—Cwolíin²naa' coon'¹³ 'láa² joon cwoun'øø'¹naa' 'aan¹ do jiin'¹³ la cwéei¹.
66 Joon ngalíin²mo jon lɨ roon¹on 'aan¹ do. Joon gajníi¹i tyʉ́² 'e 'oo²¹ too²¹ 'aan¹ do. Gataan¹an sello tya' cuun²¹² 'e sɨjnɨɨ¹ do joon gajaan¹an 'láa² i'áa¹a 'aan¹ do.

28

Mo gajiin'¹ Jesús

1 Joon mo gangɨ́¹i jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tya' 'in tsá² do, mo tɨ li jná² domingo, 'in María Magdalena coon'¹³ 'in María catyaai² do ngalíin² ngajøø² lɨ roon¹on 'e 'aan¹ do. 2 Joon gajøø'²¹ 'wó² 'áai¹. Joon jaain²¹ ángel tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' gajgáa¹i fu ñʉ'fú² joon gajiin¹in 'e cuun²¹² do 'e sɨjnɨ¹ 'oo²¹ too²¹ 'aan¹ do. Joon gacwó¹o ni cuun²¹² do. 3 Jɨɨ'¹i 'áai¹ la jɨɨ'¹ jɨ́² cwaain'ñá³. Joon sɨɨn'¹³in taa²¹ la taa²¹ 'moo²¹. 4 Joon mo ganí² 'in 'láa² do lo gafoo'¹i joongɨ gajlée¹i 'áai¹ joon gacɨɨ'¹³i lawa'a 'lɨɨ²¹²mo coonti. 5 Joon 'in ángel do gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'in tsamɨ́² do:

—Jo foo'¹³naa'. Ñí²oo 'e 'naa'²¹naa' Jesús 'in gateen¹in tsá² tsaa' crúu¹³. 6 Pe jo 'yuui²gɨ lo, nigajiin'¹o jiin'¹³ la nigajin'²in. Ñilíin²naa', jøø²duu' lɨ ga'í². 7 Cwoliin¹naa' la jmoono cwo-jmaa²aa' tsá² tya'a júu³ 'e nigajiin'¹o 'ido. Joon itsáa¹a 'ido nifugɨ lagɨ 'ii fu Galilea. Joon do-o iníi²in. Jiin'¹³ joon 'e 'ná¹ fuu²¹²uu 'naa'.

8 Joon ngalíin¹mo 'in tsamɨ́² do la jmoono, 'goo'²¹ 'áai¹ joongɨ jløø'³i. Ngaliin¹ cwiin¹in ngajmaa¹a júu³ tsá² tya' Jesús. 9 Joon la jee²¹² taa²i fu¹ 'in tsamɨ́² do gajnéi¹ Jesús lɨ ngaliin¹ joon gafee'¹i 'ido 'ii. Joon gangatyéen¹in lɨ siin'¹² Jesús joon gasoon'¹on tɨɨ² Jesús gaun'goo²¹o 'áai¹. 10 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—Jo foo'¹³naa', cwojmáa²aa' tsaruu'²¹na júu³ 'e 'ná¹ tsalíin² Galilea joon do-o iníi²in jna.

Gatyaa¹ 'láa² júu³ xiiala nigaĺɨ²

11 La jee²¹² ngaliin¹ 'in tsamɨ́² do joon 'in 'láa² 'in 'oo¹ 'aan¹ tya' Jesús ngalíin²in jaain²¹ gáa¹i ngajmaa'¹³a 'in tyʉ'² to² untsá² júu³ jilaa'² 'e nigalɨ́². 12 Joon 'in tyʉ'² to² do-gɨ ngalíin² ngafee'¹³i tsacøøi'¹³ isíin¹in røø²¹. Joon gacwo'²-o 'in 'láa² do cuu² 'áai¹ 13 joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'in 'láa² do:

—'Naa' foo²oo': "'E tsá² tya' Jesús gangatyíi¹i cuerpo tya' Jesús la 'woo¹ la jee²¹² nigacwuu²taa'a." 14 Joon wa mi liñi¹ gobernador 'e nigacwuu²moo', jna'oo'o tyaa²¹a'a júu³ coon'¹³on tsʉ joon jo jngaa'¹²i 'naa'.

15 Joon 'in 'láa² do ga'ii'²¹mo 'e cuu² gacwo¹ 'in tyʉ'² to² do joon ngaliin¹mo joon gajmaa¹a jiin'¹³ la júu³ gasɨ́ɨ²i coon'¹³ 'in tyʉ'² to² do. Joon 'in tsá² Israel ca jmɨɨ²¹² no jo'¹o lɨ́ɨ²i jiin'¹³ la júu³ tajuu²¹ gatyá¹ 'láa² do.

Gasiin¹in Jesús tsá² tya'a wa tsalíin² tsacwo¹ júu³ tyʉ́² tya'a la 'ui juncwii²¹

16 Joon 'in dyajaain²¹ tsá² tya' Jesús ngalíin² fu Galilea fu yuui'¹³ moo'²¹ jiin'¹³ la nigajin'² Jesús. 17 Joon mo gangaai¹ Jesús gaun'goo²¹o 'ido 'áai¹. Pe 'inlɨ́ɨi¹³ gacu'²xʉ-tsi lɨ́ɨ²i jon'on ñí² tɨ 'i 'ino. 18 Joon gangatyéen¹in Jesús lɨ téein² tsá² tya'a joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Nigacwo'¹o Dios jna jilaa'²¹ 'ii'²¹ 'e sá² ñʉ'fú² coon'¹³ 'ii'²¹ 'e sá² ni cwoo'¹³ juncwii²¹. 19 Tsʉ 'wii'¹³ joon cwolíin²naa' la 'ui juncwii²¹ cwo'ne'²naa' tsá² 'e líin² tsá² tyiia. Cwosáa¹naa' 'ido jmɨɨ²¹ coon'¹³ 'e sii²¹ Ña'¹ʉ' joongɨ coon'¹³ 'e sii²¹ Jóon¹on joongɨ coon'¹³ 'e sii²¹ 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios. 20 Joon 'ee²ee' 'ido 'e jmaa¹a nʉʉ'¹³ʉ jilaa'²¹ to² 'e nigatyʉ'¹ʉʉ 'naa'. Joon niñii²¹oo' 'e ngɨ́ɨ³ jna coon'¹³ 'naa' la

coon[21] jm~~ii~~[212] ca mi tyéi[1] juncwii[21].
Amén.

Júu³ tyú̶²ʼe gajmaa¹a San Marcos

Cwoo¹o Wó³ saai²¹ tsá² jmɨ̈²¹ júu³ tyú̶² lɨ jo ʼin tsá² seein²¹

1 La lo gaʼláa² ʼwii²¹² júu³ tyú̶² tya' Jesucristo, Jóon¹ Dios ʼii.

2 La lɨ́² ʼe gajinʼ² Isaías, ʼii jaain²¹ tsá² ʼin gafaaʼ²¹ júu³ tya' Dios calɨ̈ lɨ̈lɨ¹:

Dios sii¹in jaain²¹ tsá² ʼin tyan¹ júu³ tya'a.

ʼIi tsáa¹ jéei¹gɨ lagɨ nu̶.

ʼIi tsajmaa¹ júu³ xiiala tya¹ tsá² tyú̶² tya'a mi ñiʼ²ʼi.

3 Tá² niʼoo¹o jaain²¹ tsá² coon²¹ lɨ jo ʼin tsá² seein²¹. Jinʼ²in:

“Nu̶u̶²duuʼ nijó² Cristo. ʼNá¹-a tyaa²¹aaʼ tyú̶² tyiiʼ. Tsáa²mo-ʼooʼ ʼe tyú¹-mooʼ”, jinʼ²in.

4 La joon mo gajó² Wó³ saai²¹ tsá² jmɨ̈²¹ lɨ jo ʼin tsá² seein²¹ gajinʼ²in:

—ʼNá¹-a unsɨ̈²naaʼ ʼe ʼɨ¹-ʼooʼ joongɨ ʼná¹ saa¹naaʼ jmɨ̈²¹. Joon ʼíin²mo Dios tsaa² tyii'. 5 Jileei'²¹ tsá² ʼin néei¹ coon²¹ lɨ sii²¹ Judea joongɨ ʼin néei¹ fuu²¹ Jerusalén tsalíin² tsanu̶u̶²¹ júu³ tya' Wó³ do. Joon la ʼɨ̈²¹² jmoo¹o ʼin tsá² do tyañii²¹ tya'a tyani Dios gasaa¹mo Wó³ ʼii jmɨ̈²¹ tɨ jmɨ̈²¹ cwo² Jordán.

6 Sɨ̈nʼ³ Wó³ lɨ́¹ coonʼ¹³ jñú̶² camello. ʼE ʼñú̶u̶¹ tuʼ²gɨ lɨ́¹ coonʼ¹³ loo²¹. Joon ʼe gøʼ²ø jmaiʼ² sɨnii'²¹ coonʼ¹³ toʼ² sá² mooʼ²¹. 7 Feeiʼ²¹ Wó³ tsá² júu³ tyú̶² joon gajinʼ²in:

—Mi yuuiʼ¹³ jna joon ʼinjó¹ jaain²¹ tsá² feeiʼ¹. ʼIi feeiʼ¹gɨ lagɨ jna jiinʼ¹³ jo tɨ́ɨ²na juuʼ¹³na wojníi³ii sɨɨʼ³ɨ̈ loo²¹ tsi mɨ́ɨ¹ɨ. 8 Jna-a saa²¹na ʼnaa' jiinʼ¹³ coonʼ¹³ jmɨ̈²¹ pe ʼii-gɨ nicwoʼ²o ʼnaa' ʼin Espíritu Tyú̶² tya' Dios ʼe ngɨ¹ coonʼ¹³ ʼnaa'.

Wó³ saa¹i Jesús jmɨ̈²¹

9 Jiinʼ¹³ jee²¹² jmɨ̈²¹² joon cwaʼɨ́ɨ¹ Jesús fuu²¹ Nazaret náa¹ lɨ sii²¹ Galilea. Joon gasaa¹mo Wó³ Jesús jmɨ̈²¹ tsi jmɨ̈²¹ cwo² Jordán. 10 Mo gacwaʼɨ́ɨ¹ Jesús tsi jmɨ̈²¹ do joon ganii²¹ nó¹ ʼoo² ñu̶ʼfú². Joon nii²¹ ʼin Espíritu Tyú̶² tya' Dios lɨ́ɨ¹ maa²¹² jgaa¹i fu lɨ siinʼ¹²in. Joongɨ gajaan¹an fu yu̶ʼ tyíi¹i. 11 Joon ganúu²un coon²¹ júu³ jó² fu ñu̶ʼfú² jinʼ²:

—Yu̶u̶n²¹ tyiia-oo ʼnu̶ ʼin ʼnee¹na. ʼÁai¹ lɨ́¹ jløøʼ³na ʼwiiʼ¹³ ʼnu̶.

Tyaan¹ Satanás cwáain¹ ʼee lɨ́ɨ¹ Jesús

12 Tsifu joon gangajéei¹ ʼin Espíritu Tyú̶² tya' Dios Jesús fu coon²¹ lɨ jo ʼin tsá² seein²¹gɨ. 13 Joon do-o gateen¹in Jesús ca tséin¹ tunló¹ jmɨ̈²¹² jee²¹² jooʼ²¹ nuu²¹. Joon Satanás gacón²on cwáain¹ xiiala lɨ́ɨ¹ Jesús. Mi yuuiʼ¹³ joon gatyalíin² ángeles tya' Dios gaunjíi²mo Jesús.

ʼLáa² Jesús ʼwii²¹² to² tya'a coon²¹ lɨ sii²¹ Galilea

14 Mo lɨcɨ̈ɨ̈n²¹ ʼe gaʼí² Wó³ ʼnu̶ñí³ joon gangóo¹o Jesús coon²¹ lɨ sii²¹ Galilea. Cwoo¹o Jesús júu³ tyú̶² tya' Dios. 15 Joon gajinʼ² Jesús sɨɨʼ²¹ɨ tsá²:

—Gatyii²¹a, gatí² ʼii'²¹. Xu̶u̶ ʼná¹gɨ ʼe tɨ́² jiin²¹ waʼa tyu̶ʼ² Dios to² tsá². Unsɨ́ɨ²naaʼ ʼe ʼɨ¹-ʼooʼ joon la jaʼ²mo ʼɨ¹-ʼooʼ ʼe júu³ tya' xiiala ʼitiinʼ¹³ tsá² —jinʼ² Jesús.

Tøøʼ²¹ Jesús tyú̶u̶in² tsá² ʼin saainʼ²¹ jooʼ²¹ taai² jmɨ̈²¹

16 Ngoo²¹o Jesús tɨʼ¹ tyíia¹ Galilea mo ganíi²in Simón cooʼ¹³ ruuʼ²¹i sii²¹ Dɨ́ɨ³ ʼin saainʼ²¹ jooʼ²¹ taai² jmɨ̈²¹ do. Taain²¹² to² pii²¹ ʼmó¹ tsi jmɨ̈²¹. 17 Joon gajinʼ² Jesús sɨɨʼ²¹ɨ ʼido:

—Ñilíin²duuʼ cooʼ¹³ jna. Joon ijméeʼ¹na ʼnaa' tsá² ʼin jéeʼ¹i tsá² ʼe licwii¹in Dios.

18 Tsifu joon gatɯɯ21ɯ 'mó1 tya'a joon gangaliin1mo coon'13 Jesús.

19 Joon xɯ ngoo21gɨ Jesús mo ganíi2in Jacobo coon'13 ruu'21i Wó3 jóon1 Zebedeo. Táa1i tsi coon21 barco 'mii1 'nɯ́ɯ3 tya'a. 20 Joon gatø'1 Jesús 'ii. Do-o gatiui21 jmii21. Do-o gajaan1 Zebedeo coon'13 tsa'leei'13 tya'a. Joon Jacobo coon'13 Wó3 ngalíin2mo coon'13 Jesús.

Jaain21 tsá2 'in 'yui 'in 'lɨɨi'3 alma tya'a

21 Tyaliin1 Jesús coon'13 'in ngɨ1 coon'13on coon21 fuu21 sii21 Capernaum. Joon mo gatí2 jmɨɨ212 'e 'ii'2 'woo'21 tsá2 Israel ga'í2 Jesús 'e cwo'1 sinagoga do. Joon ga'láa2 'wii212 'e'2e tsá2 júu3 tyɯ́2. 22 Lɨ́ɨ1 tsa'goo21-tsi tsá2 jilaa'21 'e jin'2 Jesús tsɯ 'wii'13 ga'e'2e Jesús tsá2 lawa jaain21 tsá2 feei'1 jon'on la lɨ́ɨi1 'in tɨfo'2 tya' ley tya' Moisés. 23 Joon tsi inɯɯ cwo'1 do 'yui jaain21 tsá2 'in 'yui 'in 'lɨɨi'3 alma tya'a. Joon gafaa'21 'in tsá2 do cwáain1 tya' 'in 'lɨɨi'3 do joon gajin'2in sɨɨ'21ɨ Jesús:

24 —¿'Ee lɨ 'u'2'u jee212 jna'a Jesús tsá2 Nazaret? ¿Tɨ gañi'1'i 'e untyee1u'u jna'a? Cwii1moo 'nɯ. Jóon1 Dios 'nɯ. 'In tyú1mo 'nɯ —gajin'2 'in tsá2 do cwáain1 tya' 'in 'lɨɨi'3 'yui alma tya'a.

25 Joon gajin'2 Jesús sɨɨ'21ɨ 'in 'lɨɨi'3 'yui alma tya' 'ido:

—Jo too'21 mɨ́ɨ'13. Tiui2 'in tsañɯɯ'1 no.

26 Joon 'in 'lɨɨi'3 do gajmaa1a cɨi'1 'in tsañɯɯ'1 do. Joon mi yuui'13 ga'oo1o joon gacwa'ɨ́ɨ1ɨ 'in 'lɨɨi'3 'yui alma tya' 'ido. 27 Jilee'21mo ganga'goo21-tsi lɨɨlɨ1. Joon gaunngɨɨ1ɨ la 'oo'3 ruu'21i:

—¿'Ee-gɨ lo no? ¿'Ee-gɨ júu3 'múui2 lo no? ¿'Iin-gɨ 'in tsañɯɯ'1 lo? Tyɯ'2 to2 ca jileei'21, ca 'in 'lɨɨi'3 taai2 alma tya' tsá2 nɯɯ'12ɯ to2 tyɯ'2 'ino.

28 Jmoono-o galicwii1in tsá2 seein21 la caain21 Galilea Jesús.

Un'láai2 Jesús 'yiiaunsáa3 Simón

29 Ga'woo21i Jesús 'e cwo'1 sinagoga do joon ngalíin1 fu tya' Simón coon'13 ruu'21i Dɨ́ɨ3. Ngoo21o Jacobo coon'13 Wó3 coon'13on. 30 'Yiiaunsáa3 Simón do raan21mo lɨ́ɨ1i tsaa212 tyíi2. Joon gasɨɨ'21ɨ tsá2 Jesús:

—Tsaa'12a 'ino.

31 Joon gangatyéen1in Jesús lɨ raain1 'in tsatsaa'13 do. Joon gason'1on cwoo21o 'ido. Joon mo saa'12a cwoo21o, tsifu joon gajaan1 'e lɨ́ɨ1i 'ido. Joon garóon2on 'ido joon gacwoo1o 'e dø'1ø 'ido.

Un'láai2 Jesús fúui1 tsatsaa'13

32 Mo galicɨɨin21gɨ joon mo gayoin'2 ñi'1 joongɨ mi canɯɯ21xɯ joon gajajéei13 tsá2 jileei'21 tsatsaa'13 lɨ siin'12 Jesús. Joongɨ jajéei1 tsá2 jileei'21 'in taai2 'in 'lɨɨi'3 alma tya'a. 33 La tøøi2 fuu21 gangatyéein1 'ooca'nú1 lɨ tyíin1 Jesús. 34 Fúu1mo 'in gaun'láai2 Jesús. 'Láai2 nii2 jmoowúu1 lɨ́ɨi1 'in tsá2 do. Joongɨ fúu1mo 'in 'lɨɨi'3 ga'woo1i Jesús alma tya' tsá2. Pe Jesús do jo gacwoo1o faa'21 'in 'lɨɨi'3 do tsɯ ñi1 'ido 'iin 'i.

Jesús cwoo1o júu3 tyú2 lɨ sii21 Galilea

35 Coon21 jmɨɨ212 jéei1, nɯɯ21mogɨ jiin'13 jo røø2mo jnáa1gɨ garóon2 Jesús. Joongɨ gacwa'ɨ́ɨ1ɨ 'e fuu21 do. Ngoo21o tɨ' fuu21 lɨ jo 'in tsá2 seein21gɨ. Ngafee'13i Dios. 36 Simón coon'13 'in catyaai2gɨ gangalíin2 nga'nee'13i Jesús. 37 Joon mo gatsee'21i 'ido joon gajin'2in:

—Jilee'21mo 'néei'2 'nɯ.

38 Pe 'ii-gɨ gañii1i:

—Moo21o' lɨ caain21 fuu21 lɨ' tyan'1. Joongɨ do-o jon 'ná1 cwóo3oo júu3 tyú2 tsɯ 'wii'13 joon 'e gajúu3uu —jin'2 Jesús sɨɨ'21ɨ 'in tsá2 do.

39 Joon la joon gacwo1 Jesús júu3 tyú2 tya' Dios la caain21 lɨ tyɯ'2 to2 Galilea. Tsi inɯɯ cwo'1 tya' tsá2 Israel gacwoo1o júu3 tyú2. Joongɨ

ga'woo²¹i jileei'²¹ 'in 'liii'³ alma tya' tsá².

Un'láai² Jesús jaain²¹ 'in líii¹ jgoo'²¹

40 Gangatyéein¹ jaain²¹ tsañuu'¹ 'in nijgøøi'²¹ li siin'¹² Jesús. Gajuu'²¹i 'wojníi¹i tyani Jesús joon gajin'²in:

—Lí²o'o un'láa²mo'o jna wana 'iin²¹²u'un.

41 Joon galifee'¹mo-tsi Jesús 'wii²¹² tya'a. Joon ganii'¹³o cwoo²¹o gasuu²¹ tya'a. Joon gajin'²o:

—'Iin²¹²moo 'láa²mo'o. Cwo'láa²modu'u.

42 Mo gajin'²in 'elo joon tsifu gajeen'²¹mo 'e jngøø'¹i. Joon ga'láa²mo coonti. 43 Tsifu ga'íi² Jesús júu³ pe li¹ ga'íi² júu³. Joon gajin'²in:

44 —Jo 'in fu'³'u coonti jiin'¹³ jaain²¹ pe cwoo'³mo'o; cwo'eei'¹³du'u untsá² 'woo'²'o 'e ga'láa²mo'o. Joon cwo'²'o Dios la gatyu'² Moisés to² wii'¹³ 'e galityú¹mo'o.

45 Pe tsifu joon ngai'² 'in tsañuu'¹ do ga'láa² 'wii²¹² jmo'²o tsá² júu³ 'ee galíi². 'Wii'¹³ joon Jesús jo lí²gi 'ii²¹ jiin'¹³ coon²¹ fuu²¹ la jøø² tsá². Ngii²¹o la caain²¹ caluu li jo 'in tsá² seein²¹. Pe la caan²¹mo jalíin² tsá² 'iin²¹²in jøøi² 'ii.

2

Jesús un'láai² jaain²¹ tsá² 'waa'²¹ cwoo²¹o tii²i

1-2 Ningóo¹³xu tún² mo ga'í² Jesús fuu²¹ Capernaum. Joon mo galiñii¹ tsá² tyíin¹in coon²¹ inuu galicaain²¹ tsá² fúui¹ liili¹. Gacuui'¹ tsá² jiin'¹³ jo 'í²gi inuu. Jo 'í²gi tsá² 'ooca'nú¹. Joon Jesús gacwoo¹ júu³ tyú² tya' Dios. 3 La 'ii²¹² joon tyaliin¹in tyúuin² tsañuu'¹. Jée¹i jaain²¹ tsá² sitsuu'¹³. Jo lí²gi nii'¹²i cwoo²¹o tii²i. 4 Pe jo lí² tyaliin¹ ca ti li siin'¹² Jesús 'wii'¹³ fúui¹ liili¹ tsá² taai² inuu do. Joon ganáa¹ coon²¹ too²¹ li 'yu' 'nú¹. Náa¹a 'yu' li tyíin¹ Jesús. Joon li ganáa¹ do-o, joon gaxiia²¹ 'in tsatsaa'¹³ do tsíin² ni tyi¹. 5 Mo ganí² Jesús 'e jo'¹o líi²i 'in tsá² tyúuin² do. Joon gajin'² Jesús sii'²¹i 'in tsatsaa'¹³ do:

—Yuun²¹ tyiia, 'íin¹³moo tsaa² tyi'i.

6 Pe 'inlíii¹³ tifo'² tya' ley 'in néei¹ do ga'i¹-tsi: 7 "¿'Ee li 'e faa'²¹ 'in tsañuu'¹ lo la no? Júu³ 'laa'²¹ tya' Dios faa'²¹ 'ino. Jiin'¹³ jaain²¹ jo lí² 'íin² tsaa² tya' tsá². Jiin'¹³ 'ña'a Dios lí² 'íin² tsaa² tya' tsá²". 8 Ñi¹ Jesús 'ee 'i¹-tsi 'in tifo'² joon gajin'²in:

—¿'Ee li 'i¹-'oo' la no? 9 ¿Noo 'e jo taai²¹gi fuu²¹²uu 'in tsatsaa'¹³ no: "'Íin¹³moo tsaa² tyi'i", si fuu²¹²uu 'ee; "Ráan²un no, saa'¹³ tyi¹ raan¹un ni no joon ngi² no"? 10 Pe joon cwolini²ii' 'e jna-a 'in Ruu'²¹na Tsá² mo taan¹na fu juncwii²¹ lii'²¹oo 'íi¹³na tsaa² tya' tsá². Ñíi²duu' 'elo —jin'² Jesús sii'²¹i tifo'² do.

Joon gajin'² Jesús sii'²¹i 'in tsatsaa'¹³ do:

11 —'Nu-u fuu²¹²uu, ráan²un no, saa'¹³ tyi¹ raan'un no, joon cweei'² fu tyi'i.

12 Tsifu joon 'in tsatsaa'¹³ garóon²on 'a li raain¹ do. Joon saa'¹²a tyi¹ tya'a do joon gacwo'íi¹i la jøø² jileei'²¹ 'in taai² do. 'Wii'¹³ joon jilee'²¹mo ganga'goo²¹-tsi. Joon gacwo'¹o 'maai'¹³ Dios joon gajin'²in:

—Jiin'¹³ coon²¹ 'naa'¹³ jo mo nee²¹e' 'e la no.

Tø'¹ Jesús Leví

13 Mi la ciin²¹ tún¹ ngóo¹ Jesús ti' tyíia¹ do. Joon jileei'²¹ tsá² ngalíin² li siin'¹²in. 'E'²e Jesús 'ido. 14 La 'ii²¹² mo ngii¹ Jesús do ganíi²in Leví jóon¹ Alfeo. Leví do coon²¹ 'laa'¹³ li ci¹ tsá² 'laa'¹³. Joon gajin'² Jesús sii'²¹i 'ido:

—Moo²¹o' coon'¹³ jna.

Joon garóon² Leví fu li tyíin¹in joon ngoo²¹o coon'¹³on. Joon líi¹

fúuj[1] 'in coon[21] 'laa'[13] coon'[13] 'in 'oo[2] tsaa[2] ngaliin[1] coon'[13]on.

15 Joon gatø'[1] Leví Jesús ngaa'[12]in coon'[13] 'ido fu tya'a. Joon fúu[1]mo 'in cón[2] 'laa'[13] coon'[13] 'in 'oo[2] tsaa[2] tyaliin[1] lɨ néei[1] Jesús. Caa[21]mo néei[1] coon'[13] Jesús joon coon'[13] tsá[2] tya'a. 16 Ganí[2] tɨfo'[2] tya' ley coon'[13] tsá[2] coon[21] poo[212] sii[21] fariseos 'e néei[1] gø'[2]ø 'uun'[21]un jilee'[21]mo coon'[13] Jesús. Joon gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] ngɨ[1] coon'[13] Jesús do:

—¿'Ee lɨ' tyíin[1] tɨfo'[2] tyii' gø'[2]ø 'uun'[21]un coon'[13] 'in cón[2] 'laa'[13] coon'[13] 'in 'oo[2] tsaa[2] tyi[1]?

17 Mo ganú[2]un Jesús 'elo joon gajin'[2]in:

—Jileei'[21] 'in tyúi[1] jo 'neei[1] tɨmí[1] tya' 'i. Pe jileei'[21] 'in tsaa'[13] 'ii 'neei[1] tɨmí[1] tya'a. Jo goo[212] jna wa'a tø'[3]øø 'in tyúi[1], gagoo[212]oo wa'a tø'[3]øø 'in 'oo[2] tsaa[2] —jin'[2] Jesús.

Unngɨɨ[1]ɨ tsá[2] Jesús cwáain[1] tya' 'e gø'[2] tsá[2] tyiiañi'[1]

18 Mo lɨ́ɨi[13] gajmaa[1]a tsá[2] tya' Wó[3] taa'[21]a tyani Dios joon jo gagøø'[21]ø. Coon[21] 'naa'[13] mo jmaa[1]a la joon coon'[13] tsá[2] fariseos 'inlɨ́ɨi[13] tsá[2] ngaliin[1] lɨ siin'[12] Jesús. Joon gajin'[2] 'in tsá[2] do sɨɨ'[21]ɨ Jesús:

—Jmoo[1]o tsá[2] tya' Wó[3] coon'[13] fariseos taa'[21]a tyani Dios. Jo gøø'[21]ø. ¿'Ee lɨ jo jmoo[1]o tsá[2] tyi'nʉ-gɨ la no?

19 Joon gañii[1]i Jesús:

—Mo tsalíin[2] tsá[2] coon[21] lɨ cui'[2] cwoo[21] tsá[2] 'e gó jmoo[1]o wa'a jo gø'[2] mo gø'[2] 'in tsá[2] gacui'[2] cwoo[21] do. Jo lí[2] wa'a jo gø'[2]ø. 20 Pe coon[21] jmɨɨ[212] jéei[1] 'e jo taain[212]gɨ 'in tsá[2] cui'[2] cwoo[21] do joon lí[2] jmáa[1]a tsá[2] taa'[21]a tyani Dios joon jo dø'[1]ø.

21 'Jiin'[13] jaain[21] jo toon'[1] 'mɨ'[2] sɨɨin'[13] coon'[13] ca 'no'[3] 'mɨ'[2] 'mɨ́ɨ[2]. Wa'a jmoo[1]o tsá[2] la joon mo tsʉ'[2] 'e 'no'[3] 'mɨ'[2] 'mɨ́ɨ[2] do joon ilifee'[1]gɨ 'e 'gɨɨ[21] do. 22 Joongɨ jiin'[13] jaain[21] jo tyii'[21]a jmɨ'[3] móo[1] tsi loo[21] tsáai[2]. Wana jmoo[1]o tsá[2] la joon, joon mo 'ya'[2] jmɨ'[3] móo[1] do joon idyii[1]i 'e loo[21] tsáai[2] do. 'Láa[2]mo jmɨ'[3] móo[1] itsa'ɨ́ɨ[1]. Joongɨ tsa'ɨ́ɨ[1] 'e loo[21] do. 'Wii'[13] joon tyiia'[21] tsá[2] jmɨ'[3] móo[1] do tsi loo[21] 'mɨ́ɨ[2] —jin'[2] Jesús.

Cuun[1] tsá[2] tya'a mɨ'[3] trigo mo jmɨɨ[212] 'ii'[21] 'woo'[21] tsá[2]

23 Coon[21] jmɨɨ[212] mo 'ii'[21] 'woo'[21] tsá[2] ngaliin[1] Jesús coon'[13] tsá[2] tya'a jee[212] coon[21] lɨ injná[2] trigo. Pe 'in tsá[2] tya'a do ga'láa[2] 'wii[212] cuun[1]un mi'[3] trigo la 'ɨɨ[212] gangɨ́ɨ[1]i. 24 Joon gajin'[2] tsá[2] fariseos sɨɨ'[21]ɨ Jesús:

—Jøø[2], ¿'ee lɨ' jmoo[1]o tsá[2] tyi'i la no? Jo tɨ́ɨi[2] jmáa[1]a to[2] mo jmɨɨ[212] mo 'ii'[21] 'woo'[21] tsá[2].

25-26 Pe 'i-gɨ gajin'[2]in:

—'Naa'-a, ñii[2]oo' la lɨ 'e gajmaa[1]a 'lɨɨ[212] David. David do coon'[13] tsá[2] tya'a gauntyéen[2]in jmɨɨ[212] joon gatsaun'aai[2]. Jaain[21] tsá[2] sii Abiatar tyʉ'[2]ʉ to[2] tya' jileei'[21] untsá[2] yiia'[13] joon. Joon David ga'ii[21] tsi inʉʉ tya' Dios. Joon gagøø'[21]ø 'e 'iñi'[1] nicwaai'[3] do. Pe jiin'[13] untsá[2] tɨɨ[2]i dø'[1]ø 'e 'iñi'[1] do. Joongɨ gacwo'[2] David 'e 'iñi'[1] do ca 'in tsá[2] ngɨ[1] coon'[13]on do.

27 'Gajmaa[1]a Dios jmɨɨ[212] 'ii'[21] 'woo'[21] tsá[2]. 'E jmɨɨ[212] do gajmaa[1]a Dios 'e uncoon'[13]on tsá[2] jon'on gajmee[1]i Dios tsá[2] wa'a 'e uncoon'[13]on 'e jmɨɨ[212] do. 28 Wii'[13] joon 'in Ruu'[21]na Tsá[2] lí[2]-i tyʉ'[2] to[2] tya' jmɨɨ[212] mo 'ii'[21] 'woo'[21] tsá[2] —jin'[2] Jesús.

3

Jaain[21] tsá[2] tuu'[21] cwoo[21]o

1 Ga'ii[21] tún[1] Jesús 'e cwo'[1] tya' tsá[2] Israel. Mo gatyiia[21] do joon tyíin[1] jaain[21] tsá[2] 'in tuu'[21] cwoo[21]. 2 Joon gacón[2] tsá[2] fariseos cwáain[1] wana un'láa[2]i Jesús 'ii mo jmɨɨ[212] 'ii'[21] 'woo'[21] tsá[2]. Joon 'e ilí[2] xiia'la i'nɨ́ɨ[1]i Jesús. 3 Joon gajin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] tuu'[21] cwoo[21]o do:

—Ráan²un no; jmaa² siin'¹²u'un
túnˀ² tsa'¹ lo.
4 Joon gaunngɨɨ¹ɨ Jesús 'in tsá²
catyaai² do:
—¿'Ee tɨ́ɨ²na' jmoo²¹o' mo jmɨɨ²¹²
'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá², 'e tyʉ́² sɨ 'e gó² 'ee?
¿Tɨ lí² un'láa²na' tsá² sɨ 'e jngaa'¹²na'
tsá² 'ee? —gajin'² Jesús.
Pe 'in catyaai² do lɨgoon gajaan¹
tii². 5 Joon gajøøi² Jesús 'in néei¹
do. Nii'²¹-tsi Jesús tya'a. Joon fa'í³
lɨ́ɨi² 'wii'¹³ jo 'iin²¹²in 'ido 'øøi'²¹-tsi.
Joon gasɨɨ'²¹ɨ Jesús 'in tsatsaa'¹³ do:
—Nii'¹³ cwoo¹'o no.
Joon ganii'¹²in 'ido cwoo²¹o.
Joon ga'lóo² cwoo²¹o coonti.
6 Joon ga'woo²¹mo jileei'²¹ tsá²
fariseos joon gasɨ́ɨ²i coon'¹³ tsá² tya'
Herodes xiiala ilí² jngaa'¹²mo Jesús.

Fúui¹ tsá² téein² li' tɨ' tyía¹ do

7 Joon gangalíin² Jesús coon'¹³
tsá² tya'a tɨ' tyía¹. Joon lɨɨlɨ¹ fúui¹
tsá² seein²¹ Galilea ngalíin² caluu
Jesús. 8 Mo galiñi¹ tsá² jilaa'²¹ 'e
jmoo¹o Jesús lɨ́ɨ¹ fúui¹ tsá² seein²¹
Judea ngalíin² ngajøøi² Jesús.
Joongɨ jalíin² tsá² seein²¹ Jerusalén
coon'¹³ tsá² seein²¹ Idumea, joongɨ
coon'¹³ tsá² seein²¹ lɨ' ngoo'¹³ jmɨɨ²¹
Jordán jalíin². Joon jalíin² tsá² ca
tɨ́² lɨ tyʉ'² to² fuu²¹ Tiro coon'¹³ 'in
jalíin² ca tɨ́² lɨ tyʉ'² to² fuu²¹ Sidón.
Jileei'²¹ tsá² lo ngalíin² ngajøøi²
Jesús. 9 'Wii'¹³ fúui¹ lɨɨlɨ¹ tsá² seein²¹
joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ tsá² tya'a:
—Tyaa²aa' tyʉ́² coon²¹ barco joon
jo lí² 'la'²a 'in tsá² fúui¹ lɨɨlɨ¹ no.
10 Lɨɨlɨ¹ fúui¹ tsá² nigaun'láai²
Jesús. Joon jilee'²¹mo tsatsaa'¹³
leei'¹² ruu'²¹i 'iin²¹²in soon'²¹ tya'
Jesús. 11 Joon mo ní² jileei'²¹ tsá²
'in taai² 'in 'lɨɨi'³ alma tya'a joon
gasii'²¹i 'wojníi¹i tyani Jesús joon
ga'oo¹o jin'²in:
—Jóon¹ Dios 'nʉ.
12 Pe Jesús tyʉ'² to² sɨɨ'²¹ɨ 'ido:
—Jo fó³oo' coonti 'iin jna.

*Jesús tyii'¹³in jɨ dyatuuin¹ tsá²
tya'a*

13 Mo gangayuui'¹³ joon gasóo²o
Jesús coon²¹ moo'²¹. Joon gatø'¹
Jesús jiin'¹³ 'in 'iin²¹²in. Joon
ngalíin² 'in tsá² do lɨ siin'¹²in. 14 Joon
gajmaa¹a Jesús coon²¹ poo²¹² ti
dyatuuin¹. 'Ii ingɨ¹ coon'¹³on.
Joongɨ sii¹in 'ido tsacwoo¹ júu³
tyʉ́² tya' Dios. 15 Joon gatyʉ'²
Jesús to² 'e un'láai² tsatsaa'¹³
joongɨ 'wooi²¹ jileei'²¹ 'in 'lɨɨi'³
taai² alma tya' tsá². 16 'In lo-o
jee²¹² 'in dyatuuin¹ do: Simón, 'in
sii²¹o jon Tʉ́³. 17 Jacobo coon'¹³
ruu'²¹i Wó³, 'in jóon¹ Zebedeo.
Jacobo coon'¹³ Wó³ do gaunsii²¹
Boanerges. 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e taain¹
sii²¹ 'Óon² Cwaain'ña³ 'wii'¹³ tsifu
li'nii'²¹-tsi. 18 'In catyaai² do sii²¹
Dɨ́ɨ³, Lii²¹², Bartolomé, Untøø²,
Tomóo¹³, Jacobo jóon¹ Alfeo, Tadeo,
Simóoi¹³ tsá² tya' coon²¹ poo²¹²
sii²¹ cananistas, 19 coon'¹³ Judas
Iscariote 'in gajaain'¹³ Jesús mo
galɨcɨɨin²¹gɨ.

*Cwo'¹ tsá² tsaa² Jesús 'e 'yuui² 'in
'lɨɨi'³ alma tya'a*

Mo galɨcɨɨin²¹ joon ga'ii²¹ Jesús
coon²¹ tsi inʉʉ coon'¹³ tsá² tya'a.
20 Joon galicaain²¹ tsá² fúui¹
lɨɨlɨ¹ jiin'¹³ jo jøø²i dø'¹ø. 21 Mo
galiñi¹ ruu'²¹i Jesús joon jin'²in 'e
nicaa²¹²mo Jesús. Joon gajalíin²
'iin²¹²in tøø¹ø tyitsaa²¹mo 'ido.
22 Joongɨ 'in tɨfo'² tya' ley 'in jalíin²
tɨ' Jerusalén gajin'²in:
—Beelzebú 'yuui² alma tya' 'ino.
'Wii'¹³ joon lí²-i 'woo²i 'in 'lɨɨi'³ taai²
alma tya' tsá² —gajin'² 'in tsá² do.
(Beelzebú sii²¹ 'in 'lɨɨi'³ 'in tyʉ² to²
tya' 'in 'lɨɨi'³ catyaai².)
23 Joon gatø'¹ Jesús 'in tɨfo'² tya'
ley do. Joon ga'e'²e 'ido coon'¹³
coon²¹ cwáain¹ do jin'²in:
—¿Xiiala lɨ Satanás tyíi¹in 'ña'a?
24 Wana jee²¹² gobierno tya' tsá²
téein¹ la 'oo'²¹ 'ii, 'e gobierno do

jo itaa'21a. 25 Wana la 'oo'21 tsá2 inuu tya' tsá2 tíi1i pe 'in tsá2 inuu do jo itaa'21a. 26 Joon wana 'in 'liii'3 'in tyu'2 Beelzebú to' jmoo1o 'nii21 la 'oo'21 jee212 'ii joon jo itaa'21a. Jéei1gixu 'ii-o ityée1mo coonti.

27 'Jiin'13 jaain21 jo lí2 'ii21 coon21 li tyíin1 jaain21 tsañuu'1 gøøi'13 wana jo jéei1gi 'ñuui2 tsá2 'ii. Pe wana jéei1gi 'ñuui2 tsá2 'ii joon lí2-i 'woo2 tsá2 jilaa'21 'e 'oo1o.

28 'E la ja'2mo fuu212uu 'naa'. Jileei'21 tsá2 'in 'oo1o tsaa2 lí2-i 'íin2in Dios tsaa2 tya' 'ii coon'13 jilaa'21 'e gó2 'e faa'21a. 29 Pe jileei'21 'in faa'21a 'e gó2 tya' 'in Espíritu Tyú2 tya' Dios coonti jo 'ín2 Dios tsaa2 tya' 'i. Tsaa2 tya'a taa'21a coon21 tøø2mo.

30 La joon gajin'2 Jesús sii'21i 'ido 'wii'13 gajin'2in tsá2 do 'e 'ii-o 'yuui2 'in 'liii'3 alma tya'a.

Sáa3a coon'13 ruu'21i Jesús jalíin2

31 Mo liiin21gi joon gatyalíin2 sáa3 Jesús coon'13 ruu'21i. Joon gajaan1an caluu. Joon gatø'1ø Jesús. 32 Jileei'21 'in néei1 co' li tyíin1 Jesús gajin'2in:

—Saa2'a coon'13 ruu'21'u no-o natéein2 ca'nú1 'naa'1i 'nu.

33 Pe joon Jesús gajin'2in sii'21i 'ido:

—¿'Iin sáa3aa joon 'iin ruu'21na?

34 Joon gajøø2ø Jesús la 'ui. Jøø2mo jilee'21mo 'in néei1 coon'13on joon gajin'2in:

—Jileei'21 'in néei1 coon'13 jna lo 'ii sáa3aa joongi 'ii ruu'21na. 35 Tsu la jaain21 'in jmoo1o la to2 tyu'2 Dios 'ii ruu'21na joongi 'ii sáa3aa —jin'2 Jesús.

4

Cwáain1 tya' tsá2 jñi1 jún2

1 Coongi túun1 ga'láa2 Jesús 'wii212 'e 'e'2e tsá2 júu3 tyú2 'a ti' tyíia1 do. Liili1 fúui1 tsá2 galicaain21. 'Wii'13 joon ga'í2i Jesús tsi coon21 barco 'íi1 ni jmii21 joon do-o gacwoo21. Pe jilee'21mo tsá2 gajaan1 ti' jmii21 do. 2 Gasii'21i Jesús 'in tsá2 do 'láai2 cwáain1. Joon mo 'e'2 Jesús 'in tsá2 do joon gajin'2in:

3 —'Nuu2duu' 'elo. Lawa jaain21 tsá2 'in ngó1 gangajñi1 trigo. 4 Mo gadya'2xu 'e trigo do joon gaxuu'21xu mi'3 trigo do ti' fu1. Joon tsifu gatyalíin2 ton1 joon gagøø'21o 'edo. 5 'Elíii13gi mi'3 do gaxuu'21 jee212 cuun212 li jo 'e cwoo'13 náa1 'láai2. Joon 'e trigo do tsifu ga'yiia21 'wii'13 jo 'láai2 cwoo'13 náa1 li gaxuu'21 do. 6 Joon mo ga'yeei21 ñi'1 galifin'3in 'wii'13 jo jmóo3 'láai2 sá2. Joon galityuun21. 7 'Elíii13gi mi'3 gaxuu'21 jee212 'motóon1. Pe 'motóon1 do jmoonogi gacwaain21. Joon galipii'3 'e trigo do. La do-o jon jo lí2 cwo1 mi'3 tya'a. 8 Joon 'elíii13gi mi'3 gaxuu'21 jee212 cwoo'13 'oo'3. Joon mo ga'yiia1 joon gacwáan1mo tyú2. Tsifu gacwo1 mi'3 tya'a. 'Elíii13 mi'3 do gacwo1 dyadya1 mi'2. 'Elíii13gi gacwo1 sesente mi'3. 'Elíii13gi ca cíein13 mi'3 gacwo1 'e trigo do.

9 Joongi jin'2 Jesús:

—Wana sá2 loocwoo1oo', núu2duu'.

'Ee to2 'íin3 'e cwáain1 do

10 Mo ngayuui'13 joon gatuui1 Jesús yaai. Jiin'13 'in téein2gi co' li siin'12in joongi jiin'13 dyatuuin2 tsá2 tya'o gajaan1gi coon'13on. Joon gaunngii1i 'ii:

—¿'Ee 'øøi'21-tsi tsá2 'e júu3 gatya'2'a do?

11 Joon gajin'2 Jesús sii'21i 'ido:

—Ca jiin'13 'naa' nigacwoo1o Dios 'e 'øøi'21-'oo' júu3 'uuin21 tya'a tya' xiiala tyu'2 Dios to2 tsá2. Pe jileei'21 'in catyaai2 do jmaai'13 coon'13 cwáan1mo nuu1un. 12 Lí2-i jøø2 'ido pe jo ñi1-i 'ee jnéei2. Nuu1o pe jo 'øøi'21-tsi. Pe wana tsáai1-tsi 'e jnéei2 joongi 'øøi'21-tsi 'ee nuu1un

fowa'a niunsɨ́ɨ²mo 'e 'ɨ¹-tsi joongɨ fowa'a 'íin²mo Dios tsaa² tya'a.

Jesús faa'²¹a xiiala 'øøi'²¹-tsi tsá² cwáain¹ tya' tsá² jna² trigo do

13 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—¿Xiiagɨla 'øøi'²¹-'oo' 'e cwáain¹ catyiia² do wa jo 'øøi'²¹-'oo' 'e cwáain¹ lo? 14 'Iin gajñi¹ jún² trigo do lɨ́ɨi¹ lawa'a 'in tsá² 'in 'e¹ júu³ tyʉ́². 15 Joon 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² lɨ́ɨi¹ la lɨ 'e jún² trigo 'e gatoo'²¹ co' fu¹. Nuu¹o júu³ tyʉ́² pe mo galicɨɨin²¹ 'a ganúu²un do joon jó² Satanás tyii²¹ tún¹ 'e júu³ tyʉ́² do 'e nataa'¹³ alma tya' tsá². 16 'Inlɨɨi¹³gɨ lɨ́ɨi¹ la lɨ jún² 'e gangajna² jee²¹² cuun²¹². Nuu¹o 'ido júu³ tyʉ́² joon 'ii'²¹mo røø²¹. 17 Pe jo gatoo'¹³ jmóo³ 'láai² joon jo taa'²¹a. Ce tsifu 'e gatoo'¹³ fa'í³ tya'a sɨ 'e 'in 'eei'¹ 'ii 'wii'¹³ núu²un júu³ tyʉ́² joon tʉʉ²o júu³ tyʉ́². Jo seein'¹ tá². 18 'Inlɨ́ɨi¹³gɨ lɨ́ɨi¹ la lɨ jún² 'e gangajna² jee²¹² 'motóon¹. Nuu¹o 'ido júu³ tyʉ́². 19 Pe lɨ́ɨ¹ 'ɨ¹-tsi jilaa'²¹ 'e sá² fu juncwii²¹. 'ɨ¹-tsi 'e lisá² cuu², joon cuu² do coon'²¹ 'ii tóo². Joon 'iin²¹²in jilaa'²¹ 'e catyiia². Jilaa'²¹ 'elo lɨ¹ 'ɨ¹-tsi tsá² jiin'¹³ jo jøøi²gɨ wa'a 'ɨ¹-tsi júu³ tyʉ́². Joon jo nʉʉ'¹³gɨ. 20 Pe 'inlɨ́ɨi¹³gɨ núu²o joon 'ii'²¹mo júu³ tya' Dios. Joon jmaa¹o la to² tyʉ'² Dios. 'Ii lɨ́ɨi¹ la lɨ jún² 'e gangajna² lɨ cwoo'¹³ 'oo'³. 'Inlɨ́ɨi¹³ lɨ́ɨi¹ la lɨ jún² 'e gacwo¹ dyadya¹ mɨ'³. 'Inlɨ́ɨ¹³gɨ lɨ́ɨi¹ la lɨ jún² 'e gacwo¹ sesenta mɨ'³ sɨ la lɨ 'e gacwo¹ cíein¹³ mi'³ do 'ee.

Coon júu³ cwáain¹ tya' jɨ́² coo²¹

21 Joon gajin'²o jon Jesús:

—Wana tyan¹ tsá² coon²¹ jɨ́² coo²¹, ¿tɨ sii'²¹i tsi cajóoi¹³ sɨ nʉ' coo'mó² 'ee? Jo jmoo¹o tsá² la joon. Lɨ yʉ' 'ɨɨ² tsá² jɨ́² coo²¹ do joon coon'¹³ la joon jnée²mo tsá². 22 Jilaa'²¹ 'e sɨ'mo² nano 'ná¹-a jnéei² mi lɨcɨɨin²¹gɨ. Joon jiin'¹³ coon²¹ júu³ 'uuin²¹ ilisá² wa'a jo liñi¹ tsá². 23 Wana sá² loocwoo¹oo', núʉ²duu'.

24 Joongɨ jin'² Jesús:

—Tyán²duu' cwáain¹ jilaa'²¹ 'e nuu²uun'. Jileei'²¹ 'in núu²unxʉ, xʉ jon i'øøi'²¹-tsi. Pe jileei'²¹ 'in núu²un coon'²¹ ce tún² joon tyʉ́²-ʉ 'øøi'²¹-tsi. 25 Joongɨ jileei'²¹ 'in tyʉ́² 'øøi'²¹-tsi joon i'øøi'²¹gɨ-tsi. Pe jileei'²¹ 'in xʉ 'øøi'²¹-tsi joon 'íin²mo-tsi jiin'¹³ 'e xʉ 'øøi'²¹-tsi do.

Coon²¹ júu³ cwáain¹ tya' jún² 'e cwaain²¹

26 Faa'³¹gɨ Jesús jin'²in:

—La tyʉ'² Dios to² la joon lɨ́¹ mo jaain²¹ tsañʉʉ'¹ gajnii¹ jún² ni 'wó². 27 Mi ngayuui'¹³ joon tsacwuu²¹mo. Mi lɨ cɨɨin²¹xʉ tún² joon róon²o. Joon 'láa²mo jmɨɨ¹ coon'¹³ 'woo¹ gangɨ́ɨi¹³. 'A jún² do nii'¹³i joon cwaain²¹ pe jo ñi¹ tsá² xiiala cwaain²¹. 28 Coon'¹³ 'ña'a cwoo'¹³ do cwaain²¹ do. Nifu 'yeei'²¹ mo'² tya' joongɨ tóon¹ tya'a joongɨ tsatoo'¹³ mɨ'³ tya'a. 29 Mo naróo² mɨ'³ tya'a joon tsatyʉʉ'²¹ tsá², tsatyiian¹ tsá² tsʉ gatɨ́² tiempo 'e garoo²¹.

Coon²¹ júu³ cwáain¹ tya' jún² mostaza

30 Joon gajin' Jesús:

—'E júu³ lo lɨ la lɨ 'e cwáain¹ fuu²¹²uu 'naa'. 31 Lawa coon²¹ mɨ'³ jún² tya' mostaza 'e jñí² tsá² ni 'wó². 'E joon jún² 'e pii'³gɨ la jee²¹² jilaa'²¹ jún² 'e sá² ni cwoo'¹³ juncwii²¹. 32 Pe mi jñí² tsá² joon cwaain²¹ coo'¹³gɨ lagɨ jilaa'²¹ 'oonuu²¹. Tsí³ cwáa¹ coo'¹³ ca ton¹ 'in 'ɨɨ¹ lɨ' yʉ' lí²-i cwaa²¹ nʉ' 'iin'³ tya'a.

Coon²¹ 'e gajmaa¹a Jesús tya' coon²¹ júu³ cwáain¹

33 La joon ga'e'² Jesús tsá² júu³ tyʉ́² coon'¹³ 'láai² cwáain¹ la lɨ́¹ 'elo. Ga'e'² Jesús tsá² ca jiin'¹³ tɨ lí² 'øøi'²¹-tsi tsá². 34 Jiin'¹³ coon'¹³ jmaai'¹³ cwáan¹mo sɨɨ'²¹ɨ Jesús tsá². Jo jmaa'¹³a tsá² fúui¹ júu³ xiiala lɨ́²,

jiin'13 tsá2 tya'o gajma'2a júu3 xiiala lɨ́2.

Jesús jmoo1o 'e jon1 tyí2 coon'13 'e jnóo1 jmɨɨ21

35 Jmɨɨ212 joon mo ga'i2 nʉʉ21 joon gasɨɨ'21ɨ Jesús tsá2 tya'a:

—Moo21o' lɨ' ngoo'13 tyíia1 no.

36 Joon natáa1i tsá2 tya' Jesús tsi barco lɨ tyíin1 Jesús. Joon do-o gatiui21 jilee'21mo tsá2 téein2 tɨ' tyíia1 do. Joon ngaliin1gɨxʉ barcos 'elɨ́ɨi13 coon'13on. 37 Pe joon garoon1on coon21 tyí2 tá2 lɨɨlɨ1. Joon gajnáa1 jmɨɨ21 ca tsi barco do. La do-o garøøi1 jmɨɨ21 tsi barco tya'a. 38 Joon raain1 Jesús cwuu21i ca tɨ́2 tʉ'mɨɨ2 barco do. Cwuu21i tsín2 mootyíi1i coon21 ni tu'mɨ'2xʉ. Joon gaunjnaa1-tsi tsá2. Joon gajin'2in gasɨɨ'21ɨ 'ii:

—¡Tɨfo'2 tyii'i! ¿Tɨ jo cwáain1 tyi'i 'e júun2mo'?

39 Joon garóon2on Jesús. Joon gatyuu'13mo 'e tyí2 do. Joon gasɨɨ'21ɨ jmɨɨ21:

—Jo too'21 mɨɨ'13, catii2.

Joon tsifu gajaan1 'e tyí2 do. Jilaa'21 ga'ɨ́ɨ2 tii2. 40 Joon gasɨɨ'21ɨ Jesús tsá2 tya'a:

—¿'Ee lɨ' 'goo'21 'lɨɨ'21? ¿'Ee lɨ' jo jai'2 lɨ́ɨi2gɨɨ' Dios?

41 Jileei'21 tsá2 tya'a gafoo'1i lɨɨlɨ1 joon sɨ́ɨ2i jee212 'ii:

—¿'Iin-gɨ lo no? Jilaa'21 tyí2 joon jilaa'21 jmɨɨ21 nʉʉ'13ʉn to2 tyʉ'2 'ino.

5

Tsá2 Gadara 'in 'yuui2 'in 'lɨɨi'3 alma tya'a

1 Mo gatyalíin2 lɨ' ngoo'13 tyíia1 cataain21 do lɨ seein21 tsá2 Gadara. 2 Mo gacwo'ɨ́ɨ1 Jesús tsi barco do joon gajó2 jaain21 tsá2 'in 'yuui2 'in 'lɨɨi'3 alma tya'a. Jee212 'aan1 tya' 'lɨɨ212 cwo'ɨ́ɨ1i 'in tsá2 do. 3 Tsʉ jee212 'aan1 tya' 'lɨɨ212 do ni taain1 'in tsá2 do. Jiin'13 jaain21 jo lí2 'ñúu1i. Jon'on coon'13 ñí3 lí2 'ñúu1i. 4 Lɨ́ɨ1 'láai2 naa'13 niga'ñúui1 tsá2 'ii coon'13 ñí3. Ni'ñʉ́ʉ2 tsá2 tɨɨ2 cwoo21 pe joon tsifu 'gɨɨ1o 'e 'ñʉ́ʉ1 cwoo21. Joon jmoo1o 'no'3 'e 'ñʉ́ʉ1 tɨ́ɨ1ɨ. Jo 'e lí2 'woo1-tsi. 5 Lɨ' jmɨɨ1 tiin'13 lɨ' 'woo1 ngɨɨ1 la caain21 moo'21 joon la caain21 jee212 'aan1 tya' 'lɨɨ212 'oo1o taa21 lɨɨlɨ1. Joongɨ tyuu'12i 'ña'a cuun212. 6 Pe joon wíin2gɨ mo ganíi2 Jesús. Joon tsifu cwiin1 ngóo1o ngasii'1i 'wojnií1i tyani Jesús.

7-8 Mi yuui'13 joon gajin'2 Jesús sɨɨ'21ɨ 'in 'lɨɨi'3 'yuui2 alma tya'a:

—Tíui1 'in tsañʉʉ'1 no.

Joon ga'oo1o tá2 lɨɨlɨ1 'in 'lɨɨi'3 do 'in 'yuui2 alma tya' 'in tsañʉʉ'1 do jin'2in:

—¿'Ee 'ná1 jmáa3aa coon'13 'nʉ? Jóon1 Dios 'in tyíin1 ñu'fú2 'nʉ. Mí3ɨɨ tyani'i tyani Dios jo jmáa1u'un jna.

9 Joon gaunngɨɨ1 Jesús 'ii:

—¿Xiiala sii21 'nʉ?

Joon gañii1i 'in 'lɨɨi'3 do:

—Legión sii21 jna'a 'wii'13 lɨɨlɨ1 fúu2u'u saan21a'an joon sii21 jna'a la joon.

10 Lɨ́ɨ1 gamɨɨ1 'in 'lɨɨi'3 do tyani Jesús 'a jo 'øøi1 'ido 'ii. 11 Joon lɨɨlɨ1 fúui1 ñí1 taain212 gøø'21 coon21 tsa'2 moo'21 do. 12 Joon 'in 'lɨɨi'3 do gasɨɨ'21ɨ Jesús jin'2in:

—Siin1 jna'a fu lɨ taain212 ñí3 do. Cwo'2'o júu3 wa'a tsatoo2o'o alma tya' ñí1 do.

13 Joon gacwoo1 Jesús 'ii júu3. Tsifu gacwo'ɨ́ɨ1 'in 'lɨɨi'3 taai2 alma tya' 'in tsañʉʉ'1 do joon gangataa2i alma tya' ñí1 do. Taain212 jiin'13 túun2 mil ñí1 'a tsa'2 moo'21 do. Gacwiin1in 'in ñí1 do gaxuui'21 yaai tyisɨɨ2 joon gaxuu'21i fu tsi tyíia1 do. Joon gajgoo'21o jmɨɨ21.

14 'In taain212 'aai21 ñí1 do ngaliin1 'e fuu21 do joongɨ ngaliin1 la caain21 lɨ taain212 tsá2. Ngajmaa'13a tsá2 júu3 'ee-gɨ lɨɨi1 ñí3 tya'a. Joon gangalíin2 tsá2 ngajøø2 'ee

galí² 15 Joon gatyalíin² tsá² fúui¹ lɨ siin'¹² Jesús. Joon ganí² 'in tsañuu'¹ 'in mo ta 'yuui² 'in 'lɨɨi'³ alma tya'a do. Joon nityíin¹in tyi'²i sɨɨn'¹³ɨn røø²¹ jo caai²¹²gɨ. Ni'lá²mo. Joon lɨɨ¹ gafoo'¹i 'in tsá² tyalíin² do. 16 Joon jileei'²¹ tsá² 'in niganí² 'ee galí² tyaa¹ tsá² júu³ 'in tsá² tyalíin² do xiiala galɨɨi¹ 'in tsañuu'¹ 'in mo ta 'yuui² 'in 'lɨɨi'³ alma tya'a. Tyaa¹o júu³ jon la lí² 'e gangangɨɨ¹i 'in ñí¹ do. 17 Joon gamɨɨ¹ tsá² fúui¹ lɨɨlɨ¹ do tyani Jesús wa'a cwo'ɨɨ¹ 'ido fuu²¹ goo¹o.

18 Ga'ii²¹ Jesús tsi barco do. Joon 'in tsá² 'in mo ta 'yuui² 'in 'lɨɨi'³ alma tya'a gasɨɨ'²¹ɨ Jesús wa'a tsalíin² coon'¹³ 'ido. 19 Pe jo gacwo¹ Jesús júu³. Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Cwei'² fu tyi'i. Cwojmaa'¹³du' júu³ ruu'²¹'u 'e fee'¹ lɨɨlɨ¹ 'e nigajmaa¹a Dios 'wii'¹³ tyi'i. Joongɨ lɨɨlɨ¹ nagalifeei'¹-tsi Dios 'wii²¹² tyi'i.

20 Joon gangaa'¹³mo 'in tsañuu'¹ do. Joon ga'lá²a² 'wii²¹² jmo'²o tsá² júu³ la caain²¹ fuu²¹ taa'¹³ Decápolis. Gajmaa¹a júu³ 'e fee'¹ lɨɨlɨ¹ 'e nigajmaa¹a Jesús 'wii'¹³ 'ii. Joon jilee'²¹mo tsá² tsa'goo'¹-tsi lɨɨlɨ¹.

Xuui²¹² tya' Jairo coon'¹³ 'in tsamí² 'in gason'¹ sɨɨn'³ Jesús

21 Gatyiia²¹ Jesús lɨ ngoo'¹³ tyíia¹ lɨ cataain²¹ do. Joon gatyalíin² tsá² fúui¹ lɨɨlɨ¹ lɨ siin'¹²in. Joon tɨ' tyíia¹ do-o gajaan¹. 22 Joon gajó² jaain²¹ tsá² 'in tyu'² to² cwo'¹ sinagoga. Jairo sii²¹ 'ido. Mo ganí²i Jairo Jesús joon gatyíia² 'wii²¹² tɨɨ² Jesús. 23 Joon gamɨɨ¹ɨ tyani Jesús jin'²in:

—Ijúun²mo xuui²¹² tsamí² tyiia. Jmaa² feei'¹-'o'o 'wii²¹² tyiia. Ñí²'in; ñitaan'¹²'an cwoo¹'o tya'a. Joon cwo'láai², cwoseen²¹mo.

24 Joon gangóo¹ Jesús coon'¹³ 'in tsañuu'¹ do. Pe lɨɨ¹ fúui¹ tsá² ngalíin² coon'¹³on. Joon lɨɨlɨ¹ cuu'¹³ lɨ ngóo¹ do. 25 Joon jee²¹² 'in tsá² fúui¹ do ningóo¹ jaain²¹ tsamí² tsaa'¹³. Ningóo¹ jiin'¹³ dyatun¹ jiin²¹ 'e tooin²¹ jmɨ¹. 26 Niganii²¹ wúu¹ lɨɨlɨ¹ 'a lí² mɨ² tya'a. Joon na'íin² jilaa'²¹ 'e 'oo¹xu pe jo mo gajaan¹ 'e lɨɨ¹i 'ido coonti, xu lɨ' 'e ngafuu'¹gɨ. 27-28 Mo ganúu²un 'in tsamí² do jilaa'²¹ 'e jmoo¹o Jesús ga'ɨ¹-tsi: "Wana gason'¹oon sɨɨn'³ 'ino joon i'lá²a²moo." Joon gangatyéen¹in lɨ caluu Jesús joon gason'¹on sɨɨn'³ 'ido. 29 Mo gason'¹on sɨɨn'³ Jesús tsifu gajaan¹ 'e tooin²¹ jmɨ¹ do. Joon galili'³i 'e ga'lá²a²mo coonti. 30 Joon mo galili'³i Jesús 'a naga'lá²a²mo jaain²¹ tsá² coon'¹³ 'ii'²¹ tya'a joon gajøø² lɨ' caluu jee²¹² tsá² fúui¹ do. Joon gaunngɨɨ¹ɨ:

—¿'Iin gason'¹ sɨn'³ɨɨn?

31 Joon gajin'² tsá² tya'a sɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—Moo²¹o'o lɨɨlɨ¹ 'la'² tsá² tyi'i xiiala lí² unngɨɨ¹u'un: "¿'Iin gason'¹ sɨn'³ɨɨn?"

32 Pe jøø² Jesús la cataain²¹ caai²¹ 'iin²¹²in 'in gason'¹ sɨɨn'³ do. 33 Joon 'in tsamí² do jlee¹e joongɨ 'goo'²¹o lɨɨlɨ¹ ñi¹o 'ee 'e galí² do. Joon ngoo²¹o lɨ siin'¹² Jesús. Joon gasii'²¹i 'wojníi¹i tyani 'ido. Gajin'²o la ja'²mo ce jilaa'²¹ 'e galí². 34 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsamí² do:

—Yuun²¹ tyiia, ga'lá²a²mo'o 'wii'¹³ jo'¹o lɨɨ²u. Cwei'² júu³ røø²¹. 'Lá²a²mo'o coonti jmoowúu¹ lɨɨ¹u'u.

35 Faa'²¹gɨ Jesús siin'¹²in mo gatyalíin² tsá². Jalíin² tya' 'in tyu'² to² cwo'¹ do. Joon gajin'² 'in tsá² tyalíin² do sɨɨ'²¹ɨ jmii²¹ 'in xuui²¹² tsaa'¹³ do:

—Najúun²mo yuun²¹ tyi'i. Jo untyíi²in-gɨ'ɨ 'in tɨfo'² no.

36 Pe Jesús, mo ganúu²un 'e faa'²¹ 'in tsá² tyalíin² do joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² tyu'² to² cwo'¹ do:

—Jo foo'¹³'o, jiin'¹³ jo'¹o cwolíi²naa'.

37 Joon jo 'in cwo¹gɨ Jesús tsalíin² coon'¹³on, jiin'¹³ Tú³, coon'¹³ Jacobo

coon'¹³ Wó³ ruu'²¹i Jacobo. 38 Joon mo gatyalíin² tya' 'in tsá² tyʉ'² to² cwo'¹ do joon ganí²in Jesús tsá² fúui¹ liɨli¹. In ci'² to'² miɨ'¹³ liɨli¹. 39 Joon ga'í²i Jesús joon jin'²in:

—¿'Ee li' to'² li¹ miɨ'¹³? ¿'Ee li'ci'² li'? Jo mo júuin² 'in xuui²¹² no li'i cwuu²¹mo 'ino.

40 Pe 'in tsá² do gaungøø¹mo Jesús. Joon ga'wooi²¹ Jesús tsá² ce jilee'²¹mo. Joon gatø'¹ø jiin'¹³ jmii²¹ coon'¹³ sáa³ xuui²¹² tsaa'¹³ do, joongi fiin'¹³ coon'¹³ 'in ngaliin¹ coon'¹³on do. Joon ga'í²i li raain¹ 'in xuui²¹² do. 41 Gason'¹ Jesús cwoo²¹ 'ido joon gajin'²in siɨ'²¹i xuui²¹² do coon'¹³ jmíi¹ tya'a:

—Talita cumi. ('E 'øøi'²¹-tsi tsá² jin'²in: 'Nʉ fuu²¹²uu mí², ráan²un no.)

42 Tsifu joon garóon²on 'in xuui²¹² tsamí²² do. Joon gangiɨ¹o. Joon dyatun¹ jiin'²gi ngóo¹o. Jileei'²¹ tsá² do ganga'goo²¹-tsi. 43 Pe joon ga'íɨ² Jesús júu³ siɨ'²¹i 'in tsá² taai² tsi inʉʉ do:

—Jo 'iin fu'²uu' ce jiin'¹³ jaain²¹.

Joon gatyʉ'²ʉ to² wa'a dø'¹ 'in xuui²¹² tsamí²² 'in najiin'¹ do.

6

Mo ngóo¹on Jesús fu Nazaret

1 Mo ngayuui'¹³ gaun'láai² Jesús 'in xuui²¹² tsamíi² tsaa'¹³ do joon gangaliin¹mo fu goo¹o Nazaret coon'¹³ tsá² tya'a. 2 Mo tíɨ² jmiɨ²¹² 'ii'²¹ woo'²¹ tsá² ga'láa² Jesús 'wii²¹² 'e 'e'²e tsá² júu³ tyʉ́² tsi inʉʉ cwo'¹ sinagoga si'² do. Joon fúu¹mo 'in núu²un 'e faa'²¹ 'ido. Joon líɨ¹ tsa'goo²¹-tsi tsá² joon jin'² 'in tsagoo¹o do:

—¿Xiiala galitíɨ²i 'in tsañʉʉ'¹ no 'e faa'²¹ no? ¿'Ee júu³ lo 'e¹ 'ino? ¿Xiiala jmoo¹o jilaa'²¹ milagro lo? 3 'In tsañʉʉ'¹ lo jaain²¹ ti'mó² 'ii. Jóon¹ María, joon ruu'²¹mo Jacobo coon'¹³ Sé³ coon¹³ Judas coon'¹³ Simóoi¹³. Joongi ruu'²¹i tsamíɨ² seen²¹mo jee²¹² jna' lo.

La joon gajin'² tsá² Nazaret 'wii'¹³ joon jo jo'¹ líɨ²i Jesús. 4 Pe joon gasiɨ'²¹i Jesús 'ii:

—Jilee'²¹mo jmoo¹o nʉʉ'¹³ʉn jaain²¹ tsá² 'in faa'²¹a júu³ tyʉ́² tya' Dios pe tsagoo¹o coon'¹³ ruu'²¹i 'in seein²¹ inʉʉ tya'a jo cón²on cwáain¹.

5 'Wii'¹³ joon jiin'¹³ coon²¹ milagro jo gajmaa¹a do. Xʉ tsá² gaun'láai². 6 Líɨ¹ ganga'goo²¹-tsi Jesús 'wii'¹³ jo jo'¹ galíɨ²i tsagoo¹o 'ii. Joon mo galicɨiin²¹gi gangó¹ Jesús ga'e'²e tsá² la caain²¹ fuu²¹ pi'³ taa'¹³ li tyan' Nazaret do. Joon ga'e'² Jesús 'in tsá² do júu³ tyʉ́².

Jesús síɨ²i ji dyatuuin¹ tsá² tya'a tsacwo¹ júu³ tyʉ́²

7 Joon gatø'¹ Jesús jiin'¹³ dyatuuin¹ tsá² tya'a joon gasii¹in 'ido ti' ngái¹. Joon gacwoo¹ júu³ 'e lí² 'wooi² 'ido 'in 'liɨi'³ taai² alma tya' tsá². 8 Joon gatyʉ'² to² wa'a jo 'e coon²¹ 'ido jiin'¹³ 'mo'u² soon'²¹on. Jo lí² coon²¹ jiin'¹³ coon²¹ 'iñi'¹ jon'gi tu'mi'² jon'gi cuu² lí² coon²¹. 9 'Ná¹ 'ø'¹ø miɨ²¹ saa'¹³ joon tyi'¹i coon²¹ 'mi'tyi'² jon'on la túun². 10 Joongi gajin'² Jesús siɨ'²¹i 'in tsá² tya'a do:

—Mi cwotaa²naa' coon²¹ inʉʉ do-o jón²oo' ca mi 'woo²¹naa' 'e fuu²¹ do. 11 Wana jo 'iin²¹²in 'in tsá² do 'ii'²¹ 'naa' xiiali' cwolíin²naa' si jo núu²un tsá² júu³ tyii' 'ee joon cwo'woo²¹moo' do. Joon xʉʉ²ʉʉ' 'laa²¹ toon¹ tíɨ¹³ɨi' lawa coon²¹ li² 'e jmaa²aa' tya'a. 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa': mi ti 'e 'íin² fu juncwii²¹ iwúu¹ ní² tsá² seein²¹ Sodoma coon'¹³ tsá² seein²¹ Gomorra. 'In tsá² fuu²¹ do-o jo ga'ii'²¹i júu³ tya' Dios mo ganúu²un. Pe wúu¹gi iní² tsá² 'in jo 'ii'²¹ 'naa' li cwolíin²naa' la coon'²¹gi tsá² seein²¹ Sodoma coon'¹³ Gomorra.

12 Joon ga'woo21mo 'in tsá2 tya' Jesús do tsacwoo1 júu3 tyú2. Joon gajin'2in sɨɨ'21ɨ tsá2 lɨ gatyalíin2 'ido:

—'Ná1 unsɨɨ21moo' 'e 'ɨ1-'oo' —jin'2in.

13 Joongɨ lɨ́ɨ1 fúui1 'in 'lɨɨi'3 ga'woo1i almas tya' tsá2. Joon gasoon21on aceite tya' tsatsaa'13 joon coon'13 la joon ga'láa2mo.

Najúun2mo Wó3 saai21 tsá2 jmɨɨ21

14 Galitsáa1mo-tsi røøi13 Herodes jilaa'21 'elo tsʉ jilee'21mo tsá2 niñii1 'e jmoo1o Jesús. Pe jin'2in tsá2 'e nigajiin'1in túun1 Wó3 saai21 tsá2 jmɨɨ21, 'wii'13 joon lɨɨlɨ1 'oo1 Jesús milagro. 'ɨ1-tsi tsá2 'e Jesús jmoo1o milagro coon'13 júu3 tya' Wó3.

15 Pe seen21mo 'in gajin'2in:

—Elías no.

'Inlɨ́ɨi13gɨ gajin'2in:

—'In faa'21a júu3 tyú2 tya' Dios la lɨ́ɨi1 'in gafaa'21 júu3 tya' Dios calɨɨ 'ino.

16 Joon mo ganúu2un Herodes 'elo joon gajin'2in:

—Wó3-o 'ino, joon jna-a gatyʉ'1ʉʉ to2 wiin'21 luu212u. Nigajiin'1o 'ino túun1 —jin'2 Herodes.

17-20 Herodes do nigacáan1in 'in tsamɨ́2 sii21 Herodías. 'In Herodías lo lɨ́ɨi1 'oo212o Lii212 ruui'21 Herodes. Joon Wó3 do nigasɨɨ'21ɨ Herodes:

—Jo lí2 caan21u'un 'oo212 ruu'21'u tsú seen21mogɨ.

Joon 'wii'13 joon gali'ee'1mo 'in tsamɨ́ do Wó3. Joon Herodes tyʉ'2ʉ to2 'e tsa'í2 Wó3 'nʉñí3 'wii'13 Herodías. 'Iin212in Herodías wa'a júun2in Wó3 pe jo cwo1 røøi13 Herodes júu3 'wii'13 gøø'21mo Wó3. Joon ñi1 Herodes 'e Wó3 jaain21 tsañʉʉ'1 'in tyúi1 joongɨ jaain21 tsá2 'in ñi1 júu3 tya' Dios. Coon21o Herodes cwáain1 coon'13 ce túun2 jilaa'21 'e faa'21 Wó3 fiin'13 jo tyú2 'øøi'21-tsi. 21 Joon galɨ́2 'e gajmaa'12a Herodes jmɨɨ212 'e tsín1 jiin'21in. Gacwoo1o 'ee dø'2 tsacøøi'13 tya'a coon'13 'in tyʉ'2 to2 'láa2 coon'13 jileei'21 tsá2 tyiin2 seein21 lɨ sii21 Galilea do. Joon Herodías gatsaa'21o xiia' la ijmáa1a. 22 'In jamí2 Herodías do ga'í2 jee212 lɨ néei1 'in tsá2 gøø'21 do. Joon gatséen1in. Joon lɨ́ɨ1 gatí2-tsi Herodes coon'13 'in tsá2 néei1 gøø'21 coon'13 'ido la gatseein1 'in sɨmí2 do. Joon gajin'2 røøi13 sɨɨ'21ɨ 'in sɨmí2 do:

—Mí2'ɨ doñi'ee 'iin212mo'o joon cwo'3oo 'nʉ.

23 Joon ga'ee21 'in røøi13 do tyani Dios 'e cwoo1o doñi'ee gamɨɨ1ɨ 'in sɨmí2 do fiin'13 ca coon'21 tsa'1 'a to2 lɨ́ɨ1i 'ido. 24 Joon gacwo'ɨ́ɨ1i 'in sɨmí2 do joon gasɨɨ'21ɨ sáa3a:

—¿'Ee mɨ́3ɨɨ tya' 'ino?

Joon sáa3gɨ gajin'2:

—Sii'12'i cwocwoo1 mootyi2 Wó3 saai21 tsá2 jmɨɨ21.

25 Joon tsifu ga'í2 túun2 'in sɨmí2 do lɨ tyíin1 røøi13 joon ngasii'12i 'ido:

—La lo-o 'iin212na: cwo'2'o coon21 wúun1 'yʉ mootyi2 Wó3 saai21 tsá2 jmɨɨ21.

26 Joon gajaan1 'in røøi13 do fa'í3. Pe jo 'ee futyigɨ tsʉ nigalɨ'ee'2mo Dios icwo1 doñi'ee mɨɨ1ɨ. Joon niganúu2un jileei'21 'in néei1 coon'13on do. Jo gatyuui'12gɨ to2 'e mɨɨ1ɨ 'in sɨmí2 do. 27 Tsifu gatyʉ'2 røøi13 to2 jaain21 'láa2 'e tsatyíian1 mootyi2 Wó3. 28 Joon gangó1 'in 'láa2 do fu 'nʉñí3 lɨ 'yuui Wó3 'e tsatyʉʉ'12ʉ mootyi2 'ido. Joon gacóon1on 'yʉ tsi coon21 wúun1. Joon gacwo'1o 'in sɨmí2 do. Joon 'idogɨ gacwo'1o sáa3o.

29 Mo galiñii1 tsá2 tya' Wó3 'e najúun2mo joon gangatyiian1o mootaai2 Wó3 joon ganga'áa1mo.

Cwo'1o Jesús 'ñá2 mil tsá2 'e dø'1ø

30 Mo galɨcɨɨin21 joon galicaain21 dyatuuin1 tsá2 tya' Jesús coon'13 Jesús. Joon gajma'2a júu3 Jesús jilaa'21 'e nigajmaa1a joon jilaa'21 'e niga'e'2e tsá2. 31 'Wii'13 tsataai2 tsá2 joongɨ jalíin2 tsá2 fúui1 lɨɨlɨ1 jiin'13 jo

cwo¹ 'ido dø'¹ø joon gasɨ̈'²¹ɨ Jesús tsá² tya'a:

—Ñilíin²duu' coon'¹³ jna. Moo²¹o', 'yii²¹a' ta' tɨ' catá² lɨ jo 'in tsá² seein²¹.

32 Joon ngalíin²mo Jesús coon'¹³ tsá² tya'a joon yaamo gataai² tsi coon²¹ barco. 'Iin²¹²in tsalíin² coon²¹ lɨ jo 'in tsá² seein²¹. 33 Pe fúu¹mo 'in ganí² 'ii lɨ ngaliin¹ do. Joon galicwii¹mo tsá² Jesús. Joon gangalíin² cwiin¹in coon'¹³ tɨ̈²o jilee'²¹mo 'in seein²¹ la coon²¹ fuu²¹. Joongɨ tyalíin² jée¹gɨ lɨ ngó¹ Jesús. 34 Mo gacwo'ɨ́¹ Jesús tsi barco gangaa¹mo tsá² fúui¹ lɨ̈lɨ¹. Joon galɨfee'¹mo-tsi 'wii'¹³ tya' 'ido. Téen¹in la téein¹ joo'saa'²¹ jo 'in fii²¹² seen²¹mo. Joon ga'láa² Jesús 'wii²¹² 'e'²e 'ido júu³ 'láai² lɨ̈lɨ¹. 35 Joon ni ca'lóo² jalíin² tsá² tya'a lɨ siin'¹²in joon sɨ̈'²¹ 'ido 'ii:

—Ca'lóo² lo joongɨ jo 'in taain²¹² lo coonti. 36 'I'² júu³ 'in tsá² no wa'a cwotyalíin²mo la caain²¹ fuu²¹ tyan' lɨ taain²¹² tsá² cwoláa¹a 'iñi'¹ dø'¹ø, tsʉ jo 'ee sá² 'e dø'¹ 'ino.

37 Joon gañii¹i Jesús:

—Cwoo'¹³ 'naa' 'e dø'¹ 'ino.

Joon 'in tsá² tya'a do gajin'²in:

—Jo liin¹ wa'a tsalaa²¹a'a coon²¹ mil tsi catyuui'¹³ 'iñi'¹ 'e cwoo¹o'o 'ino 'e dø'¹ø.

38 Joon gajin'² Jesús sɨ̈'²¹ɨ 'ido:

—¿Joo' 'iñi'¹ 'oo²gɨ̈'? Cwojøø²duu'.

Mo galiñi¹i joon gajin'²in:

—'Ñá² 'iñi'¹ sá²gɨ tyi' coon'¹³ gái¹gɨ joo'²¹ taai² jmɨ̈²¹.

39 Joon gatyʉ'² Jesús to² wa'a cwó² 'in tsá² do jmaai'¹³ coon'¹³ poo²¹² jee²¹² ñii²¹ røø'²¹ do. 40 Joon gacwó² tsá² tɨ' cíein¹³ joongɨ tɨ' cincuenta. 41 Joon gason'¹ Jesús 'e 'iñi'¹ 'ñá² do joongɨ jiin'¹³ gái¹ 'in joo'²¹ taai² jmɨ̈²¹² do. Joon gajøø² lɨ' ñʉ'fú² joon gacwo'¹o 'maai'¹³ Dios tya' 'e 'iñi'¹ do. Joon gajmaa¹a 'no'³ 'e 'iñi'¹ do. Joon gacwo'¹o tsá² tya'a wa'a jmáa¹a tyíia³ 'e 'iñi'¹ do jee²¹² 'in tsá² fúui¹ do. Joongɨ gajmaa¹a tyíia³ 'in joo'²¹ taai² jmɨ̈²¹ gái¹ do. 42 Garǿ¹mo tu'² jileei'²¹ 'in gagøø'²¹ do. 43 Joongɨ garǿ¹mogɨ dyatun¹ 'motó² coon'¹³ 'no'³ 'iñi'¹ coon'¹³ 'no'³ 'in joo'²¹ taai² jmɨ̈²¹ do. 44 Gagøø'²¹ 'ná² mil tsañʉʉ'¹ 'e 'iñi'¹ do.

Ngɨ̈¹ Jesús tɨ̈²ɨ ni jmɨ̈²¹

45 Joon gatyʉ'² Jesús to² 'e tsataai² tsá² tya'a tsi barco. Joon tsalíin² 'ido jéei¹gɨ lagɨ 'ña'a lɨ ngoo'¹³ tyíia¹ do. Joon 'iin²¹²in tsalíin² coon²¹ fuu²¹ sii²¹ Betsaida la 'ɨ̈²¹² 'ɨ'² Jesús tsá² júu³. 46 Joon mo ngayuui'¹³ joon gangó¹ Jesús fu moo'²¹ ngafee'¹²ɨ Dios Jmii²¹. 47 Nicanʉʉ²¹ mo ganii²¹ Jesús 'e barco do. 'Ii²¹ ca túⁿ² tsa'¹ ni tyíia¹ do. Pe Jesús-gɨ siin'¹²in ca tsaa'¹ moo'²¹ do 'ña'a. 48 Joon ganí² Jesús 'e jo lí² ngɨ̈¹gɨ barco tya' tsá² tya'a 'wii'¹³ lɨ̈lɨ¹ 'ɨ̈¹ tyí² lɨ' cɨ̈'¹³. Ta'aa²¹ góo¹ mo gangó¹ Jesús lɨ ngalíin² tsá² tya'a. Gangó¹o ngɨ̈¹ tɨ̈²o ni jmɨ̈²¹ do. 'Iin²¹²mo ngɨ́¹i lɨ' caai²¹ lɨ ngaliin¹mo 'ido. 49 Ganíi²in tsá² tya'a 'ii jó¹ ngɨ̈¹ ni jmɨ̈²¹. Galɨ́¹i 'e tsamoojɨ̈'¹ jó¹. Joon ga'oo¹ lɨ̈lɨ¹. 50 Jilee'²¹mo ganíi² 'ii. Joon gafoo'²mo 'ii. Pe joon gafee'²¹mo Jesús 'ii gajin'²in:

—¡Tá² téein¹-'oo'! ¡Jna-a lo, jo foo'¹³naa'!

51 Joon ga'ii²¹o tsi barco lɨ taai² tsá² tya'a. Joon gajáⁿ² 'ɨ́² tyí² do. 52 'Áai¹ 'waa'²¹a-tsi tsá² tya' Jesʉs tsʉ jo mo toon¹-tsi 'e júu³ tya' 'e 'iñi'¹ do 'wii'¹³ joon lɨ́¹ ganga'goo²¹-tsi.

Un'láai² Jesús tsatsaa'¹³ seein²¹ lɨ sii²¹ Genesaret

53 Mo gatyalíin² lɨ ngoo'¹³ tyíia¹ ga'ñúu² barco tya'a coon²¹ tɨ' tyíia¹ lɨ sii²¹ Genesaret. 54 Mo cwo'ɨ́¹ɨ 'ido tsi barco tsifu joon galicwii¹in tsá² 'ii. 55 Joon 'in tsá² do gangalíin¹ cwiin¹in la caain²¹ joon ga'láa²

'wii[212] jajée[1]i tsatsaa'[13] 'in tsíin[2] 'mó[2] fu li siin'[12] Jesús. 56 La caain[21] fuu[21] pi'[3] si fuu[21] fee'[1] 'ee si ti' fuu[21] 'ee li tsáa[1] Jesús gatyía[1] tsá[2] tsatsaa'[13] tya'a tya'i fu[1] li ngíi[1]i Jesús joon gamii[1]i tyani Jesús wa'a cwo[1] Jesús jiin'[13] ti' siin'[13]in soon'[21]on. Joon jileei'[21] 'in gason'[1] siin'[3] Jesús ga'láa[2]mo 'i.

7

'E un'líi'[3] tsá[2] tyani Dios

1 Joon galicaain[21] tsá[2] tya' coon[21] poo[212] sii[21] fariseos coon'[13] 'inlíii[13] tifo'[2] tya' ley li siin'[12] Jesús. 'In tifo'[2] do jalíin[2] Jerusalén. 2 Joon 'in tsá[2] lo gacón[2] cwáain[1] 'e 'in tsá[2] tya' Jesús néei[1] gø'[1]ø joon 'lii'[2] cwoo[21]o. 'øøi'[21]-tsi tsá[2] 'e jo mo jngíi[2] cwoo[21] la tiisi'[2], 'wii'[13] joon gafaa'[21]a 'láai[2]. 3 Jileei'[21] fariseos coon'[13] tsá[2] seein[21] Israel jmoo[1]o la lí[2] gajmaa[1]a 'lii[212] tsacøøi'[13]. Jo dø'[1] tsá wana jo jngíi[2] cwoo[21] la tiisi'[2] mo jéei[1]. 4 Mo jalíin[2] 'moo'[13] jo dø'[1]ø wana jo mo run'[2]un cwoo[21] la tiisi'[2]. Joongi líi[1] 'láai[2] jilaa'[21] tiisi'[2] 'e sá[2] calii jmoo[1]o. Jmoo[1]o tsá[2] la tiisi'[2] run'[2]un tasa 'un'[2]un jmii[21] joon tsuu[2] coon'[13] jilaa'[21] nii[2] 'e jmaai'[21] to[2] mo gø'[2]ø. 5 Joon 'in fariseos do coon'[13] tifo'[2] tya' ley do gaunngii[1]i Jesús jin'[2]in:

—¿'Ee li' jo jmoo[1]o tsá[2] tyi'i la li' gajmaa[1]a 'lii[212] tsacøøi'[13] tyi'? Gø'[2]ø pe jo mo run'[1]un cwoo[21]o la tiisi'[2].

6 Joon gañii[1]i Jesús:

—Calii 'in gafaa'[21]a júu[3] tya' Dios sii[21] Isaías gajmaa[1]a coon[21] jí[2]. Joon tsi jí[2] do gafaa'[21]o xiiala líi[2]naa' tsá[2] 'in jo tiin'[13] 'e 'e'[2]e tsá[2] xeei'[21]. Gajin'[2]in ni jí[2] do:

'In tsá[2] lo untyúi[1] Dios jiin'[13]
coon'[13] 'e faa'[21]a pe jo tí[2]-tsi
jiin'[13] la to[2] tyu'[2] Dios.

7 Jo 'e to[2] 'íi[3] 'e un'goo[21]o jna. Jilaa'[21]a 'e 'e'[2]e tsá[2] jiin'[13] li' to[2] tyu'[2] tsá[2], jin'[2] Isaías.

8 Faa'[21]gi Jesús jin'[2]in:

—Ga'íin[2]mo-'oo' jilaa'[21] to[2] tyu'[2] Dios, pe coon'[21] tún[2] jmoo[2]oo' la tiisi'[2] 'e jmoo[1]o tsá[2] la mo jéei[1] la rúun[13]uun' tsuu[2] joongi tasa 'uun'[21]un jmii[21]. Joongi 'láa[2]mo 'e li la li 'elo jmoo[2]oo' la jmoo[1]o tsá[2].

9 La joongi gajin'[2] Jesús:

—'Iin[212] 'naa' núu[3]gii' la to[2] tyu'[2] 'lii[212] tsacøøi'[13] jon'gi la to[2] tyu'[2] Dios la no. 10 La li gajin'[2] Moisés calii mo gacwo'[1]o tsá[2] ley: "Un'gøø'[21]mo'o ñu'[2]'u coon'[13] saa[2]'a." Joon gajin'[2]in: "'In sii'[21] júu[3] 'laa'[21] jmii[21] si sáa[3]a 'ee 'ná[1] jnga'[2]mo tsá[2] 'ii." 11 Pe joon, 'naa'gii', jo cwoo[2]oo' júu[3] 'e uncoon'[13] tsá[2] jmii[21] si sáa[3]a 'ee wana gajin'[2]: "Jilaa'[21] 'e sá[2] tyiia 'e lí[2] uncoon'[13] jna 'nu lí Corbán." ('øøi'[21]-tsi tsá[2] jin'[2]in: nigacwo'[3]oo Dios.) 12 Wa'a jin'[2] tsá[2] la no, joon 'naa'gii' jo cwoo[2]oo' wa'a uncoon'[13]on sáa[3] jmii[21]. 13 Mo jmoo[2] 'naa' la joon tu[1]oo' júu[3] tya' Dios lawa'a jo 'e tyiin[2]mo. 'Iin[212]gii' jmoo[2]oo' tiisi'[2] 'e gacwo'[1] tsá[2] 'naa' lagi júu[3] tya' Dios. Joongi líi[1] 'láai[2] tiisi'[2] 'e jmoo[2]oo' la lí[1] 'elo —jin'[2] Jesús sii'[21]i 'in tsá[2] fariseos coon'[13] tifo'[2] tya' ley.

14 Joon gatø'[1] Jesús 'in tsá[2] fúui[1] taain[212] do joon gajin'[2]in:

—Nuu[2]duu' jilaa'[21] 'e fo'[2]oo lo. Joon cwo'øøi'[21]-'oo'. 15 Jilaa'[21] 'e gø'[2] tsá[2] jo lí[2] un'liii'[3] 'ii la joon. Jiin'[13] 'e 'woo[21] tsi tsá[2] 'e jmoo[1]o 'e faa'[21] tsá[2] 'e joon un'liii'[3] tsá[2]. 16 Wana sá[2] loocwoo[1]oo' núu[2]duu'.

17 Mo gatíui[2] Jesús tsá[2] joon ga'í[2] coon[21] inuu joon gaunngii[1] tsá[2] tya'a 'ee 'e júu[3] gatyaa[1] do. 18 Joon gajin'[2] Jesús sii'[21]i 'ii:

—¿Ti jon'gi 'naa' 'øøi'[21]-'oo'? Ní[2]-i 'naa' 'e jilaa'[21] 'e gø'[2] tsá[2] jo tsatoo'[13]

tsi alma tya' tsá² pe jiin'¹³ tu'²o. 19 Joon mi yuui'¹³ joon 'woo²¹o fu caluu túⁿ¹. 'Wii'¹² joon jo líⁿ² un'lɨɨi'³ tsá² tyani Dios.

'Wii'¹³ jiin'¹³ coon'¹³ júu³ la joon jin'² Jesús 'e líⁿ²-i dø'¹ tsá² doñi'ee. 20 Jin'²o jon Jesús:

—'E 'woo²¹ lɨ tsi alma tya' tsá² 'e joon un'lɨɨi'³ tsá² tyani Dios. 21 Tsʉ lɨ tsi alma tya' tsá² 'øøi'²¹-tsi 'e 'øøi'²¹-tsi tsá². Lɨ' alma tya' tsá² 'woo²¹ jilaa'²¹ 'e gó² 'e 'ɨ¹-tsi tsá². Do-o 'ɨ¹-tsi 'e lí² feei'² tsamí² tsá² xeei'²¹ sɨ doñi'ee 'e gó² 'ɨ¹-tsi tsá² cwáain¹ tya' tsamí² sɨ tsañʉʉ'¹ 'ee. Do-o 'ɨ¹-tsi tsá² wa'a jngaa'¹²i tsá² 22 sɨ jmoo¹o 'uun²¹ 'ee. Tsi alma tya'a gali'iin²¹²in tsá² jilaa'²¹ 'e sá² tya' tsá² xeei'²¹; 'aa'¹a tsii²¹² wúu¹i; jmoo¹o júu³ 'atsaa²¹; 'ɨ¹-tsi jiin'¹³ tya' 'ña'a. Jo li'³i 'e jmáa¹a. 23 'Wii'¹³ 'ɨ¹-tsi tsá² jilaa'²¹ 'elo, 'wii'¹³ joon 'in 'lɨɨi'³mo 'ii tyani Dios.

Jaain²¹ 'yiia²¹² tsá² coon²¹ fuu²¹ 'in jo'¹ galɨ́ɨi² júu³ tya' Jesús

24 Joon gangó¹ Jesús fu coon²¹ fuu²¹ sii²¹ Tiro coon'¹³ Sidón. Joon ga'í² coon²¹ inʉʉ. Joon jo 'iin²¹²in wa'a liñi¹ tsá² coonti pe jo galɨ'²ɨ jiin'¹³ la gali'iin²¹²in. 25 Joon tsifu galiñi¹ jaain²¹ tsamí². Joon 'in xuui²¹² tya' 'in tsamí² lo 'yuui² 'in 'lɨɨi'³ alma tya'a. Joon gajó² 'in tsamí² do gasii'²¹i 'wojní¹i wii²¹² tɨɨ² Jesús. 26 'In tsamí² lo galiseein²¹ Sirofenicia, jon' tsagoo¹ tsá² seein²¹ Israel. Pe gajó² jamɨɨ¹ɨ tyani Jesús wa'a tyii²in 'ido 'in 'lɨɨi'³ 'yuui alma tya' jóon¹on. 27 Pe Jesús gasɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—Cwo²du'u jéei¹ wa'a dø'¹ xuui²¹² lagɨ tsii²¹ tsʉ jo tseein²¹ tyii²¹ɨ' 'no'³ gø'² xuui²¹² joon cwóo¹³o' tsii²¹.

28 Pe joon gañii¹i 'in tsamí² do jin'²in:

—Jo'¹o, pe cagɨ tsii²¹ 'in tee'¹² nʉ' mesa gø'²o 'no'³ xʉʉ'²¹ mo gø'² xuui²¹².

29 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsamí² do:

—Tyú²-ʉ la gafa'²'a. Lí²-i cwoo'²mo'o no nicwo'ɨ́ɨ¹ɨ 'in 'lɨɨi'³ 'yuui² alma tya' xuui²¹² tyi'i.

30 Joon mo gatyee'¹²i tya'a gatsee'²¹i xuui²¹² tya'a raain¹ ni coo'mó². Nicwo'ɨ́ɨ¹ɨ 'in 'lɨɨi'³ 'yuui² alma tya' 'ido.

Un'láai² Jesús jaain²¹ tsá² cwuui²¹² jo faa'²¹

31 Gacwo'ɨ́ɨ¹ Jesús co' fuu²¹ Tiro gangɨ́ɨ¹i Sidón joon ngɨ́ɨ¹i fu lɨ' co' Decápolis, joon gatyía¹ tɨ' jmɨɨ²¹ tyía¹ Galilea. 32 Joon mo gatyía¹ do joon gangajée¹i tsá² jaain²¹ tsá² cwuui²¹² 'yʉcaai²¹² jo faa'²¹. Joon gamɨɨ¹ wa'a taan¹ Jesús cwoo²¹o tya' 'ido. 33 Joon gangajéei¹ Jesús 'ii coon²¹ lɨ jo 'in tsá² jøø². Joon gafoo'²¹ Jesús uniicwoo²¹o tsi loocwoo²¹ 'ido. Joon ga'ñíi¹i joongɨ galii'²¹i uniisɨɨ'¹³ 'ido. 34 Joon gajøø² lɨ' ñʉ'fú² gasaai²¹-tsi joon gajin'²in:

—¡'Efata! ('øøi'²¹-tsi jin'²in: ¡Néei² 'wo'o!)

35 La joon ganó¹ loocwóo¹o. Sɨɨ'¹³ɨ galɨ́² tyú²-ʉ joon galɨ́²-ɨ faa'²¹a røø²¹. 36 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² 'in gajée¹i 'in jo faa'²¹ do:

—Jo 'in fuu²uu' ce jiin'¹³ jaain²¹.

Pe lɨ' tyʉ'²gɨ to² 'e sɨɨ'²¹o tsá². 37 Lɨ́ɨ¹ tsa'goo²¹-tsi tsá², joon jin'²in:

—Jilaa'²¹ 'e jmoo¹o 'ino 'e tyú² tsʉ ca 'in cwuu²¹² jmoo¹-o núu²un joongɨ 'in jo faa'²¹a jmoo¹-o 'e faa'²¹ 'ido.

8

Cwo'¹o Jesús tyún² mil tsá² 'e gø'²ø

1 Jee²¹² jmɨɨ²¹² lo galicaain²¹ tsá² fúui¹ lɨɨlɨ¹. Jo 'ee sá² dø'¹ coonti. Joon gatø'¹ Jesús tsá² tya'a joon gasɨɨ'²¹ɨ 'ido:

2 —Lɨ́ɨ¹ fúu² lɨ́ɨ²na 'in tsá² lo 'wii'¹³ ningó¹ 'nɨ¹ jmɨɨ²¹² 'e taain²¹² coon'¹³ jna lo. Joon jo 'ee sá²gɨ dø'¹ø coonti. 3 Wa'a 'ɨ́ɨ³ɨɨ júu³ fu tya'a la jo mo gø'²ø joon jo li píin³ ngɨ́¹. 'Inlɨ́ɨi¹³ jalíin² wíin².

4 Joon gañii¹i tsá² tya'a:

—¿Xiiala lí² cwóo¹³o' 'ino 'e dø'¹ø? Jo 'in seein²¹ waa'a 'nɨ́¹ coonti.

5 Joon gaunngɨɨ¹ɨ Jesús:

—¿Joo' 'iñi'¹ 'oo²gɨ 'naa'?

'Ii-gɨ gajin'²in:

—Dyía¹ tigɨ.

6 Joon gatyʉ'² Jesús to² wa'a cwó² ni 'wó² do joon gason'¹on 'e 'iñi'¹ dyía¹ do joon gacwo'¹o 'maai'¹³ Dios. Joon gajmaa¹a 'no'³ 'e 'iñi'¹ do gacwo'¹o tsá² tya'a 'e tsajmaa¹a tyía³ jee²¹² 'in tsá² fúui¹ do. 7 Joongɨ ni'aa¹mogɨ jaain²¹ gái¹ joo'²¹ taai² jmɨɨ²¹ pi'³. Joon gacwo'¹o Jesús 'maai'¹³ Dios tya' 'in joo'²¹ taai² jmɨɨ²¹ pi'³ do joon gatyʉ'²ʉ to² jmaa¹a tsá² tya'a tyíia³ 'in joo'²¹ do. 8 Tyʉ́²-ʉ gagøø'²¹ø jilee'²¹mo. Joongɨ tɨɨ²¹gɨ dyía¹ 'motó² røøi¹ 'e gasái¹. 9 Xʉʉ jogɨ tí¹ tyʉ́n² mil tsá² 'in gagøø'²¹ø do. Joon ga'ɨ́ɨ² Jesús 'in tsá² do júu³. 10 Joon 'ña'gɨ ga'í² tsi coon²¹ barco coon'¹³ tsá² tya'a. Joon ngaliin¹ fu coon²¹ lɨ sii²¹ Dalmanuta.

Mɨɨ¹ɨ tsá² fariseos coon²¹ li²

11 Joon jee²¹² jmɨɨ²¹² joon gajalíin² 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² fariseos joon ga'láa² 'wii²¹² jo cwo'¹o júu³ ruu'²¹i coon¹³ Jesús. 'Iin²¹²in 'in tsá² fariseos do tyaan¹ cwáain¹ xiiala lɨ́ɨ¹ Jesús, 'wii'¹³ joon gamɨɨ¹ɨ waa'a 'e'² Jesús 'ido coon²¹ li² tya' ñʉ'fú². 12 Pe gasaai²¹-tsi Jesús lɨɨlɨ¹ joon gajin'²in:

—'In tsá² lo jo tsáai¹-tsi Dios mo mɨɨ¹ɨ coon²¹ milagro. 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', jiin'¹³ coon²¹ li² tya' milagro jo cwo'³oo 'in tsá² lo.

13 Joon gatʉ́ʉ²mo Jesús 'in tsá² do. Ngatáa¹i tsi barco joon gangó¹ fu lɨ' ngoo'¹³ tyíia¹ cataain do tún¹.

Tyiian'³ tya' fariseos

14 'In tsá² tya' Jesús do niga'íin¹mo-tsi 'e coon²¹ 'ee dø'¹ø. Jɨ tɨɨ²ɨɨ² coon²¹ 'iñi'¹ nityaan¹ tsi barco do. 15 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ tsá² tya'a:

—Ñíi²duu, tɨ́ɨ¹moo' coon'¹³ tyiian'³ tya' fariseos joongɨ tɨ́ɨ¹moo' coon'¹³ tyiian'³ tya' tsá² tya' røøi¹³ Herodes.

16 Joon tsá² tya'gɨ ga'láa² 'wii²¹² sɨ́ɨ²i la 'oo'²¹ jee²¹² yaai jin'²in:

—'Wii'¹³ jo 'e 'iñi'² lee²o' 'e joon 'e gajin'²in la no.

17 Ñii¹ Jesús 'ee 'e sɨ́ɨ²i 'ido joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—¿'Ee lɨ' foo'²¹ 'naa' 'e jo 'oo²oo' 'iñi'¹? ¿Tɨ jo mo 'øøi'²¹-'oo'? ¿Tɨ jo mo lilii²ii'? ¿Tɨ 'áai¹ ni 'waa'²¹ tyi² 'naa'? 18 ¿Tɨ jo jøø²øø' coon'¹³ unní²ii'? ¿Tɨ jo nuu²uun' coon'¹³ loocwoo²oo'? ¿Tɨ jo tɨɨ'²-'oo'? 19 Mo gajmáa³aa tyíia³ 'e 'iñi'¹ 'ñá² do jee²¹² 'ñá² mil tsá², ¿joo'gɨ 'motó² 'e garøøi¹ do?

Joon gajin'² tsá² tya'a:

—Dyatun¹gɨ gatɨ́².

20 —Joon mo gajmáa³gɨɨ tyíia³ dyía¹ 'iñi'¹ jee²¹² tyʉ́n² mil tsá² —jin'² Jesús— ¿joo' 'motó² røøi¹ 'e gatyiian²¹gɨɨ'?

Joon gajin'²in túun¹ tsá² tya'a:

—Dyía¹gɨ gatɨ́².

21 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ tsá² tya'a:

—¿Tɨ jo mo 'øø'²¹mogɨ-'oo'?

Un'láai² Jesús jaain²¹ tsatiui² fu Betsaida

22 Mo gatyalíin² Jesús fuu²¹ Betsaida gangajée¹i tsá² jaain²¹ tsatiui² lɨ siin'¹² Jesús. Gamɨɨ¹ɨ wa'a soon'²¹ Jesús tya'a. 23 Joon gason'¹ Jesús cwoo²¹ 'in tsatiui² do. Gangajée¹i lɨ' tɨ' fuu²¹. Joon gasúun² jmɨɨ'e'²e unni² 'ido. Joongɨ gataan¹

cwoo[21]o tya' 'ido. Joon gaunngɨɨ[1]ɨ wana nijnéei[2]xʉ. 24 Gajøø[2] 'in tsatiui[2] do joon jin'[2]in:

—Jøø[3]moo tsá[2]. Jøø[2]na tsá[2] 'in lɨ́ɨi[1] la lɨ 'mó[2] pe ngɨɨ[1]o.

25 Joon gataan[1] tún[1] Jesús cwoo[21]o unní[2] 'ido. 'In tsatiui[2] do gajøø[2]ø coon'[13] ce tún[2] joon ga'láa[2]mo coonti. Najøø[2]o jilaa'[21] røø[21]. 26 Joon gatyʉ'[2] Jesús to[2] 'a tsei'[2] 'ido fu tya'o. Joon gajin'[2]in:

—Jo ngɨɨ[21]un 'e fuu[21] do, jogɨ 'in fu'[2]'u coonti jilaa'[21] 'e nigalɨ́[2] tyi'i.

Tɨ́ʉ[3] jmoo[1]o júu[3] 'e Dios gasii[1]in Jesús 'e jmoo[1]o tiin'[13] tsá[2]

27 Mo galicɨ́ɨin[2]gɨ ngalíin[2] Jesús coon'[13] tsá[2] tya'a fu la caain[21] fuu[21] pi'[3] náa[1] co' Cesarea de Filipo. Lɨ ngalíin[2] tya'i fu[1] gaunngɨɨ[1]ɨ Jesús sɨɨ'[21]ɨ tsá[2] tya'a:

—¿'Iin jna jin'[2] tsá[2]?

28 Joon gañii[1]i tsá[2] tya'a:

—'Inlɨ́ɨi[13] jin'[2] 'e Wó[3] saai[21] tsá[2] jmɨɨ[21] 'nʉ. 'Inlɨ́ɨi[13]gɨ jin'[2] 'e Elías 'nʉ. Joon 'in catyaai[2]gɨ jin'[2] 'e jaain[21] 'in gafaa'[21] júu[3] tya' Dios calɨɨ 'nʉ.

29 Joon gaunngɨɨ[1]ɨ Jesús tsá[2] tya'a:

—'Naa'gɨɨ', ¿'iin jna fáa[13]aa'?

Joon gajin'[2] Tɨ́ʉ[3]:

—'Nʉ Cristo, 'in gasii[1]in Dios 'nʉ.

30 Pe gatyʉ'[2] Jesús to[2] 'e jo 'in sɨɨ'[21]ɨ tsá[2] tya'a ce jiin'[13] jaain[21] 'e Cristo 'ii, 'in gasii[1]in Dios.

'Ɨɨ[1] Jesús júu[3] ijúun[2]in

31 Joon ga'láa[2] Jesús 'wii[212] 'e'[2]e tsá[2] tya'a do jin'[2]in:

—Jna-a 'in Ruu'[21]na Tsá[2]. Joon 'ná[1]-a móo[3]oo wúu[1] lɨɨlɨ[1]. Jileei'[21] tsacøøi'[13] coon'[13] 'in tyʉ'[2] to[2] tya' untsá[2] coon'[13] tɨfo'[2] tya' ley 'ee'[1]mo jna. Joon 'ii ijngaa'[12]mo jna pe jiin'[1]oo tún[1] mi tɨ́[2] 'nɨ[1] jmɨɨ[212] 'e gajúun[2]na.

32 Gafaa'[21]a coon[21] júu[3] coon[21] tsáa[1]gɨ. Joon gatø'[1] Tɨ́ʉ[3] Jesús coon[21] lɨ gái[1]. Joon gajin'[2] Tɨ́ʉ[2] sɨɨ'[21]ɨ Jesús:

—Jo foo'[3]gɨ'ɨ la no.

33 Pe gajiin'[12] Jesús níi[1]i, gajøøi[2] tsá[2] tya'a joon gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ Tɨ́ʉ[3] do:

—Jeein'[13] coon'[13] jna. Satanás 'nʉ tsʉ jo 'ɨ[1]-'o' 'nʉ júu[3] tya' Dios. Jiin'[13] jmaai'[13] júu[3] tya' tsá[2]-a 'ɨ[1]-'o' 'nʉ.

34 Joon gatø'[1] tún[1] Jesús tsá[2] tya'a coon'[13] jileei'[21] tsá[2] taain[212] coon'[13]on joon gasɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—Wana 'in 'iin[212]in jalíin[2] coon'[13] jna 'ná[1]-a cwo'íin[2]mo-tsi 'wii[212] tya' 'ña'o joon 'ná[1] tyaa[1] tyɨ́[2] 'ña'a 'e júun[2]in lagɨ ijúun[2]na. Joon 'ná[1] cwo-jmaa[1]a la to[2] tyʉ'[2] jna. 35 Tsʉ jileei'[21] 'in 'iin[212]in tiin'[13] juncwii[21] tya' yaai 'e joon i'íin[2]mo juncwii[21] tya'a. Pe jileei'[21]gɨ 'in 'íin[2]in juncwii[21] tya'a 'wii'[13] jna, joongɨ 'wii'[13] júu[3] tyɨ́[2] tya' Dios joon tiin'[13]mo 'i juncwii[21] tya'a. 36 Jo 'ee to[2] 'íi[3]in tya' tsá[2] wa'a jnaa'[21]a la tøøi[2] cwoo'[13] fu juncwii[21] pe caa[21]mo alma tya'a lɨ 'ii[21]. 37 Jo lí[2] tyii[21] tsá[2] coon'[13] cuu[2] alma tya'a. 38 Wa jaain[21] 'oo[1]o fa'ɨɨ'[21] 'wii'[13] jna joongɨ 'wii'[13] júu[3] tyiia jee[212] 'in tsá[2] jo 'naai'[2] Dios joongɨ jee[212] 'in 'oo[1]o tsaa[2] tyi[1] joon jna-a jon, 'in Ruui'[21] Tsá[2], in'óo[3]oo fa'ɨɨ'[21] 'wii'[13] tya' 'ii mi yíi[3]aa coon'[13] ángeles tyúi[1] joon ungoo[21] tsá[2] jna la ungoo[21] tsá[2] Dios Jmii[21] nano —gajin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ tsá[2].

9

1 Joon gajin'[2] Jesús:

—'E la ja'[2]mo fuu[212]uu 'naa' 'inlɨ́ɨi[13] jee[212] 'in téein[2] lo jo ijúun[2]in ca iliñii[1] xiiala tyʉ'[2] Dios to[2] tsá[2].

Jesús unsɨ́ɨ[2]i 'e lɨ́ɨ[1]i

2 Jnúʉ[2] jmɨɨ[212] 'e gangɨ́ɨi[1] joon gajée[1]i Jesús Tɨ́ʉ[3] coon'[13] Jacobo coon'[13] Wó[3]. Joon ngalíin[2] coon'[13] 'ido coon[21] ni moo'[21] ñíi[1]. Joon do-o gaunsɨ́ɨ[2]i Jesús 'e lɨ́ɨi[1] tyani 'in catyaai[2] do. 3 Sɨɨn'[13]ɨn galijɨɨ'[1] lɨɨlɨ[1]. Jnéei[1] taa[21] ca la taa[21] 'moo[21] ce jiin'[13] jaain[21] taain[212] ni cwoo'[13] juncwii[21] mo run'[2]un sɨɨn'[3] jo lí[2] ta' taa[21]. 4 Joon gajnéi[1] 'lɨɨ[212] Elías

coon'13 'lɨɨ212 Moisés 'e lɨ téein2 do. Joon gasɨ́ɨ2i coon'13 Jesús 5 Joon gajin'2 Tɨ́3 sɨɨ'21ɨ Jesús:

—Tɨfo'2 tyii'i, ¡lɨ́ɨ1 tyɨ́2 'e toon21o'on lo! Jmóo13o'o 'nɨ1 'nɨ́1 pi'3. Coon21 tyi'nʉ coongɨ tya' Moisés coongɨ tya' Elías.

6 Pe Tɨ́3-gɨ do jo ñii1 'ee faa'21a, lɨ' faa'21a 'goo'21o. Joon 'goo'21o jon 'in tsá2 gái1 do. 7 Joon gajgó1 coon21 jníi1 yʉ' lɨ téein2 joon ga'ɨ́ɨ2 'iin'3 tya' lɨ téein2 'ido. Joon jee212 'e jníi1 do ganúu2un coon21 júu3 'e jin'2:

—'In lo-o yʉʉn21 tyiia 'in 'iin212na. Tyaan21duu' cwáain1 'e jin'2in.

8 Tsifu joon mo gajøø2ø la 'ui jo 'in ganíi2gɨ jiin'13 jaain21, jiin'13 'ña'a Jesús ganíi2gɨ.

9 Mo gajgaai21 'e moo'21 do joon gasɨɨ'21ɨ Jesús 'in tsá2 gaai21 do 'e jo 'in sɨɨ'21ɨ 'ido jiin'13 jaain21 ji-laa'21 'e ganíi2 do ca mi jiin'1in túnn1. 10 'Wii'13 joon ga'maa21o 'e júu3 do jee212 'ii. Joon gaunngɨɨ1ɨ jee212 ruu'21i 'ee 'øøi'21-tsi tsá2 mo gajin'2 Jesús: “Ijiin'1o túnn1 Ruu'21i Tsá2.” 11 Joon gaunngɨɨ1ɨ tsá2 tya' Jesús:

—¿'Ee lɨ' jin'2 tɨfo'2 tya' ley 'e 'lɨɨ212 Elías 'ná1 jó1 nifu?

12 Joon gañii1i Jesús sɨɨ'21ɨ 'ido:

—'E ja'2mo Elías jó1 nifu. Joon tyaa1o tyɨ́2 jilaa'21. Júu3 la ja'2mo gajin'2 jí2 tya' Dios tya' Ruu'21i Tsá2 mo jin'2 'e inii21 wúu1. Joongɨ jin'2 jí2 tya' Dios 'e jo 'iin212in tsacøøi'13 tsáai1gɨ-tsi 'ii. 13 'E ja'2mo fo'3gɨɨ —jin'2 Jesús— Elías najó1 joon 'inlɨ́ɨi13 tsá2 gajmee'21mo 'ii jilaa'21 'e 'iin212in jiin'13 la gajin'2 ni jí2 tya' Dios ilí2.

Un'láai2 Jesús jaain21 xuui212 'in 'yuui2 'in 'lɨɨi'3 alma tya'a

14 Joon mo ngayuui'13 joon ngaliin1 lɨ néei1 'in tsá2 tya'a catyaai2gɨ do. Joon ganíi2in tsá2 fúui1 lɨ1 taain212 cu' lɨ' lɨ tyíin1 'in tsá2 tya'a catyaai2 do. Joon coon'13 tɨfo'2 tya' ley téein2 jo cwo'1o júu3 ruu'21i. 15 Joon tsifu mo gajnée1i Jesús jilee'21mo ganga'goo21-tsi. Joon ngaliin1 cwiin1in ngaunjiin'1in Jesús. 16 Joon gaunngɨɨ1ɨ Jesús tsá2 tya'a:

—¿'Ee júu3 jo cwoo2oo' ruu'21naa' coon'13 'ido?

17 Joon jaain21 'in tsá2 téein2 do gañii1i:

—Tɨfo'2, lo jee2na yʉʉn21 tyiia 'in 'yuui2 'in 'lɨɨi'3 alma tya'a. Joon jo cwoo21 faa'21 'inlo. 18 Joon doñixiia' siin'12mo 'in 'lɨɨi'3 lo jmoo1o saain'1 cɨɨ'13i ni'wó2 joon 'yee'21 jon1 moo'oo2o joongɨ cuu'21i moojóon1on. 'Wii'13 joon 'wo2 ga'ɨ́ɨ2-tsi. Namɨ́3oo tya' tsá2 tyi'i wa'a 'e tyii2in 'in 'lɨɨi'3 do pe jo galɨ'1ɨ.

19 Joon gañii1i Jesús sɨɨ'21ɨ 'ido:

—'Naa' lɨ́ɨ1naa' tsá2 'in jo jo'1 lɨ́ɨ2i. ¿Tɨ wóo2gɨ 'áai1 'ná1 taan212na coon'13 'naa'? ¿Tɨ wóo2gɨ 'áai1 'ná1 lifeei'1-tsii 'wii'13 tyii'? Nijee21duu' 'in xuui212 do fu lo.

20 Joon ngajée1mo 'in xuui212 do. Mo ganíi2in 'in 'lɨɨi'3 'yuui2 alma tya' 'in xuui212 do Jesús joon gajmaa1a júuin2 ñi'1 'in xuui212 do. Joon gacɨɨ'21i 'in xuui212 do ni 'wó2, 'yee'21 jon1 moo'oo2o. 21 Joon gaunngɨɨ1ɨ Jesús jmii21 xuui212 do:

—¿Xiiati ningóo1 'e lɨ́ɨ1i la no?

Joon gajin' jmii21 xuui212 do:

—Ca mo xuui212 pi'3 'ii. 22 Joon lɨ́ɨ1 'láai2 naa'13 nipii1in ni jí2 joongɨ tsi jmɨɨ21 'e 'iin212in jngaa'13mo 'ino. 'Wii'13 joon wana 'e lii'2'i fúu2 cwoliin1un jna'a joon uncoon'13'on jna'a.

23 Gasɨɨ'21ɨ Jesús 'ii:

—Wa lijai'2 lɨ́ɨ2u, jilaa'21 ilí2 tya' 'in jai'2 lɨ́ɨi2.

24 Joon ga'oo1o 'in jmii21 xuui212 do:

—¡Jo'1o lɨ́ɨ2na! ¡Uncoon'13 'nʉ jna 'e ilí2 jai'2gɨ lɨ́ɨ2na!

25 Mo ganí[2] Jesús 'e lɨ́ɨ[1] fúui[1] tsá[2] galicaain[21] gasɨɨ'[21]ɨ 'in 'lɨɨi'[3] do:
—'Nʉ-ʉ 'in jo cwo'[1]o faa'[21] 'in xuui[212] lo jogɨ cwo'[1]o núu[2]un, jna-a tyʉ'[3]ʉʉ to[2] 'e juu'[12]'u, tíui[1] 'in xuui[212] no. Jo 'ú[2]gɨ'ɨ alma tya'a.
26 Joon ga'oo[1]o 'in 'lɨɨi'[3] do joon gajmaa[1]a júuin[2] ñi'[1] tún[1] 'in xuui[212] do. Joon gacwo'ɨ́ɨ[1]ɨ. Gatiui[2] 'in xuui[212] do lawa jaain[21] 'lɨɨ[212]. 'E joon gajin'[2] 'in tsá[2] fúui[1] do 'e 'lɨɨ[212]mo 'ido. 27 Pe joon gason'[1] Jesús cwoo[21] xuui[212] do joon gasaa'[13]a joon gasiin'[12]mo 'in xuui[212] do.
28 Joon mo ga'í[2] Jesús tsi coon[21] inʉʉ joon gaunngɨɨ[1]ɨ tsá[2] tya' 'ii:
—¿'Ee lɨ' jo galɨ'[2] jna'a 'e tyí[2] jna'a 'in 'lɨɨi'[3] do?
29 Jesús-gɨ gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ tsá[2] tya'a:
—Jiin'[13] mo jmoo[1]o tsá[2] taa'[21] tyani Dios joon jo dø'[1]ø joongɨ feei'[1] tsá[2] Dios, jiin'[13] la joon cwo'ɨ́ɨ[1]ɨ 'in 'lɨɨi'[3] la no.

'Ɨɨ[2] Jesús júu[3] tún[1] ijúun[2]in

30-31 Mo gangalíin[2] 'ido gangɨ́ɨ[1]i fu Galilea. Joon jo gali'iin[212]in Jesús 'e liñii[1] jiin'[13] jaain[21] 'wii'[13] 'e'[2]o jiin'[13] tsá[2] tya'a. Gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'ii 'e isaan'[1]mo tsá[2] 'in Ruu'[21]i Tsá[2] jaan'[12]in ja'cwoo[21] tsá[2] joongɨ ijngaa'[12]mo 'ii. Pe mi tsín[1] 'nɨ[1] jmɨɨ[212] ijúun[2]in joon ijiin'[1]o tún[1]. 32 Pe 'in tsá[2] tya'a do jo 'øøi'[21]-tsi 'e sɨɨ'[21] 'ido 'ii. Joongɨ 'goo'[21]-o wa' unngɨɨ[1]gɨ.

'Iin 'in tyiin[2]gɨ

33 Joon gatyalíin[2] fuu[21] Capernaum. Mo ngataai[2] Jesús coon[21] inʉʉ joon gaunngɨɨ[1]ɨ tsá[2] tya'a:
—¿'Ee júu[3] jo cwoo[2]oo' ñilíin[2]naa' tya'i fu[1] do?
34 Pe joon lɨ coon[21] gajaan[1] tii[2] 'wii'[13] lɨ jalíin[2] do nasɨ́ɨ[2]i jo cwo'[1] júu[3] ruu'[21]i 'e 'iin 'in tyiin[2]gɨ jee[212] 'ii. 35 Joon gacwó[2] Jesús. Joon gatø'[1]ø jiin'[13] dyatuuin[1] tsá[2] tya'a joon gasɨɨ'[21]ɨ:
—Wana in 'iin[212]in jmaa[1]a to[2] nifu jee[212] 'naa' 'ná[1] jméi[1] 'ña'a lawa'a tsá[2] 'wéi[1] joon unjíi[2]o jon jilee'[21]mo 'in catyaai[2] do.
36 Joon gatɨɨi[21] Jesús jaain[21] xuui[212] gatyéei[1] tún[2] tsá'[1] jee[212] lɨ néé[1]i. Joon gataan'[12]in cwáa[1]a 'ido joon gajin'[2]in:
37 —Wana 'ii'[21] tsá[2] xuui[212] la lɨ́ɨi[1] 'ino cwáain[1] tyiia, 'ii'[21]mo jon 'ido jna. Joon 'in 'ii'[21] jna do pe jon'on jiin'[13] jna 'in 'ii'[21] 'ido joongɨ 'ii'[21]mo jon 'in gasii[1]in jna do.

'In jo 'eei'[1] jna' 'neei[1] jna'

38 Joon gajin'[2] Wó[3] sɨɨ'[21]ɨ Jesús:
—Tɨfo'[2], ganee[212]moo'o jaain[21] 'in jin'[2] 'e 'wooi[21] 'in 'lɨɨi'[3] taai[2] alma tya' tsá[2]. Joon mo 'wooi[21] 'in 'lɨɨi'[3] do joon jin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'in lɨɨi'[3] do: "Jesús tyʉ'[2]ʉ to[2] 'e 'woo[21]moo'." Pe jo ngɨɨ[1]ɨ 'ido coon'[13] jna' 'wii'[13] joon gatyuu'[13]moo'o.
39 Pe gajin'[2] Jesús:
—Jo untsaa'[13]naa'. Jiin'[13] jaain[21] lí[2] faa'[21] 'e gó[2] 'wii'[13] tyiajna joongɨ jmaa[1]a coon[21] milagro coon'[13] to[2] 'e 'óo[3]oo. 40 'In jo 'eei'[1] jna' 'ii jon 'nee[1]mo jna'. 41 Doñi'iin 'in 'iin[212]in uncoon'[13] jna joon cwo'[1]o 'naa' fiin'[13] coon[21] vasa jmɨɨ[21] 'wii'[13] tsá[2] tya' Cristo 'naa' la ja'[2]mo sá[2] 'lee'[12]i.

'Áai[1] gó[2] tya' 'in 'noo[1] tsaa[2]

42 Faa'[21]gɨ Jesús jin'[2]in:
—'Áai[1] gó[2] tya' doñi'iin 'in jmá[1] 'e lí[2] 'oo[1]o tsaa[2] 'in xuui[212] 'in jo'[1] lɨ́ɨi[2] jna. 'E tyʉ́[2]gɨ tya'a wa'a 'nʉʉ[1] tsá[2] luu[212]u coon[21] too[1] fee'[1] joon pii[1]in tsá[2] 'ii fu tsi jmɨ'ñi'[3]. 43 Wana coon'[13] cwoo[1]'o jmoo[1] lí[2] 'óo[12]'o tsaa[2] tyʉ́[2]gɨ tyi'i wa'a tyʉʉ'[3]o'o. Tsʉ tyʉ́[2]gɨ wa'a taan[2]u'un juncwii[21] coon'[13] coon[21] cwoo[1]'o lagɨ 'a cwóo[13]'o lɨ 'ii[21] coon'[13] jɨ tún[2] cwoo[1]'o. Tsʉ lɨ 'ii[21] do jo lí[2] dyʉʉ[1] tsá[2] jɨ́[2] tya'a coonti 44 joon jo júuin[2] joo'[13] jogɨ guu[1] jɨ́[2] coonti. 45 Joongɨ

wana tɨ́ɨ¹³'ɨ jmaa¹ ga'aa¹'a tsaa² tyʉʉ'³o'o jon. Tsʉ tyʉ́²gɨ tyi'i wa'a jmaa²'a to² tyʉ'² Dios mo taan²un juncwii²¹ jluu'¹³mo'o lagɨ tɨɨ¹u'u fu lɨ 'ii²¹ coon'¹³ jɨ tún² tɨ́ɨ¹³'ɨ. Tsʉ fu lɨ 'ii²¹ do jo lí² dyʉʉ¹ tsá² jɨ́² tya'a 46 joon jo júuin² joo'¹³ joon jogɨ guu¹ jɨ́² tya'a. 47 Wana unní²'i jmoo¹o 'e lí² 'oo²'o tsaa² tyí²du'u coonti tsʉ tyʉ́²gɨ tyi'i 'e 'uu¹u'u coon'¹³ coon²¹ unní²'i lɨ tyʉ'² Dios to² lagɨ coon'¹³ jɨ tún² unní²'i cwóo¹³'o lɨ 'ii²¹. 48 Tsʉ lɨ 'ii²¹ do jo júuin² joo'¹³ jo'gɨ jɨ́² coonti.

49 'Tsʉ jilee'²¹mo liñii¹mo coon'¹³ jɨ́². Joon 'ná¹ caai'²¹ tsá² ñi² jilaa'²¹ fa'¹ 'e cwo'¹ tsá² Dios. 50 'E tyʉ́²-ʉ ñi² pe wana ga'ín¹ jmá² tya', ¿'ee coon'¹³ iliñi³gɨ tún¹? Cwolɨ́ɨ¹naa' la lɨ́¹ ñi² tyʉ́² joon cwolisein²¹moo' 'e tyʉ́² coon'¹³ la jaain²¹ la jaain²¹.

10

Jesús 'e'²e tsá² tya' 'e xeei²¹ tsá² tsamɨ́² tya'a

1 Gacwo'ɨ́ɨ¹ Jesús fuu²¹ Capernaum. Gangóo¹ li sii²¹ Judea. Gangóo¹ lɨ' ngoo'¹³ jmɨɨ²¹ Jordán lɨ 'yeei²¹ ñi'¹. Do-o galicaain²¹ tsá² fúui¹ lɨɨlɨ¹ 'e lɨ siin'¹²in do. 'E'²e Jesús tsá² tún¹ la lɨ 'e gatɨ́ɨ²i. 2 Joon gangatyéen¹in tsá² coon²¹ poo²¹² sii²¹ fariseos lɨ siin'¹² Jesús. 'In fariseos do 'iin²¹²in jmáa¹a 'e tøø'²¹ Jesús coon²¹ tsaa² tya'a. Joon gaunngɨɨ¹ɨ:

—¿Tɨ cwo¹ ley tya' Moisés júu³ wa'a xeei¹ tsá² 'in gacui'² cwoo²¹ coon'¹³?

3 Joon gañii¹i Jesús:

—¿'Ee to² gatyʉ'² Moisés?

4 'Ii-gɨ gajin'²in:

—Moisés gacwo'o tsá² júu³ 'e cwo'¹ tsañʉʉ'¹ 'in tsamɨ́² do coon²¹ mo'jí² 'e tíu²mo 'ii. Joon coon'¹³ mo'jí² do lí²-i xeei¹ tsá² 'in gacui'² cwoo²¹ coon'¹³.

5 Jesús-gɨ gajin'²in:

—Moisés gacwo¹ júu³ 'e joon tsʉ 'wii'¹³ 'e soo²¹-'oo' 'naa' yaamoo'. 6 Pe mo gajmaa¹ Dios la jilaa'²¹ 'e sá² gajmeei¹ Dios tsañʉʉ'¹ coon'¹³ tsamɨ́². 7 'Wii'¹³ joon ilí² tíui² tsañʉʉ'¹ jmii²¹ coon'¹³ sáa³a joon licaain²¹ coon'¹³ tsamɨ́² tya'a. 8 Jee²¹² 'in gái¹ do liin¹ lawa jaain²¹ tsá². La joon jo tigɨ gái¹. Joon galɨ́ɨ¹i jaan²¹mo. 9 'Wii'¹³ joon jo lí²gɨ xeei¹ tsá² 'e gauncaain²¹ Dios.

10 Mo ngataai² coon²¹ inʉʉ joon gaunngɨɨ¹ɨ tún¹ tsá² tya'a 'ee 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e júu³ do. 11 Joon gasɨɨ'²¹ɨ Jesús 'ii:

—'In tsá² 'in tíui² tsamɨ́² tya'a joon cui'² cwoo²¹ coon'¹³ 'in xeei'²¹ unrøøi¹ 'ña'a tsaa². 12 Wana tsamɨ́² tíui² ñʉʉ'¹ tya'a joon cui'² cwoo²¹ coon'¹³ 'in xeei'²¹gɨ 'e unrøøi¹ 'ña'a tsaa².

Uncwaai'³ Jesús xuui²¹²

13 Joon gangajée¹i tsá² jaain²¹ gái¹ xuui²¹² tyani Jesús joon 'iin²¹²in wa'a son'¹ Jesús tya' 'ido. Pe 'in tsá² tya'a do gajíi²mo 'in tsá² ngajéei¹ xuui²¹² do. 14 Mo ganí² Jesús galɨ́² 'nii'²¹-tsi joon gajin'²in:

—Cwoo²oo' cwojalíin² 'in xuui²¹² no lɨ siin'¹²na. Jo jnɨɨ'¹³naa' tsʉ la lɨ́ɨi¹ 'in xuui²¹² no lɨ́ɨ¹i 'in tyʉ'² Dios to². 15 La ja'²mo fuu²¹²uu 'naa' 'in tsá² 'in jo 'ii'²¹ to² tyʉ'² Dios lawa jaain²¹ xuui²¹², 'ii jo 'e itsa'ii²¹ coonti lɨ tyʉ'² Dios to².

16 Joon tɨ́ɨ²i Jesús 'in xuui²¹² do, gataan'¹²in cwáa¹a 'ido joon mo gataan¹an cwoo²¹ tya' 'ido joon gauncwaa'³i.

Jaain²¹ simii'²¹ sá² cuu² jafee'¹²i Jesús

17 Lɨ ningóo¹ Jesús tún¹ gajó² jaain²¹ tsañʉʉ'¹ cwiin¹in gasii'²¹i 'wojníi¹i tyani Jesús. Joon gasɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—Tɨfo'² tyúi¹, ¿'ee 'ná¹ jmáa³aa 'e tiin'¹³moo juncwii²¹ tyiia?

18 Joon gajin'2 Jesús:

—¿'Ee lɨ' fu'2'u jna 'in tyúi1? Jaan21mo 'in tyúi1 joon Dios 'i. 19 Ñí3o'o to2 tyʉ'2 ley tya' Dios: “Jo foo'13'o tsamí2. Jo jngáa'13mo'o tsá2. Jo jmaa2'a 'uun21. Jo fu'2'u júu3 tajuu21 jiin'13 jaain21. Jo cón2'on tsá2 tóo2. Cwoli'gɨ21mo'o ñʉ'2'ʉ coon'13 saa2'a.”

20 Joon gañii1i 'in tsañʉʉ'1 do:

—Tɨfo'2, jilaa'21 'elo galinʉʉ'13oo ca mo galixuu212moo.

21 Joon gajøøi2 Jesús 'ii 'e 'neei21 ni 'ido. Joon gasɨɨ'21ɨ 'ii:

—Coon21 'e 'ná1gɨ tyi'i: cwo'nɨɨ212 jilaa'21 'e 'oo212'o. Cwo'2'o jileei'21 tsá2 tañíi2 joon lí2 'oo212'o 'láai2gɨ ñʉ'fú2. Joon uncaan21un coon'13 jna fiin'13 ca júun2mo'o tsaa'1 crúu13.

22 Pe mo ganúu2un 'elo lɨ́ɨ1 gajmaa1a fa'í3 joon nga'2mo 'wii'13 lɨ́ɨ1 galisá2 cúu1u.

23 Joon gajøø2 Jesús cu' lɨ' lɨ siin'12in joon gajin'2in sɨɨ'21ɨ tsá2 tya'a:

—'Áai1 tyan1 to2 wa'a cwói1 tsá2 sá2 cuu2 'ña'a tyʉ'2 Dios to2 'ii.

24 Tsá2 tya'a do lɨ́ɨ1 ganga'goo21-tsi 'e gajin'2 Jesús do. Pe Jesús gafaa'21a túnˈ1:

—Yʉʉn21 tyiia, lɨ́ɨ1 tyan1 to2 tsa'í2 jaain21 tsá2 'in tsáai1-tsi 'e sá2 cuu2 lɨ tyʉ'2 Dios to2. 25 Tyan1gɨ to2 'e tsa'í2 jaain21 'in sá2 cuu2 lɨ tyʉ'2 Dios to2 lagɨ jaain21 camello ngɨɨi1 jee212 too21 tya' moocuu2.

26 Mo ganúu2un tsá2 tya'a 'elo lɨɨlɨ1 ganga'goo21-tsi. Joon gaunngɨɨ1ɨ la 'oo'21 ruu'21i:

—¿'Iin inlitiin'13mo wa la joon?

27 Joon gajøøi2 Jesús 'ii. Joon gasɨɨ'21ɨ 'ido:

—Jo lí2 jmá1 tsá2 tiin'13 'ña'a pe lii'21i Dios, tsʉ 'e tya' Dios jiin'13 coon21 'e sá2 wa'a jo lí2 jmáa1a.

28 Joon ga'láa2 Tʉ́3 'wii212 faa'21a jin'2in:

—Nigatʉʉ212 jna'a jilaa'21 'e 'oo2o'o joongɨ nigajalíi2oo'o coon'13 'nʉ.

29 Jesús-gɨ gañii1i:

—'E la ja'2mo fuu212uu 'naa', doñi'iin 'in gatú2 'nʉ́1 sɨ gatíui2 ruu'21i 'ee sɨ jmii21 sɨ sáa3 'ee sɨ 'oo212o sɨ jóon1on 'ee sɨ tʉ́2o 'wó2 tya'a 'ee 'wii'13 jna-a sɨ 'wii'13 júu3 tya' xiiala itiin'13 tsá2 'ee; 30 'in jmoo1o la joon i'ii'21mo cíein13 lɨ́ɨ2gɨ 'in taain212 fu juncwii21 lo. I'ii'21mo 'nʉ́1, ruu'21i, sáa3a, jóon1on, 'wó2 tya'a fiin'13 wúu1 iní2. Joongɨ itiin'13mo mi 'íin2 juncwii21. 31 Pe fúu1mo 'in lɨ́ɨi1 tsá2 tyiin2mo nano pe mi tɨ́2 jmɨɨ212 joon tsá2 'wéi1 iliin1. Joon fúu1mo 'in tsá2 'wéi1 nano iliin1 tsá2 tyiin2 mi tɨ́2 jmɨɨ212 joon.

Xiia'gɨ tún1 jmoo1o Jesús júu3 ijúun2in

32 Ngalíin2 Jesús coon'13 tsá2 tya'a soo21o fu Jerusalén joon gangó1 Jesús nifu. Li'3i tsá2 tya'a 'e tsáa1a 'ido fu Jerusalén 'wii'13 joon lɨ́ɨ1 tsa'goo21-tsi tsá2 tya'a. Joon 'in catyaai2 do gangalíin2 'goo'21o. Joon gatø'1 túnˈ1 Jesús jiin'13 'in dyatuuin1 tsá2 tya'a. Joon ga'láa2 'wii212 gasɨɨ'21ɨ tsá2 tya'a jilaa'21 'e 'noogɨ 'e tsangɨ́ɨ2i. 33 Gajin'2in:

—Ñíi2duu' la ngalii21i' lo fu Jerusalén. Joon do-o injaan'13in tsá2 jna, 'in Ruu'21na Tsá2, tyani 'in tyʉ'2 to2 tya' untsá2 coon'13 'in tɨfo'2 tya' ley. Joon 'ii ityʉ'2 to2 ijúun2na. Joon injaan'13in jna ja'cwoo21 tsá2 coon21 fuu21. 34 Joon 'in tsá2 do iungøø1i jna joongɨ ipóo2i jna joongɨ i'ñíi1i ní3ii joongɨ ijngaa'12in jna. Pe mi tsín1 'nɨ1 jmɨɨ212 ijiin'1oo túnˈ1.

Jacobo coon'13 Wó3 mɨɨ1ɨ coon21 favor

35 Joon gangatyéen1in Jacobo coon'13 Wó3 jóon1 Zebedeo lɨ siin'12 Jesús. Joon gasɨɨ'21ɨ:

—Tɨfo'², 'iin²¹²moo'o 'e jmaa²o'o coon²¹ 'e mɨɨ²¹ɨ'ɨ.

36 Joon gaunngɨɨ¹ɨ Jesús:

—¿'Ee 'e 'iin²¹²naa' ilí² tyii'?

37 'Ii-gɨ gajin'²in:

—Cwo'³'o jna'a wa'a yii²¹a'a jmaai'¹³ la cataain²¹ caa¹o'o. Jaain²¹ lɨ' tsáa¹ jaain²¹gɨ lɨ' tooin²¹² mi tyʉʉ'¹³'ʉ to².

38 Joon gasɨɨ'²¹ɨ Jesús 'ii:

—Jo ñí³ 'naa' 'ee 'e mí²ɨɨ' no. ¿Tɨ taa'²¹ wúu¹ la lɨ 'e wúu¹ 'e tsangɨɨ²na? ¿Tɨ lí² júun²naa' la ijúun²na?

39 'Ii-gɨ gañii¹i:

—Lɨ'³oo'o —jin'²in.

Pe Jesús-gɨ gajin'²in:

—Ja'²mo, 'naa' 'ná¹ moo²oo' wúu¹ la imó³ jna joon 'ná¹ júun²moo' la ijúun²na. 40 Pe 'e cwaa²¹ tsá² caa¹na lɨ' tsáa¹ tiin'¹³ lɨ' tooin²¹² jo tɨɨ²¹na cwó³oo 'e joon. Pe 'e tɨɨi²¹ ñii²¹ jiin'¹³ 'in nináa¹ tyʉ́² tya'o. 'E lo-o tya' 'e 'iin²¹²in Dios.

41 Joon mo ganúu²un 'in tsá² tya'a dyéi¹ do gatsa'nii'²¹-tsi tya' Jacobo coon'¹³ Wó³. 42 Pe joon gatø'¹ Jesús 'ii joon gajin'²in:

—La lɨ' 'e ñí² 'naa', 'in tsá² 'in 'oo¹o to² tya' nacíoi¹³ fu juncwii²¹ tyʉ'²o to² 'ii²¹. Joongɨ jileei'¹³ tsacøøi'¹³ jee²¹² 'ii tyʉ'²ʉ to² ce tyíi². 43 Pe jo lí² la joon jee²¹¹² 'naa'. Lɨ' cɨɨ'¹³ɨ ilí². 'In 'iin²¹²in jméi¹ 'ña'a tsafeei'¹ jee²¹² 'naa', 'ii 'in tɨɨi²¹ uncoon'¹³o 'in catyaai²gɨ do. 44 Joon doñi'iin jee²¹² 'naa' 'in tyʉ'² to² nifu, 'ii 'in uncoon'¹³ jileei'²¹. 45 Jo mo cwéei¹ 'in Ruu'²¹i Tsá² wa'a uncoon'¹³ tsá² 'ii. 'Ii-o gacwée¹i 'e uncoon'¹³o tsá². Joongɨ gacwée¹i 'e cwoo¹ juncwii²¹ tya'a lawa 'e 'laa'¹³ 'e jmaa¹ tiin'¹³ tsá² fúui¹.

Un'láai² Jesús 'in tsatíui² Bartimeo

46 Joon gatyalíin² Jericó. Joon mo ga'wooi²¹ Jesús coon'¹³ tsá² tya'a coon'¹³ tsá² fúui¹ lɨɨlɨ¹ 'a fuu²¹ do, do-o nityíin¹in jaain²¹ tsatíui² sii²¹ Bartimeo, jóon¹ Timeo, co' fu¹. Mɨɨ¹ɨ caridad. 47 Mo ganúu²un 'e gangíi¹ Jesús tsá² Nazaret 'in tsatíui² do ga'láa² 'wii²¹² 'oo¹o jin'²in:

—¡Jesús, jóon¹ David, fúu² cwoliin¹un jna!

48 Fúu¹mo gajíi²mo 'ii jin'²in:

—Jo to'²'o mɨɨ'¹³.

Pe 'ii-gɨ gató² tá²gɨ:

—¡Jóon¹ David, fúu² cwoliin¹un jna!

49 Joon gajaan¹ Jesús. Joon gajin'²in:

—Te'duu' lo.

Joon gangalíin² 'in gasɨɨ'²¹ 'in tsatíui² do:

—Tya²-'o'o. Ráan²un no tsʉ do tø'¹ø 'nʉ.

50 Joon tsifu gatʉʉ²¹ 'mɨ'jnú³ 'yaa'²¹i joon ga'ɨɨ²i 'e ngatyéen¹in lɨ siin'¹² Jesús. 51 Joon gaunngɨɨ¹ɨ Jesús 'ii:

—¿'Ee 'iin²¹²un 'e lí² tyi'i?

In tsatíui² do gañii¹i:

—Tɨfo'², 'iin²¹²na jøø³øø.

52 Jesús-gɨ gajin'²in:

—Lí²-i cwoo'²'o. Ni'láa²mo'o 'wii'¹³ jo'¹o lɨɨ²u'u.

Tsifu joon 'in tsatíui² do galí²-ɨ jøø². Joon gangoo²¹o la caain²¹ tya'i fu lɨ ngóo¹ Jesús.

11

'Í² Jesús Jerusalén

1 Mo gatyalíin² tyan' Jerusalén co' fuu²¹ Betfagé coon'¹³ Betania joon gatyalíin² tsaa'¹ moo'²¹ sii²¹ moo'²¹ Olivos. Joon gasii¹in Jesús gái¹ tsá² tya'a. 2 Gasɨɨ'²¹ɨ:

—Cwolíin²duu' 'e fuu²¹ pi'³ náa¹ do. Mi tyalíin²naa' joon imáa¹naa' jaain²¹ bu'³ siin'¹² 'neei²¹². Jaain²¹ bu'³ 'in jo mo cwó² jiin'¹³ jaain²¹. Joon laa²¹²naa' joon tó²øø' fu lo. 3 Wana 'in jin'²in: "'Ee lɨ' jmoo²oo' la no", joon fuu²uu': "Fii²¹²oo'o 'néi¹ta 'in bu'³ lo. Joon tsifu yajaa²¹²na'a 'inlo."

4 Joon gangalíin²mo joon gatsee'²¹mo 'in bu'³ do siin'¹² 'neei²¹² coon²¹ tya'i fu¹ tyan' coon²¹ 'ooca'nú¹. Joon gasi'²i 'nii²¹² tya' 'ido.

5 'Inlíii¹³ 'in teein¹ do gajin'²in:

—¿'Ee jmoo²oo'? ¿'Ee li' síi¹³ii' 'nii²¹² tya' 'in bu' no?

6 'Ii-gi gañii¹i la to² nigatyu'² Jesús 'e jin'²in. Joon gacwoo¹ 'ido ngaliin¹. 7 Tsifu gatøø¹³o 'in bu' do li siin'¹² Jesús. Joon gaunfuu²¹ sii'¹³in moo'wóo¹ bu'³ do. Joon gacwó² Jesús. 8 Líi¹ fúui¹ 'in ganii'¹³ siin'³ tya'i fu¹. 'Inlíii¹³ gatyu'²u nii²¹² moo²¹ joon gatyaa¹a nifu li ngóo¹ Jesús.

9 La 'in ngalíin² nifu lagi 'in jalíin² li caluu 'oo¹o. Jløø'³mo 'oo¹o jin'²in:

—¡Viva tsá² cwaa'³mo 'in nigasii¹in Dios! 10 ¡Líi¹ tyú² mi tyu'² 'ii to² la to² 'e gatyu'² 'lii²¹² røøi¹³ David! ¡Ña'ñu'¹u' uncoon'¹³ jna'a! —jin'² tsá² do.

11 La joon ga'í² Jesús Jerusalén. Joongi ga'í² iyíia² cwo'¹ do. Mo ngayuui'¹³ gajøø² ce jilaa'²¹ 'e sá² la 'ui joon gangaa'¹³in fu Betania túni¹ coon'¹³ jiin'¹³ 'in dyatuuin¹ tsá² tya'a tsu joon nica'lóo².

'Ii² Jesús tsiifú² tya' 'mó² cwaríi³

12 Mo ca jná² túni¹ mo ga'wooi²¹ Jesús Betania joon galili'³i un'aa²i. 13 Joon wíin² ganii²¹ coon²¹ 'mó² cwaríi³ tsi mo'³. Joon ngajøø²ø wana tsi cwaríi³ 'e 'mó² do pe jiin'¹³ mo'³o ganii²¹ mo tyíia² tsu jo mo tí² jiin'²¹ 'e sá² do. 14 Joon gasii'²¹ Jesús 'e 'mó² cwaríi³ do. Joon gajin'²in:

—Ce jiin'¹³ jaain²¹ jo 'in dø'¹ 'oofuu²¹ tyi'nu coonti —jin'² Jesús.

Joon ganúu²un tsá² tya'a 'e jin'²in do.

Jesús 'woo¹i tsá² 'in néei¹ i'yíia² cwo'¹ 'in 'nii¹i

15 Mo licii²¹ joon tyalíin² Jerusalén. Mo ga'í² Jesús fu i'yíia² cwo'¹ feei'¹ si'² do ga'láa² 'wii²¹² 'woo¹i jileei'²¹ 'in nii¹ coon'¹³ 'in ló². Gajiin¹mo mesa li néei¹ 'in unfuui²¹² cuu² joongi li néei¹ 'in 'nii¹ maa²¹². 16 Joon jo cwoo¹ Jesús 'in ngíii¹ tyan¹ jiin'¹³ coon²¹ laa²¹² li' tsi i'yíia² cwo'¹ do. 17 Joon gajin'²in:

—Ni jí² tya' Dios jin'²:

'Nú³uu lo ilisii²¹ 'nú¹ tya' júu³
tyú² tya' la tøøi² cwoo'¹³
juncwii²¹.

Pe 'naa'gii' najmaa²aa' lawa coon²¹ tsi too²¹ tya' 'uun²¹ do.

18 Joon jileei'¹³ 'in tyu'² to² tya' untsá² coon'¹³ 'in tifo'² tya' ley ganúu²un. Joon 'wii'¹³ ninga'goo²¹-tsi tsá² jilaa'²¹ 'e 'ee¹ Jesús 'gøø'²¹mo 'in tsacøøi'¹³ do coon'¹³ tifo'² tya' ley. 'Wii'¹³ joon ga'noo'¹²on xiiala ijngaa'¹²i Jesús. 19 Pe mo ga'í² núu³ gacwo'íi¹ Jesús coon'¹³ tsá² tya'a 'e fuu²¹ do.

Galityuun²¹ 'e 'mó² cwaríi³

20 Mo gajná² 'áa³gi gangíii¹i tya'i fu¹ li si'² 'e 'mó² cwaríi³ do. Joon ganí²i 'e 'mó² cwaríi³ do nigalityuun²¹ ca tí² jmóo³. 21 Joon gati'²-tsi Tú³ joon jin'²in sii'²¹i Jesús:

—Tifo'², jøø²du', nigalityuu²¹ 'e 'mó² cwaríi³ do 'e ga'ii²'i tsiifú² tya'a do.

22 Joon gañii¹i Jesús sii'²¹i tsá² tya'a:

—Jo cuu'¹³-'oo' coon'¹³ Dios. 23 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', doñi'iin 'in gajin'²in sii'²¹i 'e moo'²¹ lo: “Jiin'¹³ joon 'u'²'u fu tsi jmi'ñi'¹.” Wana jo toin² 'i¹-tsi joon jo'¹o líii² 'e tsatiin'¹³mo 'e la lí² 'e nigajin'²in do, joon la joon ilí². 24 'Wii'¹³ joon fuu²¹²uu 'naa', jilaa'²¹ 'e mí²ii' 'naa' coon'¹³ júu³ tyú² wana jo'¹o líi²naa' 'e 'ii'¹³naa' joon la joon ilí². 25 Mo foo'¹³naa' Dios joon seein²¹ jaain²¹ 'in 'eei'¹ 'naa' jmaa²aa' feei'¹-'oo' tsaa² tya'a. Joon la joon i'íin²mo Ñu'¹u' tyíin¹ ñu'fú² tsaa² tyi'naa'. 26 Wana 'naa' jo 'íin²naa' tsaa² tya'

tsá² joon la joon Ñʉ'¹ʉ' 'in tyíin¹ ñʉ'fú² jo 'íin² tsaa² tyi'naa'.

To² 'e 'oo¹o Jesús

27 Joon gangalíin² túnˡ fu Jerusalén. La 'ɨɨ²¹² ngɨɨ¹ Jesús i'yíia² cwo'¹ do joon gangatyéen¹in 'in tyʉ'² to² tya' untsá² coon'¹³ tɨfo'² tya' ley joongɨ coon'¹³ tsacøøi'¹³. 28 Joon gaunngɨɨ¹ɨ 'ido 'ii:

—¿'Iin tyʉ'² to² 'e jmoo²'o la no? ¿'Iin gatyʉ'² to² 'e jmaa²'a la no?

29 Jesús-gɨ gañii¹i sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Jna-gɨ iunngɨɨ²duu. Wana gañii²ii' tyiia joongɨ ifo'³oo 'naa' 'in tyʉ'² to² 'e jmóo³oo 'elo. 30 ¿'Iin gasii¹in Wó³ saai²¹ tsá² jmɨɨ²¹? ¿Tɨ Dios owa tsá² 'ee? Ñii²duu' jna.

31-32 Joon ga'láa² 'in tsá² do 'wii²¹² jo cwo'¹o júu³ ruu'²¹i, jin'²in:

—¿'Ee síi¹³ɨ'?

Jo lí² jin'²in 'e Dios gasii¹in 'i, jon'gɨ lí² jin'²in 'e tsá² gasii¹in 'i 'wii'¹³ 'goo'²¹o. Wana gajin'²: "Dios gasii¹in 'ii", joon 'ɨ¹-tsi ijin'²in Jesús: ¿'Ee lɨ jo jo'¹ lɨ́ɨ²naa' 'ii? Pe wana gajin'²in: "Tsá²-a gasii¹in 'ii", ityá² 'nii'²¹-tsi jileei'²¹ tsá² 'wii²¹² jilee'²¹mo 'ɨ¹-tsi 'e la ja'²mo Wó³ do cwoo¹ júu³ tyʉ́² tya' Dios.

33 'Wii'¹³ joon gasɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² do Jesús:

—Jo ne² jna'a.

Jesús-gɨ gasɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—Jon'gɨ jna fo'³oo 'naa' 'in tyʉ'² to² 'e jmóo³oo la no.

12

Júu³ cwáain¹ tya' tsá² 'in jmoo¹o to² 'e gó²

1 Ga'láa² Jesús 'wii²¹² gatyaa¹ júu³ cwáain¹ ejemplo. Joongɨ gasɨɨ'²¹ɨ tsá²:

—Galiseein²¹ jaain²¹ tsá² 'in gajñii¹ 'mó² wuunjøø'³. Coon²¹ tyiia²¹ fee'¹ ngajna². Joon gajmaa'¹²a coon²¹ 'yá² joongɨ gajmaa¹a coon²¹ lɨ 'woo²¹ jmɨ'³ mɨ'³ wuunjøø'³ do. Gajmaa¹o jon coon²¹ po'³ níi¹ lɨ tsaun'øø'¹i tyiia²¹ tya'a.

'Mi yuui'¹³ joon gatyaa¹a cwoo²¹ 'in xeei'²¹ 'wó² tya'a do. Joon 'ña'gɨ gangóo¹ wíin². 2 Mo gatí² jiin²¹ 'e gafuu²¹ mɨ'³ wuunjøø'³ do joon gasii¹in jaain²¹ tsa'leei'¹³ tya'a 'e cón² 'ido jiin'¹³ mɨ'³ wuunjøø'³ 'e tsíi²i. 3 Pe 'in tsá² ní² 'wó² do gasaan'¹²in 'in tsa'leei'¹³ tya' fii²¹² 'wó² do. Gajmee'²¹i joon gasiin'¹in ni 'ido jo 'e tyiian¹ coonti. 4 Joon 'in tsá² fii²¹² 'wó² do gasii¹in jaain²¹gɨ tsa'leei'¹³ tya'a. Pe 'inlo-gɨ ga'øøi¹ 'in ní² 'wó² do. Coon'¹³ cuun²¹² gauncwuu'²¹i 'in tsá² do, galiwúui¹ mootyíi¹i. Joongɨ gajíi²mo. 5 Pe gasii¹mo túnˡ jaain²¹gɨ. 'Ii-gɨ gajngaa'¹²mo. Mo lɨcɨɨin²¹ gasii¹in fúui¹gɨ pe 'inlɨ́ɨi¹³ gajmee'²¹i joon 'inlɨ́ɨi¹³gɨ gajngaa'¹²mo.

6 'Joon jaain²¹ jóon¹on 'ña'a 'in seein²¹ tya' fii²¹² 'wó² do 'in 'iin²¹²in 'áai¹. Joon lɨ' tséi¹ gasii¹in 'ii ga'ɨ¹-tsi: "'Ná¹-a ili'gøø'²¹mo yʉʉn²¹ tyiia lo." 7 Pe 'in tsá² gajmaa¹a to² do gasɨɨ²i jee²¹² 'ii: "'Inlo-o 'in 'ii'²¹ jilaa'²¹ 'e 'oo¹o jmii²¹ mi júun²in 'ido. Cwojngaa'¹²na' 'ino joon ilí² tyijna'o' jilaa'²¹ 'e 'oo¹o lo." 8 La joon gasaan'¹²in joon gajngaa'¹²mo 'in jóon¹ fii²¹² 'wó² do. Gatyii²mo 'ido lɨ tɨ' tyiia²¹ do.

9 'Joon, ¿'ee ijmá¹ 'in fii²¹² 'wó² do? Ijó¹ tsifu joon ijngaa'¹²mo jileei'²¹ 'in gajmaa¹a to² do. Joon icwo'¹o 'in xeei'²¹ 'e 'wó² do.

10 '¿Tɨ jo mo gauntsáa¹ 'naa' 'e jin'² ni jí² tya' Dios?

'E cuun²¹² 'e gapii²¹ 'in jmoo'¹³o 'nú¹ lɨ' co' lawaa' jo tseein²¹.

Pe 'e joon cuun²¹² nifu. 11 'Elo-o gajmaa¹a Ña'ñʉ'¹ʉ' joon 'áa¹mo 'ya'²gɨ lɨ́ɨ²na'.

12 'Wii'¹³ ñii¹ 'in tsá² do 'e faa'²¹a Jesús 'e júu³ cwáain¹ tya'a joon 'iin²¹²in saan'¹mo. Pe 'wii'¹³

'gøø'21mo tsá2 gatúu2mo 'ido. Joon ngaliin1mo.

Júu3 tya' 'e 'nïï1 tsá2

13 Mo galɨcɨɨin21 gasii1in tsacøøi'13 'inlɨ́ɨi13 tsá2 fariseos coon'13 tsá2 tya' Herodes lɨ siin'12 Jesús. 'Iin212in jmá1 xiiala ili'nɨ́ɨ1i Jesús coon'13 júu3 tya'a. 14 Joon gangalíin2 'inlo gasɨɨ'21ɨ Jesús:

—Tɨfo'2, ne2 jna'a 'e 'nʉ-ʉ fo'2'o 'e la jai'2 joon jo nʉʉ'13'ʉn 'ee jin'2 jiin'13 jaain21 tsá2, 'wii'13 joon jo jmoo2'o la lɨ́ɨi1 tsá2. Jiin'13 fu2 tyú2 tya' Dios 'e'2o'o. Fu'2'u jna'a, ¿tɨ 'ná1 tyii212i' cuu2 tya' tsaa'to2 César tyíin1 Roma owa'a jo tyii212i' 'ee? ¿Tyii212i' sɨ jo tyii212i' 'ee?

15 Pe li'3i Jesús 'e gó2 'e faa'21 'ido. Joon gajin'2in:

—¿'Ee lɨ 'iin212naa' 'e tee'21 jna? Cwotyiian1duu' coon21 cuu2 joon jøø3duu.

16 Gangatyíian1o joon mo ganii21 Jesús joon gaunngɨɨ1ɨ:

—¿'Iin ni2 'elo joongɨ 'iin 'e sii21 'e toon1 lo?

'Ii-gɨ gañii1i:

—Tya' César 'edo.

17 Joon gasɨɨ'21ɨ Jesús 'ii:

—Cwoo2oo' jon 'in tyʉ'2 to2 Roma jiin'13 'e gatɨ́ɨ2i, la joon jon cwoo2oo' jon Dios 'e gatɨ́ɨ2i.

Unngɨɨ1ɨ tsá2 Jesús cwáain1 tya' 'e jiin'1 tsá2 tún1

18 Joon gangalíin2 lɨ siin'12 Jesús 'inlɨ́ɨi13 tsá2 coon21 poo212 sii21 saduceos. 'In tsá2 do 'ɨ1-tsi 'e jo jiin'1gɨ tsá2 mi júun2in. Joon gajin'2 'in tsá2 do sɨɨ'21ɨ Jesús:

19 —Tɨfo'2, gatyʉ'2 Moisés to2 jna' wana júin1 jaain21 tsañʉʉ'1 joon jo xuui212 seein21 tya' tsamɨ́2 tya'a 'in ruui'21 'in najúin1 do 'ná1 cu'2mo cwoo21o coon'13 'in tsamɨ́2 'nɨ́ɨ2 do. Joon liseein21 yʉʉn21 tya' 'in ruui'21 najúin1 do. 20 Galɨ́2 'e galiseein21 dyái1 sɨmii'21 la 'oo'21 ruu'21i. Joon 'in feei'1gɨ do gacui'2 cwoo21o. Pe gajún1mo jo jóon1on gasái1. 21 'In lɨ tɨ́2 ngái1 do joon gacui'2 cwoo21o coon'13 'in tsamɨ́2 'nɨ́ɨ2 do. Jún1mo jon pe jo 'in jóon1on 'e gasáa1i. La joon jon galɨ́2 coon'13 'in lɨ gatɨ́2 ngaai21 do. 22 La joon gacui'2 cwoo21o la jɨ dyái1 do coon'13 'in tsamɨ́2 jaain21 do. Pe jiin'13 jaain21 jo gasáai1 jóon1on. Coon21 mo gajún1mo jon 'in tsamɨ́2 do. 23 Galɨ́2-ɨ la joon, joon nano fu'2'u jna'a, mi jiin'1in tsá2 jee212 'lɨɨ212, ¿'naai jee 'in dyái1 do iliin1 tsamɨ́2 tya'a? Tsʉ jɨ dyái1 do gacu'2mo cwoo21o coon'13 'in tsamɨ́2 do.

24 Joon gañii1i Jesús tya'a:

—Jo joon, lɨ' cɨɨ'12ɨ 'ɨ1-'oo'naa' 'wii'13 jo cwii1ii' jí2 tya' Dios jon'gɨ 'ii'21 tya' Dios. 25 Tsʉ mi jiin'1 'in najúin1 jon'on tsañʉʉ'1 tiin'13 jon'on tsamɨ́2 lɨ́2gɨ cui'2 cwoo21o. Iliin1 la lɨ́ɨi1 ángeles taai2 ñʉ'fú2. 26 Joon fo'3gɨɨ júu3 xiia' cwáain1 tya' mi jiin'1 tsá2 tún1. ¿Tɨ jo mo ñíí2 'naa' ni jí2 tya' Moisés 'e gafaa'21 Dios coon21 jee212 'mó2 'e coo21? Gajin'2o la lo: "Jna-a Dios tya' Abraham, joongɨ tya' Isaac, joongɨ Dios tya' Jacob", jin'2 Dios. 27 Coon'13 la joon 'øøi'21-tsi tsá2 'e Dios jon'on Dios tya' 'lɨɨ212 'i pe Dios tya' 'in nijiin'1in. 'Wii'13 joon jo la joon 'e 'ɨ1-'oo' no tsʉ jiin'1in tsá2 tún1.

'E to2 tyʉ'2 Dios 'e tyiin2gɨ

28 Joon gatyiia21 jaain21 tɨfo'2 tya' ley. 'Ido-gɨ ganúu2un 'e sɨ́ɨi1 Jesús coon'13 'in saduceo do. Joon 'wii'13 ñii1o 'e nigañii1i Jesús 'e la ja'2mo joon gaunngɨɨ1ɨ jin'2in:

—¿'Noo 'e nifu tya' jilaa'21 to2 tyʉ'2 Dios?

29 Jesús-gɨ gañii1i:

—'Elo-o nifu tya' jilaa'21 'e tyʉ'2 Dios to2: "Nʉʉ2duu' tsá2 Israel, 'in Ña'ñʉ'1ʉ' Dios jaan21mo 'i seein21. 30 Cwoli'iin212naa' Ña'ñʉ'1ʉ'

Dios tyii' ce caain²¹-'oo'. Joon cwoli'iin²¹²naa' 'ii coon'¹³ jilaa'²¹ alma tyii' joongɨ coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'ɨ¹-'oo' joongɨ coon'¹³ jilaa'²¹ wa'² pí³ tyii'. 'Elo-o 'e nifu to² tyʉ'² Dios." 31 Joon 'e lɨ tí² tún² lɨ la lɨ 'elo-o jon: "Cwoli'iin²¹²naa' jileei'²¹ tsá² xeei'²¹ lawa yaamoo'." Jo 'e sá² 'e to² tyʉ'² Dios 'e tyiin²gɨ lagɨ 'elo.

32 Joon gajin'² 'in tɨfo'² tya' ley do:

—Tɨfo'², ja'²mo júu³ tyi'i. Jo'¹o 'e fo'² 'nʉ no. Jaan²¹mo Dios seein²¹. Jo 'in xeei'²¹gɨ seein²¹ jiin'¹³ 'ii-o. 33 Tyiin²gɨ 'e li'iin²¹²na' Dios ce caain²¹-tsi' joongɨ 'e 'iin²¹²na' 'ii coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'ɨ¹-tsi' joongɨ coon'¹³ jilaa'²¹ alma tyi' joongɨ coon'¹³ jilaa'²¹ wa'² pí³ tyi' joongɨ un'néei¹na' jileei'²¹ tsá² xeei'²¹ lawa yiia-o'. Tyiin²gɨ 'elo lagɨ jilaa'²¹ fa'¹ 'e cwo'¹ tsá² Dios coon'¹³ jilaa'²¹ 'e jún¹ tsá² ni altar.

34 Mo ganí² Jesús 'e gañii¹i 'ido røø²¹ tiin'¹³ la ja'²mo ce jilaa'²¹ joon gasɨɨ'²¹ɨ Jesús 'ii:

—Xʉʉ 'ná¹gɨ 'e tyʉ'² Dios to² 'nʉ —jin'² Jesús.

Joon jiin'¹³ jaain²¹gɨ jo tá²gɨ-tsi 'e unngɨɨ¹gɨ.

Jóon¹ David Cristo

35 Joon tyíin¹ Jesús fu i'yíia² cwo'¹ 'e'²e tsá² joon jin'²in:

—¿Xiiala lɨ 'e jin'² tɨfo'² tya' ley 'e Cristo jóon¹ David 'i? 36 Tsʉ 'lɨɨ²¹² David 'ña'o gajin'²in coon'¹³ 'ii'²¹ tya' 'in Espíritu Tyú² tya' Dios:

Dios Jmii²¹ gasɨɨ'²¹ɨ Señor tyiia:

"Ní²'i caa¹na tsáa¹ ca mi lii'²oo jileei'²¹ 'in 'eei'¹ 'nʉ, joongɨ núu²o jilaa'²¹ to² 'e tyʉ'²'ʉ."

37 ¿Pe xiiala lí² 'e jóon¹ David Cristo? Tsʉ 'wii'¹³ David do gaunsii²¹ 'ii Señor tyiia —gajin'² Jesús.

Joon fúu¹mo 'in tsá² taain²¹² do núu²o jløø'³mo. Núu²o coon'¹³ ce tún² jilaa'²¹ 'e jin'² Jesús.

'Nɨɨ¹i Jesús tɨfo'² tya' ley

38 La jee²¹² 'e'²e Jesús tsá² gajin'²o:

—Tíɨ¹moo' coon'¹³ 'in tɨfo'² tya' ley 'in 'iin²¹²in ngɨ¹ jee²¹² 'nú¹ coon'¹³ 'mɨ'² cwaa²¹ joon sɨɨ'²¹ɨ tsá² 'aa²¹²u coon'²¹ tún². 39 'Ii 'noo'¹o lɨ tyiin²gɨ icwá² inʉʉ cwo'¹ sinagogas joongɨ lɨ tyú²gɨ lɨ gø'² tsá². 40 Joongɨ ngɨɨ¹o to² 'uun²¹ 'e sá² tya' tsamí² 'nɨ́ɨ² joon wa'a jo lɨ li'³ tsá² jmoo¹-o cwaa²¹ lɨɨlɨ júu³ tyú² tya'a. Pe 'ii-gɨ inii²¹ wúu¹gɨ.

Cwáain¹ tya' cuu² 'e gacwo¹ jaain²¹ tsamɨ́² 'nɨ́ɨ²

41 Joon galɨ́²-ɨ cafu mo tyíin¹ Jesús fu i'yíia² cwo'¹ do co' lɨ si' caja to'² tsá² cuu². Jøø² Jesús xiiala to'² tsá² cuu² do. Joon lɨ́ɨ¹ fúui¹ 'in sá² cuu² gato'¹o 'láai²gɨ. 42 Jee²¹² lo-o gatyiia²¹ jaain²¹ tsamí² 'nɨ́ɨ², jaain²¹ 'yiia'nɨ́ɨ² tañíi² 'áai¹. Joon gato'¹o 'in tsamí² 'nɨ́ɨ² lo tsi caja tún² centavo pi'³ ñí³ yʉʉn², 'e tyíin¹xʉ lɨɨlɨ¹. 43 Joon gatø'¹ Jesús tsá² tya'a joon gasɨɨ'²¹ɨ:

—'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', 'in tsamí² 'nɨ́ɨ² lo nigacwoo¹ 'láai²gɨ tyani Dios la jee²¹² jileei'²¹ 'in nigato'¹ cuu² 'e caja lo. 44 Tsʉ 'in catyaai² do nigacwoo¹ jiin'¹³ 'e nigasái¹ tya'a pe 'in tañíi² lo nigacwoo¹ jilaa'²¹ 'e 'oo¹o tya' 'e taain¹ fu juncwii²¹.

13

Ifín¹ tsá² 'e cwo'¹ fee'¹ do

1 Mo gacwo'ɨ́ɨ¹ Jesús fu i'yíia² cwo'¹ fee'¹ do jaain²¹ tsá² tya'a gasɨɨ'²¹ɨ 'ii jin'²in:

—Tɨfo'², ¡jøø²du'u 'e cuun²¹² lo joon jøø²du'u 'e 'nú¹ coo'¹³ lɨɨlɨ¹ no! ¡Lɨ́ɨ¹ 'ya'²gɨ jilaa'²¹ 'elo!

2 Pe Jesús-gɨ gañii¹i:

—Nano jøø¹³'ø 'e 'nú¹ coo'¹³ lɨɨlɨ¹. Pe jée¹gɨxʉ jo iján² jiin'¹³ coon²¹ cuun²¹² 'e sɨfúui¹gɨ. Jilaa'²¹a ixée²mo.

Li² ilí² la nʉ'gɨ i'íin² juncwii²¹

3 Joon ngalíin fu moo' Olivos 'e si'tyani 'e cwo'fee'do. Coon li tyíin Jesús coon'Tú coon'Jacobo coon'Wó coon'Dii gasii'i 'ii Jesús 'uun mo:

4 —'Ii i'i 'e fuu du'u jna'a, ¿lii ilí 'e nafaa'a do? ¿Noo 'e li jmáa'a 'e jin' jilaa' 'elo mi lí?

5 Jesús-gi gañii'i:

—Tíi'moo' 'e ce jiin' jaain jo 'in coon' 'naa' tóo. 6 Tsu líi' fúui' 'in jalíin coon' 'e sii jna. Joon ijin'in: "Jna-a Cristo." Joon coon' la joon icoon'on tsá fúui' liili' tóo.

7 'Pe mi núu'uun' 'e faa' tsá 'nii jmoo'o tsá si ijmáa'a tsá 'ee jo foo'naa' tsu la joon ilí pe jon'on mo tsée'mogi joon. 8 La coon la coon nacíoi' itéen'mo jon, joon la jaain la jaain tsaa'to itéen'mo jon. Joongi ijøø' 'wó liili' la caain juncwii. Joon iliun'aai' tsá joon ito'tsá mii'. Joon jiin' coon' 'elo-o i'láa' 'wii 'e wúu' ijó'.

9 'Pe lí'ii' jmaa'aa', un'øø'naa' yaanaa' tsu ijaain' tsá naa' tyani tsacøøi' nisicaain. Joon do-o i'ní'i 'naa' joongi ipóo'i 'naa' tsi inuu cwo'sinagogas. Ilitii'moo' cwolíin'naa' tyani tsaa'to tsafeei'joongi tyani røøi' 'wii' tyiajna-a. Joon tyani 'in tsá do ifoo'oo' cwáain' tyiia. 10 Joon la nu'gi ityéi' juncwii' 'ná'-a tyá tsá júu' tya' xiiala ijmá' Dios tiin' tsá tyani jileei' tsá taain juncwii. 11 Joon mi tsajée'i tsá 'naa' tyani tsaa'to jo cuu'-'oo' 'e isii'naa'. Jo 'e 'i'-'oo', jiin' cwosíi'ii' 'e cwo' 'in Espíritu Tyú tya' Dios 'naa' tsu jon' 'naa' 'in faa' do pe 'in Espíritu do faa'a. 12 Ruu'mo ijaan'i ruu'i ijúun'in, joon jmii'gi ijaan'i jóon'on. Jileei'gi jóon'on ili'ee'mo jmii joongi ijngaa'mo. 13 'Wii' jna-a jilee'mo ili'ee'mo 'naa' pe tya' jileei' 'in jmoo'o taa' coon' jna ca mi tyei' joon itiin'mo 'ii.

14 "Lii Daniel, 'in gacwoo' júu' tyú' tya' Dios, gataan'an ni mo'jí' cwáain' tya' jileei' 'in un'liii' tsá' joongi 'in jmoo'o caai' tsá'. Joon mi moo'oo' 'inlo taain' li jo tíi'i taain' ('in núu'un, cwo'øø'mo-'o'o) joon 'in néei' Israel 'ná' cwiin'in fu moo'. 15 Mi tí' jmii joon wana teen'in caluu 'nú' jo lí' wa'a tsatáa'i i'woo' 'e sá' tya'a. 16 Joongi wa mo 'in taain jmoo'o to' jo lí' cwotyaliin' wa'a tsatyiian' sii'in. 17 'Áai' gó' tya' tsamí' 'in tyéin' yuun'. Joongi líi' fúu' 'in seein' yuun' cuu' tuu' mi tí' 'e jmii joon. 18 Mí'ii' tyani Dios wa'a jo 'ná' cwiin'iin' mi tí' jiin' cwíi'. 19 Líi' lisá' wúu' jee jmii joon. Coon' wúu' 'e jo mo ñii' tsá' ca la mo gajmaa'a Dios juncwii'. Joongi jo lisá'gi mi liciiin'. 20 Joon wana jo unxu'gi Ña'ñu'u' 'e jmii joon jo 'in taa' ce jiin' jaain'. Pe tsu 'wii' 'iin'mo Dios 'áai' 'in tsá' do 'in gatyii'in nigalixu'gi 'e jmii do.

21 'Joon wana 'in sii' 'naa' jin'in: "Jøø'øø', lo siin' Cristo" si jin'in 'ee: "Jøø'øø', do-o siin' 'i", jo jo' cwoliin'naa'. 22 Jo jo' cwoliin'naa' júu' tya'a tsu ijalíin' tsá' 'in jin' 'e Cristo 'ii si 'in jin' 'ee 'e cwoo' júu' tyú' tya' Dios pe jo jo'. Jalíin' jajmaa'a li' milagro 'a coon'on tóo' ca 'in gatyii'in Dios wa' ilí'. 23 Pe gafuu'uu 'naa' jilaa' 'elo jée'gi 'e 'naa' jmaa'aa' li'-'oo'.

Xiiala ilí' mi cwéei' 'in Ruu' i Tsá'

24 Faa'gi Jesús jin'in:

—Pe jee jmii joon, mi yuui' iní' tsá' wúu' ilinuu li 'íi' ñi' jon'gi sii' ijnéei'gi. 25 Joongi núu' ixuu'mo 'i. Joongi jilaa' 'e sá' li' yu' juncwii' ijlee'. 26 Joon imáa'naa' jna, 'in Ruui' Tsá',

igóo³oo jee²¹² jníi¹. Joon ityʉ'³ʉʉ to² joon 'ya'²gɨ jilaa'²¹ 'e sá² tyiia. 27 Joon isɨ́ɨ³na ángeles tyiia 'e uncaain²¹ jileei'²¹ 'in gatyi'³na la jee²¹² la tøøi² cwoo'¹³ juncwii²¹.

28 ’'Núʉ²duu' 'e júu³ cwáain¹ tya' 'mó² cwaríi³. Mo sii'²¹ cwáa¹a tya' joon nii'¹³ mo'³ joon ñi¹ tsá² 'e nijó¹ jiin²¹ tya' jmɨ¹. 29 La joon jon mi móo³ 'naa' 'e lɨ́² la 'e fuu²¹²uu 'naa' no liñí²ii' 'e najó² tyan'an, 'e nijatyéen¹³in. 30 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', ilí²-i 'elo la nʉ'gɨ ijúun²in tsá² seein²¹ nano. 31 I'íin²mo juncwii²¹ joongɨ i'íin²mo ni 'wó² pe júu³ tyiia jo 'íin² coonti.

32 ’Pe jo ñii¹ jiin'¹³ jaain²¹ tsá² 'ee 'ii'²¹ sɨ 'ee jmɨɨ²¹² ilí² jilaa'²¹ 'elo. Jon'on ángeles taa²i ñʉ'fú² ñii¹i. Jon'gɨ ñii¹ 'in Jóon¹ Dios, jiin'¹³ la 'ña'a Dios Jmii²¹ ñii¹i.

33 ’'Wii'¹³ joon tyee²moo' tyʉ́² yaanaa', tyaan²aan' cwáain¹ coon'¹³ ce tún². Fee'¹³naa' Dios tsʉ jo 'in ñi¹ mi cwá² hora joon. 34 'E lɨ la lɨ lawa jaain²¹ tsañʉʉ'¹ gacwo'ɨ́ɨ¹. Ngóo¹ wíin². La jee²¹² icwo'ɨ́ɨ¹ do joon gatyʉ'²ʉ to² tsaleei'¹³. Gacwo'¹o la jaain²¹ to² jmáa¹a. Joon gasɨɨ'²¹ɨ jaain²¹ wa'a tsa'áa¹i 'ido. 35 Gajin'²in: Tyee²moo' tyʉ́² yaanaa' tsʉ jo ñíi³ii' lɨɨ icwaai'² 'in fii²¹² do. Jo ñíi³ii' sɨ cwaa'²i mi 'íi¹ núʉ³ sɨ la 'woo¹ tyíia² núʉ¹ 'ee sɨ mi 'oo¹ tuuitsáa² 'ee sɨ 'e 'aa²¹ 'ee. 36 Tyán²duu' cwáain¹ 'e joon 'e tyee²moo' tyʉ́² yaanaa' mi yíi³aa —jin'² Jesús.

37 Jin'²gɨ jon Jesús:

—'E fuu²¹²uu 'naa 'e fuu²¹²uu jon jilee'²¹mo: Tyee²naa' tyʉ́² yaanaa'.

14

'Noo'¹ tsá² xiiala ilí² saan'¹in Jesús

1 Tún² jmɨɨ²¹² 'ná¹gɨ wa'a tɨ́² pascua tya' tsá² Israel coon'¹³ jmɨɨ²¹² tya' 'e gø'² tsá² Israel 'iñi'¹ jo tyiian'³ jéei¹. Jileei'²¹ 'in tyʉ'² to² untsá² coon'¹³ tɨfo'² tya' ley 'noo'¹o xiiala ilí² saan'¹in Jesús coon'¹³ 'e coon²¹ tóo². Joon ijngaa'¹²mo 'ido. 2 Pe jin'²in:

—Jo lí² jmoo²¹o' jiin'¹³ la tɨ́² jmɨɨ²¹² lo tsʉ lɨɨlɨ¹ ito'² tsá² mɨɨ'¹³.

Jaain²¹ tsamɨ́² súun²un jmɨɨ²¹ jmafuu²¹ tya' Jesús

3 Taain¹ Jesús fu Betania tsi inʉʉ tya' Simon 'in jngøøi'²¹. La 'ɨɨ²¹² tyíin¹in coon²¹ lɨ si'² mesa gatyii²a jaain²¹ tsamɨ́² tyaan¹ coon²¹ sɨ́² sɨ'o² jmɨɨ²¹ jmafuu²¹ sii²¹ nardo. 'Moo'³ tyíin¹ 'e nardo do. Joon 'in tsamɨ́² do gajaa¹a luu²¹² 'e sɨ́³ do joon ga'íi²in 'e jmɨɨ²¹ jmafuu²¹ do mootyi² Jesús. 4 Joon 'inlɨ́ɨi¹³ 'in néei¹ do gali'nii'²¹i-tsi joon gasɨɨ²i jee²¹² 'ii:

—¿'Ee lɨ' ganga'ɨ́ɨ¹ 'e jmɨɨ²¹ jmafuu²¹ lo? 5 Tsʉ ilí² tsa'nɨɨ²¹² do coon'¹³ coon²¹ mil tsi ca 'no'³ cuu². Joon li cwo'¹o tsá² tañíi².

Joon gali'ee'¹mo 'in tsamɨ́² do.

6 Pe gajin'²in Jesús:

—Jo 'ee fuu'²¹gɨɨ' 'ino. ¿'Ee lɨ' untyíi²naa' 'ino? Coon²¹ 'e tyʉ́²-ʉ gajmaa¹a 'ino tyiia. 7 Tsʉ 'in tañíi² ngɨ¹ coon'¹³ 'naa' coon²¹ tøø²mo pe jna-gɨ jo seen²¹na coon'¹³ 'naa' coon²¹ tøøi². 8 'In tsamɨ́² lo gajmaa¹o jiin'¹³ 'e li'³i, nigaya'²o jmɨɨ²¹ jmafuu²¹ cuerpo tyiia tya' mi 'á¹na. 9 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', doñixiia' 'e licwá² júu³ tya' xiiala itiin'¹³ tsá² la caain²¹ juncwii²¹ ityá² tsá² júu³ 'e gajmaa¹a 'in tsamɨ́² lo. Joon untii'¹³-tsi tsá² 'ii.

'Nɨɨ¹i Judas Jesús

10 Joon Judas Iscariote, jaain²¹ jee²¹² 'in dyatuuin¹ tsá² tya'a, gangóo¹ ngasíin¹in coon'¹³ 'in tyʉ'² to² tya' untsá² xiiala lí² jaan'²¹in Jesús ja'cwoo²¹o 'ido. 11 Joon mo ganúu²un 'ido 'elo joon galijløø'³mo lɨɨlɨ¹. Joon gasɨɨ'²¹ɨ Judas

'e cwo'¹o 'ido cuu². Coon'¹³ la joon ga'noo'¹²on Judas xiiala jaan'²¹in Jesús. Joon ga'noo'¹²on 'ee hora 'e ilí² jaan'²¹in.

Gø'² Jesús coon'¹³ tsá² tya'a

12 Gacwaa²¹ jmɨɨ²¹² joon ga'láa² 'wii²¹² jmɨɨ²¹² 'e gø'² tsá² Israel 'iñi'¹ jo tyiian'³ jeei¹. Mo jmoo¹o tsá² Israel jmɨɨ²¹² cwaa'²¹ jmɨɨ²¹² tya'a 'e joon jngaai'¹² tsá² joo'saa'²¹ tya' 'e jmɨɨ²¹² joon. Joon gaunngɨɨ¹ɨ tsá² tya' Jesús 'ii:

—¿Xiiafu 'iin²¹²u'un tsatyaa²¹a'a tyʉ́² 'e tyee²e' tya' jmɨɨ²¹² pascua 'e gatɨ́²?

13 Joon gasii¹in Jesús gái¹ tsá² tya'a sɨɨ'²¹ɨ:

—Cwolíin²naa' 'e fuu²¹ fee'¹ joon do-o imáa¹naa' jaain²¹ tsañʉʉ'¹ tyan¹ coon²¹ tsʉʉ² sɨ'o² jmɨɨ²¹. Joon cwolíin²moo' xiiafu lɨ tsee'¹²i. 14 Joon lɨ 'íi¹ do-o jon fú²uu' 'in tsá² fii²¹² 'nʉ́¹ do: “Gajin'²o Tɨfo'²: ¿Xiia cuarto lɨ ityee²e'e coon'¹³ tsá² tyiia tya' jmɨɨ²¹² 'e gatɨ́²?” 15 Joon i'e'²e 'naa' coon²¹ cuarto fee'¹ 'e nilɨ́² tyʉ́² lɨ' yʉ'. Do-o tyá²aa' tyʉ́² 'e tyee²e'.

16 Ga'woo²¹mo 'in tsá² tya'a do. Gangalíin²mo 'e fuu²¹ fee'¹ do joon galɨ́²-ɨ jilaa'²¹ jiin'¹³ la gajin'² Jesús do. Joon do-o gatya¹ tyʉ́² 'ee dø'¹ø tya' jmɨɨ²¹² do.

17 Mo ga'ɨ́¹ nʉ́ʉ³ joon gatyii²¹a Jesús coon'¹³ jiin'¹³ dyatuuin¹ tsá² tya'a. 18 Joon la 'ɨɨ²¹² néei¹ gø'²ø gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ tsá² tya'a do:

—'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', jaain²¹ jee²¹² 'naa' 'in néei¹ gø'² coon'¹³ jna lo ijaan'²¹mo jna.

19 Gatoo'²¹ fa'ɨ³ tya' 'in catyaai² do. Joon gaunngɨɨ¹ɨ tɨ' jaain²¹, jin'²in:

—¿Tɨ jna-a 'i?

Joon jaain²¹gɨ gajin'²in:

—¿Tɨ jna-a 'i?

20 Jesús-gɨ gañii¹i tya' tsá² tya'a:

—'Ii jaain²¹ jee²¹² 'in dyatuuin 'naa' lo. 'In gø'² coon'¹³ jna coon'¹³ coon²¹ wúun¹ 'ii 'i. 21 La joon ijúuin² 'in Ruu'²¹i Tsá² jiin'¹³ la jin'² ni jí² tya' Dios pe fúu² 'in jaain'²¹ 'ii do. Tyʉ́²-gɨ tya' 'in jaain'²¹ 'ii do wa mo'o jo galiseen²¹mo.

22 La 'ɨɨ²¹² néei¹ Jesús gø'²ø joon gatøø¹i coon²¹ 'iñi'¹, gason'¹on joon gacwo'¹o 'maai'¹³ Dios joon gafiin¹in, joon cwo'¹o jileei'²¹ tsá² tya'a jin'²in:

—Tyé²ee' 'e lo tsʉ cuerpo tyiia-oo lo.

23 Mi yuui'¹³ joon gaunrøø¹i coon²¹ vaso vino. Joon mo ngayuui'¹³ gacwo'¹o 'maai'¹³ Dios joon gajmaa¹a jmai'xʉ 'uun'²¹ jilee'²¹mo. 24 Mo ngayuui'¹³ joon gasɨɨ'²¹ɨ tsá² tya'a:

—'Elo-o jmɨ́³ɨɨ tya' coon²¹ júu³ 'e 'mɨ́ɨ² 'e nigacwóo³-oo tuun²¹ 'wii'¹³ tya' 'in fúui¹ lɨɨlɨ¹. 25 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', jo 'e duu'¹³gɨɨ e jmɨ'³ 'mi'³ wuunjøø'³ ca mi cwá² jmɨɨ²¹² mi tyʉ'² Dios to². Joongɨ lí²-i duu'¹³uu vino 'múui² tún¹.

Jmoo¹o Jesús júu³ 'e jo irǿ¹mo Tʉ́³ 'ii

26 Mo ngayuui'¹³ ga'øø¹ø joon ngalíin²mo fu moo'²¹ sii²¹ moo'²¹ Olivos. 27 Joon gasɨɨ'²¹ɨ Jesús tsá² tya'a:

—Jilee'naa' 'e jo litsáai¹-'oo' jna 'e woo¹ no tsʉ ni jí² tya' Dios jin'²in: “Ijngaa'¹³moo 'in 'aai¹ joo'saa'²¹ joon ingɨ¹ sɨtuu¹mo 'in joo'saa'²¹ do.” 28 Pe mi yuui'¹³ 'e gajiin'¹ jna iní³ii nifugɨ la 'naa' fu Galilea.

29 Joon gasɨɨ'²¹ɨ Tʉ́³ 'ii:

—Fiin'¹³ jilee'²¹mo jo litsáai¹-tsi 'nʉ pe jna-a jo lɨ́ɨ¹na la joon.

30 Pe Jesús-gɨ gasɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'nʉ, 'e 'woo¹ no la jée¹gɨ 'i'oo¹o tún² naa'¹³ 'in tuuitsáa², 'nɨ¹ naa'¹³ jo røø²¹u 'e cwii¹u'un jna.

31 Pe 'ii-gɨ jo gacwoo¹ júu³ jin'²in:

—Fiin'¹³ júun²moo coon'¹³ 'nʉ jo fo'³oo 'e jo cwii¹na 'nʉ.

Joongɨ jilee'²¹mo jin'²in la do-o jon.

Faa'²¹a Jesús júu³ tyʉ́² coon²¹ lɨ sii²¹ Getsamení

32 Joon mo gatyalíin² coon²¹ lɨ sii²¹ Getsemaní joon gasɨɨ'²¹ɨ Jesús tsá² tya'a:

—Ní²duu' lo la 'ɨɨ²¹² ní³ii nifoo'¹³na Dios.

33 Joon gajée¹i jiin'¹³ Tʉ́³ coon'¹³ Jacobo coon'¹³ Wó³. Joon ga'láa² 'wii²¹² lɨ́² xuui²¹²-tsi joongɨ 'áai¹ fa'í³ lɨ́ɨ²i. 34 Joon gajin'² Jesús:

—Lɨ́ɨ¹ fa'í³ lɨ́ɨ²na ca la lɨ́² ijúun²moo, jan²duu' lo jo cwocwuui²¹du'naa'.

35 Joon gangó¹ Jesús ca nifugɨxʉ. Joon gatyii²¹a ni 'wó² joon gamɨɨ¹ɨ tyani Dios Jmii²¹ wa'a ilí² sɨ'nee'¹³mo 'e jo nii²¹ wúu¹ la lɨ́² ilí² 'e hora joon. 36 La jee²¹² faa'²¹a fo'² do joon gajin'²in:

—Ñʉ'², tyi'nʉ-ʉ jilaa'²¹a ilí², jo cwo'²¹o 'e mó³oo wúu¹ la lɨ́² 'elo. Pe jo cwo'²¹o lí² la lɨ́ɨ² jna, cwolí²-i la lɨ́ɨ²i 'nʉ-ʉ.

37 Mo ngayuui'¹³ do joon gacwéi¹ túun¹ lɨ néei¹ tsá² tya'a joon mo gatyee'¹²i joon nitee'¹²i 'ido cwuu²¹mo. Joon gasɨɨ'²¹ɨ Jesús Tʉ́³:

—Simón, ¿tɨ cwuu²¹mo'o? ¿Tɨ jo galɨ́² 'e jo cwuu²¹mo'o jiin'¹³ coon²¹ hora? 38 Unjnaa'²¹-'oo' joon fee'¹³naa' Dios joon jo coon'²¹ Satanás 'naa' tóo². 'E la ja'²mo, náa¹ tyʉ́² tya' alma tyii' 'e 'iin²¹²mo pe cuerpo-gɨ 'wo² sɨ'ɨ́ɨ¹-tsi.

39 Joon gangó¹ Jesús túun¹, ngafee'¹³i Dios túun¹ joon jin'²in 'e nafaa'²¹a do túun¹. 40 Joon gacwéi¹ túun¹ joon gatsee'²¹i tsá² tya'a tee'¹²i cwuu²¹mo túun¹ 'wii'¹³ unníi¹i do jnɨɨ¹ jalicwuu²¹i. Joon jo ñíi¹i 'ee ñii¹i. 41 Gangó¹ Jesús gatɨ́² 'nɨ¹ naa' joon mo gacwéi¹ túun¹ gajin'²in:

—Cwocwuu²¹moo' no. Cwo'ii'²¹ 'woo'²¹oo'. Naliin¹mo jiin'¹³ la no 'wii'¹³ nigacwá² hora. Ijaan'²¹in 'in Ruu'²¹i Tsá² ja'cwoo²¹o 'in 'oo¹o tsaa². 42 Raan²naa' no, moo²¹o' no. Ni joo¹-o 'in jaain'²¹ jna —gajin'² Jesús.

Tee¹ tsá² tyitsaai²¹² Jesús

43 Faa'²¹gɨ Jesús siin'¹²in mo gacwéi¹ Judas, 'ii jaain²¹ jee²¹² 'in dyatuuin¹ tsá² tya'a. Joon jalíin² coon'¹³on 'in tsá² fúui¹ lɨɨlɨ¹ 'in tyan¹ ñí² espadas coon'¹³ 'in san'¹ 'no'³ 'mó². Jalíin² to² tyʉ'³ 'in tyʉ'² to² tya' untsá² joongɨ to² tyʉ'² jileei'²¹ tsacøøi'¹³. 44 Joon 'in Judas do, 'in gajaain'²¹ Jesús, nigacwoo¹ coon²¹ lɨ² jin'²in:

—'In cu'³uu ju'² do 'ii 'i. Seen'¹²naa' tá², ñʉʉ²ʉʉ' tyʉ́² lɨɨlɨ¹.

45 Joon mo gatyii²¹a Judas joon gangatyéen¹in lɨ siin'¹² Jesús joon gasɨɨ²¹ɨ:

—Tɨfo'², Tɨfo'².

Joon gacuu'²¹u ju'² 'ido. 46 Joon tsifu gasaan'¹²in 'in nitéein¹ do Jesús. Joon gatøø¹ø tyitsaa²¹²mo Jesús

47 Pe jaain²¹ 'in téein² do gasø'¹ø ñí³ espada tya'a joon gatyʉ'²ʉ cataain²¹ loocwoo² tsa'leei'¹³ tya' 'in tyʉ'² to² tya' untsá² nifu do. 48 Joon gasɨɨ'²¹ɨ Jesús 'in catyaai² do:

—¿Tɨ niga'woo²¹naa' coon'¹² ñí³ espada coon'¹³ 'no'³ 'mó² wa'a saan'¹²naa' jna lawa jaain²¹ 'uun²¹? 49 La coon²¹ jmɨɨ²¹² siin'¹²na coon'¹³ 'naa' fu i'yíia² cwo'¹ do joon jo-gɨ mo seen'¹²naa' jna. Pe 'elo-o ilí² joon itsín¹ jiin'¹³ la jin'² ni jí² tya' Dios. 50 Joon tsifu joon gacwiin¹in 'in tsá² tya'a 'goo'²¹o. Joon Jesús do gajaan¹o.

Gacwiin¹in jaain²¹ sɨmii'²¹

51 Pe jaain²¹ sɨmii'²¹ 'in paai'²¹ 'mɨ'² taa²¹ ngóo¹ caluu lɨ ngóo¹ Jesús. Joon gasan'²mo tsá² 'ii. 52 Joon tsifu joon gatʉ́² 'ido 'e 'mɨ'²

taa[21] do joon gacwiin[1]o tɨ' ringúu[1]i coonti.

Jesús tyani tsacøøi'[13]

53 Joon gangajée[1]i 'in tsá[2] do Jesús tyani 'in tyʉ'[2] to[2] nifu tya' untsá[2] coon'[13] 'in tyʉ'[2] to[2] tya' untsá[2] coon'[13] tsacøøi'[13] coon'[13] tɨfo'[2] tya' ley lɨ sɨcaain[21]. 54 Joon wíin[2]gɨxʉ ngóo[1] Tɨ́[3] caluu joon gatyii[21]a 'ii tyi[1] ca'nʉ tya' 'in tyʉ'[2] to[2] nifu tya' untsá[2]. Joon do-o gacwó[2]o coon'[13] 'láa[2] 'in néei[1] do untyaa'[1]i yaai co' jɨ́[2].

55 'In tyʉ'[2] to[2] untsá[2] coon[13] jileei'[21] tsacøøi'[13] néei[1] do 'noo'[1]o coon[21] tsaa[2] tya' Jesús 'e 'nɨɨ[1]i joon lisá[2] júu[3] ijngaa'[12]mo 'ido. Pe jo gatsaa'[21]a jiin'[13] coon[21]. 56 Tsʉ lɨ́ɨ[1] fúui[1] 'in faa'[21]a júu[3] tajuu[21] tya' Jesús pe jo coon[21] røø[21] faa'[21]a la jaain[21]. 57 'Inlɨ́ɨ[13] garóon[2]on 'nɨɨ[1]i 'ido coon'[13] júu[3] tajuu[21] jin'[2]in:

58 —Jna'a ninʉʉ[21]ʉ'ʉ 'e jin'[2] 'ino: “Jna ifíin[3]na 'e cwo'[1] fee'[1] no 'e nigajmaa'[12] tsá[2] joon jee[212] 'nɨ[1] jmɨɨ[212] isaa'[13]aa coon[21] cwo'[1] jon'on jma'[2] tsá[2].” Júu[3] joon ganʉʉ[21]ʉ'ʉ tya' 'in tsá[2] no —jin'[2] 'in tsá[2] tajuui[21] do.

59 Pe jiin'[13] coon[21] júu[3] 'e tyaa[1] lo jo røø[21] sɨ́ɨ[1]i.

60 Joon garóon[2]on jee[212] 'in tsá[2] do 'in tyʉ'[2] to[2] nifu tya' untsá[2] joon gaunngɨɨ[1]ɨ Jesús:

—¿Tɨ jo 'ee ngɨɨ[2]'ɨ coonti? ¿'Ee fo'[2]'o 'wii[212] tyi'i no?

61 Pe lɨ goon[21] gajaan[1] tii[2] Jesús. Jo 'ee gañii[1]i coonti. 'In tyʉ'[2] to[2] nifu tya' untsá[2] do gaunngɨɨ[1]ɨ tún[1] jin'[2]in:

—¿Tɨ 'nʉ-ʉ Cristo, 'in Jóon[1] Dios nicwaai'[3]?

62 Jesús-gɨ gasɨɨ'[21]ɨ 'ii:

—Jna-gɨ 'i. Joon imáa[1]naa' 'in Ruui'[21] Tsá[2] tyíin[1] lɨ' caai[21] Dios Jmii[21] tsáa[1]. Joongɨ ijó[1] jee[212] jníi[1] lɨ' yʉ'.

63 Tsifu joon ga'gɨ́ɨ[1]ɨ sɨ́ɨn'[13]ɨn 'in tyʉ'[2] to[2] untsá[2] do joon gajin'[2]in:

—Jo 'néi[1]gɨ' 'in jmá[2] júu[3] røø[21] no. 64 Ganʉʉ[21]o' jilee'[21]na' xiiala nigaungøøi[1] 'ino Dios coon'[13] júu[3] tya'a. ¿'Ee lɨ́ɨ[2]naa' 'e jmoo[21]o' coon'[13] 'ino?

Joon jilee'[21]mo gajin'[2]in 'e 'ná[1] júun[2]mo Jesús.

65 Joon 'inlɨ́ɨɨ[13] ga'láa[2] 'wii[212] 'ñíi[1]i Jesús. Gajnii[1]i unni[2] 'ido joongɨ poo[1]i Jesús joon sɨɨ'[21]ɨ 'ido jin'[2]in:

—Faa'[13]du'u, ¿'iin 'in gapooi[1] 'nʉ?

Joon ga'láa[2] 'wii[212] 'ɨɨ'[13] jnóo[1]o mooni[2] Jesús.

Jo røø[1]i Tɨ́[3] 'e cwii[1]mo Jesús

66 Ca tɨ́[2] 'wii[212] 'iityi[1] siin'[12] Tɨ́[3]. Joon gatyii[21]a jaain[21] jee[212] 'in jmoo[1]o 'ee gø'[2] 'in tyʉ'[2] to[2] nifu tya' untsá[2] do. 67 Joon mo ganí[2]i Tɨ́[3] 'e siin'[12]in do untyaai'[2] 'ña'a co' jɨ́[2] joon gajaan[1] jøø[2]i joon gajin'[2]in:

—Ngɨ́[2] 'nʉ jon coon'[13] Jesús tsá[2] Nazaret.

68 Pe Tɨ́[3]gɨ jo garøøi[21] jin'[2]in:

—Jo cwii[1]na 'ino. Jo ñí[3]ii 'ee 'e fo'[2]'o no.

Joongɨ gacwo'ɨ́ɨ[1]o lɨ' 'oo[1] lɨ tsataai[2] tsá[2]. Joon ga'oo[1]o tuuitsáa[2]. 69 'In tsamɨ́[2] do gajøø[2]i Tɨ́[3] tún[1] joon gasɨɨ'[21]ɨ tún[1] 'in téein[2] do:

—Jaain[21] tsá[2] tya' 'ido-o 'in tsañʉʉ'[1] lo.

70 Pe jo garøø[1]i Tɨ́[3] tún[1]. Jee[212] catá[2]-a tún[1] 'in téein[2] do gasɨɨ'[21]ɨ tún[1] Tɨ́[3]:

—La ja'[2]mo, 'nʉ-ʉ jaain[21] 'in tya' 'ido tsʉ 'in seein[21] Galilea 'nʉ, joongɨ la faa'[21] 'ido-o la joon foo'[21] 'nʉ.

71 Joon ga'láa[2] Tɨ́[3] 'wii[212] faa'[21]a 'laa'[21] 'ée[1]i Dios jin'[2]in:

—Ni Dios jo cwii[1]na 'in tsañʉʉ'[1] no 'in 'ée[1]naa' no.

72 Joon tsifu gatí[2] tún[2] naa'[13] ga'oo[1]o tuuitsáa[2]. Joon gatɨ'[2]-tsi Tɨ́[3] do 'ee nigasɨɨ'[21]ɨ Jesús 'ii: “La jo-gɨ mo 'oo[1]o tún[2] naa'[13] tuuitsáa[2]

jo røø[21]u 'e cwii[1]u jna 'nɨ[1] naa'[13].” Joon mo gatɨ'[2]-tsi Tú[3] 'elo joon gatyi'[2]o.

15

Jesús tyani Pilato

1 Mo gajná[2] joon, joon 'in tyʉ'[2] to[2] tya' untsá[2] galicaain[21] tún[1] coon'[13] jileei'[13] tsacøøi'[13] coon'[13] 'in tɨfo'[2] tya' ley coon' jileei'[21] tsacøøi'[13] 'in tyiin[2]gɨ. Joon ngajée[1]i Jesús sɨñuu[1]mo joon gangajaan'[12]in tyani Pilato. 2 Joon gaunngɨɨ[1]ɨ Pilato Jesús:

—¿Tɨ 'nʉ røøi[13] tya' tsá[2] Israel?

Jesús-gɨ gañii[1]i:

—'E joon foo'[21]gɨ 'nʉ.

3 Jileei'[21] 'in tyʉ'[2] to[2] tya' untsá[2] ga'nɨɨ[1]i Jesús lɨɨlɨ[1]. 4 Joon gaunngɨɨ[1]ɨ Pilato Jesús tún[1] jin'[2]in:

—¿Tɨ jo 'ee ngɨ́ɨ[12]'ɨ coonti? Jøø[2]du'u xiiala 'nɨ́ɨ[1]i 'nʉ lɨɨlɨ[1].

5 Pe jo gañii[1]i Jesús coonti. 'Wii'[13] joon lɨ́ɨ[1] tsa'goo[21]-tsi Pilato.

Sii[1]in tsacøøi'[13] ijúun[2]mo Jesús

6 La nitɨ́ɨ[2]i Pilato 'e láa[2]i jaain[21] 'in 'yuui[2] 'nʉñí[3] la jee[212] 'e tí[2] jmɨɨ[212] joon. Joon galáa[2]mo jaain[21] 'in muui[1] 'in tsá[2] do. 7 Joon 'yuui[2] 'nʉñí[3] jaain[21] 'in sii[21] Barrabás, 'ii jee[212] 'in nigajngaai'[12]gɨ tsá[2] coon[21] lɨ nigatíin[1]in coon'[13] tsaa'to[2]. 8 Joon gangalíin[2] tsá[2] joon gamɨɨ[1]ɨ tyani Pilato 'e jmá[1] 'ido 'e la tɨɨsi'[2]. 9 Pilato-gɨ gañii[1]i:

—¿Tɨ 'iin[212]naa' 'e láa[2]na Røøi[13] tya' tsá[2] Israel?

10 Jin'[2] Pilato la no 'wii'[13] li'[3]o 'e gajaan'[12]in 'in tyʉ'[2] to[2] tya' untsá[2] Jesús 'wii'[13] tsiiwúu[1]mo tya' Jesús. 11 Pe 'in tyʉ'[2] to[2] tya' untsá[2] do nigasɨɨ'[21]o Pilato 'e tyʉ[2]gɨ wa'a láa[1]i 'ido Barrabás. 12 Joon gaunngɨɨ[1]ɨ tún[1] Pilato:

—¿'Ee 'iin[212]naa' lí[2] coon'[13] 'in sii[21] Røøi[13] tya' tsá[2] Israel lo?

13 Joon gañii[1]i tsá[2], 'oo[1]o tá[2] lɨɨlɨ[1] jin'[2]in:

—¡Téen[1]in 'ido tsaa' crúu[13] no!

14 Gasɨɨ'[21] Pilato tún[1] 'in tsá[2] do jin'[2]in:

—¿'Ee gó[2] nigajmaa[1]a 'inlo?

Pe 'in tsá[2] do gañii[1]i tún[1] tá[2] lɨɨlɨ[1] jin'[2]in:

—¡Téen[1]in 'ido tsaa' crúu[13] no!

15 Joon 'wii'[13] 'iin[212]in Pilato ján[2] røø[21] coon'[13] 'in tsá[1] do joon galáa[2]mo Barrabás joongɨ gatyʉ'[2]ʉ to[2] póo[2]i Jesús joon gajaan'[12]in 'ido wa'a téen[1]in tsaa' crúu[13].

16 Mo ngayuui'[13] joon, joon gatyii[1]mo 'láa[2] Jesús tyani Pilato joon gangajée[1]i 'ii tyi[1] tya' røøi[13] lɨ sii[21] Pretoria. Joon gauncaain[21] ce jileei'[21] 'láa[2]. 17 Joon tyii'[21]i Jesús coon[21] 'mɨ'[2] yóoin[2] nʉʉ'[2] la lí[1] 'e tyi'[2] røøi[13]. Coon[21]gɨ corona lí[2] jmaai'[2] tóon[1] gaton'[1] mootyi[2] Jesús. Coon'[13] la joon ga'láa[2] 'wii[212] lʉʉ'[21]i Jesús. 18 Joon ga'láa[2] tsá[2] do 'wii[212] 'aa'[21]i Jesús jin'[2]in:

—¡Viva Røøi[13] tya' tsá[2] Israel! ¡Wóo[2]-o cwoseein[21]!

19 Joon coon'[13] 'no'[3] sɨɨ[2] cwaa[21] gapó[2] mootyi[2] Jesús joon ga'ñíi[1]i Jesús. 20 Mo ngayuui'[13] gaungøøi[1] la no joon gatyíi[3]o 'a 'mɨ'[2] yóoin[2] nʉʉ'[2] do joon gacɨ'[1]ɨ tún[1] Jesús sɨɨn'[3]in do-o. Tsifu joon gatyii[1]mo Jesús itéen[1]in 'ido crúu[13].

Taain[1] tsá[2] Jesús tsaa' crúu[13]

21 Jaain[21] tsá[2] seein[21] Cirene sii[21] Simón, jmii[21] Alejandro coon'[13] Rufo, najaa'[12]i lɨ tsajmaa[1]a to[2]. Joon mo gangɨ́ɨ[1]i do 'in 'láa[2] do gatyʉ'[2]ʉ to[2] 'ido wa'a coon[21] crúu[13] tya' Jesús.

22 Joon gangajée[1]i Jesús fu coon[21] lɨ sii[21] Gólgota, coon[21] lɨ 'øøi'[21]-tsi tsá[2] sii[21] Mootyi[2] 'Lɨɨ[212]. 23 Joon gacwo'[1]o 'ido Jesús vino caai'[13] jmɨ'[3] 'mó[2] sii[21] mirra pe Jesús-gɨ jo ga'un'[2]un 'edo. 24 Joon gateen[1]in tsaa' crúu[13] do. Joon 'in 'láa[2] do

gajmaa[1]a jmaai'[2]x~~u~~ s~~ii~~n'[3] Jesús. Gacoo[1]o 'iin lii'[1]i la jaain[21] do.

25 'Iin[2] ñ~~ú~~[3] ningóo[1] mo gateen[1]in Jesús tsaa' crúu[13]. 26 Joon gataan[1]an coon[21] júu[3] y~~u~~' tyi[2] Jesús 'e faa'[21]a 'e ga'n~~ii~~[1]i Jesús. Faa'[21]a la lo: “R~~øø~~i[13] tya' tsá[2] Israel 'ino.” 27 Caan[21]mo gataain[1] Jesús tsaa' crúu[13] coon'[13] gái[1] 'uun[21], jaain[21] l~~i~~' caai tsáa[1] jaain[21]g~~i~~ l~~i~~' caai[21] tooin[212]. 28 La joon 'e gatsín[1] 'e jin'[2] ni jí[2] tya' Dios: “Gaun'íi[3]in tsá[2] 'ii jee[212] 'in gó[2].”

29 Jileei'[21] 'in ng~~ii~~[1]i do gajíi[2]mo Jesús joon gajøø'[21]ø mootyíi[1]i jin'[2]in:

—'N~~u~~-~~u~~ 'in ifiin[1] cwo'[1] do joon jee[212] 'n~~i~~[1] jm~~ii~~[212] ijmáa[3]o'o túnn[1], 30 laaj[212] 'wo'o no. Cwúui[1] tsaa' crúu[13] no.

31 La joon jon 'in ty~~u~~'[2] to[2] tya' untsá[2] coon'[13] t~~i~~fo' tya' ley gaungøøi[1] Jesús s~~ii~~'[21]~~i~~ ruu'[21]i:

—Galáa[2]mo 'in xeei'[21] joon 'ña'g~~i~~ jo lí[2] láa[1] 'ña'a. 32 Wana ganee[21]e' gajngaa[1]i tsaa' crúu[13] tya'a 'ña'a joong~~i~~ lí[2] jo'[1]o l~~íi~~[2]na' 'e 'ii-o Cristo, R~~øø~~i[13] tya' tsá[2] Israel.

Joon cag~~i~~ 'in gataain[1] crúu[13] coon'[13] Jesús gajíi[2]mo 'ii.

Jún[1]mo Jesús

33 Mo gat~~i~~[2] tyiiañi'[1] galin~~uu~~[21] coonti ca 'iin[2] 'n~~i~~[1] ca'lóo[2]. 34 Mo gat~~i~~[2] 'e hora joon ga'oo[1]o Jesús jin'[2]in:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? ('E 'øøi'[21]-tsi jin'[2]in: Dios tyiia, Dios tyiia, ¿'ee l~~i~~' nigatíiu[13]'u jna?)

35 'Inl~~ii~~i[13] 'in téein[2] do niganúu[2]un joon gajin'[2]in:

—N~~uu~~[2]duu', nitø'[1]ø Elías.

36 Joon gangó[1] jaain[21] cwiin[1]in. Mo ngayuui'[13] gaun'laa[21] coon[21] esponja coon'[13] vino tiin'[21] joon gauntyii[21] coon nii[212] s~~ii~~[2] gacwo'[1]o Jesús. Joon gajin'[2]in:

—Jaan[2]duu', nee[2]du' wana jó[1] Elías jaxáa[1]i 'ino.

37 Tsifu joon ga'oo[1]o Jesús coon[21] naa'[13] tá[2] l~~ii~~l~~i~~[1] joon gajún[1]mo. 38 Joon coon[21] 'm~~i~~'[2] 'íi[1] in~~uu~~ cwo'[1] fee'[1] do ga'g~~ii~~[21] coonti túnn[2] fóo[13]. T~~í~~[2] y~~u~~' joong~~i~~ ca t~~í~~[2] 'wii[212] ga'g~~ii~~[21]. 39 Joon 'in ty~~u~~'[2] to[2] 'láa[2] romano 'in siin'[12] tyani l~~i~~ taain[1] Jesús do mo ganii[21] xiiala ga'oo[1]o Jesús joong~~i~~ xiiala gajúin[1] 'ido joon gajin'[2]in:

—'E la ja'[2]mo, 'in tsañ~~uu~~'[1] lo Jóon[1] Dios 'i.

40 Coon[21] l~~i~~ téein[2] tsam~~í~~[2] wíin[2]g~~i~~ gajøø[2]ø. Jee[212] 'ii siin'[12] María Magdalena joong~~i~~ María sáa[3] Jacobo 'in xuui[212]g~~i~~ Sé[3]. Joong~~i~~ siin'[12] Salomé do. 41 'In tsam~~í~~[2] lo nigang~~ii~~[1] coon'[13] Jesús. Joong~~i~~ nigajmaa[1]a 'e dø'[1] 'ido la '~~ii~~[212] gang~~ii~~[1] Jesús Galilea. Joong~~i~~ fúu[1]mo tsam~~í~~[2] 'in téein[2] do 'in gangalíin[2] coon'[13] Jesús Jerusalén.

Ga'á[1]mo Jesús

42 Joon la x~~uu~~ tiin[1]x~~u~~ 'wii'[13] 'e jm~~ii~~[212] tya' 'e tyaa[1] ty~~ú~~[2] ('øø~~i~~'[21]-tsi tsá[2] cwoon'[1] 'ló[1] jm~~ii~~[212] 'ii'[21] 'woo'[21] tsá[2]) 43 joon gajó[2] Sé[3], tsá[2] seein[21] coon fuu[21] s~~ii~~[21] Arimatea. 'In Sé[3] no jaain[21] jee[212] tsacøø~~i~~'[13] joon jaain[21] tsá[2] 'in s~~i~~ján[1]an jm~~ii~~[212] mi ty~~u~~'[2] Dios to[2]. Jo 'goo'[21]o coonti. Ga'í[1] 'ido tyani Pilato joon gam~~ii~~[1]o cuerpo tya' Jesús. 44 Pilato do ganga'goo[21]-tsi 'e najún[1]mo Jesús jmoono. Joon gatø'[1]ø 'in ty~~u~~'[2] to[2] 'láa[2] do gaunng~~ii~~[1]~~i~~ wa'a jo'[1]o gajúun[2]in. 45 Mo gajin'[2] 'in ty~~u~~'[2] to[2] 'láa[2] do 'e jo'[1]o gajúun[2]in joon gacwoo[1] Pilato cuerpo tya' Jesús 'e cón[2] Sé[3] do. 46 Tsifu joon galó[2] Sé[3] do coon[21] 'm~~i~~'[2] taa[21] ty~~ú~~[2]. Joon gaxíia[2] cuerpo tya' Jesús joon gac~~i~~n'[1]~~i~~n 'e 'm~~i~~'[2] taa[21] do. Joon gataan'[12]in coon[21] tsi 'aan[1] l~~i~~[2] coon[21] tsaa' xá[1]. Joon gasii'[21]~~i~~ coon[21] cuun[212] 'ootoo[21] 'aan[1] do. 47 Joon ganii[21] María Magdalena coon'[13] María sáa[3] Sé[3] l~~i~~ ga'ái[1] Jesús do.

16

Mo gajiin'¹in tún¹ Jesús

1 Mo gangɨɨ¹i jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá² joon María Magdalena coon'¹³ Salomé coon'¹³ María sáa³ Jacobo galó² jmɨɨ²¹ jmafuu²¹ 'e tsaxee¹i tya' Jesús. 2 Joon 'áa³ jmɨɨ²¹² 'láa² 'wii²¹² semóo¹³, mo ga'yeei²¹ ñi'¹, tyalíin² lɨ ga'ái¹ Jesús. 3 Sɨɨ'²¹ɨ ruu'²¹i:

—¿'Iin 'in jan'¹ 'e cuun²¹² 'e jnɨ¹ 'oo'aan¹ do? —sɨ́ɨ²i.

4 Pe mo ganii²¹ jo 'e cuun²¹² fee'¹ lɨ do. Jo si'²gɨ 'áan³ tya'. 5 Mo gangatáa¹i tsi too²¹ 'aan¹ do ganii²¹i jaain²¹ sɨmii'²¹, taa²¹ sɨin'³ lɨɨlɨ¹, tyíin¹in lɨ' caai²¹ 'aan¹ tsáa¹ do. Joon gafoo'¹mo 'in tsamɨ́² do. 6 Pe 'in sɨmii'²¹ dogɨ gasɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—Jo foo'¹³naa'. 'Naa'²¹naa' Jesús tsá² Nazaret 'in gateein¹ tsá² tsaa' crúu¹ do. Pe nigajiin'¹o. Jo 'yuui²gɨ lo. Jøø²duu' lɨ ga'ii²¹ do. 7 Cwolíin²naa', cwosíi¹³ii' tsá² tya'a coon'¹³ Tʉ́³ 'e tsáa¹a Jesús nifugɨ tyii' fu Galilea. Joon do-o imáa¹naa' 'i jiin'¹³ la nigajin'²in.

8 Joon gangalíin²mo cwiin¹in lɨ roon¹ 'aan¹ do 'wii'¹³ jleei¹ gafoo'²¹i lɨɨlɨ¹. Jo 'iin gasɨɨ'²¹ coonti jiin'¹³ jaain²¹ 'wii'¹³ gafoo'²¹i lɨɨlɨ¹.

Jesús gajnee¹in tyani María Magdalena

9 Mo ngayuui'¹³ joon 'e gajiin'¹ Jesús, mo gajná² 'e ga'láa² 'wii²¹² semóo¹ do joon gajnée¹in Jesús 'láa² 'wii²¹² tyani María Magdalena, jaain²¹ tsamɨ́² 'in ga'woo¹i Jesús dyái¹ 'in 'lɨɨi' alma tya'a. 10 Joon 'ido-o gangóo¹ ngasii'¹²i 'in nigangɨ¹ coon'¹³ Jesús. Joon do-o taai¹ xuui²¹²-tsi joon cɨ'²o. 11 Joon mo ganúu²un 'ii 'e seen²¹mogɨ Jesús joongɨ 'e niganii²¹mo 'in tsamɨ́² do 'ii jo gajo'¹ galɨ́ɨ²i 'e jin'² 'in tsamɨ́² do.

Gajnée¹in tyani gái¹ tsá² tya'a

12 Mo ngayuui'¹³ joon gajnée¹in Jesús xiia'²¹gɨ lɨ́ɨ¹i tyani gái¹ tsá² 'in ngaliin¹ coon²¹ tya'i fu¹. 13 'Ii-gɨ ngalíin²mo ngasii'¹²i tsá² tya' Jesús pe jon'gɨ júu³ tya' 'ii jo'¹ galɨ́ɨ²i.

Sɨ́ɨ¹i Jesús jɨ dyajaain²¹ tsá² tya'a

14 Mo lɨcɨɨin²¹xʉ joon gajnée¹in túnˡ Jesús coon²¹ lɨ néei¹ 'in dyajaain²¹ tsá² tya'a gø'²ø. Joon gaunngɨɨ¹ɨ tsá² tya'a do xiiala lɨ' 'e jo jo'¹ lɨ́ɨi² 'ido, joongɨ 'waa'²¹-tsi 'ido tsʉ 'wii'¹³ jo jo'¹ galɨ́ɨi² la jileei'²¹ 'in gasɨɨ'²¹ɨ 'ii 'e nijiin'¹ Jesús. 15 Joon gajin' Jesús sɨɨ'²¹ɨ tsá² tya'a:

—Cwolíin²naa' la 'ui fu juncwii²¹. Síi¹³ii' jileei'²¹ tsá² júu³ tyʉ́² tya' xiala itiin'¹³ tsá² tyani Dios. 16 Joon jileei'²¹ 'in jo'¹ lɨ́ɨi² 'e júu³ tyʉ́² do joon 'in sáai² jmɨɨ²¹ itiin'¹³mo 'i. Pe 'in jo jo'¹ lɨ́ɨi² lɨ 'lɨɨ'³ itsáa¹a. 17 Joon 'in jo'¹ lɨ́ɨi² ijmáa¹a 'e li² lo: Coon'¹³ 'ii'²¹ tyiajna i'wooi²¹ jileei'²¹ 'in 'lɨɨi'³ taai² almas tya' tsá². Joon ifaa'²¹o jmíi¹ xiia'²¹. 18 Joongɨ isaan'²¹in coon'¹³ cwoo²¹o mɨɨ'²¹ pe jo ijmá¹ 'nii'²¹ tya'a. Joongɨ wana 'uun'²¹ 'ootyíi² jo ijmá¹ 'ii'²¹. Joongɨ táan¹an cwoo²¹o tya' 'in tsatsaa'¹³ joon 'láa²mo 'i.

Mo gasoo¹o Jesús fu ñʉ'fú²

19 Mo ngayuui'¹³ gafee'²¹i Jesús tsá² tya'a do joon ganga'²mo Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús fu ñʉ'fú². Joon do-o gangacwaa²¹ lɨ' caai²¹ Dios Jmii²¹ tsáa¹. 20 Joon ga'woo²¹mo tsá² tya'a ngasii'¹²i tsá² xiiala itiin'¹³ tsá² la caan²¹mo. Joon coon'¹³ 'ña'a Jesús 'e uncoon'¹³on. Joon coon'¹³ milagro 'e jmoo¹o tsá² tya'a litsáai¹-tsi tsá² 'e jo'¹o júu³ tya' Jesús. Amén.

Júu³ tyú²ʉ 'e gajmaa¹a San Lucas

Prólogo

1 Fúu¹mo tsá² nigataan¹an ni mo'jí² la galí² jilaa'²¹ 'e nigalí² jee²¹² jna'. 2 Joon 'in tsá² 'in niga'e'¹e jna' niganii²¹o ca la mo 'wiin²¹² joon gatyaa¹o júu³. 3 La joon jon jna nigacoon²¹oo cwáain¹ coon'²¹ tún² ca la mo 'wiin²¹². 'Wii'¹² joon lí̱i̱²na 'e tyú²-ʉ 'e tóon¹³oon ni mo'jí² jilaa'²¹ la lí̱²ʉ 'e nigalí². 4 La joon jmáa³aan tsá² tyúi¹ Teófilo 'e litsáai¹-'o'o 'e la ja'²mo jilaa'²¹ júu³ 'e niga'e'² tsá² 'nʉ.

Jaain²¹ ángel jmoo¹o júu³ iliseein²¹ Wó³ saa¹i tsá² jmi̱i̱²¹

5 La jee²¹² lí̱i̱¹i Herodes róøi¹³ fu li̱ sii²¹ Judea seein²¹ jaain²¹ tsá² Israel 'in sii²¹ Zacarías. Lí̱i̱¹i tsá² coon²¹ poo²¹² sii²¹ Abías. Tsamí̱² tya'a sii²¹ Elisabet. Jaain²¹ jún² tya' 'li̱i̱²¹² Aarón 'ii. 6 Jiwáa²mo do tyú¹mo tyani Dios i. Joongi̱ jmaa¹a jilaa'²¹ ti̱i̱si'² coon'¹³ jilaa'²¹ to² tyʉ'² Dios. Jo 'e tsaa² tya'a sá². 7 Jo 'in xuui²¹² tya'a seein²¹ tsʉ 'wii'¹³ Elisabet do jo lí² tsatyéen¹in. Joongi̱ nitsáa²mo jiwáa²mo.

8-9 Cafu mo lí̱i̱¹i Zacarías untsá² tyani Dios gatí̱i̱i² tsajiin²¹ fuusún² ni altar tya' Dios. Gatí̱i̱i² tsajmaa¹a 'elo jiin'¹³ la ti̱i̱²si'² 'e jmoo¹o untsá² do. Gacoo¹o untsá² 'iin²¹²in litsáai¹-tsi 'ee to² ijmáa¹a. Joon mo gatí̱² 'ii'²¹ ga'í² Zacarías cwo'¹ tya' Dios do 'e tsajiin²¹ fuusún². 10 Jileei'²¹ 'in catyaai²gi̱ do gajaan¹an caluu faa'²¹a júu³ tyú²ʉ. 11 La tsifu joon gajnéi¹ jaain²¹ ángel tya' Dios Jmii²¹ siin'¹³in li̱ tsáa¹ 'e li̱ juun¹un fuusún². 12 Mo gajnéi¹ 'in ángel do 'áa¹mo gafooi'²¹ Zacarías jiin'¹³ jo ñii¹ 'ee jmáa¹a. 13 Joon 'in ángel do gajin'²in si̱i̱²¹i̱ 'ii:

—Jo foo'¹³'o, Zacarías, tsʉ Dios niganúu²o júu³ tyú²ʉ tyi'i. Itsatyéen¹³mo tsamí̱² tyi'i jaain²¹ yʉʉn²¹. Joon unsii²¹o'o Wó² 'ii. 14 Lí̱i̱¹ tyuu'¹³'u jløø'³mo'o 'wii²¹² tya'a. Fúu¹mo 'in jløø'³mo 'e galiseein²¹. 15 Tsʉ 'in yʉʉn²¹ tyi'i do 'in lityú¹mo tyani Dios. Jo 'e 'uun'²¹un coonti jon' vino jon'gi̱ máa¹. Joon ca la mi liseen²¹mo un'øø'²mo Espíritu Tyú²ʉ tya' Dios 'ii. 16 Joon coon'¹² júu² tya'o fúu¹mo tsá² seein²¹ Israel ici̱'²o coon'¹³ 'Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios tya'a. 17 'In Wó³ no tsáa¹a jée'¹gi̱ lagi̱ Ña'ñʉ'¹ʉ' ijmáa¹a la gajmaa¹a Elías. Joon 'ii'²¹ tya' 'ii ijmáa¹a 'e jileei'²¹ tsá² coon'¹³ jóon¹on iliseein² mo tyú²ʉ. Joon 'in jo mo nʉʉ'¹³ ninuu¹o júu² røø²¹. Joon la joon tyaa¹ tyú²ʉ tya'a tsá² i'ii'²¹mo Ña'ñʉ'¹ʉ' —jin'² ángel do.

18 Joon Zacarías do gaunngi̱i̱¹i̱ 'in ángel do:

—Xiiala ijmáa²aa 'e iun'øø'¹²na 'elo tsʉ 'áa¹mo nitsaa¹moo la joon tsaamí̱² tyiia jon.

19 'In ángel do gañii¹i:

—Jna-a Gabriel. Siin'¹³moo tyani Dios. 'Ii gasii¹in jna 'e fuu²¹²uu 'nʉ. Joongi̱ 'e jmáa³aa 'nʉ júu³ jilaa'²¹ júu³ tyú²ʉ lo. 20 Pe nano jo lí² foo'¹³gi̱'i̱ ca gatsín¹ jilaa'²¹ júu³ lo tsʉ jo gajo'¹ lí̱i̱²u'u júu³ tyiia. 'E júu³ lo 'ná¹ tsín¹ mo gatí̱² 'ii'²¹ tya'a.

21 La 'i̱i̱²¹² joon 'in tsá² catyaai² téein² caluu²¹²-u si̱jéen¹³mo Zacarías. Lí̱i̱¹ tsa'goo¹-tsi 'wii'¹³ lí̱i̱¹ gali'i̱i̱²¹²i̱ inʉʉ cwo'¹ do. 22 Pe galili'²o 'e nigajøø² coon²¹ li² tsʉ 'wii'¹³ mo gacwa'í̱i̱¹i̱ jo lí² faa'²¹gi̱. Joon gajmaa¹a li² coon'¹³ cwoo²¹o tsʉ jo lí² faa'²¹gi̱.

23 La tsifu joon mo gatsín¹ to² tya'a 'e cwo'¹ do ganga'²mo fu tya'a. 24 Mo gangí̱i̱¹gi̱xʉ jmi̱i̱²¹²

joon gacán¹mo tsamí² tya'a yuun²¹. Joon gajaan¹o inuu, jo gacwa'íi¹i ce gatsín¹ 'ñéei² sii'²¹. Gajin'²in:

25 —Ña'ñu'¹o' nigajmaa¹a coon²¹
'e tyú² tyiia joon nigatyíi³o fa'ii'²¹
tyiia tyani tsá².

Jaain²¹ ángel jmoo¹o júu² iliseein²¹ Jesús

26 Ningóo¹ jnúui² sii'²¹ 'e tyéein¹
Elisabet do yuun²¹ mo gasii¹in
Dios 'in ángel Gabriel do fu coon²¹
fuu²¹ sii²¹ Nazaret li náa¹ Galilea.
27 Ngafee'¹³i jaain²¹ simí² sii²¹
María. 'Ido-o náa¹ júu³ tya'a coon'¹³
jaain²¹ tsañuu'¹ sii²¹ Sé³. Sé³ do jún²
tya' 'lii²¹² David 'ii. 28 'In ángel do
gangatyéein¹ li tyíin¹in 'in simí² do.
Joon gajin'²in:

—¡'Aa²¹²mo'o fuu²¹²uu 'nu! Nigauncwai'² Dios 'nu lii¹gi lagi jileei'²¹ tsamí² —jin'² ángel do.

29 Mo ganii²¹ María 'in ángel do
lii¹ ganga'goo²¹-tsi. Joon ga'í¹-tsi 'ee
'øøi'²¹-tsi 'e júu³ do. 30 Joon 'in ángel
do gasii'²¹i 'ii:

—Jo foo'¹³'o, María. Nigajmaa¹a Dios coon²¹ 'e tyú²-u tyi'i.
31 Cwoliñi'²'in icaan²¹²mo'o yuun²¹
joon liliseein²¹ jaain²¹ yuun²¹ tyi'i
'e unsii²¹o'o JESÚS. 32 'In lifee'¹mo
'ii. Ilisii²¹ Jóon¹ Dios 'in feei'¹gi.
Joon Ña'ñu'¹u' Dios Jmii²¹ icwo'²o
'ii 'án³ li gatyu'² jún² tya' 'lii²¹² yuu'¹³
tya'a David to². 33 Ilíin²in røøi¹³ tya'
jileei'²¹ tsá² Israel coon²¹ tøø²mo. Jo
tyee²¹ 'ii'²¹ tya'a coonti.

34 Joon gaunngii¹i María 'in ángel
do:

—¿Xiiala ilí² 'elo, tsu jo 'in ñuu'¹
tyiia seein²¹?

35 'In ángel do gajin'²in:

—Ijoo²¹o Espíritu Tyú² tya' Dios
tyi'i. Joon coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Dios, 'in
feei'¹gi, icaan²¹un yuun²¹, tsu 'wii'¹³
joon ilicwaa'³mo 'in yuun²¹ do. Joon
ilisii²¹ Jóon¹ Dios. 36 Iliseen²¹mo
jon jaain²¹ yuun²¹ tya' ruu'²¹'u Elisabet fiin'¹³ nitsáa¹mo. Jin'² tsá² 'e jo
lí² caain²¹ yuun²¹ pe nano ningóo¹
jnúui² sii'²¹ 'e tyéein¹in yuun²¹. 37 Tsu
'wii'¹³ Dios ce jilaa'²¹-a lii'¹i —jin'²
'in ángel do.

38 María do gajin'²in:

—Lo-o siin'¹³na 'e jmáa³oo jilaa'²¹
to² 'e tyu'² Ña'ñu'¹u'. Cwalí²-i la lí¹ 'e
nigasii'²¹'i jna.

Mo ngayuui'¹³ joon gatúu²mo 'in
ángel do 'ii.

Tsafeei'¹³ María ruu'²¹i Elisabet

39 Jee²¹² jmii²¹² joon María do
gangóo¹ la jmoono coon²¹ fuu²¹ ná¹
jee²¹² moo'²¹. Coon²¹ fuu²¹ náa¹
cwoo'¹³ 'wó² sii²¹ Judea. 40 Mo
gatyíi¹a tya' Zacarías do gafee'¹i
Elisabet. 41 Joon mo ganúu² Elisabet do júu³ tya' María do joon 'in
yuun²¹ 'yuui tu'²u gajøø'²i. 42 Joon
'in Espíritu Tyú² tya' Dios ga'ii²¹
Elisabet do. Joon ga'láa² 'wii²¹²
faa'²¹a coon'¹³ júu³ tá²xu, jin'²in:

—Nigauncwaai'³ Dios 'nu lii¹gi lagi jileei'²¹ tsamí². Joongi nigauncwaai'³ Dios yuun²¹ 'in
tyéen²un. 43 ¿'Iin jna wa'a jó¹ sáa³
'Ña'ñu'¹o' jafee'¹³i jna? 44 La tsifu
mo ganúu³uun júu³ tyi'i 'in yuun²¹
tyiia lo gajøø'²¹i jløø'³mo nu' tu'³uu.
45 Jløø'³mo'o 'e nigalitsáa¹mo-'o'o
'e tyú²-u 'ii'²¹ tya' Ña'ñu'¹u' 'e
nigajin'²in.

46 Joon María do gajin'²in:

Fee'¹mo Ña'ñu'¹u' 'áai¹.

47 Joon jløø'³moo coon'¹³ jilaa'²¹
'e jmoo¹o Dios 'in jmoo¹o
tiin'¹³na.

48 Dios nigacón² cwáain¹ 'e tañíi²
jna.

Tsu fúu² nigalii¹i jna 'in jmoo¹o to²
tyu'²u.

Pe jilaa'²¹ jmii²¹² li ngóo¹gi
jilee'²¹mo tsá² iuntyú¹mo jna.

49 Tsu Dios 'in jmii²¹²gi-tsi nigajmaa¹a coon²¹ to² fee'¹ tyiia.

Jiin'[13] 'ii-o 'in tyú[1]mo.
50 'Woo[21]-tsio tya' ce jileei'[21] 'in un'goo[21] 'ii la tsá[2] seein[21] nano lagɨ tsá[2] 'in nogɨ iliseein[21].
51 Jilaa'[21] to[2] fee'[1] jmoo[1]o Dios.
'In jmaa[1] jløøi'[3] yaai tyaníi[13]i ga'aa[1]o fa'ɨɨ'[21].
52 Ga'woo[1]mo Dios tsá[2] 'in tyíin[2] 'án[3] tya'a.
Joon jileei'[21] 'in tsá[2] 'wói[1] gasaa'[21]mo.
53 'In sɨtyéein[13] jmɨɨ[212] gaunrøø[21]mo Dios 'ii coon'[12] 'e tyʉ́[2]-ʉ.
Pe 'in tsá[2] sá[2] cuu[2] gasii'[1]in lɨ́ɨ[2]mo.
54 Gauncoon'[13]o tsá[2] Israel 'in jmoo[1]o to[2] tyʉ'[2]ʉ.
55 Fúu[2] galɨ́ɨ[2]i 'in jo ga'ín[1]-tsi júu[3] ga'ɨɨ[1] 'lɨɨ[212] tsacøøi'[13] tyi' Abraham coon'[13] jileei'[21] jún[2] tya'a coon[21] tøø[2]mo
—jin'[2] María do.
56 Gaai[21] sɨɨ'[21]gɨ gajan[1] María coon'[13] Elisabet do. Mo ngayuui'[13] joon ganga'[2]mo fu tya'a.

Galiseein[21] Wó[2] saai[1] tsá[2] jmɨɨ[212]

57 Mo gatsín[1] jmɨɨ[212] 'e Elisabet do 'ná[1]-a liseein[21] jóon[1]on. Joon galiseen[21]mo. 58 Joon lɨ́ɨ[1] jløøi'[3] jileei'[21] tsá[2] néei[1] tyan' coon'[13] jileei'[21] ruu'[21]i mo ganúu[2] 'e tyʉ́[2]-ʉ 'e nigajmaa[1]a Ña'ñʉ'[1]ʉ' tya'a. 59 Mo gatɨ́[2] jñá[2] jmɨɨ[212] gatɨ́[2] 'ii'[21] i'ii'[21]in 'in yʉʉn[21] do li[2] jiin'[13] la tɨɨsi'[2]. Jmɨɨ[212] joon 'in tsá[2] jalíin[2] tɨ́[2] jmɨɨ[212] gali'iin[212]in lisii[21] 'in yʉʉn[21] do la sii[21] jmɨɨ[21]. 60 Pe sáa[3]o gajin'[2]in:
—Jon' la joon, 'ná[1]-a lisii[21] Wó[3]-o.
61 'In catyaai[2] do jo cwoo[1] júu[3], jin'[2]in:
—Pe jiin'[13] jaain[21] tsacøøi'[12] tyi'i jo sii[21] la joon —jin'[2].
62 Joon gajmaa[1]a li[2] coon'[13] cwoo[21]o tya' jmii[21] yʉʉn[21] do 'ee 'iin[212]in lisii[21] yʉʉn[21] do.
63 'I-igɨ gamɨɨ[1]ɨ coon[21] mo'jí[2]. Joon gataan[1]an ni do 'e lisii[21]o Wó[3]. Ganga'goo[21]-tsi jilee'[21]mo. La tsifu joon galɨ́[2]-ɨ gafaa'[21] Zacarías do.
64 Joon gacwo'[2]o 'maai'[13] Dios.
65 Coon'[13] 'e lo-o gafoo'[1]mo jileei'[21] 'in néei[1] la 'ui tsaa' moo'[21] lɨ sii[21] Judea do. Tyaa[1] júu[3] jee[212] 'ii jilaa'[21] 'e nigalɨ́[2].
66 Jileei'[21] 'in nuu[1]un 'elo gacón[2] cwáain[1]. Joon gajin'[2]in:
—¿'Ee ilíin[2] 'in xuui[212] no? Tsʉ 'e la ja'[2]mo uncoon'[13] Ña'ñʉ'[1]ʉ' 'ii.

Júu[3] gafaa'[21] Zacarías

67 Joon Zacarías, jmii[21] 'in Wó[3] do, røøi[1] Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios gafaa'[21]a júu[2] tya' Dios. Jin'[2]in:
68 Untyú[1]moo Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios Jmii[21] tya' tsá[2] Israel.
Tsʉ nigauncoon'[13] tsá[2] tya'a joon gauntiin'[13]mo jna'.
69 'Lɨɨ[212] David gajmaa[1]a la to[2] tyʉ'[2]ʉ joon nigatyii'[12]mo Dios jaain[21] jún[2] tya'a 'in píin[2]gɨ 'e ijmáa[1]a tiin'[13] jna'.
70 La joon júu[3] ga'ɨ́ɨ[2] 'wii[212] tya' tsá[2] tyúi[1] 'in gacwo[1] júu[3] tyʉ́[2] ca lɨɨ[212].
71 Ga'ɨ́ɨ[2] júu[3] itiin'[13] jna' tya' jileei'[21] 'in 'eei'[1] jna'.
Joon i'wóo[1]i jna' ja'cwoo[2]o jileei'[21] 'in 'iin[212]in jmeei'[21] jna' ji-laa'[21] 'e gó[2].
72 Dios ga'ɨ́ɨ[2]o júu[3] tya' 'lɨɨ[212] tsacøøi'[12] tyi' 'e fúu[2] iliin[1] Dios 'ii.
Jo 'íin[2]-tsi 'e júu[3] tyiin[2] do 'e nigaj-maa[1]a coon'[13].
73 La lo-o 'e júu[3] ga'ɨ́ɨ[2] Dios tya' 'lɨɨ[212] yʉʉ'[13] tyi' Abraham:
74 Gacwo'[2]o 'ii'[21] 'e tiin'[13]na' 'e lí[2]-i tsáa[1]mo-tsi' 'ii.
Jo cu'[2]-tsi' coon'[13] 'in 'eei'[1] jna'.
75 Joon lí[2]-i jmoo[21]o' jilaa'[21] to[2] tyʉ'[2]ʉ coon'[13] jilaa'[21] 'e tyʉ́[2]-ʉ la 'ɨɨ[212] sáan[3]an'.
76 Joon 'nʉ-ʉ, yʉʉn[21] tyiia, iunsii[21] tsá[2] 'nʉ jaain[21] tsá[2] 'in cwó[1] júu[3] tya' Dios 'in feei'[1].

Joon' 'nʉ-ʉ icwoo'²'o nifu itya'²'a tyú'² tsá² i'ii'²¹mo Ña'ñʉ'¹ʉ'.
77 Joon la joon litsáai¹-tsi tsá² tya'a xiiala itiin'¹³ Dios tsá² mi 'íin²in tsaa² tya'a.
78 'Wii'¹³ fúu² lí̱i̱i² Dios jna' joon gasii¹in jóon¹on 'in nigaj-maa¹a jná² joo'²¹ ni cwoo'¹³ juncwii²¹ lɨ ngi̱i̱²¹ɨ'.
79 Nigajná² joo'²¹ tya' jileei'²¹ 'in néei¹ lɨ nʉʉ²¹,
joongɨ 'in néei¹ lɨ 'íi¹ foo'¹³ 'mó¹.
Joon lí²-i linee²¹e' xiiala ngi̱i̱²¹ɨ' 'e tyú²-ʉ tyani Ña'ñʉ'¹ʉ',
jin'² Zacarías do.
80 Joon 'in xuui²¹² Wó³ do gacwán¹mo. Joon gali'øø'²¹mo-tsi 'áai¹ jilaa'²¹ 'e 'iin²¹²in Dios. Joon gatéein² coon²¹ lɨ jo 'in tsá² seein²¹ ca gatsín¹ jmi̱i̱²¹² 'e 'ná¹ licwii¹in tsá² Israel 'ii.

2

Galiseein²¹ Jesús

1 Jee²¹² jmi̱i̱²¹² joon 'in tsaa'to² tyíin¹ Roma sii²¹ Augusto. Joon 'in Augusto do gatyʉ'²ʉ to² 'e tsa-taai² tsá² ni jí² ce jileei'²¹ tsá² 'in seein²¹ coonti. 2 'E jí² lo nifu ga'láa² 'wii²¹² gajmaa¹a mo lí̱i̱¹i Cerenio to² fu lɨ sii²¹ Siria. 3 Jilee'²¹mo tsá² 'ná¹-a tsalíin² fu goo¹o 'e tsataai² ni jí². 4 'Wii'¹³ joon gacwo'í̱i̱¹ Sé³ fuu²¹ Nazaret náa¹ lɨ sii²¹ Galilea. Joon gangóo¹ fuu²¹ Belén, coon²¹ fuu²¹ náa¹ lɨ sii²¹ Judea. Do-o lɨ galiseein²¹ 'li̱i̱²¹² David tsʉ Sé³ do jaain²¹ jún² 'li̱i̱²¹² David. 5 Ngóo¹ fu Belén caan²¹mo coon'¹³ María 'e tsataai² ni jí². Nináa¹³a júu³ tya'a 'e tí² lɨ cui'² cwoo²¹o. Joongɨ nityéen²mo yʉʉn²¹. 6 Joon galí² la 'i̱i̱²¹² taain²¹² fu Belén joon do-o lɨ galiseein²¹ jóon¹ María. 7 'Ido-o jóon¹on 'láa² 'wii²¹². Joon gapaa'²¹ ni 'ido coon²¹ 'mɨ'². Joon gatyaa¹i coon²¹ tsi momóo¹ tsʉ jo sá² 'nú¹ lɨ ján³.

Jaain²¹ ángel jafee'¹³i tsá² 'in 'aai¹ joo'saa'²¹

8 Tyan'¹ fuu²¹ Belén ningɨ¹ coon²¹ poo²¹² tsá² 'in 'aai¹ joo'saa'²¹. Do-o nijoon¹o la coon²¹ 'woo¹ 'aa¹mo joo'saa'²¹ tya'a. 9 La tsifu joon gajnéi¹ jaain²¹ ángel tya' Ña'ñʉ'¹ʉ'. Joon la tøøi² 'oo² ñʉ'fú² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' gajná² joo'²¹ la cu'² lɨ' lɨ née¹i. 10 Joon lí̱i̱¹ gafoo'²¹i pe 'in ángel-gɨ do gajin'²in sɨi̱'²¹ɨ 'ido:
—Jo foo'¹³naa' tsʉ coon²¹ júu³ tyú²-ʉ 'e tyaan² 'e fuu²¹²uu 'naa' ilijløøi'³ jilee'²¹mo tsá². 11 Nano galiseein²¹ fuu²¹ goo¹o David jaain²¹ 'in jmá¹ tiin'¹³ 'naa' 'in sii²¹ CRISTO. Ña'ñʉ'¹ʉ' 'ii. 12 Lawa coon²¹ li² imáa¹³naa' 'in yʉʉn²¹ do raain¹ coon²¹ tsi momóo¹ sɨpaa'²¹i 'mɨ'² —jin'² 'in ángel do.
13 La tsifu joon co' lɨ siin'¹³ 'in ángel do joon gajnéi¹ fúui¹gɨ ángeles. Joon cwoo¹ 'maai'¹³ Dios. Joon jin'²in:
14 ¡Cwocwoo¹ 'maai'¹³ Dios jileei'²¹ 'in néei¹ ñʉ'fú²!
La joon jon ni 'wó² cwolisá² 'ii'²¹ tya' tsá² 'in jløøi'³ 'wii²¹² tya'a.
15 Joon mo ngalíin²in 'in ángeles do fu ñʉ'fú² 'in tsá² 'aai¹ joo'saa'²¹ do ga'láa² 'wii²¹² gasi̱i̱²¹ɨ ruu'²¹i:
—Moo²¹o'. Mojøø²¹ø' fu Belén jilaa'²¹ 'e nigalí² lo. Mojøø²¹ø' jilaa'²¹ 'e nigajin'² Ña'ñʉ'¹ʉ'.
16 Joon ngalíin²mo jmoono lí̱¹. Joon mo gatyalíin²in gatsee'²¹mo María coon'¹³ Sé³ joongɨ 'in yʉʉn²¹ do raain¹ tsi momóo¹. 17 Mo gat-see'²¹i gatya¹o júu³ jilaa'²¹ 'e ni-gajin'² 'in ángel do cwáain¹ tya' 'in yʉʉn²¹ do. 18 Joon jileei'²¹ 'in ganúu² lí̱i̱¹ tsa'goo²¹-tsi jilaa'²¹ júu³ tya' 'ido. 19 Joon María ti̱i̱'¹³ɨ-tsi ji-laa'²¹ 'elo. Joon ga'ɨ¹-tsi 'wii²¹² tya'a. 20 Joon 'in tsá² 'aai¹ joo'saa'²¹ do ngalíin²mo jløø'³mo cwáain¹ tya'a. Ngalíin²mo un'goo²¹o Dios. Cwoo¹o

'maai'13 Dios jilaa'21 'e niganúu2 joongɨ 'e niganii21. Tsʉ 'wii'13 jilaa'21-a nigalí2 la nigajin'2 'in ángel do sɨɨ'21ɨ 'ii.

Tsacøøi'13 tya' Jesús tyaa1a cwoo21 Dios Jmii21 'in yʉʉn21 Jesús

21 Mo gatí2 jñá2 jmɨɨ212 'e galiseein21 Jesús gajmaa1a tsacøøi'13 tya'a lí2 'ii. Joon gaunsii21 JESÚS jiin'13 la 'e nigajin'2 'in ángel do nigasɨɨ'21ɨ María la nʉ'gɨ 'e gacaain21 María Jesús.

22 Mo gatsiin1 jmɨɨ212 'e gauntyú1-i jiin'12 la tɨɨsi'2 tya' Moisés gangajée13mo Jesús fu Jerusalén 'e tyá2 cwoo21o Dios. 23 La lo-o gajmaa1a tsʉ 'wii'13 ni jí2 tya' Ña'ñʉ'1ʉ' jin'2: "Jileei'21 yʉʉn21 tsañʉʉ'1 'in liseein21 nifu jmaa1a tsá2 coon'21 tya' Ña'ñʉ'1ʉ'." 24 Gangalíin2mo gacwo'2o Ña'ñʉ'1ʉ' Dios jiin'13 la to2 tyʉ'2 ni jí2 tya'a. 'E jin'2 jí2 do 'e 'ná2 cwóo1i tsá2 canéei1 posɨɨ212 sɨ gái1 maa212 'ee lawa coon21 fa'1.

25 Jee212 jmɨɨ212 joon niseein21 Jerusalén jaain21 tsañʉʉ'1 sii21 Simeón. 'Ii jaain21 tsañʉʉ'1 'in tyúi1 coon'13 Dios. Lɨ́ɨ1 un'goo21 'ii Dios. Joongɨ sɨjan2o mi jó1 'in jmá2 tiin'13 tsá2 Israel. Joon 'in Espíritu Tyú2 tya' Dios siin'13mo coon'13 Simeón do. 26 Nigajin'2in Espíritu tya' Dios 'e jo ijúuin2 jiin'13 la jo mo nii21 Cristo 'in siin1in Ña'ñʉ'1ʉ'. 27 'In tsañʉʉ'1 lo gangó1 fu cwo'1 fee'1 si'2 Jerusalén to2 tyʉ'2 Espíritu Tyú2 tya' Dios. Joon mo gajalíin2in tsacøøi'13 tya' Jesús coon'13on fu cwo'1 'e jmáa1a jiin'13 la to2 tyʉ'2 ley. 28 Joon garɨɨn1 'in Simeón do 'in yʉʉn21 do. Joon gacwo'2o 'maai'13 Dios. Jin'2in:

29 Ña'ñʉ'1ʉ', lí2-i cwo'3'o júun2moo 'e tyú2-ʉ, tsʉ nigauntsiin1mo 'ii'21 'e gajmaa2'a coon'13 tsá2 tyi'i.

30 Nigamá1moo coon'13 unníi3oo 'in jmá2 tiin'13 tsá2,

31 'in nigasíin2un tyani jileei'21 tsá2.

32 Joon 'ino-o lɨ́ɨ1i lawa coon21 jɨ́2 'e jnéei2 tya' jileei'21 'in jo seein21 Israel.

Joon coon21 'e tyú2-ʉ tya' tsá2 tyi'i 'in seein21 Israel.

33 Sé3 coon'13 sáa3 Jesús lɨ́ɨ1 ganga'goo21-tsi jilaa'21 'e gajin'2 Simeón cwáain1 tya' xuui212 do. 34 La 'ɨɨ212 joon gataain'2 Simeón cwa'3 'ii. Joon gajin'2in sɨɨ'21ɨ María, sáa3 Jesús:

—'In yʉʉn21 lo 'yuui 'ii'21 'e jmáa1a 'e cɨɨ'12i tsá2 Israel sɨxʉ 'e róon2on 'ee. 'E joon lawa coon21 li2 'e lɨ́ɨ1 fúui1 'in faa'21 'laa'21 tya'a. 35 Coon'13 'e la joon 'e nilí2 xiiala 'ɨ1-tsi tsá2 la jaain21 la jaain21. Joon 'e tyi'nʉ-ʉ jilaa'21 'elo lawa coon21 ñí3 'e ga'í2 tsi alma tyi'i —jin'2 Simeón do.

36 Do-o jon 'yuu2i jaain21 tsamɨ́2 'in nisii21 Ana. Jamɨ́ɨ1ɨ jaain21 tsañʉʉ'1 sii21 Fanuel. 'Ido-o lɨ́ɨ1i tsá2 tya' coon21 poo212 tsá2 seein21 Israel 'in1 nisii21 Aser. Ana do-o tɨ́ɨ2i cwoo1o júu3 tya' Dios. Lɨ́ɨ1 natsáai2 tsʉ sɨmɨɨ212gɨ 'ii la mo gacui'2 cwoo21o. Joon dyía1 jiin21 nigacwoo21 coon'13 ñʉʉ'1 tya'a. 37 Joon nano ningóo1 dyajñúu2 jiin21 'ná1gɨ itsín1 coon21 cíein13 jiin'21in. Jo ga'woo2i 'e cwo'1 do. 'Yuu2i cwo'1 la 'woo1 tiin'13 la jmɨɨ1 'e untyú1i Ña'ñʉ'1ʉ'. Faa'21o júu3 tyú2 joongɨ jo gøø'21ø la tɨɨ2 si'2. 38 'In tsamɨ́2 do gangatyéein1 la tsifu joon. Joon mo ngayuui'13 gacwo'2o 'maai'13 Dios ga'láa2 'wii212 gafee'21i tsá2 cwáain1 tya' 'in yʉʉn21 Jesús do. Fee'21i jilee'21mo 'in sɨján2 'ii'21 iláa2mo 'in seein21 Jerusalén.

Nga'2mo Jesús fu Nazaret

39 Mo ngayuui'13 gauntsiin1 jilaa'21 'e tyʉ'2 to2 ni jí2 tya' Ña'ñʉ'1ʉ' gangaliin1mo fu Galilea. Gangalíin1in fu goo1o Nazaret. 40 Joon 'in yʉʉn21 do gacwán1mo. Lɨ́1gɨ

pí²-tsi joongɨ lɨ́¹gɨ 'øøi'²¹gɨ-tsi. Joon lɨ́ɨ¹ gauncwai'³ Dios 'ii.

Xuui²¹² Jesús 'yuui² cwo'¹ fee'¹ sii'² Jerusalén

41 Joon tsacøøi'¹³ tya'a la coon²¹ jiin²¹ tsalíin² Jerusalén 'e tsajøø² jmɨɨ²¹² sii²¹ pascua mo tii'¹³-tsi tsá² Israel mo gacwa'woo²¹i tsacøøi'¹³ tya'a Egipto. 42 Mo gatsín¹ Jesús dyatun¹ jiin'¹in ngalíin²mo coon'¹³ tsacøøi'¹³ tya'a fu Jerusalén jiin'¹³ la tɨɨsi'² 'e tɨ́² jmɨɨ²¹² do. 43 Mo gacɨɨ'¹²ɨ jaliin¹mo gatséi¹ jmɨɨ²¹² do 'in xuui²¹² Jesús do gajaan¹o fu cwo'¹ fee'¹ Jerusalén. Ce jiin'¹³ jo galili'³ tsacøøi'¹³ tya'a. 44 Ga'ɨ¹-tsi 'e jaa'¹³mo Jesús jee²¹² tsá² fúui¹ lɨɨlɨ́¹ do. La joon ngatáai² fu² coon²¹ jmɨɨ²¹². Joon ga'naa'¹²i jee²¹² tsaruu'²¹i coon'¹³ jileei'²¹ 'in cwii¹ingɨ. 45 Pe jo gatsee'²¹i. Joon ngalíin²mo túun¹ fu Jerusalén 'e tsa'nee'¹³i 'ido fu joon.

46 Joon mo gatsín¹ 'nɨ¹ jmɨɨ²¹² joongɨ gatsee'²¹i 'ido fu inʉʉ cwo'¹ do. Tyíin¹³in jee²¹² tɨfo'² tya' ley nuu¹u joongɨ ungɨɨ¹ɨ 'ido. 47 Jileei'²¹ 'in nuu¹u júu² tya'a lɨɨ¹ tsa'goo²¹-tsi jilaa'²¹ júu³ cwáain¹ cwoo¹ Jesús coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'øøi'²¹-tsi. 48 Mo ganí²i tsacøøi'¹³ tya'a 'ii lɨɨ¹ ganga'goo²¹-tsi. Joon gajin'² sáa³a:

—Yʉʉn²¹ tyiia, ¿'ee lɨ' gacwoo'¹³'o jna'a fa'í³ la no? Ñʉ'²'ʉ coon'¹³ jna lɨɨ¹ cu'²-tsii'i naga'nee'¹³na'a 'nʉ.

49 Joon gasɨɨ'²¹ Jesús 'ii:

—¿'Ee lɨ' 'naa'²¹naa' jna? ¿Tɨ jo ñí²ii' 'e 'ná²a jmá³aa jilaa'²¹ to² 'e nicwo¹ Ñʉ'³ʉʉ jmáa³aa?

50 Pe tsacøøi'¹³ tya'a jo ga'øøi'²¹-tsi 'e gajin'² Jesús gasɨɨ'²¹ɨ 'ii.

51 Joon gangaliin¹mo coon'¹³ Jesús fu Nazaret. La joon galinʉʉ'¹³ʉ to² tyʉ'²ʉ. Pe sáa³o jo ga'ín¹-tsi jilaa'²¹ 'elo. 52 La joon Jesús lɨ́ɨ¹ tyʉ́² gacwáan¹in. Joongɨ 'øøi'²¹gɨ-tsi. 'Yaa¹mo-tsi Dios coon'¹³ Jesús. La joon jon 'yaa¹mo-tsi jileei'²¹ tsá² coon'¹³ Jesús.

3

Cwoo¹ júu³ Wó³ saai¹ tsá² jmɨɨ²¹ lɨ jo 'in tsá² seein²¹

1 Ningóo¹ dya'ñá² jiin²¹ 'e Tiberio 'in tyíin¹³ Roma lɨ́ɨ¹i tsaa'to² nifu. Joon Poncio Pilato-gɨ lɨ́ɨ¹ tsaa'to² fu Judea. Joon Herodes-gɨ lɨ́ɨ¹ tsaa'to² fu Galilea. Joon ruu'²¹i dogɨ sii²¹ Lii²¹² tyʉ'²ʉ to² fu Iturea coon'¹³ lɨ sii²¹ Traconite. Joon Lisanias lɨ́ɨ¹ tsaa'to² fu Abilinia. 2 Joon Anás coon'¹³ Caifás lɨ́ɨ¹ untsá² 'in tyíin¹gɨ nifu. La 'ɨɨ²¹² joon taain²¹² Wó³ jóon¹ Zacarías coon²¹ lɨ jo 'in tsá² seein²¹. Joon gacwo'²o Dios 'ii coon²¹ júu³ 'e tya¹ tsá². 3 Joon Wó³ gangɨ́ɨ¹i la caain²¹ co' tɨ' jmɨɨ²¹ Jordán 'e sɨɨ'²¹ɨ tsá² 'e 'ná²-a unsɨɨ¹i 'e 'ɨ¹-tsi jilaa'²¹ 'e gó² joon 'ná²-a saai²¹ jmɨɨ²¹. Joon la joon 'íin²mo tsaa² tya'a. 4 'Elo-o gauntiin'¹³mo jiin'¹³ la jin'² ni jí² 'e gajmaa¹a 'in gacwo¹ júu² tyʉ́² ca lɨɨ²¹² 'in sii²¹ Isaías:

Tá² coon²¹ ni'oo¹o jaain²¹ tsá² fu coon²¹ lɨ jo 'in tsá² seein²¹. Nijin'²in:

"'Ijó¹ Ña'ñʉ'¹ʉ'. Tyaa²aa' tyʉ́² tyii' i'ii'²¹moo' 'ii.
Tsáa¹mo-'oo' 'e tyú¹moo'.
Jmáa²aa' fu uncwii²¹ tyii' lawa coon²¹ fu¹ coon²¹ tsáa¹.
5 Unrøø¹moo' jilaa'²¹ juu'¹³ cwó².
'E unrøø²¹moo' jilaa'²¹ po'³ moo'²¹.
Joongɨ fu¹ tuu'²¹ nijmaa²aa' tsáa¹.
Jilaa'²¹ fu¹ gó² 'ná² lí² røø²¹.
6 Joon jileei'²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹ ni ní²o xiiala tiin'¹³ Dios tsá².'"

Jin'² jí² tya' Dios do.

7 Mo tsalíin² tsá² 'e saai¹ Wó³ 'ii jmɨɨ²¹ joon jin'²in Wó³:

—¡Tsá² 'in coon'²¹ tsá² to² 'naa'! ¿'Iin nigasɨɨ'¹³ 'naa' 'e laa²¹²naa'

yaanaa' jee^{212} coon^{21} wúu^{1} 'e nijatyéein^{1}? 8 Cwojmáa^{2}aa' jiin'^{13} la tɨ́ɨi^{2} jmá^{1} 'in nigajo'^{2}-tsi. Joon jo 'ɨ^{1}-'oo': “Jo 'e tsangɨɨ^{1}na' tsʉ jún^{2} tya' 'lɨɨ^{212} Abraham jna'”, tsʉ fuu^{212}uu 'naa' 'e ca 'e cuun^{212} roon^{1} lo lí^{2} jmá^{2} Dios jún^{2} tya' 'lɨɨ^{212} Abraham. 9 Dios nityaa^{1} tyú^{2} ñityí^{2} tya'a 'e tyʉ'^{2}ʉ 'mó^{2}, joon jilaa'^{21} 'mó^{2} 'e jo cwó^{2} 'oofuu^{21} tyú^{2} tya'a ityʉ'^{2}o joon ijún^{2} coon'^{13} jɨ́^{2} —jin'^{2} Wó^{2}.

10 Joon gaunngɨɨ^{1}ɨ 'in tsá^{2} do 'ii jin'^{2}in:

—¿'Ee-gɨ 'ná^{2} jmoo^{21}o'on jon?

11 Wó^{2}gɨ gajin'^{2}in sɨɨ'^{21}ɨ 'ido:

—Jileei'^{21} 'in 'oo^{1}o túnn^{2} 'mɨ'tyi'^{2} 'ná^{2}-a cwo'^{1}o coon^{21} tya' 'in jo 'oo^{1}o coon^{21} tí^{2}.

12 Gajalíin^{2}mo jon 'inlɨ́ɨi^{13} 'in cón^{2} 'laa'^{13} tya' 'e 'nɨɨ^{1} tsá^{2} wa'a 'e saai^{21} jmɨɨ^{21}. Joon gaunngɨɨ^{1}ɨ, jin'^{2}in sɨɨ'^{21}ɨ Wó^{2}:

—Tɨfo'^{2}, ¿'ee 'ná^{1} jmó^{3} jna'a?

13 Joon gajin'^{2} Wó^{3}:

—Jo mí^{2}ɨi' lɨ́ɨi^{1}gɨ jiin'^{13} la 'ii'^{21} na tyan^{1}.

14 'Inlɨ́ɨi^{13}gɨ 'láa^{2} gaungɨɨ^{1}ɨ 'ii jin'^{2}in:

—Jna'gɨɨ'ɨ, ¿'ee-gɨ 'ná^{2} jmoo^{21}o'o?

Joon gajin'^{2} Wó^{3}:

—Jo tɨ' tyíi^{2}ii' coon^{21} tí^{2} tya' doñi'iin tyitsaai^{212}, jogɨ tyíi^{2}ii' cuu^{2} coon'^{13} tajúu^{3}. Cwoli'yaa^{1}mo-'oo' jiin'^{13} la 'lee'^{13}naa'.

15 'In tsá^{2} do téein^{2} 'áai^{1} sɨjáan^{13}an. Joon 'ɨ^{1}-tsi wana jon' Wó^{2} no lɨ́ɨi^{2} Cristo 'in sín^{1} Dios. 16 Pe Wó^{3} dogɨ gajin'^{2}in sɨɨ'^{21}ɨ jileei'^{21}:

—Jna-a, 'e la ja'^{2}mo jiin'^{13} coon'^{13} jmɨɨ^{21} saa^{2}na 'naa' jmɨɨ^{21}. Pe jó^{1}-o jaain^{21} 'in cwói^{1} Espíritu Tyú^{2} tya' Dios 'in ngɨ́^{1} coon'^{13} 'naa'. Joon iuntyú^{1}mo 'naa' coon'^{13} coon^{21} lawa coon^{21} jɨ́^{2}. Joon 'oo^{1}gɨ 'ii'^{21} lagɨ jna ce jiin'^{13} jo tɨ́ɨi^{2}na 'e sii'^{13}ii loo^{21} tsi mɨɨ^{212}ɨ. 17 'Ijó^{1}o ijmáa^{1}a la jmoo^{1} tsá^{2} mi untyʉʉ^{21} trigo. Mo untyʉʉ^{21} trigo do tyii'^{13}o jilaa'^{21} jún^{2} tyú^{2} joon coon^{1}o fu tya'a. Pe jilaa'^{21}gɨ tyi^{1} dya'^{2}o ni jɨ́^{2} lɨ jo guu^{21}.

18 Coon'^{13} láai^{2}gɨ júu^{3} la lo-o ga'e'^{2} Wó^{3} tsá^{2} júu^{3} tyú^{2}. 19 Joon ca-gɨ tsaa'to^{2} Herodes gajíin^{2}mo tsʉ 'wii'^{13} Herodes do tyíin^{13}in coon'^{13} Herodías tsamí^{2} tya' ruu'^{21}i Lii^{212} lawa tsamí^{2} tya'o. Gajíin^{2}mo jon 'wii'^{13} jilaa'^{21}gɨ 'e gó^{2} nigajmaa^{1}a. 20 Joon coon'^{13} jilaa'^{21} 'elo-o gajmaa^{1}a 'e gó^{2}gɨ ca gataan'^{12}in Wó^{3} 'nʉñí^{3}.

Saai^{1} Wó^{3} Jesús jmɨɨ^{21}

21 La nʉ'gɨ 'e lí^{2} jilaa'^{21} 'elo mo gangɨ^{1} Wó^{3} saai^{1} tsá^{2} jmɨɨ^{21} joon gasaa^{1}mo jon Jesús jmɨɨ^{21}. Joon la 'ɨɨ^{212} cwo'^{2}o 'maai'^{13} Dios ganó^{1} 'ooñʉ'fú^{2}. 22 Joon 'in Espíritu Tyú^{2} tya' Dios gajngáa^{1}i lɨ́ɨi^{1} maa^{212} fu lɨ siin'^{13} Jesús. Joon ganúu^{2} coon^{21} júu^{3} jó^{1} fu ñʉ'fú^{2} 'e jin'^{2}:

—'Nʉ-ʉ yʉʉn^{21} tyiia 'in 'iin^{212}na.

Jileei'^{21} 'lɨɨ^{212} tsacøøi'^{13} tya' Jesucristo

23 Ningóo^{1} Jesús jiin'^{13} dyadya^{1} jiin'^{1}in xʉlɨ́ɨ^{1} xʉxaai^{1} la mo ga'láa^{2} 'wii^{212} cwoo^{1}o júu^{3} tyú^{2} tya' Dios. Jiin'^{13} la 'øøi'^{21}-tsi tsá^{2} 'e 'ii jóon^{1}on Sé^{3}. Sé^{3} do-gɨ jóon^{1}on Elí. 24 Elí do-gɨ jóon^{1}on Matat. Matat do-gɨ jóon^{1}on Leví. Leví do-gɨ jóon^{1}on Melqui. Melqui do-gɨ jóon^{1}on Jana. Jana do-gɨ jóon^{1}on Sé^{3}. 25 Sé^{3} do-gɨ jóon^{1}on Matatías. Matatías do-gɨ jóon^{1}on Amós. Amós do-gɨ jóon^{1}on Nahum. Nahum do-gɨ jóon^{1}on Esli. Esli do-gɨ jóon^{1}on Nagai. 26 Nagai do-gɨ jóon^{1}on Maat. Maat do-gɨ jóon^{1}on Matatías. Matatías do-gɨ jóon^{1}on Semei. Semei do-gɨ jóon^{1}on Sé^{3}. Sé^{3} do-gɨ jóon^{1}on Judá. 27 Judá do-gɨ jóon^{1}on Joana. Joana do-gɨ jóon^{1}on Resa. Resa do-gɨ jóon^{1}on Zorobabel. Zorobabel do-gɨ jóon^{1}on Saltiel. Saltiel do-gɨ jóon^{1}on Neri. 28 Neri do-gɨ jóon^{1}on Melqui. Melqui do-gɨ jóon^{1}on Adi.

Adi do-gɨ jóon¹on Cosam. Cosam do-gɨ jóon¹on Elmodam. Elmodam do-gɨ jóon¹on Er. 29 Er do-gɨ jóon¹on Josué. Josué do-gɨ jóon¹on Eliezer. Eliezer do-gɨ jóon¹on Jorim. Jorim do-gɨ jóon¹on Matat. 30 Matat do-gɨ jóon¹on Leví. Leví do-gɨ jóon¹on Simeón. Simeón do-gɨ jóon¹on Judá. Judá do-gɨ jóon¹on Sé³. Sé³ do-gɨ jóon¹on Jonán. Jonán do-gɨ jóon¹on Eliaquim. 31 Eliaquim do-gɨ jóon¹on Melea. Melea do-gɨ jóon¹on Mainán. Mainán do-gɨ jóon¹on Matata. Matata do-gɨ jóon¹on Natán. 32 Natán do-gɨ jóon¹on David. David do-gɨ jóon¹on Isaí. Isaí do-gɨ jóon¹on Obed. Obed do-gɨ jóon¹on Booz. Booz do-gɨ jóon¹on Salmón. Salmón do-gɨ jóon¹on Naasón. 33 Naasón do-gɨ jóon¹on Aminadab. Aminadab do-gɨ jóon¹on Aram. Aram do-gɨ jóon¹on Esrom. Esrom do-gɨ jóon¹on Fares. Fares do-gɨ jóon¹on Judá. 34 Judá do-gɨ jóon¹on Jacob. Jacob do-gɨ jóon¹on Isaac. Isaac do-gɨ jóon¹on Abraham. Abraham do-gɨ jóon¹on Taré. Taré do-gɨ jóon¹on Nacor. 35 Nacor do-gɨ jóon¹on Serug. Serug do-gɨ jóon¹on Ragau. Ragau do-gɨ jóon¹on Peleg. Peleg do-gɨ jóon¹on Heber. Heber do-gɨ jóon¹on Sala. 36 Sala do-gɨ jóon¹on Cainán. Cainán do-gɨ jóon¹on Arfaxad. Arfaxad do-gɨ jóon¹on Sem. Sem do-gɨ jóon¹on Noé. Noé do-gɨ jóon¹on Lamec. 37 Lamec do-gɨ jóon¹on Matusalén. Matusalén do-gɨ jóon¹on Enoc. Enoc do-gɨ jóon¹on Jared. Jared do-gɨ jóon¹on Mahalaleel. Mahalaleel do-gɨ jóon¹on Cainán. 38 Cainán do-gɨ jóon¹on Enós. Enós do-gɨ jóon¹on Set. Set do-gɨ jóon¹on Adán. Joon 'in Adán do jóon¹on Dios 'ii.

4

Satanás coon²¹on cwáain¹ 'e jmoo¹o Jesús coon²¹ lɨ jo 'in tsá² seein²¹

1 Jesús røø²¹mo 'in Espíritu Tyú² tya' Dios gacɨɨ'¹²ɨ fu tɨ' jmɨɨ²¹ Jordán. Joon 'in Espíritu do-o gangajéei¹ 'ii coon²¹ lɨ jo 'in tsá² seein²¹. 2 Do-o gateen¹in tunló¹ jmɨɨ²¹². Jo 'ee gagøø'²¹ø jiin'¹³xʉ. Jee²¹² jmɨɨ²¹² joon gatsaa²¹² un'aa²i. Joon Satanás do gacón²du cwáain¹ xiiala lɨ́ɨi² Jesús. 3 Joon gajin'² Satanás do gasɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—Wana Jóon¹ Dios 'nʉ jmaa²'a 'e cuun²¹² lo lɨ́¹ 'iñi'¹.

4 Pe Jesús-gɨ gañii¹i:

—Jin'² ni jí² tya' Dios: “Jon'¹ jiin'¹³ coon'¹³ 'iñi'¹ 'e seein²¹ tsá², ca-gɨ jilaa'²¹ júu³ tya' Dios seein²¹ tsá².”

5 Joon gangajéei Satanás do Jesús coon²¹ moo'²¹ ñíi¹ lí². Joon ga'e'²e Jesús coon²¹ catá² la tøøi² fuu²¹ 'e sá² ni cwoo'¹³ juncwii²¹. 6 Joon gajin'²:

—Nicwo'³oo 'nʉ jilaa'²¹ 'ii'²¹ tya' jilaa'²¹ 'e fuu²¹ lo coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'ya'³gɨ tya'a. Tsʉ jna niga'ii'¹³na jilaa'²¹ 'elo. Joon cwo'³oo doñi'iin 'in 'yaai¹-tsii. 7 Cwo'³oo 'nʉ wana sii'¹³'i 'wojni'²'i tyaní³ii joongɨ mɨ'³'ɨ tyaní³ii.

8 Pe Jesús-gɨ gañii¹i:

—Jeen'¹³mo'o coon'²¹on coon'¹³ jna. Satanás 'nʉ. Tsʉ ni jí² tya' Dios jin'²: “Un'goo²¹ 'naa' jiin'¹³ 'ña'-o Dios. Joon untiin'¹³moo' jiin'¹³ la to² tyʉ'² 'ii.”

9 Mo ngayuui'¹² joon Satanás do gangajéei¹ Jesús fu Jerusalén. Joon gasaa¹i tɨ yʉ' cwo'¹ fee'¹ do. Joon gajin'² Satanás gasɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—Wana Jóon¹ Dios 'nʉ cwó² cwotee'²'u ni 'wó² 10 tsʉ ni jí² tya' Dios jin'²:

Dios cwoo²¹ 'ii'²¹ 'e jalíin² ángeles tya'a 'e 'aa¹i 'nʉ.
11 Nisaan'²¹in 'nʉ coon'¹³ cwoo²¹o. Joon jo liwúui¹ tɨɨ'¹³'ɨ coon'¹³ cuun²¹².

12 Jesús-gɨ gajin'²in:

—Jin'²in jon ni jí² tya' Dios: “Jo jmaa²'a litsáai¹-'o'o Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios.”

13 Mo jo gatsaa'²¹a Satanás 'e jmaa²¹gɨ coon'¹³ Jesús gangawíin²mo coon'¹³ Jesús coon'²¹ sii'¹³.

Jesús 'láa² 'wii²¹² to² tya'a fu Galilea

14 Jesús do nga'²mo fu Galilea røø²¹mo 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios. Joon líi¹ faa'²¹ tsá² 'wii²¹² tya'a la caan²¹mo co' do. 15 Joon Jesús ga'e'³e tsá² tsi inʉʉ la caan²¹mo cwo'¹ sinagoga. Joon jilee'²¹mo untyúi¹ 'ii la caan²¹mo do.

Jesús ngaa'¹²i fu Nazaret

16 Joon gangai'² Jesús fu Nazaret. Fuu²¹ do-o lɨ gacwáan¹in. Joon mo gatɨ́² jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá² ngaa'¹³i fu cwo'¹ sinagoga tya' tsá² Israel si'² do jiin'¹³ la tɨɨsi'² tya'a. Joon gajmaa¹a siin'¹²in 'e faa'²¹a jí² taa'¹³ júu³ tyʉ́² tya' Dios. 17 Joon gacwo'² tsá² 'ii coon²¹ jí² tya' 'in gafaa'²¹ júu³ tyʉ́² ca lɨɨ²¹² sii²¹ Isaías; joon mo ganá¹ joon gatsaa'²¹a coon²¹ lɨ jin'² la lo:

18 In Espíritu Tyʉ́² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' ngɨɨ¹
coon'¹³ jna
tsʉ nigauntyú¹mo jna 'e cwó²oo júu³
tyʉ́² tya'a tya' jileei'²¹ tsá²
tañíi².
Joongɨ 'e jmáa³aa júu³ xiiala iláa²mo
jileei'²¹ 'in sɨjnɨ́ɨi¹³.
Joongɨ unjnaa¹ unni² jileei'²¹ tsá²
'in tíuui².
Joongɨ jmáa³aa tiin'¹³ jileei'²¹ tsá² 'in
jmaai'²¹ tsá².
19 La joon lisá²-a júu³ 'e gacwaa²¹²
jiin²¹ mo jmoo¹o Ña'ñʉ'¹ʉ' 'e
tyʉ́²-ʉ tya' tsá².

20 Mo ngayuui'¹² joon gajni¹ Jesús 'e jí² do joon gacwo'²o 'in tsá² 'in uncoon'¹³ 'in tyʉ'² to² cwo'¹ do. Joon gacwoo²¹-o. Joon jilee'²¹mo 'in tsá² taai² cwo'¹ do jøøi² Jesús 'áai¹. 21 Joon ga'láa² Jesús 'wii²¹² gafaa'²¹a jin'²in:

—Nano-o nigatsín¹mo 'e jin'² ni jí² tya' Dios lo tyaní²ii' —jin'² Jesús.

22 Jilee'²¹mo tsá² faa'²¹ a tyʉ́² tya' Jesús. Joongɨ lɨ́ɨ¹ tsa'goo²¹tsi júu³ 'ya'² 'e sɨɨ'²¹ Jesús 'ii. Joon gaunngɨɨ¹ɨ la 'oo'²¹ jee²¹² 'ii. Jin'²in:

—¿Tɨ jon' 'in lo-o 'in jóon¹ Sé³ do?

23 Joon gasɨɨ'²¹ɨ Jesús 'ii:

—'E la ja'²mo ifu'³naa' jna 'e júu³ lo: “Tɨmɨ́¹, un'láai² 'wo'o.” Joongɨ 'e fú²uu' jna: “Jilaa'²¹ 'e ganʉʉ²¹ʉ'ʉ 'e gajmaa²'a fu Capernaum jmaa²'a jon fuu²¹ góo²'o lo.”

24 Joon gafaa'²¹gɨ Jesús gasɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', ce jiin'¹³ jaain²¹ tsá² 'in gacwo¹ júu³ tyʉ́² jo faa'²¹ tsagoo¹o tyʉ́² tya'a. 25 'E ja'²mo fuu²¹²uu 'naa' 'e fúui¹ 'yiia'nɨ́ɨ² 'in seein²¹ fu Israel mo gacwo¹ jaain²¹ tsá² sii²¹ Elías júu³ tyʉ́² tya' Dios. Joon jo gajó² jmɨ́¹ 'nɨ¹ jiin²¹ tsi ca'no'³. Joon lɨ́ɨ¹ galisá² 'oo² la caain²¹ fuu²¹. 26 Pe Dios jo gasii¹in Elías tya' jiin'¹³ jaain²¹ 'yiia'nɨ́ɨ² 'in néei¹ fu Israel do. Gasii¹mo Dios 'ii tya' jaain²¹ 'yiia'nɨ́ɨ² 'in seein²¹ fu lɨ sii²¹ Sarepta tyan' co' fuu²¹ Sidón. 27 Lɨ́ɨ¹ jon seein²¹ tsatsaa'¹³ jgøøi'¹³ fu Israel jee²¹² jmɨɨ²¹² tya' tsá² gacwo¹ júu³ tyʉ́² sii²¹ Eliseo. Pe jiin'¹³ jaain²¹ jo ga'láai². Jiin'¹³ Naamán 'in seein²¹ lɨ tyʉ'² to² Siria gaun'láai² Eliseo —jin'² Jesús.

28 Mo ganúu² jileei'² 'in tsá² táai² cwo'¹ do jilaa'²¹ 'elo lɨ́ɨ¹ gatɨ́² 'nii'²¹-tsi. 29 Joon garóon². Joon gatyii¹mo Jesús fu caluu²¹² fuu²¹ do. Joon gangajée¹³i Jesús fu coon²¹ yʉ' moo'²¹ lɨ náa¹ fuu²¹ do. Do-o la mo 'iin²¹²in 'e 'lee'¹²i Jesús fu tyi² xá² do. 30 Pe Jesús-gɨ gangɨ́ɨ¹i túnn² tsa'¹ jee²¹² 'ii. Joon ganga'¹mo.

Jesús un'láai² jaain²¹ tsá² 'in 'yuui² 'in 'lɨɨi'³ alma tya'a

31 Joon gangó[1] Jesús fuu[21] Capernaum, coon[21] fuu[21] náa[1] lɨ sii[21] Galilea. Joon do-o gajaan[1]an 'e'[2]e tsá[2] fu inʉʉ cwo'[1] sinagoga mo tɨ́[2] jmɨɨ[212] 'ii'[21] 'woo'[21] tsá[2]. 32 Lɨ́ɨ[1] tsa'goo[21]-tsi tsá[2] jilaa'[21] 'e 'ee[1]e tsʉ 'wii'[13] faa'[21]a lawa jaain[21] 'in 'oo[1]o to[2].

33 Cwo'[1] do-o 'yuui jaain[21] tsá[2] 'in 'yuui[2] 'in 'lɨɨi'[3] alma tya'a. Joon ga'oo[1]o jin'[2]in:

34 —Túʉi[1] jna'a. ¿'Ee lɨ' 'u'[1]'u jee[212] jna'a, Jesús tsá[2] Nazaret? ¿Tɨ ñi'[2]'i 'e untyee[1]u jna'a? Ñí[2]oo 'iin 'nʉ. 'In tyú[1]mo tya' Dios 'nʉ —jin'[2] 'in 'lɨɨi'[3] do.

35 Pe Jesús gajíi[2]in 'in espíritu gó[2] do. Joon gajin'[2]in:

—¡Ca tii[2]! ¡Tiuui[2] 'in tsañʉʉ'[1] lo!

Joon 'in espíritu gó[2] do gajmaa[1]a cɨɨ'[21]mo 'in tsañʉʉ'[1] do ni 'wó[2] tyani jileei'[21] 'in táai[2] do. Joon gacwo'ɨ́ɨ[1]o 'in espíritu gó[2] 'ii. Ce jiin'[13] coon[21] 'e gó[2] jo gajmee'[21]i. 36 Joon jilee'[21]mo gafoo'i[1]. Joon gasɨɨ'[21]ɨ ruu'[21]i:

—¿'Ee-gɨ júu[3] 'elo? ¿'Ee to[2] 'oo[1]o 'in tsañʉʉ'[1] lo? ¡Jøø[2] xiiala tyʉ'[2]ʉ to[2] 'in espíritu gó[2] do, gatyʉ'[2]ʉ to[2] 'woo[1]i, joon ga'woo[1]mo!

37 Joon lɨ́ɨ[1] faa'[21] tsá[2] tya' Jesús la caan[21]mo co' do.

Un'láai[2] Jesús 'yiiaunsáa[3] Simóoi[13], 'in sii[21]o jon Tʉ́[3]

38 Joon gacwo'ɨ́ɨ[1] Jesús fu cwo'[1] do. Joon gangaa'[12]i fu tya' Simóoi[13]. Joon 'in 'yiiaunsáa[3] Simóoi[13] nitsaa'[13]o joongɨ 'yʉ tyíi[2]mo. Joon gamɨɨ[1]ɨ tyani Jesús 'wii[212] tya' 'ido. 39 Joon gangatyéen[1] Jesús tyani lɨ raain[1] 'ido. Joon ga'wó[2] 'e tyíi[2]in do. Joon gajeen'[21]mo. La tsifu joon garóon[2]o joon ga'láa[2] 'wii[212] 'e unjíi[1]mo 'in tsá[2] do.

Un'láai[2] Jesús fúui[1] tsatsaa'[13]

40 Mo gayoin'[2] ñi'[1] jileei'[21] 'in 'aai[1] tsatsaa'[13], coon'[13] 'láai[2] nii[2] jmoowúu[1] 'e tyaan[1] tsá[2] gangajée[13]i lɨ siin'[13] Jesús. Joon gauntsii[1]i Jesús cwoo[21]o tya' 'ido. Joon gaun'láa[2]mo fúu[1]mo tsatsaa'[13]. 41 Joongɨ ga'wooi[1] 'in 'lɨɨi'[3] taai[2] alma tya' tsá[2]. Joon mo ga'woo[1]i gajin'[2]in:

—Jóon[1] Dios 'nʉ.

Pe Jesús-gɨ gajii[2]mo 'ido, jo gacwo[1]gɨ faa'[21] 'ido tsʉ ñii[21] 'in 'lɨɨi'[3] do 'e 'ii-o Cristo.

Jesús cwoo[1] júu[3] fu Galilea

42 Mo gajná[2] jmɨɨ[212] Jesús do gacwo'ɨ́ɨ[1]o 'e fuu[21] do. Joon gangóo[1] coon[21] lɨ 'ña'a. Pe 'in tsá[2] do ga'na'[2]mo 'ii. Joon gatyalíin[2]mo lɨ siin'[12] Jesús. 'Iin[212]in jnii'[21]i wa'a jo tsáa[1]a. 43 Pe Jesús-gɨ gajin'[2]in:

—'Ná[2]-a cwóo[3]oo júu[3] tyʉ́[2] tya' xiiala tyʉ'[2] Dios to[2] tsá[2] ce jilaa'[21] fuu[21] tsʉ 'wii'[13] cwáain[1] la lo-o gagoo[212]oo.

44 La joon gangɨ́[1] Jesús cwoo[1]o júu[3] tyʉ́[2] la caain[21] cwo'[1] sinagoga lɨ san'[2] Galilea.

5

Tsá[2] saain'[2] joo'[21] jmɨɨ[21] coon'[13] 'ii'[21] tya' Jesús

1 Coon'[21] naa'[13] galɨ́[2] siin'[13] Jesús tɨ' jmɨɨ[21] tyíia[1] lɨ sii[21] Genesaret. Joon lɨ́ɨ[1] fúui[1] tsá[2] gatyalíin[2]. Joon lɨ' cuu'[12] lɨ' lɨ siin'[21] Jesús tsʉ 'iin[212]in núu[1]un júu[3] tyʉ́[2] tya' Dios. 2 Joon ganí[2] Jesús túu[2] barco lɨ́ɨi[2] sɨ'ɨ́ɨ[13] co' do. Jo 'in tsafii[212] do seein[21]. Ni'woo[21]mo caluu[212] run'[2]un núʉ[3] tya'a[1]. 3 Joon ga'í[2] Jesús tsi coon[21] barco do 'e nitya' Simóoi[13]. Joon gatyʉ'[2] Jesús to[2] nga'ii[21] 'ido ga'la'[2]gɨxʉ 'e barco do tɨ tsigɨ jmɨɨ[21]. Joon gacwó[1] Jesús tsi barco do. Joon ga'láa[2] wii[212] 'e'[2]e tsá[2] júu[3] tyʉ́[2] tɨ lɨ tyíin[1]in do. 4 Mo ngayuui'[13] ga'e'[2]e tsá[2], joon gasɨɨ'[21]ɨ Simóoi[13]:

—Tyán[2] barco lo tɨ lɨ 'o'[2] jmɨɨ[21]. Joon 'ɨ́ɨ[3]ɨɨ' núʉ[3] tyii'. Joon saan'[13]naa' joo'[21] jmɨɨ[21].

5 Simóoi[13]gɨ gañii[1]i:

—Tɨfo'², la tøøi² 'woo¹ niga-jmoo²¹o'o to² saain'²¹ joo'²¹ pe coonti jo 'in mo taan'¹³na'a. Pe nano 'wii'¹³ tyʉ'²gɨ'ɨ to² 'íi³duu núʉ³ tyiia.

6 Mo ngayuui'¹³ gajmaa¹a la joon líi¹ fúui¹ joo'²¹ jmɨi²¹ galɨ'¹ɨ ca ga'gɨi²¹ núʉ³ do. 7 Joon gajmaa¹a li² gasɨi'²¹ɨ 'in tsá² ngɨ¹ coon'¹³on do, 'in taai² barco coon²¹ do 'e tsaliin² tsaun-coon'¹³on. Gajalíin²mo. Joon gaun-røø¹mo la jɨ tún² barco ca xʉʉ jo gatá². 8 Mo ngayuui'¹³ 'elo Simóoi¹³ Tú³ gasii'²¹i wojníi¹i tyani Jesús. Joon gajin'²in:

—Túʉi² jna Ña'ñʉ'¹ʉ' tsʉ jaain²¹ 'in 'oo¹o tsaa² jna.

9 Simóoi¹³ do líi¹ ganga'goo²¹-tsi coon'¹³ 'in catyaai²gɨ 'in téein² coon'¹³ do mo ganii² jileei'²¹ joo'²¹ jmɨi²¹ do. 10 Líi¹ jon ganga'goo²¹-tsi Jacobo coon'¹³ Wó³ jóon¹ Zebedeo. 'Ii jmoo¹o to² caain²¹ coon'¹³ Simóoi¹³ do. Pe joon gasɨi'²¹ Jesús Simóoi¹³ do:

—Jo foo'¹³naa'. La mo jée¹ jmoo²oo' to² saain'²¹ joo'²¹ jmɨi²¹ pe nano jmáa³aa' to² tyiia saan'¹³naa' tsá².

11 Joon gatyii²¹ barco do fu tɨ' jmɨi²¹. Do-o gasáa¹a coon'²¹ tyaa¹. Joon ngalíin²mo coon'¹³ Jesús.

Un'láai Jesús jaain²¹ tsá² líi¹ jgøøi'²¹

12 Gatyía¹ Jesús coon²¹ fuu²¹. Joon ganíi² jaain²¹ tsañʉʉ'¹ líi¹ jgøøi'²¹ 'ii. Joon gasii'²¹i moojníi¹i ca ni 'wó² tyani Jesús. Joon gamɨi¹ɨ tyani Jesús, gajin'²in:

—Ña'ñʉ'¹ʉ', wa' 'iin²¹²u'un lí²-i un'láa²u jna.

13 Joon gason'¹ Jesús tya' 'ido. Gajin'²in:

—'Iin²¹²moo un'láa²na 'nʉ. Jmáa³oo 'láa²-o —jin'² Jesús.

La tsifu mo gajin'²in 'elo gajeen'²¹mo 'e jgoo'²¹ do tya'a. 14 Joon gatyʉ'² Jesús to² 'e jo 'in sɨi'²¹ɨ ce jiin'¹³ jaain²¹. Gasɨi'²¹o 'ido:

—Cwoo²'o jiin'¹³ tyani untsá². Joon untyúi¹ 'wo'o coon'¹³ to² 'e nigatyʉ'² Moisés. Coon'¹³ 'e la joon liñí² tsá² 'e niga'láa²mo'o.

15 Jin'² Jesús sɨi'²¹ɨ 'in tsá² do la do, pe jilaa'²¹ 'e tyú² 'e jmoo¹ Jesús 'áai¹gɨ gafaa'²¹ tsá² tya'a. Joon fúui¹gɨ tsá² licaain²¹ janúʉ² júu³ tya'a, joongɨ 'e un'láa²i Jesús 'ii coon'¹³ jmoowúu¹ 'e tyaan¹an. 16 Pe Jesús gatyíin¹mo 'ña'a coon²¹ lɨ jo 'in tsá² seein²¹. Joon do-o ngafee'¹³i Dios.

Un'láai² Jesús jaain²¹ tsá² sɨtsʉʉ'¹³ cwoo²¹ tɨi²

17 Coon²¹ jmɨi²¹² 'yuui Jesús coon²¹ tsi inʉʉ 'e'²e tsá². Joon néei¹ 'in líii¹³ tsá² farisɨo coon'¹³ tɨfo'² tya' ley 'in nijalíin² la caain²¹ co' Galilea coon'¹³ Judea coon'¹³ Jerusalén. Coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Dios jmoo¹o Jesús un'láai² jileei'²¹ tsat-saa'¹³. 18 La 'ɨi²¹² joon gatyalíin² jaain²¹ gái¹ tsañʉʉ'¹ jée¹i jaain²¹ tsá² sɨtsʉʉ'¹³ cwoo²¹ tɨi² 'in raan¹in coon²¹ nityi¹. La 'iin²¹²mo taan'¹in inʉʉ do joon tyáai¹ tyani Jesús. 19 Pe jo gatsaa'²¹a xiia' fu tsataai² tsʉ líi¹ fúui¹ tsá² taai². Joon gasoo²¹o fu yʉ' 'nú¹ do. Joon gajan'²an coon'²¹ sii'¹³ teja. Joon gaxáai² 'in tsatsaa'¹³ do tsiin¹in nityi¹ do jee²¹² tsá² fúui¹ do tyani lɨ siin'¹³ Jesús do. 20 Mo ganí² Jesús 'e tsáa¹mo-tsi 'ido joon gasɨi'²¹ɨ 'in tsatsaa'¹³ do:

—Tsañʉʉ'¹, niga'íin²mo tsaa² tyi'i.

21 Joon 'in tɨfo'² tya' ley coon'¹³ tsá² fariseo do ga'láa² 'wii²¹² 'ɨ¹-tsi. Jin'²in:

—'In tsañʉʉ'¹ lo faa'²¹a 'laa'²¹ tya' Dios coon'¹³ júu³ tya'a. Ce jiin'¹³ jaain²¹ jo 'in lí² 'íin² tsaa² tya' tsá² ce jiin'¹³ 'ña'a Dios.

22 Tsʉ nii² Jesús jilaa'²¹ 'e 'ɨ¹-tsi 'in tsá² do joon gajin'²in:

—¿'Ee lɨ'ɨ 'ɨ¹-'oo' la no? 23 ¿Noo 'e jogɨ tyan¹ to² fuu²¹²uu 'in tsá² lo: "Jo 'ee tsaa² røøi²¹gɨ'ɨ", owa

fuu[212]uu 'ee: “Ráan[2]un no, ngɨ[2] no”? 24 Pe nano ijmáa[3]aa tyaní[2]ii' 'e tsáa[1]mọ-'oo' 'e Ruu'[21]i Tsá[2] tɨ́ɨi[2] 'íin[2] tsaa[2] tya' tsá[2] mo taain[1] fu juncwii[21].

Joon gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] 'in sɨtsɨɨɨ'[13] cwoo[21] tɨɨ[2] do:

—'Nɨ-ɨ, fuu[212]uu. Ráan[2]un, saa'[13] tyi[1] tyi'i, cwee'[21] fu tyi'i —jin'[2] Jesús.

25 La tsifu joon 'in tsá[2] sɨtsɨɨɨ'[13] cwoo[21] tɨɨ[2] do garoon[1]on tyani jileei'[21] 'in tsá[2] do. Joon gasaa'[13]a tyi[1] tya'a lɨ raan[1]in. Joon gangaa'[12]i fu tya'a cwo'[2]o 'maai'[13] Dios. 26 Jilee'[21]mo ganga'goo[21]-tsi. Joon gacwo'[2]o 'maai'[13] Dios. 'Goo'[21]o lɨɨlɨ[1] gajin'[2]in:

—Nano niganee[21]e' coon[21] 'e fee'[1] 'áai[1].

Tøø'[21] Jesús Leví

27 Mo ngayuui'[13] jilaa'[21] 'elo gacwo'ɨ́ɨ[1] Jesús. Joon ganíi[2] jaain[21] 'in cón[2] 'laa'[13] 'e nɨɨ[1] tsá[2] sii[21] Leví. Tyíin[13]in coon[21] lɨ cɨ́[1] tsá[2] 'laa'[13] tya' jilaa'[21] 'e 'nɨɨ[1]ɨ. Joon gasɨɨ'[21]ɨ Jesús 'ido, jin'[2]in:

—Ná[1] coon'[13] jna.

28 Joon garóon[2] Leví do. Gatɨ́[2]o jilaa'[21]. Joon gangóo[1] coon'[13] Jesús.

29 Mo lɨ cɨɨin[21]gɨxɨ joon gajmaa[1]a Leví coon[21] jmɨɨ[212] fee'[1] lɨ fu tya'a tya' Jesús. Joon lɨ́ɨ[1] fúui[1] 'in cón[2] 'laa'[13] tya' 'e 'nɨɨ[1] tsá[2] taai[2] coon'[13]. 'In lɨ́ɨi[13]gɨ tsá[2] néei[1] coon'[13]. 30 Pe tsá[2] fariseo coon'[13] 'in tɨfo'[2] tya' ley ga'láa[2] 'wii[212] sɨɨ'[21]ɨ tsá[2] tya' Jesús, jin'[2]in:

—¿'Ee lɨ'ɨ cɨ́[2]øø' joongɨ 'ú[2]uu' coon'[13] 'in cón[2] 'laa'[13] tya' 'e 'nɨɨ[1] tsá[2] coon'[13] 'in catyaai[2]gɨ 'in røøi[21] tsaa[2]?

31 Jesús-gɨ gasɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—Jo 'néi[1] tɨmɨ́[1] tya' jileei'[21] 'in tyúi[1]. 'Né[1]mo jiin'[13] tya' tsatsaa'[13]. 32 Jo mo gagoo[212]oo wa'a tø'[3]øø jileei'[21] 'in tyúi[1]. Tø'[3]oo jiin'[13] 'in røøi[21] tsaa[2] 'e jaa'[21]a-tsi.

Ungɨɨ[1]ɨ tsá[2] Jesús xiiala jmoo[1] tsá[2] taa'[21]a jo gøø'[21]ø

33 Joon gaungɨɨ[1]ɨ 'in tsá[2] do Jesús jin'[2]in:

—¿'Ee lɨ' jmoo[1] 'in tsá[2] ngɨ[1] coon'[13] Wó[3] taa'[21]a jo gøø'[21]ø joongɨ faa'[21]a júu[3] tyɨ́[2]? Joon la joon jon jmoo[1] tsá[2] fariseo. Pe tsá[2] tyi'gɨ'ɨ gø'[2]o joongɨ 'un'[2]o —jin'[2] 'in tsá[2] do.

34 Joon gajin'[2] Jesús:

—'Goo[21] wa'a jo dø'[1] tsá[2] mi tyalíin[2] coon[21] lɨ gacui'[2] cwoo[21] tsá[2] la 'ɨɨ[212] tyíin[13] 'in tsá[2] gacui'[2] cwoo[21] do gø'[2]ø. 35 Pe ijó[2] coon[21] jmɨɨ[212] mo jo seein[21]gɨ 'in tsá[2] gacui'[2] cwoo[21] do jee[212] 'naa'. Joon jmɨɨ[212] joon lí[2]-i jmá[1] tsá[2] taa'[21]a jo døø'[21]ø.

36 Gajin'[2]in jon Jesús gasɨɨ'[21]ɨ 'ido 'e cwáain[1] lo:

—Jin'[2]in tsá[2] 'e jo tyɨ́[2] wa'a tyɨ'[2] tsá[2] ca'no'[3] sɨɨn'[13] 'mɨ́ɨ[2] joon taan'[12]an coon'[13] sɨɨn'[3] tsáai[2]. Wana gajmaa[1] tsá[2] la joon tsa'ɨɨ[13]ɨ sɨɨn'[3] 'mɨ́ɨ[2] joon jo jnee[1]in røø[2] coon'[13] sɨɨn'[3] tsáai[2] do. 37 Joongɨ túun[2] jo lí[3] wa'a tyiia'[21] tsá[2] jmɨ'móo[1] 'mɨ́ɨ[2] tsi loo[21] tsáai[2] tsɨ wana gajmaa[1] tsá[2] la joon 'e jmɨ'móo[1] do mo 'yá[2] joon 'gɨ́[1]o 'e loo[21] tsáai[2] do. Joon la joon 'e tsa'ɨɨ[13] jmɨ'móo[1] coon'[13] 'e loo[21] do. 38 Tsɨ 'ná[2]-a tyiia'[21] tsá[2] jmɨ'móo[1] 'mɨ́ɨ[2] coon[21] tsi loo[21] 'mɨ́ɨ[2]. Joon la joon røø[21] tsatiin'[13]. 39 Jo 'iin[212]in tsá[2] 'uun'[2]un vino 'múui[2] tsifu mo ngayuui'[13] gaun'[1] tsá[2] vino tsáai[2] tsɨ jin'[2] tsá[2] 'e jmá[2]gɨ vino tsáai[2].

6

Tsá[2] tya' Jesús cuun[1] mɨ'[2] trigo mo jmɨɨ[212] 'ii'[21] 'woo'[21] tsá[2]

1 Coon[21] jmɨɨ[212] galí[2] mo gatɨ́[2] jmɨɨ[212] 'ii'[21] 'woo'[21] tsá[2] ngóo[1] Jesús coon[21] jee[212] lɨ sɨjna[2] trigo. Joon tsá[2] tya'a ngalíin[2] cuun[1]un mɨ'[2] trigo do. Joon untyɨɨ[21] coon'[13] cwoo[21]o. Joon gø'[2]ø mɨ'[2] tya'. 2 Joon 'in lɨ́ɨi[13] tsá[2] fariseo gaunngɨɨ[1]ɨ sɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—¿'Ee lɨ' jmoo²oo' to² 'e jo tɨ́ɨi² jmoo¹ tsá² mo jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'² tsá²?

3-4 Jesús-gɨ gañii¹i:

—Tyú²-ʉ ñí³ 'naa' 'e gajmaa¹ 'lɨɨ²¹² David. Coon²¹ jmɨɨ²¹² ga'ii²¹ coon'¹³ tsá² seein²¹ tyú² coon'¹³ mo gatsá² un'áai² fu tsi inʉʉ cwo'¹ tya' Dios. Joon gagøø'²¹ø 'e 'iñi'¹ ni cwaai'³ fiin'¹³ jiin'¹³ untsá² tɨ́ɨi² gø'¹ø 'e 'iñi'¹ do. 5 La joon jon Ruu'²¹i Tsá² tɨ́ɨ²mo tyʉ'²ʉ to² mo jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá².

Un'láai² Jesús jaain²¹ tsá² tyʉʉn²¹ cwoo²¹o

6 Mo gatɨ́² coon²¹gɨ jmɨɨ²¹² 'e 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá² Jesús nga'ii²¹ fu inʉʉ cwo'¹. Joon ga'láa² 'wii²¹² 'e'²e tsá². Joon do-o 'yúui² jaain²¹ tsá² 'in tyʉʉn²¹ cwoo²¹ tsáa¹. 7 Joon 'in tɨfo'² tya' ley coon'¹³ tsá² fariseo jøø²i Jesús. Gacón² cwáain¹ wana iun'láai² Jesús 'in tsá² do mo jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá². Coon'¹³ 'e la joon lí²-i jmáa¹a tsaa² tya' Jesús. 8 Pe Jesús ñi¹o 'e 'ɨ¹-tsi 'in tsá² do. Joon gasɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² tyʉʉn²¹ cwoo²¹ do:

—Ráan²un. Jmáa² siin'¹³u'un túnn² tsa'² no.

Joon garóon² 'in tsá² do. Joon gajmaa¹ siin'¹²in. 9 Joon gajin'² Jesús gasɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² catyaai² do:

—Niunngɨɨ²duu 'naa', ¿'ee 'e tɨ́ɨi² jmaa¹ tsá² mo 'e jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá², tɨ 'e tyú² owa 'e gó² 'ee? ¿Tɨ 'e jmá¹ tsá² tiin'¹³ tsá² owa 'e jóoin² tsá² 'ee?

10 Joon gajøø²i Jesús jileei'²¹ 'in téein² co' lɨ siin'¹³in. Joon gasɨɨ'²¹ɨ 'in tsañʉʉ'¹ do:

—Nii'¹³ cwoo¹'o.

Joon gajmaa¹ 'in tsá² do. Joon ga'lóo² cwoo²¹. 11 Pe 'in catyaai²gɨ do gatsá² 'nii'²¹-tsio. Joon ga'láa² 'wii²¹² unngɨɨ¹ɨ la 'oo'²¹ jee²¹² 'ii 'ee ijmáa¹a 'e gó² tya' Jesús.

Tyii'¹³in Jesús jɨ dyatuuin¹ tsá² tya'a

12 Jee²¹² jmɨɨ²¹² joon gangó¹ Jesús fu coon²¹ moo'²¹. Ngafaa'¹²a júu³ tyú². Joon do-o gajaan¹ la tøø²mo 'woo¹ fee'¹i Dios. 13 Joon mo gajná² joon gatø'² Jesús tsá² tya'a 'in ngɨ́¹ coon'¹³. Joon gatyii'¹³in dyatuuin¹ jee²¹² 'ii. 'Ii 'in galisii²¹ apóstol. ('øøi'²¹-tsi tsá²: tsá² tya'a 'in gasii¹in.) 14 'In lo do 'in sii²¹ Simóoi¹³, 'in gaunsii²¹o jon Tú³. Jaain²¹gɨ 'in sii²¹ Dɨ́ɨ³, ruu'²¹i Simóoi¹³. 'In catyaai²gɨ do sii²¹ Jacobo coon'¹³ Wó³ coon'¹³ Lii²¹² joongɨ coon'¹³ Bartolomé coon'¹³ 15 Untøø³ coon'¹³ Tomóo¹³. Joongɨ coon'¹³ Jacobo jóon¹ Alfeo coon'¹³ Simóoi¹³, jaain²¹ tsá² tya' coon²¹ poo²¹² sii²¹ cananista. 16 Coon'¹³ Judas ruu'²¹i Jacobo coon'¹³ Judas Iscariote, 'in mo lɨciɨɨin²¹ ga'nɨɨi¹ Jesús.

Ga'e'² Jesús tsá² fúui¹

17 Jesús gajgáai¹ fu moo'²¹ do coon'¹³ 'in tsá² ngɨɨ¹ coon'¹³. Joon gajaan¹ coon²¹ ni míi³ coon'¹³ 'in ngɨɨ¹ coon'¹³. Joon lɨ́ɨ¹ fúui¹ tsá² seein²¹. 'In tsá² do nijalíin² la caain²¹ lɨ san'² Judea coon'¹³ Jerusalén coon'¹³ lɨ tyʉ'² to² Tiro coon'¹³ Sidón. 'In tsá² lo nijalíin² 'e janúʉ² júu³ tya' Jesús. Joongɨ jalíin² wa'a un'láai² Jesús 'ii jilaa'²¹ jmoowúu¹ 'e tyaan¹. 18 Joongɨ jileei'²¹ 'in ní² wúu¹ coon'¹³ espíritu gó² un'láa²mo. 19 Jileei'²¹mo tsá² 'iin²¹²in 'in soon'²¹on tya' Jesús tsʉ tyú² jmoo¹o mɨ́ɨ¹ coon'¹³ jilaa'²¹ 'ii'²¹ tya'o. Joon ga'láa²mo jileei'²¹.

Cwoo¹ Jesús júu³ xiiala seein²¹ tsá² tyú²

20 Joon gajøøi² Jesús tsá² ngɨɨ¹ coon'¹³. Joon gajin'²in:

—Tyú²-ʉ sɨ'ɨ́ɨ¹³-'oo' tsá² tañíi² 'naa', tsʉ ityʉ'² Dios to² 'naa'.

21 'Tyú²-ʉ sɨ'ɨ́ɨ¹³-'oo' 'naa' 'in un'aai² no, tsʉ mi lɨ ciɨin²¹ nirø¹mo tu¹uu'.

’Tyú²-ʉ si'íɨ¹³-'oo', 'naa' 'in ci'² nano, tsʉ mi lɨ ciɨin²¹gɨ nili-jløø'³moo'.

22 ’Tyú²-ʉ si'íɨ¹³-'oo' jileei'²¹ 'naa' mo 'eei'¹ tsá² 'naa', joongɨ mo 'wooi¹ tsá² 'naa' fu caluu, mo faa'²¹a tsá² 'laa'²¹ tyii', mo faa'²¹ tsá² gó² 'wii'¹³ tyii' tsʉ 'wii'¹³ ngɨɨ¹ɨi' coon'¹³ 'in Ruu'²¹i Tsá². 23 Unjløøi'³ 'yaanaa' coon'¹³ 'e jmɨɨ²¹² joon tsʉ líi¹ fee'¹gɨ tyii' mo tyalíin²naa' ñʉ'fú². La joon jon gajmaa¹a 'in 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tya' 'in tsá² no, gajmee'²¹i 'in tsá² 'in gacwo¹ júu³ tyú² calɨɨ.

24 ’Líi¹ fúu² 'naa' tsá² sá² cuu² tsʉ nigali'óo²oo' 'e tyú² seen²¹naa'.

25 ’Líi¹ fúu² jileei'²¹ 'in seein²¹ tyú² nano tsʉ mi lɨ ciɨin²¹gɨxʉ nityaa²¹² un'aa²naa'.

’Líi¹ fúu² 'naa' 'in jløøi'³ nano tsʉ mi lɨ ciɨin²¹gɨxʉ 'inciɨ'³oo' coon'¹³ ji-laa'²¹ fa'í².

26 ’Líi¹ fúu² 'naa' jileei'²¹ 'in faa'²¹ tsá² tyú² tyii' nano tsʉ la joon gaj-maa¹a 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tya'a coon'¹³ 'in gacwo¹ júu³ gó² lawa júu³ tyú².

'E'² Jesús tsá² 'e 'ná² 'iin²¹² tsá² 'in 'eei'¹ 'ii

Faa'²¹gɨ Jesús jin'²in:

27 —Pe jilee'²¹naa' 'in nuu¹u júu³ tyiia fuu²¹²uu 'elo: Cwoli'iin²¹²moo' jileei'²¹ 'in 'eei'¹ 'naa'. Joongɨ jmaa²aa' jilaa'²¹ 'e tyú² tya'a. 28 Cwauncwaa'³naa' jileei'²¹ 'in un'lɨɨi'³ 'naa'. Mí²ɨi' 'wii²¹² tya'a tyani Dios jileei'²¹ 'in cwo¹ tsaa² 'naa'. 29 Wana 'in gapó² cataain²¹ ni'¹'i, cwoo'¹³'o wa'a pó² 'e cataain²¹gɨ do. Wana 'in gatyí² 'mɨ'² tyíia² tyi'i cwoo'¹³'o cwotyaan²¹ jon 'e 'mɨ'² tyii'¹³'i. 30 Cwoo'¹³ doñi'iin 'in gamí¹. Wana 'in gacón² 'e 'óo²-o'o jo mɨɨ²gɨ'ɨ. 31 Jmaa²aa' tya' tsá² xeei'²¹ ce jilaa'²¹ 'e 'iin²¹²naa' 'e jmá¹ tsá² tyii'.

32 ’Jmaa²aa' 'e tyú² jon' jiin'¹³ tya' 'in tsá² 'in 'néei¹ 'naa' tsʉ tsá² gó² jmoo¹o 'e tyú² tya' jiin'¹³ 'in 'iin²¹²mo. 33 Jo jmaa²aa' 'e tyú² wana jmoo²oo' tyú²-ʉ jiin'¹³ tya' 'in tyúi¹ coon'¹³ 'naa' tsʉ cagɨ 'in jo tyú¹mo jmoo¹o la joon. 34 Joongɨ jo jmaa²aa' 'e tyú² wana tyíi²oo' jiin'¹³ coon'¹³ 'e líi² 'naa' 'e joon'¹³on jilaa'²¹ túnˀ¹ tsʉ la joon jon 'in gó² tyí²o tya' 'in gó². 'ɨ¹-tsi 'e 'ii'²¹mo jilaa'²¹ túnˀ¹ tya' 'ido. 35 Pe 'naa' 'ná¹ un'nee²¹naa' ce jileei'²¹ 'in 'eei'²¹ 'naa'. 'Ná¹-a jmaa²aa' jilaa'²¹ 'e tyú¹ tya'a. 'Ná²-a tyí²oo' tya'a. Cwoo²oo', jo 'e 'ɨ¹gɨ-'oo' 'e có²gɨi' túnˀ¹ jiin'¹³ xʉ. Tsʉ la joon jon lí² lifee'¹gɨ jilaa'²¹ 'e cwo'¹ Dios 'naa'. Joon la joon líin²naa' jóonˀ¹ Dios 'in Ñíi¹gɨ. Tsʉ 'in feei'¹-tsi 'ii coon'¹³ jileei'²¹ 'in jo cwoo'²¹ 'maa'¹³i 'ii coon'¹³ jileei'²¹ 'in gó². 36 Cwoli'woo¹-'oo' jon la 'woo¹-tsi Ñʉ'¹ʉ'.

Jo jmaa²aa' tsaa² tya' tsaruu'²¹naa'

'E'²gɨ Jesús tsá² gajin'²in:

37 —Jo cwó²oo' tsaa² tya' tsaruu'²¹naa' la joon jon Dios jo icwó¹ tsaa² tyii'. Jo piin²¹²naa' tsá² xeei'²¹ la joon jon Dios jo píin² 'naa'. 38 Cwoo'¹³gɨi' tsá² xeei'²¹ 'e tyú² la joon jon cwo'²gɨ Dios 'naa' 'e tyú². Mo tyaa¹ 'ii'²¹ tyii' coon'¹³ 'mó² 'ii'²¹ cwuu²¹ røøi²gɨ tó²oo'. Tá²gɨ táa²aa'. Nijmaa¹ Dios 'ii'²¹ tyii' coon'¹³ 'ii'²¹ 'e 'naa' gajmee'¹³ 'naa' to² coon'¹³ tsá² xeei'²¹.

39 Jesús gasɨi'²¹gɨ tsá² cwáain¹ lo:

—Jo lii'¹i jaain²¹ tsatiuui² 'méei² jaain²¹gɨ tsatiuui² tsʉ la jiwáa²mo ixuu'²¹i coon²¹ tsi too²¹. 40 Xʉfiin'¹³ cwo'²-tsi 'áai¹ 'in untsáa¹ do pe jo lí² tíii²gɨ jiin'¹³ la tíi²ɨi² tifo'² tya'a. Pe mo natíi²ɨi² tyú²-ʉ itíi²ɨi² la tíi² tifo'² tya'a.

41 ’Áai¹ jo tyan¹ to² lí² jøø¹³'ø coon²¹ tyi¹ 'yʉ unni² ruu'²¹'u. Pe joon jo mo tyaan²du'u cwáain¹ coon²¹ po'mó² sicu'³ unni'²'i 'wo'o. 42 ¿Xiiala tá²-'o'o fu'³'u ruu'²¹'u?: “Ru'¹u' cwodu' tyíi³ii tyi¹ 'yʉ unni'²'i.” Pe jo mo tyan¹du'u

cwáain¹ xiiala lí́¹ po'mó² 'yʉ unni'²ⁱ 'wo'o. ¡Tsá² tajuui²¹ 'nʉ! Tyi²du' jéei¹ po'mó² 'yʉ unni'²i joongɨ lí² jøø¹³'ø 'e lí² tyi'³i tyi¹ 'yʉ unni² ruu'²¹u —gajin'² Jesús.

Cwii¹ tsá² 'mó² 'oofuu²¹ 'e 'oofuu²¹ sɨ́ɨ́¹

43 Faa'²¹gɨ Jesús jin'²in:

—Jo sá² 'mó² 'oofuu²¹ tyʉ́² 'e cwo¹ 'oofuu²¹ gó² jon'gɨ sá² 'mó² 'oofuu²¹ gó² 'e cwo¹ 'oofuu²¹ tyʉ́². 44 Cwii¹ tsá² 'mó² 'e 'ɨ́ɨ¹ 'oofuu²¹ coon'¹³ 'oofuu²¹ sɨ'ɨ́ɨ¹. Jo cun¹ tsá² mɨ'³ cworíi³ 'e tsi wuu²¹ tóon¹ fii'¹. 45 Jileei'²¹ tsá² tyúi¹ faa'²¹o jilaa'²¹ 'e tyʉ́²-ʉ tsʉ tsi alma tya'o náa¹ jilaa'²¹ 'e tyʉ́². Jileei'²¹gɨ tsá² gó² faa'²¹o jilaa'²¹ 'e go tsʉ tsi alma tya'o náa¹ jilaa'²¹ 'e gó². Ce jilaa'²¹ 'e gafaa'²¹ tsá² coon'¹³ 'oo²o 'e jalí² tsi alma tya'a tsá² joon.

Túun² nii² tɨ́ɨfuu²¹ 'e jmoo¹o tsá²

46 Jesús jin'²in:

—'Naa' fuu'²¹ jna: “Ña'ñʉ'¹ʉ'.” Pe jogɨ jmoo²oo' la to² tyʉ'³ʉʉ. 47 Fú³duu 'naa' xiiala lɨ́ɨ¹² jileei'²¹ 'in jalíin² janúʉ² júu³ tyiia, joongɨ jmoo¹o la to² tyʉ'³ʉʉ. 48 Lɨ́ɨ¹i lawa jaain²¹ tsañʉʉ'¹ 'in gajmaa'¹² coon²¹ 'nʉ́¹. Pe nifu ga'iin¹in 'o'² lɨ́ɨlɨ¹. Joongɨ gajmaa¹a tɨ́ɨfuu²¹ ni cuun²¹² do. Joon la joon mo gali'láai² jmɨ́ɨ²¹ do lɨ́ɨ¹ ga'la'²a 'e 'nʉ́¹ do. Pe jo galɨ'²ɨ gatyíian² tsʉ 'wii'¹³ ni cuun²¹² lɨ́¹ tɨ́ɨfuu²¹ do. 49 Pe jileei'²¹ 'in nuu¹un joon jo jmoo¹o la to² tyʉ'³ʉʉ lɨ́ɨ¹² lawa jaain²¹ tsañʉʉ'¹ 'in gajmaa'¹²a 'nʉ́¹ ni 'wó². Jo 'ee tɨ́ɨfuu²¹ gasii'²¹i. Joon mo gali'láai² jmɨ́ɨ²¹ joon gatyíian²o 'e 'nʉ́¹ do. Joon gacɨ'²mo. Joon nga'ɨ́ɨ¹ coonti —jin'² Jesús.

7

Un'láai² Jesús jaain²¹ tsa'leei'¹² tya' jaain²¹ 'láa² tya' Roma

1 Mo ngayuui'¹³ gatséi¹ gafeei'²¹ Jesús 'in tsá² do joon gangóo¹ fu Capernaum. 2 Do-o ni seein²¹ jaain²¹ 'in tyʉ'² to² cíein¹³ 'láa² tya' Roma. Joon ni'áa¹i jaain²¹ tsá² tya'a 'in ni'iin²¹²in lɨ́ɨlí¹. Niraain¹ tɨ lɨ júun²mo. 3 Mo ganúu² 'in tyʉ'² to² 'láa² do 'e faa'²¹ tsá² tya' Jesús joon gasii¹in jaain²¹ gái¹ tsacøøi'¹³ jee²¹² tsá² Israel 'e tsamɨ́ɨ¹ɨ tyaníi¹i wa'a jó¹ jaun'láai² tsá² tya'a. 4 Joon gangatyéein¹ 'in tsá² do tyani Jesús. Joon ga'láa² 'wii²¹² gamɨ́ɨ¹ɨ tyani Jesús, jin'²in:

—'In tyʉ'² to² 'láa² do tɨ́ɨ²mo 'e uncoon'¹³on 5 tsʉ lɨ́ɨ¹ fee'¹-tsi tya' fuu²¹ goo²¹o'. Joon 'i-o tyʉ'² to² lɨ́ɨ¹ɨ cwo'¹ tyii'i.

6 Joon gangó¹ Jesús coon'¹³on. Pe mo gatyíia¹ tyan' co' lɨ si'² 'nʉ́¹ do joon 'in tyʉ'² to² 'láa² do gasii¹in jaain²¹ tsá² seein²¹ tyʉ́² coon'¹³ 'e tsasii'¹³i Jesús:

—Ñi'fii²¹i', jo untyíin²gɨ 'wo'o, tsʉ jo tɨ́ɨ²na 'u'²u 'inʉʉ tyiia. 7 'Wii'¹³ joon jo gatá²-tsii ga'nee'²¹na 'nʉ. Lɨ goon foo'²¹o'o joon la joon i'láa²mo tsá² tyiia. 8 Lawa'a jna 'ii'¹³moo to² tyʉ'² tsá² xeei'²¹ joongɨ tyʉ'³oo to² tsá². Joon mo tyʉ'³ʉʉ to² 'e tsalíin² tsá², tsalíin²mo jon. Joongɨ motyʉ'³ʉʉ jó¹, jó¹-o. Joongɨ mo tyʉ'³ʉʉ to² tsá² tyiia jilaa'²¹a jmoo¹-o.

9 Joon mo ganúu² Jesús 'elo lɨ́ɨ¹ ganga'goo²¹-tsi. Joon gajøøi² jileei'¹³ tsá² jalíin² coon'¹³ do. Joon gajin'²in:

—'E la ja'²mo, jiin'¹³ jaain²¹ jee²¹² tsá² Israel jo mo gatsee'²¹na 'in tsáai¹-tsi la tsáai¹-tsi 'in tsañʉʉ'¹ lo.

10 Joon mo gangaliin¹in 'in tsá² gasii¹in do gatsee'²¹i 'in tsá² do nityú¹mo.

Gajmaa¹a Jesús gajiin'¹ jóon¹ jaain²¹ 'yiia'nɨ́ɨ²

11 Mo ngayuui'13 jilaa'21 'elo Jesús ngóo1 fu coon21 fuu21 sii21 Naín. Joon ngalíin2mo coon'13 tsá2 ngɨ1 coon'13on coon'13 fúui1gɨ tsá2 xeei'21. 12 Joon mo gatyíia1 co' fuu21 do ganii21 jéei1 tsá2 jaain21 'lɨɨ212 itsa'áa13i. Jiin'3 'in do-o jóon1 'yiia'ñɨɨ2 'in niseein21. Lɨ́ɨ1 fúui1 tsá2 seein21 fuu21 do ngalíin2 coon'13on. 13 Mo ganíi1in Jesús 'ii fúu2 galɨ́ɨi2 'ido. Joon gajin'2in gasɨɨ'21ɨ 'ido:

—Jo cɨɨ'21'ɨ.

14 Joon gangatyéein1 Jesús. Joon gas~~uu~~21 'e cwóo1 do. Joon 'in tyan1 cwóo1 do gajan1o. Joon gasɨɨ'21 Jesús 'in 'lɨɨ212 do:

—Sɨmii'21, jna-a fuu212uu 'n~~u~~: ¡Raan2un no!

15 Joon 'in tsá2 nigajúin1 do nigacwoo21-o. Joon ga'láa2 'wii212 faa'21a. Joon Jesús gajaan'21mo sáa3o 'ido. 16 Mo ganii21 'in tsá2 taain212 do jilaa'21 'elo jmai'2 'in gafoo'21mo. Joon ga'láa2 'wii212 cwo'2o 'maai'13 Dios. Jin'2in:

—Jaain21 tsá2 feei'1 'in cwo1 júu2 ty~~ú~~2 nigajnéi1 jee212 jna'.

Jin'2o jon:

—Dios nigajó2 'e uncoon'13on fuu21 goo21o'.

17 La tøøi2 Judea coon'13 la cu' lɨ' lɨ san'2 galiñii1 tsá2 'e nigajmaa1a Jesús.

Tsá2 'in gasii1in Wó3 saai1 tsá2 jmɨɨ21

18 'In tsá2 ngɨɨ1 coon'13 Wó3 gajma'2o júu3 jilaa'21 'e nigalí2. Mo galiñí2 Wó3 'elo joon gatø'2ø ngái1 jee212 'ii. 19 Joon gasii1in tyani Jesús 'e tsasii'13i wana jo'2o 'i-o Cristo 'in 'ná2 jó1 owa'a sɨjéen1in 'in xee'21mo 'ee. 20 'In tsá2 gasii1in Wó3 do gangatyéen1mo lɨ siin'12 Jesús. Joon gasɨɨ'21ɨ 'ido:

—Wó3 saai1 tsá2 jmɨɨ21 nigasii1in jna'a 'e unngɨɨ2i'ɨ 'n~~u~~ wana 'n~~u~~-~~u~~ Cristo 'in 'ná2 jó1 owa 'ná2-a jeen2na'a 'in xee'21mo 'ee.

21 La tsifu joon mo gatyalíin2 'in tsá2 do, Jesús gaun'láai2 fúui1 tsatsaa'13 coon'13 jmoowúu1 tsáai2 coon'13 'láai2 nii2gɨ jmoowúu1. Ga'wooi1 'in 'lɨɨi'3 táai2 alma tya' tsá2. Lɨ́ɨ1 jon fúui1 tsatiuui2 gaun'láai2. 22 La joon gasɨɨ'21ɨ Jesús 'in tsá2 do:

—Cwolíin2naa', joon cwosíi2ii' Wó3 la lɨ 'e nigañíi2ii' joongɨ nin~~úu~~2~~uu~~'. Cwosíi2ii' xiiala la lí2 jøø2 tsatiuui2. Joongɨ tsajluui'13 lí2-i ngí3. Joongɨ tsá2 jgøøi'21 ga'láa2mo. Joongɨ tsá2 cwuui212 nuu1o. Joongɨ 'lɨɨ212 gajiin'21o. Joongɨ tsá2 tañíi2 nuu1o júu3 ty~~ú~~2 tya' 'e tiin'13 tsá2. 23 Jløø'3mo 'áai1 jileei'21 'in jo cu'2-tsi coon'13 jna.

24 Mo ngayuui'13 gangalíin2 'in tsá2 gasii1in Wó3 Jesús ga'láa2 'wii212 gasɨɨ'21ɨ tsá2 cwáain1 tya' Wó3, jin'2in:

—'Naa' jo mo tyalíin2naa' tyajøø2oo' lɨ jo 'in tsá2 seein21 coon21 tó2 'e jøø'21 coon'13 tyí2. 25 Jon'gɨ mo tyajøøi'21 'naa' jaain21 tsá2 'in tyi'2 'mɨ'2 ty~~ú~~2. Niñíi3 'naa' jileei'21 'in tyi'3 'mɨ'2 ty~~ú~~2 'in seein21 ty~~ú~~2 'ii néei1 lacaain21 tya' røø13mo. 26 'Naa' nigatyajøø212naa' jaain21 tsá2 'in cwo1 júu3 ty~~ú~~2. Joon la joon gañíi2ii'. La joon fo'2oo 'e 'ido-o 'in tyíin2gɨ la jee212 jileei'21 'in nigacwo1 júu3 ty~~ú~~2. 27 Ts~~u~~ cwáain1 tya' 'ii la mo gajin'2 ni jí2 tya' Dios la lo:

Sɨɨ3na tsá2 tyan1 júu3 ty~~ú~~2 nifugɨ lɨ cwóo2'o. Joon 'e tyáa2 ty~~ú~~2 tsá2 i'ii'21mo 'n~~u~~.

28 'E la ja'2mo fuu212uu 'naa', jee212 jileei'21 tsá2 jo mo cwai'2 jaain21 tsá2 'in cwo1 júu3 ty~~ú~~2 'in feei'1gɨ lagɨ Wó3 sai1 tsá2 jmɨɨ21. Pe doñi'iin 'in 'wói1gɨ 'in seein21 lɨ ty~~u~~'2 Dios to2 'ido 'in feei'1gɨ lagɨ Wó3.

29 Mo ganuu1un jileei'21 tsá2 'elo coon'13 'in cón2 'laa'13 tya' jilaa'21

'e nɨɨ[1] tsá[2] 'in nigasaai[1] Wó[3] jmɨɨ[21] gajin'[2]o 'e ja'[2]mo Dios. 30 Pe 'in tsá[2] fariseo coon'[13] tɨfo'[2] tya' ley 'in cwói[1] yaai 'e saai[1] Wó[3] 'ii jmɨɨ jo ga'ii'[21]i jilaa'[21] 'e la mo 'iin[212] Dios jmáa[1]a 'wii[212] tya'a. 31 Gajin'[2]gɨ Jesús:

—Nanogɨ cóon[3]duu cwáain[1] xiiala lɨ́ɨi[1] tsá[2] 'in seein[21] nano. Fo'[3]duu xiiala lɨ́ɨi[1]. 32 Lɨ́ɨi[1] la lɨ́ɨi[1] xuui[212] 'in néei[1] to[2] coo[1]o la caain[21] fu 'moo'[13]. Tøø'[21]ø xuui[212] ngɨɨ[1] coon'[13] jin'[2]in: "Xɨɨɨ[21]ɨ'ɨ lúu[1] pe jo tseen[212]naa'. 'øø[21]ø'ø coon[21] júu[3] fa'í[3] tyii' pe jo cɨ́[2]ɨɨ'." 33 Gajó[2] Wó[3] saai[1] tsá[2] jmɨɨ[21] joon jo 'ee gø'[2]ø 'iñi'[1] jon'gɨ vino 'uun'[21]un. Joon 'naa'gɨɨ' foo'[21]oo' 'e tyaan[1] coon[21] espíritu gó[2]. 34 Joon mo ngayuui'[13] joongɨ gagó[2] jna 'in Ruu'[21]na Tsá[2]. Gø'[3]oo joongɨ gu'[3]oo. Joongɨ foo'[21]oo' 'e jlo[2] tu'[3]uu, 'e gø'[3]øø joongɨ gu'[3]uu lɨ́ɨ[1]gɨ. Joongɨ foo'[21]oo' 'e seen[21]na tyɨ́[2] coon'[13] jileei'[21] 'in røøi[21] tsaa[2] coon'[13] 'in cón[2] 'laa'[13] tya' 'e nɨɨ[1] tsá[2]. 35 Iliñi[1] tsá[2] 'e jmɨɨ[1]-tsi Dios coon'[13] jilaa'[21] 'e jmoo[1] 'in jai'[2] lɨ́ɨ[2]i 'ii.

Tyíin[13]in Jesús fu tya' jaain[21] tsá[2] fariseo sii[21] Simóoi[13]

36 Jaain[21] tsá[2] fariseo gatø'[1]ø Jesús 'e tsa'ee'[21]e 'í[1] fu tya'a. Joon gangó[1] Jesús fu tya'a. Joon jiin'[13] la tɨɨsi'[2] gacwoo[21] Jesús caai[1] mesa. 37 Joon galiñi[1] jaain[21] tsamí[2] 'in nirøøi[21] tsaa[2] 'in seein[21] 'e fuu[21] do 'e nigangó[1] Jesús nga'ee'[21] 'í[1] fu tya' 'in fariseo do. Joon gatyíi[1]a 'in tsamí[2] do tyaan[1] coon[21] tsɨɨɨ[2] lɨ́[1] cɨɨn[212] alabastro si'[2]o jmɨɨ[21] jmafuu[21]. 38 Joon lɨɨlɨ[1] ci'[2]ɨ xuui[212]-tsi. Gatyíi[1]a caluu lɨ tyíin[12] Jesús. Joon ga'láa[2] 'wii[212] garun'[2]un tɨɨ[2] Jesús coon'[13] jmɨɨ[21] toon[21] uníi[1]i. Mo ngayuui'[13] joon gauntyɨɨn[21] coon'[13] jñɨtyíi[1]i. Joon gajun'[1]un tɨɨ[2] Jesús. Joongɨ ga'íi[2] jmɨɨ[21] jmafuu[21] tɨɨ[2] Jesús. 39 Joon mo ganí[2] 'in tsá[2] fariseo 'in nigatø'[1] Jesús do joon ga'ɨ[1]-tsi: "Wana 'in tsañɨɨ'[1] no 'e la jai'[2] jaain[21] tsá[2] cwo[1] júu[3] tyɨ́[2] nilili'[3]o 'iin 'in sɨ́[2] tya'a. 40 Joongɨ nilili'[3]o xiiala lɨ́ɨi[1] 'in tsamí[2] do. Tsɨ jaain[21] tsamí[2] 'in røøi[21] tsaa[2] no." Joon gasɨɨ'[21]ɨ Jesús 'in tsá[2] fariseo do:

—Simóoi[13], sá[2] coon[21] 'e fuu[212]uu 'nɨ.

Joon gañii[1]i 'in tsá[2] fariseo do:

—Faa'[13]du', tɨfo'[2].

41 Joon gajin'[2] Jesús:

—Lawa gái[1] tsañɨɨ'[1] nirøøi[21] cuu[2] tya' jaain[21] tsañɨɨ'[1] 'in tyí[2] cuu[2]. Jaain[21] 'ido nirøøi[21] 'ñá[2] cíein[13] cuu[2]. 'In jaain[21] dogɨ nirøøi[21] ca'no'[3] cíein[13]. 42 Joon jo nii[21] 'e ityí[2]gɨ 'e røøi[21] tya' 'ido. Joon 'in tsá[2] tyí[2] cuu[2] do galifee'[1]mo-tsi 'e røøi[21] 'ido tya' la jiwaa[2]mo. Joon nano jmáa[2]du' júu[3], ¿'iin jee[212] ngái[1] do 'in gali'iin[212]gɨ 'in tsá[2] tyí[2] cuu[2] do?

43 Joon gañii[1]i Simóoi[13]:

—Lɨ́ɨ[2]na 'in tsañɨɨ'[1] 'in garøøi[21]gɨ lɨ́ɨ[1]gɨ.

Joon gajin'[2] Jesús:

—Jo'[2]o júu[3] tyi'i.

44 Joon gajóøi[2] Jesús 'in tsamí[2] do. Joon gasɨɨ'[21]ɨ Simóoi[13]:

—Jøøi[212]du' 'in tsamí[2] lo. Ga'uu[212]uu fu tyi'i. Joon jo gacwo'[2]'o jmɨɨ[21] 'e ruun'[13]uun tɨ́ɨ[3]ɨɨ, pe 'in tsamí[2] logɨ garun'[2]un tɨ́ɨ[3]ɨɨ coon'[13] jmɨɨ[21] toon[21] unníi[1]i. Joon gauntyɨɨn[21] coon'[13] jñɨtyíi[1]i. 45 Jo gajiin'[1]'in tyiia pe 'in tsamí[2] logɨ jo mo jan[1] jun'[2]o tɨ́ɨ[3]ɨɨ jiin'[13] la ga'uu[21] tyi'i. 46 Jo ga'ee[2]'e aceite mootyíi[3]ii, pe 'i-gɨ nigaxéi[2] jmɨɨ[21] jmafuu[21] tɨ́ɨ[3]ɨɨ. 47 'Wii'[13] joon fo'[3]oo: Lɨɨlɨ[1] røøi[21] tsaa[2] pe 'ee[21]o xiiala 'íin[2]na tsaa[2] tya'a tsɨ 'wii'[13] lɨ́ɨ[1] gali'iin[212] jna. Pe jileei'[21] tsá[2] 'in xɨɨɨ tsaa[2] 'íin[2]na tya'a 'e joon xɨɨɨ 'e 'iin[212]in jna —jin'[2] Jesús.

48 Joon gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'in tsamí[2] do:

—Niga'íin¹moo tsaa² tyi'i.

49 Joon jileei'²¹ tsá² 'in nijalíin² néei¹ do coon'¹³ 'i ga'láa² 'wii²¹² sɨ́ɨ¹i jee²¹² 'ii:

—¿'Iin 'in tsañʉʉ'¹ lo 'e ca jɨgɨ tsaa² tya' tsá² 'íin²in?

50 Pe Jesús-gɨ gasɨɨ'²¹ɨ 'in tsamɨ́² do:

—Nigajmaa²¹²aa tiin'¹³mo'o tsʉ 'wii'¹³ ja'²mo galɨ́ɨ²u. Jløø'³mo'o cwoo'²mo'o.

8

Tsamɨ́² 'in gauncoon'¹³ Jesús coon'¹³ 'e jmaa'²¹ɨ to²

1 Mo ngayuui'¹³ jilaa'²¹ 'elo Jesús ngɨɨ¹ la caan²¹mo fuu²¹ coo'¹³ coon'¹³ fuu²¹ pi'³ do. Cwoo¹o júu³ tyú² joongɨ 'e'²e tsá² xiiala tyʉ'² Dios to² tsá². Ngalíin²mo coon'¹³ jɨ dyatuuin¹ tsá² tya'a. 2 Ngalíin²mo jon 'in lɨ́ɨi¹³gɨ tsamɨ́² 'in niga'wooi¹ 'in 'lɨɨi'³ taai² alma tya'a coon'¹³ 'láai² nii²gɨ jmoowúu¹. Jee²¹² 'ii ngóo¹ María 'in sii²¹ Magdalena. 'Ido-o niga'wooi¹ dyái¹ 'in 'lɨɨi'³ taai² alma tya'a. 3 Do-o jon ngóo¹ Yawuun², tsamɨ́² tya' jaain²¹ tsañʉʉ'¹ sii²¹ Chuza 'in lɨ́ɨi¹ to² tya' Herodes. Do-o jon ngóo¹ Susana coon'¹³ 'in lɨ́ɨi¹³gɨ tsamɨ́² 'in uncoon'¹³ Jesús coon'¹³ jilaa'²¹ 'e jmaa'²¹ɨ to².

Tyaa¹ Jesús júu³ cwáain¹ tya' jaain²¹ tsá² jñí² mɨ'³ jún²

4 Lɨ́ɨ¹ fúui¹ tsá² ga'wooi²¹ la caain²¹ fuu²¹ do 'e tsajøøi²¹² Jesús. Joon mo galicaain²¹ tsá² fúui¹ lɨɨli¹ joon gafaa'²¹ Jesús coon'¹³ coon²¹ cwáain¹. Gajin'²in:

5 —Lawa jaain²¹ tsá² gacwo'ɨ́ɨ¹ ijñí² mɨ'³ jún². La 'ɨɨ²¹² ngóo¹ dya'²a 'e mɨ'³ jún² do 'e lɨ́ɨi¹³ mɨ'³ jún² do gaxʉʉ'²¹ tya'i fu. Joon ga'ø'²ø tsá² joongɨ gagøø'²¹ø tón¹-on 'e mɨ'³ do. 6 Joon 'e lɨ́ɨi¹³gɨ gaxʉʉ'²¹ jee²¹² cuun²¹². Joon mo ga'yiia¹ ñi'¹ gal-ityʉʉn²¹ tsʉ jo 'ee cwoo'¹³ sá². 7 'E lɨ́ɨi¹³gɨ gaxʉʉ'²¹ jee²¹² tóon¹. Joon gajgoo'²¹o coon'¹³ 'e tóon¹ ga'yiia¹ caain²¹ coon'¹³ do. 8 Pe 'e lɨ́ɨi¹²gɨ mɨ'³ jún² do gaxʉʉ'²¹ jee²¹² cwoo'¹³ lɨ tyú²ʉ gacwo¹. Ca cíein¹³ mɨ'³ lɨ́ɨ¹gɨ la ca mɨ'³ gacwo¹.

Mo ngayuui'¹³ gafaa'²¹ Jesús 'elo joon gasɨɨ'²¹ɨ tsá² coon'¹³ coon²¹ júu³ tá² lɨɨlɨ¹:

—Wa'a sá² loocwoo¹oo', núʉ²duu'.

'Ee lo 'íɨ³ 'e cwáain¹ do

9 Joon gaunngɨɨ¹ɨ tsá² tya'a:

—¿'Ee 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e júu³ cwáain¹ tya' jún² do?

10 Joon gasɨɨ'²¹ Jesús 'ii:

—Dios ijmáa¹a 'e liñí² 'naa' coon²¹ júu³ 'uuin²¹ tya'a. Coon²¹ júu³ tya' xiiala ityʉ'² Dios to² tsá². Pe 'in catyaai²gɨ fuu²¹²uu coon'¹³ jmai'² júu³ cwáan¹mo. Tsʉ joon mo jøø² jan²o lawa'a jo jøø²o. Joongɨ mo ganúu²o ján² lawa'a jo 'ee ga'øøi'²¹-tsio.

Jesús faa'²¹a xiiala 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e júu³ cwáain¹ tya' tsá² jñí² mɨ'³

11 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—'Elo-o 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e júu³ cwáain¹ lo: 'E mɨ'³ jún² do lɨ la lɨ júu³ tya' Dios. 12 Joon mo gaxʉʉ'²¹ 'e jún² tya'i fu do 'e gagøø'²¹ ton¹ 'øøi'²¹-tsi tsá² la lɨ mo ganúu² tsá² júu³ tyú²ʉ. Joon 'in 'lɨɨi'³ jóo¹o joon tyí²o júu³ tyú²ʉ do yʉ tsi alma tya'a. Joon jo lí²-in litsáai¹-tsi 'e tiin'¹³in. 13 Joon mo gaxʉʉ'²¹ jún² do jee²¹² cuun²¹² 'øøi'²¹-tsi tsá² lɨ la lɨ mo ganúu² tsá² júu² tyú²ʉ. Yaa¹mo-tsi ga'ii'²¹ɨ 'e júu³ tyú²ʉ do. Pe mi tɨ 'ii'²¹ iníi²in wúu¹ 'wii'¹³ tya' 'e júu³ do ilicoon'²¹on. Lɨ́ɨ¹ la lɨ coon²¹ sa'³ 'mó² 'e jo jmóo³ 'láai² sá². Jo ta'²¹a. 14 Mo gaxʉʉ'²¹ 'e mɨ'³ jún² jee²¹² tóon¹ do 'øøi'²¹-tsi lawa'a mo ganúu² tsá² júu³ tyú²ʉ. Nuu¹o pe ngalíin²mo jiin'¹³ la fu¹ taai².

Jiin'¹³ la gajgoo'²¹ 'e sa'³ do jee²¹² tóon¹ do lawa la joon jon jileei'²¹ 'in ngɨ́¹ cu'²-tsi coon'¹³ jilaa'²¹ 'e tyíin² coon'¹³ jilaa'²¹ 'e tyú²² seein²¹. Jo 'ee garoo²¹ mi'³ tya'a. 15 Joon mo gaxuu'²¹ jún² do jee²¹² cwoo'¹³ 'oo'³ 'øøi'²¹-tsi tsá² mo ganúu² tsá² júu³ tyú²² do. Nuu¹o joon cón²o cwáain¹ 'e júu³ tyú²² do. Joon jmoo¹-o taa'²¹a. Joon 'e la joon garoo²¹ 'láai²gɨ.

Júu³ cwáain¹ tya' po'³ jɨ́² coo²¹

16 Jin'²gɨ Jesús:

—Ce jiin'¹³ jaain²¹ jo 'iin dyi'² coon²¹ jɨ́² joon mi yuui'¹³ joon jlii²¹ sɨ sii'²¹i nu' coo'mó² 'ee. Mo dyi'² tsá² jɨ́² lɨ' yu'u sii'²¹ tsá² joon jnéei² tya' jileei'²¹ 'in tsá² taai²¹². 17 Ce jiin'¹³ coon²¹ 'e sɨ'mo² jo lí² wa'a jo lí² jneei¹. Jon'gɨ sá² coon²¹ júu³ 'uuin²¹ wa'a 'e jo liñi¹ tsá². Joon nilisá² júu³.

18 'La joon núu²duu' tyú²² tsu jileei'²¹ 'in 'ii'²¹mo júu³ tyú²² do cwo² Dios 'e 'øøi'²¹-tsi tyú²²gɨ. Pe jileei'²¹ 'in jo 'ii'²¹ 'e júu³ tyú²² do cwo² Dios 'e jo 'øøi'²¹-tsi coonti.

Sáa³ Jesús coon'²¹ ruu'²¹i

19 Joon gatyalíin² ruu'²¹i Jesús coon'¹³ sáa³a lɨ siin'¹² Jesús. Pe jo lí² tsatyéein¹ tyan'¹ tsu lɨ́ii¹ fúui¹ tsá² taai²¹². 20 Pe 'in lɨ́ii¹³ tsá² gasɨɨ'²¹o Jesús:

—Saa²'a coon'¹³ ruu'²¹'u téein² caluu. Joon 'iin²¹²in jøøi² 'nu.

21 Pe joon gajin'² Jesús:

—Jileei'²¹ 'in nuu¹ júu³ tyú²² tya' Dios joongɨ cón²du cwáain¹ coon'²¹ tún² 'ii sáa³aa joongɨ 'ii ruu'²¹na.

Un'woo² Jesús tyí² 'íi¹ ni jmɨɨ²¹

22 Coon²¹ jmɨɨ²¹² galɨ́² nga'í² Jesús tsi coon barco coon'¹³ tsá² tya'a. Joon gasɨɨ'²¹ɨ:

—Tsaa²¹a' lɨ' tɨ cataain² tyíia¹ no.

Joon ngalíin²mo. 23 Joon la 'ɨɨ²¹² ngalíin² ni jmɨɨ²¹ do-o gacwuu²¹mo Jesús. Joon galɨ́² lɨ ngalíin² do ga'ɨ́ɨ² coon²¹ tyí² tá² lɨ' 'e ni jmɨɨ²¹ do. Joon ga'láa¹ 'wii²¹² garǿ¹mo jmɨɨ²¹ tsi barco do. Joon ga'íi¹ fo'²-tsi lɨ táai² do itá². 24 Joon ngalíin² gaun-jnaa¹-tsi Jesús. Joon gasɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—¡Tɨfo'²! ¡Tɨfo'²! ¡Nitee²mo'!

Joon garóon² Jesús. Joon ga'woo¹ 'e tyí² do coon'¹³ 'e jnóo¹ jmɨɨ²¹ do coon'¹³ júu³ tya'a. Joon coon²¹ ga'ɨ́ɨ² tii². 25 Joon gajin'² Jesús gasɨɨ'²¹ɨ tsá² tya'a:

—¿'Ee lɨ' jo tsáai¹-'oo'?

Pe 'ido-gɨ gafoo'²¹mo. Joon tsa'goo²¹-tsi. Joon gaunngɨɨ¹ɨ ruu'²¹i la jaain²¹ la jaain²¹:

—¿'Iin 'in tsañuu'¹ lo 'e tyu'²o to² tyí² coon'¹³ jmɨɨ²¹² joon nuu'¹³o?

Tsá² 'in 'yuui² 'in 'lɨɨi'³ alma tya'a 'in seein²¹ fu Gadara

26 Pe gatyalíin²mo fu cwoo'¹³ sii²¹ Gadara. 'E náa¹ lɨ' ngoo'¹³ tyíia¹ do tyani Galilea. 27 Mo gacwo'ɨ́ɨ¹ Jesús fu tsi barco do gangatyéein¹ jaain²¹ tsañuu'¹ seein¹ fuu²¹ do. Lɨɨ²¹² 'áaɨ¹ ningóo¹ 'in tsañuu'¹ do 'yuui jaain²¹ 'in 'lɨɨi'³ alma tya'a. Jo tyi'²gɨ 'mɨ'². Jon'gɨ jon¹gɨ inuu. Jee²¹² 'aan¹ tya' 'lɨɨ²¹² joon¹on. 28 Mo ganii¹in Jesús joon gasii'²¹i 'wojníi¹i tyani Jesús. Joon ga'oo¹o jin'²in:

—¿'Ee jmaa²'a tyiia, Jesús? Jóon¹ Dios 'in ñíi¹mo 'nu. Mí³ɨɨ tyaní²'i 'e jo 'e'²'e wúu¹ jna.

29 La lo-o gajin'²in tsu 'wii'¹³ Jesús nigatyu'²u to² 'in espíritu taai² alma tya' 'ido 'e 'woo²¹mo. Lɨ́ɨ¹ 'láai² fu 'in espíritu gó² do nigasaan'¹in 'in tsá² do. Joon niga'ñúu² tsá² cwoo²¹ tɨɨ². Niga'ñúu² coon'¹³ cadena joon jo laai²¹gɨ. Pe 'gɨɨ¹o cadena do. Joon 'in espíritu gó² taai² jmoo¹o cwiin¹ 'ido tɨ lɨ jo 'in tsá² seein²¹. 30 Joon gaunngɨɨ¹ɨ Jesús 'ii:

—¿Xiiala sii²¹ 'nu?

'Ido-gɨ gañii¹i:

—Legión-mo sii²¹ jna.

'E lo-o gajin'²in tsʉ 'wii'¹³ lɨ́ɨ¹ fúui¹ espíritu gó² 'in nigataai² alma tya'a. 31 Joon 'in espíritu do gamɨ'²ɨ Jesús 'e jo sii'¹²in 'ii lɨ 'lɨɨ'³. 32 Joon lɨ́ɨ¹ fúui¹ ñí¹ taai² gø'²ø co'² do. Joon 'in espíritu gó² do gamɨ'²ɨ Jesús 'e cwoo²¹ tsataai² tu'² 'in ñí¹ do. Joon gacwóo¹o Jesús 'ii'²¹. 33 Joon 'in espíritu do ga'woo²¹mo tya' 'in tsañʉʉ'¹ do. Joon ngataai² tu'² 'in ñí¹ do. Joon 'in ñí¹ do gacwiin¹in lɨ sɨjɨ́² joon gapée¹i xuu'²¹i tsi tyía¹ do. Joon do-o gajgoo'²¹o jmɨɨ²¹.

34 Mo ganí² jileei'²¹ 'in 'aai¹ ñí¹ do jlaa'²¹ 'e galɨ́² gafoo'¹mo 'áai¹ joon gacwiin¹o. Joon gangaliin¹ ngajmaa'¹²a júu³ tsá² fuu²¹ coon'¹³ la caain²¹gɨ lɨ taain²¹² tsá². 35 Joon ga'woo²¹mo 'in tsá² seein²¹ do ngajøø²ø jilaa'²¹ 'e nigalí². Mo gatyalíin² tɨ lɨ siin'¹² Jesús gatsee'²¹mo 'in tsañʉʉ'¹ 'in niga'wooi²¹ espíritu gó² alma tya' 'ido. Tyíin¹³in 'wii²¹² tɨɨ² Jesús. Tyi'²i 'mɨ'² joon niga'ɨ'²ɨ-tsi. Joon gafo'¹mo 'in tsá² do. 36 Joon jileei'²¹ 'in niganí² gatya¹o júu³ xiiala niga'láai² 'in tsañʉʉ'¹ 'yuui 'in 'lɨɨi'³ alma tya' do. 37 Coon'¹³ cwáain¹ lo-o jileei'²¹ tsá² seein²¹ lɨ sii²¹ Gadara do ga'láa² 'wii²¹² mɨɨ¹ɨ tyani Jesús 'e cwo'ɨ́ɨ¹o 'e fuu²¹ do, tsʉ lɨ́ɨ¹ 'goo'²¹o. La joon nga'í² Jesús tsi barco. Joon ganga'²mo. 38 La nʉ'gɨ 'e tsee'²i, 'in tsañʉʉ'¹ 'in ga'wooi²¹ 'in 'lɨɨi'³ alma tya' do gamɨɨ¹ɨ tyani Jesús 'e tse'²mo coon'¹³on. Pe Jesús-gɨ gatyʉ'²ʉ to² 'e ján²o. Joon gasɨɨ'²¹ɨ 'ido:

39 —Cweei'¹ fu tyi'i joon cwotya²'a júu³ jilaa'²¹ 'e nigajmaa¹a Dios coon'¹³ 'nʉ.

Joon ganga'²mo 'in tsañʉʉ'¹ do. Joon gatya¹o júu³ la jilaa'²¹ 'e nigajmaa¹a Jesús 'wii²¹² tya'a.

Jamɨ́ɨ¹ɨ Jairo coon'¹³ tsamí² 'in gasʉ́² sɨɨn'³ Jesús

40 Mo gacɨɨ'¹² Jesús fu 'ngoo'¹³ jmɨɨ²¹ do ga'ii'²¹mo tsá² 'ii jløø'³mo tsʉ jilee'²¹mo sɨjéen¹³in 'ii. 41 Joon gacwéi¹ jaain²¹ tsá² sii²¹ Jairo. 'Ii 'in tyʉ'² to² cwo'¹. 'In tsañʉʉ'¹ lo gasii'²¹i 'wojníi¹i 'wii²¹² tɨɨ² Jesús joon gamɨɨ¹ tyani Jesús 'e tsáa¹a fu tya'a. 42 Jaan²¹mo jóon¹ seein²¹ 'in ngóo¹ dyatun¹ jiin'¹. 'In raain¹ tɨ lɨ júun²mo. Mo gangó¹ Jesús lɨ́ɨ¹ fúui¹ tsá² ngalíin² coon'¹³on. 'Áa¹mo cuu'¹² lɨ ngalíin² do.

43 Joon jee²¹² 'ii ngóo¹ jaain²¹ tsamɨ́² tsaa'¹³. Ningóo¹ dyatun¹ jiin²¹ 'e niganii²¹ wúu¹ 'áai¹ coon'¹³ 'e jmoowúu¹ tuuin²¹ do. Joon 'áa¹mo niga'íin² cuu² coon'¹³ tɨmí¹. Nigatsaa²¹² jilaa'²¹ 'e 'oo¹o pe jo mo ga'láai². 44 Joon gangatyéen¹in lɨ caluu Jesús. Joon gasʉʉ²¹ tɨ' sɨɨn'³ 'ido. Joon la tsifu joon gawuun'¹³mo tuuin²¹. 45 Joon gaunngɨɨ¹ɨ Jesús:

—¿'Iin gasʉ́² sɨn'³ɨɨn?

Jilee'²¹mo tsá² jo júu³ gatyaa¹a. Joon Tʉ́³ coon'¹³ 'in catyaai²gɨ do gajin'²in:

—Tɨfo'², lɨ́ɨ¹ cuui'²¹ tsá² 'nʉ joongɨ 'lee'¹²i tsá² 'nʉ. Joon unngɨɨ²'ɨ: “¿'Iin gason'¹ tyi'i?”

46 Joon gajin'² Jesús:

—Lɨ́ɨ¹³moo la lɨ'ɨ seein²¹ 'in gasʉ́² tyiia tsʉ galili'³oo gaun'láa²moo jaain²¹ tsá² coon'¹³ 'ii'²¹ tyiia.

47 Mo galili'³i 'in tsamí² do 'e galili'²i Jesús 'e niga'láa²mo joon gajó² jlee¹i. Joon gasii'²¹i 'wojníi¹i tyani Jesús. Joon gatyaa¹a júu³ tyani jileei'²¹ tsá² do 'ee cwáain¹ nigason'¹on sɨɨn'¹³ɨn joon xiiala niga'láa²mo coon'¹³ jmoowúu¹ 'e tyaan¹. 48 Joon gasɨɨ'²¹ Jesús 'ii:

—Niga'láa²mo'o, 'mí², tsʉ 'wii'¹³ nigalitsáa¹mo-'o'o jna. Jløø'³mo'o icwoo'²mo'o.

49 Siin'¹²mogɨ Jesús faa'²¹gɨ mo gatyía¹ jaain²¹ 'in jó¹ fu tya' Jairo,

'in tyʉ'2 to2 cwo'1 do. Joon gasɨɨ'21ɨ Jairo jin'2in:

—Najuun21mo yʉʉn21 tyi'i. Jo untyíin2gi'ɨ 'in tɨfo'2 no.

50 Pe ganúu2 Jesús joon gajin'2in:

—Jo jmaa2'a 'goo'21o canii2 jmáa2 tsáai1-'o'o. Joon i'láa2mo yʉʉn21 tyi'i.

51 Mo gatyía1 Jesús 'a inʉʉ do joon jo gacwoo1 ngatáai2 jiin'13 jaain21 'in catyáai2. Jiin'13 Tú3-ʉ nga'í2 coon'13 Jacobo coon'13 Wó3. Joongɨ jiin'13 jmii21 'in yʉʉn21 do coon'13 jiin'13 sáa3o nga'í2. 52 Jilee'21mo tsá2 cɨ'2ɨ xuui212-tsi tya' 'ido. Joon gajin'2 Jesús:

—Jo cí2ɨɨ' tsʉ jo mo júuin1 'in yʉʉn21 no jiin'13 lɨ' 'e cwuu21mo.

53 Pe jmai'2 'in gangíɨɨ3ɨ tsʉ ñi1o 'e najuun21mo 'ido. 54 Joon gason'1 Jesús cwoo21o tya' 'in najóin1 do. Joon gafaa'21a coon'13 coon21 júu3 tá2 lí2, jin'2in:

—Sɨmí2, ráan1un.

55 Joon gajiin'1o 'ido tún1. Joon la tsifu joon garóon2. Joon gatyʉ'2 Jesús to2 'in tsá2 do 'e cwoo21xʉ 'e dø'1 'ido. 56 Joon líɨɨ1 tsa'goo21-tsi tsacøøi'13 tya'a. Pe joon gatyʉ'2 Jesús to2 'e jo 'in sɨɨ'21ɨ ce jiin'13 jaain21 jilaa'21 'e nigalí1 do.

9

Sɨɨ'21ɨ Jesús jɨ dyatuuin1 tsá2 tya'a 'e tsacwo1 júu3 tyú2

1 Jesús gauncaain21 jɨ dyatuuin1 tsá2 tya'a joon gacwo'2o 'ido 'ii'21 to2 jmáa1a 'e 'wooi21 'ido jileei'21 nii2 espíritu gó2 taai2 alma tya' tsá2 joongɨ un'láai2 tsatsaa'13:

2 —Sɨ́ɨ3na 'naa', jin'2in, 'e cwolíin2naa cwocwó2oo' tsá2 júu3 tyú2 tya' xiiala tyʉ'2 Dios to2 tsá2 joongɨ un'láa2naa tsatsaa'13.

3 Joongɨ sɨɨ'21 Jesús 'ii:

—Jo 'ee cón2oon' coonti tya' tya'i fu lɨ cwolíin2naa'. Jo són2oo' 'mo'u2 jon'gɨ cón2oon' mora'2. Jon'gɨ cón2oon' 'iñi'1 jon'gɨ cuu2 cón2oon'. Tyaan1aan' jmai'2 coon21 'mɨ'2 tyí2ii' jo cón2oon' tún2. 4 Joon jmoo3 joon3 coon21 'nú1 lɨ tyalíin2naa', do-o jon2oon' jiin'13 la i'woo21naa' 'e fuu21 do. 5 Joon doñixiia' lɨ jo 'iin212in tsá2 'ii'21 'naa' joon xú2ʉʉ' 'laa21 toon212 tɨ́ɨ13ɨɨ' lawa coon21 li2 'e jmá2aa' cwáain1 tya'a.

6 Joon ga'woo21mo. Joon ngalíin2 lacaain21 lɨ san'2 do ngacwoo1 júu3 tyú2 tya' xiiala tyʉ'2 Dios to2 tsá2. Joongɨ gaun'láai2 jileei'21 tsatsaa'13 'in seein21 lacaain21 do.

Mo gajúin1 Wó3 saai21 tsá2 jmɨɨ21

7 Tsaa'to2 Herodes mo galiñii1 jilaa'21 'e jmoo1o Jesús jiin'13 jo ñii1 'ee 'í-tsi tsʉ 'wii'13 'inlíɨi13 tsá2 jin'2in 'e Wó3-o nigajiin'1in jee212 'lɨɨ212. 8 'Inlíɨi13gɨ tsá2 jin'2in 'e nigajnéi1 jaain21 tsá2 nigacwo1 júu3 tyú2 sii21 Elías. 'Inlíɨi13gɨ jin'2in 'e nigajiin'1in jaain21 tsá2 'in nigacwo1 júu3 tyú2 calɨɨ. 9 Pe joon gajin'2 Herodes:

—Jna-a tsai' gatyʉ'3ʉʉ to2 gawuun'21 mootyi2 Wó3. ¿'Iingɨ 'in lo 'in núu3uu faa'21 tsá2 lɨɨlɨ1?

'Áai1 lɨ́ɨ1 gajóoin2-tsi Herodes wa'a tyii'12a xiiala nii1in Jesús.

Cwoo1 Jesús 'e gø'2 'ñá2 mil tsá2

10 Mo gatyaliin1in tsá2 tya' Jesús joon gasɨɨ'21o jilaa'21 'e nigajmaa1a. Joon gajée1i Jesús 'ii 'e gangalíin2 coon21 co'2 fuu21 Betsaida. 11 Joon mo galiñi1 tsá2 joon ngalíin2mo jon. Joon ga'ii'21 Jesús 'ii. Joon gasɨɨ'21ɨ 'ido xiiala mo tyʉ'2 Dios to2 tsá2. Joon gaun'láai2 tsatsaa'13.

12 Ningóo1 nica'lóo2xʉ. Joon gangatyéen1in tsá2 tya' Jesús. Joon gasɨɨ'21ɨ 'ido:

—'I'2 júu3 tsá2 'e cwotyalíin2 'ii'21xʉ 'woo'21o. Joongɨ tsa'naa'21xʉ 'e dø'1ø 'e lɨ tyan' no tsʉ 'e lɨ toon212on' lo jo 'ee sá2 coonti.

13 Joon gajin'2 Jesús sɨɨ'21ɨ 'ido:

—Cwoo'13xʉ 'naa' 'ino 'e dø'1ø.

Joon gajin'2 tsá2 tya'a do:

—Jo 'ee sá2 coonti. Lɨ́ɨ2mo jiin'13 'ñá2 'iñi'1 joongɨ gá1mo joo'21 taai2 jmɨɨ21. Joon xiiala lí2 laa21na'a 'e dø'1 jileei'21 'in tsá2 lo.

14 Tsʉ tii2 la coon'21 'ñá2 mil 'in tsá2 do. Joon gajin'2 Jesús gasɨɨ'21ɨ tsá2 tya'a:

—Sii'13 tsá2 cwocwaa1 tɨ' coon'21 'iin'13 ca'no'3 cíein13.

15 La joon gajmaa1a. Gacwó2 jilee'21mo. 16 Joon gason'1 Jesús jɨ 'ñá2 'iñi'1 do coon'13 'in gái1 joo'21 taai2 jmɨɨ21 do. Joon gajøø2 fu yʉ' fu uncwii21. Joon gacwo'2o 'maai'13 Dios tya' 'e dø'1ø do. Joon mo ngayuui'13 gajmaa1a 'no'3 joon gacwo'2o tsá2 tya'a 'e jmaa1a jmai'2xʉ jee212 tsá2 do. 17 Jilee'21mo tsá2 gagøø'21ø ce ganeei'13 tyú2-tsi. Joon mo ngayuui'13 joon jilaa'21 'no'3 'e gasái1 garøø2mogɨ dyatun1 'motó2gɨ.

Jmaa1 Tʉ́3 júu3 'e Jesús lɨ́ɨ1i Cristo

18 Coon21 jmɨɨ212 mo gafaa'21a Jesús júu3 tyú2 coon21 lɨ yaa-i joon téen2mo tsá2 tya'a coon'13on. Joon gaunngɨɨ1ɨ Jesús:

—¿'Iin jna jin'2 tsá2?

19 'Idogɨ gañii1, jin'2in:

—'Inlɨ́ɨi13 tsá2 jin'2in 'e 'nʉ-ʉ Wó3 saai1 tsá2 jmɨɨ21. 'Inlɨ́ɨi13gɨ tsá2 jin'2 in 'e 'nʉ-ʉ Elías. Pe 'inlɨ́ɨi13 jin'2in 'e 'nʉ-ʉ jaain21 tsá2 'in nigacwo1 júu3 tyú2 calɨɨ 'in nigajiin'1 tún1.

20 Joon gaunngɨɨ1ɨ tún1 Jesús:

—¿'Naa'gɨɨ', 'ee fó2oo' 'in jna?

Joon gañii1 Tʉ́3 do jin'2in:

—'Nʉ-ʉ Cristo Jóon1 Dios.

Jesús jmoo1o júu3 xiiala mi júun2in

21 Pe Jesús lɨ́ɨ1 ga'ɨɨ1 júu3 joongɨ gauntsaa'12i 'e jo 'in sɨɨ'21 tsá2 tya'a 'elo ce jiin'13 jaain21. 22 Joon gajin'2in:

—'In Tsá2 Ruu'21mo tsá2 noogɨ iní2 wúu1 lɨɨli1. Joongɨ jo i'ii'21 tsacøøi'13 'ii. Caan21mo coon'13 'in tyʉ'2 to2 tya' untsá2 coon'13 tɨfo'2 tya' ley ijaan'21in injnga'2mo 'i. Pe mo tɨ 'nɨ1 jmɨɨ212 ijmáa1a jiin'1o tún1.

23 Mo ngayuui'13 joon gasɨɨ'21ɨ jileei'21:

—Wana 'in 'iin212in jó1 coon'13 jna cwojmaa1a 'íin2-tsi jilaa'21 'e 'oo1o. 'Ná2-a cwotyaan1an crúu13 tya'a la coon21 jmɨɨ212 joon cwojaa1 coon'13 jna. 24 Tsʉ jileei'21 'in 'iin212in lái1 yaai icaa21mo fu juncwii21 tya'a. Pe jileei'21 'in caai21 fu juncwii21 tya' 'wii212 tyiia 'in tiin'13mo 'ii. 25 Jo 'ee to2 'íi3 tya' tsá2 wa'a 'e galɨ́2 tya'a la tøøi2 fu juncwii21 joon caa21mo fu juncwii21 tya'a 'ña'a. 26 Tsʉ wana 'in ga'aa1 fa'ɨɨ'21 'wii212 tyiia coon'13 jilaa'21 júu3 tya' xiiala mo tyʉ'2 Dios to2 la joon jon jna, 'in Ruu'21na Tsá2, ni 'aa21oo fa'ɨɨ'21 'wii212 tya'a mi yíi3aa lawa Røøi13 coon'13 'ii'21 tya' Ña'ñʉ'1ʉ' coon'13 jileei'21 ángeles tya'a. 27 'E la ja'2mo fuu212uu 'naa' 'inlɨ́ɨi13 jee212 'in téein2 lo nano jo ijúun2in nʉ'gɨ la jo mo gatyʉ'2 Dios to2 tsá2.

Unsɨ́ɨi2 Jesús la lɨ́ɨ1i

28 Mo gatɨ́2 jñá2 jmɨɨ212 'e gafaa'21 Jesús 'elo joon gasoo1o coon21 moo'21 'e tsafaa'12a júu3 tyú2. Ngoo21-o coon'13 Tʉ́3 coon'13 Jacobo coon'13 Wó3. 29 Joon la 'ɨɨ212 faa'21 Jesús júu3 tyú2 la tøøi2 níi1i coonti coon21 galɨsɨ́2mo la 'ɨɨ1. Joongɨ sɨɨn'13in galɨ taa21 jɨɨ'1 lɨɨli1. 30 Joon gajnéi1 gái1 tsañʉʉ'1 co' lɨ siin'12in. Gajná2 joo'21 la 'ui lɨ siin'13in. Jaain21 sii21 Moisés, jaain21gɨ sii21 Elías. 31 Téein2 coon'13 Jesús sɨ́ɨ1i xiiala mi jóon2in. 'E 'ná2 nii21 wúu1 fu Jerusalén. 32 Lɨ́ɨ1 jalicwuu1i Tʉ́3 coon'13 'in tsá2 catyaai21gɨ do. Pe jo gacwuu21i. Joon ganii21o jilaa'21 'e 'ya'2gɨ tya' Jesús. Joon ganíi2in jɨ gái1 tsañʉʉ'1 do 'in téein2 coon'13on.

33 Mo gangalíin² 'in tsá² do co' lɨ siin'¹² Jesús joon gajin'² Tú³ do:

—Tɨfo'², ¡lɨ́ɨ¹ tyú² 'e toon²¹o'on lo! Jmoo²¹o'o 'nɨ¹ 'nú¹ lo; coon²¹ 'nú²'ʉ coongɨ tya' Moisés coongɨ tya' Elías.

Pe Tú³ do coonti jo ñi¹ jilaa'²¹ 'e faa'²¹a. 34 La 'ɨɨ²¹² faa'²¹a do-o gajó² coon²¹ jníi¹ 'e gacɨɨn'¹³in. Joon gafoo'¹mo mo gatáai² jee²¹² jníi¹ do. 35 Joon ganuu¹ coon²¹ júu³ jee²¹² jníi¹ do 'e gajin'² 'elo:

—Yʉʉn²¹ tyiia 'in 'iin²¹²na lo. Nʉʉ²ʉʉ' júu³ tya'a.

36 Mo ngayuui'¹³ gafaa'²¹a 'e júu³ do joon ganíi²mo jiin'¹³ 'ña'a Jesús. Jo 'ee gajin'²in coonti jon'gɨ gasɨɨ'²¹ɨ tsá² ce jilaa'²¹ 'e niganí²i.

Gaun'láai² Jesús jaain²¹ sɨmii'²¹ 'in 'yuui 'in 'lɨɨɨ'³ alma tya'a

37 Mo gajná² jmɨɨ²¹² do coon²¹ gajgáa¹i 'e moo'²¹ do joon lɨ́ɨ¹ fúui¹ tsá² ngaunjiin'²¹in Jesús. 38 Joon jaain²¹ tsañʉʉ'¹ 'in ngó¹ jee²¹² tsá² do gasɨɨ'²¹ɨ coon²¹ júu³ tá² lɨ¹, jin'³in:

—Tɨfo'², jmaa²'a feei'¹-'o'o jøøi²¹²du' yʉʉn²¹ tyiia lo tsʉ camuui'¹³ 'in no seein²¹ tyiia. 39 'Yuui jaain²¹ espíritu gó² 'e jmoo¹ 'e 'oo¹o joongɨ joon²¹in ñii'¹i. Joongɨ 'yee'²¹ jon¹ moo'oo²o. Joongɨ 'e'²e wúu¹. Jo 'iin²¹²in tʉ́ʉ¹i. 40 Nigamí³oo tyani tsá² tyi'i 'e tyíi²mo 'in 'lɨɨi'³ 'yuui alma tya'a pe jo mo galɨ'²ɨ.

41 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² fúui¹ do:

—¡Tsá² 'in jo tsáai¹-tsi 'naa'! Jiin'¹³ 'e gó² 'øøi'²¹-'oo'. Jo ní³ii lɨɨ'²¹ 'e 'ná²-a 'e siin'¹³na coon'¹³ 'naa' joongɨ jmáa³aa taa'²¹a 'wii²¹² tyii'.

Joon jin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ jmii²¹ xuui²¹² do:

—Ñijee¹du' yʉʉn²¹ tyi'i fu lo.

42 Pe mo gangatyéen¹ 'in sɨmii'²¹ do 'in espíritu gó² do gapíin² 'ii ni 'wó². Gajmaa¹a 'e gajooin²¹ ñii'¹i 'ido túⁿ¹. Pe Jesús gatyʉ'² to² 'in espíritu do wa'a cwo'ɨ́ɨ¹i. Joon gaun'láa²mo 'in sɨmii'²¹ do. Joon gajaan'¹mo 'ido jmii²¹. 43 Jilee'²¹mo tsá² ganga'goo²¹-tsi jilaa'²¹ 'e jmɨɨ²¹² cɨɨ'¹³ Dios jmaa¹a.

Jmoo¹ Jesús júu² xiiala mi júun²in

La 'ɨɨ²¹² jmoo¹o tsa'goo²¹-tsi tsá² coon'¹³ jilaa'²¹ 'e faa'²¹ Jesús joon gasɨɨ'²¹ɨ Jesús tsá² tya'a:

44 —Núʉ²duu' coon'²¹ túⁿ² 'elo. Joon jo cwa'iin'¹³-'oo'. Jna-a 'e Ruu'²¹na Tsá². Pe 'ná²-a ijaain'²¹ tsá² jna ja'cwoo²¹ tsá².

45 Pe tsá² tya' Jesús do jo ga'øøi'²¹-tsi jilaa'²¹ 'e sɨɨ'²¹ɨ 'ii tsʉ jo mo galisá² 'ii'²¹ wa'a 'øøi'²¹-tsi. Joon 'goo'²¹-o wa'a mɨɨ'²¹ɨ Jesús wa 'e nijin'²in la lɨ 'e najin'²in.

'E'²e Jesús tsá² 'iin 'in tyíin¹³gɨ ni fu

46 Joon tsá² tya'a ga'láa² 'wii²¹² jo cwo'²o júu³ ruu'²¹i 'iin jee²¹² 'ii 'in tyíin¹³gɨ. 47 Pe Jesús galili'³o jilaa'²¹ 'e 'ɨ¹-tsi 'ido. Joon gasaan'¹²in jaain²¹ xuui²¹² joon gasiin'²¹in jee²¹² 'ii. 48 Joon gasɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Jileei'²¹ 'in 'ii'²¹ 'in xuui²¹² lo coon'¹³ 'e sii²¹ jna 'ii'²¹mo jon jna. Joon jileei'²¹ 'in 'ii'²¹ jna 'ii'²¹mo jon 'in gasii²¹in jna. Jileei'²¹ 'in 'woi¹gɨ jee²¹² 'naa' 'ii 'in tyíin¹³gɨ la jee²¹² jileei'²¹.

'In jo jmoo¹ 'e gó² tyi' 'ii 'in tyúi¹ coon'¹³ jna'

49 Joon gajin'² Wó³ gasɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—Tɨfo'², nigajøø²¹ø'ø jaain²¹ 'in ngɨ́¹ to² 'wooi¹ espíritu gó² coon'¹³ 'e sii²¹ 'nʉ. Joon gauntsaa'¹³moo'o tsʉ jo ngɨɨ¹ coon'¹³ jna'.

50 Joon gajin'² Jesús gasɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Jo untsaa'¹³naa' tsʉ jileei'²¹ 'in jo jmoo¹o 'e gó² tyi' 'ii 'in uncaain²¹ coon'¹³ jna'.

Jíin²mo Jesús Jacobo coon'¹³ Wó³

51 Mo gatí² li tsei'² Jesús fu ñʉfú² ga'ii²¹o fu¹ tsáa¹a fu Jerusalén tá²-a taain²-tsi. 52 Joon gasii¹in tsá² tya'a nifugɨ. Joon ngalíin² coon²¹ fuu²¹ 'e náa¹ co' Samaria gamɨɨ¹ɨ lɨ ján².

53 Pe tsá² seein²¹ Samaria do jo ga'ii'²¹i Jesús tsʉ galili'³o 'e tsáa¹ 'ido fu Jerusalén. 54 Mo ganí² tsá² tya'a Jacobo coon'¹³ Wó³ 'elo joon gasɨɨ'²¹ɨ:

—Ña'ñʉ'¹ʉ', ¿ja 'iin²¹²u'un wa'a siin²¹na'a júu³ 'e xii¹a goon²¹ po'³ jɨ́² fu yʉ' fu juncwii² tya'a? Joon ityee²¹mo coon'²¹ tya' jilee'²¹i 'in tsá² no la gajmaa¹a jaain²¹ tsá² 'in gacwo¹ júu³ tyʉ́² calɨɨ 'in sii²¹ Elías.

55 Joon gajøøi² Jesús 'ii joon gajin'²in:

—'Naa'a jo ñí²ii' coonti xiiala lɨ́ɨi¹ espíritu jeei¹³ 'naa'. 56 Jna-a, 'in Ruu'²¹na Tsá², jo góo³oo wa'a 'e 'iin²¹²na fu juncwii²¹ tya' tsá² xʉlɨ'ɨ jmáa³aa tiin'¹³mo tsá².

Joon gangalíin² coon fuu²¹ pi'³ lɨ xiia'.

'Ee 'ná² jmaa¹a wa'a 'iin²¹² tsá² ngɨ́¹ coon'¹³ Jesús

57 Mo gangalíin² fu¹ táai² jaain²¹ tsañʉʉ'¹ nijin'² gasɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—'Iin²¹²na ní³ii coon'¹³ 'nʉ doñixiia' ca cwoo'²'o.

58 Joon gañii¹ Jesús:

—Jileei'²¹ cwii¹ sá² tóo²-o tsa' xá² joongɨ jileei'²¹gɨ ton¹ sá² sɨ́ɨ²-ɨ pe jna-a Ruu'²¹na Tsá² jo 'óo³oo xiia' lɨ cwuu²¹na.

59 Joon gajin'² Jesús gasɨɨ'²¹ɨ jaain²¹gɨ:

—Na¹ coon'¹³ jna.

Pe 'idogɨ gajin'²in:

—Cwó³du'u cata ní³ii jéei¹ ni'áai¹duu ñʉ'³ʉʉ.

60 Joon gajin'² Jesús:

—Já¹du' cwo'aa¹i 'in jo tsáai¹-tsi jna 'in 'lɨɨ²¹² do. Pe 'nʉ-ʉ cwoo²du'u, cwocwo'²'o júu³ tyʉ́² tya' xiiala mi tyʉ'² Dios to² tsá².

61 'In xeei'²¹gɨ gajin'²in:

—Ña'ñʉ'¹ʉ' 'iin²¹²na ní³ii coon'¹³ 'nʉ pe jéei¹ cwoo²du'u ni'i'³ii júu³ tsá² néei¹ inʉʉ tyiia.

62 Pe Jesús gajin'²in:

—Tsʉ lawa jaain²¹ tsá² 'in ga'láa² 'wii²¹² núu²un júu³ tya' Dios pe jo gacón² cwáain¹ coon²¹ tún². Jo tɨ́ɨ²i 'ii'²¹ Dios 'ii lɨ tyʉ'² Dios to².

10

Sii¹in Jesús setenta tsá² 'e tsacwo¹ júu³ tyʉ́²

1 Mo ngayuui'¹³ jilaa'²¹ 'elo joon gatyiin'¹² Jesús coon²¹gɨ setenta tsá² túni¹. Joon gasii¹in tɨ' gái¹ tɨ' gái¹ tyaníi¹i 'e tsacwoo¹ júu³ tyʉ́² la caain²¹ fuu²¹ lɨ 'ná² tsáa¹a. 2 Joon gasɨɨ'²¹ɨ:

—'E la ja'²mo, lɨ́ɨ¹ fúui¹ tsá² seein²¹ 'in 'ná²gɨ núu² júu³ 'e 'iin²¹²mo Dios tsá². Pe xʉ tsá² seein²¹ 'e lí² tsalíin² tsajmáa² júu³. 'Wii'¹³ joon mɨ́²ɨ' tyani Dios 'in 'iin²¹²in tsá² wa'a sín¹gɨ tsá² 'in cwó¹gɨ 'e júu³ lo. 3 Cwolíin²naa'. Tyán²aan' cwáain¹ tsʉ sɨ́ɨ³na 'naa' lawa joo'saa'²¹ yʉʉn²¹ jee²¹² 'yiia'¹ tsiinuu²¹. 4 Jo 'ee cón²oon' jon' mora'² jon'gɨ tuloo²¹ taa'¹³ cuu² jon'gɨ mɨ́ɨ¹³ɨ'. Joon jo un'ɨɨi²¹² yaanaa' foo'¹³naa' tsá² tya'i fu¹. 5 Mi cwotaa²¹naa' tsi inʉʉ jée¹ foo'²¹oo' 'in tsá² do: "Mɨɨ²¹ɨ'ɨ tyani Dios 'e uncwaa'³i inʉʉlo." 6 Wana 'in tsá² do røø²¹ 'ii'²¹ tya'a i'ii'²¹mo coon²¹ 'e tyʉ́² la lɨ 'e nuu¹. Wana jo la joon jo tɨ́ɨi² 'e júu³ tyʉ́² do. 7 Do-o jóon¹³oo', dogɨ jon cøø²øø' joongɨ 'úu²uu' jilaa'²¹ 'e cwoo¹ 'naa' tsʉ jileei'²¹ tsá² 'in jmoo¹o to² tɨ́ɨ²mo 'e 'uun'²¹un dø'¹ø. Jo ngɨ́²ɨ' la tyi 'nʉ́¹. 8 Wana xiia' fu lɨ gatyalíin²naa' 'ii'²¹ tsá² 'naa' cǿ²øø' jilaa'²¹ 'e cwo'²o 'naa'. 9 Un'láa²naa' tsatsaa'¹³ 'in seein²¹ do. Joon síi¹³ii': "Tya'an nijó¹ 'e tyʉ'² Dios to² 'naa'." 10 Pe wana gatyalíin²naa' coon²¹ fuu²¹ lɨ jo 'ii'²¹ɨ tsá² 'naa' cwo'woo²¹naa' tya'i fu¹ joon fóo¹³oo' la lo: 11 "Cagɨ 'laa²¹ sá² góo²oo' lo 'e taa'¹³ mɨɨ²¹ɨ'ɨ xʉʉ²ʉ'ʉ lo lawa coon²¹ li² 'e jmoo²¹o'o tya' 'e gó² tyii'. Pe cwoliñí²ii' 'áa¹mo

nijatyéen[1]in 'e tyʉ'[2] Dios to[2] 'naa'.”
12 'E la ja'[2]mo fuu[212]uu 'naa' —jin'[2]
Jesús—, mi 'íin[2] fu juncwii[21] lɨ́ɨ[1]gɨ
wúu[1] iní[2] 'in tsá[2] seein[21] fuu[21] do
lagɨ tya' tsá[2] seein[21] fuu[21] Sodoma.

Tsá[2] néei[1] fuu[21] 'e jo nʉʉ'[13]

13 'Fuu[212]uu 'naa' tsá[2] néei[1]
Corazin. Fuu[212]uu 'naa' jon tsá[2]
néei[1] Betsaida. Wa'a la caain[21]
fuu[21] Tiro coon'[13] Sidón wa galɨ́[2]
coon[21] milagro 'e nigalɨ́[2] jee[212] 'naa'
ca la mo jéei[1] la mo 'iin[212]in unsɨ́ii[2]
'e 'ɨ[1]-tsi. Joongɨ 'e tyii[1] coon[21] 'mɨ'[2]
lí[1] tyiia[212] joon ga'ɨ́ɨ[2]i fó[2] mootyíi[1]i
lawa coon[21] li[2] 'e gajo'[2]o-tsi. 14 Pe
mi 'íin[2]in fu juncwii[21] 'naa'[21]a lɨ́ɨ[1]
wúu[1]gɨ móo[3]'naa' lagɨ 'in tsá[2] néei[1]
Tiro coon'[13] Sidón. 15 Joongɨ 'naa'a
'in néei[1] Capernaum, ¿tɨ lɨ́ɨ[2]naa'
isaa'[21] 'naa' fu 'ñʉ'fú[2]? Xʉjoon
ixaa[21]moo' fu lɨ 'ii[21]. 16 Jileei'[21] 'in
nuu[1]u júu[3] tyii' —jin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ
tsá[2] tya'a—, nuu[1]o jon júu[3] tyiia.
Jileei'[21] 'in jo 'ii'[12] 'naa' la joon jon
jo 'ii'[1]i jna. 'In jo 'ii'[13] jna la joon jon
jo 'ii'[1]i 'in gasii[1]in jna.

Joon mi yuui'[13] gajin'[2] Jesús 'elo
gangalíin[2]mo tsá[2] tya'a do.

Gacwolíin[2]mo tsá[2] 'in gasii[1]in Jesús

17 Joon gacwolíin[2]mo 'in setenta
tsá[2] do jløø'[3]mo jin'[2]in:

—Ña'ñʉ'[1]ʉ', cagɨ espíritu gó[2]
galɨnʉʉ'[13]o to[2] tyʉʉ'[13] jna'a coon'[13]
'e sii[21] 'nʉ.

18 Joon gajin'[2] Jesús:

—Jo'[2]o. Gamóo[3]oo xiiala mo
gatøø'[21]i Satanás fu yʉ' fu juncwii[21]
lawa coon[21] jɨ́[2] cwaain[21] 'ñá[2]. 19 Jna
gacwo'[2]oo 'naa' 'ii'[21] 'e 'øø[13]øø'
moo'woo[21] mɨɨ'[21] coon'[13] tɨcún[3]
joongɨ ilii'[21]oo' jilaa'[21] wa' pí[3] tya'
tsá[2] 'lɨɨi'[3]. Joon jo tɨ́[2] 'nii'[21] tyii'.
20 Mo tyʉ́'[2]ʉʉ' to[2] 'in 'wói[1] 'in 'lɨɨi'[3]
taai[2] alma tya'a tsá[2] joon 'woo[21]mo
jon pe jo jmaa[2]aa' jløø'[3]naa' 'wii'[13]
joon, pe jmáa[2]aa' jløø'[3]naa' tsʉ
'wii'[13] nigatyii'[13]mo Dios 'naa' 'e
cwolíin[2]naa' ñʉ'fú[2].

Jløø'[3]mo Jesús

21 La tsifu joon gajmaa[1] 'in Esíritu
Tyʉ́[2] tya' Dios galijløø'[3]mo Jesús.
Joon gajin'[2]in:

—Cwóo[3]oo 'maai'[13] Ña'ñʉ'[1]ʉ'.
'Nʉ-ʉ fii[212] ni 'wó[2] joongɨ fu
juncwii[21]. Cwóo[3]oo 'maai'[13] tsʉ
niga'máa[2]o'o jilaa'[21] júu[3] tyi'i 'e jo
ñí[2] tsá[2] jmɨɨ[1]-tsi coon'[13] 'in tsá[2]
'øøi'[21]-tsi. Joon niga'ee'[12]o'o tyani
tsá[2] 'woi[1] 'in lɨ́ɨi[1] la lɨ́ɨi[1] xuui[212] 'in jo
mo gauntsáa[1]. Tsʉ la joon Ña'ñʉ'[1]ʉ'
nigali'iin[212]mo'o.

22 'Ñʉ'[2]oo nigacwo'[2]o jna jilaa'[21].
Ce jiin'[13] jaain[21] tsá[2] jo lí[2] licwii[1]in
Jóon[1] Dios jiin'[13] 'ña'a Dios Jmii[21]
cwii[1]in 'ii. La joongɨ jon ce jiin'[13]
jaain[21] jo lí[2] licwii[1]in Dios Jmii[21]
jiin'[13] 'ña'a Jóon[1]on licwii[1]in 'i
coon'[13] jileei'[21] 'in 'iin[212]in 'in
Jóon[1]-o 'e licwii[1]in 'ii.

23 Joon gajøøi[2] Jesús tsá[2] tya'a.
Joon jin'[2]in gasɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—Jløø'[3]mo ce jileei'[21] 'in jøø[2] ji-
laa'[21] coon'[13] unníi[1]i 'e jøø[2] 'naa'.
24 Tsʉ 'ela ja'[2]mo fuu[212]uu 'naa', lɨ́ɨ[1]
fúui[1] tsá[2] 'in gacwo[1] júu[3] tyʉ́[2] calɨɨ
coon'[13] jileei'[21] røøi[13] nigali'iin[212]in
jøø[2] jilaa'[21] 'e jøø[2] 'naa' nano. Pe
jo gangoo[1]o. Nigali'iin[212]in núu[2]un
ce jilaa'[21] 'e núu[2]uu' nano. Pe jo
ganúu[2]un.

Lawa jaain[21] tsá[2] Samaria

25 Joon garoon[1] jaain[21] tɨfo'[2]
tya' ley. Joon gangasii'[12]i Jesús.
'Iin[212]in jøø[2]do xiiala lɨ́ɨi[1] Jesús.
Joon gaunngɨɨ[1]ɨ:

—Tɨfo'[2], ¿'ee 'ná[1] jmáa[3]aa
itiin'[13]na fu juncwii[21] tyiia?

26 Joon gañii[1] Jesús:

—¿'Ee to[2] tyʉ'[2] ni jí[2] tya' ley? ¿Xi-
iala gafaa'[12]a 'e ley do lɨ́ɨ[2]u?

27 Joon gañii[1]i 'in tɨfo'[2] tya' ley do:

—“Cwoli'née[1]mo'o Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios
tyi'i la tøøi[2] alma tyi'i, joongɨ

coon'13 la tøøi2 'waa'21 pí2 tyi'i, joongi coon'13 la tøøi2 'e 'i1-'o'o. Joongi cwoli'née1mo'o tsagóo2'o lawa'a woo2o'o" —jin'2 tifo'2 tya' ley do.

28 Joon gajin'2 Jesús:

—Tyú2-ʉ nigafaa'13'a. Wana gajmaa'13'a jilaa'21 'elo tiin'13mo'o.

29 Pe 'in tifo'2 tya' ley do 'iin212in untyú1mo 'ña'a joon gajin'2in gasii'21i Jesús:

—¿'Iin tsagóo3oo?

30 Joon gajin'2 Jesús:

—Lawa jaain21 tsá2 gajgáa1i fu1 tya'i fu Jerusalén 'e tsáa1a fu Jericó. Joon gasain'2 'uun21 'ii. Joon ga'uun21o ce jilaa'21a cagi siin'13in. Joongi gajmee'21i liili1 coon21 xʉʉ jo gajnga'2mo. 31 La coon21 jo ngaa21mo joon jaain21 untsá2 gajgáa1i 'e fu1 do-o jon. Pe mo ganí2 'ido li' ti' gangíi1i. 32 La joon jon jaain21gi tsá2 levita gangíi1i fu do. Joongi coon21 tsáa1 joon gangíi1i mo ganí2i. 33 Pe jaain21 tsá2 coon21 fuu21 'in seein21 Samaria 'in gangíi1i fu do-o jon. Joon mo ganí2 'ido joon fúu2 galíi1i. 34 Joon gangatyéen1in li ráain2 'in tsañʉʉ'1 do. Joon gajmaa1o míi1 lii sicwuu'21 tya' 'ido. Gasuun21 aceite coon'13 vino. Joon gapaa'21a 'mi'2 lii sicwuu'21 tya' 'ido. Joon gatyée1mo 'ido bu'3 tya'a. Joon gangajée1i 'ido coon21 lii cwói1 ján2. Joon ga'aa1i. 35 Mo gajná2 jmii212 do itsei'2 'in tsá2 do joon gatyii21xʉ cuu2 gacwo'2o fii212 'e 'nú1 do. Joon gasii'21i 'ido: "Jøø2 'in tsañʉʉ'1 no. Jøø2du' joon wana ga'íin1gi'i cuu2 no icíi3oo tyi'i mi lii gaa'13na."

36 Joon gajin'2 Jesús gasii'21i 'in tifo'3 tya' ley do:

—¿'Iin líi2u jee212 'in gaai21 do galíi1i lawa jaain21 tsagoo1o 'in tsañʉʉ'1 'in gajmeei'21 'uun21 do? —jin'2 Jesús.

37 Joon gajin'2 tifo'2 tya' ley do:

—'In tsá2 coon21 fuu21 do 'in fúu2 galíi1i 'in tsá2 sicwuui'21 do.

Joon gajin'2 Jesús gasii'21i 'ido:

—Ngí2, cwajmáa2 ce tí2 la joon.

Jesús tyíin13in tya' Marta coon'13 María

38 Joon ngoo212 Jesús la fu1 'yúu2i. Joon gatyíi1a coon21 fuu21. Joon do-o jaain21 tsamí2 sii21 Marta gatøø1ø fu tya'a. 39 Joon Marta do seein21 jaain21 ruu'21i sii21 María. Joon 'ido-o gacwoo21 'wii212 tii2 Jesús 'e 'iin212in núu2 jilaa'21 'e jin'2 Jesús. 40 Pe Marta do líi1 cwo'2-tsi coon'13 jilaa'21 to2 jmoo1o. Joon gangatyéein13 li tyíin1 Jesús joon gasii'21i:

—Ña'ña'1ʉ', ¿ti jo cu'2xʉ-'o'o coonti 'in ruu'21na no coonti tuui1 jna 'ñii'a coon'13 jilaa'21 to2 jmóo3oo? Sii'13'i cwouncoon'13xʉ jna.

41 Joon gañii1 Jesús:

—Marta, ¿'ee li' cu'2-'o'o coon'13 jilaa'21 to2 'e jmoo2'o? 42 Pe coon21 'e sá2 'e tyiin2gi. María lo nigatyii'13o coon21 'e tyú2gi. Joon ce jiin'13 jaain21 jo 'in cwooi21 tyí2 tya'a.

11

'E'2e Jesús tsá2 tya'a xiiala faa'21 tsá2 júu3 tyú2

1 Cafu mo galí2 gafaa'21 Jesús júu3 tyú2 joon mo ngayuuí'13 gafaa'21a joon jaain21 jee212 tsá2 tya'a gasii'21i Jesús:

—Ña'ña'1ʉ', 'e'2'e jna'a xiiala faa'13a'a júu3 tyú2 la ga'e'2 Wó3 tsá2 tya'a.

2 Joon gajin'2 Jesús:

—Mi fó2oo' júu3 tyú2 tyii' fá2aa' la lo:

Ña'ña'1ʉ' tyín1u'un ñʉ'fú2 tyi'i.
Jiin'13 'nʉ-ʉ 'in tyúi1 la jee212 jileei'21 'in seein21.
Tyʉʉ'21 to2 jna'a.
Fu ñʉ'fú2 jilaa'21 ilí2 jiin'13 la 'iin212u'un.

Jmáa[2] jon ni cwoo'[13] juncwii[21].
3 Cwo'[3]'o jna'a 'e liin[1] 'e tyée[3]e'e
jmɨɨ[212] no.
4 Joon 'íin[1]u'un tsaa[2] tyii'i tsʉ la joon
jon jna'a 'íin[2]moo'o tsaa[2] tya'
jileei'[21] 'in gajmaa[1]a 'e gó[2]
tyii'i.
Un'øø[1]u'u jna'a 'e jo 'naa'[13]a'a tsaa[2].
5 Gajin'[2]in jon Jesús gasɨɨ'[21]ɨ 'ido:
—Jmoo'[13]du' cwáain[1] lawa
jaain[21] jee[212] 'naa' 'in 'aa[1]i jaain[21]
tsá[2] seein[21] tyʉ́[2] coon'[13]. Joon la
'woo[1] tyía[2] nʉ́ʉ[1] ngóo[1]-o fu tya' 'ido.
Joon gasɨɨ'[21]ɨ 'ido: "Jmáa[2] fee'[1]-'o'o,
tyí[3]ta'a 'nɨ[1] 'iñi[1] 'ná[3]aa. 6 Tsʉ jaain[21]
tsá[2] seen[2]'na tyʉ́[2] coon'[13] sá[2] coon[21]
lɨ jaa'[12]i. Joon gacwaa'[12]i fu tyiia
joon jo 'ee 'óo[3]oo coonti wa'a 'e
cwo'[3]oo." 7 Joon 'in dogɨ gajin'[2]in
ca tɨ tsi inʉʉ li raain[21]: "Jo untyíi[2]u
jna tsʉ sɨjnɨɨ[1] 'nʉ́[3]ʉʉ. Joongɨ yʉʉn[21]
tyiia tee'[13]mo coon'[13] jna cwuu[21]mo
ni coo'mó[2]. Jo lí[2] raan[21]na wa'a
'e lí[2] cwo'[3]oo 'nʉ coonti." 8 'E la
ja'[2]mo fo'[3]oo —jin'[2] Jesús— fiin'[13]
jo roon[1]on 'e cwo'[2]o 'ido tsʉ 'wii'[13]
tsá[2] seein[21] tyʉ́[2] coon'[13]on do ilí[2]
roon[1]on cwo'[2]xʉ 'ido la coon'[21] 'e
jo untyíi[2]gɨ 'ido 'ii. Joon cwo'[1]o
jiin'[13] 'e 'ná[1]xʉ. 9 'E la joon fuu[212]uu
'naa', mɨ́[2]ɨɨ' tyani Dios tsʉ joon
cwo'[2]o 'naa'. 'Nee'[13]naa' tsʉ joon
tyee'[21]moo'. Pó[2]oo' 'ooca'nʉ́[1] tsʉ
joon inaa[21]o. 10 Tsʉ jileei'[21] 'in mɨ[1]
'ii'[21]mo. Joongɨ jileei'[21] 'in 'noo'[2]
tyiia'[13]o. Joongɨ jileei'[21] 'in pó[2]
'ooca'nʉ́[1] naa[21]o tya' 'i.
11 'Jmoo[2] joon[2] jaain[21] 'naa'
lɨ́ɨi[1]naa' tsacǿøi'[13], ¿tɨ cwó[2]oo' yʉʉn[21]
tyii' coon[21] cuun[212] wa mo gamɨɨ[1]ɨ
'iñi'[1]? ¿Tɨ cwoo'[13]naa' jaain[21] mɨɨ'[21]
wa mo móo[1]i joo'[21] taai[2] jmɨɨ[21],
12 owa cwoo'[13]naa' 'ee jaain[21] tɨcún[3]
wa mo gamɨɨ[1]ɨ coon[21] mootú[2]? 13 Pe
wana 'naa', 'in jo tyú[1]naa' cwó[2]oo'
yʉʉn[2] tyii' 'e tyʉ́[2] xiiati lɨ́ɨ[1]gɨ icwo'[2]o
Ña'ñʉ'[1]ʉ' tyíin[1] ñʉ'fú[2] 'in Espíritu
Tyʉ́[2] tya'a tya' jileei'[21] 'in mɨ[1].

Cwo'[2] tsá[2] tsaa[2] Jesús 'e coon'[13]
'ii'[21] tya' 'in 'lɨɨi'[3] jmoo[1]o

14 Seein[21] jaain[21] tsá[2] 'in ga'í[2] 'in
'lɨɨi'[3] alma tya'a. Joon jo cwo[1] faa'[21]
'ido. Mo gatyii[1] Jesús 'in 'lɨɨi'[3] 'yuui
alma tya'a galí[2]-ɨ faa'[21]o. Joon lɨɨli[1]
ganga'goo[21]-tsi tsá[2] 'elo. 15 Pe 'in
lɨ́ɨi[13]gɨ gajin'[2]in:
—'In tsañʉʉ'[1] lo 'wooi[1] 'in 'lɨɨi'[3]
coon'[13] 'ii'[21] tya' Beelzebú 'in tyʉ'[2]
to[2] 'ii.
16 'In xeei'[21]gɨ gali'iin[212]in
coon[21]du cwáain[1] xiiala lɨ́ɨi[1] Jesús
joon gamɨɨ[1]ɨ coon[21] milagro. 17 Pe
ñii[1] Jesús 'ee 'ɨ[1]-tsi 'in tsá[2] do. Joon
gasɨɨ'[21]ɨ 'ii:
—Lawa coon[21] fuu[21] 'e tún[2] 'ii'[13]
lɨ́ɨi[2] joon tɨ́ɨ[1]i jee[212] yaa-i. 'E fuu[21]
do jo taa'[21]a. Joon wana tɨ́ɨi[1] tsá[2]
la 'oo'[21] ruu'[21]i tsi inʉʉ jo taa'[21]a.
18 ¿Xiiala ilí[2] tyʉ'[2] Satanás to[2] wa'a
téen[1]in jiin'[13] la 'ña'a? Pe 'naa'
fó[2]oo' 'e 'wóo[3]na 'in 'lɨɨi'[3] coon'[13] 'ii'[21]
tya' Beelzebú. 19 Wana jmáa[3]aa
la joon, ¿'iin coon'[21] cwo[1] 'ii'[21] tsa-
goo[2]oo' wa'a 'wooi[1] 'ido 'in 'lɨɨi'[3]
taai[2] alma tya' tsá[2]? Coon'[13] to[2] 'e
jmoo[1] 'ii-o cwoliñi[1] tsá[2] 'e lɨ' cɨɨ'[12]
fó[2]oo'. 20 Coon'[13] 'ii'[21] tya' Dios
'wóo[3]na espíritu gó[2] —jin'[2] Jesús—,
joon coon'[13] 'e joon 'øøi'[21]-tsi tsá[2] 'e
nigacwa'[1] 'ii'[21] tya' Dios jee[212] 'naa'.
21 'Lawa jaain[21] tsañʉʉ'[1] pí[2]-tsi
joongɨ 'oo[1]o ñí[3] wa'a un'øøi[1] 'ña'a
joon jǿø[2]o tya'a. Jilaa'[21] 'e sɨ'móo[1]
tya'a jo lí[2] coon[1] tsá[2] coonti. 22 Pe
wana tyía[1] jaain[21] 'in pí[2]gɨ-tsi lagɨ
'ii joon lii'[1]i 'ii. Joon 'woo[21]-o jilaa'[21]
ñí[3] tya'a 'e gajmaa[1] 'e jo cu'[2]-tsi.
Joon gajmaa[1] mai'[2]xʉ ce jilaa'[21] 'e
ga'wo'[2]o tya' 'ido.
23 'Jileei'[21] 'in jo faa'[21] tyʉ́[2] tyiia
'laa'[21]a faa'[21]a tyiia. Joongɨ jileei'[21]
'in jo jéei[1] tsá[2] 'e uncaain[21] coon'[13]
jna jmaa[1]a 'e 'eei'[1] tsá[2] jna.

'Ee'[13] Jesús tsá[2] xiiala lɨ́ɨi[2] espíritu
gó[2]

24 Faa'[21]gɨ Jesús jin'[2]in:

—Mo cwo'ɨ́ɨ¹ espíritu gó² tya' tsá² ngɨ¹o la caain²¹ cwoo'¹³ tyʉʉn²¹ 'noo'²¹o lɨ ján². Joon mo jo tyii'¹a joon 'ɨ¹-tsi: “Nii'¹³moo fu tyiia lɨ gajúu³uu.” 25 Mo gatyee'¹²i joon ní²in 'in tsañʉʉ'¹ do lawa coon²¹ 'nʉ́¹ 'e lɨ́ɨi² joongɨ sii'¹i tyʉ́². 26 Joon tsaa²¹o tsate'²e dyái¹gɨ espíritu 'in 'lɨɨi'³gɨ. Joon jilee'²¹mo itsataa²i tya' 'in tsañʉʉ'¹ do. Joon lɨ́ɨ¹ galɨgoo²¹gɨ seein²¹ 'in tsañʉʉ'¹ nano lagɨ mo jéei¹.

'E jløø'³mo la jai'²

27 La 'ɨɨ²¹² siin'¹² Jesús faa'²¹a 'elo jaain²¹ tsamɨ́² jee²¹² 'in tsá² do ga'oo¹o jin'²in:

—¡Lɨ́ɨ¹ tyú¹-i 'in ningatyéein¹ 'nʉ joongɨ 'in gacwo¹ tʉʉ'²¹ cu'²'u!

28 Jesús-gɨ gajin'²in:

—¡Pe lɨ́ɨ¹gɨ tyúi¹ 'in ganúu² joongɨ nʉʉ'¹³o júu³ tya' Dios!

Tsá² gó² mɨɨ¹ɨ coon²¹ milagro

29 La 'ɨɨ²¹² joon lɨ́ɨ¹ ngafúui¹ tsá² la cu'² lɨ' lɨ siin'¹² Jesús joon ga'láa² Jesús 'wii²¹² gafaa'²¹a sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Tsá² gó² 'in seein²¹ nano mɨɨ¹ɨ coon²¹ li² milagro. Pe jiin'¹³ coon²¹ li² ilisá² tya' 'in tsá² no jiin'¹³ la li² gacwoo¹ jaain²¹ tsá² 'in gacwo¹ júu³ tyʉ́² calɨɨ sii²¹ Jonás. 30 Lawa Jonás, 'ii jaain²¹ lawa coon²¹ li² 'e galɨ́² tya' tsá² seein²¹ Nínive. La joongɨ jna 'in Ruu'²¹na Tsá², jna-a lawa coon²¹ li² tya' tsá² seein²¹ nano. 31 Mi 'íin² fu juncwii² ilí² 'ii'²¹ tya' tsá² seein²¹ nano jaain²¹ 'in tyʉ'² to² coon²¹ fuu²¹ náa¹ lɨ' cwoo²¹ tooin²¹² lɨ' yuui'² ñi'¹ niroon²¹ nijmáa¹a 'ii'²¹ tya'a tsʉ 'ii gajó² lɨ wiingɨ ni cwoo'¹³ fu juncwii²¹ 'e janúʉ²du jilaa'²¹ 'e jmɨɨ¹-tsi Salomón. Joon 'elo seen²¹mo jaain²¹ 'in feei'¹gɨ lagɨ Salomón. 32 Jileei'²¹ tsá² seein²¹ fuu²¹ Nínive do mi 'iin² fu juncwii²¹ niroon²¹ mi jmáa¹ Dios 'ii'²¹ tya' tsá² seein²¹ nano. Joon icwoo¹ tsaa² tya'a. Tsʉ tsá² seein²¹ Nínive do gaunsɨɨ²¹mo 'e 'ɨ¹-tsi mo ga'ɨ́ɨ² Jonás do júu³ tyʉ́² tya' Dios. Joon nano lo-o seein²¹ jaain²¹ 'in tyúi¹gɨ lagɨ Jonás.

Jɨ́²coo²¹ tya' tsá²

33 ’Ce jiin'¹³ jaain²¹ jo 'in dyi'² coon²¹ jɨ́² joon sii'²¹i coon²¹ lɨ 'uuin²¹ jon'gɨ nʉ' coon²¹ cwóo¹. Sii'²¹i tsá² coon²¹ yʉ'-ʉ joon jnéei² tya' tsá² 'in taai². 34 Unni² tsá² 'e lɨ́ lawa coon²¹ jɨ́² coo²¹ tya' tsá² wana tyʉ́² unni² tsá² la joon jon rʉʉi³ coon'¹³ 'e tyʉ́² la tʉʉi². Joon ngɨɨ¹ lɨ jná². Pe wana gó² unni² tsá² la joon jon gó² la tʉʉi². Ngɨɨ¹o lɨ nʉʉ²¹. 35 Tɨ́ɨ²mo'o ñí²'i 'e tyʉ́² 'e jo ngɨ́²'ɨ lɨ nʉʉ²¹. 36 Wana rʉʉ²¹u coon'¹³ 'e jɨ́² do jiin'¹³ capi'² jo 'ii²¹gɨ nʉʉ²¹ la joon jon nijʉʉ²o'o coon'²¹ tyaa² lawa mo coo²¹ jɨ́² jnéei² tyi'i.

Jíi²mo Jesús tsá² fariseo

37 Mo gatséi¹ gafaa'²¹ Jesús 'elo jaain²¹ tsá² fariseo gatʉʉ¹o Jesús fu tya'a 'e dʉ'²ʉ. Ga'í² Jesús joon gacwoo²¹ tɨ' mesa. 38 Ganga'goo²¹-tsi tsá² fariseo do mo ganí²i 'e jo gauntiin'¹²in Jesús 'e run'²un cwoo²¹ jiin'¹³ la tɨɨsi'² la nʉ'gɨ dʉ'²ʉ. 39 Pe joon gajin'² Jesús:

—'Naa', tsá² fariseo, ruun'¹³naa' jiin'¹³ lɨ' caluu coon²¹ vaso coon'¹³ wúun¹ pe 'naa'gɨɨ' lɨ' tsi sɨrʉʉ²¹moo' coon'¹³ jilaa'²¹ 'e niga'uun²¹²uun' joongɨ coon'¹³ jilaa'²¹ 'e nigatyáa²aa' coon'¹³ 'e gó². 40 ¡Tsá² bón¹ 'naa'! ¿Tɨ jo ñí²ii' 'in gajmaa¹ lɨ' caluu 'ii-gɨ jon gajmaa¹ lɨ' tsi? 41 La joon cwoo²¹xʉʉ' tsá² tañíi² 'e dʉ'²ʉ 'uunñi² tyii' la joon jilaa'²¹a nilí² tyʉ́² tyii'.

42 ’Fúu² 'naa' tsá² fariseo, cwo'²naa' Dios diesmo tya' jilaa'²¹ 'oosee²¹² coon'¹³ jilaa'²¹ 'oo² ruda coon'¹³ jilaa'²¹ nii²gɨ 'oonuu²¹, pe coonti jo unjíi² 'naa' 'e jmaa²aa' 'e tyʉ́² tya' tsá² jon'gɨ 'iin²¹²naa' Dios.

'Elo-ogɨ 'ná¹ jmaa²aa' la jéei¹gɨ. Pe la joon jon jo 'íin²-'oo' 'e jmaa²aa' 'e xiia'²¹gɨ do.

43 ’¡Fúu² 'naa' tsá² fariseo, 'iin²¹²naa' ní²ii' lɨ tɨ́ɨi² cwa² 'in tyíin²mo inɯɯ cwo'¹ tyii' sii²¹ sinagogas! Joongɨ 'iin²¹²naa' 'e li'gøø'²mo tsá² 'naa' mo ngɨ́²ɨɨ' jee²¹² 'nɯ́¹.

44 ’¡Fúu² 'naa' tɨfo'² tya' ley coon'¹³ 'naa' tsá² fariseo! Lɨ' cɨɨ'¹²ɨ jmoo²oo' 'e 'é²ee' tsá² no. Lɨ́ɨ¹naa' la lɨ 'e 'aan¹ roon¹ jo jnée³in do-o. Jilee'²¹mo tsá² ngɨ́ɨ¹mo lɨ ni do-o mo jo li'²i.

45 Joon gañɨi¹i jaain²¹ tɨfo'² tya' ley jin'²in:

—Tɨfo'², jilaa'²¹ 'e fó²'o no lawa'a 'e fu'²'u jna'oo'o.

46 Joon gajin'² Jesús:

—¡Fúu² 'naa' jon tɨfo'² tya' ley! Coon'¹³ tɨɨsi'² tyii' cwó²oo' tsá² coon²¹ laa²¹² 'e jo roon'²¹ jiin'¹³ jaain²¹. Joon jogɨ 'iin²¹²naa' uncóon¹³oon' jiin'¹³xɯ.

47 ’¡Fúu² 'naa', jmoo'²¹oon' ni'aan¹ tya' tsá² 'in nigacwo² júu³ tyɯ́² calɨɨ 'in nigangaai'¹² 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyii' calɨɨ! 48 La no-o 'øøi'²¹-tsi 'e røø²¹ sɨɨ¹³naa' coon'¹³ 'e gajmaa¹ 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyii'. 'Ii-o nigajngaa'¹²i joon 'naa'gɨɨ' jmoo'²¹oo' ni'aan¹ tya'o.

49 ’Joon ñí² Dios mo nigajin'²in: “Sɨ́ɨ³na tsá² cwo² júu³ tyɯ́² tyiia coon'¹³ 'in lɨ́ɨi¹³gɨ tsá² tya'a joon 'in lɨ́ɨi¹³ ijnga'²mo 'in lɨ́ɨi¹³gɨ 'øø¹mo.” 50 'Wii'¹³ joon tsá² seein²¹ nano nityii²¹o cwáain¹ tya' tsá² 'in nigacwó² júu³ tyɯ́² tya' Dios 'in nigajúin¹ ca mo nigaroon¹ cwoo'¹³ juncwii²¹. 51 Ityi² jmɨ¹ 'øøi² ca Abel joongɨ ca tɨ́² Zacarías 'in nigajngaa'¹³i 'oo² cwo'¹ do. 'Wii'¹³ joon fo'³oo icoon¹ Dios cwáain¹ tya' 'in nigajúin¹ la joon 'in seein² nano icoon¹ cwáain¹ tya'a.

52 ’¡Fúu² 'naa' tɨfo'² tya' ley! Tsɯ ñí² 'naa' xiiala li cwii¹in tsá² Dios pe yaaigɨɨ' jo mo jmaa²aa' jogɨ cwó²oo' 'e licwii¹in 'in xeei'²¹ Dios.

53 Mo gasɨɨ'²¹ Jesús 'ii 'elo 'in tɨfo'² tya' ley do coon'¹³ tsá² fariseo lɨ́ɨ¹ gatɨ́² 'nii'²¹-tsi 'ido tya'a. Joon ga'láa² 'wii²¹² gauntyíi² coon'¹³ júu³ 'láaɨ² lɨɨlɨ¹. 54 Coon²¹ cwáain¹ wa'a isá² coon²¹ júu³ 'e xiiala i'nɨɨ¹ ni do.

12

'E'²e Jesús tsá² 'e jo jmoo¹o la jmoo¹o tsá² tajuui²¹

1 La jee²¹² joon galicaain²¹ tsá² fúuɨ¹ lɨɨlɨ¹ ca 'øøi'²¹ tsaruu'²¹i la jaain²¹ la jaain²¹. Joon ga'láa² Jesús 'wii²¹² sɨɨ'²¹ɨ tsá² tya'a:

—Lii'³ jmaa²aa' coon'²¹ túun² 'e 'ɨ¹-tsi tsá² fariseo no. Jmoo¹-o lawa 'in tyú¹mo 'ii. 2 Tsɯ jiin'¹³ coon²¹ júu³ 'uuin²¹ 'e sá² wa'a jo liñi¹ tsa². Jon'gɨ jiin'¹³ coon²¹ 'e sɨ'mó¹ wa'a jo li sá² júu³. 3 Joongɨ la joon jon wa'a 'e nifaa'²¹ tsá² linɯɯ²¹ inɯɯ joon lijmɨɨ²¹². Joongɨ jilaa'²¹ 'e sɨ́ɨi¹ tsá² 'uuin²¹ 'e jni¹ 'nɯ́¹ inúu² cayɯ' 'nɯ́¹.

'In jo cwooi¹ 'gøøi'²¹ tsá²

4 Faa'²¹gɨ Jesús:

—La lo-o fuu²¹²uu 'naa' 'wii'¹³ tyɯ́²-ɯ seen²¹na coon'¹³ 'naa'. Jo foo'¹³naa' 'in jngaai'¹³ tsá² pe mi yɯɯi'¹³ joon jo 'e sá²gɨ jmáa¹a. 5 Fuu²¹²oo 'naa' 'in cwooi¹ jmaa²aa' 'gøø'²¹naa'. Jmaa²oo' 'gøø'²¹naa' 'in mi yuui'¹³ jngai'² tsá² tyɯ'²o jon to² 'e tsalíin² lɨ 'lɨɨ'³. Jmaa²oo' 'gøø'²¹naa' 'ii.

6 ’¿Tɨ jo 'nɨɨi¹ tsá² 'ñeei² tón¹ coon'¹³ jee²¹² túun² wi'³? Pe Dios-gɨ jo 'íin²-tsi ce jiin'¹³ jaain²¹ tón¹ do. 7 Ca jilaa'²¹ jñɯ́² tsí³ mootyí²ii' nigaun'ii²¹ Dios la ca mɨ'³ la ca mɨ'³-ɨ. Jo jmaa²aa' 'goo'²¹ tsɯ tyíin¹gɨ 'naa'a lagɨ tón¹ fúuɨ¹gɨ.

'Ná¹-a røøi¹ tsá² 'e cwii¹in Jesucristo tyani tsá²

Faa'²¹gɨ Jesús:

8 —'E fuu²¹²uu 'naa', jileei'²¹ 'in jin'²in 'iin jna tyani tsá², jna-a jon,

'in Ruu'21na Tsá2, ifo'3oo jon 'e cwii1na 'ii tyani ángeles tya' Dios Jmii21. 9 Pe jileei'21 'in jo røøi21 cwii1in jna tyani tsá2 la joon jon jna jo róø1na 'ii tyani ángeles tya' Dios.

10 'Doñi'iin 'in gafaa'21a 'laa'21 tyiia 'e Ruu'21na Tsá2, lí2-i 'íin2mo tsaa2 do tya'a pe jileei'21 'in faa'21 júu3 'laa'21 tya' 'in Espíritu Tyʉ́2 tya' Dios jo lí2 'íin2gɨ 'e tsaa2 do tya'a.

11 'Mi tsajéei13 tsá2 'naa' inʉʉ cwo'1 sɨ tyani 'in jmoo1 'ii'21 'ee sɨ tyani tsaa'to2 'ee jo cuu'13-'oo' xiiala ifó2oo' sɨ xiiala ingí2ɨ' 'ee. 12 Mi tí2 'ii'21 joon i'ee212 'in Espíritu Tyʉ́2 tya' Dios 'naa' xiiala 'ná2 fó2oo'.

Fo' 'íi1 mo sá2 cuu2

13 Jaain21 jee212 tsá2 do gasɨ'21ɨ Jesús:

—Tɨfo'2, sii'13 ruu'21na cwoc-woo1-o jiin'13 tyíia3 'e gatɨ́2na.

14 Joon gajin'2 Jesús sɨ'21ɨ 'ido:

—Tsañʉʉ'1, ¿'iin gajin'2 'e lɨ́1na tsaa'to2 sɨ 'in jmoo1 jmai'xʉ jee212 'naa' 'ee?

15 Gajin'2o jon:

—Tyaan2duu' cwáain1 joongɨ un'øøi'13 yaanaa' wana canií2 'iin212naa' cuu2 tsʉ fu juncwii21 tya' tsá2 jon' wa'a jilaa'21 'e 'oo1 tsá2.

16 Joon gasɨ'21ɨ 'e cwáain1 lo:

—Galiseein21 jaain21 tsá2 sá2 cuu2. Joon cwoo'13 'wó2 tya'a lɨ́1 'láai2 garoo21 'e gajñii21 do. 17 Joon 'in tsá2 sá2 cuu2 do ga'ɨ1-tsi: "¿'Ee ijmáa3aa coon'13 jilaa'21 'e garoo21 tyiia lo? Jo 'óo3gɨɨ xiia' lɨ to'3oo." 18 Joon ga'ɨ1-tsi jin'2in: "Liñí3oo xiiala ijmáa3aa. Cɨɨ'13moo jilaa'21 'nʉ́3ʉʉ lo. Joon ijmaa'13aa 'e fee'1gɨ. Joon do-o i'máa3aa jilaa'21 'e roo21 tyiia coon'13 jilaa'21 'e 'óo3oo. 19 Joon ifuu212uu 'ñii'a: Alma tyiia, cwo'i'2i 'woo'21o tsʉ 'láa2mo 'e nisɨ'mo2'o. Taa'21o tya' 'láa2mo jiin21. 'Iin'21in, tyee'21. Unjløøi'3 'wo'o." 20 Pe Dios gasɨɨ'21 'ii: "Tsañʉʉ'1, 'in jo 'øøi'21-tsi 'nʉ. Nano-o ijuun21mo'o. Joon jilaa'21 'e 'oo2o'o, ¿'iin lí2 tya'?" 21 La joon tsangɨɨ1i 'in tsá2 'in 'iin212 'e sá2 tya' 'ña'a 'láai1 lɨɨlɨ1 pe joon tañíi2mo tyani Dios 'i —jin'2 Jesús.

Un'øø'2mo Dios jóon1on

22 Mo ngayuui'13 joon21 gasɨɨ'21 Jesús tsá2 tya'a:

—'E joon fuu212uu 'naa'. Jo cuu'13-'oo' coon'13 jilaa'21 'e cøø2øø' taa212naa' fu juncwii21 jon'gɨ coon'13 sɨɨn'2ɨɨn' 'e cɨɨ2ɨɨ'. 23 Fu juncwii21 tya' tsá2 'e tyiin2gɨ lagɨ 'e dø'2 tsá2. Joongɨ 'e cuerpo tya' tsá2 tyiin2gɨ lagɨ sɨɨn'3 tsá2 'e tyi'2i. 24 Tyaan2duu' cwáain1 lawa jaain21 tyalaa'21 jo jñii1i jon'gɨ roo1 tya'a jon'gɨ 'oo1 lɨ' 'má1 jon'gɨ tyʉʉ21 sá2 lɨ to'2o. Pe Dios cwoo1 'e gø'2ø. Joon 'naa', tyiin2gɨ 'naa' lagɨ ton1. 25 ¿'Iin jee212 'naa' 'e 'áai1gɨ cu'2-tsi gajmeei1 'ña'a coon21 ñii2gɨ coon'13 'e cu'2-tsi do? 26 Wa jo lí2 jmaa2aa' ce jiin'13 'e xʉgɨ coon'13 'e cu'2-'oo', ¿'ee lɨ' cu'2-'oo' coon'13 jilaa'21 'e fee'1gɨ? 27 Tyaan2duu' cwáain1 xiiala cwáain1 lí3 'e jo 'ee to1 jmoo1o. 'E la ja'2mo fuu212uu 'naa', ca 'lɨɨ212 róøi13 Salomón jo galisá2 sɨɨn'3 'e 'ya'2gɨ tya'a lagɨ 'e lí3 do. 28 Wana ijmá1 Dios 'e 'ya'2gɨ 'oonuu21 'e sá2 nano jee212 tyiia21 joongɨ mi jná2 tsa'oo21 ijún2 coon'13 jí2 'e ja'2mo ityi'2 Dios 'naa' 'mɨ'2. ¡Tsá2 'in jo tsáai1-tsi 'naa'! 29 Jo ngí2ɨ' 'e cu'2-'oo' 'e 'nó2oo' 'e cøø2øø' joongɨ 'e 'ú2uu'. 30 Tsʉ tsá2 'in jo tsái1-tsi Dios 'in seein21 fu juncwii21 ngɨ1o 'noo'21o jilaa'21 'elo, pe 'naa' seen21mo jaain21 Ñʉ́2ʉʉ' 'in ñi1 jilaa'21 'e 'ná2gɨ tyii'. 31 'Áai1gɨ tyʉ́2 wa'a 'e cwooi'13naa' yaanaa' 'e tyʉ'2 Dios to2 'naa' joon i'ii'13mo jilaa'21 'elo.

Jilaa'21 'e tyʉ́2 fu ñʉ'fú2

32 Faa'21gɨ Jesús:

—Tsá2 tyiia, jo jmoo2gɨɨ' 'goo'21-'oo'. Tsʉ xʉʉ 'naa' pe Ñʉ́2ʉʉ' 'áa1mo 'yáai2-tsi cwo'1o 'naa' to2 'e

'oo¹o. 33 'Nɨ́ɨ²ɨɨ' jilaa'²¹ 'e sá² tyii' joon cwó²oo' 'in sɨtyéein¹ jmɨɨ²¹². Jmaa²aa' la joon coon²¹ tuloo²¹ tyii' 'e jo litsáai¹ joon 'áai¹gɨ ilisá² tyii' fu ñʉ'fú² 'e jo tya¹. Jileei'²¹ 'uun²¹ jo lí² tsataai² do jon'gɨ joo'¹³ fu² lí² ngɨ́ɨ¹. 34 Xiia' lɨ 'óo²oo' jilaa'²¹ 'e 'yaai'²¹-'oo' do-o jon i'ɨ¹-'oo'.

'Ná²-a náa¹ tyʉ́² tya' tsá²

35 Faa'²¹gɨ Jesús:

—'Ná²-a tyá²aa' tyʉ́² tyii'. 'Ná²-a téen³naa' coon'¹³ jɨ́² 'e coo²¹. 36 Jmáa²aa' lawa tsaleei'¹³ 'in sɨjéen¹³in fii²¹²i. Mi cwaa'¹i fii²¹²i lɨ cui'² cwoo²¹ tsá² joon pó² 'ooca'nʉ́¹ do tsifu lí² no'²'o 'ooca'nʉ́¹. 37 'Áa²mo tyʉ́² 'ii²¹-tsi 'in tsa'leei'¹³ do 'in jo cwuu²¹i mi cwai'² fii²¹²i. Tsʉ júu³ ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', 'in fii²¹²i do ityá² tyʉ́² sɨɨn'³ 'ido joongɨ iunjíi²mo 'ido. Joon ityʉ'²ʉ to² cwá¹ tsá² lɨ si'² mesa 'e dø'²ø. Joon cwaa²¹o dø'²ø. 38 Fiin'¹³ la 'woo²¹ tyiia² nʉ́ʉ¹ cwaa'²¹i sɨ la ngóo¹ ca jná² 'ee tyʉ́² 'ii²¹-tsi tsa'leei'¹³ wana 'in jnaa¹-tsi mi tyee'¹³i fii²¹²i do. 39 Joon cwoliñi²ii' 'elo, wana jaain²¹ tsá² fii²¹² 'nʉ́¹ ini¹ 'ee 'ii'²¹ cwée¹i 'uun²¹ nijmaa¹o li'²o. Joon jo ná¹ 'nʉ́ʉ¹ʉ 'e jmá² 'ido 'uun²¹. 40 La joon jon 'naa' cwotyá²aa' tyʉ́² tyii' tsʉ coon²¹ wa jo 'ɨ¹-'oo' ijó¹ 'in Ruu'²¹i Tsá² —jin'² Jesús.

Lawa tsa'leei'¹³ 'in tyúi¹ coon'¹³ 'in jo tyúi¹

41 Joon gaunngɨɨ¹ɨ Tʉ́³ sɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—Ña'ñʉ'¹ʉ', ¿tɨ gafaa'¹³'a 'e cwáain¹ lo jiin'¹³ tyijna'a owa'a tya' ce jileei'²¹ tsá² 'ee?

42 Jin'² Jesús:

—¿'Iin tsa'leei'¹³ 'in tyúi¹ joongɨ 'in 'øøi'²¹-tsi mo tyʉ'² fii²¹²i to² 'e tyaa¹ cwoo²¹ jileei'²¹ tsá² taai² inʉʉ 'e cwoo¹ 'e dø'²ø mi tɨ́² 'ii'²¹? 43 'Áa¹mo tyúi¹ 'in tsa'leei'¹³ mi tyeei'¹² fii²¹²i tyee'¹³mo 'ido jmaa¹a la to² nigatyʉ'²ʉ. 44 'E la ja'²mo fo'³oo, 'in fii²¹² do nityaa¹o cwoo²¹ 'ido jilaa'²¹ 'e 'oo¹o 'e tyʉ'² 'ido to². 45 Pe wana 'in tsa'leei'¹³ do 'ɨ¹-tsi 'e li'ɨɨ²¹²mogɨ fii²¹²i do tyee'¹²i joon 'láa² 'wii²¹² jíi²in 'in tsa'leei'¹³ catyaai²¹ do. Joongɨ 'láa² 'wii²¹² gø'²ø joongɨ 'uun'²¹o. Joon li'íin²mo. 46 Joon 'in fii²¹² do ijó¹ coon²¹ jmɨɨ²¹² 'e jo sɨjée¹³in tsa'leei'¹³ tya'a do. Jon'gɨ ñi¹ 'ee 'ii'²¹. Joon lɨ́ɨ¹ i'e'²e 'ido wúu¹. Joon idye'²mo 'ido fu lɨ 'ii²¹ coon'¹³ jileei'²¹ 'in jo nʉʉ'¹²ʉ.

47 'Jileei'²¹ tsa'leei'¹³ 'in ñii¹o jilaa'²¹ 'e 'iin²¹²in fii²¹²i pe jo tyaa¹ tyʉ́² jon'gɨ unjíi²i i'e'²o wúu¹ joongɨ ijmee'¹³mo lɨɨlɨ¹. 48 Pe jileei'²¹ tsa'leei'¹³ 'in jo ñii¹ pe jmoo¹-o jiin'¹³ 'e tɨ́ɨ²i xʉgɨ wúu¹ iní² 'ii. 'In nigacwo'²o Dios 'láai²gɨ imɨ́¹ jon Dios 'láai²gɨ. Joon 'in jo cu'²-tsi coon'¹³ lɨɨlɨ¹ imɨ́¹ 'ido 'láai¹gɨ.

Gajó¹ Jesús wa'a jmáa¹a túⁿ² 'ii'¹³ tsá²

49 Joon faa'²¹gɨ Jesús:

—Gagoo²¹² jna ga'uu²na jɨ́² ni cwoo'¹³ fu juncwii²¹. Joon tsei'² nisɨjaan¹oo wa'a icoo²¹. 50 'Ná²-a tsangɨ́ɨ¹na coon²¹ 'e la jai'². Joon lí² móo³oo wúu¹ ca gatséi². 51 ¿Tɨ lɨ́ɨ²naa' 'e gagoo²¹²oo 'e sín¹ tsá² røø² coon'¹³ tsaruu'²¹i nicwoo'¹³ fu juncwii²¹? Fo'³oo 'e jo la joon. Jiin'¹³ gagoo²¹²oo wa'a jmáa³aa 'ii'¹³ tya' tsá². 52 Tsʉ nano la ngóo¹ 'naai'¹³ 'in tsá² coon²¹ inʉʉ ilíin² túⁿ² 'ii'¹³. Wana néei¹ 'ñéei² tsá² tsi coon²¹ inʉʉ gaai²¹ ili'ee'²¹i 'in gái¹ do, joon 'in gái¹ do ili'ee'²¹i 'in gaai²¹ do. 53 'In jmii²¹ do niseein²¹ gó² coon'¹³ jóon¹on. La joon gó² seein²¹ jóon¹on coon'¹³ jmii²¹. Joon sáa³gɨ seein²¹ gó² coon'¹³ jamɨ́ɨ¹ɨ. Jamɨ́ɨ¹ɨ la joon jon seein²¹ gó² coon'¹³ sáa³a. Joon 'yiiaunsáa³a niseein²¹ gó² coon'¹³ tsaunloo²¹ tya'a. Joon tsaunloo²¹ tya'gɨ niseein²¹ gó² coon'¹³ 'yiiaunsáa³a.

Tɨ́ɨ²mo tsá² coon²¹ cwáain¹ xiiala ngóo¹ tiempo

54 Gasɨɨ'²¹ɨ jon Jesús tsá²:

—Mo moo²oo' róon² jníi¹ lɨ' li yuuin'¹² ñi'¹ joon jin'² tsá² ijó¹ jmɨ́¹. Joon 'e la joon lí². 55 Joon mo 'ɨɨ¹ tyí² lɨ' tooin²¹² lɨ yuuin'¹³ ñi'¹ joon jin'² tsá² ilityíi² 'yiia²¹ no. Joon 'e la joon lí². 56 'Naa', ¡lɨ́ɨ¹naa' tsá² 'in jo untiin'¹³ 'e 'é²ee' tsá²! Tyʉ́²-ʉ nii'² 'naa' xiiala lɨ́² juncwii²¹ joongɨ cwoo'¹³ fu juncwii²¹. ¿Xiiala jo ñí²ii' 'ee jiin²¹ taan²¹²naa'?

Cwojáⁿ² mɨɨ'¹³ 'e seen²¹un coon'¹³ tsá² 'in 'eei'¹ 'nʉ

57 Faa'²¹gɨ Jesús:

—¿'Ee lɨ' jo jmaa²aa' 'ii'²¹ la 'oo'²¹ yaanaa' coon'¹³ coon²¹ 'ii'²¹ 'e tyʉ́²? 58 Wana 'in jmoo¹o tsaa² tyi'i joon cwóo²'o coon'¹³on tyani tsaa'to² pe 'nʉ-ʉ jmaa²'a coon'²¹ túⁿ² coon'¹³on la 'ɨɨ²¹² cwolíin²naa' tya'i fu. Joon jo tsajéei¹ 'nʉ tyani 'in jmoo¹o 'ii'²¹. Tsʉ 'in jmoo¹o 'ii'²¹ dogɨ nijaan'²¹in 'nʉ miyóo¹³. 59 Joon miyóo¹³ dogɨ tsajéei¹ 'nʉ 'nʉñí³. 'E la ja'²mo fo'³oo jo júu¹³'u do ca gatyí²'i 'e rʉ́ʉ²u tya'a joon gatsee²¹ coonti.

13

'E tyiin²gɨ 'e unsɨ́ɨi² tsá² 'e 'ɨ¹-tsi

1 Jee²¹² jmɨɨ²¹² joon gatyalíin² tsá² sɨɨ'²¹ɨ Jesús xiiala gajngaa'¹²i Pilato tsá² seein²¹ Galilea. Joongɨ xiiala gacaai'²¹ Pilato jmɨ¹ 'ʉʉ²i 'in tsá² do jmɨ¹ joo'²¹ núu³ 'e gajngaa'¹³i 'in tsá² do tya' 'e un'goo²¹ Dios. 2 Joon gajin'² Jesús:

—¿Tɨ 'ɨ¹-'oo' 'e jilaa'²¹ 'elo nigangɨ́ii¹ 'in tsá² seein²¹ Galilea do tsʉ 'áai¹gɨ rʉʉi²¹ tsaa² lagɨ 'in tsá² ca tyaai²¹ do 'in seein²¹ Galilea? 3 Pe jna fo'³oo jon' la joon. Joon wana 'naa' jo unsɨ́ɨ²naa' 'e 'ɨ¹-'oo' la joon jon ijuun²¹mo 'naa'. 4 ¿Tɨ lɨ́ɨ²naa' 'e 'áai¹gɨ rʉʉi²¹ tsaa² 'in dyajñéei² tsá² gajúin¹ do mo gacɨɨi'²¹ 'e po'² ñíi¹³ tya' Siloé? ¿Tɨ 'áai¹gɨ rʉʉi²¹ tsaa² 'ido lagɨ jileei'²¹ 'in néei¹ Jerusalén? 5 Pe jna fo'³oo jon' la joon. Joon la joon wana 'naa' jo unsɨ́ɨ²naa' 'e 'ɨ¹-'oo' la joon jon i'íin²mo 'naa'.

Júu³ tya' 'mocwaríi³ 'e jo 'oofuu²¹ tsí³

6 Joon gajin'² Jesús 'e cwáain¹ lo tya' 'in tsá² do:

—Jaain²¹ tsañʉʉ'¹ ni'oo¹o 'mocwaríi³ sɨjná² cwoo'¹³ 'wó² tya'a. Joon ngajʉʉ²ʉ wana tsí³ cwaríi³. Pe jo 'ee gatsaa'²¹a ce jiin'¹³ coon²¹. 7 Joon gasɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² jʉʉ² cwoo'¹³ 'wó² tya'a do: "Jʉʉ²du', ningóo¹ 'nɨ¹ jiin²¹ góo³oo ga'naa'¹³aa cwaríi³ 'e² 'mó² lo pe jo mo gatsaa'³aa. Tyʉʉ'¹³ coonti 'e 'mó² no tsʉ lɨ' tɨ' jmoo¹gɨ jín¹ cwoo'¹³ 'wó².² 8 Pe 'in tsá² jʉʉ² cwoo'¹³ 'wó² do gañii¹i: "Ñi'fii²¹i', cwojan¹du' coon²¹ jiin²¹gɨ. Joon nogɨ tyí³aa jla'¹ cwoo'¹³ joon to'³oo 'oo'³. 9 Jongaa²¹mo wana nicwo¹, wana jo gacwo¹ joon tyʉ'³oo."

Un'láai² Jesús jaain²¹ tsamɨ́² 'in tuu'²¹ moo'wó¹ mo jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá²

10 Coon²¹ jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá² Jesús 'yuui cwo'¹ 'e'²e tsá². 11 Joon do-o 'yuui jaain²¹ tsamɨ́² ningóo¹ dyajñá² jiin²¹ 'e 'yuui jaain²¹ espíritu gó² alma tya'a 'e nigajmaa¹a tuu'²¹ moo'wó¹. Joon jo lí² siin'¹² 'ña'a rʉʉ²¹ coonti. 12 Mo ganí² Jesús 'ii joon gatʉ'²ʉ. Joon gajin'²in:

—Tsamɨ́², ni'láa²mo'o 'e jmoowúu¹ tyán²'an no.

13 Joon gataan¹ cwoo²¹o tya' 'ido. Joon la tsifu joon ganii'¹³mo 'ña'a 'in tsamɨ́² do rʉʉ²¹. Joon ga'láa² 'wii²¹² cwo'²o 'maai'¹³ Dios. 14 Pe 'in tsá² tyʉ'² to² cwo'¹ sinagoga do gatɨ́² 'nii'²¹-tsi tsʉ 'wii'¹³ gaun'láai² Jesús 'ido mo jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹

tsá² . Joon 'in tyʉ'² to² cwo'¹ do gasɨɨ'²¹ɨ tsá²:

—Sá²-a jñúʉ² jmɨɨ²¹² 'e lí² to² . Lí²-i jalíin² tsá² jee²¹² jmɨɨ²¹² joon ilí² míˀ¹ tya'a. Joon jo jalíin² jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá² .

15 Joon gajin'² Jesús:

—'Naa' líˀɨ¹naa' tsá² 'in jo untiin'¹³ jiin'¹³ 'e 'é²ee' tsá² . ¿Tɨ jo sɨɨi'¹³naa' doñi'iin jee²¹² 'naa' sɨ joo'²¹ sɨ bu'³ 'ee cwotya'iin'²¹xʉ mo jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá²? 16 Joongɨ 'in tsamíˀ² lo jún² 'lɨɨ²¹² Abraham-mo 'ii. Joon ningóo¹ dyajna¹ jiin²¹ jmoo¹ 'in 'lɨɨi'³ tsaa'¹³ 'in tsamíˀ² no. ¿Tɨ jo lí² un'láai² coon²¹ jmoowúu¹ tyaan¹ mo jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá²?

17 Mo ngayuui'¹³ gajin'² Jesús 'elo jileei'²¹ tsá² 'in 'eei'¹ 'ii ga'aa¹o fa'ɨɨ'²¹. Pe jileei'²¹gɨ tsá² jløø'³i coon'¹³ jilaa'²¹ 'e fee'¹ 'e gajmaa¹ Jesús.

Cwáain¹ tya' jún² jon'² tasa

18 'E joon gajin'² Jesús:

—¿Xiiala cwooi²¹ líˀ² lɨ tyʉ'² Dios to²? ¿Joon 'ee coon'¹³ 'e lí² jmaa¹ coon²¹ røøi²¹ coon'¹³ joon? 19 'E líˀ² la líˀ² jún² jon'² tasa 'e jñíˀ² tsá² cwoo'¹³ 'wó² tya'a. Joon do-o cwaain²¹ ca galíˀ² 'mó² fee'¹. Cagɨ ton¹ jmaa¹ síˀɨ²ɨ ni cwáa¹ 'mó² do.

Júu³ cwáain¹ tya' tyiian'³

20 Joon gajin'² Jesús:

—¿Xiiala cwooi²¹ 'e jmáa³aa 'e litsáai¹-tsi tsá² lɨ tyʉ'² Dios to²? 21 'E líˀ² lawa tyiian'³ 'e gacaai'²¹ tsamíˀ² 'nɨ¹ cwaa'¹³ fu² 'iñi'¹. Joongɨ ca galíˀ² con² 'e fu² 'iñi'¹ la tøøi²¹.

Cwáain¹ tya' 'ooca'nʉ́¹ cuu'¹³

22 Gangóo¹gɨ Jesús fu Jerusalén. Ngɨɨ¹i fuu²¹ coo'¹³ joongɨ fuu²¹ pi'³. La caain²¹ joon lɨ ga'ee¹e. 23 Joon gaunngɨɨ¹xʉ tsá² 'ii:

—Ña'ñʉ'¹ʉ', ¿tɨ xʉ-ʉ 'in itiin'¹³?

Joon gañii¹i Jesús:

24 —Tyán²duu' cwáain¹ xiiala ngɨɨ²¹²naa'. Tyán²duu' cwáain¹ 'e ngɨɨ²¹²naa' lɨ' 'ooca'nʉ́¹ lɨ cuu'¹³ tsʉ 'e la ja'²mo fo'³oo: líˀɨ¹ fúui¹ tsá² 'iin²¹²in tsataai² pe jo lí² . 25 Tsʉ mi yuui'¹³ 'in tsafii²¹² 'nʉ́¹ do iroon¹ jnii¹i 'ooca'nʉ́¹ joon 'naa' téen¹naa lɨ' caluu pó²oo' 'ooca'nʉ́² . Joon ifó²oo': “Na² no, tsañʉʉ'¹.” Pe 'ii-gɨ iñii¹i: “Jo ñí³ii 'iin 'naa'.” 26 Joon 'naa' ifó²oo': “Niga'nee²¹e', nigatyee²¹e' coon'¹³ 'nʉ. Joon 'nʉgɨ niga'e'²'e jna'a tya'i fu¹ tyii'i.” 27 Pe 'ido-gɨ niñii¹i: “Jna fo'³oo: jo ñí³ii xiia seen²¹naa'. Tíuui¹duu' jna jileei'²¹ 'naa' 'in jmoo²oo' jilaa'²¹ 'e gó² .” 28 Do-o cwotyíi¹³ii' joongɨ cwocuu'¹³naa' moojón²oon' mi máa¹³naa' Abraham coon'¹³ Isaac coon'¹³ Jacob coon'¹³ jileei'²¹ tsá² 'in gacwo¹ júu³ tyʉ́² calɨɨ. Do-o táa²mo lɨ tyʉ'² Dios to² joon 'naa'gɨɨ' taa²¹²naa' fu caluu. 29 Tsʉ ijalíin²mo tsá² fu lɨ 'yeei²¹ ñi'¹ joongɨ fu lɨ' lɨ yuuin'¹³ ñi'¹. Joongɨ lɨ' caai²¹ tsáa¹ lɨ' lɨ 'yeei²¹ ñi'¹ joongɨ lɨ' caai²¹ tooin²¹² lɨ' lɨ 'yeei²¹ ñi'² ijalíin² tsá² . Joon icwaa¹ dø'²ø lɨ tyʉ'² Dios to² tsá² . 30 Joon 'inlíɨi¹³ sɨcɨɨin²¹ nano 'ii ijmáa¹a nifu, joongɨ 'inlíɨi¹³ 'in sɨjéei¹ nano 'ii ijmáa¹a lɨ cɨɨin²¹.

Cɨ'²ɨ Jesús 'wii²¹² tya' Jerusalén

31 Jee²¹² jmɨɨ²¹² joon gatyalíin² 'inlíɨi¹³ tsá² fariseo. Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—Lo-o júu¹³'u nano tsʉ Herodes 'iin²¹²in jnga'²mo 'nʉ.

32 Joon gañii¹i Jesús:

—Cwolíin²naa' joon cwosíi¹³ii' 'in gó² do: “Jøø²du' no. Jmɨɨ²¹² no joongɨ tsa'oo²¹ 'woo²na espíritu gó² alma tya' tsá² . Joongɨ un'láa²na tsat-saa'¹³ . Joongɨ 'yíia¹ untyée¹moo to² tyiia.” 33 Joon níi³oo jiin'¹³ la fu¹ 'yúu³na no coon'¹³ tsa'oo²¹ joongɨ 'yíia¹ . Tsʉ jiin'¹³ fu Jerusalén lí² júun²in jaain²¹ tsá² cwo¹ júu³ tyʉ́² .

34 ’¡Tsá2 Jerusalén, tsá2 Jerusalén, 'naa' jngaa'13naa' jileei'21 tsá2 cwo1 júu3 tyú2 joongɨ tyú2ʉʉ' cuun212 jileei'21 tsá2 'in gasii1in Dios ijma'2a 'naa' júu3 'e fu1 táa2naa'! ¡Joon jna-a gali'iin212na 'e uncaan21na 'naa' la jmoo1o jaain21 tuiyú2 'e uncaain21 tutɨ'2 nʉ' cwáa1a! ¡Pe jo gali'iin212naa'! 35 Jøø2du' 'naa' isɨján1 'naa' itʉʉ1mo 'naa'. Joon fuu212uu 'naa' 'e jo jøøi2gɨ 'naa' jna ca mi gacwá2 jmɨɨ212 ifó2oo': “Cwaa'3mo 'in jó1 coon'13 'e sii21 Ña'ñʉ'1ʉ'.”

14

Gaun'láai2 Jesús jaain21 tsañʉʉ'1 'in líɨi1 jmoowúu1 'e yiian21 tya'a

1 Galí2 coon21 jmɨɨ212 'ii'21 'woo'21 tsá2 'e gangóo1 Jesús nga'ee'21e fu tya' jaain21 'in tyʉ'2 to2 fariseo. Joon 'inlíɨi13 tsá2 fariseo gacoon21 cwáain1 do. 2 Joon tyíin1 jaain21 tsañʉʉ'1 jee212 'in tyan1 jmoowúu1 'e yiian21 tya'a. 3 Joon gajin'2 Jesús sɨɨ'21ɨ tɨfo'2 tya' ley coon'13 tsá2 fariseo:

—¿Tɨ cwooi1 un'láai2 tsá2 jaain21 tsatsaa'13 mo jmɨɨ212 'ii'21 'woo'21 tsá2 owa jo lí2 'ee?

4 Pe 'ido-gɨ gajoon1 ti-i. Joon gataan1 Jesús cwoo21o 'in tsatsaa'13 do joon gaun'láa2mo. Joon gasɨɨ'21ɨ 'ido 'e tsee'21mo 'ido. 5 Joon gasɨɨ'21ɨ Jesús tsá2 fariseo do:

—¿'Iin jee212 'naa' wana gatøøi'21 bu'3 tyii' sɨ joo'tsáa2 'ee coon21 tsi too21, tɨ jo tyiin'13naa' la tsifu fiin'13 jmɨɨ212 'ii'21 'woo'21 tsá2?

6 Joon 'in tsá2 do jo ñii2 'e ñii1gɨ jiin'13 coon21.

Tsá2 'in tøø'21ø tsá2 lɨ cuui'13 cwoo21 tsá2

7 Mo ganii21 Jesús jileei'21 tsá2 'in gatø'1 tsá2 lɨ cuui'13 cwoo21 tsá2 'noo'21o lɨ cwaa1a lɨ tyiin2gɨ joon gasɨɨ'21ɨ Jesús 'e cwáain1 lo:

8 —Wana 'in gatø'1 'nʉ coon21 lɨ cuui'13 cwoo21 tsá2 jo ní2'i 'e 'mosíi1 nifu tsʉ coon21 jo ngá1mo cwéei12 jaain21 'in tyíin2gɨ lagɨ 'nʉ. 9 Joon 'in gatø'1 'naa' cwee1i sɨɨ'21ɨ 'nʉ: “Cwóo13'o 'ino 'mosíi1 tyíin1u'un no.” Joon la joon ráan2un coon'13 fa'ɨɨ'21. Cwaní2'i 'mosíi1 ca lɨ gatséi2. 10 Lɨ' cɨɨ'13ɨ jmaa2'a. Mo tø'1 tsá2 'nʉ coon21 lɨ cuui'13 cwoo21 tsá2 ní2'i 'mosíi1 lɨ tséi2. La coon'13 mi jó1 'in gatø'1 'nʉ sɨɨ'21ɨ 'nʉ: “Ngɨɨi212 ní2'i 'e 'mosíi1 nifu do.” La joon 'e tyú2gɨ tyi'i tyani 'in néei1 coon'13 'nʉ. 11 Tsʉ jileei'21 'in jmaai'21 cøøi'13 yaai, 'ii lɨ tséi1 joon jileei'21 'in jmaai'21 yaai lɨ tséi2 'ii nifu.

12 Gasɨɨ'21o joon 'in tsañʉʉ'1 'in nigatø'1 'ido:

—Mo 'iin212u'un tø'2'ø tsá2 cwo'2xʉ'ʉ 'e dø'1 'ido jo tø'2'ø 'in seein21un tyú2 coon'13 jon'gɨ ruu'21'u jon'gɨ tsá2 néei1 co' lɨ tyíin1u'un wa' 'in sá2 cuu2. Tsʉ icɨ'2o túⁿ1 icwó2'o do. 13 Jo jmaa2'a la joon, pe mo 'ee coon21 jmɨɨ212 jmaa2'a tø'2'ø jileei'21 tsá2 tañíi2mo coon'13 jileei'21 'in 'wo2 sɨ'ɨ́1-tsi coon'13 tsajluui'13 coon'13 tsatiui2. 14 La joon tyú2-ʉ 'ɨ1-'o'o tsʉ 'ii jo lí2gɨ tyí2 tyi'i 'e cwo'2'o do. La joon ityii212 tyi'i mi jiin'1 jileei'21 'in jo røøi21 tsaa2.

Júu3 cwáain1 tya' coon21 jmɨɨ212 'e gajmaa1 jaain21 tsá2

15 Mo ganúu2 jaain21 'in néei1 gøø'21 coon'13 Jesús 'e do joon gajin'2in sɨɨ'21ɨ 'ii:

—'In jløø'3mo 'in dø'1 'iñi'1 lɨ tyʉ'2 Dios to2 tsá2.

16 Joon gajin'2 Jesús:

—Jaain21 tsañʉʉ'1 gajmaa1a coon21 jmɨɨ212 lɨ gø'2 tsá2. Joon gatø'1 fúui1 tsá2 'e dø'1o do. 17 Joon mo gatí2 'ii'21 'e dø'1 tsá2 gasii1in tsa'leei'13 tya'a 'in ngajmaa'13a júu3 'in tsá2 nitø'1ø do. Jin'2in: “Naná1-a tyú2.” 18 Joon jilee'21mo ga'láa2 'wii212 mɨɨ1ɨ jmɨɨ212 'aa212. 'In ni fu do gajin'2in: “Jmáa2 feei'1-'o'o jo níi3ii. No-o tá2gɨ galoo212oo

coon[21] cwoo'[13] 'wó[2]. Joon 'ná[1] níi[3]ii nijøø[2]øø.” 19 'In xeei'[21]gɨ jin'[2]: “Feei'[1]du-'o'o 'wii[212] tyiia. Niløø[2]na 'néei[2] jmuui[1] joo'[21]. 'Inijøø[2]duu wa'a tɨ́ɨ[2]i jɨ́ɨ[1]ɨ.” 20 'In xeei'[21]gɨ jin'[2]: “La gangayuu'[13]mogɨ cui'[2] cwóo[3]oo joon jo lí[2] níi[3]ii.” 21 Joon mo gangai'[2] 'in tsa'leei'[13] do, ngajmaa'[12]a júu[3] ñi'fii[212]i do. Joon lɨ́ɨ[1] gatɨ́[2] 'nii'[21]-tsi tsafii[212] do. Joon gasɨɨ'[21]ɨ túⁿ[1] 'ido: “Jmoono cwoo'[13]'o jee[212] 'nɨ́[1] 'e fuu[21] lo. Cwotee[2]'e jileei'[21] tsá[2] tañíi[2] coon'[13] tsá[2] 'wo[2] sɨ'ɨ́ɨ[1]-tsi coon'[13] tsajluui'[13] coon'[13] tsatiui[2].” 22 Mo ca'loo[1]gɨxʉ joon gajin'[2] 'in tsa'leei'[13] tya'a do: “Nigajmáa[3]oo to[2] gatyʉ'[2]'ʉ do. Joon sá[2]gɨ li cwá[2] tsá[2].” 23 Joon gajin'[2] 'in tsafii[212] do gasɨɨ'[21]ɨ túⁿ[1] tsa'leei'[13] tya'a: “Cwoo'[13]'o tya'i fu[1] ca tɨ́[2] fuu[21] coonti. Cwote'[2]'e tsá[2] tyitsaai[212] 'in xeei'[21]gɨ cwongɨ́ɨi[1], tsʉ cworøøi[21] tyiia lo coonti. 24 Tsʉ fo'[3]oo ce jiin'[13] jaain[21] 'in gatø'[2]oo nifu jo idø'[1]gɨ jiin'[13] coon[21] 'yʉ'oo[2] 'e 'uunñi[2] sá[2] tya' jmɨɨ[212] tyiia lo,” jin'[2] 'in tsafii[212] —gajin'[2] Jesús.

Wa'a ingɨ́[1] tsá[2] coon'[13] Jesús 'ná[1] tʉʉ[21] jilaa'[21] 'e 'oo[1]o

25 Fúu[1]mo tsá[2] ngalíin[2] coon'[13] Jesus. Joon gajiin'[13] Jesús níi[1]i joon gajin'[2]in:

26 —Wana 'in 'iin[212]in jó[1] coon'[13] jna 'ná[1]-a li 'iin[212]in jna. Wana jo 'iin[212]in jna lɨ́ɨ[1]gɨ lagɨ jmii[21] joongɨ lagɨ sáa[3]a, lagɨ tsamɨ́[2] tya'a, lagɨ jóon[1]on, lagɨ ruu'[21]i, joongɨ ca fu juncwii[21] tya'a 'ña'a jo lí[2] líin[2] 'ido tsá[2] tyiia. 27 Wa 'in jo náa[1] tyɨ́[2] tya'a júuin[2] la ijúuin[2] jna jo lí[2] líin[2] tsá[2] tyiia. 28 Wana jaain[21] jee[212] 'naa' 'iin[212]in jmaa'[12]a coon 'nɨ́[1], ¿tɨ jo jéei[1] tyí[1]du cwáain[1] xiiati jiin'[12] i'íin[2] wana 'yeei[1]? 29 Tsʉ wana jmoo'[12]o tɨɨfuu[21] joongɨ gatsá[2] cúu[1]u la jo mo 'yeei[1] 'nɨ́ʉ[1]ʉ joon i'láa[2] tsá[2] 'wii[212] ungøø[2]mo 'i. 30 Ijin'[2]in: “In tsañʉʉ'[1] no ga'láa[2] 'wii[212] jmaa'[12]a joon jo lí[2] un'yeei[1]gɨ.” 31 Wana jaain[21] rɶøi[13] 'iin[212]in jmáa[1]a 'níi[3] coon'[13] jaain[21]gɨ rɶøi[13], ¿tɨ jo cwá[2]a nifu joon i'ɨ[1]-tsi wa'a ilíin[2] dyái[1] mil 'láa[2] tya'a ilii'[1]i 'in dyáai[2] mil 'láa[2] tya' 'in rɶøi[13] jaain[21]gɨ do? 32 Joon wana jo lí[2], la 'ɨɨ[212] 'e taain[212] wíin[2]gɨ 'in tsá[2] rɶøi[13] jaain[21]gɨ do joon isín[1]mo tsá[2] tya'a mɨɨ[1]ɨ júu[2] røø[21]. 33 La joon jon jmoo[21] joon jaain[21] 'naa' 'in jo tʉʉ[1] jilaa'[21] 'e 'oo[1]o jo lí[2] líin[2] tsá[2] tyiia.

Mo jo ñi[2]gɨ ñi[2]

34 ”'Ee tyɨ́[2]-ʉ ñi[2] pe wana jo ñi[2]gɨ xiiala cwooi[1] 'e liñi[2]gɨ túⁿ[1]. 35 Jo 'e to[2] 'íin[3]gɨ tya' cwoo'[13] 'wó[2] jon'gɨ tya' poo[212] 'oo'[2]. Lɨgon dya'[2]a tsá[2]. Jileei'[21] 'in núu[2] cwonʉʉ[1]o.

15

Júu[3] cwáain[1] tya' joo'saa'[21] sɨ'ɨin[212]

1 Jileei'[21] tsá[2] cón[2] 'laa'[13] 'e 'nɨɨ[1] tsá[2] coon'[13] tsá[2] rɶøi[21] tsaa[2] gangatyéen[1]in lɨ siin'[12] Jesús 'e núu[2] júu[3] tya'a. 2 'Wii'[13] joon tsá[2] fariseo coon'[13] tɨfo'[2] tya' ley 'laa'[21] gafaa'[21]a tya' Jesús jin'[2]in:

—'In tsañʉʉ'[1] lo 'ii'[21]mo jileei'[21] 'in rɶøi[21] tsaa[2] joongɨ gøø'[21]o coon'[13] 'ido.

3 Joon gasɨɨ'[21]ɨ Jesús 'ii 'e cwáain[1] lo:

4 —'Iin jee[212] 'naa' wana 'aa[1]i cíein[13] joo'saa'[21] joon tsa'iin[212] jaain[21] jee[212] 'ii, ¿tɨ jo tiui[21] 'in catyaai[2] do jee[212] nuu[21] joon tsa'nee'[12]i 'in jaain[21]gɨ do ca gatsee'[21]i? 5 Joon mo gatsee'[21]i gauntseen[1] yʉ' 'nóo[1]on jløø'[3]mo. 6 Joon mo gatyee'[12]i tya'a gauncaain[21] tsá[2] seein[21] tyɨ́[2] coon'[13] coon'[13] tsá[2] néei[1] co' lɨ tyíin[1]in. Joon gasɨɨ'[21]ɨ: “Jløø'[3]naa' jmaa[2]aa' coon'[13] jna tsʉ nigatsee'[3]moo 'in joo'saa'[21] 'in ga'ín[1] tyiia do.” 7 La joon jon fuu[212]uu 'naa' mo joo'[21]-tsi jaain[21] tsá[2] rɶøi[21] tsaa[2] jlɶøi'[13]gɨ 'áai[1] fu

ñʉ'fu 'wii'13 'ii lagɨ 'in noventa y nueve tsá2 'in jo 'oo1o tsaa2, 'in jo 'ná2 jaa'21-tsi.

Júu3 cwáain1 tya' cuu2 sɨ'iin212

8 Faa'21gɨ Jesús:

—Wa' jaain21 tsamɨ́2 'in 'oo1o dyá2 cuu2 joon ganga'ín1 coon21 cuu2 do, ¿tɨ jo dyi'1i coon21 jɨ́2 joon 'ya'1a inʉʉ do? Coon'21 tún2 'noo'1o ca gatsaa'21a. 9 Joon mo gatsaa'21a joon uncaain21 tsá2 seein21 tyʉ́2 coon'13on coon'13 tsá2 'in néei1 co' lɨ tyíin1in. Joon sɨɨ'21ɨ 'ido: "Jløø'3naa' jmaa2aa' coon'13 jna tsʉ nigatsaa'21oo cuu 'e nga'ín1." 10 La joon jon fuu212uu 'naa', jløø'3mo ángeles tya' Dios mi jaa'21-tsi xʉfiin'13 jaain21 tsá2 'in røøi21 tsaa2.

Júu3 cwáain1 tya' jaain21 sɨmii'21 'in gatiui21 jmɨɨ21

11 Gajin'2in jon Jesús gasɨɨ'21ɨ tsá2:

—Lawa jaain21 tsañʉʉ'1 'aa1i gái1 sɨmii'21 tya'a. 12 Joon jaain21 'in xaai21gɨ do gasɨɨ'21ɨ jmii21: "Ñʉ'2, cwo'2'o jna jiin'13 tyiia tya' cwoo'13 'wó2 'e gatɨ́ɨ2na." Joon gajmaa1a jmii21 do jmai'2xʉ jee212 'ii jilaa'21. 13 Xʉ-ʉ ngoo21gɨ joon 'in xaai21gɨ do gajmaa'12 caain21 jilaa'21 'e 'oo1o. Joon gangóo1 coon21 fuu21 lɨ wíin2. Joon do-o ga'íin2 cúu1u jilaa'21 coon'13 'e gó2. 14 Joon mo gatsá2 cúu2 do ga'í2 coon21 'oo2 'e fuu21 lɨ ngóo1on do. Joon gatsá2 un'aa2i. 15 Joon ganga'náa2 to2 jmáa1a coon'13 jaain21 tsá2 seein21 'e fuu21 do. Joon 'idogɨ gasii1 ni 'ido lɨ roon1 'wó2 tya'a 'e tsa'áa1i ñí1. 16 Joon 'áa1mo gali'iin212in unrøø2i tu'2u coon'13 jilaa'21 'e gø'2 ñí1 do. Pe jiin'13 jaain21 jo 'in cwo1. 17 Joon ga'ɨ1-tsi: "Jøøi'13 tsa'leei'13 'in jmoo1o to2 tya' nʉ'3ʉʉ saai21gɨ 'e gø'2ø joon jnagɨ fu lo júun3na 'oo2. 18 Nii'13moo fu lɨ tyíin1 ñʉ'3ʉʉ. Joon fuu212uu: Ñʉ'3, fee'1 niga'lee'21na tyani Dios joongɨ tyani'i. 19 Joon jo cwooi1 'e jmáa2gɨ'ɨ yʉʉn21 tyi'i jna. Jmaa'13 cwáain1 lawa jaain21 tsa'leei'13 tyi'i jna." 20 Joon gangaa'13mo fu tya jmii21.

'Wíin2gɨ 'ná1 tyee'12i lɨ siin'12 jmii21 mo ganíi2in jmii21 'ii. Galifeei'1mo-tsi 'wii212 tya'a. Joon gangóo1o cwiin1 ngajeen2 ni 'ido. Joon ga'ii'3mo 'ido. Joon garɨɨn1in joongɨ gacu'1u 'oo2 'ido. 21 Joon gasɨɨ'21ɨ jóon1 'ii: "Ñʉ'3, niga'lee'21moo tyani Dios joongɨ tyani'i. Jo tɨ́ɨi2gɨɨ 'e fo'2'o yʉʉn21 tyi'i jna." 22 Pe jmii21 dogɨ gasɨɨ'21ɨ tsa'leei'13 tya'a: "Tyí2 goon' jmoono coon21 'mɨ'2 'e tyʉ́2gɨ la jee212 jilaa'21, joon tyiin'13goon' yʉʉn21 tyiia lo. Joongɨ toon'21goon' ñí3 unnii212 cwoo21o. Joongɨ 'øøi'13 goon' mɨɨ2ɨ. 23 Joon cwotée1ee' jaain21 joo'21 xuui212 'in na'ooin'13. Joon jngaa'13naa', cwotyé3e' joongɨ cwojmoo21o' jmɨɨ212. 24 Tsʉ 'in yʉʉn21 tyiia lo lɨ́ɨ2na 'e nijuun21mo pe nano nigacwa'2mo túnn1. 'In ninga'íin13mo pe gatsee'21moo'o túnn1." Joon ga'láa2 'wii212 jmaa1a jmɨɨ212.

25 'La jee212 joon 'in jóon1 'in nifeei'1gɨ jee212 to2 taain1. Joon mo gatyee'12i tyan' co' 'nʉʉ1ʉ joon ganúu2 ninaa1 súuin13. 26 Joon gatø'1ø jaain21 'in tsá2 do joon gaunngɨɨ1ɨ 'ee jmɨɨ212 ninaa1. 27 Joon gajin'2 'in tsá2 do: "Nigacwa'2mo ruu'21mo'o. Joon gatyʉ'2 ñʉ'2'ʉ to2 gajngaa'12i jaain21 joo'21 'ooin'13 tsʉ gacwa'2mo tyú1mo jo tsaa'13a." 28 Joon gatsá2 'nii'21-tsi 'in ruu'21i nifeei'1gɨ do. Joon jo 'iin212in tsa'ii21 fu tsi. Joon gacwo'ɨ́ɨ1 jmii21 'e gamɨɨ1ɨ tyani 'ido 'e tsa'ii21. 29 Pe gajin'2 'in sɨmii'21 gasɨɨ'21ɨ jmii21: "Niñii21o'o joo'13 jiin21 'e nigajmáa3aa to2 tyani'i. Pe jiin'13 coon21 'naa'13 jo mo cwoo'13'o jna jiin'13 jaain21 chivo-pi' 'e jmáa3aa

jmɨ̈²¹² coon'¹³ tsá² seein²¹na tyú² coon'¹³. 30 Pe la no 'e gacwai'² 'in yʉ̈ʉ̈n²¹ tyi'i no. Nga'íin¹in cúu²u coon'¹³ tsamí². Joon gajngáa¹³u'un 'in joo'²¹ 'ooin'¹³gɨ no." 31 Joon gajin'² jmii²¹ do: "Yʉ̈ʉ̈n²¹ tyi', coon²¹ tøø²mo tyíin¹u'un coon'¹³ jna. Joon jilaa'²¹ 'e 'óo³oo lo 'e tyi-o'o. 32 Joon nano tyiin²mo jmoo²¹o' jmɨ̈²¹² joongɨ jløø'³na' tsʉ 'in ruu'²¹'u 'e lí̈²na najuun²¹mo pe cwa'²mo tún¹. Lí̈²na 'e ninga'íin²mo joon nigatsee'²¹moo'o tún¹."

16

Júu³ cwáain¹ tya' tsa'leei'¹³ 'in gajmaa¹a 'e gó²

1 Gajin'²in jon Jesús sɨ̈'²¹ɨ tsá² tya'a:

—Galiseein²¹ jaain²¹ ñi'fii²¹² sá² cuu² joon seein²¹ jaain²¹ 'in tyʉ'² to² tsa'leei'¹³ tya'a. Joon gajma'²a tsá² 'in ñi'fii²¹² do júu³ 'e 'in tsá² tyʉ'² to² do 'áai¹ 'íin²in cuu² tya'a. 2 Joon 'in ñi'fii²¹² do gatø'¹ø 'ido. Joon gasɨ̈'²¹ɨ: "¿Tɨ jo'² 'e sɨ̈'²¹ tsá² jna cwáain¹ tyi'i? Joon'¹²du'u cwáain¹ to² jmoo²'o tsʉ jo jmáa²gɨ'ɨ to² coon'¹³ jna. Jo cwooi tyʉ'²gi'ɨ to² tsa'leei'¹³ tyiia no." 3 Joon ga'ɨ¹-tsi 'in tsá² tyʉ'² to² do: "¿'Ee ijmáa³aa? Tyí¹mo ñi'fíi³ii jna jee²¹² to² tya'a. Jo 'waa'²¹ pí² 'óo³oo wa'a jmáa³aa to² jee²¹² tyiia²¹ joon 'óo³oo fa'ɨ̈'²¹ wa'a mí³ɨ̈ caridad. 4 Ñíi³oo 'ee jmáa³aa 'e 'ii'²¹mo tsá² jna inʉʉ tya'a mo jo to² 'óo³gɨ̈." 5 Joon gatø'¹ø tɨ jaain²¹ tɨ' jaain²¹ 'in røøi²¹ tya' ñi'fii²¹²i. Joon gaunngɨ̈¹ɨ 'in nifu: "¿Xiiati røø²¹u tya' ñi'fii²¹i'?" 6 'Idogɨ jin'²: "Røø²¹moo cíein¹³ barril aceite." Joon 'in tsá² tyʉ'² to² do sɨ̈'²¹ɨ 'ido: "Lo-o saan'¹³aan mo'jí² tyi'i. Ní²du' jmoono joon jmáa² coon²¹ 'e coon'²¹ tsa'²gɨ." 7 Joon gaunngɨ̈¹ɨ 'in xeei'²¹gɨ túnˡ: "'Nʉgɨ, ¿xiiagɨ tɨ røø²¹u?" 'Idogɨ jin'²in: "Cíein¹³ 'motuu'¹ trigo." Joon gasɨ̈'²¹ɨ: "Lo-o saan'¹³aan mo'jí² tyi'i. Jmáa² coon²¹gɨ jiin'¹³ ochenta." 8 Pe galili'²i ñi'fii²¹² do 'e lí̈¹ 'øøi'²¹-tsi 'in tyʉ'² to² do coon'¹³ 'e gajmaa¹a do. Tsʉ li'²gɨ tsá² 'in jo tsaa'²-tsi Dios coon'¹³ 'e jmoo¹o la jaain²¹ la jaain²¹ lagɨ 'in tsaaa'²-tsi Dios.

9 'Fuu²¹² jna 'naa' —jin'² Jesús— jmáa² 'naa' 'in liseein²¹ tyú² coon'¹³ 'naa' coon'¹³ 'e 'oo²oo' fu juncwii²¹. Joon mi tyá¹ jilaa'²¹ 'e sá² fu juncwii²¹ iseen²¹mo 'in 'ii'²¹ 'naa'. In'ij'²¹ 'naa' lɨ taan²¹²naa' coon²¹ tøø²mo.

10 'Wa jmoo¹ tsá² 'e tyú² fiin'¹³ capii'³ 'e 'oo¹o, ijmáa¹o 'e tyú² jon wa'a sá² 'láai². Pe wana coon²¹ tóo² tya' capii'³, icoon²¹o jon tóo² tya' 'e 'láai². 11 Wana jo jmoo²oo' tyú² coon'¹³ jilaa'²¹ 'e sá² fu juncwii²¹ lo 'e jo tyiin² xiiala lí̈²naa' icwo'¹o Dios 'naa' 'e sá² 'e tyiin² la jai'². 12 Wana jo gajmaa²aa' røø²¹ coon'¹³ 'e sá² tya' 'inxeei'²¹ jo cwooi¹ cwo'¹o 'naa' 'e tyii' yaanaa'.

13 'Ce jiin'¹³ jaain²¹ tsa'leei'¹³ jo lí² jmaa¹a to² tyʉ'² gái¹ ñi'fii²¹². Tsʉ nili'ee'¹mo jaain²¹ joon 'in jaain²¹gɨ do nili'nee²¹mo sɨ ilɨtyúu¹mo coon'¹³ jaain²¹ joon coon'¹³ 'in jaain²¹gɨ do gó²o liseein²¹. Jo lí² 'iin²¹² tsá² Dios la jee²¹² 'iin²¹²in cuu².

14 'In tsá² fariseo do 'in lí̈¹ 'iin²¹²in cuu² núu²o jilaa'²¹ 'elo. Joon gaungøø¹mo Jesús. 15 Joon gajin'² Jesús sɨ̈'²¹ɨ 'ido:

—Ngɨ̈²¹naa' coon'¹³ 'e tyú² jee²¹² tsá² pe ñi¹ Dios 'ee lí̈²naa'. Jilaa'²¹ 'e 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e tyiin² 'e joon 'e 'ee'¹mo Dios.

'Ná² untsiin¹ ley tya' Moisés

16 Jin'² Jesús:

—Ca mo jó¹ Wó³ gatyʉ'²ʉ to² 'e ley tya' Moisés coon'¹³ 'e júu³ tya' tsá² cwo¹ júu³ tyú² calɨ̈. Ca 'yiia'¹³ joon galisá² júu³ tyú² xiiala mi tyʉ'² Dios to² tsá². Joon jilee'²¹mo cwoo¹ pí² tsataai²¹² lɨ tyʉ'² Dios to².

17 'Tyan[1]gɨ to[2] jo tsín[1] jiin'[13] coon[21] letra tya' ley la coon'[21]gɨ 'íin[2] coonti jilaa'[21] yʉ' fu juncwii[21] coon'[13] cwoo'[13] fu juncwii[21].

Jesús 'e'[2]e tsá[2] 'e tsaa[2] fee'[1] wa'a 'øøi[1] tsá[2] tsamí[2] tya'a

18 'Wana jaain[21] tsañʉʉ'[1] 'ee'[1]mo tsamí[2] tya'a joon cui'[2] cwoo[21] coon'[13] 'in xeei'[21] fee'[1] tsaa[2] 'noo[1]on. Joon wana cui'[2] tsá[2] cwoo[21] coon'[13] 'in tsamí[2] do la joon jon fee'[1] tsaa[2] 'noo[1]on.

Cwáain[1] tya' jaain[21] tsá[2] sá[2] cuu[2] coon'[12] Lázaro

19 Gajin'[2]in jon Jesús gasɨɨ'[21]ɨ tsá[2]:

—Lawa jaain[21] tsá[2] sá[2] cuu[2] 'in tyi'[1] jmaai'[13] sɨɨn'[3] tyʉ́[2] joongɨ 'ya'[2]gɨ. Joon la coon[21] jmɨɨ[212] jmaa[1]a jmɨɨ[212] coon'[13] 'e 'ya'[2]gɨ lɨɨlɨ[1]. 20 Galiseen[21]mo jon jaain[21] tsá[2] tañíi[2] 'in sii[21] La'[2]. La tøøi[2] ngúu[1]u sɨrøøi[21] 'mi'[2]. Joon gacwó[2]o ni wó[2] 'ooca'nʉ́[1] tya' 'in tsá[2] sá[2] cuu[2] do. 21 'In tsá[2] tañíi[2] do 'iin[212]in røøi[21] tu'[2]u coon'[13] jilaa'[21] 'e xʉʉ'[21] 'wii[212] mesa lɨ gø'[2] 'in tsá[2] sá[2] cuu[2] do. Joon cagɨ tsii[21] jalíin[2] lɨ tyíin[1]in 'e 'lʉ'[2]ʉ lɨ jgoo'[21] tya'a. 22 Coon[21] jmɨɨ[212] gajuun[21]mo 'in tsá[2] tañíi[2] do. Joon ángeles gatøø[2]mo 'ii 'e cwaa[1] coon'[13] Abraham fu ñʉ'fú[2]. La joon jon gajúun[2]mo 'in tsá[2] sá[2] cuu[2] do. Joon ga'aa[1]mo tsá[2] 'ii. 23 'In tsá[2] sá[2] cuu[2] do 'áai[1] ganí[2]in wúu[1] lɨ tsalíin[2] 'in najúin[2]. Joon gasaa'[13]a unníi[1]i. Joon wíin[2] ganí[2]in Abraham coon'[13] La'[2]. 24 Joon ga'oo[1]o jin'[2]in: "Nʉ'[1]ʉ' Abraham, fúu[2] cwolíin[2]un jna. Síi[2]in La'[2] no cwoun'lá[2]xʉ unniicwoo[21]o coon'[13] jmɨɨ[21]. Joon cwojaa[212], cwouncwii'[21]xʉ unniisɨɨ'[13]ɨɨ tsʉ lɨɨ[1] móo[3]oo wúu[1] jee[212] jɨ́[2] lo." 25 Pe joon gajin'[2] Abraham: "Yʉʉn[21] tyi', cwotii'[13]du-'o'o 'áai[1] tyʉ́[2] 'íi[1]-'o'o mo gateen[212]un fu juncwii[21]. Joon La'[2] logɨ 'áai[1] gó[2] gangɨɨ[1]. Joon nano tyʉ́[2] seein[21] lo. Joon 'nʉgɨ moo[2]'o wúu[1]. 26 Coon[21]gɨ 'e sá[2] lo. Sá[2] goon[21] juu'[13] cwó[2] jee[212] jna'a coon'[13] 'nʉ. Jileei'[21] 'in 'iin[212]in tsalíin[2] fu no jo lí[2]. La joongɨ jileei'[21] 'in 'iin[212]in jalíin[2] lɨ' lo jo lí[2]." 27 Joon gajin'[2] 'in tsá[2] sá[2] cuu[2] do: "Míɨ[3]ɨɨ tyani'i jon, ñʉ'[3] Abraham, sɨɨ[21]u La'[2] no fu tya' ñʉ'[3]ʉʉ. 28 Seen[21]mo 'ñéei[2]gɨ ruu'[21]na. Cwofee'[1]i la joon jon jo cwo'[2]o wa'a jalíin[2] lo 'a lɨ tyafo'[2] ní[2] tsá[2] wúu[1]." 29 Pe joon gajin'[2] Abraham gasɨɨ'[21]ɨ 'ido: "'Oo[1]-o 'ido jilaa'[21] 'e nigajin'[2] Moisés coon'[13] tsá[2] cwo[1] júu[3] tyʉ́[2]. Lí[2]-i unjii[21]o 'ido júu[3] tya' 'ii." 30 Joon gañii[1] 'in tsá[2] sá[2] cuu[2] do: "'E ja'[2]mo, ñʉ'[3] Abraham, pe wana tyíia[1] jee[212] 'ii jaain[21] 'in nigajúin[2] ija'[2]a-tsi." 31 Joon gajin'[2] Abraham: "Wana jo 'iin[212]in núu[3] júu[3] tya' Moisés coon'[13] tsá[2] cwo[1] júu[3] tyʉ́[2] jon'gɨ inúu[2]un júu[3] tya' jaain[21] 'in nigajiin'[1] jee[212] 'lɨɨ[212]."

17

Tsaai'[13] wa'a un'leei'[21] tsá[2] tsaruu'[21]i

1 Gajin'[2]in jon Jesús gasɨɨ'[21]ɨ tsá[2] tya'a:

—'Láa[2]mo sá[2] 'e jmoo[1] un'leei'[21] tsá[2] pe fúu[2] 'in tsá[2] jmoo[1] un'leei'[21] 'in xeei'[21] do. 2 'Áai[1]gɨ tyʉ́[2] tya'a wa'a 'ñʉʉ[1] tsá[2] coon[21] too[1] lúu[1]u joon píin[1]in tsi jmɨ'ñi'[3] la coon[21] jo jmáa[1]a i'leei'[21]gɨ 'in xuui[212] lo. 3 Un'øøi'[1]duu' yaanaa' coon'[21] tún[2].

'Wana jmaa[1]a ruu'[21]'u 'e gó[2] tyi'i joon fu'[2]'u: "Jo jmaa[2]gɨ'ɨ." Joon wa gaunsíɨ[2]i 'e 'ɨ[1]-tsi jmáa[2] feei'[1]-'o'o 'wii[212] tya'a. 4 Xʉfiin'[13] dyía[1] naa'[13] la coon[21] jmɨɨ[212] gajmaa[1]a 'ido 'e gó[2] tyi'i pe joon dyía[1] naa'[13] cwooi[1] sɨɨ'[21] 'nʉ: "Jo jmáa[3]gɨɨ." Cwooi[1] jmaa[2]o'o feei'[1]-'o'o 'wii[212] tya'a.

Xiiala ilitsáai[1]gɨ-tsi tsá[2]

5 Joon gajin'[2] tsá[2] tya' Jesús sɨɨ'[21] 'ii:

—Jmáa[2] 'e lijai'[2]gɨ-tsii'i 'nʉ.

6 Joon gajin'² Jesús:

—Wuxʉ'ʉ tsáai¹du'-'oo' fiin'¹³ la ti camɨ'³ jún² jon'² tasa lí²-i fú²uu' 'e 'mó² fee'¹ lo: “Ráain²du'u no cwojñí²'i 'wo'o tsi jmɨ'ñi'³.” Joon ninúu²o 'e 'mó² do júu³ tyii'.

Jilaa'²¹ 'e 'ná¹ jmá² tsá² 'e tyiin²

7 ’Wana 'in jee²¹² 'naa' seein²¹ jaain²¹ tsa'leei'¹³ tyii' 'in jaai'¹³ jee²¹² to², ngajii²¹i sɨ nga'aai¹ joo'²¹ 'ee, xʉfo'o fú²uu': “Ngɨɨi²¹², ní²'i, tyee'³ 'í¹.” 8 Jon' la joon tɨ́ii² faa'²¹ tsá². Tyʉ́²gɨ isɨɨ'²¹ tsá² 'ii: “Tyá¹ tyʉ́² 'e døø'¹³øø. Cwoo'¹³-'o'o tyá¹ tyʉ́² døø'¹³øø joongɨ 'e duu'¹³uu joon mi yuui'¹³ joon 'uu'¹²'u, cøø'¹²'ø.” 9 ¿Tɨ cwooi¹ cwo'¹o 'maai'¹³ tsa'leei'¹³ tya'a mo jmoo¹o jiin'¹³ to² 'e tyʉ'²ʉ? 10 La joon jon 'naa', mi yuui'¹³ jmaa²aa' jilaa'²¹ to² tyʉ'² Dios 'ná¹ fó²oo': “Tsa'leei'¹³ tyio'o jna'a 'in jo 'ee to² ti tsʉ nigajmoo²¹o'o jiin'¹³ 'e 'ná¹ jmoo²¹o'o.”

Jesús un'láai² dyéi¹ tsá² 'in lɨ́ii² jmoowúu¹ jgøøi'²¹

11 Mo gangóo¹ Jesús la fu¹ 'yuui fu Jerusalén. Gangɨ́ɨ¹in la caain²¹ lɨ sii²¹ Samaria coon'¹³ Galilea. 12 Mo gatyíi¹a coon²¹ fuu²¹ pi'³. Joon ga'wooi²¹ dyéi¹ tsá² 'in lɨ́ii¹ jmoowúu¹ jgøøi'²¹. Pe wíin² gajaan¹ lɨ siin'¹²in Jesús. 13 Joon ga'oo¹o jin'²in:

—¡Jesús, Tɨfo'², fúu² cwolíin²un jna'a!

14 Joon mo gajøøi² Jesús 'ii joon gajin'²in:

—Cwolíin²naa' cwo'ee'¹³naa' untsá² yaanaa'.

Joon la 'ɨɨ²¹² ngalíin² fu¹ joon ga'láa²mo. 15 Joon jaain²¹ jee²¹² 'ii do mo ganí²i 'e ga'láa²mo joon gacɨɨ'¹³o cwoo¹o 'maai'¹³ Dios coon'¹³ júu³ tá² lɨɨlɨ¹. 16 Joon gasii'²¹i wojníi¹i tyani Jesús. Joon gaxiia¹ níi¹i gajun'²un ca tɨ ni 'wó² 'e cwoo¹o 'maai'¹³ Jesús. Joon 'in tsá² lo seein²¹ lɨ sii²¹ Samaria. 17 Joon gajin'² Jesús:

—¿Tɨ jo ga'láai² ce jɨ dyéi¹ do? ¿'Náai¹³gɨ 'in ñúi²gɨ do? 18 ¿Tɨ jiin'¹³ ino-o tsá² coon²¹ fuu²¹ nigacɨɨ'¹³o cwoo¹o 'maai'¹³ Dios?

19 Joon gasɨɨ'²¹ɨ 'in tsañʉʉ'¹ do:

—Ráan²un no. Cwei'². Niga'láa²mo'o tsʉ jo'²o galɨ́ɨ²u'u.

'E'² Jesús tsá² xiiala mi cwá² 'e tyʉ'² Dios to² tsá²

20 Tsá² fariseo gaunngɨɨ¹ɨ Jesús lɨɨ²¹² mi cwá² 'e tyʉ'² Dios to². Joon gajin'² Jesús:

—Mi cwá² 'e tyʉ'² Dios to² joon'² wa'a coon²¹ 'e lí² jøǿ² tsá². 21 Jo lí² wa'a jin'² tsá² 'elo sɨ 'e do-o 'ee. Tsʉ nigalɨ́²-ɨ 'e tyʉ'² Dios to² jee²¹² 'naa'.

22 Joon gasɨɨ'²¹ɨ Jesús tsá² tya'a:

—Nicwaa²¹² jmɨɨ²¹² mi li 'iin²¹²naa' jøø²øø' 'e jmɨɨ²¹² 'e jna-a, 'in Ruu'²¹na Tsá², 'láa² 'wii²¹² tyʉ'²ʉ to². Joon jo lí² jøø² 'naa'. 23 Joon isɨɨ'²¹ tsá² 'naa': “Lo-o siin'¹²in”, sɨ “Do-o siin'¹³in”, 'ee. Pe jo cwolíin²naa' coon'¹³on. 24 Tsʉ lawa coon²¹ jɨ́² cwaain² 'ñá³ 'e jná² joo'²¹ ca tɨ' cataain²¹ lɨ' caluu fu juncwii²¹ la joon jon jna 'in Ruu'²¹na Tsá² mi cwá² jmɨɨ²¹² tyiia. 25 Pe jéei¹ nifu 'ná¹ mó³oo wúu¹ lɨɨlɨ¹. Joon tsá² seein²¹ nano 'in jo 'e 'ii'²¹ jna. 26 Jiin'¹³ la galɨ́² jmɨɨ²¹² mo seein²¹ Noé la joon jon ilí² jmɨɨ²¹² mi gó² jna 'in Ruu'²¹na Tsá². 27 'Gø'²ø tsá² joongɨ 'un'² tsá² joongɨ cui'² cwoo²¹ tsá². Joon gacwooi¹ tsá² jamɨ́ɨ¹ɨ 'e cui'² cwoo²¹ ca jmɨɨ²¹² mo ga'í² Noé fu tsi barco do. Joon gajó² coon²¹ jmɨ́¹ joon jilee'²¹mo gajúun²mo jon. 28 La joon galɨ́² mo seein²¹ jaain²¹ tsá² sii²¹ Lot. Gø'²ø joongɨ 'un'²un. Joon galó² joongɨ 'nɨɨ¹ɨ. Jñii¹ tsá² joongɨ jmoo'¹³ tsá² 'nʉ́¹. 29 Pe mo gacwo'ɨ́ɨ¹ Lot 'e fuu²¹ Sodoma Dios gasii¹in coon²¹ jmɨ́¹ 'e lɨ́² jɨ́² caai'¹³ cuun²¹² 'e coo²¹. Joon gatsee²¹mo

jileei'21 'in néei1 fuu21 do. 30 La joon
ilí2 mi jnee21na 'in Ruu'21na Tsá2.
31 'Mo tɨ jmɨɨ212 joon wana 'in
téein2 yʉ' 'nʉ́1 joon 'oo1o jilaa'21
si'mo2 inʉʉ tya'a jo cwoxaai1
ja'woo'12o. Joon wa' 'in téein21
jee212 tyiia21 jo cwojaa'21i fu tya'a.
32 Cwotii'13-'oo' 'e galí2 tya' tsamɨ́2
tya' Lot. 33 Jileei'21 'in 'iin212in tiin'13
fu juncwii21 tya'a i'íin2mo joon. Pe
jileei'21 'in 'íin2 fu juncwii21 tya'a
tiin'13mo joon.
34 "E la ja'2mo fo'3oo: 'E 'woo1 joon
wana teei'13 gái1 tsá2 ni coo'mó2
yatée3ee jaain21, 'in jaain21gɨ jan1.
35 Gái1 tsamɨ́2 taai212 tsii1i caain21,
yatée3ee jaain21 'in jaain21gɨ jan1.
36 Gái1 tsañʉʉ'1 taain212 jee212 to2
yatée3ee jaain21 'in jaain21gɨ jan1.
37 Mo ganúu2 tsá2 tya'a 'elo joon
gaunngɨɨ1ɨ:
—¿Xiiala lɨ ilí2 'elo, Ña'ñʉ'1ʉ'?
Joon 'ii-gɨ gajin'2in:
—Jileei'21 'in jo cwoi1 'ña'a 'e tyʉ'2
Dios to2 'ii i'íin2mo.

18

Júu3 cwáain1 tya' jaain21 tsamɨ́2 'nɨ́ɨ2 coon'13 tsá2 jmoo1 'ii'21

1 Joon gasɨɨ'21 Jesús tsá2 'e cwáain1
lo 'e 'ee1 xiiala 'ná2 faa'21a tsá2 júu3
tyʉ́2 joon jo cu'2-tsi coon'13 Dios.
2 Joon gajin'2in:
—Lawa coon21 fuu21 galiseein21
jaain21 tsá2 jmoo1o 'ii'21. Jo tsaa'2-tsi
Dios jon'gɨ un'goo21 tsá2. 3 Fuu21
do-o jon seein21 jaain21 'yiia'nɨ́ɨ2
'e coon21 tøø2mo tsafee'12i 'in tsá2
jmoo1o 'ii'21 do. Tsamɨɨ21 'e jmaa1
'ido 'ii'21 coon21 mɨɨ'13 'e seein21
coon'13 'in 'eei'1 'ii. 4 Wóo2-o 'áai1
nangóo1 'e jo 'iin212in 'in tsá2 jmoo1o
'ii'21 do 'e jmáa1a 'ii'21. Joon mo
galicɨɨin21gɨ ga'ɨ1-tsi: "Jo tsaa'2-tsii
Dios jon'gɨ tsá2 un'góo3oo pe tsʉ
'wii'13 untyíi2in 'in tsamɨ́2 lo jna
jmáa3oo 'ii'21 tya'a 5 la coon'21 jo
untyíin2gɨ jna."
6 Joon gajin'2 Jesús:
—Nʉ́ʉ2duu' 'e 'øøi'21-tsi tsá2 júu3
tya' 'in tsá2 jmoo1o 'ii'21 'e gó2 do.
7 ¿Tɨ lɨ́ɨ2naa' 'e li'ɨɨ212-i Dios un'øø'1i
tsá2 tya'a, 'in nigatyii'12in, 'in nimɨɨ1ɨ
tyaníi1i la 'woo1 la jmɨɨ1? 8 Fuu212uu
'naa' 'e la jmoono-o ijmáa1a 'ii'21
tya' 'ido. Pe jna-a, 'in Ruu'21na
Tsá2 mi yíi3aa, ¿tɨ liseein21gɨ tsá2
ni cwoo'13 juncwii21 'in tsaa'2gɨ-tsi
jna?

Júu3 cwáain1 tya' jaain21 tsá2 fariseo coon'13 jaain21 'in cón2 'laa'13 'e 'nɨɨ1 tsá2

9 Gasɨɨ'21ɨ jon Jesús coongɨ
cwáain1 tya' 'inlɨ́ɨi13 'in jmaai'21
yaai 'e tyú1-i joon un'woo1i tsá2
catyaai2gɨ. Joon jin'2in:
10 —Gái1 tsañʉʉ'1 ngalíin2 fu
cwo'1. Ngafaa'13a júu3 tyʉ́2. Jaain21
jee212 'ii lɨ́ɨ1i tsá2 fariseo, 'in jaain21
dogɨ lɨ́ɨ1i tsá2 cón2 'laa'13 'e 'nɨɨ1
tsá2. 11 'In tsá2 fariseo do siin'12in,
joon gafaa'21a la lo: "Ña'ñʉ'1ʉ'
Dios, cwóo3oo 'maa2u'un tsʉ2 jo
lɨ́ɨ1na la lɨ́ɨi1 'in tsá2 catyaai2 do.
Jo lɨ́ɨ1na la 'in jmoo1o 'uun21, lagɨ
'in jo nʉʉ'13. Jo lɨ́ɨ1na la lɨ́ɨi1 tsá2
'in fee'21i tsamɨ́2. Ce jiin'13 capii'3
jo lɨ́ɨ1na la lɨ́ɨi1 'in cón2 'laa'13 'e
'nɨɨ1 tsá2 lo. 12 Tún2 fu 'gø'3øø
tyiiañi'1 la coon21 semóo13. Joon
cwo'3oo 'nʉ coon21 'e jee212 dyá2
'ii'13 'e gajna'2aa." 13 Pe 'in tsá2 cón2
'laa'13 'e 'nɨɨ1 tsá2 do wíin2 gajaan1.
Joon jo tá2-tsi saa'12a unníi1i fu yʉ'
juncwii21. Jiin'13 'e gajmaa1a tyʉʉn1
nitsi1-o. Joon gafaa'21a: "Ña'ñʉ'1ʉ'
Dios, cwolifee'1mo-'o'o 'wii212 tyiia
tsʉ 'áa1mo røø21na tsaa2." 14 'E la
ja'2mo fo'3oo 'e nigauntyú1mo Dios
'in tsá2 cón2 'laa'13 tya' 'e 'nɨɨ1 tsá2 do
pe 'in jaain21 do jiin'13 la lɨ́ɨ2mo lɨ́ɨ2i.
Tsʉ jileei'21 'in jmaa'21i yaai cøø'13gɨ
xʉjoon li'weei21gɨ 'ii pe jileei'21 'in
un'weei21 yaai joon licøøi'13gɨ.

Uncwaa'³i Jesús xuui²¹²

15 Jajée¹mo tsá² xuui²¹² tya'a li
siin'¹² Jesús 'e taan¹ cwoo²¹ tya'
'ido. Pe joon mo ganí¹ tsá² tya'a
ga'láa² 'wii²¹² 'øø¹³mo jileei'²¹ 'in
jajéei¹ xuui²¹² do. 16 Joon gatø'¹
Jesús 'in xuui²¹² do. Joon gajin'²in:

—Cwóo²oo' cwojalíin² xuui²¹²
tyaní³ii joon jo 'øø²¹²naa' tsʉ li tyʉ'²
Dios to² líin² jmai'² 'in líi¹in la 'ii-o
jon. 17 'E la ja'²mo fo'³oo jileei'²¹ 'in
jo cwooi¹ 'e tyʉ'² Dios to² 'ii lawa
jaain²¹ xuui²¹² jo lí² tsataai² li tyʉ'²
Dios to².

Jaain²¹ tsá² sá² cuu² fee'²¹i Jesús

18 Jaain²¹ 'in tyʉ'² to² gaungii¹i
Jesús:

—Tifo'² tyúi¹, ¿'ee 'ná² jmáa³aa 'e
tiin'¹³na juncwii²¹ tyiia?

19 Joon gasii'²¹ Jesús 'ii:

—¿'Ee li'i fu'²'u jna 'in tyúi¹?
Jaan²¹mo 'in tyúi¹ seein²¹gi, jiin'¹³
'ña'a Dios. 20 Ñí³o'o jiin'¹³ la to²
tyʉ'² Moisés: "Jo foo'¹³'o tsamí². Jo
jngáa¹u'un tsá². Jo jmaa²'a 'uun²¹.
Jo jmaa²'a júu³ tajuu²¹. La joon jo
con'²'on tsá² tóo² ce jiin'¹³ jaain²¹.
Cwoli'gøø'²¹mo'o ñʉ'²'ʉ coon'¹³
saa²¹a."

21 Joon gajin'² 'in tsañʉʉ'¹ do:

—Jilaa'²¹ 'elo nigalinʉʉ'¹³ʉʉ ca la
mo xuu²¹²moo.

22 Moganúu² Jesús 'elo joon
gajin'²in:

—Coon²¹gi 'e 'ná² jmaa²'a. 'Ní³'i
jilaa'²¹ 'e 'oo²-o'o joon cwo'²'o tsá²
tañíi². Joon lii¹gi ili'oo²-o'o ñʉ'fú².
Mi yuui'¹³ joon na¹ coon'¹³ jna.

23 Pe mo ganúu² 'in tsanʉʉ'¹ do
'elo 'áai¹ fa'í³ gajmaa¹a tsʉ 'áa¹mo
sá² cuu² tya'a. 24 Mo ganí² Jesús
xiiala fa'í³ jmaa¹a joon gajin'²in:

—¡'Áa¹mo tyan¹ to² cwóoi¹ tsá²
sá² cuu² yaai wa'a tyʉ'² Dios to²
'ii! 25 'Áai¹gi tyan¹ to² tya' jaain²¹
camello 'e ngíii¹ too²¹ li ngíi¹ ñi¹ tya'
moocúu³ lagi jaain²¹ tsá² sá² cuu²
tsa'ii¹in ñʉ'fú².

26 'In ganúu² 'elo gajin'²in:

—¿Xiiagi la itiin'¹³ tsá²?

27 Joon gajin'² Jesús:

—Jilaa'²¹ 'e jo lí² jmaa¹a tsañʉʉ'¹
lí²-i jmá¹ Dios.

28 Joon gajin'² Tʉ³:

—Ña'ñʉ'¹ʉ', jna'a nigatʉʉ²¹²oo'o
jilaa'²¹ 'e 'oo²¹o'o joon nijalii²¹i'i
coon'¹³ 'nʉ.

29 Joon gajin'² Jesús:

—'E la ja'²mo fo'³oo, 'e doñi'iin
si tʉʉ²¹ 'núʉ¹ʉ si tiui² sáa³a jmii²¹
'ee si ruu'²¹i 'ee si tsamí² tya'a
'ee si jóon¹ 'ee 'wii²¹² tya' cwáain¹
'e tyʉ'² Dios to² 30 lii¹gi 'ii'²¹i fu
juncwii²¹ lo. Joon mi júun²in 'ii'²¹mo
jon coon²¹ juncwii²¹ tya'a 'e ta'²a
coon²¹ tøø²mo.

Jesús jmoo¹o júu³ 'e ti li júun²in

31 Jesús gatø'¹ø coon'²¹ ji dyatu-
uin¹ tsá² tya'a joon gasii'²¹i 'ido:

—Nano tsaa²¹a' fu Jerusalén. Do-o
lí² tsín¹ jilaa'²¹ 'e gafaa'²¹a tsá²
gacwo¹ júu³ tyʉ² calii cwáain¹ tya'
'in Ruu'²¹na Tsá². 32 Ijaan'²¹in tsá²
'ii tyani tsá² jalíin² wíin². Joongi
niungøøi¹ tsá² 'ii. Joon ijmee'²¹i
tsá² 'ii. Joongi i'ñí¹ tsá² tya'a.
33 Joongi ipóoi² tsá² 'ii. Mi yuui'¹³
joon ijnga'²mo tsá² 'ii. Pe mi tí² 'ni¹
jmii²¹² ijiin'¹o jee²¹² 'lii²¹².

34 Pe 'idogi coonti jo ga'øøi'²¹-tsi.
Jo ñi¹ 'ee 'e sii'²¹ Jesús 'ii. Lawa
coon²¹ júu³ 'e jo ñi¹ xiiala 'ee
i'øøi'²¹-tsi.

Un'láai² Jesús jaain²¹ tsá² tiui² seein²¹ Jericó

35 Xʉʉ 'ná²gi 'e tyíi¹a Jesús fuu²¹
Jericó. Jaain²¹ tsá² tiui² tyíin¹in
caai¹ fu¹ mii¹ caridad. 36 Mo
ganúu²un ningíi¹i tsá² fúui¹ liili¹
joon gaunngii¹i tsá² 'ee-gi galí².
37 Joon gajin'² tsá² 'e Jesús tsá²
Nazaret 'in ngíi¹i no. 38 Joon ga'oo¹o
'in tsá² do jin'²in:

—¡Jesús, Jóon[1] David, fúu[2] cwolíin[2]un jna!

39 Pe 'in tsá[2] do 'in ngalíin[2] nifu gasɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—Ca tii[2], jo to'[2]'o mɨɨ'[13].

Joon jo cwofaa'[21]gɨ 'ido. Pe 'ii coon'[21] 'ii'[13]gɨ tá[2] 'oo[1]o:

—¡Jóon[1] David, fúu[2] cwolíin[2]un jna!

40 Joon gajan[1] Jesús joon gatyʉ'[2]ʉ to[2] 'e tsatee[212] tsá[2] 'ido. Joon mo gatyíi[1]a tyan'[2] joon gaunngɨɨ[1]ɨ Jesús 'ii:

41 —¿'Ee 'iin[212]u'un ijmáa[3]aa tyi'i?

Joon gañi[1] 'in tsá[2] tiui[2] do:

—Ña'ñʉ'[1]ʉ', 'iin[212]na ijøø[3]oo.

42 Joon gajin'[2] Jesús:

—Jøø[2]o'o tsʉ 'wii'[13] nigalija'[2]mo lɨɨ[2]u.

43 Joon la tsifu joon 'in tsá[2] tiui[2] do gajøø[2]o. Joon gangóo[1]o coon'[13] Jesús cwo'[2]o 'maai'[13] Dios. Joon jileei'[21] tsá[2] 'in gajøø[2] 'elo la joon jon gacwo'[2]o 'maai'[13] Dios.

19

Jesús coon'[13] Zaqueo

1 Joon ga'í[2] Jesus fuu[21] Jericó. 2 Joon do-o niseein[21] jaain[21] tsá[2] sá[2] cuu[2] 'in ni sii[21] Zaqueo. 'Ii tyʉ'[2] to[2] jileei'[21] 'in cón[2] 'laa'[13] 'e nɨɨ[1] tsá[2]. 3 'In Zaqueo lo 'iin[212]in jøø[2]i Jesús. 'Iin[212]in licwii[1]in pe jo lí[2] tsʉ lɨɨ[1] pi'[3] 'ii. Joon lɨɨ[1] fúui[1] tsá[2] taai[2]. La 'ɨɨ[212] ngɨɨ[1]i Jesús 'e fuu[21] do 4 joon gangóo[1] Zaqueo do cwiin[1]in nifugɨ 'e 'iin[212]in jøøi[2]. Joon gasoo[2] coon[21] yʉ' 'mó[2] si'[2] co'[2] fu[1] lɨ 'ná[2] ngɨɨ[1]i Jesús. 5 Joon mo gangɨɨ[1]i 'ido joon gajøø[2] fu yʉ'. Joon gajin'[2]in:

—Zaqueo, cwúui[1] jmoono tsʉ no 'ná[1] níi[3]ii nijáan[3]aan fu tyio'o.

6 Joon gajngáa[1]i Zaqueo jmoono. Joon lɨɨ[1] jløø'[3]i ga'ii'[21]i Jesús. 7 Mo ganí[2] 'in tsá[2] fariseo do jilaa'[21] 'elo joon ga'láa[2] 'wii[212] gafaa'[21]a 'laa'[21] tya' Jesús joon jin'[2]in 'e Jesús nigajaan[1] tya' jaain[21] tsá[2] røøi[2] tsaa[2]. 8 Joon Zaqueo do gajmaa[1]a siin'[12]in joon gasɨɨ'[21]ɨ Jesús:

—Jøø[2]dʉ, Ña'ñʉ'[1]ʉ', cwo'[3]oo tsá[2] tañíi[2] coon'[13] tsa'[2] jíin[13] 'e 'óo[3]oo. Joon wana nigajmáa[3]aa 'uun[21] coon'[13] júu[3] tajuu[21] nicíi[3]oo tyún[2] 'ii'[13]gɨ lɨɨ[1].

9 Joon gajin'[2] Jesús:

—No-o gatyía[1] 'e tiin'[13] tsá[2] taai[2] inʉʉ lo. No-o ilíin[2] 'in tsañʉʉ'[1] lo jún[2] tya' 'lɨɨ[212] Abraham. 10 Tsʉ jna, 'in Ruu'[21]na Tsá[2], gagoo[212]oo 'e 'naa'[21]na tsá[2] joongɨ 'e jmóo[3]oo tiin'[13] tsá[2] 'in røøi[2] tsaa[2].

Júu[3] cwáain[1] tya' dyá[2] cuu[2] cwanáa[1]

11 La 'ɨɨ[212] núu[2]un tsá[2] júu[3] tya' Jesús faa'[21]a 'e júu[3] lo joon gasɨɨ'[21]ɨ coon[21] cwáain[1] tsʉ tyan'[1] niteein[1] co' Jerusalén. Tsʉ 'in tsá[2] fúui[1] ngí[1] coon'[13] Jesús do tya'i fu[1] lɨɨ[2]i 'e tɨ li tí[2] 'e tyʉ'[2] Dios to[2] tsá[2]. 12 Joon gasɨɨ'[21]ɨ Jesús 'ido:

—Lawa jaain[21] tsá[2] 'in lɨɨi[1] tsafeei'[1]. Joon gangóo[1] coon[21] fuu[21] wíin[2] i'ii'[21]i to[2] røøi[13] 'e fuu[21] wíin[2] do. Joon mi yuui'[13] joon cɨɨ'[12]ɨ fuu[21] goo[1]o. 13 Pe la nʉ'gɨ cwo'ɨɨ[1]ɨ gatø'[1]ø dyéi[1] tsa'leei'[13] tya'a. Joon gajoon'[21]o la jaain[21] la jaain[21] 'ido jmaai'[13] coon[21] cuu[2] 'e tyíin[2] lɨɨ[1]. Joon gasɨɨ'[21]ɨ 'ido: "Jmaa[2]aa' to[2] coon'[13] 'e cuu[2] lo ca mi cwaa'[21]na." 14 Pe tsagoo[1]o do 'ee'[1]mo 'ii. Joon gasii[1]in júu[3] ca lɨ ngóo[1]on 'e jin'[2]: "Jo 'iin[212]na'a wa'a líin[2] 'in tsañʉʉ'[1] lo røøi[13] tyii'i." 15 Pe ga'ii'[21]mo to[2] røøi[13] do. Joon ganga'[2]mo fu goo[1]o. Joon mo gatyee'[12]i joon gatø'[1]ø tsa'leei'[13] tya'a 'in ngacwo'[2]o cuu[2] do. 'Iin[212]in litsáai[1]-tsi xiiati nigajna'[2]a la jaain[21] 'ido. 16 'In gatyía[1] nifu gajin'[2]in: "Ñi'fii[21]i', 'e cuu[2] do nigacwáa[1]mo dyá[2]gɨ." 17 Joon 'in røøi[13] do gajin'[2]in: "'Áa[1]mo tyú[2]. Jaain[21] tsa'leei'[13] tyú[1]mo 'nʉ. Nano, 'wii'[13] 'e nigalityú[1]mo'o coon'[13] 'e xʉʉ, cwóo[3]oo 'e tyʉʉ'[12]'ʉ to[2] jee[212]

dyá² fuu²¹.” 18 'In xeei'²¹gɨ gatyía¹ joon gajin'²in: “Ñi'fii²¹i', 'e cuu² do nigacwáan¹mo 'ñá²gɨ.” 19 La joon jon gasɨɨ'²¹ɨ 'in róøi¹³ do 'ii: “'Nʉ-gɨ lí² tyʉʉ'¹²'ʉ to² 'ñá² fuu²¹.” 20 Joon 'in xeei'²¹gɨ gatyía¹. Joon gajin'²in: “Ñi'fii²¹i', lo-o roon¹ 'e cuu² do. Ga'máa³oo gacɨ'¹ɨɨ coon²¹ póo¹. 21 Galɨ'gøø'²¹moo 'nʉ tsʉ jaain²¹ tsá² 'waa'²¹-tsi 'nʉ. Joon ñí³oo 'e cóon¹³o'o 'e jo gacwo'²'o. Joon coon'¹²'on lɨ jo gajñi'²'in.” 22 Joon gajin'² róøi¹³ do: “Tsa'leei'¹³ 'in gó² 'nʉ. Coon'¹³ júu³ tyiio'o jmoo²'o 'ii'²¹ tyi'i. Ñí²'i 'e lɨ́ɨ¹na jaain²¹ tsá² 'waa'²¹-tsi. Joon cón³oon lɨ jo 'e gacwóo³oo. Joongɨ cón³oo coon²¹ lɨ jo 'e gajñii²¹²ii. 23 ¿'Ee lɨ jo gata'²'a cuu² banco joon lí² 'ii'¹³na láai²gɨxʉ mi tyee'¹²na tyiia?” 24 Joon gajin'² róøi¹³ do sɨɨ'²¹ɨ 'in téein² do: “Tyí²ii' 'e cuu² no. Joon cwó²oo' 'in 'oo¹ dyá² no.” 25 Joon gajin'² 'in téein² do: “Pe ñi'fii²¹i', ni'oo¹o 'ido dyá² cuu².” 26 Joon gañii¹i 'in róøi¹³ do: “Fuu²¹²uu 'naa': jileei'²¹ 'in 'oo¹o lɨ́ɨ¹gɨ, la joon lɨ́ɨ¹gɨ icwóo³oo. Pe jileei'²¹ 'in jo 'oo¹o lɨ' 'woo'¹³gɨɨ 'e ca pi'³ 'e 'oo¹o. 27 Joon jileei'²¹ 'in 'eei'¹ jna, 'in jo 'iin²¹²in jmáa³aa róøi¹³ tya'a cwotee²duu' lo joon jngaa'¹³naa' tyaní³ii lo.”

Jesús tsa'ii²¹ fu Jerusalén

28 Mo ngayuui'¹³ gajin'² Jesús 'elo joon gangóo¹ la fu 'yúu¹i fu Jerusalén. 29 Xʉʉ 'ná²gɨ tyíi¹a fuu²¹ Betfagé coon'¹³ Betania co' moo'²¹ sii Olivos. Joon gasii¹in gái¹ tsá² tya'a. 30 Joon gasɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Cwolíin²naa' 'e fuu²¹ pi'³ náa¹ tyan'² do. Joon mi tyalíin²naa' joon ityee'²naa' jaain²¹ bu'³ neei²¹². Ce jiin'¹³ jaain²¹ jo 'in mo cwó². Sii'¹³ 'nii²¹² tya'a joon tǿ²øø' fu lo. 31 Joon wana 'in gajin'²in: “¿'Ee lɨ'ɨ sii'¹³ii' 'nii²¹² tya'a?” Joon fú²uu': “'Néi²ta cata Ña'ñʉ'¹ʉ'.”

32 Joon ngalíin²mo tsá² tya'a. Joon gatsee'²¹mo jiin'¹³ la lɨ́² 'e nigajin'² Jesús. 33 Joon teen²¹²mo si'¹i 'nii²¹² tya' bu'³ do joon gaunngɨɨ'¹ɨ 'in tsá² fii²¹² do:

—¿'Ee lɨ'ɨ sii'¹³ii' 'nii²¹² tya' bu'³ no?

34 'Idogɨ gañii¹i:

—Ña'ñʉ'¹o' 'néi²ta cata.

35 Joon gatøø²¹o 'ido tyani Jesús. Joon gaunfuu²¹ sɨɨn'¹³ɨn moo'wóo¹ bu'³ do. Joon gatyée¹e Jesús moo'wóo¹ bu'³ do. 36 La 'ɨɨ²¹² ningóo¹ Jesús joon ganii'¹³ tsá² sɨɨn'¹³ɨn tya'i fu¹. 37 Mo gatí² lixaai¹ moo'²¹ Olivos jileei'²¹ tsá² jo'² lɨ́ɨi² 'in ngalíin² coon'¹³on ga'láa² 'wii²¹² ga'oo¹ jløø'³i. Joongɨ gauntyúu¹i Dios coon'¹³ jilaa'²¹ milagro 'e niganí²i. 38 Joon jin'²in:

—¡'In cwaa'³mo Róøi¹³ 'in jó¹ coon'¹³ júu³ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ'! ¡Tyʉ́²-ʉ 'íi¹ ñʉ'fú²! ¡'In tyú¹mo Dios!

39 Joon 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² fariseos 'in téein² jee²¹² 'in tsá² do gasɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Sii'¹³ tsá² ngɨ¹ coon'¹³ 'nʉ 'e jo cwota'²a lɨ́¹ mɨɨ'¹³.

40 Joon gajin'² Jesús:

—'E la ja'²mo fo'³oo, wana 'inlo 'e jo to'²o mii'¹³ cagɨ 'e cuun²¹² roon¹ lo ito'²o mɨɨ'¹³.

41 Mo gatyíi¹a tyan'² gajǿø²ø Jesús fuu²¹ Jerusalén joon gatyi'²i 'wii²¹² tya'a. 42 Jin'²in:

—Wuxʉ'ʉ 'øøi'²¹-'oo' fiin'¹³xʉ. Jmɨɨ²¹² no-o jmɨɨ²¹² tyii', 'in jmá¹ 'ii'²¹ róø² tyii' nigacwéi¹. Pe nano 'e sɨ'mo². Joon jo lí² jǿø²øø'. 43 Pe ijó² coon²¹ jmɨɨ²¹² 'e gó² tyii' mi jalíin² tsá² 'in 'eei'¹ 'naa'. Joon ijmáa¹a coon²¹ po'³ cwoo'¹³ ñíi¹ cu'² lɨ' lɨ née¹naa'. Joon nitsatáai² joon nijmeei'²¹ 'naa' la 'uui². 44 Joon ifíin² 'e fuu²¹ lo tɨ ni'wó². Itsajngaa'¹³i tsá² néei¹ lɨ tsi joon jo isái²gɨ jiin'¹³ coon²¹ cuun²¹² 'e sɨfúui¹ tsʉ jo galiñii² 'naa' mo gajó² Dios itiin'¹³ 'naa'.

Untyʉ́² Jesús 'e cwo'¹ fee'¹ si'² do

45 Joon ga'ii[21] Jesús tsi in~~uu~~ cwo'[1] fee'[1] si'[2] Jerusalén do joon ga'láa[2] 'wii[212] ga'øø[1]i 'in 'n~~ii~~[1] coon'[13] jileei'[21] 'in ló[1]. 46 Joon gajin'[2]in gas~~ii~~'[21]~~i~~ 'in taai[2] do:

—Ni jí[2] tya' Dios jin'[2]: "'Nú[3]~~uu~~ 'elo l~~i~~ tsalíin[2] tsá[2] tsafee'[13]i Dios pe 'naa'g~~ii~~' nigajmaa[2]aa' lawa coon[21] too[21] xá[2] tya' 'uun[21]."

47 La coon[21] jm~~ii~~[212] ga'ee[1] Jesús in~~uu~~ cwo'[1] fee'[1] do. Pe tsá[2] ty~~u~~'[2] to[2] tya' untsá[2] coon'[13] t~~i~~fo'[2] tya' ley la joon jon 'in ty~~u~~'[2] to[2] fuu[21] do 'noo'[21]o xiiala ijngaa'[13]i Jesús. 48 Pe jo 'e tyii'[2]a xiiala ijmáa[1]a ts~~u~~ jilee'[21]mo tsá[2] taai[2] jløø'[3]mo núu[2]o.

20

To[2] 'e 'oo[1] Jesús

1 Coon[21] jm~~ii~~[212] 'yuu[2]i Jesús fu tsi in~~uu~~ cwo'[1] fee'[1] 'e 'e'[2]e tsá[2]. Joon cwoo[1] júu[3] ty~~ú~~[2] tya' 'e tiin'[13] tsá[2]. Joon gatyalíin[2] 'in ty~~u~~'[2] to[2] tya' untsá[2] coon'[13] t~~i~~fo'[2] tya' ley coon'[13] tsacøø~~i~~'[13]. 2 Joon gajin'[2]in s~~ii~~'[21]~~i~~ Jesús:

—Jmáa[2]du'u júu[3], ¿'ee coon'[13] to[2] 'e jmoo[2]'o jilaa'[21] 'elo? ¿'Iin gacwo'[2] 'n~~u~~ 'e to[2] do?

3 Joon gañii[1]i Jesús:

—La joon jon jna unng~~ii~~[1]duu 'naa'. Ñii[2]duu': 4 ¿'Iin gasii[1]in Wó[3] saai[1] tsá[2] jm~~ii~~[21]? ¿T~~i~~ gasii[1]in Dios 'ii owa'a tsá[2] 'ee?

5 Joon ga'láa[2] 'wii[212] jo cwo'[2]o júu[3] ruu'[21]i jee[212] 'ii. Jin'[2]in:

—¿'Ee faa[2]a'? Wana faa[2]a' 'e Dios gasii[1]in, joon iñii[1]i: "¿'Ee l~~i~~' jo 'ii'[13]naa' júu[3] tya'a?" 6 Joon wana faa[2]a' 'e tsá[2]-a jilee'[21]mo tsá[2] ityuu'[12]i jna' cuun[212] ts~~u~~ tsáai[1]-tsi tsá[2] 'e faa'[21] Wó[3] do cwáain[1] tya' Dios.

7 Joon gañii[1]i jin'[2]in:

—Jo nee[2]e'e 'iin gasii[2]in Wó[3] saai[1] tsá[2] jm~~ii~~[21].

8 Joon gajin'[2] Jesús:

—La joon jon jna jofo'[3]oo 'ee coon'[13] to[2] 'e jmóo[3]oo 'elo.

Júu[3] cwáain[1] tya' tsá[2] jñi[1] wuun-jøø'[3]

9 Joon ga'láa[2] Jesús 'wii[212] gafaa'[21]a. Joon gas~~ii~~'[21]~~i~~ tsá[2] 'e cwáain[1] lo:

—Lawa jaain[21] tsañ~~uu~~'[1] 'in gajñi[1] wuunjøø'[3] cwoo'[13] 'wó[2] tya'a. Joon gacwo'[2]o 'áai[1] tsá[2] xee'[21]mo. Joon gangóo[1] l~~i~~ xiia'[21]. Wóo[2] gali'~~íi~~[1]i. 10 Joon la jee[212] joon gat~~í~~[2] jiin[21] 'e garoo[21] m~~i~~'[2] wuunjøø'[3] do. Joon gasii[1]in jaain[21] tsa'leei'[13] tya'a 'e tsam~~íi~~[1]~~i~~ tya' 'in jmoo[1]o to[2] do jiin'[13] 'e gat~~íi~~i[2] tya' fii[212] cwoo'[13] 'wó[2] do. Pe 'idog~~i~~ gajmee'[21]mo 'ido. Joon gasiin'[13]mo 'ido tún[1] jo 'ee gacwo'[2]o coonti. 11 Joon 'in tsá[2] fii[212] do gasii[1]in jaain[21]g~~i~~ tsa'leei'[13] tya'a. La joon jon 'ido gajii[2]i. Gajmee'[21]mo 'ido. Joon gasiin'[13]mo jon jo 'ee gacwo'[2]o coonti. 12 Joon 'in tsá[2] fii[212] do gasii[1]in 'in xeei'[21]g~~i~~. Pe 'idog~~i~~ la joon jon gajmee'[21]i. Joon ga'wooi[1] caluu.

13 'Mo gang~~íi~~[1] 'elo 'in tsá[2] fii[212] 'wó[2] do ga'~~i~~[1]-tsi: "¿'Ee jmáa[3]aa no? Is~~íi~~[3]na y~~uu~~n[21] tyiia 'in 'iin[212]na 'áai[1]. Joon mi ní[2]i y~~uu~~n[21] tyiia foowa nijmaa[1]o n~~uu~~'[13]~~un~~." 14 Pe joon mo ganí[2]i 'in tsá[2] jmoo[1]o to[2] do 'ido joon gas~~ii~~'[21]~~i~~ ruu'[21]i: "'In lo-o 'in 'ii'[21] 'e sá[2] tya' jmii[21]. Cwojn-gaa'[13]na' 'ii joon jna'o' ilíin[2]na' fii[212] 'wó[2] do." 15 Joon gatyii[1]mo caluu joon gajngaa'[13]mo.

Joon gaunng~~ii~~[1]~~i~~ Jesús:

—¿'Ee cwooi[1] jmaa[1]o 'in fii[212] cwoo'[13] 'wó[2] do coon'[13] 'in tsá[2] do? 16 Itsaa[1]o joon tsajngaa'[13]i 'in tsá[2] jmoo[1]o to[2] do. Joon cwo'[2]o 'in xee'[21]mo cwoo'[13] 'wó[2] do.

Mo ganúu[2]un 'in tsá[2] taai[2] do 'elo joon gajin'[2]in:

—¡Jo cwo[1] Dios ing~~ii~~[1] 'elo!

17 Joon gajøø[2]i Jesús 'ii. Joon gajin'[2]in:

—¿'Ee cwooi[1] 'øøi'[21]-tsi tsá[2] 'e júu[3] taa'[13] jí[2] tya' Dios? 'E jin'[2]:

'E cuun^{212} 'e nigapí^{2} tsa^{2} jmoo'^{13} 'nʉ́^{1} 'e joon galí^{2} cuun^{212} nifu.
18 Doñi'iin gatøøi'^{21} ni cuun^{212} do li'no'^{2}o 'ii. Joon wana gatoo'^{21} 'e cuun^{212} do tya' tsá^{2} fu^{2} ilíin^{2}.

Júu^{3} tya' cuu^{2} 'e cón^{2} tsá^{2} lɨ 'nɨɨ^{1}

19 'E jmɨɨ^{212} joon 'in tyʉ'^{2} to^{2} tya' untsá^{2} coon'^{13} tɨfo'^{2} tya' ley 'iin^{212}in saan'^{1}in Jesús do. Tsʉ nii^{1}o 'e cwáain^{1} 'e nagafaa'^{21} Jesús do cwáain^{1} tya' 'ii-o. Pe 'gøø'^{21}mo tsá^{2}. 20 Joon gasii^{1}in tsá^{2} lawa tsá^{2} tyúi^{1} 'e tsasii'^{13}i coon'^{13} júu^{3} tajuu^{21} lawa júu^{3} jai'^{2} wa ilí^{2} cwoo^{1}o tsaa^{2} coon'^{13} júu^{3} tya'a. Joon ijaan'^{21}in tyani 'in 'oo^{1} to^{2}. 21 Joon gaunngɨɨ^{1}ɨ:

—Tɨfo'^{2}, ne^{2}oo'o 'e fo'^{2}'o joongɨ 'e'^{2}'e júu^{3} jo'^{2}. Jmoo^{2}'o 'ii'^{21} røø^{2}. Jo con'^{2}'on cwáain^{1} wa tsá^{2} sá^{2} cuu^{2} sɨ tsá^{2} tañíi^{2} 'ee. Jiin'^{13} fu^{1} tyʉ́^{2} tya' Dios 'e'^{2}'e. 22 Sii'^{13} jna'a, ¿tɨ cwooi^{1} tyí^{2}i' 'laa'^{13} tya' tsaa'to^{2} tyíin^{1} Roma? ¿Cwooi^{1} owa jo cwooi^{1} 'ee?

23 Pe galili'^{3}i Jesús jilaa'^{21} 'e gó^{2} 'e 'ɨ^{1}-tsi 'ido. Joon gasɨɨ'^{21}ɨ 'ido:

—¿'Ee lɨ'ɨ jmaa^{2}aa' lawa coon^{21} nilá^{2} coon'^{13} júu^{3} tajuu^{21}? 24 La 'ée^{1}duu' jna coon^{21} cuu^{2}, nee^{21}e'. ¿'Iin ni^{2} 'inlo? ¿'Ee tyan^{1} 'e sii^{21} 'in taai^{2} lo?

Joon gañii^{1}i 'in tsá^{2} do:

—Tya' tsaa'to^{2} tyíin^{1} Roma.

25 Joon gajin'^{2} Jesús:

—Cwoo^{2}oo' tsaa'to^{2} jiin'^{13} 'e tɨ́ɨi^{2} joon cwoo^{2}oo' Dios jiin'^{13} 'e tya'o.

26 Joon jo galɨ'^{1}ɨ wa'a 'e teei'^{21} Jesús jiin'^{13} coon^{21} tsaa^{2} coon'^{13} jilaa'^{21} 'e faa'^{21}a jee^{212} tsá^{2}. Lɨ' cɨɨ'^{12}ɨ, ganga'goo^{21}o-tsi tsá^{2} coon'^{13} jilaa'^{21} 'e faa'^{21}a. Joon gajaan^{1} tii^{2}.

Unngɨɨ^{1}ɨ tsá^{2} xiiala mi jiin'^{1} tsá^{2}

27 Mo ngayuui'^{13} joon 'inlɨ́ɨi^{13} tsá^{2} saduceos gangaliin^{1} ngajøøi^{2} Jesús. Tsá^{2} saduceos jin'^{2}in 'e jo jo'^{2} jiin'^{1}gɨ tsá^{2} mo najúun^{2}in. Joon gajin'^{2}in sɨɨ'^{21}ɨ Jesús:

28 —Tɨfo'^{2}, Moisés gataan^{1} ni jí^{2} tya'a 'e júu^{3} lo: "Wana jaain^{21} tsañʉʉ'^{1} júun^{2}in joon gatúu^{2} tsamí^{2} tya'a 'ña'a jiin'^{13} jaain^{21} jóon^{1} jo seein^{21}. Ruu'^{21}i 'in najóin^{1} 'ná^{2} cu'^{2}i cwoo^{21} coon'^{13} 'in tsamí^{2} 'ña'a do. Joon liseein^{21} yʉʉn^{21} cwáain^{2} tya' ruu'^{21}i najóin^{1} do." 29 La joon galí^{2} dyái^{1} ruu'^{21}i seein^{21}. 'In nifu gacu'^{2}mo cwoo^{21}. Joon jo 'in yʉʉn^{21} liseein^{21} tya'a. Gajúun^{1}mo 'ido. 30 Joon 'in tɨ́^{2} gái^{1} do gacu'^{2}mo cwoo^{21} coon'^{13} 'yiia'nɨ́ɨ^{2} do. La joon jon gajúun^{1}mo. Jo 'in yʉʉn^{21} seein^{21} tya'a. 31 Joon 'in gatí^{2} gaai^{21} gacu'^{2}mo cwoo^{21} coon'^{13} 'ido. La joon jɨ dyái^{1} do gajúun^{1}mo. Ce jiin'^{13} jaain^{21} yʉʉn^{21} jo liseein^{21}gɨ tya'a. 32 La joon jon gajúun^{1}mo 'in tsamí^{2} do. 33 Joon mi jiin'^{1}in, ¿'iin jee^{212} 'in dyái^{1} do icwaai'^{21} tsamí^{2} tya' 'ido?

34 Joon gañii^{1}i Jesús:

—Mo taain^{212} tsá^{2} 'e fu juncwii^{21} lo tsañʉʉ'^{1} coon'^{13} tsamí^{2} cu'^{2}mo cwoo^{21}. 35 Pe jileei'^{21} 'in tyaliin^{1} juncwii^{21} cataain^{21} joon jiin'^{1}in jee^{212} 'lɨɨ^{212} do jo cuui'^{13}gɨ cwoo^{21} ruu'^{21}i jon'gɨ cwooi^{1}gɨ tsá^{2} jóon^{1}on wa'a icui'^{2} cwoo^{21}. 36 Jon'gɨ lí^{2} juuin^{21}gɨ tsʉ nalɨ́ɨ^{1}i lawa'a ángeles. Jóon^{1} Dios 'ii tsʉ 'wii'^{13} nigajiin'^{1}o. 37 Cagɨ Moisés 'ña'a gajmaa^{1}a júu^{3} 'e jiin'^{1} 'lɨɨ^{212}. Mo gajøø^{2} 'e 'mó^{2} pi'^{3} 'e coo^{21} do gaunsii^{21} Ña'ñʉ'^{1}ʉ' Dios tya' Abraham coon'^{13} tya' Isaac coon'^{13} tya' Jacob. 38 Pe Dios jon' Dios tya' 'lɨɨ^{212}, Dios tya' tsá^{2} jiin'^{1} 'ii tsʉ tyani Dios seen^{21}mo jilee'^{21}mo.

39 Joon 'inlɨ́ɨi^{13} tɨfo'^{2} tya' ley gasɨɨ'^{21}ɨ 'ii jin'^{2}in:

—'Áa^{1}mo tyʉ́^{2} foo'^{21}'o, Tɨfo'^{2}.

40 Joon jo gatá^{2}gɨ-tsi 'e unngɨɨ^{1}gɨ.

¿Tɨ jún^{2} tya' 'lɨɨ^{212} David Cristo?

41 Joon gajin'^{2} Jesús:

—¿Xiiala lí² 'e jin'² tsá² 'e Cristo jún² tya' 'lɨɨ²¹² David? 42 'Ña'a David do gajin'²in jee²¹² jí² Salmo: “Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Ña'ñʉ'¹ʉ':
Ní² lɨ' caa²¹na tsáa¹
43 ca mi tyée¹³na jileei'²¹ 'in 'eei'¹ 'nʉ 'wii²¹² tɨ́ɨ¹³'ɨ.” 44 ¿Pe xiiala lí² Cristo ilí² jóon¹ David tsʉ 'ña'a David gaunsii²¹ 'ii Ña'ñʉ'¹ʉ'?

Jesús cwo'²o tɨfo'² tya' ley tsaa²

45 Jilee'²¹mo tsá² núu²un mo gasɨɨ'²¹ Jesús tsá² tya'a:

46 —Tɨ́ɨ¹moo' coon'¹³ tɨfo'² tya' ley. Tɨ¹-tsi ngɨɨ¹ coon'¹³ sɨɨn'³ cwaa²¹. Joon 'iin²¹²in 'e feei'²¹ tsá² 'ii coon'²¹ tún². Joongɨ 'noo'¹o 'mosíi¹ si'² nifu icwaa²¹ fu tsi inʉʉ cwo'¹. Joon 'iin²¹²in 'mosíi¹ tya' tsá² 'in tyíin²mo lɨ gø'² tsá². 47 Joon tyii²¹o 'nʉ́¹ 'yiia'nɨ́ɨ² joon faa'²¹a júu³ tyʉ́² 'e cwaa²¹ wa'a coon'²¹on tsá² tóo². Pe 'ái¹gɨ wúu¹ inii²¹ 'ido.

21

Cuu² gacwo¹ 'yiia'nɨ́ɨ²

1 Tsi inʉʉ cwo'¹ ganí²i Jesús tsá² sá² cuu² 'in to'² cuu² tsi caja lɨ to'² tsá² cuu². 2 Ganí²mo jon jó¹ jaain²¹ 'yiia'nɨ́ɨ² tsá² tañíi² 'áai¹ 'in gato'² tún² cuu² yʉ́ʉn². 3 Joon gajin'² Jesús:

—'E la ja'²mo fo'²oo 'in 'yiia'nɨ́ɨ² tsá² tañíi² lo nigacwoo¹o láai²gɨ la jee²¹² jileei'²¹. 4 Tsʉ jileei'²¹ 'in catyaai² do cwoo¹o jiin'¹³ 'e sáai² tya'o. 'Inogɨ tañíi²mo 'áai¹ pe nigacwoo¹o jiin'¹³ 'e sá² tya'a.

Jesús tyaa¹ júu³ i'íin² tsá² 'e cwo'¹ do

5 'In lɨ́ɨi¹³ tsá² sɨ́ɨ¹i jee²¹² yaai xiiala jnéei² 'e cwo'¹ fee'¹ do tsʉ 'áai¹ 'ya'²gɨ jilaa'²¹ cuun²¹² coon'¹³ jilaa'²¹ 'e cwoo¹ tsá² 'yaai¹-tsi. Joon gajin'² Jesús:

6 —Nijøø³øø coon²¹ jmɨɨ²¹² mi fiin²¹ jilaa'²¹ 'e jøø²øø'. Jiin'¹³ coon²¹ cuun²¹² jo 'e sá²gɨ ni 'e ruui'²¹ do.

Li² ilí² la nʉ'gɨ mi i'íin² juncwii²¹

7 Joon gaunngɨɨ¹ɨ tsá² Jesús:

—Tɨfo'¹, ¿lɨɨ ilí² jilaa'²¹ 'elo? ¿Noo coon²¹ li² mi lí² jilaa'²¹ 'elo?

8 Joon gajin'² Jesús:

—Tɨ́ɨ¹moo' jon. Jo cwóo¹³naa' yaanaa' 'in coon'²¹ 'naa' tóo². Tsʉ lɨ́ɨ¹ fúui¹ 'in jaliin¹ 'in jin'² sɨɨ'²¹ɨ 'naa': “Jna-a Cristo.” Joongɨ jin'²in: “Nano gatɨ́² 'ii'²¹ ilí² sá² 'ii'²¹.” Pe 'naa' jo unjii²ii' júu³ tya'a. 9 Joon mi núu¹³uu' 'e faa'²¹ tsá² tya' 'nii²¹ joongɨ 'e tɨ́ɨ²i tsá² jee²¹² yaai jo foo'¹³naa'. Tsʉ 'e joon 'ná¹ ilí² nifu. Pe 'ná¹gɨ ityía¹ 'ii'²¹ ilí² la joon.

10 Joon gafaa'²¹gɨ Jesús:

—Coon²¹ fuu²¹ itéen¹in coon'¹³ fuu²¹ xiia'. Coongɨ fuu²¹ xiia' ijmáa¹a 'nii²¹ coon'¹³ fuu²¹ dogɨ. 11 Joongɨ ijøø'²¹ 'wó² lɨɨlí².
Joon lɨ́ɨ¹ i'í² 'oo² coon'¹³ jmoowúu¹ la caain²¹ coonti. Joongɨ yʉ' juncwii²¹ imoo²oo' jilaa'²¹ 'e fo'² coon'¹³ li² 'e coo'¹³gɨ.

12 ’Pe la nʉ'gɨ insaan'²mo tsá² 'naa'. Joon 'øø¹mo tsá² 'naa'. Joon tsajée¹i 'naa' lɨ lí² sá² 'ii'²¹ tyii' fu cwo'¹. Joon itaa'²¹i 'naa' 'nʉñí³. Joon tsajéei¹ 'naa' tyani røøi¹³ coon'¹³ tsá² 'oo¹ to² tsʉ 'wii'¹³ jo'²o lɨ́ɨ²naa' jna. 13 Coon'¹³ 'e la joon lisá² coon²¹ 'ii'²¹ 'e foo²oo' 'e tyʉ́² 'wii²¹² tyiia. 14 Tyá²-'oo' mi ngɨ́ɨi² joon, jo cuu'¹³-'oo' 'ee ifoo²oo' cwáain¹ tyii-oo' la jéei¹. 15 Tsʉ jna-a icwóo³oo júu³ joongɨ 'e jmɨɨ¹-'oo' ce jiin'¹³ jaain²¹ tsá² lí² lii'¹i 'naa' jon'gɨ lí² faa'²¹ 'laa'²¹ tyii'. 16 Pe 'naa' i'nɨ́ɨ²mo tsá² 'naa'. Cagɨ 'ñʉ³ʉʉ' coon'¹³ ruu'²¹naa' coon'¹³ tsá² seen²naa' tyʉ́² coon'¹³ i'nɨ́ɨi² 'naa'. Ijnga'²mo tsá² 'inlɨ́ɨi¹³ 'naa'. 17 Joon jilee'²¹mo tsá² seein²¹ ni cwoo'¹³ juncwii²¹ ni li 'eei'¹ 'naa' 'wii'¹³ jo'²o lɨ́ɨ²naa' jna. 18 Pe jiin'¹³ coon²¹ jñʉ¹ tsi tyí²ii' i'íin². 19 'Wii'¹³ 'e taa'²¹-'oo' joon itiin'¹³naa' juncwii²¹ tyii'.

20 ’Mi jøø²naa' 'láa² la 'uui fuu²¹ Jerusalén joon lí² ñii²¹oo' 'e ti li 'íin²mo. 21 Joon jileei'²¹ 'in néei¹ fu Judea 'ná¹ cwiin²¹o fu moo'²¹. La joon jon jileei'²¹ 'in néei¹ fuu²¹ Jerusalén 'ná¹ 'woo²¹mo do. Joongi jileei'²¹ 'in taain²¹² jee²¹² to² jo li jaliin¹in. 22 Tsu jmii²¹² joon jmii²¹² 'e ní² tsá² wúu¹. Jee²¹² jmii²¹² joon itséin¹ jiin'¹³ la jin'² ni jí² tya' Dios. 23 Líi¹ fúu² tsamí² 'in tyéein¹ yuun²¹ si 'in cuu'²¹ tuu'²¹ 'ee. Tsu líi¹ wúu¹ 'in néei¹ la caain²¹ fuu²¹ do. Jmáa¹a Dios 'ii'²¹ tya' 'in tsá² do. 24 'Inlíii¹³ ijúun³in coon'¹³ ñí³. 'Inlíii¹³gi insaan'²mo tsá² joon tsajée¹i la caain²¹ fuu²¹ li wíin². Joon tsá² jalíin² wíin² ityu'²u to² Jerusalén ca mi tyeei¹ jmii²¹² tya' tsá² 'in jo seein²¹ Israel.

Xiiala ilí² mi jó² 'in Ruu'²¹i Tsá²

25 ’Joon ñi'¹ coon'¹³ sii'²¹ coon'¹³ núu¹ icwoo¹o li². Joon ni cwoo'¹³ 'wó² téein² tsá² 'goo²¹-tsi. Xéei²-tsi tsá² coon'¹³ 'e 'iin² jmi'ñi'³ coon'¹³ 'e jnóo¹ jmii²¹. 26 Joon nityu'²u-tsi tsá² coon'¹³ 'e fo'² mi 'i¹-tsi jilaa'²¹ 'e gó² ijó² fu juncwii²¹. Tsu jilaa'²¹ 'ii'²¹ tya' juncwii²¹ 'ii²¹ yu' ilí² jleei¹. 27 Mi yuui'¹³ joon imáa¹³naa' 'in Ruu'²¹i Tsá² jó² jee²¹² jníi¹ coon'¹³ jilaa'²¹ 'ii'²¹ tya'a coon'¹³ jilaa'²¹ 'ya'²gi tya'a. 28 Joon mi 'láa² 'wii²¹² lí² jilaa'²¹ 'elo tyá²-'oo' joon sáa¹³aa' mootyí²ii' tsu jmoono itiin'¹³naa'.

29 Gasii'²¹o jon Jesús 'e cwáain¹ lo:

—Jøø²duu' jilaa'²¹ 'mó² cwaríi³ coon'¹³ jilaa'²¹gi nii¹ 'mó². 30 Mo gañii²ii' ganii'¹³ 'mo'² 'mó² sii'²¹ ñii²oo' yaanaa' 'e nijatyéein¹ jiin²¹ jmí¹. 31 La joon jon mi moo²oo' ilí² jilaa'²¹ 'elo niñii²oo' 'e nijatyéen¹mo 'e tyu'² Dios to².

32 ’'E la ja'²mo fo'³oo, jilaa'²¹ 'elo nilí² la nu'gi ijúun²in tsá² 'in seein²¹ nano. 33 Cwoo'¹³ 'wó² coon'¹³ juncwii²¹ 'ii²¹ yu' ityé²emo pe júu³ tyiia jo tyé²i coonti.

34 ’Tíi¹moo', jo unbaan¹naa' yaanaa' coon'¹³ jilaa'²¹ 'e gó². Jo ngii²ii' to² 'íin¹. Jo unbaan¹naa' yaanaa' 'e 'i¹-'oo' jmaai'¹³ 'e jmaai¹ to² tyii'. Tsu la joon jo xuu'²¹naa' lawa nilá² mi cwá² 'e jmii²¹² do. 35 Lawa coon²¹ nilá² lí¹ 'e jmii²¹² do 'e taain'¹³ jileei'²¹ tsá² 'in néei¹ la caain²¹ cwoo'¹³ juncwii²¹. 36 Tyaa²aa' tyú² tyii'. Foo²oo' júu³ tyú² coon²¹ tøø²mo. La ilí² lá²naa' ilí² lá²naa' jilaa'²¹ 'elo 'e 'ná² ilí². Joongi lí²-i tyalíin²naa' tyani 'in Ruu'²¹i Tsá².

37 Mo jmii²¹² ga'ee¹ Jesús inuu cwo'¹ joon mo 'woo¹ ngajáan¹an fu moo'²¹ sii²¹ Olivos. 38 Joon jileei'²¹ tsá² jaliin¹ la coon²¹ mo 'aa²¹ fu cwo'¹ fee'¹ 'a núu²un júu³ tya'a.

22

'Noo'² tsá² xiiala saan'²¹in Jesús

1 Nigajatyéen¹mo tyan'² jmii²¹² 'e gø'² tsá² 'iñi'¹ 'e jo tyiia'³ jeei¹. 'øøi'²¹-tsi tsá² jmii²¹² 'e sii²¹ pascua. 2 Joon 'in tyu'² to² tya' untsá² coon'¹³ tifo'² tya' ley 'noo'¹on xiiala ijngaa'¹³i Jesús pe 'gøø'²¹mo tsá².

3 Joon ga'í² Satanás alma tya' Judas, 'in sii²¹o jon Iscariote. Jaain²¹ jee²¹² dyatuuin¹ tsá² tya' Jesús 'ii. 4 'Ido ngóo¹o ngafee'¹³i 'in tyu'² to² untsá² coon'¹³ 'in tyu'² to² 'in jøø² inuu cwo'¹ do. Joon ngafee'¹³i 'ido xiiala jmáa¹a cwáain¹ 'e 'í¹ Jesús ja'cwoo²¹. 5 'Idogi galijløø'³mo. Joon gaunrøø¹ júu³ 'e cwó² Judas cuu². 6 Joon ga'ii'²¹mo. Joon ga'láa² 'wii²¹² 'noo'¹²on xiiala jaan'²in Jesús mo ga'íi² tii², mo jo tsá² seein²¹.

Li gatséi¹ gø'² Jesús coon'¹³ tsá² tya'a

7 Joon gatí² jmii²¹² 'e gø'² tsá² 'iñi'¹ 'e jo tyiian'³ jeei¹. Joon jngaai'¹³ tsá² joo'saa'²¹ jiin'¹³ la tiisi'². 8 Joon gasii¹in Jesús 'in sii²¹ Tú³ coon'¹³

jaain[21]g̱i 'in sii[21] Wó[3] joon gasi̱i̱'[21]i̱ 'ii[21]:

—Cwolíin[2]naa' joon cwotyá[2]aa' tyu̱[2] 'e tyé[3]e' 'e gatí[2] jmi̱i̱[212].

9 'Idog̱i gaunngi̱i̱[1]i̱:

—¿Xiia 'iin[212]u'un tsatyaa[21]a'a tyu̱[2]? —gajin'[2]in si̱i̱'[21]i̱ Jesús.

10 Joon gajin'[2] Jesús:

—Mi cwotaa[21]naa' 'e fuu[21] joon jiin'[1]naa' jaain[21] tsañuu̱[1] 'in tyiian[1] coon[21] tsuu̱[2] si̱'o[2] jmi̱i̱[21]. Cwolíin[2]naa' caluu-u ca xiia'[21] 'nú[1] li 'í[2]i. 11 Joon fuu[2]uu' 'in fii[212] 'nú[1] do: "La lo-o jin'[2] ti̱fo'[2] tyii'i si̱i̱'[21]i̱ 'nu̱: ¿Xiiali cwo'[2]o yii[21]a'a tyee[2]e'e coon'[13] tsá[2] tyiia tya' jmi̱i̱[212] 'e gatí[2]?" 12 Joon ni'e'[2]e 'naa' coon[21] tsi inuu̱u̱ fee'[1] li̱ ñii[2]. Do-o tyaa[2]aa' tyú[2].

13 Joon ngalíin[2]mo. Joon galí[2] jiin'[13] la nigajin'[2] Jesús. Joon gatyaa[1] tyú[2] 'e dø'[1]ø mo gatí[2] jmi̱i̱[212] do.

14 Mo gatí[2] 'ii'[21], joon gacwó[2]o Jesús coon'[13] tsá[2] tya'a 'e dø'[1]ø. 15 Joon gajin'[2] Jesús:

—¡'Áa[1]mo nagali'iin[212]na jmáa[3]aa coon'[13] 'naa' 'e tyee[2]e' tya' 'e jmi̱i̱[212] lo la nu̱'g̱i̱ ijúun[2]na! 16 Tsu̱ fuu[212]uu 'naa' 'e jo jmáa[3]g̱i̱i̱ ca mi tí[2] 'ii'[21] 'e tyu̱'[2] Dios to[2].

17 Joon gason'[1]on coon[21] wúun[1]xu̱ si̱'o[2] vino joon gacwo'[2]o 'maai'[13] Dios joon gajin'[2]in:

—Jun'[2] 'elo, joon jmaa[2]aa' jmai'[2]xu̱ jee[212] 'naa'. 18 Tsu̱ la lo-o fo'[3]oo, jo jmi̱i̱[212] yaai'[13]g̱i̱i̱ duu'[13]uu jmi̱'[3] mi̱'[3] wuunjøø'[3] ca mi tyu̱'[2] Dios to[2].

19 Mo ngayuui'[13] joon gason'[1]on coon[21] 'iñi'[1]. Joon gacwo'[2]o 'maai'[13] Dios joon gajmaa[1]a ca'no'[3]. Joon gacwo'[2]o tsá[2] tya'a si̱i̱'[21] 'ido:

—'E lo-o cuerpo tyiia ijoon'[13]oo 'wii[212] tyii'. Jmaa[2]aa' 'elo joon iti̱'[1]-'oo' jna.

20 La joon jon gajmaa[1]a coon'[13] coon[21] wúun[1]xu̱ do mo ngayuu'[13] gagøø'[21]ø. Joon gajin'[2]in:

—'E wúun[1]xu̱ lo lawa coon[21] 'ii'[21] 'e 'múui[2]. Joon 'e jmi̱[1] 'øø[3]na lo 'e nituun[21] 'wii[212] tyii' 'e li[2] tya' 'e 'ii'[21] 'múui[2] do.

21 'Pe nano cwoo[21] tsá[2] 'in i'ni̱i̱[1] jna roon[1] coon'[13] cwóo[3]oo ni mesa lo. 22 Pe jna-a 'in Ruu'[21]na Tsá[2] nilí[2]-i jiin'[13] la 'ii'[21] nigalisá[2]. Pe 'áa[1]mo fúu[2] 'in 'ni̱i̱[1] jna.

23 Joon ga'láa[2] tsá[2] tya'a 'wii[212] gaunngi̱i̱[1]i̱ jee[212] 'ii:

—¿'Iin jee[212] jna' 'in jmoo[1]o 'e gó[2] lo?

Gasíi̱[2]i jee[212] 'ii 'iin 'in tyiin[2]g̱i̱ jee[212] 'ii

24 Mo ngayuui'[13] joon gasíi̱[2]i jee[212] 'ii 'iin 'in tyiin[2]g̱i̱ jee[212] 'ii. 25 Joon gajin'[2] Jesús gasi̱i̱'[21]i̱ 'ii:

—Jileei'[21] røøi[13] 'in tyu̱'[2] to[2] ni cwoo'[13] juncwii[21] tyu̱'[2]o to[2] ce caain[21]-tsi. Joong̱i jileei'[21] tsacøøi'[13] tya' 'ii lawa 'ña'o sii[21] tsá[2] tyúi[1]. 26 Pe 'naa'g̱i̱i̱' jo ti̱i̱[2]naa' jmaa[2]aa' la joon. Li̱'[2] ci̱i̱'[12]i̱ jmoo[2] 'naa'. Jileei'[21] 'in tyiin[2]g̱i̱ jee[212] 'naa' 'ná[2] si̱i̱[13]naa' lawa 'in xuui[212]g̱i̱. Joon 'in tyu̱'[2] to[2] 'naa' 'ná[1] jmaa[1]o la jmoo[1]o tsa'leei'[13]. Jo cwooi[1] tyu̱'[2]u̱ to[2]. 27 ¿'Iin 'in tyiin[2]g̱i̱ awa 'in tyíin[1] gø'[2]ø si̱ 'in gatyáa[1] tyú[2] 'ee? Pe jna-a 'yuu[2]na jee[212] 'naa' lawa jaain[21] 'in tyaa[1] tyú[2].

28 ''Naa' nigangi̱[2]i̱i̱' coon'[13] jna coon[21] tøøi[2] la li̱ 'e móo[3]oo wúu[1]. 29 'E joon jna cwo'[3]oo 'naa' coon[21] li̱ ityuu̱u̱[2]u̱u̱' to[2] la lí[2] 'e gacwo'[2] Ñu̱'[3]u̱u̱ jna. 30 'E joon ilí[2] cøø[2]øø' joongi̱ 'uu[2]uu' coon'[13] jna mi tyu̱'[3]u̱u̱ to[2]. Joongi̱ iní[2]ii' 'áan[3] tyii' lawa tsacøøi'[13] 'e jmaa[1]aa' 'ii'[21] tya' 'in dyatun[1] poo[212] tsá[2] seein[21] Israel.

Jmoo[1] Jesús júu[3] 'e jo røø[1]i Tú[3] 'e cwii[1]in 'ii

31 Gajin'[2]in jon Ña'ñu̱'[1]u̱':

—Simóoi[13], Satanás nigamóoi[1] 'naa' 'e jøøi'[12] 'naa' la mo untyú[2] tsá[2] trigo 'e coon'[21] cwáain[1] 'naa'. 32 Pe jna nigamí[3]ɨɨ tyani Dios 'wii[212] tyi'i 'e jo tú[2]'ʉ 'e jo'[2] cwolíin[2]un. Joon mi jaa'[21]-o'o cwotyii'[12]a-tsi 'in tsaruu'[21]'u.

33 Joon gajin'[2] Simóoi[13] do:

—Ña'ñʉ'[1]ʉ', naná[1]a tyú[2] tyiia 'e ní[3]ii 'nʉñí[3] coon'[13] 'nʉ ca xʉfiin'[13] jún[1]moo coon'[13] 'nʉ.

34 Joon gajin'[2] Jesús:

—Tú[3], fuu[212]uu 'nʉ 'e jmɨɨ[212] no-o la nʉ'gɨ i'ó[1] tuuitsáa[2] jo røø[1]u 'e cwii[1]un jna 'nɨ[1] naa'[13].

Ityée[1]mo júu[3] tya' Jesús

35 Joon gaunngɨɨ[1]ɨ Jesús:

—Gasíɨ[3]na 'naa' jo 'ee tʉloo[21] tyán[2]aan', jon'gɨ cuu[2] tyán[2]aan', jon'on míɨ[13]ɨɨ' ga'øø[13]øø', ¿tɨ 'ee gali'ná[1]gɨ tyii'?

'Ido-gɨ gajin'[2]in:

—Jiin'[13] coon[21] jo 'ee ga'naai[21] tyi jna'a.

36 Joon gajin'[2] Jesús:

—E ningóo[1] lɨ' cɨɨ'[12]ɨ no joon jileei'[21] 'in 'oo[1] tuloo[21] 'ná[2] cwotyaan[21]o. Joongɨ 'in 'oo[1] cuu[2] 'ná[2] cwotyaan[21]. Joongɨ jileei'[21] 'in jo 'oo[1] ñí[3] 'ná[2] cwo'nɨɨ[1] 'mɨ'[2] tyíia[2] tya'a joon ló[2] ñí[3] tya'a. 37 Tsʉ la ja'[2]mo fo'[3]oo, 'ná[2]-a tsangíɨ[1]na jilaa'[21] la lɨ 'e tyaan[21] ni jí[2] tya' Dios 'e jin'[2]: "Síɨ[2]i la jee[212] yaai 'e tsá[2] gó[2] 'ii." Tɨ lɨ tsín[1] jiin'[13] la jin'[2] jí[2] cwáain[1] tyiia.

38 Joon gajin'[2] 'ido:

—Sá[2] tún[2] ñí[3] lo.

Joon gañii[1] Jesús:

—Naleen[1]mo jon.

Ngó[1] Jesús lɨ sii[21] Getsemaní ngafee'[12]i Dios

39 Joon gacwo'íɨ[1] Jesús. Joon jiin'[13] la tɨisi'[2] tya'a gangóo[1] fu moo'[21] Olivos. Joon gangaliin[1]mo tsá[2] tya'a coon'[12]on. 40 Mo gatyalíin[2] do joon gasɨɨ'[21]ɨ Jesús 'ii:

—Míɨ[2]ɨɨ' tyani Dios 'e jo xuu'[21]naa'[21] tsaa[2] tyii'.

41 Joon gangawíin[2] Jesús coon[21] jiin'[13] la wíin[2] mo tyʉ'[2] tsá[2] cuun[212]. Joon gasii'[1]i wojníi[1]i. Joon faa'[21]a júu[3] tyú[2]. 42 Joon gajin'[2]in:

—Ñʉ'[2], wana 'iin[212]un un'øø[21]u jna 'e jo móo[3]oo wúu[1] coon'[13] jilaa'[21] 'e 'ná[2] lí[2]. Pe jo lí[2] jiin'[13] la 'iin[212]na pe jiin'[13] la 'ii'[21] tyi'i.

43 Joon gajnéi[1] jaain[21] ángel jó[1] fu ñʉ'fú[2] joon gacwoo[21]gɨ 'waa'[21] pí[2]. 44 Joon ga'í[2] 'e nii[21] wúu[1] lɨɨlɨ[1]. Joon gamɨɨ[1]ɨ 'wii[212] tya'a coon'[13] 'láai[2]gɨ 'waa'[21] pí[2]. Joon ga'yá[2] untyiia[21] tya'a lɨ la lɨ jmɨ[1] 'e xʉʉ'[21] ni 'wó[2].

45 Mo róon[2] joon ngaa'[12]in lɨ téein[2] tsá[2] tya'a. Joon gatsee'[21]i 'ido cwuu[21]mo coon'[13] jilaa'[21] fa'í[3]. 46 Joon gajin'[2]in:

—¿'Ee lɨ cwuu[21]naa'? Ráan[2]naa', fee'[12]naa' Dios joon jo xuu'[21]naa' tsaa[2] tyii'.

Tøø[1] tsá[2] Jesús 'ñúu[1]i

47 Faa'[21]gɨ Jesús siin'[12]in mo gacwolíin[2] tsá[2] fúui[1]. Joon jaain[21] jee[212] jɨ dyatuuin[1] tsá[2] tya'a 'in sii[21] Judas jó[1] nifu tya' 'in tsá[2] do. 'Ii ngatyeen[1]in lɨ siin'[12] Jesús ijun'[2]un ju'[2] Jesús. 48 Joon gajin'[2] Jesús:

—Judas, ¿tɨ ga'nɨɨ[212]un jna, 'in Ruu'[21]na Tsá[2], coon'[13] 'e gajiin'[1]'in ju'[3]uu?

49 Jileei'[21] 'in téein[2] coon'[13] Jesús mo ganí[2]i jilaa'[21] 'e lí[2] gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ Jesús:

—¿Jatɨɨ[2]ɨ' coon'[13] ñí[3] 'ee?

50 Joon jaain[21] jee[212] 'ii gauncwuu'[21]i jaain[21] tsa'leei'[13] tya' 'in tyʉ'[2] to[2] untsá[2] nifú[2]. Gatyʉ'[2]ʉ cataain[21] loocwo[2] lɨ tsáa[1]. 51 Joon gajin'[2] Jesús:

—Cwojáin[2]xʉ la no. Jo caai'[13]gɨɨ' 'ino.

Joon gasúʉ[2] Jesús loocwo[2] 'ido joon ga'láa[2]mo tsifu. 52 Joon gajin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ 'in nijalíin[2] 'e tøø[1] 'ii. Sɨɨ'[21]ɨ 'in tyʉ'[2] to[2] tya' untsá[2] coon'[13]

'in tyʉ'2 to2 'in jøø2 inʉʉ cwo' coon'13 tsacøøi'13:

—Nañilíin2naa' coon'13 ñí3 coon'13 'mó2 'e tøø2øø' jna lawa jaain21 'uun21. 53 La coon21 jmɨɨ212 'yuu2na jee212 'naa' tsi inʉʉ cwo'1 fee'1 do. Joon jo mo gaseen'2naa' jna coonti. Pe jiin'13 lo-o 'ii'21 tyii' mo ga'ɨ́ɨ2 nʉʉ21.

Jo røøi1 Tʉ́3 'e cwii1in Jesús

54 Joon gajée1i Jesús sɨ'ñúu1mo fu tya' 'in tyʉ'2 to2 untsá2 nifú2. Joon Tʉ́3 ngaa'13i caluu Jesús wíin2gɨxʉ. 55 Joon do-o gajiin'2 coon21 jɨ́2 tún2 tsa'2 tya'i tyi1 do. Joon do-o gacwó2o cu' lɨ' lɨ coo21 jɨ́2 do. Tʉ́3-gɨ do-o jon tyíin1in. 56 Joon jaain21 tsamɨ́2 'in jmoo1o to2 inʉʉ do mo ganɨ́2i tyíin1 Tʉ́3 co' jɨ́2 do joon gajaan1 jøøi2 'ido. Joon gajin'2in:

—Ngɨɨ1 jon 'in tsañʉʉ'1 lo coon'13 'ido.

57 Joon jo garøø1i Tʉ́3, gajin'2in:

—Tsamɨ́2, jo cwii1na 'ido.

58 Mo galɨ́2 cɨɨin21gɨxʉ joon 'in xee'21mo gasɨɨ'21ɨ 'ii:

—'Nʉ-ʉ, jaain21 jee212 'ii.

Joon gajin'2 Tʉ́3:

—Jon' 'i jna, tsañʉʉ'1.

59 Coon21 hora ngóo1gɨxʉ mo gajin'2 'in xeei'21 gasɨɨ'21ɨ 'ii:

—'E la ja'2mo ngɨɨ1 'in tsañʉʉ'1 lo coon'13on tsʉ 'in seein21 Galilea lo.

60 Joon gajin'2 Tʉ́3:

—Tsañʉʉ'1, jo ñí3ii 'ee 'e fo'2'o.

La tsifu joon, la 'ɨɨ212 faa'21gɨ Tʉ́3 ga'oo1 jaain21 tuuitsáa2. 61 Joon jiin'21 'ña'a Jesús níi1i gajøøi2 Tʉ́3. Joon gatɨ'2-tsi Tʉ́3 jiin'13 la nigajin'2 Jesús sɨɨ'21ɨ 'ii: "La nʉ'gɨ i'oo1 tuuitsáa2 jo røø21u 'e cwii1u jna 'nɨ1 naa'13." 62 Joon gacwo'ɨ́ɨ1 Tʉ́3 joon gatyi'2o xuui212-tsi 'áai1.

Ungøøi1 tsá2 Jesús

63 Jileei'21 tsá2 do 'in 'aa1i Jesús gaungøøi1 'ii 'áai1 joongɨ gajmee'21mo lɨɨlɨ1. 64 Gajnii1 unníi1i 'ido joon gapoo21 ni2 'ido joon gasɨɨ'21ɨ 'ii:

—Faa'13du', ¿'iin pó2 tyi'i?

65 Joongɨ 'láai2 júu3 'laa'21 gafa'2o tya' Jesús.

Ngó1 Jesús tyani tsá2 'in tyiin2gɨ tya' tsá2 Israel

66 Mo gajná2 joon galicaain21 tsacøøi'13 tya' tsá2 Israel coon'13 'in tyʉ'2 to2 untsá2 coon'13 tɨfo'2 tya' ley. Joon gangajée1i Jesús lɨ sɨcaain21 tsá2 'in tyiin2gɨ do. Do-o gaunngɨɨ1ɨ:

67 —Sii'13 jna'a, ¿tɨ 'nʉ Cristo?

Joon gañii1i Jesús:

—Wana fo'3oo, jo jo'2 ilíin2naa' júu3 tyiia. 68 Joongɨ wa'a unngɨ́3ɨɨ 'naa' jo ñí2ii' jon'gɨ jo laa212naa' jna. 69 Pe ca nano-o ca li ngoo21gɨ jna-a, 'in Ruu'21na Tsá2, ninii212ii cáai1 Dios Jmii21 lɨ' tsáa1.

70 Joon jilee'21mo gaunngɨɨ1ɨ:

—¿Tɨ 'nʉ-ʉ Jóon1 Dios?

Joon gañii1i Jesús:

—Jnagɨɨ 'i jiin'13 la nafaa'13naa'.

71 Joon gajin'2in jee212 'ii do:

—Jo 'ee júu3 'ná1gɨ jna'. Yiiana' jon ninʉʉ21ʉ' júu3 tya'a.

23

Jesús tyani Pilato

1 Joon jilee'21mo garoon1 joon gangajée1i Jesús tyani Pilato. 2 Do-o ga'láa2 'wii212 jmoo1o tsaa2 tya' Jesús jin'2in:

—Nigatsee'21na'a 'in tsañʉʉ'1 lo 'e'1e tsá2 tyii'i 'e faa'21 'laa'21 tya' 'in tsaa'to2 tyíin1 Roma. Jin'2in 'e jo 'ná2 tyii2ii'i 'laa'13 'e 'nɨɨ1 tya' 'in tyʉ'2 to2 nifu tyíin1 Roma. Joongɨ jin'2in 'e 'ii Cristo, 'e 'øøi'21-tsi tsá2 'e jaain21 røøi13 'ii.

3 Joon gajin'2 Pilato:

—¿Tɨ 'nʉ-ʉ Røøi13 tya' tsá2 Israel?

Joon gajin'2 Jesús:

—La joon nigafaa'13gɨ'ɨ.

4 Joon gajin'2 Pilato sɨɨ'21ɨ 'in tyʉ'2 to2 tya' untsá2 coon'13 'in tsá2 catyaai2gɨ:

—Jiin'[13] coon[21] jo mo gatsaa'[3]aa tsaa[2] tya' 'in tsañ[ʉʉ]'[1] no.

5 Pe 'idog[ɨ] gafaa'[21]a tá[2]g[ɨ] jin'[2]in:

—Jileei'[21] 'in núu[2]un júu[3] tya' 'ino 'iin[212]in to'[2] m[ɨɨ]'[13]. Joon ga'e'[1]o júu[3] tya'a la caain[21] Judea. Ga'láa[2] 'wii[212] fu Galilea joon ca log[ɨ] ga'ee[1] júu[3] tya'a.

Jesús tyani Herodes

6 Mo ganúu[2]un Pilato 'elo joon gaunng[ɨɨ][1][ɨ] wana seein[21] Jesús fu Galilea. 7 Joon mo gajin'[2] tsá[2] joon, joon gasii[1]in tyani Herodes 'in ty[ʉ]'[2] to[2] Galilea. Joon jee[212] jm[ɨɨ][212] joon taain[1] fu Jerusalén. 8 Mo ganí[2]i Herodes Jesús jløø'[3]mo 'áai[1] ts[ʉ] ningóo[1] 'e gali'iin[212]in jøøi[2] Jesús. Ninuu[1]o faa'[21] tsá[2] cwáain[1] tya'a. Joon ni'iin[212]in jøø[2] coon[21] milagro 'e jmá[1] Jesús. 9 Lɨ́ɨ[1] 'láai[2] 'e gang[ɨɨ][1][ɨ] pe Jesús coonti jo 'ee gañii[1]i. 10 Do-o jon téein[2] 'in ty[ʉ]'[2] to[2] tya' untsá[2] coon'[13] tɨfo'[2] tya' ley. 'Ii jmoo[1]o tsaa[2] fee'[1] tya'a coon'[13] 'láai[2]g[ɨ] l[ɨɨ]li[1]. 11 Joon Herodes coon'[13] 'láa[2] tya'a gatyii[2]mo Jesús joong[ɨ] gaunngøø[1]mo. Joon gatyii'[21]in Jesús coon[21] 'm[ɨ]'[2] j[ɨɨ]'[1] la l[ɨ] s[ɨɨ]n'[3] røøi[13]. Joon gasii'[13]mo túⁿ[1] tyani Pilato. 12 Jm[ɨɨ][212] joon røø[21] gasɨ́ɨ[2]i Pilato coon'[13] Herodes ts[ʉ] la mo jéei[13] 'ee'[1]mo ruu'[21]i.

Nigalisá[2] 'ii'[21] ijnga'[2]mo Jesús

13 Joon gauncaain[21] Pilato 'in ty[ʉ]'[2] to[2] tya' untsá[2] coon'[13] tsacøøi'[13] joong[ɨ] coon'[13] jileei'[21] tsá[2]. 14 Joon gajin'[2]in s[ɨɨ]'[21][ɨ] 'ido:

—'Naa'-a ñijee[21]naa' 'in tsañ[ʉʉ]'[1] lo foo[2]oo' 'e jmoo[1]o 'ido to'[2] tsá[2] m[ɨɨ]'[13]. Pe jna-a ga'no'[3]oo tsaa[2] tya'a tyaní[2]ii' pe jo gatsaa'[3]aa. Joon jøø[2]oo' 'e jo 'ee tsaa[2] sá[2] tya'a coonti jiin'[13] la tsaa[2] jmoo[2]oo'. 15 La joon jon Herodes 'in nigasiin'[12]mo túⁿ[1] fu lo jo nigatsaa'[21]a tsaa[2] tya' 'ido. Nijøø[2]oo' 'e jo 'ee tsaa[2] sá[2] tya'a wa'a 'e tɨ́ɨ[2] júun[2]in. 16 'E'[3]duu wúu[1] joon mi yuui'[13] joon láa[2]moo.

17 Pilato jiin'[13] la t[ɨɨ]si'[2] 'ná[2] láai[2] jaain[21] tsá[2] 'yuui[212] 'n[ʉ]ñí[3] jiin'[13] jee[212] jm[ɨɨ][212] joon. 18 Joon jilee'[21]mo ga'láa[2] 'wii[212] ga'oo[1]. Jin'[2]in:

—¡Jngai'[2]ta 'ino! Cwolaai[21] Barrabás.

19 'In Barrabás do nigataan'[12]in 'n[ʉ]ñí[3] 'wii'[13] nigajmaa[1]a 'e tsá[2] fuu[21] lo jmoo[1]o 'nii[21] coon'[13] tsaa'to[2] tyíin[1] Roma. Joon nigajnga'[2]mo tsá[2]. 20 Pilato do 'iin[212]in láai[2] Jesús. Joon gas[ɨɨ]'[21][ɨ] tsá[2] túⁿ[1]. 21 Pe 'idog[ɨ] ga'oo[1] tá[2]g[ɨ] gajin'[2]in:

—¡Táan[1]in tsaa' crúu[13]! ¡Táan[1]in tsaa' crúu[13]!

22 Joon mo gat[ɨ́][2] 'n[ɨ][1] fu joon gajin'[2] Pilato:

—¿'Ee 'e gó[2] nigajmaa[1]a? Jna-a jo gatyii'[3]aa jiin'[13] coon[21] tsaa[2] wa'a ijúun[2]in. 'E'[3]duu wúu[1] joon mi yuui'[13] joon iláa[2]moo.

23 Pe 'ido-g[ɨ] gañii[1]i tá[2] l[ɨɨ]li[1]. Gam[ɨɨ][1][ɨ] wa'a táan[1]in tsaa' crúu[13]. Joon gat[ɨ]'[2] júu[3] tya' 'in tsá[2] do coon'[13] 'in ty[ʉ]'[2] to[2] tya' untsá[2]. 24 Joon Pilato do gajmaa[1]a 'ii'[21] jiin'[13] la gali'iin[212]in 'in tsá[2] do. 25 Joon galáa[2]mo jiin'[13] Barrabás 'in 'yuui[2] 'n[ʉ]ñí[3] 'wii'[13] gajmaa[1]a 'nii[21] joon gajngaa'[13]i tsá[2]. Joon gajaan'[21]mo Jesús jiin'[13] la nigam[ɨɨ][1][ɨ] 'in tsá[2] do.

Táan[1]in Jesús tsaa' crúu[13]

26 La 'ɨɨ[212] ngalíin[2] jée[1]i Jesús 'e táan[1]in crúu[13] gasaan'[12]in jaain[21] tsañ[ʉʉ]'[1] 'e coon[21] crúu[13] tya' Jesús. Simóoi[13] sii[21] 'in tsá[2] do. Galiseein[21] coon[21] fuu[21] sii[21] Cirene. 'In jai'[13] fu coon[21] fuu[21] pi'[3] 'e ná[1] co' do. Joon joo[21]o caluu.

27 Joon fúu[1]mo tsá[2] ngalíin[2] coon'[13]on coon'[13] tsamɨ́[2] 'in ngalíin[2] cɨ'[2]. Joon 'oo[1]o tá[2] coon'[13] jilaa'[21] fa'í[3] 'wii[212] tya'a. 28 Joon gajøø[2]i Jesús 'ii joon gas[ɨɨ]'[21][ɨ] 'ido:

—Tsamí[2] seein[21] Jerusalén, jo cɨɨ[2]ɨɨ' 'wii[212] tyiia. Tyíi[13]ii' 'wii[212] tyii' yaanaa' joongɨ 'wii[212] tya' yʉʉn[21] tyii'. 29 Tsʉ nijó[2] jmɨɨ[212] mi jin'[2] tsá[2]: “Tyúu[1]mo 'in jo galiseein[21] jóon[1]on, joon 'in jiin'[13] cafu jo gangatyéein[1] yʉʉn[21], 'in jiin'[13] coon[21] naa'[13] jo gacuu'[21] xuui[212] tʉʉ'[21] tya'a.” 30 Mi tí[2] 'ii'[21] joon ni'láa[2] tsá[2] 'wii[212] faa'[21]a sɨɨ'[21]ɨ moo'[21] coon'[13] jilaa'[21] tɨɨ'[21]: “Cwoxaa[2]o joon cwojlíɨ[13]u'u jna'a.” 31 Tsʉ wana galí[2] jilaa'[21] 'elo coon'[13] jna 'in jo røøi[21] tsaa[2], ¿'ee coon'[13] ilí[2] coon'[13] tsá[2] goo[2]oo' 'in røøi[21] tsaa[2] 'áai[1]?

32 Jée[1]mo jon gái[1]gɨ 'in røøi[21] tsaa[2] ijngaa'[13]i caain[21] coon'[13] Jesús. 33 Mo gatyalíin[2] coon[21] lɨ sii[21] Mootyi[2] 'Lɨɨ[212] joon do-o gateein[1] Jesús tsaa'[1] crúu[13] coon'[13] 'in tsá[2] gái[1]gɨ do. Jaain[21] lɨ' tsáa[1] jaain[21]gɨ lɨ' tuuin[212]. 34 Joon la 'ɨɨ[212] taain[1] Jesús tsaa'[1] crúu[13] joon gajin'[2]in:

—Ñʉ'[3], feei'[1] jmaa[2]-'o'o 'wii[212] tya' 'in tsá[2] no tsʉ joñi[1]i 'ee 'e jmoo[1]o.

Joon 'in 'láa[2] do gacoo[1]o xiiala ijmáa[1]a jmai'[2]xʉ jee[212] 'ii sɨin'[3] Jesús. 35 Jileei'[21] tsá[2] téen[2]mo jøø[2]ø joon cagɨ tsacøøi'[13] ungøøi[1] Jesús jin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—Galáa[2]mo 'in xeei'[21] 'ii. Joon cwoláai[2] 'ña'a wana sɨ najai'[2] 'ii Cristo, 'in nityii'[12]in Dios.

36 La joon jon 'láa[2] do ungøø[1]mo Jesús. Gangatyéen[1]in ca tyan'[2] joon gacwo'[2]o Jesús vino tin'[3]. 37 Joon jin'[2]in:

—Wana 'nʉ Røøi[13] tya' tsá[2] Israel laai[212] 'wo'o.

38 Joon nigataan[1] tsá[2] coon[21] júu[3] yʉ' tyíi[1]i 'e jin'[2]: “'Inlo-o Røøi[13] tya' tsá[2] Israel.” 'E júu[3] do lí[2] jmíi[1] griego coon'[13] jmíi[1] latín coon'[13] jmíi[1] hebreo.

39 Jaain[21] 'in tsá[2] røøi[21] tsaa[2] 'in táain[2] co' do gasɨɨ'[21]ɨ Jesús jin'[2]in:

—Wana 'nʉ Cristo laai[212] 'wo'o joongɨ laai[212] jna'a.

40 Pe 'in jaain[21]gɨ do gatyuu'[12]i júu[3] tya' 'in jaain[21] do. Joon gasɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—Jmaa[2] 'gøø'[21]'u Dios tsʉ 'e røø[21]na' tsaa[2]. 41 Jna' 'e tɨɨ[2]mo' nee[21]e' wúu[1] tsʉ tyii[212] jna' tsaa[2] tyii-o' 'e nigajmoo[21]o'. Pe 'in tsañʉʉ'[1] lo jo 'ee gajmaa[1]a 'e gó[2].

42 Joon gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ Jesús:

—Cwotii'[13]-'o'o jna mi 'ii'[13]'u to[2] 'e gatɨɨ[2]u.

43 Joon gañii[1]i Jesús:

—'E la ja'[2]mo fo'[3]oo, no-o tyalii[21]i' caan[21]mo coon'[13] jna fu ñʉ'fú[2].

Júun[2]mo Jesús

44 Ningóo[1] la tyiiañi'[1] mo galinʉʉ[21] ni cwoo'[13] juncwii[21] gata'[2] ca gatí[2] 'in[2] 'nɨ[1] ca 'lóo[2]. 45 Joon ñi'[1] galiniui[21]. Joon inʉʉ cwo'[1] fee'[1] si'[2] do lɨ 'íi[1] 'mɨ'[2], ga'gɨɨ[1] tún[2] tsa'[2] 'e 'mɨ'[2] 'íi[1] do. 46 Joon ga'oo[1] Jesús jin'[2]in:

—Nʉ'[3], ja'cwoo[1]'o ityiia'[13] alma tyiia.

Joon mo ngayuui'[13] gajin'[2] 'elo joon gajúun[1]mo.

47 Mo ganí[2]i 'in tyʉ'[2] to[2] fii[212] 'láa[2] do jilaa'[21] 'e galí[2] joon gacwoo[1] 'maai'[13] Dios jin'[2]in:

—'E la ja'[2]mo 'in tsañʉʉ'[1] lo 'in tyúui[1] 'áa[1]mo no.

48 Jileei'[21] tsá[2] 'in téen[2]in jøø[2]ø jilaa'[21] 'e galí[2] gangaliin[1] fa'í[3] tyʉʉn[1] ni tsí[2]. 49 Pe jileei'[21] 'in cwii[1]in Jesús coon'[13] tsamí[2] 'in nigangɨ[1] coon'[13]on tí[2] Galilea wíin[2] jaan[1] jøø[2]ø jilaa'[21] 'elo.

Ga'á[2]mo tsá[2] Jesús

50 Niseen[21]mo jaain[21] tsañʉʉ'[1] tyúi[1], jo tsaa[2] røøi[21], 'in nisii[21] Sé[2]. 'In seein[21] fuu[21] sii[21] Arimatea lɨ tyʉ'[2] to[2] Judea 'ii. 'Ii jaain[21] jee[212] tsacøøi'[13] 'in tyʉ'[2] to[2] tsá[2] Israel. 51 'In Sé[2] lo sɨjaan[1]o mi tyʉ'[2] Dios to[2]. La joon jo røø[21] sɨɨ[2]i coon'[13] jilaa'[21]

'e gajmaa[1]a tsá[2] do. 52 'Wii'[13] joon gangajóøi[2] Pilato joon gangamɨɨ[1]ɨ cuerpo tya' Jesús. 53 Mo ngayuui'[13] gaxaa[21]i Jesús tsaa' crúu[13] joon gacɨɨn'[2]in coon'[13] 'mɨ'[2] taa[21]. Joon ga'áa[2]mo tsi coon[21] aan[1] lí[2] tsaa' xá[1] lɨ jo 'in mo ga'áai[2] jiin'[13] jaain[21]. 54 'E jmɨɨ[212] no cwoun'ló[2] tya' jmɨɨ[212] 'e 'ii'[21] woo'[21] tsá[2]. Joon tɨ lɨ 'láa[2] 'wii[212] 'e jmɨɨ[212] do.

55 'In tsamí[2] 'in ningɨɨ[1] coon'[13] Jesús fu Galilea gangalíin[2] joon gajøø[2]o 'oo[2] too[21] 'aan[1] joongɨ xiiala roon[1] cuerpo tya' Jesús. 56 Joon mo ngaliin[1] fu tya'a joon gatyaa[1] tyʉ́[2] jmɨɨ[21] jmafuu[21] coon'[13] noo[212]. Joon gajaan[1]o jmɨɨ[212] 'ii'[21] 'woo'[21] tsá[2] jiin'[13] la to[2] tyʉ'[2].

24

Gajiin'[1]in Jesús

1 Jmɨɨ[212] ga'láa[2] 'wii[212] semóo[1] 'in tsamí[2] do gangalíin[2] 'áa[3] 'oo[21] too[21] 'aan[1] do. Tyaan[1]an jmɨɨ[21] jmafuu[21] 'e nigatyaa[1] tyʉ́[2]. Joon ngalíin[2]mo tsamí[2] catyaai[2]gɨ coon'[13]on. 2 Mo gatyalíin[2] joon gatsaa'[21] 'e cuun[212] jnɨ[1] 'oo[21] too[21] 'aan[1] do jo si'[2]gɨ 'áan[3] tya'. 3 Joon ngataa[2]mo pe jo gatsaaa'[21]a cuerpo tya' Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesús. 4 La 'ɨɨ[212] téein[2] jo ñi[1]i 'ee jmaa[1]a coon[21] gagoo[1]-o téein[21] gái[1] tsañʉʉ'[1] 'in tyi'[2] 'mɨ'[2] jɨɨ'[1] co' lɨ téein[2]. 5 Joon gata'[2]a 'in tsamí[2] do níi[1]i ni 'wó[2] gafoo'[2]i lɨɨlɨ[1]. Joon gajin'[2] 'in tsañʉʉ'[1] do:

—¿'Ee lí'ɨ 'naa'[21]naa' tsá[2] jiin'[1] jee[212] 'lɨɨ[212]? 6 Jo 'yuui[2]gɨ lo. Najiin'[1]o. Cwotii'[13]-'oo' la gajin'[2]in mo gateein[1] Galilea. 7 Gajin'[2]in 'e 'in Ruu'[21]i Tsá[2] 'ná[2] tsee'[12]i ja'cwoo[21] tsá[2] røøi[21] tsaa[2] 'e taan[2]in tsaa' crúu[13]. Joon mi tí[2] 'nɨ[1] jmɨɨ[212] joon jiin'[1]o.

8 Joon gatɨ'[2]-tsi júu[3] tya' Jesús. 9 Joon mo ngayuui'[13] gacɨɨ'[12]ɨ 'a 'oo[21] too[21] 'aan[1] do joon gasɨɨ'[21]o jɨ dyajaain[21] tsá[2] tya' Jesús do coon'[13] tsá[2] catyaai[2]gɨ 'e nigalí[2]. 10 'In ngacoon[1] júu[3] tyani tsá[2] tya' Jesús do sii[21] María Magdalena coon'[13] Juana coon'[13] María sáa[3] Jacobo coon'[13] tsamí[2] catyaai[2]gɨ. 11 Pe tsá[2] tya' Jesús do galɨɨ[1]i 'e sɨxeei[212]-tsi 'in tsamí[2] no. Joon jo jo'[2] galɨɨ[2]i.

12 Pe gacwo'ɨ́ɨ[1] Tʉ́[3] joon gangóo[1] cwiin[1] fu 'oo[21] too[21] 'aan[1] do. Joon mo gajøø[2]ø joon ganí[2]i 'e 'mɨ'[2] taa[21] do roon[1] lɨ' caai[21]. Joon ganga'[2]mo fu tya'a tsa'goo[21]-tsi jilaa'[21] 'e galí[2].

Tsalíin[2] tsá[2] Emaús

13 Jmɨɨ[212] joon gái[1] jee[212] 'ii do ngalíin[2] coon[21] fuu[21] sii[21] Emaús 'e tɨ' jiin[13] dyacoon[21] kilómetros jiin'[13] Jerusalén. 14 Ngalíin[2] tyaa[1] júu[3] jilaa'[21] 'e nigalí[2] do. 15 La 'ɨɨ[212] tyaa[1] júu[3] sɨ́ɨ[1]i 'e cwáain[1] do joon gangatyéein[1] Jesús. Joon ga'láa[2] 'wii[212] ngɨɨ[1] coon'[13]on. 16 Fiin'[13] jøø[2]o pe jo cwooi[1] licwii[1]in 'ido. 17 Joon gaunngɨɨ[1]ɨ Jesús 'ii:

—¿'Ee 'e sɨɨ[13]naa' lɨ cwolíin[2]naa' no? ¿'Ee lɨ'ɨ 'e ngɨɨ[2]ɨɨn' jmoo[2]oo' fa'í[3]?

18 Jaain[21] jee[212] 'ii 'in sii[21] Cleofas gañii[1]i:

—La tóo[2]mo juncwii[21] ñi[1]i jilaa'[21] 'e nigalí[2] Jerusalén jee[212] jmɨɨ[212] lo. ¿Tɨ jaain[21] 'nʉ-ʉ 'in jó[1] fu do jo nagaliñí[3]'in?

19 Joon gajin'[2] Jesús:

—¿'Ee ngalí[2]?

Joon gasɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—La lí[2] 'e galí[2] cwáain[1] tya' Jesús tsá[2] Nazaret. Jaain[21] tsá[2] cwo[1] júu[3] tyʉ́[2] joon to[2] fee'[1] gajmaa[1]a joon júu[3] 'gøøi'[12] gafaa'[21]a tyani Dios coon'[13] tyani tsá[2] taain[212] juncwii[21]. 20 Joon 'in tyʉ'[2] to[2] tya' untsá[2] coon'[13] tsacøøi'[13] tyi' gajaan'[21]mo 'ido 'e júun[2]mo 'ido joongɨ taan[1]in tsaa' crúu[13]. 21 Jna'oo'o mo lɨɨ[2]na'a 'e ijmáa[1]a tiin'[13] tsá[2] seein[21] Israel. Joon no nangóo[1] 'nɨ[1] jmɨɨ[212] 'e gajúun[1]in. 22 Joon 'inlɨɨi[13] tsamí[2]

nangalíin² 'áa³ 'oo²¹ too²¹ 'aan¹. 23 Joon jo gatsaa'²¹a cuerpo tya'a. Joon gajaliin¹ jajmaa'¹²a jna'a júu³ 'e niganii²¹ ángeles 'in gasɨɨ'²¹ 'ii 'e gajiin'¹in Jesús. 24 Joon 'inlɨ́ɨi¹³gɨ tsá² jna'a gangalíin²mo 'oo²¹ too²¹ 'aan¹ do. Joon jin'²o la lɨ 'e jin'² 'in tsamɨ́² do, pe jo gangaai¹ Jesús.

25 Joon gajin'² Jesús:

—¡Lɨ́ɨ¹ jo tsáai¹-'oo' 'naa'! 'Áai¹ un'ɨɨi²¹²gɨ yaanaa' 'e litsáai¹-'oo' la gajin'² tsá² 'in gacwo¹ júu³ tyʉ́². 26 ¿Tɨ jo 'ná² nii²¹ Cristo wúu¹ la nʉ'gɨ i'ii'²¹i to² tya'a ñʉ'fú²?

27 Joon ga'láa² Jesús 'wii²¹² tyaa¹ júu³ la jin'² ni jí² tya' Dios. Ga'láa² 'wii²¹² coon'¹³ jí² tya' Moisés joon mi yuui'¹³ joon gatyaa¹gɨ júu³ cwáain¹ tya' 'e jí² catyiia²gɨ tya' tsá² gacwo¹ júu³ tyʉ́² calɨɨ. Gatyaa¹ júu³ jilaa'²¹a 'e faa'²¹ cwáain¹ tya' 'ña'a.

28 Mo gatyaliin¹ la fuu²¹ lɨ ngaliin¹ do joon gajmaa¹a Jesús 'e tsáa¹gɨ la fu¹ 'yúu²i. 29 Pe 'ido-gɨ gamɨɨ¹ 'e jaan¹ Jesús, jin'²in:

—Ján² coon'¹³ jna'a tsʉ nica'loo¹. Joongɨ tɨ lɨ́² lɨnʉʉ²¹.

Joon ga'ii'²¹ Jesús 'e jaan¹ coon'¹³on. 30 Joon nityíin¹in caain²¹ 'e døø'²ø 'íi¹i coon'¹³ 'ido. Joon gason'¹o 'iñi'¹ joon gauncwaa'³i. Joon gajmaa¹a 'no'³. Joon gacwo'¹o 'ido. 31 La tsifu joon ganó¹ unníi¹in 'in tsá² do. Joon galicwii¹mo Jesús. Pe coon²¹ gaguu¹mo. 32 Joon gasɨɨ²i jee²¹² 'ii:

—'E la ja'²mo lɨ́ɨ¹ tyʉ́¹gɨ ga'ɨ́ɨ²-tsi' la jalii²¹i' sɨɨ¹³ɨ' tya'i fu¹ 'e tyaa²¹a' júu³ cwáain¹ tya' jí² tya' Dios.

33 Joon jo 'ee gaun'ɨɨi²¹²gɨ. Tsifu joon gangatáa¹i fu¹ fu Jerusalén. Joon do-o gatsee'²¹i jɨ dyajaain²¹ tsá² tya' Jesús sɨcaain²¹ coon'¹³ tsá² catyaai². 34 Joon gasɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² néei¹ Jerusalén 'ii:

—'E la ja'²mo nagajiin'¹in Jesús. Joon niganii²¹mo Simóoi¹³.

35 Joon 'in tsá² gái¹ do gatyaa¹ júu³ 'e ningangɨɨ¹ tya'i fu¹ joon xiiala nigalicwii¹in Jesús mo gajmaa¹ Jesús tyíia³ 'e 'iñi'¹ do.

Jné¹mo Jesús jee²¹² tsá² tya'a

36 Téen²mogɨ faa'²¹a 'e cwáain¹ do mo gajnéi¹ Jesús jee²¹² 'ii lɨ téein². Joon gajin'²in:

—Tyʉ́²-ʉ 'íi¹ jee²¹² 'naa'.

37 'Ido-gɨ gafoo'²mo. Joon lɨ́ɨ¹ 'goo'²¹o. 'ɨ¹-tsi 'e jaain²¹ tsa'mootyí² níi²in. 38 Pe gajin'² Jesús:

—¿'Ee lɨ'ɨ jo tsáai¹-'oo' coon'¹³ almas tyii'? 39 Jøø²øø' cwóo³oo coon'¹³ tɨ́ɨ³ɨɨ. Tsei'² jna-a lo. Sʉʉ'¹³ joongɨ jøø²øø' tsʉ jaain²¹ tsa'mootyí² jo ngú¹ sá² jon'gɨ moo¹ taai² la 'óo³ jna.

40 Mo gajin'²in 'elo joon ga'ee¹ cwoo²¹o coon'¹³ tɨ́ɨ¹ɨ. 41 Pe 'ido-gɨ jo tsáa¹mogɨ-tsi coon'¹³ 'e jløø'³i coon'¹³ 'e tsa'goo²¹-tsi. Joon gasɨɨ'²¹ Jesús 'ii:

—¿Tɨ 'oo²xʉʉ' 'uunñi² 'e døø'¹³øø?

42 Joon gajin'²in:

—'E lo-o ca'no'³ joo'²¹ taai² jmɨɨ²¹ 'e too'² coon'¹³ ca'no'³xʉ wa' to'².

43 Joon ga'ii'²¹mo Jesús 'edo joon gagøø'²¹o tyani 'ido. 44 Joon gasɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—Jilaa'²¹ 'e nagangɨɨ¹na jiin'¹³ la nigafuu²¹²uu 'naa' mo gataain¹gɨɨ coon'¹³ 'naa'. Fuu²¹²uu 'naa' jilaa'²¹ 'ná¹ tséin¹ tyiia 'e taa'¹³ ni jí² tya' Moisés coon'¹³ jí² tya' tsá² gacwo¹ júu³ tyʉ́² calɨɨ coon'¹³ 'e jí² sii²¹ salmos.

45 Joon gajmaa¹ Jesús 'e gangaai'²¹-tsi 'ido 'e jin'² ni jí² do. 46 Joon gasɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—La lo-o jin'² ni jí² tya' Dios 'e Cristo 'ná¹ nii²¹ wúu¹ joongɨ júun²in, joon mi tɨ́² jmɨɨ²¹² 'nɨ¹ 'ná¹ jiin'¹o jee²¹² 'lɨɨ²¹². 47 Joon coon'¹³ jiin'¹³ 'e sii²¹ 'ii 'ná¹ cwo¹ tsá² júu³ la tøøi² juncwii²¹. 'E 'láa² tsá² 'wii²¹² tɨ' Jerusalén 'e cwoo¹ júu³ 'e 'ná¹ ja'²a-tsi tsá² tyani Dios joon 'íin²mo

tsaa² tya'a. 48 Joon 'naa' lɨ́ɨ¹naa' tsá² 'in jmaa¹a júu³ røø²¹ tya' 'e cwáain¹ lo. 49 Tyaa¹aa' cwáain¹, jna-a isɨ́ɨ³na jee²¹² 'naa' jiin'¹³ 'e gajin'² Ñʉ'³oo. Pe jan²duu' Jerusalén lo ca ga'ii'¹³naa' 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios ijó¹ fu ñʉ'fú².

Nga'²mo Jesús fu ñʉ'fú²

50 Joon gangajée¹i Jesús 'ido fu lɨ ngɨ́ɨi¹ tɨ'² fuu²¹. Ca Betania ngalíin². Joon gasaa¹ Jesús cwoo²¹o. Joon gauncwaa'³i. 51 Joon mo ngayuui'¹³ gauncwaa'³i joon gatyii¹mo 'ña'a. Joon ganga'²mo fu ñʉ'fú². 52 Joon 'ido mo ngayuui'¹³ gaun'goo²¹ joon gangaliin¹mo fu Jerusalén jløø'³mo. 53 Gangataai² cwo'¹ fee'¹ do cwoo¹ 'maai'¹³ Dios. Amén.

Júu³ tyú²ʉ 'e jmaa¹a San Juan

'In Júu³ tya' Dios galɨ́ɨ¹i tsá²

1 La mo jéei¹ mo ga'láa² 'wii²¹² 'e sá² 'e galɨsá² seen²¹mo jaain²¹ 'in sii²¹ Júu³ tya' Dios. Joon 'in Júu³ do tyíin¹ coon'¹³ Dios Jmii²¹ la joon 'in Júu³ do lɨ́ɨ¹mo jon Dios Jmii²¹. 2 La mo 'wiin²¹² 'ii-o siin'¹²in coon'¹³ Dios Jmii²¹. 3 Joon to² tyʉ'²ʉ Dios Jmii²¹ 'ii-o gajmaa¹a jilaa'²¹ 'e sá². Joon jiin'¹³ coon²¹ 'e sá² jo sá² wa jo gajmaa¹a 'ii. 4 'Ii-o cwoo¹o juncwii²¹ tya' tsá². Joon lawa jɨ́² coo²¹ lɨ́ɨ¹i tsʉ coon'¹³ 'e jɨ́² do-o jnéi¹ tsá² xiia'²¹ fu tsalíin². 5 Joon 'e jɨ́² coo²¹ do cwoo¹o jɨ́² tya'a lɨ 'íi¹ nʉʉ²¹ joon 'e nʉʉ²¹ do jo mo lɨɨ'³ɨ dúʉ¹ʉ 'e jɨ́² do.

6 Joon Dios gasii¹in jaain²¹ tsá² sii²¹ Wó³. 7 'In Wó³ do gajó² fu juncwii²¹ ifaa'²¹o cwáain¹ tya' 'e jɨ́² do 'e coon'¹³ la joon ilí² ñi¹ tsá² 'e gacwa'² 'e jɨ́² tya' Dios, joon jo'¹o iliin¹in. 8 'In Wó³ do jo lɨ́ɨ¹i 'e jɨ́² do jiin'¹³ 'e gasii¹in Dios 'ii 'e faa'²¹a cwáain¹ tya' 'e jɨ́² do. 9 Joon 'e jɨ́² 'e jai'² do niga'láa² 'wii²¹² cwoo¹o 'e jɨ́² tya'a fu juncwii²¹ joon jnée²mo tsá² xiiala ngɨɨ¹ɨ tyani Dios.

10 Gateen¹in 'in Júu³ tya' Dios do fu juncwii²¹ joon xʉfiin'¹³ 'ii-o gajmaa¹a fu juncwii²¹ to² tyʉ'² Dios 'in tsá² taan²¹²in fu juncwii²¹ jo mo galicwii¹in. 11 Gacwaa'¹³i fu ni cwoo'¹³ juncwii²¹ tya'a pe 'in tsagoo¹o jo ga'ii'²¹ 'ii. 12 Pe seen²¹mo 'in ga'ii'²¹ 'ii joon jo'¹o galɨ́²i. Joon tya' 'in tsá² 'in jmoo¹o la joon cwói¹ Dios 'ii iliin¹ jóon¹ Dios. 13 Joon 'in tsá² 'in liin¹ jóon¹ Dios do jon'on galɨseein²¹ la lɨseein²¹ yʉʉn²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹ jon'gɨ galɨseein²¹ to² tyʉ'² tsá² jon'gɨ lɨseein²¹ la galɨseein²¹ jóon¹ tsamɨ́² coon'¹³ tsañʉʉ'¹ tsʉ lɨ́ɨ¹i jóon¹ Dios 'ii.

14 Joon 'in Júu³ tya' Dios 'in seein²¹ coon'¹³on la mo 'wiin²¹² galɨ́ɨ¹i tsá² joon gacwoo²¹o jee²¹² jna' coon²¹ sii'¹³. Joon 'iin²¹²in tsá² 'áai¹ joon jmaai'² júu³ ja'²mo faa'²¹a. Galee²¹e' cwáain¹ 'e lɨ́ɨ¹i to² fee'¹gɨ joon 'e to² 'e lɨ́ɨ¹ do 'e tɨɨ²i jiin'¹³ 'ii-o tsʉ jiin'¹³ 'ii-o jóon¹ Dios Jmii²¹. 15 Joon Wó³ gafaa'²¹o 'wii²¹² tya' 'e Júu³ do joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ tsá² fúui¹:

—Mo gafuu²¹²uu 'naa': “Jaain²¹ 'in jó¹ cɨɨin²¹gɨ lagɨ jna, 'ii 'in feei'¹gɨ lagɨ jna tsʉ naseen²¹mo jéei¹gɨ lagɨ jna. 'Ino-o 'i” —jin'² Wó³.

16 Joon tsʉ 'wii'¹³ feei'¹-tsi 'áa¹mo ga'ii'¹³mo' 'e tyú² tyi' la ca 'ii'¹³. 17 Joon 'e ley do Moisés gacwo'¹o tsá² to² tyʉ'² Dios pe 'e liñi¹ tsá² 'e 'iin²¹²in Dios 'ii joon jilaa'²¹ júu³ 'e jai'² née³e' tsʉ 'wii'¹³ gacwéi¹ Jesucristo fu juncwii²¹. 18 Jiin'¹³ jaain²¹ tsá² jo mo gangaa¹i Dios Jmii²¹ jiin'¹³ ca fu, pe 'in jaan²¹mo Jóon¹on niga'e'²mo jna' Dios Jmii²¹. Joon tɨɨ²¹i 'in Jóon¹on do 'e'²mo jna' xiiala lɨ́ɨ¹i Dios tsʉ tyíin¹mo coon'¹³ Dios Jmii²¹.

Wó³ saai²¹ tsá² jmɨɨ²¹ faa'²¹a 'wii²¹² tya' Jesucristo

19 Jee²¹² jmɨɨ²¹² joon 'in tsá² Israel née¹i Jerusalén gasii¹in 'inlɨ́ɨ¹³ untsá² coon'¹³ 'inlɨ́ɨ¹³ tsá² coon²¹ poo²¹² sii²¹ levitas 'e tsafeei'¹³ Wó³. Joon mo gatyalíin² lɨ taan¹in Wó³ do gaunngɨɨ¹ɨ:

—¿'Iin 'nʉ?

20 Joon coon'¹³ coon²¹ júu³ coon²¹ tsáa¹ gañii¹i:

—Jon'on jna Cristo.

21 Joon gaunngɨɨ¹gɨ 'in tsá² do:

—¿'Iin 'nʉ jon? ¿Tɨ 'nʉ-ʉ Elías, 'in tsá² 'in gacwo¹ júu³ tyú² tya' Dios calɨɨ lɨ¹?

Joon Wó³ do gañii¹i:

—Jon'on jna 'i.

Joon tsifu gaunngɨɨ¹gɨ:

—'Áai¹ tɨ lɨ jó¹ jaain²¹ tsá² 'e ijacwoo²¹ júu³ tya' Dios; ¿tɨ 'nʉ-ʉ 'i?

Joon gañii¹i Wó³:

—Jon'on jna 'i.

22 'In tsá² do gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Wó³:

—¿'Iin 'nʉ jon? tsʉ 'ná¹-a lee²¹e'e júu³ tya' 'in tsá² 'in gasii¹in jna'a. ¿Ee sii'¹³i'i cwáain¹ tyi'i?

23 Wó³ dogɨ gañii¹i:

—Jna jaain²¹ 'in ngɨ¹ to² 'oo¹o fu coon²¹ lɨ jo 'in tsá² seein²¹, jna fuu²¹²uu tsá²: "'Ná²-a ná³ coon²¹ fu¹ coon²¹ tsáa¹ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ'" —gajin'² Wó³ do. La nigajin'² 'in tsá² 'in gacwo¹ júu³ tya' Dios calɨɨ 'in sii²¹ Isaías.

24 'In tsá² do 'in jalíin² jafee'¹³i Wó³ do jalíin² to² tyʉ'² tsá² coon²¹ poo²¹² sii²¹ fariseos. 25 Joon 'in tsá² jaliin¹ do gaunngɨɨ¹ɨ jin'²in gasɨɨ'²¹ɨ Wó³:

—¿'Ee lɨ' saa¹u'u tsá² jmɨɨ²¹ wa'a jon'on Cristo 'nʉ, jon'on Elías 'nʉ, jon'on 'in cwoo¹o júu³ tya' Dios 'nʉ?

26 Joon Wó³ do gañii¹i:

—Jna-a sáa¹³na tsá² jmɨɨ²¹ jiin'¹³ coon'¹³ jmɨɨ²¹; pe seen²¹mo jaain²¹ tsá² jee²¹² 'naa' 'in jo cwii¹naa'. 27 Joon feei'¹gɨ 'ii lagɨ jna xʉfiin'¹³ cɨɨin²¹gɨxʉ lagɨ jna. Jo tɨ́ɨ²na sɨɨ'¹³ɨɨ loo²¹ tsi mɨ́ɨ¹ɨ.

28 Jilaa'²¹ 'elo 'e galɨ́² coon²¹ lɨ sii²¹ Betábara lɨ 'ngoo'¹³ jmɨɨ²¹ Jordán lɨ 'yeei²¹ ñi'¹. Tsʉ do-o taan¹in Wó³ saa¹ɨ tsá² jmɨɨ²¹.

Wó³ sɨɨ'²¹ɨ tsá² 'iin Jesús

29 Mo gajná² jmɨɨ²¹² joon Wó³ gangaa¹i Jesús jatyéen¹in co' lɨ siin'¹³ Wó³. Joon Wó³ do gasɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² téen²in do:

—Tyaan²aan' cwáain¹. Ino-o 'in 'iin² tsaa² tya' tsá² taain²¹² fu juncwii²¹ 'in gasii¹in Dios. Lɨ́ɨ¹i lawa joo'saa'²¹ 'in jngaai'¹³ tsá² Israel coon'¹³ la joon 'iin²in tsaa² tya' tsá². 30 Nigafo'³oo cwáain¹ tya'a mo gafuu²¹²uu 'naa': "Cɨɨin²¹gɨ lagɨ jna ijó¹ jaain²¹gɨ 'in feei'¹gɨ lagɨ jna tsʉ 'ii 'in seein²¹ jée¹gɨ lagɨ jna." 31 Ce jiin'¹³ jna jo ñí³ii 'iin 'i, pe gagoo²¹²oo sáa¹³na tsá² jmɨɨ²¹ cwáain¹ 'e licwii¹in tsá² seein²¹ Israel 'i.

32 Joon jin'²in Wó³ sɨɨ'²¹ɨ tsá²:

—Gamáa¹moo 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' lɨ́ɨ¹i maa²¹² jgáa¹i fu ñʉ'fú² joon gajaan¹an coon'¹³ Jesús do. 33 Jo mo lɨcwii¹na pe 'in nigasii¹in jna 'e sáa¹³na tsá² jmɨɨ²¹ sɨɨ'²¹ɨ jna: "Imáa¹mo'o 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' xáa¹i joon ijáⁿ² tya' jaain²¹ tsá². Joon 'in tsá² do-o isáa¹i tsá² jmɨɨ²¹ coon'¹³ Espíritu Tyʉ́² tya' Dios." 34 Joon gamáa¹moo joon jmóo³oo júu³ jai'² 'e 'ido-o lɨ́ɨ¹i Jóon¹ Dios Jmii²¹.

'In tsá² tya'a Jesús gatø'²ø nifu

35 Mo gajná² joon, jon do-o túⁿ¹ nisiin'¹²in Wó³ coon'¹³ gái¹gɨ 'in ngɨ́² coon'¹³on. 36 Joon mo ganí²i Wó³ ngɨ́ɨ¹i Jesús, joon gajin'²in:

—Jøøi²duu', 'ino-o 'in gasii¹in Dios ityí²i tsaa² tya' tsá² lawa jaain²¹ joo'saa'²¹ xuui²¹² 'in jngaai'¹³ tsá² 'in tyí²i tsaa² tya'a.

37 Joon 'in gái¹ 'in ngɨ́² coon'¹³ Wó³ do mo ganúu²un 'e faa'²¹a 'ido la do joon gangalíin² coon'¹³ Jesús. 38 Joon gajiin'¹² Jesús níi¹i jøø²ø ni 'ido 'e ngalíin²mo 'ido coon'¹³on. Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—¿'Iin 'naa'²¹naa'?

Joon gañii¹i 'ido:

—Tɨfo'² tyii'i, ¿xiia tyi' 'nʉ?

39 Jesús gajin'²in:

—Ñiliin¹naa', cwojøø²duu'.

Joon gangaliin¹mo 'ido joon ganii²¹o xiia' tya' Jesús. Joon ca'lóo² 'e jmɨɨ²¹² joon 'e ningó¹ 'iin² tyʉ́n² ca'lóo² joon ganiuu'²mo.

40 Joon Andrés sii²¹ jaain²¹ jee²¹² 'in gái¹ do 'in ganúu²un júu³ tya' Wó³ joon ngaliin¹mo coon'¹³ Jesús.

Joon ruu'21i Dɨ́ɨ3 do tsá2 ngaa'13i coon'13 sii21 Simón Pedro. 41 Joon Dɨ́ɨ3 do tsifu nga'nee'13i Simóoi13 joon gasɨɨ'21ɨ:

—Nitsee'21moo'o Mesías (Mesías 'øøi'21-tsi tsá2 Cristo coon'13 jmíi1 tya'a Dɨ́ɨ3 do. Joon coon'13 jmíi1 'øøi'21-tsi tsá2 Cristo 'in gatyii'13in Dios Jmii21.)

42 Mo ngayuui'13 joon tø'2ø Dɨ́ɨ3 Simóoi13 fu lɨ tyíin1 Jesús. Joon mo ganí2 Jesús 'ii joon gajin'2in sɨɨ'21ɨ Tɨ́ɨ3:

—Simón sii21 'nɨɨ, jóon1 Jonás 'nɨɨ, pe cɨɨin21gɨ 'ilisii21 'nɨɨ Cefas ('e 'øøi'21-tsi tsá2 Pedro.)

Jesús tø'2ø Felipe coon'13 Natanael

43 Mo gajná2 joon gali'iin212in Jesús tsáa1a coon21 lɨ sii21 Galilea. Joon do-o gatsee'21i jaain21 tsá2 sii21 Felipe, joon gajin'2in:

—Moo21o' coon'13 jna.

44 Joon 'in Lii212 do tsagoo1o Dɨ́ɨ3 coon'13 Tɨ́ɨ3 jaliin1 coon21 fuu21 lɨ sii21 Betsaida. 45 Joon Lii212 do ngóo1o nga'nee'13i Natanael joon mo gatsee'21i joon sɨɨ'21ɨ:

—Ninee212moo'o 'in tsañɨɨɨ'1 do 'in faa'21a Moisés ni jí2 tya' 'e ley do, joon 'in faa'21a 'in tsá2 'in gacwo1o júu3 tya' Dios la mo jéei1. Jesús 'ii, 'in jóon1 José 'in seein21 fuu21 lɨ sii21 Nazaret.

46 Joon gajin'2in Natanael:

—¿'Ee gon 'e tyɨ́ɨ2 'e cwo'ɨ́ɨi1 Nazaret?

Joon gañii1i Lii212 do:

—Ñijøø2du'.

47 Joon mo ganí2i Jesús jatyéen1in Natanael, joon gajin'2in:

—Logɨ nijó1 jaain21 tsá2 'in la ja'2mo seein21 Israel, jo tajuui21 lí1.

48 Joon gaunngɨɨ1ɨ Natanael:

—¿Xiiala lɨ́2 'e cwii1u jna?

Joon Jesús-gɨ gañii1i:

—Nimáa1moo 'nɨɨ 'wii212 'mó2 cworíi3 tyíin1u'u la nɨɨ'gɨ itøø'21 Lii212 'nɨɨ.

49 Joon gajin'2 Natanael sɨɨ'21ɨ Jesús:

—Tɨfo'2 tyii'i, 'nɨɨ Jóon1 Dios Jmii21; 'nɨɨ Røøi13 tya' tsá2 Israel.

50 Joon gañii1i Jesús:

—¿Tɨ jo'1o lɨ́ɨ2u jna tsɨɨ 'wii'13 gafuu212uu 'nɨɨ 'e gamáa1na 'nɨɨ 'wii212 'mó2 cwaríi3? Nogɨ imóo3gɨ'ɨ 'e fee'1gɨ lagɨ la lí2 'e gañi'2i do.

51 La joon jón2 gajin'2 Jesús:

—'E ja'2mo 'e fo'3oo lo, 'naa'oo' imoo2oo' ná1 fu ñɨ'fú2 joon imáa1naa' ángeles tya' Dios Jmii21 soo21o joongɨ jgaa21i lɨ siin'13in jna 'in Ruu'21na Tsá2.

2

Ngó1o Jesús coon21 lɨ gacui'2 cwoo21 tsá2 fu lɨ sii21 Caná

1 'Nɨ́1 jmɨɨ212 ningóo1 joon gangó1 sáa3 Jesús coon21 fuu21 sii21 Caná 'e ná1 lɨ sii21 Galilea. Ngajøø2ø coon21 lɨ cui'2 cwoo21 tsá2. 2 Ngó1o jon Jesús coon'13 tsá2 tya'a lɨ gatø'2ø tsá2 'ii 'e lɨ cui'2 cwoo21 tsá2. 3 Joon la 'ɨɨ212 joon gatsá2-a 'e vino 'uun'21un tsá2. Joon gajin'2in sáa3 Jesús sɨɨ'21ɨ 'ii:

—Jo sá2gɨ vino 'uun'21un tsá2.

4 Pe joon gajin'2in Jesús:

—Saa212, ¿'ee lɨ 'e fu'2'u jna la joon? Jo mo tɨ́2 'ii'21 tyiia.

5 Pe sáa3 Jesús gasɨɨ'21ɨ 'in tsá2 jmoo1o tyíia3 taa2i do:

—Jmaa2aa' jilaa'21 'e jin'2in.

6 Joon do-o táan2 jnɨɨ́ɨ2 tu'2 'e lí1 cuun212 'e nijmaai'21 'in tsá2 do to2 jiin'13 la lɨ 'e nitɨ́ɨ2i run'2un. La coon21 tu'2 do 'e ni'ó2 ochenta joongɨ 'e 'ó2 cíein13 litro jmɨɨ21. 7 Jesús gajin'2in sɨɨ'21ɨ 'in tsá2 jmoo1o tyíia3 do:

—Tyíi13aa' jmɨɨ21 la røøi1 tu'2 no.

Joon gaunrøø1mo la tsijmuui21. 8 Mo ngayuui'13 joon gajin'2in Jesús sɨɨ'21ɨ 'ido:

—'Naa' natyiin²xu̶u̶' capii'³ joon cwocwóo¹³oo' 'in náa¹ ni² li̱ ti̱ jmi̱i̱²¹².

La joon gajmaa¹a. 9 Joon 'in tsá² náa¹ ni² li̱ ti̱ jmi̱i̱²¹² do ga'un'¹xu̶ capi'³ 'e jmi̱i̱²¹ do 'e galí¹ vino, pe jo nii¹i xiia fu sá² 'edo. Jiin'¹³ la yaamo 'in jmoo¹o tyíia³ do ñii¹i. Tsu̶ 'ii-o gatyiin¹in 'e jmi̱i̱²¹ do tsi tu'². La joon 'in náa¹ ni² do gatø'²o 'in tsá² gacui'² cwoo²¹o. 10 Joon gajin'²in:

—Jiin'¹³ joon ti̱i̱² 'e si'² tya' tsá² 'e cwo'¹o tsá² vino tyú²gi̱ tya' jileei'²¹ 'in tsá² taai² do nifu joon mo ngayuui'¹³ ga'un'¹un 'láai² joon cwo'¹o tsá² vino 'wéi¹gi̱. Pe 'nu̶-u̶ ga'ma'²'a 'e vino tyú²gi̱ ca li̱ gatséi¹.

11 'Elo gajmaa¹a Jesús fu li̱ sii²¹ Caná li̱ tyu̶'² to² Galilea. 'E joon milagro 'e gajmaa¹a nifu 'e ga'ee¹e xiala lí̱i̱¹i. Joon 'in tsá² ngí̱¹i̱ coon'¹³on jo'¹o lí̱i̱²i.

12 Mo ngí̱i̱¹ 'e galí² la do gangóo¹ coon²¹ fuu²¹ sii²¹ Capernaum. Ngalíin² coon'¹³ sáa³a joongi̱ coon'¹³ ruu'²¹i joongi̱ coon'¹³ 'in tsá² 'in ngí² coon'¹³on. Joon do-o gajaan¹an coon²¹ tún² jmi̱i̱²¹².

Jesús gauntyú²o 'e cwo'¹ fee'¹ si'² Jerusalén

13 Tsu̶ najatyéein¹ jmi̱i̱²¹² pascua tya' tsá² Israel gangó¹ Jesús fu fuu²¹ li̱ sii²¹ Jerusalén. 14 Joon inu̶u̶ cwo'¹ fee'¹ si'² do gatsee'²¹i tsá² 'in 'ni̱i̱¹i joo'²¹ joongi̱ 'in 'ni̱i̱¹i joo'saa'²¹ joongi̱ 'in 'ni̱i̱¹i maa²¹² joongi̱ tsá² 'in née¹i li̱ unsi̱i̱²¹i cuu² tya' tsá². 15 Joon mo ganí²i Jesús 'elo joon gajmaa¹a coon²¹ si̱i̱² 'e tsí³ nii²¹² loo²¹ yu̶'. Joon ga'woo¹mo jileei'²¹ 'in taa²i co' cwo'¹ do fu caluu coon'¹³ jileei'²¹ 'in joo'saa'²¹ joongi̱ coon'¹³ joo'²¹. Joongi̱ tya' 'in unsi̱i̱²¹i cuu² do gadya'²o cúu¹u ni'wó³ joongi̱ gajiin¹mo mesa tya'a. 16 Joongi̱ jin'²in si̱i̱'²¹i̱ 'in tsá² 'ni̱i̱²¹i maa²¹²:

—¡Wooi²naa' 'in no caluu! ¡Jo jmaa²aa' 'moo'¹³ inu̶u̶ tya' Ñu̶'³u̶u̶!

17 Joon gati̱'²-tsi tsá² ngí̱¹i̱ coon'¹³on 'e jú u³ tyú² taa'¹³ ni jí² tya' Dios 'e jin'²: "Áa¹mo 'iin²¹²na 'nu̶'²'u̶ joon jo cwóo³oo wa'a jmaa¹a tsá² 'e gó² tya'a."

18 Joon 'in tsá² seein²¹ Israel do gaunngi̱i̱¹i̱ 'ido:

—¿'Ee li² lí² jmaa²'a jøø²¹ø'ø 'e cwee¹i 'e tsáai¹-tsii'i 'e tí̱i̱²u jmaa²'a 'elo?

19 Joon Jesús gajin'²i si̱i̱'²¹i̱ 'in tsá² do:

—Xee²naa' 'e cwo'¹ lo joon jee²¹² 'ni̱¹ jmi̱i̱²¹² iun'yee¹moo túun¹.

20 Joongi̱ gañii¹i 'in tsá² Israel do:

—Tonló¹ tsi jnúu² jiin²¹ gala'i̱i̱²¹²i 'in gajmaa'¹³a 'e cwo'¹ lo; ¿ti̱ 'nugi̱ lii'¹i jmaa'¹³'a jee²¹² 'ni̱¹ jmii²¹²?

21 Pe li̱' jin'² Jesús cwáain¹ tya' 'e cwo'¹ tsu̶ cuerpo tya'a 'ña'o 'e 'ee¹ do. 22 'Wii'¹³ cwáain¹ la joon mo gajiin'¹in Jesús jee²¹² 'li̱i̱²¹² joon gati̱'¹-tsi 'in tsá² ngí² coon'¹³on 'e la lí² 'e nijin'²i do jo'¹o galí̱i̱²i 'e jú u³ taa'¹³ ni jí² tya' Dios coon'¹³ 'e jú u³ 'e la lí² 'e nijin'² Jesús.

Jesús ñii¹o jilaa'²¹ 'e 'i̱¹-tsi tsá²

23 La 'i̱i̱²¹² taan¹in Jesús fu Jerusalén do la 'i̱i̱²¹² joon gatí² jmi̱i̱²¹² pascua joon fúu¹mo 'áai¹ jo'¹o galí̱i̱²i 'ii. Jo'¹o galí̱i̱²i coon'¹³ jilaa'²¹ milagro nigajmaa¹a Jesús. 24 Pe cu'¹u-tsi Jesús coon'¹³ 'ido tsu̶ goon'¹³ ñii¹o 'e 'i̱¹-tsi 'ido. 25 Jo 'in tyéen¹in jmi̱i̱²¹² wa' 'in jma'² 'ii jú u³ xiiala lí̱i̱¹i tsá² tsu̶ 'ña'o niñii¹i jilaa'²¹ 'e 'i̱¹-tsi tsá².

3

Jafee'¹³i Nicodemo Jesús

1 'Yiia'¹³ joon seein²¹ jaain²¹ tsá² sii²¹ Nicodemo, lí̱i̱¹i tsá² fariseo. 'Ii 'in jée¹ jaain²¹ jee²¹² tsacøøi'¹³ 'in tyu̶'²u̶ to² jee²¹² 'in tsá² Israel. 2 Joon 'in Nicodemo do ningóo¹o ngafee'¹³i Jesús li̱' canu̶u̶²¹. Joon nigasi̱i̱'²¹i̱:

—Tɨfo'[2] tyii'i, nee[2]oo'o 'e Dios gasii[1]in 'nʉ i'e'[2]'e jna'a tsʉ ce jiin'[13] jaain[21] jo lí[2] jmá[1] milagro la lɨ 'e lii'[1] 'nʉ wa jo uncoon'[13]on Dios 'nʉ.

3 Joon gajin'[2]in Jesús sɨɨ'[21]ɨ 'ii:

—'E júu[3] ja'[2]mo fuu[212]uu 'nʉ, 'in jo lɨseein[21] 'múui[2] jo lí[2] tsatáa[1]i lɨ tyʉ'[2] Dios to[2].

4 Joon gaunngɨɨ[1]ɨ Nicodemo:

—Pe ¿xiiala ilí[2] 'e lɨseein[21] 'múui[2] jaain[21] tsá[2] feei'[1]? ¿Tɨ lí[2] tsa'ii[1]i nʉ' tu'[2]u sáa[3]a wa'a liseein[21] tún[1]?

5 Joon Jesús-gɨ ganii[1]i:

—'E júu[3] ja'[2]mo fuu[212]uu 'nʉ, 'in tsá[2] 'in jo mo galiseein[21] coon'[13] jmɨɨ[21] joongɨ coon'[13] 'in Espíritu Tyú[2] tya' Dios jo lí[2] tsatáa[1]i lɨ tyʉ'[2] Dios Jmii[21] to[2]. 6 Tsʉ tsá[2]-a lɨɨ[1]i 'in galiseein[21] saa[3] jmii[21] tsá[2] pe jileei'[21] 'in 'ii'[21]i juncwii[21] tya'a tya' 'in Espíritu Tyú[2] tya' Dios lawa'a coon[21] juncwii[21] 'e cwo[1] Dios. 7 Jo tsa'goo'[21]-'o'o 'e fuu[212]uu 'nʉ: "Jilee'[21]mo 'ná[1] lɨseein[21] 'múu[2]i." 8 Coon[21] tyí[2] 'e 'íi[1] doñixiia' joon núu[2]un tsá[2] pe jo ñi[1]i tsá[2] xiia' najó[2] sɨ xiia' tsáa[1]a 'ee. La joon jon lɨɨ[1]i 'in nigacwo[1] 'in Espíritu Tyú[2] tya' Dios juncwii[21] tya'a.

9 Joon gaunngɨɨ[1]ɨ Nicodemo tún[1]:

—¿Xiiala ilí[2] 'elo?

10 Joon Jesús-gɨ gañii[1]i:

—¿Tɨ 'nʉ-ʉ jaain[21] tɨfo'[2] jee[212] tsá[2] Israel 'in tɨɨ[21]i 'áai[1] joon jo 'øøi'[21]-'o'o 'elo? 11 'E júu[3] ja'[2]mo fuu[212]uu 'nʉ, jna'a faa'[13]a'a jiin'[13] 'e née[3]e'e. Joon júu[3] ja'[2]mo jmoo[21]o'o jiin'[13] 'e niganee[21]e'e. Pe 'naa' jo jo'[1] lɨɨ[2]naa' 'e sii'[13]i'i. 12 Wana jo jo'[1] lɨɨ[2]naa' 'e fuu[212]uu 'naa' cwáain[1] tya' 'e juncwii[21] lo, 'áai jo i'øøi'[21]-'oo' cwáain[1] tya' ñʉ'fú[2] fuu[212]uu 'naa'.

13 'Ce jiin'[13] jaain[21] jo mo ngó[1]o fu ñʉ'fú[2] jiin'[13] 'ii 'in nigajgái[1] fu ñʉ'fú[2]. Joon jiin'[13] jna-a 'in Ruu'[21]na Tsá[2] 'in gacwo[2] ñʉ'fú[2] nigajmaa[1]a la joon. 14 Joon la gasaa[1]i Moisés 'in mɨɨ'[21] lɨɨ[1]i ñí[3] tsaa' 'mó[2] 'e jøø[2]i tsá[2] 'ii fu lɨ jo 'in tsá[2] seein[21] wa'a un'láai[2] Dios 'ii, la joon jon 'ná[1] saa[1]i tsá[2] 'in Ruui'[21] Tsá[2] tsaa' 'mó[2]. 15 Joon jileei'[21] 'in jai'[2] lɨɨ[2]i 'ii jo tee'[21]i lɨ 'ii[21] pe taa'[21]a juncwii[21] tya'a coon[21] tøø[2]mo.

'Iin[212]in Dios tsá[2] taain[212] fu juncwii[21]

16 'Tsʉ 'áa[1]mo gali'iin[212]in Dios tsá[2] taain[212] fu juncwii[21], tsʉ 'wii'[13] joon gacwóo[1]i 'in jaan[21]mo Jóon[1]on ijúun[2]in 'wii[212] tya' tsá[2]. 'E tya' jileei'[21] 'in jai'[2] lɨɨi[2] 'ii jo itsáa[1]a fu lɨ 'ii[21] pe taa'[21]a juncwii[21] tya'a coon[21] tøø[2]mo. 17 Jo gasii[1]in Dios Jóon[1]on fu juncwii[21] wa'a jmoo[1]o 'ii'[21] 'e júun[2]in tsá[2], gasii[1]mo wa'a jmaa[1]a tiin'[13] tsá[2] 'wii'[13] 'ii-o.

18 'Jileei'[21] tsá[2] 'in jai'[2] lɨɨ[2]i 'in Jóon[1] Dios do, jo ijmaa[1]a Dios 'ii'[21] tya'a wa'a tsáa[1]a lɨ 'ii[21] pe tya' jileei'[21] 'in jo jai'[2] lɨɨ[2]i 'ii nigajmaa[1]a Dios 'ii'[21] tya'a itsáa[1]a lɨ 'ii[21] tsʉ jo mo galijai'[2] lɨɨ[2]i 'in jaan[21]mo Jóon[1] Dios Jmii[21]. 19 Nigajmaa[1]a Dios 'ii'[21] itsalíin[2] lɨ 'ii[21] 'in jo jai'[2] lɨɨ[2]i Jóon[1]on tsʉ 'in tsá[2] do jmoo[1]o 'e gó[2]. Joon mo gajó[2] 'e jɨ́[2] 'e jai'[2] 'e cwo[1] tsá[2] ñii[1]i xiiala ngɨɨ[1]ɨ tyani Dios jo ga'ii'[21]i 'in tsá[2] do 'e jɨ́[2] do tsʉ tɨ́[2]gɨ-tsi ngɨɨ[1]ɨ lɨ nʉʉ[21] lagɨ lɨ sá[2] jɨ́[2]. Joon tsʉ 'wii'[13] joon nigajmaa[1]a Dios 'ii'[21] tya'a. 20 Jileei'[21] 'in jmoo[1]o 'e gó[2] 'aa'[1]o 'e jɨ́[2] do joon jo tsatyéen[1]en co' 'e jɨ́[2] do tsʉ jo 'iin[212]in 'e liñii[1]i tsá[2] 'e gó[2] jmoo[1]o. 21 Pe tsatyéen[1]mo co' 'e jɨ́[2] do jileei'[21] 'in tɨ́[2]-tsi jilaa'[21] 'e jai'[2] tsʉ 'iin[212]in liñii[1]i tsá[2] 'e 'yaai[1]-tsi Dios coon'[13] jilaa'[21] 'e jmoo[1]o.

'E faa'[21]a Wó[3] saai[21] tsá[2] jmɨɨ[21] cwáai[1] tya' Jesús

22 Mo ngayuui'[13] joon, ningalíin[2]mo Jesús coon'[13] 'in tsá[2] ngɨ[1] coon'[13]on fu lɨ sii[21] Judea. Joon do-o gajaan[1]an coon'[21] sii'[13]xʉ saa[1]i tsá[2] jmɨɨ[21]. 23 Taain[1] Wó[3] fu lɨ sii[21] Enón co'

Salim. Saa¹i Wó³ jon tsá² jmɨɨ²¹ tsʉ 'áai¹ sá² jmɨɨ²¹ do. Joon do-o gajalíin²mo tsá² wa'a saa¹i Wó³ 'ii jmɨɨ²¹. 24 Jilaa'²¹ 'elo galí² la nʉ'gɨ gataain'¹³ tsá² Wó³ 'nʉñí³.

25 Joon 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² 'in ngɨɨ¹ɨ coon'¹³ Wó³ ga'láa² 'wii²¹² jo cwo'¹o júu³ ruu'²¹i coon'¹³ 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² Israel cwáain¹ tya' 'e run'²un tsá² jiin'¹³ la tɨɨsi'². 26 Joon ngalíin², ngafee'¹³i Wó³ joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Wó³ do:

—Tɨfo'² tyii'i, 'in taain¹ coon'¹³ 'nʉ lɨ' ngoo'¹³ jmɨɨ²¹ Jordán lɨ 'yee²¹ 'ñi'¹ joon gasii'¹³'i jna'a cwáain¹ tya'a; nano saa¹i tsá² jmɨɨ²¹ joon jilee'²¹mo tsá² ngɨɨ¹ɨ coon'¹³on.

27 Joon jin'² Wó³ sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Cwó² Dios jilaa'²¹ 'e sá² tya' tsá². Joon jiin'¹²xʉ jo 'ee 'oo¹o wana jo mo cwó² Dios. 28 'Naa' nigan~~uu²uu~~n' júu³ tyiia mo gafuu²¹²uu 'naa' júu³ coon²¹ tsáa¹ 'e jon'on jna Cristo. Jna jaain²¹ tsá² gasii'¹in Dios ingɨ́³ɨɨ tyanií¹in 'e jmoo'¹³oo tsá² júu³ 'e tɨ́² lɨ jó¹ Cristo. 29 Joon jløø'³moo 'e tsalíin² tsá² tsan~~uu~~²~~u~~n júu³ tya' 'ido. Jmóo³-oo la jmoo¹o tsá² mo tsalíin² fu lɨ cui'² cwoo²¹ tsá². Jløø'³mo 'in tsá² do 'wii²¹² tya' tsá² gacui'² cwoo²¹. Ga'ii'²¹mo 'in tsamɨ́² do 'ii. La joon jon jna jløø'³moo mo 'ii'²¹i tsá² 'in Cristo do. 30 'Ná²-a 'e lɨfeei'¹gɨ 'ii joon jna ixaai¹gɨɨ —jin'² Wó³ do cwáain¹ tya' Jesús.

Faa'²¹a tsá² jiin'¹³ 'e ñii¹i

Faa'²¹gɨ Wó³ do jin'²in:

31 —'In gajgái¹ fu juncwii²¹ feei'¹gɨ 'ii²¹ lagɨ jileei'²¹ tsá². 'In tsá² taain²¹² fu juncwii²¹ lo ñii¹o jiin'¹³ 'e sá² fu juncwii²¹ lo, la joon sɨ́ɨ¹i. Pe 'in nicwa'ɨ́ɨ¹ɨ ñʉ'fú² jgáa¹i fu juncwii²¹ feei'¹gɨ 'ii lagɨ jileei'²¹ tsá², 32 joon jmoo¹o júu³ jai'² jilaa'²¹ 'e niganii²¹²in coon'¹³ jilaa'²¹ 'e niganúu²un. Pe jiin'¹³ jaain²¹ jo 'in jo'¹ lɨ́ɨ²i júu³ tya'a. 33 Pe jilee'²¹ 'in 'ii'²¹i júu³ tya'a jmo'²o tsá² júu³ 'e júu³ jai'² 'e júu³ tya' Dios do. 34 Joon 'ii 'in gasii²in Dios faa'²¹a jmai'² júu³ tya' Dios, tsʉ gacwóoi¹ Dios 'in Espíritu Tyʉ́² tya'a 'e gasá¹i. 35 Joon 'áa¹mo 'iin²¹²in Dios Jmii²¹ Jóon¹on joon gajan'²an cwoo²¹o jilaa'²¹ 'e sá². 36 Jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨ²i 'in Jóon¹ Dios do taa'²¹a juncwii²¹ tya'a coon²¹ tøø²mo. Pe 'e'²e Dios wúu¹ 'áai¹ jileei'²¹ 'in jo 'ii'²¹i Jóon¹on. Joon jo taa'²¹a juncwii²¹ tya'a coon²¹ tøø²mo.

4

Jesús jin'²in sɨɨ'²¹ɨ jaain²¹ tsamɨ́² cwáain¹ júu³ tya' Dios

1 Galiñii¹ 'in tsá² fariseos 'e fúu¹mo tsá² gangalíin² coon'¹³ Jesús lagɨ Wó³. La joon jon fúu¹mo 'in saai¹ jmɨɨ²¹ lagɨ Wó³. 2 Pe tsei'² jo saai¹ Jesús tsá² jmɨɨ²¹ jiin'¹³ 'in ngɨ¹ coon'¹³o 'in saai¹ tsá² jmɨɨ²¹. 3 Joon mo galiñii¹i Jesús 'elo joon gacwo'ɨ́ɨ¹ɨ fu lɨ sii²¹ Judea joon itsee'¹³i fu lɨ sii²¹ Galilea.

4-8 Joon fu lɨ ngangɨ́ɨ¹i 'ná¹ ngɨ́ɨ¹i coon²¹ lɨ sii²¹ Samaria. Joon náa¹ coon²¹ fuu²¹ sii²¹ Sicar. Joon co' joon roon¹on coon²¹ sii'¹³ 'wó² 'e gacwo'¹ 'lɨɨ²¹² Jacob jóon¹on 'lɨɨ²¹² Sé² calɨɨ. Joon nityí³ coon²¹ too²¹ lɨ nisá² jmɨɨ²¹ 'e sii²¹ la sii²¹ Jacob. Jesús tyaliin¹ coon'¹³ tsá² tya'a 'in ngɨɨ¹ɨ coon'¹³ 'e lɨ tyí³ too²¹ do mo tɨ́² tyiiañi'¹ joon ni'woo'²¹-o 'áai¹. Joon tsá² tya'a do nilíin² 'e fuu²¹ ni náa¹ tyan' do ningalá¹ 'e idø'¹ø. Joon gacwó² Jesús caai² lɨ tyí³ too²¹ do. La 'ɨɨ²¹² tyíin¹in joon tyía¹ jaan²¹ tsamɨ́² seein²¹ Samaria tsacoon¹ jmɨɨ²¹ 'e tsi too²¹ do. Joon gajin'² Jesús:

—Cwoo'¹³xʉ jna jmɨ́ɨ¹³'ɨ.

9 Joon 'in tsamɨ́² do nigajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—¿Xiiala 'e mɨɨ'13 'nʉ jna jmɨɨ21, tsʉ tsá2 seein21 Israel 'nʉ joon jnagɨ 'in seein21 fu Samaria?

(Joon gajin'2o la joon tsʉ jo tyú2 seein1 coon'13 'in tsá2 seein21 fuu21 do.) 10 Joon gañii1i Jesús:

—Waxʉ' lɨ 'nʉ ñi2'i jilaa'21 'e cwo1 Dios joon 'iin 'in mɨ1 jmɨɨ21 lɨ́ɨ2u, 'nʉ-ʉ nogɨ mɨ́ɨ12'ɨ jna-a joon jnagɨɨ icwo'2oo 'nʉ jmɨɨ21 'e jiin'1in.

11 Joon gañii1i 'in tsamɨ́2 do sɨɨ'21ɨ Jesús:

—Tsañʉʉ'1 jo ñi2'i xiiala søø'13'ø jmɨɨ21 'e tsi too21 no jiin'13 'nii212 jo tyan2'an tsʉ 'o'2o 'e tsi too21 no. ¿Xiiala icwo'2'o jna2 jmɨɨ21 'e jiin'1? 12 'Lɨɨ212 tsacøøi'13 tyi' 'in ningɨɨ1i Jacob 'in gasáa1a 'e too21 sá2 jmɨɨ21 no tyi jna'a. Tsʉ 'e jmɨɨ21 sá2 noo jon ga'un'1un 'ña'a coon'13 jóon1on joongɨ coon'13 joo'núu3 tya'a. ¿Tɨ joon lɨ́ɨ2u 'e feei'1gɨ 'nʉ lagɨ 'ii?

13 Joon gajin'2in Jesús:

—Jileei'21 'in 'uun'21 'e jmɨɨ21 no 'in 'yá2 'unjmɨɨ21mo 'i tún1. 14 Pe jileei'21 'in 'uun'21 'e jmɨɨ21 cwóo3 jna jo jmɨɨ212 'ya'2gɨ 'unjmɨ́ɨ1i. Tsʉ jmɨɨ21 'e cwóo3 jna lɨ lawa coon21 lɨ nii'13 jmɨɨ21 'e lɨ tsi alma tya'a. Joon 'e jmɨɨ21 'e nii'13 do icwoo1o juncwii21 tya'a 'e seein21 coon21 tøø2mo.

15 Joon gajin'2in 'in tsamɨ́2 do:

—Tsañʉʉ'1, sɨ cwoo'13 jna 'e jmɨɨ21 no tsʉ joon jo 'yá2gɨɨ unjmɨɨ21na. Joon jo 'ná2gɨɨ yatyíin3aan jmɨɨ21 'e lɨ tyí3 too21 lo.

16 Joon gajin'2in Jesús:

—Cwooi'2, cwotee2'e ñʉʉ'1 tyi'i. Joon ñiliin1naa' fu lo.

17 Joon ganii1 'in tsamɨ́2 do:

—Jo seein21 ñʉʉ'1 tyiia.

Joon gajin'2in Jesús:

—Jo'1o júu3 tyi'i 'e foo'21'o jo nʉʉ'1 tyi'i seein21. 18 Tsʉ nigacu'2mo cwoo1'o 'ñá2 naa'13, joon 'in coon'13on la no jon'1 ñʉʉ'1 tyi'i 'i. 'E nija'2mo 'e foo'21'o.

19 Mo ganúu2un 'in tsamɨ́2 'e júu3 do joon gajin'2in:

—Tsañʉʉ'1, 'ɨ1-tsii 'e lɨ́ɨ1u'u jaain21 tsá2 'in cwo1 júu3 tyú2 tya' Dios. 20 'Lɨɨ212 tsacøøi'13 tyii'i 'in galiseein21 Samaria gaun'goo21o Dios 'e moo'21 lo. Pe 'naa', tsá2 seein21 Israel, foo'21 'naa' 'e jiin'13 fuu21 lɨ sii21 Jerusalén lɨ lí2 un'goo21o tsá2 Dios.

21 Joon gañii1 Jesús:

—Jo'1 cwolii1un jna, yá3, 'e nijatyéen1mo tyan'2an 'e un'goo2oo' Ña'ñʉ'1ʉ' jo tyiin2 ñilíin2naa' 'e moo'21 lo jogɨ tyiin2 cwolíin2naa' fu Jerusalén. 22 'Naa' tsá2 seein21 Samaria, jo ñii2ii' 'naa' 'iin 'in un'goo2oo'. Pe jna'a né2oo'o 'iin 'in un'goo21o'o, tsʉ Dios gacwo'1o jna'a tsá2 saan21a'an Israel 'e júu3 tya' 'e tiin'13 tsá2. 23 Pe ití2-ɨ 'ii'21 joon 'ii'21 joongɨ tɨ́2 la no wana 'e la jai'2 'e un'goo21o tsá2 Ñʉ'1ʉ' iun'goo21o 'ii jiin'13 coon'13 'ii'21 tya' 'in Espíritu Tyú2 tya'a joongɨ coon'13 'e la jai'2. Tsʉ la joon 'iin212in Ñʉ'1ʉ' 'e un'goo21o tsá2 'ii. 24 Tsʉ Dios 'in Espíritu Tyú2 joon tsʉ 'wii'13 joon 'in un'goo21o 'ii 'ná1 un'goo21o coon'13 'ii'21 tya' 'in Espíritu Tyú2 tya'a joongɨ coon'13 'e la jai'2.

25 Joon gajin'2in 'in tsamɨ́2 do:

—Jna niñi2oo ijó1 Mesías —'øøi'21-tsi tsá2 'e Cristo do—; joon mi cwee1i joongɨ ijin'2in sɨɨ'21ɨ jna' jilaa'21.

26 Jesús-gɨ gajin'2in:

—Jna-a 'in fee'2ee 'nʉ, jnagɨɨ jon fuu212uu 'nʉ. Jna-a 'i.

27 Tsifu joon gatyaliin1 tsá2 tya'a gani'goo21o-tsi 'e Jesús do siin'13in fee'21i jaain21 tsamɨ́2. Pe jiin'13 jaain21 jo tá2-tsi wa 'e ungɨɨ1ɨ 'ee 'iin212in 'ido owa 'ee-gɨ júu3 tyaa1 'ido. 28 Joon 'in tsamɨ́2 do, do-o gatʉʉ1ʉ tsúʉ1ʉ joon gangaa'13mo fu

'e fuu[21] 'ido-o. Joon ganijmaa'[13]a tsá[2] júu[3]:

29 —Ñijøø[212]i duu' jaain[21] tsañ~~uu~~'[1] 'in nigas~~ii~~'[21]~~i~~ jna jilaa'[21] 'e nigajmáa[3]aa. ¿Wa jon' 'ino-o 'in Cristo?

30 Joon ga'woo[21]i 'e fuu[21] do joon ganilíin[2] l~~i~~ siin'[12]in Jesús. 31 La '~~ii~~[212] joon 'in ng~~íi~~[1]~~i~~ coon'[13] Jesús do gam~~ii~~[1]~~i~~ tyani 'ido, gajin'[2]in s~~ii~~'[21]~~i~~ 'ido:

—T~~i~~fo'[2] tyii'i, cøø'[21]x~~u~~'~~u~~.

32 Pe joon 'ii gajin'[2]in:

—'Óo[3]oo 'e døø'[13]øø l~~i~~ 'naa' jo ñí[3]oo'.

33 Joon 'in ng~~íi~~[1]~~i~~ coon'[13] 'ido gacaain'[13] 'wii[212] unng~~ii~~[1]~~i~~ ruu'[21]i:

—¿X~~u~~foo' seen[21]in 'in nijacon[1]on 'e dø'[2]ø 'ino 'ee?

34 Pe joon gajin'[2]in Jesús s~~ii~~'[21]~~i~~ 'ido:

—Mi jmáa[3]aa jilaa'[21] 'e 'iin[212]in 'in gasii[21]in jna joong~~i~~ 'e tyee[21] to[2] tya'a 'e joon lawa unñi[2] tyiia. 35 'Naa' foo[21]oo': "'Ná[2]g~~i~~ tyúuin[2] s~~ii~~'[21] 'e joong~~i~~ ilee[21]e' jilaa'[21] 'e garoo[21]"; pe jna fuu[212]uu 'naa': tyán[2]duu' cwáain[1] l~~i~~ s~~i~~jna[2] la gatón[1] náa[2] nilii[212] coon[1]on tsá[2]. 36 Joon jileei'[21] 'in jmoo[1]o to[2] joon coon[1]o jilaa'[21] 'e garoo[1]o do 'e joon 'e nicí[2] tya'a. Joon 'e garoo[1]o do 'e coon[1]on 'in tsá[2] do l~~i~~ la l~~íi~~[1]i 'in tsá[2] 'in 'ii'[21] juncwii[21] tya'a 'e taa'[21] coon[21] tøø[2]mo mo jai'[2] l~~íi~~[2] 'e júu[3] tya' Dios. Joon coon[21] la joon jløø'[3]mo coon[21] caan[21]mo 'in gajñí[2]i coon'[13] 'in gacón[1]on do. 37 Ts~~u~~ júu[3] ja'[2]mo 'e gas~~ii~~'[21]~~i~~ tsá[2]: "In gajní[2]i do jmai'[2] tyiin[2]mo coon'[13] 'in gacón[1]on do." 38 Jna-a gas~~íi~~[2]na 'naa' 'e cwotyiin[2]aan' 'e do l~~i~~ jo 'e gajñí[2]ii' do. In xee'[21]mo gajmaa[1]a to[2] do joon 'naa'g~~ii~~' coon'[21] tyatyiin[21]oo' 'e to[2] nijmaa[1]a 'ido —jin'[2] Jesús do.

39 Joon fúu[1]mo 'in tsá[2] seen[21]in 'e fuu[21] do l~~i~~ ty~~u~~'[2] to[2] Samaria jo'[1]o gal~~íi~~[2]i Jesús 'wii'[13] 'e júu[3] gatya[1] 'in tsam~~íi~~[2] do mo gajin'[2]in: "'In tsañ~~uu~~'[1] no gajin'[2]in jilaa'[21] 'e nigajmáa[3]aa." 40 Joon mo gajalíin[2] 'in tsá[2] seen[21]in Samaria do gam~~ii~~[1]~~i~~ tyani Jesús wa iján[2]an 'ido coon'[13]on. Joon Jesús gajaan[1]an tún[2] jm~~ii~~[212] coon'[13] 'ido. 41 Joon fúui[1] l~~íi~~[1] l~~íi~~[1]g~~i~~ 'in jo'[1] gal~~íi~~[2]i mo ganúu[2]un jilaa'[21] 'e jin'[2] Jesús. 42 Joon jin'[2]in 'in tsá[2] do s~~ii~~'[21]~~i~~ 'in tsam~~íi~~[2] do:

—Nog~~i~~ jo'[1]o nil~~íi~~[2]i jna'a jon' wa'a jiin'[13] júu[3] 'e ni tya'[3] 'n~~u~~ pe jna'a nin~~ú~~[3]oo'o júu[3] tya'a joon nee[2]oo'o 'e ja'[2]mo Cristo 'ii 'in jmoo[1]o tiin'[13] tsá[2] taan[212]in juncwii[21].

'Un'láai[2] Jesús jóon[1] jaain[21] tsá[2] 'in 'oo[1]o to[2]

43 Mo gang~~íi~~[1]i tún[2] jm~~ii~~[212] joon gacwo'~~íi~~[1] Jesús l~~i~~ sii[21] Samaria joon gangóo[1]-o fu[1] 'yúu[2]i fu l~~i~~ sii[21] Galilea. 44 Jo gajaan[1]an fuu[21] l~~i~~ sii[21] Nazaret la l~~i~~ 'e nigajin'[2]in 'ña'a Jesús, "Jaain[21] 'in tsacwo[1]o júu[3] ty~~ú~~[2] jo 'ii'[21]i tsagoo[1]o 'ii." 45 Joon mo gatyíi[1]a l~~i~~ sii[21] Galilea joon 'in tsá[2] seen[21]in joon ga'ii'[21]mo 'ido 'e ty~~ú~~[2]-~~u~~. Ts~~u~~ 'in tsá[2] do ni' nilíin[2]mo l~~i~~ t~~i~~ jm~~ii~~[212] pascua fu Jerusalén. Joon do-o niganii[21]i jilaa'[21] 'e nijmaa[1]a Jesús l~~i~~ t~~i~~ jm~~ii~~[212] do.

46 Joon gac~~ii~~'[13]~~i~~ Jesús, gangaa'[13]i tún[1] fuu[21] Caná náa[1] l~~i~~ sii[21] Galilea. Fuu[21] joon l~~i~~ nijmaa[1]a jm~~ii~~[21] 'e gal~~íi~~[1] vino. Joon tyíin[1]in fuu[21] Capernaum jaain[21] 'in ni'oo[1]o to[2] fee'[1] tyani[2] rø~~ø~~i[13]. Joon seen[21]in jaain[21] jóon[1]on 'in nitsaa'[13]. 47 Joon mo ganúu[2]un 'in tsá[2] 'oo[1]o to[2] do 'e nityía[1] Jesús fu Galilea, jaa'[13]i fu l~~i~~ sii[21]i Judea, joon gangó[1]o 'in tsá[2] do gangam~~ii~~[1]~~i~~ tyani Jesús wa 'ii'[21]i 'ido itsáa[1]a fu tya' 'in tsañ~~uu~~'[1] do tsajmaa[1]a m~~íi~~[1] tya' jóon[1]on 'ido. Ts~~u~~ t~~i~~ li ijúun[1]mo 'ido. 48 Joon Jesús do gajin'[2]in gas~~ii~~'[21]~~i~~ 'ido:

—'Naa' jo jo'[1] l~~íi~~[2]naa' wa jo jéei[13] gañii[2]ii' li[2] coon'[13] jilaa'[21] milagros.

49 Pe 'in tsá[2] 'oo[1]o to[2] do gajin'[2]in:

—Laa'¹³xʉ'ʉ góo³oo, lɨ́ɨ³na tɨ jo jmaa²'a feei'¹-'o'o 'wii²¹² tyiia wa'a tsá²a' cwojmaa'¹³'a mí¹ tya' yʉʉn²¹ tyiia la nʉ'gɨ ijúun²in.

50 Joon gajin'²in Jesús:

—Cwooi'¹³ fu tyi'i tsʉ yʉʉn²¹ tyi'i nityú¹mo.

Joon 'in tsañʉʉ'¹ do jo'¹o lɨ́ɨ²i júu³ tya' Jesús joon ganga'²mo. 51 Joon ngóo¹o gatye'²mo tya'a mo ga'wooi²¹ tsa'leei'¹³ tya'a gangaun-jiin'¹ 'ii. Joon gajin'²in 'in tsa'leei'¹³ tya'a do:

—Nityú¹mo yʉʉn²¹ tyi'i do.

52 Joon gaunngɨɨ¹ɨ 'ee 'ii'²¹ 'e ga'láa²i 'in jóon¹on do. Joon gajin'²in 'in tsa'leei'¹³ do:

—Ca mo tyíia² la ngó¹o 'iin² coon²¹ gacwó² tyí²i.

53 Joon galili'³ jmii²¹ 'in xuui²¹² do 'e 'ii'²¹ joon mo gajin'² Jesús do: “Cwooi'¹³ fu tyi'i tsʉ yʉʉn²¹ tyi'i nityú¹mo.” Joon 'ña'a 'in tsá² 'oo¹o to² do jo'¹o lɨ́ɨ²i Jesús coon'¹³ 'in tsá² seein²¹ inʉʉ tya'a.

54 'Elo galɨ́² tɨ túⁿ² milagro 'e gajmaa¹a Jesús mo tyee'¹³i Galilea jaa'¹³i Judea.

5

Gaun'láa²i Jesús jaain²¹ tsá² 'ii'¹³ tá² cwoo²¹o tɨɨ²ɨ co' lɨ si'² pila Betesda

1 Mo ngayuui'¹³ 'elo joon gatí² jmɨɨ²¹² tya' tsá² seein²¹ Israel joon Jesús gangó¹o túⁿ¹ fu fuu²¹ lɨ sii²¹ Jerusalén. 2 Ce cu'² jiin²¹ 'e fuu²¹ do lɨ goon²¹ 'yá² lí² cuun²¹² ñíi¹ 'áai¹. Joon tyí³ coon²¹ 'ooca'nú¹ fee'¹ 'e sii²¹ la sii²¹ Joo'saa'²¹. Joon co' joon náa¹ coon²¹ pila fee'¹ 'e 'o² jmɨɨ²¹ 'e sii²¹ Betesda coon'¹³ jmíi¹ 'e sii²¹ hebreo. Joon cu' lɨ' do joon sá² 'ñá² 'ooca'nú¹ coo'¹³. 3 Joon do-o teei'¹³ tsatsaa'¹³ fúui¹ 'e ni 'wó². Tsá² 'in tyan¹ jilaa'²¹ nii² jmoowúu¹. Seein²¹ 'in tíu¹i, joongɨ seein²¹ 'in jluui'¹³, joongɨ seein²¹ 'in 'ɨɨ¹ tá² cwoo²¹o tɨɨ²ɨ. Joon 'in tsatsaa'¹³ do 'in jáan¹³an ijøø'²¹ 'e jmɨɨ²¹ do. 4 Joongɨ la coon'²¹ naa'¹³ jgaa¹i jaain²¹ ángel lɨ náa¹ pila do joon jø'¹ø jmɨɨ²¹ do. Joon 'in nifu 'in ga'í² tsi jmɨɨ²¹ do joon ga'láa²mo coon'¹³ 'e jmoowúu¹ tyaan¹an do. 5 Joon do-o niraan¹in jaain²¹ tsá² 'in ni'oo¹o dyadya¹ tsi jná² jiin²¹ 'e nitsaa'¹³a. 6 Joon mo ganíi²in Jesús 'indo 'e raan¹in joon galɨli'³ Jesús 'e lɨ́ɨ¹-ɨ nitsaa'¹³a 'ido joon nigajin'²in Jesús:

—¿Tɨ 'iin²¹²un 'láa²o?

7 Joon gañii¹i 'in tsatsaa'¹³ do:

—Tsañʉʉ'¹, jo 'in seein²¹ taan'²i jna tsi pila no mo jøø'²¹ jmɨɨ²¹. La coon²¹ naa'¹³ mo 'iin²¹²na 'úu³uu 'in xee'²¹mo tsa'í² jéei¹gɨ lagɨ jna.

8 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsat-saa'¹³ do:

—Ráan²un no, joon saa'¹³ tyi¹ raan¹un, joon ngɨ² no.

9 Joon tsifu joon ga'láa²mo 'in tsañʉʉ'¹ do. Joon gasaa'¹³ tyi¹ tya'a joon ga'láa² 'wii²¹² gangɨ¹ɨ. Pe 'e jmɨɨ²¹² joon jmɨɨ²¹² 'e 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá², 10 joon gajin'² 'in tsá² seein²¹ Israel 'in taan²¹²in do sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² ga'láa²i do:

—Jmɨɨ²¹² 'e 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá² no. Jo cwoo²¹i ngɨ²'ɨ, tyan²'an tyi¹ tyi'i.

11 Joon gañii¹i 'in tsañʉʉ'¹ do:

—'In gaun'láa²i jna joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ jna: “Saa'¹³ tyi¹ raan¹un tsíin²un joon ngɨ² no.”

12 Joon gaunngɨɨ¹ɨ 'ido jin'²in:

—¿'Iin gasɨɨ'²¹ɨ 'nʉ la joon 'e saa'¹³'a tyi² tyi'i joongɨ ngɨ² no?

13 Pe 'in tsañʉʉ'¹ do jo ñii¹i 'iin 'in gaun'láa²i 'ii do tsʉ 'áa¹mo fúui¹ tsá² 'in taa²i do, joon Jesús ni'ngaa'¹³mo. 14 Mo ngɨ́ɨ²i joon gajii²in Jesús 'in tsañʉʉ'¹ do co' cwo'¹ fee'¹ do. Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Ni'láa²mo'o no, jo 'laa²¹²gɨ'ɨ sɨ no-o gacɨ'² jo¹gɨ 'e mo lɨ́ɨ¹u'u do.

15 Joon ganga'²mo 'in tsañ~~uu~~'¹ do ganijmaa'¹³a 'in tsá² seein²¹ Israel júu³ 'e Jesús do-o 'in nigaun'láa²i 'ii. 16 Joon ts~~u~~ 'wii'¹³ gaun'láa²i Jesús 'in tsá² do jm~~ii~~²¹² 'e 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá² 'e joon 'áai¹ gauntyíi²in 'in tsá² seein²¹ Israel do Jesús, 'iin²¹²in jnga'²mo 'ido. 17 Pe Jesús-g~~i~~ gas~~ii~~'²¹~~i~~ 'ido:

—Ñ~~u~~'³~~uu~~ gajmaa¹a to² ca jm~~ii~~²¹² no la joon jna jon jmóo³oo to².

18 'Wii'¹³ joon 'in tsá² seein²¹ Israel do 'áai¹g~~i~~ gali'iin²¹²in jngaa'¹³i 'ido. 'Iin²¹²in jngaa'¹³i 'ido ts~~u~~ jo gauntiin'¹³in 'e ley tya' jm~~ii~~²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá², joon mo gajin'²in 'e Dios jmii²¹i joon gajmee¹i 'ña'a coon²¹ r~~øø~~²¹mo coon'¹³ Dios Jmii²¹.

To² 'e 'oo¹o Jóon¹ Dios

19 Joon gajin'² Jesús:

—'E júu³ ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', jo lí² jmaa¹a 'in Jóon¹ Dios jiin'¹³ coon²¹ wa'a 'ña'a. Jmoo¹-o jiin'¹³ 'e nii²¹i jmoo¹o Jmii²¹ do. Jilaa'²¹ 'e jmoo¹o Jmii²¹ do jmoo¹-o jon 'in Jóon¹on do. 20 Joon Dios Jmii²¹ 'iin²¹²mo 'áai¹ Jóon¹on joong~~i~~ 'e'²o jilaa'²¹ 'e jmoo¹o, joon nog~~i~~ i'ee²¹g~~i~~ 'e fee'¹g~~i~~ 'áai¹ 'e itsa'goo²¹-'oo'. 21 La jmoo¹o Dios Jmii²¹ 'e jiin'¹ 'l~~ii~~²¹² joon cwo'¹o juncwii²¹ tya'a, la joon jon 'in Jóon¹on cwoo¹o juncwii²¹ tya' jiin'¹³ 'in 'iin²¹²in cwo'¹o. 22 Joon 'in Jmii²¹ do jo jmoo¹o 'ii'²¹ tya' jiin'¹³ jaain²¹ pe jiin'¹³ Jóon¹on do nicwo'¹o 'ii'²¹ 'e lí² jmáa¹a 'ii'²¹ tya' jileei'²¹. 23 'E coon'¹³ la joon ilitsáai¹-tsi tsá² la tsáai¹-tsi tsá² Dios Jmii²¹. Wana jo tsáai¹-tsi tsá² Jóon¹on Dios Jmii²¹ joon la joon jon jo tsáai¹-tsi tsá² Dios Jmii²¹ ts~~u~~ Dios Jmii²¹ gasii¹in Jóon¹on do.

24 'Ts~~u~~ júu³ ja'²mo 'e fuu²¹²uu 'naa': Jileei'²¹ 'in cón² cwáain¹ 'e fo'³oo lo joong~~i~~ ja'²mo l~~ii~~²i 'in gasii¹in jna taa'²¹ juncwii²¹ tya'a coon²¹ t~~øø~~²mo. Joon jo jmá¹a Dios 'ii'²¹ tya'a 'e tsáa¹a l~~i~~ 'l~~ii~~'³ ts~~u~~ jo júuin²g~~i~~, jiin'¹o coon²¹ t~~øø~~²mo. 25 Ts~~u~~ júu³ ja'²mo 'e fuu²¹²uu 'naa', nog~~i~~ ijó¹-o 'ii'²¹ joon jm~~ii~~²¹² no-o do, inú¹un 'l~~ii~~²¹² júu³ tya' Jóon¹on Dios joon jileei'²¹ 'in ganúu²un seen²¹mo coon²¹ t~~øø~~²mo. 26 Ts~~u~~ Dios Jmii²¹ cwo'¹o 'ña'a juncwii²¹ tya'a 'ña'a la joon jon Dios Jmii²¹ gacwo'¹o Jóon¹on 'ii'²¹ 'e lisá² juncwii²¹ tya'a 'ña'a. 27 Joon Dios Jmii²¹ gacwo'¹o Jóon¹on to² ijmáa¹a 'ido 'ii'²¹ tya' tsá² ts~~u~~ Ruu'²¹mo Tsá² 'ii. 28 Jo cwotya'goo²¹-'oo' coon'¹³ jilaa'²¹ 'elo —jin'²in Jesús— ts~~u~~ icwá² 'ii'²¹ mi nú¹un jileei'²¹ 'l~~ii~~²¹² júu³ tya'a 29 joon i'woo²¹i tsi 'aan¹ tya'a. Jileei'²¹ 'in nigajmaa¹a 'e ty~~u~~² ijiin'¹o joon iseen²¹mo coon²¹ t~~øø~~²mo; pe jileei'²¹ 'in gajmaa¹a 'e gó² ijiin'¹o 'e ilisá² 'ii'²¹ tya'a joon tsaliin² fu l~~i~~ 'l~~ii~~'³.

To² 'oo¹o Jesús

30 'Jna, jo li'¹ii jmáa³aa cwáain¹ tyiia 'ñii'a jiin'¹³x~~u~~ —jin'²in Jesús—. Jmáa³aa 'ii'²¹ jiin'¹³ la to² n~~uu~~'¹³oo, joon r~~øø~~²¹ 'ii'²¹ jmáa³aa. La joon jo jmáa³aa jiin'¹³ la 'iin²¹²na 'ñii'a 'ná¹-a jmáa³aa jiin'¹³ la 'iin²¹²in Ñ~~u~~'³~~uu~~, 'in gasii²¹in jna. 31 Jo lí² fo'³oo 'wii²¹² tyiia 'ñii'a ts~~u~~ jo tyiin². 32 Seen²¹mo jaain²¹g~~i~~ tsá² xeei'²¹ 'in faa'²¹a 'wii²¹² tyiia joon ñí³oo 'e jin'² 'ido 'e tyíin¹³mo joon. 33 Joon 'naa' gasii²¹naa' 'in ganiunng~~ii~~¹~~i~~ Wó³ do cwáain¹ tyiia joon 'e júu³ gafaa'²¹a 'ido 'e ja'²mo joon. 34 Jo 'ná¹ 'ii'¹³na júu³ 'e faa'²¹a jaain²¹ tsá² cwáain¹ tyiia. Jiin'¹³ fo'³oo la joon 'e ilí² tiin'¹³naa' 'wii'¹³ 'e júu³ tya¹a Wó³ cwáain¹ tyiia. 35 Wó³ do l~~ii~~¹i lawa coon²¹ j~~i~~² 'e coo²¹ joong~~i~~ jná² joo'²¹. Joon 'naa'g~~ii~~' galijl~~øø~~'³moo' coon²¹ sii'¹³x~~u~~ coon'¹³ 'e j~~i~~² do. 36 Pe jilaa'²¹ 'e jmóo³oo 'e ty~~u~~²g~~i~~ 'e joon lag~~i~~ 'e júu³ tya¹a Wó³. Joon jilaa'²¹ 'e jmóo³oo 'e joon gajin'²in Ñ~~u~~'¹~~u~~' 'e jmáa³aa. Jilaa'²¹ 'elo 'e

ja'²mo 'e gasii¹in Ñʉ'¹ʉ' jna. 37 La joon jon 'in Ñʉ'¹ʉ' 'in gasii¹in jna faa'²¹o 'wii²¹² tyiia xʉfiin'¹³ jo mo ganʉʉ²ʉʉn' júu³ tya'a, jon'gɨ mo gañíi² 'naa'. 38 Joon 'e júu³ tya'a jo mo ga'í² tsi alma tyii' tsʉ jo jo'¹ lɨ́ɨ²naa' Ñʉ'¹ʉ' do 'in gasii¹in jna. 39 'E la joon 'naa' untsáa¹³oo' 'e Jí² tya' Dios coon'²¹ ce tún² 'áai¹ tsʉ 'ɨ¹-'oo' jee²¹² joon ityii²aa' juncwii²¹ tyii' itaa'²¹ coon²¹ tøø²mo pe la jee²¹² joon gatí² unní²ii' lɨ faa'²¹a cwáain¹ tyiia. 40 Joon 'naa' jo 'iin²¹²naa' 'wa' iliin²naa' jna i'ii'¹³naa' 'e juncwii²¹ do.

41 'Jna røø²¹ náa¹ tyiia wana tsáai¹-tsi tsá² jna owa jo tsáai¹-tsi tsá² jna 'ee. 42 Pe jna, cwii¹moo 'naa', joon ñí³oo 'e jo 'iin²¹²naa' Dios Jmii²¹. 43 Jna nigoo²¹²oo cwáain¹ tya' Ñʉ'³ʉʉ pe 'naa' jo ga'ii'¹³naa' jna. Pe wa'a cwée¹i jaain²¹ 'in xeei'²¹ 'in jó¹o cwáain¹ tya'a 'ña'a joon 'ii'¹³moo' 'i. 44 ¿Xiiala jo'¹ iliin¹ 'naa' jiin'¹³ la 'e tsáai¹-'oo' yaanaa' la jaain²¹ la jaan²¹naa'? Joon jo cón² 'naa' cwáain¹ wa'a jløø'³mo Dios cwáain¹ tyi'naa'. 45 Jo jmáa³aa tsaa² tyii' tyani Ñʉ'³ʉʉ. Moisés, 'in jo cu'²-'oo' coon'¹³, 'ii 'in cwo'¹ 'naa' tsaa². 46 Wana jai'² lɨ́ɨ²naa' 'e gajin'² Moisés, la joon jon jo'¹o ilíin²naa'²¹ jna tsʉ jí² gajmaa¹a Moisés do faa'²¹ a cwáain¹ tyiajna. 47 Pe wa jo jo'¹ lɨ́ɨ²naa' 'e jí² gajmaa¹a Moisés, ¿xiiagɨ la jo'¹ ilíin²naa' júu³ 'e fuu²¹²uu 'naa'?

6

Cwo'¹o Jesús 'ñá² mil tsá² 'e dø'¹ø

1 Mo gangɨɨ¹i 'elo gangóo¹o Jesús fu lɨ 'ngoo'¹³ tyíia¹ sii²¹ Galilea, sii²¹ jon Tiberias. 2 Joon 'áai¹ fúui¹ tsá² ngalíin²in cɨɨin²¹gɨ tsʉ goon'¹³ niní² jilaa'²¹ milagro joongɨ niun'láa²i tsá² 'in tsaa'¹³. 3 Joon nigasóo²o Jesús coon²¹ moo'²¹ joon do-o gacwó² coon'¹³ tsá² 'in ngɨ¹ coon'¹³on. 4 Joon tɨ lɨ tɨ́² jmɨɨ²¹² pascua tya' tsá² Israel. 5 Joon mo gajøø² Jesús joon ganí² tsá² fúui¹ 'in jalíin² caluu joon gasɨɨ'²¹ɨ Lii²¹²:

—¿Xiia 'e tsalaa²¹²a' 'e dø'¹ 'in tsá² fúui¹ no?

6 Jesús gasɨɨ'²¹ɨ Lii²¹² do la joon tsʉ 'iin²¹²in litsáai¹-tsi 'ee ijin'² Lii²¹², tsʉ 'ña'a Jesús niñii¹o xiiala ijmáa¹a. 7 Joon gajin'² Lii²¹²:

—Jo leen²¹in cuu² jiin'¹³ 'e 'lee'¹³i tsá² tya' jɨ́² jñéi¹ sɨɨ'²¹ wa 'e lɨ 'laa²¹²a' 'iñi'¹ dø'¹ 'in tsá² no fiin'¹³ jmai'²xʉ-ʉ 'e tɨi²xʉ la jaain²¹ tsá².

8 Joon jaain³¹ 'in ngɨ¹ coon'¹³on do, 'in sii²¹i Dɨ́ɨ³, ruu'²¹i Simón Pedro, gajin'²in:

9 —Lo-o siin'¹³ jaain²¹ xuui²¹² 'in san'² 'ñá² iñi'¹ joon gái¹gɨ joo'²¹ taai² jmɨɨ²¹. Pe jo lɨ tsanúʉ²ʉn 'elo tya' 'in tsá² fúui¹ lo.

10 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² ngɨɨ¹ɨ coon'¹³:

—Síi¹³ii' 'in tsá² no cwocwaa²¹a.

Joon 'áai¹ sá² ñii²¹ do joon gacwó²o 'in 'ñá² mil tsá². 11 Joon ga'ii'²¹i Jesús 'e 'iñi'¹ do. Gacwo'¹o 'maai'¹³ Dios joon mo ngayuui'¹² joon gacwo'¹o 'in coon'¹³on do. Joon 'in tsá² do gajmaa¹a jmai'²xʉ cwo'¹o 'in tsá² fúui¹ 'in née¹i do. Joon la joon jon gajmaa¹a jmai'²xʉ 'in joo'²¹ taa²i jmɨɨ²¹ do. Cwo'¹o jiin'¹³ la 'iin²¹²in do. 12 Joon mo garǿ¹i tu'² 'ido joon gajin'²in Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in ngɨɨ¹ɨ coon'¹³on:

—Ngɨ́ɨ¹³ɨɨ' jee²¹² tsá² no, tyiin²aan' jilaa'²¹ 'e gasá¹i joon jo tsa'ɨ́ɨ¹ jiin'¹³xʉ.

13 Joon gacoon²¹o, joon 'e 'no'² 'e gasá¹i tya' 'e 'ñá² 'iñi'¹ do garǿ¹mo dyatún² mɨɨ'tó³. 14 Joon mo ganí² 'in tsá² do 'e milagro do 'e gajmaa¹a Jesús, joon gajin'²in:

—'In tsañʉʉ'¹ no 'e la ja'²mo 'in 'ná¹ ijó¹o ni cwoo'¹³ juncwii²¹ cwo¹o júu³ tyʉ²tya' Dios.

15 Pe joon galili'3i Jesús 'e 'iin212in 'in tsá2 do 'e tøø1ø 'ido tyitsaa21mo wa iliin1in 'ido róøi13 tya'o, joon gajeen'21mo Jesús 'ña'o túⁿ1 jee212 moo'21.

Ngɨɨ1ɨ Jesús ni jmɨɨ21

16 Joon mo canɨɨɨ21 'in tsá2 'in ngɨ1 coon'13 Jesús gajgá1mo fu lɨ náa1 tyíia1 do. 17 Joon gangatáa1i tsi coon21 barco joon gata'2mo fu1 itáan1in lɨ 'ngoo'13 tyíia1 do lɨ sii21 Capernaum. Joon 'aa21 mo niniuu21mogɨ joon jo mo tyee'13mogɨ Jesús. 18 Joon garóon2on coon21 tyí2 tá2 'áai1 joon gajnáa1a jmɨɨ21 tsaa' barco. 19 Joon mo ningó1o jiin'13 'ñá2 sɨ jnúu2 kilómetro ni jmɨɨ21 joon ganíi2mo Jesús 'e nijó1-o jatyéen1in tyan' lɨ ngó1on barco. Joon gafoo'13mo. 20 Pe Jesús gajin'2in sɨɨ'21ɨ 'ido:

—Jna-a lo. Jo jmoo1oo' 'goo'21oo'.

21 Joon jløø'3mo 'in tsá2 do ga'ii'21mo Jesús tsi barco do. Joon la 'ɨɨ212 do-o tyalíin2mo 'wó2 tyɨɨɨn21 lɨ 'ná2 lɨ nitsalíin2 do.

'Naa'2i tsá2 Jesús

22 Mo gajná2 joon 'in tsá2 ga-jan1an lɨ' la 'ngoo'13 tyíia1 do galili'2i 'e 'in tsá2 ngɨ1ɨ coon'13on do-o gacón2 'e barco do tsɨ jiin'13 do-o 'e barco 'e sá2. Joon gañii1i 'e jo gangó1on Jesús coon'13 'ido. 23 La 'ɨɨ212 joon gatyalí2 barcos xiia'21 taa2i tsá2 'in jalíin2 coon21 fuu21 sii21 Tiberias tyan'an lɨ gacwo'1 Jesús 'maai'13 Dios cwáain1 tya' 'iñi'1 gagøø'21ø 'in tsá2 do. 24 Joon mo galili'3 'in tsá2 do 'e jo taan1in Jesús jon'gɨ tsá2 tya'a taan212in joon gangataa2mo tsi barco do joon gangalíin2mo jon fuu21 lɨ sii21 Capernaum ganga'nee'13i Jesús.

Lawa 'í2 'e gø'3 tsá2 cwo1o waa'21 pí2 tya' tsá2 la joon jon Jesús cwoo1o fu juncwii21 tya' tsá2 'e taa'21 coon21 tøø2mo

25 Joon mo gatyalíin2 lɨ 'ngoo'13 tyíia1 do joon gatsee'21i Jesús joon gaunngɨɨ1ɨ:

—Tɨfo'2 tyii'i, ¿lɨɨgɨ gacwe2o'o lo?

26 Pe Jesús-gɨ gajin'2in:

—'E ja'2mo fuu212uu 'naa', 'naa'21naa' jna tsɨ gatyee'21oo' ce ró1i tuu1uu' jon'gɨ wa 'wii'13 'øøi'21-'oo' 'e li2 milagro gajmáa3aa do. 27 Jo jmaa2aa' to2 wa 'ná1 'e jnaa1aa' 'e cøø2øø' 'e tyá2 jmoono pe jmaa2aa' to2 tya' 'e jnaa1aa' juncwii21 tyii' 'e taa'21 coon21 tøø2mo. Joon jna-a, Ruu'21na Tsá2 cwó3oo 'e juncwii21 do tsɨ coon'13 'e li2 milagro 'e jmóo3oo do jmaa1a Dios Jmii21 júu3 'e jmoo3oo to2 'e tyɨ'2ɨ.

28 Joon gaunngɨɨ1ɨ 'in tsá2 do:

—Wa'a jmó2o'o to2 tya' Dios, ¿'eegɨ 'ná2 jmaa21a'a?

29 Joon gañii1i Jesús:

—'E 'ná1 jmaa2aa' to2 tya' Dios 'e jo'1o liin1naa 'in gasii1in Dios Jmii21.

30 'I-gɨ gaunngɨɨ1ɨ:

—¿'Ee li2 cwee1i 'e jmaa2'a jøø21ø'ø tsɨ joon jo'1 lii1na'a 'nɨ? ¿'Ee 'e jmaa2'a? 31 'Lɨɨ212 tsacøøi'13 tyi' 'in ningɨɨ2 gagøø'21ø 'e sii21 maná coon21 cwoo'13 lɨ tyɨɨɨn21. Jiin'13 la jin'2 ni jí2 tya' Dios: “Dios gacwo'1o 'in tsá2 do 'iñi'1 jó1o fu ñɨ'fú2.”

32 Joon gañii1i Jesús:

—'E la ja'2mo fuu212uu 'naa': Jon' Moisés 'in gacwo'1 'naa' 'e 'iñi'1 jó1o fu ñɨ'fú2, pe Ñɨ'3oo 'in gacwo'1 'naa' 'e 'iñi'1 la jai'2 'e jó1o fu ñɨ'fú2. 33 Tsɨ 'e 'iñi'1 'e cwo1 Dios Jmii21 'e gajgó1 fu ñɨ'fú2 joon, 'e 'iñui'1 do-o 'e cwo1 fu juncwii21 tya' tsá2.

34 Joon 'in tsá2 do gajin'2in sɨɨ'21ɨ Jesús:

—Tsañɨɨɨ'1, cwoo'13 jna'a coon21 tøø2mo 'e 'iñi'1 no.

35 Joon Jesús-gɨ gajin'2in:

—Jna-a 'e 'iñi'1 no 'e cwo1 juncwii21 tya' tsá2. Joon jileei'21 'in uncaan21in coon'13 jna jo jmɨɨ212

'yá² un'áa¹i joongɨ 'in jo'¹ lɨ́ɨ²i jna jo jmɨɨ²¹² 'yá² unjmúu¹i. 36 Pe jiin'¹³ la 'e nifuu²¹²uu 'naa', jo jo'¹ lɨ́ɨ²naa' jna xʉfiin'¹³ wa niñii¹ii'. 37 Jileei'²¹ 'in gacweei'¹² 'Ñʉ'³ʉʉ jna inuncaan²¹in coon'¹³ jna joon jileei'²¹ in uncaan²¹in coon'¹³ jna jo 'woo²na fu caluu. 38 Tsʉ jo gó²oo ni cwoo'¹³ juncwii²¹ wa'a 'e tyʉ'³ʉʉ to² 'ñii'a, gagó³oo ni cwoo'¹³ juncwii²¹ 'e jmáa³aa jilaa'²¹ 'e 'iin²¹²in 'in gasii¹in jna. 39 Joon 'e 'iin²¹²in Ñʉ'³ʉʉ 'in gasii¹in jna 'e jo tsa'ɨ́ɨ¹i jiin'¹³ jaain²¹ 'in nigacwoo'¹³i jna. Iin²¹²in 'e jmáa³aa jiin'¹in 'in tsá² do mi tɨ jmɨɨ²¹² lɨ gatséi¹. 40 Jiin'¹³ 'e 'iin²¹²in 'in gasii¹in jna 'e jileei'²¹ 'in jøø²i jna, Jóon¹on Dios jna, joongɨ jo'¹o lɨ́ɨ²i jna, itaa'²¹a juncwii²¹ tya'a coon²¹ tøø²mo. Joongɨ jna-a jmáa³aa ijiin'¹o mi tɨ jmɨɨ²¹² lɨ gatséi¹.

41 Joon coon'¹³ 'e júu³ tya' Jesús lo ga'láa² 'in tsá² Israel do 'wii'²¹² gasɨɨ²i cwáain¹ tya' Jesús 'e 'wii²¹² gajin'²in: “Jna-a 'e 'iñi'¹ 'e gajó² ñʉ'fú².” 42 Joon gajin'²in 'in tsá² do:

—Ino-o Jesús jóon¹on José. Cwii¹mo' jmii²¹i joongɨ cwii¹mo' sáa³a. ¿Xiiala lɨ 'e jin'²in 'e gajgáa¹i ñʉ'fú²?

43 Joon Jesús gasɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Jo sɨ́ɨ¹³naa' jee²¹² yaanaa' cwáain¹ tyiajna. 44 Jiin'¹³ jaain²¹ jo 'iin uncaan²¹in coon'¹³ jna wa jo 'iin cwoo'¹³i Ñʉ'¹ʉ' jna. Joon jna-a jmáa³aa ijiin'¹in mi tɨ jmɨɨ²¹² lɨ gatséi¹. 45 Jee²¹² jí² tya'a 'e gajmaa¹a 'in tsá² cwo¹o júu³ tyú² tya' Dios calɨɨ 'e 'e jin'¹: “Dios i'e'²e jileei'²¹ tsá².” La joon jileei'²¹ 'in nuu¹u júu³ tya' Ñʉ'¹ʉ' joon galicwii¹mo, joon 'ii 'in tsá² in uncaan²¹in coon'¹³ jna².

46 ’Jiin'¹³ jaain²¹ tsá² 'in taan²¹²in ni cwoo'¹³ juncwii²¹ jo mo ganii¹in Dios Jmii²¹. Pe seein²¹ jaan²¹mo 'in gajó² fu ñʉ'fú² jiin'¹³ 'ii niganii¹in Dios Jmii²¹. 47 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa'; 'in jai'² lɨ́ɨ²i jna 'oo¹o juncwii²¹ tya'a 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo. 48 Jna-a 'e 'iñi'¹ 'e cwo¹o fu juncwii²¹ tya' tsá² 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo. 49 'In 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyii' 'ii 'in gagøø'²¹ø 'e sii²¹ maná fu cwoo'¹³ tyʉʉn²¹ do joon jo gasɨ'neei'¹³ gajún¹mo. 50 Pe jna fo'³oo cwáain¹ tya' 'e 'iñi'¹ 'e gajó² fu ñʉ'fú², joon jileei'²¹ 'in gagøø'²¹ø 'e 'iñi'¹ do jo júun²in. 51 Joon jna-a 'e 'iñi'¹ do 'e cwo¹o juncwii²¹ tya' tsá² 'e gajó² fu ñʉ'fú². Joon jileei'²¹ 'in gø'²ø 'e 'iñi'¹ lo taa'²¹a juncwii²¹ tya'a coon²¹ tøø²mo. Joon 'e 'iñi'¹ icwóo³oo lo, 'ñii'a lo. Icwóo³oo 'wii²¹² tya' jileei'²¹ 'in taan²¹²in ni cwoo'¹³ fu juncwii²¹ 'e lí² sá² juncwii²¹ tya'a —jin'² Jesús.

52 Joon ga'láa² 'in tsá² Israel 'wii²¹² jo cwo'¹o júu³ ruu'²¹i, jin'²in:

—¿Xiiala icwo¹i 'ña'a ityee'³ jna' 'ii?

53 Joon gajin'²in Jesús:

—'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', wa'a jo cøø¹³øø' 'naa' 'iñi'¹ ngú¹ Ruu'²¹i Tsá², joongɨ wa'a jo 'úu¹³uu' jmɨ¹ 'øø²i jo sá² juncwii²¹ tyii'. 54 Pe jileei'²¹ 'in gø'² 'iñi'¹ ngúu³uu joongɨ 'in 'uun'²¹un jmɨ¹ 'øø²na taa'²¹ juncwii²¹ tya'a coon²¹ tøø²mo. Joon jna-a jmáa³aa ijiin'¹in mi tɨ jmɨɨ²¹² lɨ gatséi¹. 55 Tsʉ ngú¹ taan²na joongɨ coon'¹³ jmɨ¹ 'øø²na 'e la ja'²mo cwo¹o 'waa'²¹ pí² tya' tsá². 56 Joon jileei'²¹ 'in gø'² ngú¹ taan²na joongɨ 'uun'²¹un jmɨ¹ 'øø²na incaan²¹in coon'¹³ jna, joongɨ jna coon'¹³ 'ii. 57 Joon Ñʉ'¹ʉ', 'in gasii²¹in jna sá²-a juncwii²¹ tya'a, joon 'ii-o cwo'¹o jna juncwii²¹ tyiia. La joon jon jna jileei'²¹ 'in 'ii'²¹ 'waa'²¹ pí² tyiia cwo'²oo juncwii²¹ tya'a joon. 58 Fo'³oo cwáain¹ tya' 'e 'iñi'¹ 'e gajó² fu ñʉ'fú². Joon 'e 'iñi'¹ no jo lɨ la lɨ 'e sii²¹ maná 'e gagøø'²¹ 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyii' 'in ningɨ́ɨ²i, gagøø'²¹o 'e maná do pe jo gasɨ'neei'¹² jún¹mo.

Pe 'in gø'² 'e 'iñi'¹ 'e fuu²¹²uu 'naa' lo itaa'²¹ fu juncwii²¹ tya'a coon²¹ tøø²mo 'i —jin'² Jesús.

59 Jesús ga'ee¹e 'e júu³ lo 'e la caan²¹in tsá² inɯɯ cwo'¹ sinagoga 'e si'² coon²¹ fuu²¹ lɨ sii²¹ Capernaum.

Júu³ tya' 'e seein²¹ tsá² coon²¹ tøø²ɨ

60 Joon mo ganúu²un tsá² 'e júu³ lo joon fúu¹mo 'áai¹ 'in ngɨ¹ coon'¹³ Jesús jin'²in:

—'Wúu¹mo 'áai¹ i'ii'²¹ tsá² 'e júu³ lo. ¿'Iin in unjíi² 'e júu³ lo?

61 Joon galili'³ Jesús 'e júu³ sɨ́ɨ¹i 'in tsá² do joon gaunngɨɨ¹ɨ sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—¿Tɨ jo tɨ́²-'oo' 'e júu³ tyiia lo? 62 ¿'Ee i'ɨ¹-'oo' wa'a ñii¹ii' 'in Ruu'²¹i Tsá² sóo²o fu ñɯ'fú² lɨ mo tyíin¹in la jéei¹? 63 'E cuerpo tya' tsá² jo to² 'íi³in 'e joon, jiin'¹³ espíritu tya' tsá² 'e taa'²¹ juncwii²¹ tya' coon²¹ tøø²mo. Joon 'in Espíritu Tyɨ́² tya' Dios cwo'¹o juncwii²¹ tya' espíritu tya' tsá². Joon 'e júu³ fuu²¹²uu 'naa' lo cwáain¹ tya' 'e espíritu do. Joon coon'¹³ 'e júu³ fo'³oo lo lí²-i cwo¹o juncwii²¹ tya' tsá² 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo. 64 Pe seen²¹mo jee²¹² 'naa' 'in jo jo'¹ lɨ́ɨ²i —jin'² Jesús.

Tsɯ ñii¹i Jesús ca la mo 'wiin²¹² 'iin 'in jo jo'¹ lɨ́ɨ²i 'ii joongɨ ñii¹o 'iin 'in 'nɨɨ¹i 'ii. 65 Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² do:

—'Wii'¹³ joon nifuu²¹²uu 'naa' 'e jiin'¹³ jaain²¹ jo lii'¹ uncaa²¹in coon'¹³ jna wa'a jo 'in mo cwóo¹i Ñɯ'¹ɯ' jna.

66 Mo ngɨ́ɨ²i gajin'² Jesús 'e júu³ lo, fúu¹mo 'in tsá² 'in la mo ta ngɨ¹ɨ coon'¹³on gatíuu²mo 'ii, joon jo ngɨ¹gɨ 'ido coon'¹³on. 67 Joon gaunngɨɨ¹ɨ Jesús sɨɨ'²¹ɨ la jɨ dyatuuin¹ tsá² tya'a do:

—¿Tɨ 'iin²¹²naa' cwoliin¹naa' jon?

68 Pe joon gajin'² Simón Pedro:

—Ña'ñɯ'¹ɯ', ¿'iin coon'¹³ tsaa²¹a'a? Jiin'¹³ júu³ tyi'i no 'e cwo¹ juncwii²¹ tya' tsá² 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo. 69 Joon jna'a jo'¹o nilɨ́³na'a 'nɯ joon ne²oo'o 'e 'nɯ-ɯ Cristo, Jóon¹on Dios Jmii²¹ 'in seein²¹ coon²¹ tøø²mo.

70 Joon Jesús gajin'²in:

—Xɯfiin'¹³ 'ñiia'oo nigatyi'²moo 'naa' jɨ dyatuuin¹ 'naa' pe jaain²¹ 'naa' lɨ́ɨ¹i 'in 'lɨɨ'³mo.

71 Faa'²¹a Jesús cwáain¹ tya' 'in sii²¹ Judas Iscariote, jóon¹on Simón, tsɯ 'ii in'nɨ́¹i Jesús cɨɨin²¹gɨ. Ijmáa¹a la joon xɯfiin'¹³ lɨ́ɨ¹i tsá² tya' Jesús jee²¹² 'in dyatuuin¹ do.

7

Ruu'²¹i Jesús jo jai'² lɨ́ɨ²i

1 Mo ngayuui'¹³ gajin'² Jesús 'e júu³ lo joon gangɨɨ¹ɨ la caain²¹ Galilea. Jo 'iin²¹²in ján² coon²¹ lɨ sii²¹ Judea tsɯ 'in tyɯ'² to² tsá² Israel 'iin²¹²in jnga'²mo 'ido. 2 Joon tsɯ 'wii'¹³ tɨ lɨ tɨ jmɨɨ²¹² tya' tsá² Israel 'e sii²¹ 'e jmɨɨ²¹² jon¹ tsá² tsi 'nɯ́¹ nuu²¹, 3 'in ruu'²¹i Jesús gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Jo jon'³'on lo, cwoo'¹'i fu Judea 'e coon'¹³ la joon 'in ngɨ́¹ɨ coon'¹³ 'nɯ 'in taan²¹²in lijøø²ø jilaa'²¹ 'e jmoo²'o. 4 Joon wana 'iin²¹²un 'e li cwii¹in tsá² 'nɯ jo jmaa²'a milagro tyi'i lɨ 'uuin²¹. Jmaa²'a lɨ jøø²ø jileei'²¹ tsá² wana ijmaa²'a milagro.

5 Jin'² ruu'²¹i la joon tsɯ jo jo'¹ lɨ́ɨ²i ruu'²¹i 'ii. 6 Joon gajin'² Jesús sɨɨ²¹ɨ 'ido:

—Jo mo tɨ 'ii'²¹ tyiia, pe tyi'naa' jmoo²¹ joon²¹ coon²¹ hora 'e tyɯ́²-ɯ. 7 'In tsá² taan²¹²in juncwii²¹ jo 'ee'¹i 'naa' pe 'ee'¹mo jna tsɯ jna-a jmóo³oo júu³ røø²¹ 'e jilaa'²¹ 'e jmoo¹o jmai'² 'e gó². 8 Cwolíin²naa' fu lɨ tɨ jmɨɨ²¹² tsɯ jna jo ní³ii tsɯ jo mo gatséi¹ cwáain¹ tya' 'ii'²¹ tyiia.

9 Joon mo ngayuui'¹³ gajin'²in 'elo, gajan¹o coon²¹ lɨ sii²¹ Galilea.

Jesús 'e'²e tsá² lɨ tɨ jmɨɨ²¹² 'e sii²¹i jmɨɨ²¹² 'e jon¹on tsá² tsi 'nɯ́¹ nuu²¹

10 Pe mo ngayuui'13 gangalíin2in ruu'21i Jesús, Jesús gangó1o ciin21mo fu li ti jmii212 do. 'Uun21mo tyíi1a, jo gangii1i jee212 tsá2. 11 Joon 'in tsá2 Israel do 'áa1mo 'naa'1i 'ido 'ii jee212 li ti jmii212. Jin'2in:

—¿Xiiafu tyee'1i 'in tsañuu'1 no?

12 Joon jee212 'in tsá2 taan212in li ti jmii212 do 'áa1mo sii1i cwáain1 tya' Jesús do. 'Inlíii13 jin'2in: “Jaain21 tsañuu'1 'in tyú1mo 'ino.” Pe 'inlíii13gi jin'2: “Jon'1 'in tyúi1 no, tsu 'in coon'21on tsá2 tóo2 'ino.”

13 Pe jiin'13 jaain21 jo faa'21a jná2 nii2in 'wii212 tya' 'ido, tsu 'wii'13 gøø'21mo 'in tyu'2 to2 tsá2 Israel do.

14 Joon jmii212 do ningó1o coon21 tsa'1 mo ga'í2 Jesús inuu cwo'1 fee'1 si'2 do, joon ga'láa2 'wii212 'e'2e tsá2 júu3 tyú2. 15 Joon 'áai1 ninga'goo21-tsi 'in tsá2 tyu'2 to2 Israel do joon gajin'2in:

—¿Xiiala li 'e galitii21i 'in tsañuu'1 no jilaa'21 'e jin'2in no, tsu jo mo gauntsáa1a?

16 Joon Jesús-gi gañii1i:

—Jilaa'21 'e 'ée3ee lo jon' 'e tyiia lo tsu 'e tya' 'in gasii1in jna. 17 Joon wa 'iin212in jaain21 tsá2 jmáa1a la to2 tyu'2 Dios Jmii21, joon iliñii1i 'e 'ée3ee lo júu3 tya' Dios si 'e fo'3oo la 'øøi'21-tsii 'ñii'a 'ee. 18 'In faa'21a ji-laa'21 'e 'øøi'21-tsi yaai 'e la joon wa' 'e un'goo21o tsá2 'ii-o. Pe 'in faa'21a 'wii212 tya' 'inxeei'21 'e un'goo21o tsá2 'in gasii1in 'ii-o infaa'21a 'e la ja'2mo jo júu3 tajuu21 lí2.

19 ’Moisés gacwo'1 'naa' 'e ley do, ¿ja jo'? Pe jiin'13 jaain21 'naa' jo gauntiin'13naa' 'e ley do. ¿'Ee li' 'iin212naa' jngaa'13naa' jna?

20 Joon 'in tsá2 taan212in do gañii1i:

—'In 'lii'3mo 'yuui2 alma tyi'i. ¿'Iin 'iin212in jngai'2 'nu?

21 Joon gajin'2 Jesús:

—Gajmáa3aa coon21 milagro jmii212 'e 'ii'21 'woo'21 tsá2 'e joon ni'goo21-'oo' jilee'21naa'. 22 Moisés do gacwo'1o 'naa' 'e tii2 'e nisii'21 jee212 'naa' 'e sii21 circuncisión (pe jon' 'ña'a Moisés gasi'21i tii2, 'lii212 tsacøøi'13 tya'a 'in ningíi2mo gasii'21 'e tii2 do). Tsu 'wii'13 joon jmoo2 'naa' 'e tiisi'2 no mo jmii212 'ii'21 'woo'21 tsá2. 23 Joon 'naa' 'e untiin'13naa' 'e ley tya' Moisés jmoo2oo' li2 xuui212 tsañuu'1 'e sii21 circuncisión xufiin'13 jmii212 'e 'ii'21 'woo'21 tsá2. Wa 'naa' jmoo2oo' la joon jmii212 'ii'21 'woo'21 tsá2, ¿'e li' jmoo2oo' 'nii'21-'oo' tyiia 'wii'13 gaun'láa2na jaain21 tsañuu'1 jmoowúu1 'e tyaan1an jmii212 'ii'21 'woo'21 tsá2? 24 Jo cwojmaa2aa' 'ii'21 jiin'13 la 'øøi'21-'oo' yaanaa'. Mo jmoo2oo' 'ii'21, cwojmaa2aa' coon21 tsáa1.

Jesús faa'21a xiiafu nijaa'13i

25 Joon 'inlíii13 'in taan212in Jerusalén do ga'láa2 'wii212 unngii1i, jin'2in:

—¿Ti jon' 'ino 'in 'naa'1i 'ido 'e jn-gaa'13i? 26 No siin'13in faa'21a jee212 tsá2 jná2 nii2mo joon jiin'13 jaain21 jo 'in sii'21 'ii. Xufoo'3 lii2i tsaa'to2 'e 'ino-o Cristo 'in gasii1in Dios Jmii21. 27 Pe jna' ne2o' xiiafu li gajó2 'in tsañuu'1 no pe mi jó1 Cristo jiin'13 jaain21 jo 'in ñi1i xiiafu li jó1o, —jin'2 'in tsá2 do.

28 Joon mo ganúu2un Jesús 'elo li siin'13in 'e'2e tsá2 júu3 tyú2 inuu cwo'1 fee'1 do, joon gafaa'21a tá2, jin'2in:

—¿Ti jo'1 'e cwii1mo 'naa' jna? ¿Ti jo'1 ñí2oo' xiia'fu li gó3oo? Jo mo gó3oo 'wii212 tyiia 'ñii'a. Pe gó3oo to2 tyu'2 jaain21 'in ja'2mo seein21, 'in jo cwii1naa'. 29 Pe jna, cwii1moo tsu gó3oo fu li tyíin1in joongi 'ii-o sii1in jna —jin'2 Jesús.

30 Joon 'iin212in 'in tsá2 do saan'1mo 'ii tsajée1i fu 'nuñí3. Pe jiin'13 jaain21 jo gason'1 tya'a tsu

jo mo gatí[2] 'ii'[21] tya'a. 31 Pe fúu[1]mo 'áai[1] 'in jo'[1]o galíi[2] 'ii. Joon gafaa'[21]a 'ido jin'[2]in:

—'Láai[2] milagro jmaa[1]a 'in tsañuu'[1] no. ¿Tɨ 'ná[1] jmá[1]a Cristo mi jó[1]o 'láai[2]gɨ milagro lagɨ 'in tsañuu'[1] no? Jo 'ná[1] líi[2]na'a. Líi[2]na'a 'e Cristo 'ino.

Coon[21] poo[212] tsá[2] sii[21] fariseo sii[1]in 'ii'[13] moyóo[13] 'in taa[2]-i cwo'[1] fee'[1] do tsaseen'[13]in Jesús

32 Joon mo ganúu[2]un 'in tsá[2] coon[21] poo[212] sii[21]i fariseo 'e faa'[21]a tsá[2] cwáain[1] tya' Jesús gasɨɨ[1]i røø[21] coon'[13] 'in tyu'[2] to[2] untsá[2] do 'e sii[1]in 'ii'[13] moyóo[13] 'in taa[2]i cwo'[1] fee'[1] do tsaseen'[13]in Jesús. 33 Joon gajin'[2]in Jesús:

—Taain[212]taa coon'[13] 'naa' coon[21] ca tá[2] joon mi yuui'[13] joon nii'[13]moo túun[1] fu lɨ tyíin[1]in 'in gasii[1]in jna. 34 Joon 'naa' i'naa'[13]moo' jna pe jo tyee'[1]naa' jna tsu jo li tyalíin[2]naa' fu lɨ nii'[13]na.

35 Joon gacáin[1] unngɨɨ[1]ɨ ruu'[21]i 'in tyu'[2] to[2] tsá[2] Israel do, jin'[2]in:

—¿Xiiafu lɨ tsei'[2] 'ino 'e jo tyee'[1]na'? Wa jo tsáa[1]a 'ino fu lɨ taan[212]in tsá[2] Israel jee[212] tsá[2] faa'[21]a jmíi[1] griego, joon i'e'[2]e 'in tsá[2] faa'[21]a jmíi[1] griego júu[3] tya'a. 36 ¿'Ee 'øøi'[21]-tsi 'e gasɨɨ'[21]ɨ jna' 'e 'nee'[13]na' joon jo tyee'[1]na' tsu jo li tsaa[21]a' xiiafu lɨ tsáa[1]a?

Júu[3] tyú[2] tya' 'e juncwii[21] icwo[1]o Espíritu Tyu

37 'E jmɨɨ[212] tyiin[2]gɨ la jee[212] jilaa'[21] 'e lɨ gatséi[1] 'e jmɨɨ[212], joon jmɨɨ[212] joon garoon[1]on Jesús gafaa'[21]a tá[2], jin'[2]in:

—Wana 'in 'ɨ[1]-tsi 'e lɨcwii[1]in Dios Jmii[21] lawa jaain[21] tsá[2] 'in unj-muu[2]i 'áai[1] 'ɨ[1]-tsi 'e tyee'[13]i lɨ sá[2] jmɨɨ[21] 'ná[1] 'e jai'[2] líi[2]i jna. Joon lawa tsá[2] 'in ga'un'[2]un jmɨɨ[21] tyú[2]-u 'íi[1]-tsi la joon jon 'in jai'[2] líi[2]i jna tyú[2] i'íi[1]-tsi 'e lɨcwii[1]in Dios. 38 Tsu tya' jileei'[21] 'in jai'[2] líi[2]i jna ilí[2] tya'a la lí[1] 'e jin'[2] ni jí[2] taa'[13] júu[3] tyú[2] tya' Dios 'e jin'[2]: "Alma tya' 'in jai'[2] líi[2]i ilí[2] lawa coon[21] jmɨɨ[21] fee'[1] 'e nii'[13] coon[21] tøø[2]mo. Joon la cwaa[1]a tɨ' jmɨɨ[21] do 'e cwaan[21]mo jilaa'[21] nuu[21] la joon jon 'e jmɨɨ[21] nii'[13] alma tya' tsá[2] icwo[1]o juncwii[21] tya' tsá[2] 'e taa'[21] coon[21] tøø[2]mo."

39 Coon'[13] 'e la joon 'øøi'[21]-tsi 'e faa'[21] Jesús 'e i'ii'[21]i 'in tsá[2] jai'[2] líi[2]i 'ii 'in Espíritu Tyú[2] tya' Dios. Tsu 'in Espíritu Tyú[2] do jo mo ga'í[1]i alma tya' 'in jai'[2] líi[2]i 'ii tsu jo mo júin[1] Jesús wa' 'e 'ii'[21]i 'e 'ya'[2]gɨ tya'a 'e cwo'[1]o Dios Jmii[21] 'ii.

Jileei'[21] tsá[2] jmai'[2] tyii[2]mo 'ɨ[1]-tsi 'wii[212] tya' Jesús

40 'Inlíii[13] jee[212] 'in tsá[2] do mo ganúu[2]un 'e júu[3] lo, joon gajin'[2]in:

—'E ja'[2]mo 'ino 'in tsañuu'[1] 'in 'ná[1] jó[1] cwo[1]o júu[3] tyú[2].

41 'Inlíii[13]gɨ jin'[2]in:

—Cristo no.

Pe 'in xeei'[21]gɨ gañii[1]i:

—¿Xiiala cwoo[1]i 'e Galilea 'e jó[1] Cristo? 42 Ni jí[2] tya' Dios faa'[21]a 'e jún[2] tya' 'lɨɨ[212] røøi'[3] David Cristo. Joon wa'a jún[2] tya' David 'ná[2]-a liseein[21] Belén lɨ galiseein[21] David do.

43 La joon gaxé[1]i tsá[2], galí[2] tsá[2] coon[21] túun[2] poo[212] 'wii[212] tya' Jesús. 44 'Inlíii[3] 'iin[212]in tøø[1]ø 'ido 'nuñí[3] pe jiin'[13] jaain[21] jo gasan'[2] nii 'ido.

'In tíi[2]i to[2] do jo jai'[2] líi[2]i Jesús

45 Joon 'in 'ii'[13] moyóo[13] taai[212] cwo'[1] fee'[1] ngalíin[2] túun[1] fu lɨ née[1]i 'in fariseos do coon'[13] 'in tsá[2] tyu'[2] to[2] untsá[2], joon 'in née[1]i do sɨɨ'[21]ɨ 'ii'[13] moyóo[13]:

—¿'Ee lɨ' jo té[2]ee' 'ido?

46 Joon gañii[1]i 'in 'ii'[13] moyóo[13] do:

—¡Jiin'[13] jaain[21] jo mo gafaa'[21]a la lí[1] 'e faa'[21]a 'in tsañuu'[1] no!

47 Joon gajin'[2]in 'in tsá[2] fariseos do sɨɨ'[21]ɨ 'ii'[13] moyóo[13]:

—¿Tɨ gacwoo²i yaanaa' con'² 'ido 'naa' tóo²? 48 Ce jiin'¹³ jaain²¹ tsacøøi'¹³ 'in tyʉ'² to² jna' jo jo'¹ mo galɨ́ɨ²i, jon'gɨ tsá² fariseos do jo'¹ lɨ́ɨ²i. 49 Pe jiin'¹³ tsá² 'in jo cwii¹i 'e ley do ja'²mo lɨ́ɨ²i, joon Dios ijmáa¹a 'ii'²¹ tya' 'ido.

50 Joon jaain²¹ tsá² 'in nityiin'¹³ jee²¹² fariseos do 'in nisii²¹ Nicodemo, 'in ningó¹o ngafee'¹³i Jesús lɨ can~~ʉʉ~~²¹. Joon nigasɨɨ'²¹ɨ 'in catyaai² do:

51 —Jiin'¹³ la tyʉ'² to² ley tyi' jo li un'lɨ'³ɨ' jmoo²¹o' 'ii'²¹ tya' jaain²¹ tsañ~~ʉʉ~~'¹ 'e jo mo ganú²~~ʉ~~' nifu 'ee 'e gó² 'e nigajmaa¹a.

52 Joon gañii¹i 'in tsá² do sɨɨ'²¹ɨ Nicodemo:

—¿Tɨ 'in seen²¹in Galilea 'n~~ʉ~~ jon? Untsáa¹³du' jí² tya' Dios joon liñí²'i ce jiin'¹³ jaain²¹ tsá² cwo¹o júu³ tya' Dios jo mo jó² fu Galilea.

Tsamɨ́² 'in ga'leei'²¹

53 Joon la jaain²¹ la jaain²¹ ngaliin¹mo fu tya'a.

8

1 Pe Jesús ngóo¹o fu coon²¹ moo'²¹ lɨ sii²¹ Olivos. 2 Mo jná² joon 'aa²¹a nga'²mo fu in~~ʉʉ~~ cwo'¹ fee'¹ si'² Jerusalén. Joon jileei'²¹ tsá² gangalíin²lɨ siin'¹³in Jesús. Joon gacwó² Jesús joon ga'láa² 'wii²¹² ga'e'²e tsá² júu³ ty~~ʉ~~². 3 Joon 'in tɨfo'² tya' ley do joongɨ coon'¹³ tsá² fariseos nijée¹i jaain²¹ tsamɨ́² 'in gatsee'²¹i 'in ngó¹o 'no'³ 'láa¹ coon'¹³ tsañ~~ʉʉ~~'¹. Joon gasiin'¹in túnˀ tsa'² jee²¹² 'in tsá² taai² do, 4 joon gasɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² do Jesús:

—Tɨfo'² tyii'i, 'in tsamɨ́² lo nigaseen'¹³moo'o lɨ ngó¹o 'no'³ 'láa¹a coon'¹³ tsañ~~ʉʉ~~'¹. 5 Joon 'e ley tya' Moisés tyʉ'²~~ʉ~~ to² jna'a 'e jngaa'¹³na'a coon'¹³ cuun²¹² jileei'²¹ 'in 'láa¹ la 'láa¹ 'in tsamɨ́² no. ¿'Nʉ-gɨ xiiala foo'²¹'o?

6 Jin'² 'in tsá² do la joon sɨɨ'²¹ɨ Jesús coon'¹³ 'iin²¹²in tsáai¹-tsi 'ee ijin'² Jesús ts~~ʉ~~ la joon wa iuntyifu¹ 'nɨ́ɨ¹i Jesús. Joon gajuu'²¹i Jesús 'ña'a joon ga'láa² 'wii²¹² jmaa¹a letra ni 'wó². 7 Joon 'in tsá² do ngóo¹gɨ 'naai'¹³ 'e unngɨɨ¹ɨ. Joon ganii'¹³i Jesús 'ña'a, joon gasɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² do:

—Jmoo²¹ joon²¹ jaain²¹ 'naa' 'in jo mo ga'nóo²o tsaa² joon 'ii tyʉ'²~~ʉ~~ 'e cuun²¹² do nifu.

8 Joon gajmaa¹a 'in tuu'²¹i, gajmaa¹a letra ni 'wó² túnˀ. 9 Joon mo ganúu²un 'in tsá² do 'e júu³ lo joon ga'aa¹o fa'ɨɨ'²¹. Joon ga'woo²¹i tɨ' jaan²¹mo, ga'láa² 'wii²¹² 'in y~~ʉʉ~~'¹³gɨ ga'woo²¹i nifu lɨ tséi¹gɨ ga'woo²¹i 'in xaai¹gɨ. Joon mo gatoo'¹ 'woo²¹i jileei'²¹ joon 'ña'a Jesús gatuui¹gɨ coon'¹³ 'in tsamɨ́² do. 10 Joon ganii'¹³i Jesús 'ña'a, joon mo gajøø²ø jo 'iin seein²¹ jiin'¹³ jaain²¹, jiin'¹² tsamɨ́² do 'in tyíin¹gɨ, joon gasɨɨ'²¹ɨ 'in tsamɨ́² do:

—Yá³, ¿'naaigɨ 'in jmoo¹o tsaa² tyi'i? ¿Tɨ jiin'¹³ jaain²¹ jo 'iin gapíin²'n~~ʉ~~?

11 Joon gajin'² 'in tsamɨ́² do:

—'Un², jiin'¹³ jaain²¹ jo 'iin cwo'¹o jna tsaa².

Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsamɨ́² do:

—Jon'gɨ jna píin²na 'n~~ʉ~~. Cwooi'¹³ no, jo cwo'laa²¹²gɨ'ɨ.

Jesús lɨ́ɨ¹i 'yiia²¹ tɨ ni cwoo'¹³ fu juncwii²¹

12 Jesús sɨɨ'²¹ɨ tsá² túnˀ, joon gajin'²in:

—Jna-a lɨ́ɨ¹na 'yiia²¹ tɨ ni cwoo'¹³ fu juncwii²¹. La jnaa'²¹ tsá² coon'¹³ 'yiia²¹ tya' ñi'¹ la joon jon ts~~ʉ~~ 'wii'¹³ jna iliñi¹i tsá² xiiala 'e ngɨ́²i tyani Dios. Joon 'in ngɨ¹ coon'¹³ jna sá²-a 'yiia²¹ tya'a 'e cwo¹o juncwii²¹ tya'a. Joon jo jmɨɨ²¹² ngɨ¹ lɨ n~~ʉʉ~~²¹.

13 Joon jin'² 'in tsá² fariseos do sɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—'Nʉ foo'21'o cwáain1 tyi'i 'wo'o, 'e foo'21'o do jo to2 'íi3in.

14 Joon Jesús-gɨ gañii1i:

—Tyíin2mo júu3 tyiia xʉfiin'13 jna 'ñii'a fo'3oo cwáain1 tyiia. Pe 'ñiia'oo ñí3ii fu lɨ gagoo212oo joongɨ fu lɨ ní3ii. Pe 'naa'gɨ' jo ñí2ii' xiiafu lɨ gagoo212oo jon'gɨ fu lɨ ní3ii. 15 'Naa' jmoo2oo' 'ii'21 jiin'13 la 'ii'21 tya' tsá2 taan212in juncwii21. Pe jna-a, jo 'in 'ii'21 tya'a jmóo3oo. 16 Pe wa jmáa3aa 'ii'21 tya' tsá2, jmáa3aa 'ii'21 røø21, tsʉ jo jmóo3oo 'ii'21 'ñii'a, Ñʉ'3oo, 'in gasii1in jna jmóo3oo 'ii'21 caan21mo coon'13on. 17 Ni ley tyi'naa' faa'21a: wana seein21 gái1 'in jmoo1o júu3 røø21 faa'21a røø21, joon 'ná1-a 'ii'13moo' júu3 tya'a. 18 Joon 'ñii'a fo'3oo 'wii212 tyiia 'e la goo21o'o coon'13 Ñʉ'1ʉ' 'in gasii1in jna.

19 Joon gaunngɨ1ɨ 'in tsá2 do sɨ'21ɨ Jesús:

—¿Xiiafu tyíin1 ñʉ'2'ʉ?

Joon gajin'2in Jesús:

—'Naa' jo cwii1naa' jna jon'gɨ Ñʉ'3ʉʉ cwii1naa'. Tsʉ wa'a cwii1naa' jna, cwii1moo' jon Ñʉ'3ʉʉ.

20 Jesús gajin'2in 'elo la 'ɨ212 'ee1e júu3 tyʉ2 inʉʉ cwo'1 fee'1 do co' lɨ roon1on cwóo1 to'2 tsá2 cuu2. Pe ce jiin'13 jaain21 jo 'iin21 gasan'2 ni Jesús tsʉ jo mo tɨ 'ii'21 tya'a.

Xiiafu tsei'2 Jesús

21 Jesús sɨ'21gɨ 'in tsá2 do:

—Nii'13moo jna, joon 'naa'gɨ' 'naa'13moo' jna pe mi júun2naa' røø21moo' tsaa2. Joon fu lɨ nii'13na jo lí2 cwolíin2naa'.

22 Joon 'in tyʉ'2 to2 tsá2 Israel do faa'21a, ¿wa jon' ijngai'2 'ino 'ña'o 'e sɨ'21ɨ jna' 'e jo lí2 tsaa21a' fu lɨ tsee'13i?

23 Joon gajin'2 Jesús sɨ'21ɨ 'in tsá2 do:

—'Naa', 'in seein21 lɨ 'wii212 lo 'naa', pe jna 'in seein21 lɨ yʉ'3 do: 'naa' jiin'13 'in niseein21 fu juncwii21 lo-o pe jon' jiin'13 'in seein21 fu juncwii21 lo jna. 24 Tsʉ 'wii'13 joon fuu212uu 'naa' mi júun2naa' røø21moo' tsaa2. Mi júun2naa' røø21moo' tsaa2 tsʉ jo mo galijai'2 galɨ́i2naa' jna jiin'13 la lɨ' 'e lɨ́i1na.

25 Joon gaunngɨ1ɨ 'in tsá2 do:

—¿'Iin-gɨ 'nʉ joon?

Joon gajin'2 Jesús:

—Ca la mo 'wii212mo gafuu212uu 'naa' 'iin jna. 26 'Láa2mo 'nogɨ 'e 'ná1 fuu212uu 'naa' xiiala lɨ́i1naa'. Pe fuu212uu 'naa' tsá2 taan212in juncwii21 jiin'13 'e ninúu3oo faa'21a 'in gasii1in jna joon jmai'2 'e ja'2mo faa'21a 'ido.

27 Pe 'in tsá2 do jo mo ga'øøi'21-tsi 'e faa'21a 'ido cwáain1 tya' Ñʉ'1ʉ'. 28 Tsʉ 'wii'13 joon gajin'2 Jesús sɨ21ɨ 'in tsá2 do:

—Mi saa'13naa' jna, 'in Ruu'21i Tsá2, joon ilicwii1naa' jna jiin'13 la lɨ́i1na. Joon iliñí2ii' 'e jo jmóo3oo ce jiin'13 coon21 'e 'øøi'21-tsii 'ñii'a. Pe jiin'13 'e ga'e'2e Ñʉ'1ʉ' jna fuu212uu 'naa'. 29 Tsʉ 'in gasii1in jna 'ii-o ngɨ1ɨ coon'13 jna. Joon Ñʉ'3ʉʉ jo mo gatíuu2i jna 'ñii'a, tsʉ jna jmóo3oo jiin'13 'e 'yaai1-tsi.

30 Joon mo gajin'2 Jesús 'elo 'áa1mo fúui1 'in jo'1 galɨ́i1i 'ii.

Xiiala lɨ́i1i jóon1on Dios joongɨ 'in jo la lɨ́i1i coon'13 tsaa2 tya'a

31 Joon gajin'2 Jesús sɨi'21ɨ 'in tsá2 Israel 'in jo'1 galɨ́i1i 'ii:

—Wa gasii'13naa' yaanaa' tá2, jo tʉʉ2ʉʉ' 'e nigafuu212uu 'naa', nilíin2naa' tsá2 tyiia 'e la jai'2. 32 Joon iliñí2ii' la jai'2, joon coon'13 'e la jai'2 do iláa2moo'.

33 Joon gajin'2 'in tsá2 do:

—Jún2 tya' Abraham-mo jna'a, joon ce jiin'13 cafu jo mo gaj-moo21o'o to2 tya' 'in seein21 fuu21 xiia' wa 'nogɨ 'e láa2na'a. ¿'Ee lɨ'ɨ 'e fu'2'u jna'a 'e láa2na'a?

34 Joon gajin'2in Jesús:

—'E júu³ ja'²mo fuu²¹²uu 'naa' lo, jileei'²¹ 'in 'lá¹a tsaa² tyí¹ jo la tɨ́¹i coon'¹³ tsaa² tya'a. 35 Jaain²¹ tsa'leei'¹³ jo jmɨɨ²¹² wa'a ilíin² tsá² inʉʉ. Pe jaain²¹ jóon¹on tsá² 'in lɨ́ɨ¹i tsá² inʉʉ coon²¹ tøø²mo 'i. 36 Joon wana 'in Jóon¹on Dios jmaa¹a láa²naa', joon la joon 'e ja'²mo 'e in láa²naa'. 37 Niñíi³oo 'e 'naa'oo' jún² tya' 'lɨɨ²¹² Abraham, pe 'iin²¹²naa' jngaa'¹³moo' jna tsʉ jo 'ii'¹³naa' 'e nifuu²¹²uu 'naa'. 38 Pe fo'³oo jiin'¹³ 'e ni'e'²e Ñʉ'³ʉʉ jna joon 'naa' jmaa²aa' jiin'¹³ 'e nijin'² ñʉ'²ʉʉ'.

39 Joon 'ii dogɨ gañii¹i:

—Abraham-mo ñʉ'¹ jna'a.

Pe Jesús gasɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Waxʉ lɨ'ɨ 'e jai'² 'e ñʉ'¹ 'naa' Abraham ijmáa¹³naa' la lɨ' 'e gajmaa¹a. 40 Xʉfiin'¹³ wa'a fuu²¹²uu 'naa' 'e júu³ jai'² 'e ga'e'²e Dios jna, pe 'naa' 'iin²¹²naa' jngaa'¹³moo' jna. ¡Abraham jo gajmaa¹a la joon! 41 'Naa' 'ná¹ jmaa²aa' la joon la lɨ 'e gajmaa¹a ñʉ'²ʉʉ'.

Joon 'ii dogɨ gajin'²in:

—Jna'a jo lɨ́ɨ¹na'a tsá² 'in jo jmii²¹ seein²¹ tsʉ seein²¹ jaan²¹o ñʉ'¹ʉ'ʉ 'in sii²¹ Dios 'i.

42 Jesús joon gasɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Waxʉ lɨ' 'e la jai'² ñʉ'²naa' Dios Jmii²¹ 'e la 'iin²¹²moo' jna, tsʉ goo²¹²oo fu tyani Dios, joon lo-o tyíin¹na. Jon' gagoo²¹²oo cwáain¹ tyiia 'ñii'a tsʉ Dios Jmii²¹ gasii¹in jna. 43 ¿'Ee lɨ'ɨ jo 'e 'øøi'²¹-'oo' 'e fo'³oo lo? Jo 'øøi'²¹-'oo' tsʉ jo 'iin²¹²naa' núu³oo' júu³ tyiia. 44 Joon ñʉ'²naa' 'in 'lɨɨ'³mo 'ii. Joon jóon¹on 'ii 'naa' 'e joon 'iin²¹²naa' jmaa²aa' 'e 'iin²¹²in 'ii tsʉ ca la mo nifu gajngaa'¹³i 'in 'lɨɨi'³ do tsá². Ce jiin'¹³ cafu jo mo gajmaa¹a 'e jai'² jogɨ faa'²¹a 'e jai'². Mo faa'²¹a júu³ tajuu²¹ faa'²¹a jiin'¹³ la 'e lɨ́² lɨ́ɨ¹i. Tajuu²¹mo 'ii, joon jilaa'²¹ júu³ tajuu²¹ 'e faa'²¹a tsá² 'in 'lɨɨ'³mo jmii²¹i 'e júu³ tajuu²¹ joon. 45 Pe jna fo'³oo 'e ja'²mo, joon 'naa' jo jo'¹ lɨ́ɨ²naa' jna. 46 ¿Tɨ seein²¹ jaain²¹ jee²¹² 'naa' 'in jmá¹a júu³ røø²¹ 'e 'oo² jna tsaa² tyi¹? Joon wa'a fuu²¹²uu 'naa' júu³ 'e jai'², ¿'ee lɨ' jo jo'¹ lɨ́ɨ²naa' jna? 47 Jileei'²¹ 'in jóon¹on Dios nuu¹o júu³ tya' Dios, pe 'naa'gɨɨ' jon' jóon¹on Dios 'naa' tsʉ 'wii'¹³ joon jo 'iin²¹²naa' nuu²uu' júu³ tya' Dios —jin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tyʉ'² to² tsá² Israel do.

Cristo 'in niseein²¹ jéei¹gɨ lagɨ 'lɨɨ²¹² Abraham

48 Joon gajin'² tsá² Israel sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—'E ja'²mo mo nigafaa'¹³a'a 'e tsá² seein²¹ Samaria 'nʉ joongɨ 'e 'yuui² 'in 'lɨɨ'³mo alma tyi'i.

49 Joon Jesús-gɨ gañii¹i:

—Jo 'in 'lɨɨi'³ 'yuui² alma tyiia. Jilaa'²¹ 'e jmóo³oo jmai'² tya' 'e untyuu²¹²na Ñʉ'³oo pe 'naa'gɨɨ' jmai'² 'e un'lɨɨ'³moo' jna. 50 Pe jna jo 'noo'¹³oon wa' 'e untyuu²¹²i tsá² jna xʉfiin'¹³ seein²¹ jaain²¹ 'in 'noo'¹on la joon, joon 'ii jmoo¹o 'ii'²¹. 51 'E la ja'²mo fuu²¹²u 'naa', jileei'²¹ 'in unjíi²i jú u³ tyiia 'e fo'³oo lo, jo jmɨɨ²¹² ijúun²in.

52 Joon gajin'² 'in tyʉ'² to² tsá² Israel sɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—Nogɨ tsei'² 'e ja'²mo lɨ́ɨ²na'a 'e 'yuui² 'in 'lɨɨ'³mo alma tyi'i. 'Lɨɨ²¹² Abraham joongɨ jileei'²¹ 'in cwo¹o júu³ tyʉ́² 'in gajún¹mo 'i joon 'nʉgɨ fu'²¹u jna'a: "'In unjíi²i jilaa'²¹ 'e fo'³oo lo, jo jmɨɨ²¹² ijúun²in." 53 ¿Tɨ lɨ́ɨ²u 'e feei'¹gɨ'ɨ la 'lɨɨ²¹² nʉ'¹ʉ' Abraham? Gajún²mo 'i la joon jon gajún²mo 'in gacwo¹o júu³ tyʉ́² la mo jéei¹. ¿'Iin 'nʉ lɨ́ɨ²u jon?

54 Jesús gajin'²in:

—Jo lí² untyuu²¹²na 'ñii'a, tsʉ wana untyuun²¹²na 'ñii'a jo to² 'íi³in. Pe 'in untyuu²¹²u jna Ñʉ'³oo 'i, tsʉ 'ii jon foo'²¹ 'naa' Dios tyii'. 55 Pe 'naa' jo cwii¹naa' 'ii. Pe jna cwii¹moo. Joon wa jna fo'³oo 'e jo

cwii[1]na 'ido joon jna tajuu[21]moo la lɨ́ɨi[1] 'naa'oo'. Pe la jai'[2] cwii[1]moo joongɨ unjíi[2]oo 'e jin'[2]in. 56 'Lɨɨ[212] tsafeei'[1] tyii' Abraham galijløøi'[3] 'áa[1]mo mo galɨñii[1]i iní[2] jmɨɨ[212] tyiia. Ganii[21], joon galijløøi'[3] 'áai[1].

57 Joon gajin'[2]in 'in tyʉ'[2] to[2] tsá[2] Israel do sɨɨ'[21]ɨ Jesús:

—Jo mo 'oo[2]gɨ'ɨ cincuenta jiin[21]. ¿Xiiala lɨ́[2] 'e foo'[21]'o 'e gañíi[13]u'u Abraham?

58 Joon gajin'[2] Jesús:

—'E la ja'[2]mo fuu[212]uu 'naa', la nʉ'gɨ 'e la seein[21] Abraham, niseen[21]mo jna —jin'[2] Jesús.

59 Joon 'in tsá[2] do gasaa'[13]a cuun[212] ityuu'[13]i Jesús. Pe Jesús do ga'mée[1]mo 'ña'a joon cwo'ɨ́ɨ[1]o 'e cwo'[1] fee'[1] do. Joon gangɨ́ɨ[1]i jee[212] 'ido, ganga'[2]mo.

9

Un'láa[2]i Jesús jaain[21] tsá[2] tiui[2]

1 Joon lɨ gangɨ́ɨ[1]i do nii[2]in jaain[21] tsañʉʉ'[1] 'in nigangaai'[13] tiui[2]. 2 Joon 'in tsá[2] ngɨ[1]ɨ coon'[13]on do nigaunngɨɨ[1]ɨ 'ido, joon nigajin'[2]in:

—Tɨfo'[2] tyii'i, ¿'ee lɨ' gangaa'[13]i 'in tsañʉʉ'[1] tiui[2]? ¿Xʉfo' røøi[21] sáa[3] jmɨɨ[21] tsaa[2] 'ee sɨ' røøi[21] 'ña'a no tsaa[2] 'ee?

3 Joon gajin'[2] Jesús:

—Jo galɨ́[2] tiui[2] cwáain[1] tya' tsaa[2] tya'a 'ña'a jon'gɨ tsaa[2] tya' sáa[3] jmii[21]; 'e galɨ́[2] tiui[2] 'wii'[13] tya' coon'[13] 'e la joon ilí[2] 'e'[2]e Dios tsá[2] jilaa'[21] 'e lí[2] jmáa[1]a. 4 Ná[1]-a jmáa[3]aa to[2] tya' 'in gasii[1]in jna mo jmɨɨ[212] tsʉ najó[2]-o 'e lɨ nʉʉ[21] joon jo 'iin lii'[1]gɨ jmá[1] to[2]. 5 La 'ɨɨ[212] 'e taan[1]na 'e fu juncwii[21] lo lɨ́ɨ[1]na jɨ́[2] coo[21] 'e ni cwoo'[13] juncwii[21] lo.

6 Joon mo ngayuui'[13] gajin'[2]in 'e júu[3] lo Jesús gañíi[13]i ni 'wó[2] joon gajmaa[1]a xʉ capiléen[3] jiin[1] coon'[13] jmɨɨ[21] 'e'[2]e. Joon gasoon[21]on unni[2] 'in tsá[2] tiui[2] do. 7 Joon gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] tiui[2] do:

—Cwó[2], cworuun'[13]un unní[2]'i coon'[13] jmɨɨ[21] 'in 'o[2] tsi pila sii[21] Siloé —'øøi'[21]-tsi tsá[2] 'e sii[21], 'in gasii[1]in do, coon'[13] jmíi[1].

Joon gangoo[21]-o 'in tsá[2] tiui[2] do, niruun'[13]un unníi[1]in joon mo gacɨɨ'[13]ɨ joon nijnaa'[21]o. 8 Joon 'in tsá[2] née[1]i tyan' lɨ tyíin[1]in 'in tʉʉ[2] do coon'[13] tsá[2] 'in niganíi[2]in 'in tiui do gajin'[2]in:

—¿Tɨ jon' 'ino 'in tsá[2] la mo tyíin[1]in 'in mɨ[1]ɨ caridad?

9 'Inlɨ́ɨi[13] gajin'[2]in:

—'Inoo do.

'Inlɨ́ɨi[13]gɨ gajin'[2]in:

—Jon' 'ino do, pe coonti-i la joon jnée[2]i.

Pe 'ña'a 'in tsá[2] do 'e noo[212]ta tiui[2] gajin'[2]in:

—Jna-a 'in tsá[2] ta tiui[2] do.

10 Joon gaunngɨɨ[1]ɨ 'in tsá[2] do:

—¿Xiiala lɨ 'e nijnaa'[21]o'o?

11 Joon ganii[1]i 'in tsá[2] ta tiui[2] do:

—Jaain[21] tsañʉʉ'[1] sii[21] Jesús 'in gajmaa[1]xʉ jiin[1] gasúun[2]un unní[3]ii, joon jin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ jna[2]: "Cwó[2] fu lɨ náa[1] pila sii[21]i Siloé, joon roon'[13]'on unní[2]'i." Joon gangoo[212]oon joon mo garuun'[13]uun unní[3]ii do joon galɨ́[2] jnaa'[21]oo.

12 Joon gaunngɨɨ[1]ɨ 'in tsá[2] do sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] ta tiui[2] do:

—¿Náai[13]gɨ 'in tsañʉʉ'[1] do?

Joon gajin'[2] 'in tsá[2] ta tiui[2] do:

—Jo ñii[2]ii naai[1].

'In tsá[2] fariseos unngɨɨ[1]ɨ 'in tsá[2] ta tiui[2] do xiiala galɨ́[1] jnaa'[21]a

13 Joon 'in tsá[2] taai[2] do nijaa[212]mo 'in tsá[2] ta tiui[2] do tyani tsá[2] fariseo. 14 Pe jmɨɨ[212] 'ii'[1] 'woo'[21] tsá[2] 'e jmɨɨ[212] 'e gaun'láa[2]i Jesús 'in tsá[2] tiui[2] do. 15 'Wii'[13] joon gaunngɨɨ[1]ɨ 'in fariseos do 'in tsá[2] ta tiui[2] do xiiala galɨ́[2] 'e la no nilí[2]-i jøø[2]ø. Joon gajin'[2]in 'ido:

—Jiin[1]in gasúun[2]un 'ido unní[3]ii mo ngayuui'[13] joon joon garuun'[13]oo, 'wii'[13] joon nijnaa'[21]oo la no.

16 Joon 'inlɨ́ɨi13 tsá2 fariseo jin'2in:
—'In tsañʉʉ'1 'in gajmaa1a 'elo jo gajmaa1a 'ii'21 tya' Dios tsʉ jo tsáai1-tsi jmɨɨ212 'ii'21 'woo'21 tsá2.
Pe 'inlɨ́ɨi13gɨ gajin'2in:
—¿Xiiala lí2 jmáa1a 'e li2 milagro no wa'a røøi21 tsaa2 tyi1?
Coon'13 la joon galɨ́2 tún2 poo212 'ii. 17 Joon gaunngɨɨ1ɨ tún1 'in tsañʉʉ'1 ta tiui2 do:
—'Nʉgɨgɨ, ¿xiiala foo'21'o cwáain1 tya' 'in tsañʉʉ'1 'in gacwo1o unní2'i do?
Joon 'i-gɨ gajin'2in:
—Jna fo'3oo, jaain21 tsá2 'in cwo1o júu3 tyú2 tya' Dios 'ido.
18 Pe 'in tyʉ'2 to2 tsá2 Israel jo jo'1 mo lɨ́ɨ2mogɨ 'e ta tiui2 'in tsañʉʉ'1 do ce gatø'1o 'in sáa3 jmii21 'in tsá2 ni'láa2i do. 19 Joon gaunngɨɨ1ɨ tsacøøi'13 tya' 'in tsá2 do:
—¿Tɨ 'ino-o yʉʉn21 tyii' 'in ca la mo gangaa'13mo 'e foo2oo' nitiuu2mo? ¿Xiiala lɨ 'e la no nijnaa'21o?
20 Joon tsacøøi'13 tya' 'in tsá2 ta tiui2 do gañii1i:
—Ne2oo'o 'e yʉʉn21 tyi-oo'o 'ino, joon ca la mo gangaa'13i tiuu2mo. 21 Pe jo né2e'e xiiala lɨ 'e la no nijnaa'21o. Jo mo la né2e'e 'iin gaun'lá2 unníi1i. Unngɨɨ1 duu' 'ña'a no, tsʉ tsá2 'in nifee'1mo no. 'Ña'a noo jmá1a júu3 røø21.
22 Jmii21i gajin'2in la joon tsʉ 'wii'13 'e 'goo'21-o. Tsʉ 'in tyʉ'2 to2 tsá2 Israel gasɨ́ɨ2i røø21 'e jo cwo1gɨ tsataa2i inʉʉ cwo'1 sinagoga jileei'21 'in jin'2 'e Cristo Jesús. 23 Tsu 'wii'13 joon gajin'2 tsacøøi'13 tya'1a: "Unngɨɨ1duu' 'ña'a no, tsʉ tsá2 'in nifee'1mo no."
24 Joon gatø'1ø 'in tyʉ'2ʉ to2 tsá2 Israel do 'in tsañʉʉ'1 ta tiui2 do, joon gasɨɨ'21ɨ:
—Sii'13 jna'a júu3 ja'2mo tyani Dios. Jna'a ne2oo'o 'e tsá2 røøi21 tsaa2 tyi1 'ino.
25 Joon gañii1i 'in tsá2 ta tiui2 do:
—Jo ñí3 jna tɨ røøi1 'ino tsaa2 tyi1 sɨ jo røøi21 'ee. Jiin'13 'e ñí3ii 'e jna-a tsá2 ta tiuu2mo joon la no nijnaa'21oo.
26 Joon gaunngɨɨ1ɨ 'in tsá2 do tún1:
—¿'Ee gajmaa1a tyi'i? ¿Xiiala jmaa1a 'e gacwo'1o 'nʉ unni2'i?
27 Joon 'in tsá2 ta tiui2 do gajin'2in:
—Nifuu212gɨ jna 'naa' joon jogɨ unjii2ii'. ¿'Ee lɨ 'iin212naa' 'e fo'3oo tún1 'e nifo'3oo do? ¿Tɨ 'iin212naa' líin2naa' tsá2 tya'a?
28 Joon 'in tyʉ'2 to2 tsá2 Israel do gauntyíi2in 'ido joon gasɨɨ'21ɨ 'ido:
—'Nʉʉʉʉʉʉʉʉʉʉ, lɨ́ɨ2u'u tsá2 tya' 'in tsañʉʉ'1 do pe jna'gɨɨ'ɨ lɨ́ɨ2na'a tsá2 tya' Moisés 29 tsʉ jna'a ne2oo'o 'e Dios nigafee'21mo Moisés pe 'in tsañʉʉ'1 do jo né2e'e xiia fu seein21.
30 Joon 'in tsá2 ta tiui2 do gajin'2in:
—¡'Áa1i tsa'góo2-tsii 'e foo'21 'naa' 'e jo ñí2ii' xiia' seein21 'ido pe 'ido nigacwo'1o jna unní3ii! 31 Tyú2-ʉ né2 jna' 'e jo unjíi2i Dios júu3 tyú2 'e faa'21a tsá2 røøi21 tsaa2 tyi1. Unjíi2i Dios jiin'13 júu3 tya' tsá2 'in un'goo21o 'ii joongɨ jmoo1o 'ido jiin'13 'e 'iin212in Dios. 32 Jo mo lɨ sá2 júu3 'e galɨ́ jnaa'21a jaain21 tsañʉʉ'1 'in tiui2 ca la mo gangaa'13i. 33 Wa' 'in tsañʉʉ'1 no jo gasii1in Dios 'ii jo 'e lí2 jmáa1a jiin'13 coon21.
34 Joon 'in tyʉ'2 to2 tsá2 Israel gajin'2in sɨɨ'21ɨ 'in tsá2 ta tiui2 do:
—'Nʉʉʉʉʉʉʉʉʉʉ, 'in gangaai'13 coon'13 tsaa2 tyi1, joongɨ 'iin212un 'e'3'e jna'a júu3 tyú2.
Joon gatyii1mo 'in tsá2 ta tiui2 do jee212 'ii.

Lawa jaain21 tsá2 tiuu2mo 'in jo jmoo1o jiin'13 la 'iin212in Dios

35 Joon galiñii1i Jesús 'e gatyii1in tsá2 Israel 'in tsá2 ta tiui2 jee212 'ii joon mo jiin'1in Jesús 'in tsá2 ta tiui2 do joon gajin'2in sɨɨ'21ɨ 'ido:
—¿Tɨ jo'1 lɨ́ɨ2u Jóon1on Dios?

36 Joon gajin'² 'in tsañᵾᵾ'¹ do:
—Sii'¹³ jna 'iin²¹² 'i tsᵾ joon jo'¹o
lɨ́ɨ²na 'ii.
37 Joon gajin'² Jesús:
—'In niñíi¹mo 'nᵾ 'i. Jna-a 'i 'in
sɨɨ'¹³u coon'¹³on.
38 Joon 'in tsañᵾᵾ'¹ do tsifu
gasii'²¹i moojníi¹i tyani Jesús joon
gajin'²in:
—Jo'¹o lɨ́ɨ²na 'nᵾ, Ña'ñᵾ'¹ᵾ'.
Joon gaun'goo¹o Jesús.
39 Joon gajin'² Jesús:
—Jna goo²¹²oo ni cwoo'¹³
juncwii²¹ lo 'e 'ná¹-a lɨ sá² 'ii'²¹ 'e
lɨ jnaa'²¹ 'in tiui² joon 'in jnaa'²¹
ilitiuu²mo cwáain¹ tya' júu³ tyᵾ́² tya'
Dios.
40 Joon 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² fariseos 'in
taai² do coon'¹³ Jesús mo ganúu²un
'e júu³ do joon gaunngɨɨ¹ɨ sɨɨ'²¹ɨ
Jesús:
—¿Tɨ joon tsá² tiuu²mo jna'a jon?
41 Joon gajin'² Jesús:
—Wa'a 'naa' 'e tiuu²naa' jo 'e tsaa²
røø²¹naa' cwáain¹ tya' tsaa² tyi¹. Pe
'e foo²oo' 'e jnaa'²¹oo' joon 'oo²oo'
tsaa² tyi¹.

10

Júu³ tya' lɨ náa¹ 'yá²

1 Faa'²¹gɨ Jesús:
—'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa' —jin'²
Jesús— jileei'²¹ 'in jo tsataai² lɨ 'oo²
'yá² lɨ taai² joo'saa'²¹ pe tsataai² fu
lɨ' lɨ xiia' 'uun²¹ 'i. 2 Pe 'in tsa'í² lɨ
'oo² 'yá² do 'ii 'in tsá² 'in ngɨ¹ to²
'aai¹ joo'saa'²¹ do. 3 Joon 'in tsá² 'in
ní² 'oo² 'yá² do inó² 'e 'oo² 'yá² do
tya' 'in tsá² 'in 'aai¹ joo'saa'²¹ 'e tsa'í²
'ido. Joon 'in joo'saa'²¹ do cwii¹o
jmíi¹ tya' 'in 'aa¹i 'ii. Joon 'in tsá²
'aa¹i joo'saa'²¹ do ñii¹o 'ee sii²¹ 'ido
la jaain²¹ la jaain²¹. Joon 'woo¹ ni
'ido fu caluu. 4 Joon mo ngayuui'¹³
'woo¹ ni 'in joo'saa'²¹ do jileei'²¹
joon 'in 'aai¹ 'ii gangɨ́ɨ¹i ngóo¹-o
nifugɨ lɨ ningalíin² 'in joo'saa'²¹ do.
Joon 'in joo'saa'²¹ do ngalíin² caluu
tsᵾ cwii¹i 'ido jmíi¹ tya'a. 5 Pe jo
tsalíin² 'in joo'saa'²¹ do caluu 'in
jo cwii¹in xᵾjoon 'e cwiin¹o, tsᵾ jo
cwii¹i jmíi¹i tya' 'in tsá² jo cwii¹in
—jin'² Jesús.
6 Jesús gatyaa¹ 'e júu³ lo tya' 'e
'e'²e tsá² pe 'in tsá² fariseos do jo
ga'øøi'²¹-tsi 'e cwoo¹i 'øøi'²¹-tsi 'e
júu³ do.

Jesús lɨ́ɨ¹i 'in 'aa¹i joo'saa'²¹ 'in tyúi¹

7 Joon gajin'² Jesús tún¹ sɨɨ'²¹ɨ 'in
tsá² do:
—'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa':
Jiin'¹³ jna-a lɨ́ɨ¹na 'oo² 'yá² do 'e
lɨ tsataai² joo'saa'²¹, tsᵾ la taai²
joo'saa'²¹ tsi 'yá² coon'¹³ 'oo² 'yá² do
la joon jon 'wii'¹³ jna-a lí²-i tsataai²
tsá² ñᵾ'fú². 8 Jileei'²¹ 'in jalíin² jée¹gɨ
la jna 'uun²¹ 'i, la jo unjíi²in 'in
joo'saa'²¹ do 'in jo cwii¹in la joon jon
jo unjíi²in 'in tsá² tsataai² ñᵾ'fú² 'in
jalíin² jée¹gɨ lagɨ jna. 9 Jna-a lɨ́ɨ¹na 'e
'oo² 'yá² do joon jileei'²¹ 'in tsataai²
'wii'¹³ jna itiin'¹³mo 'ii. Lɨ́ɨ¹i lawa
joo'saa'²¹ 'in tsataai² tsi 'yá² joongɨ
'woo¹i seen²¹in tyᵾ́² sá² 'e dø'¹ø.
10 'Pe 'in 'uun²¹ do canii² jó²
jajmaa¹a 'uun²¹, joongɨ jajngaa'¹³i
'in joo'saa'²¹ do joongɨ tyaa¹
cwiin'¹³in. Pe jna nigoo²¹²oo 'e
cwoo²oo juncwii²¹ tya' tsá² joon
jna cwóo³oo coon²¹ juncwii²¹ tya'a
'e tyᵾ́² 'áa¹mo. 11 La 'in tsá² tɨ́ɨ²i
tyᵾ́² 'aa¹i joo'saa'²¹ la joon jon jna
tɨ́ɨ²moo tyᵾ́² 'aa²na tsá². 'In tsá²
'in tɨ́ɨ²i tyᵾ́² 'aa¹i joo'saa'²¹ cwoo¹o
juncwii²¹ tya'a 'wii²¹² tya' joo'saa'²¹
'áa¹i. 12 Pe 'in ní² joo'saa'²¹ 'e
'lee'¹³mo jo jmoo¹o la joon tsᵾ mo
níi²in jó¹ jaain²¹ 'yiia'¹ lobo joon
gatíuu²mo joo'saa'²¹ 'aa¹i, gacwiin¹o
tsᵾ jo 'née²e 'in joo'saa'²¹ do tsᵾ
jon' joo'saa'²¹ tya'a. Joon 'in 'yiia'¹
lobo do gasan'²mo 'in joo'saa'²¹ do
joon 'in catyaai² do gaxé¹mo. 13 'In
tsañᵾᵾ'¹ do gacwiin¹o tsᵾ jmoo¹o

to² 'lee'¹³mo jo 'ee cwáain¹ tya'a 'in joo'saa'²¹ do.

14-15 'Jna-a lɨ́ɨ¹na tsá² 'in tɨ́ɨ²i tyɨ́² 'aa¹i joo'saa'²¹. La cwii¹in Ñʉ'³ʉʉ jna la joon jon cwii¹moo. La joon jon cwii¹moo tsá² tyiia 'in jai'² lɨ́ɨ²i jna 'in lɨ́ɨ¹i lawa joo'saa'²¹ tyiia. Joon 'ido cwii¹mo jna jon. Joon cwó³oo juncwii²¹ tyiia 'wii²¹² tya' 'in joo'saa'²¹ do. 16 Joon 'aa²mogɨɨ joo'saa'²¹ xeei'²¹ 'in taa²i tsi 'yá² lɨ xiia' 'in jon' taai² tsi 'yá² lo, 'ná¹ ni-tee²oo jon. Joon ijmáa¹a nʉʉ'¹³o júu³ tyiia joon jilee'²¹mo tsataai² coon²¹ 'yá² tya'a joon jaan²¹mo 'in 'aa¹i 'ii.

17 'Nee¹mo Ñʉ'³ʉʉ jna tsʉ cwóo³oo juncwii²¹ tyiia 'wii²¹² tya' tsá² joon iñii¹moo tún¹. 18 Ce jiin'¹³ jaain²¹ jo 'in jnga'²i jna pe 'ñiia'oo cwó³oo juncwii²¹ tyiia tsʉ jiin'¹³ la joon 'iin²¹²na. 'E tɨ́ɨ²moo cwó³oo joon coon'¹³ la joon iñii¹moo tún¹. Tsʉ 'ii'²¹ joon nijmaa¹a Nʉ'³ʉʉ —jin'² Jesús.

19 Joon mo ganúu²un tsá² Israel 'e júu³ lo joon gacoon²¹gɨ tún²-un gaxeei¹ yaai. 20 Joon fúui¹ tsá² jee²¹² 'ii do gajin'²in:

—¿'Ee lɨ' 'e unjíi²i' júu³ tya' 'in tsañʉʉ'¹ no tsʉ 'in 'lɨɨ'³mo 'in yuui² alma tya' 'ino joongɨ yʉ caa²¹²mo 'ino?

21 Pe 'inlɨ́ɨ¹³gɨ gajin'²in:

—Wa'a 'yuui² 'in 'lɨɨi'² alma tya' tsá² jo lí² faa'²¹a tsá² la no. Jo lí² cwó¹o espíritu gó² unni² tya' jaain²¹ tsañʉʉ'¹ 'in tiui².

'In tyʉ'² to² tsá² Israel untyúi²in Jesús

22 Ningóo¹o jiin²¹ cwíi² joon gatɨ́² jmɨɨ²¹² 'e unjmuu²¹²i tsá² Israel cwo'¹ fee'¹ si'² fu Jerusalén tɨɨ² la joon nigasi'² 'e unjmuu²¹²i tsá² la coon²¹ jiin²¹ ca la mo niga'yee²¹i. 23 Joon sá² coon²¹ ni'nɨ́¹ fee'¹ tya' cwo'¹ do 'e sii²¹i Salomón joon ni'nɨ́¹ joon ngɨ¹ɨ Jesús. 24 Joon 'in tsá² seein²¹ Israel do gajmaa¹a coon²¹ lɨɨ²¹ ce cu'² jiin¹ lɨ siin'¹²in Jesús joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—¿Lɨɨ ca 'e cwo'²'o jna'a 'e la né²e'e 'iin 'nʉ? Wana 'nʉ Cristo sii'¹³ jna' coonti júu³ coon²¹ tsáa¹.

25 Jesús gajin'²in:

—Nifuu²¹² jna 'naa' pe 'naa' jo jo'¹ lɨ́ɨ²naa' jna. Jilaa'²¹ 'e jmóo³oo to² tyʉ'² Ñʉ'³oo 'e ni'e'²e 'naa' 'e Cristo jna. 26 Pe 'naa' jo jo'¹ lɨ́ɨ²naa' tsʉ jo lɨ́ɨ¹naa' joo'saa'²¹ tyiia jiin'¹³ la lɨ 'e nigafuu²¹²uu 'naa' la mo jée¹. 27 Tsʉ joo'saa'²¹ tyiia cwii¹o jmíi¹ tyiia joongɨ cwii¹moo joon 'ii-gɨ jalíin²mo coon'¹³ jna. 28 Joon jna icwó³oo juncwii²¹ tya' 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo joon jo jmɨɨ²¹² 'iin²gɨ. Joon jiin'¹³ jaain²¹ jo 'iin tyí²in 'ido ja'cwóo³oo. 29 Ñʉ'³oo nicwoo'¹³i jna joon 'ii-gɨ 'in feei'¹gɨ la jee²¹² jileei'²¹ joon jiin'¹³ jaain²¹ jo 'in li'² tyí²in 'ido ja'cwoo²¹o. 30 Jna-a coon'¹³ Ñʉ'¹ʉ', jaan²¹mo jna'a lɨ́ɨ¹na'a.

31 Joon 'in tyʉ'² to² tsá² Israel do son'²on cuun²¹² la mo 'e tyuu'¹³i Jesús. 32 Joon gajin'²in Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—'Láa²mo 'e tyɨ́² nigajmáa³aa tyani 'naa' coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Ñʉ'³ʉʉ ¿noo 'e tyɨ́² lo 'e tyuu'¹³naa' jna cuun²¹²?

33 Joon gajin'²in 'in tsá² tyʉ'² to² Israel do:

—Jo tyuu'¹³na'a 'nʉ cuun²¹² cwáain¹ tya' 'e tyɨ́² nigajmaa'¹³'a pe cwáain¹ 'e nigafaa'¹³'a 'laa'²¹ tya' Dios coon'¹³ júu³ tyi'i. Tsʉ 'nʉ-ʉ jaain²¹ tsañʉʉ'¹ 'in jmaa¹i 'ña'a Dios.

34 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² do:

—Ni jí² ley tyi'naa' 'e faa'²¹a 'e jin'²in Dios: "'Naa' lɨ́ɨ¹naa' dioses jon." 35 Né²o' 'e jin'² jí² tya' Dios joon jo lí² wa' jo røø²¹²na'. Joon Dios gaunsii²¹i jna' 'in 'ii'²¹ júu³ tyɨ́² tya'a, "dioses." 36 Joon wa gatyii¹in Dios jna joongɨ sii¹in jna ni

cwoo'¹³ fu juncwii²¹, ¿xiiala lii'¹naa' 'e foo²oo' 'e nifo'³oo júu³ 'laa'²¹ mo gafo'³oo Jóon¹on Dios jna? 37 Joon wa jo jmá³aa jilaa'²¹ 'e jmoo¹o Ñʉ'³ʉʉ joon jo 'ná¹ jo'¹ lí²naa' jna. 38 Pe wa'a jmá³aa, xʉfiin'¹³ jo jo'¹ lí²naa' jna, jo'¹ cwolíin²naa' jilaa'²¹ 'e jmóo³oo 'e coon'¹³ la joon 'e liní²ii' coonti 'e ngɨ¹ɨ Ñʉ'¹ʉ' coon'¹³ jna joongɨ jna ngɨɨ³oo coon'¹³ Ñʉ'¹ʉ'.

39 Coongɨ tún¹-un 'iin²¹²in 'in tyʉ'² to² tsá² Israel do saan'¹i pe Jesús galáa²mo 'ña'a.

40 Joon Jesús gangaa'¹³i fu lɨ 'ngoo'¹³ jmɨɨ²¹ sii²¹ Jordán lɨ' lɨ 'yeei'²¹ ñi'¹. Joon joon gajaan¹an lɨ mo ta natyíin¹in Wó³ nisaa¹i tsá² jmɨɨ²¹² ca la jéei¹³. 41 Joon fúu¹mo tsá² 'in gangalíin² ngajøøi² Jesús. Joon jin'² 'in tsá² do cwáain¹ tya' Jesús:

—'E la ja'²mo xʉfiin'¹³ jo gajmaa¹a Wó³ do jiin'¹³ coon²¹ li² milagro pe jilaa'²¹ 'e gajin'²in 'wii²¹² cwáain¹ 'in tsañʉʉ'¹ no 'e nilaja'²mo.

42 Joon fúui¹ 'áa¹mo tsá² 'in jo'¹o galíi²i Jesús lɨ taain¹ do.

11

Mo gajúin¹ Lázaro

1-2 Joon née¹i gaai²¹ la 'oo'²¹ ruu'²¹i coon²¹ fuu²¹ lɨ sii²¹ Betania, Lázaro coon'¹³ María coon'¹³ Marta. 'In María do, 'ii 'in nigaxée²i jmɨɨ²¹ jmafuu²¹ tɨɨ² Jesús joon gauntyʉʉn²¹ tɨɨ² Jesús coon'¹³ jnʉtyi²o. La 'ɨɨ²¹² joon galɨtsaa'¹³a Lázaro do. 3 Joon gasii¹in 'in gái¹ ruui'²¹ Lázaro do júu³ fu lɨ taain² Jesús, sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—'Áa¹mo jo¹ tsaa'¹³a amigo tyi'i Lázaro.

4 Joon mo ganúu²un Jesús 'elo, joon gajin'²in:

—Jo ijúun¹in coon'¹³ 'e jmoowúu¹ do 'e 'íi³in to² tya' 'e 'e'²e tsá² jiin'¹³ 'ii'²¹ tya' Dios Jmii²¹ joon coon'¹³ la joon jon iliñi¹ tsá² 'ii'²¹ tya' Jóon¹on Dios.

5-6 Joon mo ganúu²un Jesús 'e júu³ lo 'e tsaa'¹³ Lázaro gajaan¹o tún² jmɨɨ²¹²gɨ fu lɨ taan¹in xʉfiin'¹³ 'áa¹mo 'iin²¹²in Marta coon'¹³ ruu'²¹ɨ Lázaro. 7 Mo ngayuui'¹³ joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ tsá² 'in ngɨ¹ɨ coon'¹³on:

—Tsaa²¹a' tún¹ fu Judea.

8 Joon gajin'² 'in ngɨ¹ɨ coon'¹³on do:

—Tɨfo'² tyii'i, ¿tɨ coon²¹gɨ tún¹ 'iin²¹²u'un cwoo'¹³'o? Jo 'áai¹ mo ngó¹ 'e 'iin²¹²in 'in tsá² do jngaa'¹²i 'nʉ coon'¹³ cuun²¹².

9 Jesús do gajin'²in:

—Sá² dyatun¹ hora 'e tɨ 'yiia²¹. Wa 'e ngɨ¹ tsá² mo jmɨɨ²¹² jo tyuin'² tsá² tsʉ sá²-a 'yiia²¹ tya' juncwii²¹ lo tya' 'e jnée²in jøø²ø tsá². 10 Pe wa ngɨ¹ tsá² mo canʉʉ²¹, tyui'² tsá² tsʉ jo 'yiia²¹ jnée²in.

11 Mo ngayuui'¹³ joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ tsá² tya'a:

—Nicwuu²¹mo amigo tyi' Lázaro. Pe no cun'un ní²ii niunjnaa¹-tsi.

12 Joon gajin'²in 'in tsá² ngɨ́¹ coon'¹³on do:

—Ña'ñʉ'¹ʉ', wana jiin'¹³ 'e nicwuu¹i lí²-i un'láa²mo 'ña'a. Jo 'ná¹gɨ cwoo'¹³'o.

13 Pe Jesús gajin'²in 'e 'øøi'²¹-tsi júu³ tya'a 'e nijún¹mo Lázaro joon ga'øøi'²¹-tsi 'in tsá² 'in ngɨ¹ coon'¹³on do 'e faa'²¹a Jesús 'e jiin'¹³ 'e canii² 'e cwuu¹mo 'ido. 14 Joongɨ gajin'² Jesús la tí²:

—Nijún¹mo Lázaro. 15 Joon jløø'²moo 'e jo nitiin'¹³ taan¹na do tsʉ coon'¹³ la joon 'e tyʉ́²gɨ tyii' tya' 'e ja'²mo lɨ́i²naa'. Pe tsaa²¹a' tsajøø²¹²na'.

16 Joon gajin'² Tomás, 'in nisii²¹ jon Gemelo, sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² ngɨ¹ coon'¹³on Jesús catyaai² do:

—Tsaa²¹² jna' jon, joon júun²na' caan²¹mo coon'¹³on.

Jesús unjiin'¹in tsá² jee²¹² 'lɨɨ²¹²

17 Joon mo gatyía¹ Jesús Betania ningó¹o tyún² jmii²¹² jiin'¹³ la ni'ái¹ Lázaro. 18 Joon tsu 'wii'¹³ náa¹ tyan' Jerusalén Betania, ti túⁿ² kilómetros tsi ca'no'³o, 19 joon 'áa¹mo fúui¹ tsá² seein²¹ Israel ningalíin² nifee'¹³i Marta coon'¹³ María cwo'¹o 'ido fo'feei'¹ cwáain¹ tya' 'e gajúin¹ ruui'²¹ 'ido. 20 Joon mo galiñii¹ Marta 'e ngó¹o jmoo²¹ tye'²mo Jesús joon cwo'íi¹i Marta nijeen²en ni 'ido. Pe María-gi do gajaan¹o inuu. 21 Joon gajin'² Marta sii'²¹i Jesús:

—Ña'ñu'¹u', wa mo'o tyíin¹u'un jo gajúun¹in ruu'²¹na do. 22 Pe jna ñí³oo 'e cwo'¹o Dios 'nu jilaa'²¹ 'e mi'³'i.

23 Joon gajin'² Jesús sii'²¹i Marta:

—Injiin'¹in ruui'²¹ 'nu túⁿ¹.

24 Marta-gi gajin'²in:

—Jo'¹o, jna ñí³oo 'e injiin'¹o mi ti jmii²¹² li gatséi¹ mo jiin'¹in 'lii²¹².

25 Joon gajin'²in Jesús sii'²¹i 'ido:

—Jna-a jon jmáa³aa 'e jiin'¹in tsá² jee²¹² 'lii²¹², jna-a cwo'³oo tsá² juncwii²¹ tya'a 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo. 'In jo'¹ líi²i jna xufiin'¹³ júun²in, ijiin'¹o túⁿ¹. 26 Joon jileei'²¹ 'in jiin'¹ 'in jo'¹ líi²i jna jo júun²in. ¿Ti jo'¹ líi²u 'e júu³ lo?

27 Joon gajin'² 'in tsamí² do:

—Ña'ñu'¹u', jo'¹o líi²na 'e 'nu-u Cristo, Jóon¹on Dios Jmii²¹ 'in 'ná¹ jó¹o ni cwoo'¹³ juncwii²¹.

Jesús xuui²¹²-tsi mo tyíi¹a ni 'aan¹ tya' Lázaro

28 Joon mo ngayuui'¹³ gajin'² Marta 'e júu³ lo gangaté²e ruu'²¹i María sii'²¹i 'ido 'uun²¹mo:

—Nicwa'²mo Tifo'² tyi' joon gaj-maa¹a júu³ tøø'²¹ø 'nu.

29 Joon mo ganúu²un María 'e júu² do tsifuu garoon¹on gangóo¹o ngafee'¹³i Jesús. 30 Jo ga'í¹in Jesús ti 'i fuu²¹ do pe do-o tyíin¹in li gafee'²¹i Marta 'ii. 31 Joon mo ganí²i 'in tsá² Israel 'in taai² cwo'¹o fo'feei'¹ María 'e garoon¹on 'ido ce tyíi² cwo'íi¹i 'ido fu caluu joon ngalíin² caluu María líi²i 'e tsá¹ 'ido fu ni 'aa¹ do 'e ngatyii'¹³i 'ido.

32 Joon mo gatyía¹ María li siin'¹³in Jesús, joon gasi'²¹i wojníi¹i tyani Jesús joon jin'²in:

—Ña'ñu'¹u', wa mo'o tyíin¹u'un jo gajúin¹ ruu'²¹na do.

33 Joon mo ganí² Jesús 'e ci'²i María coon'¹³ 'in tsá² Israel 'in ningalíin² coon'¹³ María joon galili'²i Jesús fa'í²-i 'áai¹ joongi gangatyin'²-tsi. 34 Joon gaunngii¹i:

—¿Xiia li' ga'áa¹naa'?

Joon 'ido-gi gajin'²in:

—Ña'ñu'¹u', na¹ du' cwojøø²'ø.

35 Joon gatyi'²i Jesús. 36 Joon gajin'² 'in tsá² Israel do:

—Jøø²duu' áa¹mo ni 'iin²¹²in ni 'ido.

37 Pe 'inlíii¹³ jee²¹² 'in tsá² seein²¹ Israel do gajin'²in:

—In no-o 'in gacwo¹o unni² 'in tsá² tiui² do, ¿ti jo 'ee nilii'¹i jmá¹xu tya' 'e jo júuin² Lázaro no?

Gajiin'¹in Lázaro

38 Joon Jesús ngatyin'²-tsi túⁿ¹, joon gangatyéen¹in ni 'aa¹ do. Joon 'e 'aa¹ do nilí² too²¹ xá² joon ni injni¹ coon'¹³ coon²¹ cuun²¹² fee'¹. 39 Joon gajin'² Jesús:

—Jan'² cuun²¹² 'e injni¹ 'oo² no.

Joon Marta, ruui'²¹ 'in 'lii²¹² do gajin'²in:

—Ña'ñu'¹u', wa jo nijmaa²¹a tsu ningóo¹on tyún² jmii²¹² jiin'¹³ la júin¹ Lázaro.

40 Pe joon gajin'²in Jesús:

—Nifuu²¹²oo 'nu wana jo'¹ líi²u imóo³o'o xiiala 'e tsafee'¹mo Dios.

41 Joon gajan'²o cuun²¹² do joon gajøø²ø Jesús fu yu' joon faa'²¹a júu³ tyú², jin'²in:

—Nu'³, cwo'³-oo 'nu maa'¹³mo'o tsu niganúu²o'o júu³ tyiia. 42 Jna ñí³oo 'e nuu²¹o'o júu³ tyiia coon²¹ tøø²mo. Foo'¹³na 'nu 'wii²¹² tya' 'e

jøø²ø 'in tsá² no 'e ilitsáai¹-tsi 'e 'nʉ-ʉ gasii¹un jna.

43 Mo ngayuui'¹³ jin'²in la joon, joon ga'oo¹o tá², tøø'²¹ø Lázaro:

—¡Lázaro, júu¹ fu lo!

44 Joon 'in 'lɨɨ²¹² do gacwo'ɨ́ɨ¹o joon 'in paa'²¹ 'mɨ'²ɨ cwoo²¹o coon'¹³ tɨɨ²ɨ joon 'in jnɨ'² 'mɨ'²ɨ tsi níi¹i. Joon gajin'²in Jesús:

—Sii'¹³ cwoo²¹o tɨɨ²ɨ cwotyee'²¹mo.

Sɨ́ɨ¹i tsá² røø²¹ saan'¹in Jesús

45 Joon fúu¹mo tsá² Israel 'in ningalíin² coon'¹³ María joon ganí² 'e nigajmaa¹a Jesús jo'¹o lɨ́ɨ²i. 46 Pe 'inlɨ́ɨi¹³ 'in tsá² do ngalíin² nijmaa'¹³a tsá² fariseos júu³ jilaa'²¹ 'e niganii²¹i 'e gajmaa¹a Jesús. 47 Joon 'in tsá² fariseos do joongɨ coon'¹³ 'in tyʉ'² to² untsá² do gauncaain²¹ yaai coon'¹³ jileei'²¹ tsacøøi'¹³ joon gajin'²in:

—¿'Ee ijmoo²¹o'? 'In tsanʉʉ'¹ no 'áa¹mo jmoo¹o li² milagro. 48 Wana tuu²¹²na' 'ino, jilee'²¹mo jo'¹o ilíin² 'ii. Joon 'in tsá² 'oo¹o to² Roma ijalíin² 'e jafiin²mo cwo'¹ fee'¹ tyi' joongɨ ija'iin²mo jna'.

49 Pe jaain²¹ jee²¹² 'ii do 'in sii²¹ Caifás 'in tyʉ'² to² fii²¹² untsá² jiin²¹ joon gajin'²in:

—'Naa' jo ñí²ii' jiin'¹³xʉ, 50 jon'gɨ li'²naa' 'e tyʉ́² tyi-o' 'e júuin² jaan²¹mo tsañʉʉ'¹ tya' goo²¹o' lagɨ 'e 'iin²in la tøøi² lɨ saan²¹an'.

51-52 Pe Caifás do jo gajin'²in jiin'¹³ 'e 'øøi'²¹-tsi 'ña'a, Dios gacwo'¹ 'ii 'e ga'øøi'²¹-tsi 'e faa'²¹a do 'e ijúuin² Jesús 'wii²¹² tya' jileei'²¹ 'in seein²¹ Israel. Jon' ijúuin² 'wii²¹² tya' jiin'¹³ tsá² 'in seein²¹ Israel pe ijúuin² tya' iuncaain²¹ jileei'²¹ jóon¹on Dios 'in née¹ɨ lɨ caain²¹ ni cwoo'¹³ fu juncwii²¹. 'E gacwo'¹o Dios 'ii 'e ga'øøi'²¹-tsi la do tsʉ 'wii'¹³ tsafeei'¹ tyʉ'² to² fii²¹² untsá² 'ii. 53 Ca jmɨɨ²¹² joon gasɨ́ɨ²i 'in tsá² 'oo¹o to² do seein²¹ Israel xiiala ijngaa'¹³i Jesús.

54 Wii'¹³ joon jo lí² ngɨ¹gɨ Jesús jee²¹² tsá² seein²¹ Israel, joon gacwa'ɨ́ɨ¹o fu lɨ' Judea joon gangóo¹o co' coon²¹ cwoo'¹³ tyʉʉn²¹ fu lɨ sii²¹ Efraín. Joon do-o gajaan¹an coon'¹³ 'in ngɨ¹ɨ coon'¹³on.

55 Joon xʉ 'ná¹gɨ tɨ jmɨɨ²¹² pascua tya' tsá² Israel. Joon fúu¹mo tsá² 'in née¹ɨ 'e fuu²¹ náa¹ la caain²¹ co' Jerusalén ngalíin² fu Jerusalén nʉ'gɨ lagɨ itɨ́² jmɨɨ²¹² pascua 'e tsaruuin'¹³ yaai joon coon'¹³ la joon lɨtyúu¹i. 56 'In tsá² jalíin²in Jerusalén ngɨɨ¹ɨ 'naa'²¹i Jesús joon la 'ɨɨ²¹² taai² inʉʉ cwo'¹ fee'¹ do unngɨɨ¹ɨ ruu'²¹i:

—Xiiala lɨ́ɨ²u, ¿tɨ ijó¹o lɨ tɨ jmɨɨ²¹² lo 'owa jo jó¹ 'ee?

57 Joon 'in tsá² fariseos coon'¹³ 'in tyʉ'² to² untsá² nityʉ'²ʉ to² wana 'in niñíi²in xiia' tyíin¹in Jesús joon 'ná¹ cwatyajmaa'¹³ 'ido 'ii júu³ tsʉ joon isaan'¹mo 'ido.

12

Jaain²¹ tsamɨ́² xée²i Jesus jmɨɨ²¹ jmafuu²¹

1 Jñúʉ² jmɨɨ²¹²gɨ 'ná¹ tɨ jmɨɨ²¹² pascua gangó¹on Jesús fu Betania lɨ tyíin¹ Lázaro 'in gaunjiin'¹in Jesús jee²¹² 'lɨɨ²¹². 2 Joon do-o gatyaa¹ tyʉ́² 'e dø'²ø tsá² 'e jløø'³i 'e tyíin¹ Jesús jee²¹² 'ii. Marta tyaa¹ 'uunñi² ni mesa la 'ɨɨ²¹² tyíin¹ Lázaro coon'¹³ Jesús gø'²ø. 3 La 'ɨɨ²¹² joon tyei'² María tyiin¹an jmɨɨ²¹ jmafuu²¹ 'éein³ ti coon'²¹ tsa'² litro 'e tyíin¹ 'moo'³ 'áa¹mo. 'E jmɨɨ²¹ jmafuu²¹ 'e sii²¹ nardo do gasóon²on tɨ² Jesús joon mo ngayuui'¹³ joon tsifu gasii²¹i coon'¹³ jnʉ́² tyíi¹i. Joon la caain²¹ tsi inʉʉ garó¹i jma² tya' 'e jmɨɨ²¹ jmáfuu²¹ do. 4 Joon jaain²¹ 'in tsá² tya' Jesús 'in sii²¹ Judas Iscariote, jóon¹on Simón, 'in tɨ li 'nɨ́ɨ¹i Jesús gajin'²in:

5 —¿'Ee lɨ' jo ga'nɨɨ²¹² 'e jmɨɨ²¹ jmafuu²¹ do 'e uncoon'¹³ tya' 'in tanɨ́i²in

tsʉ tyíin¹ la ti 'e jnaa'¹a tsá² jee²¹² coon²¹ jiin²¹?

6 Pe Judas do jo gajin'²in wa' 'e jo'¹ 'nee¹i tsá² tañíi²in, 'e gajin'²in la do tsʉ 'uun²¹ 'ii joongɨ tsʉ 'wii'¹³ 'e 'ii-o náa¹ cwoo²¹o tu'mɨ'² taa'¹³ cuu². Joon 'wo'²o 'e cuu² taa'¹³ tsi. 7 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ Judas do:

—Jo jnɨɨ'³ nu'u, tsʉ lawa 'e sóon²i jna mi 'á¹na. 8 Coon²¹ tøø²mo seein²¹ tsá² taníi²in jee²¹² 'naa' 'e lí² uncóon¹³oon' pe jna jo coon²¹ tøøi² iseen²¹na jee²¹² 'naa'.

Sɨɨ¹i 'in tyʉ'² to² untsá² 'e jngaa'¹³mo Lázaro

9 Joon mo galiñii¹ tsá² Israel 'e tyíin¹ Jesús fuu²¹ Betania joon 'áa²mo fúui¹ ngalíin² ngajøø²¹²i Jesús, jon' wa' jiin'¹³ 'e 'iin²¹²in níi²in Jesús 'e 'iin²¹²in níi²mo jon Lázaro 'in gajmaa¹a Jesús gajiin'¹in jee²¹² 'lɨɨ²¹². 10 Joon gasɨ́ɨ¹i 'in tsá² tyʉ'² to² untsá² do røø²¹ 'e jngaa'¹³mo jon Lázaro, 11 tsʉ 'wii²¹² tya' 'ido-o fúu¹mo tsá² Israel jo'¹o galɨ́ɨ¹i Jesús joon gatuu²mo 'in untsá² do.

Mo ga'í² Jesús Jerusalén

12 Fúu¹mo 'áai¹ tsá² 'in gangalíin² Jerusalén lɨ tɨ jmɨɨ²¹² pascua. Mo jná² joon mo galiñi¹i 'in tsá² fúui¹ do ityíi¹a Jesús 'e fuu²¹ do, 13 joon ganga'naa'¹a ni moo²¹ joon ga'woo²¹i ngajeen¹in Jesús, joon faa'²¹a tá¹, jin'²i:

—¡'In tyú¹mo Dios! ¡'In cwaa'³mo 'in gajó² cwáain¹ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ'! ¡'In cwaa'³mo 'in Røøi¹³ tya' tsá² Israel!

14 Joon Jesús gatsee'²¹i jaain²¹ bu'³ joon gacwó²o 'ido jiin'¹³ la lɨ́²² 'e faa'²¹a ni jí² tya' Dios:

15 Jo toon²oon' fo'²-'oo' tsá² seein²¹
fuu²¹ lɨ sii²¹ Sion.
Jøø²duu' no-o cwéi¹ Røøi¹³ tyii',
tyíin¹ jaain²¹ bu'³.

16 La mo 'láa² 'wii²¹² jo 'øøi'²¹-tsi 'in tsá² ngɨ¹ɨ coon'¹³ Jesús jilaa'²¹ 'e nigalí². Pe mo ngayuui'¹³ gangai'² Jesús fu ñʉ'fú² joongɨ gatɨ'²ɨ-tsi 'e jilaa'²¹ 'elo 'e toon²¹² ni jí² 'e faa'²¹a cwáain¹ tya' Jesús joon la joon nigajmaa¹a tya' 'ido.

17 'In tsá² 'in nitéen²in coon'¹³ Jesús la mo gatø'²ø Jesús Lázaro 'oo² 'aan¹ joon gaunjiin'¹o jee²¹² 'lɨɨ²¹², 'in tsá² do 'áa¹mo tyaa¹a júu³ cwáain¹ tya' jilaa'²¹ 'e ganí²i. 18 Tsʉ 'wii'¹³ 'e júu³ gatyaa¹a 'ido joon ga'woo²¹i 'in tsá² fúui¹ do ngajéen²in Jesús. 19 Joon 'in tsá² fariseos sɨ́ɨ¹i la jee²¹² yaai:

—Jøø²oo', jo jmé¹i tyi' jilaa'²¹ 'elo. Ñíi²duu', jilee'²¹mo tsá² ngalíin² coon'¹³ 'ii.

'Inĺɨɨ¹³ tsá² faa'²¹a jmíi¹ griego 'naa'¹i Jesús

20 Jee²¹² 'in tsá² ngalíin² fu lɨ gatí² jmɨɨ²¹² Jerusalén seein²¹ 'inlɨ́ɨ¹³ 'in nifaa'²¹a jmíi¹ griego. 'E nijalíin² 'e un'goo²¹o Dios. 21 'In tsá² faa'²¹a jmíi¹ griego do gangatyéen¹in co' lɨ siin'¹²in Felipe 'in seein²¹ coon²¹ fuu²¹ lɨ sii²¹ Betsaida náa¹ cwoo'¹³ 'wó² tya' Galilea. 'In tsá² griego do gamɨɨ¹ɨ tyani Lii²¹² do sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Tsañʉʉ'¹, 'iin²¹²na'a nee²¹²na'a Jesús.

22 'In Lii²¹² do ngajmaa'¹³a júu³ Andrés joon mo ngayuui'¹³ joon ngalíin² mo je wáai² do ngatyaa¹a júu³ coon'¹³ Jesús. 23 Joon gajin'²in Jesús:

—'E gatyíi¹a gatí²-ɨ 'ii'²¹ 'e untyú²i Dios jna, 'in Ruui'²¹ Tsá², mi júun²na. 24 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', wa ca mɨ'² trigo 'e jo jní²i tsá² ni 'wó² joon wa jo júun²mo, joon la mo lɨɨ²¹² ca mɨ'²ɨ. Pe wa najúin¹ 'e ca mɨ'² do joon 'e iyii¹a 'láai²gɨ. 25 Jileei'²¹ 'in un'øøi'¹ juncwii²¹ tya'a icaa²mo juncwii²¹ tya'a pe 'in jo tsáai¹-tsi juncwii²¹ tya'a 'e ni cwoo'¹³ juncwii²¹ lo iun'øø'¹i juncwii²¹ tya' 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo. 26 Wana 'in 'iin²¹²in jmá¹a to² tyʉ'³ʉʉ 'ná²a 'e jo tiui²

jna. Joon doñixiia' siin'[13]na joon jon siin'[12]in 'in jmoo[1]o to[2] tyʉ'[3]ʉʉ. Joon iuntyú[1]mo Ñʉ'[3]ʉʉ 'ii.

Jesús jmoo[1]o júu[3] 'e tɨ lɨ júuin[2]

27 'No no 'áai[1] ni'ɨ[1]-tsii tya' 'e tsangɨɨ[1]na —jin'[2]in Jesús—. ¿'Ee ifo'[3]oo? ¿Tɨ lí[2] fo'[3]oo: "Ñʉ'[3], un'øøi'[1] jna wa'a jo cwotyangɨ́ɨ[2]na jilaa'[21] 'e itsangɨ́ɨ[2]na?" Pe jo lí[2] fo'[3]oo la joon tsʉ 'ii'[21] joon 'yuu[2]na. Ifo'[3]oo: 28 "Ñʉ'[3], 'ii[2]i 'wo'[2]o coon'[13] 'e la joon un'goo[21]o tsá[2] 'nʉ" —jin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ Jmii[21] tyíin[1] ñʉ'fú[2].

Joon ganuu[1]un coon[21] júu[3] jó[1] fu nʉ'fú[2] 'e nijin'[2]in:

—Ni'e[2]moo 'ñii'a joongɨ i'ée[13]moo 'ñii'a tún[1] tya' 'e un'goo[21]o tsá[2] jna.

29 'Inlɨ́ɨi[13] 'in tsá[2] téen[2]in do jin'[2]i:

—Cwaain[2] 'ñá[3] 'in niga'óon[2]on do.

'In lɨ́ɨi[13]gɨ gajin'[2]in:

—Jaain[21] ángel gafee'[21]i Jesús.

30 Joon gajin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] do:

—Jon' gafaa'[21]a 'e júu[3] lo 'wii[212] tyiajna, 'e gafaa'[21]a 'wii[212] tyi'naa'oo'. 31 Pe 'e la no-o gatɨ́[3] 'e jmá[1]a Dios 'ii'[21] tya' tsá[2] taain[212] ni cwoo'[13] juncwii[21]. Joon la no i'wó[1]mo Dios 'in tyʉ'[2] to[2] ni cwoo'[13] juncwii[21]. 32 Joon mi sá[1]i tsá[2] jna tsaa' 'mó[2] joon ityiin'[21]an jna jileei'[21] tsá[2] —jin'[2] Jesús.

33 Joon coon'[13] la joon gajmaa[1]a 'e i'øøi'[21]-tsi tsá[2] xiiala mi júun[2]in. 34 Joon gañii[1]i 'in tsá[2] do:

—Ninɨ́[3]oo'o lɨ faa'[21]a jí[2] tya' ley tyii'i 'e Cristo seein[21] coon[21] tøø[2]mo. ¿Xiiala lɨ 'e foo'[21]'o 'e 'ná[1]-a sá[1]i tsá[2] tsaa' 'mó[2] 'in Ruui'[21] Tsá[2] no? ¿'Iin 'in Ruui'[21] Tsá[2] no?

35 Joon gajin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] do:

—Joon jee[212] 'naa' coo[21]gɨ jɨ́[2] pe coon'[21] catá[2]-a. Ngɨɨ[2]ɨɨ' la 'ɨɨ[212] 'e jnée[2]mogɨɨ' coon'[13] 'e jɨ́[2] lo tsʉ joon jó[1] linʉʉ[21] lɨ ngɨɨ[2]ɨɨ', tsʉ 'in ngɨ[1]ɨ lɨ nʉʉ[21] jo ñii[1]i xiiafu tsáa[1]a. 36 Jo'[1] cwolíin[2]naa' 'e jɨ́[2] lo la 'ɨɨ[212] 'e 'oo[2]gɨɨ' tsʉ coon'[13] la joon ilíin[2]naa' tsá[2] tya' 'e jɨ́[2] lo.

Joon mo ngayuui'[13] gajin'[2]in 'e júu[3] lo, ganga'[2]mo Jesús, ganga'mée[13]mo 'ña'a tya' 'in tsá[2] do.

'Inlɨ́ɨi[13] tsá[2] Israel jo jo'[1] lɨ́ɨ[2]i Jesús

37 Jesús gajmaa[1]a 'láa[2]mo li[2] milagro 'e nijøø[2]ø 'in tsá[2] do pe jo jo'[1] lɨ́ɨ[2]mogɨ, 38 tsʉ 'ná[1]gɨ 'e litiin'[13] jiin'[13] la lɨ 'e nigataan[1]an ni jí[2] 'in tsá[2] 'in gacwo[1]o júu[3] tyʉ́[2] ca la jéei[1] 'in sii[21] Isaías:

Ña'ñʉ'[1]ʉ', ¿'iin 'in jo'[1] nilɨ́ɨi[2] júu[3] tyʉ́[2] tyi'?

¿'In niga'e'[2] Ña'ñʉ'[1]ʉ' 'ii'[21] tya'a?

39 Tsʉ 'wii'[13] joon jo lí[2] jo'[1] lɨ́ɨ[2]i 'in tsá[2] do. Joon gataan[1]an Isaías ni jí[2] tya'a:

40 Dios 'e gajmaa[1]a tiui[2] 'ido joongɨ gajmaa[1]a 'e 'waa'[21] alma tya' 'ido,

tsʉ joon jo cwolijøø[2]ø 'ido coon'[13] unníi[1]i joongɨ jo cwo'øøi'[21]-tsi coon'[13] alma tya'a,

joongɨ jo cwojalíin[2] fu lɨ siin'[13]na wa 'e un'láa[2]na.

41 Isaías gajin'[2]in 'e júu[3] lo tsʉ 'e gacɨɨ[1]o 'e tyʉ́[2] tya' Jesús. Joongɨ 'e tya[1] 'ido júu[3] 'wii[212] tya'a.

42 Fúu[1]mo 'in tsá[2] Israel jo'[1]o lɨ́ɨ[2]i Jesús pe jo faa'[21]a la joon jee[212] tsá[2] tsʉ 'wii'[13] 'gøø'[21]mo tsá[2] fariseos. Cagɨ tsacøøi'[13] seein[21] Israel jo'[1]o lɨ́ɨ[2]i Jesús. Lɨ' 'goo'[21]o wa gatyii[1]in tsá[2] 'ii fu caluu cwo'[1]. 43 'In tsá[2] do 'iin[212]in 'e seein[21] tyʉ́[2]gɨ coon'[13] tsá[2] lagɨ wa 'e iseein[21] 'ido tyʉ́[2] coon'[13] Dios.

Júu[3] tya' Jesús faa'[21]a ijmáa[1]a 'ii'[21] tya' tsá[2]

44 Joon Jesús gafaa'[21]a tá[2], jin'[2]in:

—'In jo'[1] lɨ́ɨ[2]i jna jon' jiin'[13] jna jo'[1] lɨ́ɨ[2]i, jo'[1]o jon lɨ́ɨ[2]i Ñʉ'[1]ʉ' 'in gasii[1]in jna. 45 'In níi[2]in jna níi[2]mo jon 'in gasii[1]in jna. 46 Gagoo[212]oo ni

cwoo'[13] juncwii[21] lawa coon[21] jɨ[2] coo[21] joon jileei'[21] 'in jai'[2] lɨɨ[2]i jna jo ján[1] lɨ 'í[1]i nɯɯ[21]. 47 Wana seein[21] 'inlɨɨi[13] nuu[1]un júu[3] tyiia, joon jogɨ unjíi[2]i, jon' jna jmá[3]a 'ii'[21] tya'a tsee'[13]i lɨ 'lɨɨ'[3], tsɯ jo gagoo[212]oo 'e jmáa[3]aa 'ii'[21] tya' tsá[2] 'e tsalíin[2] lɨ 'lɨɨ'[3] 'in taain[212] ni cwoo'[13] juncwii[21]. Pe gagoo[212]oo 'e jmáa[3]aa 'e tiin'[13]mo tsá[2]. 48 'In jo tsáai[1]-tsi jna joongɨ jo unjíi[2]i júu[3] tyíia ni'oo[1]o coon[21] 'e 'lei'[2] 'ii lɨ 'lɨɨ'[3]. 'E júu[3] nifo'[3]oo 'e joon 'e 'lei'[2] 'ii lɨ 'lɨɨ'[3] jmɨɨ[212] mi 'iin[2] juncwii[21]. 49 Tsɯ jo fo'[3]oo 'e 'øøi'[21]-tsii 'ñii'a, Ñɯ'[1]ɯ', 'in gasii[1]in jna-a, 'ii gacwo'[1]o jna jilaa'[21] 'e 'ná[1] fuu[212]uu tsá[2] joongɨ 'e 'ná[1] e'[3]ee tsá[2]. 50 Joon ñi[3]oo jilaa'[21] to[2] tyɯ'[2] Ñɯ'[3]ɯɯ cwo'[1]o tsá[2] juncwii[21] tya'a 'e taa'[21] coon[21] tøøi[2]. La joon 'e fo'[3]oo lo fo'[2]oo jiin'[13] la to[2] tyɯ'[2] Ñɯ'[1]ɯ' jna.

13

Jesús run'[2]un tɨɨ[2] tsá[2] tya'a

1 'Yiia'[13] cwoun'ló[1] pascua galiñii[1]i Jesús 'e gatí[2]-ɨ 'ii'[21] 'e itiui[2] tsá[2] taain[212] ni cwoo'[13] juncwii[21], joon itse'[2]mo fu lɨ tyíin[1] Jmii[21]i. 'Áa[1]mo gali'iin[212]in tsá[2] tya'a 'in taain[212] ni cwoo'[13] fu juncwii[21]. Joon la no i'é[1]mo 'ña'a jiin'[13] la ti 'e gali'iin[212]in tsá[2].

2-4 'In 'lɨɨ'[3]mo ni'í[3]i alma tya' Judas Iscariote, jóon[1]on Simón. Joon Judas do 'ɨ[1]-tsí 'nɨɨ[1]i Jesús. Pe Jesús niñii[1]o 'e gajó[2]o lɨ tyíin[13]in Dios Jmii[21] joongɨ joon itsee'[13]i túun[1]. Joongɨ niñii[1]o 'e Jmii[21] do-o nigacwo'[1] 'ii to[2] 'e tyɯ'[2]o to[2] jileei'[21]. Tsɯ 'wii'[13] joon la 'ɨɨ[212] 'e tyíin[13]in gø'[2]ø 'í[1] canɯɯ[21] coon'[13] tsá[2] tya'a joon gajmaa[1]a siin'[12]i lɨ si'[2] mesa joon gatyii[1]o 'mɨ'[2] cwaa[21] 'e tyi'[2]i. Joon ga'aa'[21]i coon[21] 'mɨ'[2] toalla ñuu'[21]i. 5 Joon gatyii'[21]a jmɨɨ[21] tsi coon[21] 'ú[1] ñí[3]. Joon ga'láa[2] 'wii[212] run'[2]un tɨɨ[2] tsá[2] tya'a, joon gauntyɯɯn[21]o coon'[13] 'mɨ'[2] toalla 'e in'aai'[13] 'ñuu'[21]i.

6 Joon mo gatí[2] irun'[2]un tɨɨ[2] Simón Pedro, joon gajin'[2]in 'ido:

—Ña'ñɯ'[1]ɯ', ¿tɨ 'nɯ iruun'[13]'un tɨɨ[3] jna?

7 Joon gañii[1]i Jesús:

—Jo 'øøi'[21]-'o'o la no 'e jmóo[3]oo pe cɨɨin[21]xɯ i'øø'[21]mo-'o'o.

8 Pe Tɨ́[3] dogɨ gajin'[2]in:

—Jo jmɨɨ[212] ruun'[13]'un tɨɨ[3] jna.

Joon gajin'[2]in Jesús:

—Wa jo ruun'[13]uun tɨɨ[13]'ɨ jo lí[2] liin[2]u tsá[2] tyiia.

9 Joon gajin'[2] Simón Pedro:

—Wana 'e la joon, Ña'ñɯ'[1]ɯ', jon' jiin'[13] tɨɨ[3]ɨɨ ruun'[13]'un, ruun'[13]o'o cwóo[3]oo joongɨ mootyíi[3]ii.

10 Pe gajin'[2]in Jesús sɨɨ[21]ɨ Tɨ́[3] do:

—'In ningayuui'[13] galo'[1]o jo lɨ 'ná[1] idyii[1]i tya'a jiin'[13] tɨɨ[2]o 'ná[1] idyii[1]i tsɯ nilo'[1]o. Joon nilaa'[1]naa' xɯfiin'[13] jo jilee'[21]naa'.

11 Tsɯ niñii[1]o Jesús 'iin in'nɨ́[1]i 'ii 'wii'[13] joon jin'[2]in: “Jo mo laa'[1]naa' jilee'[21]naa'.”

12 Joon mo ngayuui'[13] garun'[2]un tɨɨ[2] 'ido jileei'[21] joon gacɨ'[1]o sɨɨn'[13]ɨn 'mɨ'[2] cwaa[21] do túun[1], joon gacwó[2]o túun[1] lɨ si'[2] mesa. Joon gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ tsá[2] tya'a do:

—¿Tɨ 'øøi'[21]-'oo' 'e nijmá[3]aa? 13 'Naa' fuu[2]uu' jna: “Tɨfo'[2] tyi'.” Joongɨ gasii[2]ii' jna: “Ña'ñɯ'[1]ɯ'.” Joon 'e tɨɨ[21]moo' fuu[2]uu' jna la joon tsɯ 'ii jna. 14 Joon wana jna garuun'[13]uun tɨɨ[13]ɨɨ' joon lɨɨ[1]moo Tɨfo'[2] tyii' joongɨ Ña'ñɯɯ[2]ɯɯ', la joon jon 'naa' 'ná[1] jon rúun[13]uun' tɨɨ[2] ruu'[21]naa'. 15 Jna-a ni'e'[2]ee 'naa' xiiala 'e jmaa[2]aa' jiin'[13] la lɨ 'e nigajmá[1] jna. 16 'E la ja'[2]mo fuu[212]uu 'naa', ce jiin'[13] jaain[21] tsa'leei'[13] jo fee'[1]i la feei'[1] ñifii[212]i. Ce jiin'[13] jaain[21] 'in sɨɨ[1]i tsá[2] wa 'e feei'[1]gɨ lagɨ 'in sii[1]in 'ii. 17 Joon wana 'øøi'[21]-'oo' 'elo, jløø'[3]moo' wa' jmoo[2]oo'.

18 ’Pe jo fo'²oo 'wii²¹² tyii' jilee'²¹naa'. Jna niñi²oo 'iin 'in nityi'³na. 'Ná¹-a untiin'¹³ la lɨ 'e faa'²¹a ni jí² tyaa'¹³ júu³ tyɨ́² tya' Dios 'e jin'²: “Jaain²¹ 'in gø'² coon'¹³ jna nijmaa¹a 'e gó² tyiajna.” 19 Jmoo'¹³oon 'naa' júu³ jéei¹ tsʉ joon mi lí² 'e ja'²mo lɨ́ɨ²naa' 'e jna-a Cristo jiin'¹³ la lɨ 'e nifuu²¹²uu 'naa'. 20 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', jileei'²¹ 'in 'ii'²¹i 'in gasɨ́ɨ²na, 'ii'²¹mo jon jna. Joon jileei'²¹ 'in 'ii'²¹i jna 'ii'²¹mo jon 'in gasii¹in jna.

Jesús tyaa¹a júu³ 'e Judas 'in 'nɨ́¹i 'ii

21 Joon mo ngayuui'¹³ gajin'²in Jesús 'elo joon galɨtyin'²-tsi 'áa¹mo alma tya'a joon gajin'²in:

—'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', jaain²¹² jee²¹² 'naa' i'nɨ́¹mo jna.

22 Joon 'in tsá² tya'a do ga'láa² 'wii²¹² jøø²i ruu'²¹i la jaain²¹ la jaain²¹ jo ñii¹i naai¹ 'in jin'²in Jesús. 23 Jaain²¹ jee²¹² tsá² tya'a do 'in 'nee¹i Jesús 'áai¹ tyíin¹in gø'²ø caai¹ lɨ tyíin¹ Jesús. 24 Joon Simón Pedro do gajmaa¹a li² tya'a wa'a cwounngɨɨ¹ɨ 'iin 'in 'í¹i Jesús 'e faa'²¹a la do. 25 Joon 'in tsá² do 'in 'nee¹i Jesús joon ganityéen¹in tyan'gɨ joon jin'²in:

—Ña'ña'ʉ'¹ʉ', ¿'Iin 'in 'ee¹u'u?

26 Joon gajin'²i Jesús:

—'Oo'³duu coon²¹ 'no'³ 'iñi'¹ tsi 'uunñi², joon 'in cwo'³oo do, 'ii do.

Joon mo ngayuui'¹³ gajin'²in la joon, joon ga'oo'²¹o 'no' 'iñi'¹ do tsi 'uunñi² joon gacwo'¹o Judas Iscariote, jóon¹on Simón. 27 Joon tsifuu mo gatɨ́ɨ²i Judas 'e 'iñi'¹ do joon ga'í²i 'in 'lɨɨi'³ alma tya'a. Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—'E 'nogɨ jmaa²'a, jmaa²'a jmoono.

28 Pe jiin'¹³ jaain²¹ 'in nee¹i gø'²ø ni mesa do jo mo 'øø'²¹mogɨ-tsi 'e 'wii²¹² 'e gajin'²in 'ido la do. 29 Joon tsʉ 'wii'¹³ Judas do 'e 'in 'mo'³o tu'mɨ'² taa'¹³ cuu², 'inlɨ́ɨi¹³ ga'ɨ¹-tsi 'e Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'ido 'e tsalá¹a 'e 'ná² tya' mi tɨ jmɨɨ²¹² sɨxʉ 'e cwo'¹xʉ tsá² taníi² cuu². 30 Joon mo ngayuui'¹³ gøø'²¹ø Judas 'e 'no'³ 'iñi'¹ do joon gacwo'ɨ́ɨ¹o tsifu tsʉ canʉʉ²¹.

Jesús tyʉ'² to² 'e 'ná¹ 'nee¹mo tsaruu'²¹i

31 Mo ngayuui'¹³ cwo'ɨ́ɨ¹ Judas, joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ tsá² tya'a:

—La no iní²i tsá² 'e 'ya'²gɨ tya' 'in Ruui'²¹ Tsá². Joon 'wii'¹³o iní²i tsá² 'e 'ya'²gɨ tya' Dios Jmii²¹. 32 Joon wana 'in Ruui'²¹ Tsá² do 'é²e 'e 'ya'²gɨ tya' Dios Jmii²¹, joon Dios Jmii²¹ i'é²o jon 'e 'ya'²gɨ tya' Jóon¹on. Joon la jmoono ijmáa¹a. 33 Tsaru'¹u', jo taain²¹²gɨɨ coon'¹³ 'naa' 'wóo². 'Naa' i'naa'¹³moo' jna, pe la lɨ 'e gafuu²¹²uu 'in tsá² Israel do la joon fuu²¹²uu 'naa': Jo lí² cwolíin²naa' fu lɨ nii'¹³ jna. 34 Icwo'³oo 'naa' 'e júu³ 'múui² lo 'e jmaa²aa': 'e un'nee¹naa' ruu'²¹naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa'. La 'nee¹na 'naa' la joon jon 'ná¹ 'e 'nee¹naa' ruu'²¹naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa'. 35 Sɨ na 'nee¹mo ruu'²¹naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa' jilee'²¹mo tsá² seein²¹ ni cwoo'¹³ juncwii²¹ ilili'³o 'e 'naa'oo' lɨ́ɨ¹naa' tsá² tyiia.

Jesús jmoo¹o júu³ 'e Pedro jo røø¹i cwíi¹in Jesús

36 Joon Simón Pedro gaunngɨɨ¹ɨ sɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—¿Xiiafu cwoo'²u, Ña'ña'ʉ'¹ʉ'?

Joon gajin'² Jesús:

—Fu lɨ nii'¹³ jna jo lí² cwoo'²u la no coon'¹³ jna pe ciɨin²¹gɨ ñíi¹³u'un.

37 Joon gajin'² Tʉ́³:

—Ña'ña'ʉ'¹ʉ', ¿'Ee lɨ' jo lí² tsaa²¹a' caain²¹? La no ináa¹ tyʉ́² tyiia 'e júun²na 'wii²¹² tyi'i.

38 Joon gajin'² Jesús:

—¿Tɨ jo'¹ ináa¹ tyʉ́² tyi'i 'e júun²mo'o 'wii²¹² tyiia? 'E la ja'²mo

fuu[212]uu 'nʉ, pe joon 'e ifo'[2]o 'nɨ[1] naa'[13] 'e jo cwii[1]u jna la nʉ'gɨ i'ó[1]o tuitsáa[2].

14

Jesús lɨ́ɨ[1]i fu[1] 'e ngoo'[13] fu lɨ tyíin[1] Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios Jmii[21]

1 Faa'[21]gɨ Jesús:

—Jo cwotaan[212]naa' cu'[2]-'oo'. Jo jmaa[2]aa' cuu'[13]-'oo' coon'[13] Dios jon'gɨ cuu'[13]-'oo' coon'[13] jna jon. 2 Fu lɨ tyíin[1] Nʉ'[3]ʉʉ joo[21] 'áa[1]mo lɨ cwá[2]a tsá[2]. Wa jo la joon lɨ́[2] nifuu[212]oo 'naa'. Joon inii'[13]na nityíi[3]aa tyʉ́[2] coon[21] lɨ ní[3]ii'. 3 Nii'[13]na nityíi[3]aa tyʉ́[2] joon mi yuui'[13] joon yíia[3]oo tún[1], yatee[2]ee 'naa', tsaa[21]a' coon'[13] jna. Joon coon'[13] la joon ili'yii[21]a' coon'[13] jna lɨ tyíin[13]na. 4 Ñí[3]ii' 'naa' fu lɨ nii'[13]na joongɨ niñii[2]oo' fu[1] lɨ' lɨ nii'[13]na.

5 Joon gajin'[2] Tomás sɨɨ'[21]ɨ Jesús:

—Ña'ñʉ'[1]ʉ', jo ne[2] jna'a xiia fu cwoo'[2]o, ¿xiiala 'e la ne[2]e'e fu[1] lɨ' lɨ cwoo'[2]u?

6 Joon gajin'[2] Jesús:

—Jiin'[13] jna-a 'e fu[1] do, joongɨ jiin'[13] jna-a 'e júu[3] jai'[2], joongɨ jiin'[13] jna-a cwó[3]oo juncwii[21] tya' tsá[2]. Jiin'[13] 'wii'[13] jna-a 'e lí[2] tyaliin[1]in tsá[2] lɨ tyíin[1] Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios Jmii[21]. 7 Joon wana galicwii[1]moo' jna joon ilicwii[1]moo' joon Nʉ'[3]ʉʉ. Ca lano joongɨ lɨ ngóo[1]gɨ cwii[1]moo' Nʉ'[3]ʉʉ joon nijøø[2]moo'.

8 Joon gajin'[2] Felipe sɨɨ'[21]ɨ Jesús:

—Ña'ñʉ'[1]ʉ', cwoo'[13]du' jna'a 'e nee[212]na'a Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios Jmii[21], coon'[13] la joon líin[2]mo tyii'i.

9 Joon Jesús-gɨ gañii[1]i:

—Ningóo[1] 'áai[1] 'e taan[2]na jee[212] 'naa' Felipe, ¿tɨ joon jo mo cwii[1]mogɨ'ɨ jna? Tsʉ 'in ní[2] jna níi[2]mo jon Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios Jmii[21], ¿'ee lɨ'ɨ 'e mɨ[2]'ɨ 'e 'ee'[13]na 'naa' Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios Jmii[21]? 10 ¿Tɨ jo jo'[1] lɨ́ɨ[2]u 'e ngɨɨ[1]ɨ Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios Jmii[21] coon'[13] jna joongɨ jna ngɨ́ɨ[3]oo coon'[13] 'ii? Jilaa'[21] 'e fo'[2]oo jo fo'[2]oo 'e 'ɨ[1]-tsii 'ñii'a. Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios Jmii[21] 'in ngɨɨ[1]ɨ coon'[13] jna, 'ii-o 'in jmoo[1]o 'e to[2] tya'a lo. 11 Jo'[1] cwolíin[2]naa' jna 'e fuu[212]uu 'naa' 'e jna-a ngɨɨ[2]ɨɨ coon'[13] Ña'ñʉ'ʉ' Dios Jmii[21] joongɨ 'ii ngɨɨ[1]o jon coon'[13] jna. Joon wa jo jo'[1] lɨ́ɨ[2]naa' jna 'wii[212] júu[3] tyiia jo'[1]o cwolíin[2]naa' jna 'wii[212] tya' jilaa'[21] to[2] 'e jmóo[3]oo. 12 'E la ja'[2]mo fuu[212]uu 'naa', 'in jo'[1] lɨ́ɨ[2]i jna ijmá[1]o jon la jmóo[3]oo joongɨ ijmáa[1]a 'e fee'[1]gɨ lagɨ jna tsʉ nii'[13]moo fu lɨ tyíin[1] Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios Jmii[21]. 13 Joon jilaa'[21] 'e mɨ́[2] 'naa' coon'[13] 'e la sii[21] jna, jna ijmáa[3]oo tyii' tsʉ coon'[13] la joon 'í[1]i Jóon[1]on Dios 'ña'a jilaa'[21] 'e 'ya'[2]gɨ tya' Jmii[21]. 14 Jna-a ijmáa[3]aa doñi'ee 'e mɨ́[2] 'naa' coon'[13] 'e la sii[21] jna.

Jesús cwoo[1]o júu[3] tya'a isíi[1]in 'in Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios Jmii[21]

15 'Si̱no 'naa' 'nee[1]moo' jna ijmaa[2]aa' to[2] tyʉ'[3]ʉʉ. 16 Joon imɨ́ɨ[3]ɨɨ tyani Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios 'e síi[1]in jaain[21]gɨ 'in cwo'[1] 'naa' fo'feei'[1] in sii[21] Espíritu tya' 'e jai'[2]. Joon 'ii ingɨ́[1] coon'[13] 'naa' coon[21] tøøi[2]. 17 'In tsá[2] taain[212] ni cwoo'[13] juncwii[21], 'in jo cwii[1]in Dios, jo lí[2] 'ii'[21]in tsʉ jo lí[2] jøø[3]i jogɨ lí[2] licwii[1]in. Pe 'naa' nicwii[1]moo' tsʉ ngɨɨ[1]o coon'[13] 'naa' joongɨ i'ii[21]mo alma tyii' joon 'e 'yuu[2]i coon[21] tøø[2]mo. 18 Jo tuu[2]na 'naa' lawa xuui[212] 'níɨi[2], tsʉ yíia[3]oo itaan[212]na coon'[13] 'naa'. 19 Ciɨin[21]gɨxʉ tsá[2] taan[212]in ni cwoo'[13] juncwii[21] jo níi[2]gɨ jna pe 'naa' máa[1]moo' jna. Joon tsʉ 'wii'[13] ijiin'[1]i jna 'wii'[13] joon ijiin'[1] 'naa' jon. 20 Joon mi tɨ jmɨɨ[212] joon, joon iliñí[3] 'naa' 'e 'yuu[2]na alma tya' Nʉ'[3]oo joon 'naa'gɨɨ' taa[2]naa' alma tyiajna-a joon jna-gɨ 'yuu[2]na alma tyi'naa'oo'. 21 Jileei'[21] 'in ñi[1]i joongɨ 'in ijmáa[1]a to[2] tyʉ'[2]ʉʉ 'in 'íi[1]i yaai

'e ja'²mo 'nee¹i jna. Joongɨ Ñʉ'³ʉʉ ili'nee¹mo jon 'ii, joon jna 'nee¹moo jon. Joon 'íi¹moo jon 'ñii'a 'ii —jin'² Jesús.

22 Joon Judas (jon' Iscariote 'ii) gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—Ña'ñʉ'¹ʉ', ¿'ee lɨ' i'íi¹i 'wo'o jna'a pe jo 'íi¹i 'wo'o tsá² taain²¹² ni cwoo'¹³ juncwii²¹?

23 Joon gajin'² Jesús:

—'In 'nee¹i jna unjíi²o 'e fo'²oo joon ili'nee¹mo Ñʉ'³ʉʉ 'ii. Joongɨ Ñʉ'³ʉʉ ijá²oo'o coon'¹³on 'e toon²¹²o'on alma tya'a. 24 Joon 'in jo 'nee¹i jna jo unjíi²i 'e fo'²oo. 'E júu³ tyʉ́² 'e nuu²¹ 'naa' jon' 'e tyiajna, 'e tya' Ñʉ'¹o' in gasii¹in jna.

25 'Fuu²¹²uu 'naa' jilaa'²¹ 'elo la 'ɨɨ²¹² 'e taan¹na coon'¹³ 'naa'. 26 Pe Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios isíi¹in 'in Espíritu Tyʉ́² tya'a coon'¹³ 'e la sii²¹ jna 'e cwo'³oo 'naa' fo'feei'¹. Joon 'in Espíritu do i'e'² 'naa' jilaa'²¹ joongɨ 'e untii'¹³-'oo' jilaa'²¹ 'e nifuu²¹²uu 'naa'.

27 'Coon²¹ 'e tyʉ́² cwóo³oo 'naa' 'e tyʉ́² sɨ'íɨ¹-'oo' la tyʉ́² 'íi¹-tsii. Joon jo lɨ la lɨ 'e tyʉ́² 'in 'íɨ¹-tsi tsá² taain²¹² ni cwoo'¹³ juncwii²¹. Jo cu'²-'oo' jogɨ jmaa²aa' 'goo²¹oo'. 28 Ninúʉ²oo' 'e nifo'²oo 'e nii'¹³moo joongɨ 'e yíia³oo 'e taan²¹²na coon'¹³ 'naa' túun¹. Joon wana jo'¹ 'nee¹naa' jna ilijløø'³moo' mi liñí²ii' 'e nii'¹³na lɨ tyíiin¹ Ñʉ'¹ʉ', tsʉ 'in feei'¹gɨ 'i lagɨ jna. 29 Fuu²¹²uu 'naa' 'elo jéei¹gɨ tsʉ mi lí² joon jo'¹ ilíin²naa'.

30 'Jo fú³gɨɨ 'láai² 'áai¹ 'naa' tsʉ nijó¹-o 'in tyʉ'² to² ni cwoo'¹³ juncwii²¹ lo. Joon xʉfiin'¹³ jo to² cwooi¹ tyʉ'² jna 31 la joon 'ná¹ lí² tsʉ coon'¹³ la joon iliñí² tsá² taain²¹² ni cwoo'¹³ juncwii²¹ 'e 'nee¹mo Ñʉ'¹ʉ' joongɨ jmóo³oo jilaa'²¹ to² tyʉ'²ʉ. Téen²naa' jmaa²aa'. Moo'²¹na.

15

Cwáain¹ tya' wuunjøø'³

1 'E'²gɨ Jesús tsá² tya'a jin'²in:

—Coon²¹ wuunjøø'³ lɨ́² 'mó² 'ñá'² coon'¹³ jilaa'¹³ cwáa¹ tya'a. Joon seen²¹mo jaain²¹ 'in un'øøi'¹ sa'³ do. Joon jna-a lɨ́ɨ²na lawa 'mó² 'ña'² wuunjøø'³ joon 'naa' 'in jai'² lɨ́ɨ²i jna lɨ́ɨ¹naa' lawa cwáa¹ do. Joon 'e tyʉ́² seein²¹ 'in jai'² lɨ́ɨ²i Dios lɨ la lɨ 'oofuu²¹ 'in'íɨ¹³ tya'a. Joon Ñʉ'³ʉʉ lɨ́ɨ¹i lawa 'in un'øøi'¹ sa'³ do. 2 Joon 'in un'øøi'¹ wuunjøø'³ tyʉ'¹o jilaa'²¹ cwáa¹ 'e jo cwoo¹o 'oofuu²¹ pe jɨ'²ɨ to² tya' jilaa'²¹ cwáa¹ 'e cwoo¹o 'oofuu²¹ 'e joon cwoo¹o 'láai²gɨ. La joon jmoo¹o Ñʉ'³ʉʉ, tyuu'¹³i jileei'²¹ 'in jo 'in'íɨ¹³ 'oofuu²¹ tya'a. Pe jileei'²¹ 'in 'in'íɨ¹³ 'oofuu²¹ tya'a untyúu¹i Dios 'ii wa'a sɨ'íɨ¹³ 'láai²gɨ 'oofuu²¹. 3 Coon'¹³ júu³ tyiia 'e ga'e'²ee 'naa' nigalityúu¹moo'. 4 Joon la sɨseen'¹³ cwáa¹ wuunjøø'³ 'mó² 'ña'², la joon jon 'naa' 'ná¹ seen²¹naa' 'in caan²¹naa' coon'¹³ jna la 'in caan²¹na coon'¹³ 'naa'. Coon²¹ cwáa¹ wuunjøø'³ jo lí² cwoo¹o 'oofuu²¹ tya'a wa jo sɨseen'¹³ 'mó² 'ña'² tya'a, la joon jon 'naa' jo lí² cwoo²oo' 'oofuu²¹ tyii' wa jo seen²¹naa' 'in caan²¹naa' coon'¹³ jna.

5 'Jna-a lɨ́ɨ¹na 'mó² 'ña'² do joon 'naa' lɨ́ɨ¹naa' cwáa¹ do. Joon jileei'²¹ 'in ngí¹ sɨcaaain²¹ coon'¹³ jna joongɨ jna sɨcan²¹na coon'¹³ 'ido, 'láai² 'oofuu²¹ 'in'íɨ¹³ tya'a. Tsʉ 'naa' jo lí² jmaa²aa' jiin'¹³xʉ wa'a jo uncoon'¹³ jna 'naa'. 6 Joon jilee'²¹ 'in jo jón² sɨcaain²¹ coon'¹³ jna lɨ́ɨ¹i la lɨ coon²¹ cwáa¹ wuunjøø'³ 'e gapí² joon galityʉʉn²¹ joon tsʉʉ'¹³ʉ tsá² joon dya'² tsá² ni jɨ'² 'e júun¹.

7 'Joon wana ján²naa' sɨcaan²¹naa' coon'³ jna joon jo tʉʉ²ʉʉ' júu³ tyiia lí²-i mɨ́²ɨɨ' doñi'ee 'iin²¹²naa' joon cwo'³-oo 'naa'. 8 Mo sɨ'íɨ¹³ 'láai² 'oofuu²¹ tyii' un'goo²¹o tsá² Ñʉ'³ʉʉ joon coon'¹³ la joon 'ii¹

'naa' yaanaa' 'e líin²naa' tsá² tyiia. 9 'Nee¹moo 'naa' la 'nee¹i Ñʉ'¹ʉ' jna, ngíi¹³ii', jmoo²oo' ce jilaa'²¹ 'e 'iin²¹²na. 10 Wa'a jmaa²aa' jilaa'²¹ to² tyʉ'³ʉʉ ngíi¹³ii', jmoo²oo' 'e li'nee¹moo 'naa'. Tsʉ jmóo³oo jilaa'²¹ to² tyʉ'² Ñʉ'³ʉʉ joon ngíi³ii, jmóo³oo 'e li'neemo jna.

11 'Fuu²¹²uu 'naa' la joon 'e lí² jmaa²aa' jløø'³naa' coon'¹³ jna joon jo 'nái¹ 'e jløø'³naa'. 12 Joon 'e to² tyʉ'³ʉʉ li la li 'elo: 'nee¹naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa' jiin'¹³ la 'nee¹moo 'naa'. 13 Joon 'ii¹i tsá² 'ña'a 'e 'nee¹i 'in seein²¹ tyú² coon'¹³ mi júun²in 'wii²¹² tya'o. Jo sá² 'e fee'¹gi lijmáa¹a. 14 Joon 'naa' líi¹naa' tsá² seein²¹ tyú² coon'¹³ jna wa jmoo²oo' jilaa'²¹ to² tyʉ'²ʉʉ. 15 Jo mo gafuu²¹²uu 'naa' lawa tsa'leei'¹³ tyiia pe gafuu²¹²uu 'naa' lawa tsá² seein²¹ tyú² coon'¹³ jna, tsʉ 'in tsa'leei'¹³ jo ñii¹i 'e jmoo¹o fii²¹²i. Pe gafuu²¹²uu 'naa' tsá² seein²¹ tyú² coon'¹³ jna tsʉ ni'e'²ee 'naa' jilaa'²¹ 'e gasii'²¹i Ñʉ'³ʉʉ jna. 16 Jo gatyii'¹³naa' jna pe jna-gi gatyi'²na 'naa' 'e jmaa²aa' to² tya' Dios joon 'láa²mo 'oofuu²¹ ilisá² tyii'. Joon 'iin²¹²na 'e wóo² taa'²¹ 'e 'oofuu²¹ tyii' do. 'E la joon icwó¹ Ñʉ'¹ʉ' jilaa'²¹ 'e mí¹i tsá² coon'¹³ la sii²¹ jna. 17 Joon 'e lo-o to² tyʉ'³ʉʉ: 'nee¹moo' la jaain²¹ la jaan²¹naa'.

'Ee'¹mo 'in tsá² 'in tí²-tsí jilaa'²¹ 'e sá² juncwii²¹ Jesús

18 Faa'²¹gi Jesús:

—Wa 'ee'¹mo 'in tsá² 'in tí²-tsi jilaa'²¹ 'e sá² juncwii²¹ 'naa', cwoliñí²ii' 'e gali'ee'²mo 'ido jna nifu. 19 Joon wa'a 'iin²¹²naa' jilaa'²¹ 'e sá² juncwii²¹ ili'nee¹mo 'naa' jileei'²¹ tsá² 'in tí²-tsi 'e sá² juncwii²¹ la 'nee¹mo 'in tsá² tya'a catyaai². Pe jna-a ga'woo²¹moo 'naa' jee²¹² 'in tsá² do 'in tí²-tsi 'e sá² juncwii²¹ tsʉ 'wii'¹³ joon 'ee'¹mo 'in tsá² do 'naa' tsʉ jo líi¹naa' tsá² 'in tí²-tsi 'e sá² juncwii²¹. 20 Untii'¹³-'oo' 'e júu³ gafuu²¹²uu 'naa': "Jo fee'¹gi jiin'¹³ jaain²¹ tsa'leei'¹³ lagi fii²¹²i." Wana ga'øø¹i 'in tsá² do jna, la joon jon in'øøi²¹² 'naa' jon. Joon wana gajmaa¹a nʉʉ'¹³ʉn tsá² júu³ tyiia la joon jon ijmá¹a nʉʉ'¹³ʉn júu³ tyii'. 21 Joon tsʉ 'wii'¹³ jo cwii¹in 'in tsá² do 'in gasii¹in jna ijmáa¹a jilaa'²¹ 'elo tyi'naa' tsʉ líi¹naa' tsá² tyiia.

22 'Joon wa mo'o jo gagoo²¹²oo fuu²¹²uu 'in tsá² do jo 'ee tsaa² sá² tya'a. Pe gagoo²¹²oo joon nano jo tíi²igi 'noo'¹o tsaa². 23 Joon jileei'²¹ 'in 'ee'¹i jna 'ee'¹mo jon Ñʉ'³ʉʉ. 24 Joon wa mo'o jo gajmaa³aa jee²¹² 'ido to² 'e jo gajmaa¹a jiin'¹³ jaain²¹ jo 'ee tsaa² sá² tya'a. Pe ganí²i 'in tsá² do jilaa'²¹ 'e gajmaa³aa. Joon xʉfiin'¹³ ganí²i jilaa'²¹ 'e gajmaa³aa, gali'ee'¹mo 'in tsá² do jna, joon gali'ee'¹mo Ñʉ'³ʉʉ. 25 Pe 'ná¹ lí² jilaa'²¹ 'elo 'e coon'¹³ la joon lí² untiin'³in 'e júu³ taa'¹³ ley tya'a 'e jin'²: "Xʉfiin'¹³ jo tíi²i gali'ee'¹mo 'in tsá² do jna."

26 'Síi³na 'naa' 'in Espíritu 'e la Jai'² 'in jai'¹ fu li tyíin¹ Ñʉ'¹ʉ', ijó¹o cwáain¹ tya' Ñʉ'¹ʉ'. Joon mi jó¹ ifaa'²¹o 'wii²¹² tyiia. 27 La joon jon 'naa' isii²¹²naa' tsá² 'wii²¹² tyiia tsʉ gangí²ii' coon'¹³ jna ca mo 'wiin²¹².

16

1 'Fuu²¹²uu 'naa' jilaa'²¹ 'elo 'e jo tiui¹-'oo'. 2 I'woo¹mo tsá² 'naa' caluu cwo'¹ sinagogas tya'a joon ti li tyíia¹ jmii²¹² mo líi²i 'in tsá² 'in jngaa'¹³i 'naa' 'e jmoo¹o to² tyʉ'² Dios. 3 Jmóo¹o la joon tsʉ jo mo galicwii¹in Ñʉ'¹ʉ' jon'gi galicwii¹in jna. 4 Fuu²¹²uu 'naa' jilaa'²¹ 'elo joon mi lí² joon itisii'¹³-'oo' 'e gafuu²¹²uu 'naa'²¹ —jin'² Jesús.

'E jmoo¹o 'in Espíritu Tyú² tya' Dios Jmii²¹

Faa'²¹gɨ Jesús:

—Jo gafuu²¹²uu 'naa' 'elo mo 'wiin²¹² tsʉ taan²na jee²¹² 'naa'. 5 Pe nano nii'¹³moo fu lɨ tyíin¹ 'in gasii¹in jna. Joon jiin'¹³ jaain²¹ jee²¹² 'naa' nigaunngɨɨ¹ɨ xiiafu nii'¹³na. 6 Lɨ' jmoo²oo' fa'í³ tsʉ 'wii'¹³ fuu²¹²uu 'naa' 'elo. 7 Pe fuu²¹²uu 'naa' la jai': 'e tyʉ́²gɨ tyii' 'e nii'¹³na, tsʉ wa'a jo nii'¹³na jo ijó¹ ingɨ́¹ coon'¹³ 'naa' 'in icwo'¹o 'naa' fo'feei¹. Pe wa nii'¹³na isɨɨ²na 'ido. 8 Joon mi jó¹ 'ido 'in tsá² taain²¹² juncwii²¹ icoon²¹ cwáain¹ 'ña'a 'e jo røø²¹ 'ɨ¹-tsi cwáain¹ tya' 'e røøi²¹ tsaa², jon'gɨ cwáain¹ tya' xiiala ngɨ́¹ tsá² tyʉ́² tyani Dios, jon'gɨ røø²¹ 'ɨ¹-tsi cwáain¹ tya' ijmá¹a Dios 'ii'²¹ tya'a. 9 Røø²¹i tsaa² tsʉ jo jai'² lɨ́ɨ²i jna. 10 Joon iliñi¹ 'e fu¹ coon²¹ tsáa¹ tsʉ nii'¹³na fu lɨ tyíin¹ Ñʉ'¹ʉ'. Joon jo móo¹gɨɨ' jna. 11 Joon iliñi¹ 'in tsá² do ijmá¹a Dios 'ii'²¹ tya' tsá² tsʉ nigajmaa¹a 'ii'²¹ tya' 'in 'lɨɨi'³ 'in tyʉ'² to² fu juncwii²¹ lo.

12 ''Áai¹ 'láai² jilaa'²¹ 'e 'ɨ¹-tsii fuu²¹²uu 'naa' pe nano 'naa' jo lii'¹ii' 'ii'¹³naa'. 13 Pe mi jó¹ 'in Espíritu 'e la Jai'², 'ii 'in 'e'²e 'naa' jilaa'²¹ 'e la jai'², tsʉ jo ifaa'²¹a 'in Espíritu do cwáain¹ tya' 'ña'a. Ifaa'²¹o jiin'¹³ jilaa'²¹ 'e ninúu²un, joon isɨɨ'²¹ɨ 'naa' jilaa'²¹ 'e 'ná¹ lí². 14 Iuntyúu¹i jna tsʉ i'e'²e 'naa' júu³ tyiia. 15 Joon jilaa'²¹ júu³ tya' Ñʉ'¹ʉ' la joon jon júu³ tyiia. Tsʉ 'wii'¹³ joon lí²-i fuu²¹²uu 'naa' 'in Espíritu do i'e'²e 'naa' júu³ tyiia.

Fa'í³ seen²¹naa' pe ilijløø'³moo'

16 ''E coon²¹ nogɨ jó¹ 'e jo máa¹moo' jna pe jée'¹gɨxʉ joon imáa¹moo' jna tún¹ tsʉ nii'¹³na fu lɨ tyíin¹ Ñʉ'¹ʉ' —jin'² Jesús.

17 Joon gaunngɨɨ¹ɨ 'in tsá² tya'a do la jee²¹² 'ii:

—¿'Ee cwoo¹i 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e júu³ no 'e gatyaa¹a 'ido? Gafaa'²¹a jna' 'e coon²¹ nogɨ jó¹ 'e jo nee²¹²mo' pe mi lí² cɨɨin²¹gɨxʉ nee²¹²mo' tún¹. Joon jin'²in 'e lí² la joon tsʉ tse'³mo lɨ tyíin¹ Ñʉ'¹ʉ'. 18 ¿'Ee 'øøi'²¹-tsi tsá² júu³ tya'a 'e jin'² “coon²¹ nogɨ jó¹”? Jo 'øøi'²¹-tsi' 'ee faa'²¹a 'ino.

19 Joon galiñi²mo-tsi Jesús 'e 'in tsá² do 'iin²¹²in unngɨɨ¹ɨ tsʉ 'wii'¹³ joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² do:

—Jna gafuu²¹²uu 'naa' 'e coon²¹ nogɨ jó¹ 'e jo máa¹moo' jna, joon cɨɨin²¹gɨxʉ imáa¹naa' jna tún¹. ¿Tɨ 'inoo júu³ tyiia 'e sɨ́ɨ¹³ɨɨ' jee²¹² yaanaa'? 20 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa', icɨɨ²ɨɨ' 'e joongɨ fa'í³ jmoo²oo' pe 'in tsá² 'in tɨ́²-tsi 'e sá² juncwii²¹ lo, jløø'³mo 'e seen²¹in. Joon xʉfiin'¹³ fa'í³ jmoo²oo', 'e fa'í³ do jmoo²oo' ilisɨɨ²i 'e seen²¹moo' jløø'³moo'. 21 'E lɨ la lɨ mo lɨseein²¹ yʉʉn²¹. Wúu¹ ni² 'in sáa³a yʉʉn²¹ do tsʉ gatí² 'ii'²¹ ilɨseein²¹ yʉʉn²¹ tya'a. Pe mo galɨseein²¹ yʉʉn²¹ do jo tɨ'²gɨ-tsi sáa³a 'e wúu¹ ganii²¹i do tsʉ jløø'³mo 'áai¹ 'e galɨseein²¹ jaain²¹ xuui²¹² tsañʉʉ'¹. 22 La joon jon 'naa' jmoo²oo' fa'í³ nano pe la joon góo³oo yajøø²na 'naa' tún¹ la joon jløøi'³ alma tyii' 'áai¹. Joon jiin'¹³ jaain²¹ jo lí² tyii¹i 'e jløøi'³ yʉ alma tyii'.

23 'Joon mi tɨ́² jmɨɨ²¹² joon jo 'e iunngɨɨ¹ɨɨ' jna jiin'¹³xʉ. 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'naa': Ñʉ'¹ʉ' icwo'¹o 'naa' jilaa'²¹ 'e mɨ́¹³ɨɨ' coon'¹³ la sii²¹ jna. 24 Ca nano jo mo gamɨ́²ɨɨ' coon'¹³ la sii²¹ jna jiin'¹³xʉ. Mɨ́³ 'naa' joon i'ii'¹³naa' 'e coon'¹³ la joon ili-jløø'³naa' 'áai¹.

'E nalɨ'²ɨ Jesús 'e sá² juncwii²¹

25 'Nifuu²¹²uu 'naa' coon'¹³ júu³ jnɨɨ²i pe tɨ lɨ tɨ́² 'ii'²¹ 'e jo fuu²¹²gɨɨ júu³ jnɨɨ²i pe ifuu²¹²uu 'naa' cwáain¹ tya' Ñʉ'³ʉʉ coon'¹³ júu³ coon²¹ tsáa¹. 26 Joon mi tɨ' jmɨɨ²¹² joon imɨ́²ɨɨ' coon'¹³ la sii²¹ jna pe jo 'ná¹gɨ mɨ́ɨ³ɨɨ tyani Ñʉ'¹ʉ' 'wii²¹² 'naa' 27 tsʉ 'ña'a

Ñʉ'¹ʉ' 'nee¹mo 'naa'. 'Nee¹mo Ñʉ'¹ʉ' 'naa' tsʉ 'wii'¹³ galɨ'nee¹moo' jna, joon jo'¹o lɨ́ɨ²naa' 'e Dios gasii²¹in jna. 28 Gajúu³uu fu lɨ tyíin¹ Ñʉ¹ʉ' joon gagoo²¹²oo 'e juncwii²¹ lo. Joon nano itʉ́³ʉʉ 'e juncwii²¹ lo joon nii'¹³moo tún¹ fu lɨ tyíin¹ Ñʉ'¹ʉ'.

29 Joon gajin'²in tsá² tya'a sɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—Nano foo'²¹gɨ'ɨ coon'¹³ júu³ coon²¹ tsáa¹ jo foo'²¹gɨ'ɨ coon'¹³ júu³ jnɨɨ²i. 30 Ni lee²¹e'e cwáain¹ 'e ñi'²i jilaa'²¹ 'e ɨ¹-tsi tsá², joon jo 'ná¹ wa'a unngɨɨ¹ɨ tsá² 'nʉ. Tsʉ 'wii'¹³ joon jo'¹o lɨ́ɨ²na'a 'e gañi'²i lɨ tyíin¹ Dios Jmii²¹.

31 Joon Jesús-gɨ gañii¹i:

—¿Tɨ jo'¹ jo'¹o lɨ́ɨ²naa'? 32 Ijó¹o 'ii'²¹ joon 'ii'²¹ joon ixee²¹moo', joon ituu²moo' jna. Pe jo 'ñii'a 'e jóon³oon tsʉ sii'¹³mo Ñʉ'¹ʉ' coon'¹³ jna. 33 Fuu²¹²uu 'naa' jilaa'²¹ 'elo 'e jo cu'³-'oo' coon'¹³ jna joon coon'¹³ la joon seen²'naa' tyʉ́². La 'ɨɨ²¹² taan²¹²naa' jee²¹² tsá² 'in tɨ́²-tsi 'e sá² juncwii²¹ imoo²oo' wúu¹. Pe tá² taain²¹²-'oo' tsʉ nigalɨ'¹oo 'e sá² juncwii²¹ —gajin'² Jesús.

17

Faa'²¹a Jesús júu³ tyʉ́² tya' tsá² tya'a

1 Joon mo ngayuui'¹³ gafaa'²¹a Jesús 'e júu³ no joon gasaa'¹³a níi¹i gajøø²ø ñʉ'fú² joon gafaa'²¹a júu³ tyʉ́², gajin'²in:

—Ñʉ'³, 'e gatɨ́² 'ii'²¹ tyiia. Untyúu¹³'u yʉʉn²¹ tyi'i, joon coon'¹³ la joon jon iuntyúu¹i 'nʉ. 2 'Nʉ nigacwo'²'o 'ii'²¹ yʉʉn²¹ tyi'i 'e lí² tyʉ'²o to² jileei'²¹ tsá². Joon lí² cwoo¹o coon²¹ juncwii²¹ 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo jileei'²¹ 'in gacwoo'¹³mo'o 'ido. 3 Joon 'e juncwii²¹ do 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo lɨ la lɨ 'e cwii¹mo 'in tsá² do 'nʉ, 'in jaan²¹mo Dios 'in jai'² joongɨ 'e cwii¹mo jon Jesucristo 'in gasii¹un.

4 'Jna nigauntyúu¹moo 'nʉ jiin'¹³ la taan²na fu juncwii²¹ lo, joon gajmáa³oo jiin'¹³ la tí² to² gatyʉ'²'ʉ jmáa³aa 5 Joon nano, Ñʉ'³, cwo'²'o 'e siin'¹³na tyani'i coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'ya'²gɨ tyiia 'e ga'oo²oo mo tyíin¹na coon'¹³ 'nʉ la nʉ'gɨ garón¹ ni cwoo'¹³ juncwii²¹.

6 'Niga'e'²ee 'in tsá² 'in ga'woo²u'u jee²¹² 'in tsá² tɨ́²-tsi 'e sá² juncwii²¹ xiiala lɨ́ɨ²u. Ga'wóo²u'u 'in tsá² do wa'a cwoo'¹³u jna. Tsá² tyi'i 'ido joon gacwoo'¹³u jna 'e liin¹mo tsá² tyiia. Joon 'in tsá² do gajmaa¹a nʉʉ'¹³ʉn júu³ tyi'i. 7 Joon galiñii¹o 'e 'nʉ gacwo'²'o jna jilaa'²¹ 'e sá² tyiia. 8 Joon gacwo'³oo 'in tsá² do 'e júu³ tyi'i 'e nigacwoo'¹³'o jna, joon ga'ii'¹mo. Gacón²o cwáain¹ 'e gagoo²¹²oo fu lɨ tyíin¹u'un joon ja'²mo lɨ́ɨ²i 'e gasii¹un jna.

9 'Joon mɨ́³ɨɨ tyani'i 'wii²¹² tya' 'in tsá² do 'in gacwoo'¹³u jna tsʉ tsá² tyi'i 'ido. Jo mɨ́³ɨɨ 'wii²¹² tya' 'in tsá² 'in tɨ́²-tsi 'e sá² juncwii²¹. 10 Jileei'²¹ tsá² tyiia lɨ́ɨ²i jon tsá² tyi'i. La joon jon 'in tsá² tyi'i lɨ́ɨ²i jon tsá² tyiia. Joon 'wii'¹³ jmoo¹o 'ido 'e tyʉ́² faa'²¹ tsá² tyʉ́² tyiia.

11 'Jo joon²gɨɨ ni cwoo'¹³ juncwii²¹ tsʉ nii'¹³moo iní³ii coon'¹³ 'nʉ pe 'in tsá² tyi'i do iján²a fu juncwii²¹. Ñʉ'³, 'nʉ-ʉ jaain²¹ 'in tyúi² tyanii²¹i'i, un'øø¹u'u coon'¹³ 'ii'²¹ tyi'i 'in tsá² do 'in gacwoo'¹³u jna 'e coon'¹³ la joon 'e coon²¹ júu³ sɨ́ɨ¹i lagɨ sɨɨ'¹³ɨ'. 12 La 'ɨɨ²¹² taan²na coon'¹³on gaunjíi³na coon'¹³ 'ii'²¹ tyi'i 'in tsá² do 'in gacwoo'¹³u jna joon ga'aa²moo. Joon ce jiin'¹³ jaain²¹ jo nga'iin², ga'iin²mo jiin'¹³ 'in 'lɨɨ'³ do 'in 'ná¹ 'iin² 'e coon'¹³ la joon 'e tiin'¹³ jiin'¹³ la jin'² ni jí² tya' Dios.

13 'Joon nano 'e nii'¹³na lɨ tyíin¹u'un, pe la 'ɨɨ²¹² taain²gɨɨ fu juncwii²¹ lo fuu²¹²uu 'e júu³ lo 'e lijløø'³mo 'ido 'áai¹ coon'¹³ la

jløø'3na. 14 Gacwo'2oo 'ido júu3 tyi'i, joon gali'ee'1mo 'in tsá2 tí2-tsi 'e sá2 juncwii21 'ii, tsʉ 'in tsá2 tyi'i do jo lɨ́ɨ1i tsá2 'in tí2-tsi 'e sá2 juncwii21 la jo lɨ́ɨ1na jon. 15 Jo mɨ́3ɨɨ tyani'i wa'a 'wóo2u'u 'in tsá2 do jee212 'in tsá2 tí2-tsi 'e sá2 juncwii21, mɨ́3ɨɨ tyani'i wa'a jiin'13 'aa2mo'o 'e jo lii'1 'in 'lɨɨi'3 'ii. 16 La jo tí2-tsii jilaa'21 'e sá2 fu juncwii21 la joon jon 'in tsá2 do jo tí2-tsi. 17 Untyúu1mo'o 'in tsá2 do coon'13 'e jai'2 lɨ́ɨ2i 'e lí2 jmáa1a to2 tyi'i. Joon júu3 tyi'i 'e la ja'2mo. 18 Joon la gasii1un jna jee212 'in tsá2 'in tí2gɨ-tsi 'e sá2 juncwii21 la joon jon jna sɨ́ɨ3na 'in tsá2 no jee212 'in tsá2 'in tí2gɨ-tsi 'e sá2 juncwii21. 19 Joon 'wii'13 'ii-o untyúu1na 'ñii'a 'e coon'13 la joon ilityúu1i 'ido coon'13 'e la jai'2.

20 'Mɨ́3ɨɨ tyani'i 'wii212 tya' 'ino joon jon' jiin'13 tya' 'ino mɨ́3ɨɨ tyani'i pe mɨ́3ɨɨ jon 'wii212 tya' jileei'21 'in jo'1 lɨ́ɨ2i jna ciɨin21gɨ mi nuu1un júu3 tya' 'ido. 21 Mɨ́3ɨɨ tyani'i 'e coon21 júu3 sɨ́ɨ1i 'ido, 'e seein21 caain21 coon'13 jna', la 'yúi1 'nʉ alma tyiia joon la joon jon 'yú1na alma tyi'i. Mɨ́3ɨɨ tyani'i 'e coon21 júu3 sɨ́ɨ1i 'e coon'13 la joon 'in tsá2 'in tí2gɨ-tsi 'e sá2 juncwii21 ilijo'2 lɨ́ɨ2i 'e gasii1un jna. 22 Nigacwo'2oo 'ido 'e 'ii'21 tyiia 'e gacwo'2'o jna 'e coon'13 la joon coon21 júu3 sɨ́ɨ1i 'ido la sɨɨ'13ɨ'. 23 Jna 'yú1na alma tya'a la joon jon 'nʉ-ʉ 'yú1'u alma tyiia, la joon jon sɨ́ɨ1i 'ido coon21 júu3 joon 'in tsá2 'in tí2gɨ-tsi 'e sá2 juncwii21 icoon21on cwáain1 'e gasii1un jna. Joongɨ icoon21on cwáain1 'e 'nee1mo'o 'in tsá2 tyiia jiin'13 la 'nee1u' jna.

24 'Ñʉ'3, 'nʉ-ʉ gacwoo'13u 'in tsá2 do tyiia joon 'iin212na wa'a taan2in fu lɨ tyíin1na 'e coon'13 la joon lí2 ñii1o 'e 'ya'2gɨ tyiia 'e gacwo'3'o jna. Gacwo'2'o jna 'e 'ya'2gɨ tyiia do tsʉ 'wii'13 gali'nee1mo'o jna la nʉ'gɨ garoon1on ni cwoo'13 juncwii21. 25 Ñʉ'3, røø21 'ii'21 jmoo2'o, joon xʉfiin'13 'in tsá2 'in tí2gɨ-tsi 'e sá2 juncwii21 jo cwii1in 'nʉ, pe cwii1moo 'nʉ. Joon galiñi2i 'in tsá2 tyiia do 'e gasii1un jna. 26 Joon gajmáa3aa 'ido júu3 xiiala lɨ́ɨ2u, joon ijmáa3oo jon. Ijmáa3aa 'ido júu3 xiiala 'nee1u jna 'e coon'13 la joon lí2 'nee1e 'ido tsá2 la 'nee1mo'o jna joon 'ñii'a 'yú1na alma tya'a.

18

Jee1mo tsá2 Jesús

1 Mo ngayuui'13 faa'21a Jesús 'e júu3 lo ga'wóo2mo Jesús coon'13 tsá2 tya'a joon ngalíin2 lɨ ngoo'13 cwo2 'e sii21 Cedrón. Joon do-o ga'í2i Jesús coon'13 tsá2 tya'a coon21 lɨ sɨjna2 'mó2 olivos. 2 Joon ñii1i Judas, 'in tɨ li'nɨ́i1i Jesús jee212 'mó2 do tsʉ 'láai2 naa'13 ngóo1o Jesús do coon'13 tsá2 tya'a. 3 Joon do-o gatyíi1a Judas, jee1mo coon21 poo212 'láa2 coon'13 'inlɨ́ɨi13 'ɨɨ'13 tya' 'e cwo'1 fee'1 do. Jalíin2 to2 tyʉ'2 'in tyʉ'2 to2 untsá2, joongɨ to2 tyʉ'2 tsá2 fariseos. Joon san'1an ñí3 joongɨ san'1an jí2 coon'13 'no'3 ciɨ1. 4 Joon tsʉ 'wii'13 ñii1o Jesús jilaa'21 'e 'ná1 ilí2 gacwo'ɨ́i1o joon gaunngɨɨ1ɨ:

—¿'Iin 'naa'21naa'?

5 Joon gañii1i 'in tsá2 do:

—'Nee'13na'a Jesús tsá2 Nazaret.

Joon gajin'2i Jesús sɨɨ'21ɨ 'ido:

—Jna-a 'ii.

Joon Judas, 'in ga'nɨɨ1i Jesús, siin'13mo jee212 'ii do. 6 Joon mo gajin'2 Jesús: "Jna-a 'ii", 'in tsá2 fúui1 do gajiin1in lɨ' caluu joon gacɨ'2mo ni 'wó2. 7 Joon gaunngɨɨ1ɨ Jesús túnˈ:

—¿'Iin 'naa'21naa'?

Joon gajin'2 'in tsá2 do:

—'Nee'13na'a Jesús tsá2 Nazaret.

8 Joon Jesús-gɨ gajin'2in:

—Gafuu[212]uu 'naa' 'e jna-a 'ii. Joon wana 'naa'[21]moo' jna cwo[2]oo' wa'a cwolíin[2]mo 'in catyaai[2] no.

9 Coon'[13] la joon gatiin'[13] júu[3] tya' Jesús mo gajin'[2]in: “Jee[212] jileei'[21] 'in gacwoo'[13]i Ñʉ'[1]ʉ' jna, jo ga'iin[2] jiin'[13] jaain[21].” 10 Joon Simón Pedro do, 'in 'oo[1]o coon[21] ñí[3], gasø'[1]o joon gatʉʉ[1]ʉ loocwóo[1]o tsáa[1] tya' jaain[21] tsa'leei'[13] tya' 'in tyʉ'[2] to[2] untsá[2]. Malco sii[21] 'in tsa'leeį'[13] do. 11 Pe Jesús gatyʉ'[2] Pedro to[2] jin'[2]in:

—Ton'[2]-o'o ñí[3] tyi'i 'nʉ́[1] tya'[1]a, 'Ná[2] móo[3]oo jilaa'[21] wúu[1] icwo'[2] Ñʉ'[1]ʉ' jna.

Jesús tyani Anás

12 Joon 'in 'láa[2] do coon'[13] 'in tyʉ'[2] to[2] 'ii caan[21]mo coon'[13] 'in 'ɨɨ'[13] tya' tsá[2] Israel do gasan'[2]mo Jesús, ga'ñʉʉ[1]ʉ cwoo[1]o 'ido. 13 Joon gatø[1]o fu tya' Anás, tsajmii[21] Caifás. Caifás do lɨ́ɨ[1]i 'in tyʉ'[2] to[2] nifu tya' untsá[2] jiin[21] no. 14 La mo jéei[1] 'in Caifás do gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ tsá[2] Israel 'e tyʉ́[2]gɨ tya'a wa'a júun[2]in jiin'[13] jaan[21]mo tsá[2] tya' goo[1]o.

Jo røø[21]i Tʉ́[3] 'e cwii[1]in Jesús

15 Simón Pedro coon'[13] jaain[21]gɨ tsá[2] tya' Jesús ngalíin[2] caluu Jesús. Joon 'in tyʉ'[2] to[2] nifu tya' untsá[2] galicwii[1]mo 'in tsá[2] jaain[21] do, tsʉ 'wii'[13] joon lɨ'[1]o ga'íi[1]i coon'[13] Jesús tya'i tyi[1] tya' 'in tyʉ'[2] to[2] nifu do. 16 Pe Tʉ́[3] dogɨ gajaan[1]an lɨ' caluu' 'ooca'nʉ́[1] do. Pe 'in jaain[21] do 'in cwii[1]in 'in tyʉ'[2] to[2] do gangó[1]o, ngafee'[13]i 'in tsamɨ́[2] 'in 'oo[1]o 'ooca'nʉ́[1] do joon ga'íi[1]mo jon Tʉ́[3]. 17 Joon 'in tsamɨ́[2] do 'in 'oo[1]o 'ooca'nʉ́[1] gajin'[2]in, sɨɨ'[21]ɨ Tʉ́[3] do:

—¿Tɨ jon' 'nʉ-ʉ jaain[21] tsá[2] tya' 'ido?

Joon Tʉ́[3]-gɨ ganii[1]i:

—'Un[2], 'e wa jon' jna-a 'ii.

18 Joon tsʉ 'wii'[13] cwii[2] jmoo[1]o 'in tsa'leei'[13] coon'[13] 'in 'ɨɨ'[13] do gajmaa[1]a coon[21] jɨ́[2] lɨ tyaai'[1] tsá[2]. Joon do-o siin'[13]in. Do-o jon siin'[13]in Tʉ́[3] untyaa'[13]i 'ña'a.

Unngɨɨ[1]ɨ 'in tyʉ'[2] to[2] nifu Jesús

19 Joon ga'láa[2] 'wii[212] 'in tyʉ'[2] to[2] nifu untsá[2] unngɨɨ[1]ɨ Jesús cwáain[1] tya' 'in tsá[2] ngɨ[1] coon'[13]on joongɨ cwáain[1] tya' 'e 'ee[1]e do. 20 Joon Jesús do gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—Nigafuu[212]uu tyani jileei'[21] tsá[2]. Ga'e'[2]ee tsá[2] inʉʉ cwo'[1] sinagogas joongɨ inʉʉ 'e cwo'[1] fee'[1] lɨ lɨcaain[21] tsá[2] Israel, jiin'[13] coon[21] jo 'ee gafo'[2]oo li 'uuin[21]. 21 ¿'Ee lɨ unngɨɨ[1]ɨɨ' jna? Cwounngɨɨ[1]duu' 'in ganúu[2]un júu[3] tyiia tsʉ ñii[1]o 'ido jilaa'[21] 'e ga'é[3]ee.

22 Mo gajin'[2] Jesús 'elo jaain[21] 'ɨɨ'[13] tya' cwo'[1] fee'[1] do 'in sin'[2] do 'e gajnáa[1] ni[2] Jesús, joon gajin'[2]in:

—¿'Ee lɨ' gañii[1]'i 'in tyʉ'[2] to[2] nifu untsá[2] la no?

23 Joon Jesús-gɨ gañii[1]i:

—Faa'[21]du' 'e gó[2] 'e gafo'[2]oo wa gafo'[2]oo 'e gó[2], pe wa gafo'[2]oo 'e tyʉ́[2]-ʉ, ¿'ee lɨ' gajnaa[1]'a ní[3]ii?

24 Joon mi yuui'[13] joon gasii[1]in Anás Jesús, sɨ'ñuu[1]mo, tyani Caifás 'in tyʉ'[2] to[2] nifu tya' untsá[2].

Jo røøi[21] Tʉ́[3] tún[1] Jesús

25 La 'ɨɨ[212] untyaa'[1]i Tʉ́[3] 'ña'a gajin'[3] 'in tsá[2] do sɨɨ'[21]ɨ Tʉ́[3] tún[1]:

—¿Tɨ jon' 'nʉ-ʉ jaain[21] tsá[2] tya' 'ino?

Pe jo garói[1] Tʉ́[3], joon gajin'[2]in:

—'Un[2], 'e wa jon' jna-a 'ii.

26 Joon jaain[21]gɨ tsa'leei'[13] tya' 'in tyʉ'[2] to[2] nifu tya' untsá[2] siin'[13]in do. Ruu'[21]mo 'in gatʉ́[2] Tʉ́[3] loocwóo[1]o. Joon 'in tsa'leei'[13] no gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ Tʉ́[3]:

—¿Tɨ jon'on gamaa[212]moo 'nʉ jee[212] 'mó[2] do coon'[13] 'ido?

27 Joon jo garói[1] Tʉ́[3] tún[1], joon tsifu joon ga'oo[1]o jaain[21] tuuitsáa[2].

Sin'[1]mo Jesús tyani Pilato

28 Mi yuui'[13] joon gatyii[1]mo 'in tsá[2] do Jesús tya' Caifás joon gajee[1]mo tyani Pilato. 'In Pilato

do lɨ́ɨ¹i gobernado to² tyʉ'² Roma. La ngoo¹gɨ gataai² 'wó² ijná² joon jo ga'íi¹i 'in tsá² Israel do tyani gobernado tsʉ jo 'iin²¹²in un'lɨɨ'³i yaai jiin'¹³ la tɨɨsi'². Tsʉ wa mo'o gaun'lɨɨi'³ yaai jo lí² dø'¹ø 'uunñi² tya' pascua. 29 Tsʉ 'wii'¹³ joon gacwo'ɨ́ɨ¹ɨ Pilato ngafee'¹³i 'in tsá² do:

—¿'Ee tsaa² cwo²oo' 'ino? —jin'²in.

30 Joon gañii¹i 'in tsá² do jin'²in:

—Wa jo 'lɨɨ'³mo 'ino, jo lí² jee²¹²na'a tyani'i.

31 Joon gajin'² Pilato sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² do:

—'Ná¹ jøø²moo' 'ino, cwojmaa²aa' 'ii'²¹ tya' 'ino jiin'¹³ la to² tyʉ'² ley tyi'naa'.

Pe 'in tsá² Israel do gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Pilato:

—Pe jna'a, tsá² Israel, jo tɨɨ²¹na'a wa'a jngaa'¹³na'a tsá².

32 Coon'¹³ la joon gauntiin'¹³mo júu³ tya' Jesús 'e xiiala ijúun²in. 33 Joon ga'í² Pilato inʉʉ palacio tya'a joon gatø'¹ø Jesús joon gaunngɨɨ¹ɨ jin'²in:

—¿Tɨ 'nʉ-ʉ 'in Røøi¹³ tya' tsá² Israel?

34 Joon gajin'² Jesús:

—¿Tɨ la 'ɨ¹-'o'o 'wo'o sɨ 'e gafee'¹i tsá² 'nʉ cwáain¹ tyiia 'ee?

35 Joon Pilato-gɨ gañii¹i:

—¿Tɨ lɨ́ɨ²u 'e tsá² Israel jna? Tsá² goo²'o coon'¹³ 'in tyʉ'² to² untsá² 'in gajajee¹ 'nʉ tyaní³ii. ¿Ee goon²¹ gó² gajmaa²'a tyani 'ido?

36 Joon gajin'² Jesús:

—Jo lɨ́ɨ¹na røøi¹³ fu juncwii²¹ lo. Wa'a lɨ́ɨ¹na la joon 'e gatiin²mo tsá² tyiia 'e jo gataan'¹³mo tsá² Israel jna. Pe lɨ́ɨ¹na røøi¹³ fu lɨ xiia'²¹.

37 Joon gajin'² Pilato:

—¿Tɨ joon røø¹³mo 'nʉ?

Joon Jesús gañii¹i:

—Jna-a røøi¹³ jiin'¹³ la foo'²¹ 'nʉ-ʉ. Cwáain¹ joon galiseen²¹na, joon cwáain¹ joon goo²¹²oo ni cwoo'¹³ juncwii²¹. Gagoo²¹²oo gafo'²oo júu³ 'e la ja'²mo. Joon jileei'²¹ 'in galinʉʉ'¹³, nuu¹o jilaa'²¹ 'e fo'²oo.

38 Joon Pilato-do gajin'²in:

—¿Noo 'e júu³ do 'e jai'²?

Tyʉ'² tsá² to² ijúun²in Jesús

Mo ngayuui'¹³ gaunngɨɨ¹ɨ Pilato Jesús 'elo, gacwo'ɨ́ɨ¹i túun¹, ngafee'¹³i 'in tsá² Israel do túun¹. Jin'²in:

—Jo gatsa'³aa ce jiin'¹³ coon²¹ tsaa² tya' 'in tsañʉʉ'¹ no. 39 Pe sá² coon²¹ tɨɨsi'² tyii' 'e láa²na jaain²¹ tsá² 'yuui² 'nʉñí³ mi tɨ jmɨɨ²¹² pascua no. ¿Tɨ 'iin²¹²naa' wa'a láa²na tyii' 'in Røøi¹³ no tya' tsá² Israel?

40 Joon 'in tsá² do ga'oo¹o, jin'²in:

—¡Jo láa²u 'ino! ¡Cwoláa²u'u Barrabás tyii'i!

'In Barrabás do 'uun²¹ 'i.

19

1 Joon 'in Pilato gatyʉ'²ʉ to² 'láa² wa'a tsajée¹i ipóo²i. 2 Joon 'in 'láa² do gajmaa¹a coon²¹ corona lɨ jmai'² tóon¹, joon gaton'¹on tyi² Jesús. Joon gatyii'¹³in 'in 'láa² do Jesús coon'¹³ coon²¹ 'mɨ'² nʉʉ'¹. 3 Joon gajatyéen¹in joon gaunlee¹i jin'²in:

—¡Wóo²o seein²¹ 'in Røøi¹³ tya' tsá² Israel!

Joon gajnáa¹a.

4 Joon gangó¹o Pilato caluu túun¹ ngafee'¹³i tsá² Israel, jin'²in:

—Tyaan²aan' cwáain¹, tyiin³duu 'in tsañʉʉ'¹ no 'e litsaa²mo-'oo' 'e jo gatsa'³aa tsaa² tya'a jiin'¹³ coon²¹.

5 Joon gacwo'ɨ́ɨ¹ Jesús 'e inʉʉ do 'e 'yʉ tyíi¹i corona lɨ tóon¹, joon tyi'²i 'mɨ'² nʉʉ'¹ do. Joon gajin'² Pilato sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² Israel do:

—¡Lo-o siin'¹³in 'in tsañʉʉ'¹ do!

6 Joon mo ganii¹in 'in tyʉ'³ to² untsá² joongɨ 'in 'ɨɨ'¹³ do Jesús joon ga'láa² 'wii²¹² 'oo¹o tá², jin'in:

—¡Cwotáan²in tsaa' crúu¹³ 'ino! ¡Cwotáan²in tsaa' crúu¹³ 'ino!

Joon gajin'² Pilato sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² do:

—'Naa' jeei[1]duu', joon cwotéen[1]naa' 'ido tsaa' crúu[13] yaanaa'. Pe jna-a cwáain[1] tyiia jo gatsa'[3]aa tsaa[2] tya'a jiin'[13] coon[21].

7 Pe 'in tsá[2] Israel do gañii[1]i:

—Sá[2] coon[21] ley tyii'i, joon 'e ley do jin'[2]in 'e 'ná[1] júun[2]in 'ido tsʉ gajmee[1]mo 'ña'a Jóon[1]on Dios.

8 Joon mo ganúu[2]un Pilato 'e júu[3] lo 'goo'[1]gɨ 'áai[1]. 9 Joon ga'í[2]i tún[1] palacio tya'a joon gaunngɨɨ[1]ɨ, sɨɨ'[21]ɨ Jesús:

—¿Xiiafu seen[21]u?

Pe Jesús do jo gañii[1]i jiin'[13]xʉ.

10 Joon Pilato gajin'[2]in:

—¿'Ee lɨ' jo ngɨ́ɨ[13]'ɨ? ¿Tɨ jo ñí[2]'i 'e tɨɨ[21]moo tyʉ'[2]ʉʉ to[2] taan[2]u tsaa' crúu[13] sɨ laa[212]moo 'nʉ 'ee?

11 Joon Jesús-gɨ gañii[1]i:

—'Nʉʉʉ

joon tya' sɨn'³ɨ̵̈n dya'¹a mɨ'³." La joon gajmaa¹a 'in 'láa² do.

25 Joon tyan' lɨ si'² crúu¹³ tya' Jesús siin'¹³in sáa³ Jesús coon'¹³ tsamɨ́² ruu'²¹i sáa³a, coon'¹³ María tsamɨ́² tya' Cleofas joongɨ coon'¹³ María Magdelena. 26 Joon gajøø²i Jesús sáa³a joongɨ jaain²¹ tsá² tya'a 'in 'nee¹mo 'áai¹ joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ̵ sáa³a:

—Saa²¹², jin'²in —lo-o siin'¹²in yu̵u̵n²¹ tyi'i.

27 Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ̵ tsá² tya'a do:

—Lo-o siin'¹² in saa²¹a.

Joon jmɨɨ²¹² joon ga'i'²i 'in tsá² tya' Jesús do María, sáa³ Jesús, inu̵u̵ tya'a.

Júun²mo Jesús

28 Noo²¹²xu̵ mo galiñii¹ Jesús 'e jilaa'²¹ gauntiin'¹³in, 'e untiin'¹³in jiin'¹³ la jin'² ni jí² tya' Dios, Jesús gajin'²in:

—'Unjmɨɨ²na.

29 Joon do-o si'² coon²¹ tsu̵u̵²
sɨ'oo¹o vino tiin'²¹. Joon 'in tsá² do gauncwii'²¹i coon²¹ lawa joo²¹ 'e sii²¹ esponja coon'¹³ vino do. Joon gatyin'² 'e joo²¹ do nii²¹² sɨɨ² 'mó² sii²¹ hisopo joon gasaa'¹³a 'oo²o Jesús. 30 Joon mo ngayuui'¹³ ga'un'¹un Jesús 'e vino tiin'²¹ do joon gajin'²in:

—Jilaa'²¹ 'e la tí²-i lɨ́².

Joon tsifu joon gajgó¹ tyíi¹i joon gajúun²mo.

'Yaa²¹a 'láa² 'mosu̵u̵n'²¹ caa¹i Jesús

31 Cwoun'ló² jmɨɨ²¹² no tya' pascua, joon tsu̵ 'wii'¹³ coon²¹ jmɨɨ²¹² fee'¹ 'áai¹ mi jná² joon jo 'iin²¹²in 'in tsá² Israel wa'a taain²gɨ tsaa' crúu¹³ 'in tsá² do mi tɨ́² jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá² ijó¹. Joon ngalíin²mo 'in tsá² do tsamɨ́¹ɨ̵ Pilato wa'a tyu̵'²u̵ to² fiin¹in tsaa'mootɨɨ²ɨ̵ 'in tsá² taan¹in crúu¹ do. Joon jmoono ijúun²in joon lí² xiia¹ cuerpos tya'a. 32 Joon 'in 'láa² ngalíin² ngafíin¹in tsaa'mootɨɨ² tya' 'in nifu do joongɨ tya' 'in jaain²¹gɨ do 'in gateen¹in tsaa' crúu¹ coon'¹³ Jesús. 33 Pe mo ngalíin² ngatyéen¹in caai²¹ Jesús galili'³i 'e najún¹mo Jesús tsu̵ 'wii'¹³ joon jo gafiin¹in tsaa'mootɨɨ² 'ido.

34 Lɨ coon'²¹ ga'ya¹a 'in 'láa² do 'mosu̵u̵n'²¹ caai²¹ Jesús joon tsifu la joon gatuun²¹un jmɨ¹ sɨcaai'¹³ jmɨɨ²¹. 35 Joon 'iin 'in jmaa¹a júu³ lo 'e ganí² joon jmoo¹o júu³ jai'². Nii¹o 'e júu³ la ja'²mo faa'²¹a joon jmaa¹a 'naa' júu³ 'e lí² jo'¹o lɨ́ɨ²naa'. 36 Joon jilaa'²¹ 'elo galɨ́² wa'a untiin'¹³mo 'e júu³ taa'¹³ ni jí² tya' Dios 'e jin'²: "Ce jiin'¹³ coon²¹ mootáa²i ifíin¹³in." 37 Joon lɨ xiia' jin'²in ni jí² tya' Dios: "Ijøø²i tsá² 'in niga'yá² tya'a."

'Aa¹mo tsá² Jesús

38 Mo ngayuui'¹³ gajúun²in Jesús jaain²¹ 'in jai'² lɨ́ɨ²i Jesús sii²¹ José ngamɨɨ¹ɨ̵ Pilato wa'a cwo¹ 'ido cuerpo tya' Jesús. 'In Sé³ no ja'²mo coon²¹ fuu²¹ sii²¹ Arimatea joon 'uun²¹mo ngɨɨ¹ coon'¹³ Jesús tsu̵ 'goo'²¹o 'in tsá² tyu̵'² to² tya' Israel. Ga'ii'²¹mo Pilato júu³ tya'a joon gangó¹o Sé³ ngatyiin¹an cuerpo tya' Jesús. 39 Joon 'in Nicodemo, 'in ngafee'¹³i Jesús lɨ 'woo¹, gatyíi¹³a tyaan¹an 'oo²¹ jmafuu²¹ mirra coon'¹³ áloes ti dyadya¹ kilo. 40 Je wáai² do gapaa'¹³i cuerpo tya' Jesús coon'¹³ 'mɨ'² caai'¹³ 'oo²¹ jmafuu²¹ do jiin'¹³ la tɨɨsi'² tya' tsá² Israel mi 'áa¹³i tsá². 41 Tyan' lɨ taan¹in Jesús tsaa' crúu¹³ sá² goon²¹ jee²¹² 'mó². Joon jee²¹² do sá² goon²¹ 'aan¹ tya' 'lɨɨ²¹² tsi too²¹ tsaa' xá². Jo mo ga'aa¹i tsá² tsá² 'e tsi too²¹ do, jiin'¹³ jaain²¹. 42 Tsi 'aan¹ do-o ga'aa¹i cuerpo tya' Jesús tsu̵ tyan'an 'áai¹, joongɨ tɨ lɨ 'láa² 'wii²¹² jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá² Israel.

20

Mo gajiin'¹ Jesús jee²¹² 'lɨɨ²¹²

1 'Aa21 jmɨɨ212 láa2 'wii212 semóo13 ngóo1o María Magdalena fu lɨ niga'áai1 Jesús. 'Nɯɯ21mogɨ. Joon ganii21i 'e jo si'2gɨ 'áan3 tya'a 'e cuun212 'in jnɨ1 'oo21 'aan1 do. 2 Joon gangóo1 cwiin1in fu lɨ taain21 Simón Pedro coon'13 'in jaain21gɨ tsá2 tya' Jesús 'in 'nee1i Jesús 'ái1. Joon gajin'2 María do sɨɨ'21ɨ 'ido:

—Nigatyii1mo tsá2 Ña'ñɯ'1ɯ' tsi 'aan1 joon jo nee3e'e xiiafu ngajée13i.

3-4 Joon Tɰ́3 coon'13 'in tsá2 tya' Jesús catyaai2 ngalíin2in cwiin1in fu lɨ roon21on 'aan1 do. Joon 'in jaain21 do, cwii21gɨ cwiin1in lagɨ Tɰ́3 joon tyíi1a 'aan1 do nifu. Joon nga'ee212e 'oo21 'aan1 jøø2ø. 5 Nii21o 'e 'no'3 'mɨ'2 roon1on do pe jo ga'í2i 'aan1 do. 6 Mi yuui'13 joon gatyíi1a Simón Pedro caluu joon ga'í2o tsi 'aan1 do. Nii21o jon 'e 'no'3 'mɨ'2 roon1on do. 7 Nii21o jon 'e 'mɨ'2 'e gapaa'21i ni2 Jesús jo roon1on coon'13 'e 'no'3 'mɨ'2 'e catyiia2 pe ijuui'13 roon1on coon'21. 8 Joon ga'í2i jon 'in tsá2 jaain21 do 'in gatyíi1a nifu 'aan1 do, joon ganii21i jilaa'21 'e nigalí2 joon jo'1o galɨ́ɨ2i. 9 Joon jo mo ga'øøi'21-tsí jiin'13 la nijin'2 ni jí2 tya' Dios 'e 'ná1 jiin'1 Jesús jee212 'lɨɨ212. 10 Joon gangaa'13mo 'in tsá2 tya'a do fu tya'a.

Jné1i Jesús tyani María Magdalena

11 Pe 'in María do gajaan1an caluu 'oo21 'aan1, gatyi'2i. La 'ɨɨ212 cɨ'2ɨ do ga'íi1i jøø2ø tsi 'aan1 do. 12 Joon do-o gangoo21o gái1 ángeles tyi'2i 'mɨ'2 taa21. Do-o née1i lɨ garoon1on cuerpo tya' Jesús. Joon jaain21 tyíin1 yɯ' lɨ garoon1on tyíi1i joon jaain21gɨ tyíin1 'ée2 tɨɨ2 Jesús. 13 Joon gaunngɨɨ1ɨ 'in ángeles do 'ii:

—Tsamɨ́2, ¿'ee lɨ cɨɨ'21'ɨ?

Joon gajin'2 'in tsamɨ́2 do:

—Cɨ'2oo tsɯ nigajee1mo tsá2 Ñɯ'3 Fíi3ii joon jo ñí3ii xiiafu ngajée1i.

14 Joon mo gajin'2in 'elo gajiin'1in níi1i joon gangóo1o Jesús siin'13in do. Pe jo galili'3i 'e Jesús 'ii. 15 Joon gaunngɨɨ1ɨ Jesús sɨɨ'21ɨ 'ido:

—Tsamɨ́2, ¿'ee lɨ cɨɨ'21'ɨ? ¿'Iin 'naai'21 'nɯ?

Joon tsɯ 'wii'13 'ɨ1-tsi 'e 'in 'aa1a 'wó2 do fee'13i 'ii gajin'2in:

—Tsañɯɯ'1, owa gajee2mo'o, foo'2'o xiiafu gatɯɯ21u'u joon jna-a nitee212ee.

16 Joon gajin'2 Jesús sɨɨ'21ɨ 'in tsamɨ́2 do:

—¡María!

Joon María do gajiin1mo joon gajin'2in sɨɨ'21ɨ Jesús coon'13 jmíi1 hebreo:

—¡Raboni! —'e 'øøi'21-tsi tsá2 jin'2in: Tɨfo'2 tyi'.

17 Joon Jesús-gɨ gajin'2in:

—Jo 'li2u'u jna, tsɯ jo mo ngóo3gɨɨ lɨ tyíin1 Ñɯ'3ɯɯ. Pe cwoo'21'o, cwosii'13'i 'in ruu'21na 'e nii'13na lɨ tyíin1 Ñɯ'3ɯɯ 'in lɨɨ1i Ñɯ2ɯɯ' jon, lɨ tyíin1 Dios tyiia 'in lɨɨ1i jon Dios tyii'.

18 Joon gangóo1o María Magdalena do ngajmaa1a 'in tsá2 tya' Jesús júu3 'e niganí2in Ña'ñɯ'1ɯ' Jesús joon 'e nigafee'21i 'e júu3 do.

Jnéi2 Jesús tyani tsá2 tya'a

19 Canɯɯ21 jmɨɨ212 joon, jmɨɨ212 'láa2 'wii212 semóo13 'in caan21in tsá2 tya' Jesús. Joon tsɯ 'wii'13 'gøø'1mo tsá2 tyɯ'2 to2 tya' Israel 'in jnɨɨ1ɨ ca'nɰ́1. Joon ga'í2i Jesús túnn2 tsa'2 jee212 'ii joon ga'i'1ɨ júu3 jin'2in:

—Tyɰ́2-ɯ cwoseen21naa'.

20 Mo ngayuui'13 joon ga'e'2e Jesús tsá2 tya'a cwoo21o, caa1i. Joon 'in tsá2 tya'a do galijløø'3mo 'áai1 mo jøø2i Ña'ñɯ'1ɯ' Jesús. 21 Mo ngayuui'13 joon gajin'2 Jesús sɨɨ'21ɨ 'ido túnn1:

—Tyɰ́2-ɯ cwoseen21naa'. La gasii1in Ñɯ'1ɯ' jna la joon jon sɨɨ1na 'naa'.

22 Joon gaxɯɯ1ɯ ni2 'ido joon gajin'2in:

—Cwo'ii'[13]naa' 'in Espíritu Tyú[2] tya' Dios Jmii[21]. 23 Wa'a 'naa' jmaa[2]aa' feei'[1]-'oo' tsaa[2] tya' tsá[2], sɨ'iin[2]mo tsaa[2] tya' 'ido. Pe joon wa'a jo jmaa[2]aa' feei'[1]-'oo' tsaa[2] tya' tsá[2] jo sɨ'iin[2]in tsaa[2] tya' 'ido.

Tomás gangaa[1]mo Ña'ñʉ'[1]ʉ'

24 Pe jaain[21] jee[212] 'in apóstoles tya' Jesús 'in sii[21]i Tomás jo tyíin[1]in mi tyíi[1]a Jesús. Suuin[212] 'in Tomás do. 25 Joon 'in tsá[2] tya'a catyaai[2] gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'ii:

—Ganee[212]moo'o Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesús.

Pe 'in Tomás do gajin'[2]in:

—Jo ijai'[2] lɨɨ[2]na wa jo nijøø[3]øø lɨ ga'yá[2] cwotóon[1] cwoo[1]o, joon ngɨɨ[3]na unnicwóo[3]oo lɨ ga'yá[2] cwotóon[1] do joongɨ ngɨɨ[3]na cwóo[3]oo lɨ ga'yá[2] 'mosʉʉn'[21] caa[1]i.

26 La coon[21] dyía[1] 'in caain[21] tsá[2] tya'a coon[21] inʉʉ joon taan[2]mo Tomás coon'[13]on. Joon xʉfiin'[13] tyú[2] injnɨ[1] jnɨ'nú[1] ga'í[2] Jesús joon gajmaa[1]a siin'[13]in túnˀ tsa'[2] jee[212] 'ii. Joon ga'ɨ'[1]ɨ júu[3] jin'[2]in:

—Tyú[2]-ʉ cwoseen[21]naa'.

27 Mi yuui'[13] joon gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ Tomás:

—Ngɨɨ[2]u unnicwooˀ[2]o lo joon jøøˀ[2]ø lɨ ga'yá[2] cwotóon[1] cwóo[3]oo. Xá[2] cwooˀ[2]o joon taan'[1] caa[1]na. Jo ngɨɨ[21]gɨ'ɨ 'e jo jai'[2] lɨɨ[2]u la joon cwolitsáa[1]mo-'o'o.

28 Joon gañii[1]i Tomás jin'[2]in:

—¡Ñʉ'fii[3]ii, joongɨ Dios tyiia 'nʉ!

29 Joon gajin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—Tomás, jo'[1]o galɨɨ[2]u'u jna tsʉ 'wii'[13] gañi[2]mo'o jna. Pe jløø'[3]mo 'in jai'[2] lɨɨ[2]i jna xʉfiin'[13] jo mo ngaa[1]i jna.

'Yʉto[2] tya' 'e jí[2] lo

30 Lɨɨ[1] 'láai[2]gɨ li[2] milagro gajmaa[1]a Jesús tyani tsá[2] tya'a 'e jo taa'[13] 'e jí[2] lo. 31 Pe 'e jí[2] lo taa'[13] jilaa'[21] 'e júu[3] lo 'yʉto[2] 'e lí[2] jai'[2] lɨɨ[2]naa' 'e lɨɨ[1]i Jesús Cristo, Jóon[1]on Dios. Joon tsʉ 'wii'[13] jo'[1]o lɨɨ[2]naa' Jesús 'e seen[21]moo' coon[21] tøø[2]mo coon'[13] 'ii'[21] tya' 'e sii[21] 'ii.

21

Jnéi[1] Jesús tyani dyái[1] tsá[2] tya'a

1 Mo ngayuui'[13] joon gajnéi[2] Jesús tyani tsá[2] tya'a coon[21] fu lɨ tɨ'[2] tyíia[1] sii[21] Tiberias. La no galí[2]: 2 Dyái[1] tsá[2] tya' Jesús taain[212] caan[21]mo. 'In tsá[2] do sii[21] Simón Pedro, coon'[13] Tomás suuin[212], coon'[13] Natanael, joon jaain[21] tsá[2] seein[21] Caná náa[1] lɨ sii[21] Galilea 'ii. Taain[212] jon 'in gái[1] jóon[1]on Zebedeo coon'[13] gái[1]gɨ tsá[2] tya' Jesús. 3 Joon Simón Pedro do gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'in catyaai[2] do:

—Níi[3]ii, niseen'[12]na joo'[21] jmɨɨ[21].

Joon gajin'[2] 'in catyaai[2] do:

—Jna'a jon tsaa[21]a' coon'[13] 'nʉ.

Joon ngalíin[2]mo, ngatáa[1]i coon[21] barco. La tøøi[2] 'woo[1] táa[1]i 'naa'[1]i joo'[21] jmɨɨ[21] pe jo gataan'[13]in jiin'[13] jaain[21]. 4 Mo tɨ lɨ ngó[1]o cajná[2] gajnéi[1] Jesús lɨ tɨ' tyíia[1] do pe jo galicwii[1]in tsá[2] tya'a 'ii. 5 Joon gajin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] taai[2] barco do:

—'Naa', ¿tɨ jo mo taan'[13]naa'?

Joon 'in tsá[2] do gañii[1]i:

—'Un[2], jiin'[13] jaain[21].

6 Joon gajin'[2] Jesús sɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—Lɨ' tsáa[1] caai[21] barco do nii'[13]ii' núʉ[3], joongɨ iteen'[13]naa' joo'[21].

La joon gajmaa[1]a, joon jo lí[2] saa'[13]a 'e núʉ[3] tsi barco tsʉ røø[1]mo joo'[21] jmɨɨ[21] do. 7 Joon 'in tsá[2] tya' Jesús 'in 'nee[1]i Jesús 'áai[1] gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ Tú[3]:

—¡Ña'ñʉ'[1]ʉ' 'ido!

Joon mo ganúu[2]un Simón Pedro 'e jin'[2]in: "Ña'ñʉ'[1]ʉ' 'ido", joon gacɨ'[2]ɨ sɨɨn'[13]ɨn (tsʉ gatyii[1]i 'e saan'[1]in joo'[21] jmɨɨ[21]). Joon mo ngayuui'[13] joon ga'íɨ[2]i tsi jmɨɨ[21] itsáa[1]a lɨ sin'[2] Jesús. 8 Joon 'in tsá[2] tya'a catyaai[2] 'in taai[2] barco do gatyalíin[2]mo tɨ jmɨɨ[21] do jñʉʉ[1]ʉ núʉ[3] do røøi[1] joo'[21] jmɨɨ[21]. Ga'ii[21] barco do lɨ 'oo[2] coon[21] cíein[13] metros

'e lɨ' tɨ' do. 9 Joon mo cwo'ɨ́ɨ¹ 'e barco do lɨ' cwoo'¹³ tyʉʉn²¹ gajnée¹ɨ coon²¹ jɨ́² lɨ coo²¹ jɨ́² joon ni jɨ́² do untyúun²in jaain²¹ joo'²¹ jmɨɨ²¹. Joon náa¹ 'iñɨ'¹ caai²¹ do. 10 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² do:

—Cwotyiin²naa' jaain²¹ gái¹gɨ joo'²¹ do 'in la ngayuui'¹³ gataan'¹³naa' do.

11 Joon Simón Pedro ga'í² tsi barco do joon gaun'ǿǿ¹ɨ 'e nʉ́ʉ³ do fu nitsaa². Røø¹mo 'e nʉ́ʉ³ do joo'²¹ jmɨɨ²¹ cøøɨ'¹³, ti jiin'¹³ coon²¹ cíein¹³ tsi ca'no'³ tsigɨ gaai²¹. Joon xʉfiin'¹³ 'áa¹mo røøɨ¹ 'e nʉ́ʉ³ do jo ga'gɨɨ²¹ɨ. 12 Joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Ñilíin²naa', cøø'³xʉʉ'.

Joon jo gatá²-tsi jiin'¹³ jaain²¹ tsá² tya'a do wa'a unngɨɨ¹ɨ 'iin 'ii tsʉ ñɨ¹o 'e Ña'nʉ'¹ʉ' Jesús 'ii. 13 Joon gajatyéen¹mo Jesús joon gajmaa¹a jmai'²xʉ 'e 'iñɨ'¹ do jee²¹² 'ii. La joon gajmaa¹a coon'¹³ 'in joo'²¹ jmɨɨ²¹ do.

14 Ningóo¹ 'nɨ́¹ naa'¹³ 'e gajné¹ɨ Jesús tyani tsá² tya'a mi yuui'¹³ gajiin'¹in jee²¹² 'lɨɨ²¹².

Jesus sɨɨ¹ɨ coon'¹³ Simón Pedro

15 Mo ngayuui'¹³ gagøø'²¹ø gaunngɨɨ¹ɨ Jesus sɨɨ'²¹ɨ Simón Pedro:

—Simón, jóon¹on Jonás ¿tɨ 'nee¹mo'o jna 'láai²gɨ lagɨ 'in no?

Joon Tɨ́³ do gañii¹ɨ:

—Joon, Ña'nʉ'¹ʉ', ñi²o'o 'e 'iin²¹²moo 'nʉ.

Jesús-gɨ gajin'²in:

—Joon, cwo'²'o 'e dø'² joo'saa'²¹ xuui²¹² tyiia.

16 Joon gatɨ́² tún² naa'¹³ 'e gaunngɨɨ¹ɨ jin'²in:

—Simón, jóon¹on Jonás, ¿tɨ 'nee¹mo'o jna?

Joon gañii¹ɨ Tɨ́³ do:

—Joon, Ña'ñʉ'¹ʉ', ñi²o'o 'e 'iin²¹²moo 'nʉ.

Joon gajin'² Jesús:

—Joon, 'aa²mo'o joo'saa'²¹ tyiia.

17 Joon gatɨ́² 'nɨ́¹ naa'¹³ 'e gaunngɨɨ¹ɨ Jesús 'ii, jin'²in:

—Simón, jóon¹on Jonás, ¿tɨ 'iin²¹²mo'o jna?

Joon Tɨ́³ do gajmaa¹o fa'í³ tsʉ wii'¹³ Jesús nigaunngɨɨ¹ɨ 'nɨ́¹ naa'¹³ wa'a 'iin²¹²in Tɨ́³ 'ii. Joon Tɨ́³ gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—Ña'ñʉ'¹ʉ', ñi²o'o jilaa'²¹. Ñi²o'o 'e 'iin²¹²moo 'nʉ.

Joon gajin'² Jesús:

—Joon, cwo'²'o 'e dø'² joo'saa'²¹ tyiia. 18 'E la ja'²mo fuu²¹²uu 'nʉ: mo lɨ́ɨ¹u'u sɨmii'²¹ gatyii'¹'ɨ sɨɨn'²¹'ɨn 'wo'o joon gatyii²'a doñixiia' fu 'iin²¹²u'un. Pe mi lɨ yʉʉ'¹³ 'nʉ inii'¹³'ɨ cwaa¹'a joon tsá² xee'²¹mo ityii'¹³ɨ 'nʉ sɨɨn'²¹'ɨn joon ijee²¹²mo tsá² 'nʉ xiia'lɨ jo 'iin²¹²u'un cwoo'¹³'o.

19 Coon'¹³ 'e júu³ joon gajmaa¹a Jesús júu³ xiiala ijúun²in Tɨ́³ joongɨ xiiala iuntyúu¹ɨ Dios. Mo ngayuui'¹³ joon gajin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ Tɨ́³:

—¡'Na¹ coon'¹³ jna!

'In tsá² 'in 'iin²¹²in Jesús

20 Joon gajiin'¹³in Tɨ́³ níi¹ɨ joon gajǿǿ²ɨ jaai'¹³ caluu 'in tsá² tya' Jesús do 'in 'née¹ɨ Jesús 'ido. 'In tsá² do tyíin¹in caai¹ Jesús mo gagøø'²¹ø lɨ tséi¹ do. Joon gaunngɨɨ¹ɨ Tɨ́³ sɨɨ'²¹ɨ Jesús: “Ña'ñʉ'¹ʉ', ¿'iin 'in i'nɨ́ɨ¹ɨ 'nʉ?” 21 Joon mo gangaa²¹ɨ Tɨ́³ 'ii, gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Jesús:

—Ña'ñʉ'¹ʉ', coon'¹³ 'in no, ¿'ee 'ilí²?

22 Joon Jesús do gañii¹ɨ:

—Wa', 'iin²¹²na 'e seein²¹ 'ido ca mi gaa'¹³na tún¹, ¿'ee cwáain¹ tyi'nʉ? Jiin'¹³ cwáain¹ tyi'i 'e 'na¹ coon'¹³ jna.

23 Joon coon²¹ júu³ 'atsaa²¹ gasɨɨ¹ɨ 'in tsá² jai'² lɨ́ɨ²ɨ Jesús 'e jo ijúun²in 'in tsá² do tsʉ Jesus gajin'²in: “Wa' 'iin²¹²na 'e seein²¹ 'ido ca mi gaa'¹³na tún¹, ¿'ee cwáain¹ tyi'nʉ?” Pe jo gajin'²in 'e jo ijúun²in, gajin'²o:

“Wa' 'iin²¹²na 'e seein²¹ 'ido ca mi gaa'¹³na tún¹, ¿'ee cwáain¹ tyi'nɨ?”

24 Joon 'in tsá² tya' Jesus no, 'ii 'in nigataan¹an ni jí² 'e júu³ lo. Joon 'ii jin'²in 'e ja'²mo júu³ tya'a. Joon nee²¹e' 'e ja'²mo júu³ tya'a.

25 Joon 'láai²gɨ nigajmaa¹a Jesús. Joon wana to'²o tsá² ni jí² jilaa'²¹ 'e nigajmaa¹a Jesús iunrøøi¹ jí² 'láai² 'áai¹. Amén.

'E la gajmaa¹a tsá² tya' Jesús

Dios icwó² Espíritu Tyʉ́² tya'a

1-2 Coon'¹³ jí³ tyiia la mo 'láa² 'wii²¹² nifu, tsá² tyúi¹ Teofilo, gajmaa'¹³aa 'nʉ júu² ce jilaa'²¹ 'e ga'láa² Jesús 'wii²¹² jmáa¹a joongɨ 'e ga'e'²e tsá² ca gangaa'¹²i ñʉ'fú². La jo mo 'yaa¹i Jesús ñʉ'fú² gauncoon'¹³ Espíritu Tyʉ́² tya' Dios 'ii 'e icwo'¹o tsá² tya'a, 'in gatyii'¹³in, to² 'e 'ná¹ jmaa¹a. 3 Mo gangɨ́ɨi² gajúin¹ Jesús do gajné¹mo 'e jiin'¹o jee²¹² tsá² tya'a. La jee²¹² tunlo¹ jmɨɨ²¹² do jnée²mo jee²¹² tsá² tya'a. Joon gajmaa¹a 'láai² nii² to² 'e 'ee¹ 'e nigalija'²mo 'e seen²¹mogɨ, 'e jo lí² jin'² tsá² 'e jo nijo'¹. Joongɨ gajin'²o xiiala mi tyʉ'² Dios to² tsá².

4 La jee²¹² ngɨ¹gɨ Jesús coon'¹³ tsá² tya'a ga'ɨ́ɨ² júu³ 'e jo mo 'woo²¹duu' Jerusalén lo ca gatséin¹ júu³ ga'ɨ́ɨ² Dios Jmii²¹.

5 —'E ja'²mo —jin'² Jesús sɨɨ'²¹ɨ tsá² tya'a do—, Wó³-o gasaai¹ tsá² jmɨɨ²¹ jiin'¹³ coon'¹³ jmɨɨ²¹ pe cɨɨin²¹gɨxʉ icwoo'¹²i Dios 'naa' 'in Espíritu Tyʉ́² tya'a iuncoon'¹³ 'naa'.

Ngaai'¹² Jesús fu ñʉ'fú²

6 Cafu mo gaicaain²¹ Jesús coon'¹³ tsá² tya'a gaunngɨɨ¹ɨ tsá² tya'a 'ii:

—Ña'ñʉ'¹ʉ', ¿tɨ gatɨ́² 'ii'²¹ 'e laa²¹²mo'o tsá² Israel joon la joon lí²-i tyʉ'¹ʉ to² yaai?

7 Joon gañii¹i Jesús:

—Jo tɨ́ɨi² 'naa' liñí³ii' lɨɨ²¹² tsei'² 'e ilí² jilaa'²¹ 'elo. Jiin'¹³ 'ña'a Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios Jmii²¹ tɨ́ɨi² liñii¹i lɨɨ²¹² 'e ijmáa¹a 'elo. 8 Pe ijoo²¹-o 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios joon 'ii ingɨ́¹ coon'¹³ 'naa'. Joon 'ii'²¹ tya' 'ii cwolíin²naa' Jerusalén, joongɨ la caain²¹ lɨ san'² Judea, joongɨ lɨ sii²¹ Samaria coon'¹³ la caain²¹ lɨ wíin²gɨ ni cwoo'¹³ juncwii²¹. Icwolíin²naa' cwojmaa²aa' júu³ 'iin jna.

9 Mo ngayuui'¹³ gajin'² 'elo, la 'ɨɨ²¹² jøø²mogɨ 'ido 'ii, joon gasaa¹mo Jesús. Ngaa'¹²i fu yʉ'. Joon gajó² coon²¹ jníi¹ gacɨɨ'¹²i Jesús. Joon jo jnéei²gɨ. 10 Téen²mogɨ 'ido jøø²ø fu ñʉ'fú² la 'ɨɨ²¹² ngaa'¹²i Jesús. Joon gajnéi¹ co' lɨ téein² 'ido gái¹ tsañʉʉ'¹ taa²¹ sɨɨn'¹³ɨn. 11 Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Tsañʉʉ'¹ seein²¹ Galilea jo 'ee to² 'íi³in-gɨ téen²naa' lo jøø²øø' fu yʉ' juncwii²¹. 'In Jesús no, 'in cwo'ɨ́ɨ¹ jee²¹² 'naa' ngaa'¹²i fu yʉ' do coon²¹ røø²¹ 'ii la mo ngaa'¹²i do, la joon jon ijó¹ tún¹.

Tyii'¹³in Matías 'a 'ii'²¹in cwáain¹ tya' Judas

12 Joon ngalíin²mo 'a moo'²¹ sii²¹ Olivos do. Joon ngaliin¹ tún¹ Jerusalén 'e ná¹ coon²¹ sii'¹³xʉ jiin'¹³ la to² gatyʉ'² ley tya' Moisés 'e sá² ngɨ¹ tsá² mo jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá². 13 Mo tyaliin¹in 'e fuu²¹ do gasóo²o coon²¹ 'nʉ́¹ lɨ tɨ́² tún² fúi¹. 'In gatyaliin¹in do sii²¹ Tʉ́³ coon'¹³ Jacobo coon'¹³ Wó³ coon'¹³ Dɨ́ɨ³ coon'¹³ Tomóo¹³ coon'¹³ Bartolomé coon'¹³ Untøø² coon'¹³ Jacobo, jóon¹ Alfeo, coon'¹³ Simóoi¹³, jaain²¹ tsá² tya' coon²¹ poo²¹² sii²¹ cananistas. Joon coon'¹³ Judas ruu'²¹i Jacobo, 14 Jilee'²¹mo 'in lɨ caain²¹ coon'¹³ ruu'²¹i Jesús coon'¹³ María sáa³ Jesús coon'¹³ 'in tsamí² catyaai² do. Lɨcaain²¹ fee'²¹i Dios.

15 Jiin'¹³ jee²¹² joon galicaain²¹ tsá² jiin'¹³ coon²¹ cíein¹³ tsi dyáai² 'in jai'² lɨ́ɨi². Joon gajmaa¹a Tʉ́³ siin'¹³in jee²¹² tsaruu'²¹i, joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² catyaai² do:

16 —Tsaru'¹u', 'ná¹-a tsín¹ jiin'¹³ la gataan¹an 'lɨɨ²¹² yʉʉ'¹³ David ni jí² tya' Dios coon'¹³ 'ii'²¹ tya'

Espíritu Tyú[2] tya' Dios. David do gafaa'[21]o xiiala 'e itsangíi[2] Judas. 'Ii-o jee[212] 'in gasaain'[12] Jesús. 17 Judas jaain[212] jee[212] jna'a, joon tíi[2]mo jmáa[1]a to[2] coon'[13] jna'a. 18 Pe joon ngoo[21]-o Judas ngala[1] coon[21] si'[2] 'wó[2] coon'[13] 'e cuu[2] gajna'[1]an coon'[13] 'e gó[2] gajmaa[1]a do. Tsifu joon gacii'[12]i li' sijii[2]. Joon ga'gii[21]i tu'[2]u. Joon ga'woo[21]o jilaa'[21] 'un'mii[2]i. 19 Joon mo galiñi[1] 'in seein[21] Jerusalén do joon gaunsii[21] 'e 'wó[2] do Acéldama, 'øøi'[21]-tsi tsá[2] sii[21] Coon[21] Sii'[13] Tyiia[21] 'in 'O[2] Jmi[1]. 20 Tsu 'wii'[13] ni Salmos jin'[2] la no:

Cwosii'[21]i 'nú̱u[1]u̱ situu[1]mo.
Jo 'in seein[21]gi 'in cwaa[21]gi.
Joongi jin'[2]in:
Cwocwoo[2]oo' 'in xee'[21]mo 'in jmá[1]
to[2] jmoo[1]o 'ido.

21 ’'Wii'[13] joon tsajmoo[21]o' 'elo —jin'[2] Tú[3]—. Jee[212] jna' jeei[1] 'inlíii[13] tsá[2] 'in ningi[1] coon'[13] jna' la tøøi[2] nigangii[21]i' coon'[13] Jesús. 22 Ca la mo gasaa[1]i Wó[3] Ña'ñu'[1]u' Jesús jmii[21] joon ca gangaa'[12]i ñu'fú[2]. Tyii'[13]mo' jon jaain[21] jee[212] 'ii wa'a 'in licaain[21] coon'[13] jna'a 'e ijmáa[1]a júu[3] 'e nijiin'[1]in Jesús —gajin'[2] Tú[3].

23 Joon ga'wooi[21] gái[1] tsá[2] jee[212] 'ii. Jaain[21] 'in sii[21] Sé[3], 'in sii[21]o jon Barsabás, sii[21]o jon Justo. 'In jain[21]gi do sii[21] Matías. 24-25 La 'ii[212] fee'[21]i Dios jin'[2]in:

—Ña'ñu'[1]u', 'nu̱-u̱ jøø[2]'ø jilaa'[21] alma tya' tsá[2]. 'Ee'[13]du' jna'a 'naai[212] 'in jee[212] gái[1] lo nityi[1]u'u 'in jmá[1] to[2] tsá[2] tya' Jesús cwáain[1] tya' Judas. Gajaan[1]an Judas do 'e to[2] jmoo[1]o 'wii'[13] tsaa[2] tya'o. Joon ngoo[21]-o li 'iin[212]mo.

26 Joon gacoo[1]o jee[212] 'ii. Joon gatíi[2]mo Tíi[13]. Tsifu joon ga'í[2] Tíi[13] do cwáain[1] tya' Judas jee[212] 'in dya-jaain[21] tsá[2] tya' Jesús.

2

Mo gajó[2] Espíritu Tyú[2] tya' Dios

1 Mo gatsín[1] cincuenta jmii[212] mo gangíi[2]i cwaa'[21] jmii[212] gatí[2] jmii[212] sii[21] Pentecostés. Coon[21] li sicaain[21] la jilee'[21]mo 'in jai'[2] líii[2]. 2 La 'ii[212] joon coon[21] ga'iin[2] li' yu' lawa mo 'ii[1]i tyí[2] tá[2] liili[1]. Ga'iin[2] la tøøi[2] inuu li néei[1] 'ido. 3 Joon gajnéi[1] coon[21] 'e li la li sii'[13] jí[2] li néei[1] la jaain[21]. 4 Joon ga'í[2] 'in Espíritu Tyú[2] tya' Dios almas tya' ce jilee'[21]mo 'in néei[1] do. Joon ga'lá[2]a[2] 'wii[212] faa'[21] jmai'[2] jmíi[1] xiia'[21] 'e cwoo[1]o 'in Espíritu Tyú[2] do faa'[21]a.

5 Jee[212] jmii[212] lo fúu[1]mo tsá[2] Israel 'in untiin'[13] to[2] tyu'[2] Dios sicaain[21]. Jalíin[2] Jerusalén la caain[21] juncwii[21]. 6 Mo ganú[2]un 'e ga'iin[2] do joon galicaain[21] 'in tsá[2] do li ga'iin[2]. Pe jo ñii[1] 'in tsá[2] fúui[1] do 'ee nigalí[2] mo ganú[2]un la jaain[21] la jaain[21] 'in tsá[2] tya' Jesús do faa'[21]a jmíi[1] tya'a. 7 Jmai'[2] 'in ganga'goo[21]-tsi. Joon jmai'[2] 'in gafo'[2]mo joon sí[1]i jee[212] 'ii:

—'Owa'a jon 'in seein[21] Galilea jileei'[21] 'in faa'[21]a no. 8 ¿Xiiala lí[1] 'e nuu[21]un' faa'[21]a jmíi[1] tyi jna'? 9-11 Lí[1] fúui[1] tsá[2] seein[21] lo, 'in seein[21] Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, joon li sii[21] Asia seein[21] lo. Seen[21]mo jon 'in jalíin[2] Frigia, Panfilia, Egipto joongi Africa li' ngoo'[13]gi li' Cirene. Joongi tsá[2] seein[21] Roma 'in seein[21] lo. Caa'[12]mo 'inlíii[13] 'in seein[21] Israel ca la mo galiseen[21]mo coon'[13] 'inlíii[13]gi 'in nigatúu[2]mo dioses tya'a 'in gajmeei[1] tsá[2] joon niga'ii'[21]mo jon 'in Dios tya' tsá[2] Israel. Caa'[12]mo tsá[2] seein[21] Creta coon'[13] Arabia pe jilee'[21]mo' nuu[21]un' faa'[21]a coon'[13] jmíi[1] tyi-o' júu[3] tyú[2] tya' Dios.

12 Jilee'[21]mo tsa'goo[21]-tsi pe joon jo 'øøi'[21]-tsi 'ee galí[2]. Joon gaunngii[1]i ruu'[21]i:

—¿Ee 'øøi'[21]-tsi jilaa'[21] 'elo?

13 Pe 'inlɨ́ɨɨ13gɨ ungøø1i, jin'2in:
—Tsá2 'íin1mo no.

'E gasɨɨ'21 Tɨ́3 tsá2

14 Joon gajmaa1a Tɨ́3 siin'13in coon'13 jɨ dyajaain21 apóstoles catyaai2 do joon gafaa'21a tá2 jin'2in:
—Tsá2 seein21 Israel, joongɨ coon'13 tsá2 seein21 Jerusalén, cwoliñí2ii' 'elo. Joongɨ nɨ́ɨ2duu' coon'21 tún2 'e ifo'3oo lo. 15 'In tsañɨɨɨ'1 lo jon' 'in 'íin1 no la lɨ́2 'e 'ɨ1-'oo' tsɨ 'aa21gɨ lo. Jo mo tɨ́2 'ii'21 wa'a ngɨ1 tsá2 'íin1. Jiin'13 la 'iin21 ñɨ́2 ningóo1. 16 'Elo-o gatsín1 'e gajin'2 'in gafaa'21a júu3 tya' Dios calɨɨ sii21 Joel. Joel do gajin'2in:

17 La lo-o gajin'2 Dios:
La nɨ'gɨ mi 'iin2 juncwii21 icwo'3oo Espíritu Tyɨ́2 tyiia la jileei'21 'in taain212 fu juncwii21.
Yɨɨn21 tyii'i tsañɨɨ'1 coon'13 yɨɨn21 tyii'i tsamɨ́2 ifaa'21a cwáain1 tyiia.
Joongɨ simii'21 sá2 coon21 iní2i.
Joongɨ yɨɨ'13 icwuu21mo ilisá2 tyisáa2 tya'a.
18 Nicwóo3oo 'in Espíritu Tyɨ́2 tyiia 'e jmɨɨ212 joon tya' jileei'21 'in jmoo1o la to2 tyɨ'3ɨɨ la tsañɨɨ'1 teen'13 la tsamɨ́2.
Joon ifaa'21o cwáain1 tyiia.
19 Lɨ' yɨ' juncwii21 'ée3ee 'a tsa'goo21-'oo'.
Jmáa3oo jon li2 lɨ ni 'wó2.
Coon'13 jmɨ1, joongɨ coon'13 jníi1 tya' uñi2 ijmá3aa 'e li2 do.
20 La nɨ'gɨ 'e icwá1 jmɨɨ212 tya' Ña'ñɨ'1ɨ' Jesús, coon21 jmɨɨ212 fee'1 joongɨ coon21 jmɨɨ212 'ya'2gɨ lɨɨlɨ1, ilinɨɨ21 lɨ 'íi1in ñi'1.
Joongɨ sɨɨ'21gɨ iliin1 la lɨ́1 jmɨ1.
21 Joon jilee'21mo 'in gamɨɨ1ɨ coon'13 'e sii21 Ña'ñɨ'1ɨ' itiin'13mo.
La joon júu3 niga'íi2 Joel cwáain1 tya' Dios Jmii21 —jin'2 Tɨ́3.

Faa'21gɨ Tɨ́3 jin'2in:

22 —'Wii'13 joon nɨ́ɨ2duu', tsañɨɨ'1 seein21 Israel, jilaa'21 'e ifuu212uu 'naa' lo —jin' Tɨ́3—. Tyɨ́2-ɨ ñí3oo' jilaa'21 milagro 'ya'2gɨ 'e gajmaa1a Jesús tsá2 Nazaret coon'13 'ii'21 tya' Dios Jmii21 jee212 'naa'. Joon coon'13 jilaa'21 'e gajmaa1a Jesús do gajmaa1a Dios júu3 'e Jesús jaain21 tsá2 'in 'iin212in. 23 Pe jo 'ee futyí3 la mo gajaain'21 tsá2 'ii jee212 'naa' tsɨ 'yɨ to2-o 'e ni'ɨ1-tsi Dios ca la mo jée1mo. 'Naa'gɨɨ' gaseen'2moo', joon cwáain1 tyi'naa'oo' gajngaa'13i tsá2 gó2 'ii, gateen1in tsaa' crúu13. 24 Pe Dios Jmii21 gajmaa1a jiin'1o tún1. Nigaláa2mo tsɨ feei'1gɨ 'ii lagɨ 'mó1. Jo lí2 tyɨ'2 'mó1 'ii to2. 25 Joon 'lɨɨ212 róøi13 David gafaa'21a ni jí2 tya' Dios cwáain1 tya' Jesús mo gajin'2in:

Máa1moo Ña'ñɨ'1ɨ' Dios coon21 tøø2mo tyaní3ii.
Lɨ caa21na tsáa1 siin'12in joon jo 'ee jiin'13 coon21 goo'21oo.
26 'Wii'13 joon jløø'3mo alma tyiia.
Joon coon'13 moo'óo3oo fo'3oo jmai'2 júu3 tyɨ́2-ɨ.
'Wii'13 joon mo 'ii'21 'woo'21 cuerpo tyiia jo 'ee cu'2-tsii coonti.
27 Tsɨ ñí3oo 'e jo saa'12'a alma tyiia jee212 'lɨɨ212.
Joongɨ jo cwo'2'o 'e ixiia'21 cuerpo tya' 'in gatyii'13'in.
28 Ga'ee'13o'o jna xiiala ngɨ́ɨ3ɨɨ coon21 fu1 coon21 tsáa1 'e cwo1 juncwii21 tya' tsá2.
Joon nigalijløø'3moo 'wii'13 cwoo21'o coon'13 jna.
La joon gajin'2 David cwáain1 tya' Jesús.

29 'Tsaru'1u', tyɨ́2-ɨ ñii21i' 'e 'lɨɨ212 tsafeei'1 tyi' David juun21mo. Joon ga'áa2mo tsá2 'ii. Joon 'aan1 tya'a roon1gɨ coon'13 jna' ca jmɨɨ212 no. 30 Pe David do jaain21 'in gafaa'21a júu3 tyɨ́2 tya' Dios. Joon ñii1o David 'e gasɨɨ'21ɨ Dios 'ii 'e tyi'2mo jaain21 tyii21a 'in cwa1 cwáain1 tya'a. 31 La

joon 'lɨɨ212 David do lawa jøø2o ca la jée1mo 'a ijiin'1in Cristo. Joon gajin'2in 'e jo ján2 alma tya'a jee212 'lɨɨ212. Jon'gɨ xiia'2 moo1 taa2i. 32 'Ña'a Dios Jmii21 gajmaa1a jiin'1 'in Jesús no. Jilaa'21 'elo ganee21e'e. 33 Joon gatǿ1 Dios Jmii21 'ii lɨ' cwoo21o tsáa1. Joon gacwo'1o Dios Jmii21 'ii 'in Espíritu Tyʉ́2 tya'a la lɨ 'e nigajin'2in. Joon jilaa'21 'e nigalɨ́2 nano, joongɨ nijøø2øø' joongɨ ninʉ́ʉ2ʉʉn' 'e gajmaa1a 'ii-o joon. 34-35 Jon' David do 'in gangaai'13 fu ñʉ'fú2 tsʉ 'ñaa'o gajin'2in:

Dios Jmii21 gasɨɨ'21ɨ Ña'ñʉ'1ʉ' jin'2in:
“Ní3'i caa1na tsáa1 ca mi jmáa3aa
'ii'21 'e tyée1na 'wii212 tɨɨ13'1ɨ
jileei'21 'in 'eei'1 'nʉ.”

36 ’Jileei'21 tsá2 Israel, cwoliñí3oo' 'e la ja'2mo 'in Jesús, 'in gatéen1naa' tsaa' crúu13, Dios gajmee1i 'e 'ii Ñi'fii212i' joongɨ 'in jmaa1a tiin'13naa' sii21 Cristo. La joon gajin'2 Tʉ́3 sɨɨ'21ɨ 'in tsá2 fúui1 do.

37 Joon mo ganúu2un 'in tsá2 do 'elo joon ga'aa1a fa'í3 joon gaunngɨɨ1ɨ Tʉ́3 coon'13 'in tsá2 tya' Jesús catyaai2 do:

—Tsaru'1u', ¿'ee 'ná1 jmoo21o'o?

38 Joon gañii1 Tʉ́3:

—Cwojaa'21-'oo' coon'13 Dios joongɨ cwosaa21naa' jmɨɨ21 la jaan21naa' coon'13 la sii21 Jesucristo. Joon la joon 'iin2mo Dios tsaa2 tyii'. La joon jon icwo'1o Dios 'naa' 'in Espíritu Tyʉ́2 tya'a. 39 'E júu3 lo 'e tyi'naa'oo' coon'13 yʉʉn21 tyii'. Joongɨ tya' jileei'21 'in seein21 wíin2. Joongɨ tya' jileei'21 'in tøø1ø Ña'ñʉ'1ʉ' Dios Jmii21.

40 Coon'13 'e júu3 lo gafaa'21a Tʉ́3. Joon coon'13 láai2gɨ júu3 tyʉ́2 gafaa'21a jin'2in:

—Woo21naa' yaanaa' jee212 'in tsá2 gó2 no.

41 Joon gasaa1mo jmɨɨ21 jileei'21 'in gacón2 cwáain1 júu3 tya'a. Jiin'13 jmɨɨ212 joon galicaan21mogɨ coon'13 'in jai'2 lɨ́ɨi2 ca 'nɨ1 mil-gɨ tsá2. 42 Joon coon'21 tún1-un gacón2 cwáain1 jilaa'21 'e 'ee1e 'in apóstoles tya' Jesús do. Tyʉ́2-ʉ seein21 la jaain21 la jaain21. Joongɨ galicaain21 fee'21i Dios joongɨ gajmaa1a jmai'2xʉ 'iñi'1.

Xiiala nigajmaa1a 'in jai'2 lɨ́ɨi2 Jesús nifu

43 Joon lɨ́ɨ1 tsa'goo21-tsi tsá2. Joon 'in tsá2 tya' Jesús do lɨɨ1 'láai2 milagro gajmaa1a coon'13 jilaa'21 li2. 44 Jileei'21 'in nigajai'2 lɨ́ɨi2 do lɨ́ɨ1 røø21 sɨ́ɨ1i. Jmaa'21i to2 jmai'2xʉ jmai'2xʉ-ʉ la jaain21 la jaain21 jilaa'21 'e 'oo1o. 45 Joongɨ ga'nɨɨ1ɨ jilaa'21 'e 'oo1o. Joon jmoo1o jmai'2xʉ cuu2 coon'13 la jaain21 la jaain21 xiia'ti sityéein13 jmɨɨ212 jee212 'ii. 46 La coon21 jmɨɨ212 la coon21 jmɨɨ212 licaain21 inʉʉ cwo'1 fee'1 tya' tsá2 Israel. La caain21 inʉʉ tya'a jmoo1o jmai'2xʉ 'iñi'1. Gø'2ø jløø'3mo coon'13 'e 'yaai1-tsi alma tya'a. Joon gacwoo1-o 'maai'13 Dios. 47 Joon la jilee'21mo jin'2o 'e tsá2 tyʉ́2-tsi 'in tsá2 jai'2 lɨ́ɨi2. La coon21 jmɨɨ212 gajmaa1a Ña'ñʉ'1u' 'e ngafúu1mo 'in jo'1 lɨ́ɨi2. Joon 'in jai'2 lɨ́ɨi2 do uncaan1mo coon'13 'in catyaai2 do.

3

Ga'láa2mo jaain21 tsá2 jluui'13

1 Coon21 jmɨɨ212 nica'lóo2xʉ, ngóo1 'iin2 'nɨ1, mo gatí2 'ii'21 'e faa'21a tsá2 júu3 tyʉ́2. Joon Tʉ́3 coon'13 Wó3 gasóo2o caan21mo fu inʉʉ cwo'1 fee'1 tya' tsá2 Israel. 2 Tsajée1i tsá2 jaain21 tsá2 jluui'13 tyan' 'oo2 cwo'1 do lɨ ingɨ́ɨ1i. Jluu'13mo ca la mo galiseen21mo. Joon la coon21 jmɨɨ212 tsajéei1 tsá2 'ii fu coon21 'oo2 cwo'1 do sii21 'Ya'2gɨ 'e mɨɨ1ɨ caridad jileei'21 'in tsatáa1i cwo'1 do. 3 Mo ganí2 'in tsá2 jluui'13 do itsataai2 Tʉ́3 coon'13 Wó3 inʉʉ cwo'1 do joon gamɨɨ1ɨ coon21 caridad. 4 Joon

gajøøi² Tʉ́³ coon'¹³ Wó³ do 'ii. Joon gajin'² Tʉ́³:

—Jøøi²¹²du' jna'a.

5 Joon gacon² 'in tsá² jluui'¹³ do cwáain¹ coon'²¹ tún². 'E sá² 'ee cwo'¹o 'ido 'ii lɨ́ɨ²i. 6 Joon gasɨɨ'²¹ɨ Tʉ́³ 'ii:

—Jo 'óo³oo cwataa²¹ jon'gɨ cwanáa¹³ sá² tyiia pe jiin'¹³ 'e 'óo³oo lo cwo'³-oo 'nʉ. Coon'¹³ 'ii'²¹ tya' 'e sii²¹ Jesucristo tsá² Nazaret, ráan²un, ngɨ² no.

7 Joon gason'¹ Tʉ́³ cwoo²¹o tsáa¹. Joon gauncoon'¹³on jmaa¹a siin'¹²in 'ido. La 'ɨɨ²¹² joon galipíin²mo moo¹ taa'¹³ luu²¹² tɨɨ²ɨ. 8 Joon ga'ɨ́ɨ²i 'in tsá² jluui'¹³ do fu yʉ'. Joon ga'láa² 'wii²¹² ngɨɨ¹ɨ tɨɨ²ɨ. Joon ga'í² 'ɨɨ²i fu tsi inʉʉ cwo'¹ do coon'¹³ Tʉ́³ coon'¹³ Wó³. 'ɨɨ²ɨ jløø'³i lɨɨlɨ¹. Cwo'¹o 'maai'¹³ Dios. 9 Joon jilee'²¹mo tsá² 'in téein² do jøøi² 'ii ngɨɨ¹ɨ cwoo¹o 'maai'¹³ Dios. 10 Jmai'² 'in tsa'goo²¹-tsi 'e ganii²¹ do 'wii'¹³ ñi¹o 'e ido-o 'in tsá² jluui'¹³ 'in tyíin¹ 'oo²¹ cwo'¹ sii²¹ 'Ya'²gɨ mɨɨ¹ɨ caridad.

Júu³ gafaa'²¹a Tʉ́³ coon²¹ ni'nʉ́¹ fee'¹ sii²¹ Salomón

11 'In tsá² jluui'¹³ 'in ni'láai² do jo mo gatíui² Tʉ́³ coon'¹³ Wó³ coonti. Joon jileei'²¹ tsá² 'in téein² 'in'yíia² cwo'¹ do ngalíin² cwiin¹in fu lɨ téein² Tʉ́³ do. Téen²in coon²¹ ni'nʉ́¹ fee'¹ 'e sii²¹ Salomón. 12 Mo ganí² Tʉ́³ 'elo joon gasɨɨ'²¹ɨ tsá² 'in jalíin² do:

—Tsá² seein²¹ Israel, ¿'ee lɨ' tsa'goo²¹-'oo'? ¿'Ee lɨ' jøø²naa' jna'a lawa yiia-oo'o nigaun'láa²na'a 'in tsañʉʉ'¹ lo? ¿Tɨ 'ɨ¹-'oo' 'e nigangɨ¹ 'in tsá² lo coon'¹³ 'ii'²¹ tyijna'oo'o sɨ 'wii'¹³i 'e tyúi¹ jna'a 'ee? 13 Jo lɨ́² la joon, Dios, 'in gaun'goo²¹o 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyi' Abraham coon'¹³ Isaac coon'¹³ Jacob, nigacwóo¹ɨ jóon¹on Jesús, 'in feei'¹gɨ la jee²¹² jileei'²¹ pe 'naa' nigajaan'¹³moo' 'i tyani 'in tyʉ'² to². Joon mo gali'iin²¹²mo Pilato 'e iláa²i pe 'naa'gɨɨ' jo gali'iin²¹²naa'. 14 'E 'íi¹³ 'e mɨ́²ɨɨ' láai² jaain²¹ 'in tyúi¹, 'in jo 'ee tsaa² røøi²¹, naa'gɨɨ' gamɨ́²ɨɨ' galáai² jaain²¹ tsá² gó² 'in røøi²¹ tsaa². 15 La joon gajngaa'¹³moo' 'in cwo¹ juncwii²¹ tyi'. Pe Dios gajmaa¹a gajiin'¹o túun¹. Joon jna'gɨɨ'ɨ faa'¹³a'a 'e ja'²mo jilaa'²¹ 'elo. 16 Joon 'in tsañʉʉ'¹ lo, 'in cwii¹moo', Dios gaun'láa²mo tsʉ 'wii'¹³ jo'¹o lɨ́ɨ²i Jesús. Jmai'² coon'¹³ 'ii'²¹ tya' 'e sii²¹ Jesús nigalipíin²mo tɨɨ²ɨ la lɨ nigañi²ii'.

17 'Niñí³oo, tsaru'¹u', 'e 'naa'oo' coon'¹³ tsacøøi'¹³ tyi' mo gajngaa'¹³naa' Jesús do gajmaa²aa' 'e jo 'øøi'²¹-'oo'. 18 Pe la joon gatsín¹ 'e nii²¹ Cristo wúu¹ jiin'¹³ la gajin'² tsá² tyúi¹ coon'¹³ 'in gacwo¹ júu³ tyʉ́² tya' Dios la jéei¹gɨ. 19 'Wii'¹³ joon 'ná¹-a jaa'²¹-'oo' joon cɨɨ'¹³-'oo' coon'¹³ Dios joon la joon 'iin²mo tsaa² tyii'. Joon ijó¹-o Ña'ñʉ'¹ʉ' 'e untyúu¹mo 'naa'. 20 La joon 'e isíi¹in Dios Jesús, 'in sii²¹ jon Cristo, 'wii²¹² tyi'naa'. 21 Fiin'¹³ ca la mo ñʉ'fú² tyíin¹ Jesucristo ca mi tyá² Dios tyʉ́² ce jilaa'²¹. La joon gajin'² tsá² tyúi¹ 'in gacwo¹ júu³ tyʉ́² tya' Dios calɨɨ. 22 La joon gajin'² 'lɨɨ²¹² Moisés sɨɨ'²¹ɨ 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyi'. Jin'²o: "Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios 'e isíi¹in jaain²¹ 'in cwo¹ júu³ tyʉ́² jee²¹² 'naa', tsaru'¹u', jiin'¹³ la gasii¹in jna. Cwolinúʉ¹³ʉʉn' jilaa'²¹ 'e jin'²in 23 tsʉ jileei'²¹ 'in jo nʉʉ'¹³ 'in cwo¹ júu³ tyʉ́² do 'e i'iin²mo 'i jee²¹² tsagoo¹o." La joon gajin'² Moisés.

24 'Joon la joon jileei'²¹ 'in gacwo¹ júu³ tyʉ́² tya' Dios ca Samuel nifu gafaa'²¹ cwáain¹³ tya' 'e jmɨɨ²¹² lo. 25 Joon jilaa'²¹ júu³ tyi'naa'oo' lo 'e ga'ɨ́ɨ²ɨ Dios la mo jéei¹ coon'¹³ tsá² 'in cwo¹ júu³ tyʉ́² tya'a. 'E tyʉ́² tyi-oo' mo ga'ɨ́ɨ² Dios coon²¹ júu³ jéei¹gɨ coon'¹³ 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyi' mo gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Abraham:

“Jileei'21 tsá2 taain212 fu juncwii21 ilicwaa'3mo mi jó1 yʉʉn21 tyi'i.” 26 Mo gajmaa1a Dios jiin'1 Jóon1on gasii1in nifu tyani2ii' iuncwaa'3i 'naa'. Joon la joon 'e uncoon'13o 'naa' 'e tɨ́2oo' jilaa'21 'e gó2.

4

Tɨ́2 coon'13 Wó3 tyani 'in tyʉ'2 to2

1 Faa'21gɨ Tɨ́3 coon'13 Wó3 téen2in mo gatyalíin2 untsá2 coon'13 'in tyʉ'2 to2 'in tsá2 'in ní2 inʉʉ cwo' fee'1 do. Joongɨ ngaliin2 'inlɨ́ii13 tsá2 tya' coon21 poo212 sii21 saduceos. 2 'Nii'21-tsi 'wii'13 Tɨ́3 coon'13 Wó3 'e'2e tsá2 júu3 tyɨ́2 joongɨ 'wii'13 jin'2in la mo gajiin'1 Jesús la joon jon ijiin'1in tsá2. 3 Joon tsifu joon gasan'2 ni 'ido. Joon ngajée1i 'nʉñí3 ca núʉ1 tsʉ nica'lóo2 do. 4 Pe fúu1mo 'in niganúu2un 'e júu3 do jo'1o lɨ́ii2. Joon jileei'21 'in jai'2 lɨ́ii2 tɨ́2 'ñá2 mil jmai'2 tsañʉʉ'1.

5 Mo gajná2 jmɨɨ212 joon galicaain21 fu Jerusalén 'in tyʉ'2 to2 tya' tsá2 Israel coon'13 tsacøøi'13 coon'13 tɨfo'2 tya' ley. 6 Joongɨ néei1 Anás 'in tyʉ'2 to2 tya' untsá2, coon'13 Caifás coon'13 Juan, coon'13 Alejandro. Joon gauncaain21 jileei'21 tsá2 inʉʉ tya' tsacøøi'13 tya' untsá2. 7 Joon gatyʉ'2ʉ to2 gajalíin2 Tɨ́3 coon'13 Wó3. Joon gasiin'12in túnˀ2 tsa'2. Joon gaunngɨɨ1ɨ 'in tyʉ'2 to2 do 'ii:

—¿'Iin 'ii'21 tya'a sɨ coon'13 'e sii21 'in xeei'21gɨ 'ee gajmaa2aa' jilaa'21 'elo?

8 Joon Tɨ́3 jin'2in coon'13 'ii'21 tya' 'in Espíritu Tyɨ́2 tya' Dios:

—Tsacøøi'13 'e fuu21 lo joongɨ tsacøøi'13 tya' tsá2 Israel: 9 wana 'iin212naa' unngɨɨ1ɨɨ' jna'a coon21 'e tyɨ́2-ʉ gajmoo21o'o tya' jaain21 tsatsaa'13 'e xiiala ga'láai2. 10 Joon jna'a jmoo21o'o júu3 tyaní2ii'. Cwoliñí3ii' jileei'21 tsá2 Israel 'e 'in tsañʉʉ'1 'in siin'12 tyaní2ii' lo nano niga'láai2 coon'13 'e sii21 Jesucristo tsá2 Nazaret. 'Ii 'in gatéen1naa' tsaa'1 crúu13 do. Joon Dios gajmaa1a jiin'1 túnˀ1. 11 'In Jesús lo lɨ́ɨ1i lawa coon21 cuun212 nifu pe 'naa'gɨɨ' lawa 'in jmoo1o to2 do nigajaan2aan' lɨ' co'o. 12 Ce jiin'13 jaain21 'in taain212 juncwii21 jo lí2 jmáa1a tiin'13naa' tsʉ2 Dios nigacwoo1o 'e jiin'13 Jesús tɨ́ɨ2i jmáa1a tiin'13naa' —jin'2 Tɨ́3 do.

13 Mo ganí2 jileei'21 'in tyʉ'2 to2 do xiiala jo 'goo'21 Tɨ́3 coon'13 Wó3 faa'21a joon galili'3o 'e jo 'e jí2 tɨɨi21 'ido jon'gɨ 'ee to2 'oo1o ganga'goo21-tsi. Joon galiñii1i 'e 'ido-o 'e nigangɨ1 coon'13 Jesús. 14 Joongɨ 'in tsá2 'in niga'láai2 do, do-o siin'12in jee212 'ii-o. 'Wii'13 joon jo 'ee sá2 'e faa'21gɨ coonti. 15 Joon gatyʉ'2ʉ to2 'e 'woo21mo lɨ sɨcaain21 do. Joon gasɨ́ɨ2i la jee212 yaa-mo 'ee 'e 'ná2 jmáa1a. 16 Joon gajin'2in:

—¿'Ee jmoo21o' coon'13 'in tsá2 do? Jilee'21mo 'in seein21 Jerusalén niñi1o jilaa'21 li2 nigajmaa1a 'in tsá2 no. Coon21 milagro fee'1 lɨɨlɨ1 nigajmaa1a 'ido. Joon jo lí2 faa'13a' 'e jon' la joon galɨ́2. 17 Tsatáan13an' fo'2-tsi 'e jo faa'21gɨ jiin'13 jaain21 cwáain1 tya' Jesús. Joon coon'13 'e la joon jo núu2gɨ tsá2.

18 Joon 'in tsá2 do gatø'1ø túnˀ1 Tɨ́3 coon'13 Wó3. Joon gatyʉ'2ʉ to2 la jo faa'21gɨ 'ido coonti, jon'gɨ 'e'2gɨ tsá2 cwáain1 tya' Jesús. 19 Pe joon gañii1i Tɨ́3 coon'13 Wó3:

—'Í2du'-'oo' yaanaa' no. ¿Tɨ tyɨ́2gɨ tyani Dios 'e jmoo21o'o núʉ13ʉ'ʉ to2 tyʉ'2 'naa' lagɨ to2 tyʉ'2 Dios 'ee? 20 Tsʉ jna'a jo cwooi1 tʉʉ21ʉ'ʉ 'e faa'13a'a jilaa'21 'e ganee21e'e joongɨ ganʉʉ21ʉ'ʉ.

21 Joon 'in tyʉ'2 to2 do gaton'1on fo'2-tsi pe galáa2mo 'ido. Jo gatsaa'21a xiiala ijmeei'21 ni 'ido wúu1 tsʉ 'gøø'21mo tsá2. Jilee'21mo tsá2 cwo'1o 'maai'13 Dios jilaa'21 'e nigalɨ́2. 22 'In tsá2 'in ga'láai2 coon'13

milagro do ningoo[21]-o tunló[2] jiin[21] lɨ́ɨ[1]gɨxʉ.

Mɨɨ[1]-o tyani Dios 'in jai'[2] lɨ́ɨ[2] 'e jo cu'[2]-tsi joon 'e tá[2]-a taain[212]-tsi

23 Mo galáai[2] Tʉ́[3] coon'[13] Wó[3] joon nigalíin[2]mo fu lɨ néei[1] 'in tsaruu'[21]i catyaai[2] do. Jooon gatyaa[1] júu[3] la jilaa'[21] 'e nigajin'[2] 'in tyʉ'[2] to[2] tya' untsá[2] do coon'[13] tsacøøi'[13] do. 24 Joon mo ganúu[2]un, jilee'[21]mo gamɨɨ[1]ɨ sɨɨ'[21]ɨ Dios:

—Ña'ñʉ'[1]ʉ', 'nʉ-ʉ Dios 'in gajmaa[1]a ñʉ'fú[2] joongɨ ni 'wó[2], joongɨ jmɨ'ñi'[3] coon'[13] jilaa'[21]gɨ 'e sá[2] ni cwoo'[13] juncwii[21]. 25 Joon 'lɨɨ[212] tsafeei'[1] tyii'i David, 'in gajmaa[1]a jiin'[13] la to[2] gatyʉʉ'[12]'ʉ, gafaa'[21]a cwáain[1] tyi'i mogajin'[2]in coon'[13] 'ii'[21] tya' Espíritu Tyʉ́[2] tyi'i:

¿'Ee lɨ' to'[2] lɨ[1] tsá[2] taain[212] juncwii[21] mɨɨ'[13]?

Joongɨ 'ɨ[1]-tsi tsá[2] jmai'[2] 'e jo 'ee to[2] 'íi[3]mo.

26 Jileei'[21] tsaa'to[2] garóon[2].

Joongɨ tsacøøi'[13] 'e fuu[21] galicaain[21].

Joon gajmaa[1]a 'ee'[1]i Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios joongɨ coon'[13] 'in gasii[1]in Dios sii[21] Cristo.

27 'Tsʉ ja'[2]mo 'e fuu[21] lo galicaain[21] Herodes coon'[13] Poncio Pilato coon'[13] tsá[2] seein[21] lɨ xiia'gɨ coon'[13] tsá[2] Israel. Joon galicaain[21] 'e jmáa[1]a 'e gó[2] tya' yʉʉn[21] tyi'i Jesús 'in 'iin[212]un. 28 Joon la jon gajmaa[1]a jilaa'[21] to[2] 'e nityʉʉ'[12]'ʉ 'e ilí[2] joongɨ jilaa'[21] 'e ni'ɨ[1]-'o'o. 29 Joon la no coon[21]du'u cwáain[1] fo'[2] gaton'[1]on. Cwoo'[13] jna'a yʉʉn[21] tyi'i 'e jo ngɨɨ[21]ɨ'ɨ cu'[2]-tsii'i. La joon jo 'goo'[21]-oo'o 'e cwoo[21]o'o júu[3] tyʉ́[2] tyi'i. 30 Joon mɨɨ[21]ɨ'ɨ tyaní[2]'i 'e cwo'[2]'o jna'a 'ii'[21] tyi-o'o 'e un'láa[2]na'a jileei'[21] tsatsaa'[13] joongɨ coon'[13] 'e sii[21] yʉʉn[21] tyi'i Jesús jmoo[21]o'o jilaa'[21] li[2] coon'[13] milagro fee'[1].

31 Mo ngayuui'[13] gafaa'[21]a júu[3] tyʉ́[2] tya'a 'e lɨ́[2] lɨcaain[21] do joon gajøø'[21] 'wó[2] tá[2] lɨɨlɨ[1]. Tsifu joon galiseein[21] waa'[21] pí[2] coon'[13] 'ii'[21] tya' 'in Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios. Joon jo 'goo'[21]gɨ faa'[21]a júu[3] tyʉ́[2] tya' Dios.

Jilaa'[21] 'e sá[2] tya' jilee'[21]mo 'in jai'[2] lɨ́ɨl[2]

32 Ca nii[2] 'e 'ɨ[1]-tsi jileei'[21] 'in nijo'[1] lɨ́ɨi[2]. Joongɨ coon[21] røø[21] lɨɨ[1]i jilee'[21]mo. Ce jiin'[13] jaain[21] jo jin'[2] wa'a 'e 'oo[1]o tya'a 'ña'a. Jilaa'[21] jmai'[2] tya' jilee'[21]mo. 33 Faa'[21]gɨ 'in apóstoles tya' Jesús do 'e nigajiin'[1]in Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesús. Joon taain[212] tá[2]-tsi lɨɨlɨ[1]. Joon Dios gataa'[13]i cwa'[3] jilee'[21]mo. 34 Jiin'[13] jaain[21] jo 'oo[1]o fa'í[3] 'wii'[13] jilee'[21]mo 'in 'oo[1]o 'wó[2] sɨ 'nʉ́[1] 'ee ni'nɨɨ[1]o. 35 Joon jilaa'[21] 'e sá[2] cwo'[1]o tsá[2] apóstoles. Joon 'ii-gɨ gajmaa[1]a jmai'[2]xʉ la jaain[21] la jaain[21] xiiala sɨtyéein[1] tsá[2] jmɨɨ[212]. 36 Lawa la lo-o jmoo[1]o jileei'[21]. Seein[21] jee[212] 'ii jaain[21] jún[2] Leví 'in sii[21] Sé[3]. Galiseein[21] coon[21] 'wó[2] roon[1] ni jmɨɨ[21] sii[21] Chipre. Joon 'in apóstoles do gaunsii[21]o 'ii Bernabé. ('øøi'[21]-tsi tsá[2] sii[21]: 'in untyʉ́[2]-tsi tsá[2].) 37 'In tsañʉʉ'[1] lo ga'nɨɨ[1]ɨ coon[21] sii'[13] 'wó[2] tya'a. Joon 'e cuu[2] gatɨ́ɨ[2]i do ngacoon[1]on joon gacwo'[1]o tya' apóstoles do.

5

Tsaa[2] tya' Ananías coon'[13] Safira

1 Pe jaain[21]gɨ tsá[2] sii[21] Ananías coon'[13] 'oo[212]o 'in sii[21] Safira ga'nɨɨ[1]ɨ coon[21] sii'[13] 'wó[2]. 2 'In tsá[2] lo gasɨ́ɨ[2]i røø[21] coon'[13] 'oo[212]o. Joon gasáai[13]gɨxʉ 'e cuu[2] do tya'a. Joon ngacwoo'[21]o 'in apóstoles do lawa'a la jilaa'[21]a. 3 Joon gajin'[2] Tʉ́[3] sɨɨ'[21]ɨ 'ii:

—Ananías ¿'ee lɨ' niga'í[2] 'in 'lɨɨi'[3] alma tyi'i 'e gaungøø[1]u 'in Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios? Gasaa[212]gɨ'ɨ 'e cuu[2] gatɨ́ɨ[2]u tya' 'wó[2] do. 4 'Wó[2] tyi-o'o do mo ga'nɨɨ[212]naa'. Joon 'e cuu[21]

gatɨ́ɨ²u tyi-o'o jon, lí²-i jmaa²aa' la 'iin²¹²naa'. ¿'Ee lɨ' ga'ɨ¹-'oo' la joon? Nigafáa¹³'a coon²¹ júu³ tajuu²¹ tyani Dios jon' tyani tsá².

5 Mo ganúu²un Ananías 'elo tsifu joon gacɨ'²mo jún¹mo. Jmai'² tsá² 'in gafoo'²mo mo ganúu²un 'elo. 6 Joon gatyalíin² jaain²¹ gái¹ sɨmii'²¹ 'in gapaai'²¹ 'ii' 'mɨ'². Joon ngajée¹i 'ido 'ii nga'áa¹³mo.

7 Jɨ 'nɨ¹ hora gangɨ́ɨ²i mo ngayuui'¹³ joon jon ga'í² 'oo²¹²o Ananías. Jo ñii¹i coonti 'ee galí². 8 Joon gaunngɨɨ¹ɨ Tú³:

—¿Tɨ la gajin'²in do-o gacɨ́ɨin² 'wó² ga'nɨɨ²¹ɨɨn' do?

Joon gañii¹i:

—Jiin'¹³ la do-o gacɨ́ɨin².

9 Joon gasɨɨ'²¹ɨ Tú³ 'ii:

—¿'Ee lɨ' gasíin¹³naa' røø²¹ 'e cóon¹³oon' 'in Espíritu Tyú² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios tóo²? Caluu no-o nijaliin¹ 'in nga'áai¹³ ñʉʉ'¹ tyi'i. Joon 'nʉ-gɨ 'injéi¹ 'ino.

10 Tsifu joon cɨɨ'¹²i 'wii²¹² tɨɨ² Tú³. Joon mo ngataai² 'in sɨmii'²¹ do joon gangaai¹ 'in tsamɨ́² ni 'lɨɨ²¹²mo jon. Joon gatyii¹i, nga'aa²mo caai¹ lɨ sɨ'aai²¹² ñʉʉ'¹ tya'a do. 11 Joon jilee'²¹mo tsá² 'in jai'² lɨ́ɨi² Jesús coon'¹³ 'in galiñii¹ jilaa'²¹ 'elo gafoo'²i lɨɨlɨ¹.

Fúu¹mo 'in gaun'láai² coon'¹³ milagro

12 'Láa¹mo li² coon'¹³ milagro gajmaa¹a apóstoles jee²¹² tsá². Joon galicaain²¹ tsá² coon²¹ ni'nú¹ sii²¹ Salomón. 13 Fúu¹mo 'in catyaai² do jo 'iin²¹²in uncaain²¹ coon'¹³ 'ii tsʉ 'wii'¹³ 'goo'²¹-o. Pe jilee'²¹mo tsá² faa'²¹a tyú²-ʉ tya'a. 14 Lɨ́ɨ¹ fúui¹ tsañʉʉ'¹ coon'¹³ tsamɨ́² 'in nigalijai'² lɨ́ɨi² Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús. 15 Joon ga'wooi²¹ tsá² 'in tsatsaa'¹³ tya'i fu¹. Tya'i fu¹ tee'¹²i coo'¹³ 'mó² sɨ ni jmoo²¹ 'ee. Joon mo ngɨ́ɨ¹i Tú³ fiin'¹³ jiin'¹³ tɨɨ'¹³ 'iin'³ tya'a joon 'láa²mo. 16 Joon jileei'²¹ tsá² 'in seein²¹ fuu²¹ co' Jerusalén do jajée¹i tsatsaa'¹³ tya'a sɨ 'in 'yuui² 'in 'lɨɨi'³ alma tya'a 'ee joon jilee'²¹mo 'láa²mo.

Gatain'² tsá² Tʉ́³ coon'¹³ Wó³ 'nʉñí³

17 Joon ga'aa¹a tsiiwúu¹ jileei'²¹ 'in tyʉ'² to² tya' untsá² joongɨ tsá² coon²¹ poo²¹² sii²¹ saduceos. 18 'Wii'¹³ joon gasan'²mo tsá² 'in apóstoles do joon gataan'¹²in 'nʉñí³. 19 Pe jaain²¹ ángel tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios ganá¹ 'e 'nʉñí³ do la 'woo¹. Joon ga'woo¹mo 'ido. Joon gasɨɨ'²¹ɨ 'in ángel do 'ii:

20 —Cwolíin²naa' fu inʉʉ cwo'¹ do. Cwojmaa²aa' júu³ xiiala ngɨ¹ tsá² coon²¹ fu¹ coon²¹ tsáa¹ tya' Dios.

21 Mo ganúu²un 'elo joon ngatáa¹i fu cwo'¹ do. 'Aa²¹ mo gajná² ga'láa² 'wii²¹² 'e'²e tsá².

La 'ɨɨ²¹² joon 'in tyʉ'² to² tya' untsá² joongɨ 'in téein² coon'¹³on galicaain²¹ 'e Junta Suprema tya'a. ('øøi'²¹-tsi tsá² 'e licaain²¹ jileei'²¹ tsacøø'¹³ tya' tsá² Israel.) Joon gatyʉ'²ʉ to² gajalíin² 'in apóstoles do 'in taai² 'nʉñí³. 22 Mo gatyalíin² 'ɨɨ'¹³ tsi 'nʉñí³ do jo gatseei'²¹gɨ jiin'¹³ jaain²¹. Joon ngaliin¹ túnʲ. 23 Ngacoon¹on júu³ lɨ néei¹ tsacøøi'¹³ do gajin'²in:

—Mo gatyalii²¹i'i 'nʉñí³ do gatsaa'²¹a'a tyú² sɨjnɨ¹. Joongɨ 'ooca'nú² do téen²mo 'láa² 'aa¹a. Pe mo ganaa²¹²a'a jiin'¹³ jaain²¹ jo 'in seein²¹gɨ lɨ' tsi do.

24 Mo ganúu²un tsacøøi'¹³ tya' untsá² coon'¹³ 'in tyʉ'² to² 'in ní² cwo'¹ do jilaa'²¹ 'elo joon gaunngɨɨ¹ɨ ruu'²¹i:

—Júu³ tya' fo'², ¿xiiala ián² jilaa'²¹ 'elo?

25 La jee²¹² joon tyía¹ jaain²¹ tsañʉʉ'¹ jin'²in:

—Inʉʉ cwo'¹ do 'yuui² 'in tsañʉʉ'¹ 'in gatai'² 'naa' 'nʉñí³ do. Do-o 'yuu²i 'e'²e tsá² júu³ tyú².

26 Joon ngalíin² moyóo¹³ coon'¹³ 'ii'¹³ tya'a. Joon ngatee¹ 'ido túⁿ¹. Jo 'ee gajmee'²¹i ni 'ido 'wii'¹³ 'goo'²¹o wana gatyuui'¹² tsá² 'ii cuun²¹². 27 Mo tyaliin¹in tee¹e ngajée¹i tyani tsacøøi'¹³. Joon 'in tyʉ'² to² tya' untsá² do gajin'²in:

28 —Jna'a nigauntsaa'¹³moo'o 'naa' coonti 'e jo 'e'²gɨi' júu³ tya' Jesús do. Pe 'naa'gɨi' lɨ' cɨi'¹³ɨ nigajmaa²aa'. Nigaróø¹mo la tøøi² Jerusalén coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'ee²ee'. Joon 'naa'oo' 'iin²¹²naa' cwo'¹ jna'a tsaa² 'e gajúin¹ 'in tsañʉʉ'¹ do.

29 Joon gañii¹i Tʉ́³ coon'¹³ 'in apóstoles catyaai² do:

—'E tɨ́i²mo jna'a jmoo²¹o'o nʉʉ'¹³ʉ'ʉn to² tyʉ'² Dios lagɨ to² tyʉ'² tsá². 30 Dios tya' 'lɨi²¹² tsacøøi'¹³ tyii'i 'ii gajmaa¹a jiin'¹ Jesús 'in gajngaa'¹³naa' tsaa' crúu¹³ do. 31 Joon Dios gasaa¹i 'ii 'e cwaa²¹ lɨ' cwoo²¹o tsáa¹. Joongɨ nicwo'¹o to² fee'¹ joongɨ 'e jmaa¹a tiin'¹³ tsá². Joon la joon lí²-i jaa'²¹-tsi jileei'²¹ tsá² Israel. Joongɨ 'iin²mo tsaa² tya'a. 32 Faa'¹³ jna'a 'e la ja'²mo jilaa'²¹ 'elo. Joongɨ 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios, 'in Dios cwóo¹i jilee'²¹ 'in nʉʉ'¹³ to² tyʉ'² Jesús, jmáa¹a júu³ 'e ja'²mo jilaa'²¹ 'elo.

33 Mo núu²un jilaa'²¹ 'elo lɨ́i¹ gatsá² 'nii'²¹-tsi. Joon la mo 'iin²¹²in jnga'²mo 'ido. 34 Jaain²¹ tsá² sii²¹ Gamaliel, 'in lɨ́i¹i tsá² tya' fariseos, 'in tyíin¹ lɨ sɨcaain²¹ 'ido. Lɨ́i¹i tɨfo'² tya' ley. Áa¹mo un'goo¹ tsá² 'ii. Joon garóon² lɨ tyíin¹in, joon gatyʉ'²ʉ to² ga'wooi²¹ 'in apóstoles do. 35 Joon gasɨi'²¹ɨ 'in tyʉ'² to² do jin'²in:

—Tsá² Israel, tɨ́i¹moo' 'e jmaa²aa' coon'¹³ 'in tsañʉʉ'¹ no. 36 Cwotii'¹³du'-'oo' xʉgɨ mo ngóo¹ ga'yeei'²¹ jaain²¹ tsá² sii²¹ Teudas. Tsá² tyiin²mo 'ii gajin'²in 'ña'a. Joon gajée¹i tyʉ́n² ciein¹³ lɨ́i¹gɨ tsá² tya'a. Pe mo ngayuui'¹³ gajngaai'¹³ tsá² 'ii jilee'²¹mo tsá² tya'a gasojó¹mo. Joon gatsé¹mo jilaa'²¹. 37 Mo galɨcɨɨin²¹gɨxʉ joon, mo gatáin¹ jilee'²¹ tsá² jí², ga'yeei'²¹ jaain²¹ tsá² seein²¹ Galilea sii²¹ Judas. Joon fúu¹mo tsá² gajée¹i 'ii. Pe la joon jon gajngaa'¹³mo tsá² 'ii. Joon jilee'²¹mo jon tsá² tya'a sojó¹mo. 38 'Wii'¹³ joon tʉ́ʉ¹naa' 'in tsañʉʉ'²¹ no. Joon jo untyíi²naa' 'ii. Wana júu³ tya' 'in tsá² lo jmai'² júu³ tya' tsá² joon tyee²¹mo jon. 39 Pe wana júu³ tya' Dios jo lí² 'iin²naa'. Tɨ́i¹moo', jo tɨ́i¹³naa' coon'¹³ Dios.

40 Joon gatɨi'¹²ɨ júu³ tya' Gamaliel do joon galinʉʉ'¹²ʉ jilee'²¹mo. Joon gasɨi²¹mo røø²¹. Joon gatø'¹ø 'in apóstoles do túⁿ¹. Joon gajmee'²¹mo 'ido. Joongɨ gauntsaa'¹³mo 'a jo faa'²¹gɨ 'ido júu³ tya' Jesús. Joon galáa²mo. 41 Joon ga'woo²¹mo 'in apóstoles do tyani tsacøøi'¹³ do. Jløø'³mo ngalíin² 'wii'¹³ Dios gacwoo¹o wa'a ganii²¹ wúu¹ 'wii'¹³ tya' Jesús. 42 Ca inʉʉ cwo'¹ lagɨ inʉʉ tya' tsá² jo gatʉ́²gɨ 'e 'e'²e tsá² júu³ tyʉ́². Joongɨ faa'²¹a cwáain¹ tya' Jesucristo la coon²¹ jmɨi²¹².

6

Gatyii'¹²in dyái¹ tsá² 'in uncoon'¹³ apóstoles do

1 Jee²¹² jmɨi²¹² joon gangafúu²mo 'in jo'¹ lɨ́ii². Joon 'in faa'²¹ jmíi¹ griego ga'láa² 'wii²¹² jmoo¹o tsaa² tya' 'in faa'²¹ jmíi¹ tya' tsá² Israel. Jin'²o:

—Mo jmoo¹o tsá² jmai'²xʉ la coon²¹ jmɨi²¹² 'in 'yiia'nɨ́i² tyii'i xʉgɨ tɨ́i²i gø'¹ø lagɨ 'in 'yiia'nɨ́i² catyaai².

2 Joon gatyʉ'² jɨ dyatuuin¹ apóstoles to² wa'a galicaain²¹ ce jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ii² do. Joon gasɨi'²¹ɨ:

—Jo tseein²¹ wa'a tʉʉ²¹ʉ'ʉ 'e cwoo²¹o'o júu³ tyʉ́² tya' Dios 'e jmoo²¹o'o jmai'²xʉ 'e dø'¹ tsá². 3 'Wii'¹³ joon, tsaru'¹u', 'nee'¹naa'

dyái[1] tsá[2] jee[212] 'naa' 'in jo cu'[2]-'oo' coon'[13], tsá[2] 'in 'øøi'[21]-tsi joon 'in 'oo[1]o 'ii'[21] tya' 'in Espíritu Tyú[2] tya' Dios. Joon cwóo[13]oo' 'ido-o 'e to[2] no cwojmaa[1]a jmai'[2]xʉ. 4 Pe jna'gɨi'ɨ canii[2] 'e faa'[13]a'a fo'[2] joongɨ 'ee'[13]e'e jilaa'[21] júu[3] tyú[2] tya' Dios.

5 Røø[21] gasíi[2]i jilee'[21]mo. Joon gatyii'[13]in Tée[13], jaain[21] 'in tsá[2]-tsi Dios liili[1]. 'Áai[1] nʉʉ'[13]ʉn to[2] tyʉ'[2] 'in Espíritu Tyú[2] tya' Dios. Jaain[21]gɨ 'in sii[21] Lii[212], coon'[13] Prócoro, coon'[13] Nicanor, coon'[13] Timón, coon'[13] Parmenas. Joongɨ jaain[21] 'in seein[21] fu Antioquía 'in sii[21] Culáa[13]. Culáa[13] do 'in niga'ii'[21] tiisi'[2] tya' tsá[2] Israel ca la mo jée[1]mo. 6 Joon ngajée[1]i tyani 'in apóstoles do. Joon 'ii-gɨ gafaa'[21]a júu[3] tyú[2] joongɨ gataan[1]an cwoo[21]o tya' 'ido.

7 Líi[1] nganii'[12]i 'e júu[3] tyú[2] tya' Dios do. Joongɨ 'in jai'[2] líii[2] 'in néei[1] Jerusalén líi[1] ngafúu[2]i. Joongɨ fúu[2]mo untsá[2] tya' tsá[2] Israel galija'[2]mo líii[2].

Gasain'[2] tsá[2] Tée[13]

8 'Áa[1]mo gauncoon'[13] Dios 'e 'iin[212]in Tée[13] tsá[2]. Jaain[21] 'in 'oo[1]o 'ii'[21] tya' Dios 'ii. 'Láai[2] li[2] coon'[13] milagro gajmaa[1]a jee[212] tsá[2] do. 9 Joon 'inlíii[13] tsá[2] tya' coon[21] cwo'[1] sinagoga 'e sii[21] Esclavos Libertados coon'[13] 'inlíii[13] tsá[2] seein[21] Cirene, coon'[13] tsá[2] Alejandría, coon'[13] tsá[2] Cilicia, coon'[13] 'inlíii[13] tsá[2] seein[21] Asia ga'láa[2] 'wii[212] jo cwo'[1] júu[3] ruu'[21]i coon'[13] Tée[13] do. 10 Pe jo lí[2] lii'[1]i 'in tsá[2] do coon'[13] 'e júu[3] røø[21] 'e faa'[21]a Tée[13] do. Jo lí[2] lii'[1]i tsʉ Tée[13] do faa'[21]a 'ii'[21] tya' 'in Esíritu Tyú[2] tya' Dios. 11 Joon 'in tsá[2] do gatyii[21]o 'leei'[13] 'in gafaa'[21]a júu[3] tajuu[21] jin'[2]in:

—Niñʉ[3]oo'o 'e faa'[21] 'ido 'laa'[21] tya' Moisés coon'[13] Dios.

12 Joon la joon gajmaa[1]a gatí[2] 'nii'[21]-tsi tsá[2], coon'[13] tsacøøi'[13], coon'[13] tifo'[2] tya' ley. Joon coon'[13] la joon gasaan'[2] ni Tée[13] do. Joon ngajée[1]i li náa[1] Junta Suprema. 13 Joon ga'naa'[12]i 'inlíii[13] tsá[2] 'in jmá[2] júu[3] tajuu[21] jin'[2]in:

—'In tsañʉʉ'[1] lo jo mo tʉʉ[21] faa'[21]a júu[3] 'laa'[21] tya' 'e cwo'[1] nacwai'[3] lo joongɨ tya' ley. 14 Ninʉʉ[21]ʉ'ʉn faa'[21]a 'e 'in Jesús tsá[2] Nazaret do 'e ifíin[1]mo 'e cwo'[1] lo. Joongɨ 'e iunsíi[2]i jilaa'[21] tiisi'[2] tyi' 'e gacwo'[1]o Moisés jna'.

15 Joon 'in tyʉ'[2] to[2] do coon'[13] jileei'[21]gɨ 'in néei[1] do mo gajøø[2] ni[2] Tée[13] do ganii[21] li níi[1]i la li ni[2] ángel.

7

Faa'[21]a Tée[1] 'wii'[13] tya' 'ña'a

1 Joon 'in tyʉ'[2] to[2] tya' untsá[2] do gaunngii[1]ɨ Tée[13] jin'[2]in:

—¿Tɨ jo'[1]o jilaa'[21] 'elo?

2 Joon 'ii-gɨ gañii[1]i:

—Tsaru'[1]u' joongɨ jileei'[21] tsacøøi'[13] tyi', núʉ[2]duu' 'e ifo'[3]oo lo. Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios 'in tyíin[1] ñʉ'fú[2] ga'ee'[12]mo 'ña'a 'lii[212] tsafeei'[1] tyi' Abraham mo gacwó[2]gɨta fu Mesopotamia la nʉ'gɨ itsacwaa[1]a fu Harán. 3 Joon gajin'[2] Dios siɨ'[21]ɨ 'ii: "Tʉ'[3]'ʉ goo[2]'o lo joongɨ jileei'[21] ruu'[21]'u. Joon cwoo'[21]'o coon[21] 'wó[2] li i'é[3]ee lo." 4 Joon gacwo'íi[1] Abraham li sii[21] Caldea. Joon gangacwaa[21] fu li sii[21] Harán. Pe mo gajúin[1] jmii[21] joon jajée[1]mo Dios Abraham fu li seen[21]naa' nano. 5 Pe jo 'ee gasáa[1]a coonti tya' 'ido fu lo. Jiin'[13] coon[21] sii'[13]xʉ li sii'[21]xʉ tiɨ[2]ɨ jo sá[2]. Jiin'[13] jo mo seen[21]mogɨ jóon[1]on, joon Dios ga'íɨ[2]ɨ júu[3] Abraham 'e cwo'[1]o jóon[1]on 'e 'wó[2] do. 6 Joon gajin'[2]in jon Dios siɨ'[21]ɨ Abraham 'e jileei'[21] tyíi[2]a 'e tsacwaa[21]a goo[1]o tsá[2] xeei'[21] ca gatsín[1] tyún[2] cíein[13] jiin[21]. Jin'[2]o jon inii[21] wúu[1]. Joon tsá[2] xee'[21]mo 'in tyʉ'[2] to[2] 'ii. 7 Pe

joon gajin'² Dios: “Jna-a jmáa³aa 'ii'²¹ tya' 'in tyʉ'² to² tyíi²a do. Mi yuui'¹³ joon, joon i'woo²moo 'ido. Joon lo-o lí² ijmáa¹a to tyiajna.” 8 Dios gasɨ́ɨ²i coon²¹ júu³ jai'² coon'¹³ Abraham. Joon gatyʉ'²ʉ to² 'e jmá² 'ido li² circuncisión tya' jóon¹on. 'E li² do coon'¹³ 'e joon tɨ'²ɨ-tsi tsá² 'e júu³ ga'ɨ́ɨ² Dios do. 'Wii'¹³ joon mo galiseein²¹ jóon¹on sii²¹ Isaac, joon gajmaa¹a Abraham 'e li² circuncisión do tya' jóon¹on. Gatyʉʉ¹ʉ loo²¹ yʉ' cúun¹ 'in xuui²¹² tsañʉʉ'¹ do. Joon Isaac-gɨ gajmaa¹o jon 'e li² do tya' jóon¹on 'in sii²¹ Jacob. Jacob-gɨ gajmaa¹o jon 'e li² do tya' 'in dyatuuin¹ jóon¹on 'in galiseein²¹ tya'a. Joon 'in dyatuuin¹ do-o galɨ́ɨ¹i tsacøøi'¹³ tya' dyatun¹ poo²¹² tya' tsá² Israel 'e sá² nano.

9 ’'In xuui²¹² tya' Jacob do, 'in galɨ́ɨ¹ tsacøøi'¹³ tyi', ga'aa¹a tsi-iwúu¹ tya' ruu'²¹i sii²¹ Sé³. Joon ga'nɨɨ¹mo 'ido tya' tsá² 'in tsalíin² Egipto. Pe Dios gauncoon'¹³ Sé³ do. 10 Joon galáa²mo coon'¹³ jilaa'²¹ fa'í³ tya' 'ido. Joon gajmaa¹a 'e jmɨɨ¹gɨ-tsi Sé³. Joon gajmaa¹a 'e gali'iin²¹²in Faraón 'ii. Faraón sii²¹ 'in røøi¹³ tsá² Egipto do. Joon 'in Faraón do gatyʉ'²ʉ to² 'e ga'í² Sé³ tsaa'to² tya'a. Joon gatyʉ'²ʉ Sé³ to² la tøøi² Egipto, ca jilee'²¹ tsá² néei¹ inʉʉ tya' røøi¹³ do gatyʉ'²ʉ Sé³ do to².

11 ’Joon ga'í²gon 'oo² la Egipto coon'¹³ Canaán lɨ néei¹ 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyi'. Joon jo ñii¹gɨ 'ee dø'¹ø. 12 Pe mo galiñii¹i Jacob 'e sá² trigo fu Egipto do joon gasii¹in jóon¹on 'in lɨ́ɨ¹ la lɨ́ɨ¹i tsacøøi'¹³ tyi'. Do-gɨ ga'láa² 'wii²¹² ngalíin². 13 Mo gatɨ́² túun² naa'¹³ tyalíin² do, 'in Sé³ do gajin'²o 'e ruu'²¹mo 'ido. Joon galiñii¹i 'in røøi¹³ tyíin¹ Egipto do xiiala nilɨ́ɨ²i tsacøøi'¹³ tya' Sé³. 14 Joon gatyʉ'² Sé³ to² wa'a jalíin² jmii²¹ coon'¹³ jileei'²¹ ruu'²¹i. Gatɨ́²-ɨ ca'no'³ cíein¹³ tsi dyiia'ñéei² tsá² coon'tya. 15 La joon galɨ́² gangó²-o Jacob fu Egipto. Joon do-o lɨ gajúun¹in coon'¹³ jileei'²¹ 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyi'. 16 Joon moo¹ taai² 'in Jacob do ngalii¹gɨxʉ fu Siquem. Joon do-o ga'áa¹i coon²¹ tsi 'aan¹ nigaló² Abraham tya' 'lɨɨ²¹² tya'a. Hamor sii²¹ 'in ga'nɨɨ¹ɨ 'e 'aan¹ do.

17 ’La do-o gangó¹ ca gatsin¹ júu³ jai'² 'e gasɨ́ɨ²i Dios coon'¹³ Abraham. Tɨ'xʉ-ʉ gangafúu²mo tsá² seein²¹ Israel lɨ nanée¹i Egipto do. 18 Joon ga'í² jaain²¹ røøi¹³ to² Egipto do 'in jo cwii¹in 'lɨɨ²¹² Sé³ do. 19 'In røøi¹³ do gacon'¹on tóo² 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyi'. Joongɨ ga'e'²e wúu¹. Joon gatyʉ'²ʉ to² 'e túu²mo 'ido la jaain²¹ xuui²¹² tsañʉʉ¹ tya'a mi liseein²¹. Joon la joon júun²mo 'ido. 20 Yiia'¹³ joon galiseein²¹ Moisés, 'ii jaain²¹ yʉʉn²¹ 'in gali'iin²¹²in Dios. Gaai²¹ sɨɨ'²¹ gauncwaain²¹ tsacøøi'¹³ tya'a inʉʉ tya'a. 21 Mo gatɨ́² 'ii'²¹ 'e gatíui² sáa³a 'ii la joon galɨ́² 'e 'ña'a 'in jamɨ́ɨ¹ɨ røøi¹³ do gatøø¹o 'in yʉʉn²¹ do. Joon gauncwaain²¹ lawa jóon¹-o. 22 'Wii'¹³ joon gauntsáa¹ Moisés jilaa'²¹ 'e tɨɨ²¹i tsá² Egipto. 'Wii'¹³ joon tyʉ́²-ʉ gatɨɨ²¹i jilaa'²¹ 'e faa'²¹a joongɨ jilaa'²¹ 'e jmoo¹o.

23 ’Tunló¹ jiin²¹ ningóo¹ 'e seein²¹ mo gali'iin²¹²in tsafee'¹³i tsagoo¹o. 24 Joon lɨ ngóo¹ do ganí² jaain²¹ tsá² Egipto taai² tɨ́ɨ¹i coon'¹³ tsagoo¹o Israel. Joon 'iin²¹²in Moisés do un'øø'¹i tsagoo¹o. Joon gacoon²¹-o tya'a, gajngaa'¹³mo 'in tsá² Egipto do. 25 Pe 'ɨ¹-tsi Moisés 'e lí² lii'¹i tsa-goo¹o tsʉ Dios nigasii¹in 'ii 'e tsaláai² 'ido. Pe tsagoo¹o do jo lɨ́ɨ²i la joon. 26 Mo gajná² joon ganí² Moisés taa²i tsagoo¹o tɨ́ɨ¹i. Joon la mo 'iin²¹²in tyáai¹ 'nii²¹ joon gasɨɨ'²¹ɨ: “La 'oo'²¹ ruu'²¹moo' tɨɨ¹³naa'. ¿'Ee lɨ' jmaai'¹³ ruu'²¹naa' la no?” 27 Pe tsifu joon jaain²¹ 'in tɨɨi¹ do ga'leei'¹³gon

Moisés. Joon gasɨɨ'21ɨ 'ii: “¿Ɨin gatyʉ'2 to2 'e jmaa2'a 'ii'21 tyii'i lawa tsaa'to2? 28 ¿Tɨ 'iin212un jngaa'13un jna la gajngaa'13un 'in tsá2 Egipto do tyíia2?” 29 Mo ganúu2un Moisés 'elo gacwiin1o. Ngoo21-o lɨ sii21 Madián. Do-o gateen1in lawa tsá2 seein21 lɨ wíin2. Joon do-o galiseein21 gái1 jóon1on.

30 ’Ngó1 Moisés coon21 lɨ jo 'in tsá2 seein21 co' coon21 moo'21 sii21 Sinaí. Do-o taain1 ningóo1 tunló1 jiin21 mo gajnéi1 jaain21 ángel. 'In ángel do 'yuui2 coon21 jee212 'mó2 pi'3 'e lɨ la lɨ 'e coo21 jɨ́2. 31 Joon lɨ́ɨ1 ganga'goo21-tsi Moisés mo ganí2 'edo. Joon gangatyéen1in tyan'gɨ wa'a jøø2 tyʉ́2gɨ. Joon ganúu2un coon21 júu3 tya' Ña'ñʉ'1ʉ' 'e jin'2: 32 “Jna-a Dios tya' 'lɨɨ212 tsacøøi'13 tyi'i Abraham, coon'13 Isaac, coon'13 Jacob.” Tsifu joon gajlé1mo Moisés. 'Goo'21-o. Jo tá2gɨ-tsi jøø2ø. 33 Joon gajin'2 Ña'ñʉ'1ʉ' sɨɨ'21ɨ 'ii: “Woo'13 mɨ́ɨ13'ɨ no, tsʉ lɨ 'øø'21'ø no lɨ cwaa'3mo no. 34 Nimóo3-oo 'e niganí2 yʉʉn21 tyiia wúu1 Egipto. Ganúu3oo cɨ'2ɨ 'wii'13 joon gacwú1na ilaa21na 'ii. Na1du' jon. Sɨ́ɨ2na 'nʉ fu Egipto.” La joon jin'2 júu3 ganúu2un Moisés.

35 ’Coon'13 'in ángel 'in ganéi1 tyani Moisés jee212 'mó2 pi'3 'e coo21 do gasii1in Dios Moisés lawa jaain21 tsafeei'1 'in jmaa1a láa2i tsagoo1o. Fiin'13 la mo jéei1 'in tsagoo1o do jo mo ga'ii'21i 'e tyʉ'2ʉ to2 'ii. Joon nigajin'2 tsagoo1o sɨɨ'21ɨ 'ii: “¿Ɨin nigatain'2 'nʉ lawa tsaa'to2 sɨ 'in jmoo1o 'ii'21 'ee?” 36 Moisés do ga'woo21i 'lɨɨ212 tsacøøi'13 tyi' Egipto do. Joongɨ gajmaa1a jilaa'21 milagro coon'13 lɨ2 'e fuu21 joon. Joongɨ lɨ ganó1 coon21 jmɨ'ñi'3 sii21 Mar Rojo. Joongɨ gajmaa1a milagro lɨ caain21 lɨ jo 'in tsá2 seein21 do la jee212 tunló1 jiin21. 37 'In Moisés do gasɨɨ'21ɨ tsá2 Israel: “Dios ityii'13in jaain21 la 'oo'21 jee212 ruu'21naa' 'in cwo1 júu3 tyʉ́2 tya'a jee212 'naa'. Jiin'13 la 'ii'21 'oo2 jna-a jon i'aa1a.” 38 Gateen1in 'in Moisés lo coon'13 tsá2 Israel 'e lɨ jo 'in tsá2 seein21 do. Mo gafee'1i 'in ángel do Moisés lɨ' moo'21 sii21 Sinaí, Moisés-gɨ gasɨɨ'21ɨ 'lɨɨ212 tsacøøi'13 tyi' 'e júu3 do ga'ɨ́ɨ2ɨ tya' xiiala 'e téein2 tsá2 tyʉ́2. Coon'13 la joon ga'ii'13naa' 'e júu3 do.

39 ’Pe 'lɨɨ212 tsacøøi'13 tyi' jo gali'iin212in núu2un. Joon gajíi2mo Moisés. Joon la mo 'iin212in 'lɨɨ212 tsácøøi'13 tyi' tsaliin1 fu Egipto túu1. 40 Joon gasɨɨ'21ɨ 'in tsá2 do Aarón: “Ii21i'i jmee'12un dioses tyii'i 'in tsalíin2 jee212 jna'a. Tsʉ jo nee2e'e 'ee galɨ́ɨi1 'in Moisés 'in ga'wooi1 jna'a Egipto do.” 41 Joon gajmee1i jaain21 joo'21 xuui212 ilɨ́ɨ1i la lɨ́ɨi1 fii'212 tya'a. Joon gajngaa'13i joo'núu3 'e cwooi'13 'in fii'212 tya'a 'in lɨ́ɨi1 joo'21 xuui212 do. Joon gajmaa1a jløø'3i coon'13 'e nigajmeei1 coon'13 cwoo21o do. 42 Joon gatúu2mo Ña'ñʉ'1ʉ' Dios. Joon ga'láa2 'wii212 fee'1i jiin'13 núu1 'in 'ii'13 yʉ' juncwii21. La gajin'2 ni jí2 tya' 'in cwo1 júu3 tyʉ́2 tya' Dios:

'Naa', tsá2 Israel, jin'2 Dios: ¿Tɨ gac-
wooi'13naa' jna 'in joo'núu3
'in nigajngaa'13naa' do la 'ɨɨ212
taan212naa' tunló1 jiin21 lɨ jo
'in tsá2 seein21 do?

43 Jon'on la joon. Gatyii2ii' capillas pi'3 tya' dios tyii' 'in sii21 Moloc, joongɨ núu1 tya' dios 'in sii21 Renfán.

'Ii gajmee212naa' yaanaa' ifoo'13naa'.
'Wii'13 joon i'woo2moo 'naa' fu
goo2oo'.

Joon sɨ́ɨ3na 'naa' ca lɨ ngɨ́ɨi1gɨ fuu21 Babilonia.

44 ’Mo gatéein2 'lɨɨ212 tsacøøi'13 tyi' 'e cwoo'13 tyʉʉn21 lɨ jo 'in tsá2 seein21 do ga'oo1o coon21 'nʉ́1 'mɨ'2 'e lɨ la lɨ cwo'1 tya'a lɨ 'maa1a jilaa'21 cuun212 toon212 ley. Moisés

gajmaa¹a 'e 'nʉ́¹ 'mɨ'² do la lɨ́² 'e niganii²¹, jiin'¹³ la nigatyʉ'² Dios to² 'e jmáa¹a. 45 'In 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyi' ga'ii'²¹mo 'e 'nʉ́¹ 'mɨ'² do. Joon gacoon²¹-o mo galɨ'²ɨ 'e 'wó² do coon'¹³ tsafeei'¹ tya'a Josué. Dios ga'wooi²¹ 'in mo néei¹ 'e 'wó² do, joon gacwo'¹o 'ii-o. La joon ngó¹ ca la mo ga'í² 'lɨɨ²¹² røøi¹³ David to². 46 Dios gali'iin²¹²in David. Joon David-gɨ gali'iin²¹²in jmaa'¹²a coon²¹ cwo'¹ lɨ seein²¹ Dios tya' 'lɨɨ²¹² Jacob. 47 Pe jóon¹ David sii²¹ Salomón²-mo gamaa'¹³a 'e cwo'¹ do cwáai¹ tya' David. 48 Pe Dios, 'in fee'¹mo, jiin'¹³ ñʉ'fú² tyíin¹in jo tyíin¹in cwo'¹ jmoo¹o tsá². Jiin'¹³ la gajin'² 'in cwo¹ júu³ tyʉ́² tya' Dios do:

49-50 Ñʉ'fú²-u tyíin¹na jon, jin'² Dios.
Jiin'¹³ coon²¹ 'nʉ́¹ jo lí² jmaa'¹³'a
tyiia, jin'² Dios.
Jon'gɨ 'án³ lɨ 'ii'²¹ 'woo'²¹oo 'ná²-a,
tsʉ jilaa'²¹ 'e sá² jna-a gajmáa³aa.

51 'Pe 'naa'gɨɨ' —jin'² Tée¹³ do— coon²¹ tøø²mo najmaa²aa' 'waa'²¹-'oo'. Sá² loocwoo¹oo' pe jo nuu²uun' joon alma tyii' lawa'a jo cwii¹naa' Dios. Jo nʉʉ'¹³ʉʉn' jon'gɨ jmaa²aa' la to² tyʉ'² 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios. Røø²¹ lɨ́ɨ¹naa' coon'¹³ 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyii'. 52 'Lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyii' do gamee'²¹mo jileei'²¹ 'in cwo¹ júu³ tyʉ́² calɨɨ do. 'Ii-o gajngaa'¹³i 'in gajin'² 'e ijó¹ jaain²¹ 'in jmá¹ 'ii'²¹ røø²¹. Joon mo gajó² 'in jmá¹ 'ii'²¹ røø²¹ do 'naa'gɨɨ' gajaan'¹³moo' joongɨ gajngaa'¹³moo'. 53 Fiin'¹³ niga'ii'¹³naa' 'e ley do coon'¹³ 'ii'²¹ tya' ángel pe jo galinʉʉ'¹³ʉʉn'. Jilaa'²¹ 'elo gajin'² Tée¹³ do.

Jún¹mo Tée¹³

54 Pe joon jileei'²¹ 'in néei¹ do mo ganúu²un 'elo gatsá² 'nii'²¹-tsi. Joon gacuu'²¹i moojóon¹on lɨɨlɨ¹. 55 Pe Tée¹³ do røø²¹mo 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios gajøø²ø lɨ' yʉ'. Joon ganii²¹o xiiala jná² joo'²¹ Dios. Joon do-o siin'¹² Jesús lɨ' cwoo²¹ Dios tsáa¹ coon'¹³ jilaa'²¹ 'ii'²¹ tya'a. 56 Joon gajin'² Tée¹³:

—¡Jøø²duu'! Jøø³oo sɨno² 'oo² ñʉ'fú². Joon do-o máa¹moo Jesús, 'in Ruu'²¹i Tsá², siin'¹³mo lɨ' caai¹ Dios Jmii²¹ tsáa¹.

57 Pe 'in tsá² do jo taa'²¹gɨ núu²un. Joon gajnii¹o loocwóo¹o joon ga'oo¹o tá² lɨɨlɨ¹. Canii² ngalíin² cwiin¹in gasan'²mo 'ido. 58 Joon gatyii¹mo 'ido 'e fuu²¹ do. Joon gatyuu'¹²i cuun²¹² lɨɨlɨ¹. 'In gafaa'²¹a 'laa'²¹ tya' 'ido gasáa¹o sɨɨn'¹³ɨn 'e jøø²ø jaain²¹ tsañʉʉ'¹ 'in sii²¹ Saulo. 59 Joon la 'ɨɨ²¹² tyuui'¹² tsá² 'ii cuun²¹² joon gasɨɨ'²¹ɨ Tée¹³ Jesús jin'²in:

—Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús, 'ii'¹³ alma tyiia.

60 Mo ngayuui'¹³ lo gasii'²¹i wo-jníi¹i, joon ga'oo¹o tá² lɨɨlɨ¹ jin'²in:

—Ña'ñʉ'¹ʉ', jo cwo'²'o tsaa² tya'a 'e jmoo¹o lo.

Mo ngayuui'¹³ gafaa'²¹a 'elo tsifu joon jún¹mo.

8

Saulo jmaa'²¹i 'in jai'² lɨ́ɨi²

1-2 Røø²¹ gasɨ́ɨ²i Saulo 'e gajúin¹ Tée¹³ do. Joon 'inlɨɨi¹³ tsá² 'in 'iin²¹²in Dios ganga'áa¹²mo Tée¹³ do. 'Áa¹mo galixuui²¹²-tsi tya' 'ido.

Jee²¹² jmɨɨ²¹² joon ga'láa² 'wii²¹² gajmee'²¹i tsá² lɨɨlɨ¹ jileei'²¹ 'in jo'¹ lɨ́ɨi² néei¹ Jerusalén. Jilee'²¹mo 'in jai'² lɨ́ɨi² ga'woo²¹mo Jerusalén. Ngalíin² la caain²¹ Judea coon'¹³ Samaria. Jiin'¹³ apóstoles do gajan¹gɨ. 3 La 'ɨɨ²¹² joon 'øø¹mo Saulo jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨi². Tsa'ii²¹ la coon²¹ 'nʉ́¹ la coon²¹ 'nʉ́¹-ʉ jnúu¹i la tsañʉʉ'¹ tiin'¹³ la tsamɨ́². 'Woo¹i tsataa'¹²i 'nʉñɨ³.

Cwo¹ tsá² júu³ tyʉ́² lɨ sii²¹ Samaria

4 Pe 'in ga'woo21i Jerusalén do gatya1o júu3 tya' xiiala 'e tiin'13 tsá2 doñixiia' tyalíin2. 5 Jaain21 jee212 'ii do, 'in sii21 Lii212, gangóo1on coon21 fuu21 náa1 lɨ sii21 Samaria. Joon ga'láa2 'wii212 faa'21a tya' Cristo do. 6 Fúu1mo tsá2 galicaain21 nuu1un coon'21 túɲ2-un 'e faa'21a Lii212 do. Joon gajøø2o jilaa'21 li2 'e jmoo1o coon'13 milagro. 7 Fúu1mo 'in taai2 'in 'lɨɨi'3 alma tya'a 'woo21mo. Joon 'in 'lɨɨi'3 'in 'wooi21 do ga'oo1o lɨɨlɨ1. Joongɨ fúu1mo 'in sɨtsʉʉ'13 cwoo21 tɨɨ2 coon'13 'in jluui'13 ga'láa2mo. 8 'Wii'13 joon jløø'3mo jilee'21mo 'in néei1 'e fuu21 do.

9 Pe seein21 jaan21 tsá2 'e fuu21 do 'in sii21 Simóoi13 'in gauntsáa1 júu3 loo1 ca la jéei1gɨ. Jin'2o 'ña'a jon 'e jaain21 tsá2 tyiin2mo 'ii. 10 Jilee'21mo nuu1un coon'13 túɲ2-un la tsacøøi'13 tiin'13 la 'in xuui212gɨ. Jin'2o 'e coon'13 'ii'21 fee'1 tya' Dios ngɨ1 'in tsalaai1 no.

11 Jo'1o lɨ́ɨi2 tsá2 'ii tsʉ 'wii'13 ningóo1o ungøø1i tsá2 coon'13 jilaa'21 júu3 loo1 tya'a. 12 Pe mo galɨ́ɨi2 tsá2 jo'1o júu3 tya' Lii212 do fúu1mo 'in gasaai1 jmɨɨ21 la tsañʉʉ'1 tiin'13 la tsamɨ́2. Cwoo1 Lii212 do júu3 tya' xiiala tyʉ'2 Dios to2 tsá2. Júu3 tyʉ́2 tya' Jesucristo cwoo1o. 13 Joon 'in Simóoi3 do jo'1o jon galɨ́ɨ2i. Joon gasaa1mo jmɨɨ21. Ga'láa2 'ido 'wii212 ngɨɨ1 coon'13 Lii212 do. Lɨ́ɨ1 tsa'goo21-tsi jilaa'21 milagro coon'13 li2 'e jmoo1o 'ido.

14 Mo galiñii1 'in apóstoles néei1 Jerusalén 'e ninúu2o júu3 tya' Dios 'in néei1 Samaria do joon gasii1in Tʉ́3 coon'13 Wó3. 15 Joon mo gatyalíin2 do gafee'21i Dios 'wii212 tya' 'in jo'1 lɨ́ɨ2i do 'e cwooi'13 Dios 'ii 'in Espíritu Tyʉ́2 tya'a. 16 Tsʉ jo mo 'ɨ2gɨ Espíritu Tyʉ́2 tya' Dios jiin'13 jaain21. Lɨ coon'21 nisaa1mo jmɨɨ21 jiin'13 coon'13 la sii21 Ña'ñʉ'1ʉ' Jesús-gɨ. 17 Joon gataan1an Tʉ́3 coon'13 Wó3 cwoo21o tya' 'ido. La joon ga'ii'21i Espíritu Tyʉ́2 tya' Dios.

18-19 Mo ganí2 Simóoi13 'e ga'ɨ2 Espíritu Tyʉ́2 tya' tsá2 mo gataan1an apóstoles cwoo21o joon gajin'2in sɨɨ'21ɨ 'in tsá2 tya' Jesús do:

—Cwóo3-oo cuu2 wa'a cwoo2oo' jna 'ii'21 'e ilí2 jmáa3aa la no. Joon mi tón3oon cwóo3oo tya' doñi'iin joon 'ii'21mo jon 'in Espíritu Tyʉ́2 tya' Dios —gajin'2 Simóoi13 do.

20 Joon gajin'2 Tʉ́3 sɨɨ'21ɨ 'ii:

—Cwo'iin2mo cuu2'u la tyan 'wo'o coon'13 lɨ 'ii21 tsʉ 'wii'13 ga'ɨ1-'o'o 'e jilaa'21 'e cwo1 Dios lí2-i ló1 tsá2 coon'13 cuu2. 21 Jo tɨ́ɨi2 'nʉ coonti 'e to2 lo jon'gɨ lí2 jmáa3aa tsʉ jo tsáa1 'ɨ1-'o'o tyani Dios. 22 Cwojaa'21-'o'o 'e gó2 jmoo2'o no. Mɨ́2'ɨ tyani Dios wa'a i'iin2mo tsaa2 tyi'i jilaa'21 'e gó2 'ɨ1-'o'o no. 23 Galili'3oo 'e 'áai1 ngɨ́2'ɨ tsiiwúu1'u. 'Áa1mo røø21u tsaa2.

24 Joon gajin'2 Simóoi13 do:

—Mɨ́2ɨi' tyani Ña'ñʉ'1ʉ' 'wii212 tyiia 'e jo 'ee cwotyangɨ́ɨ1na coonti jilaa'21 'e nifáa13aa' no.

25 Mo ngayuui'13 gafaa'21a 'in tsá2 tya'Jesús do jilaa'21 'e ganii21 coon'13 jilaa'21 júu3 tyʉ́2 tya' Dios ngalíin2 la caain21 fuu21 pi'3 lɨ sii21 Samaria do. Ngacwoo1 júu3 tyʉ́2 tya' xiiala tiin'13 tsá2. Joon ngaliin1in túɲ1 fu Jerusalén.

Lii212 'e'2e jaain21 tsá2 seein21 Etiopía

26 Mo ngayuui'13 jilaa'21 'elo jaain21 ángel tya' Ña'ñʉ'1ʉ' gasɨɨ'21ɨ Lii212:

—Ráan2un no, cwó2 lɨ' tooin212 lɨ yooin'13 ñi'1. Cwoo'12'o fu1 ngóo1 Jerusalén tyíia13 fu Gaza.

'E fu1 do-o ngɨ́ɨi1 lɨ' cwoo'13 tyʉʉn21. 27 Garoon1on Lii212 joon ngó1-o. Joon 'yuu2i fu1 lɨ ngóo1 do joon gatsee'21i jaain21 tsá2 te'2 'in seein21 Etiopía. Jaain21 tsá2 tyiin2 'in 'má1 cuu2 tya' tsamɨ́2

sii[21] Candace 'in ty[ʉ]'[2] to[2] tyíin[1] Etiopía lawa róøi[13]. Ngafee'[12]i Dios fu Jerusalén. 28 'In tsañ[ʉʉ]'[1] lo ningaa'[12]i fu goo[1]o. 'Yuu[2]i coon[21] tsi care'[3] tya'a. Ngaa'[12]i untsáa[1]a júu[3] tya' Dios 'e gataan[1]an 'l[ɨɨ][212] Isaías ni mo'jí[2]. Isaías do-o jaain[21] 'in gacwo[1] júu[3] tya' Dios cal[ɨɨ]. 29 Joon gajin'[2] Espíritu Ty[ú][2] do s[ɨɨ]'[21][ɨ] Lii[212]:

—Cwotyéen[1]'un l[ɨ] si'[2] care'[3] do.

30 Joon mo ngatyéein[1] Lii[212] do joon ganúu[2]un 'e untsáa[1] 'ido jí[2] tya' Isaías do. Joon gaunng[ɨɨ][1][ɨ] 'ido:

—¿T[ɨ] 'øøi'[21]-'o'o 'e untsáa[1]'a no?

31 Joon gajin'[2] 'in tsañ[ʉʉ]'[1] do:

—¿Xiiala lí[2] 'øøi'[21]-tsii mo jo seein[21] wa'a 'in cwo'[1] jna cwáain[1]? Wúu[2] no, 'yii[21]a' coon'[13] jna.

32 Jee[212] jí[2] tya' Dios l[ɨ] untsáa[1] do jin'[2] la no:

Lawa jaain[21] joo'saa'[21] 'in jéei[1] tsá[2] jngaa'[13]i s[ɨ] 'in joo'saa'[21] y[ʉʉ]n[21] 'in gajan[1] tii[2] tyani 'in ty[ʉ]'[2] jn[ú][2],

la joon jo 'ee gajin'[2]g[ɨ] coonti.

33 Fiin'[13] jo tsaa[2] 'oo[1]o pe ngoo[21]-o tyani 'in 'oo[1]o to[2].

Pe jo 'ii'[21] galisá[2] tya'a.

¿Xiiala lí[2] tyá[2] tsá[2] júu[3] jilaa'[21] 'e gó[2] gajmaa[1]a tsá[2] goo[1]o tya'a?

Ts[ʉ] gajngaa'[13]mo. Jo seein[21]g[ɨ] juncwii[21].

34 Joon 'in tsá[2] tyiin[2] do gaunng[ɨɨ][1][ɨ] Lii[212]:

—Jmaa[2] feei'[1]-'o'o sii'[13]du' jna, ¿'iin cwáain[1] tya'a faa'[21]a 'in cwo[1] júu[3] ty[ú][2] lo? ¿T[ɨ] tya' 'ña'a s[ɨ] tya' 'inxeei'[21] 'ee?

35 Joon ga'láa[2] Lii[212] doo 'wii[212] faa'[21]a 'e l[ɨ] untsáa[1] do. Joon ga'e'[2]e jilaa'[21] júu[3] tya' Jesús. 36 Joon mo gang[ɨɨ][1]i coon[21] l[ɨ] sá[2] jm[ɨɨ][21] 'in tsá[2] tyiin[2] do gajin'[2]in:

—Lo-o sá[2] jm[ɨɨ][21]. ¿T[ɨ] jo lí[2] saa[21]na jm[ɨɨ][21]?

37 Lii[212]g[ɨ] gas[ɨɨ]'[21][ɨ] 'ii:

—Wa jai'[2] l[ɨɨ][2]u ce caain[21]-'o'o, lí[2]-i.

Joon gañii[1]i 'in tsañ[ʉʉ]'[1] do:

—L[ɨɨ][2]moo 'e Jóon[1] Dios Jesucristo.

38 Joon gaty[ʉ]'[2][ʉ] to[2] wa'a jan[1] care'[3] do. Joon gajngá[1]mo l[ɨ] sá[2] jm[ɨɨ][21] do. Joon gasaa[1]i Lii[212] 'ii jm[ɨɨ][21]. 39 Mo ga'woo[1]i l[ɨ] sá[2] jm[ɨɨ][21] do 'e gatøø[21]o 'in Espíritu Ty[ú][2] tya' Ña'ñ[ʉ]'[1][ʉ]' Lii[212] do. Joon 'in tsá[2] tyiin[2] do jo ganíi[2]g[ɨ] 'ii. Pe ngoo[21]-o la fu[1] 'yuu[2]mo. Ty[ú][2]-[ʉ] ga'[ɨɨ][2]-tsi. 40 Coon[21] fuu[21] l[ɨ] sii[21] Azoto gajnéi[1] Lii[212] do. Ngoo[21]-o la coon[21] fu[1] 'ee[1]e júu[3] tya' xiiala 'e tiin'[13] tsá[2] ca gatyíi[1]a coon[21] fuu[21] sii[21] Cesarea.

9

Gajo'[1]o-tsi Saulo

1 La '[ɨɨ][212] joon jo mo jan[1] Saulo do toon'[21]on fo'[2]-tsi tsá[2]. 'Iin[212]in jnga'[2]mo 'in jo'[1] l[ɨɨ][2] Ña'ñ[ʉ]'[1][ʉ]' Jesús. 2 'Wii'[13] joon gam[ɨɨ][1][ɨ] coon[21] jí[2] tyani tsaa'to[2] tya' untsá[2]. 'Iin[212]in tsáa[1]a coon[21] fuu[21] sii[21] Damasco tsa'nee'[12]i 'in jai'[2] l[ɨɨ][2] tsi in[ʉʉ] cwo'[1] sinagogas si'[2] 'e fuu[21] do. Tsatee[2]i taan'[1]in 'n[ʉ]ñí[3] fu Jerusalén do la tsañ[ʉʉ]'[1] tiin'[13] la tsamí[2]. 3 Pe la '[ɨɨ][212] ngóo[1] tya'i fu[1] do l[ɨ] t[í][2] l[ɨ] tyíia[1] fuu[21] Damasco. Joon coon[21] gajná[2] joo'[21] co' l[ɨ] ngóo[1]on. Coon[21] 'yiia[21] jó[2] fu ñ[ʉ]'fú[2]. 4 Joon gac[ɨ]'[2]mo Saulo ni 'wó[2]. Joon ganúu[2]un coon[21] júu[3] 'e jin'[2]:

—Saulo, ¿'ee l[ɨ]' 'øø[21]u jna?

5 Joon Saulo-g[ɨ] gañii[1]i:

—¿'Iin 'n[ʉ], Señor?

Joon ganii[1]i 'e júu[3] do:

—Jna-a Jesús 'in 'øø[21]u no. 'Woo[21]-'o'o jmaai'[21] 'wo'o la mo jmoo[1]o joo'[21] j[ɨɨ][1] mo 'ø'[2]ø nii[212] 'mó[2] s[ʉʉ]n'[21].

6 Saulo do-g[ɨ] gajlée[1]i 'goo'[21]o. Gajin'[2]in:

—Ña'ñ[ʉ]'[1][ʉ]', ¿'ee 'iin[212]un jmáa[3]aa?

Joon Ña'ñ[ʉ]'[1][ʉ]' Jesús gas[ɨɨ]'[21][ɨ] 'ii:

—Ráan[2]un no. Cwoo'[1]u 'e fuu[21] do. Do-o ijin'[2]in 'ee 'ná[1] jmaa[2]'a.

7 Jileei'[21] 'in tsañ[ʉʉ]'[1] 'in ngalíin[2] coon'[13] Saulo do l[ɨɨ][1] gafoo'[1]i.

Ganúu²un 'e júu³ do pe jo 'iin ganíi²in coonti. 8 Joon garóon²on túnˀ Saulo lɨ raainˀ ni 'wó² do, pe mo gatyaaˀi unníiˀi jo lí² jøø²gɨ. La joon ngóoˀ fu Damasco san'² tsá² cwoo²¹o. 9 Do-o gateeinˀ 'nɨˀ jmɨɨ²¹² tiui². Jo 'ee gø'²ø jon'gɨ 'uun'²¹un coonti.

10 Fuu²¹ do-o seein²¹ jaain²¹ 'in jo'ˀ lɨ́ɨi² sii²¹ Ananías. Joon ganéiˀ Jesús tyaníiˀi lawa tsacɨˀ. Joon gasɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—¡Ananías!

Joon 'ii-gɨ gañiiˀi:

—Lo-o tyíin¹³na, Ña'nʉ'ˀʉ'.

11 Joon Ña'ñʉ'ˀʉ' gasɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—Ráan²un, cwó² fu calle sii²¹ Coon²¹ Tsáaˀ no. Joon mo tyii'¹²ˀa tya' jaain²¹ 'in sii²¹ Judas fu'³ˀu wa'a tyíinˀ jaain²¹ tsá² Tarso sii²¹ Saulo. Do-o tyíinˀin fee'ˀi Dios. 12 Lawa 'e cɨˀo niganíi²in jaain²¹ tsá² sii²¹ Ananías ga'í² lɨ tyíinˀin joon gataanˀan cwoo²¹o tya'a 'e lí²-i jøø² túnˀ.

13 Mo ganúu²un Ananías 'elo gajin'²in:

—Ña'ñʉ'ˀʉ', fúuˀmo 'in nigatyaˀ júu³ tya' 'in tsañʉʉ'ˀ no. Joongɨ ninúu³oo jilaa'²¹ 'e gó² jmooˀo tya' 'in jai'² lɨ́ɨi² 'nʉ 'in néeiˀ Jerusalén. 14 'E joon gajó² Saulo do la to² tyʉ'² untsá² 'e tøøˀø 'nʉñí³-i jileei'²¹ 'in fee'ˀi 'nʉ.

15 Pe Ña'ñʉ'ˀʉ' gasɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—Cwó², tsʉ nityíi'¹³moo 'ido 'e cwooˀo júu³ tyiia tya' tsá² seein²¹ fuu²¹ lɨ xiia'gɨ, joongɨ tyani róøiˀ coon'¹³ tsá² Israel. 16 Jna-a jmáa³aa 'ii'²¹ xiiati wúuˀ inii²¹ wii²¹² tyiia.

17 Joon ngóoˀ Ananías fu lɨ tyíinˀ Saulo do. Mo gatanˀan cwoo²¹o tya' 'ido joon gajin'²in:

—Ru'ˀu' Saulo, 'in Ña'ñʉ'ˀʉ' Jesús 'in gajnéiˀ tya'i fu lɨ ñi'ˀˈi do, 'ii gasiiˀin jna ijmáa³aa 'e jøø²'ø túnˀ joongɨ 'e unrøøˀi 'in Espíritu Tyú² tya' Dios alma tyi'i.

18 Tsifu joon gaxʉʉ'²¹ 'e lɨ la lɨ wii'³ joo'²¹ taai² jmɨɨ²¹ unníiˀi. Joon gajøø³o røø²¹ túnˀ. Mo ngayuui'¹³ joon garoonˀon joon gasaaiˀ jmɨɨ²¹. 19 Mo gøø'²¹ø 'íiˀi joon gacoon²¹o waa'²¹ pí² tya'a. Joon gajaanˀgɨxʉ coon²¹ túnˀ jmɨɨ²¹²gɨ coon'¹³ 'in jai'² lɨ́ɨi² néeiˀ Damasco do.

Cwooˀo Saulo júu³ tyú² fu Damasco

20 Tsifu ga'láa² Saulo 'wii²¹² cwooˀo júu³ tyú² tya' Jesús la caain²¹ inʉʉ cwo' sinagoga tya' tsá² Israel. 'Ee¹o 'e Jóonˀ Dios Jesús. 21 Lɨ́ɨˀ tsa'goo²¹-tsi jileei'²¹ 'in nuuˀun júu³ tya'a. Joon sɨ́ɨˀi:

—¿Tɨ jon' 'in no 'in gangiˀ 'øøiˀ 'in jai'² lɨ́ɨi² Jesús 'in néeiˀ Jerusalén do? ¿Tɨ jon' 'in no-o 'in jó² jateeˀe tsá² tsajaan'¹²in tyani tsaa'to² tya' untsá² do?

22 Pe coon'²¹ 'ii'¹³gɨ jo 'goo'²¹ Saulo gacwooˀo júu³ tyú². 'Eeˀe 'e Jesús do-o 'e la jai'² 'ii 'in nigasiiˀin Dios 'e ijmáaˀa tiin'¹³ tsá². Lɨ́ɨˀ gafaa'²¹a Saulo ca gaxéiˀ-tsi tsá² Israel néeiˀ Damasco do.

Cwiinˀin Saulo

23 Wóo²gɨxʉ ngóˀ mo gasɨ́ɨ²i tsá² Israel røø²¹ 'e ijnga'²mo Saulo. 24 La coon²¹ jmɨɨˀ la coon²¹ 'wooˀ tsajeen² ni 'ido 'oo² lɨ suui²¹ 'e fuu²¹ do 'e ijngaa'¹³mo 'ido. Pe 'indogɨ galiñiiˀo. 25 Pe 'in jai'² lɨ́ɨi² do coon²¹ 'wooˀ gataan'¹³ ni 'ido coon²¹ tsi 'motó³. Joon la joon gaxáa² ni 'ido lɨ' coon²¹ tsaa' 'oo²¹ lɨ injuunˀ la 'ui tɨ' fuu²¹ do. Joon la joon galáa²mo Saulo do.

Taainˀ Saulo Jerusalén

26 Mo gatyíaˀ Saulo Jerusalén joon 'iin²¹²in uncaain²¹ coon'¹³ 'in jo'ˀ lɨ́ɨi² do. Pe jilee'²¹mo tsá² 'gøø'²¹mo 'ii. Jo jo'ˀ lɨ́ɨi² 'e nija'²mo lɨ́ɨi² 'ido Jesús. 27 Joon gajée¹mo Bernabé Saulo tyani 'in apóstoles do. Joon do-o gatyaˀo júu³ xiiala

niganíi[2] Saulo Ña'nʉ'[1]ʉ' Jesús tya'i fu[1] do. Joongɨ xiiala nigasɨɨ'[21] Jesús 'ii. Joon gajin'[2]o jon xiiala jo cu'[2]-tsi Saulo gacwoo[1]o júu[3] tya' Jesús fu Damasco. 28 Mo ngayuui'[13] joon gajaan[1]an Saulo Jerusalén do. Caan[21]mo gangɨɨ[1]ɨ coon'[13] 'in jai'[2] lɨ́ii[2] catyaai[2] do. 29 Jo cu'[2]-tsi faa'[21]a júu[3] tya' Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesús. Tyaa[1]a júu[3] joongɨ jo cwo'[1]o júu[3] ruu'[21]i coon'[13] tsá[2] Israel 'in faa'[21]a jmíi[1] griego. Pe 'ii-gɨ ga'noo'[12]on xiiala 'e ijngaa'[13]i 'ii. 30 Mo galiñii[1]i 'in jai'[2] lɨ́ii[2] Jesús catyaai[2] do ngajée[1]i Saulo coon[21] fuu[21] sii[21] Cesarea. Joon do-gɨ ganga'[2]mo fu Tarso.

31 Jilee'[21]mo 'in jo'[1] lɨ́ii[2] jo 'iin 'in untyíin[2]gɨ 'ii la caain[21] Judea, coon'[13] Galilea coon'[13] Samaria. Tya[1]-tsi lɨiilɨ[1] 'e lí[2] jai'[2]gɨ lɨ́ii[2]. Seein[21] canii[2] gøø'[21]mo Ña'nʉ'[1]ʉ' Jesús. Joon gauncoon'[13] 'in Espíritu Tyú[2] 'ii 'e seen[21]mo jløø'[3]mo. Joon gangafúu[2]mo 'in jai'[2] lɨ́ii[2].

Ga'láa[2]mo Eneas

32 La 'ɨɨ[212] ngɨ[1] Tú[3] fee'[1]i tsaru'[1]u' la caain[21] joon ngóo[1]-o ngafee'[12]i 'in jai'[2] lɨ́ii[2] néei[1] Lida. 33 Joon do-o gatsee'[21]i jaain[21] tsá[2] sii[21] Eneas. Jñá[2] jiin[21] ningóo[1] raan[1]in coo'mó[2] 'wii'[13] jleei[1] sɨtsʉʉ'[13] cwoo[21]o tɨɨ[2]ɨ. 34 Joon gajin'[2] Tú[3] sɨɨ'[21]ɨ 'ii:

—Eneas, coon[21] gaun'láa[2]mo Jesucristo 'nʉ. Ráan[2]un no. Tsʉʉ'[13] 'mɨ'jñʉ[1]'ʉ.

Tsifu joon garáan[2]mo Eneas do. 35 Joon jileei'[21] 'in néei[1] fuu[21] Lida coon'[13] Sarón gajøø[2]mo 'ii. Joon gatʉʉ[21]o la tɨɨsi'[2] goo[1]o la mo jée[1]. Joon galijai'[2] galɨ́ɨ[2]i Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesús.

Mo gajiin'[1]in Dorcas

36 'E jmɨɨ[212]joon jon galiseein[21] jaain[21] tsamɨ́[2] 'in jai'[2] lɨ́ii[2] coon[21] fuu[21] sii[21] Jope. 'In tsamɨ́[2] lo sii[21] Tabita. Pe coon'[13] jmíi[1] griego sɨɨ'[21] tsá[2] 'ii Dorcas. 'In tsamɨ́[2] lo jmoo[1]o jilaa'[21] 'e tyú[2] tya' tsá[2]. Uncoon'[13]o jileei'[21] 'in sɨtyéen[13] jmɨɨ[212]. 37 Jee[212] jmɨɨ[212] joon gaton[1] tsaa'[13]a 'in Dorcas do. Joon gajún[1]mo. Joon mo ngayuui'[13] galaai'[21] tsá[2] 'ii joon gatain'[2] tsá[2] 'ii lɨ tɨ́[2] tún[2] fúui[1] 'nú[1]. 38 Tyan'[1]an Lida náa[1] fuu[21] Jope lɨ taain[212] Tú[3] do. Joon mo ganúu[2]un 'in tsá[2] jai'[2] lɨ́ii[2] do 'e Tú[3] taain[1] Jope do gasii[1]in gái[1] tsañʉʉ'[1] 'e tsasii'[12]i do:

—¡Jmaa[2] feei'[1]-'o'o! ¡Un'ø'[1]ø! Tsaa'[3]du' fu Jope do. ¡Jo un'ɨɨ[212]'u!

39 Joon ngoo[21]-o Tú[3] coon'[13] 'ii. Joon mo gatyíi[1]a do ngajéei[1] tsá[2] 'ii lɨ raain[1] 'lɨɨ[212] do. Joon jileei'[21] tsamɨ́[2] 'nɨ́ii[2] néei[1] cɨ'[2]ɨ. Xuuj[212]-tsi 'áai[1]. Ga'e'[2]e Tú[3] jilaa'[21] 'mɨ'[2] 'e nigajmaa[1]a mo seein[21]. 40 Pe Tú[3]-gɨ ga'woo[1]i jilee'[21]mo. Joon gasii'[21]i wojníi[1]i gafaa'[21]a júu[3] tyú[2]. Joon jøø[2]i 'in 'lɨɨ[212] do joon gajin'[2]in:

—Ráan[2]un, Tabita.

Joon ganá[1] 'in tsamɨ́[2] do unníi[1]i. Mo ganíi[2] Tú[3] do joon garoon[1]on gacwó[2]. 41 Joon Tú[3]-gɨ gason'[2]on cwoo[21]o gajmaa[1]a siin'[12]in. Mo ngayuui'[13] joon gatø'[1]ø 'in tsaru'[1]u' catyaai[2] do coon'[13] 'in tsamɨ́[2] 'nɨ́ii[2] do. Joon ga'e'[2]e 'ido 'e nijiin'[1]in. 42 Jilaa'[21] 'elo galiñii[1]i tsá[2] seein[21] Jope do. Joon fúu[1]mo gatsa'[2]-tsi Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesús. 43 Joon 'láa[2]mo jmɨɨ[212] gateein[1] Tú[3] 'e fuu[21] do tya' jaain[21] tɨloo[21] sii[21] Simóoi[13].

10

Tú[3] cwo'[1]o Cornelio júu[3] tyú[2]

1 Fu Cesarea do-o seein[21] jaain[21] tsá[2] sii[21] Cornelio. Jaain[21] 'in tyʉ'[2] to[2] tya' coon[21] cíein[13] 'láa[2] jee[212] coon[21] poo[212] 'láa[2] sii[21] Italiano. 2 Tsaa'[2]-tsi coon'[13] la tøøi[2] tsá[2] inʉʉ tya'a. Un'goo[21]o Dios. Joon cwo'[1]o cuu[2] 'e uncoon'[13]on tsá[2] Israel. La coon[21] jmɨɨ[212] fee'[1]i Dios. 3 Coon[21] jmɨɨ[212] ningóo[1] la 'iin[21] 'nɨ[1] ca'lóo[2]

mo gajnéi[1] jaain[21] ángel tya' Dios lɨ tyíin[1]in. Joon gajin'[2]in:

—¡Cornelio!

4 Joon gafoo'[12]mo Cornelio. Joon gajaan[1]an jøø[2]i 'in ángel do. Joon gaunngɨɨ[1]ɨ:

—Señor, ¿'ee fú[3]xʉ'ʉ jna?

Joon 'in ángel do-gɨ gasɨɨ'[21]ɨ 'ii:

—Ninúu[2] Dios júu[3] tyʉ́[2] tyi'i. Joongɨ ninii[21]o xiiala uncoon'[13]on 'in 'oo[1]o fa'í[3]. 5 Sɨɨ[21]u tsá[2] tyi'i 'e fuu[21] Jope do 'e tsatee[1]e Simóoi[13], 'in sii[21]o jon Tʉ́[3]. 6 Tyíin[1]in tya' jaain[21] tɨloo[21] 'in sii[21]o jon Simóoi[13]. Si'[2] 'nʉ́ʉ[1]ʉ tyan' tɨ' jmɨ'ñi'[3] do. 'Ii ijin'[2] 'ee 'ná[2] jmaa[2]o'o no —gajin'[2] 'in ángel do.

7 Mo gangaa'[12]i 'in ángel do joon gatø'[1]ø Cornelio do gái[1] tsá[2] tya'a coon'[13] jaain[21] 'láa[2] 'in tsaa'[2]-tsi Dios. Joongɨ jo cu'[2]-tsi coon'[13]on. 8 Gajma'[2]o 'ido júu[3] jilaa'[21] 'ee galí[2]. Joon gasii[1]in fu Jope.

9 Mo gajná[2] jmɨɨ[212] joon taa[2]mogɨ fu[1], tɨ lí[2] tyalíin[2] Jope. La 'ɨɨ[212] joon Tʉ́[3]-gɨ gasoo[2]o yʉ' 'nʉ́[1] lɨ lí[2] tún[2] fúui[1]. La tyíia[2] ni'[1]i gasoo[2]o ngafee'[12]i Dios. 10 'Áa[1]mo niun'áa[1]i. 'Iin[212]in dø'[1]ø. Joon la 'ɨɨ[212] náa[1] tyʉ́[2] 'e dø'[1]ø joon ganii[21] coon[21] lawa 'e cɨɨ[1]ɨ. 11 Jøø[2]o lawa ganó[2] fu yʉ' juncwii[21]. Joon ganii[21] jó[2] fu ni 'wó[2] lawa coon 'mɨ'[2] taa[21] fee'[1] lɨɨlɨ[1]. 'E sɨ'ñúʉ[1]ʉ jɨ tyʉ́n[2] tyuui'[13]. 12 'E ni 'mɨ'[2] do tsíin[13] jileei'[21] nii[2] joo'nuu[21] 'in sá[2] tyʉ́n[2] tɨɨ[2] coon'[13] mɨɨ'[21] coon'[13] 'in sá[2] cwáa[1]. 13 Joon ganúu[2]un Tʉ́[3] do coon[21] júu[3] 'e jin'[2]:

—Nano Tʉ́[3], jngaa'[12]'i joongɨ cuu'[1]'i 'in no.

14 Pe Tʉ́[3]-gɨ do gañii[1]i:

—'Un[2], Ña'ñʉ'[1]ʉ', jo mo gø'[1]øø jilaa'[21] 'e gó[2] 'e jo tɨɨ[1]na.

15 Joon ganúu[2]un túⁿ[1] 'e júu[3] gajin'[2]:

—'E gauntyúi[1] Dios jo foo'[21]'o 'e gó[2].

16 'Nɨ[1] naa'[13] galí[2] 'elo. Mo ngayuui'[13] joon gasoo[2] túⁿ[1] 'e 'mɨ'[2] taa[21] do fu yʉ'. 17 'In tsá[2] 'in gasii[1]in Cornelio do nigajalíin[2]mo unngɨɨ[1]ɨ tya' Simóoi[13]. La 'ɨɨ[212] 'ɨ[1]-tsi Tʉ́[3] jilaa'[21] 'e ganii[21] do-o gatyalíin[2] 'in tsá[2] do 'ooca'nʉ́[1]. 18 Tø'[1]ø wa tyíin[1] jaain[21] tsá[2] sii[21] Simóoi[13], 'in sii[21]o jon Tʉ́[3]. 19 La 'ɨɨ[212] 'ɨ[1]gɨ-tsi Tʉ́[3] 'e lawa'a gacɨɨ[1] do gasɨɨ'[21]ɨ 'in Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios 'ii:

—Ñíi[2], gaai[21] tsañʉʉ'[1] 'naai'[13] 'nʉ. 20 Cwúi[1] no, cwó[2] coon'[13]on jo 'ee 'ɨ[1]gɨ-'o'o coonti tsʉ jna-a gasɨɨ[2]na 'ido.

21 Joon jgá[1]mo Tʉ́[3] lɨ teein[1] 'in tsá[2] gasii[1]in Cornelio do. Joon gasɨɨ'[21]ɨ:

—Jna-a 'in 'naa'[21]naa' no. ¿'Ee to ñilíin[2]naa'?

22 'Ido-gɨ gañii[1]i:

—Jalii[21]i'i to[2] tyʉ'[2] jaain[21] fii[212] 'láa[2] sii[21] Cornelio, jaain[21] tsá[2] tyúi[1] 'in tsaa'[2]-tsi Dios. Jileei'[21] tsá[2] seein[21] Israel jin'[2]in 'e tsá[2] tyú[1]mo 'ii. Dios gasii[1]in jaain[21] ángel tya'a 'e jma'[2]a júu[3] Cornelio do 'e tøø'[21]ø 'nʉ fu tya'a 'e núu[1]un júu[3] tyi'i.

23 Joon gacwo[1] Tʉ́[3] gataa[2]mo inʉʉ. Joon do-o gajaan[1]an canʉ́ʉ[1]. Mo gajná[2] jmɨɨ[212] joon ngaliin[1]mo Tʉ́[3] coon'[13] 'ii. Ngalíin[2]mo jon 'in jai'[2] lɨɨ[2] néei[1] Jope do.

24 Mo gajná[2] jmɨɨ[212] joongɨ túⁿ[1] tyalíin[2] Cesarea lɨ sɨjéen[1]in Cornelio 'ii. Sɨcaain[21] coon'[13] ruu'[21]i coon'[13] 'inlɨɨ[13] tsá[2] seein[21] tyʉ́[2] coon'[13] 'in nigatø'[1] Cornelio do. 25 Mo gatyía[1] Tʉ́[3] do tsifu joon cwo'ɨ́ɨ[1] Cornelio ngajéein[1] 'ii. Joon gasii'[21]i wojníi[1]i tyani Tʉ́[3] 'e untyúui[1] 'ii. 26 Pe Tʉ́[3] do-gɨ gasaa'[13]mo 'ii. Joon gajin'[2]in:

—Jmaa[2] siin'[13]un. Tsañʉʉ'[1] la 'nʉ jon jna.

27 La 'ɨɨ[212] tyaa[1] júu[3] ngataa[2]i. Ga'ii[21] lɨ fúui[1] tsá[2] néei[1]. 28 Joon gajin'[2] Tʉ́[3] sɨɨ'[21]ɨ 'ii:

—Ñii[21] 'naa' 'e jo tɨɨ[2] tsá[2] Israel 'e uncaain[21] coon'[13] tsá[2] seein[21] lɨ

xiia'. Jon'gɨ tsataai² inɯɯ tya'a. Pe Dios ni'e'²o jna 'e jo tɨ́ɨ²na fo'³oo 'e gó² 'e jiin'¹³ jaain²¹. 29 'Wii'¹³ joon tsifu gagó³oo 'e gate'²e jna do. Jo 'ee fo'³oo coonti. 'Iin²¹²na liñii² 'ee to² tǿ²øø' jna.

30 Joon gañii¹ Cornelio do:

—Tyɨ́n² jmɨɨ²¹² ningóo¹ jiin'¹³ la 'ii'²¹ nano tyíin¹na lo. Jmóo³oo taa'²¹ jo mo gøø'²¹øø 'í³ii. Foo'¹³na Dios la ca'loo. La jee²¹² joon gajnéi¹ jaain²¹ tsá² jɨɨ'¹ sɨɨn'³ lɨɨlɨ¹. 31 Joon gasɨɨ'²¹ɨ jna: “Cornelio, nanúu²un Dios júu³ tyɨ́² tyi'i. Joon nacón² cwáain¹ tya' jilaa'²¹ 'e nigauncoon'¹³'on jileei'²¹ 'in 'oo¹o fa'í³. 32 Sii¹in 'in tsalíin² 'e fuu²¹ Jope do. Tsatee¹e 'in sii²¹ Tɨ́³, 'in sii²¹o jon Simóoi¹³. Tyíin¹in tya' jaain²¹ tɨloo²¹ 'in sii²¹o jon Simóo¹³mo. Si'² 'nɨ́ɯ¹ʉ tyan' tɨ' jmɨ'ñi'³. Mo cwée¹i joon ityá² júu³ coon'¹³ 'nʉ.” 33 Joon tsifu joon gasɨ́ɨ²na 'in ja'neei'¹³ 'nɯ. Tyɨ́²-ʉ nigajmaa'¹³'a gañi¹o'o. Joon lo-o náa¹oo'o tyani Dios. 'Ii²¹i'i nɯɯ²¹ʉ'ʉ jilaa'²¹ 'e nigatyʉ'² Ña'ñʉ'¹ʉ' to² 'e fu'³'u jna'a —jin'² Cornelio.

Júu³ gatyaa¹ Tɨ́³ inɯɯ tya' Cornelio

34 Joon ga'láa² Tɨ́³ 'wii²¹² faa'²¹a jin'²in:

—Niñí³oo no 'e tyani Dios jilee'²¹mo tsá² coon²¹ røø²¹mo. 35 Joon 'ii'²¹mo doñi'iin tsá² seein²¹ Israel tiin'¹³ 'in jo seein²¹ joon wa'a tsaa'²-tsi 'ii joon jmoo¹o 'e tyɨ́². 36 Dios gasii¹in Jesucristo jee²¹² tsá² Israel. 'Ii Ñʉ'¹ʉ' jilee'²¹o'. Joon gajmaa¹a júu³ xiiala tyia'²-tsi tsá² Dios 'e jo téen¹in coon'¹³on. 37 Tyɨ́²-ʉ ní²ii' 'e galí² goo¹o tsá² Israel. Ga'láa² 'wii²¹² Galilea mo ngayuui'¹³ gacwo¹ Wó³ júu³ tyɨ́² 'e 'ná² saai¹ tsá² jmɨɨ²¹. 38 Joon ñii²¹oo' xiiala gacwo'¹ Dios 'in Jesús tsá² Nazaret do 'in Espíritu Tyɨ́² tya'a. Joon gacwo'¹o 'ii'²¹ tya'a. La joon gangɨɨ¹ɨ lacaain²¹ jmoo¹o 'e tyɨ́². Joon un'láai² jileei'²¹ 'in ní² wúu¹ 'ii'²¹ tya' 'in 'lɨɨi'³. Jilaa'²¹ 'elo gajmaa¹a tsʉ ngɨ¹ Dios coon'¹³ 'ii. 39 Niganee²¹²oo'o jilaa'²¹ 'e lí². Jilaa'²¹ 'e gajmaa¹a Jesús lacaain²¹ Judea coon'¹³ 'e fuu²¹ Jerusalén. Mo gangɨ́ɨi² joon gajngaa'¹³mo tsá² 'ii. Gateen¹in tsá² 'ii tsaa' crúu¹³ do. 40 Pe Dios gajmaa¹a jiin'¹o mo tɨ́² 'nɨ¹ jmɨɨ²¹². Joon gajmaa¹a jné¹mo túun¹ jee²¹² jna'a. 41 Pe jiin'¹³ coon'¹³ jna'oo'o gajnée¹i jon' jileei'²¹ tsá². Jiin'¹³ 'in gatyii'¹²in Dios la jée¹mo gajnée¹i 'e cón² cwáain¹ 'ii-o. Caan¹mo túun¹ gatyée²e'e joongɨ née²e'e coon'¹³on mo gangɨ́ɨi² jiin'¹in do. 42 Joon gasii¹in jna'a sii'¹³i'i tsá² 'e Dios gatyée¹i 'in Jesús lo 'e jmá¹ 'ii'²¹ tya' tsá² jiin'¹ lagɨ 'in nijúin¹. 43 Joongɨ ca la jée¹mo jileei'²¹ 'in gacwo¹ júu³ tyɨ́² tya' Dios gajin'²o xiiala lɨ́ɨi¹ Jesús 'e jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨi² 'ii 'iin²mo tsaa² tya'a coon'¹³ 'ii'²¹ tya' 'e sii²¹o.

'Ii'²¹mo Espíritu Tyɨ́² la 'in jo seein²¹ Israel

44 Faa'²¹gɨ Tɨ́³ siin'¹²in mo gajó² 'in Espíritu Tyɨ́² tya' Dios 'e ga'í² almas tya' jileei'²¹ 'in nuu¹un júu³ tya'a do. 45 Lɨ́ɨ¹ tsa'goo²¹-tsi tsá² Israel 'in jo'¹ lɨ́ɨi² 'in gajalíin² coon'¹³ Tɨ́³ do. La ga'í² Espíritu tya' Dios alma tya' tsá² Israel do-o la joon jon niga'í² Espíritu tya' Dios tya' 'in jo seein²¹ joon. 46 Nuu¹o faa'²¹ 'ido jmíi¹ xiia' joon gauntyúi¹ Dios jmai'² coon'¹³ júu³ tya'. 47 Joon gajin'² Tɨ́³:

—¿Tɨ lí² jo cwoo²¹o' saai¹ 'in tsá² lo jmii²¹ tsʉ niga'ii'²¹mogɨ Esíritu Tyɨ́² la ga'ii'¹³na'?

48 Joon gatyʉ'²ʉ to² gasaai¹ 'ido jmɨɨ²¹ coon'¹³ 'e sii²¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús. Mo ngayuui'¹³ joon, joon gamɨ'²ɨ Tɨ́³ wa'a jaain²¹²ta 'ido coon²¹ túun² jmɨɨ²¹² coon'¹³on.

11

Jmaa'¹²a Tɨ́³ tsá² 'in jai'² lɨ́ɨ²
néei¹ Jerʉsalén júu³ jilaa'²¹ 'e nigalí²

1 Ganúu²un 'in apóstoles coon'¹³ 'in tsaru'¹u' catyaai² néei¹ Judea 'e niga'ii'²¹mo júu³ tyɨ́² tya' Dios cagɨ 'in jo seein²¹ Israel. 2 Mo gacwai'² Tɨ́³ Jerusalén 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² Israel 'in jai'² lɨ́ɨi² ga'láa² 'wii²¹² unngɨɨ¹i:

3 —¿'Ee lɨ gatyíi²a tyatya'³'a júu³ coon'¹³ 'in tsá² jo seein²¹ Israel? Joongɨ gatyatyee'²¹'e coon'¹³on.

4 Joon ga'láa² Tɨ́³ 'wii²¹² gatyaa¹ júu³ la jilaa'²¹a 'e nigalí² do ca la nifu. Joon gajin'²in:

5 —Do-o taan¹na Jope do. Joon la jiin'¹³ foo'¹³na Dios do-o gamóo³oo coon²¹ li². Coon²¹ li² 'e lɨ la lɨ coon²¹ 'mɨ'² taa²¹. Gamóo³oo jgó² sɨ'ñʉʉ¹ʉ jɨ tyɨ́n² tyuui'¹³. Joon gacwá² tɨ́² tyaní³ii. 6 Mo gajøø³øø coon'²¹ túu² lɨ' tsi, joon gamáa¹na jileei'²¹ nii² joo'nuu²¹ 'in tyúi¹ tiin'¹³ 'in gó². Joongɨ máa¹na mɨɨ'²¹ coon'¹³ 'in sá² cwáa¹. 7 Joongɨ ganúu³uun coon²¹ júu³ 'e jin'²: "Ráan²un, Tɨ́³. Jngaai'¹³ 'in joo'²¹ lo joongɨ cøø'²¹xʉ'ʉ." 8 Pe joon gafo'³oo: "Jo lí² døø'¹³øø 'elo, Ñʉ'², tsʉ jiin'¹³ cafu jo mo gatoo'¹³ 'óo³oo jilaa'²¹ 'e gó² 'e jo tɨ́ɨi² dø'¹ tsá² Israel." 9 Joon gajin'² 'e júu³ do sɨɨ'²¹ɨ jna tún¹: "Jilaa'²¹ 'e untyúi¹ Dios jo foo'¹³'o 'e gó²." 10 La joon galɨ́² 'nɨ¹ naa'¹³. Joon mo ngayuui'¹³ joon gasoo² fu ñʉ'fú². 11 La 'ɨɨ²¹² joon gatyalíin² gaai²¹ tsañʉʉ'¹ 'in 'naai'¹ jna 'e 'nɨ́¹ lɨ tyíin¹na do. Nijalíin² fuu²¹ Cesarea. 12 Joon 'in Espíritu Tyɨ́² tya' Dios gasii¹mo jna 'e gangóo¹oo coon'¹³ 'in tsá² do jo cu'²-tsii. Joon ngalíin²mo jɨ jñúui² tsaru'¹u' no. Joon jile'¹oo'o ngatoo²¹o'o tsi inʉʉ tya' 'in tsá² do. 13 Joon 'in tsá² do gatyaa¹ júu³ la lɨ 'e ganii²¹ jaain²¹ ángel 'in siin'¹³ tyaníi¹i. Joon gasɨɨ'²¹ 'in ángel do 'ii: "Sii¹in jaain²¹ gái¹ tsá² tyi'i fu 'e fuu²¹ Jope do. Tsate'²du jaain²¹ tsá² sii²¹ Simóoi¹³, 'in sii²¹o jon Tɨ́³. 14 Joon 'ii 'in 'e'² 'naa' xiiala taan²¹²naa' coon'¹³ Dios coon'¹³ jileei'²¹ tsá² taai inʉʉ tyi'i." 15 Mo ga'láa² 'wii²¹² gafo'³na joon gajó² 'in Espíritu Tyɨ́² tya' Dios. Ga'í² lɨ lɨcaan²¹na'a do. Joon 'ii'²¹mo jileei'²¹ 'in néei¹ inʉʉ do la lɨ́² mo ga'ii'²¹in alma tyijna' la mo 'wiin²¹². 16 Joon gatɨ'²-tsi la lɨ́² 'e gajin'² Ña'ñʉ'¹ʉ': "'E jo'¹o 'e Wó³-o gasaai¹ tsá² jmɨɨ²¹ jiin'¹³ coon'¹³ jmɨɨ²¹ pe Dios icwoo'¹²i 'naa'gɨɨ' 'in Espíritu Tyɨ́² tya'a wa'a ngɨ¹ coon'¹³ 'naa'." 17 Pe wana gacwo'¹ Dios 'ii la lɨ́² 'e nigacwo'¹o jna' 'in nigajo'¹ lɨ́ɨi² Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo, ¿'iin lɨ́ɨ¹na 'e fo'³oo 'laa'²¹ tya' Dios? —jin'² Tɨ́³.

18 Mo ganúu²un 'in tsá² jo'¹ lɨ́ɨi² néei¹ fu Jerusalén do gajaan¹an tii². Joon gacwo'¹o 'maai'¹³ Dios gajin'²in:

—¡Ca-gɨ 'in jo seein²¹ Israel Dios nigacwo'¹o coon²¹ 'ii'²¹ 'e lí² jaa'²¹a-tsi joon 'e tiin'¹³mo!

'In jai'² lɨ́ɨi² 'in seein²¹ Antioquía

19 Mo ngayuuui'¹³ gajngaa'¹³i tsá² Tée¹³ ga'láa² 'wii²¹² ga'øø¹i 'in catyaai²gɨ 'in tsáai¹-tsi Dios. Joon 'inlɨ́ɨi¹³ gacwiin¹in fu Fenicia. 'Inlɨ́ɨi¹³gɨ gacwiin¹in fu Chipre joongɨ Antioquía. Joon do-o ga'láa² 'wii²¹² cwoo¹o júu³ tyɨ́² tya' Dios jiin'¹³ tsá² Israel. 20 Pe 'inlɨ́ɨi¹³ 'in jai'² lɨ́ɨi² tsá² seein²¹ Chipre coon'¹³ Cirene gangalíin² fu Antioquía. Do-o ga'láa² 'wii²¹² cwoo¹o júu³ tyɨ́² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús. 21 Ca-gɨ 'in jo seein²¹ Israel gacwoo¹o. 'Áa¹mo gauncoon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' 'ii. Joon la joon fúu¹mo galijai'² lɨ́ɨi². Joon ga'láa² 'in tsá² do 'wii²¹² tsaa'¹-tsi Ña'ñʉ'¹ʉ'.

22 Mo ganúu²un 'in jo'¹ lɨ́ɨi² 'in néei¹ Jerusalén 'e júu³ lo gasii¹in

jaain[21] tsá[2] sii[21] Bernabé 'in gangó[1] fu Antioquía. 23 Mo gatyía[1] Bernabé do gacón[2] cwáai[1] 'e Dios gajmaa[1]a jilaa'[21] 'e ganúu[2]un 'e galí[2] do. Joongɨ galijløø'[3]mo. Joon ga'ɨ́ɨ[2] júu[3] Bernabé jileei'[21] 'in tsá[2] do cwotyia'[2]-tsi ce caain[21]-tsi Ña'ñʉ'[1]ʉ'. 24 Tsá[2] tyú[1]mo 'in Bernabé do. Ja'[2]mo lɨ́ɨi[2] Jesús. Joon galinʉʉ'[13]ʉn 'in Espíritu Tyú[2] tya' Dios. Joon la joon lɨ́ɨ[1] fúui[1] tsá[2] gatsa'[2]-tsi júu[3] tya' Jesús.

25 Mo ngayuui'[13] jon gangó[1] Bernabé fu Tarso. Nga'nee'[13]i jaain[21] tsá[2] sii[21] Saulo. Mo gatsee'[21]i joon gatøø[1]ø fu Antioquía. 26 Joon do-o gateen[1]-in la tøøi[2] coon[21] jiin[21] jee[212] 'in tsá[2] jai'[2] lɨ́ɨi[2] do. Do-o ga'e'[2]e fúu[1]mo tsá[2]. Joon fu Antioquía do-o ga'láa[2] 'wii[212] 'e galisii[21] 'in jai'[2] lɨ́ɨ[2] Cristo, cristianos.

27 Jee[212] jmɨɨ[212] lo-o 'inlɨ́ɨi[13] 'in cwo[1] júu[3] tyú[2] tya' Dios ga'woo[2]i Jerusalén. Joon ngalíin[2] fu Antioquía. 28 Joon jaain[21] jee[212] 'ii, 'in sii[21] Agabo, gajmaa[1]a siin'[12]in jee[212] la 'oo'[21] tsaru'[1]u' néei[1] do. Joon coon'[13] 'ii'[21] tya' Espíritu Tyú[2] tya' Dios gafaa'[21]a ijó[1] goon[21] 'oo[2] la tøøi[2] ni cwoo'[13] juncwii[21]. La joon galí[2] jiin[21] mo gatyʉ'[2] røøi[13] Claudio to[2]. 29 Joon 'in tsá[2] jai'[2] lɨ́ɨi[2] 'in néei[1] fu Antioquía do gaun'ii'[21]i júu[3] 'e uncoon'[13]on tsaru'[1]u' 'in néei[1] Judea. Joon cwo'[1]o la jaain[21] la jaain[21] jiin'[13] ti lí[2] lii'[1]i. 30 La joon gajmaa[1]a. Joon gasiin'[12]in 'e cuu[2] do coon'[13] Bernabé coon'[13] Saulo.

12

Jngaa'[12]mo tsá[2] Jacobo joongɨ taain'[1] tsá[2] Tú[3] 'nʉñí[3]

1 Jee[212] jmɨɨ[212] joon ga'láa[2] Herodes 'wii[212] ga'øø[1]mo 'inlɨ́ɨi[13] 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2]. 2 Joongɨ gatyʉ'[2] to[2] 'e gajngaai'[12] tsá[2] Jacobo ruu'[21]i Wó[3] coon'[13] ñí[3]. 3 Mo galili'[3]i 'e gatí[2]-tsi tsá[2] Israel 'e gajmaa[1]a do joon gasaan'[12]in Tú[3]. Jilaa'[21] 'elo galí[2] la 'ɨɨ[212] 'e gatí[2] jmɨɨ[212] mo gø'[2] tsá[2] 'iñi'[1] 'e jo tyiian'[2] jeei[1]. 4 Joon gatyʉ'[2] Herodes to[2] 'e 'aa[1]i tyún[2] poo[212] 'láa[2] Tú[3] do. La coon[21] poo[212] tí[1] tyúuin[2] 'láa[2] do. Joon gataan'[1]in Tú[3] do 'nʉñí[3]. Do-o ga'aai[1] 'láa[2] do 'ii. Lɨ́ɨ[2]i Herodes itsajée[1]i Tú[3] fu tyani tsá[2] Israel mi ngɨ́ɨi[2] cwaa'[21] jmɨɨ[212]. 5 La joon lɨ́ɨ[1] tyú[2] sɨjnɨ́ɨi[13] Tú[3] 'nʉñí[3]. Pe 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2] lɨ́ɨ[1] fee'[1]i Dios 'wii[212] tya' Tú[3] do.

Dios tyii[1]in Tú[3] 'nʉñí[3]

6 'E 'woo[1] joon la nʉ'gɨ jmɨɨ[212] 'e ityii[1]in Herodes Tú[3] 'e tsajée[1]i tyani tsá[2] Israel raan[1]mo Tú[3] jee[212] gái[1] 'láa[2] do. Do-o raan[1]in cwuu[21]i sɨ'ñúu[13]mo coon'[13] cadenas. Joon 'inlɨ́ɨ[13]gɨ 'láa[2] do téen[2]mo 'oo[2] 'nʉñí[3] do. 7 La tsifu joon gajnéi[1] jaain[21] ángel 'in gasii[1]in Dios. Joon gajná[2] joo'[21] tsi 'nʉñí[3] do. Joon 'in ángel do ga'lii'[21]i moo'wó[1] Tú[3] do. Joon gaunjnaa[1]a-tsi Tú[3] do. Joon gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—Jmoono ráan[2]un.

Tsifu joon gaxʉʉ'[21] cadena 'e 'ñúu[1]ʉ cwoo[21]o Tú[3] do. 8 Joon gajin'[2] 'in ángel do:

—Jmoono 'núʉ[2] tuu'[1]'u. 'øø'[13] mɨ́ɨ[13]'ɨ no.

Mo ngayuui'[13] gajmaa[1]a Tú[3] jilaa'[21] 'elo gajin'[2] ángel sɨɨ'[21]ɨ 'ii:

—Jmoono tyán[2] 'mɨ'jñʉ[1]'ʉ joon na[1] coon'[13] jna.

9 Joon gacwo'ɨ́ɨ[1] Tú[3] caluu coon'[13] 'in ángel do. Jiin'[13] jon' lɨ́ɨi[2] jo'[1] jilaa'[21] 'e gajmaa[1]a 'in ángel do. 'Áai[1]gɨ galɨ́ɨ[2]i 'e lawa'a coon[21] 'e cɨɨ[1]o. 10 Joon gangɨ́ɨ[1]mo lɨ téen[2]in 'in 'láa[2] nifu. Joon la joon gangɨ́ɨ[1]mo lɨ tɨ túun[2]. Joon la joon gatyalíin[2]mo lɨ si'[2] jnɨ'nʉ́[1] do lɨ gasuui[21] 'ooca'nʉ́[1]. Joon 'e jnɨ'nʉ́[1] do lí[1] jmai'[2] ñí[3].

Joon mo gatyalíin² 'ooca'nʉ́¹ do, ña'a ganó¹. Joon ga'woo²¹mo. Joon ngalíin² caan²¹mo coon²¹ sii'¹³xʉ. Joon gatúʉ²mo 'in ángel do 'ii. 11 Mo galili'³i Tʉ́³ 'e la ja'²mo jilaa'²¹ 'elo joon ga'ɨ¹-tsi:

—No-gɨ jo'¹ lɨ́ɨ²na 'e nigasii¹in Ña'ñʉ'¹ʉ' ángel tya'a 'e galaai¹ jna tyani Herodes do joon jilaa'²¹gɨ 'e la mo 'iin²¹²in tsá² Israel jmee'²¹i jna.

12 Jmai'² 'edo-o 'ɨ¹-tsi Tʉ́³ gangaa'¹²i fu tya' María sáa³ Wó³, 'in sii²¹o jon Marcos. Do-o lɨ lɨcaain²¹ jileei'²¹ 'in nigafaa'²¹ júu³ tyʉ́² 'wii²¹² tya'a. 13 Mo gapoo²¹ 'ooca'nʉ́¹ do joon gajó² jaain²¹ sɨmí² sii²¹ Rode. Ngajøø² 'iin do. 14 Mo galicwii¹i jmíi¹ tya' Tʉ́³ do jo ganá¹ 'ooca'nʉ́¹ do. Joon ga'ii²¹ jløø'³mo cwiin¹in gajmaa'¹²a tsá² catyaai²gɨ do júu³ 'e Tʉ́³-ʉ siin'¹²in 'ooca'nʉ́¹ do. 15 Pe 'in tsá² do gasɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—¡Tsá² caa²¹²mo 'nʉ!

Pe la jin'²o jin'²in 'e jo'¹o siin'¹² Tʉ́³. Pe joon gajin'² 'in tsá² do:

—Jon' Tʉ́³ 'in siin'¹² ca'nʉ́¹ do. Ángel tya'o do.

16 La 'ɨɨ²¹² joon siin'¹²o Tʉ́³ poo²¹ 'ooca'nʉ́¹ do. Joon mo ganá¹ 'ooca'nʉ́¹ do joon gajøø²mo gafoo'¹mo. 17 Pe Tʉ́³ do gajmaa¹a coon²¹ li² coon'¹³ cwoo²¹o 'e jo cwota'³ tsá² do mɨɨ'¹³. Joon gatyaa¹ júu³ xiiala galaa¹i 'in ángel do 'ii tsi 'nʉñí³ do. Joon gajin'²in:

—Sii'¹³ Jacobo coon'¹³ tsaru'¹u'.

Joon gacwo'ɨ́ɨ¹ Tʉ́³. Gangóo¹ fu lɨ xii'a.

18 Mo gajná² jmɨɨ²¹² do ganá¹ 'goo²¹ jiin'¹³ la 'oo'²¹ jee²¹² 'in 'láa² do tsʉ jo ñii¹i 'ee galí² coon'¹³ Tʉ́³ do. 19 Joon gatyʉ'² Herodes to² 'e 'naa'²¹mo 'ido. Pe mo jo gatsee'²¹i gajmaa¹a cwáain¹ tya' 'in 'láa² do. Joon gatyʉ'²ʉ to² ijúun²mo 'ido. Pe mo lɨ cɨɨin²¹xʉ joon gacwo'ɨ́ɨ¹o Herodes coon²¹ lɨ sii²¹ Judea. Joon ngacwaa¹a coon²¹ fuu²¹ sii²¹ Cesarea.

Xiiala mo gajú¹in¹ Herodes

20 'In tsá² seein²¹ Tiro coon'¹³ Sidón 'ná²-a tsaláa¹ 'e dø'¹ø fu lɨ tyʉ'² Herodes to². Pe gatí² 'nii'²¹-tsi Herodes tya' 'in tsá² do, 'wii'¹³ la joon 'iin²¹²in 'in tsá² do ilisá² 'ii'²¹ røø²¹. Joon gajaan'²¹an cuu² tya' jaain²¹ tsá² 'in 'oo¹o to² tya' Herodes do 'e 'ido-o faa'²¹o 'wii²¹² tya'a. 21 Joon tyʉ'² Herodes do to² 'in tsá² do ilicaain²¹ coon²¹ jmɨɨ²¹². Joon mo gatí² 'e jmɨɨ²¹² joon, joon cɨ'¹ Herodes sɨɨn'³ røøi¹³. Joon gacwó²o 'áan³ tya'a. Joon gacwo'¹o 'in tsá² do cwú¹. 22 Joon ga'láa² 'in tsá² do 'wii²¹² faa'²¹a tá²:

—¡'In tsañʉʉ'¹ 'in faa'²¹ no jon' tsá² no, Dios no! —jin'² 'in tsá² do.

23 Joon 'wii'¹³ nigaunfee'¹mo 'ña'a tyani Dios, jo mo gauntyúi¹ Dios, gajó² jaain²¹ ángel tya' Dios Jmii²¹. Joon gajmaa¹a galitsaa'¹²a Herodes. Joon gajuun¹in Herodes do. Gagøø'²¹ joo'¹³ 'ii.

24 Joon la joon lɨ́ɨ¹ nganii'¹³ júu³ tyʉ́² tya' Dios.

25 Mo gatséi¹ to² tya' Bernabé coon'¹³ Saulo ga'woo²¹mo Jerusalén do. Ngaliin¹mo túnˀ fu Antioquía coon'¹³ jaain²¹ 'in sii²¹ Wó³. Sii²¹o jon Marcos.

13

'Lá¹a² Bernabé coon'¹³ Saulo 'wii²¹²tsalí¹in²tsacwoo¹jú¹u³tyʉ́²tya' Jesús

1 Jee²¹² 'in jai'² lɨ́ɨi² néei¹ fu Antioquía do-o seein²¹ 'inlɨ́ɨi¹³ 'in cwo¹ júu³ tyʉ́² tya' Dios joongɨ 'e'²e tsá². Jaain²¹ jee²¹² 'ii sii²¹ Bernabé jaain²¹gɨ sii²¹ Simón, 'in sii²¹o jon Negro. Jaain²¹gɨ sii²¹ Lu'³, 'in seein²¹ fu Cirene. Jaain²¹gɨ sii²¹ Manaén, 'in gacwaain²¹ caain²¹ coon'¹³ Herodes. (Herodes do-o

gatyʉ'²ʉ to² coon²¹ lɨ sii²¹ Galilea.) Joon jaain²¹gɨ 'in sii²¹ Saulo. 2 Joon coon²¹ jmɨɨ²¹² la 'ɨɨ²¹² faa'²¹a 'in tsá² do júu³ tyʉ́² jmoo¹o taa'²¹a jo mo gøø'²¹ø. La 'ɨɨ²¹² joon gajin'² Espíritu Tyʉ́² tya' Dios sɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—Cwotyii'¹³naa' Bernabé coon'¹³ Saulo ijmáa¹a to² la lɨ 'e nigafuu²¹²uu —jin'² 'in ángel do.

3 Joon gajmaa¹-o taa'²¹a jo gagøø'²¹ø 'in tsá² do ca mo ngayuui'¹³ gafaa'²¹a júu³ tyʉ́². Joon 'in tsaru'¹u' do ga'ɨ́ɨ² cwoo²¹o mootyi² Bernabé coon'¹³ Saulo. Joon coon'¹³ 'e la joon ga'ɨ'¹o júu³ ruu'²¹ɨ.

Cwo¹ apóstoles júu³ tyʉ́² tya' Jesús fu lɨ sii²¹ Chipre

4 La joon gasii¹in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios 'ii. Ngalíin² fu Seleucia. Mo gatyalíin² do-o joon ngatáa¹i tsi coon²¹ barco. Joon gatyalíin² coon²¹ 'wó² roon¹ túⁿ² tsa'¹ jmɨ'ñi'³ sii²¹ Chipre. 5 Mo gatyalíin² coon²¹ fuu²¹ sii²¹ Salamina ga'láa² 'wii²¹² cwoo¹o júu³ tyʉ́² tya' Dios tsi inʉʉ cwo'¹ sinagoga si'² do. Joon ngóo¹ coon'¹³on jaain²¹ 'in sii²¹ Wó³ 'e uncoon'¹³ 'ii. Ngɨɨ¹-ɨ la caain²¹ do. 6 Joon gatyalíin² coon²¹ fuu²¹ sii²¹ Pafos. Joon do-o gatsee'²¹ɨ jaain²¹ tsá² Israel 'in sii²¹ Barjesús. Tɨ́ɨ²i júu³ loo¹. Coon'²¹on tsá² tóo², gajin'²in 'e 'ii-o cwoo¹o júu³ tyʉ́² tya' Dios. 7 'In tsalaai¹ do tyíin¹in coon'¹³ jaain²¹ 'in tyʉ'² to² sii²¹ Sergio Paulo. Jaain²¹ tsá² jmɨɨ¹-tsi 'in Sergio do joon gatyʉ'²ʉ to² 'e gajó² Bernabé coon'¹³ Saulo tsʉ 'iin²¹²in nuu¹un júu³ tyʉ́² tya' Dios. 8 Pe 'in tsalaai¹ do sii²¹o jon Elimas. ('øøi'²¹-tsi tsá² sii²¹ Tsalaai¹.) Joon 'in tsalaai¹ do gauntyíi²in Bernabé coon'¹³ Saulo tsʉ jo 'iin²¹²in 'e jo'¹ liin¹ Sergio do. 9 Joon 'in sii²¹ Saulo do, sii²¹o jon Poo², sɨrøøi²¹ Espíritu Tyʉ́² tya' Dios alma tya'a. Joon gajóøi² coon'²¹ túⁿ² lɨɨlɨ¹. 10 Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ Elimas do:

—¡'In coon'²¹ tsá² tóo² 'nʉ-ʉ! Joon 'in 'lɨɨ'³mo 'nʉ. 'In 'aa'¹ jilaa'²¹ 'e tyʉ́² 'nʉ, joon jmoo²'o jilaa'²¹ 'egó². ¿'Ee lɨ' fu'²'u tsá² 'e júu³ gó² 'e júu³ tyʉ́² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ'? 11 Pe la nano-o ilisá² coon²¹ 'ii'²¹ tyi'i icwó² Ña'ñʉ'¹ʉ'. Ilitiuu²'u. Jo lí² jøø¹³'ø 'yiia²¹ 'íi¹ juncwii²¹ coon²¹ sii'¹³xʉ —jin'² Poo² do.

La tsifu joon galitʉʉ²mo. Jo jnaa'²¹gɨ coonti. Joon ga'naa'¹²i jaain²¹ 'in tsajaa²¹²i 'ii. 12 Galija'²mo lɨ́ɨi² 'in Sergio do mo ganí²in jilaa'²¹ 'elo. Lɨ́ɨ¹ ganga'goo²¹-tsi jilaa'²¹ júu³ cwáain¹ tya' Jesús.

Poo² coon'¹³ Bernabé ngataa²i fu Antioquía lɨ san'² Pisidia

13 Poo² coon'¹³ tsá² coon'¹³on ngataa²i tsi coon²¹ barco fu Pafos do. Joon ngaliin² fu Perge 'e náa¹ lɨ sii²¹ Panfilia. Pe do-o gatʉ́ʉ²mo Wó³ 'ii. Joon ganga'²mo fu Jerusalén. 14 Mo lɨ cɨɨin²¹gɨ 'in catyaai² do-gɨ gangɨ́ɨ¹i fu Perge. Joongɨ tyalíin² fu Antioquía náa¹ lɨ sii²¹ Pisidia. Mo jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá² ngataa²i tsi inʉʉ cwo'¹ sinagoga tya' tsá² Israel. Do-o gacwó²o. 15 Joon jaain²¹ tsá² do gauntsáa¹a coon'²¹ sii'¹³xʉ lɨ sii²¹ ley tya' Moisés. Jaain²¹gɨ coon'²¹ sii'¹³ tya' jí² 'e gajmaa¹a 'in gafaa'²¹a júu³ tyʉ́² tya' Dios calɨɨ. Mo ngayuui'¹³ joon 'in tsafeei'¹ tya' cwo'¹ do gatyʉ'²ʉ to² gajin'²in:

—Tsaru'¹u', wana 'oo²oo' coon²¹ júu³ tyʉ́² tya' 'in tsá² néei¹ no, lí²-i foo²oo' nano.

16 Joon garoon²on Poo² lɨ tyíin¹, gajmaa¹a coon²¹ li² coon'¹³ cwoo²¹o 'e ján² tsá² tii². Joon gajin'²in:

—Nʉ́ʉ²duu' tsá² Israel joongɨ jileei'²¹ 'in tsáai¹-tsi Dios. 17 Dios tya' tsá² Israel nigatyii'¹²in 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyi'. Joon mo gateen¹in lɨ sii²¹ Egipto, do-o gangafúu²mo tsacøøi'¹³ tyi' fiin'¹³ jo taain²¹²gɨ

goo[1]o. Mo la cɨɨin[21] joon Dios ga'woo[21]mo 'a Egipto do coon'[13] 'ii'[21] tya'a. 18 Joon gacwoo[21]o Dios 'in tsá[2] do jilaa'[21] 'e 'ná[1] la 'ɨɨ[212] gangɨɨ[1]ɨ lɨ jo 'in tsá[2] seein[21] jiin'[13] la gatséi[1] tunló[1] jiin[21]. 19 Joon ga'in[1] ca la dyía[1] fuu[21] náa[1] fu lɨ sii[21] Canaán do. Joon gacwo'[1]o jɨ dyía[1] fuu[21] do 'lɨɨ[212] tsacøøi'[13] tyi' 'e galɨ́[2] tya'a. 20 Mo la cɨɨin[21] joon[21] gatyʉ[2] Dios to[2] 'e liseein[21] tsá[2] jmáa[1]a 'ii'[21] jee[212] 'ii 'in tyʉ'[2] to[2] 'ii. La joon galí[2] ca gatséin[1] tyʉ́n[2] cíein[13] tsi ca'no'[3]gɨ cíein[13] jiin[21]. Ca mo gasii[1]in Dios jaain[21] 'in cwo[1] júu[3] tyʉ́[2] tya'a sii[21] Samuel. 21 Mo ngayuui'[13] joon gamúu[1]i tsacøøi'[13] tyi' jaain[21] róøi[13] 'in tyʉ'[2] to[2] 'ii. Joon gacwóoi[1] Dios 'ii jaain[21] róøi[13] sii[21] Saúl. Jóon[1] Cis 'ii. Benjamín sii[21] 'lɨɨ[212] tsafeei'[1] tya'a. Tunló[1] jiin[21] gatyʉ'[2] Saúl do to[2] lawa røøi'[13]. 22 Mo la cɨɨin[21] joon gatyii[1]mo Dios 'ii 'e jo 'ee to[2] tyʉ'[2]gɨ. Joon gacwo'[1]o 'lɨɨ[212] David 'e tyʉ'[2]ʉ to[2] cwáain[1] tya' Saúl. Joon gajin'[2] Dios: “Ñíi[3]oo 'e David, jóon[1] Isaí do, jaain[21] 'in 'ɨ[1]-tsi la 'ɨ[1]-tsii. Joon 'e 'ii-o ijmáa[1]a jilaa'[21] to[2] 'e tyʉ'[3]ʉʉ.” 23 Jaain[21] jún[2] tsaruu'[21]i 'lɨɨ[212] David do galisii[21] Jesús. Joon Dios gajmaa[1]a 'e Jesús do 'in jmaa[1]a tiin'[13] tsá[2] Israel. Jilaa'[21] 'elo nigajin'[2] Dios calɨɨ. 24 La nʉ'gɨ ijó[1] Jesús gajó[2] Wó[3] saai[1] tsá[2] jmɨɨ[21]. Joon gacwo'[1]o jileei'[21] tsá[2] Israel júu[3] tyʉ́[2] jin'[2]in: “'E 'ná[1]-a sáa[1]naa' jmɨɨ[21]. Joongɨ unsɨ́ɨ[2]naa' 'e 'ɨ[1]-'oo'.” 25 Tɨ lɨ jatyéein[1] 'e tyéi[1] to[2] jmoo[1]o Wó[3] joon gajin'[2]in: “Tsá[2] xee'[21]mo jna jon' jna 'i 'in lɨ́ɨ[2]naa'. Mi yuui'[13] jna ijó[1] jaain[21]gɨ 'e jiin'[13] jo tɨ́ɨ[2]na jmáa[3]aa sɨtuu'[21]na 'e sii'[13]ii loo[21] tsi mɨ́ɨ[1]i” —jin'[2] Wó[3] saai[1] tsá[2] jmɨɨ[21].

26 Joon tyaa[1]gɨ Poo[2] júu[3]:

—Tsaru'[1]u', lɨ́ɨ[1]naa' jún[2] tya' 'lɨɨ[212] Abraham coon'[13] jileei'[21] 'in tsáai[1]-tsi Dios. Tyi'naa'oo' 'e júu[3] lo tya' xiiala 'e tiin'[13] tsá[2]. 27 Jileei'[21] 'in galiseein[21] Jerusalén joongɨ tsacøøi'[13] tya'a jo ñii[1]i 'in Jesús do. Jon'gɨ 'øøi'[21]-tsi júu[3] tya' 'in gafaa'[21] júu[3] tya' Dios calɨɨ fiin'[13] untsáa[1]o júu[3] tya' 'ido la coon[21] mo sóo[1]. Joon 'in tsá[2] do mo ga'nɨɨi[1] Jesús do gauntsiin[1]in júu[3] tya' 'in gafaa'[21]a júu[3] tya' Dios calɨɨ. 28 Joon mo jo gatsaa'[21]a jiin'[13] coon[21] tsaa[2] tya' 'ido gamɨɨ'[1]ɨ Pilato wa'a ityʉ'[2]ʉ to[2] jnga'[2]mo. 29 Joon la joon mo gatsín[1] jilaa'[21] 'e jin'[2] ni jí[2] tya' Dios cwáain[1] tya' 'ii. Joon gaxíi[2]a tsá[2] cuerpo tya'a tsaa' crúu[13]. Joon ga'aa[1]mo tsá[2] 'ii. 30 Pe Dios gajmaa[1]o 'e gajiin'[1]o jee[212] 'lɨɨ[212]. 31 Joon lɨ́ɨ[1] 'láai[2] jmɨɨ[212] gangɨ́ɨ[2]i 'in Jesús do gajnéi[1] tyani 'in ningalíin[2] coon'[13]on fu Galilea mo ngóo[1] fu Jerusalén. Joon la joon 'in tsá[2] do jmoo[1]o júu[3] jilaa'[21] 'e ganii[21] sɨɨ'[21]o tsá[2].

32 ’Joon la joon jmoo'[13]o'o júu[3] 'naa' jilaa'[21] júu[3] tyʉ́[2] 'e nigacwo'[1]o Dios 'lɨɨ[212] tsacøøi'[13] tyi'. 33 Joon mo gaunjiin'[1]in Dios Jesús coon'[13] 'e joon nigauntsiin[1]mo 'ii'[21] tya'a la lɨ́[2] 'e nigajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'lɨɨ[212] tsacøøi'[13] tyi'. Jilaa'[21] 'elo niganee[21]e'e. La lɨ́[2] 'e nigajin'[2] ni jí[2] tya' Dios. Núu[2]ʉʉ' lɨ tɨ tún[2] salmo: “Yʉʉn[21] tyia-oo 'nʉ. Nano-o nicwóo[3]-oo juncwii[21] tyi'i”, jin'[2] Dios Jmii[21]. 34 Jin'[2]in jon júu[3] tya' Dios: “Icwo'[3]oo 'naa' 'e cwaai'[3] la lɨ 'ii'[21] 'e gafuu[212]uu 'lɨɨ[212] David.” Coon'[13] 'e júu[3] lo-o ga'ɨ́ɨ[2] Dios Jmii[21] júu[3] 'e iunjiin'[1]o Jesús jee[212] 'lɨɨ[212]. Joon 'e jo ixiia'[21] cuerpo tya'a. 35 Jee[212] salmo xiia' jin'[2] David do sɨɨ'[21]ɨ Dios: “Jo icwoo[2]'o 'e ixiia'[21] cuerpo tya' tsá[2] tyi'i, 'in gatyii'[13]un.” 36 Pe David do-o gauncoon'[13]on tsá[2] jiin'[13] la mo seein[21] la lɨ 'e gatyʉ'[2] Dios to[2]. Joon mo lɨ cɨɨin[21] gajún[1]mo jon. Ga'aa[1]mo tsá[2] 'ii. Joon gajgoo'[21] cuerpo tya' 'ido. 37 Pe cuerpo 'e nigajmaa[1]a Dios gajiin'[1]

do jo gajgoo'21 'e joon. 38 Tsaru'1u', 'ná1-a liñí3ii' 'e Dios lí2-i 'iin2 tsaa2 tya' tsá2 'wii212 cwáain1 tya' Jesús do. 39 'Wii212 tya' 'ii-o jileei'21 'in tsáai1-tsi 'ii 'iin2mo tsaa2 tya'a. Pe jilee'21 'in 'iin212in jmá1 jiin'13 la to2 tyʉ'2 Moisés jo 'iin2in tsaa2 tya' 'ii. 40 Tɨ́ɨ1moo', un'øøi'1 yaanaa'; xuun cwolí2 la lɨ 'e gajin'2 tsá2 gafaa'21a júu3 tya' Dios calɨɨ mo gajin'2in:

41 Jóo2duu' tsá2 'in un2gøøi1 Dios,
tsá2 'goo'21-'oo' joongɨ cwo-
juun2naa'.

Tsʉ jna-a Dios, joon jmóo3oo coon21
to2 fee'1 'e jo jai'2 ilɨ́ɨ2naa'
fiin'13 jmoo'13o tsá2 'naa' júu3.

La joon jin'2 jí2 tya' Dios jin'2 Poo2 do.

42 Mo gacwo'ɨ́ɨ1 Poo2 coon'13 tsá2 ngɨ1 coon'13 'e cwo'1 sinagoga do 'in tsá2 jo seein21 Israel gamɨɨ'1ɨ 'e cwo1 Poo2 'e júu3 do mi tɨ tún2 jmɨɨ212 'ii'21 'woo'21 tsá2. 43 Mo ngayuui' gatséi1 'e sɨcaain21 tsá2 'in taai2 cwo'1 do fúu1mo tsá2 Israel gauncaain21 coon'13 Poo2 joongɨ coon'13 Bernabé. Joongɨ gauncaain21 'inlɨ́ɨi13 tsá2 'in jo seein21 joon pe niga'láa2o 'wii212 tsáa1mo-tsi Dios la lɨ́ɨ1i tsá2 seein21 Israel. Joon Poo2 coon'13 Bernabé ga'ɨ́ɨ2 júu3 'e jo 'iin2-tsi xiiala 'neei1 Dios tsá2.

44 Mo gatí2 tún2 jmɨɨ212 'ii'21 'woo'21 tsá2 do galicaain21 jilee'21mo 'in tsá2 seein21 'e fuu21 do 'e janúʉ2 júu3 tya' Dios do. 45 Mo ganí2i 'in tsá2 Israel do 'e lɨ́ɨ1 fúui1 tsá2 galicaain21 ga'aa1a tsiiwúu1. Joon ga'láa2 'wii212 jo cwo'1o júu3 ruu'21i coon'13 Poo2. Joon ga'láa2 'wii212 jíi2in Poo2. 46 Joon Poo2 coon'13 Bernabé do jo 'goo'21o coonti gafaa'21a jin'2in:

—'Naa'-a tɨ́ɨ2naa' nuu2uu' júu3 tyʉ́2 tya' Dios nifu tsʉ tsá2 Israel 'naa'. Pe jogɨ 'iin212naa' cwolíin2naa' coon'13 Dios coonti. Tsʉ la joon tsáa3oo'o tsacwoo21o'o júu3 'in jo seein21 Israel do. 47 Tsʉ la joon nigatyʉ'2 Ña'ñʉ'1ʉ' to2 ni jí2 tya'a 'e jin'2:

Nigajmé1na 'nʉ lawa jɨ́2 'e coo21
tyani tsá2 taain212 fu
juncwii21.
'Ná1-a jmaa2'a júu3 tya' xiiala 'e
tiin'13 tsá2 la tøøi2 ni cwoo'13
juncwii21.

48 Mo ganúu2un 'in tsá2 jo seein21 Israel do 'elo lɨ́ɨ1 gatɨ́2-tsi. Joon ga'láa2 'wii212 gajin'2in 'e 'áa1mo tyʉ́2 'e júu3 tya' Ña'ñʉ'1ʉ'. Joon galija'2mo lɨ́ɨi2 jileei'21 'in nigatyiin'13 Dios. 49 Joon la joon gafaa'21a tsá2 júu3 tyʉ́2 tya' Dios la caain21 lɨ san'2 'e fuu21 do. 50 Joon 'in tsá2 seein21 Israel do gasɨ́ɨ2i coon'13 tsacøøi'13 'in tyiin2gɨ seein21 'e fuu21 do coon'13 'inlɨ́ɨi13 tsamɨ́2 tyúi1 'in tsaa'1-tsi dioses tya'a 'áai1 joon coon'13 la joon ga'láa2 'wii212 untyɨ́i2in Poo2 coon'13 Bernabé. Joon gatyii1mo 'e fuu21 do. 51 Pe Poo2 coon'13 Bernabé ga'wo'2o mɨɨ2ɨ. Joon gaxʉ'2ʉ 'laa21 toon212 mɨɨ2ɨ lawa coon21 li2 'e fuu21 do 'e nigajmaa1o coon21 'e gó2. Joon ngalíin2mo fuu21 Iconio.

52 Pe 'in jai'2 lɨ́ɨi2 'in néei1 Antioquía do lɨ́ɨ1 jløø'3i, joon røø1mo 'in Espíritu Tyʉ́2 tya' Dios.

14

Poo2 coon'13 Bernabé taain212 Iconio

1 Mo gatyalíin2 Poo2 fu Iconio gangataai2 caan21mo fu cwo'1 sinagoga. Joon gafaa'21a coon21 júu3 'in sɨcaain21 do. Joon lɨ́ɨ1 fúui1 tsá2 Israel do coon'13 tsá2 jo seein21 joon gaja'2mo lɨ́ɨi2. 2 Pe 'in tsá2 Israel do 'in jo jo'1 lɨ́ɨi2 gajmaa1a 'e ga'ɨ1-tsi 'in tsá2 jo seein21 Israel do jilaa'21 'e gó2 tya' 'in tsá2 jai'2 lɨ́ɨi2 do. 3 'Wii'13 joon lɨ́ɨ1 wóo2 gajaan1an do. Jo 'goo'21o. Gacwoo1o júu3 'wii'13 jo cu'2-tsi coon'13 Ña'ñʉ'1ʉ'. Joon

Ña'ñʉ'¹ʉ' gacwoo¹o li² coon'¹³ milagro 'e jmoo¹o 'in tsá² do. Coon'¹³ 'e la joon litsáa¹mo-tsi tsá² 'e la ja'²mo 'iin²¹²mo Dios tsá² la lɨ́² 'e faa'²¹a 'in tsá² do. 4 Pe 'in tsá² fuu²¹ do jo cwo'¹o júu³ ruu'²¹i. 'Inlɨ́ɨi¹³ tsá² faa'²¹a tyʉ́² tya' tsá² Israel do joon 'inlɨ́ɨi¹³gɨ faa'²¹a tyʉ́² tya' tsá² tya' Jesús do. 5 Joon 'in jo jo'¹ lɨ́ɨi² seein²¹ Israel coon'¹³ 'in jo seein²¹ joon sɨ́ɨi² røø²¹ coon'¹³ 'in tsaa'to² do itsajíi¹i joongɨ itsatyuu'¹²i cuun²¹² 'ido. 6 Pe mo galili'³i Poo² coon'¹³ Bernabé do gacwiin¹o fu Listra coon'¹³ Derbe 'e náa¹ lɨ sii²¹ Licaonia coon'¹³ la cu' lɨ' joon. 7 Do-o jon nigacwoo¹o júu³ tyʉ́² tya' xiiala 'e tiin'¹³ tsá².

Tyuui'¹³ tsá² cuun²¹² Poo²

8 Fu Listra do galiseein²¹ jaain²¹ tsañʉʉ'¹ 'in jo lí² ngɨ¹. Do-o tyíin¹in tsʉ tsá² jluui'¹³ ca la mo lɨ seen²¹mo. Jiin'¹³ coon²¹ naa'¹³ jo mo gangɨɨ¹ɨ. 9 Joon 'in tsañʉʉ'¹ do nuu¹o jilaa'²¹ júu³ tya' Poo² do. Joon gajøøi² Poo² do 'ii. Joon galili'³i Poo² do 'e 'ii-o jo'¹o lɨ́ɨi² Dios 'e 'láa²mo. 10 Joon gajin'² Poo² coon'¹³ coon²¹ júu³ tá² lɨɨlɨ¹:

—Røø²¹ sii'²¹ tɨ́ɨ¹³ɨ.

Joon 'in tsañʉʉ'¹ do gasii'²¹o tɨɨ²i. Coon²¹ ga'ɨ́ɨ²i la no-o. Tsifu joon gangɨ¹o. 11 Mo ganí²i 'in tsá² fuu²¹ do jilaa'²¹ 'e gajmaa¹a Poo² do joon ga'láa² 'wii²¹² ga'oo¹o coon'¹³ jmíi¹ tya' tsá² seein²¹ Licaonia, jin'²in:

—¡Dios 'in lɨ́ɨi¹ la lɨ́ɨi¹ tsá²-a nigajgái¹ fu lɨ saa²¹²an'!

12 Jin'²in 'in tsá² do 'e Bernabé do lɨ́ɨ¹i dios tya'a 'in sii²¹ Júpiter joongɨ 'e Poo² do lɨ́ɨ¹i dios tya'a 'in sii²¹ Mercurio, tsʉ 'ii lɨ́ɨ¹i 'in faa'²¹ do. 13 Joon 'e cwo'¹ tya' Júpiter do si' tyan' tɨ' fuu²¹ do. Joon 'in untsá² do gajajée¹i joo'²¹ joongɨ jilaa'²¹ lí³ 'ya'²gɨ lɨ suui²¹ fuu²¹ do. 'I-i coon'¹³ 'in tsá² do 'iin²¹²in un'goo²¹o Poo² coon'¹³ Bernabé do. Ijngaa'¹²i 'in joo'²¹ do 'e un'goo²¹o dios tya'a. 14 Pe mo ganúu²un 'in tsá² tya' Jesús do, Bernabé coon'¹³ Poo², jilaa'²¹ 'elo, ga'láa² 'wii²¹² ga'gɨɨ²¹ɨ sɨɨn'¹³ɨn. Joon ngataai² jee²¹² 'in tsá² do 'oo¹o jin'²in:

15 —¡Tsañʉʉ'¹! ¿'Ee lɨ' jmoo²oo' la no? ¡Tsá² la 'naa'-a jna'a! Canii² to² nijalii²¹i'i 'e sii'¹³i'i 'naa' 'e júu³ tyʉ́² 'e tʉ́³oo' jilaa'²¹ 'elo 'e jo 'ee to² tí¹. Joon ngí³oo' coon'¹³ Dios, 'in seen²¹mo, tsʉ 'ii gajmaa¹a juncwii²¹. Joongɨ 'ii gajmaa¹a ni cwoo'¹³ coon'¹³ jmɨ'ñi'³ joongɨ jilaa'²¹ 'e sá² jee²¹² 'ii. 16 La mo jéei¹ gacwoo¹o 'e ngɨ¹ jileei'²¹ tsá² jiin'¹³ xiiala 'iin²¹²in. 17 Pe cwoo¹-o li² 'e seen²¹mo coon'¹³ jilaa'²¹ 'e tyʉ́² 'e jmoo¹o. No síi¹in jmí¹ lɨ saan²¹²an' roo²¹ jilaa'²¹ 'e jñii²¹i'. Joon cwo'¹o jna' la líin²mo 'e tyú¹na' —jin'² Poo².

18 Pe fiin'¹³ gacwoo¹o Poo² jilaa'²¹ 'e júu³ lo 'in tsá² do 'iin²¹²mogɨ jngaa'¹²in 'in joo'²¹ do. 'Iin²¹²in un'goo²¹o 'in tsá² do.

19 Joon gatyalíin² jaain²¹ gái¹ tsá² Israel 'in néei¹ fu Antioquía coon'¹³ 'in néei¹ Iconio. Joon galɨ'¹o gasɨɨ'²¹ɨ tsá² 'e tyuu'¹³mo cuun²¹² 'in Poo² do. La joon gajmaa¹a. Joon gajñuu¹in lɨ' tɨ' fuu²¹ do. Lɨ́ɨi² 'e nijúun²mo 'ido. 20 Pe joon mo galicaain²¹ jaain²¹ gái¹ 'in jai'² lɨ́ɨi² do cu' lɨ' lɨ raain¹ Poo² do joon garóon²-o. Ga'í²-o 'e fuu²¹ do túun¹. Mo gajná² jmɨɨ²¹² joon ga'woo²¹mo coon'¹³ Bernabé. Ngalíin² fu Derbe.

21 Mo gacwoo¹o júu³ tyʉ́² tya' 'e tiin'¹³ tsá² tya' 'in néei¹ Derbe do lɨ́ɨ¹ fúui¹ tsá² gajai'² lɨ́ɨi². Mo ngayuui'¹³ joon ngaliin¹ túun¹ fu Listra coon'¹³ Iconio coon'¹³ Antioquía. 22 Do-o nigatyaa¹-tsi 'in nigajai'² lɨ́ɨi² lɨ ningaliin¹ do. Gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—'Ná¹-a jai'²gɨ liin²¹naa' júu³ tya' Jesús. 'Ná¹-a nee²¹e' wúu¹ jiin'¹³ la

joon lí²-i tsatoo²o' lɨ tyʉ'² Dios to² —gajin'² Poo² do.

23 Joongɨ gatyii'¹³mo tsacøøi'¹³ 'in tyʉ'² to² jee²¹² 'in jai'² lɨ́ɨi² la coon²¹ fuu²¹. La jo mo gøø'²¹ø gafaa'²¹o júu³ tyʉ́² jin'²in:

—Ña'ñʉ'¹ʉ', uncoon'¹³ jileei'²¹ tsá² lo tsʉ nigalija'²mo lɨ́ɨi² 'nʉ.

Poo² coon'¹³ Bernabé tsataai² tún¹ fu Antioquía 'e náa¹ lɨ sii²¹ Siria

24 Mo ngayuui'¹³ gangɨ́ɨi¹ fu lɨ sii²¹ Pisidia gatyaliin¹ lɨ sii²¹ Panfilia. 25 Do-o gacwoo¹o júu³ tyʉ́² fuu²¹ sii²¹ Perge. Joongɨ tyaliin¹ fu Atalia. 26 Do-o ngataai² tsi barco. Joon ngaliin¹ tún¹ fu Antioquía lɨ ga'láa² 'wii²¹² 'ee¹ júu³ tyʉ́². Mo ga'woo²¹i 'e fuu²¹ do nifu jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨi² Dios do nigamɨ'¹o Dios, 'in 'iin²¹²in tsá², 'e uncoon'¹³on Poo² coon'¹³ Bernabé jilaa'²¹ to² 'e nigaun'yee¹mo nano. 27 Joon mo gatyaliin¹ fu Antioquía do gauncaain²¹ jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨi². Joon Poo² coon'¹³ Bernabé gatyaa¹ júu³ ce jilaa'²¹ 'e gajmaa¹a Dios lɨ ngalíin². Gajin'²o xiiala gajmaa¹a Dios 'e gajo'¹o lɨ́ɨ²i 'in jo seein²¹ Israel. 28 Joon Poo² coon'¹³ Bernabé gajaan¹an coon²¹ sii'¹³ coon'¹³ 'in tsá² jo'¹ lɨ́ɨi² néei¹ do.

15

Mo gangóo¹ Poo² lɨ lɨcaain²¹ tsaru'¹u' Jerusalén

1 Jee²¹² jmɨɨ²¹² joon 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² ga'woo²¹i fu Judea. Mo gatyalíin² Antioquía do ga'láa² 'wii²¹² 'e'²e 'in jo'¹ lɨ́ɨi² do 'e 'ná¹ jmáa¹a 'ido jiin'¹³ la tɨɨsi'² to² 'e nigatyʉ'² Moisés. Jiin'¹³ la joon lí² tiin'¹³mo tsá². Lɨ́ɨ¹ jo cwo¹ Poo² coon'¹³ Bernabé júu³ ruu'²¹i coon'¹³ 'in tsá² do. 2 Pe Poo² coon'¹³ Bernabé galisá² 'ii'²¹ tya'a coon'¹³ 'in tsá² do 'e 'ii-o coon'¹³ 'inlɨ́ɨi¹³ catyaai² do itsaliin¹ Jerusalén tsafee'¹²i 'in apóstoles néei¹ do coon'¹³ 'in tsacøøi'¹³ tya' 'in jai'² lɨ́ɨi² do cwaain²¹ tya' 'e júu³ do.

3 Joon 'in jai'² lɨ́ɨi² fu Antioquía do ngóo¹o 'ɨɨ¹ɨ júu³ Poo² coon'¹³ 'in catyaai² do. Joon gangɨ́ɨ¹i la caain²¹ fuu²¹ náa¹ lɨ sii²¹ Fenicia coon'¹³ Samaria. Lɨ ngalíin² do gatyaa¹ júu³ 'e xiiala nigatʉʉ²¹ 'in jo seein²¹ Israel tɨɨ² tsáai² tya'a joon gatsa'²a-tsi Dios. Joon jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨi² lɨ́ɨ¹ jløø'³i mo ganúu²un 'e cwáain¹ lo.

4 Mo gatyalíin² Poo² coon'¹³ Bernabé fu Jerusalén 'in tsá² 'in jai'² lɨ́ɨi² néei¹ do coon'¹³ apóstoles coon'¹³ tsacøøi'¹³ ga'ii'²¹mo 'ii. Joon Poo² coon'¹³ Bernabé do gatyaa¹o júu³ xiiala nigajmaa¹a Dios 'wii²¹² tya'a lɨ ningalíin² do. 5 Pe 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² fariseos 'in nigajai'² lɨ́ɨi² gajmaa¹a siin'¹²in joon gajin'²in:

—Jileei'²¹ 'in nijai'² lɨ́ɨi² 'in jo seein²¹ Israel 'ná¹-a jmáa¹a jiin'¹³ la to² tyʉ'² Moisés.

6 Joon galicaain²¹ jileei'²¹ apóstoles coon'¹³ tsacøøi'¹³ do 'e lí² 'ɨ¹du'-tsi 'e júu³ lo. 7 Mo ngayuui'¹³ gatyaa¹ coon²¹ júu³ cwaa²¹ garóon² Tɨ́³ lɨ tyíin¹in joon gajin'²in:

—Tsaru'¹u', ñí²-i 'naa' 'e ningóo¹on coon²¹ sii'¹³ mo gatyii'¹³in Dios jna jee²¹² 'naa' 'e cwóo³oo júu³ tya' xiiala 'e tiin'¹³ tsá² tya' 'in jo seein²¹ Israel. Joon lí² ja'²mo lɨ́ɨi². 8 Joon Dios, 'in ñi¹ jilaa'²¹ 'e 'ɨ¹-tsi tsá² nigacwóo¹o li² 'e niga'ii'²¹mo 'in jo seein²¹ Israel. Nigacwo'¹o 'in Espíritu Tyʉ́² tya'a la lɨ 'e nigacwo'¹o jna'. 9 Coon²¹ røø²¹ lɨ́ɨ¹na' tyani Dios lagɨ 'ii. Gauntyú¹mo Dios 'ii mo galijai'² lɨ́ɨi². 10 Joon nano, ¿'ee lɨ' jo jo'¹ lɨɨ²naa' tsá² Israel jilaa'²¹ 'e nigajmaa¹a Dios? Cwoo²oo' coon²¹ to² 'ii²¹ 'e jo lí² jmáa¹a. Ca 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyi' coon'¹³ jna' jo mo galɨ'¹ɨ'. 11 Lɨ' cɨɨ'¹²ɨ nitiin'¹³mo' jiin'¹³

la lɨ́[2] 'e nigatiin'[13] 'in tsá[2] catyaai[2] do. Jo 'ee gacɨ́ɨin[2] tyi'. Untiin'[13]mo Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo jna' tsʉ 'wii'[13] 'iin[212]mo jna'.

12 Mo ngayuui'[13] joon jmai'[2] 'in gajaan[1]an tii[2]. Joon ganúu[2]o la 'ɨɨ[212] tyaa[1] Bernabé coon'[13] Poo[2] júu[3] jilaa'[21] li[2] coon'[13] milagro 'e nigajmaa[1]a Dios jee[212] 'in jo seein[21] Israel do. 13 Mo ngayuui'[13] gafaa'[21]a joon gajin'[2] Jacobo sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] sɨcaain[21] do:

—Tsaru'[1]u', nʉ́ʉ[2]duu' júu[3] tyiia:
14 Simóoi[13] Tʉ́[3] lo nigatyaa[1]a coon[21] júu[3] xiiala nigatyii'[13]in Dios nifu 'in jo seein[21] Israel 'e galɨtsáa[1]mo-tsi 'ii. La joon galɨ́ɨ[1]mo tsá[2] tya' Dios.
15 Jilaa'[21] 'elo lɨ la lɨ 'e gatón[1] mo'jí[2] tya' 'in gafaa'[21]a júu[3] tyʉ́[2] tya' Dios calɨɨ. La nigajin'[2] ni jí[2] tya' Dios:

16 Yiia[2]oo tún[1] mi tyá[2] jilaa'[21] 'elo.
Jon jmaa'[13]oo tún[1] 'nʉ́[1] David 'e nisɨcɨɨ'[13] no.
Un'mɨɨ'[2]moo jilaa'[21] 'e sá[2]gɨ joon isaa'[13]oo, jin'[2] Dios.
17 Joon la joon jileei'[21] 'in seein[21]gɨ lí[2]-i 'naa'[21]i Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios.
Joon jilee'[21] tsá[2] jo seein[21] Israel 'in nityi'[2]na lí[2]-i fee'[1]i jna.
18 Ca la mo jée[2]mo Dios gajmaa[1]a júu[3] jilaa'[21] ijmáa[1]a.
Jin'[2] jí[2] tya' Dios jin'[2] Jacobo.

19 Faa'[21]gɨ Jacobo jin'[2]in:

—'Wii'[13] joon, tsaru'[1]u', la lo-o lɨ́ɨ[2]na: 'E tyʉ́[2]gɨ wa'a jo untyíi[2]ingɨ' 'in jo seein[21] Israel 'in nigatʉ́[2] tɨɨ[2] tsáai[2] tya'a joon nigatsáa[1]-tsi Dios.
20 Liin[1]mo wa'a jiin'[13] 'e táan[3]a' ni jí[2] 'e jo lí[2]-i dø'[1]ø 'uunñi[2] 'e nisii'[21] tsá[2] tyani dioses tya'a. Joongɨ jiin'[13] coon'[13] 'oo[21]o lí[2] cwuui[21] tsá[2]. La joongɨ 'oo[21] tsá[2] jiin'[13] coon'[13] ñʉʉ'[1] tya'a. Joongɨ jo lí[2] dø'[1]ø ngú[1] joo'[21] 'in nigawuuin'[21] tyí[2], jon'gɨ jmɨ[1] li[2]-i dø'[2] tsá[2]. 21 Tsʉ ca mo lɨɨ la coon[21] mo tí[2] jmɨɨ[212] 'ii'[21] 'woo'[21] tsá[2] 'e'[2]e tsá[2] inʉʉ cwo'[1] sinagoga la coon[21] fuu[21] jiin'[13] ley tya' Moisés —jilaa'[21] 'elo gajin'[2] Jacobo.

22 Joon la joon 'in apóstoles coon'[13] 'in tsacøøi'[13] coon'[13] 'in jai'[2] lɨ́ɨ[2] do galisá[2] 'ii'[21] 'e tyii'[13]in jaain[21] gái[1] jee[212] 'ii 'e sí[1]in fu Antioquía coon'[13] Poo[2] coon'[13] Bernabé. Joon gatyii'[3]in Judas 'in sii[21]o jon Barsabás, coon'[13] Silas. 'Ii jaain[21] 'in tyiin[2]gɨ jee[212] 'in tsaru'[1]u' do. 23 Joon coon'[13] 'ii-o gasii[1]in 'e jí[2] do. 'E jí[2] do jin'[2] la lo:

"'Aa[212]moo' faa'[13] jna'a. Jna'a, apóstoles tya' Jesús, coon'[13] tsacøøi'[13], coon'[13] 'in jai'[2] lɨ́ɨ[2] catyaai[2], 'aa[212]moo' sii'[13]i'i 'naa'[21] jileei'[21] tsaru'[1]u' 'in jo seein[21] Israel 'in néei[1] Antioquía coon'[13] 'in seein[21] lɨ sɨɨ[21] Siria coon'[13] Cilicia.
24 Niganʉ́ʉ[2]oo'o 'e jaain[21] gái[1] tsá[2] Israel 'in jai'[2] lɨ́ɨ[2] néei[1] Jerusalén nigacwalíin[2] lɨ seen[21]naa'. Joon nigauntyíi[2]in 'naa'. 'In tsá[2] do jo gasii[212]na'a. Niganʉ́ʉ[2]oo'o 'e coon'[13] júu[3] tya'a nigaxé[2]mo-'oo'. Nigajin'[2]in 'e 'ná[1] 'ii'[13]naa' li[2] 'e nigacwo[1] Moisés. Jin'[2]in jon 'e 'ná[1] jmaa[2]oo'o jiin'[13] la 'ii'[21] tya'o. 25 Niga'ɨ[1]-tsii'i jilaa'[21] 'elo. Joon røø[21] gasɨɨ[21]ɨ'ɨ 'e tyʉ́[2] 'e tyii'[13]na'a jaain[21] gái[1] jee[212] jna'a 'in jalíin[2] fu lɨ seein[21] 'naa' coon'[13] Bernabé coon'[13] Poo[2] 'in 'iin[212]na'a. 26 'Ido-o nigalíin[2] tóin[1] 'mó[1] 'wii[212] tya' Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo. 27 Joon sii[212]na'a Judas coon'[13] Silas ifee'[1]i 'naa' jilaa'[21] 'e faa'[21] 'e jí[2] lo. 28 'In Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios niga'e'[2]e jna'a joon jna'a nigasɨɨ[21]ɨ'ɨ røø[21] 'e jo cwoo'[13]gɨɨ'ɨ 'naa' coon[21] to[2] 'e 'ii[21]-gɨ. Jiin'[13] 'e tyiin[2]gɨ la lí[2] 'elo. 29 Jo cøø[2]øø' jilaa'[21] ngú[1] 'e nigasii'[21] tsá[2] tyani dioses tya'a. Jon'gɨ jmɨ[1] cøø[2]øø'. Jon'gɨ cøø[2]øø' ngú[1] joo'[21] 'in júuin[2] wuuin'[21] tyí[2]. Joongɨ jiin'[13] coon'[13] 'oo[212]o lí[2] cwuui[21] tsá[2] joon tsamí[2] jiin'[13] coon'[13] ñʉʉ'[1] tya'a lí[2] cwuui[21]. Wana 'má[2]aa' jilaa'[21] 'e júu[3] lo

canii²mo iliseen²¹naa'. Jiin'¹³ la joon júu³ tyii'i."

30 La joon ngataa²mo fu¹ ngaliin¹in fu Antioquía. Mo gatyaliin¹in joon gauncaan²¹mo 'in tsá² jo'¹ lɨɨ²². Joon gacwo'¹o 'e jí² do. 31 Mo gajøø²ø 'in tsá² jo'¹ lɨ́ɨ²² do 'e jí² do lɨ́ɨ¹ jløø'³i jiin'¹³ cwáain¹ 'e cwo'¹o 'in tsá² do. 32 Judas coon'¹³ Silas do tɨ́ɨ²¹mo 'e cwo¹ júu³ tya' Dios 'wii'¹³ joon gacwoo¹o júu³ 'in tsá² do. Joon lɨ́ɨ¹ fúui¹ 'in tsaru'¹u' 'in gatyá¹-tsi. 33 Mo gangɨ́ɨ²i coon²¹ tún² 'nɨ¹ jmɨɨ²¹² 'in tsaru'¹u' seein²¹ Antioquía do ga'ɨ́ɨ²o júu³ 'e ngaliin¹mo fu lɨ jalíin². 34 Pe Silas do-gɨ gatyá¹-tsi 'e ján²-o. 35 Poo² coon'¹³ Bernabé gaján²o jon fu Antioquía do. 'Ii coon'¹³ 'in catyaai² do-gɨ ga'e'²o joongɨ gacwoo¹o júu³ tyú²² tya' Dios.

Tsacwoo¹ Poo² tún¹ júu³ tyú²² tya' Dios

36 Mo lɨcɨɨin²¹ jmɨɨ²¹² joon gajin'² Poo² sɨɨ'²¹ɨ Bernabé:

—Tsaa²¹a' tún¹ tsafee'¹³na' jileei'²¹ tsaru'¹u' 'in néei¹ la caain²¹ fuu²¹ lɨ ningalii²¹i' cwoo²¹o' júu³ tyú²² tya' Dios. Tsajøø²¹ø' xiiala seein²¹.

37 Pe Bernabé do 'iin²¹²in jée¹i Wó³, 'in sii²¹ jon Marcos. 38 Pe Poo² do gajin'²in:

—'Áai¹gɨ tyú²² wa'a jo jee²¹²mo', tsʉ nigatúʉ²mo jna' Panfilia do. Jo gangóo¹on coon'¹³ jna' lɨ ngalii²¹i' do.

39 Lɨ́ɨ¹ gasɨ́ɨ²i 'e ca gajmaa¹a tsá² jmai'² tyíin¹ la jaain²¹ la jaain²¹. Bernabé do gatyii'¹³in Marcos joon coon'¹³ 'ii ngataa²i tsi coon²¹ barco. Joon ngalíin² fu Chipre. 40 La 'ɨɨ²¹² joon Poo² do gatyii'¹³in Silas. Mo ngayuui'¹³ ga'ɨ́ɨ² tsaru'¹u' júu³ gamɨɨ¹ɨ tyani Ña'ñʉ'¹ʉ' 'e ngɨɨ¹o coon'¹³on, ga'woo²¹mo. 41 Joon gangɨ́ɨ¹i fu lɨ' lɨ sii²¹ Siria joongɨ Cilicia. Do-o gatya¹-tsi 'in jo'¹ lɨ́ɨ² lɨ la caain²¹.

16

Timoteo gauncaain²¹ coon'¹³ Poo² coon'¹³ Silas

1 Poo² coon'¹³ Silas gatyalíin² fuu²¹ sii²¹ Derbe coongɨ lɨ sii Listra. Joon do-o gatsee'²¹i jaain²¹ 'in jai'² lɨ́ɨ² sii²¹ Timoteo. 'Ii jóon¹ jaain²¹ tsamɨ́² 'in niseein²¹ Israel. Pe jmii²¹gɨ jon' tsá² Israel. 2 'In jai'² lɨ́ɨ² seein²¹ fu Listra coon'¹³ Iconio tyú² faa'²¹a tya' Timoteo do. 3 Joon gali'iin²¹²in Poo² wa'a 'e tsáa¹a Timoteo coon'¹³on. Joon 'e jo faa'²¹gɨ tsá² Israel 'laa'²¹ tya' Timoteo Poo² do gatyʉ'²ʉ to² 'e liin¹ Timoteo 'e li² circuncisión tya' tsá² Israel, tsʉ ñii¹i tsá² 'e tsá² griego jmii²¹ 'ii. 4 La caain²¹ fuu²¹ lɨ ngalíin² gajmaa¹a júu³ jiin'¹³ la nigajin'² jí² tya' 'in apóstoles coon'¹³ 'in tsacøøi'¹³ 'in néei¹ Jerusalén. 5 Joon gauntya¹-tsi jileei'²¹ 'in ni jai'² lɨ́ɨ². La coon²¹ jmɨɨ²¹² gangafúu²mo 'in jai'² lɨ́ɨ².

Jaain²¹ tsá² seein²¹ Macedonia gajnéi¹ tyani Poo²

6 'In Espíritu Tyú²² tya' Dios jo gacwoo¹o 'e tsacwó²o Poo² júu³ tyú²² tya' Dios fu co' li sii²¹ Asia. Joon la joon gangɨ́ɨ¹mo la caain²¹ lɨ sii²¹ Frigia coon'¹³ lɨ sii²¹ Galacia. 7-8 Joon gatyalíin²mo fu tɨ' Misia. 'ɨ¹-tsi 'e tsataa²i lɨ sii²¹ Bitinia. Pe 'in Espíritu Tyú²² tya' Dios jo cwoo¹o. 'Wii'¹³ joon gangɨ́ɨ¹mo coon²¹ tsáa¹ co' lɨ sii²¹ Misia. Joon gatyalíin²mo fu Troas coon²¹ fuu²¹ náa¹ tɨ' jmɨ'ñi'³. 9 Joon do-o ganí²i Poo² coon²¹ 'e canʉʉ²¹ coon²¹ li². Ganii²¹ jaain²¹ tsañʉʉ'¹ 'in seein²¹ lɨ sii²¹ Macedonia. Siin'¹²in joon gamɨɨ¹ɨ tyani Poo² gajin'²in:

—Na¹ fu Macedonia. Na¹, uncoon'¹³ jna'a.

10 Mo ngayuui'13 ganí2i Poo2 'e li2 lo, jna-a, Lucas gauncaan21na coon'13 Poo2 do. Joon gatyaa21a'a tyú2 tyii'i. Ngalii21i'i fu Macedonia. Tsáa1mo-tsii'i 'e la ja'2mo Dios nigasii1in jna'a tsacwoo21o'o júu3 tyú2 tya' 'e tiin'13 tsá2.

Poo2 coon'13 Silas gatyalíin2 fu Filipos

11 Ngatoo21o'o tsi coon21 barco fu Troas. Joon ngalii21i'i coon21 tsáa1 fu coon21 cwoo'13 tyuun21 roon1 ni jmii21 sii21 Samotracia. Joon mo gajná2 jmii212 joon gatyalii21i'i fu Neápolis. 12 Mo ngayuui'12 joon ga'woo21o'o gangalii21i'i fu Filipos. Coon21 fuu21 li tyu'2 to2 Roma. Coon21 fuu21 'e tyiin2gi la caain21 li catyiia2 Macedonia. Do-o gatoon21o'on coon21 túnˀ2 'ni1 jmii212. 13 Coon21 mo sóo1 jmii212 'ii'21 'woo'21 tsá2 Israel ngalii21i'i li gasuui21 fuu21 do. Coon21 li ti' jmii21. Coon21 li licaain21 tsá2 tsafaa'12a júu3 tyú2. Do-o gayii21a'a gacwóo13o'o júu3 tyú2 'inlíii13 tsamí2 'in nigalicaain21. 14 Jaain21 jee212 'in tsamí2 do sii21 Lidia. Lidia do galiseein21 coon21 fuu21 sii21 Tiatira. Joon jmoo1o to2 'nii1i 'mi'2 nuu'1 tyú2. Nitsáa1-tsi Dios. La 'ii212 nuu1un 'e júu3 tya' Poo2 do Dios gajmaa1a 'e ga'øøi'21-tsi. 15 Joon gasáa2mo jmii21 coon'13 la tøøi2 inuu tya'a, Mo ngayuui'13 joon gamii1i tyanii21i'i jin'2in:

—Jmaa2 fee'1-'oo' pe wana ja'2mo líi2naa' 'e tsáa1mo-tsii Dios, mo'1o' fu tyiia —jin'2 Lidia do.

Joon gajmaa1a 'e tyitsaa212mo 'e gajóon13o'on.

16 Cafu galí2 mo ngalii21i'i ti li tsafaa'13a'a júu3 tyú2 gatseei'21na'a jaain21 simí2 'in 'oo1o coon21 espíritu 'e jmoo'12 júu3 tya' 'e unngii1i tsá2. Joon líi1 jnaa'21 'in ñi'fii212i cuu2 coon'13 'e júu3 jmoo'12o do. 17 'In simí2 lo ga'láa2 'wii212 gangii1i caluu Poo2 joongi caluu21u'u. Ga'oo1o tá2 jin'2in:

—'In tsá2 lo jmoo1o la to2 tyu'2 Dios, 'in ñii2gi. Joongi tyaa1 júu3 xiiala lí2 tiin'13 tsá2 —jin'2 simí2 do.

18 Jiin'13 la joon ngii1i faa'1a la coon21 jmii212 ce jiin'13 do-o gata'1gi Poo2 nuu1un júu3 tya' 'in tsamí2 do. Joon gajiin'13 níi1i joon gajin'2in sii'21i 'in espíritu 'yuui2 alma tya' 'in simí2 do:

—Coon'13 'ii'21 tya' 'e sii21 Jesucristo, tyu'3uu to2 'e júu13'u alma tya' 'in simí2 lo —jin'2 Poo2.

La tsifu joon gacwo'íi1i 'in espíritu gó1 do.

19 Mo galiñi1 jileei'21 ñi'fii21i 'in simí2 do 'e jo lí2gi jnaa'1a cuu2 coon'13on joon gasaan'12in Poo2 coon'13 Silas. Joon ngajée1i tyani tsaa'to2 li 'moo'13 nifu. 20 La joon gatyalíin2mo tyani tsaa'to2 'in jmoo1o 'ii'21 nifu. Joon gacwoo1o tsaa2 jin'2in:

—'In tsá2 Israel lo ngii1i untyíi2in goo212o'. 21 'Ee1e jilaa'21 cwáain1 'e jo tii21na' jmoo21o' tsu tsá2 Roma jna' —jin'2 ñi'fii212 'in simí2 do.

22 Joon fúui1gi tsá2 ga'láa2 'wii212 faa'21a 'laa'21 tya' Poo2 do. 'In tsaa'to2 do gatyu'2u to2 'e gacwó2 siin'3 'in tsá2 do. Joon gapóo1i coon'13 sii2 'ido. 23 Mo ngayuui'13 gapóo1i liili1 gataa'1i 'nuñí3. Joon gatyu'2u to2 'in tyu'2 to2 'nuní3 do 'e tsa'aa2i Poo2 coon'21 túnˀ2. 24 Mo ngayuui'13 ganúu2un 'in tyu'2 to2 'nuñí3 do jilaa'21 'elo gangajée1i Poo2 coon'13 Silas ti tyan' tsi 'nuñí3 do. Joon gato'1o 'mó2 luutii2i 'ido.

25 La 'woo1 tyianúu1 Poo2 coon'13 Silas do née1i faa'21a júu3 tyú2 joon ga'øø1ø 'e un'goo21o Dios. Jileei'21 'in catyaai2 do 'in taai2 'nuñí3 do nuu1o jilaa'21 'elo. 26 La tsifu joon gajøø'21 goon 'wó2 tá2 liili1. Gadyeei'13 goon la tøøi2 'nuñí3 do.

Fux꞉ tsifu joon ganó¹ jilaa'²¹ 'oo² 'n꞉ñí³ do. Joon gax꞉꞉'²¹꞉ jilaa'²¹ cadena 'e 'ñ꞉꞉¹꞉ cwoo²¹o 'in tsá² taai² do. 27 Mo gajná²-tsi 'in ty꞉'² to² 'n꞉ñí³ do ganii²¹ 'e niganó¹ jilaa'²¹ 'ooca'n꞉¹ do. Lɨ́ɨ²i 'e niga'woo¹mo coon'²¹ tya¹. Joon gatyii¹ ñí³ tya'a 'e la mo ijngaai'¹³ 'ña'a. 28 Joon gafaa'²¹a Poo² tá² lɨɨlɨ¹ jin'²in:

—Xuun'¹³ jmeei'¹³ wo'o ts꞉ lo-o taan² jna'a coon'²¹ tya¹.

29 Joon 'in ty꞉'² to² 'n꞉ñí³ do gamɨɨ¹ɨ coon²¹ jɨ́² jneei². Joon ga'ii²¹ cwiin¹in jleei¹ 'goo'²¹o lɨɨlɨ¹. Joon gasii'²¹i 'wojníi¹i tyani Poo² coon'¹³ Silas. 30 Joon ga'woo²¹mo 'ido. Joon gaunngɨɨ¹ɨ sɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—Tsañ꞉꞉'¹, ¿'ee 'ná¹ jmáa³aa 'e itiin'¹³moo?

31 'Ido-gɨ gañii¹i:

—Cwotya¹-'o'o Ña'ñ꞉'¹꞉' Jesucristo. Joon la joon tiin'¹³mo'o coon'¹³ tsá² in꞉꞉ tyi'i.

32 Joon gacwo'¹o Poo² jú꞉³ tyɨ́² tya' Jesús 'ido coon'¹³ jileei'²¹ 'in taai² in꞉꞉ tya' 'in tsá² do. 33 Joon 'woo¹ joon garun'²un 'in ty꞉'² to² 'n꞉ñí³ do moo'wó¹ Poo² coon'¹³ Silas lɨ icwuu'²¹. Joon 'ii coon'¹³ tsá² in꞉꞉ tya'a gasáa²mo jmɨɨ²¹. 34 Mo ngayuui'¹³ joon gatǿ¹o fu tya'a. Do-o gacwoo¹o 'e gagøø'²¹ø Poo² coon'¹³ Silas. Joon jløø'³mo la tøøi² in꞉꞉ tya'a ts꞉ nigatsáa¹mo-tsi Dios.

35 Mo gajná² 'aa²¹ 'in tsaa'to² nifu do gasii¹in 'ɨɨ'¹³ tya'a 'e tsa'woo²i 'in taai² 'n꞉ñí³ do. 36 Joon gajin'² 'in ty꞉'² to² 'n꞉ñí³ do sɨɨ'²¹ɨ Poo² do:

—Ningɨɨ¹mo 'ii'²¹ 'e laa²¹²moo 'naa'. La joon nilí²-i 'woo²¹naa' 'e tyɨ́²-꞉.

37 Pe Poo²gɨ gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'in 'ɨɨ'¹³ do:

—Cwosii'¹³du'u 'in ty꞉² to² do 'e tsá² Roma jna'a. Tyía² do nigapóo²i jna'a tyani tsá² fuu²¹. Jo gacón²du 'ii'²¹ coon'²¹ tún². Joongɨ gataa'¹²i jna'a 'n꞉ñí³. Joon nano-gɨ 'iin²¹²in laai¹ jna'a 'uuin²¹. 'Ee sa lí² la joon. Ce cwojalíin²du yaai do ja'woo²i jna'a.

38 'In 'ɨɨ'¹³ do ngatya¹ jú꞉³ tyani 'in tsaa'to² nifu do. 'Ido-gɨ gafoo'¹mo mo ganúu²un 'e 'in tsá² Roma 'ii. Joon ngalíin²mo gamɨɨ¹ɨ wa'a jmáa¹a 'ido fee'¹-tsi. 39 Joon ga'woo¹mo 'ido fu 'n꞉ñí³. Joon gamɨɨ¹ɨ tyani Poo² coon'¹³ Silas wa'a 'wooi²¹ tsifu 'e fuu²¹ do. 40 Mo ga'woo²i 'n꞉ñí³ do ngalíin²mo fu tya' 'in tsamɨ́² sii²¹ Lidia do. La n꞉'gɨ 'e tsalíin² ngajøø²¹i tsaru'¹u' joon gatya¹gɨ-tsi 'ido. Joon ngalíin²mo.

17

Gato'¹ tsá² mɨɨ'¹³ fu Tesalónica

1 La caain²¹ tya'i fu¹ lɨ ningalíin² Poo² coon'¹³ Silas gangɨɨ¹i fuu²¹ 'e sii²¹ Anfípolis coon'¹³ Apolonia. Joon mo ngayuui'¹³ joon gatyalíin²mo fu lɨ sii²¹ Tesalónica. Do-o si'² coon²¹ cwo'¹ sinagoga tya' tsá² Israel. 2 La jee²¹² 'nɨ¹ semóo¹ Poo², jiin'¹³ la tɨɨ² nisi'² tya'a, ngóo¹ fu cwo'¹ do mo gatɨ́² jmɨɨ²¹² 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá² Israel. 3 Ngatyaa¹a júu³ joon jo cwo'¹o júu³ ruu'²¹i coon'¹³on. Pe tyɨ́²-꞉ ga'e'²e tsá² xiiala jin'² jí² tya' Dios 'e Cristo 'ná¹-a nii²¹ wúu¹. Joon mi yuui'¹³ júun²in 'e 'ná¹-a jiin'¹in túu¹. Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'in tsá² do:

—'In Jesús 'in fuu²¹²uu 'naa' lo, 'ii jon Cristo, 'in nigasii¹in Dios ijmá¹ tiin'¹³ tsá².

4 'Inlɨ́ɨi¹³ tsá² Israel do nigajo'¹ lɨ́ɨ²i. Joon gauncaain²¹ coon'¹³ Poo² coon'¹³ Silas. Joon fúu¹mo 'in jo seein²¹ Israel jo'¹ galɨ́ɨ²i. Nitsáa¹mo-tsi Dios coon'¹³ 'inlɨ́ɨi¹³ tsamɨ́² tyiin²gɨ. 5 Pe niga'aa¹a tsiiwúu¹ 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² Israel 'in jo jo'¹ lɨ́ɨ²i. Gauncaain²¹ 'ido 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² 'lɨɨi'³ soo²¹-tsi 'in ngɨ¹ jøøi² jee²¹² 'n꞉¹. Gajmaa'¹²a coon²¹ poo²¹² joon gatyaa¹ 'goo²¹ 'e fuu²¹ do. Gangɨɨ¹ɨ

'e fuu[21] do 'naa'[21]i Poo[2] coon'[13] Silas. Joon gangataa[2]i coon[21] inɯɯ tya' jaain[21] tsá[2] sii[21] Jasón. 6 Pe mo jo gatsee'[21]i Poo[2] coon'[13] Silas do gajñúu[1]i 'in tsá[2] sii[21] Jasón do coon'[13] 'inlɨ́ɨi[13] tsá[2] jo'[1] lɨ́ɨi[2]. Ngajée[1]i tyani tsaa'to[2] do joon ga'oo[1]o jin'[2]in:

—'In tsañɯɯ'[1], 'in nigauntyíi[2]in la tøøi[2] juncwii[21] nigajalíin[2] lɨ' lo jon, 7 joon 'in Jasón lo niga'ii'[21]mo fu tya'a. Jilaa'[21] 'e 'ee[1]e 'in tsá[2] no faa'[21]a 'laa'[21] tya' 'in tyɯ'[2] to[2] nifu 'in tyíin[1] Roma. Tsɯ jin'[2]in 'e seen[21]mo jaain[21] róøi[13] 'in sii[21] Jesús 'in feei'[1]gɨ lagɨ 'in tyɯ'[2] to[2] Roma.

8 Mo ganúu[2]un 'elo 'in tsá[2] do coon'[13] 'in tsaa'to[2] ga'láa[2] 'wii[212] to'[2]o mɨɨ'[13]. 9 Pe Jasón coon'[13] 'in catyaai[2]gɨ do gacwoo[1]o cuu[2] 'e tsáa[1]mo-tsi 'in tsaa'to[2] do 'e i'woo[21]mo Poo[2] coon'[13] Silas 'e fuu[21] do. Joon galáa[2]mo 'ido.

Poo[2] coon'[13] Silas tsalíin[2] Berea

10 La tsifu joon 'in tsaru'[1]u' do ga'woo[21]mo Poo[2] coon'[13] Silas coon[21] 'e canɯɯ[21]. Ngalíin[2] fu Berea. Mo gatyalíin[2] do joon ngalíin[2] cwo'[1] sinagoga. 11 Wo[2]gɨ-tsi 'in tsá[2] néei[1] Berea do lagɨ 'in tsá[2] néei[1] Tesalónica. Joon lɨ́[1]gɨ 'yaai[1]-tsi ga'ii'[21]i júu[3] tyɯ́[2]. La coon[21] jmɨɨ[212] gauntsáa[1]a júu[3] tyɯ́[2] tya' Dios. Gacón[2]du cwáain[1] wana 'e jo'[1]o 'e faa'[21]a 'in tsá[2] do. 12 'Wii'[13] joon lɨ́ɨ[1] fúui[1] 'in gajo'[1] lɨ́ɨi[2]. Jee[212] 'in nijai'[2] lɨ́ɨi[2] do seein[21] tsamɨ́[2] tyiin[2]gɨ 'in faa'[21]a jmíi[1] griego. Joon jo'[1]o galɨ́ɨi[2] 'inlɨ́ɨi[13] tsañɯɯ'[1]. 13 Mo galiñi[1] tsá[2] Israel néei[1] Tesalónica 'e Poo[2] taan[1]in fu Berea cwoo[1]o júu[3] tyɯ́[2] tya' Dios ngalíin[2] ngajmáa[2] mɨɨ'[13]. 14 Pe 'in tsá[2] jai'[2] lɨ́ɨi[2] seein[21] do la tsifu joon gasii[1]in Poo[2] lɨ tɨ' jmɨ'ñi'[3]. Pe joon Silas coon'[13] Timoteo gajaan[1]o fu Berea. 15 'In ningalíin[2] coon'[13] Poo[2] ngajée[1]i coon[21] fuu[21] sii[21] Atenas. Joon cwoliin[1]in tún[1] gatyaa[1] júu[3] 'e Silas coon'[13] Timoteo 'ná[2] tsalíin[2] tsauncaain[21] coon'[13] Poo la jmoono.

Mo taain[1] Poo[2] fu Atenas

16 La 'ɨɨ[212] jáan[1]in Poo[2] Silas coon'[13] Timoteo fu Atenas do lɨ́ɨ[1] fa'í[3] lɨ́ɨ[1]i. Tsɯ lɨ́ɨ[1] 'láai[2] nii[2] dioses 'in tsaa'[2]-tsi 'in tsá[2] do. 17 Tsɯ 'wii'[13] joon ngafaa'[12]o fu cwo'[1] sinagoga joongɨ coon'[13] 'in catyaai[2] 'in tsaa'[2]-tsi Dios. La coon[21] jmɨɨ[212] ngafaa'[12]o coon'[13] jilee'[21] 'in taa[2]i 'moo'[13] do. 18 'Inlɨ́ɨi[13] tsá[2] 'in untsáa[1] júu[3] tya' coon[21] poo[212] 'e sii[21] epicúreos coon'[13] 'inlɨ́ɨi[13]gɨ 'in niuntsáa[1] júu[3] tya' coon[21] poo[212] 'e sii[21] estoicos gatsee'[21]i Poo[2] joon ga'láa[2] 'wii[212] gasɨ́ɨ[2]i:

—¿'Ee 'e jin'[2] 'in tsañɯɯ'[1] no? 'Áai[1] tyafo'[2] tyaa[1]a 'goo[21].

'Inlɨ́ɨi[13]gɨ jin'[2]in:

—La lɨ́ɨ[1]i 'in tya[1] coon[21]gɨ júu[3] tya' dioses 'in xee'[21]mo no.

La lo gajin'[2]in tsɯ 'wii'[13] Poo[2] do tyaa[1] júu[3] tya' Jesús joongɨ tya' xiiala galɨ́[2] mo gajiin'[1]in. 19 Joon 'in tsá[2] do ngajée[1]i Poo[2] fu coon[21] lɨ sii[21] Areópago. Do-o lɨ tɨɨi[21] lɨcaain[21] mo sá[2] jilaa'[21] 'e sɨɨ[1]i. Joon gasɨɨ'[21]ɨ 'ido:

—Lo-o 'ná[2] lɨ ñii[2]i'in jilaa'[21] 'e 'múui[2] 'e tyá[2]'a 'e'[2]'e. 20 Fu'[2]'u jna'a coon[21] júu[3] 'e jo mo nɯɯ[21]ɯ'ɯ jiin'[13] coon[21] naa'[13]. 'Ii[212]oo'o tsáai[1]-tsii'i 'ee 'øøi'[21]-tsi 'e júu[3] no —jin'[2] 'in tsá[2] do.

21 Tsɯ jileei'[21] 'in seein[21] Atenas coon'[13] jileei'[21] 'in jalíin[2] lɨ xiia' 'in néei[1] do canii[2] 'iin[212]in 'e nuu[1]un sɨ 'e faa'[21]a 'e jmai'[2] 'e 'múu[2]mo.

22 Joon gamaa[1]a Poo[2] siin'[12]in jee[212] 'in tsá[2] do 'e fu yɯ' moo'[21] lɨ sii[21] Areópago do. Joon gajin'[2]in:

—Núɯ[3]duu' tsá[2] seein[21] Atenas. Nicón[3]oo cwáain[1] 'e 'áai[1]gɨ tsáai[1]-'oo' jileei'[21] dioses tyii'. 23 Tsɯ mo ningí[3]ɨɨ jøø[3]øø la caain[21] lɨ un'goo[2]oo' dioses tyii' joon gatsaa'[3]aa ni altar tyii' coon[21] júu[3]

'e jin'[2]: “Tya' 'in dios 'in jo mo galicwii[1]naa'.” Pe 'in dios 'in un'goo[2]oo' no pe jo cwii[1]naa' no 'in lo-gɨ 'in Dios 'in foo'[13]na coon'[13] 'naa'.

24 ’'In Dios lo fii[212] juncwii[21] joongɨ ni cwoo'[13] juncwii[21] tsʉ ni-gajmaa[1]o juncwii[21] coon'[13] jilaa'[21] 'e sá[2]. Jo seein[21] 'ido tsi inʉʉ cwo'[1] 'e jmoo[1]o tsá[2]. 25 Jon'gɨ sɨtyéen[1]in jmɨɨ[212] jilaa'[21] 'e jmá[1] tsá[2]. Tsʉ 'ii-o nigacwo'[1]o jna' jilaa'[21] juncwii[21] tyi'. 'Ii-o nicwoo[1]o tyi[2] 'e lee[21]e', coon'[13] jilaa'[21] 'e jmoo[21]o' jna' to[2].

26 ’Coon'[13] coon[21] jmɨ[1] 'øø[2]mo gajmee[1]i jileei'[21] tsá[2] taain[212] juncwii[21]. Joon 'ii gatyʉ'[2] to[2] lɨ́[2]-ɨ liseein[21] tsá[2] joongɨ lɨ icwá[2] tsá[2]. 27 'Iin[212]in Dios 'e 'naa'[21]mo tsá[2] 'ii. Coon'[13] la joon tyee'[13]mo tsá[2] 'ii tsʉ jo wíin[2] seein[21] Dios lɨ saan[21] jna' la jaan[21]na'. 28 Tsʉ 'ii'[21] tya' Dios saan[21]o' joongɨ ngɨɨ[21]ɨ'. Joongɨ jmoo[21]o' jilaa'[21]a. La gajin'[2] 'inlɨ́ɨi[13] poetas tyii': “Jóon[1] Dios jna'.” 29 Wana jóon[1] Dios jna' jo 'ɨ[1]-tsi' 'e Dios lɨ́ɨ[1]i lawa jaain[21] fii[212] 'in gajmeei[1] tsá[2] 'ña'a 'in lɨ́ɨi[1] cwanáa[1] sɨ cwataa[21] 'ee sɨ cuun[212] 'ee. 30 La mo jéei[1] la jo mo ñi[1] tsá[2] jo mo gajmaa[1]a Dios jilaa'[21] 'e jmoo[1]o tsá[2]. Pe nano nityʉ'[2]ʉ to[2] 'e jileei'[21] 'in seein[21] doñixiia' 'e unsɨ́ɨ[2]mo 'e 'ɨ[1]-tsi. 31 Tsʉ nigatyii'[13] Dios coon[21] jmɨɨ[212] mi jmáa[1]a 'ii'[21] tya' tsá[2] seein[21] juncwii[21]. Joon coon[21] tsáa[1] 'ii'[21] tya'a. Joon ijmáa[1]a 'ii'[21] coon'[13] jaain[21] tsanʉʉ'[1] 'in nigatyii'[13]in. Joon la joon gacwo[1] Dios coon[21] li[2] mo gaunjiin'[1]in 'in Jesús do jee[212] 'lɨɨ[212] —jin'[2] Poo[2] do sɨɨ'[21]ɨ 'in tsá[2] do.

32 Joon mo ganúu[2]un júu[3] tya' 'e jiin'[1] tsá[2] jee[212] 'lɨɨ[212] 'inlɨ́ɨi[13] do gaungøø[1]mo Poo[2] do. 'Inlɨ́ɨ[13]gɨ gajin'[2]in:

—'E tyʉ́[2]gɨ wa'a nʉʉ[21]ʉ' 'e júu[3] lo mo coon'[21] tún[2].

33 Joon gatʉ́ʉ[2]mo Poo[2] 'ii. 34 Pe 'inlɨ́ɨi[13] tsá[2] do jo gatíui[2] Poo[2] do. Gajo'[1]o lɨ́ɨ[2]i. Jaain[21] jee[212] 'in jo'[1] galɨ́ɨi[2] do 'in sii[21] Dionisio. 'Ii jaain[21] 'in tyʉ'[2] to[2] Areópago do. Joongɨ jo'[1]o galɨ́ɨi[2] jaain[21] tsamɨ́[2] sii[21] Dámaris coon'[13] 'inlɨ́ɨi[13]gɨ.

18

Poo[2] taain[1] fu Corinto

1 Mo ngayuui'[13] joon gacwo'ɨ́ɨ[1]ɨ Poo[2] fuu[21] Atenas. Joon gangóo[1]on coon[21] fuu[21] sii[21] Corinto. 2 Joon do-o gatsee'[21]i jaain[21] tsá[2] Israel 'in sii[21] Aquila, 'in galiseein[21] coon[21] lɨ sii[21] Ponto. La mo jéei[1]gɨxʉ Aquila do coon'[13] 'oo[212]o, 'in sii[21] Priscila, ga'woo[21]i Italia gatyalíin[2] fu Corinto do. Ga'woo[21]mo do tsʉ 'in tyʉ'[2] to[2] nifu 'in sii[21] Claudio gatyʉ'[2]ʉ to[2] 'e 'woo[21]mo jilee'[21] tsá[2] Israel 'e Roma do. Joon ngafeei'[13] Poo[2] do 'ii. 3 Coon[21] to[2] 'e nijmoo[1]o coon'[13] Poo[2]. Jmoo[1]-o 'nʉ'mɨ'[2] tsʉ 'wii'[13] joon do-o gajaan[1]o joon gajmaa[1]o to[2] coon'[13]on. 4 La coon[21] jmɨɨ[212]mo 'ii'[21] 'woo'[21] tsá[2] Israel ngóo[1] Poo[2] fu cwo'[1] sinagoga. Do-o gacwoo[1]o júu[3] tya' Dios. 'Iin[212]in 'e litsáa[1]mo-tsi tsá[2] júu[3] tya' Jesús. Gacwo'[1]o júu[3] tsá[2] Israel joongɨ 'in jo seein[21] joon.

5 Mo gatyalíin[2] Silas coon'[13] Timoteo jalíin[2] fu Macedonia. Poo[2] canii[2] gajmaa[1]a gacwoo[1]o júu[3] tyʉ́[2]. Gasɨɨ'[21]ɨ júu[3] coon[21] tsáa[1] tya' tsá[2] Israel 'e Jesús do 'ii Cristo 'in sɨjéen[1]in. 6 Pe 'idogɨ gasɨɨ[2]i yaa-i ga'láa[2] 'wii[212] faa'[21]a 'laa'[21] tya' Poo[2]. Joon Poo[2] do gajø'[2]ø sɨɨn'[13]ɨn lawa coon[21] li[2] joon gajin'[2]in:

—Tsaa[2] tyii' yaamoo' 'ejo tiin'[13]gɨɨ'. Jo tsaa[2] tyiia tsʉ lɨ́ɨ[1] nigajmáa[3]oo júu[3]. La nano-o 'e níi[3]oo tya' tsá[2] 'in jo seein[21] Israel.

7 Joon gacwo'ɨ́ɨ[1]o 'e cwo'[1] do. Joon gangaa'[12]i fu tya' jaain[21] tsá[2] sii[21]

Justo. 'Ii jaain[21] 'in un'goo[21] Dios. Tyíin[1]in caai[1] cwo'[1] do. 8 Joon jaain[21] 'in sii[21] Crispo, 'in tyʉ'[2] to[2] cwo'[1] do, galitsáa[1]mo-tsi Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesús coon'[13] la tøøi[2] inʉʉ tya'a. La joon fúu[1]mo tsá[2] seein[21] Corinto do galitsáa[1]mo-tsi mo ganúu[2]un 'e júu[3] tyú[2] do. Mo gajo'[1] lɨ́ɨi[2] gasáa[2]mo jmɨɨ[21]. 9 Joon Dios gasɨɨ'[21]ɨ Poo[2] coon[21] lawa 'e cɨɨ[1] jin'[2]in:

—Jo jmáa[3]'a 'goo'[21]'o 'e cwo'[3]'o júu[3] tyú[2]. Jo jón[3]'on tii[2] 10 tsʉ siin'[13]moo coon'[13] 'nʉ. Joon jo 'in cwéei[2] saain'[1] 'nʉ jmee'[21]i 'nʉ jilaa'[21] 'e gó[2]. Lɨ́ɨ[1] fúui[1] tsá[2] tyiia 'in seein[21] 'e fuu[21] lo —jin'[2] Dios.

11 La joon Poo[2] gajaan[1]o coon[21] jiin[21] tsi ca'no'[3] 'e fuu[21] Corinto do. 'Ee[1]e júu[3] tyú[2] tya' Dios jee[212] 'in tsá[2] do.

12 Pe la jee[212] jmɨɨ[212] joon gatyʉ'[2] Galión to[2] lɨ sii[21] Acaya. Joon jee[212] jmɨɨ[212] joon 'in tsá[2] Israel do galicaain[21] gafaa'[21]a 'laa'[21] tya' Poo[3]. Joon ngajée[1]i Poo[2] tyani tsaa'to[2] 'in tyʉ'[2] to[2] do. 13 Joon 'in tsá[2] Israel do gacwoo[1]o Poo[2] tsaa[2] tyani 'in tyʉ'[2] to[2] do jin'[2]in:

—'In tsañʉʉ'[1] lo ngɨɨ[1] to[2] 'e'[2]e tsá[2] júu[3] 'e 'ná[1]-a tsá[2]-tsi tsá[2] Dios 'e jo 'ee tɨɨsi'[2].

14 Poo[2] ningóo[1] 'e faa'[21]o mo gajin'[2] Galión, 'in tyʉ[2] to[2] do, gasɨɨ'[21]ɨ tsá[2] Israel do:

—Tsá[2] Israel, núʉ[2]duu' 'e ifo'[3]oo lo. Wana coon[21] 'e niga'lee'[21]i 'in tsá[2] lo sɨ coon[21] tsaa[2] fee'[1] inúu[3]oo coon'[21] tún[2] júu[3] tyii'. 15 Pe wana jiin'[13] coon[21] la tɨɨsi'[2] tyii' jiin'[13] la 'oo'[21] yaamoo' unrøø[21]oo' 'e júu[3] lo yaamoo'. Tsʉ jo 'iin[212]moo jmáa[3]aa 'ii'[21] jilaa'[21] 'e júu[3] lo.

16 Joon ga'woo[21]mo tyitsaa[212]mo fu caluu. 17 Joon jileei'[21] tsá[2] 'in faa'[21] jmíi[1] griego 'in jo seein[21] Israel gasaan'[12]in jaain[21] tsá[2] sii[21] Sóstenes 'in tyʉ'[2] to[2] cwo'[1] do. Joon gajmee'[21]i tyani 'in tsaa'to[2] do. Pe coonti jo 'ee gaunjíi[2]i Galión do.

Poo[2] gangáa'[13]i túun[1] fu Antioquía

18 Wóo[2]gɨxʉ gajaan[1] Poo[2] do mo ngayuui'[13] jilaa'[21] 'elo. Mo lɨcɨɨin[21] joon ga'ɨ́ɨ[2]o júu[3] tsaru'[1]u' do. Joon caan[21]mo ngalíin[2] coon'[13] Priscila coon'[13] Aquila. Joon fu Cencrea do nigauntsiin[1]in Poo[2] coon[21] 'ii'[21] tya'a 'e nigamaa[1]a joon gatyʉ'[2]ʉ po'tyíi[1]i. Mo ngayuui'[13] joon nga'ii[21]o tsi coon[21] barco. Joon ngalíin[2]mo fu Siria. La nʉ'gɨ 'e tyalíin[2] Siria tyalíin[2] 19 coon[21] fuu[21] sii[21] Efeso. Do-o gatúu[2]mo Poo[2] Priscila coon'[13] Aquila. Joon ngoo[21]-o cwo'[1] sinagoga. Do-o ngasiin[1]in coon'[13] tsá[2] Israel 'in lɨcaain[21]. 20 Joon 'ido-gɨ gamɨɨ[1]ɨ tyani Poo[2] wa'a ián[1] wóo[2]gɨ pe jo gali'iin[212]in. 21 Pe Poo[2] ga'ɨ́ɨ[2]o júu[3] 'ido gajin'[2]in:

—'Ná[1]-a taan[1]na fu Jerusalén tsʉ 'ná[1]-a jmaa'[13]aa jmɨɨ[212] 'e nijó[1]. Pe wana cwo[1] Dios 'ii'[21] yafoo'[13]moo 'naa' túun[1].

Joon nga'ii[21]o tsi coon[21] barco. Joon gacwo'ɨ́ɨ[1]o fu Efeso. 22 Mo gatyee'[12]i fu Cesarea joon ngóo[1] Poo[2] fu Jerusalén. Do-o ngafee'[13]i 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2] néei[1] do. Mo ngayuui'[13] joon ngoo[21]-o fu Antioquía. 23 Do-o gajaan[1]an coon[21] sii'[13] cwaa[21]xʉ. Mo ngayuui'[13] joon gangoo[21]-o túun[1], gangɨ́ɨ[1]i la coon[21] fuu[21] lɨ sii[21] Galacia coon'[13] Frigia. Do-o gatya[1]gɨ-tsi 'in nijo'[1] lɨɨi[2].

Apolos cwoo[1]o júu[3] fu Efeso

24 La jee[212] jmɨɨ[212] joon gatyía[1] fu Efeso jaain[21] tsá[2] Israel 'in sii[21] Apolos. Nigaliseein[21] coon[21] fuu[21] sii[21] Alejandría. Lɨ́ɨ[1] tyú[2] tɨɨi[21] cwoo[1]o júu[3] tyú[2]. Joongɨ lɨ́ɨ[1] tyú[2] cwii[1]i jí[2] tya' Dios. 25 Joon nigauntsáa[1]o fu[1] tya' Ña'nʉ'[1]ʉ'. Mo faa'[21]a yaai[1]-tsi lɨɨli[1]. Joon 'ee[1]e

la ti cwáain¹ tya' Jesús fiin'¹³ ñi¹o jiin'¹³ la gasaai¹ Wó³ tsá² jmɨɨ²¹. 26 Gatyaa¹ Apolos do júu³ tsi cwo'¹ sinagoga. Jo cu'²-tsi. Pe mo ganúu²un Priscila coon'¹³ Aquila júu³ tya'a gatøø¹ Apolos do coon'²¹. Joon gacwo'¹gɨ cwáain¹ tya' Jesús tyʉ́²gɨ 'ido. 27 La mo 'iin²¹²in Apolos tsáa¹a fu lɨ sii²¹ Acaya 'in jai'² lɨ́ɨi² do gauncoon'¹³on. Joon 'in tsaru'¹u' do gacwo'¹o Apolos coon²¹ jí² 'a 'ii'²¹mo 'in tsaru'¹u' néei¹ lɨ tsáa¹a 'ii. Mo gatyíi¹a fu Acaya do lɨ́ɨ¹ tyʉ́² gauncoon'¹³on 'in tsaru'¹u' 'in nigalijai'² lɨ́ɨi² 'wii'¹³ fee'¹mo-tsi Dios tya'a. 28 Nigatyaa¹ júu³ tyani jileei'²¹ tsá² xiiala nigacai'²-tsi tsá² Israel. Joon coon'¹³ jí² tya' Dios gajmaa¹a júu³ 'e Jesucristo 'in sɨjéen¹in do. Joon 'in tsá² seein²¹ Israel do jo lí² wa'a jo cwo'¹o júu³ ruu'²¹i.

19

Poo² taain¹ Efeso

1 La 'ɨɨ²¹² taain¹ Apolos fu Corinto do Poo² gangɨ́ɨ¹i fu tsaa' moo'²¹. Joon gajgáa¹i fu Efeso. Do-o gatsee'²¹i 'inlɨ́ɨi¹³ 'in jai'² lɨ́ɨi². 2 Joon gaunngɨɨ¹ɨ:

—¿Tɨ niga'ii'¹³naa' 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios mo galitsáai¹-'oo'?

'Ido-gɨ gañii¹i:

—Coonti jo mo ganʉʉ²¹ʉ'ʉ 'e seein²¹ Espíritu Tyʉ́² tya' Dios.

3 Joon gajin'² Poo² gasɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—¿Xiiala nigasáa²naa' jmɨɨ²¹?

'Ido-gɨ gañii¹i:

—Jiin'¹³ la nigasaai¹ Wó³ tsá² jmɨɨ²¹.

4 Poo²-gɨ gajin'²in:

—Mo gasaai¹ Wó³ tsá² jmɨɨ²¹ lawa'a coon²¹ li² 'e unsɨ́ɨ²mo tsá² 'e 'ɨ¹-tsi. Pe gajin'²o 'e 'ná¹-a tsáai¹-tsi tsá² 'in jó¹ cɨɨin²¹gɨxʉ lagɨ 'ii. Joon 'ii Cristo.

5 Mo ganúu²un 'elo jilee'²¹mo gasáa²mo jmɨɨ²¹ coon'¹³ 'e sii²¹ Ña'nʉ'¹ʉ' Jesús. 6 Joon mo gataan¹an Poo² cwoo¹o tya' 'in tsá² do gajó² 'in Espíritu Tyʉ́² lɨ téen²in. Joon ga'láa² 'wii²¹² gafaa'²¹a jmíi¹ xiia'²¹. Joon gacwoo¹o júu³ 'e nigacwo¹ Dios. 7 'In tsá² do tí¹ 'ii dyatuuin¹ coon'tya.

8 La 'ɨɨ²¹² jiin'¹³ la gatsín¹ gaai²¹ sɨɨ'²¹ Poo² tsaa²¹o fu cwo'¹ sinagoga. Joon ngacwoo¹o júu³ jo cu'²-tsi. Joon lɨɨ'²¹o tya¹-tsi tsá² xiiala mi tyʉ'² Dios to² tsá². 9 Pe 'inlɨ́ɨi¹³gɨ gali'waa'²¹-tsi. Joon jo jo'¹ galɨ́ɨ¹i lɨ' faa'²¹gɨ 'laa'²¹ tya' júu³ tyʉ́² do tyani tsá². Joon gatyii¹mo Poo² 'ña'a jee²¹² 'in tsá² do. Joon gatøø¹o jiin'¹³ 'in nijai'² lɨ́ɨi² do coon'²¹. Ngalíin² coon²¹ lɨ untsáa¹ tsá² tya' jaain²¹ tsá² sii²¹ Tiranno. Joon do-o gasɨ́ɨi² la coon²¹ jmɨɨ²¹². 10 La joon do-o gateen¹in ce gatsín¹ túⁿ² jiin²¹. Joon jilee'²¹mo 'in seein²¹ la caain²¹ lɨ sii²¹ Asia ganúu²o júu³ tyʉ́² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús. Lagɨ 'in tsá² Israel lagɨ 'in tsá² jo seein²¹ joon ganúu²o. 11 Dios nigajmaa¹a coon²¹ milagro fee'¹ 'wii'¹³ cwáain¹ tya' Poo² do. 12 Cagɨ póo¹ sɨ 'no'³ 'mɨ'² 'ee 'e nigasoin²¹ Poo² tsalii¹ fu lɨ teei'¹² tsatsaa'¹³ joon 'láa²mo coon'¹³ jmoowúu¹ 'e tyaan¹. Joon jileei'²¹ espíritu gó² 'woo²¹mo alma tya'a.

13 Pe 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² seein²¹ Israel do 'in jalíin² lɨ xiia' 'in 'wooi¹ espíritu gó² tya' tsá² gali'iin²¹²in 'wóo¹i espíritu gó² coon'¹³ 'e sii²¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús. Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'in'lɨɨi'³ 'yuui² alma tya' tsá²:

—Tyʉ'³ʉʉ to² 'woo²¹naa' coon'¹³ 'e sii²¹ Jesús, 'in Jesús 'in faa'²¹a Poo² júu³ tyʉ́² tya'a do.

14 La joon nigamaa¹a dyái¹ jóon¹ tya' jaain²¹ tsá² Israel 'in sii²¹ Esceva, 'ii tsafeei'¹ 'in tyʉ'² to² untsá². 15 Pe mo gajmaa¹a 'elo 'in'lɨɨi'³ do gañii¹i:

—Cwii¹moo Jesús do. Cwii¹mogɨɨ jon Poo². ¿Pe 'iin-gɨ 'naa'?

16 Mo ngayuui'13 joon 'in tsá2 taai2 'in'lɨɨi'3 alma tya'a do ga'ɨɨ2i jee212 'in tsá2 do. Coon'13 waa'21 pí2 tya'a galɨ'1o jileei'21 'in tsá2 do. Gajmee'21i 'ido lɨɨlɨ1. Ce gacwiin1in fu caluu tɨ' ringúu1i joongɨ sɨcwuu'21i. 17 Joon jileei'21 'in tsá2 Israel coon'13 'in jo seein21 joon 'in néei1 Efeso do galiñi1i joon lɨɨ1 gafo'1i. Joon lɨɨ1 gaun'goo21 tsá2 Ña'ñʉ'1ʉ' Jesús.

18 Joon fúu1mo 'in nijo'1 lɨɨi2 jalíin2 jatyaa1 júu3 jilaa'21 'e gó2 'e nigajmaa1a la mo jéei1. 19 Fúu1mo 'in nigauntsáa1 júu3 loo1 tyaan1 jí2 tya'a. Joon gajún2o tyani tsá2. Mo gajmaa'12a cwáain1 tya' 'e jí2 lo gacɨɨin2 tún2 cíein13 tsi ca'no'3 mil cuu2. 20 La joon fúu1mogɨ tsá2 ganúu2o júu3 tya' Ña'ñʉ'1ʉ'. Joon gatsá2-tsi tsá2 Dios mo nii21 'ii'21 tya' Dios.

21 Mo ngayuui'13 jilaa'21 'elo Poo2 ga'ɨ1-tsi 'e tsafee'12i tsá2 'in néei1 fu lɨ sii21 Macedonia coon'13 lɨ sii21 Acaya. Joon ingɨ́1mogɨ ca tɨ' Jerusalén. Joon gajin'2in:

—Mi yuui'13 níi3ii fu Jerusalén 'ná1-a jon níi3ii fu Roma.

22 La 'ɨɨ212 jan1 Poo2 coon21 sii'13gɨxʉ fu Asia gasii1mo Timoteo coon'13 Erasto, 'in jmoo1o to2 coon'13on, fu Macedonia.

To'2 tsá2 mɨɨ'13 fu Efeso

23-24 La jee212 jmɨɨ212 joon jaain21 tsá2 sii21 Demetrio gajmaa1a mɨɨ'13 tya' cwáain1 tyʉ́2 tya' Jesús. Demetrio do-o jaain21 'in jmoo1o to2 coon'13 cwataa21. Jmoo1-o jilaa'21 'e 'ya'2gɨ tya' jaain21 diosa tya'a 'in sii21 Diana. Joon lɨɨ1 jnaa'1a cuu2 coon'13 jilaa'21 'e jmoo1o coon'13 jileei'21gɨ 'in jmoo1o to2 coon'13on. 25 Joon gauncaain21 jileei'21 'in jmoo1o to2 coon'13on coon'13 jileei'21 tsá2 'in jmoo1o to2 la do. Joon gajin'2in sɨɨ'21ɨ 'in tsá2 do:

—Tsañʉʉ'1, jnaa'1o' jilaa'21 'e tsangɨɨ2na' 'e tyʉ́2-ʉ saan2an' coon'13 jilaa'21 to2 'e jmoo21o'. 26 Pe la lɨ́2 'e jøø21ø' joongɨ nʉʉ21ʉ' la lɨ júu3 tya1 Poo2 do ngɨɨ1 jin'2in 'e jilee'21 dioses 'in jmaai1 tsá2 jon' dioses 'i. Joon la joon fúu1mo 'in nigajai'2 lɨɨi2 júu3 tya'a. Jon' jiin'13 lo-o pe la caain21 lɨ sii21 Asia. 27 'Áai1 tyafo'2 gó2 tyi' tsʉ jilaa'21 to2 'e jmoo21o' lo itsa'ɨɨ1-ɨ. La joon intʉ́1 tsá2 cwo'1 tya' diosa tyi' sii21 Diana. Nee2o' 'e jilee'13 tsá2 Asia coon'13 la tøøi2 juncwii21 un'goo21o 'ii. Pe nano 'áai1 fo'2 tya' diosa tyi' 'in fee'1 wana jo 'in un'goo21gɨ 'ii —jin'2 Demetrio do.

28 Mo ganúu2un jilaa'21 'elo lɨɨ1 gatsá2 'nii'21-tsi joon ga'oo1o:

—¡Fee'1mo diosa tyi'! ¡Fee'1mo Diana, diosa tya' 'in néei1 Efeso!

29 Lɨɨ1 gatyaa1a 'in tsá2 do 'goo21. Gasan'2mo jaain21 tsá2 sii21 Gayo coon'13 jaain21gɨ 'in sii21 Aristarco. Gái1 tsá2 seein21 Macedonia 'in ngɨ́1 coon'13 Poo2 do. Tsifu joon gajñúu1in tɨ lɨ si'2 'nʉ́1 lɨ lɨcaain21 tsá2 fuu21 do. 30 Joon Poo2 la mo 'iin212in tsa'ii21 tsafee'12i 'in tsá2 do pe 'in jai'2 lɨɨi2 catyaai2 do jo gacwoo1o. 31 Joon 'inlɨɨi13 tsacøøi'13 seein21 Asia do 'in seein21 Poo2 tyʉ́2 coon'13 gasii1in júu3 'e jo tsáa1a 'ii jee212 do. 32 'Áai1 sɨcaai'13 'e faa'21a tsá2 do la jaain21 la jaain21 tsʉ jiin'13 jo ñii1gɨ 'ee to2 'e nigalicaain21 do. 33 Joon 'in tsá2 Israel do gatyii'13in jaain21 tsá2 sii21 Alejandro 'in gajmaa1a coon21 li2 coon'13 cwoo21o. 'Iin212in faa'21a cwáain1 tya'a. 34 Pe mo galili'3i 'in tsá2 fúui1 do 'e tsá2 Israel do joon ga'oo1o wóo2 lɨɨlɨ1. Xʉʉ jogɨ gatɨ́2 túnn2 hora ga'oo1o 'ido jin'2in:

—¡Fee'1mo Diana diosa tyi' 'in néei1 Efeso!

35 Joon 'in tɨjɨ́2 tyiin1 fuu21 do mo galɨ'1ɨ 'ɨɨ2 tii2 jee212 'in tsá2 do gajin'2in:

—Tsá² seein²¹ Efeso, la tøø²mo juncwii²¹ ñii¹i 'e fuu²¹ Efeso lo 'e tíi²mo un'øø'²¹mo cwo'¹ tya' diosa 'in feei'¹ sii²¹ Diana 'in nigatøøi'²¹ fu yʉ' juncwii²¹. 36 La joon jo cweei¹ faa'²¹a tsá² 'laa'²¹. Coon'tún²duu'. Jo jmaa²duu' jiin'¹³ la jo mo tyaa²aa' cwáain¹. 37 Tsʉ 'in tsañʉʉ'¹ 'in jajéei¹ 'naa' lo jo 'ee mo gajmaa¹a jon'gɨ mo gafaa'²¹a 'laa'²¹ cwáain¹ tya' diosa tyii'. 38 Wana 'in Demetrio no coon'¹³ jilee'²¹ 'in jmoo¹o to² coon'¹³ sá² coon²¹ tsaa² cwó² tya' doñi'iin, lí²-i tsalíin² tyani tsaa'to². 'I-gɨ unrøø²¹ júu³ no. 39 Wana 'oo² 'naa' coon²¹ júu³ xiia'²¹gɨ lí²-i mí²ii' 'e licaain²¹ tsá² coon'²¹ tya¹. Joon síi¹³oo' júu³ ja'²mo. 40 Tsʉ 'íi¹-i fo'² tyi' wana galiñi¹ tsaa'to² tyʉ'² to² fuu²¹ lo la lí² 'e nigajmaa²aa' no. Jo 'ee líi¹³ cwáain¹ sá² cwoo²¹o' tya' 'e mii'¹³ 'e nigalí² no.

41 Joon mo ngayuui'¹³ gajin'² 'elo ga'ɨ'¹ɨ júu³ gajø'²mo tsá².

20

Poo² tsáa¹a fu lɨ sii²¹ Macedonia coon'¹³ lɨ sii²¹ Grecia

1 Mo gatséi¹ jilaa'²¹ 'e mii'¹³ do gatø'¹ø Poo² jileei'²¹ tsá² jo'¹ líi¹². Joon gacwo'¹o cwáain¹ 'ido. Mo ngayuui'¹³ joon ga'ɨ'¹o júu³ 'ido. Garøøn¹in joon gangoo²¹o fu Macedonia. 2 Joon ngafee'¹²i jileei'²¹ 'in néei¹ la náa¹ fuu²¹ do. Gatya¹gɨ-tsi tsaru'¹u' coon'¹³ júu³ tya'a. Mo ngayuui'¹³ joon gatyía¹ fu lɨ sii²¹ Grecia. 3 Do-o gajaan¹an gaai²¹ sii'²¹. Ni'yuui² fu¹ 'e tsa'í² barco 'e tsáa¹a fu Siria mo galili'³i 'e 'in tsá² Israel do 'iin²¹²in saan'¹mo 'ii. 'Wii'¹³ joon ga'ɨ¹-tsi gajaa'¹²i fu lɨ' cwoo'¹³ tyʉʉn²¹. Joon gangíi¹i fu Macedonia túun¹. 4 Gangalíin² caan²¹mo coon'¹³ Sópater, jaain²¹ tsá² seein²¹ Berea. Joongɨ coon'¹³ Aristarco coon'¹³ jaain²¹ tsá² sii²¹ Segundo, 'in seein²¹ fu Tesalónica. Ngalíin²mo jon Gayo, 'in seein²¹ Derbe, coon'¹³ Timoteo. Joongɨ ngalíin²mo Tíquico coon'¹³ Trófimo 'in néei¹ fu lɨ sii²¹ Asia. 5 'In tsaru'¹u' no gangajée¹mo joon ngajeen²in jna'a fuu²¹ sii²¹ Troas 6 Pe jna'gɨi'ɨ ga'woo²¹o'o fu Filipos mo gangíi² jmii²¹² 'e gø'² tsá² 'iñi'¹ 'e jo jeei¹ tyiian'³. Joon ngatoo²-oo'o tsi coon²¹ barco. Tya'¹oo'o fu Troas mo gatí² 'ñá² jmii²¹²gɨ. Do-o gajoon²¹o'on dyía¹ jmii²¹²gɨ.

Taain¹ Poo² fu Troas

7 Mo gatí² domingo galicaain²¹ tsá² 'in jo'¹ líi² ijmáa¹a jmai'²xʉ 'iñi'¹ 'e untii'¹³-tsi 'e gajmaa¹a Jesús. Joon Poo²-gɨ ga'ee¹e júu³ tyú². Tsʉ 'wii'¹³ 'ná¹-a cwo'íi¹ɨ mi jná² jmii²¹² joon líi¹ cwaa²¹ gafaa'²¹a. Ca gatí² 'woo¹ tyiannúu¹ gafaa'²¹a. 8 Coon²¹ tsi inʉʉ ñíi¹ lɨ sɨcaain²¹. Joon líi¹ 'láai² jɨcoo²¹ 'in 'íi¹³. 9 Joon jaain²¹ sɨmii'²¹ sii²¹ Eutico tyíin¹in 'ootoo²¹ do. 'Wii'¹³ cwaa²¹xʉ júu³ 'e gatyaa¹ Poo² do 'in sɨmii'²¹ do gatsá²-a jelicwuu²¹i. Joon la 'ii²¹² tyíin¹ do gacwuu²¹mo. Joon do-o gatøø'²¹i tɨ yʉ' lɨ tí² 'nɨ¹ fúui¹ do. Mo gasaai'²¹ tsá² 'ii ni'lii²¹²mo. 10 Joon gajgái¹ Poo² fu yʉ' do. Joon gatyaai¹ 'ña'a lɨ raain¹ 'in sɨmii'²¹ do. Joon garøøn¹in 'ido. Joon gasii'²¹ɨ 'in tsaru'¹u' do:

—Jo foo'¹³naa' tsʉ 'in jiin'¹ 'ino.

11 Joon gasóo²o tún¹ Poo² lɨ' yʉ' lɨ sɨcaain²¹. Gajmaa¹o jmai'²xʉ 'iñi' do 'e untii'¹³-tsi. Mo ngayuui'¹³ joon gagøø'²¹ 'íi¹i. Joon gafaa'²¹o tún¹ ce gajná². Joon gacwo'íi¹o. 12 Joon 'in sɨmii'²¹ do tee¹o jiin'¹. Jilee'²¹mo gatya¹-tsi lɨilɨ¹.

Tsá² ngí² coon'¹³ Poo² tsalíin² fu Mileto

13 Gaunrøø²¹o júu³ jile'¹oo'o la gajin'² Poo² 'e tsajéen²na'a 'ii fu Asón. Jile'¹oo'o ngatoo²o'o tsi coon²¹ barco. Jiin'¹³ Poo² do

gajaan[1]gɨ 'wii'[13] 'iin[212]in ngɨ[1] tɨɨ[2]o. Joon ngalii[2]oo'o fu Asón. Do-o lɨ gajéen[2]na'a Poo[2]. 14 Mo galɨcaain[21] coon'[13] jna'a tsi barco do ngalii[2]oo'o fu Mitilene. 15 Ga'woo[21]-oo'o joon. Mo gajná[2] joon gangɨɨ[212]moo'o fu coon[21] lɨ sii[21] Quío. Mo gajná[2] jmɨɨ[212] túⁿ[2] gatyalii[21]i'i coon[21] fuu[21] sii[21] Samos. Fu Trogilio gajóon[13]o'on catá[2] pe mo gajná[2] jmɨɨ[212] joon gatyalii[21]i'i fu Mileto. 16 La joon gajmóo[13]o'o tsʉ Poo[2] do jo 'iin[212]in jáⁿ[2] wóo[2] fu Asia do. Jo 'iin[212]in tsáa[1]a fu Efeso do tsʉ 'iin[212]in tyee'[12]i la jmoonogɨ fu Jerusalén. 'Iin[212]in wa'a ilí[2] téen[1]in fu Jerusalén mo tɨ jmɨɨ[212] sii[21] Pentecostés.

Tyaa[1]a Poo[2] júu[3] coon'[13] tsacøøi'[13] néei[1] Efeso

17 La 'ɨɨ[212] taain[1] Poo[2] fu Mileto do gatyʉ'[2]ʉ to[2] gajalíin[2] tsacøøi'[13] tya' 'in jo'[1] lɨɨi[2] néei[1] Efeso do. 18 Mo gatyalíin[2] joon gasɨɨ'[21]ɨ Poo[2] 'ii:

—Ñí[3]oo' xiiala nigangɨ́[3]ɨɨ ca la mo 'láa[2] 'wii[212] ngóo[3]oon fu lɨ sii[21] Asia. 19 La coon[21] jmɨɨ[212] mo taan[1]na jee[212] 'naa' jmóo[3]oo jiin'[13] la to[2] tyʉ'[2] Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesús. Jo mo gaunfee'[1]na 'ñii'a. Lɨɨlɨ[1] xuui[212]-tsii. Joon la jee[212] joon lɨ́ɨ[1] gauntyíi[2]in tsá[2] Israel jna. 20 Pe jo gatʉʉ[212]ʉʉ jilaa'[21] 'e ga'e'[1]ee 'naa' 'e tyú[2]-ʉ tyi-oo'. Ga'ee[212]ee tyani tsá[2] fúui[1] joongɨ tsi inʉʉ tyii'. 21 Fúu[1]mo tsá[2] Israel lagɨ 'in jo seein[21] joon nigafuu[212]uu 'e jaa'[21]a-tsi coon'[13] Dios joon cwotyaa[212]-tsi Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo. 22 Nano ní[3]ii fu Jerusalén la nigatyʉ'[2] to[2] 'in Espíritu Tyú[2] tya' Dios fiin'[13] jo ñi[2]ii 'ee tsangɨ́ɨ[2]na mi tyee'[12]na. 23 Canii[2]mo 'e ñi[2]ii doñi'ee fuu[21] 'e ní[3]ii 'in Espíritu Tyú[2] tya' Dios jma'[2]a jna júu[3] 'e mi tyee'[12]na do i'ú[3]uu 'nʉñí[3]. Joongɨ imóo[3]oo wúu[1]. 24 Pe jilaa'[21] 'elo jo 'ee cu'[2]-tsii. Jogɨ cu'[2]-tsii wana gajún[1]na. Jiin'[13] canii[2] 'e 'iin[212]na 'e untyee[1]na to[2] tyiia jløø'[3]moo. Untyee[1]moo to[2] 'e nigacwo'[1]o Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesús jna: 'e cwóo[3]oo júu[3] tya' xiiala untiin'[13] Dios tsá[2].

25 'La mo jéei[1] ngɨ́[3]ɨɨ jee[212] 'naa' gacwóo[3]oo júu[3] tya' xiiala tyʉ'[2] Dios to[2] tsá[2]. Pe nano tsáa[1]mo-tsii 'e jiin'[13] jaain[21] jee[212] 'naa' 'e jo máai[1]gɨɨ' jna. 26 'Wii'[13] joon fuu[212]u 'naa' nano jo tsaa[2]gɨ tyiia tya' jiin'[13] jaain[21]. 27 Nigacwó[3]-oo jilaa'[21] 'ii'[21] tya' Dios. Jiin'[13]xʉ jo 'uun[21]mo gajmáa[3]aa. 28 Nano un'øøi'[1]gɨxʉʉ' yaanaa'. Joongɨ un'øø'[1]naa' jilee'[21] 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2]. Tsʉ 'in Espíritu Tyú[2] tya' Dios nigatyée[1]i 'naa' 'e un'øø'[1]naa' jileei'[21] 'in nigajai'[2] lɨ́ɨi[2] Ña'ñʉ'[1]ʉ'. Coon'[13] jmɨ[1] 'øø[2]i do niga'iin[2]mo tsaa[2] tyii'. 29 Tsʉ ñi[2]oo mi nii'[13]na lo ijalíin[2] tsá[2] xee'[21]mo 'in xéi[1]-'oo'. Joon jo tyá[2]gɨ-'oo' Jesús. Jalíin[2] 'in tsá[2] do lawa joo'[21] 'lɨɨi' iuntyee[1]mo joo'[21] tyúi[1]. 30 Joon jee[212] 'naa'gɨɨ' seen[21]mo jaain[21] gái[1] i'e'[2]e tsá[2] júu[3] tajuu[21] lagɨ júu[3] jai'[2]. 'Iin[212]in 'e 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2] Jesús jo'[1]o liin[1]in júu[3] tya'a. 31 Tɨ́ɨ[1]moo'. Cwotii'[13]-'oo' 'e 'nɨ[1] jiin[21] cwo'[2]oo 'naa' júu[3]. La jmɨɨ[212] tiin'[13] la 'woo[1] jo mo gatʉʉ[212]ʉʉ xuui[212]-tsii nigacwo'[2]oo 'naa' cwáain[1] la jaain[21] la jaan[21]naa'.

32 'Nano, tsaru'[1]u', gatyaa[1]oo ja'cwoo[21] Dios 'naa' joongɨ 'e júu[3] tya'a 'e 'e'[2]e jna' xiiala 'iin[212]in Dios tsá[2]. 'E júu[3] lo 'oo[1]-o waa'[21] pí[2] 'áai[1]. Coon'[13] 'e júu[3] joon jo tú[2]ʉʉ' fu[1] tya' Jesús ca gatyalíin[2]naa' 'áan[3] tyii' 'e Jesús nigajmaa[1]a tya' jileei'[21] 'in nigauntyúu[1]i. 33 Jo mo gali'iin[212]na jiin'[13]xʉ cuu[2] tsá[2] sɨ sɨɨn'[3] tsá[2] 'ee coonti. 34 Ní[3] 'naa' 'e nigajmáa[3]aa to[2] coon'[13] cwóo[3]oo 'e nigali'oo[2]-oo jilaa'[21] 'e tyiin[2]gɨ tyiia coon'[13] jileei'[21] 'in ngɨ[1] coon'[13] jna. 35 Lɨ́ɨ[1] niga'e'[2]ee 'e 'ná[1]-a jmaa[1]a tsá[2] to[2] 'e

uncoon'13on jileei'21 'in 'oo1o fa'í3. Cwotii'13-'oo' júu3 tya' Ña'ñʉ'1ʉ' Jesús la mo gajin'2in 'ña'a: "'Áai1gɨ tyʉ́2 si'íɨ́1-tsi' mo uncoon'13on' tsá2 xeei'21 lagɨ 'e uncoon13 tsá2 xeei'21 jna'."

36 Mo ngayuui'13 gajin'2 Poo2 ji-laa'21 'elo gasii'21i wojníi1i. Joon gafaa'21a júu3 tyʉ́2 coon'13 'in tsá2 do. 37 Joon jilee'21mo tsá2 do galix-uui212-tsi. Joon garøøn1in Poo2 do. Joongɨ gacuu'21u 'oo2o 'ido. 38 Joon líɨ1 fa'í3 líɨ1i tsʉ 'e nigajin'2 Poo2 'e jo níi2gɨ tsá2 do 'ii. Mo ngayuui'13 joon gangalíin2mo caain21 coon'13 Poo2 ca tɨ lɨ 'íi1 barco do.

21

Poo2 tsáa1a fu Jerusalén

1 Mo gatʉʉ212na'a 'in tsaru'1u' do joon ngatoo21o'o coon21 barco. Joon ngalii21i'i coon21 tsá1 lɨ lɨ sii21 Cos. Mo gajná2 jmɨɨ212 joongɨ gatyalii21i'i fu Rodas. Mo ga'woo21o'o joon gatyalii21i'i tɨ Pátara. 2 Pátara do-o gatsaa21a'a coon21 barco 'e tsá1 fu Fenicia. Joon ngatoo21o'o joon ngalii21oo'o. 3 Mo ngalii21i'i ganee21e'e coon21 cwoo'13 tyʉʉn21 'e roon1on ni jmɨ'ñi'3 'e sii21 Chipre. Roon1on lɨ' cwoo21o'o tooin212. Ngalii21i'i Siria tsʉ 'e barco do 'ná1-a saa'12a laa212 fu Tiro. Joon ngatoo21o'o. 4 Gatseei'21na'a 'in jai'2 líɨi2 néei1 Tiro do. Joon ga'yii21a'a dyía1 jmɨɨ212 coon'13on. Joon 'in Espíritu Tyʉ́2 tya' Dios gajmaa'12a júu3 tya' 'in tsá2 do cwáain1 tya' Poo2 joon gasɨɨ'21ɨ Poo2 do wa'a jo tsáa1a 'ido fu Jerusalén. 5 Mo gatsín1 'e jmɨɨ212 joon ga'woo21o'o. Joon 'in tsá2 do coon'13 'oo212o coon'13 xuui212 tya'a ngajée1i jna'a tɨ lɨ suui21 fuu21 do. Do-o gasii'13i'i wojnii21i'i gafaa'13a'a júu3 tyʉ́2. 6 Mo ngayuui'13 joon ga'ii'13oo'o júu3 la jaain21 la jaain21. Jna'oo'o ngatoo21o'o tsi barco do pe 'ii-gɨ ngaliin1mo fu tya'o.

7 Ga'woo21o'o Tiro do joon gatyalii21i'i fu Tolemaida do. Do-o ngafee'13na'a 'in tsaru'1u' néei1 do. Joon gajoon1o'on coon21 jmɨɨ212. 8 Mo gajná2 jmɨɨ212 joon jile'1oo'o 'in ngɨɨ21ɨ'ɨ coon'13 Poo2 do ga'woo2o'o joon gatyalii21i'i fu Cesarea. Do-o ngatyalii21i'i fu lɨ tyíin1 Lii212. 'Ii cwo1 júu3 tyʉ́2 tya' Dios. 'Ii jaain21 jee212 'in dyái1 tsá2 do 'in gajmaa1a jmai'2xʉ 'uunñi2 fu Jerusalén. Do-o gajóon13o'on coon'13on. 9 Lii212 do seein21 tyúuin2 jamíɨ́1ɨ 'in jo mo cuui'13 cwoo21. 'Ido-o 'ii'21i júu3 cwo1 Dios cwo'1o tsá2. 10 La 'ɨɨ212 toon21o'on do coon21 túⁿ2 jmɨɨ212 cwéi1 jaain21 tsá2 sii21 Agabo, 'in nijó2 fu lɨ sii21 Judea. Gacwo'1 Dios 'ii júu3 'e noo212gɨ ilí2. 11 Joon mo gacwée1i jee212 jna'a gatyii1 loo21 'núʉ1 tyʉ'2 Poo2. Joon ga'ñʉʉ2ʉn cwoo21 tɨɨ2 Poo2 do. Joon gajin'2in:

—La lo-o jin'2 Espíritu Tyʉ́2 tya' Dios. "'In tsá2 Israel i'ñúu1i fii212 'e loo21 lo mi tyee'12i fu Jerusalén. Joon ijaan'21i tyani tsá2 'in jo seein21 Israel" —la joon gajin'2 Agabo do.

12 Mo ganʉʉ21ʉ'ʉ 'e júu3 lo jna'a coon'13 'in néei1 do gamɨɨ21ɨ'ɨ tyani Poo2 wa'a jo tsáa1a fu Jerusalén. 13 Pe Poo2 dogɨ gañii1i:

—¿'Ee lɨ' cíɨ́2ɨɨ'? ¿'Ee lɨ' jmoo2oo' 'e jaa'21-tsii? Tsʉ 'wii212 tya' Ña'ñʉ'1ʉ' Jesús jna ninaa212aa tyʉ́2 tyiia jon' jiin'13 'e 'ñuu2na pe cagɨ 'e júun2na mi tyee'12na Jerusalén —jin'2 Poo2 sɨɨ'21ɨ tsá2 do.

14 Mo jo galɨ'1gɨɨ'ɨ gajoon1o'on jo 'ee gasii'13gɨɨ'ɨ. Jiin'13 'e gasii'13i'i:

—Cwolí2-i jiin'13 la 'ii'21 tya' Ña'ñʉ'1ʉ' Jesús.

15 Mo ngayuui'13 'elo gatyaa21o'o tyʉ́2 tyii'i. Joon ngalii21i'i fu Jerusalén. 16 Joon ngalíin2mogɨ coon'13 jna'a 'inlíɨi13gɨ 'in tsá2 jai'2

lɨ́ɨi² seein²¹ fu Cesarea. Jee²¹² 'in tsá² do ngóo¹ jaain²¹ tsá² seein²¹ Chipre sii²¹ Mnasón. Calɨɨ, 'áa¹mo ningóo¹, 'e jai'² lɨ́ɨi². Tya' 'ii gajoon²o'on mo tyalii²¹i'i.

Tsafeei'¹³ Poo² Jacobo

17 Mo gatyalii²¹i'i fu Jerusalén do jløø'³mo tsaru'¹u' do ga'ii'²¹mo jna'a. 18 Mo gajná² jmɨɨ²¹² joon gangóo¹ Poo² coon'¹³ jna'a 'e ngafee'¹³na'a Jacobo. Joon do-o jon néei¹ jileei'²¹ tsacøøi'¹³ tya' 'in jai'² lɨ́ɨi². 19 Joon Poo² do gafee'¹mo 'in tsá² néei¹ do. Ga'láa² 'wii²¹² tyaa¹a júu³ la coon²¹ la coon²¹ 'e nigajmaa¹a Dios jee²¹² 'in tsá² jo seein²¹ Israel mo gacwoo¹o júu³ tyʉ́² tya' Dios. 20 Mo ganúu²un 'in tsá² do la jilaa'²¹ 'e gajin'² Poo² do ga'láa² 'wii²¹² untyúu¹i Dios. Joon 'in tsá² do gasɨɨ'²¹ɨ Poo²:

—Tyʉ́²-ʉ, ru'¹u', pe nijøø²o'o joo'¹³ mil tí² tsá² Israel 'in nijo'¹ lɨ́ɨi². Joon 'in tsá² lo jin'²in 'e 'ná¹ jmá¹ tsá² jilaa'²¹ to² tyʉ'² Moisés. 21 Joon ninúu²un 'in tsá² do 'e 'nʉ-ʉ niga'ee'¹³'e tsá² Israel 'in néei¹ fu lɨ wíin² 'e lí²-i tʉʉ² jiin'¹³ la to² tyʉ'² Moisés. Joon ninúu²un 'e niga'ee'¹³'u 'e jo 'ná¹ 'ii'²¹gɨ tsá² li² tya' Moisés jon'gɨ jmá¹gɨ la tɨɨsi'² tyi'. 22 ¿Xiiala ijmoo²¹o'? Tsʉ mi iñi¹ tsá² Israel 'e nicwéi¹o'o lo ilicaan²¹mo. 23 'Áai¹gɨ tyʉ́² wa'a jmaa²'a jiin'¹³ la no: Seen²¹mo jee²¹² jna'a tyúuin² tsañʉʉ'¹ 'in 'ná¹ jmá¹ coon²¹ 'ii'²¹. 24 Jee¹i coon'¹³ 'nʉ joongɨ untyúi¹ 'wo'o coon'¹³on. Tyii²'i 'laa'¹³ cwáain¹ tya' 'in tsá² no. Tsʉ la joon lí²-i síi² tyíi¹i. Joon la joon cón²on tsá² cwáain¹ 'e jo jo'¹ 'e niganúu²un. Ilitsáa¹mo-tsi 'e jmoo²¹gɨ'ɨ to² tyʉ'² ley tya' Moisés. 25 Pe 'in tsá² jo seein²¹ Israel 'in nigajai'² lɨ́ɨi² canii² 'ná¹ jmáa¹a jiin'¹³ la to² 'e nigatyʉʉ'¹³o'. Jo lí² dø'¹ø ngú¹ 'e nigasii'²¹ tsá² tyani dioses tya'a jon'gɨ jmɨ¹ jon'gɨ ngú¹ joo'²¹ 'in niwuuin'²¹ tyí² jo lí² dø'¹ø. Joongɨ jiin'¹³ coon'¹³ tsamí² tya'a lí² cwuui²¹ tsá². La joongɨ tsamí² jiin'¹³ coon'¹³ nʉʉ'¹ tya'o lí² cwuu²¹i.

Gasaan'²¹mo tsá² Poo² lɨ 'yuui² cwo'¹ fee'¹

26 Joon gajée¹mo Poo² jɨ 'in tyúuin² tsá² do. Mo gajná² jmɨɨ²¹² joon gauntyú¹mo 'ña'a jiin'¹³ la tɨɨsi'² coon'¹³ 'in tsá² do. Mo ngayuui'¹³ joon ga'ii²¹o fu cwo'¹ 'e gajmaa'¹²a tsá² júu³ lɨɨ²¹² itsín¹ jmɨɨ²¹² jiin'¹³ la tɨɨsi'² do. 'øøi'¹-tsi tsá² 'e la jaain²¹ la jaain²¹ tsá² 'ná¹-a cwo'¹o Dios tya'a jiin'¹³ la tɨɨsi'².

27 Pe la 'ɨɨ²¹² taai² inʉʉ cwo'¹ do 'e tí² litsín¹ dyía¹ jmɨɨ²¹² joon 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² Israel 'in néei¹ lɨ sii²¹ Asia ganii²¹ Poo² do. Joon ga'láa² jaain²¹ gái¹ 'in tsá² do 'wii²¹² to'²o mɨɨ'¹³. La joon jilee'²¹mo tsá² gato'²o mɨɨ'¹³. Joon gasan'²mo Poo². 28 Joon ga'oo¹o:

—¡Tsañʉʉ'¹ seein²¹ Israel, uncoon'¹³ jna'a! 'In lo-o 'in tsañʉʉ'¹ 'in ngɨ¹ la caain²¹ 'e'²e jileei'²¹ tsá² 'e gó² tya' goo²¹o' joongɨ tya' ley tya' Moisés. Joongɨ 'laa'²¹ faa'²¹a tya' cwo'¹ fee'¹ lo. Joongɨ nano nijée¹i tsi inʉʉ cwo'¹ lo 'inlɨ́ɨi¹³ 'in jo seein²¹ Israel. Joon nigaun'lɨɨ'³o 'e cwaai'³ lo —jin'² 'in tsá² do.

29 Jilaa'²¹ 'elo gajin'²in tsʉ 'wii'¹³ niganíi²mo 'e fuu²¹ do coon'¹³ jaain²¹ tsá² sii²¹ Trófimo 'in seein²¹ Efeso. Joon 'ɨ¹-tsi 'e Poo² do nigajée¹mo 'ii fu cwo'¹ do.

30 Joon jileei'²¹ 'in tsá² do galicaain²¹ cwiin¹in. Joon gatyaa¹ 'goo²¹. Joon gasan'²mo Poo² do. Joon gajnúu¹in fu caluu cwo'¹ do. Tsifu joon gajni¹o 'ooca'nʉ́¹ do. 31 La mo 'iin²¹²in jnga'²mo Poo² mo gacwá² júu³ tyani 'in tyʉ'² to² nifu 'láa² 'in néei¹ do. Gacwá² júu³ 'e jileei'²¹ tsá² seein²¹ Israel nigajmaa¹a mɨɨ'¹³. 32 Joon 'in

tyʉ'² to² do gauncaain²¹ 'láa² tya'a coon'¹³ 'inlɨ́ɨi¹³ 'in tyʉ'²gɨ to². Joon gatyalíin² cwiin¹in lɨ téein² 'in tsá² to'² mɨɨ'¹³ do. 'In tsá² do gatúu²mo jo jmaai'²¹gɨ Poo² mo ganii²¹ 'in tyʉ'² to² do coon'¹³ 'láa² tya'a. 33 Joon 'in tyʉ'² to² do ngatyéen¹in lɨ siin'¹² Poo². Joon gasan'²mo 'ido. Joon gatyʉ'²ʉ to² wa'a ga'ñúu²in coon'¹³ túnⁿ² cadena. Mo ngayuui'¹³ joon gaunngɨɨ¹ɨ 'in tsá² 'in nigajmeei'²¹ Poo² do, ¿'iin 'i joongɨ 'ee-gɨ gó² nigajmaa¹a? 34 Pe 'in tsá² do ga'láa² 'wii²¹² ga'oo¹o sɨcaa'¹³mo. La coon'²¹ jo cwó² wa'a 'øøi'²¹-tsi 'in tyʉ'² to² do. Joon gatyʉ'²ʉ to² gangai'² Poo² fu lɨ taai² 'láa² do. 35 Mo gatyalíin² 'oojáain¹³ lɨ taai² 'láa² do 'in 'láa² do gasaa'¹i fu yʉ'ʉ Poo² do tsʉ lɨ́ɨ¹ to'² tsá² mɨɨ'¹³. 36 Jileei'²¹ 'in jalíin² caluu-u 'oo¹o jin'²in:

—¡Cwojúun²mo 'ino!

Poo² faa'²¹a 'wii²¹² tya'a tyani tsá²

37 La nʉ'gɨ itsa'ii²¹ Poo² lɨ taai² 'láa² do gasɨɨ'²¹ɨ coon'¹³ jmíi¹ griego 'in tyʉ'² to² 'láa² do:

—¿Ja ilí² fuu²¹²uu 'nʉ cajaan²¹²mo júu³?

'In tyʉ'² to² do gajin'²in:

—¿Tɨ lí² fo'²'o jmíi¹ griego? 38 ¿Tɨ jon' 'nʉ-gɨ 'in tsá² seein²¹ Egipto 'e ningóo¹xʉ 'e galicaain²¹ coon²¹ poo²¹² tsá² gajmaa¹a 'nii²¹ coon'¹³ tsaa'to²? ¿Tɨ jon' 'nʉ fii²¹² 'in jée¹i tyún² mil tsá² lɨ jo 'iin tsá² seein²¹ 'in gajmaa¹a 'nii²¹?

39 Joon gajin'² Poo² sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Jna-a tsá² Israel. Galiseen²¹na coon²¹ fuu²¹ 'e sii²¹ Tarso. Tyíin¹moo coon²¹ fuu²¹ 'e tyiin²gɨ lɨ san' Cilicia. Pe un'øø'²'ø jmaa²'a fee'¹-o'o cwo'²'o 'e foo'¹³na 'in tsá² lo —jin'² Poo².

40 Joon gacwo¹-o 'in tyʉ'² to² do 'ii. Poo² do gajmaa¹a siin'¹²in 'e yʉ' 'oojáain¹³ do. Joon coon'¹³ cwoo²¹o gajmaa¹a li² 'e jo to'²gɨ tsá² mɨɨ'¹³. Mo ga'íɨ² tii² joon gafaa'²¹o 'ido coon'¹³ jmíi¹ sii²¹ hebreo. Joon gajin'²in:

22

1 —Tsaru'¹u' coon'¹³ tsacøøi'¹³ tyi', núu²duu' jilaa'²¹ 'e ifo'³oo 'wii²¹² tyiia lo.

2 Mo ganúu²un 'e faa'²¹ Poo² jmíi¹ hebreo do lɨɨlɨ¹gɨ tii² ga'íɨ². Joon gajin'²gɨ Poo² do:

3 —Tsá² seein²¹ Israel jna. Galiseen²¹na fu Tarso lɨ san'² Cilicia. Pe gacwáan¹na fu Jerusalén lo. Tɨfo'² Gamaliel ga'e'²e jna. Gauntsáa¹oo jilaa'²¹ tɨɨ² 'e si'² tya' tsacøøi'¹³ tyi'. Joon jo mo tiui'²-tsii 'e jmóo³oo jilaa'²¹ to² tyʉ'² Dios la lí² 'e jmoo²oo' jmɨɨ²¹² no. 4 La mo jéei¹ niga'øø¹moo 'in nijai'² lɨ́ɨi² Jesús. Ca nigajngaa'²¹moo 'inlɨ́ɨi¹³. 'Inlɨ́ɨi¹³gɨ gataa'²¹na 'nʉñí³ tsañʉʉ'¹ lagɨ tsamí². 5 'In tyʉ'² to² tya' untsá² coon'¹³ jilee'²¹ tsacøøi'¹³ ñii¹o joon lí²-i sɨɨ'²¹ɨ 'naa' 'e nigacwo'¹o jna coon²¹ jí² 'e tyáan³aan tya' tsagoo²¹o' 'in néei¹ fu Damasco do. Ngóo¹-oo fu do. Nga'nee'²¹na 'in jai'² lɨ́ɨi² Jesús 'e tǿ³øø sɨ'ñúu¹mo 'ido fu Jerusalén lo. Joon i'e'²ee wúu¹.

Poo² tyaa¹ jú³ xiiala nigajoo'²¹-tsi

6 'Pe la 'ɨɨ²¹² ngóo³oon tya'i fu¹ do ityíia¹ fu Damasco do la tyiañi'¹ mo gajná² joo'²¹ ce cu' lɨ' lɨ ngóo³oo do. Coon²¹ 'yiia²¹ jó² fu ñʉ'fú². 7 La tsifu joon gacɨ'²na ni 'wó². Joon ganúu³uun coon²¹ júu³ 'e gasɨɨ'²¹ɨ jna: "Saulo, ¿'ee lɨ 'øø¹u'u jna?" 8 Joon gaunngɨɨ²ɨɨ: "¿Iin 'nʉ no, Señor?" Joon gasɨɨ'²¹ɨ jna: "Jesús tsá² Nazaret jna 'in 'øø¹u no." 9 Joon 'in téein² coon'¹³ jna ganii²¹o 'e gajná² joo'²¹ do joon gafoo'¹mo 'áai¹ pe jo ganúu²un 'e júu³ 'e gafaa'²¹ do. 10 Joon gafo'¹oo:

“¿'Ee 'ná² jmáa³aa, Ña'ñʉ'¹ʉ'?” Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ jna: “Raan²un, cwó² fu Damasco. Do-o isɨɨ'²¹ tsá² 'nʉ 'ee 'ná¹ jmaa²'a.” 11 Coon'¹³ 'e jɨ́² do galitʉʉ²moo. Joon 'in tsá² ngalii²¹i'i coon'¹³ do gason'¹on cwóo³oo ca gatyalii²¹i'i fu Damasco do.

12 'Do-o niseein²¹ jaain²¹ tsañʉʉ'¹ 'in nisii²¹ Ananías. Jiin'¹³ la tɨɨsi'² tya' Moisés 'e nijmoo¹o. Joon jileei'²¹ tsá² Israel néei¹ Damasco do lɨ́ɨ¹ tyʉ́² faa'²¹a tya' 'ido. 13 Ananías do gacwée¹i lɨ tyíin¹na, joon gasɨɨ'²¹ɨ jna: “Tsaru'¹u' Saulo, cwolijnaa'²¹o'o túun¹.” La tsifu joon gajøø²oo túun¹. Joon gajøø²¹²moo 'ii. 14 Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ jna: “'In Dios tya' tsacøøi'¹³ tyi' nigatyiin'¹² 'nʉ ca la mo jéei¹ 'e litsáa¹mo-'o'o jilaa'²¹ 'e 'yaa¹mo-tsi. Joongɨ ijøø²du'u Jesús, 'in tyúi¹, 'e nuu²'un júu³ tya'o. 15 Tsʉ 'nʉ-ʉ ifoo'¹³'o tyani jileei'²¹ tsá² 'wii²¹² tya'a. Joongɨ itya'²'a júu³ jilaa'²¹ 'e niganʉʉ²'ʉn coon'¹³ jilaa'²¹ 'e nigajøø²'ø. 16 Joon nano, ¿'ee lɨ'ɨ gaun'ɨɨ²¹²'ɨ? Ráan²un no. Cwoo'¹³'o saa¹u jmɨɨ²¹. Cwolitsáa¹mo-'o'o jiin'¹³ 'e sii²¹ Na'ñʉ'¹ʉ' Jesús, coon'¹³ la joon 'iin²mo tsaa² tyi'i.” La joon jin'² Ananías do —jin'² Poo².

Poo² tyaa¹ júu³ xiiala gasii¹in Dios 'ii tya' 'in tsá² jo seein²¹ Israel

17 Jin'²gɨ Poo² do:

—Mo ganga'²na fu Jerusalén túun¹ la 'ɨɨ²¹² foo'¹³na Dios 'yuu²na cwo'¹ fee'¹ lo lawa'a 'e cɨ́ɨ³oo gamá¹na Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús. 18 Joon 'ii gasɨɨ'²¹ɨ jna: “Jmoono cwoo'¹³-'o'o. Júu¹ Jerusalén lo tsʉ jo 'ee unjíi² 'in tsá² no jilaa'²¹a 'e foo'²¹'o 'wii²¹² tyiia no.” 19 Joon gafuu²¹uu: “Ña'ñʉ'¹ʉ' ñii¹ 'in tsá² no 'e ningóo³oo la jilaa'²¹ cwo'¹ tya' tsá² Israel ngajée²na 'nʉñí³ jileei'²¹ 'in tsáai¹-tsi 'nʉ. Joongɨ gajmee'¹³na 'ii. 20 Joon la mo gatuun²¹ jmɨ¹ 'øøi² tsá² tyi'i sii²¹ Tée¹³, 'in nigafaa'²¹ 'wii²¹² tyi'i, jna-a jon siin'¹²na do røø²¹ gasɨ́ɨ¹³ɨ'ɨ 'e gajngaai'¹² tsá² 'ii. Joon ga'maa²¹oo sɨɨn'¹³ɨn jileei'²¹ 'in gajngaai'¹² 'ii.” 21 Pe Ña'ñʉ'¹ʉ' do gasɨɨ'²¹ɨ jna: “Cwoo'²¹'o tsʉ isɨ́ɨ³na 'nʉ coon²¹ lɨ wíin² tya' tsá² jo seein²¹ Israel.”

Poo² tyani 'in tyʉ'² to² fii²¹²' láa²

22 Ce jiin'¹³ 'e júu³ lo ganúu²gɨ 'in tsá² do joon ga'láa² 'wii²¹² faa'²¹a, ga'oo¹o jin'²in:

—¡Cwojúuin² 'in tsañʉʉ'¹ no! Jo tɨ́ɨ²i seein²¹gɨ 'ino.

23 Lɨ́ɨ¹ ga'oo¹o 'in tsá² do. Joon gajø'²ø sɨɨn'¹³ɨn joongɨ dya'²a 'laa²¹ fu yʉ'. 24 'In tyʉ'² to² fii²¹² 'láa² do gatyʉ'²ʉ to² 'e tsa'í² Poo² lɨ taai² 'láa² do. Joongɨ gatyʉ'²ʉ to² ipoo²i. La joon ijmáa¹a júu³ 'ee lɨ 'e to'²o 'in tsá² do mɨɨ'¹³ 'wii²¹² tya'a. 25 La 'ɨɨ²¹² 'ñuu¹in Poo² do ipoo²i joon gajin'²in Poo² sɨɨ'²¹ɨ 'in tyʉ'² to² 'láa² do:

—¿Tɨ sá² 'ii'²¹ ipoo²¹²naa' jaain²¹ tsá² seein²¹ lɨ tyʉ'² to² Roma jiin'¹³ la jo gajmaa²aa' 'ii'²¹ røø²¹?

26 Mo ganúu²un 'in tyʉ'² to² 'láa² do jilaa'²¹ 'elo joon gangasii'¹²i 'in tyʉ'² to² fii²¹²'láa² do jin'²in:

—Tɨ́ɨ¹mo coon'¹³ jilaa'²¹ ijmaa²'a tsʉ 'in tsá² lo fuu²¹ Roma goo¹o.

27 Joon 'in tyʉ'² to² fii²¹² 'láa² do gangatyéen¹in joon gaunngɨɨ¹ɨ:

—¿Tɨ jo'¹ fuu²¹ Roma goo²'o?

Joon gañii¹i Poo² gajin'²in:

—Jo'¹-o.

28 Joon gajin'² 'in tyʉ' to² fii²¹² 'láa² do:

—'Áa¹mo nigacɨ́ɨin² cuu² tyiia 'e galɨ́¹na tsá² seein²¹ Roma.

Joon gajin'² Poo² túun¹:

—Jna lɨ́ɨ¹na ca la mo liseen²¹moo.

29 Joon 'in niga'núui¹ Poo² do galáa²mo tsifu. Gafoo'¹mo cagɨ 'in tyʉ'² to² fii²¹² 'láa² do mo galili'³i 'e fuu²¹ Roma goo¹ 'ido tsʉ 'wii'¹³ niga'ñúu²mo Poo² do.

Poo² tsáa¹a tyani 'in tyiin²gɨ tsacøøi'¹³ 'in seein²¹ tya' tsá² Israel

30 Mo gajná² jmɨɨ²¹² joon tsʉ 'wii'¹³ 'iin²¹²in 'in tyʉ'² to² fii²¹² 'láa² do litsáai¹-tsi 'ee tsaa² cwo'¹ tsá² Israel Poo² do, joon gatyʉ'²ʉ to² galicaain²¹ jileei'²¹ 'in tyʉ'² to² tya' untsá² coon'¹³ 'in tyiin²gɨ. Joon gatyʉ'²ʉ to² gajó² Poo² do tyanía¹i.

23

1 Poo² gajøøi² jileei'²¹ tsá² tyiin² 'in néei¹ do. Joon gajin'²in:

—Tsaru'¹u', nigataan²¹²na ca jmɨɨ²¹² no 'yaai¹-tsii. Jiin'¹³xʉ jo 'óo³oo fa'ɨɨ'²¹ tyani Dios.

2 Joon 'in tyʉ'² to² nifu tya' untsá², 'in sii²¹ Ananías do, gatyʉ'²ʉ to² gasɨɨ'²¹ɨ 'in téein² co' lɨ siin'¹² Poo² 'e jnáa¹a moo'oo² Poo² do. 3 Poo² dogɨ gañii¹i:

—¡Ijmee'²¹mo Dios 'nʉ! Lɨ́ɨ¹u'u lawa coon²¹ 'oo²¹ 'e gasuun²un tsá² jiinloo²¹² 'e jo jnéei² tsá² jilaa'²¹ 'e gó² 'e taa'¹³. No-o tyíin¹u'un jmoo²'o 'ii'²¹ tyiia la to² tyʉ'² ley. ¿'Ee lɨ' tyʉ'²'ʉ to² ijmeei'²¹ tsá² jna la jo to² tyʉ'² ley?

4 Joon 'in téein² do gasɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—¿'Ee lɨ' foo'²¹'o 'laa'²¹ tya' 'in tsá² tyʉ'² to² nifu tya' untsá² tya' Dios?

5 Joon gajin'² Poo²:

—Tsaru'¹u', jo mo galiñii¹ii 'e 'in no tyʉ'²ʉ to² tya' 'untsá². Tsʉ jin'² ni jí² tya' Dios: "Jo cwooi¹ faa'²¹ tsá² 'laa'²¹ tya' jaain²¹ tsaa'to² 'in tyʉ'² to² fuu²¹ goo¹o."

6 Joon galili'³i Poo² 'e 'in tsá² sɨcaain²¹ do túun² 'ii'¹³ lɨ́ɨ¹i. 'Inlɨ́ɨi¹³ lɨ́ɨ¹i saduceos. 'Inlɨ́ɨi¹³gɨ lɨ́ɨ¹i fariseos. Joon gafaa'²¹ Poo² tá²:

—Tsaru'¹u', tsá² fariseo jna. Joon tsacøøi'¹³ tyiia lɨ́ɨ¹i fariseos. ¿'Ee lɨ' cwoo²oo' jna tsaa² 'wii'¹³ lɨ́ɨ²na 'e jiin'¹ tsá² túun²?

7 Mo ngayuui'¹³ gajin'²in 'elo 'in tsá² fariseos do coon'¹³ tsá² saduceos ga'láa² 'wii²¹² jo cwo'¹o júu³ ruu'²¹i. Joon galí²² coon'²¹ tsá² fariseo do coon'¹³ tsá² saduceos 8 tsʉ 'in tsá² saduceos do ga'ɨ¹-tsi 'e jo jiin'¹gɨ tsá² túun¹. Joongɨ 'ɨ¹-tsi 'e jo jo'¹ 'e seein²¹ ángeles jon'gɨ seein²¹ tsa'mootyí². Pe 'in tsá² fariseos do jo'¹o lɨ́ɨi² jilaa'²¹ 'elo. 9 Jilee'²¹mo ga'oo¹o. Pe 'inlɨɨi'¹³ tɨfo'² tya' ley 'in lɨ́ɨ¹i fariseo gajin'²in:

—'In tsañʉʉ'¹ lo jo 'ee 'e gó² mo gajmaa¹ 'ino. Wana nigafee'¹i tsa'mootyí² sɨ ángel 'ee tɨɨ²¹mo' wa jo faa'³a' 'laa'²¹ tya' Dios.

10 Lɨ́ɨ¹ jo gacwo'¹ júu³ ruu'²¹i cagɨ 'in tyʉ'² to² fii²¹² 'láa² do gafoo'¹mo wana gajmaa¹a 'no'³ Poo². La joon gatyʉ'²o to² 'láa² 'e tsatyíi¹i Poo² jee²¹² 'in tsá² do. Joon tsajée¹i fu lɨ taai² 'láa² do.

11 Joon 'woo¹ joon ganéi¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' tyani Poo². Joon gasɨɨ'²¹ɨ:

—Tya²-'o'o. La lɨ²² 'e nigafaa'¹³'a 'wii²¹² tyiia 'e Jerusalén lo, la joon jon ifoo'³'o 'wii²¹² tyiia fu Roma.

'I¹-tsi tsá² Israel ijngaa'²¹mo Poo²

12 Mo gajná² jmɨɨ²¹² joon 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² Israel røø²¹ gasɨ́ɨ²i wa'a ijngaa'²¹mo Poo². Joon gamaa¹a 'ii'²¹ 'e jo 'ee dø'¹ø joon'gɨ 'ee 'uun'²¹un jiin'¹³xʉ ca galɨ'¹ɨ. 13 Tíi¹ jiin'¹³ tunláɨ¹ lɨ́ɨ¹gɨxʉ 'in tsañʉʉ'¹ 'in nigacwo¹ júu³ la joon. 14 Gangalíin² tyani 'in tyʉ'² to² tya' untsá² coon'¹³ tsacøøi'¹³ tya' tsá² Israel joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'ido:

—Jna'a nigacwoo²¹o'o júu³ joon nigajmoo²¹o'o 'ii'²¹ 'e jo 'ee tyee²¹e'e jiin'¹³ la ijngaa'¹³na'a Poo² do. 15 La joon 'naa' coon'¹³ 'in catyaai² 'in 'oo¹o to² jee²¹² 'in tyiin²gɨ cwosii'¹³ii' 'in tyú² to² tya' fii²¹² 'láa² do 'e tsa'oo²¹-o cwojajée¹i tyaní²ii'. Cwosii'¹³duu' 'e 'iin²¹²naa' núu³gɨɨ' cwáain¹ tya'a 'e liñí³oo' 'e tyú²gɨ. Joon la joon 'mee²¹²moo'o yiia'a tya'i fu¹. Joon ijngaa'¹²moo'o la nʉ'gɨ icwée²in.

16 Pe jaain[21] jóon[1] tsamí[2] ruu'[21]i Poo[2] do galiñii[1]i 'e júu[3] do. Joon gangóo[1] li taai[2] 'láa[2] do. Gangajmaa'[13]a Poo[2] júu[3]. 17 Mo ngayuui'[13] joon gatø'[1] Poo[2] jaain[21] 'in tyʉ'[2] to[2] 'láa[2] do gasii'[21]i:

—Jéei[1]du' 'in xuui[212] lo tyani 'in tyʉ'[2] to[2] fii[212] 'láa[2] tsu sá[2] 'e jin'[2]in sii'[21]i 'ii.

18 'In tyʉ'[2] to[2] tya' 'láa[2] do gangajée[1]mo tyani 'in tyʉ'[2] to[2] fii[212] 'láa[2]. Joon gajin'[2]in:

—'In Poo[2] 'in 'yuui[2] nʉñí[3] do gatø'[1]ø jna. Joon gamii[1]i 'e gajée[2]na 'in xuui[212] lo 'e sá[2] coon[21] 'e jin'[2]in.

19 Joon 'in tyʉ'[2] to[2] fii[212] 'láa[2] do gason'[1]on cwoo[21]o 'in xuui[212] do. Joon ngajée[1]i coon[21] li yaai. Joon gasii'[21]i 'ido:

—¿'Ee 'iin[212]u'un fu'[3]'u jna?

20 'In xuui[212] dogi gajin'[2]in:

—'In tsá[2] Israel do røø[21] nigasíi[2]i ijngaa'[13]i Poo[2] tsa'oo[21]. Coon'[13] júu[3] tajuu[21] imi'[2]i 'nʉ wa'a cwojee[1]u tyani tsacøøi'[13] 'in tyiin[2]gi lawa'a 'e 'iin[212]in litsáai[1]gi-tsi cwáain[1] tya' Poo[2]. 21 Pe jo jo'[1] cwolii[1]u tsʉ tunláí[1] líi[1]gixʉ tsá[2] tya'a 'in nisi'maai[2] tya'i fu[1]. Joon 'in tsá[2] do nigajmaa[1]a 'ii'[21] 'e jo 'ee dø'[1]ø jon'gi 'e 'uun'[21]un ca ijngaa'[12]i Poo[2]. Joon nano jiin'[13] canii[2] ijan[2]gi jiin'[13] júu[3] tyi-o'o.

22 Joon 'in tyʉ'[2] to[2] fii[212] 'láa[2] do ga'i'[1]o júu[3] xuui[212] 'e jo 'in sii'[21]i ce jiin'[13] jaain[21] 'e nigajmaa[1]a júu[3].

Jaa'[21]in Poo[2] tyani 'in 'oo[1]o to[2] fee'[1] 'in sii[21] Fée[13]

23 'In tyʉ'[2] to[2] fii[212] 'láa[2] do gatø'[1]ø gái[1] 'in tyʉ'[2] to[2] 'láa[2] do. Joon gajmaa[1]a 'ii'[21] 'ii ityaa[1] tyú[2] cíein[13] 'láa[2] 'e ngi[1] tii[2] coon'[13] sesenta-gi 'in cwá[2] cwa[2]. Joongi tún[2] cíein[13]gi 'in san'[2] 'mosʉʉn'[21] cwaa[21]. 'Ido-o tsajée[1]i Poo[2] fu Cesarea la 'iin[2] ñú[1] canuu[21]. 24 Joon gatyʉ'[2]ʉ to[2] 'e tyaa[21] tyú[2] jaain[21] gái[1] cwa[2] cwá[2] Poo[2]. Joon gajmaa[1]a 'ii'[21] 'e tsajéei[1] Poo[2] tyú[1]mo tyani 'in 'oo[1]o to[2] sii[21] Fée[13]. 25 Coon'[13] 'láa[2] do gasii[1]in coon[21] jí[2] 'e jin'[2]:

26 "'Aa[212]mo'o fo'[3]oo. Jna-a Claudio Lisias. 'Aa[212]mo'o 'nʉ gobernador Fée[13] 'in un'góo[3] jna liili[1]. 27 'In tsá[2] seein[21] Israel lo nigasan'[2]mo 'in tsañʉʉ'[1] no. Joon la mo 'iin[212]in jnga'[2]mo. Pe mo galiñí[3]ii 'e tsá[2] Roma 'ii joon ngalii[21]i'i coon'[13] 'láa[2] tyiia. Joon galaa[212]moo. 28 Joon gatø'[3]øø 'in tyiin[2]gi jee[212] tsá[2] seein[21] Israel tsʉ gali'iin[212]na liñí[3]ii tsaa[2] tya'a. 29 Canii[2] ga'nii[1] jiin'[13] cwáain[1] tya' ley tya' yaamo. Jo sá[2] 'ii'[21] wa'a ijúuin[2] jon'gi wa'a tsa'ii[21] 'nʉñí[3]. 30 Pe mo galili'[3]ii 'e tsá[2] Israel nigajmaa[1]a 'ii'[21] ijnga'[2]mo 'wii'[13] joon tsifu-u gasíi[13]moo. Joon nigamí[3]ii jileei'[21] 'in cwo[1] tsaa[2] tya'a 'e cwofaa'[21]o tyani-o'o jilaa'[21] 'laa'[21] 'e faa'[21]a. Jiin'[13] joon júu[3] tyiia, feei'[1]du'-'o'o."

31 La joon 'in 'láa[2] do jiin'[13] 'ii'[21] 'e ni'oo[1]o ngajée[1]mo Poo[2]. 'Woo[1] joon gatyalíin[2]mo ti coon[21] fuu[21] sii[21] Antípatris. 32 Joon mo gajná[2] jmii[212] joon 'in 'láa[2] ngi[1] tii[2] do gajaliin[1]mo fu li taai[2]. Joon 'in néei[1] cwa[2] do gangalíin[2]mo la fu[1] taai[2] coon'[13] Poo[2]. 33 Joon mo gatyalíin[2] fu Cesarea 'in tyʉ'[2] to[2] 'láa[2] do gacwo'[1]o gobernador do 'e mo'jí[2] do. Joon do-o gajaan'[21]mo Poo[2]. 34 Mo gajøø[2] gobernador 'e mo'jí[2] do joon gaunngii[1]i xiia goo[1]o Poo[2] do. Mo galiñii[1]i 'e goo[1]o Poo[2] sii[21] Cilicia joon gajin'[2]in:

35 —Mo cwolíin[2] 'in jmoo[1]o tsaa[2] tyi'i joongi inúu[3]oo.

Joon gatyʉ'[2]ʉ to[2] ga'í[2] Poo[2] palacio tya' Herodes. Do-o ga'aa[1]mo 'láa[2] 'ii.

24

Poo[2] faa'[21]a 'wii[212] tya'a tyani Fée[13]

1 'Ñá² jmɨɨ²¹²gɨ gangɨ́ɨi¹ mo gatyía¹ Cesarea jaain²¹ 'in tyʉ'² to² tya' untsá² sii²¹ Ananías. Tyalíin² coon'¹³ 'inlɨ́ɨi¹³ tsacøøi'¹³ coon'¹³ jaain²¹ 'in faa'²¹ 'wii²¹² tya'a 'in sii²¹ Tértulo. Gatyalíin² tyani 'in tyʉ'² to² do 'e jmáa¹a tsaa² tya' Poo². 2 Mo gajajée¹i 'in tsá² sii²¹ Tértulo ga'láa² 'wii²¹² gajmaa¹a tsaa² tya'a. Joon gain'²in sɨɨ'²¹ɨ Fée¹³ do:

—Feei'¹du'-'o'o tsaa'to² tyii'i. Cwáain¹ tyi-o'o 'e sá² 'ii'²¹ 'e tyʉ́²-ʉ la caain²¹ goo²¹o'o. Joon jo fa'í³ saan²¹a'an. 3 La caain²¹ goo²¹o'o nee²e'e 'elo joon cwo²¹o'o 'maa'¹³mo'o. 4 Pe lɨ la coon²¹ jo un'ɨɨi²¹²gɨɨ 'nʉ jmaa²'a feei'¹-'o'o núu³du'u coon²¹ cata. 5 Nigatseei'²¹ jna'a 'in tsañʉʉ'¹ lo ngɨɨ¹ɨ untyíi²in jna'a. Ngɨɨ¹ɨ coon'²¹on tsá² Israel tóo² la 'ui juncwii²¹. 'In no-o jaain²¹ tsá² nifu tya' tsá² 'in untsáa¹a júu³ tya' jaain²¹ tsá² Nazaret. 6 Joon gaun'lɨɨ'³ɨ cwo'¹ fee'¹ tyii'i. 'Wii'¹³ joon gaseen'¹³moo'o ijmoo²¹o'o 'ii'²¹ tya'a la to² tyʉ'² to² tyii'i. 7 Pe 'in tyʉ'² to² fii²¹² 'láa² do 'in sii²¹ Lisias ga'ii²¹ jee²¹² jna'a coon'¹³ 'e gøø'¹²i lɨɨlɨ¹. Joon gatyii¹mo 'ido. 8 Joon gajin'²in 'e jileei'²¹ 'in cwo¹ tsaa² 'ná² jalíin² tyani'i. 'Nʉ-ʉ lí unngɨɨ²du'u joon liñí²'i no-o júu³ jai'² jilaa'²¹ 'e tsaa² jmoo²¹o'o tya'a —jin'² Tértulo do.

9 'E ja'²mo júu³ tya'a jin'² jilee'²¹ tsá² Israel téein² co' do. 10 Joon 'in 'oo¹o to² do gajmee'²¹i Poo² coon²¹ li² ifaa'²¹a. Joon Poo² do gajin'²in:

—'Yaa¹mo-tsii jna 'e fo'³oo 'wii²¹² tyiia tyani'i tsʉ ñíi³oo 'e ningóo¹xʉ 'áai¹ 'e jmoo² 'nʉ 'ii'²¹ 'e fuu²¹ lo. 11 'Nʉ-ʉ litsáai¹du-'o'o wana jo'¹. Ningóo¹ jiin'¹³ dyatun¹ jmɨɨ²¹² 'e gatyíi³aa Jerusalén 'e un'goo¹o Dios. 12 Joon la 'ɨɨ²¹² 'yuu²na cwo'¹ fee'¹ do sɨ 'yuu²na cwo'¹ pi'³ tya'a 'ee sɨ doñixiia' 'e fuu²¹ do 'ee 'in tsañʉʉ'¹ no jo mo gatsee'²¹i jna 'e jɨ́ɨ¹³na coon'¹³ jiin'¹³ jaain²¹. Jon'gɨ mo gatsee'²¹i jna 'e cwo'²oo tsá² cwáain¹ wa'a to'² mɨɨ'¹³. 13 'In tsá² lo jo lii'¹i jilaa'²¹ 'e tsaa² cwo'¹o jna no. 14 Pe jiin'¹³ canii² 'e røø²¹²na tyani'i 'e un'goo²¹ jna Dios tya' tsacøøi'¹³ tyiia coon'¹³ coon²¹ júu³ 'múui² 'e 'in tsá² lo jin'² 'e gó². Pe jo'¹o lɨɨ²na jilaa'²¹ júu³ toon²¹² jí² tya' ley coon'¹³ júu³ tya' 'in gafaa'²¹a 'wii²¹² tya' Dios calɨɨ. 15 La lɨɨ²i 'ii-o jon lɨɨ²na 'e Dios ijmáa¹a jiin'¹ tsá² la 'in tyúi¹ tiin'¹³ la 'in gó². 16 'Wii'¹³ joon cwo'²-tsii 'e jo li'óo³oo tsaa² tyani Dios sɨ tyani tsá² 'ee.

17 ''Wóo²xʉ ningóo¹ 'e ngɨ́³ɨɨ la caain²¹ lɨ xiia' joon gatye'²moo fu góo³oo 'e gacwo'¹oo cuu¹ tsagóo³oo 'in tañíi². Joongɨ gacwo'¹oo 'ñii'a 'maai'¹³ Dios. 18 La joon 'yuu²na jmóo³oo inʉʉ cwo'¹ fee'¹ do mo ganíi²mo jna jaain²¹ gáɨ¹ tsá² Israel 'in néei¹ lɨ sii²¹ Asia. Do-o ganíi²mo jna tsi inʉʉ cwo'¹ fee'¹ do 'yuu²na iuncwaa'³na jiin'¹³ la tɨɨsi² do. Pe xʉʉ tsá² seein²¹ coon'¹³ jna jon'gɨ gato'² tsá² mɨɨ'¹³. 19 Pe 'ii 'in 'na¹ jalíin² 'e jmáa¹a tsaa² tyiia wuxʉ'ʉ tsaa² tyiia. 20 Wana jogɨ la joon cwojin'³du 'in néei¹ lo wana gatsaa'²¹a coon²¹ tsaa² tyiia mo gasiin'¹²na tyani tsá² tyiin²gɨ tya' tsá² Israel. 21 Jiin'¹³ 'e gafo'¹oo tá² mo siin'¹²na jee²¹² 'ii: “Tɨ jmɨɨ²¹² no jmoo²oo' 'ii'²¹ tyiia tsʉ 'wii'¹³ jo'¹o lɨɨ²na 'e jiin'¹in tsá² jee²¹² 'lɨɨ²¹²” —jin'² Poo².

22 Mo ganúu²un Fée¹³ do 'elo tsʉ 'wii'¹³ røø²¹ ñii¹i cwáain¹ tya' 'in jai'² lɨɨi² Jesús gatyuu'¹²mo 'e júu³ do. Joon gajin'²in:

—Mi cwee¹i 'in tyʉ'² to² fii²¹² 'láa² do sii²¹ Lisias joongɨ ityee¹mo júu³ 'e cwáain¹ tyii' lo.

23 Joon Fée¹³ do gatyʉ'²ʉ to² fii²¹²' láa² do 'e jo mo láa²mogɨ Poo². Pe gacwoo¹o 'ii'²¹ 'e tsalíin² tsá² seein²¹

Poo² tyú² coon'¹³ 'e tsafee'¹³i 'ido. Joongɨ 'e cwo'¹o 'e dø'¹ 'ido.

24 Mo gangíii² coon²¹ túnˀ² jmɨɨ²¹²gɨ gatyía¹ Fée¹³ coon'¹³ 'in tsamí² tya'a 'in sii²¹ Drusila. 'Ii-i jaain²¹ tsamí² 'in seein²¹ Israel. Joon gatyʉ'²ʉ to² gajó² Poo². 'Iin²¹²in núu¹un xiiala lí² tsáai¹-tsi tsá² Jesucristo. 25 La 'ɨɨ²¹² mo faa'²¹a Poo² xiiala ngɨ¹ tsá² fu¹ coon²¹ tsáa¹, joongɨ xiiala tyʉ'² tsá² to² yaai, joongɨ xiiala mi jmáa¹ Dios 'ii'²¹ tya' tsá² gafoo'¹mo Fée¹³ do. Joon gajin'²in:

—Cwoo'¹mo nano. Joon mi jøøi²gɨɨ itø'³øø 'nʉ túnˀ¹.

26 'Ɨ¹-tsi Fée¹³ icwo'¹ Poo² 'ii cuu² joon iláa²mo. 'Wii'¹³ joon líɨ¹ 'láai² naa'¹³ nigatø'¹ø Poo² 'e síin¹in coon'¹³on. 27 La joon gangíɨ¹i túnˀ² jiin²¹gɨ mo cwo'íɨ¹ Fée¹³ 'e to² 'oo¹o do. Joon 'in tsá² sii²¹ Porcio Festo ga'í² cwaain²¹ tya'a. Tsʉ 'iin²¹²in Fée¹³ do iliseein²¹ røø²¹ coon'¹³ tsá² Israel jo galáai¹ Poo² do.

25

Poo² tyani Festo

1 Gatyíi¹a Festo ga'ii'²¹mo to² tya' Fée¹³. Mo gatsín¹ 'nɨ¹ jmɨɨ²¹² gacwo'íɨ¹ɨ Cesarea gangóo¹ fu Jerusalén. 2 Mo gatí² do-o 'in tyʉ'² to² tya' untsá² coon'¹³ tsá² Israel 'in tyiin²gɨ gacwoo¹o coon²¹ tsaa² tya' Poo². 3 Joon gamɨɨ¹ɨ tyani 'ido lawa coon²¹ júu³ jai'² 'e siin'¹²in Poo² fu Jerusalén. Pe 'ii'²¹ tya'a ijnga'²mo Poo² tya'i fu¹. 4 Pe gajin'² Festo 'e fu Cesarea siin'¹² Poo² joon 'ii-o 'ɨ¹-tsi 'e tsáa¹a fu do jmoo¹ joon coon²¹ jmɨɨ²¹². 5 Joon gajin'²in:

—Doñi'iin jee²¹² 'na' 'in 'oo¹o to² 'ná¹ cwolíin²naa' fu Cesarea coon'¹³ jna. Joon wana 'in tsañʉʉ'¹ do niga'aa¹ coon²¹ tsaa² fee'¹ lí²-i jmaa²aa' tsaa² tya'a.

6 Líɨ²mo jñá² sɨ dyá² jmɨɨ²¹² gajan¹gɨ Festo fu Jerusalén do. Joon ganga'²mo fu Cesarea. Joon mo gajná² jmɨɨ²¹² joon gacwó² 'áan³ tya'a lɨ lɨ tíɨi² cwaa²¹. Joon gatyʉ'²ʉ to² jó² Poo². 7 Joon mo ga'í² Poo² gajatyéen¹in tsá² Israel 'in nigatyalíin² Jerusalén. Joon gajmaa¹a 'láai² tsaa² tya' Poo². Pe jiin'¹³ coon²¹ jo galɨ'¹ɨ. 8 Joon gafaa'²¹a Poo² 'wii²¹² tya'a:

—Jiin'¹³ coon²¹ tsaa² jo 'ee mo 'nó³oo. Jo mo gafo'¹oo 'laa'²¹ tya' ley tya' tsá² Israel jon'gɨ tya' cwo'¹ fee'¹ tya'a. Jon'gɨ mo fo'¹oo 'laa'²¹ tya' tsaa'to² nifu tyíin¹ Roma —jin'² Poo².

9 Tsʉ 'wii'¹³ 'iin²¹²in Festo jmaa¹a tyú²-ʉ coon'¹³ tsá² Israel joon gaunngɨɨ¹ɨ Poo² do:

—¿Ja 'iin²¹²u'un cwoo'³'o fu Jerusalén. Joon do-o ijmáa¹a 'ii'²¹ tyi'i?

10 Joon gañii¹i Poo² do:

—Siin'¹²na tyani 'in 'oo¹o to² Roma lɨ cwooi¹ lisá² 'ii'²¹ tyiia. Tsʉ tyú²-ʉ ñí²'i 'e jo 'ee tsaa² mo ga'nó³oo tya' tsá² Israel. 11 Wana niga'nó³oo coon²¹ tsaa² 'e tɨɨ²¹moo júun²moo jo cwooi¹ fo'¹oo wa'a jo júun²na. Pe wana jogɨ sá² coon²¹ júu³ jo'¹ la lɨ 'e tsaa² cwoo'²¹ no jiin'¹³ jaain²¹ jo 'oo¹o 'ii'²¹ 'e jaa'²¹in jna tyaníi¹i. Mí³oo 'e 'in 'oo¹o to² nifu do 'ña'o jmáa¹a 'ii'²¹ tyiia —gajin'² Poo² do.

12 Joon mo ngayuui'¹³ gafaa'²¹a Festo coon'¹³ 'in tyʉ'² to² coon'¹³on joon gajin'²in:

—Nigamí³'ɨ 'e lisá² 'ii'²¹ tyi'i tyani 'in 'oo¹o to² nifu. Joon do-o icwoo'³'o.

Poo² tyani røøi¹³ Agripa

13 Mo gangíii² coon²¹ túnˀ² jmɨɨ²¹²gɨ 'in røøi¹³ Agripa coon'¹³ Berenice tyalíin² fu Cesarea. Tyalíin² ngafee'¹²i Festo. 14 Do-o gajaan¹an wóo²xʉ. Joon mo gatyaa¹a Festo júu³ coon'¹³ 'in røøi¹³ do cwáain¹ tya' Poo² gajin'²in:

—Lo-o 'yuui² jaain²¹ tsanʉʉ'¹ 'nʉñí³ 'in gasáai¹ Fée¹³. 15 Mo gataan²¹²na Jerusalén 'in tyʉ'² to² tya' untsá² coon'¹³ tsacøøi'¹³ tya' tsá² Israel gacwolíin² gacwoo²¹ tsaa² tya' 'ino. Gamɨɨ¹ɨ 'e jmáa³aa 'ii'²¹ tsaa² tya'a. 16 Jna-gɨ gafuu²¹²uu 'e jo lí² tsʉ jo si'² tɨɨ² la joon tya' tsaa'to² néei¹ Roma. La nʉ'gɨ ilisá² 'ii'²¹ 'e júuin² jaain²¹ tsá² 'ná¹-a téein² 'in cwo¹ tsaa² tyanéi¹i la jaain²¹ la jaain²¹. Coon'¹³ la joon lí²-i un'øø'¹mo yaai coon'¹³ tsaa² 'e cwoo¹o fuu²¹²uu. 17 La joon mo jalíin² fu lo jo 'ee gaun'ɨɨi²¹²gɨɨ 'ñii'a. Pe mo gajná² joon ganí³ii 'áan³ tyiia lɨ gatɨɨ²¹na. Joon gatyʉ'¹ʉʉ to² gajó² 'in tsañʉʉ'¹. 18 Pe jileei'²¹ 'in jalíin²mo gajmaa¹a teen¹in 'e cwoo¹o tsaa² tya'a jo 'ee gasɨ́ɨ²i 'laa'²¹ tya' 'ino la mo 'ɨ¹-tsii. 19 Lɨ́ɨ²mo jiin'¹³ tsaa² tya'a 'e cwoo¹o jiin'¹³ tɨɨ² 'e si'² tya'o coon'¹³ jaain²¹ tsá² sii²¹ Jesús 'in gajúin¹. Pe 'in Poo² do jin'²in 'e nijiin'¹o. 20 Joon jna-a tsʉ jo ñí³ii 'ee jmáa³aa jiin'¹³ 'e cwáain¹ lo gaunngɨɨ²ɨɨ Poo² wa'a 'iin²¹²in tsee'¹²i fu Jerusalén 'e lisá² 'ii'²¹ tya'a 'e cwáain¹ lo. 21 Pe 'i-gɨ gamɨ'²ɨ jna 'e 'iin²¹²in lisá² 'ii'²¹ tya'a tyani 'in tyʉ'² to² nifu 'in sii²¹ Augusto. 'Wii'¹³ joon gatyʉ'²ʉʉ to² 'e jo mo láa²mogɨ ca mi lí² sɨ́ɨ³na tyani 'in tyʉ'² to² nifu do —jin'² Festo do.

22 Joon gajin'² røøi¹³ Agripa do sɨɨ'²¹ɨ Festo:

—'Iin²¹²mo jna jon núu³duu júu³ tya' 'in tsañʉʉ'¹ no.

Joon gajin'² Festo:

—Tsa'oo²¹ inúu³du'u.

23 Mo gajná² jmɨɨ²¹² joon ngataa²i Agripa coon'¹³ Berenice li²-i lɨɨ²¹² 'ya'²gɨ 'áai¹. Do-o ngataa²i tsi lɨ sɨcaain²¹ tsá² coon'¹³ 'in tyʉ'² to² fii²¹² 'láa² coon'¹³ tsá² tyiin²gɨ 'e fuu²¹ do. Joon Festo do gatyʉ'²ʉ to² ijó¹ Poo². 24 Joon gajin'²in:

—Røøi¹³ Agripa, coon'¹³ tsá² 'in sɨcaain²¹ coon'¹³ jna'a, lo-o siin'¹² 'in tsanʉʉ'¹ no. Fúu¹mo tsá² Israel nigasɨɨ'²¹ɨ jna 'laa'²¹ tya' 'ino. La Jerusalén tiin'¹³ lagɨ lo jo mo gajan¹ sɨɨ'²¹ɨ jna 'e tɨ́ɨi² júuin² 'in tsá² lo. 25 Pe lɨ́ɨ²na 'e jo 'ee mo gajmaa¹a wa'a 'e tɨ́ɨi² júun²in. 26 Pe jo mo galiñí³ii røø²¹ wa'a sɨ́ɨ³na jí² tyani fíi³ii. 'Wii'¹³ tya' joon tyʉ'³ʉʉ to² jajée¹i tyaní²ii'. Joongɨ tyani 'nʉ-ʉ 'e tyiin²gɨ røøi¹³ Agripa. Jmaa² fee'¹-'o'o unngɨɨ²du'u wa'a lisá² coon²¹ júu³ 'e sɨɨ'¹³na. 27 Tsʉ fa'ɨɨ'²¹ɨ lɨɨ²na 'e sɨɨ'¹³na jaain²¹ tsá² 'yuui² 'nʉñí³ la jo mo ñí³ii 'ee tsaa² tya'a.

26

Poo² faa'²¹a 'wii²¹² tya'a tyani røøi¹³ Agripa

1 Joon gajin'² Agripa gasɨɨ'²¹ɨ Poo²:

—Lí²-i foo'²'o cwáain¹ tyi'i 'wo'o.

Joon Poo² do gajmaa¹a li² coon'¹³ cwoo²¹o. Joon gafaa'²¹a la lo:

2 —Lɨ́ɨ¹ jløø'³na 'e lí²-i fo'³oo tyani'i røøi¹³ Agripa 'e un'øø'²¹na 'ñii'a tya' jileei'²¹ tsá² Israel 'in nigafaa'²¹ 'laa'²¹ tyiia. 3 Tsʉ ñí³o'o la jilaa'²¹ tɨɨ² 'e si'² tya' tsá² Israel. Joon ñí³o'o jilaa'²¹ cwáain¹ 'e sɨ́ɨ¹³ɨ'. 'Wii'¹³ joon mɨ́ɨ³ii 'e núu³du'u coon'²¹ tún².

Tyaa¹a Poo² júu³ xiiala gangɨɨ¹ɨ la nʉ'gɨ gajoo'²¹-tsi

4 'Jilee'²¹mo tsá² Israel ñi¹o xiiala mo gataan²¹²na jee²¹² 'ii fu góo³oo coon'¹³ Jerusalén ca la mo xuu²¹²na. 5 Ñi¹o joon lí²-i faa'²¹o wa' 'iin²¹²in 'e lɨ́ɨ¹na fariseo ca la mo sɨmɨɨ'²¹moo. Joon 'in tsá² 'in lɨ́ɨ¹i fariseo do cwo'¹ogɨ-tsi jmoo¹gɨ jilaa'²¹ tɨɨ² 'e si'² tyii'i la jee²¹² jile'¹i'i. 6 Pe nano cwo'¹ 'ido jna tsaa² 'wii'¹³ tsáai¹-tsii 'e Dios jmáa¹a jiin'¹ 'lɨɨ²¹² la lɨ 'e nigajin'² 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyii'i. Fiin'¹³ jilee'²¹mo tsá² Israel sɨjan¹o mi tsín¹ 'e 'ii'²¹ do 'e júu³ niga'ɨɨ²

Dios. 7 La jɨ dyatún¹ poo²¹² tsá² goo²¹o'o la jmɨɨ²¹² tiin'¹³ la 'woo¹ sɨjan¹o. Pe 'wii'¹³ sɨjaan²aan 'e joon, róøi¹³ Agripa, cwo'¹ 'ido jna tsaa² nano. 8 'Áai¹ wúui¹ 'e jo'¹ lɨ́ɨ³u 'e jmoo¹o Dios 'e jiin'¹ tsá² túnn¹, ¿ja jo'¹?

Tyaa¹a Poo² júu³ xiiala mo gangɨɨ¹ gajmee'²¹i tsá² 'in jo'¹ lɨ́ɨi² Jesús

9 ''Ñii'a la mo jee¹ ga'ɨ¹-tsii ijmee'¹³na tsá² 'in nigajo'¹ lɨ́ɨi² Jesús tsá² Nazaret. 10 La joon gajmáa³aa fu Jerusalén. Joon coon'¹³ to² 'e tyʉ'² 'in tyʉ'² to² tya' untsá² gataa'²¹na 'nʉñí³ fúui¹ lɨɨlɨ¹ 'in nigajai'² lɨ́ɨi². Joon mo gajngaai'¹² tsá² 'ii røø²¹ sɨɨ'¹³ɨ'ɨ. 11 Lɨ́ɨ¹ 'láai² fu ga'e'¹ee tsá² wúu¹ mo jo garóø¹i jilaa'²¹ 'e jo'¹ lɨ́ɨi². Jilaa'²¹ 'elo gajmáa³aa la caain²¹ cwo'¹ sinagogas. Lɨ́ɨ¹ gauntyíi²na 'ido cagɨ ganga'øø³na fu lɨ wíiin².

Tyaa¹a Poo² júu³ tún¹ xiiala mo gajo'¹-tsi

12 'Coon'¹³ cwáain¹ la joon ngóo³oo fuu²¹ sii²¹ Damasco. Ngóo³oo tyaan²aan coon²¹ jí² 'e cwo'¹o 'in tyʉ'² to² tya' untsá². Coon'¹³ jí² do-o isaan'¹³moo tsá² jo'¹ lɨ́ɨi². 13 Pe la joon galɨ́² tyiia tya'i fu¹ lɨ lɨ ningóo³oon do. Mo gatɨ́² tyiiañi'¹ gamóo³oon coon lawa 'yíia² ñi'¹ 'e gajná² joo'²¹ jó¹ fu lɨ' yʉ'. Pe 'e 'gøø'¹²gɨ lagɨ 'yíia² ñi'¹. Gajná² cu' lɨ' lɨ siin'¹³na coon'¹³ 'in ngalii²¹i'i coon'¹³ do. 14 Joon jilee'²¹oo'o gacɨɨ'²¹na'a ni 'wó². Joon ganúu³uun coon²¹ júu³ 'e gasɨɨ'²¹ jna coon'¹³ jmíi¹ hebreo: “Saulo, ¿'ee lɨ' 'øø¹u jna? Tsʉ 'wo'o jmaai'¹³ 'wo'o la mo jmoo¹o joo'²¹ jɨɨ¹ mo 'øø¹ø mo 'yá² fii²¹²i sɨɨ² sʉʉn'²¹ tya'a.” 15 Joon gafo'¹oo: “¿'Iin 'nʉ no, Señor?” Joon gasɨɨ'²¹ɨ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús jna: “Jna-a Jesús, jna 'in 'øø¹u no. 16 Pe ráan²un no. Jmaa²'a siin'¹²u'un tsʉ nigajné¹na tyani'i 'e jmaa²'a jilaa'²¹ to² tyʉ'³ʉʉ. Joongɨ ifoo'²'o jilaa'²¹ 'e nigañii²'i coon'¹³ jilaa'²¹ imoo²o'o 'wii²¹² tyiia mi lɨ cɨɨin²¹gɨ. 17 Iun'øø'²¹na 'nʉ tyani tsá² Israel coon'¹³ jileei'²¹ tsá² 'in néei¹ lɨ wíin². Joon jee²¹² 'in tsá² néei¹ wíin² do sɨ́ɨ³na 'nʉ nano icwoo³'o. 18 Cwooi'³du' jee²¹² 'in tsá² do tsʉ nano ngɨɨ¹ɨ lawa tsá² tiuu²mo. Joon ino'³'o unníi¹i. Sɨ́ɨi³duu 'nʉ 'e cwosɨ́ɨi²du'u jilaa'²¹ 'e gó² 'ɨ¹-tsi ca 'e tyʉ́². Joon iláa²mo'o 'ido ja'cwoo²¹ 'in 'lɨɨi'³ joon tsataa²mo ja'cwoo²¹ Dios. Joongɨ ilija'²mo líin² jna. Joon coon'¹³ 'e la joon lí²-i 'iin²moo tsaa² tya'a. Joon 'ii'²¹mo coon²¹ 'áan³ tya'a 'e 'oo¹o Dios tya' jileei'²¹ 'in nigauntyú¹i.”

Tyaa¹a Poo² júu³ xiiala gacwoo¹o júu³ tyʉ́²

19 'La joon, róøi¹³ Agripa, galinʉʉ'¹³oo jilaa'²¹ júu³ 'e gasɨɨ'²¹ Jesús jna fu yʉ' ñʉ'fú² do. 20 Ga'láa² 'wii²¹² cwóo³oo júu³ tyʉ́² nifu 'in néei¹ Damasco. Mo ngayuui'¹³ joon gacwóo³oo júu³ tyʉ́² tya' 'in néei¹ Jerusalén coon'¹³ la caain²¹ lɨ sii²¹ Judea coon'¹³ jileei'²¹ 'in jo seein²¹ Israel. Gafuu²¹²uu 'e 'ná² jaa'²¹-tsi joon lí² tsáa¹mo-tsi Dios. Joon cwojmaa¹o la jmoo¹o tsá² 'in nigajo'²-tsi. 21 'Wii²¹² cwáain¹ la lo-o gasain'² tsá² Israel jna fu inʉʉ cwo'¹ fee'¹ tya'a do. La mo 'iin²¹²in jngaa'¹²i jna. 22 Pe coon'¹³ 'e joon jo gajo'¹-tsii tsʉ gauncoon'¹³ Dios jna ca nano. Cwo'³oo júu³ tyʉ́² tya' jileei'²¹ la 'in tañíi² tiin'¹³ la tsacøøi'¹³ 'in tyiin²gɨ. Gafuu²¹²uu jiin'¹³ la gajin'² 'in tsá² gafaa'²¹ júu³ tya' Dios calɨɨ coon'¹³ la gajin'² Moisés 'e 'ná¹ ilí². 23 Gajin'²o Moisés 'e Cristo 'ná¹ nii²¹ wúu¹. Joon mi yuui'¹³ joon júun¹mo. Joon 'ii-o nifu ijiin'¹in jee²¹² 'lɨi²¹². Joon icwó² júu³ coon'¹³ jna'a tsá² Israel coon'¹³ tsá²

seein[21] li xiia' 'e jileei'[21] 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2] 'ii ijiin'[1]o tún[1] la gajiin'[1]in —jin'[2] Poo[2] do.

Poo[2] tyá[2]-tsi Agripa 'e ijai'[2] lɨ́ɨi[2]

24 Mo gafaa'[21] Poo[2] 'elo 'wii[212] tya'a joon 'in Festo do ga'oo[1]o jin'[2]in:

—¡'Yʉ caa[212]mo'o, Poo[2], coon'[13] jilaa'[1] 'e nigauntsáa[13]'a nigalicaa[212]mo'o!

25 Pe Poo[2] do gañii[1]i:

—Jmaa[2]'a fee'[1]-'o'o, Festo, pe jo 'yʉ caa[212]na. Lɨ' cɨɨ'[12]ɨ lɨ́[2]. Júu[3] røø[21] jilaa'[21] 'elo. Jiin'[13] júu[3] ja'[2]mo fo'[3]oo. 26 Lo-o tyíin[1] róøi[13] Agripa 'in cwii[1]i jilaa'[21] 'elo. 'Wii'[13] joon jo cu'[2]-tsii fo'[3]oo tyaníi[1]i tsʉ tsáa[1]mo-tsii 'e ñi[1]o jilaa'[21] 'elo. Jilaa'[21] 'elo jo gali'uuin[21] —jin'[2] Poo[2] sɨɨ'[21]ɨ tsá[2] do.

Joon gajin'[2] Poo[2] sɨɨ'[21]ɨ róøi[13] Agripa:

27 —¿Tɨ jo'[1] lɨ́ɨ[2]u, róøi[13] Agripa, jilaa'[21] júu[3] 'e gafaa'[21] 'in cwo[1] júu[3] tyʉ́[2] calɨɨ? Ñi[1]oo 'e jo'[1]o lɨɨ[2]u.

28 Joon gajin'[2] Agripa do:

—Coon[21]xʉ-ʉ jogɨ tyá[2]-'o'o jna 'e jo'[1] lɨ́ɨ[2]na Cristo.

29 Joon gañii[1]i Poo[2]:

—Coon[21]xʉ lɨ[1] sɨ 'e 'láai[2] 'ee 'áai[1] 'ya'[2]gɨ wa'a icwó[2] Dios iltsáa[1]mo-'o'o lawa jna. Pe jon' jiin'[13] 'nʉ 'wo'o pe ce jilee'[21]mo 'in nuu[1]un júu[3] tyiia la nano. Pe jo 'nʉ́ʉ[1] cadena cwoo[21]o la 'nʉ́ʉ[1] cwóo[3]oo lo.

30 Mo ngayuui'[13] gajin'[2] Poo[2] jilaa'[21] 'elo garóon[2] róøi[13] coon'[13] 'in 'oo[1]o to[2] gobernador coon'[13] Berenice coon'[13] jileei'[21]gɨ 'in néei[1] do. 31 Joon gangalíin[2]mo lɨ xiia' lɨ jo nuu[1]un Poo[2] lɨ ngatyaa[1] júu[3] do. Ngasíin[1]in 'e júu[3] sɨ́[1]i jee[212] 'ii. Jin'[2]in sɨ́[1]i:

—'In tsañʉʉ'[1] lo jo 'ee mo gajmaa[1]a wa'a 'e tɨ́ɨ[2] júuin[2]. Jiin'[13] jo tɨ́ɨ[2] 'yuui[2]gɨ 'nʉñí[3].

32 Joon gajin'[2] Agripa gasɨɨ'[21]ɨ Festo:

—Lí[2]-i wuxʉ' nigaláa[2]mo'o 'in tsañʉʉ'[1] lo wa'a jo 'ña'a mo gamɨɨ[1]ɨ 'e ilisá[2] 'ii'[21] tya'a tyani 'in tyʉ'[2] to[2] nifu tyíin[1] Roma.

27

Sii[1]in Poo[2] fu Roma

1 Mo gaun'ii'[21]i júu[3] 'e siin'[12]in jna'a fu lɨ sii[21] Italia joon gatyaa[1] 'ido Poo[2] cwoo[21] 'in tyʉ'[2] to[2] cíein[13] 'láa[2] 'in sii[21] Julio. Gatyaa[1] cwoo[21] 'inlɨ́ɨi[13]gɨ 'in taai[2] 'nʉñí[3] coon'[13] Poo[2] do. 'In Julio do tyʉ'[2] to[2] cíein[13] 'láa[2] jee[212] coon[21] poo[212] 'láa[2] sii[21] Augusto. 2 Gangatoo[21]o'o coon[21] tsi barco 'e jó[1] coon[21] fuu[21] sii[21] Adramitio. Jaain[21] tsá[2] sii[21] Aristarco, 'in seein[21] fu Tesalónica 'e náa[1] lɨ sii[21] Macedonia ngoo[21]-o jon coon'[13]. 'E barco do itsá[2] la caain[21] lɨ sii[21] Asia. 3 Mo gajná[2] jmɨɨ[212] joon gatyalii[21]i'i fuu[21] Sidón. Do-o 'in Julio do gajmaa[1]a feei'[1]-tsi tya' Poo[2]. Gacwoo[1]o 'ii'[21] 'e tsafeei'[13] Poo[2] jileei'[21] 'in seein[21] tyʉ́[2] coon'[13] 'e fuu[21] do. 'Ido-gɨ gaunjíi[2]mo Poo[2] do. 4 Mo ga'woo[21]o'o fu Sidón do gangɨɨ[212]na'a lɨ' caluu coon[21] cwoo'[13] roon[1] ni jmɨɨ[21] sii[21] Chipre lɨ jo jnóo[1] tyí[2] 'áai[1]. Ngalii[21]i'i la joon tsʉ 'wii'[13] lɨ́ɨ[1] ga'ɨ́ɨ[2] tyí[2] lɨ' lɨ ngalii[21]i'i do. 5 Gangɨɨ[212]na'a coon[21] tsáa[1] tyani lɨ sii[21] Cilicia coon'[13] Panfilia. Joon gatyalii[21]i'i coon[21] fuu[21] sii[21] Mira náa[1] lɨ sii[21] Licia.

6 Do-o 'in tyʉ'[2] to[2] 'láa[2] do gatsaa'[21]a coon[21] barco 'e jó[1] fu Alejandría 'e tsáa[1]a fu Italia. Joon gatyʉ'[2]ʉ to[2] ngatoo[2]o'o. 7 Láa[2]mo jmɨɨ[212] ngatoo[21]o'o fu[1]. Waa[212]mo gangalii[21]i'i. Lɨ́ɨ[1] tyan[1] to[2] gatyalii[21]i'i tyani coon[21] lɨ sii[21] Gnido. Tyan[1] to[2] 'áai[1] tsʉ lɨ́ɨ[1] ga'ɨ́ɨ[2] tyí[2] lɨ' lɨ ngalii[21]i'i do. 'Wii'[13] joon gangɨɨ[212]na'a tyani lɨ sii[21] Salmón. Joon gangɨɨ[21]jna'a lɨ' cwoo[21]o'o tsáa[1] coon[21] cwoo'[13]

roon[1] ni jmɨɨ[21] sii[21] Creta lɨ jo 'ɨ́ɨ[2] tyí[2] 'áai[1]. 8 Gangɨɨ[212]moo'o tyan[1] to[2] ca gatyalii[21]i'i coon[21] 'áa[3] tyú[2] tya' barco. Tyan'an coon[21] fuu[21] sii[21] Lasea.

9 'Áa[2]mo nigali'ɨɨ[212]na'a wóo[2] 'áai[1]. Joon ni'íi[1] fo'[2] 'e tsatoo[2]gɨɨ'ɨ fu[1] ni jmɨɨ[21] tsʉ ningɨ́ɨ[1]mo jmɨɨ[212] 'e gø'[2] tsá[2] Israel tyiiañi'[1]. Tyan'an nijó[1] jiin[21] 'e 'ɨ́ɨ[2] tyí[2] 'áai[1]. 'Wii'[13] joon gacwó[1] Poo[2] coon[21] cwáain[1]. 10 Joon gajin'[2]in:

—Tsañʉʉ'[1], lɨ́ɨ[2]na 'e lɨ́ɨ[1] 'íi[1] fo'[2] 'e fu[1] ngalii[21]i'i no. Joon cu'[2]u-tsii 'e sɨ no-o ga'iin[2] barco no coon'[13] jilaa'[21] laa[212]. Cagɨ jna' cweei[1] júun[2]na'.

11 Pe 'in tyʉ'[2] to[2] 'láa[2] do lɨgɨ gaunjíi[2]i tya' 'in fii[212] barco do coon'[13] 'in tyʉ'[2] to[2] barco lagɨ Poo[2]. 12 Joon tsʉ 'wii'[13] 'e 'áan[3] do lɨ' lɨ ngalíin[2] do jo tseein[21] wa'a ingɨ́ɨ[1]i mi tɨ jiin[21] 'ɨ́ɨ[2] tyí[2] xʉʉ jogɨ jilee'[21]mo ga'ɨ[1]-tsi 'e 'áai[1]gɨ tyú[2] wa'a i'wooi[21] do. 'Iin[212]in wa'a ilí[2] tyalíin[2] fu Fenice. Tsʉ Fenice do coon[21] fuu[21] náa[1] tɨ' jmɨɨ[21] tyʉ'[2] to[2] Creta do. Joon roon[1] 'e fuu[21] lɨ jo tɨɨ'[13] tyí[2] 'áai. Do-o itéen[1]in jiin'[13] la tɨ jiin[21] 'e jo 'ɨ́ɨ[2]gɨ tyí[2].

'Áai[1] 'íi[1] tyí[2] ni jmɨ'ñi'[3]

13 Joon tɨ' xʉʉ mo ga'láa[2] 'wii[212] 'ɨ́ɨ[2] tyí[2] lɨ' caai[1] tsá[2] tooin[212] lɨ yooin'[12] ñi'[1] lɨ́ɨi[2] ilí[2]-i tsalíin[2]. Joon ga'woo[21]oo'o. Joon gangɨɨ[212]na'a co' tɨ' jmɨɨ[21] Creta do. 14 Mo ngayuui'[13]xʉ joon gajnáa[1] coon[21] tyí[2] 'gøøi'[13] 'áa[1] tsaa' barco do. 'E tyí[2] joon sii[21] Nordeste. 15 Joon ga'láa[2] 'wii[212] ga'la'[2]a. Tsʉ 'wii'[13] jo lii[21]i'i tsajée[1]gɨɨ'ɨ coon'[13] tyí[2] do gacwoo[21]o'o gajée[1]mo jna'a. 16 Gangɨɨ[212]na'a caluu coon[21] cwoo'[13] pi'[3] roon[1] ni jmɨɨ[21] sii[21] Clauda lɨ jo 'ɨ́ɨ[2] tyí[2] 'áai[1]. Lɨ́ɨ[1] gacwoo[21]o'o to[2] yiia'a galɨ'[1]oo'o gatyii[21]i'i móo[1] 'e jó[2] caluu barco do. 17 Mo ngayuui'[13] gasaa[1]a'a móo[1] do joon gajmee'[13]na'a to[2] 'nii[212] mɨ[2] cu' lɨ' barco do. Coon[21] 'e do-o cwo[1]gɨ pí[2]. Tsʉ 'wii'[13] 'goo'[21]o tsataai[2] jee[212] too'[13] 'e sii[21] Sirte gaxíia[1]o 'mɨ'[2] jnɨɨi'[13] tyí[2]. Joon cwo[1]-o wa'a gajée[1]mo tyí[2] 'ii. 18 Mo gajná[2] jmɨɨ[212] joon lɨ́ɨ[1] 'ɨ́ɨ[2] tyí[2]. Joon ga'láa[2] 'wii[212] gadya'[1]a laa[212] ni jmɨ'ñi'[3] do la coon[21] jo 'ii[21]gɨ. 19 Mo gatí[2] 'nɨ[1] jmɨɨ[212] coon'[13] cwoo[1]o'o gadyíi[13]a'a tsi jmɨɨ[21] jilaa'[21] 'e jmaai[1] to[2] tya' barco do. 20 Lɨ́ɨ[1] 'láai[2] jmɨɨ[212] gangɨ́ɨ[1]i jo mo gajnée[1]i ñi'[1] jon'gɨ núʉ[1]. Coon'[13] jilaa'[21] tyí[2] 'e niga'ɨɨ[2] do ga'ɨ́[2]-tsii'i 'e jo lí[2] teein'[13]gɨɨ'ɨ coonti.

21 Lɨ́ɨ[1] 'láai[2] jmɨɨ[212] ningóo[1] 'e jo mo tyée[3]e'e. Joon Poo[2] gajmaa[1]a siin'[12]in jee[212] 'in tsá[2] do. Joon gajin'[2]in:

—Tsañʉʉ'[1], tyú[2]gɨ woxʉ'ʉ ganúʉ[2]oo' jilaa'[21] 'e gafo'[3]oo do, womo jo ga'woo[2]oo' 'e Creta do. Joon jo galɨ́[2] 'e fa'í[3] lo. 22 Pe nano tya[2]-'oo' tsʉ jiin'[13] jaain[21] 'naa' jo júuin[2]gɨɨ' fiin'[13] ga'iin[2]mo barco no. 23 Tsʉ ca nʉʉ[21] gajnéi[1] jaain[21] ángel 'in gasii[1]in Dios 'aai[1] jna. Joongɨ jmóo[3]oo la to[2] tyʉ'[2]ʉ. 24 'In ángel do gasɨɨ'[21]ɨ jna: “Jo jmaa[2]'a 'goo'[21]'o, Poo[2], tsʉ 'ná[1]-a tyée[1]u'u tyani 'in tyʉ'[2] to[2] nifu tyíin[1] Roma. Tsʉ 'wii'[13] cwáain[1] tyio'o Dios iun'øø'[1]i jileei'[21] 'in téein[2] coon'[13] 'nʉ 'e tsi barco no.” 25 'Wii'[13] joon, tsañʉʉ'[1], —jin'[2] Poo[2] do— tya[1]-'oo' tsʉ jo cu'[2]-tsii coon'[13] Dios. Jo'[1]o lɨ́ɨ[2]na jilaa'[21] 'e gasɨɨ'[21] 'in ángel do jna. 26 'Ná[1]-a ixuu'[21]na' nitsaa[2] caai[1] cwoo'[13] tyʉʉn roon[1] ni jmɨɨ[21] —jin'[2] Poo[2].

27 Coon[21] canʉʉ[21] mo gatsín[1] tún[2] semóo[13] 'e gangɨɨ[212]na'a Clauda do gatyalii[21]i'i coon[21] ni jmɨɨ[21] sii[21] Adria. Gajnáa[1] tyí[2] cu' lɨ' lɨ ngalii[21]i'i do. La 'woo[1] tyiianúʉ[1] 'in tyan[1] barco do galili'[3]i 'e nigatyéen[1]in lɨ' coon[21] cwoo'[13] tyʉʉn[21]. 28 Joon gatyaa[1] 'ii'[21] xiiati jiin'[13] 'o'[2] jmɨɨ[21]

do. Joon ni'o'²o dyadya¹ tsi jnúu² metros. Joon mo gatí² nifugixu gatyaa¹ 'ii'²¹ túⁿ¹. Joon ni'o'²gixu jiin'¹³ dyíia² dyiia¹ metros. 29 Tsu 'goo'²¹o wana gatyuin'² cuun²¹² joon gaxíia² tyúⁿ² ñi'loo'³ li caluu barco do. Joon jaan¹ la 'ii²¹² ca jná². Seein²¹ fa'í³. 30 La 'ii²¹² joon 'in tyan¹ barco do 'iin²¹²in cwiin¹o 'e tsi móo¹ do. Joon coon'¹³ cwáain¹ la joon gaxíia²o móo¹ do tsi jmii²¹. Jmoo¹-o lawa'a ixíia² ñi'loo' do li' tyani barco do. 31 Joon gajin'² Poo² gasii'²¹i 'in tyu'² to² 'láa² do:

—Wana 'inlo jo jáⁿ¹ tsi barco lo jo lí² tiin'¹³naa'.

32 Joon 'in 'láa² do gatyu'²o 'nii²¹² mi² si'núu¹u 'e do. Joon gangoo'¹³ móo¹ do.

33 Joon la ti li jná²-a Poo² gacwo'²o cwáain¹ 'in tsá² do 'e dø'¹xu jile'¹i'. Joon jin'²in:

—Ningóo¹ túⁿ² semóo¹ 'e 'naa' jo mo gacwúu¹naa' jon'gi mo tyee'²ee'. 34 Mí³ii tyaní³ii' 'e cøø'³xuu' capi'³ tsu 'elo-o 'e tyiin²gi 'e tiin'¹³moo'. Ce jiin'¹³ jaain²¹ 'naa' jo 'ee incwuui'²¹. 35 Mo ngayuui'¹³ gajin'² Poo² jilaa'²¹ 'elo gatíii² coon²¹ 'iñi'¹. Joon gacwo'¹-o 'maai'¹³ Dios tyani jileei'²¹. Joon gajmaa¹a ca 'no'³. Joon ga'láa² 'wii²¹² gagøø'²¹ø. 36 Tsifu joon jileei'²¹ gatyaa¹-tsi. Joon ga'láa² 'wii²¹² gagø'²¹ø. 37 Joon jee²¹² jile'¹e'e coontya dyíia¹ tyuun¹moo'o jo ti jna'a 'ni¹ cíein¹³ tsi barco do. 38 Joon mo ngayuui'¹³ gagøø'²¹ø yaai¹-tsi jile'¹e'e joon gadya'²a trigo tsi jmi'ñi'³. Coon'¹³ 'e la joon jo 'ii²¹gi barco do.

Nga'oo'²¹o barco jee²¹² too'¹³

39 Mo gajná² 'in tyaan¹ barco do jo galicwii¹i cwoo'¹³ do. Pe ganii²¹ coon²¹ cwáa¹ jmii²¹ jee²¹² nitsaa². Joon gasíii²i wa'a lí² tsatyéein¹ barco do. 40 Joon gatyu'²u 'nii²¹² mi² tya' ñi'loo'³ do. Gatú²o tsi jmii²¹ do. Ga'íii²o jla'¹ 'mopiin'¹² 'e jmaa'²¹i to² 'e jiin'¹³ barco do. Joon gasaa²¹o li 'íi¹ tyí² 'e mi'² 'íi¹ tyani barco do. Joon 'e barco do ga'láa² 'wii²¹² gangatyéen¹mo fu nitsaa². 41 Pe mo gatyía¹ fu li seein²¹ túⁿ² cwáa¹ jmii²¹² do, do-o ganga'oo'²¹ 'e barco do jee²¹² too'¹³. Líi¹ tá² gason'¹ jiin'¹³ jo lí² jøø'²¹gi. Joon li' caluu barco do ga'láa² 'wii²¹² gafíin¹mo coon'¹³ 'e jmii²¹ jnóo¹ do. 42 'In 'láa² do la mo 'iin²¹²in jnga'²mo 'in taai² 'nuñí³ do la coon²¹ jo cwoo²¹ cwii¹ 'ido la 'ii²¹² cwa'²a tyii'²¹. 43 Pe 'in tyu'² to² 'láa² do jo 'iin²¹²in júuin² Poo² do. Joon jo gacwoo¹o júu³ 'e júuin² 'ido. Pe gatyu'²u to² jileei'²¹ 'in tiii²¹ cwa'² tyii'²¹ tsataa²mo jmii²¹ nifu. Cwotyalíin²mo fu cwoo'¹³ tyuun²¹. 44 Joon 'in catyaai²gi do gangalíin²mo tsíin¹in ni 'mojiin²¹ coon'¹³ jilaa'²¹ 'no'³ barco do. Coon'¹³ 'e la joon gatiin'¹³mo jilee'²¹ 'in tsá² do fu cwoo'¹³ tyuun²¹.

28

Poo² taain¹ coon²¹ cwoo'¹³ sii²¹ Malta

1 Mo gatiin'¹³na'a jile'¹e'e coon'tya galinee²e'e 'e cwoo'¹³ do nisii²¹ Malta. 2 Jileei'²¹ 'in niseein²¹ do líi¹ gaunjíi²in jna'a. Joon gajmaa'¹²a coon²¹ poo²¹² jí² fee'¹ tsu 'wii'¹³ líi¹ cwíi². Joongi líi¹ tsáa¹ jmí¹. Joon gasii'²¹i jna'oo'o jile'¹e'e 'e tsatyée¹na'a 'e untyaa'¹na'a yiia'a. 3 Joon Poo² gauntiii'¹xu coon²¹ poo²¹² 'no'³ cwuu²¹² tyuun²¹. Joon la 'ii²¹² gadya'²a jee²¹² jí² do gacwo'íi¹i jaain²¹ mii'²¹ cwii¹in 'wii'¹³ tyíi². Joon gacuu'²¹u cwoo²¹ Poo². 4 Mo ganí² 'in tsá² do 'e 'íi¹in míi'²¹ do cwoo²¹ Poo² joon gasíii²i jee²¹² 'ii:

—Jaain²¹ 'in jngaai'¹² tsá²-a 'in tsañuu'¹ lo. Fiin'¹³ ga'ii'¹³mo ni jmi'ñi'³ pe 'ii'²¹ tya' Dios jo cwo¹gi seein²¹.

5 Joon gapiin² Poo² 'in mɨɨ'²¹ do
ni jɨ́². Joon jo 'ee galɨ́ɨ¹i. 6 Jilee'²¹mo
sɨjan² 'e iyiian²¹ cwoo²¹o lɨ gacuu'²¹
mɨɨ'²¹ do sɨ jee²¹² cata 'ee icɨɨ'¹²i
jún¹mo. Pe lɨ́ɨ¹ sɨjáan¹an. Joon
mo ganii²¹ jo 'ee lí² itsangɨ́ɨi² 'ido
gaunsɨ́ɨ²mo 'e 'ɨ¹-tsi. Joon ga'láa²
'wii²¹² faa'²¹a 'e Poo² do lɨ́ɨ¹i jaain²¹
dios.

7 Tyan' co' do-o roon¹on coon²¹
cwoo'¹³ 'wó² tya' jaain²¹ tsañɯɯ'¹
sii²¹ Publio. 'Ido-o 'in tyiin²gɨ 'in
seein²¹ do. Joon 'ii ga'ii'²¹i jna'a.
Joon gaunjíi²in jna'a tyɯ́² lɨɨlɨ¹ jee²¹²
'nɨ¹ jmɨɨ²¹². 8 Galɨ́² 'e jmii²¹ Publio
do niraain¹ tsaa'¹³a. 'Yɯ tyíi²in
joongɨ siui'¹²i. Poo² ngafee'¹²i
'ido. Joon mo ngayuui'¹³ gafaa'²¹a
júu³ tyɯ́² ga'ɨ́ɨ³ cwoo²¹o tya' 'ido.
Joon gaun'láa²mo. 9 Mo galiñii¹i
jileei'²¹ tsatsaa'¹³ 'in seein²¹gɨ do
gajalíin² joon ga'láa²mo. 10 Joon lɨ́ɨ¹
gaun'goo²¹ jna'a. Mo ngayuui'¹³
joon ngatoo²o'o barco xiia'²¹. Joon
gacwo'¹o jna'a jilaa'²¹ 'e tyiin²gɨ
tyii'i lɨ tsaa²¹a'a.

Poo² gatyíi¹a fu Roma

11 Mo gangɨ́ɨi² gaai²¹ sɨɨ'²¹ 'e
toon²¹o'on do joon ngatoo²o'o tsi
coon²¹ barco 'e gajan¹ la 'ɨɨ²¹²
gangɨ́ɨ¹i jiin²¹ tya' tyí² do. Coon²¹
barco 'e nijó² fu Alejandría. Jée¹mo
tyani coon²¹ li² lɨ́ɨi¹ dioses 'in
sii²¹ Cástor coon'¹³ Pólux. 12 Joon
gatyalii²¹i'i coon²¹ fuu²¹ tɨ' jmɨɨ²¹
sii²¹ Siracusa. Do-o gatoon²¹o'on
'nɨ¹ jmɨɨ²¹². 13 Mo ga'woo²o'o
joon gangɨɨ²¹²na'a tyan' tɨ'jmɨɨ²¹
ca gatyalii²¹i'i fu Regio. Mo
gajná² jmɨɨ²¹ joon ga'ɨ́ɨ² tyí² fu
lɨ' tooin²¹² lɨ yooin'¹³ ni'¹. Joon
mo gatɨ́² túnⁿ² jmɨɨ²¹²gɨ gatyalii²¹i'i
fu Puteoli. 14 Do-o gatsee'²¹na'a
'inlɨ́ɨi¹³ tsaru'¹u'. Gasɨɨ'²¹ɨ jna'a 'e
joon²o'on coon²¹ semóo¹ coon'¹³on.
Mo ngayuui'¹³ joon ga'woo²o'o
joon ngalii²¹i'i fu Roma. 15 Joon
'in tsá² jai'² lɨ́ɨi² néei¹ Roma do
niganúu²o júu³ 'e jo'¹o'o. Joon
gajaunjiin'¹in jna'a tɨ tya'i fu¹ fu lɨ
sii²¹ Foro de Apio, joongɨ lɨ sii²¹ Tres
Tabernas. Mo ganí² Poo² gacwo'¹o
'maai'¹³ Dios joon gatya²gɨ-tsi.
16 Mo gatyalii²¹i'i Roma do 'in tyɯ'²
to² 'láa² do gajaan'²¹mo 'in ngalíin²
'nɯñí³ do tyani fii²¹² 'in tyɯ'² to²
'láa². Pe Poo² gacwoo²¹ coon'¹³
jaain²¹ 'láa² 'in 'aai¹ 'ii.

Poo² cwoo¹o júu³ fu Roma

17 'Nɨ¹ jmɨɨ²¹²gɨ gangɨ́ɨ¹i 'e gatyei'²
Poo² joon gatyɯ'²ɯ to² 'e jalíin² tsá²
Israel 'in tyiin²gɨ 'in néei¹ Roma.
Joon mo galicaain²¹ 'ido gajin'²in:

—Tsaru'¹u', fiin'¹³ jo 'ee gó² 'e
gajmáa³aa tya' tsá² Israel coon'¹³
jilaa'²¹ tɨɨ² 'e si'² tya' 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³
'wii'¹³ joon gataan'¹³na 'uu²¹²uu
'nɯñí³ Jerusalén. Joon gajaan'²¹in
jna tyani 'in 'oo¹o to² Roma.
18 Mo ngayuui'¹³ gaunngɨɨ¹ɨ jna
gali'iin²¹²mo lá¹mo jna tsɯ jiin'¹³
coon²¹ jo 'ee tsaa² tyiia gatsaa'²¹a
wa'a ijngaa'¹²i jna. 19 Pe 'in tsá²
seein²¹ Israel do jo 'iin²¹²in ján²
røø²¹. 'Wii'¹³ joon gamɨ́³ɨɨ 'e 'in
tyɯ'² to² nifu ijmáa¹a 'ii'²¹ tyiia
fiin'¹³ jo 'ee tsaa² sá² jmáa³aa tya'
tsagóo³oo. 20 'Wii'¹³ joon nigatø'¹øø
'naa' 'e jøø³øø joongɨ fuu²¹²uu 'naa'.
Máa¹moo' jna sɨ'núɯ¹³na cadena
cwóo³oo tsɯ 'wii'¹³ lɨ́ɨ²na la lɨ́ɨi²
jileei'²¹ tsá² Israel. Lɨ́ɨ²na 'e Dios
ijmáa¹a tiin'¹³na' —jin'² Poo².

21 Joon 'in tsacøøi'¹³ do gajin'²in:

—Jna'a jiin'¹³ coon²¹ jí² jo mo
'ii'¹³na'a tya' tsá² néei¹ Judea
cwáain¹ tyi'i. Jon'gɨ tsagoo²¹²o' néei¹
do wa'a nijalíin² faa'²¹a 'laa'²¹ tyi'i.
22 'Iin²¹²mo jna'a nɯɯ²¹ɯ'ɯn jilaa'²¹ 'e
'ɨ¹-'o'o. Tsɯ née² jna'a 'e la caan²¹mo
faa'²¹ tsá² 'laa'²¹ cwáain¹ tya' 'e júu³
'múui² lo —gajin'²in.

23 La joon gataan² coon²¹ jmɨɨ²¹² gatyalíin² fúui¹ tsá² lɨ tyíin¹ Poo² do. Joon ca'aa²¹ tiin'¹³ ca nʉʉ²¹ faa'²¹a Poo² cwáain¹ tya' xiiala tyʉ'² Dios to² tsá². Coon'¹³ jí² tya' Moisés joongɨ coon'¹³ jí² tya' tsá² 'in gacwo¹ júu³ tyʉ́² calɨɨ, coon'¹³ 'e la joon gatya¹-tsi tsá² do wa'a ja'²mo lɨ́ɨi² Jesus. 24 Joon 'inlɨ́ɨi¹³ ga'ii'²¹mo jilaa'²¹ 'e faa'²¹ Poo² do. 'Inlɨ́ɨi¹³gɨ jo jo'¹ galɨ́ɨi². 25 Ga'láa² 'wii²¹² ngaliin¹mo tsʉ 'wii'¹³ jo røø²¹ sɨ́ɨ²i jee²¹² 'ii. Joon gajin'² Poo²:

—'E ja'²mo gafaa'²¹a 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios mo gacwo'¹o jaain²¹ tsá² 'in gafaa'²¹ júu³ tya' Dios calɨɨ 'in sii²¹ Isaías 'e júu³ lo 'e jin'²:

26 Ngɨ¹ cwosii'¹³ 'in tsá² no: 'Naa' nuu²uun' pe jo 'øøi'²¹-'oo'. 'Naa' jøø²øø' pe jo coon²oon' cwáain¹.

27 Tsʉ ningali'waa'²¹a-tsi 'in tsá² no.
Lɨ́ɨ¹ gó² nuu¹un.
Yaamo jnɨɨ¹ɨ unníi¹i la coon'²¹ jo jøø².
Jo-gɨ nuu¹un coon'¹³ loocwóo¹o.
Jon'gɨ 'øøi'²¹-tsi.
Jon'gɨ cɨɨ'¹²ɨ coon'¹³ jna wa'a un'láa²na.

28 Cwoliñí³oo' 'e nano tiin'¹³ lɨngoo¹gɨ icwo'³oo tsá² 'in jo seein²¹ Israel 'e júu³ lo tya' xiiala untiin'¹³ Dios tsá². Joon inuu¹o.

29 Mo ngayuui'¹³ gajin'² Poo² 'elo 'in tsá² Israel do gangalíin² sɨ́ɨ²i lɨɨlɨ¹ jee²¹² 'ii.

30 Poo² do gajaan¹gɨ tún² jiin²¹gɨ coon²¹ inʉʉ lɨ cɨɨ'²¹ 'laa'¹³. Joon 'ii'²¹mo jileei'²¹ 'in tsalíin² tsajøøi²¹² 'ii. 31 Lí²-i cwo'²o júu³ tyʉ́² tya¹ doñi'iin xiiala tyʉ'² Dios to² tsá². Joon ga'e'²e cwáain¹ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo jiin'¹³ jo 'iin untyíi²ingɨ 'ii.

Jí² gasii¹in San Pablo tı́ɨ²i 'in tsá² jai'² lı́ɨi² Jesucristo 'in néei¹ Roma

Sı́ɨ²i Poo² 'e jí² lo tya' tsá² néei¹ Roma

1 Jna-a, Poo², sɨ²na 'e jí² lo tyi'naa' 'in néei¹ Roma. Jmóo³oo jiin'¹³ la to² tyʉ'² Jesucristo. Joon Dios Jmii²¹ gatyii'¹³in jna 'e lı́ɨ¹na apóstol tya'a. Joon gatø'²ø Dios jna 'e cwóo³oo júu³ tyʉ́² tya'a tya' xiiala itiin'¹³ tsá².

2 Joon ni jí² tya' Dios 'e gajmaa¹a 'in tsá² 'in nigacwo²o júu³ tya' Dios la mo jéei¹, Dios ga'ı́ɨ²ɨ júu³ la mo jéei¹ cwáain¹ tya' 'e júu³ tyʉ́² do. 3 Joon 'e júu³ do faa'²¹a cwáain¹ tya' Jóon¹ Dios Jesucristo 'in lı́ɨ¹i Ña'ñʉ'¹ʉ'. Joon cwáain¹ tya' 'e gacwéi¹ 'in Jesucristo lo juncwii²¹ galı́ɨ¹i jún² tya' 'lɨɨ²¹² róøi¹³ David. 4 Pe joon mo gajiin'¹in jee²¹² 'lɨɨ²¹² gajmaa¹a 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios júu³ 'e Jóon¹ Dios 'ii, 'in lı́ɨi¹ to² fee'¹gɨ 'ii. 5 Joon coon'¹³ 'e gajmaa¹a Jesucristo 'wii²¹² tyii'i ga'ii'¹³na'a 'e 'iin²¹²in Dios Jmii²¹ jna'a joon 'e cwoo²¹o'o júu³ tya'a la caain²¹ ni cwoo'¹³ juncwii²¹ 'e liseein²¹ 'in jo'¹ líi²in joon jmáa¹a nʉʉ'¹³ʉ. 6 Joon 'naa' lı́ɨ¹naa' tsá² 'in niganúu²un 'e júu³ do, joon Dios tø'²ø 'naa' 'e líin²naa' tsá² tya' Jesucristo.

7 Sı́ɨ³na 'e jí² lo tyi'naa' 'in néei¹ Roma 'in Dios 'iin²¹²in joon gatø'²ø 'e líin²in tsá² tya'a. Mı́³ɨi tyani Dios Ñʉ'¹ʉ' joongɨ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo 'e cwauncwaa'³i 'naa' joon 'e seen²¹naa' 'e tyʉ́².

'Iin²¹²in Poo² tsafee'¹³i 'in néei¹ Roma

8 Nifu, coon'¹³ 'e gajmaa¹a Jesucristo 'wii²¹² tyi' 'iin²¹²na cwóo³oo 'maai'¹³ Dios Jmii²¹ 'wii'¹³ jileei'²¹ 'naa' tsʉ la caain²¹ juncwii²¹ faa'²¹a tsá² xiiala jai'² lı́ɨ²naa' Dios. 9 Joon Dios ñi¹o xiiala tɨɨ'¹³-tsii 'naa' coon'¹³ júu³ tyʉ́² tyiia. Joon ce caain²¹-tsii jmóo³oo la to² tyʉ² Dios, cwóo³oo júu³ cwáain¹ tya' Jóon¹on. 10 Mı́³ɨi tyani Dios wa'a lí² gó³oo yajøø²na 'naa' coon'¹³ 'e 'yaai¹-tsi Dios tsʉ ningóo¹ 'áai¹ 'e 'iin²¹²na gó³oo. 11 Tsʉ 'iin²¹²na gó³oo wa lí² cwóo³oo 'naa' coon²¹ 'e uncoon'¹³ 'naa' 'e lí² ngı́²naa' 'e tyʉ́²gɨ coon'¹³ Dios, joon 'e seen²¹naa' 'e tá²gɨ taain²¹²-'oo' coon'¹³ 'e jai'² lı́ɨ²naa'. 12 Pe fo'³oo 'e lí² tya¹-tsi' la 'oo'²¹ yii-a' coon'¹³ la jai'² lı́ɨ²naa' la lı́ɨ²i jna'a.

13 Tsaru'¹u', 'iin²¹²na 'e liñí² 'naa' 'e 'láai² naa'¹³ ga'ɨ¹-tsii wa igó³oo yajøø²¹²na 'naa' pe ca nano jo mo galɨ'³ɨɨ gó³oo. Niga'ɨ¹-tsii gó²oo wa lí² 'íin³ to² júu³ tyiia jee²¹² 'naa' la nigalı́² 'íin³ to² lɨ catyiia². 14 Tsʉ jna-a tı́ɨ²na fuu²¹²uu jilee'²¹mo tsá², la tsá² néei¹ fuu²¹ sɨ moo'²¹ 'ee, 'in 'øøi'²¹-tsi sɨ jo 'øøi'²¹-tsi 'ee. 15 Joon tsʉ cwáain¹ tyiia ináa¹ tyʉ́² tyiia icwo'³oo 'naa' 'in néei¹ Roma 'e júu³ tyʉ́² tya' Dios tya' xiiala itiin'¹³ tsá².

Untyúi¹ Dios tsá² jiin'¹³ coon'¹³ 'e jai'² lı́ɨ²i tsá²

16 Jo fa'ɨɨ'²¹ lı́ɨ²na júu³ tya' Dios 'e jmoo¹o tiin'¹³ tsá² tsʉ 'e júu³ lo 'ii'²¹ tya' Dios 'e jmá¹ tiin'¹³ jileei'²¹ tsá² 'in jai'² lı́ɨi². 'E júu³ lo ijmá¹ tiin'¹³ tsá² Israel nifu pe jmá¹o jon tiin'¹³ tsá² 'in jo seein²¹ Israel. 17 Joon 'e júu³ lo 'e'²e jna' 'e jmoo¹o Dios tyúi¹ tsá² jiin'¹³ coon'¹³ 'e jai'² lı́ɨi² tsá². Tsʉ jin'²in ni jí² tya'a: “Jileei'²¹ 'in 'ii'²¹ Dios coon'¹³ 'e jai'² lı́ɨi² iseen²¹mo coon²¹ tøø²mo.”

Tsaa² tya' tsá²

18 Joon née³oo' i'é² Dios, 'in tyíin¹ ñʉ'fú², wúu¹ 'áai¹ 'in 'eei'¹ 'ii joon jmoo¹o 'e gó². Coon'¹³ 'e gó² jmoo¹o

'in tsá² no jn̈ɨ'²¹mo 'e jai'² tya' Dios. 19 Tyú² ñii¹i 'in tsá² no jilaa'²¹ 'e lí² cwii¹in tsá² Dios tsʉ̈ 'ña'a Dios niga'e'² 'ii. 20 Tsʉ̈ lí²-i liñi¹ tsá² 'e jo jnéei¹ tya' Dios coon'¹³ jilaa'²¹ 'e gajmaa¹a Dios. Ca mo garón¹ juncwii²¹ liñi¹ tsá² tyú² 'e Dios 'ii joon 'oo¹ 'ii'²¹ tya'a coon²¹ tøø²mo. Joon coon'¹³ la joon jo lí² wa jo tsaa² tya' 'ido sá². 21 Xʉ̈fiin'¹³ 'in tsá² do galicwii¹mo Dios la joon jo mo gaun'goo²¹o 'ii 'ido lawa Dios jon'gɨ nigacwo'¹o Dios 'maai'¹³. Xʉ̈joon lɨ' ga'laa²¹ 'wii²¹² 'ɨ¹-tsi 'e jo 'ee to² 'íi³. Galɨnʉ̈ʉ̈¹gɨ 'e gó² 'e 'øøi'²¹-tsi. 22 Jin'²in 'in tsá² no 'e ñii²¹²-tsi pe coon'¹³ la joon galɨ́ɨ¹i tsá² caa²¹mo. 23 Joon gaunsɨ́ɨ²i 'e 'ya'²gɨ tya' Dios Jmii²¹, 'in jo tyéi¹, tya' dioses jmee¹i tsá² 'in lɨ́ɨ¹i la lɨ́ɨ¹i tsá², 'in tyéi¹. Joon ca dioses tya'a 'in lɨ́ɨ¹i la lɨ́ɨ¹i joo'²¹ tsí² cwáa¹, sɨ mɨɨ'²¹ 'ee, sɨ joo'²¹ ti tyún² tɨɨ² 'ee, gajmee¹i 'in tsá² do.

24 Tsʉ̈ 'wii'¹³ joon gatúʉ̈²mo Dios Jmii²¹ 'ii ilii'¹i 'in tsá² do jmáa¹a jiin'¹³ 'e gó² la tɨ́²-tsi. La joon gajmaa¹a jilaa'²¹ 'e gacwo'¹o tsá² fa'ɨɨ'²¹ coon'¹³ la jaain²¹ la jaain²¹ 'in catyaai². 25 Gatúʉ̈²mo Dios Jmii²¹ 'ii tsʉ̈ 'wii'¹³ jo jo'¹ galɨ́ɨ²i 'e jai'² tya' Dios pe jo'¹o galɨ́ɨ²i 'e júu³ tajuu²¹ do. Joon 'in tsá² do gaun'goo²¹o joon gajmaa¹a nʉʉ'¹³ʉ̈ 'e gajmaa¹a Dios la 'íi¹³ 'e un'goo²¹o Dios Jmii²¹. ¡Jiin'¹³ 'ii-o 'e tɨ́ɨ²i 'e un'goo²¹o tsá² coon²¹ tøø²mo! Amén.

26 Tsʉ̈ 'wii'¹³ joon gatúʉ̈²mo Dios Jmii²¹ 'in tsá² do 'e jmáa¹a jiin'¹³ la 'iin²¹²in yaai 'e cwo'¹o tsá² fa'ɨɨ'²¹. Joon ca tsamɨ́²gaunsɨ́ɨ²i 'e jmoo¹o la tɨ́ɨ²i jmáa¹a coon'¹³ tsañʉʉ'¹. 27 La joon jon tsañʉʉ'¹ gatúʉ̈²o jmoo¹o la tɨ́ɨ²i jmáa¹a coon'¹³ tsamɨ́²gaun joon suun¹mo tsañʉʉ'¹ ruu'²¹i. Joon tsañʉʉ'¹ jo jmáa¹a la 'oo'²¹ 'ii 'e cwo'²o fa'ɨɨ'²¹ tsá². Joon moo¹ taa²¹²i 'e iní²i wúu¹ 'wii'¹³ 'e gó² jmoo¹o.

28 Joon tsʉ̈ 'wii'¹³ jo 'iin²¹²in 'in tsá² do licwii¹ingɨ Dios Jmii²¹, nigatúʉ̈²mo Dios 'ii 'ilí² jmáa¹a 'e jo tɨ́ɨ²i jmáa¹a. 29 'In tsá² 'in lɨ́ɨ²i la joon sɨrøø¹i jilaa'²¹ 'e gó² jmoo¹o: 'láa¹a coon'¹³ tsamɨ́², joon sóo²-tsi, joon suun¹mo 'e sá² tya' tsá² xeei'²¹. Sɨrøø¹i 'e tsí² wúu¹i 'ido, joon tsá² 'in jngaai'¹³ tsá² 'ii, joon ngɨɨ¹ to² 'noo¹ mɨɨ'¹³, joongɨ tajúu³i. Joongɨ faa'²¹a 'e gó² tya' tsá², jmaa¹a júu³ 'atsaa²¹. 30 Cwo'²o tsaa² tsá² xeei'²¹ 'uuin²¹ joon 'e'¹mo Dios, joon ungøø¹i tsá² xeei'²¹ joon jmoo¹o jloo'³ joon 'gøøi'¹³ 'áai¹ júu³ tya'a. 'In tsá² la 'ii jooin²-tsi jmáa¹a 'e gó² joon jo jmáa¹a nʉʉ'¹³ʉ̈ tsacøøi'¹³ tya'a. 31 Tsá² 'in jo 'øøi'²¹-tsi 'ii, jo untsiin¹ júu³ tya'a joon 'wa'²-tsi joon jo ñii¹i xiiala jmaa¹a fee'¹-tsi tya' tsá² xeei'²¹, jo lii'¹i jmáa¹a 'wo²-tsi tya' tsá² xeei'²¹. 32 Tyú²-ʉ̈ ñi¹ 'in tsá² lo to² gatyʉ̈'² Dios, ñi¹o jon 'e tɨ́ɨ²i júuin² 'in jmoo¹o 'e gó² lo pe jo 'ee lɨ́ɨi¹ 'ee jmoo¹-o jiin'¹³ la jmoo¹o do. Joon ca jløøi'³ wa ní² 'iin jmoo¹o la do-o jon.

2

Dios jmaa¹a 'ii'²¹ 'e la jai'²

1 Tsʉ̈ 'wii'¹³ joon 'nʉ-ʉ̈, doñi'iin lɨ́ɨ¹u'u, 'in jmaa¹o 'ii'²¹ tya' tsá² xeei'²¹ jo lí² wa'a jo tsaa² tyi'i sá². Tsʉ̈ mo jmoo²'o 'ii'²¹ tya' tsá² xeei'²¹ 'e piin²¹² 'woo²¹'o tsʉ̈ jmoo²'o jiin'¹³ la jmoo¹o 'ido. 2 Pe née³oo' 'e jmoo¹o Dios 'ii'²¹ røø² mo 'ɨɨ² júu³ tya' 'in gajmaa¹a 'e gó² do. 3 ¿Tɨ lɨ́ɨ²u 'e láa²u 'e 'ii'²¹ ijmáa¹a Dios tya' tsá²? Tsʉ̈ 'nʉ-ʉ̈ jmoo¹²'o 'ii'²¹ tya' 'in tsá² do 'in jmoo¹o 'e gó² pe jmoo²'o jon jiin'¹³ la jmoo¹o 'ido. 4 ¿Tɨ jo tsáai¹-'o'o 'e tyú² jmoo¹o Dios tyi' 'e 'wo²-tsi 'wii²¹² tyi'? ¿Tɨ jo ñi'²'i 'e 'wo²-tsi Dios 'wii²¹² tyi'i 'e jmáa¹a 'e jaa'²¹-'o'o coon'¹³ Dios? 5 'Áai¹ 'wa'²-'o'o joon jo mo gajoo'²¹-'o'o

joon coon'¹³ la joon unfee'¹gɨ'ɨ 'e wúu¹ imóo¹³'o mi tɨ́² jmɨɨ²¹² ijmá¹ Dios 'ii'²¹ røø²¹, 6 mo cón² Dios tya'a la coon²¹ nigajmaa¹a tsá². 7 Pe icwó² Dios coon²¹ juncwii²¹ 'e taa'²¹a coon²¹ tøø²mo jileei'²¹ 'in ga'no'² 'e 'ya'²gɨ tya'a, joon 'in 'í² júui³, joon 'in ga'no'²o 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo coon'¹³ 'e tyú² 'e nigajmaa¹a. 8 Pe 'nii'²¹-tsi Dios i'e'²e 'ii wúu¹ 'in 'iin²¹²in jiin'¹³ 'ña'a, 'in jo jmoo¹o nʉʉ'¹³ʉ la jai'¹ jiin'¹³ jmaa¹o nʉʉ'¹³ʉn tya' jilaa'²¹ 'e gó². 9 Joon ilisá² wúu¹ joongɨ fa'í³ tya' 'in jmoo¹o 'e gó² joon nifu tya' tsá² Israel pe ilisá²-a jon tya' tsá² 'in jo seein²¹ Israel. 10 Pe la joon jon icwo'² Dios 'in jmoo¹o 'e tyʉ 'e 'ya'²gɨ tya'a coon'¹³ yʉ júu³i joon iliseein²¹ tyú²-ʉ nifu tya' tsá² Israel pe la joon jon ilí² tya' tsá² 'in jo seein²¹ Israel.

11 Tsʉ jo jmoo¹o Dios coon'²¹ la jaain²¹ la jaain²¹ tsá², coon²¹ røø²¹mo jilee'²¹mo tyanií¹i. 12 Jileei'²¹ 'in ga'no'² tsaa² jo mo galicwii¹i 'e ley tya' Moisés jo ijmá¹ Dios 'ii'²¹ tya'a coon'¹³ 'e júu³ taa'¹³ ley do pe jo sɨneei'¹³ tsalíin²mo lɨ 'ii²¹. Pe jileei'²¹ 'in ga'no'² tsaa² galicwii¹i 'e ley tya' Moisés do ijmá¹ Dios 'ii'²¹ tya'a jiin'¹³ la jin'² ley do. 13 Tsʉ 'in tsá² 'in nuu¹un 'e ley tya' Moisés do pe jo jmoo¹o, jo untyúi¹ Dios 'ii. Untyúi¹ Dios jiin'¹³ 'in tsá² do 'in jmoo¹o nʉʉ'¹³ʉn 'e ley do. 14 Tsʉ mo jmoo¹o 'in tsá² jo seein²¹ Israel jiin'¹³ la to² tyʉ'² ley tya' Moisés, xʉfiin'¹³ jo cwii¹i 'e ley do, 'e lí² lawa ley tya' 'ña'a. 15 Joon coon'¹³ 'e jmoo¹o do lí² lawa toon¹on 'e ley do tsi alma tya'a. Joon mi tɨ́² jmɨɨ²¹² ilisá² 'ii'²¹ tya'a 'e 'ɨ¹-tsi 'ña'a icwó¹o tsaa² sɨ faa'²¹a 'wii²¹² tya'a 'ee. 16 Joon jmɨɨ²¹² joon ijmá¹ Dios 'ii'²¹ jilaa'²¹ 'e gajmáa¹a tsá² 'uuin²¹ coon'¹³ 'e gajmaa¹a Jesucristo. Joon 'e 'ii'²¹ ijmáa¹a ilí¹ la lɨ 'e júu³ gacwó² jna tya' xiiala itiin'¹³ tsá².

Xiiala lɨ́ɨ¹i tsá² Israel coon'¹³ ley tya' Moisés

17 Pe 'nʉ-ʉ fu'²'u tsá² 'e lɨ́ɨ¹u'u tsá² Israel, joon 'ɨ¹-'o'o 'e coon'¹³ ley tya' Moisés do iseen²¹mo'o tyú²-ʉ joon unjløøi'³ 'wo'o coon'¹³ Dios tyi'i. 18 Ñí²-'o'o 'e 'yaai¹-tsi Dios joon 'e ley do 'e'² 'nʉ tyíi¹³'i 'e tyiin²gɨ. 19 Joon coon'¹³ 'e 'øøi'²¹-'o'o lɨ́ɨ²u 'e lii'²'i uncoon'¹³'on 'in tsá² 'in jo cwii¹in Dios tyi'i tsʉ 'in tsá² do lɨ́ɨ¹i lawa tsá² tiui² jo ñí² xiiafu tsalíin². Lɨ́ɨ²u 'e lɨ́ɨ¹u'u lawa jɨ² coo²¹ tya' tsá² néei¹ lɨ nʉʉ²¹. 20 Lɨ́ɨ²u 'e lii'¹'i cwo'²'o cwáain¹ 'in bái¹ joon lɨ́ɨ¹u'u tɨfo'² tya' xuui²¹². Tsʉ 'ɨ¹-'o'o 'e coon'¹³ 'e ley do 'oo²'o jilaa'²¹ 'e jai'² 'e 'øøi'²¹-tsi tsá². 21 Joon 'nʉ-ʉ 'in 'e'² tsá² xeei'²¹, ¿'ee lɨ'ɨ jo 'e'²'e 'wo'o? 'Nʉ-ʉ cwo'²'o júu³ tya' Dios 'e jo jmá¹a tsá² 'uun²¹, ¿'ee lɨ'ɨ jmaa²'a 'uun²¹ 'wo'o? 22 'Nʉ-ʉ foo²¹'o 'e jo lí² fee'²¹i tsá² tsamɨ́² tya' tsá² xeei'²¹, ¿'ee lɨ'ɨ jmoo²'o la joon 'wo'o? Nʉ-ʉ gali'e'¹mo'o dioses 'in jo jai'² tya' tsá², ¿'ee lɨ'ɨ 'úun²'un 'e sá² cwo'¹ tya'a? 23 Unjløøi'³ 'wo'o coon'¹³ ley do pe ifaa'²¹ tsá² gó² tya' Dios tsʉ 'wii'¹³ jo jmoo²'on la to² tyʉ'²ʉ 'e ley do. 24 Tsʉ ni jí² tya' Dios jin': "'In tsá² jo seein²¹ Israel faa'²¹a gó² tya' Dios tsaa² tyi'naa'."

25 'E la ja'²mo 'íi³mo to² 'wa'a lɨ́ɨ¹i tsá² li² circuncidado. ('øøi'²¹-tsi tsá² 'e li² do 'e gacwo'²o Dios Abraham mo ga'ɨ́ɨ²ɨ júu³ jai'² tya'a do. Gatʉʉ¹ʉ loo²¹ yʉ' cúun¹ xuui²¹².) 'Íi³mo to² 'e li² do wa'a jmá¹ tsá² nʉʉ'¹³ʉn 'e ley tya' Moisés do. Pe wa jo jmá¹ tsá² nʉʉ'¹³ʉn 'e ley do 'e lí¹ lawa jo 'ee galɨ́ɨ¹i 'e li² do. 26 Joon wana jmoo¹o tsá² jiin'¹³ la to² tyʉ'² ley do pe jo mo ga'ii'²¹i 'e li do ilíi²in tyani Dios lawa galí¹ 'e li² do tya'a. 27 Joon 'in nigajmaa¹a nʉʉ'¹³ʉn 'e ley do, fiin'¹³ jo ga'ii'²¹i 'e li² do, ijmáa¹a

'ii'[21] tyi'i 'in niga'ii'[21] 'e li[2] do pe jo gajmaa[2]'a nɯɯ'[13]ɯn fiin'[13] 'oo[2]o 'e ley do toon[1]on ni jí[2]. 28 Joon jon' tsá[2] Israel la jai'[2] 'ii 'in niga'ii'[21]i jiin'[13] 'e li[2] do ngú[1] taan[212]in. Joon 'e circuncisión la jai'[2] jon' jiin'[13] 'e li[2] do 'e jmá[1] tsá[2] coon'[13] ngú[1] taain[212] tsá[2]. 29 'In tsá[2] 'in lɨ́ɨ[1]i tsá[2] Israel la jai'[2] lɨ́ɨ[1]i la joon coon'[13] 'e 'ɨ[1]-tsi. Joon 'e circuncisión la jai'[2] lɨ la lɨ coon[21] to[2] gajmaa[1]a 'in Espíritu Tyɯ́[2] tya' Dios coon'[13] 'e 'ɨ[1]-tsi tsá[2] jon'on 'e loo[21] itɯ́[2] tsá[2] do la to[2] tyɯ'[2] ley. Joon 'in lɨ́ɨ[1]i circuncisión la jai' jon' wa' 'ii'[21] tsá[2] 'ii pe Dios 'in 'ii'[21] 'ii.

3

1 Wana la joon, ¿'ee to[2] 'e jmaai[1] wa'a lɨ́ɨ[1]i tsá[2] tsá[2] Israel sɨ 'ee to[2] 'íi[3] 'ee wa'a lɨ́ɨ[1]i tsá[2] li[2] circuncisión? 2 'Áa[1]mo 'íi[3] to[2] lɨ́ɨ[2]na joon tya' 'láai[2] 'iin'[13]. Nifu gacwo'[1]o Dios 'in tsá[2] Israel do 'e júu[3] tyɯ́[2] tya'a. 3 ¿'Ee lɨ́ɨ[2]'u? Wa mo jo gajai'[2] galɨ́ɨ[2]i 'inlɨ́ɨi[13] 'in tsá[2] do, ¿tɨ lɨ́ɨ[2]'u 'e coon'[13] la joon jo iuntsiin[1] Dios 'e júu[3] ga'ɨ́ɨ[2]ɨ do? 4 ¡Jo lí[2] la joon! Tsɯ Dios ijmáa[1]a la jai'[2] xɯfiin'[13] jilee'[21]mo tsá[2] tajúu[3]i. Tsɯ ni jí[2] tya' Dios jin'[2]in:

Ijin'[2]in tsá[2] 'e jai'[2] jilaa'[21] 'e ni-
gafaa'[13]'a,
joon mi jmá[1] tsá[2] 'ii'[21] tyi'i
icwo'ɨɨ[1]u'u 'in tyúi[1].

5 Pe wana tsaa[2] tyi' jmaa'[1]i to[2] 'e 'ee[1]e 'e jmoo[1]o Dios 'ii'[21] røø[21], ¿tɨ jon' 'e gó[2] jmoo[1]o Dios mi 'e'[2]e jna' wúu[1]? ('E fo'[3]oo jiin'[13] la 'ɨ[1]-tsi tsá[2].) 6 ¡Jo lí[2] la joon! Tsɯ wana lí[2] jmá[1] Dios 'e gó[2], ¿xiiala lí[2] jmá[1] 'ii'[21] tya' tsá[2] taan[212]in juncwii[21]?

7 Joon wana júu[3] tajuu[21] tyiia jmaa'[1]i to[2] 'e jmoo[1]o 'ya'[2]gɨ 'e jai'[2] tya' Dios, ¿'ee lɨ' 'óo[3]gɨɨ tsaa[2]? 8 Wa lɨ la joon, ¿'ee lɨ' jo jmoo[21]o' 'e gó[2] tsɯ coon'[13] la joon 'e lifee'[1]gɨ 'e tyɯ́[2]? 'Inlɨ́ɨi[13] 'in 'iin[212]in jmá[1] 'e gó[2] tyii'i 'e jin'[2]o 'e la joon 'é[2] jna'a. Pe tɨ́ɨ[2]mo 'in tsá[2] do 'ii'[21]i 'e wúu[1] iní[2].

Jilee'[21]o' røø[2]na' tsaa[2]

9 ¿'Ee lɨ́ɨ[2]u? ¿Tɨ tyúi[1]gɨ tyijna' 'e lɨ́ɨ[1]na' tsá[2] Israel lagɨ 'in catyaai[2] do? ¡Jo lí la joon! Tsɯ røø[2]na' tsaa[2] la tsá[2] Israel lagɨ tsá[2] 'in jo seein[21] Israel. 'E coon'[13] la joon tyɯ'[2]ɯ tsaa[2] to[2] jileei'[21] tsá[2]. 10 Joon ni jí[2] tya' Dios jin'[2]in:

Jo 'in seein[21] 'in tyúi[1] tyani Dios
jiin'[13] jaain[21] jo seein.
11 Jo 'in seein[21] 'in 'øøi'[21]-tsi. Jiin'[13]
jaain[21] jo seein[21] 'in 'naa'[1]i
Dios.
12 Jilee'[21]mo ningalíin[2] lɨ' caai[21]. Jo
'ee to[2] 'íin[3] jiin'[13] jaain[21].
Jo 'in seein[21] 'in jmá[1]a 'e tyɯ́[2], jiin'[13]
jaain[21] jo[1] seein[21].
13 'E júu[3] 'e 'woo[21] 'oo[2]o lɨ la lɨ
'e jmá[1] 'e 'woo[21] coon[21] 'aa[1]
tya' 'lɨɨ[212] 'e sɨnó[1].
Joon coon'[13] ni sɨɨ'[13]ɨ jmoo[1]o júu[3]
tajuu[21].
Joon lawa 'ootyíi[2] tya' mɨɨ'[21] taa'[13]a
'oo[2]o.
14 Jmaai'[13] júu[3] 'laa'[21] coon'[13] júu[3]
tsii[212] wúu[1]i 'yeei'[21] 'oo[2]o.
15 Coon'[13] jon'[1]on tí[2] to[2] 'iin[212]in jn-
gaa'[13]i tsaruu'[21]i.
16 Doñixiia' tsalíin[2] 'in tsá[2] do jmai'[2]
mɨɨ'[13]mo coon'[13] 'e gó[2].
17 Joon 'e fu[1] 'e ngɨ́[1] tsá[2] 'e tyɯ́[2] jo mo
galicwii[1]i 'in tsá[2] do.
18 Jo 'ee 'ɨ[1]-tsi wa' un'goo[21]o Dios.

19 Joon né[2]o' 'e jilaa'[21] 'e jin'[2] 'e ley 'e sá[2] la mo jéei[1], jin'[2]o tya' 'in tsá[2] 'in tɨ́ɨ[2]i jmá[1] 'e ley do. Joon coon'[13] la joon jo lí[2] faa'[21]gɨ cwáain[1] tya' tsaa[2] tya'a. Joon coon'[13] la joon jileei'[21] tsá[2] taain[212] juncwii[21] tɨ́ɨ[2]i 'e ilisá[2] 'ii'[21] tya'a. 20 Tsɯ Dios jo untyúi[1] jiin'[13] jaain[21] tsɯ 'wii'[13] nigajmaa[1]a la to[2] tyɯ'[2] ley do. 'E ley do jmaa'[1]i to[2] jiin'[13] 'e liné[2]o' 'e niga'ná[2]a' tsaa[2].

Jmaa[1]a Dios tiin'[13] tsá[2] jiin'[13] coon'[13] 'e jai'[2] lɨ́ɨ[2]i tsá[2]

21 Pe nano né²o' xiiala lí² untyúi¹ Dios tsá² jo 'ee unjíi²i 'e ley do. Joon 'e jí² 'e taa'¹³ ley do joon 'e jí² gajmaa¹a 'in tsá² gacwó² 'e júu³ tya' Dios la mo jéei¹ faa'²¹o cwáain¹ tya' 'elo. 22 La lo lí² untyúi¹ Dios jileei'²¹ tsá² 'in jai'² lɨ́ɨ²i. Untyú¹mo Dios jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨ²i 'e gajmaa¹a Jesucristo 'wii²¹² tya'a. Joon jilee'²¹mo coon²¹ røø²¹ lɨ́ɨ¹i la jaain²¹ la jaain²¹; 23 tsʉ jilee'²¹mo niga'nóo²o tsaa² joon jiin'¹³ jaain²¹ wa galɨ́ɨ¹i la 'iin²¹²in Dios. 24 Pe Dios untyúi¹ tsá² coon'¹³ 'e fee'¹-tsi, jo 'ee gajmaa¹a tsá², tsʉ jmoo¹o Dios tiin'¹³ tsá² jiin'¹³ coon'¹³ 'e gajmaa¹a Cristo Jesús 'wii²¹² tya'a. 25 Joon Dios gacwoo¹i Cristo lawa coon²¹ fa'¹ tya' tsaa² tya' tsá² mo gajúun²in. Joon mo jai'² lɨ́ɨ²i tsá² Cristo 'íi³mo to² 'e fa'¹ do. Joon coon'¹³ la joon ga'e'²e Dios tsá² 'e xʉfiin'¹³ 'wó¹-tsi coon'¹³ 'e tsaa² ga'nóo²o tsá² la mo jéei¹ røø²¹ 'ii'²¹ tya'a. 26 'E'²e tsá² jon 'e røø²¹ 'ii'²¹ tya' Dios nano joon røø²¹ 'ii'²¹ tya'a cɨ́in²¹gɨ mi untyúu¹i tsá² 'in jai'² lɨ́ɨ²i Jesús.

27 Wa lɨ́¹ la joon, ¿tɨ lí² jmoo²¹o' jloo'³ 'e tyú¹na'? Jo li'¹i' la joon. Tsʉ jo mo galɨ'¹i' 'e tyú¹na' tsʉ 'wii'¹³ gajmoo²¹o' jiin'¹³ la to² tyʉ'² ley do, inlii'¹o' jmoo²¹o' 'e tyú¹na' tsʉ 'wii'¹³ ja'²mo galɨ́ɨ²na' Jesucristo. 28 Coon'¹³ la joon né²o' 'e untyúi¹ Dios tsá² tsʉ 'wii'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²i tsá² jo cwáain¹ cón² Dios wa nigajmaa¹a la to² tyʉ'² ley.

29 ¿Tɨ lɨ́ɨi¹ Dios Jmii²¹ jiin'¹³ Dios tya' tsá² Israel? ¿Tɨ jon' lɨ́ɨ¹mo jon Dios tya' tsá² 'in jo seein²¹ Israel? Tyʉ́² né²e' 'e 'ii-o lɨ́ɨ¹i Dios tya' tsá² 'in jo seein²¹ Israel 30 tsʉ jiin'¹³ jaan²¹mo Dios seein²¹. Joon untyúi¹ Dios 'in lɨ́ɨi¹ li² circuncisión tsʉ 'wii'¹³ jai'² lɨ́ɨ²i joon untyʉ́¹mo jon 'in jo lɨ́ɨi¹ 'e li² do tsʉ 'wii'¹³ jai'² lɨ́ɨi². 31 Wa lɨ la joon, ¿tɨ jo jmoo²¹o' coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²na' 'e jo 'ee to² 'íi³gɨ 'e ley do? ¡'Esa la joon! Lɨ' cɨ́ɨ'¹³ɨ jmoo²¹o'. Jmoo²¹o' 'e iuntsiin¹ tsá² 'e jin'² 'e ley do.

4

Xiiala gauntyúi¹ Dios Abraham

1 ¿'Ee ifá³a' cwáain¹ tya' 'lɨɨ²¹² tsá² feei'¹ tyi' Abraham? 2 Tsʉ wana gauntyúi¹ Dios Jmii²¹ Abraham tsʉ 'wii'¹³ 'e tyʉ́² 'e nigajmaa¹a lí²-i jmáa¹a Abraham 'e unjløøi'³ 'ña'a. Pe jo lí² unjløøi' 'ña'a tyani Dios. 3 Pe ni jí² tya' Dios jin'²in: "Ja'²mo galɨ́ɨ²i Abraham Dios, joon coon'¹³ la joon gauntyú¹mo Dios 'ii." 4 Tsʉ mo jmoo¹o tsá² to² 'in fii²¹² do jo cɨ́¹ 'e 'leei'¹³ tsá² do lawa' 'e 'yaai¹-tsi pe lawa'a 'e røø²¹i. 5 Pe wana jai'² lɨ́ɨi² tsá² Dios, 'in untyúu¹i 'in røøi²¹ tsaa², joon jo 'ee gajmaa¹a 'in tsá² do, pe coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨi² 'in tsá² do untyú¹mo Dios Jmii²¹ 'ii. 6 Joon 'lɨɨ²¹² David gajin'²in xiiala jløøi'³ 'in tsá² 'in gauntyúi¹ Dios Jmii²¹ jmaai'¹³ coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨi² jo 'e cwáain¹ gacón² 'e gajmaa¹a 'in tsá² do. 7 Tsʉ David do gajin'²in:

> Jløø'³mo jileei'²¹ 'in nigajmaa¹a Dios fee'¹-tsi 'wii'¹³ tsaa² tya'a. Joon niga'ín¹mo-tsi 'e niga'láa² 'ido.

8 Jløø'³mo jon 'in tsá² do 'in jo cwáain¹ cón² Dios tsaa² tya'a.

9 Jo gacwó² Dios 'e lijløøi'³ jiin'¹³ 'in tsá² 'in niga'ii'²¹ 'e li² circuncisión do pe nigacwó² tya' 'in jo lɨ́ɨi¹ 'e li² do jon. Pe gafaa'¹³a' 'e nigauntyúi¹ Dios Abraham tsʉ 'wii'¹³ jai'² galɨ́ɨ²i. 10 Pe né²o' 'e nigauntyúi¹ Dios Abraham la nʉ'gɨ 'e ga'ii'²¹ Abraham 'e li² circuncisión do. 11 Joon tsʉ 'wii'¹³ gaja'²mo galɨ́ɨi² Abraham Dios gacwo'¹o Abraham 'e li² do 'e lɨ la lɨ coon²¹ sello 'e nigauntyúi¹ Dios 'ii xʉfiin'¹³ jo galɨ́¹i 'e li² do. Joon coon'¹³ la joon galɨ́¹

'e lí²in Abraham 'in jmii²¹ jon tya' jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨ²i² Dios Jmii²¹ la jo mo ga'ii'²¹i 'e li² circuncisión do. La joon jon lí² untyúi¹ Dios 'ii coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²i. 12 Lɨ́ɨ¹mo Abraham jmii²¹ tsá² 'in niga'ii'²¹i 'e li² circuncisión do. Pe jon'on tya' 'in tsá² do 'in ga'ii'²¹i jiin'¹³ 'e li² do tya' cuerpo tya'a pe tya' 'in tsá² 'in niga'ii'²¹ 'e li² do la joon jon ja'²mo lɨ́ɨ²i la jai'² galɨ́ɨi² 'lɨɨ²¹² tsafeei'¹ tyi' Abraham la nʉ'gɨ ga'ii'²¹i 'e li² circuncisión do.

'Ii'²¹mo tsá² 'e júu³ ga'ɨ́ɨ²ɨ Dios coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²i

13 Joon Dios ga'ɨ́ɨ²ɨ júu³ tya' 'lɨɨ²¹² Abraham coon'¹³ jún² tya'a i'ii'²¹mo 'e juncwii²¹ lo lawa coon²¹ 'e gatɨ́ɨ²i tya'a. Pe jo ga'ɨ́ɨ²ɨ Dios 'e júu³ do tya' Abraham tsʉ 'wii'¹³ nigajmaa¹a Abraham nʉʉ'¹³ʉn 'e ley do, pe ga'ii'²¹mo Dios Abraham 'e tyʉ́² tsʉ 'wii'¹³ 'e jai'² galɨ́ɨ²i. 14 Joon wana jiin'¹³ 'in tsá² 'in nigajmaa¹a nʉʉ'¹³ʉn 'e ley do i'ii'²¹i 'e júu³ jai'² ga'ɨ́ɨ²ɨ Dios jo 'ee to² 'ɨi³ 'e jai'² lɨ́ɨ²i tsá² joon 'ee júu³ jai'² do 'e ga'ɨ́ɨ²ɨ Dios Jmii²¹ jo 'ee to² tɨ́². 15 Tsʉ 'e ley do jmoo¹-o jiin'¹³ 'e 'e'² Dios tsá² wúu¹; pe mo jo ley sá² jo lɨ́² 'láa² tsá² tya' ley.

16 Joon coon'¹³ la joon 'ii'²¹mo tsá² 'e júu³ ga'ɨ́ɨ²ɨ Dios coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²i, lawa coon²¹ 'e 'yaai¹-tsi Dios 'e jo jnaa¹ tsá²; 'e coon'¹³ la joon ilí² tya' jileei'²¹ jún² tya' 'lɨɨ²¹² Abraham. 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e júu³ jai'² do jon' jiin'¹³ tya' 'in jmoo¹o nʉʉ'¹³ʉn 'e ley do, tya'a jon 'in jai'² lɨ́ɨ²i la nigajai'² galɨ́ɨi² Abraham do, 'in lɨ́ɨ¹i jmɨɨ²¹ jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨi² tyani Dios 'in jai'² galɨ́ɨi² 'ii. 17 La gajin'² Dios sɨɨ'²¹ɨ Abraham do mo gajin'²in: "Gajmé¹na 'nʉ ilíin²un jmii²¹ tsá² fúui¹." Joon Dios do cwó²o juncwii²¹ tya' 'in najúin¹ joon jmáa¹a lisá² lɨ jo 'e mo lisá² la mo jéei¹.

18 Jo cu'²-tsi Abraham coon'¹³ Dios. Joon xʉfiin'¹³ nasuun¹mo 'e liseein²¹ yʉʉn²¹ tya'a jo'¹o galɨ́ɨ²i júu³ jai'² ga'ɨ́ɨ²ɨ Dios tya'a, joon coon'¹³ la joon galɨ́ɨ¹i "jmii²¹ tsá² fúui¹", jiin'¹³ la gajin'² Dios: "Jiin'¹³ la tí² núʉ¹ la joon ilí² tí² jún² tyi'i." 19 Pe xʉfiin'¹³ xʉʉ 'ná¹gɨ tsín¹ coon²¹ cíein¹³ jiin²¹ jo gatʉʉ²¹ 'e jai'² lɨ́ɨ²i mo ga'ɨ¹-tsi xiiati jiin²¹ ningóo¹o 'ña'a coon'¹³ tsamɨ́² tya'a Sara do 'in nasuun¹mo 'e caan²¹in yʉʉn²¹. 20 Jo gacu'²-tsi Abraham do jon'gɨ wa' jo jai'² galɨ́ɨ²i 'e júu³ jai'² 'e ga'ɨ́ɨ²ɨ Dios tya'a. Jiin'¹³ jai'²gɨ galɨ́ɨ²i jo cu'²-tsi. Joon gaun'goo²¹o 'ido Dios. 21 Joon jo'¹ galɨ́ɨ²i Abraham 'e lí² untsiin¹ Dios 'e júu³ jai'² ga'ɨ́ɨ²ɨ do. 22 Tsʉ 'wii'¹³ joon gauntyú¹mo Dios 'ii coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨi².

23 Joon gataan¹an Dios ni jí² 'e nigauntyúu¹i Abraham jon' jiin'¹³ 'wii'¹³ tya' Abraham do, 24 pe gataan¹o ni jí² 'wii'¹³ tyijna' jon. Tsʉ iuntyúu¹mo Dios jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨ²i 'ii, 'in nigajmaa¹a jiin'¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús jee²¹² 'lɨɨ²¹². 25 Tsʉ Dios gacwóo¹i Jesús ijúun¹in ityí² tsaa² tyi' joon gajmaa¹a jiin'¹ 'ido túu¹ 'e lí² jmaa¹a 'e liseen²¹na' tyʉ́² tyanɨí¹i.

5

Wana jai'² lɨ́ɨ²na' jo 'e tsaa² røø²¹na'

1 Joon la joon tsʉ 'wii'¹³ nigauntyú¹mo Dios jna' coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²na' cwosaan²¹o' tyʉ́² tyanɨí¹i 'wii'¹³ 'e nigajmaa¹a Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo 'wii²¹² tyi'. 2 Tsʉ coon'¹³ 'e jai'² galɨ́ɨ²na' niga'ii'¹³na' 'e fee'¹-tsi Dios 'wii²¹² tyi' coon'¹³ 'e gajmaa¹a Cristo tyijna'. Joon jmoo²¹o' jløø'³na' sɨján³an' i'ii'¹³na' 'e 'ya'²gɨ tya' Dios. 3 Pe jon' jiin'¹³

'elo, pe jmoo[21]o' jløø'[3]na' coon'[13] 'e wúu[1] nee[21]en' tsʉ nee[21]o' 'e nee[21]en' wúu[1] 'e 'e'[2]e jna' 'e jmoo[21]o' taa'[21]a'. 4 Joon 'e jmó[2]o' taa'[21]a do jmoo[1]o júu[3] 'e nali'[1]i'. Joon 'e gali'[1]i' joon tsáa[1]mo-tsi' 'e lí[2] jmá[1] Dios 'e júu[3] ga'íɨ[2]ɨ do. 5 Joon jo fa'ɨɨ'[21] líɨ[1]na' coon'[13] 'e tsáai[1]-tsi' tsʉ Dios nigacwo'[1]o jna' Espíritu Tyʉ́[2] tya'a, joon 'in Espíritu Tyʉ́[2] do 'e'[2]e jna' xiiala 'iin[212]in Dios tsá[2]. Joon coon'[13] 'ii'[21] tya' 'in Espíritu Tyʉ́[2] do lí[2]-i 'iin[212]mo' tsá[2] la 'iin[212]in Dios tsá[2].

6 Tsʉ la 'ɨɨ[212] jo lí[2] jmó[2]na' tiin'[13]na' yiia', 'in Cristo do, mo gatí[2] 'ii'[21], gajúun[2]in 'wii[212] tya' tsá[2] gó[2]. 7 'Áai[1] tyan[1] to[2] wa'a júuin[2] tsá[2] 'wii[212] cwáain[1] tya' tsá[2] xeei'[21] xʉfiin'[13] 'in tyú[2]mo 'in júuin[2] do. Lɨ cón[2] jo ngáa[1]mo wa 'áa[1]mo tyúi[1] 'in 'ná[1] júin[1] do iliseein[21] jaain[21] tsá[2] 'in lí[2] júuin[2] cwáain[1] tya' 'in tyúi[1] do. 8 Pe Dios, tsʉ 'wii'[13] 'iin[212]in 'e'[2]e jna' xiiala 'iin[212]in jna' gacwoo[1]o júin[1] Cristo 'wii[212] tyi' xʉfiin'[13] tsá[2] røøi[21] tsaa[2] jna'. 9 Joon nano, nigauntyú[1]mo Dios jna' coon'[13] 'e gajmaa[1]a Cristo tyi' mo gajúun[2]in. Joon coon[21] 'ii'[13]gɨ líɨ[2]na' iláa[1]i jna' 'e wúu[1] lɨ tséi[1] 'wii[212] tya'a. 10 Tsʉ wana gajmaa[1]a Dios 'e seen[21]na' tyʉ́[2] coon'[13]on la 'ɨɨ[212] 'eei'[2]na' 'ii coon'[13] no gajúun[2]in Jóon[1]on; coon[21] 'ii'[13]gɨ líɨ[2]na' ijmáa[1]a tiin'[13]na' coon'[13] 'e seen[21]in tsʉ nano seen[21]na' tyʉ́[2] coon'[13]on. 11 Pe jon' jiin'[13] 'elo, pe jmoo[21]o' jløø'[3]na' coon'[13] Dios 'wii[13] 'e gajmaa[1]a Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo 'wii[212] tyi', tsʉ 'wii'[13] Cristo saan[21]an' tyʉ́[2] coon'[13] Dios Jmii[21].

Adán coon'[13] Cristo

12 Joon ga'í[2] tsaa[2] juncwii[21] 'wii'[13] 'e ga'láa[1]a jaain[21] tsá[2] joon júun[2]mo tsá[2] 'wii'[13] 'e tsaa[2] do 'e ga'í[2] juncwii[21]. Joon coon'[13] la joon 'ná[1] júun[1]mo jileei'[21] tsá[2] tsʉ jilee'[21]mo niga'noo[1]o tsaa[2]. 13 La nʉ'gɨ 'e lisá[2] ley niga'noo[1]o tsá[2] tsaa[2] xʉfiin'[13] jo gacón[2] Dios cwáain[1] mo jo ley mo sá[2]. 14 Pe ca ga'noo[1]o Adán do tsaa[2] ca gacwo'[1] Dios Moisés 'e ley do gajúun[2]mo 'in niga'noo[1]o tsaa[2] xʉfiin'[13] jo ga'láa[1]a la ga'láa[1] Adán do. Joon mo 'øøi'[21]-tsi tsá[2] 'e gajmaa[1]a Adán do coon'[13] la jon lí[2] 'øøi'[21]-tsi 'ee 'ná[1] jmáa[1]a Cristo, 'in ijó[1] cɨɨin[21]gɨ.

15 Pe 'e cwó[2] Dios tsá[2] 'yaai[1]-tsi jo lɨ la lɨ 'e tsaa[2] ga'noo[1]o Adán. Tsʉ coon'[13] coon[21] tsaa[2] do, 'e ga'noo[1]o jaain[21] tsá[2], fúu[1]mo tsá[2] gajúin[1]. Pe 'e nigacwoo[1] Dios 'e tiin'[13] tsá[2], jo 'ee 'laa'[13] tyíin[1], 'wii'[13] jaain[21], Jesucristo, fee'[1]gɨ lagɨ 'e tsaa[2] do, joon tyʉ́[2]-ʉ tya' tsá[2] fúui[1]. 16 'E tsaa[2] do tya' jaain[21] tsá[2] jo lɨ la lɨ 'e jmoo[1]o Dios tiin'[13]na'. Tsʉ coon'[13] 'e coon[21] tsaa[2] do galisá[2] 'ii'[21] tya' tsá[2] fúui[1]. Pe coon'[13] 'e jmoo[1]o Dios tiin'[13] tsá[2], xʉfiin'[13] 'láai[1] tsaa[2] ga'noo[1]o tsá[2] iuntyú[1]mo Dios 'ii jo 'e 'laa'[13] 'ná[1]. 17 Galí[2] ijúun[2]in tsá[2] 'wii'[13] tya' tsaa[2] tya' jaain[21] tsá[2]. Pe coon[21] 'ii'[13] 'líɨ[1]gɨ tya' 'in untyúi[1] Dios, jo 'ee 'laa'[13] 'ná[1], ilí[2] tyʉ'[2]ʉ to[2] 'e juncwii[21] múui[2] 'wii[212] tya' 'in tsá[2] jaain[21] 'in sii[21] Jesucristo.

18 Coon'[13] cwáain[1] tya' Adán do galisá[2] 'ii'[21] tya' tsá[2] fúui[1] 'wii'[13] tsaa[2] tya' jaain[21] tsá[2] do. Pe cwáain[1] tya' Jesucristo do gauntyú[1]mo Dios jileei'[21] 'wii'[13] 'e tyʉ́[2]-ʉ gajmaa[1]a 'in tsá[2] jaain[21] do. 19 'øøi'[21]-tsi tsá[2], 'e coon'[13] 'e jo gajmaa[1]a nʉʉ'[13]ʉn jaain[21] tsá[2], fúu[1]mo ga'noo[1]o tsaa[2] pe la joon jon 'e gajmaa[1]a nʉʉ'[13]ʉn jaain[21] tsá[2] joon galí[2] 'e tyú[1]mo fúui[1] tyani Dios.

20 Joon 'e ley do 'e gajó[2] 'e lifee'[1]gɨ tsaa[2] tya' tsá[2]. Pe lɨ ganga'láai[1]gɨ tsaa[2] tya' tsá[2] 'e feei'[1]-tsi Dios galifee'[1]gɨ jon. 21 Galí[2]-ɨ la joon 'e la gajúuin[2] tsá[2] 'wii'[13] 'e tsaa[2] ga'noo[1]o 'e feei'[1]-tsi Dios lí[2]-i jmá[1]

tsá² tyú² tyaníi¹i joon cwo'¹o jna' coon²¹ juncwii²¹ 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo 'wii'¹³ cwáain¹ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo.

6

Na'lɨɨ²¹²mo' wa' 'naa²¹gɨ' tsaa² pe jiin'¹o' coon'¹³ Cristo

1 ¿'Ee ijmoo²¹o' jon? ¿Tɨ 'naa²¹gɨ' tsaa² 'e coon'¹³ la joon lí² 'e'¹ Dios jna' xiiala fee'¹-tsi tyi'? 2 ¡'Esa la joon! Tsʉ na'lɨɨ²¹²mo' wa' 'naa²¹gɨ' tsaa². Joon wa la joon jo lii'¹gɨ' sáan¹³an' 'noo²¹o' tsaa². 3 ¿Tɨ jo ñí² 'naa' 'e jile'¹e' gasaa²¹na' jmɨɨ²¹ 'e ilicaan²¹na' coon'¹³ Cristo Jesús, mo gasaa²¹na' jmɨɨ²¹ lawa'a 'e gajuun²¹mo' coon'¹³on? 4 Lawa ga'á¹mo' caan²¹mo coon'¹³ Cristo joon na'lɨɨ²¹²mo'. Joon coon'¹³ la joon lí²-i jiin'¹i' túun¹ 'e lisáan¹³an' coon²¹ juncwii²¹ 'múui². Tsʉ coon'¹³ la joon gajiin'¹in Cristo jee²¹² 'lɨɨ²¹² coon'¹³ 'ii'²¹ 'ya'²gɨ tya' Ñʉ'¹ʉ'.

5 Tsʉ wana uncaan²¹na' coon'¹³ Cristo mo gajúun²in; la joon jon iuncaan²¹na' coon'¹³on mo gajiin'¹in. 6 Tsʉ nee²¹o' 'e mo gajúin¹ Cristo tsaa'¹ crúu¹³ jna'o' 'e lɨɨ¹na' lawa mo jéei¹ gajúun²mo' jon coon'¹³on tsaa'¹ crúu¹³ do. Joon coon'¹³ la joon lí² 'íin² 'e 'lɨɨ¹na' tsá² 'in ngɨɨ¹ɨ to² 'noo¹o tsaa². Joon jo lɨɨ¹gɨ' tsa'leei'¹³ jmoo²¹o' nʉʉ'¹³ʉ' jiin'¹³ la to² tyʉ'² tsaa² 'e gó². 7 Tsʉ 'lɨɨ²¹² jo lí²gɨ 'noo¹o tsaa². 8 Wa mo'o gajúun²na' coon'¹³ Cristo tsáa¹mo-tsi' isaan²¹o' coon'¹³on, 9 tsʉ nee²¹o' 'e mo ngayuui'¹³ gajiin'¹ Cristo jee²¹³ 'lɨɨ²¹² do coonti jo jmɨɨ²¹² wa'a júuin²gɨ túun¹. Jo lí²gɨ tyʉ'² 'mó¹ to² 'ii. 10 Tsʉ mo gajúin¹ Cristo, cafu gajúun²in cwáain¹ tya' tsaa², pe nano la seen²¹mo seein²¹ tya' Dios. 11 La joon jon 'naa' cwolɨɨ¹naa' 'e 'lɨɨ²¹²naa' wa' 'noo¹gɨɨ' tsaa² pe cwoseen²¹naa' jiin'¹iin' tya' Dios sɨcaan²¹naa' coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Cristo Jesús.

12 Tsʉ 'wii'¹³ joon jo cwo'²naa' yaanaa' 'e tyʉ'² tsaa² to² 'naa' 'e jo jmaa²aa' núʉ¹³ʉʉn' jilaa'²¹ 'e gó² 'e soon²¹in ngú¹ taan²¹²naa'. 13 Jo cwoo²oo' ngú¹ taan²¹²naa', jiin'¹³ xʉ, wa'a 'noo¹gɨɨ' tsaa². Lɨ' cɨɨ'¹³ɨ jmaa²aa'. Cwoo²oo' ngú¹ taan²¹²naa' Dios lawa tsá² 'in nijúin¹ joon gajiin'¹in túun¹. Cwo'²naa' yaanaa' Dios 'e jmaa²aa' 'e tyú². 14 Tsʉ 'e tsaa² do jo lí²gɨ tyʉ'² to² 'naa'. Joon jo lɨ́ɨ¹naa' tsá² 'in 'ná² jmá¹ 'e ley dó², pe lɨ́ɨ¹naa' tsá² 'in ga'ii'²¹ 'e feei'¹-tsi tya' Dios.

Júu³ cwáain¹ tya' 'in tyʉ'² to² jna'

15 ¿'Ee lɨ́ɨ²naa'? ¿Tɨ 'naa²¹gɨ' tsaa² tsʉ 'wii'¹³ lɨ́ɨ¹na' tsá² 'in jo 'ná² jmoo²¹gɨ' 'e ley do pe lɨ́ɨ¹na' tsá² 'in niga'ii'²¹ 'e feei'¹-tsi tya' Dios? ¡'Esa la joon! 16 Tsʉ tyú² ñí² 'naa', wa cwó² tsá² yaai, 'e jmáa¹a to² tya' jaain²¹ ñi'fii²¹² tsá² 'e jmáa¹a nʉʉ'¹³ʉn, lɨ́ɨ¹i tsá² tya' 'in ñi'fii²¹² do. Joon 'ná² jmáa¹a nʉʉ'¹³ʉn to² tyʉ'² 'ido. La joon ilí² wa'a cwo'² tsá² yaai 'e lɨ́ɨ¹i tsá² 'in tyʉ'² tsaa² to² 'ii, joon ijúun²in lɨ tyéi¹, sɨ cwo'² tsá² yaai 'ee²¹ 'e jmáa¹a nʉʉ'¹³ʉn to² tyʉ'² Dios 'e seein²¹ coon²¹ juncwii²¹ 'e coon²¹ tsáa¹. 17 Pe cwocwó³o' 'maai'¹³ Dios, xʉfiin'¹³ galɨ́ɨ¹naa' tsá² 'in tyʉ'² tsaa² to² la mo jée¹, nigajmaa²aa' núʉ¹³ʉʉn' la jai'² 'e júu³ tyú² niga'e'² tsá² 'naa'. 18 Joon mo galáa²naa' jee²¹² tsaa² ga'ii'¹³naa' 'e jmaa²aa' coon²¹ juncwii²¹ coon²¹ tsáa¹. 19 (Joon fuu²¹²uu 'naa' coon'¹³ júu³ 'e sɨ́ɨi¹ tsá² 'e coon'¹³ la joon²¹ lí 'øøi'²¹-'oo'.) Joon la gacwoo²naa' yaanaa' la mo jéei¹ 'e jmaa²aa' jilaa'²¹ 'e 'leei'²¹ tsá² coon'¹³ jilaa'²¹ 'e gó², la joon jon nano, cwoo²naa' yaanaa' jmaa²aa' coon²¹ juncwii²¹ coon²¹ tsáa¹ 'e líin²naa' coonti tsá² tya' Dios.

20 La 'ɨɨ^{212} lɨ́ɨ^{1}naa' tsá^{2} 'in tyʉ'^{2} tsaa^{2} to^{2} jo mo gajmaa^{2}aa' coon^{21} juncwii^{21} coon^{21} tsáa^{1}. 21 Pe ¿'ee gajmaa^{2}aa' coon'^{13} 'e gajmaa^{2}aa' la mo jéei^{1} 'e la no cwó^{2} 'naa' fa'ɨɨ'^{21}? Jiin'^{13} 'e júun^{2}moo'. 22 Pe nano niláa^{2}moo' tsaa^{2} joon ga'ii'^{13}naa' 'e jmaa^{2}aa' la to^{2} tyʉ'^{2} Dios. Joon coon'^{13} 'elo lɨ́ɨ^{1}naa' tsá^{2} tya' Dios, joon lɨ tyéi^{1} i'ii'^{13}naa' coon^{21} juncwii^{21} itaa'^{21}a coon^{21} tøø^{2}mo. 23 'E 'leei'^{13} tsá^{2} 'e jnaa'^{1}a mo 'noo^{1}o tsaa^{2} jiin'^{13} 'e 'ná^{1} júun^{2}mo. Pe cwo'^{1}o Dios tsá^{2}, jo 'e 'laa'^{13} tyíin^{1}, coon^{21} juncwii^{21} 'e taa'^{21}a coon^{21} tøø^{2}mo sɨcaain^{21} coon'^{13} Ña'ñʉ'^{1}ʉ' Cristo Jesús.

7

Lawa'a icuu'^{13}mo cwoo^{21}o tsá^{2} coon'^{13} Jesús mo jai'^{2} lɨ́ɨ^{2}i tsá^{2} 'ii

1 Tsaru'^{1}u', cwii^{1}oo' 'e ley do, joon ñí^{3}oo' 'e 'ná^{1} jmá^{1} tsá^{2} 'e ley do jiin'^{13} la jee^{212} 'e seen^{21}mo tsá^{2}. 2 Lɨ́^{1} lawa jaain^{21} tsamɨ́^{2} 'in nicuui'^{13} cwoo^{21}o. La 'ɨɨ^{212} seein^{21} 'in ñʉʉ'^{1} tya'a do sɨcɨ́ɨn^{1}in coon'^{13} 'ido jiin'^{13} la to^{2} tyʉ'^{2} ley do. Pe wana nijúin^{1} ñʉʉ'^{1} tya'a galáa^{2}mo 'in tsamɨ́^{2} do 'e to^{2} tyʉ'^{2} ley do 'e sɨcaain^{21} coon'^{13} 'ido. 3 La joon wana tiui^{2} tsamɨ́^{2} ñʉʉ'^{1} tya'a la tyi seein^{21} ñʉʉ'^{1} tya'a do, joon cuu'^{21}i cwoo^{21}o coon'^{13} tsá^{2} xeei'^{21} joon 'noo^{1}o tsaa^{2} lawa 'e cwuu^{1}i coon'^{13} tsá^{2} xee'^{21}mo. Pe wana nijúin^{1} ñʉʉ'^{1} tya'a, galáa^{2}mo 'in tsamɨ́^{2} do 'e to^{2} tyʉ'^{2} ley do joon lí^{2}-i cuu'^{21}i cwoo^{21}o tún^{1} jo 'e tsaa^{2} 'noo^{1}o.

4 La joon jon 'naa', tsaru'^{1}u', lawa'a nijún^{1}moo' 'e tyʉ'^{2}gɨ ley to^{2} 'naa' 'in sɨcaain^{21} coon'^{13} Cristo. Joon coon'^{13} la joon ilisá^{2} coon^{21} 'e xiia'^{21} ityʉ'^{2} to^{2} 'naa'. Joon nano nalɨ́ɨ^{1}naa' tsá^{2} tya' Cristo 'in nigajiin'^{1} jee^{212} 'lɨɨ^{212}. 'E coon'^{13} la joon 'e 'íin^{3}na' to^{2} tya' Dios. 5 Tsʉ la jee^{212} 'e seen^{21}na' 'e 'ná^{1} jmoo^{21}o' jiin'^{13} la 'iin^{212}in ngú^{1} taan^{212}na', 'e ley do 'e jmái^{1} to^{2} 'e unjnaa^{1}a-tsi 'e gó^{2} 'e 'ɨ^{1}-tsi ngú^{1} taan^{212}na'. Joon 'elo jmaai^{1} to^{2} jiin'^{13} 'e 'ná^{1} júun^{2}mo'. 6 Pe nano nijúun^{2}mo' 'e lí^{2} tyʉ'^{2}gɨ ley to^{2} jna' la galɨ́^{1} la mo jéei^{1}, joon naláa^{2}mo' 'e lí^{2} jmoo^{21}o' la to^{2} tyʉ'^{2} Dios coon'^{13} 'e juncwii^{21} 'múui^{2} 'e gacwó^{2}o Espíritu Tyʉ́^{2} tyijna' jon' wa' jmoo^{21}o' la to^{2} tyʉ'^{2} 'e ley tsaai^{1} do 'e toon^{1}on ni mo'jí^{2} do.

'E'^{2} 'e ley do jna' 'ee 'e tsaa^{2}

7 ¿Tɨ lí^{2} faa'^{13}a' jon 'e ley do 'e lɨ́^{1} tsaa^{2}? ¡'Esa lɨ́^{2} la joon! Pe jo mo galicwii^{1}na' tsaa^{2} wa jo mo galisá^{2} ley do. Tsʉ wana 'e ley do jo mo gajin'^{2}in: “Jo cwosóon^{2}un 'e sá^{2} tya' tsá^{2} xeei'^{21}”, jo mo galiñí^{3}ii 'e tsaa^{2} wa'a sóon^{2}in tsá^{2} 'e sá^{2} tya' tsá^{2} xeei'^{21}. 8 Joon tsifu mo nú^{3}uun 'e ley do, 'e gó^{2} 'e 'yʉ ngú^{1} taan^{212}na ga'láa^{2} 'wii^{212} 'e sóoin^{2} jilaa'^{21} níi^{2} 'e gó^{2} 'e sá^{2}. Tsʉ mo jo ley sá^{2} jo cwíi^{3} jna tsaa^{2}. 9 Galisá^{2} coon^{21} sii'^{13} mo jo mo cwíi^{3}ii tsaa^{2} tsʉ jo ley do sá^{2}, joon galɨ́ɨ^{1}na 'e tyú^{1}moo tyani Dios. Pe mo ngɨ́ɨi^{2}gɨ joon gajó^{2} 'e ley do, joon 'e gó^{2} 'e 'ɨ^{1}-tsii lawa'a gajiin'^{1}o tún^{1} joon galiñíi^{3}ii xiiala gó^{2} 'e lɨ́ɨ^{1}na tyani Dios. 10 Joon 'e ley do 'e gacwó^{2} Dios 'e liseen^{21}na tyʉ́^{2} tyaníi^{1}i galɨ'^{1}ɨ galiñí^{3}ii 'e seen^{21}na 'e jmóo^{3}oo 'e gó^{2}; joon 'e gó^{2} do lawa'a gajmáa^{3}aa coon'^{21} coon'^{13} Dios. 11 Tsʉ 'e gó^{2} 'e 'ɨ^{1}-tsii gacon'^{2}on jna tóo^{2} coon'^{13} 'e ley do. Galɨ́ɨ^{2}na 'e uncaan^{21}na coon'^{13} Dios pe gajmáa^{3}aa coon'^{21}.

12 Joon 'e ley do 'e tyʉ́^{2} 'áa^{1}mo do; joon jilaa'^{21} to^{2} tyʉ'^{2} Dios 'e tyʉ́^{2} 'áa^{1}mo jon. Jmaai'^{13} 'e røø^{21} tyʉ'^{2} Dios to^{2} 'e jmaai^{1} to^{2} tya' tsá^{2}. 13 Wana la joon, ¿tɨ gajmaa^{1}a 'e tyʉ́^{2} do 'e lɨ́ɨ^{1}na coon'^{21} coon'^{13} Dios? ¡'Esa la joon! 'E gó^{2} 'e 'ɨ^{1}-tsii do gajmaa^{1}a 'e lɨ́ɨ^{1}na coon'^{21} coon'^{13} Dios.

Joon coon'13 la joon ga'e'2e jna xiiala lí1 tsaa2. 'E tyú2 ga'e'2e jna xiiala lí1 tsaa2 'e coon'13 la joon liñí3ii xiiala gó2 'áai1 lí1 tsaa2 do.

14 Nee21o' 'e gacwó2o 'in Espíritu Tyú2 tya' Dios 'e ley do. Pe ngú1 taan212na tyʉ'2 to2 jna joon lí̱i1na lawa jaain21 tsa'leei'13 tya' tsaa2 'in lí2 jmá1 nʉʉ'13ʉn jiin'13 la to2 tyʉ'2 tsaa2 do. 15 Tsʉ jo 'øøi'21-tsii jilaa'21 'e jmóo3oo; jo jmóo3oo jiin'13 la 'iin212na xʉjoon jmóo3oo jilaa'21 'e jo tí2-tsiioo. 16 Pe wana jmóo3oo jiin'13 la jo tí2-tsii jmóo3oo, coon'13 la joon jmóo3oo júu3 'e tyú2 'e ley do. 17 Joon jon' jna 'e 'in jmoo1o 'e gó2 do pe 'e gó2 'e 'yʉ ngú1 taan212na. 18 Tsʉ ñí2oo 'e jo 'ee tyú2 sá2 tyiia jee212 ngú1 taan212na tsʉ 'iin212na jmáa3aa 'e tyú2 pe jo tí̱i2na. 19 Jo jmáa3aa 'e tyú2 'e 'iin212na xʉjoon jmáa3gi̱i 'e gó2 'e jo 'iin212na jmáa3aa. 20 Wana jmóo3oo 'e jo 'iin212na jmáa3aa joon jon' jna-a 'in jmoo1o 'e do pe 'e gó2 'ɨ1-tsii 'yʉ ngú1 taan212na 'e jmoo1o 'e do.

21 La lo tsangí̱i2na: mo 'iin212na jmáa3aa 'e tyú2 joon xʉ 'e gó2 jmóo3oo joon. 22 Coon'13 'e 'øøi'21-tsii tí2-tsii 'e ley tya' Dios, 23pe li'3i 'e 'yʉ ngú1 taan212na coon21 'e jnɨ̱i'21 jo cwó2 'e jmáa3aa jiin'13 la 'iin212na. 'E jnɨ̱i'21 do lɨ la lɨ coon21 ley tya' 'e gó2 'e 'yʉ ngú1 taan212na 'e tyʉ'2 to2 jna 'e joon jo cwó2 láai2 jna.

24 ¡Tsá2 'in fúu2 'áai1 jna! ¿'Iin 'in iláa1i jna coon'13 'e ngú1 taan212na ijmáa1a ijúun2na? 25 'Ña'a Dios Jmii21 lí2 láai1 jna coon'13 'e gajmaa1a Ña'ñʉ'1ʉ' Jesucristo 'wii212 tyi'. ¡Maa'13mo Dios! Joon coon'13 jilaa'21 'e 'iin212na jmáa3aa 'e ley tya' Dios do tyʉ'2ʉ jna to2 pe coon'13 'e ngú1 taan212na lí̱i1na tsa'leei'13 tya' 'e ley tya' 'e gó2 'e 'yʉ ngú1 taan212na.

8

Xiiala lí̱i1 'e juncwii21 cwó2 Espíritu Tyú2 tya' Dios Jmii21

1 Joon nano jo jmá1 Dios 'ii'21 tya' jileei'21 'in sɨcaain21 coon'13 Cristo Jesús, 'in jo ngí1 to2 jmoo1o 'e 'yaai1-tsi ngú1 taain212 pe jmoo1-o 'e 'yaai1-tsi 'in Espíritu Tyú2 tya' Dios. 2 Joon 'e ley tya' 'in Espíritu Tyú2 do 'in gacwo'2 jna juncwii21 'e sɨcaan21na coon'13 Cristo Jesús nigaláai1 jna tya' 'e ley tya' 'e gó2 do joon wa'a 'e 'ná1 júun2na. 3 Tsʉ Dios gajmaa1a coon'13 Cristo do jilaa'21 'e jo lí2 jmáa1a 'e ley tya' Moisés jiin'13 coon21 jmɨ̱i212. Tsʉ 'e ngú1 taan212na' do gajmaa1a la wa'a jo 'ee 'ii'21 galisá2 tya' 'e ley do 'e untsiin1in. Pe Dios gasii1in Jóon1on 'e tsa'íi2 ngú1 taan212na' 'e gacwói1 'ña'a lawa coon21 fa'1 'e tyí2 tsaa2 tya' tsá2. Joon coon'13 la joon gajmaa1a 'ii'21 tya' tsaa2 'e 'yʉ ngú1 taan212na'. 4 La lo gajmaa1a 'e coon'13 la joon lí2 jmoo21o' jilaa'21 'e tyú2 jiin'13 la to2 tyʉ'2 ley do, jo 'ná2 ngí2gi̱' to2 tyʉ'2 'e ngú1 taan212na' pe lí2 ngɨ̱i21ɨ' jiin'13 la 'iin212in 'in Espíritu Tyʉ2 do.

5 Joon 'in tsá2 'in ngí1 to2 jmoo1o jiin'13 la to2 tyʉ'2 ngú1 taan212in, cu'2-tsi jiin'13 coon'13 'e jmaai1 to2 ngú1 taan212in do. Joon 'in ngí1 to2 jmoo1o jiin'13 la 'iin212in Espíritu Tyú2 do 'ɨ1-tsi jiin'13 tya' 'in Espíritu do. 6 Joon wa ngí1 tsá2 cu'2-tsi jiin'13 coon'13 'e jmaai1 to2 ngú1 taan212in jmaai'13 jiin'13 'e júun2mo pe wa 'ɨ-tsi tsá2 jiin'13 tya' 'in Espíritu Tyú2 do jmaai'13 'e seen21mo tsá2 joon sɨ'í̱i1 tyú2-tsi tsá2 tyani Dios. 7 Joon jileei'21 'in ngí1 cu'2-tsi do lawa'a 'e'1mo Dios tsʉ jo 'iin212in jon'gɨ cwói1 'ña'a wa'a tyʉ'2ʉ ley do to2 'ii. 8 Tsʉ 'wii'13 joon, 'in ngí1 to2 jmoo1o jiin'13 la to2 tyʉ'2 ngú1 taan212in jo lí2 jmáa1a la 'yaai1-tsi Dios.

9 Pe 'naa' jo ngí2ɨ̱i' to2 jmoo2oo'

jiin'13 'e 'yaai1-tsi ngú1 taan212naa', pe 'e 'yaai1-tsi 'in Espíritu Tyú2 do. Tsʉ 'in Espíritu Tyú2 do 'e 'yuu1mo ngú2 taan212naa'. Joon wana jo 'yuu1i 'in Espíritu Tyú2 do ngú1 taan212in tsá2 jo lɨ́ɨ1i 'in tsá2 do tsá2 tya' Cristo. 10 Pe wana 'yuu1i Cristo ngú1 taan212naa', 'in alma tyi'naa' jiin'1o tsʉ nigaun-tyú1mo Dios 'naa' xʉfiin'13 ngú1 taan212naa' 'ná1 ijúun2in 'wii'13 tya' tsaa2. 11 Joon wana 'in Espíritu Tyú2 tya' 'in nigajmaa1a jiin'1 Cristo Jesús jee212 'lɨ́ɨ212 'yuu1i jee212 'naa', la joon jon 'in Dios do 'in gajmaa1a jiin'1 Jesús ijmáa1a jiin'1 jon cuerpos tyii' 'e 'ná1 júun2in. Coon'13 'ii'21 tya' Espíritu tya' Dios 'in 'yuu1i jee212 'naa' ijmáa1a jiin'1 'naa'.

12 Tsʉ 'wii'13 joon, tsaru'1u', jo tɨ́ɨ2na' ngɨ́2ɨ' to2 tyʉ'2 ngú1 taan212na'. 13 Tsʉ wana ngɨ́2ɨ' jiin'13 la to2 tyʉ'2 ngú1 taan212naa', 'ná1 júun2naa'; pe wana coon'13 'ii'21 tya' Espíritu Tyú2 do jmoo2oo' 'e lawa'a 'e júun2mo ngú1 taan212naa'. Joon jo jmoo21gɨ' la to2 tyʉ'2ʉ 'e coon'13 la joon 'e seen21naa'.

14 Jileei'21 'in 'e'2e 'in Espíritu tya' Dios xiiala 'ná1 ngɨ́1 lɨ́ɨ1i jóon1 Dios. 15 Tsʉ 'in Espíritu 'in niga'ii'13naa' jo lɨ́ɨ1i la lɨ́ɨ1 espíritu 'in tyʉ'2 to2 'íi3 'naa', 'in lí2 jmá1 'goo'2oo'. In Espíritu 'in niga'ii'13naa' nigajmee1i jna' jóon1 Dios. Joon coon'13 'in Espíritu do fee'13na' Dios: "Ñʉ'1ʉ'". 16 Joon 'in Espíritu do røø21 sɨ́ɨ1i coon'13 espíritu tyi' 'e lɨ́ɨ1na' jóon1 Dios. 17 Joon ilíin2na' jóon1on i'ii'13na' 'e tɨ́ɨ2na' jiin'13 la júu3 ga'ɨ́ɨ2ɨ Dios tyijna'. Caan21mo coon'13 Cristo i'ii'13na' 'e tɨ́ɨ2na' do. Tsʉ mo nee21en' wúu1 caan21mo coon'13 Cristo la joon jon i'ii'13na' caan21mo coon'13on 'e 'ya'2gɨ tya'a.

18 Tsʉ lɨ́ɨ2na 'e wúu1 nee21e' nano jo 'ee to2 tí2 mi uncɨ́ɨn2 'e wúu1 do coon'13 'e 'ya'2gɨ ijneei21 tyijna' mi licɨɨn21gɨxʉ. 19 Tsʉ la tøøi2 juncwii21 sɨjáan1an 'áa1mo ca mi tɨ́2 'ii'21 icwó'2 Dios jóon1on jilaa'21 'e tɨ́ɨ2i. 20 Tsʉ 'e juncwii21 lo galɨ́1 'e jo 'ee to2 'íi3-in. Galɨ́2-ɨ la joon jon' wa'a gali'iin212in 'e fu juncwii21 la joon, pe tsʉ 'wii'13i la joon gali'iin212in Dios Jmii21. Joon sɨjáan1an ca mi lɨ sɨ́ɨ2i. 21 'E juncwii21 lo sɨjáan1an ca mi láai2 'e gó2 sɨjnɨɨ'13 tya'a joon lí2 'ii'21i 'e 'ya'2gɨ 'e sɨláa2i la sɨláai2 jóon1 Dios. 22 Joon ca jmɨɨ212 no jilaa'21 'e gajmaa1a Dios 'oon2on. 'Oon2on la 'oon2on tsamɨ́2 mi li cuu'21 tya'a iliseein21 jóon1on. 23 Joon jiin'13 'e gajmaa1a Dios do 'oon2on pe jna' jon 'ón2on' xʉfiin'13 niga'ii'13na' 'in Espíritu Tyú2 do lawa coon21 'e tsáai1 tsi' i'ii'13na' jilaa'21. 'Ón2on' 'áai1 joon sɨján3an' ca mi líin1na' jóon1 Dios 'in 'in gacwaan'13in. Joon coon'13 la joon 'e ngú1 taan212na' ilí2 sɨláa2 24 tsʉ natiin'13na' coon'13 'e sɨján3an'. Pe wana jøø2ø tsá2 'e sɨjáan1an joon jo sɨjáan1gɨ. Tsʉ wana 'e jøø2ø tsá2 jo 'ná2 sɨjáan1an. 25 Pe wana jo jøø21ø' 'e sɨján3a' 'ná1 jon2du' coon'21 túun2.

26 Coon'13 la joon jon 'in Espíritu Tyú2 do tya' Dios uncoon'13 jna' coon'13 jilaa'21 wa jo pí3-tsi'. Tsʉ jo né2na' faa'13a' júu3 tyú2 jiin'13 la tɨ́ɨ2 jna'. Pe 'in Espíritu Tyú2 do mɨɨ1ɨ tyani Dios 'wii212 tyi' coon'13 'e saai1-tsi 'e jo lí2 faa'21a coon'13 jmíi1 tya' tsá2. 27 Joon Dios, 'in ñí2 jilaa'21 'e 'ɨ1-tsi tsá2, ñí2o 'e 'iin212in jin'2in 'in Espíritu Tyú2 do tsʉ 'wii'13 'in Espíritu do mɨɨ1ɨ 'wii212 tya' 'in cwii1in Dios jiin'13 la 'ɨ1-tsi Dios.

Li'1i' sɨcaan21na' coon'13 Cristo

28 Tsʉ né2o' 'e jilaa'21 'e tsangɨ́ɨ2na' gajmaa1a Dios 'e sá2 'e tyú2 tya' 'in 'iin212in 'ii, 'e tyú2-ʉ tya' 'in gatø'2 Dios iuntsiin1 jiin'13 la 'iin212in. 29 Tsʉ 'in galicwii1in Dios la mo jéei1, 'ii jon nigatyii'13in Dios ca la mo

'wiin[212] wa'a ilíi[2]in la lɨ́ɨi[1] Jóon[1]on, 'e coon'[13] la joon 'in jóon[1]on do ilíi[2]in 'in feei'[1]gɨ jee[212] 'in ruu'[21]i fúui[1] do. 30 Joon 'in nigatyii'[13]in Dios ca la mo 'wii[212], gatø'[1]o jon; joon 'in nigatø'[2]ø, nigauntyú[1]mo jon; joon 'in nigauntyúi[1] Dios, 'ii jon gacwo'[1] Dios ilíi[2]in la lɨ́ɨi[1] Jóon[1]on do.

31 ¿'Ee jon 'e faa'[13]a' cwáain[1] tya' 'elo? Wana 'ɨ[1]-tsi Dios 'e tyʉ́[2] tyi', jo 'ee cwáain[1] tyi' wa 'ei'[1] tsá[2] jna'. 32 Tsʉ wana jo[1] gasáai[1] Dios Jóon[1]on pe gajaan'[21]mo Jóon[1]on 'wii[212] tyi-jna', ¿tɨ jo cwo'[1] Dios jna' jilaa'[21] caan[21]mo coon'[13] Jóon[1]on? 33 ¿'Iin lí[2] cwo'[2]o tsaa[2] 'in nigatyii'[13]in Dios? Tsʉ Dios 'in niga'ii'[21]i 'ii. 34 ¿'Iin lí[2] pí[2]in lɨ 'ii[21]? Tsʉ Cristo 'in nigajú[1]in 'wii[212] tya'a. Joon 'ii-o gajiin'[1]in jee[212] 'lɨɨ[212] joon nano tyí[1]in lɨ' cwoo[21] Dios tsáa[1], mɨɨ[1]ɨ 'wii[212] tyi'. 35 ¿'Iin jon lí[2] jmáa[1]a 'e jo 'iin[212]gɨ Dios jna'? ¿Tɨ lí[2] jmáa[1]a 'e wúu[1] né[2]e' 'e jo 'iin[212]gɨ Dios jna', sɨ lí[2] jmáa[1]a 'e fa'í[3] sáan[3]an' 'ee 'e jo[1] 'iin[212]gɨ Dios jna'? La joon jon wa'a 'øøi[1] tsá[2] jna', sɨ júun[2]na'[1] 'oo[2] 'ee, sɨ 'ná[2] sɨn'[1]ɨn' 'ee, sɨ toon[21]on' tóin[1] 'mó[1] 'ee, sɨ tɨ lɨ jó[1] 'mó[1] tyi' 'ee. ¿Tɨ li' 'elo jmáa[1]a 'e jo 'iin[212]gɨ Dios jna'? 36 La gajin'[2] ni jí[2] tya' Dios:

'Wii[212] tyi'i sáan[3]an' tóin[1] 'mó[1] la coon[21] jmɨɨ[212];

joon lɨ́ɨi[2] tsá[2] 'e lɨ́ɨi[1] jna' la lɨ́ɨi[1] joo'saa'[21] 'in jngaai'[13] tsá[2].

37 Pe coon'[13] jilaa'[21] 'elo, jna' lɨ́ɨ[1]na' tsá[2] 'in galɨ'[2]ɨ jo 'ee galí[2] tya'a. Galɨ'[1]ɨ' 'wii'[13] cwáain[1] tya' 'in nigali'iin[212]in jna'. 38 Joon tsáa[1]mo-tsii 'e jo sá[2] jiin'[13] coon[21] ilí[2] jmáa[1]a 'e jo 'iin[212]gɨ Dios jna'; tsʉ wa júun[2]na' sɨ seen[21]na' 'ee jo lí[2]. Jon' 'in ángeles sɨ 'in tyʉ'[2] to[2] 'ii 'ee; jon'gɨ 'e 'ii'[21] 'e sá[2] tya'a; 'e tsangɨ́ɨ[2]na' no sɨ it-sangɨ́ɨ[2]na' tsa'oo[21], 'yíia[1] 'ee; 39 jon'gɨ 'e sá[2] fu ñii'[3] sɨ 'e sá[2] fu 'wóo[1] 'ee sɨ jee[212] coon[21] 'e catyiia[2] 'e gajmaa[1]a Dios jo lí[2] jmáa[1]a 'e jo 'iin[212]gɨ Dios jna' lagɨ 'e'[2]e jna' 'iin[212]in jna' mo gasii[1]in Cristo Jesús Ña'ñʉ'[1]ʉ'.

9

Nigatyii'[13]in Dios tsá[2] Israel

1 Mi fo'[3]oo 'ee fo'[3]oo jmai'[2] 'e ja'[2]mo la tɨ́ɨi[2] 'in lɨ́ɨi[1] tsá[2] tya' Cristo. Jo jmóo[3] jna júu[3] tajuu[21] tsʉ 'in Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios jmo'[2]o jna júu[3] coon'[13] 'e 'ɨ[1]-tsii 'e ja'[2]mo júu[3] tyiia. 2 'Áa[1]mo xuui[212]-tsii joon 'áa[1]mo cu'[2]-tsii tya' tsá[2] góo[3]oo Israel. 3 Joon ca 'iin[212]na 'e líin[2]na coon'[21] coon'[13] Cristo 'e pí[2]in Dios jna wa'a lí[2] 'e tyʉ́[2] tya' ruu'[21]na tsagóo[3]oo. 4 Tsʉ 'in tsá[2] do lɨ́ɨi[1] jún[2] tya' Israel joon Dios niga'ii'[21]mo 'ido lawa jóon[1]on. Joon ga'í[2] Dios jee[212] 'in tsá[2] do 'e cwá[2] coon'[13] 'e 'ya'[2]gɨ tya'a joon gajmaa[1]a júu[3] 'ee 'iin[212]in jmáa[1]a. 'In tsá[2] do ga'ii'[21]i 'e ley tya' Moisés do, joongɨ xiiala lí[2] un'goo[21] tsá[2] Dios. Ga'ii'[21]mo jon jilaa'[21] júu[3] 'e ga'ɨ́ɨ[2]ɨ Dios. 5 'In tsá[2] lo lɨ́ɨi[1] jún[2] tya' 'in tsacøøi'[13] tyi' nifu, joon cwáain[1] tya' 'e ngú[1] taain[212] tsá[2] Cristo gangaa'[13]in jee[212] 'in tsá[2] do. Joon Cristo lɨ́ɨ[1]i Dios joon tyʉ'[2]ʉ to[2] jilaa'[21]. Cwocwaa'[3]mo coon[21] tøø[2]mo. Amén.

6 Pe jo mo gajá[2]n 'e jú[3]u ga'ɨ́ɨ[2]ɨ Dios tya' tsá[2] Israel wa jo mo gatsín[1]. Tsʉ jileei'[21] 'in lɨ́ɨi[1] jún[2] tya' Israel jo lɨ́ɨ[1]i la jai'[2] tsá[2] Israel. 7 Joon jileei'[21] jún[2] tya' Abraham jo lɨ́ɨ[1]i jóon[1] 'in la jai'[2] tsʉ Dios nigajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'ii: "Jiin'[13] coon'[13] Isaac do il-isá[2] jún[2] tyi'i." 8 'øø'[21]mo-tsi' coon'[13] 'e jú[3]u lo 'e galɨ́ɨ[1] tsá[2] jóon[1] Dios jon' wa' cwáain[1] tya' tsacøøi'[13] tya'a. Xʉjoon, jiin'[13] 'in tsá[2] do 'in 'ii'[21] 'e jú[3]u ga'ɨ́ɨ[2]ɨ Dios galɨ́ɨ[1]i jún[2] tya'a. 9 Tsʉ 'e jú[3]u ga'ɨ́ɨ[2]ɨ Dios tya' Abraham gajin'[2]in: "Mi cwá[2] 'ii'[21] joon, gó[3]oo, joon iliseein[21] jaain[21] jóon[1] 'in Sara do."

10 Jon'on jiin'13 'e no. Tsʉ 'in jóon1on gái1 tya' Rebeca do jaan21mo jmii21 seein21, 'in 'lɨɨ212 tsafeei'13 tyi' Isaac do. 11-13 Pe la jo mo seen21mogɨ 'in xuui212 do jon'gɨ 'e mo gajmaa1a jiin'13xʉ, 'e gó2 sɨ 'e tyʉ́2 'ee, gajin'2in Dios sɨɨ'21ɨ Rebeca do: "'In xuui212 tyi'i nifu ijmáa1a la to2 tyʉ'2 'in xaai21gɨ do." Coon røø21 faa'21a 'e júu3 lo la gafaa'21a júu3 tya'1 Dios lɨ' lɨ xiia'21 'e jin'2in: "'Iin212na Jacob, pe 'e'1moo Esaú", jin'2 Dios. Coon'13 la joon galɨ́2 'e tɨ́ɨi2 Dios tyii'13in doñi'iin tsá2 'in tyii'13in, jiin'13 la ga'ɨ1-tsi joon jo cwáain1 gacón2 'e gajmaa1a 'in tsá2 do.

14 ¿'Ee faa'13a' cwáain1 tya' 'e júu3 lo? ¿Tɨ jmoo1o Dios 'e gó2? ¡'Esa la joon! 15 Tsʉ Dios gajin'2in gasɨɨ'21ɨ Moisés: "Ilifeei'1-tsii tya' 'in tsá2 'in 'iin212na jmáa3aa feei'1-tsii tya'a, joon fúu2 ilíi2na 'in tsá2 do 'in 'iin212na líi2na la joon tya'a." 16 Joon coon'13 la joon nee21e' 'e jon' tya' 'in tsá2 'in 'iin212in sɨ tya' 'in tsá2 'in cwo'2-tsi 'áai1 'ee pe 'ña'a Dios ilifeei'1-tsi. 17 Tsʉ ni jí2 tya' Dios jin'2in la gajin'2 Dios gasɨɨ'21ɨ 'in róøi13 tya' Egipto: "Gajmée1na 'nʉ róøi13 jiin'13 wa' ilí2 'e'2ee tsá2 'ii'21 tyiia, joon jiin'13 wa' ilicwii1in tsá2 jna la caain21 ni cwoo'13 juncwii21." 18 La joon ilifeei'1-tsi Dios tya' 'in tsá2 'in 'iin212in jmáa1a feei'1-tsi tya'a joon ijmée1i 'waa'21-tsi 'in tsá2 'in 'iin212in jmée1i la joon.

19 Pe ifo'2 jna: "Wana la joon, ¿'ee lɨ' cwo'2 Dios tsá2 tsaa2? Tsʉ, ¿'iin lí2 jo jmá1a jiin'13 la 'iin212in Dios?" 20 Pe 'nʉ jaain21 tsañʉʉ'1, ¿'iin lɨ́ɨ2u wa'a jo cwo'2 júu3 ruui'21 coon'13 Dios? Jmoo2'o la 'in jmoo1o coon21 tsʉʉ2 lɨ́1 cwoo'13 'e jin'2 sɨɨ'21ɨ 'in ni-gajmaa1a: "¿'Ee lɨ' nigajmee13u'un jna la no?" 21 Tsʉ 'in jmoo1o tsʉʉ2 tɨ́ɨ2mo jmá1a jiin'13 la 'iin212in coon'13 'e cwoo'13 do. Li2-i jmáa1a coon21 tsʉʉ2 'e 'ya'2gɨ coon'13 po'3 cwoo'13 do sɨ li2-i jmáa1a jon coon21 tsʉʉ2 'e jo1 tyiin2 cuu2 'áai1 coon'13 'e po'3 cwoo'13 do 'ee.

22 ¿'Ee lí2 faa'13a' tya' Dios? Jo lí2 faa'13a' jiin'13xʉ wa 'iin212in Dios 'e'2e tsá2 xiiala 'e'1i tsaa2 joon xiiala fee'1 to2 tya'a joon gajmaa1a taa'21a coon'21 túnˀ tya' 'in tɨ́ɨi2 ní2 wúu1 joon 'in 'in'íin2mo. 23 Tsʉ coon'13 la joon gajmaa1a júu3 xiiati fee'1 'e 'ya'2gɨ tya'a tya' 'in tsá2 do 'in galifee'1-tsi tya'a. Joon Dios nigatyii'13in 'in tsá2 do la mo jée'1 wa'a 'ii'21i 'e 'ya'2gɨ tya'a do. 24 Joon gatø'2ø Dios jna', joon 'inlɨ́ɨi13 jna' lɨ́ɨ1na' tsá2 Israel joon 'inlɨ́ɨi13gɨ jna' lɨ́ɨ1na' tsá2 'in jo seein21 Israel. 25 Jiin'13 la gajin'2 Oseas ni jí2 tya'a mo gafaa'21a cwáain1 tya' Dios, gajin'1in:

'In tsá2 'in jo mo galɨ́ɨi1 tsá2 tyiia, 'ii iunsíi3ii tsá2 tyiia.
Joon 'in tsá2 'in jo mo gali'iin212na 'ii 'iunsíi3ii 'in 'iin212na.
26 Joon 'e cwoo'13 do lɨ gafuu212uu 'in tsá2 do: "Jon'on tsá2 góo3oo 'naa'", cwoo'13 joon ilisii21ii' jóon1 Dios 'in jiin'1.
27 Pe cwáain1 tya' tsá2 Israel, Isaías gajin'2in: "Xʉfiin'13 'in júnˀ tya' tsá2 Israel tí2 la tí2 too'13 taa'13 tsi jmɨ'ñi'3 tí2 jiin'13 coon21 poo212xʉ 'in tiin'13, 28 tsʉ Ña'ñʉ'1ʉ' iuntsiin1 júu3 tya'a tya' 'e cwoo'13 lo ce tí2 la jin'2in joon la jmoono ijmáa1a." 29 Jiin'13 la gajin'2 'in Isaías do la nʉ'gɨ:

Wa mo'o jo gasái1 Ña'ñʉ'1ʉ', 'in feei'1gɨ, júnˀ tyijna',
joon 'e galíi1na' la lɨ́ɨi1 'in tsá2 seein21 Sodoma coon'13 Gomorra.

Cuu'21i tsá2 Israel jmáa1a la 'iin212in Dios

30 ¿'Ee faa'13a' cwáain1 tya' 'elo? 'In tsá2 'in jo seein21 Israel 'in jo mo ganoo'13on wa' untyúi1 Dios 'ii tsʉ 'wii'13i 'e jmaa1a, gauntyú1mo

Dios 'ii coon'13 'e jai'2 galɨ́ɨi2. 31 Pe tya' 'in tsá2 Israel do, jo mo galɨ́1 wa'a untsiin1 'e ley do 'e 'ná2 jmáa1a wa'a untyúi1 Dios 'ii. 32 Tsʉ 'in tsá2 Israel do gali'iin212in wa'a untyúi1 Dios 'ii 'wii'13i 'e jmoo1o do jon' wa' 'wii'13i 'e jai'2 lɨ́ɨ2i. Tsʉ 'wii'13 joon gatyuun'13in tsaa'2 cuun212 sii21 “cuun212 tyuuin'13 tsá2” 'e lɨ́ɨ1i Cristo. 33 Joon jí2 tya' Dios jin'2 cwáain1 tya' 'e cuun212 do:

Sii'2i fu Sión coon21 cuun212 tyuuin'13 tsá2 joon 'e cuun212 do jmáa1a cɨɨ'2 tsá2.

Joon jileei'21 'in jai'2 lɨ́ɨi2 'ii jo 'ee tsatyin'2-tsi coon'13.

10

1 Tsaru'1u', jiin'13 'e 'iin212na 'áai1 joon 'e júu3 tyʉ́2 'e foo'13na Dios 'wii212 tya' 'in tsá2 Israel ijmáa1a Dios tiin'13 'ii. 2 Tsʉ fo'2oo 'wii212 tya'a 'e 'áa1mo un'goo21o 'in tsá2 Israel do Dios pe jo røø21 ñii1 xiiala lí2 un'goo21o 'a la jai'2 Dios. 3 Jo 'øøi'21-tsi xiiala untyúi1 Dios tsá2 joon 'iin212in wa'a untyúi1 Dios 'ii jiin'13 la 'ɨ1-tsi yaai. Jo cwéi1 yaai wa' untyúi1 Dios 'ii jiin'13 la 'iin212 Dios. 4 Tsʉ Cristo do lɨ́ɨ1i 'in lɨ́1 gatséi1 tya' 'e ley tya' Moisés do joon untyú1mo Dios jileei'21 'in jai'2 lɨ́ɨi2 'ii.

5 Joon mo gafaa'21a Moisés tya' xiiala ilí2 untyúi1 Dios tsá2 coon'13 'e ley do, gataan1an ni mo'jí2 'e júu3 lo: “'Iin tsá2 'in untsiin1 jiin'13 la to2 tyʉ'2 ley, iliseen21mo coon'13 'edo.” 6 Pe la lo gajin'2in tya' xiiala ilí2 untyúi1 Dios tsá2 coon'13 'e jai'2 lɨ́ɨi2 tsá2: “Jo foo'13'o coon'13 'e 'ɨ1-'o'o: ¿'Iin 'in lí2 so1o fu ñʉ'fú2 wa'a xaa1i Cristo? 7 Jon'gɨ foo'13'o: ¿'Iin 'in lí2 xaa1i fu lɨ 'ii21 wa'a jmáa1a so1o Cristo jee212 'lɨɨ212?” 8 ¿'Ee jin'2in wa'a la joon? 'E jin'2in: “E júu3 jai'2 lo 'íi1 co' lɨséen2un, ca tsi nʉ' 'oo'13'o 'íi1 joon lí2 'ɨ1du'-'o'o 'e júu3 lo.” Joon 'e júu3 lo 'e sɨ́ɨ13 jna'a lɨ la lɨ 'e júu3 'ee21e'e cwáain1 tya' 'e jai'2 lɨ́ɨi2 tsá2. 9 Tsʉ wana coon'13 júu3 tyi'i jmoo2'o júu2 'e lɨ́ɨi1 Jesús Ña'ñʉ'1ʉ' joon wana jai'2 lɨ́ɨ2u 'e nigajmaa1a Dios 'ii jiin'1 jee212 'lɨɨ212, itiin'13mo'o. 10 Tsʉ coon'13 'e 'ɨ1-tsi tsá2 ja'2mo lɨ́ɨi2 tsá2 wa'a iuntyú1mo Dios 'ii, joon coon'13 júu3 tya'a jmo'2o tsá2 júu3 'e cwii1in Jesucristo joon coon'13 la joon tiin'13mo 'ii.

11 La jin'2 ni jí2 tya' Dios: “Jileei'21 'in jai'2 lɨ́ɨi2 'ii jo tsatyin'2-tsi tya'a.” 12 Tsʉ tyani Dios coon21 røøi21 tsá2 Israel lagɨ 'in tsá2 catyaai2 ni cwoo'13 juncwii21. Joon Na'ñʉ'1ʉ' lɨ́ɨ1i Ña'ñʉ'1ʉ' tya' jileei'21 tsá2 joon cwoo1 ce gasái1 tya' jileei'21 'in mɨ́1. 13 Tsʉ jin'2in ni jí2 do: “Jileei'21 'in mɨ́1 coon'13 'e sii21 Ña'ñʉ'1ʉ' 'in tiin'13mo 'ii.” 14 Pe, ¿xiiala lí2 mɨ́1 tsá2 wa' mo jo jai'2 galɨ́ɨ2i? Joon, ¿xiiala lí2 jai'2 lɨ́ɨ2i tsá2 Cristo wa jo mo ganúu2un tya'a? Joon, ¿xiiala lí2 nuu1un tsá2 wa jo 'in mo seein21 wa'a jmaa'13a júu3? 15 Joon, ¿xiiala lí2 jmaa'13a tsá2 júu3 wa'a jo1 mo sii1in tsá2 'ii? Jiin'13 la nigajin'2 ni jí2 tya' Dios: “¡'Áa1mo 'ya'2gɨ 'e tɨɨ2ɨ tya' 'in tsá2 'in tsacwó2 júu3 tya' xiiala seein21 tsá2 tyʉ́2 coon'13 Dios joon 'in cwó2 'e júu3 tyʉ́2 tya' 'e tiin'13 tsá2!”

16 Pe jon' jileei'21 jmaa1 nʉʉ'13ʉn 'e júu3 tyʉ́2 do tya' 'e tiin'13 tsá2. La gajin'2 Isaías ni jí2 tya' Dios: “Ña'ñʉ'1ʉ', ¿'iin galijai'2 galɨ́ɨ2i júu3 tyii'i?” 17 Tsʉ 'e jai'2 'e nigalɨ́ɨ2i tsá2 galɨ́1 tsʉ 'wii'13i niganúu2un 'e júu3 do. Joon 'e júu3 nuu1u do 'e júu3 cwáain1 tya' Cristo.

18 Pe unngɨɨ2ɨɨ 'nʉ: ¿Tɨ jo mo nuu1u tsá2 Israel 'e júu3 do? ¡Niganuu1o! Tsʉ ni jí2 tya' Dios jin'2in:

Niganúu2un tsá2 júu3 tya'a la caain21 ni cwoo'13 juncwii21.

Joon 'e júu[3] sɨ́ɨ[1]i nigatyía[1] ca tɨ[3] ni 'wó[2].

19 Pe unngɨɨ[2]gɨɨ 'nʉ: ¿Tɨ jo mo ga'øøi'[21]-tsi tsá[2] Israel 'e júu[3] ninúu[2]un do? Tsʉ gajin'[2] Moisés:

Ijmée[1]na 'naa' 'e tyíin[2]-'oo' tya' tsá[2] coon[21] fuu[21] 'in lɨ́ɨ[2]naa' 'e jo líin[2] 'ido tsá[2] tyiia;

joon ijmée[1]na 'naa' 'nii'[21]-'oo' coon'[13] coon fuu[21] 'in lɨ́ɨ[2]naa' 'e jo 'øøi'[21]-tsi 'ido.

20 Joon Isaías do coon[21] tsáa[1]gɨ gajin'[2]in:

Nigatsee'[21]i jna 'in tsá[2] 'in jo mo ga'naai'[13] jna;

joon gajné[1]na tyani 'in tsá[2] do 'in jo mo gamúi[1] jna.

21 Joon mo gafaa'[21] Isaías do cwáain[1] tya' tsá[2] Israel, gajin'[2]in: "La coon[21] jmɨɨ[212] 'ɨ́[3]ɨɨ cwóo[3]oo 'e tø'[2]øø tsá[2] 'in jo jmoo[1]o nʉʉ'[13], 'in tsá[2] 'in jo tsi tsa'goo[21]o."

11

Tsá[2] Israel 'in natiin'[13]

1 Wana la joon, ¿tɨ nigatiui[2] Dios tsá[2] tya'a tsá[2] Israel? ¡'Esa la joon! Tsʉ jna-a lɨ́ɨ[1]na tsá[2] Israel. Joon lɨ́ɨ[1]na jún[2] tya' Abraham joon 'lɨɨ[212] tsafeei'[1] tyiia sii[21] Benjamín. 2 Jo mo gatiui[2] Dios tsá[2] tya'a 'in nigalicwii[1]in la mo jéei[1]. Tsʉ ñí[2] 'naa' la jin'[2] ni jí[2] tya' Dios cwáain[1] tya' Elías mo gafaa'[21]a Elías júu[3] tyʉ́[2] joon gacwoo[1]o tsaa[2] tya' tsá[2] Israel. Elías do gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ Dios: 3 "Ña'ñʉ'[1]ʉ', nigajngaa'[13]mo 'ino tsá[2] tyi'i 'in cwoo[1]o júu[3] tyʉ́[2] tyi'i joon nigafiin[1]in ni altar tyi'i. Joon jiin'[13] jna-a seen[21]na joon 'iin[212]in 'ino jngaa'[13]mo jna jon." 4 Pe Dios gañii[1]i: "Nigajmá[3]aa coon'[21] dyía[1] mil tsá[2] tyiia 'in jo gasii'[21] 'wojníi[1]i tyani 'in tsá[2] cun'uu'[3] sii[21] Baal." 5 La joon jon nano nigasáai[1]xʉ Dios coon'[13] 'e feei'[1]-tsi tya'a 'inlɨ́ɨi[13] tsá[2] Israel ilíi[2]in tsá[2] tya'a. 6 Joon ga'ii'[21] Dios 'in tsá[2] do coon'[13] 'e feei'[1]-tsi tya' 'ido jon' wa ga'ii'[21]i tya' 'e nigajmaa[1]a 'ido. Tsʉ wana ga'ii'[21]i Dios 'ido tya' 'e tyʉ́[2] 'e nigajmaa[1]a jo ga'ii'[21]i 'wii'[13] galifee'[1]-tsi tya' 'ido.

7 ¿'Ee ifa[2]a' cwáain[1] tya' 'elo? 'In tsá[2] Israel do gali'iin[212]in wa'a 'ii'[21] Dios 'ii pe jo 'ee galɨ'[2]ɨ pe jiin'[13] 'in gatyii'[13]in Dios galɨ'[1]o. Joon galibán[1]mo 'in catyaai[2], 8 jiin'[13] la gajin'[2] ni jí[2] tya' Dios: "Dios jmaa[1]a 'e ituun[2]mo 'e 'ɨ[1]-tsi 'in tsá[2] do; gacwo'[1]o 'ido unníi[1]i pe jo jna'[2]a, joongɨ gacwo'[1]o 'ido loocwóo[1]o pe jo nuu[1]un, joon la joon lɨ́[2] ca jmɨɨ[212] no." 9 Joon 'lɨɨ[212] David gajin'[2]in:

Cwolí[2] 'e tyʉ́[2] seein[21] coon'[13] 'e gøø'[21]ø lawa coon[21] ni lá[2], 'e coon'[13] la joon ityuun'[1]in joon iní[2] wúu[1].

10 Cwolitiui[2] unníi[1]i joon jo jna'[2]gɨ, cwolí[2] 'e lituu'[21] moowó[1]o coon'[13] laa[212] 'e tyaan[1]an coon[21] tøø[2]mo.

'In tiin'[13]mo 'in tsá[2] jo seein[21] Israel

11 Unngɨ́ɨ[3]ɨɨ 'naa', mo gatyuin'[2] tsá[2] Israel, ¿tɨ gacɨɨ'[13]i coonti? ¡'Esa la joon! Xʉ lɨ' cɨɨ'[13]ɨ galɨ́. Tsʉ coon'[12] 'e jo gajmaa[1]a nʉʉ'[13]ʉn tsá[2] Israel do galɨ́[2] ijmá[1] Dios tiin'[13] tsá[2] 'in jo seein[21] Israel, 'e coon'[13] la joon ili'iin[212]in tsá[2] Israel 'e la joon jon. 12 Joon wana galɨ́[2] 'e tyʉ́[2] tya' tsá[2] taain[212] juncwii[21] 'e jo gajmá[1]a tsá[2] Israel nʉʉn'[13]ʉn, joon ga'laa[1]a tsá[2] Israel ilisá[2] 'e tyʉ́[2] tya' tsá[2] 'in jo seein' Israel, ¡xiiala fee'[1]gɨ ilisá[2] mi 'ii'[21] Dios 'ii túun[1]!

13 Pe 'iin[212]na fuu[212]uu 'naa', 'in jo seein[21] Israel. Dios gasii[21]in jna 'e cwó[3] jna júu[3] tyʉ́[2] tya' tsá[2] 'in jo seein[21] Israel. Joon fee'[1] jmóo[3]oo to[2] tyiia, 14 'e coon'[13] la joon ili'iin[212]in 'inlɨ́ɨi[13] tsagóo[3]oo jmaa[1]a la gajmaa[21]a' la joon itiin'[13]in. 15 Tsʉ wa mo'o gatiui[2] Dios tsá[2] Israel joon coon'[13] joon galiseein[21] 'in tsá[2] taain[212] juncwii[21] tyʉ́[2] tyani Dios,

¿'ee ilí² mi 'ii'²¹ Dios 'ii tún¹? 'Ilí² 'e iliseen²¹mo tún¹ 'in nijúin¹ do. 16 Tsʉ wana joon'²¹ tsá² tya' Dios 'e con² nifu la joon jon nigajoon'²¹o la tøøi² con² do. Joon wana tya' Dios 'e jmóo³ tya' coon²¹ 'mó² la joon jon tya' Dios 'e cwáa¹ tya'a.

17 'E lɨ́¹ la lɨ́ɨi¹ 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² Israel lɨ́ɨi¹ cwáa¹ tya' 'mó² olivo nawuun'²¹ joon 'naa' lɨ́ɨ¹naa' lawa cwáa¹ tya' 'mó² olivo 'e cwaain²¹ jee²¹² nuu²¹ 'e siˈláai¹ jee²¹² 'e 'mó² olivo 'ee tyʉ́² do. Joon coon'¹³ la joon galɨ́¹ ga'ii'¹³naa' 'e pí²-tsi tya' jmóo³ 'e 'mó² olivo tyʉ́² do. 18 Pe jo jmaa²aa' jløøˈ³naa' lagɨ 'in tsá² Israel 'in lɨ́ɨi¹ la lɨ́¹ cwáa¹ tya' 'mó² olivo 'e nasɨwuun'²¹. Wa jmoo²oo' la joon, cwotii'¹³-'oo' jo 'ii'²¹ 'e jmóo³ do wa pí³-tyii' pe 'naa' 'ii'¹³naa' wa' pí³ tya' 'e jmóo³ do.

19 Coon²¹ jo¹ ngaa²¹²mo ifuˈ²ˈu jna: “Ja'²mo júu³ tyi'nʉ, pe sɨwuun'²¹ 'e cwáa¹ do 'e lí² 'láa¹na coon'¹³ 'e 'mó² olivo tyʉ́² do.” 20 Joon, “tyʉ́²-ʉ”, fuu²¹²uu, pe 'e cwáa¹ olivo nasɨwuun'²¹ do, nasɨwuun'²¹ tsʉ 'wii'¹³ jo jai'² mo galɨ́ɨ²i joon 'nʉ niˈláa¹uˈu coon'¹³ 'e 'mó² do jiin'¹³ tsʉ 'wii'¹³ jai'² lɨ́ɨ²u. Tsʉ 'wii'¹³ joon, jo jmoo²ˈo jloo'³, jiin'¹³ ngɨ¹ˈɨ coon'²¹ tún². 21 Tsʉ wana jo gajmaa¹a Dios feei'¹-tsi tya' 'in tsá² 'in lɨ́ɨi¹ la lɨ́¹ cwáa¹ sɨwuun'²¹ tya' 'e 'mó² tyʉ́² do coon²¹xʉ jo 'e ijmáa¹a feei'¹-tsi tyi'i wa'a jo jai'² lɨ́ɨ²u. 22 Cón²ˈon cwáain¹ xiiala feei'¹-tsi Dios pe cón²ˈon cwáain¹ jon xiiala coon²¹ tsáa¹ jmoo¹o Dios. Nigajmaa¹a coon²¹ tsáa¹ coon'¹³ 'in nigatyuun'¹³in do, pe fee'¹mo-tsi tyi'i. Pe 'ná¹ 'ii'¹³gɨˈɨ 'e feei'¹-tsi tyi'i tsʉ wana jo la joon, tsʉ iwiin'²¹ 'nʉ jon. 23 Pe joon wana jai'² líin²in 'in tsá² Israel do túnˈ¹ ilí² 'láai¹ Dios 'ii túnˈ¹ jee²¹² 'mó² tyʉ́² do. Tsʉ tɨ́ɨ²mo Dios 'láa¹i 'e lí¹ nisɨwuun'²¹un. 24 Tsʉ wana 'nʉ, 'in lɨ́ɨi¹ cwáa¹ 'mó² olivo gacwáin¹ jee²¹² nuu²¹, ga'láa²u coon'¹³ 'e 'mó² olivo 'e tyʉ́² la jo tɨ́ɨ² jmá¹ tsá², ¿tɨ jon' jogɨ tyán² to² wa'a 'e 'laa¹i túnˈ¹ cwáa¹ tya' 'e 'mó² olivo tyʉ́² do túnˈ¹, joon la no lɨ́ɨi¹ 'in tsá² Israel do?

Itiin'¹³ tsá² Israel lɨ gatséi¹

25 Tsaru'¹u', 'e jo líin²naa' tsá² ñii²¹²-tsi yaanaa', 'iin²¹²na 'e liñí² 'naa' 'e júu³ 'uuin²¹ lo: nigalibáin¹ 'in tsá² Israel jiin'¹³ ca gatí² la tí² 'in tsá² jo seein²¹ Israel. 26 Joon mo lí² la joon jileei'²¹ tsá² Israel itiin'¹³in jiin'¹³ la nigajin'² jí² tya' Dios:

'In jmoo¹o láai² tsá² ijó¹ fu Sión,
joon ja'woo'¹³o jilaa'²¹ 'e gó² jee²¹²
tsá² Israel.
27 Joon, 'elo ilisá² júu³ tyiia²¹²
isɨ́ɨ¹³na coon'¹³on, “Icɨ́³ɨɨ
jilaa'²¹ tsaa² tya'a.”

28 Joon cwáain¹ tya' 'e júu³ tya' xiiala itiin'¹³ tsá² 'in tsá² Israel do galɨ́ɨi¹ lawa tsá² 'in 'ei'¹ Dios 'e ilisá² goon¹ fo'² feei'¹ tyii'. Pe 'iin²¹²mogɨ Dios 'ii tsʉ tyii'¹³in 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tya'a. 29 Tsʉ jilaa'²¹ 'e cwó² Dios jo tyii²¹ túnˈ¹. Joon jo jaa'²¹-tsi wana nagatø'¹ø tsá². 30 Jo gajmaa²aa' núʉ¹³ʉʉn' tya' Dios la mo jée¹, pe niga'ii'¹³naa' 'e feei'¹-tsi Dios tyii' tsʉ 'wii'¹³ jo gajmaa¹a nʉʉ'¹³ʉn 'in tsá² Israel do. 31 Joon galɨ́² 'e jo nʉʉ'¹³ʉn tsá² Israel 'e coon'¹³ la joon lí² jmá¹ Dios feei'¹-tsi tya'a jiin'¹³ la nigajmaa¹a tyii'. 32 Tsʉ Dios gajmaa¹a 'e jo jmáa¹a nʉʉ'¹³ʉn jileei'²¹ 'e coon'¹³ la joon lí² jmáa¹a feei'¹-tsi tya' jileei'²¹.

33 Lɨɨlɨ¹ feei'¹-tsi Dios tya' tsá², joon lɨɨlɨ¹ jmɨɨ¹-tsi joon 'áa¹mo 'øøi'²¹-tsi. Jiin'¹³ jaain²¹ jo lí² 'øøi'²¹-tsi jilaa'²¹ 'e 'ɨ¹-tsi Dios jon'gɨ lí² 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e jmoo¹o Dios cwáain¹ tya' tsá². 34 “¿'Iin 'in 'øøi'²¹-tsi 'e 'ɨ¹-tsi Ña'ñʉ'¹ʉ'? sɨ ¿'iin ga'e'²e 'ii 'ee? 35 ¿'Iin nigacwo'² Ña'ñʉ'¹ʉ' 'e jmáa¹a 'e røø²¹i Ña'ñʉ'¹ʉ'

'ii? 36 Tsʉ jilaa'21 'e sá2 nigacwoo1o Dios joon 'ii gajmaa1a jilaa'21 'e sá2, joon jilaa'21 'e sá2 'e tya'o.” ¡Cwoungoo21o tsá2 Dios coon21 tøø2mo! Amén.

12

'Ná1 cwoi'2 tsá2 yaai Dios

1 Tsʉ 'wii'13 joon tsaru'1u', mí3ɨɨ tyaní2ii' coon'13 'e feei'1-tsi tya' Dios, 'e cwóo13naa' yaanaa' lawa coon21 fa'1 'e jiin'1 tya' Dios. 'E coon'13 la joon lɨ́ɨ1naa' jiin'13 tsá2 tya' Dios tsʉ 'elo 'e tɨ́2-tsi Dios. Tsʉ 'elo 'e tɨ́ɨ2na' jmoo21o' lawa tsá2 'in 'øøi'21-tsi. 2 Joon jo seen21naa' jmaa2aa' jiin'13 la tyʉ'2 to2 'e juncwii21 lo. Unsɨ2naa' 'e 'ɨ1-'oo' 'e coon'13 la joon lí2 unsɨɨ2naa' 'e jmoo2oo'. 'E coon'13 la joon lí2 liñí2ii' 'e 'iin212in Dios 'e tyʉ́2-ʉ, joongɨ 'e 'yaai-tsi joongɨ 'e sɨtsiin1.

3 Tsʉ fuu212uu 'naa' jileei'21 'naa' coon'13 'e feei'1-tsi Dios gajmaa1a tyiia: xuun 'ɨ1-'oo' yaanaa' lɨ́ɨ1gɨ la gatɨ́ɨ2naa'. Tyʉ́2gɨ wa'a 'ɨ1-'oo' coon'21 túⁿ2, jiin'13 la 'e nigacwo1 Dios 'naa' 'e jai'2 lɨ́ɨ2naa' la jaain21 la jaan21naa'. 4 Tsʉ lawa cuerpo tya' tsá2 'e lí2 'láai2 'ii'13 joon la coon21 'ii'13 jmaa21i to2 pe jo jmoo1o la jmoo1o 'ii'13 catyiia2. 5 La joon lɨ́ɨ1i jna'. 'Láai2 'ii'13 to2 'e jmaai21 jna' la jaain21 la jaan21na'. Joon sɨcaan21na' lawa coon21 cuerpo tya' Cristo. Joon xʉfiin'13 fúu1o' 'e sɨcaan21na' tí2 ca'ii'13 tí2 ca'ii'13 'e lɨ́ɨ1na' coon21 cuerpo.

6 Joon Dios nigacwo'1o jna' 'láai2 'ii'13 to2 ilí2 jmoo21o' la jaain21 la jaan21na'. Nigacwo'1 Dios tsá2 to2 lí2 jmáa1a la jaain21 la jaain21 jiin'13 la 'iin212in. Joon jile'1e' 'ná1 jmoo21o' 'e to2 do gacwo'1 Dios jna' coon'21 túⁿ2. Wana gacwo'1 Dios tsá2 to2 'e jma'2a tsá2 júu3 tyʉ́2 tya'a, 'ná1 cwo1 'in tsá2 do júu3 coon'13 jilaa'21 'e jai'2 lɨ́ɨ2i. 7 Joon wana gacwo'1 Dios tsá2 to2 wa'a unjíi2in tsá2 xeei'21, 'ná1 unjíi2in 'in tsá2 do 'e tyʉ́2. Joon wana gacwo'1 Dios tsá2 to2 wa'a 'e'2e tsá2 xeei'21, 'ná1 cwo'1-tsi 'ido 'e'2e tsá2. 8 Joon wana gacwo'1 Dios tsá2 to2 wa'a tyá1-tsi tsá2 xeei'21, 'ná1 cwo'1-tsi jmáa1a. Joon wana gacwo'1 Dios tsá2 to2 'e cwo'2o cuu2 tsá2 xeei'21, 'ná1 cwó2 'e cuu2 do 'e coon21 'e 'ɨ1-tsi. 'In tyʉ'2 to2 'ná1 tyʉ'2ʉ to2 coon'21 túⁿ2, joon 'in uncoon'13on 'in seein21 fa'í3 'ná1 jmáa1a 'e jløø'3mo.

'E 'ná1 jmáa1a 'in jai'2 lɨ́ɨ2i Cristo

9 Cwoli'iin212naa' 'a la jai'2 la jaain21 la jaan21naa'. Cwoli'ee'1moo' 'e gó2 joon jmaa2aa' 'e tyʉ́2. 10 'Ná1 li'iin212naa' la jaain21 la jaan21naa' jiin'13 la 'iin212in tsá2 la 'oo'21 ruu'21i. 'Ná1 tsáai1-'oo' la jaain21 la jaan21naa' lɨ́ɨ1gɨ lagɨ yaanaa'.

11 Jo cwolíin2naa' tsá2 'in fui'2. Cwoo2oo' pí3 yaanaa' wa'a jmaa2aa' to2 tya' Ña'ñʉ'1ʉ' ce caain2-'oo'.

12 Jmaa2aa' jløø'3naa' coon'13 'e sɨjaan21aan'. Taa'21 jmaa2aa' mo moo2oo' wúu1. Joon jo cwo'íin2-'oo' wa'a foo21oo' júu3 tyʉ́2.

13 Uncoon13on' 'in tsá2 jai'2 lɨ́ɨi2 Cristo 'in seein21 fa'í3 joon 'ii'13moo' 'e tyʉ́2-ʉ 'in jafeei'13 'naa'.

14 Mɨ́2ɨɨ' wa'a uncwaai'3 Dios 'in jmaai'21 'naa'. Mɨ́2ɨɨ' wa'a uncwaai'3 Dios 'ii, jo mɨ́2ɨɨ' wa'a jmeei'21 Dios 'ii.

15 Jmaa2aa' jløø'3naa' coon'13 'in tsá2 'in jløøi'3 joon cɨɨ2ɨɨ' coon'13 'in tsá2 'in cɨ'2ɨ.

16 Cwoseen21naa' coon21 'e lɨ́ɨ2naa' la jaain21 la jaan21naa'. Jo jmaa2aa' jloo'3 'naa' pe ngɨ́2ɨɨ' coon'13 'in tsá2 'wéi1 do. Jo cwolíin2naa' tsá2 'in lɨ́ɨ1i 'in ñii212-tsi 'áai1.

17 Jo cóon13oon' tyii' 'e gó2 jmoo1o tsá2 tyii' tya' jiin'13 jaain21. Cwoo'13-'oo' wa'a jmaa2aa' jmaai'13 'e tyʉ́2 tyani jileei'21 tsá2. 18 Jmaa2aa'

xiia'21 jiin'13 lí2 'e seen21naa' tyú2 coon'13 jileei'21 tsá2. 19 Tsaru'1u', 'in 'iin212na, jo coon'13naa' tyii' yaanaa' pe cwoo2oo' 'a 'e'2 Dios wúu1 'ña'o 'ido. Tsʉ ni jí2 tya' Dios jin'2in: “Jna-a tíi2na 'e'2e wúu1, jna-a icí3ii tya' 'ino, jin'2 Ña'ñʉ'1ʉ'.” 20 Joon gajin'2in: “Wana un'aai2 'in 'ei'1 'nʉ, cwoo'13xʉ 'e dø'1o. Joon wana unjmúu1i, cwoo'13xʉ 'e 'uun'21un. Tsʉ wana jmoo2'o la joon icwo'2o fa'ii'21 tya' 'in 'ei'1 'nʉ 'e lí1 lawa'a xʉ'2ʉ mɨ'3 jí2 yʉ' tyíi1i.” 21 Jo cwo'1o wa'a lii'21 'e gó2 'nʉ; jmaa2'a 'e lii'1'i 'e gó2 do coon'13 'e tyú2.

13

1 Jileei'21 tsá2 'ná1 jmáa1a nʉʉ'13ʉn jiin'13 la to2 tyʉ'2 tsaa'to2. Tsʉ Dios cwoo1o jilaa'21 to2 'e sá2 joon Dios siin'21in jileei'21 tsaa'to2. 2 Joon jileei'21 'in jo jmoo1o nʉʉ'13 ʉn to2 tyʉ'2 tsaa'to2 lawa jo jmoo1o nʉʉ'13ʉn to2 tyʉ'2 Dios tsʉ Dios gacwo'1o 'in tsaa'to2 do 'e to2 'oo1o. Joon 'in jo jmoo1o nʉʉ'13 'ii in'láa1a joon inii212 wúu1. 3 Tsʉ 'in tsaa'to2 do jo jmaai1 to2 wa'a toon'21on fo'2-tsi tya' 'in jmoo1o 'e tyú2 pe tya' 'in jmoo1o 'e gó2. ¿Tɨ 'iin212u'u seen21u'un 'e jo fo'2 'íi1 tyi'i tyani tsaa'to2? Wa'a 'iin212u'un la joon, jmaa2'a 'e tyú2 joon 'in tsaa'to2 do ilitsáai1-tsi 'nʉ. 4 Tsʉ 'in tsaa'to2 do jmoo1o to2 tya' Dios 'e seen21un tyú2. Pe wana jmoo2'o 'e gó2 'ná2 líin2u 'e 'goo'21'o. Tsʉ 'íi3mo to2 'e 'oo1o tsaa'to2 'ii'21 'e 'e'2e tsá2 wúu1. Joon Dios gacwoo1o 'ido to2 'e 'oo1o wa'a lí2 'e'2e wúu1 coon21 tsáa1 tya' 'in jmoo1o 'e gó2. 5 Tsʉ 'wii'13 joon 'áa1mo tyiin2 wa'a jmaa2'a nʉʉ'13'ʉ to2 tyʉ'2 tsaa'to2. 'E coon13 la joon jon' wa' 'e tyu'2mo'o 'e wúu1 do pe jmoo2'o la ñi'2i tíi2mo'o jmoo2'o. 6 Joon tsʉ 'wii'13 joon cɨ'2ii' 'laa'13 tya' tsaa'to2 tsʉ 'in tsaa'to2 do jmoo1o to2 tya' Dios joon la joon jmoo1o.

7 Cɨ'2ii' 'e jilaa'21 'e røø21naa'. Wana røø21naa' cuu2 'e 'íi3in tsá2, cɨ'2ii'. Joon wana røø21naa' cuu2 tya' 'laa'13 'e 'nii1ɨ tsá2, cɨ'2ii' jon. Jmaa2aa' núu13ʉʉ' tya' 'in 'ná1 jmaa2aa' núu13ʉʉ' joon un'goo21oo' 'in 'ná1 un'goo21oo'. 8 Jo cworøø21naa' tya' jiin'13 jaain21. Cworøø21naa' jiin'13 'e 'ná1 li'iin212naa' la jaain21 la jaan21naa'. Tsʉ 'in 'iin212in 'in catyaai2 nigaj-maa1o jilaa'21 jiin'13 la to2 tyʉ'2 ley do. 9 Tsʉ 'e ley do jin'2in: “Jo foo'13'o tsamí2 tya' tsá2 xeei'21, jo jngaa'13'un tsá2, jo jmaa2'a 'uun21, jo fu'2'u júu3 tajuu21 jiin'13 jaain21, jo jmaa2'a 'iin212'un 'e sá2 tya' tsá2 xeei'21.” Pe 'e ley lo, joon coon'13 jilaa'21 ley catyiia2 'e sɨtsiin1 coon'13 'e júu3 lo: “Cwoli'iin212mo'o tsagoo2'o jiin'13 la 'iin212u'un 'wo'o.” 10 'In 'iin212in tsagoo1o jo 'ee 'e gó2 jmóo1o tya' 'ido. Joon coon'13 la joon 'in 'iin212in tsagoo1o iuntsiin1 'e ley do.

11 Joon, tsʉ 'wii'13 ñí2oo' xiiala ngó1 tiempo, 'ná1 jnaa1-'oo' 'e cwuu21moo' tsʉ tyan'gɨ najó2 'e tiin'13na' lagɨ la mo 'wiin212 mo gajai'2 galíi2na'. 12 Ningó1 xʉʉ212 niui21gɨ joon najatyéen1mo 'e jná2 jmii212 tsʉ 'wii'13 joon 'ná1 tʉʉ212ʉ' 'e jmoo21o' la jmoo1o tsá2 lɨ nʉʉ21; joon 'ná1 tyíi13i' ñí3 la tyan1an 'láa2 'in ngɨ1 lɨ jná2 joo'21. 13 Cwongí2ɨ' la tíii2 ngɨ1 'in ngɨ1 mo jmii1. Jo ngí2ɨ' to2 'íin1 jon'gɨ tyá2a' jmii212 lɨ to'2o tsá2 mii'13. Jo ngí2ɨ' to2 feei'21 tsamí2 jon'gɨ ngí2ɨ' to2 jmoo1o 'e gó2. Jo 'ná2a' mii'13 jon'gɨ'ɨ 'áa3a' tsiiwúu1. 14 'Ná1 cwojmaa2aa' la gajmaa1a Ña'ñʉ'1ʉ' Jesucristo joon jo 'ɨ1-'oo' wa' jmaa2aa' jiin'13 la 'yaai1-tsi ngú1 taan212naa'.

14

Jo fó'2oo' 'e gó2 tya' tsaru'1u'

1 Joon wana seein21 tsá2 'in xʉ jai'2 lɨ́ɨi2 'ii'13naa' 'ido jee212 'naa' pe jo cwo'2o júu3 ruu'21naa' tya' cwáain1 'e jo 'ee to2 'íin3. 2 Tsʉ 'inlɨ́ɨi13 lɨ́ɨ2i 'e lí2 dø'2 doñi'ee 'e sá2 pe seein21gɨ 'inlɨ́ɨi13 'in xʉ jai'2 lɨ́ɨi2 'in gø'2o jiin'13 jon'2. 3 Joon 'in tsá2 do 'in lí2 dø'2 doñi'ee 'e sá2 jo tɨ́ɨi2 faa'21a 'e gó2 tya' 'in tsá2 'in jo gøø'21 jilaa'21 'ii'13. La joon jon 'in tsá2 do 'in jo gøø'21 jilaa'21 níi3 'e sá2 jo tɨ́ɨi2 faa'21a 'e gó2 tya' 'in tsá2 do 'in gøø'21 doñi'ee 'e sá2, tsʉ na'ii'21mo Dios 'ii21. 4 ¿Xiiala cwói11 faa'21 tsá2 'e gó2 tya' jaain21 'in jmoo1o to2 tya' tsá2 xeei'21? Tsʉ cwáain1 tya' fii212o 'ido lɨ́2 'ii'21 wa jmoo1o 'e tyʉ́2 sɨ 'e gó2 'ee. Joon tyʉ́2-ʉ icwo'ɨ́ɨ1i tsʉ Ña'ñʉ'1ʉ' lí2 jmáa1a taa'21 'ido.

5 La joon jon seen21mo jon tsá2 'in 'ɨ1-tsi 'e tyiin2gɨ coon21 jmɨɨ212 lagɨ 'e jmɨɨ212 catyiia2, joon seen21mo 'in 'ɨ1-tsi 'e coon21 røø21 jilaa'21 jmɨɨ212. Joon jileei'21 'ná1 litsáai1-tsi 'ña'a. 6 'In un'øøi'1 coon21 jmɨɨ212, un'øøi'1 'e jmɨɨ212 do 'e un'goo1o Ña'ñʉ'1ʉ'. La joon jon jmoo1o 'in jo un'øøi'1 jiin'13 coon21 jmɨɨ212. Jo un'øøi'1 jmɨɨ212 tsʉ coon'13 la joon lɨ́ɨ2i 'e un'goo1o Dios. La joon jmoo1o 'in gøø'21 jilaa'21 'ii'13, gøø'21o 'e un'goo1o Dios tsʉ gacwo'1o 'maai'13 Dios. Joon 'in jo gøø'21 jilaa'21 'ii'13, jo gøø'21ø 'e un'goo1o Dios joon gacwo'1o 'maai'13 Dios.

7 Tsʉ jiin'13 jaain21 jee212 jna' 'e seen21na' jiin'13 tyi'yiia' jon'gɨ júun2na' tyi'yiia'. 8 Tsʉ wa' seen21na', seen21mo' tya' Ña'ñʉ'1ʉ' joon wana nijúun2na' júun2mo' tya' Na'ñʉ'1ʉ' jon. Joon wa seen21na' sɨ júun2na' 'ee lɨ́ɨ1na' tsá2 tya' Ña'ñʉ'1ʉ'. 9 Tsʉ Cristo gajúun2in joon gajiin'1o túⁿ1 joon coon'13 la joon galɨ́ɨ1i Ña'ñʉ'1ʉ' tya' 'in nigajúin1 coon'13 'in jiin'1.

10 Pe 'nʉ-ʉ, ¿'ee lɨ'ɨ jmoo2'o 'ii'21 tya' ruu'21'u? ¿'Ee lɨ'ɨ jmoo2'o 'e jo tsáai1-'o'o 'ii? Tsʉ jilee'21na' 'ná1 tsaa21a' tyani Cristo ilisá2 'ii'21 tyi'. 11 Tsʉ ni jí2 tya' Dios jin'2in:

'Ee la ja'2mo seen21na, jin'2 Ña'ñʉ'1ʉ'.
Joon coon'13 'e joon 'e jai'2
ijuui'21 jileei'21 tsá2 'wojnii1i
tyaní3ii.
Joon jileei'21 icwo'2 'maai'13 Dios 'e
tyú1mo 'ii.

12 Joon jilee'21na' 'ná1 jnii212ɨ' cwáain1 tyi' tyani Dios la jaain21 la jaan21na'.

Jo jmaa2aa' wa'a tyuuin'2 tsaruu'21naa' wa' tee'21i coon'13 tsaa2

13 Tsʉ 'wii'13 joon jo faa'13a' 'e gó2 tya' la jaain21 la jaain21 tsá2. Lɨ' cɨɨ'13ɨ jmaa2aa' faa'13aa' 'laa'21, cwo'2-'oo' jo jmaa2aa' jiin'13xʉ wa'a tyuuin'2 tsaruu'21naa' wa'a xuu'21i coon'13 tsaa2. 14 Ñí2oo joon tsáa1mo-tsii coon'13 Ña'ñʉ'1ʉ' Jesús 'e jo 'e sá2 jiin'13 coon21 'e gøø'21 tsá2 wa'a jmoo1o 'leei'21 tsá2, pe wana 'ɨ1-tsi tsá2 'e 'lee'21i 'ña'a, joon 'lee'21mo joon. 15 Joon wana coon'13 'e tyé2e' jmoo21o' 'e 'leei'21 tsaru'1u' jo ngɨ́2ɨ' la 'iin212na' 'ii. Tsʉ 'wii'13 joon jo jmoo21o' coon'13 'e tyé2e' wa' 'leei'21 'in tsaru'1u' do tsʉ gajúin1 Cristo 'wii'13 tya'a. Tsʉ wana 'leei'21 'in tsaru'1u' la joon, niga'leei'21mo jiin'13 tsʉ 'wii'13 nigatyé2e' jiin'13 'e 'iin212mo'. 16 Tsʉ 'wii'13 joon jo cwoo21o' coon'13 'e jmoo21o' 'e faa'21a tsá2 'e gó2 tya' 'e sá2 'e tyʉ́2 tyi'. 17 Tsʉ 'e tyʉ'2 Dios to2 tsá2 jo lɨ́1 jiin'13 coon'13 'e gøø'21 tsá2 sɨ 'e 'uun'21 tsá2 'ee. 'E tyʉ'2 Dios to2 tsá2 lɨ́1 lawa coon21 juncwii21 tya' tsá2 coon21 tsáa1, 'e lɨ́1 'e seein21 tsá2 tyʉ́2 tyani Dios, joon 'e seein21 tsá2 jløø'3mo coon'13 'ii'21 tya' Espíritu Tyʉ́2 tya' Dios. 18 Joon 'in jmoo1o la joon to2 tyʉ'2 Cristo, 'e 'yaai1-tsi Dios tya'a joon ifaa'21 tsagoo1o 'ee tyʉ́2 tya'a.

19 Joon la joon cwocwoo'13-tsi' 'e jmoo21o' jiin'13 'e saan212a' tyú2-ʉ la 'oo'21 jna', joon iuncóon13on' la jaain21 la jaan21na' 'e tsáai1gɨ-tsi' 'e jai'2 líi2na'. 20 Tyú2gɨ wa jo jmoo21o' 'e jo 'ee to2 'íi3 'e gaj-maa1a Dios coon'13 'e tyé2e'. Tsʉ né2o' 'e la ja'2mo 'e tyú2 jilaa'21 'e gøø'21 tsá2, jo jmoo1o 'leei'21 tsá2 pe 'e gó2 jmoo21o' wana tyé2e' 'e jmá1 'e xuui'21 tsaa2 tsaru'1u'. 21 'E tyú2gɨ wa jo tyú3ʉ' ngú1, sɨ 'né2e' vino 'ee, sɨ jmoo21o', 'ee doñi'ee ijmá1 tyuuin'13 tsaru'1u' sɨ jmoo21o' xuui'21 tsaa2 'ee, sɨ jmoo21o' 'e xʉgɨ tsáai1-tsi 'ido Dios 'ee. 22 Tsʉ 'e jai'2 'e tsáai1-tsi' la jaain21 la jaan21na' 'ná1-a 'e tsáai1-tsi' tyani Dios. ¡Joon jløø'3mo 'in tsá2 jo cwo'2o 'ña'a tsaa2 coon'13 jilaa'21 'e jmoo1o! 23 Pe wana 'in gø'2 cu'2-tsi 'noo1o tsaa2 coon'13 'e gøø'21ø do tsʉ jo mo gøø'21ø wa 'e tsáai1-tsi, joon jilaa'21 'e jmoo1o tsá2 'e jo tsáai1-tsi, 'noo1o tsaa2.

15

Jmaa2'a 'e 'yaai1-tsi tsaruu'21'u jon' 'e 'yaai1-'o'o 'wo'o

1 Joon jileei'21 jna' 'in tsáai1-tsi líi1gɨ 'ná1 uncóon13on' coon'21 túun2 'in tsá2 catyaai2 'in xʉgɨ jai'2 líi2i, joon jo jmoo21o' jiin'13 'e 'yaai1-tsi' yiia'. 2 La jaan21na' 'ná2 jmoo21o' jiin'13 la 'yaai1-tsi ruu'21i 'e sá2 'e tyú2 tya'a joon ilitsáai1gɨ-tsi 'e jai'2 líi2na'. 3 Tsʉ Cristo jo gajmaa1a 'e 'yaai1-tsi 'ña'a, tsʉ ni jí2 tya' Dios jin'2 xiiala nigalí1: "Jna-a ga'ii'13na 'e júu3 'laa'21 'e gacwoi'2 tsá2 'naa'." 4 Tsʉ jilaa'21 'e gataan1an tsá2 ni jí2 tya' Dios la mo jéei1, gataan1an i'e'2e jna' 'e coon'13 la joon 'e sá2 'e sɨjaan212an' tsʉ 'wii'13 'e júu3 taa'13 'e jí2 do ijmá1a taa'21 jna' joon icwo'2o jna' fo'feei'1 tyi'. 5 Cwocwo'2o Dios 'naa' 'e seen21naa' jløø'3naa' coon'13 'in catyaai2 do. Joon Dios do lí2 cwo'2o 'naa' 'e jmaa2aa' taa'21 joon lí2 cwo'2o 'naa' fo'feei'1 tyii'. Cwouncoon'13 Dios 'naa' 'e canii2mo 'ɨ1-'oo' coon'13 'in catyaai2 do la gajmaa1a Cristo Jesús, 6 'e coon'13 la joon jilee'21naa' lí2 ungoo21oo' coon21 caain21 Dios, 'in Jmii21 Ña'ñʉ'1ʉ' Jesucristo.

'E júu3 tyú2 tya' tsá2 'in jo seein21 Israel

7 Tsʉ 'wii'13 joon 'ii'13naa' la jaain21 la jaan21naa' jiin'13 la ga'ii'21 Cristo jna' 'e coon'13 la joon un'goo1o tsá2 Dios. 8 Tsʉ fuu212uu 'naa' 'e Dios gasiin1in Cristo gauncoon'13on tsá2 Israel 'e coon'13 la joon gauntsiin1 júu3 ga'ii1ɨ tya' 'lii212 tsacøøi'13 tyi'. Joon coon'13 la joon gajmaa1a Dios júu3 'e jo cuu'21i júu3 tya'a. 9 Gajó2 jon Cristo 'e lí2 un'goo21o tsá2 'in jo seein21 Israel Dios tsʉ 'wii'13 'e feei'1-tsi tya' 'ido. La gajin'2 ni jí2 tya' Dios:

Tsʉ 'wii'13 joon iun'góo3oo 'nʉ jee212
tsá2 'in jo seein21 Israel.
Joon i'øø3øø coon21 icwó3oo
máa13u'un.

10 Joon lɨ' lí2 xiia'21 jin'2 ni jí2 do:

Cwojløø'3naa' tsá2 jo seein21 Israel,
coon'13 'in tsá2 tya' Dios.

11 Joon lɨ' lí2 xiia'21gɨ jin'2:

Cwoo'13 'naa' 'maai'13 Ña'ñʉ'1ʉ'
jilee'21naa' tsá2 taain212 ni
cwoo'13 juncwii21.
Joon faa'13aa' xiiala feei'1 'ii jileei'21
tsá2.

12 Joon Isaías gataan1an jí2 do jin'2in:

Lawa coon21 jmóo3 'mó2 'e 'yeei'21
sʉn'3 tya' la joon inii'13
jaain21 tsá2 jee212 jmóo3 Isaí.
Joon ityʉ'2ʉ to2 jileei'21 tsá2 jo
seein21 Israel.
Joon 'in tsá2 do 'in jo seein21 Israel
'e jo cu'2-tsi coon'13 'ii.

13 Joon nano mí3ɨi tyani Dios, 'in cwo'2 jna' 'e sɨjaan212an', mɨ́3ɨi wa'a cwo'2 Dios 'naa' 'e jløø'3naa' 'áai1

joon 'e iliseen[21]naa' tyú[2] coon'[13] 'ii 'wii'[13] ja'[2]mo lí̱i[2]naa' 'ii. Joon mí[3]i̱i 'e coon'[13] 'ii'[21] tya' Espíritu Tyú[2] tya' Dios 'e lí[2] un'láa[2]naa' 'e i'øøi'[21]gi̱-'oo' 'e si̱jáan[212]an' ca gasái[1].

14 Joon 'naa' tsaru'[1]u', tsáa[1]mo-tsii 'e 'naa' seen[21]naa' 'e tyúmoo', joon 'øø'[21]mo-'oo' jilaa'[21] joon tí̱i[2]moo' cwoo[2]oo' tsá[2] cwáain[1] la jaain[21] la jaan[21]naa'. 15 Pe, tsaru'[1]u', tsʉ 'wii'[13] 'e feei'[1]-tsi Dios tyiia 'e fuu[212]uu 'naa' coon'[13] 'e jí[2] lo coon'[13] júu[3] coon[21] tsáa[1], 'e coon'[13] la joon jo 'íin[2]-'oo'. 16 Gajmaa[1]a Dios feei'[1]-tsi tyiia 'e jmáa[3]aa jiin'[13] la to[2] tyʉ'[2] Jesucristo jee[212] tsá[2] 'in jo seein[21] Israel. Joon 'e to[2] jmóo[3]oo do 'e cwó[3]oo 'e júu[3] tya' Dios tya' 'e tiin'[13] tsá[2]. Joon yʉ to[2] cwó[3]oo 'e júu[3] lo 'e lí[2] líin[2]in 'in tsá[2] jo seein[21] Israel do lawa coon[21] fa'[1] 'in nigatyii'[13]in Espíritu Tyú[2] 'e ti̱[1]-tsi Dios.

17 Joon tsʉ 'wii'[13] lí̱i[1]na tsá[2] tya' Cristo Jesús 'áa[1]mo jløø'[3]na coon'[13] 'e to[2] gajmáa[3]aa tya' Dios. 18 Joon fuu[212]uu 'naa' jiin'[13] la gajmaa[1]a Cristo 'wii'[13] jna wa'a ilí[2] jmá[1] nʉʉ'[13] tsá[2] jo seein[21] Israel. Joon jilaa'[21] 'elo galí[2] júu[3] fo'[2]oo coon'[13] 'e gajmáa[3]aa. 19 Galí[2] la joon jon coon'[13] 'ii'[21] tya' li[2] joongi̱ tya' milagros joongi̱ coon'[13] 'ii'[21] tya' Espíritu Tyú[2]. Joon coon'[13] la joon nigacwó[3]oo júu[3] ce jilaa'[21] tya' xiiala itiin'[13] tsá[2] 'wii'[13] cwáain[1] tya' Cristo. Nigacwó[3]oo 'e júu[3] lo ca Jerusalén joongi̱ la caain[21] fuu[21] ca tyía[1] fu cwoo'[13] li̱ sii[21] Ilírico. 20 Joon nigacwo'[3]-tsii 'e cwó[3]oo 'e júu[3] tyú[2] tya' 'e tiin'[13] tsá[2] li̱ jo mo ganúu[2]un tsá[2] jiin'[13] cafu xiiala gajmaa[1]a Cristo tya' tsá[2], 'e coon'[13] la joon jo jmóo[3]oo to[2] li̱ nga'naa[1] tsá[2] xeei'[21] jmoo[1]o to[2] la lo. 21 Pe la jin'[2] ni jí[2] tya' Dios:

'In jo mo ganúu[2]un jiin'[13] coon[21] naa'[13] cwáain[1] tya' Cristo inúu[1]un júu[3] tya' 'ido.
Joon in'øøi'[21]-tsi 'in tsá[2] do 'in jo mo ganúu[2]un cwáain[1] tya'a.

'Iin[212] Poo[2] tsáa[1]a fu Roma

22 Tsʉ 'wii'[13] joon jo gali̱'[1]i̱i yafoo'[13]na 'naa' xʉfiin'[13] 'láai[2] naa'[13] gali'iin[212]na góo[3]oo. 23 Pe nano niga'yee[21]mo to[2] tyiia fu li̱ taan[212]na lo. Joon tsʉ 'wii'[13] nigali'iin[212]na ca la mo jéei[1] 'áai[1] yafoo'[13]na 'naa', 24 'i̱[1]-tsii yafoo'[13]na 'naa' mi ngí̱i[3]na níi[3]ii fu li̱ sii[21] España. Joon lí̱i[2]na wa'a ilí[2] uncoon'[13]naa' jna 'e fu[1] 'yuu[2]na do mi yuui'[13] 'e li'yaai[1]-tsii 'e jøø[2]na 'naa'. 25 Pe nano ningóo[3]oo 'yuu[2]na fu[1] níi[3]ii Jerusalén 'e nicóon[3]xʉʉ 'e cwo'[3]oo 'in ru'[1]u' 'in néei[1] do. 26 Tsʉ 'in tsaru'[1]u' néei[1] li̱ sii[21] Macedonia coon'[13] 'in néei[1] li̱ sii[21] Acaya niga'i̱[1]-tsi wa'a 'e uncaain[21]xʉ cuu[2] 'e síin[1]in tya' 'in tsaru'[1]u' tañíi[2] néei[1] Jerusalén. 27 Joon 'yaa[1]mo-tsi 'e gajmaa[1]a la lo tsʉ lawa 'e røø[2]mo 'ido. Tsʉ 'in tsá[2] jai'[2] lí̱i[2]i néei[1] Jerusalén do nigajmaa[1]a coon'[21] 'e tyú[2] tya'a 'e jai'[2] lí̱i[2]i coon'[13] 'in tsá[2] do 'in jo seein[21] Israel do. Joon 'in tsá[2] jo seein[21] Israel do cwáain[1] tya'o 'ná[1] jmáa[1]a coon'[21] 'e tyú[2] tya'a coon'[13] 'in tsá[2] Israel do. 28 Joon mo ga'yeei[21] 'e cwáain[1] lo, joon nijoon'[13]oo 'e cuu[2] do, ijúu[3]uu fu España do, joon yafoo'[13]na 'naa' mi ngí̱i[13]na. 29 Joon tsáa[1]mo-tsii igaa'[13]na fu li̱ née[1]naa' i'ii'[13]na' coon[21] caan[21]mo 'e cwaai'[3] tya' júu[3] tya' Cristo do.

30 Tsaru'[1]u', mí[3]i̱i tyani[2]ii' coon'[13] 'e tsáa[1]mo-tsi' Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo joongi̱ coon'[13] 'e 'ii'[21] 'e cwo'[2]o Espíritu Tyú[2] do jna' 'e 'iin[212]mo' 'ii, coon'[13] joon mí[3]i̱i tyani[2]ii' 'e cwoo[2]oo' pí[3] yaanaa' caan[21]mo coon'[13] jna 'e mi̱[2]i̱i' tyani Dios 'wii[212] tyiajna. 31 Mi̱[2]i̱i' tyani Dios wa'a iláa[2]mo jna ja'cwoo[21] 'in jo jai'[2]

lɨ́ɨi² néei¹ Judea joon wa'a i'ii'²¹mo røø²¹ 'in tsaru'¹u' néei¹ Jerusalén 'e cuu² tyáan³aan do. 32 Mɨ²ɨɨ' jon, wa' 'iin²¹²in Dios, icwéi¹na ya-jøø²na 'naa' jløø'³moo joon i'ii'²¹xʉ 'woo'²¹oo jee²¹² 'naa'. 33 Mɨ́³ɨɨ tyani Dios, 'in cwó² 'e seein²¹ tsá² tyʉ́² coon'¹³, 'e iuncoon'¹³ 'naa'. Amén.

16

Sɨɨ¹i Poo² 'aai²¹² tsá²

1 Fuu²¹²uu 'naa' wa'a 'ii'¹³naa' coon'²¹ túɲ² 'in tsamɨ́² ru'¹u' Febe, Gauncoon'¹³ 'áai¹ 'ido 'in tsá² jai'² lɨ́ɨi²i Cristo 'in néei¹ fuu²¹ Cencrea. 2 'Ii'¹³naa' 'ii coon'¹³ 'e sii²¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' la tɨ́ɨ²i jmá¹ tsá² la 'oo'²¹ ru'¹u' 'in jai'² lɨ́ɨi² Cristo. Joon 'naa' uncoon'¹³oon' Febe do coon'¹³ jilaa'²¹ 'e jmaai¹ to² tya'a tsʉ 'in lo nigauncoon'¹³ tsá² fúui¹ 'áai¹ la joongɨ jon nigauncoon'¹³o jna jon.

3 'Aa²¹²moo' fo'²oo fuu²uu' Priscila coon'¹³ Aquila 'in nigajmaa¹a to² tya' Cristo Jesús coon'¹³ jna. 4 'E tooin² 'mó¹ 'ii²¹ tya'a 'e galaai²¹ jna 'e fo'² 'e 'ii¹ tyiia ijúun²na do. Joon jna cwóo³oo 'maai'¹³ 'ido joon jon' jiin'¹³ jna cwóo³oo 'maai'¹³ pe jileei'²¹ tsaru'¹u' 'in jai'² lɨ́ɨi²i Cristo 'in jo seein²¹ Israel. 5 'Aa²¹²moo' fo'²oo fuu²uu' jileei'²¹ tsaru'¹u' 'in jai'² lɨ́ɨi² 'in licaain²¹ inʉʉ tya' Priscila coon'¹³ Aquila do. 'Aa²¹²mo'o fo'²oo jon Epeneto, jaain²¹ tsá² 'in 'iin²¹²na 'áai¹ joon 'ii nifu jee²¹² 'in néei¹ lɨ sii²¹ Acaya do ja'²mo galɨ́ɨi² Cristo. 6 'Aa²¹²mo'o fo'²oo María 'in nigajmaa¹a to² 'áai¹ jee²¹² 'naa'. 7 'Aa²¹²moo' fo'²oo fuu²uu' 'in tsagóo³oo Andrónico coon'¹³ Junias. Caan²¹mo táa¹i 'ido coon'¹³ jna tsi 'nʉñí³ joon tyʉ́²-ʉ cwii¹in 'in tsá² tya' Cristo 'in lɨ́ɨi¹ apóstoles 'ii. Joon jo'¹o galɨ́ɨi² Cristo la jéei¹gɨ jna.

8 'Aa²¹²mo'o fo'²oo fuu²uu' Amplias, 'in lɨ́ɨi¹ tsaru'¹u' 'in 'iin²¹²na coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²na' Ña'ñʉ'¹ʉ'. 9 'Aa²¹²mo'o fo'²oo Urbano 'in niga-jmaa¹a to² tya' Cristo Jesús coon'¹³ jna'a, la joon jon Estaquis, 'in tsá² 'in 'iin²¹²na. 10 'Aa²¹²mo'o fo'²oo fuu²uu' Apeles, 'in nigacwo'ɨ́ɨi¹ tyʉ́² jilaa'²¹ wúu¹ 'áai¹ ganii²¹i wii'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²i Cristo. La joon jon 'aa²¹²moo' fo'²oo 'in tsá² néei¹ inʉʉ tya' Aristóbulo. 11 'Aa²¹²mo'o fuu²uu' 'in tsagóo³oo Herodión. La joon jon fuu²uu' 'in tsá² néei¹ inʉʉ Narciso 'in jai'² lɨ́ɨ²i Ña'ñʉ'¹ʉ'. 12 'Aa²¹²moo' fuu²uu' jon Trifena coon'¹³ Trifosa 'in jmoo¹o to² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ'. 'Aa²¹²mo'o fuu²uu' jon 'in tsamɨ́² ru'¹u' 'in 'iin²¹²na', Pérsida, 'in nigajmaa¹a to² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' 'áai¹. 13 'Aa²¹²mo'o fo'²oo fuu²uu' Rufo, 'in tsá² jai'² lɨ́ɨ²i Cristo 'in 'yʉ júu³i 'áai¹, coon'¹³ sáa³o 'in nigalɨ́ɨi¹ lawa sáa³aa jon. 14 'Aa²¹²moo' fo'²oo fuu²uu' jon Asíncrito, coon'¹³ Flegonte, coon'¹³ Hermas, coon'¹³ Patrobas, coon'¹³ Hermes, coon'¹³ jileei'²¹ tsaru'¹u' 'in taain²¹² coon'¹³ 'ii. 15 'Aa²¹²moo' fuu²uu' jon Filólogo, coon'¹³ Julia, coon'¹³ Nereo coon'¹³ tsamɨ́² ruu'²¹i, coon'¹³ Olimpas coon'¹³ jileei'²¹ tsaru'¹u' 'in jai'² lɨ́ɨi² 'in taain²¹² coon'¹³.

16 'Aa²¹²naa' la 'oo'²¹ ru'¹u' la jaain²¹ la jaan²¹naa' cuu²uu' caai²¹ ni² ruu'²¹naa'. Jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨi² Cristo 'in néei¹ lo sii¹in 'aa²¹²naa'.

17 Tsaru'¹u', mɨ́³ɨɨ tyani²ii' 'e cóon²oon' cwáain¹ 'in tsá² do 'in jmoo¹o poo²¹² jee²¹² 'naa' coon'¹³ 'e 'ee¹e sɨ jmoo¹o tyʉʉin'²¹ tsá² 'ee joon 'noo¹o tsá² tsaa². Tsʉ jilaa'²¹ 'elo lɨ' cɨɨ'¹³ɨ lɨ́¹ la niga'e'² tsá² 'naa'. Jmaa²aa' coon'²¹ coon'¹³ 'in tsá² no, 18 tsʉ 'in tsá² no jo jmaa¹ 'ii'²¹ to² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. 'In tsá² no jmaa¹a 'ii'²¹ to² jiin'¹³ 'e ijmaa'²¹i to² 'ña'o joon júu³ tya'a 'áai¹ to'² joongɨ 'áai¹ jloo'³ joon coon'¹³ júu³ joon cón² tóo² tsá² jo li'²i.

19 Joon jilee'21mo ñí2 xiiala jmoo2 'naa' nú̶u̶13u̶un' joon ts̶u̶ 'wii'13 joon jløø'3moo coon'13 'naa'. Joon 'iin212na ilíin2naa' tsá2 'in 'yuui'13 'e jmá1 'e ty̶ú̶2 jon' wa'a 'in jmá1 'e gó2. 20 Joon 'in Dios 'in jmoo1o 'e seein21 tsá2 ty̶ú̶2 tyaníi1i jmoono idyee'13i 'in 'li̶i̶i'3 Satanás 'wii212 tíi̶13i̶i̶' in'øø'13naa' 'ii. Cwauncwaai'3 Ña'ñu̶'1u̶' Jesucristo 'naa'.

21 Si̶i̶1mo jon 'aa212naa' 'in tsá2 sii21 Timoteo 'in jmoo1o to2 coon'13 jna. Si̶i̶1mo jon Lucio, coon'13 Jasón coon'13 Sosípater 'in lí̶i̶1i tsagóo3oo.

22 Joon jna-a, Tercio, 'in ni-gataan1an ni jí2 'e júu3 lo sí̶i̶3na jon 'aa212naa' lawa tsá2 'in jai'2 lí̶i̶2i Cristo jon.

23 'Aa212moo' jon jin'2 Gayo, 'in fii212 'nú̶1 li̶ tyíin13na joon cwoo1o 'ido jon 'nú̶u̶1u̶ li̶ licaain21 'in jai'2 lí̶i̶2i Cristo. La joon jon sii1in Erasto 'aa212mo 'naa'. Erasto do lí̶i̶1i 'in naní2 cuu2 tya' fuu21 lo. Joon 'in tsaru'1u' Cuarto sii1in 'aa212moo'.

24 Cwouncwaai'3 Dios jileei'21 'naa'. Amén.

Júu3 li̶ gatséi1

25 Joon nano cwoun'goo21o' Dios 'in lí2 jmá1 'e pí3gi̶-'oo' coon'13 'e júu3 ty̶ú̶2 tyiia tya' xiiala itiin'13 tsá2. Cwóo3 jna 'e júu3 lo joongi̶ 'e'2 jna tsá2 cwáain1 tya' Jesucristo. Joon 'e júu3 ty̶ú̶2 do jmoo1o júu3 'e júu3 'uuin21 gasáa1a Dios ca la mo 'wiin212 juncwii21. 26 Pe nano coon'13 'e to2 ty̶u̶'2 'in Dios 'in seein21 coon21 tøø2mo, nigajmaa1a júu3 coon'13 'e jí2 tya' Dios 'e gajmaa1a 'in tsá2 'in nigacwó1 júu3 tya' la mo jéei1. Joon 'e júu3 'uuin21 do gajmaa1a Dios 'e cwii1i jileei'21 tsá2 taain212 juncwii21 'e coon'13 la joon lí2 jo'1o líin2in joon lí2 jmáa1a nu̶u̶'13u̶n.

27 ¡'Ii'21mo Dios 'e un'goo21o tsá2 'ii 'wii'13 Jesucristo coon21 tøø2mo! Joon jiin'13 'ii-o lí̶i̶1 Dios 'in ñii212-tsi. Amén.

Jí² 'láa² 'wii²¹² gasii¹in San Pablo tɨ́ɨ²i 'in tsá² 'in néei¹ Corinto

Poo² gasii²in 'e jí² lo tya' 'in jai'² lɨ́ɨ²i Dios néei¹ Corinto

1 Jna, Poo², 'in sɨɨ¹i 'e jí² lo. Joon lɨ́ɨ¹na apóstol tya' Jesucristo coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Dios 'in gatyii'¹³in jna. Coon²¹ caan²¹mo sii²¹na'a 'e jí² lo coon'¹³ ru'¹u' sii²¹ Sóstenes. 2 Sɨ́ɨ³na 'e jí² lo tyi'naa' tsaru'¹u' 'in cwii¹in Dios néei¹ fuu²¹ sii²¹ Corinto. Joon líin²moo' tsá² tya' Dios tsʉ licaan²¹moo' coon'¹³ Cristo Jesús. Joon Dios gatø'²ø 'naa' galɨ́ɨ²naa' tsá² tya'a 'in tyúi¹ coon'¹³ jileei'²¹gɨ 'in un'goo²¹o Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo 'in néei¹ la caain²¹gɨ lɨ xiia'²¹. 'Ii tsá² feei'¹ tya' 'ii joongɨ tyijna' jon. 3 Cwauncwaa'³mo Ñʉ'¹ʉ' Dios coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo 'naa' joon canii²mo liseen²¹naa'.

Galicwaa'³moo' 'wii'¹³i Cristo

4 Dios gauncwaai'³ 'naa' joongɨ 'wii'¹³i Cristo Jesús. 'E joon fuu²¹²uu 'maai'¹³ coon²¹ tøø²mo. 5 'Wii'¹³i icaan²¹moo' coon'¹³ Cristo do; Dios nigacwo'¹o 'naa' 'e tyʉ́² 'ɨ¹-'oo', lagɨ jilaa'²¹ 'e foo¹oo' joongɨ jilaa'²¹ 'e ñii²ii'. 6 Joon jilaa'²¹ júu³ 'e gatyá³aa cwáain¹ tya' Cristo galɨ́¹ ja'²mo jee²¹² 'naa'. 7 'Wii'¹³ joon la lo jo 'ee li'øøi²¹ tyii' jilaa'²¹a 'e cwo'² Dios tsá² la 'ɨɨ²¹² ijaan²aan' jmɨɨ²¹² mi ijneei²¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo túnn¹. 8 Joon 'ii isaan'²¹in 'naa' tá² ca lɨ tséi¹. La joon jo 'in cwo'¹ 'naa' tsaa² coonti mi ngɨ́ɨ²i 'ii'²¹ jmá¹a Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. 9 Dios gatø'²ø 'naa' ilicaan²¹naa' coon'¹³ Jóon¹on Jesucristo. Joon 'in Dios do, 'in gatø'²ø 'naa', jo tsacoo'²¹ júu³ tya'a.

'In sɨxéei¹³ jee²¹² 'naa'

10 Tsaru'¹u', mɨ́³ɨɨ tyaní²ii' coon'¹³ 'e sii²¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo, sɨ́ɨ¹³naa' røø²¹, jo xeei²¹ ruu'²¹naa'. Síi¹³moo' røø²¹, coon²¹ 'ɨ³-'oo', coon²¹ 'e jmaa²aa'. 11 Fo'³oo la joon, tsaru'¹u', 'wii'¹³ 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² inʉʉ tya' Cloé gajin'²o 'e jo cwo'² júu³ ruu'²¹naa'. 12 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e 'láa²mo 'ɨ¹-'oo' la jaain²¹ la jaan²¹naa'. 'Inlɨ́ɨi¹³ jin'²in: “Tsá² tya' Poo² jna”; 'inlɨ́ɨi¹³gɨ jin'²in: “Tsá² tya' Apolos jna”; 'inlɨ́ɨi¹³gɨ jin'²in: “Tsá² tya' Tʉ́³-ʉ jna”; 'inlɨ́ɨi¹³gɨ jin'²in: “Tsá² tya' Cristo jna.” 13 ¿Tɨ lɨ́ɨ²moo' 'e 'iin²¹² Cristo wa'a lɨ́ɨ²naa' poo²¹² jee²¹² 'naa'? ¿'E wa lɨ́ɨ²naa' 'e gasaa²naa' jmɨɨ²¹ coon'¹³ 'e sii²¹ Poo²? ¡Jo lɨ́¹ la joon! 14 'Maa'¹³mo Dios jo gasáa¹na jmɨɨ²¹ jiin'¹³ jaain²¹ 'naa', jiin'¹³ 'ña'a Crispo coon'¹³ Gayo. 15 'Wii'¹³ joon jo 'in lí² jin'² coonti 'e gasáa²i jmɨɨ²¹ coon'¹³ 'e sii²¹ jna. 16 Fiin'¹³ nigasáa¹³mogɨɨ jmɨɨ²¹ 'in tsá² inʉʉ tya' Estéfanas pe jo tɨɨ'¹³-tsii gasáai¹³gɨɨ jmɨɨ²¹ 'in xeei'²¹gɨ. 17 Ña'ñʉ'¹ʉ' Cristo jo gasii¹in jna wa'a sáa¹³na tsá² jmɨɨ²¹. Gasii¹in jna 'e jmaa'¹³aa tsá² júu³ xiia'la itiin'¹³mo tsá² tyani Dios. Joon gajma'³aa tsá² júu³ coon'¹³ júu³ coon²¹ tsáa¹, la joon liñí² tsá² xiiala gajúin¹ Fii²¹²i' tsaa' crúu¹³ tya'a. Joon coon'¹³ 'e júu³ coon²¹ tsáa¹ do jo tsa'ɨ́ɨ¹ 'wa'a pí³ 'e 'oo¹o 'e júu³ do tya' xiiala itiin'¹³mo tsá² tyani Dios.

Jmɨɨ¹-tsi 'in jai'² lɨ́ɨ²i Cristo

18 Jileei'²¹ 'in ngaliin¹ lɨ gó² jo tsáai¹-tsi 'e júu³ tya' xiiala mo gajúin¹ Fii²¹²i' tsaa' crúu¹³ tya'a 'e 'íin² tsaa² tya' tsá². Júu³ tya' tsá² caa²¹mo joon lɨ́ɨ²i. Pe tyijna'gɨ', 'in gajmaa¹a Dios tiin'¹³na', 'ii'²¹ tya' Dios 'a la joon. 19 Jiin'¹³ la jin'² ni jí² tya' Dios:

Jna-a i'íin¹³na 'e 'ɨ¹-tsi 'in jmɨɨ¹-tsi,

joon 'in tá¹-tsi, ijnɨɨ'¹³na tya'a 'e jo 'yeei²¹ to² tya'a.

20 Wa'a la joon ¿'ee to² 'íi³gɨ 'in jmɨɨ¹-tsi, sɨ tɨfo'² 'ee, sɨ 'in jo cwó² júu³ 'e lɨ juncwii²¹? Jo 'ee to² 'íin²gɨ 'ido tsʉ Dios gajmaa¹a 'e jilaa'²¹ 'e jooin¹-tsi 'ido lawa júu³ tya' tsá² caa²¹mo. 21 Ñi¹ Dios 'e jmoo¹o, joon jo gacwo¹ Dios 'e ilicwii¹in 'in jmɨɨ¹-tsi 'ii coon'¹³ jilaa'²¹ 'e jooin²¹-tsi. Pe Dios-gɨ gali'iin²¹²in jmáa¹a tiin'¹³ tsá² coon'¹³ júu³ tyʉ́² tya' jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨ²i 'ii-o xʉfiin'¹³ 'in catyaai²gɨ lɨ́ɨ²i júu³ tya' tsá² caa²¹²mo lo.

22 'In tsá² Israel mɨɨ¹ɨ coon²¹ milagro joon litsáai¹-tsi. Joon 'in tsá² griego-gɨ jmaai'² 'iin²¹²in lijmɨɨ¹-tsio 23 pe jna'gɨɨ'ɨ tyaa²¹a'a júu³ tya' Cristo 'in gateen¹in tsá² tsa' crúu¹³ do-o. Fa'ɨɨ'²¹ɨ 'aa¹a 'in tsá² Israel 'wii'¹³i 'e júu³ lo joon 'in tsá² jo seein²¹ Israel lɨ́ɨ²i júu³ tya' tsá² caa²mo joon. 24 Pe tya' jileei'²¹ 'in gatø'² Dios ilíin²in tsá² tya'a, xʉfiin'¹³ tsá² Israel sɨ jo tsá² Israel 'ee, 'ii'²¹ tya' Dios jmoo¹o Cristo tiin'¹³ tsá² joongɨ 'e jmɨɨ¹-tsi. 25 Wa'a lɨ́ɨ²i tsá² 'e jo jmɨɨ¹-tsi Dios, 'ii 'in jmɨɨ¹gɨ-tsi lagɨ 'e jmɨɨ¹-tsi tsá² juncwii²¹. Joongɨ wa'a lɨ́ɨ²i tsá² jo 'oo¹o Dios pí², 'ii 'in 'oo¹gɨ pí² lagɨ tsá² juncwii²¹. 26 'Ii²¹du-'oo', tsaru'¹u', xiiala lɨ́ɨ¹naa' mo gatø'² Dios 'naa', xʉʉ 'naa' lɨ́ɨ¹naa' tsá² jmɨɨ¹-tsi tyani tsá² juncwii²¹, joongɨ xʉʉ 'naa' 'oo¹o to², joongɨ xʉʉ lɨ́ɨ¹naa' tsá² tyiin². 27 Pe Dios-gɨ gatyii'¹³in 'in tsá² lɨ́ɨ¹i tsá² báɨ¹ 'e coon'¹³ la joon cwo'¹o fa'ɨɨ'²¹ 'in jmɨɨ¹-tsi. La joon jon gatyii'¹³ Dios 'in tsá² lɨ́ɨ²i tsá² jo pí²-tsi joon coon'¹³ la joon jon cwo'¹o fa'ɨɨ'²¹ 'in pí²-tsi. 28 Joon la joon Dios gatyii'¹³in 'in lɨ́ɨ¹i tsá² jo tyiin², 'in jo tsáai¹-tsi tsá², ('in jo to² 'íi³ do) 'ii 'in tyá² røø²¹ tya' 'in lɨ́ɨ²i tyiin²gɨ. 29 La joon jiin'¹³ jaain²¹ jo 'in lí² jmaa¹gɨ jloo'³ tyani Dios. 30 Pe 'ña'a Dios nigauncaan²mo 'naa' coon'¹³ Cristo. Joongɨ 'wii'¹³ Cristo do-o galijmɨɨ¹-'oo', 'wii'¹³ 'ii gauntyúu¹mo Dios 'naa' la joon ilí² jmaa²aa' jilaa'²¹ to² tyʉ'²ʉ joongɨ tiin'¹³moo' tyanií¹i. 31 Jiin'¹³ la jin'² ni jí² tya' Dios: "'Wa'a 'iin²¹² tsá² unjløøi'³ yaai 'ná¹-a unjløøi'³ yaai coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo."

2

Jo'¹o lɨ́ɨ²naa' tsʉ 'wii'¹³ 'ii'²¹ tya' Dios

1 Tsaru'¹u', mo gatyáa³aa júu³ jai'² tya' Dios jee²¹² 'naa', jo gafo'²oo júu³ jmɨɨ¹-tsi jon'gɨ júu³ taai²¹² 'áai¹. 2 Mo gatyáa³aa júu³ coon'¹³ 'naa' jo júu³ xiia'gɨ gatyáa³aa, gatyáa³oo jmaai'² júu³ la mo gangɨ¹ɨ Jesucristo juncwii²¹ joongɨ la mo gajúin¹ Jesucristo tsaa' crúu¹ tya'o. 3 Gasiin'²¹na 'ñii'a 'wéj¹ coonti-i tyaní²ii', jlée³moo 'goo'²¹oo wa jo gatyáa³aa la ti jilaa'²¹a 'e júu³ tyʉ́² do. 4 Jo gauntsáa¹na-'oo' coon'¹³ júu³ jmɨɨ¹-tsi; gauntsáa¹moo-'oo' tsʉ 'wii'¹³ ga'e'²e 'e Espíritu Tyʉ́² tya' Dios 'naa' joon coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Dios galitsáa¹mo-'oo' 'e júu³ lo. 5 Tsʉ 'wii'¹³ joon 'ii'²¹ tya' Dios lija'²mo lɨ́ɨ²naa' jon' wa'a coon'¹³ júu³ jmɨɨ¹-tsi tya' tsá².

Licwii¹mo tsá² Dios 'wii'¹³ Espíritu Tyʉ́² tya'a

6 Pe 'e la ja'²mo, jna'a tyaa²¹a'a júu³ 'e jmɨɨ¹-tsi tya' jileei'²¹ 'in tyʉ́² 'øøi'²¹-tsi 'e jai'² lɨ́ɨ²i. Pe 'e júu³ do tyii'i jo lɨ la lɨ 'e júu³ jmɨɨ¹-tsi tya' 'in tsá² taan²¹²in juncwii²¹ lo jon'gɨ la lɨ 'e júu³ tya' 'in 'oo¹o to² 'e juncwii²¹ lo, tsʉ tɨ lɨ tyé¹mo 'in tsá² do. 7 La ti júu³ faa'²¹oo'o jmaai'² júu³ 'e 'ɨ¹-tsi Dios. Júu³ 'e Dios ga'e'²e tsá² tya' nano. Ni'ɨɨ²¹²-tsi Dios jée¹mo xiiala ijmáa¹³a tyú¹mo tsá² ca nʉ'gɨ ijmaa²¹o 'e juncwiin²¹ lo. 8 'Wii'¹³ joon jiin'¹³ jaain²¹ 'in

'oo¹o to² juncwii²¹ lo jo ga'øøi'²¹-tsi, tsʉ wa mɨ'ɨ ga'øø'²¹mogɨ-tsi 'in 'oo¹o to² do jo gateen¹gɨ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo do tsaa'¹ crúu¹³ tya'a. 9 Pe jiin'¹³ la jin'² ni jí² tya' Dios:

Tya' 'in tsá² 'in 'iin²¹²in 'ii, nigatyaa¹
Dios tyʉ́² 'e sá² tya'a coon²¹ 'e
jo 'in mo ganí² jogɨ 'in nuu¹un
jon'gɨ 'in mo 'ɨ¹-tsi coonti.

10 Joon jilaa'²¹ 'elo 'ña'a Dios gajmaa¹a 'e liné³e' coon'¹³ 'ii'²¹ tya' 'in Espíritu Tyʉ́² tya'o. Joon 'in Espíritu Tyʉ́² tya'a do jøø²o ce jilaa'²¹, ce jilaa'²¹ 'e 'ɨ¹-tsi Dios 'ña'a lí² jøø²ø.

11 Lawa tsá², jo ñí¹i tsá² 'ee 'ɨ¹-tsi tsá² la jaain²¹ la jaan²¹in, yaamo alma tya' tsá² ñii¹i 'ee 'ɨ¹-tsi. 'Wii'¹³ la joon jiin'¹³ 'ña'a 'in Espíritu tya' Dios ñii¹i jilaa'²¹ 'e 'ɨ¹-tsi Dios. 12 Joon jna'o' ga'ii'¹³mo' 'in Espíritu tya' Dios do, jo'on ga'ii'¹³na' espíritu tya' tsá² taan²¹²in juncwii²¹ lo. Joon 'wii'¹³ 'in Espíritu Tyʉ́² do-o 'øø'²¹mo-tsi' jilaa'²¹ 'e gacwo'¹ Dios jna' 'yaai¹-tsi. 13 La joon tyii²¹a'a 'e júu³ 'e gacwo'¹ Espíritu Tyʉ́² do jna'a tya' 'in niga'ii'²¹ 'in Espíritu Tyʉ́² do.

14 'In jo mo 'ii'²¹ 'in Espíritu Tyʉ́² do jo 'ii'²¹i júu³ tyʉ́² tya' Espíritu Tyʉ́² tya' Dios 'e tyaa²¹a'a tsʉ lɨɨ²i 'e júu³ tya' tsá² caa²¹mo joon. Jo lii'¹i 'øøi'²¹-tsi 'e júu³ tyaa²¹a'a lo tsʉ jiin'¹³ Espíritu tya' Dios lí² jmá¹ 'øøi'²¹-tsi. 15 Pe 'in tsá² 'in niga'ii'²¹i 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios lí²-i cón² cwáain¹ ce jilaa'²¹a. Joon ce jiin'¹³ jaain²¹ tsá² 'in jo cwii¹in Dios jo lí² 'øøi'²¹-tsi xiiala 'ɨ¹-tsi 'in tsá² 'in cwii¹in. 16 Jiin'¹³ la jin'² ni jí² tya' Dios: "¿'Iin niga'øøi'²¹-tsi 'a 'ɨ¹-tsi Dios? ¿'Iin lí² 'e'² Dios?" Pe jna'gɨ' 'ɨ¹-tsi' la 'ɨ¹-tsi Cristo.

3

Tsa'leei'¹³ tya' Dios jile'¹e'

1 Tsaru'¹u', jo lí² fú² jna 'naa' lawa tsá² 'in 'oo¹o Espíritu Tyʉ́² tya' Dios. Gafuu²¹²uu 'naa' lawa tsá² taan²¹²in juncwii²¹, 'in jo cwii¹in Dios. 'Naa' lɨɨ¹naa' lawa xuui²¹² jo mo cwáan¹mo. Jo mo gauncwaan¹naa' cwáain¹ tya' Cristo. 2 Jmaai'² júu³ jo taa²mo ga'e'¹ee 'naa'. Lawa yʉʉn²¹ 'uun'²¹ fi'² jo mo li dø'²ø 'í¹, la joon jon jna jo lí² 'e'¹ee 'naa' coon'¹³ júu³ taai²¹². Pe jo mo li'øøi'²¹-'oo' júu³ taai²¹², 3 tsʉ 'ɨ¹gɨ-'oo' la 'ɨ¹-tsi tsá² taain²¹² juncwii²¹. La 'ɨɨ²¹² 'oo²oo' tsiiwúu¹, 'noo²oo' mɨɨ'¹³, joongɨ xeei² ruu'²¹naa' jmaai'² la 'ɨ¹-tsi tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'ɨ¹-'oo' joongɨ jmoo²oo' jmaai'² 'a la jmoo¹o tsá² taain²¹² juncwii²¹ lo. 4 Tsʉ wa mo jin'² tsá²: "Tsá² tya' Poo²-o jna", joon 'in lɨ́ɨi¹³gɨ jin'²in: "Tsá² tya' Apolos jna", jmoo²oo' la jmoo¹o tsá² taain²¹² juncwii²¹.

5 Pe, ¿'iin 'in Poo² do? ¿'Iingɨ 'in Apolos do? Caníi³ lɨ́ɨ²moo'o tsá² tya' Dios, joon 'wii'¹³ jna'oo'o ja'²mo galɨ́ɨ²naa' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. Jmoo²¹² jna'a la jaain²¹ la jaan²¹na'a jiin'¹³ la to² gatyʉ'² 'ña'a Dios. 6 Lawa coon²¹ 'e jñíi² tsá² lí² 'e júu³ tya' Dios, joon jna-a gato'²o 'e jún² do, joon Apolos-gɨ ga'ee¹e jmɨɨ²¹ pe 'ña'a Dios gajmaa¹a gacwáin¹ 'e jún² do. 7 La joon lí², 'in gajñí² lo coon'¹³ 'in ga'ee¹e jmɨɨ²¹ do jo 'ee to² 'íi³ jiin'¹³ 'ña'a Dios 'in tyiin²gɨ tsʉ 'ii jmoo¹o cwaain²¹ jilaa'²¹a. 8 'In jñí² jún² do la joon jon 'in 'ee¹e jmɨɨ²¹ coon²¹ røø²¹mo, pe Dios tyí² 'lee'¹³i la jaain²¹ la jaain²¹ jiin'¹³ la to² gajmaa¹o. 9 Pe jna'a caan²¹mo jmoo²¹o'o to² tya' Dios joon 'naa'gɨɨ' lɨɨ¹naa' lawa coon²¹ tyiia²¹ lɨ jmoo¹o Dios to².

Joongɨ lɨɨ²moo' jon lawa coon²¹ 'nʉ́¹ 'e jmoo'¹³ Dios. 10 Joon Dios gajmee¹i jna lawa jaain²¹ tɨfuu²¹ 'a jmaa'¹³aa tɨɨfuu²¹ do joon 'in xee'²¹mo 'in uncwaan²¹in 'oo²¹ do. Joon jileei'²¹ 'in uncwaan²¹in 'oo²¹ ni tɨɨfuu²¹ do 'ná¹-a coon²¹ cwáain¹

xiiala jmáa¹a. 11 Joon jiin'¹³ jaain²¹ li jma'²gɨ coon²¹gɨ tɨɨfuu²¹ xiia', tsʉ 'ña'a Jesucristo lɨ́ɨ¹i 'e tɨɨfuu²¹ do. 12 Pe ni do lí²-i uncwaain²¹ tsá² coon'¹³ cwanáa¹, sɨ coon'¹³ cwataa²¹ 'ee, sɨ coon'¹³ cuun²¹² 'moo'³ 'ee 'e ta'a 'wóo²o. Lí²-i jon uncwaain²¹ tsá² coon'¹³ 'mó², sɨ coon'¹³ 'nuu²¹ 'ee sɨ coon'¹³ mo'² cwañi'¹ 'ee 'e jo ta'a 'wóo²o. 13 Joon mi cwá² jmɨɨ²¹² icwée²i Cristo túⁿ¹, røø²¹ liñí² tsá² 'ee coon'¹³ gajmaa'¹³a 'e 'nʉ́¹ do. Tsʉ 'e jmɨɨ²¹² joon ijó¹ coon'¹³ jɨ́²ɨ joon coon'¹³ 'e jɨ́² joon iliñi¹ tsá² 'ee to² nijmaa¹a tsá² sɨ 'e tyʉ́ sɨ 'e gó² 'ee la jaain²¹ la jaain²¹. 14 Joon wa 'nʉ́¹ 'e tyʉ́² nigajmaa'¹³a tsá² jo coo¹o coon'¹³ 'e jɨ́² do pe 'in i'ii'²¹mo 'lee'¹³i. 15 Pe wa'a 'in nigajmaa'¹³gɨ 'nʉ́¹ gó², 'e coo²¹-o joon. Joon jilaa'²¹a i'íinⁿ²mo tya'a, jiin'¹³ 'ña'o tiin'¹³gɨ tyani Dios lawa jaain²¹ 'in galáa²i 'ña'a jee²¹² jɨ́².

16 ¿Tɨ jo ñí³ 'naa' 'e lɨ́ɨ¹naa' lawa cwo'¹ tya' Dios Jmii²¹ joon 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios do tyiin'¹³mo jee²¹² 'naa'? 17 Joon wa'a 'in 'iin²¹²in xéi¹ cwo'¹ tya' Dios, Dios-gɨ 'íinⁿ²mo 'ii tsʉ cwo'¹ tya' Dios 'e cwaa'³mo joon. Pe 'naa' yaamoo' lɨ́ɨ¹naa' 'e cwo'¹ joon.

18 Jo cónⁿ²oon' 'naa' tóo² yaanaa', wa' 'in lɨ́ɨi² 'e jmɨɨ¹-tsi 'i jiin'¹³ la lɨ́ɨ¹i 'in tsá² jmɨɨ¹-tsi taain²¹² juncwii²¹ 'ná¹-a lɨínⁿ²in lawa jaain²¹ 'in jo 'ee tɨɨ²¹i coonti joon coon'¹³ la joon lí²-i lɨínⁿ²in jaain²¹ 'in jmɨɨ¹-tsi la jai'². 19 Wa'a tya' Dios 'in lɨ́ɨ¹i jmɨɨ¹-tsi 'e juncwii²¹ lo lawa tsá² caa²¹mo 'i. Ni jí² tya' Dios jin'²: "Dios jmoo¹o xuui'²¹ yaai 'in tɨɨ²¹i coon'¹³ yaamo 'e tɨɨ²¹i do." 20 Jin'²o jon 'e jí² do: "Ña'ñʉ'¹ʉ' ñi²o 'e jilaa'²¹ 'e 'ɨ¹-tsi 'in jmɨɨ¹-tsi jo 'ee to² 'íi³ 'e joon." 21 Tsʉ 'wii'¹³ joon jiin'¹³ jaain²¹ jo lí² unjløøi'³ yaai wa'a lɨ́ɨ²i lɨ́ɨ¹i tsá² tya' tsá². Pe 'e tɨ́ɨ²i 'naa'a jilaa'²¹ 'e sá². 22 Poo² sɨ Apolos 'ee, sɨ Tʉ́³ 'ee sɨ juncwii²¹ lo 'ee, sɨ 'e seen²¹mogɨi' 'ee, sɨ 'e najúun²moo' 'ee, sɨ jilaa'²¹ 'e sá² nanó² 'ee, sɨ jilaa'²¹ 'e ilisá² 'ee jilaa'²¹a tyi'naa'a. 23 Joon 'naa' lɨ́ɨ¹naa' jóonⁿ¹on Cristo, joon 'in Cristo do tya' Dios 'i.

4

To² 'ná¹ jmaa¹a apóstoles

1 'Ɨ¹-'oo' jna'a lawa tsá² 'in uncoon'¹³ Cristo, 'in náa¹ cwoo²¹o'o 'ná¹a 'e'² tsá² 'e 'ɨ¹-tsi Dios. 2 La joon wa'a 'ee náa¹a cwoo²¹o tsá² júu³ tyʉ́² tya' Dios 'ná¹ jmáa¹a 'i júu³ la tí³i, joon la joon tsáa¹mo-tsi tsá² 'ii. 3 Pe jna, xʉʉ cu'²-tsii wa'a 'naa' 'iin²¹²naa' jmaa²aa' 'ii'²¹ tyiia sɨ tyí³aa tyani 'in 'oo¹o to² 'ee. Ce jiin'¹³ 'ñii'a jo jmóo³oo 'ii'²¹ tyiia. 4 Joon jon'gɨ 'ñii'a jo ñíi³ii tɨ 'óo³oo tsaa², 'elo jon' 'øøi'²¹-tsi wa'a jna 'e jo 'óo³oo tsaa² pe 'ña'a Ña'ñʉ'¹ʉ' ijmáa¹a 'ii'²¹ tyiia. 5 Tsʉ 'wii'¹³ la joon, jo cón²oon' cwáain¹ xiiala seein²¹ 'in xeei'²¹ la nʉ'gɨ itɨ² jmɨɨ²¹² icwée²i Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. Ján²duu' cón²oon' cwáain¹ ca mi cwée²i Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo, 'ña'-o i'wo'²o lɨ jnee²i la jilaa'²¹ 'e sɨ'mo² lɨ nʉʉ²¹ no. Mi tí² 'e jmɨɨ²¹² joon, joongɨ ijmá¹a Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo iliñí² jileei'²¹ la jilaa'²¹a 'e ni'ɨ¹-tsi tsá² la jaain²¹ la jaain²¹. Joon Dios-gɨ ifaa'²¹-o 'ee 'e tyʉ́² gajmaa¹a tsá² la jaain²¹ la jaain²¹.

6 Tsaru'¹u', tyíi³aa 'e júu³ lo cwáain¹ tya' Apolos coon'¹³ jna 'e tyʉ́² tyi'naa', tsʉ 'iin²¹²na 'e liñí³oo' jo ngɨɨi²¹²gɨɨ' jiin'¹³ la jin'² jí² tya' Dios. Joon la joon jiin'¹³ jaain²¹ jo unjløøi'³ yaai coon'¹³ jaain²¹ tɨfo'², jo'gɨ ijmáa¹a 'e jo tsáai¹-tsi 'in jaain²¹. 7 ¿'Iin 'in jmoo¹o tyʉ́²gɨ tyii' lagɨ 'in catyaai²gɨ? ¿'Ee 'oo²¹²oo', tɨ jon'on Dios gacwoo¹o? Joon wana 'ii-o gacwoo¹o jilaa'²¹ 'e 'oo²¹²oo',

¿'ee lɨ'² unjløøi'³ yaanaa' 'e 'oo²¹²oo' do lawa'a yaanaa' gajmaa²aa' 'e 'oo²¹²oo' do?

8 Nalɨ́ɨ¹naa' lawa'a 'e lɨ́ɨ¹naa' tsá² sá² cuu², 'oo²oo' jilaa'²¹ 'e 'iin²¹²naa'. Lɨ́ɨ¹naa' 'e 'naa'oo' nityʉ²ʉʉ' to² lawa róøi¹³. Joon jna'gɨɨ'ɨ li' co'o 'lee'¹³naa' jna'a. 'Áa¹mo 'iin²¹²na wa xʉ'ʉ ja'²mo 'e lɨ́ɨ¹naa' róøi¹³ joon ca jna'oo'o lí²-i jon tyʉʉ'¹³ʉ'ʉ to² coon'¹³ 'naa'. 9 Lɨ́ɨ²na la lɨ'ɨ jna'a 'in lɨ́ɨ¹i apóstoles ni'i sáa¹i Dios jna'a tɨ li tsé¹mo. Lɨ́ɨ¹na'a lawa 'inlɨ́ɨ¹³ 'in niteen¹en ijúun²mo. Nalɨ́ɨ¹na'a lawa coon²¹ 'e sá² tsa'goo²¹-tsi tsá² jileei'²¹ 'in taain²¹² juncwii²¹ la jileei'²¹ ángeles lagɨ jileei'²¹ tsá² jøø²mo jna'a. 10 Lɨ́ɨ²i tsá² lawa tsá² caa²¹mo jna'a 'wii'¹³i cwáain¹ tya' Cristo joon 'naa'gɨɨ' lɨ́ɨ²naa' 'e lɨ́ɨ¹naa' tsá² jmɨɨ¹-tsi cwáain¹ tya' Cristo. Lɨ́ɨ¹na'a tsá² 'wóo²mo la 'ɨɨ²¹² 'naa'gɨɨ' lɨ́ɨ²naa' 'e lɨ́ɨ¹naa' tsá² pí²-tsi. Jo tsáai¹-tsi tsá² jna'a, pe 'naa'oo' un'goo¹o tsá². 11 Ca nanoo²¹² nili'øø¹mo 'e tyee²e'e, nilí² unjmɨɨ²¹na'a, nilɨ'øø¹i sɨ'²ɨ'ɨn, nijmee'²¹mo tsá² jna'a, jogɨ tyii²¹ɨ'ɨ sá². 12 Joongɨ ni'woo'²¹-oo'o to² jmoo¹ to². Joon mo jíi²in tsá² jna'a, jna'gɨɨ'ɨ síi¹³ɨ'i, "'Ná¹ uncwaa'³mo Dios 'naa'." 'øø¹mo tsá² jna'a pe jmoo²¹o'o taa'²¹-oo'o. 13 'Lɨɨ'³ɨ faa'²¹ tsá² 'wii²¹² tyii²¹ɨ'i pe fee'¹mo-tsii'i júu³ tyaa²¹a'a coon'¹³on. Jmaai'²¹ tsá² jna'a lawa tyi¹ taa'¹³ juncwii²¹, lagɨ wa 'e tɨ' co' tsá²a jmaai'²¹ tsá² jna'a ca jmɨɨ²¹ no.

14 Jo jmóo³oo 'e jí² lo wa'a cwo'²oo 'naa' fa'ɨɨ'²¹, jmóo³oo 'e jí² lo lawa' cwo'³oo cwáain¹ yʉʉn²¹ tyiia 'in 'iin²¹²moo. 15 Xʉʉfiin'¹³ 'naa' 'áa¹naa' tɨfo'² tyii' fúui¹ 'in 'é² cwáain¹ tya' Cristo, pe jaan²¹mo 'ñú²ʉʉ' seein²¹ cwáain¹ tya' mo galija'²mo lɨ́ɨ²naa' joon jna-a 'i. Tsʉ 'wii'¹³i 'e júu³ tyú² tya' xiiala itiin'¹³ tsá² tyani Dios 'e gatyáa³aa coon'¹³ 'naa' galija'²mo lɨ́ɨ²naa' Cristo Jesús. 16 Tsʉ 'wii'¹³ joon mí³ɨɨ tyani²ii' tyan²aan' cwáain² xiiala jmóo³oo joon la joon jmaa²aa'.

17 Tsʉ 'wii'¹³ gali'iin²¹²na 'a untii'¹³duu-'oo' xiiala mo gangí³ɨɨ jee²¹² 'naa' lawa jaain²¹ tsá² 'in jai'² lɨ́ɨ²i Cristo, 'wii'¹³ joon sɨ́ɨ³na Timoteo, 'in 'iin²¹²na. Lawa yʉʉn²¹ tyiia-oo 'i coon'¹³ to² jmoo²¹o'o tya' Ña'ñʉ'¹ʉ'. Joon, untiin'¹³in júu³ tya'a. 'Ii-o i'e'²e 'naa' la lɨ 'e ga'ée³ee la caain²¹ jee²¹² tsá² 'in jai'² lɨ́ɨ²i Cristo. 18 'Inlɨ́ɨi¹³ jee²¹² 'naa' gaunjløøi'³ yaai, lɨ́ɨ²i 'e jo cwéei³gɨɨ jee 'naa'. 19 Pe 'ɨ¹-tsii yíia³oo la jmoono wa icwo¹ Ña'ñʉ'¹ʉ'. Joon iyajøø³oo tɨ 'e ijmá² 'in tsá² unjløøi'³ yaai do 'e la lí² 'e faa'²¹a do. Yajøø³øø wa'a cwo'¹o Dios wa'² pí² tya' 'ido sɨ jo cwo'¹-o 'ee. 20 Tsʉ lɨ tyʉ'² Dios to² tsá² jon' lɨ'ɨ júu³ pe coon'¹³ 'ii'²¹ tya'o to² 'e tyʉ'²ʉ tsá². 21 ¿'Ee 'iin²¹²naa' jmá³aa tyii' mi cwéi¹na, tɨ 'e 'e'³ee 'naa' wúu¹, owa'a 'iin²¹²naa' jmáa³aa tyú²-tsii, un'née³moo 'naa' 'ee?

5

Coon²¹on cwáain¹ 'e ga'lá²a tsá²

1 Niñii¹i tsá² 'e jaain²¹ jee²¹² 'naa' tyíin¹in coon'¹³on lawa tsamí²ɨ tya'o jaain²¹ tsá² neei'¹³ sáa³a. 'E lo-o coon²¹ 'e gó² lɨɨlɨ¹ ca jiin'¹³ 'in jo cwii¹in Dios jo tɨɨi²¹ jmáa¹a. 2 ¡Joon jløø'²mogɨ 'naa'! ¡Pe tyú²gɨ wa'a ngɨ²ɨɨ' fa'ɨɨ'²¹! 'In tsá² 'in gajmaa¹a 'e gó² lo tyú²gɨ wa'a gajeen'²¹mo jee²¹² 'naa'. 3 Joon xʉfiin'¹³ jo siin'¹³na la si'yee²¹na jee²¹² 'naa' pe 'ɨ́ɨ³-tsii 'naa' joon nigajma¹oo 'ii'²¹ tya' 'ido 'in gajmaa¹a 'e gó² do lawa'a siin'¹³moo coon'¹³ 'naa'. 4 Uncaan²¹naa' ruu'²¹naa' coon'¹³ 'e sii²¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. Joon siin'¹³moo coon'¹³ 'naa' coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'ɨ¹-tsii. La joon jon 'ii'²¹

tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús uncoon'¹³on 'naa'. 5 Joon 'ná¹ tyíi¹³moo' 'in tsañʉʉ'¹ ga'láa¹a do 'in tyiin'¹³ jee²¹² 'in jo'¹ lı́ɨi² do, jaan'¹³naa' Satanás, joon coon'¹³ la joon i'íin²mo 'e ngú¹ taan¹in pe itiin'¹³mo alma tya'a mi jó¹o tún¹ Ña'ñʉ'¹ʉ'.

6 Jo lí² unjløøi'³ 'naa' yaanaa' coon'¹³ 'e jmoo²oo' lo. ¿Tɨ jo ñii²ii' júu³ 'e jin'² tsá²: “Coon'¹³ ca pii'³ tyiian'³ caai'²¹ tsá² 'e con² do coon'¹³ 'e joon jmoo¹o roon¹on la tøøi² con² do?” 7 Tʉ́²ʉʉ' jilaa'²¹ 'e gó² jmoo²oo' 'e lɨ la lɨ tyiian'³ tsáai² 'e jmoo¹o 'láa¹ tya' tsá². Joon ilíin²moo' lawa 'iñi'¹ 'mı́ɨi² 'e jo tyiian'³ jeei¹ tsʉ la joon tsai'² lı́ɨi¹naa'. Tsʉ nigajún¹mo Cristo 'ña'a 'wii²¹² tyijna'o'; ngangı́ɨi²i la ngangı́ɨi²i joo'saa'²¹ yʉʉn²¹ jngai'² tsá² Israel cuu'²¹i mo tɨ jmɨɨ²¹² pascua. 8 La joon jmoo'¹³o' jmɨɨ²¹² pascua tyi' la ti la lı́¹-ɨ coon'¹³ 'e tsáai¹-tsi' joongɨ 'e jai'² lı́ɨi²na' 'e lɨ la lɨ 'iñi'¹ jo jeei¹ tyiian'³. Jon'on jmoo²¹o' jmɨɨ²¹² pascua tyi' coon'¹³ jilaa'²¹ 'e gó² jmoo²¹o' jon'gɨ coon'¹³ 'e gó² 'ɨ¹-tsi' 'e lɨ la lɨ 'e tyiian'³ tsáai² do.

9 Ni jí¹ tyiia 'láa² 'wii²¹² do gafuu²¹²uu 'naa' jo sı́ɨi¹naa' røø²¹ coon'¹³ 'in ngɨ¹ to² 'láa¹ coon'¹³ tsamı́² xeei'²¹ sɨ tsamı́² ngɨɨ¹ to² 'láa¹ coon'¹³ tsañʉʉ'¹ xeei'²¹ 'ee. 10 Jo 'øøi'²¹-tsi 'e fuu²¹²uu 'naa' wa'a tʉ́²naa' coonti tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'in 'láa¹, sɨ 'in tsii²¹ cuu² lɨɨlɨ¹ 'ee, sɨ 'in jmoo¹o 'uun²¹ 'ee, sɨ 'in ungoo²¹o 'in jon'on Dios la jai'² tsʉ 'ná¹ 'woo²¹moo' 'a juncwii²¹ lo wa jo 'iin²¹²naa' seen²¹naa' jee²¹² tsá² la 'ii. 11 'øøi'²¹-tsi 'e gafoo'²¹oo do jo 'ná¹ sɨɨ²¹naa' røø²¹ coon'¹³ jiin'¹³ jaain²¹ 'in jin'² 'e jai'² lı́ɨi²i Cristo pe la 'ɨɨ²¹² joon ngɨ¹ 'láa¹o, sɨ tsii²¹mogɨ cuu² lɨɨlɨ¹ 'ee, sɨ ungoo²¹o 'in jon' Dios la jai'² 'ee, sɨ jmoo¹o júu³ 'atsaa²¹ 'ee, sɨ ngɨ¹ to² 'uun'²¹ 'máa¹ 'áai¹ 'ee, sɨ 'in jmoo¹o 'uun²¹ 'ee²¹. Jiin'¹³ jo cøø²¹ø' caain²¹ coon'¹³ 'in la 'i. 12-13 Tsʉ jo tɨɨ²na jmáa³aa 'ii'²¹ tya' 'in jo jai'² lı́ɨi²i Cristo tsʉ Dios 'in jmá¹a 'ii'²¹ tya'a. Pe 'naa'gɨɨ' tɨɨ²¹naa' jmaa²aa' 'ii'²¹ tya' jileei'²¹ 'in jin'² 'e jai'² lı́ɨi²i Cristo. 'Wii'¹³i joon tyii²moo' 'in tsá² ga'noo¹o tsaa² no jee²¹² 'naa'.

6

'Ná¹ jmaa²aa' 'ii'²¹ tyii' la 'oo'²¹ jee²¹² yaamoo'

1 Wa mo sá² coon²¹ mɨɨ'¹³ jee²¹² 'naa' joon 'in xeei'gɨ 'ná¹ nuu¹un, ¿'ee lɨ' tá²-'oo' mı́²ɨi' ilí² 'ii'²¹ tyani 'in jo cwii¹in Dios la cwii'¹in jna' lagɨ 'e mı́²ɨi' tyani 'in tsá²-tsi Dios? 2 ¿Tɨ jo ñí²ii' 'e 'naa' 'in tsá²-tsi Dios ijmaa²aa' 'ii'²¹ tya' tsá² taain²¹² juncwii²¹ lo? Joon wana 'naa' ijmaa²aa' 'ii'²¹ tya' tsá² taain²¹² juncwii²¹, lí² jmaa²aa' jon 'ii'²¹ jilaa'²¹ cwáain¹ pi'³ 'e sá² jee²¹² 'naa'. 3 ¿Tɨ jo ñí²ii' 'naa' ijmoo²¹o' 'ii'²¹ ca tya' ángeles tya' Dios? Joon wa' la joon tá²gɨ galı́² jmoo²¹o' 'ii'²¹ 'a lı́² 'e juncwii²¹ lo. 4 Wana 'naa' tı́ɨi¹naa' cwaain¹ tya' 'e sá² juncwii²¹ lo, lí²i mı́²ɨi' ilí² 'ii'²¹ tyani doñi'iin tsá² 'wói¹ jee²¹² 'in jai'² lı́ɨi²i. 5 Fuu²¹²uu 'naa' la joon, joon i'aa²aa' fa'ɨɨ'²¹. ¿Tɨ jo 'in seein²¹ jiin'¹³ jaain²¹ jee²¹² 'naa' 'in lí² jmá¹a 'ii'²¹ jee²¹² la 'oo'²¹ ruu'²¹naa' 'in jai'² lı́ɨi²i? 6 ¿Tɨ 'ná¹ 'nɨɨ¹i tsaruu'²¹i tyani 'in jmoo¹o 'ii'²¹ 'in jo tsá²-tsi Dios?

7 Joon 'e tı́ɨi¹naa' la 'oo'²¹ ruu'²¹naa' jmoo¹o 'e faa'²¹ tsá² 'laa'²¹ tya' 'e jai'² lı́ɨi²naa' tsʉ jo untiin'¹³naa' júu³ tyii'. Tyʉ́²gɨ wa'a jo mɨɨ'¹³ jmaa²aa' mo nasá² 'ii'²¹ 'e gó² tyii'. Tyʉ́²gɨ jon wa'a jo mı́ɨi¹³ɨi' 'e ga'uun¹un tsá² tyii'. 8 Pe 'naa'oo' jmoo²oo' 'e gó²gɨ. 'Ii'²¹ 'e gó² 'iin²¹²naa' jmaa²aa', joon ca la 'oo'²¹ ruu'²¹naa' 'iin²¹²naa' jmaa²aa' 'uun²¹.

9-10 ¿Tɨ ñí² 'naa' 'in jmoo¹ 'e gó² jo itɨ́ɨ²i 'í²i lɨ tyʉ'² Dios to²? Jo cón²oon' tóo² yaanaa', jo itsa'í²i lɨ tyʉ'² Dios to² jileei'²¹ 'in 'láa¹ coon'¹³ tsamí² 'in jon' 'oo²¹²o jon'gɨ itsa'í²i lɨ tyʉ'² Dios to² 'in ungoo²¹o dios tya'a 'in gajmeei¹ tsá², jon'gɨ 'in fee'¹i tsamí² xeei'gɨ. Jon'gɨ itsa'í² 'in tsañʉʉ'²¹ do 'in 'láa¹a la 'oo'²¹ tsañʉʉ'²¹, jon'gɨ 'in jmoo¹o 'uun²¹, jon'gɨ 'in 'iin²¹²in cuu² áai¹, 'in ngí¹ɨ to² 'íin¹, 'in jmoo¹o 'atsaa²¹, sɨ 'in tyí²i cuu² tsá² xeei' 'ee jo itsa'í² lɨ tyʉ'² Dios to². 11 Joon la joon galɨ́ɨ¹i 'inlɨ́ɨi¹³ 'naa' pe lawa garun'¹o nigajmeei¹ Dios 'naa' 'in tyúi¹, gatyii'¹³in Dios 'naa' 'e líin²naa tsá² tya'a nigauntyuu²¹mo Dios 'naa' coon'¹³ 'e sii²¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús joongɨ coon'¹³ 'ii'²¹ tya' 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios tyi'.

Jmaa¹i to² cuerpo tyii' tya' 'e tyʉ́²-ʉ

12 Jin'² tsá²: “Lí²-i jmoo¹o tsá² doñi'ee 'e 'iin²¹²in.” Joon jna fuu²¹²uu 'e jo'¹o júu³ tya'a pe jilaa'²¹ 'e jmoo¹o tsá² jo jméi¹ tya'a. Jo'¹o, lí²i jmáa³aa doñi'ee 'e 'iin²¹²na, pe jo cwóo³oo wa'a jiin'¹³ coon²¹ tyʉʉ'¹³ʉ to² jna. 13 Ja'²mo júu³ 'e jin'² tsá²: “Jmaa¹i to² 'uunñi² tya' tu'² tsá², la joon jon, tu'² tsá² jmaa¹i to² tya' 'uunñi².” Pe jɨ tún² do iuntyee¹mo Dios. Jo gajmaa¹a Dios 'e cuerpo tya' tsá² wa'a 'láa¹a coon'¹³ tsamí². Gajmaa¹a Dios 'e cuerpo tya' tsá² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ', la joon joon Ña'ñʉ'¹ʉ' tya' cuerpo tya' tsá². 14 Joon la gajmaa¹a Dios jiin'¹in Ña'ñʉ'¹ʉ', la joon jon ijmáa¹a jiin'¹in' coon²¹' 'ii'²¹ tya'a.

15 ¿Tɨ jo ñí² 'naa' 'e la jaain²¹ la jaan²¹naa' lɨ́ɨ¹naa' lawa coon²¹ tɨ' ca'naa'¹³i cuerpo tya' Cristo? ¿Wa lí² la joon, xiiala iliuncaan²¹naa' 'e tɨ' ca'naai'¹³ cuerpo tya' Cristo coon'¹³ jaain²¹ 'yiiacuungó²? ¡Jo lí² jmoo²¹o' la joon coonti! 16 ¿'Owa jo ñí² 'naa', mo fee'²¹i tsá² jaain²¹ 'yiiacuungó² líin²mo 'ido lawa coon²¹ cuerpo coon'¹³ 'in 'yiiacuungó² do? Jiin'¹³ la jin'² ni jí² tya' Dios, “'In gái¹ do ilíin¹in lawa jaan²¹mo.” 17 La joon jon, mo uncaan²¹in tsá² coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' ilíin²in lawa coon²¹ espíritu coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' do.

18 Cwíin¹iin' jon jilaa'²¹ 'e 'láa¹³aa' coon'¹³ tsamí². Jilaa'²¹ tsaa² 'e catyiia² do 'e 'noo¹ tsá² lɨ' caluu²¹² cuerpo tya'a pe mo fee'²¹i tsá² tsamí² xeei' 'noo¹o tsaa² lɨ' tsi cuerpo tya'a. 19 ¿Tɨ jo ñí³ 'naa', 'e cuerpo tyii' lɨ la lɨ coon²¹ cwo'¹ tya' 'in Espíritu Tyʉ́² 'in gacwooi'¹³ Dios 'naa'? Jo lɨ́ɨ¹naa' tsafii²¹² yaanaa' 20 tsʉ Dios galøø²¹i 'naa' 'e 'moo'³ 'áai¹. Tsʉ 'wii'¹³ joon 'ná¹-a ungoo¹oo' Dios coon'¹³ jilaa'²¹ 'e jmoo¹o cuerpo tyii'.

7

Júu³ cwáain¹ tya' mo cui'² cwoo²¹ tsá²

1 No ingɨ́ɨ³ɨɨ júu³ tyii' 'e taa'¹³ jí² do 'e gasíi²naa' jna. 'Áai¹gɨ tyʉ́² wa'a 'e jo cui'² cwoo²¹ tsá². 2 Pe tsʉ 'wii'¹³ 'áai¹gɨ 'láa¹a tsá² coon'l³ tsamí², 'áai¹gɨ 'ná¹ 'aa¹i tsá² tsamí² tya'a la jaain²¹ la jaain²¹, la joon jon la jaain²¹ tsamí² 'ná¹-a 'aa¹i ñʉʉ'¹ tya'a la jaain²¹. 3 Joon 'in tsañʉʉ'¹ do 'ná¹ untiin'¹³in coon'¹³ jaan²¹mo tsamí² tya'a la joon jon tsamɨ́² do 'ná¹ untiin'¹³in coon'¹³ jaan²¹mo ñʉʉ'¹ tya'a. 4 'In 'oo²¹²o tsá² jo lí¹ tyʉ'²ʉ to² cuerpo tya'a 'ña'a, 'e cuerpo tya'a, tya' ñʉʉ'¹ tya'o. La joon jon 'e cuerpo tya' tsañʉʉ'¹ jo lí² tyʉ'²ʉ to² cuerpo tya'a 'ña'a pe tya' 'oo²¹²o cuerpo tya'a. 5 Wa'a tsañʉʉ'¹ sɨ 'oo²¹²o 'ee 'iin²¹²in 'e nuu¹un Dios coon²¹ sii'¹³xʉ, 'ná¹-a síin¹in røø²¹ coon'¹³ 'oo²¹²o sɨ ñʉʉ'¹ tya'a 'ee 'e jo cwuu¹i caain²¹ la 'ɨɨ²¹² fee'¹i Dios. Mo gangɨ́ɨ² joon 'ná¹-a

cwuu¹i caain²¹ túⁿ¹ 'e coon'¹³ la joon jo cwo¹ 'e i'ii¹in Satanás joon i'nóo¹on tsaa² 'in jo tyʉ'²ʉ̶ to² 'ña'a.

6 Fuu²¹² 'naa' jilaa'²¹ 'elo jon'on tyʉ'¹ʉ̶ʉ̶ to² 'naa'. 7 Tsʉ̶ 'ñii'a 'iin²¹²na wa'a jo cui'² cwoo²¹ tsá² la lɨ́i¹i jna. Pe ñi¹oo 'e Dios nigacwo¹ xiiala ijmáa¹a la jaain²¹ la jaain²¹. Seein²¹ 'inlɨ́ii¹³ taa'²¹a jo cuui'¹² cwoo²¹o, seen²¹gɨ 'in jo taa'²¹.

8 Fuu²¹²uu jileei'²¹ 'in jo mo cuui'¹² cwoo²¹o coon'¹³ jileei'²¹ 'yiia'nɨ́i² tyʉ́²gɨ tya'a wa'a jo cuui'¹² cwoo²¹o la lɨ́i¹i jna. 9 Pe tyʉ́²gɨ icui'² cwoo²¹o lagɨ isoon¹in cagɨ 'láa¹a. 'Ná¹-a cui'² cwoo²¹o wa jo lí² tyʉ'ʉ̶ to² 'ña'a.

10 Pe tya' jileei'²¹ 'in nicui'² cwoo²¹o tyʉ'²ʉ̶ʉ̶ to² 'e jo lí² tʉʉ²¹i 'oo²¹²o ñʉʉ'¹ tya'a. Jon'on jna 'in tyʉ'²ʉ̶ to² lo jiin'¹³ 'ña'a, Ña'ñʉ'¹ʉ̶' tyʉ'²ʉ̶ to² lo. 11 Pe wana gatʉʉ²¹i 'oo²¹²o ñʉʉ'¹ tya'a jo lí² cui'² cwoo²¹o coon'¹³ tsá² xeei' jiin'¹³ lí² licaain²¹ coon'¹³ ñʉʉ'¹ tya'a. La joon jon tsañʉʉ'¹ jo lí² tʉʉ²¹i 'oo²¹²o.

12 Fuu²¹²uu 'in catyaai² júu³ tyiia jon'on tya' Ña'ñʉ'¹ʉ̶'. Wa jo jai'² lɨ́i²i 'oo²¹²o tsañʉʉ'¹ 'in jai'² lɨ́i²i Cristo pe 'iin²¹²in 'in 'oo²¹²o ján² coon'¹³on jo lí² tʉʉ²¹i 'in tsañʉʉ'¹ do 'ii. 13 La joon wa jo jai'² lɨ́i²i ñʉʉ'¹ tya' tsamɨ́² 'in jai'² lɨ́i²i pe 'iin²¹²in 'in tsañʉʉ'¹ ján² coon'¹³on jo lí² tʉʉ²¹i 'in tsamɨ́² do 'ii. 14 Tsʉ̶ 'in tsañʉʉ'¹ do 'in jo jai' lɨ́i²i 'ii'²¹ 'e tyʉ́² tya' Dios 'wii'¹³ ja'²mo lɨ́i²i 'oo²¹²o. Joon 'in tsamɨ́² 'in jo jai'² lɨ́i²i 'ii'²¹ 'e tyʉ́² tya' Dios 'wii'¹³ ja'²mo lɨ́i²i ñʉʉ'¹ tya'a. Wa jon' la joon 'in xuui²¹² tya'a ilíin²in la lɨ́i¹i xuui²¹² tya' tsá² 'in jo jo'² lɨ́i²i. Pe jo lɨ́i¹i la joon tsʉ̶ 'ii'²¹mo 'e tyʉ́² tya' Dios tsʉ̶ 'wii'¹³ ja'²mo lɨ́i²i sáa³ jmii²¹. 15 Pe wana 'in tsañʉʉ'¹ sɨ 'in tsamɨ́² do 'in jo jai'² lɨ́i²i 'iin²¹²in tʉʉ²¹mo 'oo²¹²o sɨ ñʉʉ'¹ tya'a 'ee cwolɨ́² jmáa¹a. Joon mo gangai'² 'in jo jo'² lɨ́i²i do joon galáa²mo 'in jai'² lɨ́i²i tsʉ̶ gatø'²ø Dios jna' 'e toon²¹on' fu juncwii²¹ lo 'e tyʉ́²-ʉ̶. 16 Tsʉ̶ jo iñii²¹²-tsi 'in tsamɨ́² 'in jai'² lɨ́i²i wa'a ijai'² lɨ́i²i ñʉʉ'¹ tya'a 'wii'¹³ 'ii-o. Joon 'in tsañʉʉ'¹ do 'in jai'² lɨ́i²i jo ñii¹in tɨ ijai'² lɨ́i²i 'oo²¹²o 'wii'¹³ 'ii-o.

17 Pe la lo-o tyʉ'³ʉ̶ʉ̶ to² jee²¹² jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́i²i Cristo, jileei'²¹ 'ná¹-a jmáa¹a jiin'¹³ la nigacwo'¹ Ña'ñʉ'¹ʉ̶' 'ii ijmáa¹a, jiin'¹³ la lɨ́i¹i mo gatø'² Dios 'ii. 18 Wa'a lɨ́i¹i tsá² circuncidado, 'øøi'²¹-tsi tsá²; tsá² seen²¹in Israel, mo gatø'² Dios 'ii, 'ná¹-a lɨ́i¹gɨ circuncidado. Pe jo lɨ́i¹i la joon mo gatø'² Dios 'ii jo 'ná¹ 'ii'²¹i 'e li² circuncisión do. 19 Jo tyiin² wa'a ga'ii'²¹i sɨ jo ga'ii'²¹i 'ee 'e li² do, jiin'¹³ 'e tyiin² 'e jmoo¹o tsá² nʉʉ'¹³ʉ̶ 'e to² tyʉ'² Dios. 20 Jileei'²¹ tsá² 'ná¹ jmáa¹a jiin'¹³ la 'e gajmaa¹a mo gatø'² Dios 'ii. 21 Wana galɨ́i¹u'u tsa'leei'¹³ tya' tsá² jo jmaa²¹a cu'²-o'o. Pe wa galɨ́i'²'ɨ iláa¹u'u 'wo'o cwojmáa¹³'a. 22 Jileei'²¹ 'in nilɨ́i¹i esclavo mo gatø'² Dios 'ii lawa'a jaain²¹ 'in niláa²mo lɨ́i¹i ijmáa¹a jilaa'²¹ to² tyʉ'² Ña'ñʉ'¹ʉ̶'. Joon jileei'²¹ 'in niláa²mo mo gatø'² Dios 'ii lawa esclavo tya' Cristo lɨ́i¹i no. 23 Dios nigalɨøø²mo 'naa' (coon'¹³ jmɨ¹ɨ 'øø¹i Joon¹on) 'e 'moo'³ 'áai¹ tsʉ̶ 'wii'¹³ joon jo cwo²oo' wa'a jme'²i tsá² 'naa' lawa esclavos tya'a. 24 Joon, tsaru'¹u', 'ná¹-a jmaa²gɨ' jiin'¹³ la gajmaa²aa' mo gatø'² Dios 'naa' pe nano lɨ́i¹naa' tsá² tya' Dios.

25 Jo 'óo³oo júu³ gacwo¹ Ña'ñʉ'¹ʉ̶' fuu²¹²uu 'in jo mo cui'² cwoo²¹o pe fuu²¹²oo 'e 'ɨ́¹-tsii joon lí²-i jo cu'²-tsi tsá² tyiia tsʉ̶ galifee'¹mo-tsi Ña'ñʉ'¹ʉ̶' tyiia. 26 Tsʉ̶ 'wii'¹³ taa²¹²mo 'áai¹ 'e toon²¹on' fu juncwii²¹ 'ɨ¹-tsii wa'a lɨ́i¹gɨ tsá²

jiin'[13] la lɨ́ɨ[1]i. 27 Wana seein[21] tsamɨ́[2] tyi'i jo 'noo'[13]o xiiala itúu[1]u'u tsamɨ́[2] tyi'i. Joon wana jo seein[21] tyi'i jo 'náa[1]u'u. 28 Pe wa' cu'[2]mo cwoo[1]'o jo tsaa[2] 'noo[2]'o. La joon jon tya' sɨmɨ́[2] wa' cu'[2]mo cwoo[21]o jo tsaa[2] 'nóo[1]o. Pe jileei'[21] 'in cu'[2]mo cwoo[21]o iseein[21] fa'ɨ[3] mo taan[212]in fu juncwii[21]. Joon cwo'oo cwáain[1] 'ido 'e jo cui'[2]gɨ cwoo[21]o 'e joon jo tyan[1]gɨ 'e fa'ɨ[3] do.

29 Tsaru'[1]u', 'elo-o 'iin[212]na fuu[212]uu 'naa': Xu̶ tiempo sá[2]gɨ. Joon nano ca lɨ́[2] ngoo[212]gɨ 'in tsá[2] 'aa[1]i 'oo[212]o 'ná[1]-a 'ɨ[1]-tsi cwáain[1] tya' Dios la 'ɨ[1]-tsi 'in tsá[2] 'in jo seein[21] 'oo[212]o. 30 La joon jon, 'in tsá[2] xuui[212]-tsi 'ná[1]-a jmáa[1]a la jmoo[1]o tsá[2] 'in jo xuui[212]-tsi. Joon 'in tsá[2] jløø'[3]mo 'ná[1]-a jmáa[1]a la jmoo[1]o tsá[2] 'in jo jløøi'[3]. Joon 'in tsá[2] 'in ló[1] 'e sá[2] juncwii[21] lo 'ná[1]-a jmáa[1]a lawa'a jon' tya'o 'e galó[1] do. 31 Joon 'in tsá[2] 'in jmai'[2] to[2] 'e sá[2] juncwii[21] lo 'ná[1]-a jo lii'[1]i tyu̶'[2]u̶ to[2] 'e sá[2] fu juncwii[21] lo. Tsu̶ 'e juncwii[21] lo jøø[21]øø' ngoo[21]o tɨ lɨ ityeei[21].

32 'Iin[212]na 'e taan[212]naa' 'e jo cu'[2]-'oo' coon'[13] 'e sá[2] fu juncwii[21] lo. Joon mo 'ña' tsá[2], jo 'oo[212]o seein[21], 'ɨ[1]-tsi jiin'[13] 'e sá[2] tya' Ña'ñu̶'[1]u̶', joon 'iin[212]in jmáa[1]a jiin'[13] la 'iin[212]in 'ii. 33 Pe joon mo naseein[21] 'oo[212]o túⁿ[2] 'ɨ[1]-tsi. 'Iin[212]in jmáa[1]a to[2] tyu̶'[2] Ña'ñu̶'[1]u̶' pe cu'[2]u-tsi coon'[13] 'e sá[2] fu juncwii[21] joon 'iin[212]in jmáa[1]a 'e tyú[2]-u̶ coon'[13] 'oo[212]o. 34 La joon jon tsamɨ́[2] 'in nicui'[2] cwoo[21]o. Cu'[2]u-tsi coon'[13] 'e sá[2] fu juncwii[21] joon 'iin[212]in jmáa[1]a tyú[2]-u̶ coon'[13] ñuu̶'[1] tya'a. Pe 'in tsamɨ́[2] 'in jo seein[21] ñuu̶'[1] tya'a 'ɨ́[1]-tsi jiin'[13] 'e sá[2] tya' Ña'ñu̶'[1]u̶', joon 'iin[212]in cwo[2]i 'ña'a Dios tiin'[13] la ngú[1] taan[1]in lagɨ alma tya'a.

35 Fuu[212]uu 'naa' jilaa'[21] 'elo 'e tyú[2] tyii' jon'on wa'a 'e tyuu'[13] 'naa' pe 'iin[212]na 'e taan[212]naa' jiin'[13] la tɨ́ɨ[2]naa' joon canii[2]mo 'ɨ[1]-'oo' cwáain[1] tya' Ña'ñu̶'[1]u̶'.

36 Wana seein[21] jamɨ́[2] tsá[2] joon 'in jamɨ́[1]ɨ do ngɨ[1] nili'[2]o joon jmii[21]i do lɨ́ɨ[2]i 'e tyú[2]gɨ wa'a cuu'[21]i cwoo[21]o jamɨ́[1]ɨ do tsu̶ 'wii'[13] naraa[21]mo. Wa'a seein[21] 'in mú[1]i 'ii, lí[1]-i cu'[2]mo cwoo[21]o 'ido jo tsaa[2] 'nóo[1]o. 37 Pe wana 'ɨ[1]-tsi jmii[21]i 'ido 'e tyú[2]gɨ tya' jamɨ́[1]ɨ 'e jo cu'[2]mo cwoo[21]o, joon jo cwóo[1]i mo múu[1]i tsá[2] 'ii, jmoo[1]o 'ido 'e tyú[2]. 38 La joon, 'in cwóo[1]i jamɨ́[1]ɨ do 'e cu'[2]mo cwoo[21]o jmoo[1]-o 'e tyú[2] pe 'in jo mo cwóo[1]i jmoo[1]-o 'e tyú[2]gɨ.

39 Jo cwo[1] ley wa'a tuu̶[21]i tsamɨ́[2] ñuu̶'[1] tya'a la 'ɨɨ[212] seein[21]gɨ ñuu̶'[1] tya'a. Pe wana gajúin[1] ñuu̶'[1] tya'a joon tuu[2]mo 'ña'a 'in tsamɨ́[2] do, 'in tsamɨ́[2] do lí[2]-i cu'[2]mo cwoo[21]o coon'[13] doñi'iin yaa[1]-tsi wa'a ja'[2]mo lɨ́ɨ[2]i 'in tsañuu̶'[1] do Cristo. 40 Pe 'ɨ[1]-tsii 'e jløø'[3]mogɨ 'in tsamɨ́[2] do wa'a jo cui'[2]gɨ cwoo[21]o túⁿ[1]. Joon lɨ́ɨ[2]na 'e 'ɨ[1]-tsii la 'ɨ[1]-tsi 'in Espíritu Tyú[2] tya' Dios.

8

Cwáain[1] tya' 'uunñi[2] 'e tya[1]a tsá[2] lawa fa'[1] tyani dios tya'a 'in gajmee[1]i tsá[2]

1 Joon nano fuu[212]uu 'naa' cwáain[1] tya' 'e 'uunñi[2] 'e tya[1]a tsá[2] tyani dios tya'a 'in gajmee[1]i tsá[2] lawa fa'[1]. 'E la ja'[2]mo, sá[2]-a 'e 'øø'[21]mo-tsi' pe jilaa'[21] 'e 'øøi'[21]-tsi' 'e unjløøi'[3] yiia'. Pe wana 'nee[212]na' ru'[1]u' joon 'e jmoo[21]o' 'e pí[2]gɨ-tsi'. 2 Wa 'ɨ[1]-tsi tsá[2] 'e 'øøi'[21]gɨ-tsi jo mo galiñii[1]i la jai'[2]. 3 Wa mo gali'iin[212]in tsá[2] Dios, joon Dios galicwii[1]mo 'ido.

4 Tsu̶ 'wii'[13] joon mi sɨ́ɨ[13]ɨ' cwáain[1] tya' 'uunñi[2] 'e tya[1]a tsá[2] tyani dioses tya'a nee[21]e' 'e jaan[21]mo Dios seein[21], joon jileei'[21] dioses catyaai[2]gɨ do 'e un'goo[21]o tsá[2] jon' wa' jai'[2] 'ido. 5 Tsá[2]-a gajmee[1]mo

dioses tya'a 'in lɨ́ɨ¹i la lɨ 'e sá² fu juncwii²¹, la joon jon 'e sá² ni cwoo'¹³ juncwii²¹ joongɨ un'goo²¹o 'ii. Coon'¹³ la joon lí²-i 'ɨ¹-tsi tsá² 'e fúu¹mo dioses seein²¹ joon fúu¹mo fii²¹²i' seein²¹. 6 Xʉfiin'¹³ gajmee¹mo tsá² dioses tya'a fúui¹ pe tyijna'o' jaan²¹mo Dios seein²¹, jiin'¹³ 'ña'a Dios Jmii²¹. Dios Jmii²¹ do gajmaa¹a jilaa'²¹ 'e sá² joon 'wii'¹³ 'ii-o toon²¹on'. Seen²¹mo jon jaan²¹mo Ña'ñʉ'¹ʉ', joon Jesucristo 'ii. 'Wii'¹³ 'ii-o galisá² jilaa'²¹ 'e sá² ca la jeei'²¹ jna' yiia'.

7 Pe jo jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨ²i Cristo ñi¹ 'e júu³ lo. Joon 'inlɨ́ɨi¹³ 'in gatya¹a 'uunñi² tyani dioses tya'a jiin'¹³ la tɨɨsi'² la mo jéei¹ 'ɨ¹-tsi gajmaa¹a 'e gó² wa'a dø'¹ø 'e 'uunñi² do tsʉ 'ɨ¹gɨ-tsi 'e ja'²mo seein²¹ 'in dioses gajmeei¹ tsá². Jo mo galitɨɨ²¹i la jai'² joon 'wéi¹gɨxʉ 'e 'ɨ¹-tsi. 8 Jo 'ii'²¹ Dios tsá² 'wii'¹³ tya' 'e gø'² tsá². Jo lityúi¹gɨ' tyani Dios wa'a tyé³e' sɨ gó²gɨ' 'ee wa jo tyé³e'. 9 Pe tɨ́ɨ¹moo' coon'¹³ jilaa'²¹ 'e ilí² jmaa²aa' 'e jo jmaa²aa' 'nóo¹o tsaa² 'in tsá² 'in jo mo røø²¹ 'øøi'²¹-tsi 'e jai'² lɨ́ɨ²i. 10 Tsʉ wa mo'o jaain²¹ tsá² 'in jo tɨɨi²¹ 'e tyʉ́² i'nee²mo 'nʉ 'in tɨɨi²¹ tyʉ́² 'u'²'u cwo'¹ lɨ un'goo²¹o tsá² dioses tya'a joon wa' dø'²'ø 'uunñi² tyá¹ tsá² tyani dioses tya'a, ityaa²¹²-tsi 'in tsá² do idø'²ø jon 'e 'uunñi² 'e gatyá² tsá² tyani dioses tya'a 'in jo jai'². 11 Joon tsʉ 'wii'¹³ 'øø'²¹mo-'o'o jilaa'²¹ 'elo jo jmá¹ 'nii'²¹ tyi'i, pe 'in tsá² jo tɨ́ɨi² tyʉ́² do 'iin²¹²in jmáa¹a la gajmaa² 'nʉ, la joon i'iin²¹mo-tsi Cristo. Pe gajún¹mo Cristo 'wii²¹² tya' 'in tsá² do lagɨ júin¹ 'wii²¹² tyi'i. 12 Tsʉ 'wii'¹³ joon mo 'laa²¹²'a la no tya' jaain²¹ tsaru'¹u' 'in jo 'øøi'²¹-tsi tyʉ́² la 'øøi'²¹-tsi' 'laa²¹²o'o jon tya' Cristo. 13 Joon wana i'nóo¹o tsaa² 'in ruu'²¹na' tsʉ 'wii'¹³-i tya' 'e gø'³øø, 'e tyʉ́²gɨ jo jmɨɨ²¹² cu'³gɨɨ ngú¹ wa'a la joon jo i'nóo¹o 'ido tsaa².

9

'E tɨ́ɨ²i jmaa¹a apóstol

1 Jna-a tɨ́ɨ²na jmáa³aa jilaa'²¹ ilí² jmáa¹a jaain²¹ apóstol tsʉ gamaa²¹moo Jesús, Ña'ñʉ'¹ʉ'. Joon 'naa'-a, ja'²mo lɨ́ɨ²naa' Cristo 'wii'¹³i to² 'e nigajmáa³aa tya' Ña'ñʉ'¹ʉ'. 2 'Iin xeei' lí²-i jin'²in 'e jo lɨ́ɨ¹na apóstol, pe 'naa' 'in née¹i Corinto 'in jai'² lɨ́ɨ²i Cristo lɨ́ɨ¹naa' lawa coon²¹ sello 'e ja'²mo gatyii'¹³in Ña'ñʉ'¹ʉ' jna 'e lɨ́ɨ¹na apóstol tya'a.

3 'Elo-o fuu²¹²uu 'in tsá² 'in faa'²¹ 'laa'²¹ tyiia: 4 Tɨ́ɨ²na 'ii'²¹ jilaa'²¹ 'e cwo'¹ tsá² jna 'e né³e' joongɨ 'e tyé³e', 5 tɨ́ɨ²moo jon wa'a 'áa³na tsamɨ́² 'in jai'² lɨ́ɨ²i Cristo la 'áa²i 'in apóstoles catyaai²gɨ, la jmoo¹o 'in ruu'²¹i Ña'ñʉ'¹ʉ' coon'¹³ Tʉ́³. 6 ¿'Owa' lɨ́ɨ²naa' 'e jiin'¹³ Bernabé coon'¹³ jna jo tɨ́ɨ²na'a tʉʉ²¹ʉ'ʉ to² 'e lí² cwoo²¹o'o júu³ tyʉ́² tya' 'e tiin'¹³ tsá²? 7 ¿'Iin 'láa² 'ná¹ tyí² 'e jma'²i to² tya'a? ¿'Iin jmoo¹o to² jee²¹² wuunjøø'³ joon jo cuu'²¹u mɨ'³ wuunjøø'³ do? ¿'Iin 'aa²¹²i joo'núu³ joon jo 'uun'²un fi'² tya' 'ido? 8 Jo fuu²¹²uu la joon wa'a jiin'¹³ 'e jooin²-tsi tsá² tsʉ 'e ley tya' Moisés jin'²in la joon jon. 9 Tsʉ ni jí² tya' ley do 'e jin'²: “Jo toon'¹³'on noo'¹³ ta'i'²i joo'tsáa² mo 'ø'²ø trigo.” Joon jo gajin'²in Dios la joon 'wii'¹³ 'ɨ¹-tsi jiin'¹³ tya' joo'tsáa². 10 'E gajin'²o 'e iliné³e' xiiala 'ná¹ jmoo²¹o'. 'E tya' 'e tyʉ́² tyi' 'e ley lo tsʉ 'in tsá² 'in jɨɨ¹ɨ 'ná¹ jɨ́ɨ¹ɨ 'e sɨjaan'²¹ i'ii'²¹i 'e tɨ́ɨ²i tya' 'e garoo²¹o jiin'¹³ la 'ii'²¹i 'in tsá² 'in 'ø'² do. 11 Joon mo ga'ee'³e'e 'naa' cwáain¹ tya' 'e fu¹ tyʉ́² tya' Dios 'e lí² lawa 'e nigajñii²¹i'i jún² tya' júu³ tyʉ́² tya' Dios jee²¹² 'naa'. Joon nano, ¿tɨ jo tɨ́ɨ²na'a i'ii'¹³na'a 'e galɨ́²

tyii' 'e lí² lawa 'e garoo²¹o? 12 Joon wana tsá² xeei'²¹ tíi²i 'ii'²¹i 'lee'¹³i, jna'gii'i tíii²gii'i 'áai¹gi. Joon xufiin'¹³ tíi²na'a 'ii'¹³na'a la joon, jo gajmoo²¹o'o. Li ci̱i'¹³-i̱ gajmoo²¹o'o. Jna'a gata'²-oo'o jilaa'²¹ 'e coon'¹³ la joon jo jmoo²¹o'o jíin¹ cwáain¹ tya' Cristo 'e gacwoo'¹³o'o 'naa'. 13 Ñí² 'naa' 'e jileei'²¹ 'in jmoo¹o to² 'yuui¹ cwo'¹ fee'¹ tya' tsá² Israel døø'²¹ø 'e sá² cwo'¹ do. 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e 'in tsá² 'in jun¹ 'e fa'¹ cwo¹ tsá² jun¹ ni altar, 'in tsá² do tíi²i cuu'²¹u 'e ngú¹ tya' 'in joo'núu³ 'in cwói¹ tsá². 14 La joon gatyu'¹u to² Ña'ñu'¹u' 'e jileei'²¹ 'in cwo¹ júu³ tyú² tya' 'e tiin'¹³ tsá² lí²-i 'ii'²¹i 'e 'lee'¹³i 'in tsá² 'in nuu¹un júu³ tyú² tya'a. 15 Pe jiin'¹³ ca fu jo ga'ii'¹³na 'e gatíi²na jon'gi síi³na 'e jí² lo tyi'naa' wa'a cwo²oo' jna no. 'Iin²¹²gii júun³na 'oo² lagi 'e mí³ii cuu² tsu 'wii'¹³ cwóo³oo 'e júu³ tyú² tya' Dios. Jløø'³moo cwóo³oo 'e júu³ do 'e 'yaai¹-tsii.

16 Tsu jo cwóo³oo 'e júu³ tya' 'e tiin'¹³ tsá² wa'a 'e unjløøi'³ 'ñii'a, tsu gatyaa¹o Dios cwóo³oo. Joon fúu²-u jna wa jo cwóo³oo 'e júu³ do. 17 Tsu 'wii'¹³ joon mo jmóo³oo 'e 'yaai¹-tsii 'e jløø'³moo 'áai¹ pe wa'a jmóo³oo 'e lí² tsai'² 'ná¹ jmáa³aa, 'ná¹ jmáa³oo tyitsaai²¹² tsu gatyaa¹a Dios cwóo³oo. 18 Joon 'e 'lee'¹³na 'e jmoo¹o jløø'³moo 'áai¹ 'e cwóo³oo 'e júu³ tyú² tya' 'e tiin'¹³ tsá² jon'gi 'e cóon³oon cuu² jiin'¹³ la tíi²na 'ñii'a lawa jaain²¹ 'in cwo¹ júu³ tya' Dios.

19 Joon xufiin'¹³ líi¹na 'in tsá² 'in iláa²mo, jiin'¹³ jaain²¹ lí² tyu'² to² jna, pe gajméi¹na 'ñii'a 'e líi¹na lawa jaain²¹ esclavo tya' jileei'²¹ tsá² 'e coon'¹³ la joon fúu¹mogi tsá² ijai'² líi²i Cristo 'wii'¹³-i jna. 20 Mo ngíi³ii jee²¹² tsá² Israel líi¹na lawa jaain²¹ tsá² Israel 'e coon'¹³ la joon ijai'² líi²i Cristo. Joon xufiin'¹³ jo tyu'²gi jna to² 'e ley tya' Moisés mo ngíi³ii jee²¹² 'in jmoo¹o nuu'¹³u 'e ley do jmoo²oo jon nuu'¹³uu 'e coon'¹³ la joon ilí² jai'² líi²i 'ii Cristo. 21 Joon mo ngíi³ii jee²¹² tsá² 'in jo jmoo¹o nuu'¹³u 'e ley tya' Moisés la joon ngíi³ii 'e coon'¹³ la joon ilí² jai'² líi²i 'ii Cristo. Pe tyu'²u-gi jna to² 'e ley tya' Dios tsu jmóo³oo nuu'¹³uu 'e ley tya' Cristo. 22 Mo ngíi³ii jee²¹² 'in tsá² 'in jo røø²¹ 'øøi'²¹-tsi 'e jai'² líi²i jmóo³oo la jmoo¹o 'e coon'¹³ la joon ilí² jai'²gi líi²i 'ii Cristo. Jmóo³oo jiin'¹³ la jmoo¹o coon'¹³ doñi'iin ngíi³ii 'e coon'¹³ la joon wa'a ilí² jmáa¹a Dios tiin'¹³ 'ido. 23 Jmóo³oo jilaa'²¹ 'elo 'wii²¹² tya' 'e júu³ tyú² tya' 'e tiin'¹³ tsá², tsu 'iin²¹²na 'ii'¹³na 'e tyú²-u 'e cwo'²o 'e júu³ tyú² do tsá².

24 Ñí² 'naa' mo cwiin¹in tsá² carrera joon jileei'²¹ do cwíin¹in pe jaan²¹mo jee²¹² 'in cwiin¹in do ilii'¹i. Joon juncwii²¹ tyi' li la li coon²¹ carrera, tsu 'wii'¹³ joon cwiin²in' la li 'e ili'¹i'. 25 Joon jileei'²¹ 'in 'iin²¹²in lii'²¹ mi cwiin¹in coon²¹ carrera tyu'²u to² 'ña'a joon jo jmoo¹o 'e jmoo¹o 'nii'²¹ tya'a. Joon 'in tsá² do jmoo¹o la joon wa'a ilí² lii'¹i coon²¹ premio lawa coon²¹ corona lí² mo'² lí³ cwuu²¹ 'e jo ta'²a. Pe jna'o' tyu'²u to² yiia' 'e li'¹i' jon coon²¹ premio. Pe 'e premio do ili'¹i' ita'² coon² tøø²mo. 26 Joon cwáain¹ tyiia, jo cwíin³iin carrera tyiia lawa jaain²¹ tsá² tiuui², ñí²oo li ní³ii. Joon juncwii²¹ tyiia li lawa coon²¹ 'e tíi¹ tsá² joon jo un'íi¹³ii wa' pí² tyiia faa'¹³na tyí². 27 Pe 'e'³ee wúu¹ cuerpo tyiia, joon tyu'³uu to² 'e jmoo¹o jiin'¹³ la 'iin²¹²na tsu jo 'iin²¹²na 'oo²oo fa'ii'²¹ tyani Dios tsu jo gatséi¹ carrera tyiia 'e tyú² xufiin'¹³ niga'e'²ee tsá² xeei' 'e 'ná¹ jmáa¹a.

10

Júu cwáain tya' dioses gajmee i tsá 'in jo jai

1 'Iin na 'e iliñí² 'naa', tsaru'u', 'e jníí do gajée mo jileei'²¹ 'in 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyi'. La joon jon jileei'²¹ 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyi' do gangɨ́ɨ²i 'e Mar Rojo do. 2 Joon lawa'a 'e uncaan²¹na' coon'¹³ Cristo mo saa²¹²na' jmɨɨ²¹, la joon gauncaan²¹in jileei'²¹ 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyi' coon'¹³ Moisés mo gajée mo 'e jníí do 'ii joon gangɨ́ɨ²i 'e Mar Rojo do. 3 Joon jileei'²¹ 'ido gagøø'ø 'e 'iñi'¹ 'e gacwo'o Dios 'ii. 4 Joon jileei'²¹ 'ido ga'uun'²¹o 'e jmɨɨ²¹ gacwo'o Dios 'ii. Tsʉ ga'uun'²¹o 'in tsá² do 'e jmɨɨ²¹ ga'yeei'²¹ tsaa'² cuun²¹² do. Joon lɨ́² la lɨ́ɨ¹i Cristo 'e cuun²¹² do. Joon ngɨ¹ Cristo coon'¹³ 'in tsá² do. 5 Xʉfiin'¹³ joon, coon²¹xʉ jo jileei'²¹ 'in 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyi' do gajuun²¹²mo lɨ taa²i cwoo'¹³ tyʉʉn²¹ do, tsʉ jo gajmaa a la tɨ¹-tsi Dios.

6 Joon jilaa'²¹ 'elo galɨ́² 'e cwo'o jna' cwáain¹ wa'a jo 'iin²¹²na' jmoo²¹o' 'e gó² la nigajmaa a 'ido. 7 Tsʉ 'wii'¹³ joon jo ungoo²o' 'in dioses 'in jmee i tsá² 'in jo jai'² la nigajmaa a 'inlɨ́ɨi¹³ 'in tsá² do. Tsʉ nigajin'² ni jí² tya' Dios: "'In tsá² do gacwoo²¹²o gagøø'ø joongɨ ga'uun'²¹un, joon mi yuui'¹³ joon garoon²¹on gajmaa'¹³a jmɨɨ²¹²." 8 La joon jon jo tseein²¹ wa'a fee'¹³na' tsamɨ́² xeei' la nigajmaa a 'inlɨ́ɨi¹³ 'in tsá² do joon 'wii'¹³ joon nigajúin¹ dyaai'nɨɨi¹ mil tsá² jee²¹² coon²¹ jmɨɨ²¹². 9 Jo tseein²¹ jon wa'¹ jo lee'²¹² jna' cwáain¹ xiiala lɨ́ɨ¹i Ña'ñʉ'¹ʉ' wa'a 'wo²-tsi 'áai¹ la nigajmaa a 'inlɨ́ɨi¹³ jee²¹² 'ii joon mɨɨ'²¹ gacuu'²¹i joon fúui¹ gajúin¹. 10 Jo tseein²¹gɨ jon wa'a cwoo'¹³o' Dios tsaa² lagɨ gacwo'o 'inlɨ́ɨi¹³ 'in tsá² do Dios tsaa² joon Dios gasii¹in jaain²¹ ángel tya' 'in jngaai'¹³ 'ii.

11 Jilaa'²¹ 'elo galɨ́² tya' 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyi' joon Dios gataan¹an ni jí² tya'a 'e e'²e jna' 'in taan²¹²in juncwii²¹ 'e tɨ lɨ tyéi¹. 12 Tsʉ 'wii'¹³ joon 'in 'ɨ¹-tsi 'e 'øøi'²¹-tsi tyʉ́² 'ná¹ ngɨ¹ coon'²¹ túⁿ² wa'a jo xuu'²¹i tsaa² tya'a. 13 Joon 'e tsaa² 'ilí² xuu'²¹naa' coon²¹ røø²¹ coon'¹³ 'e tsaa² ilí² xuu'²¹i jileei'²¹ tsá² catyaai². Pe jo cu'²-'oo' coon'¹³ Dios tsʉ jo cwo¹ wa'a seen²¹naa' fa'í³ gøøi'¹³gɨ lagɨ itaa'²¹aa'. Tsʉ wana sá² fa'í³ gøøi'¹³ Dios icwo'²o 'naa' xiiala lí² 'woo²¹naa' 'e fa'í³ do. Joon la joon itaa'²¹aa'.

14 Tsʉ 'wii'¹³ joon tsaru'¹u' 'in 'iin²¹²na, jo ngɨɨ²¹gɨɨ' lɨ siin'¹ dioses jmee'¹i tsá² 'e un'goo²oo'. 15 Fuu²¹²uu 'naa' lawa tsá² 'in 'øøi'²¹-'oo', joon 'naa' lí²-i cón²oon' cwáain¹ wa jo'¹ sɨ jo jo'¹ 'ee júu³ tyiia. 16 Mo 'né³e' 'e i'ó¹ copa nicwaai'³ 'e nigacwoo'¹³o' 'maai'¹³ Dios 'e iuncaan²mo' coon'¹³ jmɨ¹ 'øøi² Cristo. La joon jon mo tyé³e' 'e 'iñi¹ 'e jmoo²¹o' jmai'³xʉ jee²¹² jna' 'e iuncaan²mo' coon'¹³ cuerpo tya' Cristo. 17 Joon xʉfiin'¹³ fúu¹mo', tyé²e' 'e 'iñi'¹ coon²¹ do joon tsʉ 'wii'² joon lɨ́ɨ¹na' coon²¹ cuerpo tyi'.

18 La nigajmaa a 'in tsá² Israel mo gajmaa a fa'¹, mo gagøø'ø 'e nigacwo¹ lawa coon²¹ fa'¹, jaain²¹mo lɨ́ɨ¹i coon'¹³ 'e fa'¹ do. 19 Jo 'iin²¹²na fuu²¹²uu 'e 'oo¹o 'ii'²¹ 'in dioses jmee¹i tsá² 'in jo jai'², jon'gɨ fuu²¹²uu 'e tyʉ́²gɨ 'e ngú¹ 'e tyá² tsá² tyani dioses tya' lagɨ 'e ngú¹ xiia¹'. 20 Jiin'¹³ 'e 'iin²¹²na fuu²¹²uu 'naa', 'in tsá² 'in jo cwii¹in Dios Jmii²¹ mo cwo'o fa'¹ dioses tya'a, cwo'o 'e fa'¹ do tya' 'in espíritu gó² jon' tya' Dios Jmii²¹. Joon jo 'iin²¹²na uncaan²¹naa' yaanaa' coon'¹³ 'in espíritu gó² do. 21 Jo lí² 'uu'¹³uu' 'e copa tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' 'e un'goo¹oo' 'ii la 'ɨɨ²¹² un'goo¹oo' 'in espíritu gó² do. Jon'gɨ lí² cɨɨ'¹³ɨɨ' 'e tya' Ña'ñʉ'¹ʉ la 'ɨɨ²¹² cɨɨ'¹³ɨɨ' 'e tya' 'in espíritu gó²

do. 22 ¿Tɨ tyú2gɨ wa'a 'e jmoo21o' 'e tsa'nii'21-tsi tya' coon'13 Ña'ñʉ'1ʉ'? ¿Tɨ 'gøø'13gɨ jna' lagɨ 'ii?

Jo sɨ'ñúu1ɨ 'in jai'2 lɨ́ɨ2ɨ Cristo

23 Ja'2mo, lí2-i jmoo1o tsá2 jilaa'21 doñi'ee 'e 'iin212in pe jon' jilaa'21 'e jméi1 tya'a. Lí2-i jmoo1o tsá2 jilaa'21 'e 'iin212in pe jilaa'21 'e 'iin212in tsá2 jmáa1a jo uncoon'13 wa'a 'e cwii1ingɨ Dios. 24 Ná1-a jmoo1o tsá2 'e tyú1 tya' 'in xeei' jon' 'e tyú2 tya' 'ña'a.

25 Cøø13øø' jilaa'21 'e 'nɨɨ1ɨ lɨ' 'moo'13 jo unngɨɨ2ɨɨ' wa gatyá2 tsá2 tyani dioses tya' 'e lí2 ñí2ii' wa lí2 cɨ́ɨ13ɨɨ' sɨ jo lí2 'ee. 26 Tsʉ tya' Ña'ñʉ'1ʉ' fu juncwii21 lo coon'13 jilaa'21 'e sá3.

27 Joon wa jin'2 jaain21 tsá2 'in jo jai'2 lɨ́ɨ2ɨ Cristo sɨɨ'21ɨ 'nʉ: "Ja tsaa21a', tsatyé3e'xʉ'." Joon wa'a 'iin212u'un cwoo2u'u, cwotye'2du'u, jo unngɨɨ2'ɨn wa nigatyá2a 'e 'uunñi2 do tyani dioses tya'a. 28 Pe wana gajin'2 tsá2: "Nigatyá2a tsá2 'e 'uunñi2 lo tyani dioses tya'a lawa coon21 fa'1", jo cøø13'ø. Tsʉ wana gatye'2'e 'in jaain21 do 'in jo røø21 'øøi'21-tsi ixuui'21 tsaa2 tya'a tsʉ 'wii'13 gatye'2'e. 29 Fuu212oo 'e 'øøi'21-tsi 'in jaain21 do jon'on 'e 'øøi'21-'o'o.

Pe lí2-i unngɨɨ1ɨ tsá2: "¿'Ee lɨ' 'ná1 jmáa3aa jiin'13 la 'ɨ1-tsi tsá2 xeei' 'in jo 'øøi'21-tsi røø21? 30 Tsʉ wana gacwóo3oo 'maai'13 Dios Jmii21 tya' 'e gø'2øø, ¿'ee lɨ́ lí2 cwo'1 tsá2 jna tsaa2?" 31 Pe 'naa' wa cøø2øø' sɨ 'uu2uu' 'ee, sɨ doñi'ee ijmáa2aa' 'ee, jmáa2aa' jilaa'21 'e cwo'1 tsá2 'maai'13 Dios. 32 Coon'13 jilaa'21 'e jmoo2oo' jo cwo'1o wa' ixuu'21ɨ jiin'13 jaain21 tsá2 tsaa2 tya'a, wa'a tsá2 Israel, sɨ jo tsá2 Israel 'ee, sɨ 'in jai'2 lɨ́ɨ2ɨ Dios 'ee. 33 Tsʉ jna-a, cwáain1 tyiia, cwo'2-tsii jmáa3aa jilaa'21 'e 'yaai1-tsi tsá2 xeei'. Jo 'noo'13oo jiin'13 'e tyú2 tyiia pe 'e tyú2 tya' tsá2 xeei' 'noo'13oo, 'e coon'13 la joon itiin'13in.

11

1 Joon 'naa', jmaa2aa' la jmóo3oo tsʉ jna-a jmáa3aa la gajmaa1a Cristo.

Xiiala 'ná1 jmáa1a tsamɨ́2 mi licaain2 'in jai'2 lɨ́ɨ2ɨ

2 Tsaru'1u', júu3 tyú2 fuu212uu 'naa' tsʉ coon21 tøø2mo untii'13-'oo' jna, joon jmoo2oo' jiin'13 la tí2 'e júu3 gacwo'2oo 'naa'. 3 Pe 'iin212na 'e li'øø'21mo-'oo' 'e Cristo lɨ́ɨ1ɨ lawa'a mootyi2 tya' jileei'21 tsañʉʉ'1, joon tsañʉʉ'1 do lawa mootyi2 tya' 'oo212o la lɨ́ɨ1ɨ Dios mootyi2 tya' Cristo. 4 Wana jlɨ́2 tsá2 mootyíi1ɨ mi faa'21a júu3 tyú2 sɨ cwoo1o júu3 tyú2 'e gacwo'1 Dios 'ii 'ee jee212 lɨ sɨcaan21in 'in jai'2 lɨ́ɨ2ɨ lawa'a 'e cwoo1o fa'ɨɨ'21 mootyíi1ɨ. 5 Pe wana tsamɨ́2 faa'21a júu3 tyú2, sɨ cwoo1o júu3 gacwo'1o Dios 'ii 'ee joon jo jlɨ́2 mootyíi1ɨ lí2 lawa fa'ɨɨ'21 tya' mootyíi1ɨ. 'E lɨ́2 lawa'a 'e nigasii1ɨ jñú2 mootyíi1ɨ. 6 Wa jo 'iin212in tsamɨ́2 jlɨ́2 mootyíi1ɨ 'ná1-a tyʉ'2ʉ jñú2 tyíi1ɨ. Pe wana fa'ɨɨ'21 lɨ́ɨ2ɨ 'e gawuun'21 tyíi1ɨ sɨ 'e gasii1ɨ 'ee, 'ná1a jlɨ́2 mootyíi1ɨ jon. 7 Jo jméi1 wa'a jlɨ́2 tsá2 mootyíi1ɨ tsʉ la lɨ́ɨ1ɨ Dios lɨ́ɨ1ɨ. Joon 'e 'ya'2gɨ tya' Dios lɨ́ɨ1ɨ tsá2. Pe 'e 'ya'2gɨ tya' tsá2-a lɨ́ɨ1ɨ tsamɨ́2. 8 Joon mo gajmee1ɨ Dios tsá2, gajmée1mo tsamɨ́2 coon'13 ca'naai'13 tsañʉʉ'1 jon'on tsañʉʉ'1 coon'13 ca'naai'13 tsamɨ́2. 9 Gajmee1mo Dios tsamɨ́2 'wii212 tya' tsañʉʉ'1 jon'on tsañʉʉ'1 'wii212 tya' tsamɨ́2. 10 Tsʉ 'wii'13 joon 'ná2 jlɨ́2 tsamɨ́2 mootyíi1ɨ 'e lɨ́1 lawa coon21 lɨ2 'e nʉʉ'13 joongɨ 'wii'13 tya' ángeles. 11 Pe tyani Dios jo seein21 tsañʉʉ'1 wa jo seein21 tsamɨ́2 la joon jon jo seein21 tsamɨ́2 wa jo seein21 tsañʉʉ'1. 12 'E la ja'2mo gajmee1ɨ Dios tsamɨ́2 coon'13

ca'naai'13 tsañʉʉ'1 pe ja'2mo jon 'e lɨseein21 tsañʉʉ'1 tya' tsamɨ́2. Joon jilaa'21 'e sa 'wii'13 tya' Dios.

13 'Ɨ́2du'-'oo' yaanaa' wa 'e tyʉ́2-ʉ 'e faa'21a tsamɨ́2 júu3 tyʉ́2 lɨ́ɨi2 tyíi1i. 14 Tsʉ́ jo cwaa21 cwaan21in jñʉ́2 tsañʉʉ'1 la cwaa21 jñʉ́2 tsamɨ́2, joon fa'ɨɨ'21 lɨ́ɨ1i wa'a cwaan21in cwaa21. 15 Pe cwaa21 cwaan21in jñʉ́2 tsamɨ́2 joon lawa coon21 'e 'ya'2gɨ tya'a tsʉ Dios gacwo'1o tsamɨ́2 jñʉ́2 cwaa21 'e lɨ́2 lawa coon21 'e jlɨ́2 mootyíi1i. 16 Pe wana 'iin212in tsá2 jo cwo'1o júu3 ruu'21i cwáain1 lo, cwoliñi2'i 'e jon jna'a jon'gɨ 'in jai'2 lɨ́ɨ2i Dios catyaai2 jo jmoo21o'o la tɨɨsi'2 lixiia'.

'E gó2 jmoo2oo' cwáain1 tya' 'uunñi2 tya' Ña'ñʉ'1ʉ'

17 'E júu3 lo ifuu212uu 'naa' jon'on júu3 tyʉ́2 tyii', tsʉ ninúu3oo 'e gó2 jmoo2oo' mo lɨcaan21naa' jon'on 'e tyʉ́2. 18 'E fo'3oo nifu 'e jin'2 tsá2 'e jmoo2oo' poo212 jee212 'naa' mo lɨcaan21naa' un'goo1oo' Dios. Joon sá2-a coon21 'e la jai'2 lɨ́ɨ2na 'e júu3 do. 19 'E la ja'2mo 'ná1-a ilí2 poo212 jee212 'naa' 'e coon'13 la joon ilí2 ñí2 tsá2 'iin 'in la jai'2 jai'2 lɨ́ɨ2i Cristo. 20 Joon tsʉ 'wii'13 'e poo212 'e galɨ́2 jee212 'naa' mo lɨcaan21naa' jo cøø13øø' jiin'13 la ti 'e 'uunñi2 tya' Ña'ñʉ'1ʉ'. 21 Tsʉ mi tɨ́2 'ii'21 'e dø' tsá2 do, jée1gɨ tsalíin2in 'inlɨ́ɨi13 joon døø'21ø 'uunñi2 tya'a 'ña'a joon la 'ɨɨ212 joon 'inlɨ́ɨi13gɨ gajaan1-o la un'áa1i do. Joon 'inlɨ́ɨi13gɨ galɨ'íin1mo. 22 ¿Tɨ jo 'oo2oo' tyii' lɨ lí2 cøø13øø' joongɨ lɨ lí2 'uu2uu'? Tsʉ mo jmoo2oo' la joon lawa'a 'e jo tsáai13-'oo' 'in tsá2 catyaai2 'in jai'2 lɨ́ɨ2i Dios joon cwoo2oo' fa'ɨɨ'21 'in jo sá2 tya'a. ¿'Ee ifuu212uu 'naa'? 'E cwáain1 'e júu3 lo jo lí2 fuu212uu 'e tyʉ́2 tyii'.

Xiiala 'ná1 jmaa2aa' cwáain1 tya' 'uunñi2 tya' Ña'ñʉ'1ʉ'

23 Pe Ña'ñʉ'1ʉ' 'ña'a ga'e'2e jna 'e júu3 lo cwáain1 tya' 'uunñi2 tya'a. 'E nʉʉ21 mo ga'nɨɨ1i Judas Ña'ñʉ'1ʉ' Jesús, 'e la nʉʉ21 joon gason'2 Jesús coon21 'iñi'1. 24 Joon mo ngayuui'13 gacwo'1o 'maai'13 Dios, gajmaa1a 'no'3 'e 'iñi'1 do, joon gajin'2in sɨɨ'21ɨ tsá2 tya'a: "Tyee'2ee', tsʉ lawa'a 'e cuerpo tyiia 'e sɨ'no'3 tya' 'e tyʉ́2 tyii'. Joon mo cøø2øø' untii'13du'-'oo' jna." 25 La joon jon, mo ngayuui'13 gagøø'21ø 'in tsá2 do, gacón2 Jesús coon21 copa vino, joon gajin'2in: "'E copa lo lɨ́2 lawa coon21 júu3 'múui2 'e tyiin2 'e lɨ́2 coon'13 jmɨ1 'øø1na. Lacafu 'uu2uu' 'elo untii'13du'-'oo' jna." 26 Joon lacafu cøø2øø' 'e 'iñi'1 lo joon lacafu 'uu2uu' 'e copa 'e 'ó2 vino lo jmóo13oo' júu3 ca mi cwée1i túnˈ 'e nigajún1mo Ña'ñʉ'1ʉ' Jesús 'wii212 tyi'.

Tyá2 tyʉ́2 yaai ilí2 døø'21ø 'e 'uunñi2 tya' Ña'ñʉ'1ʉ'

27 Tsʉ 'wii'13 joon, doñi'iin 'in gøø'21ø 'e 'iñi'1 do sɨ 'un'2un 'e copa tya' Ña'ñʉ'1ʉ' 'ee, jo tsi tsa'goo1, 'e ga'láa1a coon'13 cuerpo tya' Ña'ñʉ'1ʉ' la joon jon coon'13 jmɨ1 'øø1i. 28 'E tyiin2 'áai1 jon 'e cón2 tsá2 cwáain1 xiiala lɨ́ɨ1i 'ña'a la jéei1gɨ idø'2ø 'e 'iñi'1 do sɨ 'un'2un 'e copa 'in 'ó2 vino do 'ee. 29 Tsʉ wana dø'2 tsá2 joongɨ 'un'2 tsá2 'e lɨ́2 lawa cuerpo tya' Ña'ñʉ'1ʉ' joon jo mo gacón2 cwáain1 xiiala lɨ́ɨ1i 'ña'a, gøø'21ø joongɨ 'un'2un lawa coon21 wúu1 'e'2e 'ña'a. 30 Tsʉ 'wii'13 joon seen21mo 'inlɨ́ɨi13 tsatsaa'13 joon 'in wo2 sɨ'ɨ́ɨ13-tsi jee212 'naa' no. Joon 'inlɨ́ɨi13gɨ nijún1mo. 31 Pe wana lee21e' cwáain1 yiia' xiiala lɨ́ɨ1na', joon jo 'e tsaa2 lí2 sá2 tyi' 'e icwo'1o Ña'ñʉ'1ʉ' jna'. 32 Pe mi

jmáa¹a Ña'ñʉ'¹ʉ' 'ii'²¹ tyi', joon 'e'¹e jna' wúu¹, jmoo¹o la joon wa'a jo 'ná¹ tsaa²¹a' lɨ 'ii²¹ coon'¹³ 'in tsá² xeei'²¹ 'in taan²¹²in fu juncwii²¹ lo.

33 La joon tsaru'¹u' mo uncaan²¹naa' 'e tyee²ee' 'e 'uunñi² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' jaan²naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa'. 34 Joon wa un'aa²naa', tyee'²ee' tyii'. Joon coon'¹³ la joon jo i'ná¹ 'e'²e Dios 'naa' wúu¹ tsʉ 'wii'¹³ 'e gó² jmoo²oo' mo la caan²¹naa'. Joon 'e júu³ catyiia² lí² unrøø²na mi yajøø³na 'naa'.

12

Cwo¹o Espíritu Tyʉ́² 'waa'²¹ pí³ ijmá¹a tsá² 'e gacwoo¹o

1 Tsaru'¹u', fuu²¹²uu 'naa' no cwáain¹¹ tya' 'e 'waa'²¹ pí³ 'e cwo'¹o 'in Espíritu Tyʉ́² tsá² ilí² jmáa¹a 'e to² gacwoo¹o la jaain²¹ la jaain²¹.

2 Tyʉ́²-ʉ ñí² 'naa', tsaru'¹u', 'e la nʉ'gɨ galija'²mo galɨ́ɨ²naa' Cristo lɨ́ɨ¹naa' tsá² 'in xeei²¹-tsi 'e jo'¹o galɨ́ɨ²naa' dioses tyii' 'in jo faa'²¹ gajmee¹i tsá². 3 Tsʉ 'wii'¹³ joon 'iin²¹²na iliñí² 'naa' 'e jiin'¹³ jaain²¹ jo lí² faa'²¹a coon'¹³ 'ii'²¹ tya' 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios wa ngajin'²in: "¡Jo ñíi³ii 'iin²¹ta no Jesús!" La joon jon jiin'¹³ jaain²¹ jo lí² jin'²: "¡Ña'ñʉ'¹-o Jesús!" wa jo mo gacwoo¹o 'ii'²¹ 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios 'ii.

4 'Láai² nii² to² sá² 'e cwoo¹o 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios tsá² 'e ijmáa¹a, joon cwoo¹-o jon 'waa'²¹ pí³ 'e iuntsiin¹mo. Pe jaan²¹mo 'in Espíritu Tyʉ́² do. 5 'Láai² 'ii'¹³ 'e sá² ilí¹ uncoon'¹³ tsá² tsaxeei'²¹ pe jaan²¹mo Ña'ñʉ'¹ʉ' seein²¹. 6 Joon xʉfiin'¹³ jmoo¹o tsá² to² tya'a la ca 'ii'¹³, jaan²¹mo 'in Dios 'in uncoon'¹³ 'in tsá² do la jaain²¹ la jaain²¹. 7 Joon 'wii'¹³ jna'o' la jaain²¹ jna', 'in Espíritu Tyʉ́² do e'² tsá² 'e 'ii'²¹ tya' Dios 'e jmoo¹o 'e tyʉ́² tya' jileei'²¹. 8 Joon 'wii'¹³ 'in Espíritu Tyʉ́² do cwo'¹o Dios 'inlɨ́ɨi¹³ to² wa'a faa'²¹a júu³ 'e 'ɨ¹-tsi Dios. Joon 'wii'¹³ Espíritu joon-on cwo'¹o Dios 'inlɨ́ɨi¹³gɨ to² wa'a faa'²¹a júu³ 'e ñii²¹²-tsi 'áai¹. 9 Joon 'inlɨ́ɨi¹³gɨ jo'¹gɨ lɨ́ɨ²i Dios 'wii'¹³ 'in Espíritu do. Joon 'wii'¹³ 'in Espíritu Tyʉ́² do 'inlɨ́ɨi¹³gɨ 'ii'²¹i 'ii'²¹ ilí² un'láa²i tsatsaa'¹³. 10 Joon 'inlɨ́ɨi¹³gɨ 'ii'²¹i 'ii'²¹ ilí² jmáa¹a milagros. Joon tsá² xeei' faa'²¹o júu³ cwo'¹ 'ii 'wii'¹³ 'in Espíritu do. Joon tya' 'in xeei'gɨ cwo'¹o Dios 'ii'²¹ 'e iliñii¹i waa'a faa'²¹a jaain²¹ espíritu 'in jo jai'² sɨ faa'²¹a 'ee 'in Espíritu jai'² tya' Dios. Joon 'in xeei'gɨ 'ii'²¹i 'ii'²¹ 'e faa'²¹a jmíi¹ xiia' 'e jo 'øøi'²¹-tsi tsá², joon 'in xeei'gɨ 'ii'²¹i 'ii'²¹ ilí² jmá²a tsá² júu³ 'ee 'øøi'²¹-tsi 'e júu³ gafaa'²¹ 'ido. 11 Pe jilaa'²¹ 'e jmoo¹o 'in tsá² lo, jmoo¹-o 'ii'²¹ tya' 'in jaan²¹mo Espíritu Tyʉ́² tya' Dios. Joon 'in Espíritu Tyʉ́² do cwo'¹o tsá² to² jmáa¹a la jaain²¹ la jaain²¹ jiin'¹³ la 'iin²¹²in 'ña'a.

Lawa coon²¹ cuerpo jna'

12 'E cuerpo tya' Cristo lí² 'láai² 'ii'¹³ pe coon²¹ cuerpo tya'a sá²; la joon jon jna'o' 'in jai'² lɨ́ɨ²i 'ii, fúu¹mo jna' pe lawa coon²¹ cuerpo lɨ́ɨ¹na'. 13 Joon mo galijai'² galɨ́ɨ²na' Cristo lawa'a 'e gasaa¹mo 'in Espíritu jaain²¹ do jna' jmɨɨ²¹ 'e lɨ́ɨ¹na' coon²¹ cuerpo. Xʉfiin'¹³ tsá² Israel jna' sɨ tsá² jo seein²¹ joon 'ee, sɨ tsá² tyʉ'² tsá² to² 'ee, sɨ tsá² 'in jo tyʉ'² tsá² to² 'ee galɨ́ɨ¹na' lawa jaan²¹na'. Lawa'a 'e nigané³e' tya' jaain²¹ Espíritu.

14 'E cuerpo tya' tsá² lɨ́² 'láai² 'ii'¹³ jon'on wa'a ca'ii'¹³. 15 Joon wa'a lí² jin'² tɨɨ² tsá²: "Jo lɨ́ɨ¹na cwoo²¹ tsá² tsʉ 'wii'¹³ joon jo lɨ́ɨ¹na 'no'³ cuerpo tya' tsá²." Joon xʉfiin'¹³ jin'²in la joon pe lɨ́ɨ¹mogɨ 'no'³ cuerpo tya' tsá². 16 Joon wana jin'² loocwo² tsá²: "Jo lɨ́ɨ¹na mɨ'² unni² tsá² tsʉ

'wii'[13] joon jo lɨ́ɨ[1]na 'no'[3] cuerpo tya' tsá[2].” Joon xʉfiin'[13] jin'[2]in la joon pe lɨ́ɨ[1]mogɨ 'no'[3] cuerpo tya' tsá[2]. 17 Tsʉ ¿xiiala ilí[2] nuu[1] tsá[2] wa'a cuerpo tya' tsá[2] lɨ la lɨ jiin'[13] ca mɨ'[2] unníi[1]i? La joon jon wa'a cuerpo tya' tsá[2] lɨ la lɨ jiin'[13] unni[2] tsá[2] xiiala lí[2] con[1] tsá[2] jmá[1]. 18 Pe Dios gataan'[13]-o la ca 'ii'[13] cuerpo tya' tsá[2] jiin'[13] la 'iin[212]in. 19 Joon wa'a jiin'[13] ca 'no'[3] galisá[2] jo galɨ́[2] coon[21] cuerpo. 20 Joon la no-o galɨ́[2] xʉfiin'[13] 'láai[2] 'ii'[13] 'e sá[2] pe galɨ́[2] coon[21] cuerpo.

21 Joon tsʉ 'wii'[13] joon 'e unni[2] tsá[2] jo lí[2] jin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ cwoo[21] tsá[2]: “Jo jmɨɨ[212] intyéen[1]na 'nʉ.” Jon'gɨ lí[2] jin'[2] mootyi[2] tsá[2] sɨɨ'[21]ɨ tɨɨ[2] tsá[2]: “Jo jmɨɨ[212] 'intyéen[1]na 'nʉ.” 22 Jon'on la joon tsʉ 'e 'no'[3] cuerpo 'e 'wéi[1]gɨ 'e tyiin[2]gɨ. 23 Joon 'e 'no' cuerpo-gɨ 'e jo tsáai[1]-tsi' jlɨɨ[21]ɨ' coon'[21] túⁿ[2]. Joon 'e 'no'[3] cuerpo 'e jo 'iin[212]na' jøø[1] tsá[2] un'øø'[21]na' 'e jo jøø[2] tsá[2]. 24 Pe jo un'øø'[21]na' 'e 'no'[3] cuerpo 'e jo 'e to[2] 'íin[3] wa'a jøø[2] tsá[2]. Joon Dios gajmaa[1]a 'e cuerpo tya' tsá[2] 'e 'no'[3] xaai[21]gɨ tsáa[1]mo-tsi tsá[2] 'áai[1]gɨ 'e coon'[13] la joon la ca 'no' cuerpo 'e unjíi[2] 'e 'no'[3] catyiia do. 25 Joon jo lí[2] 'no'[3] 'e cuerpo do. 26 Joon wana ca 'no'[3] cuerpo ní[1] wúu[1] lawa'a 'e wúu[1] la tøøi[2]. Joon jløø'[3]mo la tøøi[2] wa'a ga'ii'[21] ca 'no' 'e tyʉ́[2] tya'a.

27 La joon jon 'naa', 'in jai'[2] lɨ́ɨ[2]i Cristo, lɨ́ɨ[1]naa' lawa cuerpo tya' Cristo, joon la jaan[21]naa' lɨ́ɨ[1]naa' lawa ca 'no'[3] 'e cuerpo do. 28 Joon Dios cwo[1] 'inlɨ́ɨi[13] jee[212] 'in jai'[2] lɨ́ɨ[2]i Cristo to[2] 'e 'ná[1] jmáa[1]a. 'E nifu gacwo[1] Dios 'e líin[2]in 'inlɨ́ɨi[13] apóstoles; joon 'e tɨ́[2] túⁿ[2] 'e cwo'[1]o tsá[2] tsá[2] júu[3] 'e gacwo'[1]o Dios 'ii. Joon 'e tɨ́[2] 'nɨ[1] 'e líin[2]in tsá[2] tɨfo'[2]. Mi yuui'[13] joon 'in tsá[2] 'in lí[2] jmaa[1]a milagros, joon 'in un'láa[2]i tsatsaa'[13], joon 'in lí[2] uncoon'[13] tsá[2] xeei', joon 'in tɨɨi[21] tyʉ́'[2]ʉ to[2] 'in catyaai[2] do. Gacwo'[1]o jon 'inlɨ́ɨi[13] 'e ilí[2] faa'[21]a jmíi[1] xiia'. 29 ¿Tɨ lɨ́ɨ[1]i jileei'[21] apóstoles, owa'a lɨ́ɨ[1]i jileei'[21] tsá[2] 'in cwo'[1]o tsá[2] júu[3] 'e gacwo'[1] Dios 'ii? ¿Tɨ lɨ́ɨ[1]i jileei'[21] tɨfo'[2]? ¿Tɨ jmoo[1]o jileei'[21] milagros? 30 ¿Tɨ lí[2] jileei'[21] un'láa[2]i tsatsaa'[13]? ¿Tɨ lí[2] faa'[21]a jileei'[21] jmíi[1] xiaa'? ¿Tɨ lí[2] jmoo[1]o jileei'[21] tsá[2] júu[3] 'ee 'øøi'[21]-tsi tsá[2] 'e jmíi[1] xiia'[21] faa'[21] tsá[2] do? Tyʉ́[2]ʉ 'øøi'[21]-tsi' 'e jon'on la joon. 31 Cwoo'[13]-'oo' 'e 'ii'[13]naa' 'e tyʉ́[2]gɨ cwo'[1]o Dios tsá[2] jmáa[1]a jee[212] 'in jai'[2] lɨ́ɨ[2]i. Pe ifuu[212]uu 'naa' coon[21] to[2] 'e tyʉ́[2]gɨ 'áai[1] ijmaa[2]aa'.

13

To[2] nifu 'e 'ná[1] jmá[1] tsá[2]

1 Xʉfiin'[13] lí[2]-i fuu[212]uu jilaa'[21] jmíi[1] sɨ́[1]i tsá[2] joon ca jmíi[1] tya' ángeles tɨ́ɨ[2]na pe jo 'iin[212]na Dios jon'gɨ tsá[2] xeei' lɨ́ɨ[1]na jiin'[13] la lɨ́[2] coon[21] ñí[3] 'e pó[2] tsá[2] 'e 'iin[2]in tá[2] sɨ coon[21] mɨ'[2] ñí[3] taliin[2] 'ee 'e to'[2] mɨɨ'[13] 'áai[1]. 2 La joon jon, xʉfiin'[13] lí[2]-i fuu[212]uu tsá[2] júu[3] 'e ga'ii'[13]na cwo'[1]o Dios jna, joon 'øøi'[21] jilaa'[21] 'e 'ɨ[1]-tsi Dios 'uun[212]mo, joon ñii[2]oo jilaa'[21], joon xʉfiin'[13] lí[2]-i jan'[2]aan moo'[21] 'e si'[2] do 'áan[3] tya'a coon'[13] 'e jai'[2] lɨ́ɨ[2]na pe jo 'iin[212]na Dios jon'gɨ tsá[2] xeei' jo 'ee to[2] 'íin[3]gɨɨ. 3 Joon xʉfiin'[13] jmóo[3]-oo jmai'[2]xʉ jee[212] tsá[2] jilaa'[21] 'e 'óo[3]oo, joon xʉfiin'[13] cwo'[3]oo ca cuerpo tyiia 'e ijúun[3]na 'wii[212] tya' tsá[2] pe jo 'iin[212]na Dios jon'gɨ tsá[2] xeei' jo 'ee to[2] 'íi[3] tyiia.

4 Tsʉ fee'[1]mo-tsi 'in 'iin[212]in Dios coon'[13] tsá[2] xeei'. 'Wo[2]-tsio jon'on tsii[212] wúu[1]i, jon'gɨ faa'[21]a júu[3] 'gøøi'[13] 'áai[1], jon'gɨ unjløøi'[3] yaai. 5 Jo lɨ́ɨ[1]i tsá[2] 'in faa'[21]a júu[3] 'laa'[21] jon'gɨ 'in jiin'[13] 'ɨ[1]-tsi yaai, jon'gɨ 'in 'nii'[21]-tsi, jon'gɨ 'in 'yʉ[2]-tsi 'in tsá[2] 'in 'iin[212]in Dios coon'[13] tsá[2] xeei'. 6 Joon jo jmoo[1]o jløø'[3]i tsaa[2] tya' 'in xeei', pe jløø'[3]mo coon'[13] jilaa'[21] 'e la jai'[2]. 7 'In tsá[2] 'in 'iin[212]in

Dios coon'¹³ tsá² xeei' jmoo¹o taa'²¹ coon'¹³ jilaa'²¹, joon jo cu'²-tsi coon'¹³ tsá² xeei', 'ɨ¹-tsi jiin'¹³ 'e tyú² tya'a, jo tiuu²i.

8 Jo 'e ityéi¹ 'e 'iin²¹²in tsá² Dios coon'¹³ tsá² xeei'. Pe ijó¹o coon²¹ jmɨɨ²¹² 'e jo tyiin²gɨ i'ii'¹³naa' júu³ gacwo'¹ Dios tsá² xeei', jon'gɨ tyiin²gɨ 'e faa'²¹ tsá² coon'¹³ jmíi¹ xiia', jon'gɨ tyiin²gɨ 'e ñi¹ tsá². 9 Tsʉ nano jo galicwii¹na' la tøøi², la joon jon jo fuu²¹² jna' la jilaa'²¹ júu³ tya' Dios 10 pe mi licwii¹na' la tøøi² ixee¹mo 'e jo cwii¹na' no.

11 Mo galí² xuu²¹²na gafaa'²¹aa la faa'²¹a xuui²¹², joon 'øøi'²¹-tsii la 'øøi'²¹-tsi xuui²¹² joon ga'í²-tsii la 'ɨ¹-tsi xuui²¹², pe mo galí² fee'¹na gatúu³ʉʉ jilaa'²¹ 'e lí² la mo xuu²¹²na. 12 La joon nano mi ine² jna' jilaa'²¹ 'e sá² tya' Dios lawa coon²¹ 'e icaai'¹³, lawa'a 'e jøø²¹ø' coon²¹ 'u² gó². Pe mi tí² jmɨɨ²¹² joon ijøø²¹ø' níi¹i jo 'ee sɨcaai'¹³gɨ. Tsʉ nano jo tsai'² cwii¹na 'ii 'e tyú², pe mi tí² jmɨɨ²¹² joon ilicwii¹moo jiin'¹³ la tí², la cwii¹in Dios jna la no. 13 Jilaa'²¹ 'e jai'² lɨɨ²i tsá² coon'¹³ jilaa'²¹ 'e sɨjéein¹³ tsá², coon'¹³ 'e 'iin²¹²in tsá² Dios coon'¹³ tsá²² xeei' taa'²¹a coon²¹ tøø²mo pe 'e tyiin²gɨ jee²¹² 'e 'nɨ¹ lo 'e 'iin²¹²gɨ tsá² Dios coon'¹³ tsá² xeei'.

14

Jmíi¹ xiia' 'e sɨɨ¹i tsá²

1 Tsʉ 'wii'¹³ joon cwoo'¹³-'oo' 'e 'iin²¹²naa' Dios coon'¹³ tsá² xeei'. Joon la 'ɨɨ²¹² joon cwoli'iin²¹²naa' 'e cwo'¹o Dios 'naa' coon²¹ to² jmaa²aa' jee²¹² 'in jai'² lɨɨ²i Cristo. Joon 'iin²¹²gɨɨ' 'e cwo'¹o Dios 'naa' 'e to² do 'e foo²oo' júu³ tya'a 'e ga'ii'¹³naa' cwo¹ 'ido. 2 Tsʉ 'in tsá² 'in faa'²¹a jmíi¹ xiia' sɨɨ'²¹ɨ Dios jon'on tsá² tsʉ jo 'øøi'²¹-tsi tsá² xeei'. Faa'²¹-o 'ii'²¹ tya' 'in Espíritu Tyú² pe jmaai'¹³ júu³ 'uun²¹mo. 3 Pe 'in tsá² 'in faa'²¹a júu³ 'e gacwo'¹ Dios 'ii faa'²¹o 'e lí² jai'²gɨ lɨɨ²i tsá², sɨ 'e tya²-tsi tsá² 'ee sɨ'ɨ cwo'¹ tsá² fo'feei'¹ 'ee. 4 'In tsá² 'in faa'²¹a jmíi¹ xiia' 'e lí² jo'¹gɨ lɨɨ²i 'ña'a pe 'in faa'²¹a júu³ gacwo'¹ Dios 'ii 'e lí² jai'²gɨ lɨɨ²i 'in catyaai² 'in jai'² lɨɨ²i Cristo.

5 'Iin²¹²na wa'a lí² jileei'²¹ 'naa' foo²oo' coon'¹³ jmíi¹ xiia' pe 'iin²¹²mogɨɨ 'áai¹ 'e foo²oo' júu³ gacwo'¹ Dios 'naa'. Tyú²gɨ 'e faa'²¹ tsá² 'e júu³ joon lagɨ 'e faa'²¹ tsá² coon'¹³ jmíi¹ xiia' 'e jo 'øøi'²¹-tsi tsá². Pe jmée¹mo to² 'e jmíi¹ xiia' do wa'a seein²¹ jaain²¹ jee²¹² do 'in lí² jma'² tsá² júu³ 'ee 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e júu³ xiia' do joon coon'¹³ la joon lí² fee'¹gɨ 'e jai'² lɨɨ²i 'in jai'² lɨɨ²i Cristo 'in ganúu²u. 6 Joon, tsaru'¹u', jo 'e to² 'íi³ tyii' wa'a cwée¹na jee²¹² 'naa' joon sɨɨ³na 'naa' coon'¹³ jmíi¹ xiia' 'e jo 'øø'²¹mo-'oo'. Pe jmaa¹i to² tyii' wa'a cwóo³oo coon²¹ júu³ 'e gacwo'¹ Dios jna 'e 'øøi'²¹-tsii, sɨ coon²¹ júu³ jmɨɨ¹-tsi 'ee, sɨ coon²¹ júu³ ga'ii'¹³na cwo'¹ Dios jna 'ee, sɨ coon²¹ júu³ tya' xiiala 'ná¹ ngɨ¹ɨ tsá² 'ee. Jmaa¹i to² tyii' 'e júu³ joon.

7 Jiin'¹³ la lí² lúu¹ 'e xúu² tsá² sɨ tun¹ 'ee 'e jo 'iin²in røø²¹. Wa'a jo 'iin²in 'e lúu¹ do jiin'¹³ la to² tyʉ'² solfa jo iliñí² tsá² 'ee sóoin¹ 'iin². 8 La joon jon coon'¹³ 'e lúu¹ 'láa² 'e xúu² tsá² lɨ náa¹ 'nii²¹, wa'a jo røø²¹ 'iin²in jo 'e tyú² tya¹ 'láa² 'e tsalíin² jee²¹² 'nii²¹. 9 La joon lí² coon'¹³ 'naa', wa'a sɨɨ'²¹ tsá² 'naa' coon'¹³ jmíi¹ 'e jo 'øøi'²¹-'oo', ¿xiiala ilí² 'øø'²¹mo-'oo' 'e jin'²in? Lawa'a 'e gafaa'²¹o jee²¹² tyí². 10 'E la ja'²mo 'láai² jmíi¹ sá² 'e sɨɨi¹ tsá² la 'ui juncwii²¹ joon 'in tɨɨi²¹ 'e jmíi¹ do 'øø'²¹mo-tsi. 11 Pe wa jo 'øøi'²¹-tsii 'e jmíi¹ fee'¹ tsá² jna lawa tsá² coon²¹ fuu²¹ lɨɨ¹na tya'a la joon jon 'ido tyiajna. 12 Joon, tsʉ 'wii'¹³ joon, tsʉ 'wii'¹³ 'iin²¹²naa' 'áai¹ 'e cwo'¹

'in Espíritu Tyú² tya' Dios 'naa' to² jmaa²aa' jee²¹² 'in jai'² lí̵i²i Cristo, cwoo'¹³-'oo' i'ii'¹³naa' 'e tyiin²gɨ 'e to² do 'e uncoon'¹³ 'in tsá² xeei' do 'in jai'² lí̵i²i Cristo 'e ilí² jai'²gɨ lí̵i²i.

13 Joon 'in tsá² 'in faa'²¹a jee²¹² 'naa' coon'¹³ jmíi¹ xiia'²¹ 'ná¹-a mí² tyani Dios wa'a cwo'¹ Dios 'ii 'ii'²¹ ilí² jma'²a júu³ 'naa' 'ee 'øøi'²¹-tsi 'e gajin'²in do. 14 Wa'a fuu²¹²uu coon²¹ júu³ tyú² coon'¹³ jmíi¹ xiia' 'e jo 'øøi'²¹-tsii jiin'¹³ espíritu tyiia 'in faa'²¹a 'e júu³ tyú² do joon jo 'ee to² 'íi³ 'e 'øøi'²¹gɨ-tsii. 15 ¿Wa lí² la joon, 'ee 'ná¹ jmáa³aa? Ifuu²¹²uu júu³ tyú² tyiia coon'¹³ espíritu tyiia pe la joon jon coon'¹³ 'e 'øø'²¹mo-tsii. I'óø³øø jon coon'¹³ espíritu tyiia pe i'óø³oo jon coon'¹³ 'e 'øø'²¹mo-tsii. 16 Tsʉ wa'a jiin'¹³ coon'¹³ espíritu tyi'i un'goo¹'o Dios 'in tsá² 'in gacwéi¹ jee²¹² 'naa' jo i'øøi'²¹-tsi 'e 'ma²u'un cwo'²'o Dios, joon jo lí² uncaan²¹in coon'¹³ 'nʉ coon'¹³ 'e fo'²'o do. 17 Joon xʉfiin'¹³ 'áa¹mo tyú² 'e júu³ fo'²'o do jo iuncoon'¹³ 'in tsá² do wa'a jai'²gɨ ilí̵i²i. 18 Cwo'³oo 'maai'¹³ Dios 'e fuu²¹²gɨi lagɨ jileei'²¹ 'naa' coon'¹³ jmíi¹ xiia'. 19 Pe mo nitaan²¹²na jee²¹² 'in jai'² lí̵i²i Cristo 'iin²¹²gɨi 'áai¹ wa fuu²¹²uu fiin'¹³ 'ñá² júu³ 'e 'øøi'²¹-tsi 'in tsá² do 'e 'e'²e 'ido lagɨ dyá² mil júu³ xiia' 'e jo 'øøi'²¹-tsi.

20 Tsaru'¹u', jo 'ɨ¹-'oo' la 'ɨ¹-tsi xuui²¹². Cwoliin¹naa' lawa' yʉʉn²¹ cwáain¹ tya' jilaa'²¹ 'e gó² pe lawa'a tsacøøi'¹³ 'in nii²¹²-tsi coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'ɨ¹-'oo'. 21 Ni jí² tya' ley 'e jin'²: “Ifuu²¹²uu 'in tsá² lo coon'¹³ jmíi¹ xiia', coon'¹³ tsá² coon²¹ fuu²¹ 'in faa'²¹a jmíi¹ 'e jo 'øøi'²¹-tsi pe jo icón² 'in tsá² do cwáain¹ tyiia, jin'²in Ña'ñʉ'¹ʉ'.” 22 Coon'¹³ la joon ilí² tɨi²¹na' 'e 'e jmíi¹ xiia' faa'²¹ tsá² 'ii'²¹ tya' Espíritu tya' Dios lí̵i² lawa coon²¹ li² tya' 'in jo jai'² lí̵i²i Dios. Pe mo faa'²¹ tsá² júu³ cwo'¹ Dios 'ii 'e lí̵i² lawa coon²¹ li² tya' 'in jai'² lí̵i²i Dios jon' tya' 'in jo jai'² lí̵i²i. 23 Joon wa foo²oo' jileei'²¹ 'naa' jmai'² jmíi¹ xiia' la 'ɨi²¹² incaan²¹naa' joon 'inlɨ̵ii¹³ 'in jo ñí¹ sɨ jo jai'² lí̵i²i 'ee i'ii²¹i jee²¹² 'naa', ¿tɨ jon' ijin'² 'in tsá² do: Joon galí̵² tsá² caa²¹mo 'naa'? 24 Pe wana jileei'²¹ 'naa' foo²oo' jmai'² júu³ cwo'¹ Dios 'naa' joon i'ii²¹i jee ²¹² 'naa' 'in tsá² 'in jo jai'² lí̵i²i sɨ 'in jo ñí¹ 'ee ilí² tsáa¹mo-tsi 'e røø²¹i tsaa² joon icón² 'ii'²¹ tya' 'ña'a. 25 Joon iliñí¹ la tí² jiin'¹³ la 'ɨ¹-tsi mi nuu¹un 'e júu³ foo²oo' 'naa' joon isii'¹i woníi¹i tyani Dios, joon ijin'²in 'e la ja'²mo seein²¹ Dios jee²¹² 'naa'.

Jmaa²aa' jilaa'²¹ coon'²¹ tún²-un

26 La joon, tsaru'¹u', mo lɨcaan²¹naa' jmoo²oo' jilaa'²¹ 'e lijai'²gɨ lí̵i²i jileei'²¹ 'in jai'² lí̵i²i Cristo. La jaan²¹naa' lí²-i jmáa¹a coon²¹ sóoin¹ 'e cwo'¹o 'maai'¹³ Dios sɨ coon²¹ júu³ 'e 'e'²e tsá² 'ee, sɨ coon²¹ júu³ 'e gacwo'¹ Dios 'e ili'øø'²¹mo-'oo' 'ee, sɨ lí²-i faa'²¹a tsá² coon'¹³ jmíi¹ xiia' 'ee, sɨ lí²-i jma'² tsá² júu³ 'ee 'øøi'²¹-tsi 'e júu³ xiia' do 'ee. Pe jilaa'²¹ 'e jmoo²oo' jmai'² ilijai'²gɨ lí̵i²naa'. 27 Joon wa'a faa'²¹ tsá² coon'¹³ jmíi¹ xiia' 'ná¹ faa'²¹ tsá² tɨ' ca jaain²¹ joon jiin'¹³ gái¹ lí² faa'²¹a sɨ wa fúui¹ 'ee gaai²¹ lí² faa'²¹a. Joon 'ná¹ liseein²¹ tsá² 'in lí² jma'²a júu³ 'ee 'øøi'²¹-tsi 'e jmíi¹ xiia' do. 28 Joon wa jo 'in seein²¹ 'in lí² jmá² júu³ 'e jmíi¹ xiia' do 'e tyú²gɨ wa'a ján² tii² 'ido lɨ sɨcaan²¹naa' joon fee'¹i 'ña'a coon'¹³ Dios. 29 Joon 'in faa'²¹a júu³ cwo'¹ Dios 'ii jiin'¹³ gái¹ sɨ gaai²¹ 'ee lí²-i faa'²¹a joon 'in catyaai²gɨ do 'ná¹ jmáa¹a 'ii'²¹ wa røø²¹ sɨ jo røø²¹ 'ee. 30 Joon wa'a faa'²¹ tsá² joon la 'ɨi²¹² joon Dios cwo'¹ tsá² xeei' 'in tyíin¹in do coon²¹ júu³gɨ, 'in faa'²¹a nifu dogɨ 'ná¹ ján² faa'²¹a. 31 Joon coon'¹³ la

joon jileei'21 'naa' 'in 'ii'21 júu3 cwo'1 Dios 'naa' lí2-i foo2oo' tɨ' jaain21 tɨ' jaain21 joon jileei'21 ilitɨɨ21mo joon itya2gɨ-tsi. 32 Lí2-i tyʉ'2 to2 espíritu yaai 'in tsá2 'in gacwo'1 Dios júu3 do. 33 Tsʉ Dios lɨ́ɨ1i Dios 'in jmoo1o coon'21 tún2 jon' wa'a to'2o mɨɨ'13.

Joon la jmoo1o jileei'21 tsaru'1u' catyaai2 la caain21 lɨ jai'2 lɨ́ɨ2i tsá2 34 jo cwói1 faa'21a tsamɨ́2 jee21 lɨcaain21 tsá2 jai'2 lɨ́ɨ2i Cristo, tsʉ tsaa'13mo la joon. 'Ná1 jmáa1a nʉʉ'13ʉ jiin'13 la to2 tyʉ'2 ley tya' Dios. 35 Wa 'iin212in litsáai1-tsi 'ná1 unngɨɨ1ɨ ñʉʉ'1 tya'a mo cwoliin1in tya'a. Tsʉ 'e gó2 wa'a faa'21a tsamɨ́2 jee212 lɨ lɨ caain21 tsá2.

36 Untii'13du'-'oo' 'e júu3 tyʉ́2 tya' Dios jo mo ga'láa2 'wii212 jee212 'naa' jon'gɨ jiin'13 'naa' 'in ga'ii'21i 'e júu3 tyʉ́2 do. 37 Joon wa 'inlɨ́ɨi13 jee212 'naa' 'ɨ1-tsi 'e ga'ii'21i to2 tyʉ'2 Dios 'e cwoo1o júu3 gacwo'1o Dios 'ii, sɨ 'ɨ1-tsi 'ee 'e faa'21a 'ii'21 tya' Espíritu Tyʉ́2 cwoliñí1o 'e júu3 fuu212uu 'naa' lo lawa' júu3 'e gatyʉ'2 to2 'ña'-o Ña'ñʉ'1ʉ'. 38 Joon wa jo 'iin212in licwii1i 'e júu3 tya' Dios lo joon jo 'ná1 licwii1in tsá2 'ii.

39 Joon, tsaru'1u', cwoo'13-'oo' 'e i'ii'13naa' júu3 'e gacwo'1 Dios 'naa' joon jo tsaai'13 faa'21 tsá2 coon'13 jmíi1 xiia'. 40 Pe coon'13 jilaa'21 'e jmoo2oo', jmoo2oo' jmai'2 'e røø21 joongɨ coon'21 tún2.

15

Mo gajiin'1 Cristo jee212 'lɨɨ212

1 Joon nano, tsaru'1u', 'iin212na untii'13ii-'oo'naa' tún1 'e júu3 tyʉ́2 tya' 'e tiin'13 tsá2 'e gacwo'3oo 'naa' la mo jéei1. Joon ga'ii'13naa' 'e júu3 tyʉ́2 do joon tá2 taan212naa' coon'13 'e júu3 do. 2 Joon coon'13 'e júu3 tyʉ́2 do gauntiin'13naa' wa'a jo tʉʉ2ʉʉ' 'e júu3 gacwo'3oo 'naa' wa'a jo 'e to2 'íi3gɨ 'e jai'2 galɨ́ɨ2naa'.

3 Tsʉ gacwo'3oo 'naa' 'e júu3 tyiin2gɨ 'e ga'ii'13na. Ga'e'2ee 'naa' 'e gajúin1 Cristo 'wii212 tsaa2 tyijna' jiin'13 la jin'2 ni jí2 tya' Dios. 4 Ga'e'3ee 'naa' jon 'e ga'aa1mo tsá2 'ii pe mo gangɨ́ɨ2i 'nɨ́1 jmɨɨ212 gajiin'1o túnˡ jiin'13 la jin'2 ni jí2 tya' Dios. 5 Joon gajné1mo tyani Tʉ́3 joon mi yuui'13 joon tyani 'in apóstoles tya'a. 6 Joon mo ngayuui'13 joon gajné1mo tyani tsaru'1u' 'in 'ñá2 cíein13 lɨ́ɨ13gɨ 'e coon21 tiempo do. Joon seen21mogɨ fúui1 'in tsá2 do, xʉfiin'13 'inlɨ́ɨi13 nigajún1mo. 7 Mo ngayuui'13 joon gajné1mo tyani Jacobo, joon mo lɨcɨɨin21gɨ joon tyani jileei'21 apóstoles catyaai2gɨ.

8 Joongɨ lɨ gatséi1 gajné1mo tyaní3ii joon lɨ́ɨ1na lawa jaain21 'in galiseein21 'e gó2. 9 Joon jna-a 'in 'wéi1gɨ la jee212 jileei'21 'in apóstoles do. Ca jo tɨ́ɨ2na wa unsii21 tsá2 jna apóstol tsʉ niga'øø1moo 'in tsá2 'in gajai'2 lɨ́ɨ2i Cristo. 10 Pe tsʉ 'wii'13 fee'1mo-tsi Dios tyiia lɨ́ɨ1na jiin'13 la lɨ́ɨ1moo. Joon 'e galí2 feei'1-tsi tyiia jo gangó1 lɨ caai1, lɨ cɨɨ'13 gajmaa1a tsʉ jna-a gajmáa3aa to2 'áai1gɨ lagɨ 'in catyaai2gɨ do. Pe jon'gɨ jna 'in gajmaa1a 'e to2 do, 'e feei'1-tsi Dios 'wii212 tyiia gacwo'1o jna pí3. 11 Coon21 røø21 'e júu3 cwoo'13o'o 'naa' joon jo 'ee to2 'íi3 wa'a jna-a sɨ 'ido 'ee, pe 'naa'gɨɨ' laja'2mo galɨ́ɨ2naa' 'e júu3 do.

Xiiala ilí2 mi jiin'1 tsá2 jee212 'lɨɨ212

12 Pe wana ga'ee'13e'e 'naa' 'e Cristo nigajiin'1o jee212 'lɨɨ212, ¿xiiala lí2 jin'2 'inlɨ́ɨi13 jee212 'naa' 'e jo jiin'1gɨ tsá2 jee212 'lɨɨ212? 13 Tsʉ wa mo jo ijiin'1 tsá2 jee212 'lɨɨ212 jiin'13 'ña'a Cristo jo mo gajiin'1in jee212 'lɨɨ212. 14 Joon wa jo mo gajiin'1in Cristo jee212 'lɨɨ212 'e júu3 tyʉ́2 do 'e fuu21u'u 'naa' jo 'ee to2

'íi³ joon jo 'ee to² 'íi³gɨ 'e nigali-jai'² galíɨ²naa'. 15 Joon wa mo jo gajiin'¹in Cristo jee²¹² 'lɨɨ²¹² galíɨ¹na' tsá² tajúu³i cwáain¹ tya' Dios, tsʉ nigasii'¹³oo'o 'e Dios nagaunjiin'¹in Cristo jee²¹² 'lɨɨ²¹². Joon wa mo'o jo'¹o 'e jo jiin'¹in tsá² jee²¹² 'lɨɨ²¹² la joon jon jo gaunjiin'¹in Dios Cristo jee²¹² 'lɨɨ²¹². 16 Tsʉ wa jo jiin'¹gɨ 'lɨɨ²¹² jon'gɨ gajiin'¹ Cristo jee²¹² 'lɨɨ²¹². 17 Joon wa jo mo gajiin'¹in Cristo jo 'ee to² 'íi³ 'e nigajai'² galíɨ²naa' 'in Cristo do. Joon røøi²¹gɨɨ' tsaa² tyii'. 18 Joon jo tiin'¹³mo 'in tsá² 'in najóin¹ jo'¹o líɨ²i Cristo. 19 Joon wa 'e jai'² líɨ²na' Cristo jmaa¹i to² tyi' jiin'¹³ mo toon²¹²on' fu juncwii²¹ lo líɨ²na' tsá² 'in fúu²-u 'áai¹.

20 Pe 'e la ja'²mo nigajiin'¹in Cristo jee²¹² 'lɨɨ²¹² joon líɨ¹i lawa' 'e 'oofuu²¹ 'e cún¹ tsá² nifu 'e garoo²¹. 'Ii gajiin'¹o jéei¹gɨ lagɨ jileei'²¹ 'in jiin'¹in. 21 Joon la ga'naai²¹ 'wii²¹² 'e júun²in tsá² 'wii²¹² tya' jaain²¹ tsá² la joon jon 'wii²¹² tya' jaain²¹ tsá² ijiin'¹in tsá² jee²¹² 'lɨɨ²¹². 22 Tsʉ jilee'²¹mo nigajúin¹ 'wii²¹² 'e gajmaa¹a Adán do, la joon jon jileei'²¹ lí²-i jiin'¹in 'wii²¹² 'e gajmaa¹a Cristo. 23 Joon ijiin'¹o la jaain²¹ jiin'¹³ la tíɨ²i, Cristo nifu, líɨ¹i la lí² 'e 'oofuu²¹ 'e cún tsá² nifu, joon mo ngayuui'¹³ joon, mi cwee¹i Cristo tún¹ ijiin'¹o jon jileei'²¹ 'in líɨ¹i tsá² tya'a. 24 Joon mo ngayuui'¹³ joon ijó¹ jmɨɨ²¹² lɨ tséi¹, joon Cristo i'íin²in jilaa'²¹ to² coon'¹³ jilaa'²¹ 'ii'²¹ 'e sá² joon ijon'²-o ja'cwoo²¹o Dios Jmii²¹ jilaa'²¹ 'e tyʉ'²ʉ to² 'ii. 25 Tsʉ Cristo 'ná¹ tyʉ'² to² jilaa'²¹ ca galɨ'²o jileei'²¹ 'in 'eei'¹ 'ii. 26 Joon 'e júuin² tsá² lí² la líɨ²i jaain²¹ 'in 'eei'¹ 'ii. Pe lɨ gatséi¹ i'íin²in jon Cristo 'e júuin² tsá². 27 Tsʉ Dios gacwo'¹o Cristo 'e ilí² tyʉ'²ʉ to² jilaa'²¹ pe mo gajin'² 'e júu³ tya' Dios la joon 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e jo gacwo'¹o Dios Cristo wa tyʉ'²ʉ to² 'ii, tsʉ 'ii-o gacwo'¹o wa'a tyʉ'²ʉ to² jilaa'²¹. 28 Joon mo ga'yee²¹i 'e tyʉ'² Cristo to² jilaa'²¹ joon icwóo¹i 'ña'a Cristo 'e ityʉ'² Dios to² 'ii tsʉ 'ii Jóon¹on Dios. Joon coon'¹³ la joon Dios 'e ilí² tyʉ'²ʉ to² la jilaa'²¹.

29 Joon seen²¹mo 'inlíɨi¹³ 'in saai²¹ tsá² jmɨɨ²¹ tya' 'in najúin¹. Pe wa jo ijiin'¹in jee²¹² 'lɨɨ²¹² 'in najúin¹ do, ¿'ee lɨ' saai²¹ 'in tsá² do jmɨɨ²¹ tya' tsá² xeei'²¹, tsʉ jo ijiin'¹in túun¹?

30 Joon, wa jo ijiin'¹in tsá² túun¹, ¿'ee lɨ' toon²¹² jna'a tóoin¹ 'mó¹ la coon²¹ tøøi²? 31 Tsʉ la coon²¹ jmɨɨ²¹² tsaai'¹³ ilí² júun²na. Joon ja'²mo júu³ tyiia. Joon ja'²mo jon júu³ tyiia 'e 'áa¹mo jløø'³na 'e ja'²mo jon líɨ²naa' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. 32 Joon ¿'ee gajmee¹i tyiia mo gatíɨ¹na coon'¹³ 'in tsá² née¹i Efeso do 'in líɨ¹i lawa' joo'²¹ 'lɨɨi'³ wa jo ijiin'¹in tsá² tún¹ jee²¹² 'lɨɨ²¹²? Wa jo ijiin'¹in tsá² jee²¹² 'lɨɨ²¹² 'øøi'²¹mogɨ-tsi 'in tsá² 'in jin'²in: "Cwotyé³e' joongɨ cwo'né³e' tsʉ tsa'oo¹gɨ ijúun²mo'."

33 Jo cwoo²oo' wa'a cón² tsá² 'naa' tóo². 'E lí² jiin'¹³ la jin'² tsá²: "Wa'a 'in tyúi¹ ngɨ́¹ coon'¹³ 'in tsá² 'in jmoo¹o 'e gó² un'lɨɨ'³i 'in tyúi¹ do." 34 Cwongí²ɨɨ' tún¹ coon²¹ fu¹ coon²¹ tsáa¹, ngí²ɨɨ' coon'²¹ tún² joon jo 'noo²oo' tsaa² tsʉ 'inlíɨi¹³ jee²¹² 'naa' jo cwii¹in Dios. Fuu²¹²uu 'naa' 'e wa'a cwo'³oo 'naa' fa'ɨɨ'²¹.

Xiiala líɨ¹i tsá² mi jiin'¹in

35 Pe lí²-i unngɨɨ¹ɨ tsá²: "¿Xiiala ijiin'¹in tsá² jee²¹² 'lɨɨ²¹²? ¿Xiiala ilí² cuerpo tya'a?" 36 Lawa'a tsá² caa²¹mo 'in unngɨɨ¹ɨ wa' la joon. Tsʉ mo jñí² tsá² jún², 'e jún² do 'e gajñí² tsá² 'ná¹ júun²mo wa' icwaan²¹in 'e saa'²¹ tya'a do. 37 'E jún² 'e jñí² tsá² jo lɨ la lɨ 'e saa'²¹ inii'¹³ do. Jiin'¹³ 'e lɨ la lɨ coon²¹ mɨ'³ trigo sɨ coon²¹ mɨ'³ xiia' 'ee do. 38 Pe mo ngayuui'¹³ joon gacwo'¹ Dios 'e mɨ'³ jún² do la lɨ

'e 'iin^{212}in. 39 Joon jo jilaa'^{21} cuerpo 'e jo coon^{21} røøi^{21} lí^{2}. Ca 'ii'^{13} 'e ngú^{1} taan^{212}in tsá^{2}, joon ca 'ii'^{13}gɨ 'e ngú^{1} taan^{212}in joo'núu^{3} la joon jon ngú^{1} ton^{1} 'e xiia' lí^{2}, joon ngú^{1} xiia' tya' joo'^{21} taai^{2} jmɨɨ^{21}. 40 La joon jon sá^{2} cuerpo tya' 'in taan^{212}in fu ñʉ'fú^{2} la joon jon sá^{2} cuerpo xiia' tya' 'in taan^{212}in fu juncwii^{21}. Joon 'e 'ya'^{2}gɨ tya' 'e cuerpo sá^{2} fu ñʉ'fú^{2} sɨsɨ́ɨ^{1}mo coon'^{13} 'e 'ya'^{2}gɨ tya' cuerpo sá^{2} fu juncwii^{21}. 41 'E jná^{2} joo'^{21} tya' ñi'^{1} sɨsɨ́ɨ^{2}mo coon'^{13} 'e jná^{2} joo'^{21} tya' sɨɨ'^{21}, la joon jná^{2} joo'^{21} tya'a sɨsɨ́ɨ^{2}mo coon'^{13} 'e jná^{2} joo'^{21} tya' núʉ^{1}. La joon jee^{212} 'in núʉ^{1} do jmaai'^{13} tyiin^{2}gɨ 'ii. 42 La joon lí^{2} mo jiin'^{1} tsá^{2} jee^{212} 'lɨɨ^{212}. Ga'aa^{21}mo tsá^{2} ngú^{1} 'e ilí^{2} jgoo'^{21} pe ijiin'^{1}in 'e jo igoo'^{21}gɨ. 43 'Aa^{21}mo 'e jo tsáai^{1}-tsi tsá^{2} pe ijiin'^{1}in coon^{21} 'e 'ya'^{2}gɨ 'áai^{1}. 'Aa^{21}mo 'e 'wói^{1} pe ijiin'^{1}in 'e 'gøøi'^{13} 'áai^{1}. 44 'Aa^{21}mo tsá^{2} coon^{21} cuerpo 'e sá^{2} fu juncwii^{21} pe ijiin'^{1}in coon^{21} cuerpo 'e sá^{2} fu ñʉfú^{2}. Tsʉ wana sá^{2} cuerpo fu juncwii^{21} lo la joon jon sá^{2} cuerpo fu ñʉ'fú^{2}.

45 Tsʉ la joon jin'^{2} júu^{3} tya' Dios: "'In tsañʉʉ'^{1} nifu, Adán, ga'ii'^{21}mo juncwii^{21} tya'a", pe 'in Adán 'in tɨ gái^{1}, jaain^{21} espíritu 'ii joon 'ii cwoo^{1} juncwii^{21} tya' tsá^{2}. 46 'E cuerpo 'e i'ii'^{13}na' 'e icwo'^{2} Cristo jna' lí^{2} fu ñʉ'fú^{2} jo 'ii'^{13}na' nifu pe ga'ii'^{13}na' nifu coon^{21} cuerpo lí^{2} fu juncwii^{21} lo. Pe cɨɨin^{21}gɨ i'ii'^{13}na' 'e cuerpo jó^{1} fu ñʉ'fú^{2}. 47 'In tsañʉʉ'^{1} nifu galɨ́ɨ^{1}i cwoo'^{13}, pe 'in tɨ gái^{1} do jó^{1} fu ñʉ'fú^{2}. 48 Joon jilaa'^{21} cuerpo tya' tsá^{2} taan^{212}in fu juncwii^{21} lo lɨ la lɨ cuerpo tya' 'in nifu do, lɨɨ^{1}i cwoo'^{13}. Pe 'e cuerpo jó^{1} fu ñʉ'fú^{2} lɨɨ^{1}i la lɨɨ^{1}i 'in tɨ gái^{1} do 'in cwéi^{1} fu ñʉ'fú^{2}. 49 Joon la galɨ́ɨ^{1}na' la galɨ́ɨ^{1}i 'in nifu do, la joon jon ilɨ́ɨ^{1}na' la lɨɨ^{1}i 'in cwéi^{1} fu ñʉ'fú^{2}.

50 Fuu^{212}uu 'naa', tsaru'^{1}u', jo lí^{2} tsa'ii^{21}i lɨ tyʉ'^{2} Dios to^{2} 'e ngú^{1} taan^{212}na' tsʉ 'e jo ta'^{2} jo lí^{2} uncaan^{21}in coon'^{13} 'e ta'^{2} coon^{21} tøø^{2}mo. 51 Pe 'iin^{212}na fuu^{212}uu 'naa' coon^{21} júu^{3} 'uuin^{21}: Jo jilee'^{21}na' ijúun^{2}na' pe jilee'^{21}e' iunsɨɨ^{21}mo'. 52 'E cataa^{212} ilisɨɨ^{21}na', jiin'^{13} coon'^{13} 'e jøø'^{21} unni^{2} tsá^{2} ilisɨɨ^{21}na' mi nʉʉ^{21}ʉ' 'e 'iin^{2} 'e lúu^{1} tya' Dios lɨ tséi^{1}. Tsʉ i'iin^{2}in 'e lúu^{1} do joon iunjiin'^{1}in Dios 'in nijúin^{1} 'e jo júuin^{2}gɨ joon jna'gɨ' ilisɨɨ^{21}na'. 53 Tsʉ 'e ngú^{1} taan^{212}na' no 'e jo taa'^{21} 'ná^{1} lisɨɨ^{21}i coon'^{13} 'e taa'^{21} coon^{21} tøø^{2}mo. 'E cuerpo tyi' 'e lí^{2} júuin^{2} 'ná^{1} lisɨɨ^{21}i coon'^{13} 'e jo júuin^{2}gɨ. 54 Joon mi lí^{2} jilaa'^{21} 'elo, mi lisɨɨ^{21}i ngú^{1} taan^{212}na' 'e jo taa'^{21} coon'^{13} 'e taa'^{21} coon^{21} tøø^{2}mo, joon mi lisɨɨ^{21}i cuerpo tyi' ilí^{2} júuin^{2} coon'^{13} 'e jo júuin^{2}gɨ itiin'^{13}in jiin'^{13} la jin'^{2} ni jí^{2} tya' Dios: "Gatsé^{1}mo coonti 'e júuin^{2}gɨ tsá^{2} tsʉ galɨ'^{1}o Dios. 55 Jo 'goo'^{21}gɨ' wa' ijúuin^{2}gɨ' tsʉ jo tyʉ'^{2}gɨ 'mó^{1} jna' to^{2}." 56 Tsʉ la mo jéei^{1} lí^{2}-i tyʉ'^{2}ʉ jna' to^{2} coon'^{13} 'e tsaa^{2} ga'naa^{21} jna' joon 'e ley do ga'e'^{2}o jna' jilaa'^{21} tsaa^{2} 'e ga'naa^{21}a'. 57 Pe cwoo^{21}o' 'maai'^{13} Dios 'e 'wii^{212} Ña'ñʉ'^{1}ʉ' Jesucristo Dios ga'íin^{2}in tsaa^{2} tyi' joon jo 'ná^{1}gɨ nʉʉ^{21}ʉ' to^{2} tyʉ'^{2} 'mó^{1} ijúun^{2}na'. 58 Joon tsʉ 'wii'^{13} joon, tsaru'^{1}u' tá^{2} taain^{21}-'oo', joon jo tú^{2}ʉʉ' 'e jai'^{2} lɨɨ^{2}naa', cwojmaa^{2}gɨɨ' 'e to^{2} gacwo'^{1} Ña'ñʉ'^{1}ʉ' 'naa' jmaa^{2}aa' tsʉ ñí^{3} 'naa' 'e jilaa'^{21} 'e jmoo^{2}oo' sɨcaan^{21}naa' coon'^{13} Ña'ñʉ'^{1}ʉ' jon'gɨ 'e ngó^{2} lɨ caai^{21}.

16

Sáa^{13}naa' cuu^{2} tya' tsaru'^{1}u'

1 Joon cwáain^{1} tya' 'e cuu^{2} isaa'^{13} 'naa' tya' 'in tsaru'^{1}u' 'in jai'^{2} lɨɨ^{2}i, cwojmaa^{2}aa' jiin'^{13} la nigafuu^{212}uu 'in jai'^{2} lɨɨ^{2}i néei^{1} lɨ sii^{21} Galacia. 2 Gafuu^{212}uu 'ido wa'a la coon^{21} jmɨɨ^{212} 'e 'láa^{2} 'wii^{212} semóo^{1} la jaain^{21} 'ná^{1} saa'^{13}xʉ

jiin'13 la nigajna'2a. Joon coon'13 la joon jo 'ná1 un'laa21i mi cwé1na. 3 Joon mi cwé1na isɨɨ21na tsá2, 'in gatyii'13naa', 'e tsacoon1on 'e cuu2 do fu Jerusalén. Joon icwo'3oo jí2 tya' 'in tsá2 do 'in tsacoon1on cuu2 do tya' 'in tsaru'1u' néei1 Jerusalén. 4 Joon wana jméi1 tyiia ní3ii jon, joon 'in tsá2 do lí2 tsalíin2in coon'13 jna.

'E 'ɨ1-tsi Poo2 lɨ' tsáa1a

5 'Yuu2na fu1 ingí3na fu lɨ sii21 Macedonia joon mi yuui'13 joon icwé1na fu Corinto. 6 Joon coon21 jo ngá1mo wa' ijoon21oo coon'13 'naa' coon21 sii'13xʉ, sɨ ijoon21oo coon'13 'naa' la tøøi2 jiin21 cwii'21 'ee. Joon 'naa', ilí2 uncoon'13naa' jna fu1 'yuu2na. 7 Tsʉ jo 'iin212na wa'a jiin'13 'e jøø3na 'naa' lɨ ngɨ́3na. Pe 'iin212na jóon3oon coon'13 'naa' coon21 sii'13xʉ wa'a cwoo1i Ña'ñʉ'1ʉ'. 8 Pe ijóon3oo lo fu Efeso ca mi ngɨ́i2 jmɨɨ212 Pentecostés tsʉ 9 xʉfiin'13 fúu1mo 'in 'eei'1 jna lo pe fee'1gɨ to2 sá2 tyiia 'e lɨ́2 lawa coon21 'e ino2.

10 Joon cwoo'13-'oo' 'e tyʉ́2-ʉ 'íi1-tsi Timoteo mi cwee1i tsʉ jmoo1-o jon 'ido to2 tya' Ña'ñʉ'1ʉ' jiin'13 la jmóo3 jna. 11 Tsʉ 'wii'13 joon jo cwoo2oo' wa'a jiin'13 jaain21 jo tsáai1-tsi 'ii. Jajøø212i jna 'wii'13 joon uncoon'13naa' 'ii fu1 'yúu1i coon'13 'e tyʉ́2-ʉ. Joon lo-o sɨjeen2na'a coon'13 'in tsaru'1u' catyaai2 'ii.

12 Joon cwáain1 tya' 'in tsaru'1u' Apolos do. 'Áa1mo gamɨ́3ɨɨ tyanɨ́i1i wa'a itsajøø1i 'naa' coon'13 'in tsaru'1u' catyaai2 pe jo mo gali'iin212in nano. Joon joo21-o mi jøø2i.

'Aa212-o jin'2 Poo2

13 Li'3 jmaa2aa' joon tá1 taain212-'oo' coon'13 'e jai'2 lɨ́i2naa'. Jo jmaa2aa' 'goo2oo', ngɨɨ2ɨɨ' la tɨ́ɨi2 ngɨ1 tsá2 'in uncoon'13 Dios 'ii. 14 Joon jilaa'21 'e jmoo2oo', jmoo2oo' tsʉ 'wii'13i 'iin212gɨɨ' 'áai1 Dios coon'13 tsá2.

15 Joon, tsaru'1u', ñí2 'naa' 'e Estéfanas coon'13 'in tsá1 inʉʉ tya'a 'ii nifu jai'2 galɨ́i2i 'e júu3 tyʉ́2 tya' 'e tiin'13 tsá2 jee212 'in néei1 fu lɨ sii21 Acaya. Joon gacwo'2-tsi gaunjíi2in 'in jai'2 lɨ́i2i Cristo catyaai2. 16 Tsʉ 'wii'13 joon mɨ́3ɨɨ tyani2ii' wa'a ijmaa2aa' núʉ13ʉʉ' tsá2 la 'ii la joon jon jileei'21 'in uncoon'13 joon 'in jmoo1o to2 tya' Dios. 17 Galijløø'3moo 'e cwolíin2 Estéfanas, coon'13 Fortunato, coon'13 Acaico. 'In do gajmee1i tyiia 'e jo lí2 jméi1 'naa' tsʉ jo toon212o'o coon'13 'naa'. 18 Tsʉ 'in tsá2 do gauntyʉ́2-tsii la joon jon 'naa' gauntyʉʉ21-'oo'. 'Ná1-a un'goo3o' tsá2 la 'ii.

19 'Aa212moo' fuu212uu jin'2 'in jai'2 lɨ́i2i Cristo 'in néei1 la caain21 lɨ sii21 Asia. La joon jon jin'2 Aquila coon'13 Priscila coon'13 jileei'21 'in jai'2 lɨ́i2i Cristo 'in uncaan21in inʉʉ tya'a 'e un'goo21o Dios. Jin'2in la 'oo'21 ru'1u' coon'13 Ña'ñʉ'1ʉ'. 20 Joon jileei'21 'in jai'2 lɨ́i2i Cristo néei1 lo jin'2in: "'Aa212moo'." Fee'13naa' 'e tyʉ́2-ʉ la jaiin21 la jaan21naa' la 'oo'21 ruu'21naa'.

21 Jna-a, 'in sii21 Poo2, jmóo3oo 'e júu3 lo coon'13 cwóo3oo.

22 Cwoli'ee'1mo Dios jileei'21 'in jo 'iin212in Ña'ñʉ'1ʉ' Jesucristo. ¡'Ná1 jee212 jna', Ña'ñʉ'1ʉ'!

23 Cwouncwaai'3 Ña'ñʉ'1ʉ' Jesucristo 'naa'. 24 Joon cwoliñí2ii' 'e 'iin212na 'naa' 'wii'13i Cristo Jesús. Amén.

Jí² tɨ túⁿ² 'e gasii¹in San Pablo tɨ́ɨ²i 'in tsá² 'in néei¹ Corinto

Siin²¹in Poo² 'e jí² lo tya' 'in jai'² lɨ́ɨ²i néei¹ Corinto

1 Jna-a, Poo², sɨ́ɨ³na 'e jí² lo tyii' tɨ́ɨ²i 'in tsá² néei¹ Corinto. Joon jna-a, Poo², lɨ́ɨ¹na apóstol tya' Jesucristo to² tyʉ'² Dios Jmii²¹. 'Øøi'²¹-tsi tsá² 'e gatyii'¹³in Dios jna 'e cwo'³oo tsá² júu³ tyʉ́² tya'a. Siin²¹² jna'a caan²¹mo coon'¹³ tsaru'¹u' Timoteo 'e jí² lo tɨ́ɨ²i 'in tsá² jai'² lɨ́ɨ²i Dios 'in néei¹ fuu²¹ Corinto coon'¹³ jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨ²i lɨcaain²¹ lɨ sii²¹ Acaya. 2 Cwauncwaa'³i Ñʉ'¹ʉ' Dios coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo jilee'²¹naa' 'e cwoseen²¹naa' tyʉ́²-ʉ.

Ní² Poo² wúu¹

3 Cwoo'¹³ jna'a 'maai'¹³ 'in Dios tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo, 'ii Jmii²¹o jon. Joon fee'¹mo-tsi 'wii²¹² tyii'i 'in Jmii²¹ do. Cwo'¹o 'in Dios do jna'a jilaa'²¹ fo'feei'¹ tya'a. 4 Joon Dios do cwo'¹o jna'a jilaa'²¹ fo'feei'¹ coon'¹³ jilaa'²¹ wúu¹ nee²¹e'e 'e coon'¹³ la joon jna'oo'o lí²-i cwóo¹³o'o 'e fo'feei'¹ do 'e gacwo'¹o Dios jna'a tya' tsá² xeei'²¹ 'in seen²¹in fa'í². 5 Tsʉ lagɨ nee²¹e'e 'e wúu¹ 'áai¹ 'e ganí² Cristo la joon jon 'ii'¹³na'a coon²¹ fo'feei'¹ tya'a. 6 Tsʉ 'wii'¹³ joon mo ganee²¹e'e wúu¹ joon gacwo'¹ Dios jna'a fo'feei'¹ coon'¹³ la joon 'e galisá² fo'feei'¹ tyii'i 'e cwóo¹³o'o 'naa'. Joon coon'¹³ 'e fo'feei'¹ 'e ga'ii'¹³na'a joon gacwóo¹³o'o 'naa' jon, coon'¹³ la joon taa'²¹ jmaa²aa' 'e fee'¹-'oo' coon'¹³ 'e wúu¹ i'óo²oo' 'e lɨ la lɨ 'e wúu¹ ganee²¹e'e. Jmoo¹o Dios la joon ilisá² fo'feei'¹ tyii' joon itiin'¹³naa'. 7 Joon jo cu'²-tsii'i coon'¹³ 'naa' tsʉ nee²¹oo'o 'e xʉfiin'¹³ ñí³ 'naa' wúu¹ la ganee²¹e'e la joon jon i'ii'¹³naa' fo'feei'¹ tya' Dios la ga'ii'¹³ jna'a.

8 Tsaru'¹u', 'iin²¹²na'a 'e liñii²¹ 'naa' 'e fa'í³ 'e galiseen²¹na'a coon²¹ lɨ sii²¹ Asia. Tsʉ 'áa¹mo ganee²¹e'e wúu¹ ca jiin'¹³ jo itaa'²¹gɨɨ'ɨ. Joon galɨ́ɨ²na'a 'e jo iwóo¹³o'o 'e jiin'¹i'in. 9 Lɨ́ɨ¹na'a la lɨ́ɨ¹i tsá 'in tɨ lɨ ijúun²mo. Pe coon'¹³ la joon ga'e'²e Dios jna'a xiiala ngɨɨ²¹ɨ'ɨ jo cu'²-tsii'i coon'¹³on. Joon 'in Dios do jmoo¹o jiin'¹in tsá² 'in najúin¹. Dios do ga'e'²e jna'a wa'a ngɨɨ²¹ɨ'ɨ coon'¹³ 'wa'pí³ tya'a jon'gɨ coon'¹³ 'wa'pí³ tyii'i yiia'a. 10 Dios ga'woo¹i jna'a jee²¹² 'e fa'í³ do ijúun²na'a joon ca no nogɨ i'wóo¹i jna'a. Joon jo cu'²-tsii'i wa'a iwói¹gɨ jna'a tsa'oo²¹ 'yíia¹ 11 wa'a 'naa'gɨɨ' uncoon'¹³ jna'a coon'¹³ 'e júu³ tyʉ́² tyii'. Joon mi lái¹ Dios jna'a 'wii'¹³ júu³ tyʉ́² 'láai² do 'e gafuu²¹² 'naa' do joon fúu¹mo icwo'² Dios 'maai'¹³.

Cwoo¹ Poo² cwáain¹ 'e jo mo cwée¹i Corinto

12 Jløø'³moo'o 'wii'¹³ 'e 'ɨ¹-tsii'i 'e nigangɨɨ²¹²ɨ'ɨ tyani²ii' 'e tyʉ́²-ʉ joon jo mo tyii¹a'a 'naa' tóo² jiin'¹³xʉ. Gauncoon'¹³ Dios jna'a 'e gajmoo²¹o'o tyani tsá² la joon 'e tyʉ́²-ʉ jon' wa'a 'e jmɨɨ¹-tsii'i. 13 Joon mo gasii²¹²na'a jí² tɨ́ɨ²i 'naa' 'e taa'¹³ jiin'¹³ 'e júu³ tyii'i 'e lí² untsaa'¹³naa' joon lí² 'øø'²¹mo-'oo'. Joon ga'ɨ¹-tsii 'e lí² 'øø'²¹mo-'oo' tyʉ́²-ʉ. 14 Tsʉ nano cwii¹moo' jna'a capii'³ pe 'iin²¹²na 'e ilicwii¹moo' jna'a 'e tyʉ́²gɨ 'e coon'¹³ la joon lí²-i jmaa²aa' jløø'³naa' 'wii'¹³ jna'a, lagɨ ijmoo²¹o'o jløø'³na'a 'wii'¹³ 'naa' mi tí² jmɨɨ²¹² icwée¹i Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo.

15 Jo'¹o galɨ́ɨ²na jilaa'²¹ 'elo, joon tsʉ 'wii'¹³ joon, ga'ɨ¹-tsii yajøø²na 'naa' nifu 'e coon'¹³ la joon lí²-i jløø'³naa' túⁿ² fu. 16 'E ga'ɨ¹-tsii li gangɨɨ²¹²na lɨ née²naa' mi ní³ii

fu lɨ sii[21] Macedonia. Joon mi gaa'[13]na tún[1] foo'[13]na 'naa'. Joon mi yuui'[13] joon lí[2] uncoon'[13] 'naa' jna fu[1] 'yuu[2]na fu Judea. 17 ¿Tɨ lɨ́ɨ[2]naa' 'e túin[1] júu[3] tyiia mo ga'ɨ[1]-tsii jmóo[3]oo 'elo pe jo gajmáa[3]aa? ¿Tɨ lɨ́ɨ[2]naa' 'e lɨ́ɨ[1]na la lɨ́ɨ[1]i 'in tsá[2] taan[212]in juncwii[21] 'in jo untiin'[13] júu[3] tya'a? ¿Tɨ lɨ́ɨ[2]naa' ifuu[212]uu 'naa': "'E joon ilí[2]", pe 'ɨ[1]-tsii 'e jon'[2] la joon ilí[2]; sɨ ifuu[212]uu 'naa' 'ee: "Jon'[2] la joon ilí[2]", pe 'ɨ[1]-tsii 'e joon ilí[2]? 18 'Esa la joon-on, tsʉ Dios jma'[2]a 'naa' júu[3] 'e jo lɨ́ɨ[1]na'a tsá[2] túin[1] júu[3] tya'a. 19 Tsʉ Cristo Jesús, 'in Jóon[1] Dios, jo lɨ́ɨ[1]i la lɨ́ɨ[1]i 'in túin[1] júu[3] tya'a, joon Silvano, coon'[13] Timoteo coon'[13] jna cwoo[13]o'o 'naa' jiin'[13] 'e júu[3] tya' 'ii. Jmai'[2] júu[3] ja'[2]mo 'e sá[2] tya' Cristo. 20 Joon jilaa'[21] júu[3] ga'ɨ́ɨ[1]ɨ Dios itiin'[13]in coon'[13] Cristo. Joon tsʉ 'wii'[13] joon un'góo[3]o' Dios mi sɨ́ɨ[13]ɨ'ɨ 'e ja'[2]mo júu[3] tya'a 'wii'[13]i Cristo Jesús. 21 Joon 'in Dios do, 'ii 'in nigajmaa[1]a taa'[21]-a jna'a joongɨ taa'[21] 'naa' jon. Joon 'ii gatyii'[13]in jna'a. 22 Joon lawa sello tya'a gateen[1]in jna' 'e lɨ́ɨ[1]na' tsá[2] tya'a joon gasii'[21]i Espíritu Tyʉ́[2] tya'a tsi jna' 'e lɨ́ɨ[1]i lawa coon[21] 'e sɨjnɨ́ɨ'[13] 'e i'ii'[13]na' jilaa'[21] 'e tɨ́ɨ[2]na'.

23 Pe fuu[212]uu 'naa' tyani Dios jo mo gacwéi[1]na jee[212] 'naa' 'in néei[1] Corinto tsʉ jo mo gali'iin[212]na jmáa[3]aa 'e gó[2] coon'[13] 'naa'. 24 Jo mo gali'iin[212]na'a tyʉʉ'[13]ʉ'ʉ 'naa' to[2] 'ee 'ná[1] jai'[2] lɨ́ɨ[2]naa', jiin'[13] gali'iin[212]na'a 'e lijløø'[3]mogɨɨ' tsʉ tá[2] taan[212]naa' coon'[13] 'e jai'[2] lɨ́ɨ[2]naa'.

2

1 Joon tsʉ 'wii'[13] joon ga'ɨ[1]-tsii jo góo[1]gɨɨ 'e lɨ́ɨ[1]na fa'í[3] tsʉ 'ná[1]-a jíi[3]na 'naa' joon sɨ cwo'[3]oo 'naa' fa'í[3]. 2 ¿Xiiala ilí[2] jmáa[3]aa jløø'[3]na coon'[13] 'in do 'in jmáa[3]aa jmaa[1]a fa'í[3] 'ido? Coon'[13] la joon jo lí[2] jmáa[3]aa jløø'[3]na coon'[13] 'naa'. 3 Tsʉ 'wii'[13] joon gajíi[3]na 'naa' coon'[13] 'e jí[2] do 'e gasɨ́ɨ[3]na 'naa' tsʉ jo 'iin[212]na góo[3]oo wa'a jmáa[3]aa fa'í[3] coon'[13] 'in 'ná[1] unjløø'[3]na coon'[13]. Tsʉ lɨ́ɨ[2]na wa'a ijløø'[3]na la joon jon 'naa' ijmaa[2]aa' jløø'[3]naa'. 4 Joon mo gajmáa[3]aa 'e jí[2] do joon ga'óo[3]-oo fa'í[3], xuui[212]-tsii gatoo'[21]o jmɨɨ[21] uní[3]ii tsʉ jo 'iin[212]na jmáa[3]aa 'e 'óo[2]oo' fa'í[3] coon'[13] 'e jí[2] do. Gali'iin[212]na 'e lí[2] ñí[2]ii' xiiati 'áai[1] 'e 'iin[212]na 'naa'.

Jmaa[2]aa' feei'[1]-'oo' 'wii[212] tya' 'in ga'láa[1] do

5 Joon jon'on jiin'[13] jna 'in ga'aa[1]a fa'í[3] 'wii'[13] 'e gajmaa[1]a 'in tsá[2] do pe joon ga'aa[2]xʉʉ' fa'í[3] jon. Gafuu[212]uu 'naa': "Ga'aa[2]xʉʉ' fa'í[3]" tsʉ jo 'iin[212]na lifee'[1]gɨ tsaa[2] tya' 'ido. 6 Joon 'e wúu[1] ganí[2] 'in tsá[2] do to[2] tyʉʉ'[21]naa' la jee[212] fúu[1]moo', líin[2]mo 'e wúu[1] do. 7 Joon nano 'ná[1] jmaa[2]aa' feei'[1]-'oo' 'wii[212] tya'a, joon 'ná[1] cwo[2]oo' fo'feei[1] tya'a 'e coon'[13] la joon jo lí[2] xuui[212]gɨ-tsi. 8 Tsʉ 'wii'[13] joon mɨ́[3]ɨɨ tyaní[2]ii' 'iin[212]moo' 'ido tún[1] jiin'[13] la nigali'iin[212]moo'. 9 Joon mo gajmáa[3]aa 'e jí[2] do, gajmáa[3]-oo yʉto[2] ijøø[3]na wa'a 'iin[212]naa' jmaa[2]aa' jiin'[13] la fuu[212]uu 'naa'. 10 Joon wana jmaa[2]aa' feei'[1]-'oo' coon'[13] doñi'iin tsá[2], jna-a jon feei'[1]mo-tsii tya'a. Jmóo[3]oo feei'[1]-tsii tya'a, wa'a la jai'[2] niga'láa[1]a tyiia. Jmóo[3]oo la joon 'wii[212] tyii' tyani Cristo. 11 Jmóo[3]oo la joon 'e jo lí[2] tsa'i[2] Satanás jee[212] jna' tsʉ ñé[3]o' xiiala jmoo[1]o 'ido.

Mo taan[1]in Poo[2] fu Troas

12 Joon mo gacwéi[1]na 'e fuu[21] Troas 'e cwó[3]oo 'e júu[3] tyʉ́[2] tya' Cristo tya' 'in néei[1] do lawa'a ganá[1] Dios coon[21] fu[1] fee'[1] tyiia 'e icwó[3]oo 'e júu[3] tya' Ña'ñʉ'[1]ʉ'. 13 Pe jo gatsee'[21]na 'in tsaru'[1]u' Tito 'e fuu[21] do, joon gajmaa[1]a cu'[2]u-tsii tsʉ jo gatsee'[21]na. Tsʉ 'wii'[13] joon ga'ɨ́ɨ[3]ɨɨ júu[3]

'in tsá² do joon gangóo³oon fu lɨ sii²¹ Macedonia.

Lɨ'²o' 'wii'¹³ɨ Cristo

14 Cwóo¹³o' 'maai'¹³ Dios tsʉ coon'¹³ 'ii'²¹ tya'a ilii'¹i' 'in 'lɨɨi'³ do 'wii'¹³ Cristo Jesús. Joon la nii'¹³ coon²¹ jmá² jmafuu²¹ la caain²¹, la joon gajmaa¹a Dios 'wii'¹³ jna'a, ganii'¹³ 'e júu³ tyʉ́² tya'a la caain²¹ lɨ lí² nuu¹ tsá². 15 Tsʉ, jna'o', lɨ́ɨ¹na' lawa coon²¹ 'e lɨ́ɨ¹na' jmafuu²¹ 'e cwo'¹o Cristo Dios. Joon 'e jmafuu²¹ do nii'¹³ la 'o'² 'in tiin'¹³in tiin'¹³ la 'in jo tiin'¹³in. 16 Joon tya' 'in jo tiin'¹³ 'e jmafuu²¹ do lɨ́² lawa coon²¹ jmá² jmaxʉʉ² 'e jngoo'² tya' tsá². Nuu¹o pe jo nʉʉ'¹³ʉ. Pe tya' 'in tsá² 'in tiin'¹³ 'e jmá² do lɨ lawa coon²¹ jmafuu²¹ 'e cwo'¹ fu juncwii²¹ tya' tsá². Joon jiin'¹³ jna'oo'o lí² jmá¹ jilaa'²¹ 'elo tsʉ jo lɨ́ɨ¹na'a la lɨɨ¹i 'in catyaai²¹ 'in cwo¹ júu³ tya' Dios wa'a lí² jna'¹a cuu². 17 Lɨ' cɨɨ'¹³ɨ jmoo²¹o'o, tsʉ faa'¹³a'a 'e cwáain¹ tya' Cristo tyani Dios coon'²¹ cee túⁿ²-un lawa tsá² 'in gasii²¹in Dios.

3

'E júu³ 'múui² 'e ga'ɨɨ¹ɨ Dios

1 Mi faa'¹³ jna'a la no, ¿tɨ lɨ́ɨ²naa' 'e jiin'¹³ 'e untyuu²¹²na'a yiia'a túⁿ¹? ¿Sɨ lɨ́ɨ²naa' 'ee 'e 'ná¹-a cwoo¹³o'o 'naa' jí² 'e jin'² xiiala lɨ́ɨ¹na'a, sɨ 'ná¹-a 'ee mɨɨ²¹ɨ'ɨ 'naa' 'e cwo²oo' jna'a jí² la joon la jmoo¹o 'inlɨ́ɨi¹³? 2 Jo 'ná¹ mɨɨ²¹ɨ'ɨ la joon tsʉ 'naa'oo' yaanaa' lɨ́ɨ¹naa' lawa coon²¹ jí² 'e jin'² xiiala lɨ́ɨ¹na'a. Jo 'ná¹gɨɨ'ɨ coon²¹ jí² xiia'. Tsʉ mo jǿǿi² tsá² 'naa' cónⁿ² tsá² cwáain¹ xiiala lɨ́ɨ¹na'a. 3 Tsʉ 'naa', lɨ́ɨ¹naa' lawa coon²¹ jí² 'e gajmaa¹a Cristo joon jna'oo'o gajoon'¹³oo'o tya' tsá². Pe jo lɨ́ɨ¹naa' coon²¹ jí² 'e gajmaa¹a tsá² coon'¹³ 'in¹ jmɨjní². Galɨ́ɨ¹naa' lawa coon²¹ jí² 'e gajmaa¹a 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios. Joon 'in Dios 'in jiin'¹ 'ii. Jo galɨ́ɨ¹naa' lawa jí² 'e gataan²an tsá² tsaa'² cuun²¹² pe 'in Espíritu Tyʉ́² do gataan²an 'e júu³ do tsi corazones tyii'.

4 Lí²-i sii'¹³ jna'a 'naa' la joon tsʉ jo cu'²-tsii'i coon'¹³ Dios 'wii'¹³i Cristo. 5 Jo lí² jmoo²¹o'o jiin'¹³ coon²¹ yiia'a pe jmoo²¹o'o jilaa'²¹ 'ii'²¹ tya' Dios. 6 Joon Dios do cwo'¹o jna'a pí³ wa'a cwóo¹³o'o 'e júu³ 'múui² 'e ga'ɨɨ¹ɨ. Joon 'e júu³ 'múui² do jo lɨ́² wa'a jmaa¹a tsá² nʉʉ'¹³ʉ 'e júu³ gajmaa¹a 'lɨɨ²¹² Moisés tsaa'² cuun²¹². Pe 'e júu³ 'múui² do lɨ́² lawa coon²¹ juncwii²¹ 'múui² 'e cwo'¹ 'in Espíritu tya' Dios tsá². Tsʉ 'e júu³ gacwo¹ 'lɨɨ²¹² Moisés do jmoo¹o júun²na'. Pe 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios do cwoo¹o fu juncwii²¹ tyi'.

7 Joon 'e ley do 'e gacwo¹ 'lɨɨ²¹² Moisés galɨ́² tsaa'² cuun²¹². Joon mo gacwo'¹ 'lɨɨ²¹² Moisés tsá² Israel 'e cuun²¹² 'e taa'¹³ ley do galí² lawa coon²¹ 'e 'ya'²gɨ 'áai¹. Joon 'e ni² Moisés do galijɨɨ'¹mo 'áai¹ ca 'in tsá² Israel do jo lí² jǿǿ²ø níi¹¹i xʉfiin'¹³ ni-gaguui²¹ 'e jɨɨ'¹ do. Pe wana gacwo¹ Dios coon'¹³ 'e 'ya'²gɨ 'áai¹ 'e ley do 'e jmoo¹o júuin² tsá² 8 'e fee'¹gɨ 'áai¹ 'e 'ya'²gɨ tya' 'e júu³ 'múui² 'e cwo'¹ 'in Espíritu Tyʉ́² jna'. 9 Coon'¹³ 'e 'ya'²gɨ ga'ii'²¹ tsá² 'e ley do 'e píin² tsá² lɨ 'ii²¹ pe 'e 'ya'²gɨ 'áa¹mo 'e júu³ 'múui² tya' Dios 'e jin'² 'e jo tsaa² røøi²¹gɨ'. 10 Tsʉ 'e 'ya'²gɨ tya' 'e ley do jo 'áai¹ 'ya'²gɨ mo 'ɨ¹-tsi tsá² tya' 'e 'ya'²gɨ 'áai¹gɨ tya' 'e júu³ 'múui² do. 11 Joon wa'a 'ya'²gɨ 'e itaa'²¹a catá² 'e 'ya'²gɨ 'áa¹mo 'e itaa'²¹a coon²¹ tøøi².

12 Joon tsʉ 'wii'¹³ né³e'e xiiala lí² júu³ tyii'i lí²-i faa'¹³ jna'a jo cu'²-tsii'i. 13 Jo jmoo²¹o' la gajmaa¹a Moisés do tsʉ 'in Moisés do gajlɨɨ²¹ɨ níi¹¹i coon'¹³ coon²¹ 'mɨ'² 'e coon'¹³ la joon jo lí² cón² 'in tsá² Israel do cwáain¹ 'e gaguu¹i 'e jɨɨ'¹ níi¹¹i. Tsʉ jo taa'²¹a 'e jɨɨ'¹ níi¹¹i do. 14 Pe galɨ́² tuun²¹mo 'e 'øøi'²¹-tsi 'in tsá²

Israel do. Joon ca jmɨɨ^{212} no mo untsáa^{1}a tsá^{2} Israel 'e júu^{3} tsáai^{2} gacwo^{1} Moisés lawa'a 'íi^{13}gɨ 'e 'mɨ'^{2} do tyaníi^{1}i joon jo 'øøi'^{21}-tsi. Jo mo gajan'^{2}an 'in tsá^{2} Israel do 'e 'mɨ'^{2} do tsʉ jiin'^{13} Cristo lí^{2} jan'^{2}an 'e 'mɨ'^{2} do. 15 Joon ca jmɨɨ^{212} no jo 'øøi'^{21}-tsi tsá^{2} Israel mi untsáa^{1}a 'e jí^{2} tya' Moisés tsʉ lawa'a coon^{21} 'e jnɨɨ'^{13}mo 'e 'mɨ'^{2} do joon jo tsatoo'^{13} alma tya'a 'e júu^{3} do. 16 Pe lawa'a coon^{21} 'e gajan'^{1}an 'e 'mɨ'^{2} do mo ja'^{2}mo galɨ́ɨ^{2}i Ña'ñʉ'^{1}ʉ'. 17 Joon 'in Ña'ñʉ'^{1}ʉ' do lɨ́ɨ^{1}i Espíritu Tyú^{2} tya' Dios. Joon jo injnɨɨi'^{13}gɨ 'e 'øøi'^{21}-tsi tsá^{2} 'e 'mɨ'^{2} do jileei'^{21} 'in 'ii'^{21}i 'in Espíritu Tyú^{2} do. 18 Joon jo jnɨɨi'^{13}gɨ ní^{2}i' coon'^{13} 'e 'mɨ'^{2} do pe lawa coon^{21} 'u^{1} lí^{2} ní^{2}i' joon la jɨɨ'^{1} coon^{21} 'u^{1} coon'^{13} 'yiiañi'^{1} la joon jon ní^{2}i' jɨɨ'^{1} coon'^{13} 'e 'ya'^{2}gɨ tya' Ña'ñʉ'^{1}ʉ'. Joon tɨ'^{2}xʉ tɨ'^{2}xʉ-ʉ isɨ́^{13} jna' ilɨ́ɨ^{1}na' la lɨ́ɨ^{1}i. Tsʉ 'e 'ya'^{2}gɨ tya' 'e lí^{2} tyʉ^{2}gɨ jee^{212} jna'. Joon 'in Ña'ñʉ'^{1}ʉ' do jmoo^{1}o jilaa'^{21} 'elo joon 'ii lɨ́ɨ^{1}i Espíritu do.

4

1 Joon Dios gacwo'^{1} jna'a 'e to^{2} jmoo^{21}o'o 'wii'^{13} 'wo^{2}-tsio. Joon tsʉ 'wii'^{13} joon jo mo gajóon^{13}o'on jiin'^{13}xʉ jmoo^{21}o'o 'e to^{2} lo cwóo^{13}o'o 'e júu^{3} tyú^{2} do. 2 Pe gatuu^{212}oo'o jilaa'^{21} 'e jmoo^{1}o tsá^{2} li'ooin^{21} coon'^{13} jilaa'^{21} 'e cwo^{1} tsá^{2} fa'ɨɨ'^{21}. Joon jo tyiian'^{13} jna'a tsá^{2} tóo^{2} jon'^{2}gɨ unsɨ́ɨ^{2}na'a 'e júu^{3} tyú^{2} tya' Dios. Pe síi^{13}i'i jileei'^{21} tsá^{2} jiin'^{13} la tí^{2} 'e júu^{3} jai'^{2} do. Joon coon'^{13} la joon la jaain^{21} la jaain^{21} lí^{2} cón^{2} cwáain^{1} tyani Dios xiiala jmoo^{21}o'o sɨ 'e tyú^{2} sɨ 'e gó^{2} 'ee. 3 'E la ja'^{2}mo 'e sɨjnɨɨi'^{13} tya' 'inlɨ́ɨi^{13} 'e júu^{3} tyú^{2} tyii'i tya' 'e tiin'^{13} tsá^{2} pe sɨjnɨɨ'^{13}mo jiin'^{13} tya' 'in tsá^{2} 'in 'yuui^{2} fu^{1} lɨ 'ii^{21}. 4 Joon 'in tsá^{2} do jo jo'^{3} lɨ́ɨ^{2}i tsʉ 'wii'^{13} 'in Satanás, 'in tyʉ'^{2} to^{2} juncwii^{21} lo, gajmee^{1}i 'in tsá^{2} do lawa'a tsá^{2} tʉʉ^{2}mo coon'^{13} 'e 'øøi'^{21}-tsi. Joon jo jnée^{2}i xiiala jná^{2} joo'^{21} 'e júu^{3} tyú^{2} tya' Cristo tyíin^{1}in fu ñʉ'fú^{2}. Joon 'in Cristo do lɨ́ɨ^{1}i la lɨ́ɨ^{1}i Dios. 5 Joon mi cwóo^{13}o'o 'e júu^{3} tyú^{2} do, jo faa'^{13}a'a cwáain^{1} tyii'i yiia'a pe faa'^{13}a'a cwáain^{1} tya' Jesucristo 'in lɨ́ɨ^{1}i Ña'ñʉ'^{1}ʉ'. Joon jna'oo'o jiin'^{13} lɨ́ɨ^{1}na'a tsá^{2} 'in unjíi^{2}in 'naa' 'wii'^{13} Cristo. 6 Tsʉ Dios do gajin'^{2}in: “Cwojneei^{21} joo'^{21} lɨ 'íi^{1} nʉʉ^{21}.” 'Ii jon lawa'a gajmaa^{1}a 'e jná^{2} joo'^{21} tsi alma tyi' coon'^{13} 'e 'øøi'^{21}-tsi' 'e coon'^{13} la joon liné^{2}e' 'e 'ya'^{2}gɨ tya' Dios 'e 'e'^{2}e Jesucristo jna'.

'Ii'^{21} tya' Cristo saan^{21}o'

7 Joon 'e júu^{3} tyú^{2} tyii'i lo lee^{21}e'e coon'^{13} cuerpos tyii'i 'e lɨ la lɨ tu'^{2} cwoo'^{13} 'e 'wó^{1}mo 'áai^{1} tsʉ coon'^{13} la joon lí^{2} ñí^{2} tsá^{2} 'e 'ii'^{21} fee'^{1} tya' Dios jilaa'^{21} 'elo jon' tyijna'a yiia'a. 8 Joon xʉfiin'^{13} 'oo^{21}o'o fa'í^{3} doñixiia' tsaa^{21}a'a jo tyʉʉ^{21}ʉ'ʉ 'e fu^{1} taa^{2}aa'a, joon xʉfiin'^{13} 'ɨ^{1}-tsii'i 'láai^{2} 'áai^{1} jo 'goo'^{21}o'o jmoo^{21}o'o. 9 Joon xʉfiin'^{13} 'øø^{1}mo tsá^{2} jna'a jo tiuui^{2}gɨ Dios jna'a. Joon xʉfiin'^{13} tyʉʉi'^{13} tsá^{2} jna'a ca tɨ ni wó^{2} jo júun^{2}na'a. 10 Joon doñixiia' ngɨɨ^{21}ɨ'ɨ, ngɨɨ^{21}ɨ'ɨ coon^{21} fu^{1} lɨ lí^{2} júun^{2}na'a la gajúin^{1} Jesús. Joon coon'^{13} la joon lí^{2} ñi^{2} tsá^{2} 'e 'ii'^{21} tya' Jesús do 'e uncoon'^{13} jna'a 'e jo júun^{2}na'a. 11 Joon la 'ɨɨ^{212} toon^{21}o'on fu juncwii^{21} lo ngɨɨ^{21}ɨ'ɨ ijúun^{2}moo'o 'wii'^{13}i Jesús 'e coon'^{13} la joon lí^{2} cón^{2} tsá^{2} cwáain^{1} 'e ngɨɨ^{21}ɨ'ɨ 'wii'^{13} cwáain^{1} tya' Jesús la 'ɨɨ^{212} too^{21}o'o cuerpo tyii'i. 12 Joon ngɨɨ^{21}ɨ'ɨ ijúun^{2}moo'o 'e coon'^{13} la joon ilisá^{2} fu juncwii^{21} tyii'.

13 Ni jí^{2} tya' Dios 'e jin'^{2}: “Ja'^{2}mo galɨ́ɨ^{2}na, tsʉ 'wii'^{13} joon gafo'^{3}oo.” Joon la jai'^{2} galɨ́ɨ^{2}i 'in tsá^{2} do la joon jon ja'^{2}mo lɨ́ɨ^{2}na'a joon faa'^{13}oo'o. 14 Tsʉ né^{3}oo'o 'e Dios gaunjiin'^{1}in Ña'ñʉ'^{1}ʉ' Jesús jee^{212} 'lɨɨ^{212} joon né^{3}oo'o jon 'e Dios do iunjiin'^{1}in

jna'a caan²¹mo coon'¹³ Jesús. Joon caan²¹mo coon'¹³ 'naa' itee²e jna'a fu lɨ tyíin¹in. 15 Joon jilaa'²¹ 'elo galɨ́² tya' 'e tyʉ́² tyii', tsʉ mo gangafuu¹i 'in tsá² do 'in ga'ii'²¹i 'e tyʉ́² 'e cwo'¹ Dios tsá² la joon gacwo'¹ 'láai²gɨ 'maai'¹³ Dios joon coon'¹³ la joon untyúi¹gɨ tsá² Dios.

16 Tsʉ 'wii'¹³ joon jo tʉʉ²¹ʉ'ʉ 'e fu¹ taa²a'a jiin'²¹xʉ. Joon xʉfiin'¹³ 'e ngú¹ taan²¹²na'a ningatsáa²i tɨ' xʉ-ʉ, 'e espíritu tyii'i ningalimú²mo la coon²¹ jmɨɨ²¹². 17 Tsʉ jo 'ii²¹ 'e wúu¹ saan²¹a'an fu juncwii²¹ lo tsʉ jmoono ityeei²¹. Pe 'e wúu¹ saan²¹a'an lo ijná² tyijna'a coon²¹ 'e fee'¹ 'e tyʉ́²gɨ tyii'i, 'e 'ya'²gɨ 'áai¹ 'e jo tyéi¹. 18 Tsʉ 'wii'¹³ joon jo cwáain¹ lee²¹e'e coon'¹³ 'e lí² jnée²i tsá² pe lee²¹e'e cwáain¹ coon'¹³ 'e jo jnée²i tsá². Tsʉ jo taa'²¹a 'e lí² jnée²i tsá² pe taa'²¹a coon²¹ tøø²mo 'e jo jnée²i tsá².

5

1 Tsʉ né³-oo'o 'e moo¹ taa²na'a lɨ la lɨ coon²¹ 'nʉ́¹ 'e jo taa'²¹. Joon wa'a gaxéi¹ 'e moo¹ taa²na'a no nigatyaa¹a Dios tyʉ́² coon²¹ 'e mɨ́ɨ² fu ñʉ'fú² 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo. Joon jo gajmaa¹ tsá² 'e 'mɨ́ɨ² do. 2 Joon la 'ɨɨ²¹² taa²na'a 'e moo¹ no 'óon² jna'a tsʉ 'iin²¹²na'a 'áai¹ 'e tyii'¹³i'i pe lawa'a sɨn'¹ɨ'ɨn 'e 'mɨ́ɨ² do 'e sá² fu ñʉ'fú². 3 Joon coon'¹³ la joon jo tɨ' rɨngú¹na'a tsʉ ityii'¹³i'i 'e sɨn'¹ɨ'ɨn 'mɨ́ɨ² do. 4 Joon la 'ɨɨ²¹² taa²na'a 'e moo¹ taa²na'a, 'e lɨ́² lawa 'nʉʉ²¹ʉ'ʉ, 'óon² jna'a joon saan²¹ jna'a fa'í³. Pe jo 'iin²¹²na'a wóo¹³o'o 'e sɨn'¹ɨ'ɨn tsáai² pe 'iin²¹²mogɨɨ'ɨ 'áai¹ 'e tyii'¹³i'i 'e sɨn'¹ɨ'ɨn 'mɨ́ɨ² do 'e sá² fu ñʉ'fú² 'e coon'¹³ la joon 'e jo taa'²¹ tyii'i iunsɨ́²moo'o coon'¹³ coon²¹ juncwii²¹ 'mɨ́ɨ². 5 Joon 'yʉ² to² la joon gajmee¹i Dios jna'a joon gacwo'¹o jna' 'in Espíritu Tyʉ́² tya' ilí² tsaa²¹mo-tsii'i i'ii'¹³na'a jilaa'²¹ icwo'¹ Dios tsá².

6 Tsʉ 'wii'¹³ joon jo cu'²-tsii'i joon né³oo'o 'e la 'ɨɨ²¹² taa²na'a 'e moo¹ taa²na'a lo jo toon²¹²o'on coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ'. 7 Joon coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²na'a ngɨɨ²¹ɨ'ɨ jon' coon'¹³ 'e nee²¹e'e. 8 Jo cu'²-tsii'i joon 'iin²¹²mogɨɨ'ɨ 'e tʉʉ²¹ʉ'ʉ 'e moo¹ taa²na'a lo joon tsacwoo²¹o'o coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ'. 9 Tsʉ 'wii'¹³ joon cwo'¹-tsii'i jmoo²¹o'o jiin'¹³ la 'iin²¹²in Ña'ñʉ'¹ʉ' xʉfiin'¹³ taa²na'a moo¹ taa²na'a no sɨ jo taa²na'a 'ee. 10 Joon Cristo ijmáa¹a 'ii'²¹ tya' jile'¹e' joon la jaain²¹ la jaain²¹ i'ii'²¹i 'e tɨ́ɨ²i tya' 'e gajmaa¹a mo táa¹i moo¹ táa¹i. I'ii'²¹i jiin'¹³ la 'e nigajmaa¹a sɨ 'e tyʉ́² sɨ 'e gó² 'ee.

Tyʉ́² 'íi¹ fu juncwii²¹ 'wii'¹³i Cristo

11 Joon tsʉ 'wii'¹³ né³e'e 'e 'ná¹ li 'gøøi'²¹ tsá² Ña'ñʉ'¹ʉ' cwo'¹-tsii'i 'e liñí² tsá² xiiala lɨ́ɨ¹na'a. Pe ñí² Dios xiiala lɨ́ɨ¹na'a joon 'ɨ¹-tsii 'e 'naa'oo' jon ñí²ii'. 12 Jo faa'¹³a'a 'naa' 'e untyuu²¹moo'o yiia'a tyaní²ii'. Pe 'ii²¹² jna'a 'e jløø'³naa' 'wii'¹³ jna'a. Joon coon'¹³ la joon 'e sá² 'e fuu²¹² 'naa' 'in tsá² do 'in unjløøi'³ yaai jiin'¹³ coon'¹³ 'e lí² jnee¹i tsá² jon' coon'¹³ 'e sá² 'e 'yʉ²-tsi. 13 Joon wa'a 'ɨ¹-tsi 'in tsá² do 'e tsá² caa²¹²mo jna'a cwáain¹ tya' Dios 'e joon, pe wa'a jo caai²¹² jna'a jmai'² 'e tyʉ́² tyii' jmoo²¹o'o. 14 Joon tsʉ 'wii'¹³ gali'iin²¹²in Cristo jna'a 'ná¹ untiin'¹³ jna'a jiin'¹³ la to² nʉʉ'¹³ʉ'ʉ. Joon 'ɨ¹-tsii'i 'e gajúin¹ jaain²¹ tsá² tya' jilee'²¹mo, joon wana gajúin¹ 'in jaain²¹ do tya' jilee'²¹mo joon nijúin¹ jileei'²¹. 15 Joon Cristo gajún¹mo 'wii²¹² tya' jileei'²¹. Joon tsʉ 'wii'¹³ gajún¹mo Cristo 'wii²¹² tya'a joon gajiin'¹o jee²¹² 'lɨɨ²¹² 'e coon'¹³ la joon 'ná¹ jmá¹ tsá² taan²¹²in fu juncwii²¹ jiin'¹³ la to² tyʉ'²ʉ, jo 'ná¹gɨ jmáa¹a jiin'¹³ la to² tyʉ'² yaai. 16 Tsʉ 'wii'¹³ joon jo

lé²gɨ̈ɨ́'ɨ cwáain¹ tya' tsá² la jmoo¹o 'in tsá² 'in 'ɨ¹-tsi jiin'¹³ 'e sá² fu juncwii²¹ lo. La joon ga'ɨ¹-tsii'i tya' Cristo la mo jéei¹ pe jo 'ɨ¹gɨ-tsii'i la joon no. 17 Tsʉ mo licaan²¹in tsá² coon'¹³ Cristo galɨ́² 'mɨ́ɨ²mo 'ii. Gatsé¹mo 'e sɨɨin'¹³ do tsʉ gacwá² 'e 'mɨ́ɨ².

18 Joon Dios gajmaa¹a jilaa'²¹ 'elo. Joon 'in Dios do gajmaa¹a 'e saan²¹an' røø²¹ coon'¹³on 'wii'¹³i Cristo. Joon gacwo'¹o Dios jna'a to² 'e jmoo²¹o'o 'e seein²¹ tsá² tyʉ́² coon'¹³ Dios. 19 'E 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e 'wii²¹² Cristo jmoo¹o Dios 'e seein²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹ røø²¹ coon'¹³on, jo cón²gɨ cwáain¹ tsaa² 'noo¹o tsá². Joon gatyaa¹a Dios cwoo²¹o'o 'e júu³ tyʉ́² do 'e jmoo¹o tsá² røø²¹ coon'¹³ Dios. Joon jna'oo'o 'ná¹ cwoo'¹³o'o tsá² xeei'. 20 Tsʉ 'wii'¹³ joon lɨ́ɨ¹na'a lawa'a tsá² 'in gasii¹in Cristo. Joon lawa 'e mɨ́² Dios tyaní²ii' mi mɨɨ²¹ɨ'ɨ tyaní²ii'. Joon mɨɨ²¹ɨ'ɨ tyaní²ii': Cwoseen²¹naa' røø²¹ coon'¹³ Dios. 21 Jo ga'ngo¹o Cristo jiin'¹³ coon²¹ tsaa². Pe 'wii'¹³i tyijna' gacwo'¹ Dios Cristo tsaa² tyi' 'e coon'¹³ la joon lí²-i lisaan²¹ jna' 'in tyúi¹ la tyúi¹ Dios.

6

1 Caan²¹mo jmoo²¹o'o to² coon'¹³ Dios, joon mɨɨ²¹ɨ'ɨ tyaní²ii' jo cwóo²oo' wa tsáa¹a lɨ' caai¹ 'e gajmaa¹a Dios feei'¹-tsi 'wii²¹² tyi'naa'. 2 Tsʉ ni jí² tya' Dios jin'²in:

Ganúu³oo júu³ tyi'i mo galɨ́² feei'¹-tsii;
gauncoon'¹³ jna 'nʉ 'e jmɨɨ²¹² gajmáa³aa tiin'¹³ 'nʉ.

Joon nano sii'¹³i'i 'naa' jmɨɨ²¹² no-o 'e feei'¹-tsi Dios tya' tsá²; 'e jmɨɨ²¹² no-o 'iin²¹²in Dios jmaa¹a tiin'¹³ tsá².

3 Joon jo jmoo²¹o'o jín¹ tya' jiin'¹³ jaain²¹ tsʉ la joon jo lí² faa'²¹ tsá² 'laa'²¹ tya' 'e to² jmoo²¹o'o. 4 Pe 'iin²¹²moo'o 'ee'¹³e'e tsá² coon'¹³ jilaa'²¹ 'e jmoo²¹o'o 'e jmoo²¹o'o jiin'¹³ 'e to² tyʉ'² Dios. Coon'¹³ jilaa'²¹ 'e ngɨɨ¹i jna'a 'ee'¹³e'e tsá², coon'¹³ jilaa'²¹ wúu¹ 'e ganee²¹e'e joongɨ coon'¹³ jilaa'²¹ jmɨɨ²¹² 'aa²¹² tyii'i joongɨ coon'¹³ jilaa'²¹ fa'í³ galɨ́² saan²¹a'an 'ee'¹³e'e tsá² 'e jmoo²¹o'o to² tyʉ'² Dios. 5 Nigapó² tsá² moowoo²¹o'o; joon nigatain'² tsá² jna'a 'nʉñí³; joon gajmee'²¹mo tsá² jna'a mɨɨ'¹³. Joon nigajmoo²¹o'o to² 'ii²¹. Sá²-a mo jo gacwuu²u'u joon gangɨɨ²¹na'a 'e jo sá² tye'¹e'e. 6 Joon coon'¹³ 'e jmoo²¹o'o jmai'² 'e tyʉ́²; joon coon'¹³ 'e 'øøi'²¹-tsii'i 'ee'¹³e'e tsá² 'e jmoo²¹o'o to² tya' Dios. 'Ee¹³e'e jon coon'¹³ 'e 'wó²-tsii'i joongɨ coon'¹³ 'e feei'¹-tsii'i joongɨ coon'¹³ 'in Espíritu Tyʉ́² 'in un-coon'¹³ jna'a. 'Ée¹³e'e jon coon'¹³ xiiala 'iin²¹²moo'o tsá² xeei' 'e jmoo²¹o'o tó² tyʉ'² Dios. 7 Joon lini¹ tsá² 'e jmoo²¹o'o 'e to² tyʉ'² Dios 'wii'¹³ coon'¹³ 'e júu³ jai'² 'e cwoo'¹³o'o tsá² joon 'wii'¹³ 'e 'ii'²¹ tya' Dios 'e 'oo²¹o'o. Joon tsʉ 'wii'¹³ jmoo²¹o'o jiin'¹³ 'e tyʉ́²-ʉ lawa'a un'gøø'¹³na'a yiia'a. 8 Sá²mo 'e un'goo¹ tsá² jna'a, sá²mo jon jo un'goo¹ tsá² jna'a. Sá²mo 'e faa'²¹ tsá² tyʉ́² tyii'i, sá²mo jon faa'²¹ tsá² 'laa'²¹ tyii'i. 'Inlɨ́ɨi¹³ jin'² 'e tsá² tajuu²¹mo jna'a, 'inlɨ́ɨi¹³gɨ jin'² 'e ja'²mo júu³ tyaa²¹a'a. 9 Sá²mo faa'²¹a lawa'a jo cwii¹in jna'a, pe sá²mo jon 'e faa'²¹a lawa'a cwii¹in jna'a. Mo lɨ́ɨi¹³ ngɨɨ²¹ɨ'ɨ tóin¹ 'mó¹ pe saan²¹gɨɨ'ɨ. Nee²¹e'e wúu¹ 'áai¹ pe jo mo gajúun²na'a. 10 Joon xʉfiin'¹³ toon²¹o'on fa'í³, toon²¹o'on 'e jløø'³moo'o jon. Joon xʉfiin'¹³ tañíi²moo'o fúu¹mo tsá² 'ii'²¹i 'láai² 'e jmaai¹ to² tya'a 'wii²¹² tyii'i. Joon xʉfiin'¹³ jo 'e sá² tyii'i Dios cwo'¹o jna'a jilaa'²¹ 'e 'naa²¹na'a.

11 Tsaru'¹u' 'in néei¹ Corinto, nigafee'¹³na'a 'naa' coon'¹³ júu³

coon[21] tsáa[1]. Nigafee'[13]na'a 'naa' jiin'[13] la tí[2] 'e 'ɨ[1]-tsii'i. 12 Jløø'[3]moo'o 'wii'[13] 'naa' pe 'naa'gɨɨ' jo jløø'[3]naa' coon'[13] jna'a. 13 Tsʉ 'wii'[13] joon mɨ́ɨ[3]ɨɨ tyaní[2]ii' lawa jaain[21] jmii[21] tsá[2], untyuu[21]-'oo' 'wii[212] tyiia la galɨ́[2] tyú[2]-tsii 'wii[212] 'naa'.

Taain[212] Dios jee[212] jna'

14 Jo uncaan[21]naa' coon'[13] 'in tsá[2] 'in jo jai'[2] lɨ́ɨ[2]i tsʉ jo jmee[1]i tyii'. Jo lí[2] uncaain[21] tsá[2] 'e tyʉ́[2] coon'[13] 'e gó[2]. Jo lí[2] cai'[2] tsá[2] 'yiiañi' coon'[13] 'e nʉʉ[21]. 15 Jo lí[2] jmá[1] tsá[2] coon[21] røøi[21] Cristo coon'[13] Satanás. Wa'a la joon, ¿xiiala ilí[2] uncaain[21] 'in tsá[2] jai'[2] lɨ́ɨi coon'[13] 'in jo jai'[2] lɨ́ɨ[2]i? 16 ¿Xiiala lí[2] tsa'í[2] dioses 'in gajmee[1]i tsá[2] lɨ tyʉ'[2] Dios to[2]? Pe 'naa' lɨ́ɨ[1]naa' tsá[2] 'in tyʉ'[2] Dios, 'in jiin'[1], to[2]. Jiin'[13] la nigajin'[2] Dios:

Intaan[212]na joon ingɨɨ[212]na jee[212] 'ii;
joon ilɨ́ɨ[1]na Dios tya'a, joon 'in tsá[2] do ilíin[2] tsá[2] tyiia.

17 Tsʉ 'wii'[13] joon gajin'[2]o jon Ña'ñʉ'[1]ʉ':

Jeen'[13]naa' jee[212] 'in tsá[2] do joon siin'[13]naa' coon'[21].
Jo un'lɨɨ'[21]naa' yaanaa' coon'[13] 'e gó[2]
18 joon i'ii'[13]na 'naa' joon ilɨ́ɨ[1]na lawa jaain[21] 'Ñʉ́[2]ʉʉ' joon 'naa'gɨɨ' ilíin[2]naa' lawa xuui[212] tsañʉʉ'[1] joon xuui[212] tsamɨ́[2] tyiia.

La jon jin'[2] 'in Ña'ñʉ'[1]ʉ' 'in jmaa[1]a jilaa'[21] 'e 'iin[212]in.

7

1 'E lo-o 'e júu[3] ga'ɨɨ[1]ɨ Dios tyi', tsaru'[1]u', 'in 'iin[212]na. Tsʉ 'wii'[13] joon 'ná[1]-a tʉʉ[212]ʉ' jilaa'[21] 'e un'lɨɨi'[21] jna', tiin'[13] la ngú[1] toon[212]o' lagɨ espíritu tyi'. Joon tsʉ 'wii'[13] un'goo[2]o' Dios 'ná[1] cwoo'[13]-tsi' 'e ngɨɨ[21]ɨ' 'e tyú[2]na' tyaníi[1]i.

Jløø'[3]mo Poo[2] coon'[13] 'in tsá[2] néei[1] Corinto

2 ¡Wa'a núu[3]duu' júu[3] tyiia! Jo mo ga'laa[21]a'a tya' jiin'[13] jaain[21] 'naa' jon'gɨ ga'ée[13]e'e júu[3] gó[2] jon'gɨ mo gatyíin[13]a'an 'naa' tóo[2] jiin'[13] jaain[21]. 3 Joon jo fuu[212]uu 'naa' wa'a cwo'[2]oo 'naa' tsaa[2] tsʉ la mo gafuu[212]uu 'naa' la jéei[1] jløø'[3]moo coon'[13] 'naa' wa'a saan[21]gɨ' sɨ júun[2]mogɨ' caan[2]mo 'ee. 4 Jo cu'[2]-tsii coon'[13] 'naa' joon jløø'[3]moo 'áai[1] coon'[13] 'naa'. Joon xʉfiin'[13] nee[21]e'e wúu[1] jo tʉ́ʉ[3]ʉʉ 'e fu[1] 'yuu[2]na joon jløø'[3]moo.

5-6 Tsʉ nicwée[1]i Tito joon coon'[13] júu[3] tyaan[1]an Dios gatyá[2]-tsii'i 'e unjløø'[3]na'a 'wii'[13] 'naa'. Joon xʉfiin'[13] jo mo ga'ii'[2] wo'[1]oo'o ca gatyalii[21]i'i fu Macedonia, ñí[2] Dios xiiala tya[1]-tsi tsá[2] 'in seen[21]in fa'í[3]. Tsʉ doñixiia' ngɨɨ[21]ɨ'ɨ lawa'a coon[21] 'e injnɨɨ'[13]moo'o. Gali'iin[212]in tsá[2] jmaa[1]a 'e gó[2] tyii'i joon 'ɨ[1]-tsii'i 'áai[2], 'goo'[21]-oo'o wa' coon[21] to[2] tyii'i 'e ngó[1] lɨ caai[1]. Pe gatya-tsii'i mo gacwéi[1] Tito. 7 Gatya[1]-tsii'i tsʉ 'wii' gacwéi[1] Tito pe gatya[1]-tsii'i jon tsʉ 'wii'[13] jløø'[3]mo Tito 'wii'[13] 'naa'. Joon gatyaa[1]o júu[3] xiiala 'iin[212]naa' jøø[212]naa' jna'a. Gatyaa[1]o jon júu[3] xiiala galixuui[212]-'oo' joongɨ xiiala ga'ɨ[1]-'oo' 'áai[1] 'wii[212] tyiia. Joon mo gatyaa[1]a 'e júu[3] lo galijløø'[3]na 'áai[1]gɨ.

8 Caan'[21]moxʉ galɨ́ɨ[1]na mo galixuu[212]mo-'oo' 'wii'[13] 'e jí[2] do 'e gasɨɨ[2]na 'naa'. Pe jo lɨ́ɨi[1]gɨɨ la joon. Tsʉ wana ga'ɨ[1]-tsii caan'[21]mo 'wii'[13] xuu[212]mo-'oo' coon[21] sii'[13]xʉ, 9 pe nano jløø'[3]moo. Jløø'[3]moo jon' tsʉ 'wii'[13] galixuu[212]mo-'oo' pe jløø'[3]moo tsʉ 'wii'[13] gajo'[2]o-'oo' coon'[13] 'e galixuu[212]mo-'oo' do. Joon gajmaa[2]aa' jiin'[13] la gali'iin[212]in Dios tsʉ 'wii'[13] joon jo gajmee'[13]na'a 'naa' coon'[13] 'e xuu[212]mo-'oo' do. 10 Tsʉ wa'a jmoo[1]o tsá[2] la 'iin[212]in Dios 'wii'[13] galixuu[212]mo-tsi itiin'[13]mo joon jo

'ná[1] caain'[21] lɨ́ɨ[2]i. Pe wa'a jmoo[1] tsá[2] xuui[212]-tsi jiin'[13] la lɨ́ɨ[1]i tsá[2] taain[21] fu juncwii[21], ijúun[1]mo jon. 11 Joon tsʉ 'wii'[13] galixuu[212]mo-'oo' coon'[13] 'e jí[2] do gajmaa[2]aa' la 'iin[212]in Dios. ¡Joon jøø[2]øø' xiiala cwo'ɨ́ɨ[1]i! Ga'ɨ[1]-'oo' coon'[21] túun[2] 'e cwáain[1] do. Joon gali'iin[212]naa' jmaa[2]aa' jna júu[3] jiin'[13] la tí[2]. Gatɨɨ[212] 'nii'[21]-'oo' 'wii[212] tyii' yaanaa'. Pe joon gafoo'[2]moo' jon. Pe mo ngɨ́ɨ[2]i joon gali'iin[212]naa' jøø[212]naa' jna joon gali'iin[212]naa' 'e[2]ee' wúu[1] 'in tsá[2] 'in ga'láa[1]a do. Coon'[13] jilaa'[21] 'elo ga'ee'[13]oo' jna 'e jo 'e tsaa[2] tyii' sá[2]. 12 Joon gasɨɨ[21]na 'e jí[2] do tyii' pe jo gasɨɨ[21]na 'e jí[2] do wa'a 'e 'iin[212]na uncoon'[13] 'in tsá[2] do 'in ga'láa[1] jon'gɨ 'wa'a 'iin[212]na uncoon'[13] 'in ga'láa[1] tya'a do. Gasɨɨ[21]na 'e jí[2] do tyii' wa'a icón[2] 'naa' cwáain[1] xiiati 'e 'ɨ[1]-tsii'i 'naa' tyani Dios. 13 Joon gatya[1]-tsii'i mo ganʉʉ[21]ʉ'ʉ 'e júu[3] do.

Gatya[1]-tsii'i 'e júu[3] do pe jløø'[3]mogɨɨ'ɨ 'áai[1] 'e tyʉ́[2]-ʉ 'íi[1]-tsi Tito, tsʉ jilee'[21]naa' gauncoon'[13] 'ii tsʉ joon jo cu'[2]gɨ-tsi tyii'. 14 Tsʉ gafuu[212]uu Tito 'e tyʉ́[2]-ʉ tyii' joon 'naa' jo mo gacwóo[2]oo' fa'ɨɨ'[21] tyiia. Pe gatiin'[13] 'naa' jilaa'[21] júu[3] jai'[2] 'e gafuu[212]uu Tito tyii' joon la jai'[2] 'e júu[3] gafuu[212]uu Tito tyii' la joon jon júu[3] ja'[2]mo 'e júu[3] gafuu[212]uu 'naa'. 15 Joon 'áa[1]mo gali'iin[212]gɨ Tito 'naa' mo gatɨ'[2]-tsi xiiala gajmaa[2]aa' nʉ́ʉ[13]ʉʉ', joon ga'ii'[13]naa' 'ii joon 'gøø'[21]moo' wa'a jo jmaa[2]aa' jiin'[13] la 'iin[212]in. 16 Joon nano jløø'[3]moo 'e jo 'e 'ná[1]gɨ ngɨɨ[212]na cu'[2]-tsii coon'[13] 'naa'.

8

Cwó[2]oo' cuu[2] 'e 'yaai[1]-'oo'

1 Joon, tsaru'[1]u', 'ii[212] jna'a jmoo'[13]o'o júu[3] 'naa' xiiala lɨ́ɨ[1]i 'in tsá[2] néei[1] Macedonia 'in jai'[2] lɨ́ɨ[2]i Dios, xiiala gauncoon'[13] Dios 'ii. 2 'In tsaru'[1]u' 'in néei[1] Macedonia do ga'aa[1]a fa'í[3] 'áai[1] joon xʉfiin'[13] nii[1]in wúu[1] 'áai[1] jløø'[3]mo. Tañíi[2]mo 'áai[1] pe tsʉ 'wii'[13] jløø'[3]mo 'áa[1]mo gacwo'[1]o cúu[1]u tya' 'in tsaru'[1]u' néei[1] Judea lawa lɨ́ɨ[1]i tsá[2] sá[2] cuu[2]. 3 Joon jmáa[3]aa júu[3] jai'[2] 'e 'in tsá[2] do gacwo'[1]o 'yaai[1]-tsi ce xiia'[21] jiin'[13] lí[2]. Pe 'ɨ[1]-tsii 'e 'in tsá[2] gacwo'[1]o 'láai[2]gɨ ce xiia'[21] jiin'[13] lí[2]. 4 'Áai[1] gamɨɨ[1]ɨ 'in tsá[2] do tyanii[21]i'i wa'a cwooi[212] jna'a 'ido 'e uncoon'[13]on 'in tsaru'[1]u' catyaai[2] néei[1] Judea. 5 Joon gajmaa[1]a 'láai[2]gɨ la ga'ɨ[1]-tsii'i. Tsʉ nifu gacwóo[1]i 'yaai tya' Ña'ñʉ'[1]ʉ' joon ngɨɨ[1] joon gacwóo[1]i 'yaai tyijna'a jiin'[13] la 'iin[212]in Dios. 6 Joon tsʉ 'wii'[13] ga'láa[2] Tito 'wii[212] la mo jéei[1] 'e uncaan[21]in 'e cuu[2] do 'e 'iin[212]naa' cwóo[2]oo' gamí[3]ɨɨ tyaníi[1]i wa' 'e untiin'[13]mo 'e to[2] do. 7 'Naa' nigajmaa[2]aa' jilaa'[21] 'e tyʉ́[2]-ʉ. Ja'[2]mo lɨ́ɨ[2]naa' júu[3] tya' Dios, joon ñí[2] 'naa' 'é[2]ee' 'e júu[3] do. Joon røø[21] 'øøi'[21]-'oo'. 'Áa[1]mo 'iin[212]naa' jna'a. Joon nano fee'[1]gɨ jmaa[2]aa' coon'[13] 'e licaain[21] 'e cuu[2] do.

8 Jo fuu[212]uu 'naa' 'elo wa'a tyʉ'[2]ʉʉ 'naa' to[2] jiin'[13] 'iin[212]na 'e liñii'[21] 'naa' xiiala jmoo[1]o 'in tsá[2] catyaai[2] 'in 'yaai[1]-tsi. Jiin'[13] 'iin[212]na litsáai[1]-tsii wa'a la ja'[2]mo 'iin[212]moo' Dios coon'[13] tsá[2]. 9 Tsʉ ñii[21] 'naa' xiiala gajmaa[1]a Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo feei'[1]-tsi 'wii'[13] 'naa'. Fu ñʉ'fú[2] ga'aa[1]a jilaa'[21], pe tsʉ 'wii'[13] gali'iin[212]in 'ido 'naa' gatʉʉ[1]ʉ jilaa'[21] 'e sá[2] tya'a joon galíin[2]in lawa tsá[2] tañíi[2]mo 'wii'[13] 'naa'. Joon tsʉ 'wii'[13] galɨ́ɨ[1]i Cristo lawa'a tsá[2] tañíi[2]mo 'naa'gɨɨ' galɨ́ɨ[1]naa' lawa'a tsá[2] 'in 'oo[1]o jilaa'[21].

10 No-o 'e 'ɨ[1]-tsii 'e tyʉ́[2]gɨ tyii' cwáain[1] tya' 'e cuu[2] do. Ningóo[1] coon[21] jiin[21] 'e 'naa' nifu ga'láa[2] 'wii[212] uncaain[21] 'e cuu[2] do. Jo gacwó[2]oo' tyitsaai[212] pe 'yaai[1]-'oo'

gacwó²oo'. 11 Joon nano cwóo²gɨ̈' 'e 'yaai¹-'oo' ce gatséi¹ jiin¹³ la ga'láa² 'wii²¹². Cwóo²oo' la jaan²¹naa' jiin'¹³ la tí² 'e 'oo²oo'. 12 Tsʉ wa'a tsaí'² 'iin²¹²in tsá² cwo¹ pe xʉ̶ ʉ̶ 'oo¹o 'iin²¹²in Dios 'e cwo¹ tsá² 'e 'oo¹o jon' 'e jo 'oo¹o.

13 Jo 'iin²¹²na 'e uncoon'¹³ 'naa' tsá² xeei'²¹ joon 'naa'gɨ̈' tuu²naa' jo 'e sá² tyii'. 14 Jiin'¹³ 'e 'iin²¹²na 'e lɨ́² coon²¹ røø²¹mo jee²¹² jna'. Tsʉ nano 'oo²oo' 'e iuncoon'¹³ coon'¹³ jmɨ̈²¹² 'aa²¹² tya' 'ido pe ijó¹ coon²¹ jmɨ̈²¹² i'oo¹o 'ido 'e iuncoon'¹³ 'naa' coon'¹³ jmɨ̈²¹² 'aa²¹² tyii'. Coon'¹³ la joon ilí² coon²¹ røø²¹i. 15 Jiin'¹³ la jin'² ni jí² tya' Dios: “Joon 'in 'oo¹o 'láai²gɨ jo gasái¹ tya'a; joon 'in 'oo¹o xʉ jo ga'naai²¹ tya'a.”

Ijaa'²mo Tito tún¹

16 Pe cwo'³-oo 'maai'² Dios tsʉ 'wii'¹³i Dios do-o 'ɨ¹-tsi Tito 'naa' jiin'¹³ la 'ɨ¹-tsii. 17 Joon mo ga-fuu²¹²uu Tito wa'a itsajøøi²¹² 'naa' ga'ii'²¹mo júu³ røø²¹ tsʉ lɨ́¹gɨ 'aa¹mo 'naa'. Joon nano itsajøøi²¹² 'naa' 'e 'yaai¹-tsi 'ña-o.

18 Joon caan²¹mo coon'¹³ Tito siin²¹na'a jaain²¹gɨ tsaru'¹u' 'in jileei'²¹ tsaru'¹u' catyaai²gɨ faa'²¹ tyʉ́² tya'a. Faa'²¹ tsá² tyʉ́² tya'a tsʉ røø²¹ gajmaa¹a to² tya' 'e júu³ tyʉ́² tya' 'e tiin'¹³ tsá². 19 Joon 'in tsá² jai'² lɨ́²i Cristo 'in néei¹ lo gatyii'¹³in 'in tsaru'¹u' no 'e tsáa¹a caan²¹mo coon'¹³ jna'a 'e uncoon'¹³ jna'a la 'ɨ²¹² uncaan²¹na'a 'e cuu² do. Jmoo²¹o'o la joon tsʉ 'iin²¹²na'a 'e cwo'¹ tsá² 'maai'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' joon 'e 'iin²¹²na'a uncoon'¹³ jna'a tsá² xeei'²¹. 20 Joon coon'¹³ la joon lí²-i tyuu'¹³na'a 'e cwo'¹ tsá² jna'a tsaa² cwáain¹ tya' 'e cuu² 'e uncaain²¹ jna' no. 21 Tsʉ cwoo'¹³-tsii'i jmoo²¹o'o jilaa'²¹ 'elo 'e tyʉ́²-ʉ jon'on jiin'¹³ tyani Ña'ñʉ'¹ʉ' pe tyani jilee'²¹mo tsá² jon.

22 Joon, caan²¹mo coon'¹³ 'ido siin²¹ jna'a jaain²¹gɨ tsaru'¹u' 'in ga'e'² jna'a 'e cwo'²-tsi tsáa¹a joon 'áai¹gɨ nano 'e jo cu'²gɨ-tsi coon'¹³ 'naa'. 23 Joon wa'a ungɨ̈¹ɨ tsá² 'naa' cwáain¹ tya' Tito, cwosii'¹³duu' 'e jaain²¹ 'in ngɨ¹ coon'¹³ jna 'ido joon jmaa¹a to² coon'¹³ jna wa'a uncoon'¹³ 'naa'. Joon wana ungɨ̈¹ɨ tsá² 'naa' cwáain¹ tya' 'in tsaru'¹u' catyaai² do cwosii'¹³duu' 'e 'in tsá² jai'² lɨ́ɨ²i Dios néei¹ Macedonia gasiin²¹ 'ii joon jmaa'¹³a tsá² júu³ 'e 'ya'²gɨ tya' Cristo. 24 Tsʉ 'wii'¹³ joon mi cwolíin²in 'in tsá² lo jee²¹² 'naa' 'é²ee' 'in tsá² lo xiiala 'iin²¹²naa' 'ii joongɨ 'ee 'wii²¹² jløø'³na'a coon'¹³ 'naa'. Joon iliñí² jileei'²¹ 'in catyaai² 'in jai'² lɨ́ɨ²i.

9

Cuu² gauncaain²¹ do

1 Joon cwáain¹ tya' 'e cuu² do 'e uncaan²¹na' tya' 'in tsá² tya' Dios néei¹ Judea jo 'ná¹ fuu²¹²uu 'naa' 2 tsʉ ñíi³oo 'e 'iin²¹²naa' uncóon¹³oon'. Jløø'³moo mo fuu²¹²uu 'in tsá² néei¹ lɨ sii²¹ Macedonia 'e ningóo¹ coon²¹ jiin²¹ 'e gali'iin²¹²naa' 'in néei¹ Acaya 'e jmoo²oo'. Joon tsʉ 'wii'¹³ 'iin²¹²naa' jmaa²aa' 'e 'yaai¹-'oo' gatya¹-tsi 'in tsá² néei¹ Macedonia 'e jmoo¹o jon. 3 Jo 'e sɨ'neei'¹³ isɨ́ɨ³na 'in tsaru'¹u' no 'e jo ngɨ́ɨ¹i lɨcaai²¹ jilaa'²¹ júu³ tyʉ́² 'e gafuu²¹²uu tsá² 'wii²¹² tyi'naa' cwáain¹ tya' cuu² do. Joon coon'¹³ la joon lí²-i tyaa²aa' tyʉ́² 'e cuu² jiin'¹³ la gafuu²¹²uu 'in tsá² néei¹ Macedonia. 4 Tsʉ wa'a yíi³aa coon'¹³ 'in tsá² seein²¹ Macedonia joon jo náa¹ tyʉ́² tyii' mi cwée¹na fa'ɨ̈'²¹ ilíin²na'a tsʉ jo 'ee galí² cu'²-tsii'i coon'¹³ 'naa'. Joon 'naa'gɨ̈' i'oo²oo' fa'ɨ̈'²¹ jon. 5 Tsʉ 'wii'¹³ joon galitsáa¹mo-tsii 'e tyʉ́²gɨ wa'a 'e sɨ́ɨ³na 'in tsaru'¹u' do tsajøøi²¹² 'naa' jéei¹gɨ lagɨ jna. Joon coon'¹³ la joon lí²-i uncoon'¹³ 'naa' 'e licaain²¹ 'e cuu² do jiin'¹³ la júu³

'ɨ̵ɨ21 'naa' la mo jéei1. Joon 'e cuu2 do 'e lɨ́2 lawa'a coon21 'e 'yaai1-'oo' jon' coon21 'e gatyii21i'i tyitsaa21mo.

6 Untɨ̵ɨ'13duu'-'oo' 'e júu3 lo: 'In tsá2 'in jñí2 ca pii'3, ca pii'3-i jon cóon1on mo garoo21o, pe 'in gajñí2 'láai2gɨ, la joon jon 'láai2gɨ incoon1on. 7 Joon la jaain21 'ná1 cwo1 jiin'13 'e 'yaai1-tsi jon' tsʉ 'wii'13 'e 'ɨ1-tsi 'e 'ná1-a jon'gɨ tyitsaai21 'ee. Tsʉ 'iin212mo Dios 'in cwo'1o júu3 røø21. 8 Joon Dios lí2-i cwo'1o 'naa' coon21 tøø2mo jilaa'21 'e jmaa1i to2 tyii' joon jiin'13 tya' 'e tɨ̵ɨi'21 tyii' yaamoo' pe ilisá2gɨ 'e uncóon13oon' tsá2 xeei'21. 9 Jiin'13 la jin'2 ni jí2 tya' Dios:

Cwo'1 Dios tsá2 taníi2 'e 'wo2-tsio.

Joon 'e tyʉ́2-tsio taa'21a coon21 tøø21mo.

10 Cwoo1o Dios 'e júun2 'e jñii21i', cwoo1-o jon 'e 'í1 'e tyee2e'. La joon jon icwo'1o 'naa' jilaa'21 'e jmaa1i to2 tyii' 'e lí2 uncóon13oon' tsá2 xeei'21 'e cwaiin21 'e to2 tyʉ́2 tyii'. 11 Joon coon'13 la joon ilisá2 tyii' 'e cwó2oo' 'e 'wo2-'oo'. Joon mi joon'13o'o 'e cuu2 do 'e gauncaan21naa' tya' 'in tsaru'1u' néei1 Judea, 'in tsá2 do icwo'1o 'maai'13 Dios. 12 Tsʉ mi uncoon'13oon' 'in tsá2 tya' Dios do jon' wa'a uncoon'13oon' 'e jmɨ̵ɨ212 'aa212 tya' 'ido pe 'wii'13 'naa' icwo'1o 'maai'13 Dios 'áai1. 13 Joon tsʉ 'wii'13 'e to2 tyʉ́2 do 'e gajmaa2aa' iun'goo21o tsá2 Dios. Iun'goo21o tsá2 Dios tsʉ 'wii'13 gauntiin'13naa' júu3 tyii' 'e ja'2mo lɨ́i2naa' 'e júu3 tyʉ́2 tya' Cristo. Joon iun'goo21o Dios 'wii'13 'e cuu2 gacwóo13oo' 'ido coon'13 jileei'21 'in catyaai2 do 'e 'wo2-'oo'. 14 Joon 'in tsá2 do cwáain1 tya'-o ifaa'21o júu3 tyʉ́2 'wii212 tyi'naa' tsʉ 'iin212mo 'naa'. Tsʉ Dios nigauncoon'13on 'ido coon'13 'e tyú2moo'. 15 ¡Cwoo21o' 'maai'13 Dios 'wii212 jilaa'21 'elo! ¡Jo 'øøi'21-tsi' jilaa'21 'e gajmaa1a Dios Tyi'!

10

Tyʉ'2 to2 Poo2 ĺɨ̵ɨ1i apóstol

1 Tsʉ né3e' 'e 'wo2-tsi joongɨ 'e feei'1-tsi Cristo, joon jna, Poo2, 'iin212na foo'13na 'naa' lagɨ 'e feei'1 Cristo 'naa'. Joon seen21mo tsá2 'in jin'2in 'e tsá2 'wó1mo jna mo taan1na jee212 'naa' pe soo21-tsii mo taan1na lɨ wíin2. 2 Joon seen21mo 'inlɨ́ɨ̵ɨi13 jee212 'naa' 'in jin'2in 'e jmoo21o'o jilaa'21 la jmoo1o tsá2 taain212 fu juncwii21, 'in jmoo1o jiin'13 la 'iin212in 'yaai. Pe mɨ́3ɨ̵ɨ tyani2ii' 'e jmáa2gɨ̵ɨ' 'e tyʉ́2 'e mi yíi3aa jee212 'naa' jo 'ná1 jmáa3aa soo21-tsii coon'13 'naa' la ijmáa3aa coon'13 'in catyaai2 do. 3 'E la ja'2mo lɨ́ɨ̵ɨ1na'a tsá2 taain21 fu juncwii21 pe jo tɨ́ɨ̵ɨi1 jna'a la tɨ́1i tsá2 taain212 fu juncwii21. 4 Tsʉ 'wii'21 'e 'oo21o'o 'ii'21 gøøi'13 tya' Dios 'e joon lii'1oo'o jileei'21 'in 'eei'1 jna'a. Joon 'e 'ii'21 joon jo lɨ la lɨ 'ii'21 'e sá2 fu juncwii21 lo. 5 Joon coon'13 la joon ilii'1i'i jileei'21 'in coon'21 tsá2 tóo2 coon'13 júu3 jloo'3. Ilii'1i'i jon jileei'21 'in jo cwo'1 júu3 ruu'21o coon'13 jna'a cwáain1 tya' xiiala lí2 cwii1in tsá2 Dios. Joon lii'1i'i jilaa'21 'e 'ɨ1-tsi tsá2 'e jmoo1o jo nʉʉ'13ʉ to2 tyʉ'2 Cristo. 6 Joon mi ngɨ̵ɨ1i 'e jmoo2oo' núʉ13ʉʉn' jiin'13 la tí2 to2 tyʉ'2 Cristo 'e tyʉ́2 tyii'i náa1a 'e 'e'2e wúu1 jileei'21 'in jo jmaa1a nʉʉ'13.

7 'Ná1 cón2oon' cwáain1 coon'21 túun2-un. Wa'a 'ɨ1-tsi tsá2 'e lɨ́ɨ̵ɨ1i 'e tsá2 tya' Cristo 'ii, 'ná1 ti'2-tsi jon 'e lɨ́ɨ̵ɨ1na'a tsá2 tya' Cristo jon. 8 Joon xʉfiin'13 foo'13na 'naa' 'láai2 lagɨ 'e tɨ́ɨ̵ɨ2na cwáain1 tya' 'e to2 gacwo'1 Cristo jna'a jo 'e fa'ɨ̵ɨ'21 lɨ́ɨ̵ɨ2na, tsʉ Ña'ñʉ'1ʉ' gacwo'1 jna'a 'e to2 do wa'a lí2 uncoon'13 jna'a 'naa' 'e cwii1mogɨ̵ɨ' Dios jon' wa'a 'e xee2na'a 'e jai'2 lɨ́ɨ̵ɨ2naa'. 9 Joon 'e jí2 gasɨ́ɨ̵ɨ3na tɨ́ɨ̵ɨ2i 'naa' jo 'yʉto2 wa'a ton'2oon' fo'2-'oo'. 10 Pe 'inlɨ́ɨ̵ɨi13 jin'2in 'e

jmóo3oo 'gøøi'13 coon'13 jí2 tyiia pe mo taan212na jee212 'naa' lawa'a 'yʉ'goo'21oo joon 'wo2 'áai1 júu3 tyiia. 11 Pe cwoliñí2 'in tsá2 do, 'in tsá2 'in jin'2 la joon, 'e ijmoo21o'o 'gøøi'13 coon'13 jilaa'21 ijmoo21o'o la 'gøøi'13 júu3 tyii'i 'e sii'21na'a lɨ wíin2 mi gatyalii21i'i jee212 'naa'.

12 Xuun2 'ɨ1-'oo' 'e 'ii212na'a jmoo21o'o la jmoo1o 'in tsá2 'in faa'21a 'e tyʉ́2 tya' yaai, tsʉ jiin'13 tsá2 caa21mo jmoo1o coon21 røøi21 coon'13 tsá2 xeei'21. 13 Joon ifaa'13a'a 'e tyʉ́2 tyii'i yiia'a jiin'13 tya' 'e to2 'e 'oo21o'o, joon Dios gacwo'1 jna'a wa'a cwóo13o'o 'e júu3 tyʉ́2 ca jee212 'naa' 'in néei1 Corinto. 14 Joon tsʉ 'wii'13 jna'oo'o nifu gacwó1 júu3 tyʉ́2 tya' Cristo jee212 'naa' jo faa'13a'a 'láai2gɨ lagɨ 'e tɨ́i2na'a. 15 Jon'gɨ faa13a'a 'láai2gɨ tyii'i yiia'a tya' to2 nigajmaa1a tsá2 xeei'21 lawa'a to2 tyii'i yiia'a. Pe 'ɨ1-tsii'i mo nigafee'1 'e jai'1 lɨ́i2na'a la joon ilifee'1 to2 tyii'i jee212 'naa'. 16 Joon mi ngii1i joon 'ɨ1-tsii'i 'e cwoo21o'o 'e júu3 tyʉ́2 tya' 'e tiin'13 tsá2 lɨ 'ngoo'13 lɨ née12naa'. Tsʉ jo 'ii212 jna'a faa'13a'a tyʉ́2 tyii'i cwáain1 tya' to2 nigajmaa1a tsá2 xeej'21.

17 Joon wa'a 'iin212 tsá2 faa'21a júu3 tyʉ́2 tya'a yaai, cwofaa'21a ji-laa'21 'e tyʉ́2 'e gajmaa1a Ña'ñʉ'1ʉ' tya'o. 18 Tsʉ jon' 'in tsá2 do 'in faa'21a tyʉ́2 tya'a yaai 'in 'ii'21 Dios pe 'ii'21mo Dios 'in tsá2 'in faa'21a Ña'ñʉ'1ʉ' tyʉ́2 tya'a.

11

Un'øøi'1 Poo2 'ña'a

1 ¡Jmaa2aa' feei'1-'oo' 'wii212 tyiia jiin'13 la nigajmaa2aa' la 'ii212 jmáa3aa caa21na! 2 Tsʉ tsá tyii'21 jna coon'13 'naa' 'wii'13 Dios. Tsʉ lawa cwo'1 tsá2 júu3 tya'a 'e 'ii'21i 'in gamúui1 jamɨ́i1ɨ la joon jon 'iin212na jmáa3aa coon'13 'naa' tya' Cristo. 'Iin212na jée1na 'naa' tyanía1i lɨ́i1naa' lawa jaain21 sɨmɨ́2 'in tyúi1, 'in jo mo ga'láa1a. Lawa'a jaain21 sɨmɨ́2 'in nacui'2 cwoo21o coon'13 jaan21mo tsañʉʉ'1. 3 Pe 'goo'21-oo 'e nigacon'2 tsá2 'naa' tóo2 la nigacon'2 'in mii'21 do tóo2 Eva coon'13 'e jmii1-tsi tya'a. Canii21mo gali'iin212naa' Cristo mo 'wiin21 pe 'goo'21-oo 'e la mo túʉ13ʉʉ' 'e jai'2 lɨ́i2naa' do. 4 Tsʉ 'ii'13naa' júu3 røø21 'in tsá2 jalíin2in cwo'1 'naa' júu3 tya' jaain21 Jesús 'in sɨɨi21gɨ lagɨ 'in Jesús 'in gacwoo'13o'o 'naa'. Joon jløø'3moo' 'ii'21naa' 'e espíritu 'e jon' 'in Espíritu Tyʉ́ gacwo'1 Dios 'naa'. Joon 'e júu3 tya' 'in tsá2 do sɨsɨi21i lagɨ 'e júu3 tya' 'e tiin'13 tsá2 'e ganʉʉ21ʉʉ'. 5 Pe lɨ́i2na 'e jo xáai1gii jiin'13xʉ lagɨ 'in tsá2 do 'in 'ɨ1-tsi 'e lii1i apóstoles 'in tyiin2gɨ 'áai1. 6 Joon xʉfiin'13 jo tɨ́i2na foo'21oo cwú1 la tɨ́i2i 'ido, 'øø'21mo-tsigii lagɨ 'ido. Joon coon'13 jilaa'21 'e gajmoo21o'o ga'e'2 jna'a 'naa' la joon.

7-8 Joon mo taan212na jee212 'naa' 'in tsá2 jai'2 lɨ́i2i Cristo 'in néei1 lɨ xiia' gacwo'1o jna cuu2 la 'ii212 cwo'3oo 'naa' 'e júu3 tyʉ2. Coon21 jo ngáa1mo gajmáa3aa 'e gó2-o tyi'naa' mo gacwo'3oo 'naa' 'e júu3 tyʉ́2 jo 'e 'laa'21 gacón3oon. Gajmée1na 'ñii'a 'in wéi1 tsʉ gali'iin212na jmáa3aa 'e tyʉ́2 tyii'. 9 Joon mo ga'óo3oo jmii212 'aa212 jiin'13 jaain21 jee212 'naa' ga'íin2in cúu1u 'wii212 tyiia, tsʉ 'in tsaru'1u' 'in néei1 Macedonia gacwoo1o 'e jmaai1 to2 tyiia. Joon coon'13 la joon jo gauntyíi2na jiin'13 jaain21 'naa'. Joon la joon-on ijmáa3gii. 10 Ñí3oo 'e júu3 jai'2 tya' Cristo la joon jon ñi3oo 'e tɨ́2-tsii cwó3oo 'e júu3 tyʉ́2 tya' Cristo jo 'ee 'laa'13 cón3oon. Joon jiin'13 jaan21naa' 'in néei1 Acaya ityuu'13mo jna 'e jmóo3oo la joon. 11 Joon mo jmóo3oo la joon, ¿tɨ lɨ́i1naa' 'e jo 'iin212gii 'naa'? Jo lɨ́i1naa' la joon tsʉ ñí2 Dios xiiala 'e 'iin212na

'naa'.
12 Joon ijmáa³gɨɨ jiin'¹³ la ni-
gajmáa³aa. Joon coon'¹³ la joon
jo lí² faa'²¹a tyʉ́² tya'a yaai 'in
tsá² do 'in 'iin²¹²in jmáa¹a coon²¹
røøi²¹ coon'¹³ jna'a coon'¹³ 'e to²
jmoo²¹o'o. 13 Tsʉ 'in tsá² do jo
tsei'² lɨ́ɨ¹i apóstoles, coon'²¹ 'ido
tóo². Lɨ' jmoo¹-o 'e lɨ́ɨ¹i apóstoles
tya' Cristo. 14 Joon jo 'ná¹ jmoo²¹o'
tsa'goo'²¹-tsi' mi líin²in la joon, tsʉ
'wii' 'ña'a Satanás jmeei'¹³ 'ña'a 'e
lɨ́ɨ¹i lawa jaain²¹ ángel 'in tyúi¹.
15 Joon wana gajmee¹i fii²¹²i 'ña'a
'in tsá² do 'e lɨ́ɨ¹i 'in tyúi¹, la joon
ijmáa¹a tsá² tya'a. Pe mo lɨ tséi¹
i'ii'²¹i 'in tsá² do jiin'¹³ la tɨ́ɨ²i tya'
'e gajmaa¹a.

Wúu¹ 'e ganí²¹ Poo²

16 Fuu²¹²uu 'naa' túnˀ¹: jo lɨ́ɨ²naa'
'e tsá² caa²¹na. Pe wana lɨ́ɨ²naa'
la joon, nuu²¹duu' 'e júu³ lo 'e
faa'²¹a jaain²¹ tsá² caai²¹ 'e tyʉ́²
tya'a 'ña'a. 17 Jo gatyʉ'² Ña'ñʉ'¹ʉ'
jna to² 'e fuu²¹²uu 'naa' 'e júu³
lo, jiin'¹³ 'iin²¹²na fuu²¹²uu 'naa' 'e
tyʉ́² tyiia 'ñii'a lawa'a jaain²¹ tsá²
caa²¹na. 18 La faa'²¹a júu³ tyʉ́² tya'a
yaai la joon ifuu²¹²uu. 19 Tsʉ 'naa'
jmaa²aa' 'e 'wo²-'oo' coon'¹³ jileei'²¹
tsá² caai²¹ tsʉ jmɨɨ¹-'oo' 'áai¹. 20 Joon
'naa' jmaa²aa' 'e 'wo²-'oo' coon'¹³
jileei'²¹ 'in 'iin²¹²in líin²in fii²¹² 'naa',
sɨ 'in 'iin²¹²in cón² jilaa'²¹ 'e 'oo²oo'
'ee, sɨ 'in 'iin²¹²in tyʉ'² to² 'naa' 'ee,
sɨ jo tsáai¹-tsi 'naa' 'ee, sɨ jnáa¹a ní²ii'
'ee. 'Áai¹ 'wo²-'oo' coon'¹³ jileei'²¹
la 'ii. 21 Pe jna'oo'o, jo gatya¹-tsii'i
jmoo²¹o'o jilaa'²¹ 'elo joon tsʉ 'wii'¹³
joon jo galɨtsáai¹-'oo' jna'a.

Joon wana lí² faa'²¹a tsá² xeei'²¹
'e tyʉ́² tya'a 'ña'a la joon jon lii'¹ii
jna, xʉfiin'¹³ lawa'a tsá² caa²¹na
ifaa'²¹a. 22 ¿Tɨ faa'²¹a 'in tsá² do
jmíi¹ tya' tsá² Israel? Fo'²oo jna
jon. ¿Tɨ lɨ́ɨ¹i 'in tsá² do tsá² Israel?
Jna jon lɨ́ɨ¹na la joon. ¿Tɨ lɨ́ɨ¹i 'in
tsá² do júnˀ² tya' 'lɨɨ²¹² Abrraham?
Lɨ́ɨ¹na la joon jon. 23 ¿Tɨ jmoo¹o
'ido to² tyʉ'² Cristo? Jna jmóo³gɨɨ
lagɨ 'ido xʉfiin'¹³ lagɨ tsá² caa²¹mo
fo'²oo. Nijmáa³aa to² 'ii²¹gɨ lagɨ 'ido,
joon gapoo¹i tsá² jna 'láai²gɨ lagɨ
'ido, joon gatain'² tsá² jna 'nʉñí³
'láai²gɨ lagɨ 'ido, joon 'láai² naa'¹³
coon²¹xʉ-ʉ jo gajúnˀ¹na. 24 Joon 'ñá²
naa'¹³ gapoo¹i 'in tsá² Israel jna
coon'¹³ 'nii²¹² azote. Dyadyá² tsi
'ñʉ́¹ tsi gapoo¹i jna la cafu. 25 Joon
'nɨ¹ naa'¹³ gapoo¹i tsá² jna coon'¹³
sɨɨ². Joon cafu gatyuui'¹³ tsá² jna
coon'¹³ cuun²¹². Joon 'nɨ¹ fu gatá²
'e barco do 'e 'yúu³na. Joon cafu
'yúu³na jmɨ'ñi'³ coon²¹ nʉ́ʉ¹ coon²¹
jmɨɨ²¹². 26 Coon²¹ tøø²mo 'yúu³na fu¹
lɨ licón² jmɨɨ²¹ jna, joon lɨ seen²¹in
'uun²¹. Joon 'iin²¹²in tsá² jmee'¹i
jna la tsá² góo³oo tiin'¹³ la 'in jo
lɨ́ɨ¹i la joon. Joon doñixiia' ngɨ́ɨ³ɨɨ
ngɨ́ɨ¹na tói¹ 'mó¹ sɨ 'yúu³na ciudad
'ee, sɨ jee²¹² tyiia²¹ 'ee, sɨ ni jmɨ'ñi'³
'ee, sɨ jee²¹² tsá² 'e lɨ'² jin'²o 'e
jai'² lɨ́ɨ²i 'ee. 27 Ga'woo'²¹oo 'áai¹
joon gamóo³oo wúu¹, 'láai²gɨ fu jo
cwúu³na lɨ ngɨ́ɨ³ɨɨ joon tsaun'áa³na
joon unjmɨ́ɨ³na tsʉ jo 'e sá² døø'¹³øø.
Joon galɨcwocɨ́ɨ³na tsʉ jo 'ee sɨn'³ɨɨn
sá².

28 Joon fee'¹gɨ lagɨ jilaa'²¹ 'elo
ga'ɨ¹-tsii 'áai¹ tya' jileei'²¹ 'in tsá²
jai'² lɨ́ɨ²i Cristo catyaai². 29 La lɨ́ɨ¹i
'ii lɨ́ɨ¹i jna jon, wa'a 'woo¹i, la joon
jon 'woo¹i jna jon. Joon wa'a xuu'²¹i
tsaa², jna jon 'ɨ¹-tsii 'áai¹ 'wii²¹²
tya'a. 30 Tsʉ 'wii'¹³ joon wa fuu²¹²uu
'naa' 'e tyʉ́²ʉ tyiia 'ñii'a ifuu²¹²uu
'naa' jilaa'²¹ 'e 'e'²e 'naa' 'e wa'a jo
pí³-tsii. 31 Joon Dios, Jmii²¹ Ña'ñʉ'¹ʉ'
Jesucristo, ñii¹o 'e fuu²¹²uu la jai'².
Joon jiin'¹³ 'ii tɨ́ɨ²i wa'a un'goo¹o
tsá² 'ii coon²¹ tøø²mo. 32 Joon
mo taan²¹²na fuu²¹ Damasco 'in
tsaa'to² do to² tyʉ' røøi¹³ Aretas
gali'iin²¹²in taain'¹³ jna 'ñʉñí³. Joon

gasɨɨ'^{21}ɨ 'láa^{2} wa jøø^{2}ø la caain^{21} li ngɨ́ɨ^{1}i tsá^{2} 'e 'oo^{21} 'e ngó^{1} cu'^{2} lɨ'^{2} 'e fuu^{21} do. 33 Pe gaxaa^{1}mo tsá^{2} jna, yúu^{3}na mɨ'tó^{2}, coon^{21} 'ootoo^{21} tsi 'e 'oo^{2} do. Joon galáa^{2}moo la joon.

12

La wa'a 'e gacɨɨ^{1}o Poo^{2}

1 Jo 'ee to^{2} 'íi^{3}gɨ tyiia wa'a fuu^{212}gɨɨ 'e tyʉ́^{2} tyiia 'ñii'a pe 'ná^{1}-a fuu^{212}gɨɨ jilaa'^{21} 'e gacɨ́ɨ^{3}ɨɨ coon'^{13} jilaa'^{21} 'e ga'e'^{2} Ña'ñʉ'^{1}ʉ' jna. 2 Cwii^{1}moo jaain^{21} tsá^{2} 'in jai'^{2} lɨ́ɨ^{2}i Cristo. Joon ningóo^{1} dyatyʉ́n^{2} jiin^{21} 'e gasaa^{1}i 'ido fu ñʉ'fú^{2}. Gangóo^{1} fu coon^{21} lɨ sii^{21} ñʉ'fú^{2} tɨ'^{2} 'nɨ^{1}. Jo ñíi^{3}ii wa'a gangóo^{1} moo^{1} taa^{2}i sɨ jo ngóo^{1} 'ee. Jiin'^{13} Dios ñii^{1}i. 3 Pe ñíi^{3}oo 'e gasaa^{1}i 'in tsá^{2} do fu ñʉ'fú^{2} jiin'^{13} jo ñíi^{3}ii wa'a 'yuu^{1}i moo^{1} taa^{2}i sɨ jo 'yuu^{1}i 'ee. Jiin'^{13} Dios ñii^{1}i. 4 Joon fu ñʉ'fú^{2} do ganúu^{2}u júu^{3} 'uuin^{21} 'áai^{1} 'e jiin'^{13} jaain^{21} tsá^{2} tɨ́ɨ^{2}i faa'^{21}a. 5 Lí^{2}-i jmáa^{3}aa jløø'na 'nii'a 'wii'^{13} jaain^{21} tsá^{2} la 'ii, pe jo lí^{2} jmáa^{3}aa jløø'^{3}na 'wii'^{13} 'ñii'a. Unjløø'^{3}na 'ñii'a jiin'^{13} wa'a jo pí-tsii. 6 Joon wana fuu^{212}uu 'e tyʉ́^{2} tyiia 'ñii'a jo 'yʉʉ^{2} caa^{21}na tsʉ fuu^{212}uu jiin'^{13} la jai'^{2} pe jo fuu^{212}uu la joon. Tsʉ jo 'iin^{212}na wa'a 'ɨ^{1}-tsi tsá^{2} 'e fee'^{1}gɨ tyiia lagɨ jøø^{2}ø 'e jmóo^{3}oo sɨ 'e ganúu^{2}uu foo'^{21}oo 'ee.

7 Joon xʉfiin'^{13} fee'^{1} 'áai^{1} jilaa'^{21} 'e ga'e'^{2} Dios jna, jo unjløø'^{3}na 'ñii'a tsʉ Dios gacwo'^{1}o jna 'e galɨ́ɨ^{1}na coon^{21} jmoowúu^{1} 'e lí^{2} lawa coon^{21} tóon^{1} yʉ^{2} ngú^{3}uu. Lawa'a 'e'^{2}e Satanás jna wúu^{1}. 8 Joon gamɨ́ɨ^{3}ɨɨ 'nɨ^{1} naa'^{13} tyani Ña'ñʉ'^{1}ʉ' wa'a i'láa^{2}na 'e jmoowúu^{1} tyán^{3}aan do. 9 Pe Ña'ñʉ'^{1}ʉ' gajin'^{2}o sɨɨ'^{21}ɨ jna: “Líin^{2}mo tyi'i 'e 'iin^{212}na 'nʉ. Joon mo 'woo^{2}i tsá^{2}, joon lí^{2} li'^{2}i tsá^{2} 'e 'ii'^{21} tyiia uncoon'^{13} 'ido.” Tsʉ 'wii'^{13} joon unjløø'^{3}na 'e jo pí^{3} 'oo^{2}oo tsʉ coon'^{13} la joon lí^{2} li'^{2}i tsá^{2} 'e coon'^{13} 'ii'^{21} tya' Cristo jmóo^{3}oo jilaa'^{21}. 10 Unjløø'^{3}na 'e jo pí^{3} 'oo^{2}oo, unjløø'^{3}na jon mo ungøø^{2}i tsá^{2} jna, coon'^{13} jilaa'^{21} jmɨɨ^{212} 'aa^{212}, joongɨ mo 'øøi^{1} tsá^{2} jna coon'^{13} jilaa'^{21} fa'í^{3} ga'oo^{2}oo 'wii^{212} Cristo. Tsʉ mo jo pí^{3} 'oo^{2}oo 'ñii'a lí^{2} cwo'^{2} Cristo jna pí^{3}.

'I^{1}-tsi Poo^{2} 'in tsá^{2} jai'^{2} lɨ́ɨ^{2}i Cristo néei^{1} Corinto

11 Tyitsaa^{212}mo gafuu^{212}uu 'e tyʉ́^{2} tyiia 'ñii'a tsʉ jo mo faa'^{13}naa' la joon. Joon 'naa'oo' 'ná^{1} foo'^{13}naa' 'e tyʉ́^{2} tyiia, tsʉ jiin'^{13}xʉ 'e feei'^{1}gɨ lagɨ jna 'in tsá^{2} do 'in jin'^{2}in 'e lɨ́ɨ^{1}i apóstoles 'in tyiin^{2}gɨ lagɨ jna, 'in tsá^{2} do 'in lɨ́ɨ^{1}naa' tsá^{2} tya'a. Joon jo 'ee to^{2} 'íin^{3} jna. 12 Joon la 'ɨɨ^{212} taan^{2}na jee^{212} 'naa' gajmáa^{3}aa la jmoo^{1}o apóstoles 'e litsaa^{2}mo-'oo' 'e la ja'^{2}mo lɨ́ɨ^{1}na apóstol tya' Cristo. Gajmáa^{3}aa milagros, joon gajmáa^{3}aa jon li^{2} 'e ganga'goo^{21}-'oo' xʉfiin'^{13} gafaa'^{21} tsá^{2} 'laa'^{21} tyiia. 13 Joon cwáain^{1} tyii' jo gajmee^{1}na 'naa' xaai^{21}gɨ lagɨ 'in tsá^{2} jai'^{2} lɨ́ɨ^{2}i Cristo 'in néei^{1} lɨ xiia', jiin'^{13} jo mo gacóon^{3}oon 'laa'^{13} tya' jiin'^{13} jaan^{21}naa' 'wii'^{13} 'e júu^{3} tyʉ́^{2} do. ¡Feei'^{1} jmáa^{2}-'oo' 'wii^{212} tyiia!

14 Tɨ lí^{2} tɨ 'nɨ^{1} naa'^{13} 'e yajøø^{3}na 'naa' joon jo 'iin^{212}na untyíi^{2}na 'naa'. Tsʉ jo 'iin^{212}na 'e 'oo^{2}xʉʉ', jiin'^{13} 'e 'iin^{212}na wa'a 'ii'^{13}naa' jna 'e 'yaai^{1}-'oo'. Tsʉ sáa^{3} jmii^{21} tsá^{2} 'ná^{1} uncaain^{21} cuu^{2} tya' jóon^{1}on jon'on jóon^{1}on tya' sáa^{3} jmii^{21}. 15 Joon 'e 'yaai^{1}-tsii 'in'íin^{3}na jilaa'^{21} 'e 'oo^{2}oo tya' 'e tyʉ́^{2} tyii' joon ca icwo'^{3}oo 'ñii'a tya' 'e tyʉ́^{2} tya' almas tyii' xʉfiin'^{13} lɨ́ɨ^{2}na 'e 'láai^{2}gɨ 'e 'iin^{212}na 'naa' 'e xʉgʉ 'iin^{212}naa' jna.

16 Joon xʉfiin'^{13} 'inlɨ́ɨi^{13} jee^{212} 'naa' ñii^{1}o 'e jo gacóon^{3}oon 'laa'^{13} tyi'naa', 'in tsá^{2} do jin'^{2}in 'e tɨɨ^{21}na 'áai^{1} joon gacon'^{3}oon 'naa' tóo^{2}. 17 Fee'^{13}naa' jna: ¿Tɨ gacon'^{3}oon 'naa' tóo^{2} 'wii'^{13}i 'in tsá^{2} do 'in gasíin^{3}na jee^{212} 'naa'? 18 Gamí^{3}ɨɨ

tyani Tito wa'a tsajøø[212]i 'naa' joon gasíi[3]na 'in tsaru'[1]u' catyaai[21] do. ¿Tɨ gacon'[2] Tito do 'naa' tóo[2]? 'E la ja'[2]mo, 'in tsá[2] do 'ɨ[1]-tsi la 'ɨ[1]-tsii cwáain[1] tyi'naa' joon jmoo[1]o la jmóo[3]oo tyii'. 19 ¿Tɨ lɨ́ɨ[2]naa' 'e un'øø'[1]na'a yiia'a tyaní[2]ii'? Jo jmoo[21]o'o la joon tsʉ tyani Dios fee'[13]na'a 'naa' joon coon'[13] 'e sii[21] Cristo. Joon jilaa'[21] 'e jmoo[21]o'o, tsaru'[1]u' 'in 'iin[212]na, jmoo[21]o'o wa'a lí[2] licwii[1]mogɨɨ' Dios. 20 Tsʉ 'goo'[21]oo 'e mi yajøø[212]na 'naa' jo ngɨ[1] 'naa' jiin'[13] la 'yaai[1]-tsii jon'gɨ jmóo[3]oo jiin'[13] la 'yaai[1]-'oo' 'naa'. 'Goo'[21]oo 'e xee[21]naa' ruu'[21]naa', joongɨ 'óo[2]oo' tsiiwúu[1]. Seen[21]mo jee[212] 'naa' 'in 'nii'[21]-tsi, joongɨ 'in 'ɨ[1]-tsi yaai, joongɨ 'in jmoo[1]o 'atsáa[1]-a, 'in faa'[21]a 'e gó[2] tya' ruu'[21]i, 'in unjløø'[3]i yaai, joon 'in to'[2] mɨɨ'[13]. 21 Joon 'goo'[21]oo 'e 'áa[3]aa fa'ɨɨ'[21] tyani Dios 'wii'[13] 'inlɨ́ɨ[13] 'naa' mi yajøø[212]na 'naa' joon 'wii'[13] 'inlɨ́ɨ[13] 'naa' cɨ'[3]oo 'áai[1] 'wii'[13] tsaa[2] ga'naa[1]a 'naa' la mo jéei[1]. Joon jo gatúu[2] 'naa' jilaa'[21] 'e galɨ'lɨɨ'[3]naa', joon jo gatúu[2] 'naa' feei'[21] tsamí[2] tsá[2] xeei'[21] coon'[13] jilaa'[21] 'e gó[2]gɨ 'e gajmaa[2]aa'.

13

Júu[3] lɨ gatséi[1]

1 Tɨ lɨ tɨ 'nɨ[1] naa'[13] 'e yajøø[212]na 'naa'. Joon lí[2]-i 'nɨɨ[1]i tsaruu'[21]i jiin'[13] coon'[13] 'e júu[3] røø[21] coon'[13] tya' gái[1] gaai[21] testigo. 2 Joon mo gataan[212]na jee[212] 'naa' lɨ tɨ túɲ[2] gafuu[212]uu 'naa' joon fuu[212]uu 'naa' lɨ wíin[2] jileei'[21] 'naa' coon'[13] 'in tsá[2] do 'in ga'noo[1]o tsaa[2] 'e jo jmáa[3]gɨɨ feei'[1]-tsii tya' 'in 'noo[1]o tsaa[2] mi yíi[3]aa túɲ[1]. 3 Cwoliñii[2]ii' 'e faa'[21]a Cristo 'wii[212] jna, joon jo galɨ́ɨ[1]i Cristo 'e 'wói[1] jee[212] 'naa' pe ga'e'[2] 'naa' 'e 'ii'[21] tya'a. 4 'E la ja'[2]mo, gajúun[2]mo Cristo tsaa' crúu[1] lawa jaain[21] tsá[2] 'wói[1] pe jiin'[1]o coon'[13] 'ii'[21] tya' Dios. La joon jon jna'a, lɨ́ɨ[1]na'a tsá[2] 'wó[1]mo la 'ii, pe sɨcaan[21]na'a coon'[13]on jiin'[1]i'in jon coon'[13] 'ii'[21] tya' Dios. 'E coon'[13] la joon lí[2] uncoon'[13]na'a 'naa' cwii[1]naa' Dios.

5 Cón[2]oon' cwáain[1] wa'a ngɨɨ[2]ɨɨ' jiin'[13] la jai'[2] lɨ́ɨ[2]naa'. Cón[2]oon' cwáain[1] yaanaa'. Cwoliñii[1]ii' 'e ngɨ[1] Jesucristo jee[212] 'naa' wa' 'e la ja'[2]mo jai'[2] lɨ́ɨ[2]naa' 'ii. 6 Joon lɨ́ɨ[2]na 'e liñii[2] 'naa' 'e ngɨ[1] Jesucristo coon'[13] jna'a. 7 Joon mɨɨ[21]ɨ'ɨ tyani Dios 'e jo jmaa[2]aa' jiin[13] coon[21] 'e gó[2]. Jo mɨɨ[21]ɨ'ɨ la joon wa'a 'ɨ[1]-tsi tsá[2] tyú[2] tyii'i. Jiin'[13] 'e 'ii[212] jna'a 'e jmaa[2]aa' jilaa'[21] 'e tyú[2]. Jo 'ee lɨ́[1] wa'a 'ɨ[1]-tsi tsá[2] 'e jo tseein[21] to[2] tyii'i. 8 Tsʉ 'wii'[13] joon, wa'a jmoo[2]oo' 'e jai'[2] jo 'e sá[2] 'e fee'[13]na'a 'naa' jiin'[13] li uncoon'[13]na'a 'naa' 'e jai'[2]gɨ lɨ́ɨ[2]naa'. 9 Joon jløø'[3]moo'o mo lɨ́ɨ[1]na'a tsá[2] 'wói[1] pe 'naa'gɨɨ' lɨ́ɨ[1]naa' tsá[2] pí[3]-tsi joon mɨɨ[21]ɨ'ɨ tyani Dios 'wii'[13] 'naa' 'e ijmee'[13]i Dios 'naa' tsá[2] 'in galityú[1]mo 'naa'. 10 'Yʉto[2] joon sɨ́ɨ[3]na 'e jí[2] lo tɨ́ɨ[2]i 'naa' mo jo taan[212]na jee[212] 'naa' 'e jo 'ná[1]-a jmáa[3]aa 'gøøi'[13]gɨɨ coon'[13] 'e to[2] 'óo[3]oo mi yíi[3]aa, tsʉ 'in Ña'ñʉ'[1]ʉ' gacwo'[1]o jna 'e to[2] do wa'a lí[2] uncoon'[13] jna 'naa' 'e licwii[1]naa' 'ii jon' wa'a 'e xée[1]na 'e jai'[2] lɨ́ɨ[2]naa'.

11 Tsee[2]mo júu[3] tyiia, tsaru'[1]u', joon mɨ́[3]ɨɨ tyaní[2]ii' wa'a 'noo[2]oo' jiin[13] 'e tyú[2]-ʉ, joon nuu[2]uu' júu[3] tyiia, canii[2]mo 'ɨ[1]-'oo', joon cwoseen[21]moo' 'e tyú[2]. Joon 'in Dios 'in 'iin[212]in jna' joon jmoo[1]o 'e tyú[2] sɨ'ɨ́ɨ[13]-tsi' ingɨ[1] coon'[13] 'naa'. 12 'Aa[212]moo' la jaain[21] la jaan[21]naa' coon'[13] júu[3] tyú[2]. 13 Joon 'in tsá[2] jai'[2] lɨ́ɨ[2]i Cristo 'in néei[1] lo jin'[2]in 'aa[212]moo'.

14 'E 'ii'[13]naa' 'e cwa'[3] tya' Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo. Cwoliñi[2]ii' 'e 'iin[212]in Dios 'naa' joon 'e ngɨ[1] 'in Espíritu Tyú[2] tya' Dios jee[212] 'naa'. Amén.

Jí² gasii¹in San Pablo tɨ́ɨ²i tsá² 'in néei¹ Galacia

Siin¹in Poo² 'e jí² lo tɨ́ɨ²i 'in jai'² lɨ́ɨi² Cristo néei¹ Galacia

1 Jna-a, Poo², sɨ́ɨ³na 'e jí² lo. Joon lɨ́ɨ¹na apóstol, joon jon' tsá² 'in nigatyiin'¹³ jna la joongɨ jon' tsá² 'in nigasiin¹in jna pe Jesucristo coon'¹³ Dios Jmii²¹ nigatyiin'¹³ jna joon 'ii nigasiin¹in jna. Joon Dios Jmii²¹ gajmaa¹a jiin'¹ Jesucristo do jee²¹² 'lɨ́ɨ²¹². 2 Jna, Poo², coon'¹³ 'in tsaru'¹u' catyaai² 'in taain²¹² coon'¹³ jna lo, sii²¹ jna'a 'e jí² lo tya' 'in tsá² jai'² lɨ́ɨi² Cristo néei¹ coon²¹ lɨ sii²¹ Galacia. 3 Cwauncwaai'³ Dios Jmii²¹ 'naa' joon cwoseen²¹mo 'naa' tyʉ́²-ʉ̶ tyaníi¹i coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ̶' Jesucristo. 4 Joon Jesucristo do gajaan'²¹mo 'ña'a ijuun¹in 'wii'¹³ tsaa² tyijna' 'e coon'¹³ la joon lí² láa²mo jna' 'e juncwii²¹ gó² lo jiin'¹³ la nigali'iin²¹²in Dios Ñʉ'¹ʉ̶' tyii' jmáa¹a. 5 ¡Cwoun'goo²¹o tsá² Dios coon²¹ tøø²mo! Amén.

Jo 'e sá¹ júu³ xiia'²¹ wa' lí² jmá¹ tiin'¹³ tsá²

6 Tsa'goo²¹-tsii 'áai¹ tsʉ̶ jmoono nigatiui² 'naa' Dios 'in nitø'²ø 'naa' coon'¹³ 'e nigajmaa¹a Cristo 'wii'¹³ 'naa', joon niga'láa² 'wii²¹² jmaa²aa' núʉ̶¹³ʉ̶ʉ̶' coon²¹ júu³ xiia' wa' lí² jmá¹ tiin'¹³ tsá². 7 Pe jo 'ee júu³ xiia' sá² 'e la jai'² wa' lí² jmáa¹a tiin'¹³ tsá². Pe seen²¹mo 'inlɨ́ɨi¹³ 'in untyíi² 'naa' joon 'iin²¹²in 'in tsá² do unsɨ́ɨ²i 'e júu³ tyʉ́² tya' xiaala jmoo¹o Cristo tiin'¹³ tsá². 8 Pe wana cwo'¹ tsá² 'naa' coon²¹ júu³ tya' 'e tiin'¹³ tsá² 'e sɨsɨ́ɨ²i lagɨ 'e júu³ tya' Cristo 'e ga'ii'¹³ 'naa' 'e gacwóo¹³o'o 'naa', cwojmee'²¹mo Dios 'ii xʉfiin'¹³ jna 'ñii'a sɨ jaain²¹ ángel jó¹ fu ñʉ'fú² 'ee. 9 Joon la nigafo'²oo la mo jée¹ joon nano fo'²oo túun¹: wana cwo'¹ 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² 'naa' júu³ tya' 'e tiin'¹³ tsá² 'e sɨsɨ́ɨ²i lagɨ 'e júu³ 'e ga'ii'¹³ 'naa', cwojmee'²¹mo Dios 'ii.

10 Mo fo'²oo la joon, ¿tɨ lɨ́ɨ²naa' 'e 'iin²¹²na liseen²¹na tyʉ́² coon'¹³ tsá² sɨ coon'¹³ Dios 'ee? ¿Tɨ lɨ́ɨ²naa' 'e jmóo³oo jmaai'¹³ 'e tɨ́²-tsi tsá²? Tsʉ̶ wana jmóo³oo jiin'¹³ 'e tɨ́²-tsi tsá² jo lɨ́ɨ¹na tsá² 'in jmoo¹o jiin'¹³ la to² tyʉ̶'² Cristo.

Xiiala galɨ́² 'e líi²in Poo² apóstol

11 Pe cwoliñí² 'naa', tsáru'¹u', jo gajooin²-tsi tsá² 'e júu³ tyʉ́² tya' 'e tiin'¹³ tsá² 'e cwóo³oo. 12 Jo ga'ii'¹³na 'e júu³ do wa' tya' jiin'¹³ jaain²¹ tsá², jon'gɨ wa' tsá² ga'e'²e jna, pe 'ña'a Jesucristo gajmaa¹a 'e liñí³ii.

13 Joon niganʉ̶ʉ̶² 'naa' xiiala nigajmáa³aa la mo jéei¹ mo gaun'góo³oo Dios coon'¹³ la tɨɨsi'² tya' tsá² Israel. Ñí³ 'naa' xiaala ga'øø²na coon'¹³ 'e 'gøøi'¹³ tya' 'in tsá² jai'² lɨ́ɨi² Cristo 'in gatyiin'¹³ Dios. Joon gali'iin²¹²na wa' 'íin²na 'in jai'² lɨ́ɨi² Cristo coonti. 14 Joon cwáain¹ tya' 'e tɨɨsi'² tya' tsá² Israel gacwán¹na lɨ́ɨ¹gɨ lagɨ 'in tsá² góo³oo 'in coon²¹ røø²na coon'¹³, tsʉ̶ jna-a gajmáa³gɨɨ coon'²¹ túun² la tɨɨsi'² tya' tsacøøi'¹³ tyiia. 15 Pe Dios nigatyiin'¹³ jna la ñʉ'gɨ iliseen²¹na, joon gatø'²ø jna coon'¹³ 'e feei'¹-tsi tyiia. Joon mo galɨ'yaai¹-tsi, 16 gajmaa¹a 'e licwii¹na Jóon¹on, 'e coon'¹³ la joon ilijmaa'¹³aa júu³ tsá² jo seein²¹ Israel 'e júu³ tya' 'e tiin'¹³ tsá². Joon mo galɨ́² jilaa'²¹ 'elo, jo 'iin gaunngɨ́³ɨɨ jiin'¹³ jaain²¹, 17 jon'gɨ wa'a gangó³oon Jerusalén wa'a ngajøø²¹²na 'in tsá² do 'in lɨ́ɨi¹ apóstoles la jéei¹gɨ lagɨ jna. Lɨ' cɨɨ'¹³ɨ gajmáa³aa, gangó³oon la jmoono fu coon²¹ lɨ sii²¹ Arabia joon mo ngayuui'¹³ joon gangó³oon fu Damasco túun¹.

18 Joon mo ningó[1] 'nɨ[1] jiin[21] gangó[3]oon fu Jerusalén. Joon galicwii[1]na Tɰ́[3] joon gataan[212]na dya'ñá[2] jmɨɨ[212] coon'[13]on. 19 Pe jo 'in apóstoles catyaai[2] do gamáa[1]na jiin'[13] Jacobo 'in ruui'[21] Ña'ñʉ'[1]ʉ'. 20 Joon tyani Dios fuu[212]uu 'naa' 'e la jai'[2] 'e júu[3] lo.

21 Mo galɨcɨɨin[21]gɨ joon gangó[3]oon coon[21] lɨ sii[21] Siria coon'[13] lɨ sii[21] Cilicia. 22 Joon 'in tsaru'[1]u' 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2] Cristo 'in néei[1] lɨ sii[21] Judea jo mo gangaa[1]i jna jiin'[13] coon[21] naa'[13]. 23 Jiin'[13] nigajmaa[1]a 'in tsá[2] do júu[3] jin'[2]in: "'In tsá[2] 'in niga'øøi[2] jna' la mo jéei[1], nano ngɨɨ[1]ɨ to[2] cwo[1] 'e júu[3] tyɰ́[2] 'e jo'[2] lɨ́ɨ[2]na' lo. Cwo[1] 'ido 'e júu[3] tyɰ́[2] 'e la mo jéei[1] gali'iin[212]in wa' 'íin[2]mo." 24 Joon gacwo'[1]o 'in tsá[2] do 'maai'[13] Dios cwáain[1] tyia-jna.

2

Ga'ii'[21] 'in apóstoles catyaai[2] do Poo[2]

1 Joon mo gangɨ́ɨi[1]gɨ dyatyɰ́[2] jiin[21] joon gangó[3]oon tún[1] Jerusalén coon'[13] Bernabé. Joon gajée[1]moo jon Tito. 2 Gangó[3]oon tsʉ Dios gajma'[2]a jna júu[3] 'e 'ná[1] ní[3]ii. Joon fu Jerusalén do ga'e'[3]ee 'in tsá[2] do 'e júu[3] tyɰ́[2] 'e nigacwo'[2]oo 'in tsá[2] 'in jo seein[21] Israel. Pe ga'e'[3]ee lɨ' coon'[21] 'in lɨ́ɨi[1] tsacøøi'[13] jee[212] 'ii tsʉ jo gali'iin[212]na wa'a 'e to[2] 'e nigajmáa[3]aa sɨ 'e to[2] ijmáa[3]aa 'ee ilí[2] jo 'ee to[2] tí[2]. 3 Joon 'in Tito do, xʉfiin'[13] jo lɨ́ɨ[1]i tsá[2] seein[21] Israel do, jo galí[2] wa'a 'ii'[21]in 'ido 'e li[2] circuncisión, 4 xʉfiin'[13] 'inlɨ́ɨi[13] tsá[2] do gali'iin[212]in wa'a 'ii'[21]in Tito do 'e li[2] do. Joon 'in tsá[2] do, 'in gali'iin[212]in la joon, jo lɨ́ɨ[1]i tsaru'[1]u' la jai'[2], jiin'[13] ga'í[2] jee[212] jna'a 'uun[21]mo. Ga'í[2] 'in tsá[2] do jee[212] jna'a wa'a ilí[2] jøø[2]ø xiaala galáai[2] Cristo Jesús jna'a la to[2] tyʉ'[2] ley do, joon 'iin[212]in wa'a lí[2] 'ñúu[1]i jna'a coon'[13] ley do tún[1]. 5 Pe jiin'[13] catá[2] jo gacwóo[13]o'o wa'a jée[1]i jna'a, tsʉ gali'iin[212]moo'o 'e lí[2] 'e 'oo[2]gɨɨ' 'e júu[3] jai'[2] do tya' 'e tiin'[13] tsá[2].

6 Joon 'in tsacøøi'[13] do jo gat-saa'[21]a jiin'[13] coon[21] wa'a lí[2] un'láai[2] 'e júu[3] tyiia. Pe cwáain[1] tyiia jo 'ee tsa'goo[1]-tsii tya' 'in tsacøøi'[13] do tsʉ jo jmoo[1]o Dios 'ii'[21] coon'[13] 'e ní[2] tsá[2]. 7 Xʉ la wa'a tsa'láai[2] júu[3] tyiia, galiñí[2] 'in tsá[2] do 'e nigacwo'[1]o Dios jna 'e to[2] do wa'a cwo'[3]oo 'in tsá[2] jo seein[21] Israel 'e júu[3] tyɰ́[2] tya' 'e tiin'[13] tsá[2]. Nigacwo'[1]o Dios jna 'e to[2] do jiin'[13] la nigacwo'[1]o Tɰ́[3] to[2] wa'a cwo'[1]o tsá[2] 'e júu[3] tyɰ́[2] do tya' tsá[2] Israel. 8 Tsʉ coon[21] røø[21] 'in Dios 'in nigasii[1]in Tɰ́[3] lɨ́ɨi[1] apóstol jee[212] tsá[2] Israel, 'ii jon nigasii[1]in jna lɨ́ɨ[1]na apóstol jee[212] tsá[2] 'in jo seein[21] Israel.

9 Tsʉ 'wii'[13] joon, Jacobo, coon'[13] Tɰ́[3] coon'[13] Wó[3], 'in lɨ́ɨi[1] 'in tyiin[2]gɨ jee[212] 'ii, mo galiñii[1]i xiiala nigaj-maa[1]a Dios coon'[13] jna, gason'[1]on cwóo[3]oo coon'[13] cwoo[21] Bernabé lawa coon[21] lɨ[2] 'e røø[21] sɨɨ[21]ɨ'ɨ coon'[13]on. Sɨɨ[21]ɨ'ɨ røø[21] wa'a tsá[2] jna'a 'e tsajmoo[21]o'o to[2] jee[212] 'in tsá[2] jo seein[21] Israel la 'ɨɨ[212] tsajmaa[1]a 'ido to[2] jee[212] tsá[2] Israel do. 10 Gamɨɨ[1]o wa'a jiin'[13] jo 'íin[2]-tsii'i 'in tsá[2] tañíi[2] do. Joon gacwo'[2]-tsii nigajmá[3]aa 'elo.

Mo gajíi[2]in Poo[2] Tɰ́[3] fu Antioquía

11 Pe mo gacwéi[1] Tɰ́[3] fu lɨ taan[212]na fuu[21] Antioquía gajíi[2]na 'ii tyaníi[1]i tsʉ nigajmaa[1]a 'e jo tɨɨi[2] jmaa[1]a. 12 Tsʉ la nifu mo gatyíi[1]a Antioquía do gagøø'[21]o caain[21] coon'[13] 'in tsá[2] jo seein[21] Israel do. La joon gajmaa[1]a ca mo gatyalíin[2] 'inlɨ́ɨi[13] tsá[2] gasii[1]in Jacobo. Mo ngayuui'[13] joon ga'láa[2] Tɰ́[3] 'wii[212] jmaa[1] coon'[21] 'ña'a, jo gøø'[21]gɨ caain[21] coon'[13] 'in tsá[2] jo seein[21] Israel do tsʉ 'goo'[21]o Tɰ́[3] nei'[2] liñi[1]

'in tsá² coon²¹ poo²¹² 'in jin'²in 'e 'ná¹ 'ii'²¹ tsá² 'e li² circuncisión do joon jmáa¹a jilaa'²¹ tɨisi'² tya' tsá² Israel. 13 Joon 'in tsá² Israel catyaai² 'in jai'² lɨ́ɨi² Cristo néei¹ do galɨ́² túⁿ² 'ɨ¹-tsi coon'¹³ Tɨ́³ do joon cagɨ Bernabé gasɨ́ɨ²i røø²¹ coon'¹³ 'ido coon'¹³ 'e gó² jmoo¹o. 14 Pe mo gamó³oo xiiala jo nijmoo¹o røø²¹ coon'¹³ 'e jai'² tya' 'e júu³ tya' 'e tiin'¹³ tsá² gafuu²¹²uu Tɨ́³ tyani jileei'²¹ tsá² do: "'N~~ɨ~~, 'in lɨ́ɨi¹ tsá² Israel, joon nigajmaa²'a la jmoo¹o 'in tsá² jo seein²¹ Israel, jon'on la jmoo¹o 'in tsá² Israel; ¿xiia lɨ'ɨ 'iin²¹²u'un tyɨ'²'~~ɨ~~ to² tsá² jo seein²¹ Israel wa'a jmáa¹a la jmoo¹o tsá² Israel?"

Nijmaa¹a Dios tiin'¹³ tsá² Israel tsɨ 'wii'¹³ jo'¹o lɨ́ɨi²

15 Jna'a lɨ́ɨ¹na'a tsá² Israel coon'¹³ 'e seen²¹na'a, jo lɨ́ɨ¹na'a tsá² 'noo¹o tsaa² lagɨ 'in tsá² catyaai². 16 Xɨfiin'¹³ joon né²oo'o 'e jo mo gajmeei¹ Dios tsá² tyúi¹ tyanɨ́i¹i jiin'¹³ jaain²¹ tsɨ 'wii'¹³ nigajmaa¹a 'ido jiin'¹³ la to² tyɨ'² ley tya' Moisés. Gajmeei¹ Dios tsá² tyúi¹ tsɨ 'wii'¹³ ja'²mo galɨ́ɨi¹ Jesucristo. Tsɨ 'wii'¹³ joon jo'¹o galɨ́ɨi² jna'a Jesucristo 'e coon'¹³ la joon lí² jmeei¹ Dios tyú¹na'a tsɨ 'wii'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²na'a jon' wa' tsɨ 'wii'¹³ nigajmoo²¹o'o la to² tyɨ'² ley. Tsɨ jo untyúi¹ Dios jiin' jaain²¹ tsá² tsɨ 'wii'¹³ 'e nigajmaa¹a la to² tyɨ'² ley.

17 Joon jna'a, wa'a 'iin²¹²na'a 'e untyúi¹ Dios jna'a 'wii'¹³ cwáain¹ tya' Cristo galɨ́² 'e lɨ́ɨ¹na'a tsá² 'in røøi²¹ tsaa². Wana la joon, ¿tɨ lí² 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e Cristo nigajmaa¹a wa'a 'ná² jna'a tsaa²? ¡Esa la joon tsɨ jo lí² jmá¹ Cristo wa'a 'ná² jna'a tsaa²! 18 Tsɨ wana gajma'³aa túⁿ¹ 'e ni'íin¹na do pe jna-a nigarøø²¹na tsaa². 19 Tsɨ najúun²moo cwáain¹ tya' ley do, joon 'e ley do nigajngaa'¹³mo jna. Najúun²moo cwáain¹ tya' ley do yɨ to² 'e liseen²¹na tya' Dios. 20 Jna ni'lɨi²¹²moo tsɨ najúun²moo caan²¹mo coon'¹³ Cristo tsaa'¹ crúu¹³. Tsɨ 'wii'¹³ joon jon' jna 'in seein²¹ nano pe Cristo seein²¹ coon'¹³ jna. Joon xɨfiin'¹³ 'e seen²¹mogɨi, seen²¹moo tsɨ 'wii'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²na 'in Jóon¹ Dios, 'in nigali'iin²¹²in jna joon gajan'²mo 'ña'a 'e júun²in 'wii²¹² tyiia. 21 Joon jo jmáa³aa 'e jo 'ee to² tí² 'e feei'¹-tsi Dios tyiia tsɨ wana gajmeei¹ Dios ~~xɨ~~fiin'¹³ jaain²¹ tsá² 'e tyúi¹ tsɨ 'wii'¹³ nigajmaa¹a la to² tyɨ'² ley jo 'ee to² 'íi³ 'e nigajuuin² Cristo wa' la joon.

3

¿Noo 'e gajmaa¹a tiin'¹³ 'naa', 'e ley do sɨ 'e júu³ jai'² 'e galɨ́ɨ²naa' 'ee?

1 ¡Lɨɨlɨ¹ bái¹ 'naa', tsaru'¹u' néei¹ Galacia! ¿'Iin nigacoon'²¹ 'naa' tóo² 'e jo jmaa²gɨi' nɨ́ɨɨ¹³ɨɨn' 'e júu³ jai'² do? Tsɨ coon'¹³ 'e júu³ nigacwoo²¹o'o tyi'naa' gasíi¹³i'i 'naa' coon²¹ júu³ coon²¹ tsáa¹ xiaala gajuin¹ Jesucristo tsaa'¹ crúu¹³. 2 Síi¹³duu' jna 'e 'iin²¹²na foo²oo': ¿Tɨ ga'ii'¹³'naa' 'in Espíritu Tyɨ́² tya' Dios tsɨ 'wii'¹³ gajmaa²aa' jiin'¹³ la to² tyɨ'² ley tya' Moisés sɨ 'wii'¹³ gajai'² galɨ́ɨ²naa' 'e júu³ ganɨɨ²ɨɨn' 'ee? 3 ¿Tɨ caa²¹²naa' 'e lí² líin²naa' wa lí² tyée¹naa' coon'¹³ waa'²¹ pí³ tyii' yaanaa' 'e niga'láa² 'wii²¹² jmoo²oo' coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Espíritu tya' Dios? 4 ¿Tɨ jo 'e nigali'íin³ to² jilaa'²¹ wúu¹ 'e nigañí²ii'? ¡Jo cwo'¹o Dios wa la joon! 5 Joon mo gacwei'² Dios 'in Espíritu Tyɨ́² tya'a tyi'naa' joon gajmaa¹a milagros jee²¹² 'naa', ¿xiia lɨ'ɨ gajmaa¹a la joon, tsɨ 'wii'¹³ nigajmaa²aa' la to tyɨ'² ley sɨ tsɨ 'wii'¹³ jai'² galɨ́ɨ²naa' 'e júu³ niganɨɨ²ɨɨn' do 'ee?

6 Joon ja'²mo galɨ́ɨ²i Abraham Dios joon tsʉ 'wii'¹³ joon ga'ii'²¹mo Dios 'ii 'e tyú¹-i. 7 Joon tsʉ 'wii'¹³ joon cwoliñí² 'naa', 'in jo'² lɨ́ɨ²i Dios la jo'² lɨ́ɨ²i Abraham do, 'i-i lɨ́ɨ¹i la jai'² jún³ tya' Abraham. 8 Joon Dios, ñɨi¹o jéei¹gɨ, iuntyú¹i tsá² 'in jo seein²¹ Israel coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨi² Cristo. Joon Dios gajma'¹a Abraham júu³ 'e júu³ tyʉ́² lo, jin'²in: "Iuncwaa'³na jileei'²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'wii'¹³ cwáain¹ tyi'i." 9 La joon iuncwaai'³ Dios 'in jai'² lɨ́ɨi² 'ii caan²¹mo coon'¹³ Abraham, 'in nigajai'² lɨ́ɨi².

10 Joon jileei'²¹ 'in tsáai¹-tsi wa ilí² jmáa¹a ley tya' Moisés ijmá¹ Dios 'ii'²¹ 'ii²¹ tya'a tsʉ ni jí² tya' Dios jin'²in: "Jileei'²¹ 'in jo untsiin¹ jilaa'²¹ 'e toon¹on ni jí² tya' ley ijmá¹ Dios 'ii'²¹ 'ii²¹ tya' 'i." 11 Joon tyʉ́² nee²¹e' 'e jo untyú¹i Dios jiin'¹³ jaain²¹ tsʉ 'wii'¹³ nigajmaa¹a jiin'¹³ la to² tyʉ'² ley do; tsʉ ni jí² tya' Dios jin'²in: "'In nigauntyú¹i Dios 'ná² ngɨ́¹ 'e jai'² lɨ́ɨi² Dios." 12 Joon 'e gajmaa¹a tsá² 'e ley tya' Moisés do jo coon²¹ røø²¹ 'e jai'² lɨ́ɨi² Dios tsʉ jin'² ni jí² do: "'In jmoo¹o la to² tyʉ'² ley do, coon'¹³ joon iseein²¹."

13 Joon Cristo nigaláa²mo jna' 'e jmá¹ Dios 'ii'²¹ 'ii²¹ tyi' 'wii'¹³ cwáain¹ tya' ley do tsʉ Dios gajmaa¹a 'ii'²¹ 'ii²¹ tya' Cristo 'wii'¹³ jna', tsʉ ni jí² tya' Dios jin'²: "Ijmá¹ Dios 'ii'²¹ 'ii²¹ tya' jileei'²¹ tsá² 'in táain² tsaa'¹ crúu¹³." 14 La lo galɨ́² 'e lí² uncwaai'³ Dios tsá² jo seein²¹ Israel 'wii'¹³ cwáain¹ tya' Cristo Jesús jiin'¹³ la júu³ ga'ɨɨ¹ɨ tya' Abraham. La joon lí² 'ii'¹³na' coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²na' 'in Espíritu tya' Dios 'in nigajin'² Dios incwoi'² jna'.

'E ley do coon'¹³ 'e júu³ ga'ɨɨ¹ɨ Dios tya' Abraham

15 Tsaru'¹u', fuu²¹²uu 'naa' coon²¹ cwáain¹ la jmoo¹o tsá²: Mo sɨ́ɨ¹i tsá² coon²¹ júu³ tyiin² sɨ 'ɨɨ¹ɨ tsá² coon²¹ júu³ tyiin² 'ee joon tsaa'²¹ tsá² unnicwoo²¹o joon jiin'¹³ jaain²¹ jo lí² wa jo la jai'² jon'gɨ lí² wa'a tsa'láai²gɨ. 16 Joon ga'ɨɨ¹ɨ Dios 'e júu³ do tya' Abraham coon'¹³ jún² tya'a. Joon 'e júu³ tya' Dios do jo gajin'²in: "jileei'²¹ jún² tyi'i", wa' 'øøi'²¹-tsi tsá² 'in fúui¹. Pe gajin'²in: "jún² tyi'i"; 'e coon'¹³ la joon 'øøi'²¹-tsi tsá² jaan²¹mo, joon 'in jaain²¹ do lɨ́ɨ¹i Cristo. 17 'E fuu²¹²uu 'naa' lo: Gacwoo¹o Dios 'e ley tya' Moisés tyʉ́n² cíein¹³ jiin²¹ tsi dyadya¹ jiin²¹ mo gangɨɨ¹ ga'ɨɨ¹ɨ 'e júu³ tyíin² do tya' Abraham. Joon 'e ley do jo lilí² wa'a jo tseein²¹gɨ 'e júu³ tyiin²¹ ga'ɨɨ¹ɨ Dios tya' Abraham ca la mo jéei¹gɨ. 18 Joon wa mo'o gauntyúi¹ Dios tsá² 'wii'¹³ cwáain¹ tya' ley tya' Moisés, jo mo gauntyúi¹ Dios 'in tsá² do 'wii'¹³ cwáain¹ tya' 'e júu³ ga'ɨɨ¹ɨ tya' Abraham do. Pe gacwo'¹o Dios Abraham 'e júu³ tyiin² do 'e 'yaai¹-tsio tsʉ ja'²mo galɨ́ɨi² Abraham 'ii.

19 Wa'a la joon, ¿'ee to² 'íi³ 'e ley tya' Moisés do? 'E ley do gajó² mo lɨ cɨɨin²¹gɨ 'e júu³ tyiin² do i'e'²e tsá² xiaala lɨ́² tsaa². Joon gataa'²¹a 'e ley do ca gajó² 'in "jún²" do 'in gacwo'¹o Dios 'e júu³ tyiin² do. Joon 'in ángeles gacwo'¹o Moisés 'e ley do, joon Moisés do galɨ́ɨ¹i 'in ngɨɨi¹ júu³ tya' Dios. 20 Joon wana 'ɨɨ¹ɨ tsá² júu³ tyiin² jiin'¹³ la 'ɨ¹-tsi 'ña'a jo 'néi² 'in ngɨɨi¹ júu³ tya'a. Joon 'in Dios lɨ́ɨ¹i jaan²¹mo.

'Yʉ² to² tya' ley

21 ¿Tɨ lí² jin'² tsá² 'e ley tya' Moisés 'e faa'²¹a lɨ cɨɨ'¹³ lagɨ faa'²¹a 'e júu³ tyiin² ga'ɨɨ¹ɨ Dios? ¡Esa lí² la joon! Tsʉ wa mo'o galisá² coon²¹ ley 'e lí² jmée¹i tsá² tyúi¹ coon'¹³ Dios joon i'ii'²¹ Dios tsá² coon'¹³ 'e gajmaa¹a 'e to² tyʉ'² ley lo. 22 Pe jiin'¹³ la gajin'² jí² tya' Dios 'e jilee'²¹mo lɨ́ɨi¹ tsá² 'in

jmoo¹o jiin'¹³ la to² tyʉ'² tsaa². 'E coon'¹³ la joon lí²-i 'ii'²¹ jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨ²i Jescuristo 'e júu³ tyiin² do 'e ga'ɨɨ¹ɨ Dios.

23 Joon la nʉ'gɨ incwéi¹ Cristo ilí² 'e jai'² líin²na' 'ii, la wa'a sɨjnɨ́ɨ'¹³mo' coon'¹³ 'e ley lo. La wa'a nisɨjnɨ́ɨ'¹³mo jna' 'yiia'¹³ joon ca mo gacwéi¹ Cristo. 24 Joon 'e ley do la wa'a niga'aa¹mo jna' ca mo gacwéi¹ Cristo joon ngajée¹³mo jna' tyani Cristo do 'e coon'¹³ la joon lí²-i untyúu¹mo Dios jna' coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²na'. 25 Pe nano nicwé¹mo Cristo 'e lí² jai'² líin²na' 'ii joon la joon jo 'ná²gɨ' 'e ley no 'e 'ái¹gɨ jna'.

26 Tsʉ coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²naa' Cristo Jesús líin²naa' jóon¹ Dios. 27 Joon jileei'²¹ 'naa' 'in gasaai²¹ jmɨɨ²¹ ilicaan²¹naa' coon'¹³ Cristo nigalíin²naa' 'e lɨ́ɨ¹naa' la lɨ́ɨi¹ Cristo. 28 Joon tyani Dios jo lɨ́ɨ¹gɨɨ' tsá² Israel jon'gɨ lɨ́ɨi¹gɨɨ' tsá² jo seein²¹ Israel; jo lɨ́ɨ²gɨɨ' tsá² 'in jmoo¹o to² tyʉ'² tsá² sɨ tsá² 'in jmoo¹o to² la 'iin²¹²in yaai 'ee; jo lɨ́ɨi¹gɨɨ' tsañʉʉ'¹ sɨ tsamɨ́² 'ee, tsʉ jaan²¹mo lɨ́ɨ¹naa' 'in nigauncaain²¹ coon'¹³ Cristo Jesús. 29 Joon wana lɨ́ɨ¹naa' tsá² tya' Cristo lɨ́ɨ¹moo' jon jún² tya' 'lɨɨ²¹² tsafeei'¹ Abraham. Joon i'ii'¹³naa' lawa coon²¹ 'e tɨ́ɨ²moo' 'e júu³ tyiin² do 'e ga'ɨɨ¹ɨ Dios tya' Abraham.

4

1 'E 'øøi'²¹-tsi 'e fo'³oo lo: la jee²¹² sɨján² jaain²¹ jóon¹ tsá² i'ii'²¹ tya' 'e itɨ́ɨ²i coon²¹ røø²¹ lɨ́ɨ¹i la lɨ́ɨi¹ tsá² 'in jmoo¹o to² tyʉ' tsá², xʉfiin'¹³ 'ii-o lɨ́ɨ¹i fii²¹² jilaa'²¹ 'e sá². 2 Tsʉ seen²¹mo tsá² 'in 'aai¹ 'ii joon tyʉ'²ʉ to² 'ii ca tsín¹ jiin²¹ jiin'¹³ la gajin'² jmii²¹. 3 La joon jon lí² coon'¹³ jna', lawa'a 'e xuu²¹²mo', joon 'e ley do tyʉ'² to² jna' joon ga'ɨ¹-tsi' jiin'¹³ 'e sá² juncwii²¹ lo. 4 Pe mo gatsín¹ jiin²¹ jiin'¹³ la ga'ɨ¹-tsi Dios 'ña'a, gasiin¹in Dios Jóon¹on 'in gangatyéin¹ jaain²¹ tsamɨ́². Joon galɨ́ɨ¹i jaain²¹ tsá² Israel 'in 'ná² jmá¹ la to² tyʉ'² ley. 5 Gajó² la joon, joon coon'¹³ la joon ilí² láai² jna' coon'¹³ 'e ley 'e tyʉ'² to² jna' do. 'E coon'¹³ la joon lí² 'ii'²¹mo Dios jna' lawa jóon¹o.

6 Joon, tsʉ 'wii'¹³ lɨ́ɨ¹naa' jóon¹ Dios, gasii¹in Dios Espíritu tya' Jóon¹on Jesús 'e tsa'i² alma tyi'naa'. Joon 'in Espíritu 'yuui² alma tyii' 'oo¹o, tø'¹ø Dios Jmii²¹ jin'²in: "¡Ñʉ'²!" 7 Joon tsʉ 'wii'¹³ joon jo lɨ́ɨi¹gɨɨ' la lɨ́ɨi¹ tsá² 'in jmoo¹o la to² tyʉ'² tsá², pe lɨ́ɨ¹naa' jóon¹ Dios. Joon wa' lɨ́ɨ¹naa' jóon¹ Dios 'wii'¹³ cwáain¹ tya' Cristo i'ii'¹³ naa' la tɨ́ɨ²i 'ii'²¹ jóon¹ Dios.

Cu'²-tsi Poo² coon'¹³ 'in jai'² ĺɨ́ɨ²i 'in néei¹ Galacia

8 Joon la mo jéei¹, mo jo mo galicwii¹naa' Dios Jmii²¹, lɨ́ɨ¹naa' tsá² 'in jmoo¹o la to² tyʉ'² dioses 'in gajmeei¹ tsá², 'in jo lɨ́ɨi¹ dios la jai'². 9 Pe la no nigalicwii¹moo' Dios Jmii²¹ owa'a 'e tyʉ́²gɨ fo'²oo 'ee, nigalicwii¹mo Dios 'naa'. Wa'a la joon, ¿'ee lɨ'ɨ cɨɨi'¹³ yaanaa' jmoo²oo' tún¹ 'e jo 'oo¹o pí³ wa'a jmá¹a tiin'¹³ 'naa' joon jo 'ee to² 'íi? Lɨ́ɨ¹naa' la lɨ́ɨi¹ tsá² 'in 'iin²¹²in jmá¹ la to² tyʉ'² 'e jooin¹-tsi tsá² yaai. 10 Jmoo²oo' jmɨɨ²¹² 'áai¹, mo tɨ́² jmɨɨ²¹² tya' sɨɨ'²¹, sɨ jmɨɨ²¹² tya' jiin²¹ 'ee, sɨ doñi'ee jmɨɨ²¹² 'ee 'e seen²¹naa' tyʉ́² coon'¹³ Dios. 11 Cu'²-tsii 'e to² tyiia 'e gajmáa³aa jee²¹² 'naa' jo 'e galilɨ́ɨi¹³ 'ee.

12 Tsaru'¹u', mɨ́³ɨɨ tyaní²ii' ilíin²naa' túun¹ la lɨ́ɨi¹ jna tsʉ nigalɨ́ɨ¹na la lɨ́ɨi¹ 'naa'. Jo mo gajmee'¹³naa' jna jiin'¹³xʉ la mo jéei¹ la joon jon nano. 13 Tsʉ ñí² 'naa' 'e gacwo'³oo 'naa' 'e júu³ tyʉ́² tya' 'e tiin'¹³ tsá² mo 'wiin²¹² tsʉ 'wii'¹³ 'e tsaa'¹³oo. 14 Joon jo gali'ee'¹naa' jna tsʉ 'wii'¹³

'e jmoowúu[1] 'e tyaan[1] lo. Pe ga'ii'[13]moo' jna lawa 'e lɨ́ɨ[1]na jaain[21] ángel tya' Dios sɨ lawa 'e lɨ́ɨ[1]na 'ña'a 'ee Cristo Jesús. 15 ¿'Ee galɨ́[2] coon'[13] 'e tyʉ́[2] sáan[2]aan' coon'[13] jna? Lɨ́[2]-i fo'[3]oo 'wii[212] tyi'naa' wu xʉ'ʉ ilɨ́[2] 'wóo[13]oo' mɨ'[2] unní[2]ii' yaanaa' cwoo[21]oo' jna. 16 Pe nano, ¿tɨ nigali'ee'[1]naa' jna tsʉ 'wii'[13] nigafuu[212]uu 'naa' 'e júu[3] 'e la jai'[2]?

17 'In tsá[2] 'in 'e'[2] 'naa' no 'áai[1] untyúu[1]i 'naa' pe 'e gó[2] 'ɨ[1]-tsi. Jiin'[13] 'e tyaa[1]-'oo' wa' ituu[2]naa' jna'a. 'E coon'[13] la joon ijmaa[2]aa' núʉ[13]ʉʉn' to[2] tyʉ'[2] 'ii. 18 Joon tyʉ́-ʉ wa'a untyúu[1]i tsá[2] tsá[2] xeei'[21] wa'a 'ɨ[1]-tsi tsá[2] jiin'[13] 'e tyʉ́[2]-ʉ, pe 'ná[2] jmáa[1]a la joon coon[21] tøø[2]mo, jon' wa'a jiin'[13] mo ngɨ́ɨ[3]ɨɨ coon'[13] 'naa'. 19 Lawa xuui[212] tyiia lɨ́ɨi[1] 'naa', joon 'wii'[13] tyi'naa' 'e móo[3]oo wúu[1] la wúu[1] ni[2] tsamɨ́[2] mo tɨ lɨ́[2] liseein[21] yʉʉn[21] tya'a. Joon la joon imóo[3]oo wúu[1] ca galɨ́ɨ[1]naa' tsá[2] 'in jmoo[1]o jiin'[13] la to[2] tyʉ'[2] Cristo. 20 'Áa[1]mo 'iin[212]na wa' mo tyíin[13]na coon'[13] 'naa' nano 'e lí[2] fuu[212]uu 'naa' coon'[13] júu[3] xiia'gɨ tsʉ jo ñí[3]ii 'ee 'ɨ́-tsii tyi'naa'.

Xiiala galɨ́ɨ[1] Agar coon'[13] Sara

21 Sii'[13]du 'naa' jna jileei'[21] 'naa' 'in 'iin[212] 'naa' 'e tyʉ'[2] ley to[2] 'naa': ¿Tɨ jo mo ganúʉ[13]ʉʉn' la gajin'[2] ley do? 22 Tsʉ 'e ley do jin'[2] 'e galiseein[21] gái[1] yʉʉn[21] tsañʉʉ'[1] tya' Abraham. Joon 'in yʉʉn[21] nifu do galiseein[21] tya' jaain[21] tsamɨ́[2] 'in jmoo[1]o to[2] inʉʉ tya'a. 'In tsamɨ́[2] lo lɨ́ɨi[1] esclava, 'e 'øøi'[21]-tsi tsá[2] 'in jmoo[1]o la to[2] tyʉ'[2] tsá[2] 'ii. Joon, 'in yʉʉn[21] jaain[21] dogɨ galiseein[21] tya' tsamɨ́[2] tya'a 'in lí[2] jmá[1] jiin'[13] la 'iin[212]in. 23 Joon 'in yʉʉn[21] 'in galiseein[21] tya' 'in tsamɨ́[2] lɨ́ɨi[1] esclava do galiseein[21] la liseein jileei'[21] yʉʉn[21] catyaai[2]. Pe mo galiseein[21] Isaac, 'in yʉʉn[21] tya' 'in tsamɨ́[2] 'in lí[2] jmá[1] jiin'[13] la 'iin[212]in, gauntsiin[1]mo 'e júu[3] tyiin[2] 'e ga'ɨɨ[1]ɨ Dios tya'a. 24 'E cwáain[1] lo lɨ́[1] lawa coon[21] cwáain[1] tya' tsá[2]. La je tún[2] júu[3] tyiin[2] ga'ɨɨ[1]ɨ Dios lɨ́ɨi[1] 'in gái[1] tsamɨ́[2] no. 'In tsamɨ́[2] galisii[21] Agar, 'in lɨ́ɨi[1] esclava do, lɨ́ɨi[1] la lɨ 'e júu[3] tyiin[2] ga'ɨɨ[1]ɨ Dios yʉ' moo'[21] Sinaí. Joon jileei'[21] 'in jóon[1]on 'in tsamɨ́[2] lo 'in líin[2] esclavos jon. 25 Agar do lɨ́ɨ[1]i la lɨ 'e moo'[21] sii[21] Sinaí 'e si'[2] coon[21] lɨ sii[21] Arabia. La lɨ 'e moo'[21] Sinaí la mo jéei[1] la joon lɨ Jerusalén nano tsʉ jileei'[21] 'in tsagoo[1]o 'e fuu[21] do 'ná untsiin[1] jiin'[13] la to[2] tyʉ'[2] ley 'e ga'ii'[21]i yʉ' moo'[21] Sinaí. 26 Pe 'e Jerusalén ná[1] fu ñʉ'fú[2] jo tyʉ'[2] to[2] ley do joon lɨ́ɨ[1]na' tsagoo[1]o 'e fuu[21] joon. 27 Tsʉ la jin'[2] jí[2] tya' Dios:

> Tsamɨ́[2] jo 'in yʉʉn[21] tsatyéein[1], cwounjløøi'[3] 'wo'o. Unjløøi'[3] 'wo'o 'in jo 'in xuui[212] seein[21] tya'a.
>
> 'Nʉ 'in jo mo gangó[1] wúu[1] tya' tsamɨ́[2] mo lɨseein[21] jóon[1]on, 'óo[2]o 'e jløø'[3]u'u.
>
> Tsʉ 'in tsamɨ́[2] 'in jo mo galiseein[21] yʉʉn[21] tya'a, 'ii-i 'in tsafúui[1]gɨ jóon[1]on lagɨ 'in tsamɨ́[2] 'in seein[21] ñʉʉ'[1] tya'.

28 Tsaru'[1]u', jna' lɨ́ɨ[1]na' la lɨ́ɨi[1] Isaac tsʉ lɨ́ɨ[1]na' jóon[1]on jiin'[13] la júu[3] tyiin[2] ga'ɨɨ[1]ɨ Dios. 29 'In xuui[212] tya' Agar do galiseein[21] la liseein[21] jileei'[21] xuui[212] catyaai[2]. Joon 'in xuui[212] tya' Agar do ga'øø[1]i 'in xuui[212] jaain[21] do 'in galiseein[21] coon'[13] 'ii'[21] tya' Espíritu Tyʉ́[2]. La joon jon lɨ́[2] la no. 'In tsá[2] 'in jmoo[1]o jiin'[13] la to[2] tyʉ'[2] ley i'øø[1]mo jna' 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2] Cristo. 30 Pe ¿'ee jin'[2] júu[3] tya' Dios? La joon jin'[2]: "'Wóoi caluu 'in tsamɨ́[2] 'in lɨ́ɨi[1] esclava coon'[13] jóon[1]on tsʉ 'in yʉʉn[21] tya' 'in esclava do jo lí[2] 'ii'[21]i caain[21] 'e gatɨ́ɨ[2]i coon'[13] 'in yʉʉn[21] tya' 'in tsamɨ́[2] 'in lí[2] tyʉ'[2] to[2]

do.” 31 La joon, tsaru'1u', jo lí̱i1na' xuui212 tya' 'in esclava do 'e tyʉ'2 to2 ley jna' pe lí̱i1na' xuui212 tya' Sara 'in tsamí2 'in lí2 tyʉ'2 to2.

5

Tá2 téein1-'oo' tsʉ nigaláa2mo Cristo 'naa'

1 Tsʉ 'wii'13 joon tá2 téein1-'oo' coon'13 'e galáai2 Cristo jna' joon jo cwéi1gi̱ yaanaa' wa' a líin2naa' tsá2 tún1 'in jo lí2 tyʉ'2 to2 yaai. Tsʉ 'e ley do lí̱2, lawa coon21 'mó2 tsityi2 tya' tsá2, 'e joon jo lí2 cwó2o wa'a tyʉ'2 tsá2 to2 yaai.

2 Nʉ́ʉ2duu', tsʉ jna, Poo2, fuu212uu 'naa', jo 'ee to2 'íi3 Cristo tyii' wa' 'ii'13naa' 'e li2 circuncisión. 3 Tsʉ fuu212uu 'naa' túni1 'e doñi'iin 'in 'iin212in 'ii'21 'e li2 do 'ná2 untsiin1 ji-laa'21 ley tya' Moisés. 4 Joon jileei'21 'naa' 'in 'iin212in wa'a untyúi1 Dios 'naa' tsʉ 'wii'13 nigajmaa2aa' jiin'13 la to2 tyʉ'2 ley do nigatíu1moo' Cristo, joon nigajmaa2oo' coon'21 wa'a 'e lí2 feei'1gi̱-tsi Dios tyii'. 5 Pe jna'gi̱i̱'i̱ coon'13 'ii'21 tya' Espíritu si̱jaan21a'an wa'a untyúi1 Dios jna'a tsʉ 'wii'13 jai'2 lí̱i2na'a Cristo. 6 Tsʉ wana si̱caan21na' coon'13 Cristo Jesús jo 'ee to2 'íi3 wa lí̱i1na' 'e li2 circuncisión do si̱ jo lí̱i1na' 'ee. 'E 'íi3 to2 tyi' 'e li'iin212na' la jaain21 la jaan21na' tsʉ 'wii'13 ja'2mo galí̱i2na' Dios.

7 'Naa', cwolíin2naa' røø21 la mo jéei1. Pe nano, ¿'iin gajmaa1a gajnii'21 'naa' wa jo jmaa2gi̱i̱' nú́ʉ13ʉʉn' 'e jú́u3 la jai'2 lo? 8 Jon'on Dios gajmaa1a 'e joon, li̱' 'ii-o catø'2ø 'naa'. 9 La 'øøi'21-'oo' no, coon'13 ca pi'3 tyiian'3 do ilí2 iróon2 jilaa'21 con2 do; la joon jon jaain21 tsá2 lí2 uncaain21 tsá2 fúui1 wa'a núu2uun jú́u3 tya'a. 10 Joon jo cu'2-tsii coon'13 Ña'ñʉ'1ʉ' 'wii'13 'naa' 'e jo unsi̱i̱21naa' 'e 'i̱1-'oo' jilaa'21 'e niga'e'2ee 'naa'. Pe i'e'2 Dios wúu1 'in untyíin2 'naa', jo 'ee cwáain1 tya'gi̱ doñi'iin.

11 Joon 'inlí̱i̱i13 cwo'1o jna tsaa2 'ee'1 jna tsá2 'e 'ná2 'ii'21 tsá2 'e li2 circuncisión do. Pe jo i'øøi'1gi̱ tsá2 Israel jna wa mo'o 'ee21ee 'e 'ná1 'ii'21 tsá2 li2 circuncisión. Pe 'øøi'1gi̱ 'ido jna tsʉ 'wii'13 fuu212uu 'ido 'e gajuuin21 Jesús tsaa'2 crúu13 'wii'i tya' tsaa2 tya'a. Joon 'wii'13 joon 'ee'1mo 'ido jna. 12 Pe tya' 'in tsá2 'in ngí1 to2 untyíin2 'naa' tsáai1gi̱-tsii wa' 'wó1mo yaa-i jee212 'naa' coonti.

13 Tsaru'1u', gatø'2 Dios 'naa' 'e seen21naa' si̱láa2naa' 'e tyú2ʉʉ' to2 yaanaa'. Seen21naa' si̱láa2naa' pe jo cwéi1 yaanaa' wa'a jmaa2aa' 'e gó2 'e 'yaai1-tsi ngú1 taan212naa'. Pe cwéi1 yaanaa' wa'a uncóon13on' la jaain21 la jaan21naa' tsʉ 'wii'13 'iin212naa' yaanaa'. 14 Tsʉ wana jmoo2oo' jiin'13 la jin'2 'e júu3 lo: “Cwoli'iin212moo' tsaruu'21naa' jiin'13 la 'iin212naa' yaanaa'”, iuntsiin1naa' jilaa'21 ley catyiia2. 15 Pe wana 'eei'1 'naa' joongi̱ mi̱i̱'13 'naa' la jaain21 la jaan21naa', ¿xiiala iliseen21naa' tyú2 la 'oo'21 yaanaa' 'e la joon?

Xiiala ʼlí̱i̱1i tsá2 'in jmoo1o jiin'13 la 'yaai1-tsi ngú1 taain212

16 Pe fuu212uu 'naa': Ngí2i̱i̱' to2 jmoo2oo' la to2 tyʉ'2 Espíritu tya' Dios joon coon'13 la joon jo jmaa2aa' 'e gó2 jiin'13 la 'yaai1-tsi ngú1 taan212naa'. 17 Tsʉ 'e ngú1 taan212naa' no jo 'iin212in jmá1 'e 'yaai1-tsi Espíritu tya' Dios. La joon jon 'in Espíritu do jo 'iin212in jmá1 'e 'yaai1-tsi 'e ngú1 taan212naa'. 'Aa'1a ngú1 taan212naa' 'in Espíritu do, la joon jon Espíritu 'aa'1o ngú1 taan212naa'. Joon tsʉ 'wii'13 joon jo cwói1 jmaa2aa' jiin'13 la 'iin212naa'. 18 Tsʉ wana cwéi1 'naa' yaanaa' 'e tyʉ'2 Espíritu to2 'naa' jo tyʉ'2gi̱ ley to2 'naa'.

19 Joon jo wúui1 liñí2 tsá2 'e 'iin212in ngú1 taan212naa' jmá1,

'iin[212]in fee'[2]i tsamí[2] tya' tsá[2] xeei'[21], 'iin[212]in jmá[1] jilaa'[21] 'e 'leei'[21] tsá[2], joon 'iin[212]in jmá[1] jilaa'[21] 'e 'yaai[1]-tsi 'ña'a. 20 Joon 'e ngú[1] taan[212]naa' 'iin[212]in un'goo[1]o jileei'[21] dioses tya'a 'in gajmee[1]i yaai joon tí[2]-tsi jmáa[1]a júu[3] loo[1], 'eei'[1] ruu'[21]i, 'noo[1]o mɨɨ'[13] joon 'iin[212]in 'e sá[2] tya' tsá[2] xeei'[21]. Joon jo wúui[1] tí[2] 'nii'[21]-tsi, joon jilaa'[21] 'e jmoo[1]o jiin'[13] tya' 'e yaai. Joon 'iin[212]in jmáa[1]a poo[212] la 'ii'[13] tsá[2], sɨ jmáa[1]a coon[21] poo[212] tya' 'ña'a 'ee. 21 Joongɨ 'oo[1]o tsii[212] wúu[1], joongɨ jngaai'[13] tsá[2], joongɨ ngɨɨ[1]ɨ to[2] 'íin[1] joongɨ to'[2]o mɨɨ'[13] mo 'íin[1]in joongɨ jmoo[1]o jilaa'[21] 'e catyiia[2] 'e lɨ la lo. Joon fuu[212]uu 'naa' túnˀ[1] la nafo'[1]oo la mo jéei[1] do, 'in jmoo[1]o la lo jo lí[2] wa' tsatáai[1] lɨ tyʉ'[2] Dios to[2] tsá[2].

Xiaala lɨɨ[1]i tsá[2] 'in jmoo[1]o jiin'[13] la 'iin[212]in Espíritu

22 Pe 'in Espíritu do jmoo[1]o wa'a li'iin[212]mo tsaruu'[21]i joongɨ jmoo[1]o wa'a jmá[1] tsá[2] jløø'[3]i, joongɨ 'e seein[21] tyʉ́[2] coon'[13] Dios la joon jon la 'oo'[21] yaai. Coon'[13] 'ii'[21] tya' Espíritu Tyʉ́[2] do lí[2] líin[2] tsá[2] tsá[2] feei'[1]-tsi, joongɨ tsá[2] 'wó[2]-tsi, joongɨ tsá[2] 'in uncoon'[13] tsá[2] xeei'[21], joongɨ tsá[2] 'in untiin'[13] júu[3] tya'a. 23 'In Espíritu do uncoon'[13] tsá[2] 'e seein[21] tyʉ́[2]-tsi joon 'e lí[2] tyʉ'[2] to[2] yaai. Joon jiin'[13] coon[21] ley jo sá[2] wa'a jmaa[1]a 'ii'[21] tya' 'in tsá[2] 'in jmoo[1]o jilaa'[21] 'elo.

24 Joon jileei'[21] 'in lɨ́ɨɨ[1] tsá[2] tya' Cristo Jesús lawa nigatáan[1]in tsaa'[1] crúu[13] jilaa'[21] 'e gó[2] 'iin[212]in ngú[1] taan[212]in. 25 Joon wa' seen[21]na' coon'[13] 'ii'[21] tya' Espíritu Tyʉ́[2] do, cwongɨ́[2]ɨ' jon coon'[13] 'ii'[21] tya' Espíritu do.

26 Joon coon'[13] la joon jo lí[2] jmée[1]na' jloo'[3] yiia' tsʉ wana jmoo[21]o' jloo'[3] untyíi[2]na' la jaain[21] la jaain[21] tsá[2] joongɨ 'oo[212]o' tsii[212] wúu[1].

6

Uncóon[13]oon' la jaain[21] la jaain[21]

1 Tsaru'[1]u', wana gajiin[21]naa' jaain[21] tsá[2] 'in nigatøi'[2] tsaa[2] tya'a, 'naa', 'in ngɨ[1]gɨ coon'[13] 'ii'[21] tya' Espíritu, 'ná[2] uncóon[13]oon' 'ido 'e jiin'[13]in coon'[13] Cristo. Joon 'ná[2] jmaa[2]aa' 'e 'wó[2]-'oo' coon'[13]on. Coon'[21] túnˀ[2] 'ná[2] jmaa[2]aa' tsʉ coon[21] jo[1] ngái[1] la no wa 'naa'gɨɨ' gaxuu'[21] 'naa' tsaa[2] tyii'. 2 Uncóon[13]oon' la jaain[21] la jaain[21] tsá[2] 'in 'oo[1]o fa'í[3] joon coon'[13] la joon lí[2] untsiin[1]naa' 'e ley tya' Cristo.

3 Tsʉ coon'[21] tsá[2] tóo[2] yaai wa'a lɨɨi[2] tsá[2] 'e tsá[2] 'in tyiin[2] 'ii, pe jon'gɨ 'in tyiin[2] 'ii. 4 'Ná[1]-a tyá[2]a tsá[2] cwáain[1] tya'a la jaain[21] la jaain[21] xiiala to[2] nigajmaa[1]a wa'a cwo'ɨɨ[1]i 'e tyúu[1]i cwáain[1] tya' 'ña'o, jon' wa' cwáain[1] tya' tsá[2] xeei'[21]. 5 'E juncwii[21] tya' tsá[2] lɨ la lɨ láa[1]a joon la jaain[21] la jaain[21] tsá[2] 'ná[1] cónˀ[2] láa[1]a 'ña'a.

6 Joon jileei'[21] 'in núu[2]un 'e júu[1] tyʉ́[2] tya' Dios 'e 'e'[2]e tsa tɨɨ[2]i uncoon'[13] 'in tsá[2] do 'in 'e'[2] 'ii coon'[13] 'e tyʉ́[2] tya'a.

7 Jo cóon[13]oon' tóo[2] yaanaa': 'e lɨɨ[2]naa' 'e lí[2] unsɨ́ɨi[2] tsá[2] 'e to[2] nigatyʉ'[2] Dios. Tsʉ 'e júnˀ[2] 'e jñi[1] tsá[2] la joon jon cónˀ[2] tsá[2] mi tí[2] 'e garoo[21]. (Wa jñi[1] tsá[2] cwuu[21] joon coon[21] tsá[2] cwu[1] tya'a mo garoo[21]o.) 8 La joon jon wa' jmoo[1]o tsá[2] jilaa'[21] 'e gó[2] 'iin[212]in ngú[1] taan[212]in, 'e gó[2] do jon ijmá[1] júuinˀ[2] lɨ gatséi[1]. Pe wana jmoo[1]o tsá[2] jiin'[13] la 'yaai[1]-tsi Espíritu tya' Dios, 'in Espíritu do ijmáa[1]a 'e seen[21]mo 'in tsá[2] do coon[21] tøø[2]mo. 9 Jo cwo'woo[21]oo' 'e jmoo[2]oo' 'e tyʉ́[2]; tsʉ wana jmoo[21]o' taa'[21]gɨ' ca gatí[2] 'ii'[21] 'e garoo[21] 'e sá[2] 'e 'lee[21]e'. 10 Tsʉ 'wii'[13] joon cwojmoo[21]o' 'e tyʉ́[2] tya'

jileei'21 tsá2 mi lí2. Cwojmóo21o' la joon 'e tyiin2gɨ nifu tya' tsaru'1u' 'in jai'2 lɨ́ɨ2i Cristo.

Júu3 lɨ tséi1

11 Ñí2duu' xiaala coo'13 'e júu3 lo 'e gatón3oon ni mo'jí2 lo coon'13 cwóo3oo. 12 'In tsá2 do 'in 'iin212in wa' 'ii'13naa' 'e li2 circuncisión, 'iin212in la joon jiin'13 wa' iliseen21in tyʉ́2 coon'13 'in tsá2 Israel catyaai2 do, 'e coon'13 la joon jo 'e iní2i wúu1 'wii'13 tya' 'e júu3 tyʉ́2 do 'e gajuin1 Cristo tsaa'1 crúu13 'wii'13 tyi'. 13 Jon' wa' jiin'13 'in tsá2 lɨ́ɨi1 li2 circuncisión lí2 jmáa1a jilaa'21 la jin'2 ley pe 'iin212in 'e 'ii'13naa' 'e li2 do 'e coon'13 la joon ijmá1 jloo'3 'e to2 tyʉ'2 'ii-o ga'ii'13naa' 'e li2 do. 14 Pe wa jna, cwáain1 tyiia 'ñii'a, jo 'e sá2 wa' jmá3aa jloo'3 'ñii'a. Pe wa'a jmá3aa jloo'3, jloo'3 jmá3aa tsʉ 'wii'13 nigajuin1 Ña'ñʉ'1ʉ' Jesucristo tsaa'1 crúu13 'wii212 tyiia. Tsʉ 'wii'13 cwáain1 tya' 'e crúu13 do 'e fu juncwii21 lo jo tyʉ'2gɨ to2 jna, joon la wa' na'lɨɨ212moo tya' 'e fu juncwii21 lo. 15 Tsʉ wana sɨcaan21na' coon'13 Cristo Jesús jo 'ee to2 'íi3 tyi' wana 'ii'13na' 'e li2 do sɨ jo mo 'ii'13na' 'ee. Jiin'13 'e 'íi3 to2 tyi' wa' 'e líin3na' 'in 'múu2mo'. 16 Joon cwoliseein21 tyʉ́2 tyani Dios jileei'21 'in lɨ́ɨi1 la joon, joon cwolifee'1mo-tsi Dios tya'a, tsʉ líin2 'ido tsá2 tya' Dios 'e la jai'2.

17 Nano tiin'13 lɨ ngóo'1gɨ do jo 'iin212na wa'a untyíin2 tsá2 jna jiin'13 jáain1. Tsʉ lí2-i liñí2 tsá2 'e lɨ́ɨ1na tsá2 tya' Ña'ñʉ'1ʉ' Jesús coon'13 'e li2 lɨ sɨcwuu'21 tyiia lo.

18 Tsaru'1u', cwoseen21moo' 'e feei'1-tsi Ña'ñʉ'1ʉ' Jesucristo 'wii212 tyii' coon'13 jilaa'21 'e 'ɨ1-'oo'. Amén.

Jí² gasii¹in San Pablo tɨ́ɨ²i tsá² 'in néei¹ Efeso

Siin¹ Poo² 'e jí² lo tya' tsá² 'in jai'² ĺɨ́ɨ²i² Cristo 'in néei¹ Efeso

1 Jna-a, Poo², sɨ́ɨ³na 'e jí² lo. Joon lɨ́ɨ¹na jaain²¹ apóstol tya' Jesucristo tsʉ 'wii'¹³ gali'iin²¹² Dios la joon. Sɨ́ɨ³na 'e jí² lo tyi'naa' 'in lɨ́ɨ¹ tsá² tya' Dios 'in jai'² lɨ́ɨi² Cristo Jesús néei¹ Efeso. 2 Mɨ́³ɨɨ tyani Dios 'e wa uncwaa'³mo 'naa' joon wa cwo'¹ Dios Ñʉ'¹ʉ' joongɨ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo 'naa' 'e seen²¹moo' tyʉ́² tyanɨ́i¹i.

'E gajmaa¹a Dios Jmii²¹ tyijna' 'wii²¹² tya' Cristo

3 Ungoo²¹o' Dios tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo 'in lɨ́ɨi¹ Jmii²¹, tsʉ 'wii'¹³ sɨcaan²¹mo' coon'¹³ Cristo gauncwaai'³ Dios jna' coon'¹³ ji-laa'²¹ 'e cwai'³ 'e sá² ñʉ'fú² 'e cwo²o Espíritu Tyʉ́². 4 Joon Dios gatyii'¹³in jna' 'wii²¹² tya' Cristo la nʉ'gɨ garón² juncwii²¹. Dios gatyii'¹³in jna' 'e saan²¹an' 'e cwaa'³na' tya'a joon 'e jo tsaa² røøi²¹gɨ'. 5 Joon tsʉ 'wii'¹³ gali'iin²¹² Dios jna' jiin'¹³ la ga'ɨ¹-tsi 'e jmáa¹a tyi' la mo jéei¹, ga'ii'²¹ Dios jna' 'wii'¹³ tya' Cristo 'e líin²na' jóon¹on jiin'¹³ la galɨ́² 'yaai¹-tsi 'ña'a. 6 Joon coon'¹³ la joon lí² ñí²i jileei'²¹ xiiala 'ya'²gɨ 'e fo'feei'¹ tya'a. Joon coon'¹³ 'e fo'feei'¹ tya'a do gajmaa¹a Dios ilí² 'ii'²¹in jna' coon'¹³ 'e gajmaa¹a Cristo tyijna'. 7 Joon tsʉ 'wii'¹³ gali'iin²¹² Dios jna' 'áai¹, gajmaa¹a Dios tiin'¹³ jna' 'wii'¹³ mo gajúin¹ Jóon¹on, galifee'¹mo-tsi 'wii'¹³ tsaa² tyijna'. 8 Joon Dios niga'e'²e jna' xiiala 'iin²¹²in jna' 'áai¹ mo gacwo'¹o jna' 'e jmɨ́ɨ¹-tsi' joongɨ 'e 'øøi'²¹-tsi' 'áai¹. 9 Joon niga'e'²e jna' 'ee 'e 'iin²¹²in jmáa¹a 'e la 'ɨ¹-tsi 'ña'a 'e jo lí² 'øøi'²¹-tsi tsá². 10 Joon ga'ɨ¹-tsi 'ee ijmáa¹a mo gacwá¹ jmɨ́ɨ²¹² wa'a uncaain²¹ jilaa'²¹ ilí² tyʉ'² Cristo to², la 'e sá² ñʉ'fú², la joon jon 'e sá² ni cwoo'¹³ juncwii²¹.

11 Joon coon'¹³ 'e sɨcaan²¹na' coon'¹³ Cristo ga'ii'²¹ Dios jna' la mo jéei¹ 'e 'ii'¹³na' 'e tɨ́ɨ²¹na' icwó²o 'ii. Joon jilaa'²¹ 'elo røø²¹ galɨ́² jiin'¹³ la 'ɨ¹-tsi Dios joon jmoo¹o Dios jilaa'²¹ 'e 'yaai¹-tsi 'e 'ɨ¹-tsi. 12 Joon la joon, jna'a, 'in nigajai'² lɨ́ɨi² Cristo nifu, lí² lisaan²¹a'an jmoo²¹o'o 'e cwo'¹ tsá² 'maai'¹³ Dios 'wii'¹³ 'e 'ya'²gɨ tya'a. 13 La joon jon 'naa' nigajai'² galɨ́ɨ²naa' Cristo mo ganʉʉ²ʉʉn' 'e júu³ jai'² tya'a, 'e júu³ jai'² do tya' xiiala lí² jmáa¹a Dios tiin'¹³naa'. Joon galicaan²¹naa' coon'¹³ Cristo, joon ga'ii'¹³naa' 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios, 'in lɨ́ɨi¹ lawa coon²¹ sello tyi'naa' 'e lɨ́ɨ¹naa' tsá² tya' Dios. Joon ga'ɨ́ɨ² Dios júu³ la mo jéei¹ icwoo¹i 'in Espíritu Tyʉ́² tya'a do. 14 Joon 'in Espíritu Tyʉ́² do lɨ́ɨ¹i lawa coon²¹ júu³ tyiin² 'e cwó² Dios ca mi 'ii'¹³naa' 'e tɨ́ɨ²¹naa'. Joon coon'¹³ la joon iun'goo²¹o tsá² 'ii 'wii'¹³ 'e 'ya'²gɨ tya'a.

Mɨ́¹ɨ Poo² tyani Dios 'wii²¹² tya' 'in jai'²ĺɨ́ɨ²¹ Jesús

15 Joon tsʉ 'wii'¹³ joon mo ganú³uun xiiala jai'² lɨ́ɨ²naa' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús joongɨ xiiala 'iin²¹²naa' jileei'²¹ tsá² tya' Dios catyaai², 16 jo¹ ga'iin²-tsii cwóo³oo 'maai'¹³ Dios 'wii²¹² tyi'naa' coon²¹ tøø²mo, joon mɨ́³ɨɨ tyani Dios 'wii²¹² tyi'naa'. 17 Mɨ́³ɨɨ tyani Dios tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo, 'in lɨ́ɨ¹i Jmii²¹ tya' jilaa'²¹ 'e 'ya'²gɨ. Mɨ́³ɨɨ tyanɨ́i¹i wa'a cwo'¹ 'naa' ilijmɨ́ɨ¹-'oo'. 'E coon'¹³ la joon lí² 'øøi'²¹-'oo' jilaa'²¹ i'e'²e 'naa' joon licwii¹moo' 'ii 'e

tyʉ²gɨ. 18 Mɨ́³ɨɨ tyani Dios wa'a uncoon'¹³on 'naa' i'øøi'²¹-'oo' jilaa'²¹ 'e sɨjan² jileei'²¹ 'in tø'² Dios. Mɨ́³ɨɨ jon wa'a iliñí²ii' xiaala 'ya'²gɨ joon xiiala fee'¹ 'e sá² tya' Dios icwo'¹o 'e tɨ́ɨ²i jileei'²¹ tsá² tya'a. 19 Mɨ́³ɨɨ jon wa'a iliñí²ii' xiiala fee'¹ 'e wa'a pí³ tya' Dios 'e jo tyéi¹. Joon 'e wa'a pí³ tya'a do jmoo¹o to² coon'¹³ jna' 'in jai'² lɨ́ɨi² Cristo. Joon 'e wa'a pí³ tya' Dios do ga'e'² Dios jna' 20 mo gajiin'²¹ Dios Cristo jee²¹² 'lɨɨ²¹² joon gajmaa¹a cwó² 'ido lɨ' cwoo²¹o tsáa¹ fu ñʉ'fú². 21 Joon gacwó² 'ido lɨ ñigɨ la jee²¹² jileei'²¹ tsaa'to², coon'¹³ jileei'²¹ 'in 'oo¹o to². Ñigɨ 'ii la jee²¹² jileei'²¹ 'in lí² unsii¹i tsá² jee²¹² 'e juncwii²¹ lo sɨ jee²¹² 'e juncwii²¹ ijó¹ 'ee. 22 Joon Dios gacwoo¹o wa'a tyʉ'² Cristo to² jilaa'²¹ 'e sá². Joon gacwo'¹o Dios Cristo wa'a iliin¹ mootyi² tya' jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨi²i 'ii. 23 Joon 'in tsá² 'in jai'² lɨ́ɨi² Cristo lɨɨ¹i lawa cuerpo tya' Cristo. Joon jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨi² Cristo do lawa'a la tøøi² cuerpo tya' Cristo. Joon Cristo cwáain¹ tya'a unrøø²¹i jileei'²¹ 'ido.

2

'Iin²¹²mo Dios jna' 'wii'¹³ joon gajmaa¹a tiin'¹³ jna'

1 Joon xʉfiin'¹³ lɨ́ɨ¹naa' lawa tsá² 'lɨɨi²¹² la mo jée¹ coon'¹³ jilaa'²¹ tsaa² røø²¹naa' joongɨ coon'¹³ jilaa'²¹ 'e niga'laa²¹² 'naa', pe Dios nigajmeei¹ 'naa' tsá² jiin'²¹ coon²¹ caan²¹mo coon'¹³ Cristo. 2 'Yiia'¹³ joon gajmaa²aa' la jmoo¹o 'in tsá² taain²¹² juncwii²¹ catyaai², joon gajmaa²aa' jiin'¹³ la 'iin²¹²in 'in espíritu gó² 'in tyʉ'² to² lɨ' tya'cwii²¹ lacaain²¹ juncwii²¹. Joon 'in espíritu gó² do tyaa¹-tsi jileei'²¹ 'in jo jmoo¹o nʉʉ'¹³ to² tyʉ'² Dios. 3 La joon lɨ́ɨi¹ jna'a jon la mo jéei¹, ngɨɨ²¹ɨ'ɨ to² jmoo¹o jiin'¹³ la 'ii²¹i'i, jmoo²¹o'o jiin'¹³ la 'yaai¹-tsi ngú¹ taan²¹²na'a joongɨ joon jiin'¹³ la 'ɨ¹-tsii'i. Joon galɨ́ɨi¹ jna'a tsá² 'in tɨ́ɨi² 'ii'²¹ 'e wúu¹ i'é²e Dios, coon²¹ røø²¹ la 'in catyaai² 'in 'e'²e Dios wúu¹. 4 Pe jo tyéi¹ 'e fúu² lɨ́ɨ²i Dios jna' joon gali'iin²¹²mo jna' 'áai¹, 5 joon xʉfiin'¹³ lawa 'lɨɨi²¹² jna' coon'¹³ 'e tsaa² røø²¹na' gajmeei¹ Dios jna' tsá² jiin'²¹ coon²¹ caan²¹mo coon'¹³ Cristo. Tsʉ Dios gajmaa¹a 'e tiin'¹³ 'naa' tsʉ 'wii'¹³ 'e feei'¹-tsio. 6 Joon Dios gajmaa¹a jiin'¹i' caan²¹mo coon'¹³ Cristo Jesús joon gajmaa¹a 'e 'yii'²¹a' caain²¹ coon'¹³on fu ñʉ'fú². 7 Joon gajmaa¹a Dios la joon 'e lí 'é²e jéei¹gɨ xiiala gali'iin²¹²in jna' 'áai¹ joongɨ xiiala 'wo²-tsi 'áai¹ tyijna' coon'¹³ 'e gajmaa¹a Cristo Jesús tyi'. 8 Joon Dios gajmaa¹a tiin'¹³ 'naa' coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²naa' tsʉ 'wii'¹³ 'iin²¹²mo 'naa'. Joon jo gajmaa² 'naa' 'yaanaa' 'elo, pe Dios nigajmaa¹a tyi'naa' 'e jo 'ee 'laa'¹³ tyíin¹. 9 Jo jmaa¹a Dios tiin'¹³ tsá² tsʉ 'wii'¹³ 'e tyʉ́² 'e nigajmaa¹a tsá², tsʉ coon'¹³ la joon jo lí² jme¹i tsá² jloo'³ yaai. 10 Tsʉ Dios nigajmee¹i jna', gajmee¹i jna' sɨcaan²¹na' coon'¹³ Cristo Jesús yʉ to² 'e jmoo²¹o' jilaa'²¹ to² 'e tyʉ́² jiin'¹³ la niga'ɨ¹-tsi la mo jéei¹.

'E tyʉ́² 'e saan²¹an' 'wii'¹³ cwáain¹ tya' Cristo

11 Tsʉ 'wii'¹³ joon cwotii'¹³-'oo' xiiala lɨ́ɨ¹naa' la mo jéei¹. Jo lɨ́ɨ¹naa' tsá² Israel 'in niga'ii'²¹ 'e li² circuncisión 'e jmoo¹o tsá² do ngú¹ taain²¹² tsá². Joon 'in tsá² 'in lɨ́ɨi¹ li² do gaunsii¹i 'naa' tsá² 'in jo lɨ́ɨi¹ li² circuncisión. 12 'Yiia'¹³ joon jo cwii¹naa' Cristo. Jo galɨ́ɨ¹naa' tsá² Israel joon jo ñí²ii' 'e jú³u³ ga'ɨ́ɨ²ɨ Dios jon'gɨ 'e jú³u³ tyiin² gajmaa¹a Dios coon'¹³ 'in tsá² do. Taan²¹²naa' 'e juncwii²¹ lo jo 'e sá² wa' sɨjaan²aan' joon jo cwii¹naa' Dios. 13 Pe

nano, sɨcaan[21]naa' coon'[13] Cristo Jesús nigangatyéen[1]naa' coon'[13] Dios, xʉfiin'[13] la mo jéei[1] wíin[2] taan[212]naa' coon'[13]on. Coon'[13] 'e jmɨ[1] 'øøi[2] Cristo Jesús nigangatyéen[1]naa' coon'[13] Dios. [14] Joon tsʉ 'wii'[13] Cristo seen[21]na' tyʉ́[2] tyani Dios. Joon Cristo do gajmaa[1]a wa' iliin[1]na' tsá[2] goo[21]o' la tsá[2] Israel lagɨ tsá[2] 'in jo[1] seein[21] Israel. Joon gauntyee[1]e 'e gó[2] 'ɨ[1]-tsi' 'e lɨ la lɨ coon[21] 'oo[21] cwoo'[13] 'e si'[2] jee[212] tsá[2] Israel coon'[13] tsá[2] 'in jo seein[21] joon. [15] Joon mo gajúin[1] Cristo gatséi[1]mo 'e ley do 'e lí[1] jmaai'[13] 'e 'ná[1] jmaa[1]a tsá[2] joon coon'[13] la joon gajmaa[1]a coon[21] fuu[21] 'múui[2] jee[212] je tún[2] fuu[21] do. Joon sɨcaan[21]mo coon'[13] 'ido 'e fuu[21] 'múui[2] do. Joon coon'[13] la joon gajmaa[1]a Cristo 'e seein[21] tsá[2] tyʉ́[2]-ʉ jee[212] 'ii. [16] Joon mo gajúin[1] Cristo tsaa'[1] crúu[13] gauntyee[1]e 'e gó[2] do jee[212] 'e tún[2] 'e fuu[21] do joon gajmaa[1]a 'e seein[21] 'ido tyʉ́[2] coon'[13] Dios. Joon coon'[13] la joon galɨ́ɨ[1]i jaan[21]mo.

[17] Joon Cristo gajó[1] joon gajma'[2]a júu[3] jileei'[21] 'e júu[3] do tya' xiiala seein[21] tsá[2] tyʉ́[2]. Gajma'[2]a 'naa' júu[3] 'in seein[21] wíin[2] la joon jon 'in seein[21] tyan'[1]. [18] Joon tsʉ 'wii'[13] Cristo 'e lí[2] tsatyéen[1]na' coon'[13] Dios Jmii[21] sɨ lɨ́ɨ[1]na' tsá[2] Israel sɨ jo[1] lɨ́ɨ[1]na' 'ee. Jaan[21]mo Espíritu 'in ngɨ[1] coon'[13] jna'. [19] Tsʉ 'wii'[13] joon jo liin[1]gɨɨ' tsá[2] coon[21] fuu[21] pe lɨ́ɨ[1]naa' tsá[2] goo[21]o' la lɨ́ɨi[1] jileei'[21] 'in lɨ́ɨi[1] tsá[2] tya' Dios. Lɨ́ɨ[1]na' tsá[2] 'in taai[212] inʉʉ tya' Dios. [20] Joon 'naa' lɨ́ɨ[1]naa' lawa coon[21] 'nʉ́[1] 'e si'[2] ni coon[21] tɨɨfuu[21]. Joon 'in tsá[2] apóstoles coon'[13] 'in gacwoo[1]o júu[3] tyʉ́[2] la mo jéei[1] lɨ́ɨ[1]i lawa 'e tɨɨfuu[21] do. Joon 'ña'a Jesucristo lɨ́ɨ[1]i lawa 'e cuun[212] nifu tya' 'e tɨɨfuu[21] do. [21] Joon ni Cristo do cwaain[21] 'e 'nʉ́[1] do tyʉ́[2] sɨfúui[13] ca ga'yeei[21] coon[21] cwo'[1] nacwaai'[3] tya' Ña'ñʉ'[1]ʉ'. [22] Joon 'naa' 'in sɨcaain[21] coon'[13] Cristo uncaan[21]naa' coon'[13] jileei'[21] 'in catyaai[2] ca galɨ́ɨ[1]naa' coon[21] 'nʉ́[1] lɨ seein[21] 'in Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios.

3

Dios gatyaa[1]a cwoo[21] Poo[2] 'e júu[3] tyʉ́[2] tya'a wa'a cwó[2]o 'ido tya' tsá[2] jo seein[21] Israel

[1-2] Tsʉ 'wii'[13] joon jna-a, Poo[2], 'e mɨ́[3]ɨɨ 'wii[212] tyi'naa', joon 'yuu[2]na 'nʉñí[3] 'wii'[13] cwáain[1] tya' Cristo Jesús. Joon nanʉʉ[1]ʉʉ' 'e 'yuu[2]na 'nʉñí[3] 'wii'[13] cwáain[1] tya' Cristo tsʉ Dios gatyaa[1]a cwóo[3]oo 'e júu[3] tyʉ́[2] tya'a wa' cwo'[3]oo 'naa' 'in jo seein[21] Israel. [3] Joon nanʉʉ[1]ʉʉ' xiiala ga'e'[2] Dios jna 'e júu[3] 'uuin[21] tya'a jiin'[13] la júu[3] gatoon[2]xʉʉ ni jí[2]. [4] Joon mo jøø[2]øø' 'e jí[2] lo tsáa[1]mo-'oo' 'e cwíi[3]oo 'e júu[3] 'uuin[21] tya' Cristo. [5] Joon jo gacwó[2] Dios wa'a 'e licwii[1]i 'e júu[3] 'uuin[21] do jiin'[13] jaain[21] la mo jée[1], pe nano niga'e'[2] Dios 'e júu[3] 'uuin[21] do tya' 'in apóstoles 'in gatyii'[1]in coon'[13] 'in tsá[2] 'in cwo[1]o júu[3] tyʉ́[2] tya'a. 'In Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios ga'e'[2]e 'in tsá[2] do 'e júu[3] 'uuin[21] do. [6] Joon 'e lo-o 'e júu[3] 'uuin[21] do: 'e coon'[13] 'e júu[3] tyʉ́[2] tya' xiiala ijmá[1] Dios tiin'[13] tsá[2] 'wii'[13] cwáain[1] tya' Cristo Jesús 'in tsá[2] 'in jo seein[21] Israel i'ii'[21] 'e tɨ́ɨi[2] coon[21] røø[21] coon'[13] 'in tsá[2] Israel. Joon iliin[1] coon[21] cuerpo tya' Cristo la lɨ́ɨi[1] 'in tsá[2] do. Joon 'e júu[3] ga'ɨɨ[1]ɨ Dios cwáain[1] tya' Cristo Jesús tya' tsá[2] Israel, 'e júu[3] do tya' tsá[2] 'in jo seein[21] Israel jon.

[7] Joon xʉfiin'[13] jo tɨ́ɨ[2]na 'e liin[1]na tsá[2] tya'a, Dios gatyii'[13]in jna joon gatyaa[1]a cwóo[3]oo wa'a cwóo[3]oo júu[3] tyʉ́[2] tya'a. Joon jmaai'[13] coon'[13] 'ii'[21] tya'a galɨ́[1] jilaa'[21] 'elo. [8] Joon jna-a lɨ́ɨ[1]na 'in xaai[1]gɨ la jee[212] jileei'[21] tsá[2] tya' Dios; pe 'ii-o gacwo'[1] jna 'e to[2] lo 'e 'ya'[2]gɨ wa'a jmaa'[13]aa júu[3] 'in tsá[2] jo seein[21]

Israel 'e júu[3] tyú[2] tya' Cristo, joon jiin'[13] jaain[21] jo lí[2] 'øøi'[21]-tsi la tí[1] xiiala fee'[1] 'e gajmaa[1]a Cristo 'wii[212] tyi'. 9 Joon gatyaa[1]a Dios cwóo[3]oo wa'a jmaa'[13]aa jileei'[21] tsá[2] júu[3] 'e júu[3] 'uuin[21] ga'i[1]-tsi Dios ca la mo 'wiin[212], joon Dios gajmaa[1]a jilaa'[21] 'e sá[2]. 10 Galí[1] la joon, 'e coon'[13] la joon lí[2] 'é[2]e Dios 'in tyʉ'[2] to[2] coon'[13] 'in 'oo[1]o to[2] fu ñʉ'fú[2], xiiala gajmaa[1]a tya' 'in jai'[2] lí̱i[2] 'ii[2]. Joon coon'[13] la joon lí[2] liñi[1] 'ido xiiala jmi̱i[1]-tsi Dios coon'[13] jilaa'[21] 'e sá[2]. 11 Joon jilaa'[21] 'elo jiin'[13] la ga'i[1]-tsi Dios ilí[2] coon'[13] Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo, joon gali'iin[212]in Dios la joon ca la mo 'wiin[212] joongi coon[21] tøø[2]mo. 12 Joon tsʉ 'wii'[13] jai'[2] lí̱i[2]na' Jesucristo lí[2]-i tsatyéen[1]na' tyani Dios jo cu'[2]-tsi' wa' jo 'ii'[21]in jna'. 13 Tsʉ 'wii'[13] joon mí[3]i̱i tyaní[2]ii' jo cwoliin[1]naa' tsá[2] 'in jo tyaa[1]-tsi cwáain[1] tya' 'e móo[3]oo wúu[1] wii'[13] cwáain[1] tyi 'naa', tsʉ coon[21] 'e yú[3] júui[3] 'naa' 'elo.

'Iin[212]in Cristo tsá[2]

14 Tsʉ 'wii'[13] joon si'[3]ii wo[2]jní[3]ii tyani Jmii[21] Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo, 15 'in cwó[2]o nombre tya' jileei'[21], lagi 'in taai[2] ñʉ'fú[2], lagi 'in taain[212] juncwii[21]. 16 Mí[3]i̱i tyani Jmii[21] 'e cwoo'[13]i 'naa' 'in Espíritu Tyú[2] tya'a 'e cwo'[2] 'naa' wa'a pí[3] tsi alma tyii'. 17 Mí[3]i̱i 'e 'wii'[13] 'e jai'[2] lí̱i[2]naa' i'cwó[2] Cristo alma tyii'. Mí[3]i̱i jon 'e tsʉ 'wii'[13] tá[2] taan[212]-'oo' coon'[13] 'e 'iin[212]naa' Dios coon'[13] tsá[2]. 18 Mí[3]i̱i 'e li'øøi'[21]-'oo' tyú[2] coon'[13] 'in catyaai[2] 'in jai'[2] lí̱i[2]i Dios xiiala fee'[1] 'iin[212]in Cristo tsá[2] 'áai[1]. 'Iin[212]na iliñii[21]ii' xiiala 'ú[2] joongi xiiala cwaa[21] joongi xiiala 'o'[2] joongi xiiala ñíi[1] 'e 'iin[212]in Cristo tsá[2]. 19 Mí[3]i̱i jon iliñí[3] 'naa' xiiala 'iin[212]in Cristo tsá[2] xʉfiin'[13] jo lí[2] ne[2]na' la tí[1]. Mí[3]i̱i tyani Dios wa'a unrøø[1]i Dios 'naa' coon'[13] 'ña'a.

20 Joon nano, cwolí[2] jilaa'[21] 'e 'ya'[2]gi tya' Dios. Joon coon'[13] 'e 'ii'[21] tya'o 'e taa[2] jna' lí[2] jmáa[1]a Dios 'wii'[13] tyi' láai[2]gi 'áai[1] la la mí[2]i', lí[2]-i jmáa[1]a Dios tyi' láai[2]gi 'áai[1] ce jo lí[2] 'i[1]-tsi' jilaa'[21] 'e lí[2] jmáa[1]a Dios tyi'. 21 ¡Cwoun'goo[1]o jileei'[21] 'in jai'[2] lí̱i[2] 'ii 'wii'[13] cwáain[1] tya' Cristo Jesús! ¡Cwoun'goo[1]o 'ii coon[21] tøø[2]mo! Amén.

4

Si̱caain[21] jna' coon'[13] Espíritu tya' Dios

1 Joon tsʉ 'wii'[13] joon, jna-a, 'in 'yui[2] 'nʉñí[3] 'wii'[13] cwáain[1] tya' Ña'ñʉ'[1]ʉ', mí[3]ii tyanii[2]ii' wa' jmaa[2]aa' la tí̱i[2] jmá[1]a 'in ni-gatø'[2] Dios. 2 Cwoseen[21]naa' 'e 'wo[2]-'oo' joongi feei'[1]-'oo' tya' tsá[2] xeei'[21]. Cwolifee'[1]mo-'oo' joongi 'í[2]du'-'oo' la jaain[21] la jaan[21]naa' tsʉ 'wii'[13] 'nee[1]naa' la 'oo'[21] ruu'[21]naa', 3 Cwoo'[13]-'oo' wa' liseen[21]naa' tyú[2] la 'oo'[21] 'naa' coon'[13] 'ii'[21] tya' 'in Espíritu Tyú[2]. 4 Jaan[21]mo lí̱i[1]naa' 'in jai'[1] lí̱i[2] Cristo, joon jaan[21]mo Espíritu tya' Dios seein[21], joon gatø'[2] Dios 'naa' 'wa'a canii[2]mo si̱já[2]aan'. 5 Joon jaan[21]mo Ña'ñʉ'[1]ʉ' seein[21], joon coon[21] 'e jai'[2] lí̱i[2]na', joon canii[2]mo jmi̱i[21] saa[21]na', 6 joon seen[21]mo jaan[21]mo Dios 'in lí̱ii[1] Jmii[21] jileei'[21] 'in jai'[2] lí̱i[2] 'ii. Joon 'in Dios do tyʉ'[2]ʉ to[2] jileei'[21] 'in jai'[2] lí̱i[2] 'ii, joon uncoon'[13]on jileei'[21] 'in jai'[2] lí̱i[2] 'ii, joon ngi[1] coon'[13] jileei'[21] 'in jai'[2] lí̱i[2] 'ii.

7 Pe Cristo nigacwo'[2]o jna' la jaan[21]na' coon[21] to[2] jmoo[21]o' jiin'[13] la nigali'iin[212]in 'ña'a. 8 Tsʉ 'wii'[13] joon jin'[2]in ni jí[2] tya'a:

Mo gasoo[1]o fu yʉ'[2] juncwii[21]
gatøø[21]o fúui[1] 'in gali̱[1]i,

joon gacwo'[1]o tsá[2] 'e 'yaai[1]-tsio.

9 Joon, ¿'e 'øøi'[21]-tsi tsá[2] mo jin'[2] 'e jí[2] do “gasoo[1]o fu yʉ'[2] juncwii[21]”?

'øøi'21-tsi tsá2 'e jin'2 'e nifu 'ii-o gajgaai1 fu ni cwoo'13 juncwii21. 10 Joon 'in nigajngaai1 do 'ii-i 'in nigasoo1o lɨ ñii2gɨ fu ñʉ'fú2 'e coon'13 la joon lí2 unrøø1i jilaa'21 coon'13 'ña'a. 11 Joon gacwo'1o la jaain21 la jaain21 tsá2 coon21 to2 'e jmáa1a. 'Inlɨ́ɨi13 gajmee1i Cristo apóstoles, 'inlɨ́ɨi13gɨ gacwo'1o to2 'e jma'2a tsá2 júu3 tya' Dios, joon seein21gɨ 'in gacwo'1o wa'a cwoo1o 'e júu3 tyʉ́2 tya' xiiala jmá1 Dios tiin'13 tsá2. Seen21mo joon tsacøøi'13 'in 'e'2e 'naa'. 12 Gajmaa1o la joon 'e tyaa1a tyʉ́2 jileei'21 'in jai'2 lɨ́ɨi2 'ii ijmáa1a 'ido to2 tya'a. Gajmaa1o la joon jon 'e cwo'1o pí3 jileei'21 'in jai'2 lɨ́ɨi2 'ii. 13 Joon ijmáa1a la joon ca liin1na' jaain21na' coon'13 'e jai'2 lɨ́ɨ2na' joongɨ coon'13 'e cwii1na' 'in Jóon1 Dios; ca liin1na' tsá2 'in nicøøi'13 coon'13 'e jai'2 lɨ́ɨ2na', joon ca liin1na' ce tí1 la lɨ́ɨi1 Cristo. 14 Joon jo lɨ́ɨ1gɨ' la lɨ́ɨ1 xuui212 'in unsɨɨ2i 'e 'ɨ1-tsí jmoono tsʉ jo ñii1 joon tsalíin2mo coon'13 'ido jmoono mo jalíin2 tsá2 'in jmɨɨ1-tsi 'e'2e 'ido jilaa'21 júu3 xiia'21. Joon coon'13 júu3 to'2 tya'a coon'21on tóo2 tsá2 'in jo lɨ́ɨi1 tsá2 'in nicøøi'13 coon'13 'e jai'2 lɨ́ɨi2. 15 Pe jna'gɨ' sɨ́ɨ13ɨ' 'e júu3 jai'2 tsʉ 'wii'13 'iin212na' la jaain21 la jaan21na', icwaan21na' coon'13 jilaa'21 'e 'øøi'21-tsi' cwáain1 tya' Cristo. Joon Cristo do lɨ́ɨi1 mootyi2 tya' cuerpo tya'a, joon cuerpo tya'a lɨ́1 jileei'21 'in jai'2 lɨ́ɨ2i 'ii. 16 Joon tsʉ 'wii'13 Cristo 'yuui2 cuerpo tya'a, 'wii'13 'ii tyʉ́2 sɨtaai2 jilaa'21 cuerpo tya'a, joon mo jmoo1o to2 tyʉ́2 jilaa'21 'e cuerpo do icwaan21mo joon ili'iin212mo 'áai1gɨ.

'E juncwii21 'múui2 'e sá2 coon'13 Cristo

17 Tsʉ 'wii'13 joon cwo'3oo 'naa' cwáain1 joon mɨ́3ɨɨ tyaní2ii' coon'13 'e sii21 Ña'ñʉ'1ʉ' 'e jo ngɨɨ1gɨɨ' to2 jmoo2oo' la jmoo1o 'in tsá2 jo cwii1in Dios. 'In tsá2 do ngɨɨ1ɨ 'ɨ1-tsi 'e jo 'e to2 tí1, 18 joon galinʉʉ21 'e 'øøi'21-tsi. Joon tsʉ 'wii'13 'wa'2-tsio tsá2 bán1mo 'ii joon jo 'oo1o 'e juncwii21 'e cwo'1 Dios tsá2. 19 Joon tsʉ 'wii'13 jo li'2gɨ fa'ɨɨ'21 canii2 jmoo1o jilaa'21 'e gó2. Cwo'1-tsi jmoo1o jilaa'21 'e 'leei'21 tsá2. 20 Pe 'naa', jo mo galitɨ́ɨ2naa' jilaa'21 'elo 'e cwáain1 tya' Cristo, 21 wana la jai'2 niganʉʉ2ʉʉn' cwáain1 tya' 'ii, sɨ wana ga'e'2e Cristo 'naa' 'e jai'2 'e sá2 tya' Jesús 'ee. 22 Pe 'naa', lawa tsá2 'in jai'2 lɨ́ɨi2 Cristo, 'ná1 tʉʉ2ʉʉ' 'e gó2 'e jmaa2aa' 'e najmaa1a 'leei'21 tsá2 la mo jéei1, tsʉ 'e gó2 do 'e tí2-tsi tsá2 jmoo1o coon'21on tsá2 tóo2. 23 Joon cwaun'múu2mo Dios alma tyii' coon'13 'e 'ɨ1-'oo'. 24 Joon cwoliin21naa' tsá2 'in 'múui2 'in gajmeei1 Dios. Joon Dios gajmeei1 'in tsá2 'múui2 do 'e jmáa1a 'e tyʉ́2 joon 'e liin1in tsá2 tya'a la jai'2.

25 Tsʉ 'wii'13 joon jo foo'21gɨɨ' júu3 tajuu21 pe fáa13aa' 'a la jai'2 la jaain21 la jaan21naa' tsʉ jile'1e' lɨ́ɨ1na' lawa jaan21na' coon'13 cuerpo tya' Jesús.

26 Joon wana gatsá2 'nii'21-'oo', jo 'noo2oo' tsaa2; jo cwoo2oo' 'e 'nii'21-'oo' la tøøi2 jmɨɨ212 ce yʉʉi'2 ñi'1. 27 Jo cwoo2oo' jiin'13xʉ wa' lí2 tya' 'in 'lɨɨi'3.

28 Joon 'in gajmoo1o 'uun21 'ná1 tʉ́2o jmáa1a 'uun21 joon 'láa2 'wii212 jmáa1a to2, 'ná1 jmáa1a to2 tyʉ́2 coon'13 cwoo21o 'e coon'13 la joon ilisá2 'e cwo'2o 'in seein21 fa'í3.

29 Joon jo foo2oo' jilaa'21 júu3 'e gó2; fáa13aa' jmai'2 júu3 tyʉ́2 'e lí2 uncoon'13 tsá2 xeei'21. Joon júu3 tyii' ityá1-tsi tsá2 'e ngɨ1 coon'13 Dios. 30 Joon jo cwoo2oo' fa'í3 'in Espíritu Tyʉ́2 tya' Dios coon'13 'e jmoo2oo' tsʉ Dios gacwoo'13i 'naa' 'in Espíritu Tyʉ́2 tya'a 'e liin1 lawa

coon[21] sello tyi'naa' 'e liin[1]naa' tsá[2] tya'a ca jm̈ɨ[212] mi untiin'[13]in jmáa[1]a 'e tiin'[13] 'naa'.

31 T̶ɯ̶[2]ɯ̶' 'e 'láai[2] 'ɨ[1]-'oo' coon'[13] 'e 'yá[2]-'oo', coon'[13] 'e 'nii'[21]-'oo' coon'[13] jilaa'[21] júu[3] 'laa'[21] 'e 'oo[1]o tǿ[2] tsá[2], coon'[13] jilaa'[21] júu[3] 'e gó[2]. T̶ɯ̶[2]ɯ̶' jilaa'[21] 'e tsii[212]-wúu[1]naa'. 32 Joon liin[1]naa' tsá[2] tyúi[1], 'in 'wo[2]-tsi tya' tsá[2] la jaain[21] la jaan[21]naa'. Jmaa[2]aa' feei'[1]-'oo' la jaain[21] la jaan[21]naa' jiin'[13] la gajmaa[1]a Dios feei'[1]-tsi tyii' 'wii'[13] cwáain[1] tya' Cristo.

5

1 Ts̶ɯ̶ 'wii'[13] joon cwoliin[1]naa' tsá[2] 'in lɨ́ɨ[1] la lɨ́ɨ[1] Dios. Cwoliin[1]naa' lawa xuui[212] tya'a 'in 'iin[212]in. 2 Joon 'iin[212]naa' 'in catyaai[2] jiin'[13] la gali'iin[212]in Cristo jna' joon ga-jaain'[12] 'ña'a lawa jaain[21] joo'saa'[21] xuui[212] 'in jngaai'[13] tsá[2] 'e cwo'[2] tsá[2] Dios lawa coon[21] fa'[1] 'wii[212] tyijna'. Joon 'yaai[1]-tsi Dios coon'[13] 'e fa'[1] do.

3 Pe 'naa', ts̶ɯ̶ 'wii'[13] lɨ́ɨ[2]naa' tsá[2] tya' Dios jo cwoo[2]oo' lí[2] jiin'[13] coon[21] naa'[13] 'e foo'[13]naa' tsamɨ́[2] tya' tsá[2] xeei'[21], jon'gɨ sɨ́i[13]naa' la 'oo'[21] yaanaa' tya' 'in jmoo[1]o la no. Jo jmoo[2]oo' doñɨ'ee 'e 'leei'[21] tsá[2]. 4 Jo foo[2]oo' júu[3] 'e un'leei'[21] tsá[2] yaai, sɨ júu[3] 'e jo 'ee to[2] tí[1] 'ee, sɨ júu[3] ngɨ́ɨ[1] 'e gó[2] 'ee. Pe tyú[2]gɨ wa'a cwoo[2]oo' 'maai'[13] Dios. 5 Ts̶ɯ̶ nañí[3] 'naa' 'e jo lí[2] tsataai[212] tsá[2] lɨ tyɯ'[2] Cristo coon'[13] Dios to[2] 'in tsá[2] 'in fee'[1]i tsamɨ́[2] jo mo cui'[2] cwoo[21]o, sɨ jmoo[1]o 'e 'leei'[21] tsá[2] 'ee, sɨ 'iin[212]in 'e sá[2] tya' tsá[2] xeei'[21] 'ee (ts̶ɯ̶ lawa un'goo[1]o tsá[2] dioses 'in gajmeei[1] tsá[2] mo 'iin[212]in 'e sá[2] tya' tsá[2] xeei'[21]). 6 Jo cwoo[2]oo' wa' coon'[21] tsá[2] 'naa' tóo[2] coon'[13] júu[3] 'e jo 'ee to[2] tí[1], ts̶ɯ̶ Dios i'e'[2]e wúu[1] 'in tsá[2] 'in jmoo[1]o jilaa'[21] 'e gó[2] lo, 'in jo n̶ɯ̶'[13]ɯ̶. 7 Ts̶ɯ̶ 'wii'[13] joon jo uncaan[21]naa' coon'[13]on jiin'[13]xɯ̶.

8 La mo jéei[1] jo mo galicwii[1]naa' Dios joon lawa née[1]naa' lɨ n̶ɯ̶ɯ̶[21], pe nano sɨcaan[21]naa' coon'[13] Ña'ñɯ̶'[1]ɯ̶' joon lawa née[1]naa' lɨ tɨ́[1] 'yiia[21]. Ts̶ɯ̶ 'wii'[13] joon ngɨ̈ɨ[2]ɨ̈' la tɨ́ɨ[2] ngɨ[1] tsá[2] 'in née[1]i lɨ tɨ́[1] 'yiia[21]. 9 Joon 'e 'yiia[21] do jmoo[1]o wa' seein[21] tsá[2] 'in tyúi[1], joongɨ wa' jmá[1] tsá[2] tyú[2] coon'[13] ruu'[21]i joongɨ wa' jmá[1] tsá[2] 'e jai'[2]. 10 Cwoo'[13]-'oo' 'e cwoliñɨɨ[2]ɨ' 'ee 'e 'yaai[1]-tsi Ña'ñɯ̶'[1]ɯ̶'. 11 Joon jo cwotaan[2]naa' coon'[13]on 'ido 'in néei[1] lɨ n̶ɯ̶ɯ̶[21] joon jmoo[1]o 'e jo 'ee to[2] tí[1]. Tyú[2]gɨ wa'a jmaa[2]aa' iliñí[1] tsá[2] 'e gó[2] jmoo[1]o 'ido. 12 Ts̶ɯ̶ 'e jmoo[1]o 'in tsá[2] do lɨ 'uuin[21] cwoo[1]o tsá[2] fa'ɨ̈ɨ'[21] wa'a faa'[21] tsá[2] 'ee 'e jmoo[1] 'ido. 13 Pe mo najǿǿ[2] tsá[2] 'e gó[2] jmoo[1]o 'in tsá[2] do coon'[13] 'e 'yiia[21] tya' Dios do, lí[2]-i liñi tsá[2] tyú[2] ts̶ɯ̶ 'e 'yiia[21] do jmoo[1]o 'e ñí[1]i rǿǿ[21] 'ee lɨ́[1]. 14 Ts̶ɯ̶ 'wii'[13] joon jin'[2]in ni jí[2] tya'a:

> 'N̶ɯ̶, 'in cwúu[2]i, unjnaa[2]-'o'o; joon ráan[2]un jee[212] 'lɨ̈ɨ[212], joon cwo'[1] Cristo 'n̶ɯ̶ iseen[21]u jee[212] 'yiia[21] tya'a.

15 Jǿǿ[2]ǿǿ' xiaala ngɨ̈ɨ[2]ɨ̈' cataain[21] cataain[21] coon'[13] túⁿ[2] joon jo seen[21]naa' la seein[21] 'in tsá[2] 'in jo ñii[212]-tsi, lɨ́ɨ[1]naa' tsá[2] jm̈ɨ[1]-tsi. 16 'E cwoo'[13]-'oo' jmaa[2]aa' 'e sá[2] jmoo[21]o' jee[212] jm̈ɨ[212] no ts̶ɯ̶ 'e gó[2] jmoo[1]o 'in catyaai[2]. 17 ¡Jo cwoliin[1]naa' tsá[2] bónⁿ[1]! Cwoo'[13]-'oo' 'e li'ǿǿɨ'[21]-'oo' 'ee 'iin[212]in Ña'ñɯ̶'[1]ɯ̶' jmaa[2]aa'. 18 Jo ngɨ́[2]ɨ̈' to[2] 'íinⁿ[1] ts̶ɯ̶ caa[21]naa' jilaa'[21] 'e 'oo[2]oo' coon'[13] ca juncwii[21] tyii' 'in ngɨ́[1] la joon. Pe cwoo[2]oo' wa'a unrǿǿi[21] Dios 'naa' coon'[13] 'in Espíritu Tyú[2] tya'a. 19 Síin[13]naa' la jaain[21] la jaan[21]naa' coon'[13] salmos, joongɨ coon'[13] jilaa'[21] júu[3] tyú[2] 'e 'ø[1] tsá[2]. Coon'[13] jilaa'[21] 'wa' pí[3] tyii' 'ǿǿ[2]ǿǿ' 'e jlǿǿ'[3]moo' joon un'goo[21]oo' Ña'ñɯ̶'[1]ɯ̶'. 20 Joon coon[21] tǿǿ[2]mo cwoo[2]oo' 'maai'[13] Dios tya' jilaa' coon'[13] 'e sii[21] Ña'ñɯ̶'[1]ɯ̶' Jesucristo.

Xiiala jmoo¹ₒ tsá² la 'oo'²¹ ruui'²¹ tsá²

21 Joon tsʉ 'wii'¹³ un'goo²¹oo' Cristo jmée¹³naa' yaanaa' tsá² 'in nʉʉ'¹³ la 'oo'²¹ yaanaa' no.

22 Joon 'in tsamí²ⁱ tya' tsá² 'ná¹ jmáa¹a nʉʉ'¹³ʉ to² tyʉ'² nʉʉ'¹ tya'a 'wii'¹³ 'iin²¹²in jmáa¹a 'e 'yaai¹-tsi Ña'ñʉ'¹ʉ'. 23 Tsʉ 'in ñʉʉ'¹ tya'a do lí²ⁱ¹i mootyi² tya' tsamí²ⁱ tya'a tsʉ la joon lí²ⁱ¹ Cristo mootyi² tya' 'in jai'² lí²ⁱ¹ 'ii. Joon Cristo do gajmaa¹a tiin'¹³ 'in tsá² jai'² lí²ⁱ² 'ii. Joon 'in tsá² 'in jai'² lí²ⁱ² 'ii lí²ⁱ¹i lawa cuerpo tya'a. 24 Joon la jmoo¹ₒ 'in jai'² lí²ⁱ² Cristo nʉʉ'¹³ʉ to² tyʉ'² Cristo la joon jon tsamí²ⁱ 'ná¹ jmáa¹a nʉʉ'¹³ʉ jilaa'²¹ to² tyʉ'² nʉʉ'¹ tya'a.

25 Joon 'in tsañʉʉ'¹ 'ná¹ 'iin²¹²in 'oo²¹²ₒ la gali'iin²¹²in Cristo 'in tsá² 'in galijai'² lí²ⁱ² 'ii, joon gacwo'¹ₒ Cristo juncwii²¹ tya'a 'wii'¹³ 'ii. 26 La lo-o gajmaa¹a Cristo 'e gauntyúu¹i 'in nijai' lí²ⁱ² 'ii tsaa² tya'a. 'E galityúu²mo coon'¹³ jmɨ²¹ 'e gasaa¹i joongɨ coon'¹³ júu³ tyú² tya' Dios. 27 Joon coon'¹³ la joon lí² jaain'²¹ Cristo tyani 'ña'a 'in jai'² lí²ⁱ² 'ii 'in 'ye'²gɨ 'áai¹; jiin'¹³ coon²¹ tsaa² jo 'e 'oo¹gɨ jon'gɨ wa'a 'e gó² catyiia²gɨ pe jmaai'¹³ 'in tyúu¹mo jo 'ee sɨ'naai²¹ tya'a. 28 Joon la joon 'in tsañʉʉ'¹ 'ná¹ 'iin²¹²in tsamí²ⁱ tya'a jiin'¹³ la 'iin²¹²in cuerpo tya'a 'ña'a. Joon 'in 'iin²¹²in tsamí²ⁱ tya'a la wa'a 'e 'iin²¹²mo 'ña'o. 29 Jiin'¹³ jaain²¹ wa' 'eei'¹ cuerpo tya' 'ña'a lɨ' jiin'¹³ 'e unjíi²ₒ joongɨ un'øøɨ'¹ 'ña'a. La joon jmoo¹ₒ Cristo tya' 'in jai'² lí²ⁱ² 'ii, 30 tsʉ lawa cuerpo tya'¹ₒ 'ii. Joon jna'o' lí²ⁱ¹na' 'no'³ tya' 'e cuerpo do, tsʉ 'wii'¹³ ngú¹ taan²¹²in joongɨ moo¹ taa²¹²i lí²ⁱ¹na' 'in lí²ⁱ¹ tsá² tya'a. 31 "Tsʉ 'wii'¹³ joon itʉʉ²mo tsañʉʉ'¹ sáa³ jmɨ²¹ joon iuncaain²¹ coon'¹³ tsamí²ⁱ tya'a joon 'in gáɨ¹ do iliin¹ lawa jaan²¹mo." 32 Coon²¹ júu³ 'uuin²¹ 'áai¹ 'elo pe fo'³oo 'e faa'²¹a 'e júu³ do cwáain¹ tya' xiiala lí²ⁱ¹ Cristo coon'¹³ 'in tsá² 'in jai'² lí²ⁱ² 'ii. 33 Pe fuu²¹²uu 'naa' jon 'e 'ná¹ 'iin²¹²naa' jilee'²¹naa' tsamí²ⁱ tyii' la 'iin²¹²naa' yaanaa', joon 'in tsamí²ⁱ do 'ná¹ un'goo¹ₒ ñʉʉ'¹ tya'a.

6

1 Joon 'in xuui²¹², tsʉ 'wii'¹³ jai'² lí²ⁱ²i, 'ná¹ jmáa¹a nʉʉ'¹³ʉ tsacøøi'¹³ tya'a tsʉ la joon 'e tyú². 2 Joon 'e ley nifu 'e jéei¹ coon²¹ júu³ tyiin² 'e jin'² la lo: "Un'goo²'ₒ ñʉ'²'ʉ coon'¹³ saa²'a 3 'e coon'¹³ la joon 'e seen²¹un jløø'³mo'ₒ joon wóo² iní²'i fu juncwii²¹ lo."

4 Joon 'naa', 'in lí²ⁱ¹naa' tsacøøi'¹³ tya' xuui²¹² jo jmaa²aa' 'e tyá² 'nii'²¹-tsi xuui²¹² tyii', pe 'e tyú²gɨ wa'a uncwaan²¹naa' coon'²¹ tún² joon 'ee²ee' cwáain¹ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ'.

5 Joon 'naa', 'in jmoo¹ₒ to² tya' tsá², jmaa²aa' nʉʉ¹³ʉʉ' ñi'fii¹ii' 'in taain²¹² juncwii²¹ lo. Joon lawa jmoo²oo' to² tya' Cristo jmoo²oo' to² tya'a coon'¹³ 'e un'goo²oo', canii²mo 'e 'ɨ¹-'oo'. 6 Jmaa²aa' to² tʉ'²ʉ la tsa'leei'¹³ tya' Cristo jon' wa' jiin'¹³ lɨ' jøø²naa' 'e seen²¹naa' tyú² coon'¹³on. Jmaa²aa' coon'¹³ jilaa'²¹ wa'² pí³ tyii' 'e 'iin²¹²in Dios. 7 Jmaa²aa' to² tyii' 'e 'yaai¹-'oo' lawa to² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' jon' wa' to² tya' tsá². 8 Tsʉ ñí³ 'naa' 'e la jaain²¹ la jaain²¹ i'ii'²¹i tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' jiin'¹³ la 'e tyú² 'e nigajmaa¹a sɨ jmoo¹ₒ to² tya' tsá² sɨ jmoo¹ₒ to² tya'a 'ee.

9 Joon 'naa', 'in lí²ⁱ¹ ñi'fii²¹² tsá², coon²¹ røø²¹ jmaa²aa' la jmoo¹ₒ 'ido, jo toon²oon' fo'¹-tsi. Cwotii'¹³-'oo' 'e 'in Ña'ñʉ'¹ʉ' 'in tyíin¹ ñʉ'fú² 'in tyʉ'² to² 'in tsá² do tyʉ'²ʉ to² 'naa' jon. Joon canii²mo lí²ⁱ¹ tsá² tyaní²ⁱ¹i, jo 'ee sɨsɨ²ⁱ¹i tsá².

'E cwoo¹o 'in Espíritu Tyú² tya' 'in jai'² líi² Dios

10 Joon nano tsaru'¹u', tá² teen¹-'oo' sicaan²¹naa' coon'¹³ Ña'ñu'¹u' joon coon'¹³ jilaa'²¹ 'waa'²¹ pí³ tya'a. 11 Joon lawa tyi² 'láa² 'láai² nii² ñí³ 'e un'øøi'²¹ yaai la joon jon 'naa' 'ná¹ cii²ii' lawa ñí³ tya' 'láa² 'e cwo'¹o Dios 'naa' 'e tá² táain¹-'oo' coon'¹³ jilaa'²¹ júu³ tajuu²¹ tya' 'in 'liii'³. 12 Tsu jo 'e tiii'²¹ jna' coon'¹³ tsá² taain²¹² juncwii²¹ pe tiii'²¹ jna' coon'¹³ 'in espíritu gó² 'in tyu'² to² tya'cwii²¹. Tiii'²¹ jna' coon'¹³ 'in tyiin²gi, joongi 'in 'oo¹o to² wa'a tyu'²u to² 'e juncwii²¹ lo 'e 'íi¹ li nuu²¹. 13 Tsu 'wii'¹³ joon cii²ii' ñí³ tya' 'láa² icwo'² Dios 'naa' 'e coon'¹³ la joon tá² lí² táain¹-'oo' mi tí¹ jmii²¹² 'e gó². Joon mo gajmaa²aa' jilaa'²¹ 'e ilí², joon tá² taain¹-'oo'. 14 Tá² téin¹-'oo' coon'¹³ 'e jai'² si'ñúu¹u tuu¹uu' lawa coon²¹ loo²¹ 'núu¹ tu'²u tya' 'láa². Joon lawa coon²¹ ñí³ 'e toon¹on 'láa² ni tsí¹ jmaa²aa' 'e 'yaai¹-tsi Dios coon²¹ tøø²mo. 15 Joon tyá²aa' tyú² tyii' 'e cwoo²oo' 'e júu³ tyú² tya' xiiala seein²¹ tsá² tyú² coon'¹³ Dios la tyá² 'láa² tyú² mo 'ø'²ø míi¹i. 16 La joon 'e jai'² cwoliin¹naa' 'e lí¹ lawa coon²¹ 'mojmó² 'ú²xu 'e saan'²¹a 'láa² 'e 'ii¹i tyaníi¹i 'e coon'¹³ 'e joon lí² dúu¹u jilaa'²¹ sii² suun'²¹ tya' li² 'e coo²¹ tya' 'in 'liii'³. 17 Joon toon²oon' tyí²ii' lawa coon²¹ lootyi² tya' 'láa² 'e nigajmaa¹a Dios tiin'¹³ 'naa'. Joon lawa coon²¹ ñí³ cwaa²¹ lí¹ 'e júu³ tyú² tya' Dios 'e cwo'¹ 'in Espíritu Tyú² 'naa'; soon²oon' tá². 18 Joon coon'¹³ jilaa'²¹ 'e jmoo²oo' foo²oo' júu³ tyú², mí²ii' tyani Dios coon²¹ tøø²mo coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Espíritu Tyú². Joon la joon líi²ii' jmaa²aa' jo tú²oo'; foo²oo' júu³ tyú² tya' jileei'²¹ 'in jai'² líi² Dios. 19 Mí²ii' jon 'wii²¹² tyiajna 'e cwo'¹o Dios jna jilaa'²¹ júu³ 'e fo'³oo. Mí²ii' 'wii²¹² tyiajna 'e jo 'goo'²¹oo ijmaa'¹³ jna tsá² júu³ 'e júu³ 'uuin²¹ do tya' xiiala jmoo¹o Dios tiin'¹³ tsá². 20 Joon Dios gasii¹in jna wa'a jmáa'¹³aa tsá² júu³ 'e júu³ tyú² lo; joon 'wii'¹³ 'e júu³ tyú² lo 'yuu²na 'nuñí³ nano. Mí²ii' tyani Dios wa'a cwo'³ jna tsá² 'e júu³ tyú² lo jo 'goo'²¹oo jiin'¹³ la tíi²na jmáa³aa.

Júu³ li gatséi¹

21-22 Síi³na 'in Tíquico lo jee²¹² 'naa' 'e jma'²a 'naa' júu³ xiiala seen²¹na, 'e coon'¹³ la joon lí² tyá²-'oo'. Joon 'in Tíquico lo jaain²¹ tsaru'¹u' 'in 'iin²¹²na 'áai¹ joon nigajmaa¹a to² tya' Ña'ñu'¹u' coon'²¹ tún². 'Ii ijma'²a 'naa' júu³ xiiala tsangí³na joongi jilaa'²¹ 'e jmóo³oo.

23 Mí³ii tyani Dios 'wii'¹³ tya' jileei'²¹ tsaru'¹u' wa'a seein²¹ 'ido tyú² tyani Dios joon wa'a cwo'² Dios Jmii²¹ coon'¹³ Na'ñu'¹u' Jesucristo 'ii 'e 'iin²¹²mo ruu'²¹i coon'¹³ 'e jai'² líi². 24 Cwauncwaai'³ Dios jileei'²¹ tsá² 'in 'iin²¹²in Ña'ñu'¹u' Jesucristo, 'in jo tyéi¹ 'e 'iin²¹²in 'ido. Amén.

Jí² gasii¹in San Pablo tɨ̈ɨ²i tsá² 'in néei¹ Filipos

Poo² taain²¹² 'nʉñí³ joon sii¹in jí² tya' 'in jai'² lɨ̈ɨ² Cristo néei¹ fuu²¹ Filipos

1 Poo² coon'¹³ Timoteo sii¹in 'e jí² lo. Jna'oo'o lí²na'a tsá² jmoo¹o to² tyʉ'² Jesucristo. Sii²na'a 'e jí² lo tɨ̈ɨ² jilee'²¹naa' 'in jai'² lɨ̈ɨ² Cristo 'in néei¹ fuu²¹ Filipos. Sii²moo'o 'e jí² lo jon tya' 'in tyʉ'² to² 'naa' coon'¹³ tsá² 'in uncoon'¹³ 'in tyʉ'² to² do. Tsá² tya' Dios 'naa' joon nisɨcaan²¹naa' coon'¹³ Cristo Jesús. 2 Cwouncwaai'³ Dios 'naa' joon cwocwoo¹ Nʉ'¹ʉ' Dios Jmii²¹ coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo 'e seen²¹naa' tyʉ́²-ʉ.

Poo² faa'²¹a jʉ́u³ tyʉ́² tya' 'in jai'² lɨ̈ɨ² Ña'ñʉ'¹ʉ'

3 La coon²¹ naa'¹³ mo tɨɨ'¹³-tsii 'naa' cwo'³oo 'maai'¹³ Dios tyiia. 4 Mo fo'³oo jʉ́u³ tyʉ́² mɨ́³ɨɨ tyani Dios Jmii²¹ 'wii²¹² tyii' 'e jløø'³moo. 5 Cwo'³oo 'maai'¹³ Dios 'e ca jmɨɨ²¹² lɨ ga'naai²¹² 'wii²¹² la joon jon ca lɨ no nigajmóo²oo' to² caan²mo coon'¹³ jna'a 'e cwoo²¹o' jʉ́u³ tyʉ́² tya' Dios. 6 Cwo'³oo 'maai'¹³ Dios joon ní³oo, jo cu'²-tsii coon'¹³ Dios 'in ga'láa² 'wii²¹² jmoo¹o coon²¹ to² tyʉ́² jee²¹² 'naa', 'ii ijmaa¹gɨ la ngó¹ 'naai'¹³ ca tí² jmɨɨ²¹² mi cwéei¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. 7 'Áa¹mo tyʉ́² 'e 'ɨ¹-tsii la no 'wii'¹³ 'naa' tsʉ 'áa¹mo 'iin²¹²na 'naa' tsʉ 'wii'¹³ niga'ii'¹³mo' ca níi³mo fo'feei'¹ tya' Dios. Joon xʉfiin'¹³ 'úu³na 'nʉñí³ joongɨ xʉfiin'¹³ isiin'¹³na tyani tsaa'to² lɨ̈lɨ¹ un'øø'¹moo 'e jʉ́u³ tyʉ́² tya' xiiala itiin'¹³ tsá². Siin'³moo 'ñii'a 'e jʉ́u³ jai'² 'e jʉ́u³ lo. 8 Ñi¹ Dios xiiala 'iin²¹²na jileei'²¹ 'naa' la 'iin²¹²in Jesucristo 'naa'. 9-10 Mi fo'³oo jʉ́u³ tyʉ́² mɨ́³ɨɨ tyani Dios 'wii²¹² tyii' 'e ili'iin²¹²gɨɨ' Dios coon'¹³ tsá². Mɨ́³ɨɨ jon icwó² Dios 'e 'øøi'²¹gɨ-'oo' joon 'e lɨjmɨɨ¹gɨ-'oo' 'e liñí²ii' jmaai'¹³ 'e tyʉ́²gɨ. Tsʉ la joon jo 'leei'²¹gɨɨ' tyani tsá². Joon jiin'¹³ coon²¹ jo 'ee tsaa² ñí²gɨɨ' mi cwéei¹ Cristo Jesús. 11 Joongɨ mɨ́³gɨɨ 'e coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Jesucristo ijmaa²aa' jilaa'²¹ 'e tyʉ́² joon coon'¹³ 'e tyʉ́² jmoo²oo' iun'goo¹ tsá² Dios Jmii²¹ joon ifaa'²¹a jʉ́u³ tyʉ́² tya' Dios Jmii²¹.

Juncwii²¹ tyiia 'e tya' Jesucristo jon

12 Tsaru'¹u', 'iin²¹²na 'e liñí²ii' 'e jilaa'²¹ 'e ningɨɨ³na gauncoon'¹³on tyiia joongɨ gauncoon'¹³on tya' 'in catyaai² 'e cwoo²¹o'o 'e jʉ́u³ tyʉ́² tya' xiiala itiin'¹³ tsá². 13 La joon ce jileei'²¹ 'láa² 'in néei¹ inʉʉ tya' røøi¹³ joon jileei'²¹ 'in catyaai² ñi¹o 'e siin'¹³na 'nʉñí³ 'wiin'¹³ 'iin²¹²na jʉ́u³ tya' Cristo. 14 Joon mo galiñi³ tsaru'¹u' 'e 'yúu³na 'nʉñí³ xiia'²¹ jo jilee'²¹mo gatyaa¹-tsi cwo² jʉ́u³ tyʉ́² tya' Dios jo 'ee 'goo'²¹o, jo 'ee-gɨ cu'²-tsi coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ'.

15 'E ja'²mo, seen²¹mo 'in lɨ́ɨi¹³ 'in cwó¹ jʉ́u³ tya' Cristo tsiwúu¹i, 'noo¹o 'mɨɨ'¹³ pe 'in lɨ́ɨi¹³gɨ cwoo¹o jʉ́u³ tyʉ́² 'e jløø'³mo. 16-17 'In tsá² do cwoo¹o jʉ́u³ tyʉ́² tsʉ 'wii'¹³ 'iin²¹²mo jna. Ñi¹o 'ido 'e Dios gasii¹in jna lo 'e un'øø'¹moo 'e jʉ́u³ lo. 'In catyaai²gɨ do cwoo¹o jʉ́u³ tyʉ́² tya' Cristo la 'øøi'²¹-tsi yaai 'yʉ to² jmoo¹o móo³gɨɨ wúu¹ tsi 'nʉñí³. Jon' jai'² to² ngɨɨ¹ɨ. 18 Jo ñí³ii 'ee 'e lí² do, jna-a, jløø'³moo ngóo¹ 'naai'¹³ cwoo¹o jʉ́u³ tyʉ́² tya' Cristo. Jløø'³moo mo cwoo¹ tsá² jʉ́u³ tya' Cristo 'wii'¹³ 'iin²¹²mo Ña'ñʉ'¹ʉ'. Jløø'³moo jon mo cwoo¹ tsá² jʉ́u³ tya' Cristo xʉfiin'¹³ jon' jo'² 'iin²¹²in Cristo tsʉ coon'¹³ la joon inúu²u tsá² jʉ́u³ tya' Cristo.

Joon ilijløø'[13]moo [19] tsʉ ñí[3]oo 'e coon'[13] júu[3] tyʉ́[2] tyii' joongɨ coon'[13] 'e uncoon'[13] icwó[2] 'in Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios jna ilaa[21]moo. [20-21] Jiin'[13] 'e 'iin[212]na ijaan[1]gɨɨ jo cwoli'ɨ'[1] lɨ́ɨ[2]na, joon lí[2]-i fo'[3]oo jo 'e cu'[2]gɨ-tsii jiin'[13] la nifo'[3]oo la joon ifo'[3]oo túnˈ[1]. Iin[212]na un'góo[3]oo Jesucristo coon'[13] jilaa'[21] 'e jmóo[3]oo. Jo 'e lɨ́[2] xʉfiin'[13] wa'a jin'[3]iin sɨ najúun[3]na 'ee. Tsʉ wana táan[3]na jiin'[21]iin la jiin'[21] Cristo sɨ ni'lɨ́ɨ[3]na 'ee 'e nisáa[1]mo joon tyiia. [22] Pe wana táa[2]mogɨɨ juncwii[21] jmáa[3]gɨɨ to[2] la ngóo[1] 'naai'[13] 'e cwóo[3]oo júu[3] tyʉ́[2] tya' Dios. Jo ñí[3]ii 'ee ijmáa[3]aa, [23] 'áai[1] tyáan[2] to[2] tyiia la jɨ túnˈ[2] 'ii'[13]. Coon[21] lɨ́ɨ[2]na 'e jmee[21]gɨ tyiia 'e júun[3]na joon nii'[13]na ninii[212]ii coon'[13] Ña'ñʉ'[1]ʉ'. [24] Pe coon[21] 'elo jmee[21]gɨ tyii' 'e taan[212]mogɨɨ juncwii[21] lo. [25] Niliñí[3]mo-tsii itaan[212]mogɨɨ juncwii[21] coon'[13] 'naa' 'e uncoon'[13]oon 'naa' 'e liñí[2]gɨɨ' 'e taan[212]naa' 'e jløø'[3]moo' coon'[13] júu[3] tyʉ́[2] tya' Cristo. [26] Tsʉ icwaa'[13]moo jee[212] 'naa' 'e coon'[13] la joon ingí[2]ɨɨ' jløø'[3]moo' coon'[13] Cristo joon unfeei'[1]gɨɨ' Cristo.

[27] Cwoo'[13]-'oo' 'e ngí[2]ɨɨ' jiin'[13] la tɨ́ɨ[2] ngí[2] tsá[2] 'in jai'[2] lɨ́ɨ[2] Cristo tsʉ la joon xʉfiin'[13] yajøø[3]na 'naa' sɨ wíin[2] taan[212]na 'e inúu[3]oo xiiala ngóo[1] 'naai'[13] seen[21]naa' tá[2] taain[212]-'oo'. Caan[2]mo ngí[2]ɨɨ' cwoo[1]oo' júu[3] tya' 'e tiin'[13] tsá[2]. [28] Joon jo foo'[13]naa' wana 'in 'iin[212]in toon'[21] fo'[2]-'oo' 'in 'eei'[1] 'naa'. Tsʉ coon'[13] la joon iliñi[1] 'in 'eei'[1] 'naa' 'e tsalíin[2] lɨ 'ii'[21] pe 'naa'gɨɨ' cwolíin[2]naa' fu ñʉfú[2]. Joon Dios gajmaa[1]a jilaa'[21] 'elo. [29] Joon jon' wa'a jiin'[13] 'e jo'[2] lɨ́ɨ[2]naa' Jesucristo pe Dios cwo'[1]o 'naa' 'e wúu[1] móo[2]oo' 'wii[212] tya' Jesucristo. [30] Móo[13]-oo' ngɨɨ[21]ɨ' jmoo[21]o' caan[2]mo. Ñí[2]oo' jilaa'[21] wúu[1] nimoo[212]oo. Joon la no núu[2]oo' 'e wúu[1] móo[3]oo. Joon 'naa' itsangí[2]naa' la joon.

2

Xiiala lɨ́ɨ[1]i Jesucristo mo jó[1] juncwii[21] joongɨ jilaa'[21] 'e 'ya'[2]gɨ tya'a

[1] In cáan[2]na' tsʉ 'wii'[13] ja'[2]mo lɨ́ɨ[2]na' Jesucristo joon tsʉ 'wii'[13] 'iin[212]mo' la jaain[21] la jaan[21]na' cwóo[13]o' pí[2] yiia', joongɨ cwóo[13]o' fo'feei'[1] ru'[1]u'. Nigajmoo[21]o' to[2] caain[21] coon'[13] 'ii'[21] tya' Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios. Ningalii[21]ɨ' 'e fúu[2] lɨ́ɨ[2]na'. [2] 'Wii'[13] joon 'naa' jmóo[2]oo' 'e jløø'[3]moo 'e naseen[21]moo' 'e tyʉ́[2]. In caan[2]moo' tsʉ 'wii'[13] 'iin[212]moo' ruu'[21]naa' la jaain[21] la jaan[21]naa'. Jløø'[3]moo wana 'e seen[21]naa' 'e coon[21] 'e 'ɨ[1]-'oo'. [3] Jo jmaa[2]aa' wa 'iin[212]naa' 'e sáai[2] tyii' jon'gɨ 'e jmaa[2]aa' jloo'[3]. Jmée[13]naa' yaanaa' tsá[2] coon'[21] túnˈ[2]. Tyíin[2]gɨ 'e 'ɨ-'oo' cwáain[1] tya' 'in catyaai[2] do lagɨ yaanaa'. [4] Jo jmaa[2]aa' wa'a jiin'[13] 'e tyʉ́[2] tyii' yaanaa', 'ná[2]-a jmaa[2]aa' 'e tyʉ́[2] tyii' ce jilee'[21]mo.

[5] Tyíin[2]mo 'e 'ɨ[1]-'oo' la lɨ 'e ga'ɨ[1]-tsi Cristo Jesʉ́s. [6] Tsʉ xʉfiin'[13] Dios 'ii jo fúu[2] galɨ́ɨ[2]i 'ña'a. Jo gajmaa[1]a jiin'[13] 'e tɨ́ɨ[2] jmáa[1]a tsʉ 'wii'[13] Dios 'ii. [7] Joon gatyaa[1]a caa[1]mo jilaa'[21] 'ii'[21] 'ya'[2] tya'a, joon ga'íí[1]i lawa jaain[21] tsá[2] tɨ' tsá[2]. Joon gaunjii[21]ɨ tsá[2] seein[21] ni cwoo'[13] juncwii[21]. [8] Joon lɨ́ɨ[1]i jaain[21] tsañʉʉ'[1] joon ga'ii'[21]mo jo 'ee fa'ɨɨ'[21] lɨ́ɨ[2]i 'e ijúuin[2] tsaa'[1] crúu[13]. [9] 'Wii'[13] joon gacwo'[2]o Dios Jmii[21] 'ii to[2] fee'[1]gɨ la jee[212] jileei'[21]. Joon gacwo'[2]o 'ii 'e sii[21] Cristo Jesús. Joon 'e sii[21] do 'e joon 'e tyíin[2]gɨ la jee[212] jilaa'[21]. [10] Tsʉ jiin'[13] coon[21] moojni[2] tsá[2] jo sá[2] wa'a jo juui'[13] tyaníi[1]i mo núu[2]uu 'e sii[21] 'in no Cristo Jesús, xʉfiin'[13] 'in taain[212] ñʉ'fú[2] sɨ 'in taain[212] juncwii[21] lo 'ee, sɨ 'in najóin[1] 'ee. [11] Joon coon'[13] la joon ijmá[1] jileei'[21] tsá[2] júu[3] 'e

Jesucristo lɨ́ɨ¹i Ña'ñʉ'¹ʉ'. Coon'¹³ 'e la joon iuntyú¹mo Dios Jmii²¹.

'In jai'² lɨ́ɨ² Jesucristo 'ná² uncoon'¹³ 'in catyaai² ilicwii¹mo jon Jesús

12 Tsʉ 'wii'¹³ joon, tsaru'¹u', 'in 'iin²¹²na, galinʉʉ'¹³oo' júu³ tya' Dios mo gataan²¹²na jee²¹² 'naa'. Jmaa²gɨɨ' núʉ¹³ʉʉn' la ngóo¹ 'naai'¹³ xʉfiin'¹³ jo ngɨ́³ɨɨ jee²¹² 'naa'. Cwoo'¹³-'oo' untiin'¹³naa' jilaa'²¹ júu³ 'e 'iin²¹² Dios lí² jee²¹² 'naa'. Jmaa²aa' coon'²¹ ce tún². Jmaa²aa' cu'²-'oo' yaanaa'. 13 Tsʉ cwo'²o Dios 'naa' 'e 'iin²¹²naa' jmaa²aa' joongɨ uncoon'¹³o 'naa' ilí²ii' jmaa²aa' jiin'¹³ la lɨ́² 'e 'iin²¹² Dios.

14 Jmaa²aa' jilaa'²¹ 'e 'ná² jmaa²aa' 'e tya'³-'oo' jon'gɨ wa'a 'e jo cwoo¹oo' júu³ ruu'²¹naa'. 15 Coon'¹³ la joon jo lí² cwo'² tsá² 'naa' tsaa, jogɨ lí² wa'a jin'² tsá² 'e jo untiin'¹³naa' 'e jo'²o lɨ́ɨ²naa'. Lɨ' la cɨɨ'¹³ɨ 'e lɨ́² nogɨ ilíin²naa' jóon¹ Dios Jmii²¹. Jo 'in 'leei'²¹naa' xʉfiin'¹³ taan²¹naa' jee²¹² tsá² 'lɨɨi'³, tsá² 'in jo tsáa¹ ngɨ́¹. Ijná² joo'²¹ 'naa' jee²¹² 'ii lawa jaain²¹ núʉ¹ 'ii²¹ juncwii²¹ mo nʉʉ²¹. 16 Ngɨ́²ɨɨ' la ngóo¹ 'naai'¹³ cwoo¹oo' tsá² júu³ tyʉ́² tya' Dios tsʉ joon cwoo¹o Dios juncwii²¹ tya' tsá² coon'¹³ 'e júu³ no. Tsʉ la joon mi jó² Jesucristo joon jløø'³moo coon'¹³ 'naa'. Jløø'³moo tsʉ ñíí³oo 'e jo tɨ'² gagoo²¹²oo jee²¹² 'naa' jon'gɨ jo tɨ'² to² gajmáa³aa jee²¹² 'naa'. 17 Joon xʉfiin'¹³ 'ná² júun³na 'e uncoon'¹³oo 'naa' ijmáa³gɨɨ jiin'¹³ la to² tyʉ'² Dios. Joon ilijløø'³moo coon'¹³ 'naa'. 18 Joon la joon 'iin²¹²na 'e jløø'³moo' coon'¹³ jna.

Xiiala lɨ́ɨi¹ Timoteo coon'¹³ Epafrodito

19 'Ɨ¹-tsii wa'a icwó² Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo isɨ́ɨ²na Timoteo 'e jajøø²i 'naa'. Tsʉ joon ilijløø'³moo mi liñí³ii xiiala seen²¹naa'. 20 Jiin'¹³ 'ii-o 'ɨ¹-tsi la lɨ 'e 'ɨ¹-tsii cwáain¹ tyii'. Joon 'e la ja'²mo cu'²-tsii'i xiiala seen²¹naa' coon'¹³ 'e tyʉ́² tyii'. 21 Jileei'²¹ catyaai² 'noo'²¹on jiin'¹³ 'e tyʉ́² tya'a yaamo, lɨ́ɨ²i 'e jo 'ee cwáain¹ tya'o 'e júu³ tya' Jesucristo. 22 Pe ñíi³oo xiiala lɨ́ɨ¹i Timoteo, tsá² tyʉ́²-tsi 'ii. 'Áa¹mo nigauncoon'¹³ jna cwóo¹³o'o júu³ tyʉ́². Lawa'a yʉʉn²¹ tyiia-oo 'ii. 23 Joon 'ɨ¹-tsii isɨ́ɨ³na Timoteo jajøø²i 'naa' mi liñíi³ii xiiala ngóo¹ seenna. 24 Lɨ́ɨ²na 'e Ña'ñʉ'¹ʉ' icwó² wa'a yajøø²na 'naa' la jmoono.

25 Pe la joon jon lɨ́ɨ²na 'ná² sɨ́ɨ²na jon 'in tsaru'¹u' Epafrodito 'in gasiin¹ 'naa' iuncoon'¹³ jna jilaa'²¹ jmaai¹ to² tyiia. Nigajmoo²¹o'o to² caain²¹ coon'¹³on coon'¹³ jilaa'²¹ fa'í³ 'e seen²na'a. 26 'Áa¹mo gali'iin²¹²in jajøø¹i 'naa' tsʉ cu'²-tsi tyii' tsʉ ñi¹o 'e ñí²ii' júu³ 'e tsaa'¹³o. 27 'E ja'²mo galitsaa'¹³a Epafrodito do, la mo júun¹mo pe Dios galifeei'¹-tsi 'wii²¹² tya'a. Joon jon'gɨ wa'a jiin'¹³ tya' 'ii pe cagɨ 'wii²¹² tyiia 'e jo galifee'¹gɨ fa'í³-tsii 'e seen²na. 28 Tsʉ 'wii'¹³ joon isɨ́ɨ³na Epafrodito tsʉ joon lí² jløø'³moo' mi máa¹naa' 'ii túun¹. Coon'¹³ la joon jo cu'²gɨ-tsii tyii' mi liñí³ii 'e taain²¹ jee²¹² 'naa'. 29 Mi tyíi¹a no 'ii'¹³naa' 'ii 'e jløø'³naa' lawa jaain²¹ ruu'²¹moo' 'in jai'² lɨ́ɨi² Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. Joon cwoli'iin²¹²naa' jileei'²¹ catyaai² 'in lɨ́ɨi¹ la lɨ́ɨi¹ 'ino. 30 Coon²¹ xʉʉ jo gajúun¹in 'wii'¹³ jmoo¹o la to² tyʉ'² Jesucristo. Ga'ii²¹ fu¹ ngóo¹ lɨ 'ii²¹ fo'² 'áai¹ tya'a 'e jmáa¹a to² tyaní³ii 'e jo lí² jmáa² 'naa' yaanaa'.

3

'In la jai'² jóon¹ Dios 'in un'goo²¹o Dios Jmii²¹

1 Tsaru'¹u', cwoli²du' doñi'ee lɨ́² jløø'³naa' jmaa²aa' tsʉ tsá² tya' Ña'ñʉ'¹o' 'naa'. Tya jna-a jo 'ee

untyíi² wa'a fo'³oo túnˡ la líˀ² 'e nifo'³oo ni jíˀ² 'e nisíiˀ²na tsʉ 'áaˡmo tyiin² tyii'. 2 Un'øøiˡ 'naa' yaanaa' coon'ˡ³ 'in tsáˀ² jmooˡo 'e góˀ², 'in jmooˡo liˀ² siiˀˡ circuncisión tya' tsáˀ. Jna-a unsiiˀˡ 'in tsáˀ² do "tsiiˀˡ". 3 'In tsáˀ² do jin'ˀin 'e coon'ˡ³ 'e liˀ² jmooˡo no 'e líiˡna' jóonˡ Dios. Pe jo jo'ˀ la jin'ˀin. 'Elo-o 'e júuᵘ³ jo'ˀ: 'In tsáˀ² 'in un'gooˀˡ Dios coon'ˡ³ 'ii'ˀˡ tya' Espíritu Tyʉ́ˀ² tya' Dios líiiˡ jóonˡ Dios. Jna'o' 'in la jai'ˀ² jóonˡ Dios Jmiiˀˡ. Saanˀˡan' 'e jløø'³mo' tsʉ Cristo Jesús galáaˀ²mo jna' joon cu'ˀu-tsi' coon'ˡ³ 'e liˀ² ngiiˡi jma'ˀi tsáˀ². 4 Wa líˀ² 'iˡ-tsi tsáˀ² 'e jóonˡ Dios Jmiiˀˡ 'wii'ˡ³ cwáainˡ tya' 'e liˀ² jmooˡo tsáˀ² 'e joon ce jiin'ˡ³ jaainˀˡ jo 'in li'ˀgi la li'³ii jna tsʉ tsai' tsáˀ² Israel jna. 5 Mo gatíˀ² jñáˀ² jmiiˀˡ² 'e ngaa'ˡ³ii joon galíiˡna 'e liˀ² circuncisión do. Coonti líiˡna júnˀ² tsáˀ² Israel tsʉ 'liiˀˡ² tsaun'áaiˡ tyiia siiˀˡ Benjamín joon jileei'ˡ³ tsacøøi'ˡ³ tyiia 'in ngaa'ˡ³i Israel 'i. Ga'øøi'ˀˡ-tsii ley tya' Moisés la 'øøi'ˀˡ-tsi tsáˀ² tya' fariseos. 6 Gajmáa³aa ce caainˀˡ-tsii 'e ley do. Joon gasaan'ˀˡmoo 'in jai'ˀ² líiiˀ² Cristo taa'ˀˡna 'ii 'nʉñí³. Gajmáa³aa la toˀ² tyʉ'ˀ² ley tya' Moisés ce jiin'ˡ³ jaainˀˡ jo líˀ² jmáˡ tsaaˀ² tyiia. 7 Jilaa'ˀˡ 'elo ca la jéeiˡ 'áaˡmo tyíinˀ² tyiia pe la no jo 'ee tyíinˀ²gi coonti tyiia 'wii'ˡ³ tya' Jesucristo. 8 Pe jilaa'ˀˡ 'e la mo i'óo³oo do gatʉ́³ʉʉ liˈ caaˀˡmo tsʉ 'iˡ-tsii jo 'ee tyíinˀ² jiin'ˡ³xʉ mo gauncɨiˡ la tyíinˀ² mo galicwiiˡin tsáˀ² Jesucristo lawa'a Ña'ñʉ'ˡʉ'. Joon 'wii'ˡ³ Jesucristo ga'íinˀ²moo jilaa'ˀˡ 'elo joon jmoo'³-oo cwáainˡ lawa tyiˡ-i tsʉ 'iinˀˡ²na 'ii'ˡ³na jilaa'ˀˡa 'e cwo'ˀ² Cristo jna. 9 Joon 'iinˀˡ²na 'e tye'ˡ Dios jna 'e licaaˀˡna coon'ˡ³ Cristo jon' wa' 'wii'ˡ³ jmóo³oo 'e tyʉ́ˀ² jiin'ˡ³ la toˀ² tyʉ'ˀ² ley do pe tsʉ 'wii'ˡ³ Dios gauntyúˡmo jna 'wii'ˡ³ ja'ˀmo líiˀ²na Jesucristo. Tsʉ tyúˡmo tsáˀ² tyani Dios jiin'ˡ³ wii'ˡ³ ja'ˀmo líiiˀ² Cristo. 10 Cristo gajiin'ˡin jeeˀˡ² 'liiˀˡ² 'ii'ˀˡ tya' Espíritu Tyʉ́ˀ² tya' Dios Jmiiˀˡ. Joon 'iinˀˡ²na 'e cwo'ˀo Dios Jmiiˀˡ jna jon 'e taanˀˡ²na juncwiiˀˡ coon'ˡ³ 'ii'ˀˡ do 'e gajmaaˡa jiin'ˡin Cristo. 'Iinˀˡ²na móo³oo wúuˡ la ganiiˀˡ 'ido wúuˡ. 'Iinˀˡ²na 'e taanˀˡ²na juncwiiˀˡ 'e 'ɨ-tsii la lɨ 'e ga'ɨˡ-tsi Jesucristo la mo gajúuinˡ cwáainˡ tya' tsáˀ² taainˀˡ² ni cwoo'ˡ³ juncwiiˀˡ. 11 'Iinˀˡ²na jmáa³aa jilaa'ˀˡ 'elo wa'a liˈˡii jon jin'ˡiin jeeˀˡ² 'liiˀˡ² la gajiin'ˀˡ 'ii-o.

'Áaˡmo cwo'ˀ²-tsi Pooˀ² untiin'ˡ³in jiin'ˡ³ la toˀ² tyʉ'ˀ² Dios

12 Jo 'iinˀˡ²na fuuˀˡ²uu 'naa' 'e nigauntiin'ˡ³mo Dios jmeeiˡ jna jiin'ˡ³ la 'iinˀˡ²in, jon'gɨ 'iinˀˡ²na fuuˀˡ²uu 'naa' 'e seenˀ²na jiin'ˡ³ la 'e fo'³oo nota. Pe jmáa³gii la ngóoˡ 'naai'ˡ³ 'e ilíinˀ²na la joon. Tsʉ 'wii'ˡ³ joon Jesucristo gatø'ˀ²ø jna ilíinˀ²na tsáˀ² tya'a nifu. 13 Tsaru'ˡu', jo fuuˀˡ²uu 'naa' wa'a nigauntiin'ˡ³na jilaa'ˀˡ, pe la no ngóoˡ 'no'ˀ² jmóo³oo 'e 'íinˀ²mo-tsii jilaa'ˀˡ 'e nijmáa³aa la jéeiˡ joon cwo'³oo píˀ³ 'ñii'a 'e untiin'ˡ³na jilaa'ˀˡ 'e 'náˀ² jmáa³aa nifu. 14 Iinˀˡ²na untiin'ˡ³na joon coon'ˡ³ la joon iuntiin'ˡ³mo Dios Jmiiˀˡ jiin'ˡ³ la 'iinˀˡ²in cwáainˡ tyiia 'wii'ˡ³ Jesucristo. Joon 'iinˀˡ²in Cristo cwo'ˀ²o jna 'e nii'ˡ³na niniiˀˡ²ii coon'ˡ³on ñʉ'fúˀ².

15 Joon tya' jileei'ˀˡ tsáˀ² 'in la jai'ˀ² líiiˀ² júuᵘ³ tya' Dios joon jmooˡ-o tyiinˀ² 'áaˡmo 'e 'ɨˡ-tsi la no. Joon wana 'ɨˡ-'oo' 'e xiia'ˀˡ joon Dios ijmáaˡa 'øøi'ˀˡ-'oo' 'elo. 16 Pe 'elo 'áaˡmo tyiinˀ² jmooˀˡo'. 'Náˀ²-a 'ɨˡ-tsi', la joon jon 'náˀ²-a ngiiˀˡɨ' tyani tsáˀ² jiin'ˡ³ la niga'øøi'ˀˡ-tsi' júuᵘ³ tya' Dios.

17 Tsaru'ˡu', jmáaˀ²aa' la jmóo³oo, joon tyáanˀ²aan' cwáainˡ 'in jmooˡo

la jmoo[21]o'o. 18 Nifuu[212]oo 'naa' 'láai[2] naa'[13] joongɨ ifo'[3]oo túnˀ[2] ca 'e la xuui[212]-tsii 'e fúu[1]mo 'in jin'[2] 'e jo'[2]o lɨ́ɨi[2] júu[3] tya' Jesucristo pe jilaa'[21] 'e jmoo[1]o la mo 'ee'[21]mo júu[3] tyɨ́[2] do 'e jin'[2]in 'e nijuun[1]mo Jesucristo tsaa'[2] crúu[13] 'wii[212] tyi'. 19 Joon lɨ tséi[1] i'íin[2]mo 'in lɨ́ɨi[1] la joon. Un'goo[1]-o 'ido wa'a lisá[2] jiin'[13] 'e la 'iin[212]mo 'e 'íi[13] lawa'a 'e un'goo[21]o Dios. Tsʉ joon 'e jløø'[3]mo 'e 'íi[13] lawa 'e fa'ɨɨ'[21] lɨ́ɨi[2]i. Canii[2] 'e 'ɨ-tsi jiin'[13] 'e sá[2] ni cwoo'[13] juncwii[21]. 20 Pe 'in 'íi[3]mo jna 'ñʉ'fú[2] joon sɨjáan[3]o' 'e ñʉ'fú[2] ijó[2] 'in jmá[1] tiin'[13] jna' 'in sii[21]o Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo. 21 Coon'[13] jilaa'[21] 'ii'[21] 'e 'oo[1]o iunsɨ́ɨi[2]mo cuerpos tyi' ijmáa[1]a lawa cuerpo tya'o 'e 'ya'[2]gɨ 'áa[1]mo. Coon'[13] 'ii'[21] joon tyʉ'[2]o to[2] jilaa'[21] 'e sá[2] jmaa[1]a jiin'[13] la 'iin[212]in.

4

Jløø'[3]naa' jmáa[2]aa' tyani Ña'ñʉ'[1]ʉ'

1 'Wii'[13] joon, tsaru'[1]u' 'in 'iin[212]na, tá[2] siin'[2]naa' yaanaa' tyani Ña'ñʉ'[1]ʉ', 'Áa[1]mo 'iin[212]na 'naa' joon 'áa[1]mo 'iin[212]na jøø[2]na 'naa'. 'Naa'oo' jmóo[2]oo' jløø'[3]na. Joon 'naa' ilíin[2]naa' lawa corona tyiia mi cwéei[1] Ña'ñʉ'[1]ʉ'.

2 Mí[3]ɨɨ tyani Evodia, la joon jon tyani Síntique wa'a cwosíi[13]mo røø[2] lawa ruu'[21]mo 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2] Ña'ñʉ'[1]ʉ'. 3 Joon 'ñʉ, tsaru'[1]u' 'in nijmáa[3]aa to[2] caain[21] coon'[13] lawa cajmuui[1] joo'[21] 'íin[1] 'in 'ñúui[13], mí[3]ɨɨ tyaní[2]'ɨ uncoon'[13]'on 'in tsamí[2] ru'[1]u' do. 'Ii gauncoon'[13]o jna cwoo[21]o'o júu[3] tyɨ́[2] tya' Dios tya' 'e tiin'[13] tsá[2]. Coon[21] caan[21]mo gacwoo[21]o'o 'e júu[3] tyɨ́[2] do coon'[13] Clemente coon'[13] 'in catyaai[2] do. Joon Dios gataan[1]an ni jí[2] tya'a xiiala sii[21] jileei'[21] 'ii.

4 Jmaa[2]aa' jløø'[3]naa' tyani Ña'ñʉ'[1]ʉ' coon[21] tøø[2]mo. Fo'[3]oo túnˀ[2], jløø'[3]naa' jmáa[2]aa'. 5 Cwolicwii[1]mo tsá[2] 'naa' 'e 'wo[2]-'oo'. Tɨ lɨ cwée[1]mo Ña'ñʉ'[1]ʉ'.

6 Jo jmaa[2]aa' cu'[2]-'oo' ce jiin'[13]xʉ, lɨ' cɨɨ'[13]ɨ jmaa[2]aa', mí[2]ɨɨ' tyani Dios Jmii[21] tya' jilaa'[21]. Fáa[13]aa' júu[3] tyɨ́[2], cwóo[2]oo' 'maai'[13] Dios jon. 7 Tsʉ joon icwo'[2]o Dios 'naa' 'e seen[2]naa' tyɨ́[2] la lɨ 'e seein[21] 'ña'a. Joon ce jiin'[13] jaain[21] tsá[2] wa ilí[2] 'øøi'[21]-tsi jilaa'[21] 'e tyɨ́[2] seein[21] Dios, tsʉ 'e tyɨ́[2] do 'e fee'[1]gɨ 'e jo 'in cwéei[1] 'øøi'[21]-tsi. Tsʉ 'e tyɨ́[2] do iun'øøi'[1] almas tyii' coon'[13] jilaa'[21] 'e 'ɨ[1]-'oo' tsʉ 'wii'[13] jai'[2] lɨ́ɨi[2]naa' Cristo Jesús.

'Í[2]-'oo' jmai'[2] 'e tyɨ́[2]

8 Coon[21]gɨ 'iin[212]na fuu[212]uu 'naa', tsaru'[1]u', 'í[2]-'oo' jilaa'[21] 'e jai'[2], joongɨ jilaa'[21] 'e tyɨ́[2], coon'[13] jilaa'[21] 'e róø[2]. Jo 'ɨ[1]-'oo' coon'[13] jilaa'[21] 'e un'leei'[2] tsá[2] yaai. 'Í[2]-'oo' jilaa'[21] 'e 'ya'[2]gɨ coon'[13] jilaa'[21] ifaa'[21] tsá[2] 'e tyɨ́[2]. 'Í[2]-'oo' jiin'[13] 'e tyɨ́[2]gɨ coon'[13] jilaa'[21] 'e cwóo[2]oo' 'maai'[13] Dios.

9 Untɨɨ[2]naa' yaanaa' jilaa' ga'e'[3]ee 'naa' joon jmaa[2]aa'. Jmaa[2]aa' jilaa'[21] jiin'[13] la ganúʉ[2]ʉʉ' 'e nifo'[3]oo coon'[13] jilaa'[21] 'e gañí[2]ii' jmóo[3]oo. La joon 'in Dios 'in cwo'[2] 'naa' 'e tyɨ́[2] seen[2]naa' ingɨ́[1] caain[21] coon'[13] 'naa'.

'E gacwo[1] 'in seein[21] fuu[21] Filipos gauncoon'[13]on Poo[2]

10 Jløø'[3]na 'áa[1]mo tyani Ña'ñʉ'[1]ʉ' mo galiñii[2] 'e gatɨ'[2]-'oo' jna túnˀ[1]. Jo 'iin[212]na fo'[3]oo 'e ga'ín[1]-'oo' jna pe jo mo gauntyí[2] fu wa'a 'e uncoon'[13] 'naa' jna. 11 Jo fuu[212]uu 'naa' wa' mo 'in tyéen[13]na jmɨɨ[212]. Tsʉ nilɨtɨɨ[21]moo xiiala itaan[21]na juncwii[21] jløø'[3]moo coon'[13] 'e xʉ 'e 'óo[3]oo. 12 Niñí[3]oo xiiala lɨ mo tañíi[2] tsá[2] la joon jon ñí[3]oo wa'a mo 'óo[3]oo sáai[2]xʉ. Nilɨtɨɨ[21]na xiiala taan[21]na 'e 'yaai[21]-tsii 'e røøi[2] tu'[3]uu sɨ 'e un'áa[3]na 'ee. Jløø'[3]moo coon[21] tøø[2]mo wa'a mo 'óo[3]xʉʉ la joon jon wa'a mo jo 'ee sá[2] tyiia.

13 Lí²-i jmáa³aa doñi'ee tsʉ Jesucristo cwo'²o jna wa'² pí² tyiia. 14 Pe 'naa' 'e tyʉ́² gajmáa²aa' tyiia mo gauncoon'¹³oon' jna coon'¹³ fa'í² 'e seen²na.

15 Joon ñí²oo' 'e jiin'¹³ 'naa' tsá² seein²¹ fuu²¹ Filipos gauncoon'¹³oon' jna mo gajú³uu Macedonia nifu, nicwó³oo júu³ tyʉ́² tya' 'e tiin'¹³ tsá². Jiin'¹³ 'naa'oo' jee²¹² jileei'²¹ 'in nijai'² lɨ́ɨi² Jesucristo gacwóo²oo' jna 'e jmaai¹ to² tyiia tsʉ 'wii'¹³ nicwó³oo júu³ tyʉ́² jee²¹² 'naa' 'e ni'ii'¹³naa'. 16 Tsʉ la 'ɨi²¹² 'e taan²¹na fuu²¹ Tesalónica gauncoon'¹³oon' jna cafu lɨ́ɨ¹gɨ tya' jilaa'²¹ 'e tyée¹³na. 17 Jon' wa'a 'ɨ¹-tsii jiin'¹³ 'e 'ii'¹³na, pe jiin'¹³ 'e 'iin²¹²na 'e lɨ'óo²oo' lɨ́ɨ¹gɨ cwáain¹ tyii' tyani Dios Jmii²¹. 18 Ni'ii'¹³moo jilaa'²¹ ca gasaai²gɨ. Coon'¹³ 'e gasii¹naa' coon'¹³ Epafrodito 'óo³oo 'láai²gɨ. 'E gasii¹naa' do tyiia lɨ́¹ lawa coon²¹ fa'¹ tyani Dios, lawa sʉ́n² jmafuu²¹ 'áai¹. Joon 'yaai²¹-tsi Dios 'wii'¹³ 'e gauncoon'¹³oon' jna. 19 La joon jon Dios tyiia-oo icwo'²o 'naa' jilaa'²¹ 'e 'náa²aa'. Icwo'²-o 'naa' 'e 'náa²aa' 'wii'¹³ Jesucristo tsʉ 'áa¹mo sá² tya'a fu ñʉ'fú² lɨ 'ya'²gɨ 'áai¹. 20 ¡Cwoun'goo²¹o jileei'²¹ tsá² seein²¹ juncwii²¹ Dios Jmii²¹ coon²¹ tøø²mo! Amén.

Júu³ lɨ gatséi¹

21 'Aa²¹²mo tsá² fu'²'u 'e fo'³na coon'¹³ la sii²¹ Jesucristo jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨi² Dios Jmii²¹. Jileei'²¹ tsaru'¹u' 'in taain²¹² coon'¹³ jna lo sɨɨ¹mo jon 'aa²¹²moo'. 22 La joon jon sɨɨ¹mo 'aa²¹²moo' jileei'²¹ 'in 'iin²¹²in Dios Jmii²¹ 'in jmoo¹o to² inʉʉ tya' tsaa'to² nifu tyíin¹ Roma.

23 Cwouncwaai'³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo jileei'²¹ 'naa'. Amén.

Jí² gasii¹in San Pablo tɨ́ɨ²i tsá² 'in néei¹ Colosas

Sii¹in Poo² 'e jí² lo tya' tsá² jai'² ĺɨ̈ɨ²i² Cristo 'in néei¹ Colosas

1-2 Jna-a, Poo², 'in sɨ̈³na 'e jí² lo tyii' 'in jai'² lɨ́ɨ²i² Jesucristo 'in néei¹ coon²¹ fuu²¹ sii²¹ Colosas. Joon lɨ́ɨ¹na apóstol tya' Jesucristo to² tyʉ'² Dios Jmii²¹. Sii²¹na'a 'e jí² lo coon'¹³ tsaru'¹u' Timoteo tyi'naa' 'in tsaru'¹u' 'in jai'² lɨ́ɨ²i² Jesucristo. Cwotaan'²¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios Jmii²¹ 'naa' cwa'³ joongɨ cwocwo'¹ 'naa' 'e seen²¹naa' 'e tyʉ́².

Faa'²¹ Poo² júu³ tyʉ́² 'wii²¹² tya' 'in jai'² lɨ́ɨ²i² Jesucristo

3 Coon²¹ tøø²mo cwoo²¹o'o 'maai'¹³ Dios Jmii²¹, 'in Jmii²¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo, la coon²¹ naa'¹³ mo faa²¹a'a júu³ tyʉ́² 'wii²¹² tyii'. 4 Nilinée³e'e júu³ 'e ja'²mo lɨ́ɨ²naa' Cristo Jesús, joongɨ xiiala 'iin²¹²moo' jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨ²i² Dios Jmii²¹. 5 'Iin²¹²moo' 'ii tsʉ 'wii' injaan²oo' icwo'² Dios 'naa' i'ii'²¹ 'ido 'naa' fu ñʉ'fú² iní²ii' coon'¹³ Jesús jløø'³naa'. Ca la mo 'láa² 'wii²¹² ganúu²ʉʉn' 'e júu³ tyʉ́² tya' 'e tiin'¹³ tsá² ga'ɨ¹-'oo' la joon. 6 Joon 'e júu³ lo 'e cwo¹ tsá² la caain²¹ juncwii²¹. Joon 'ii'²¹mo tsá² 'e júu³ do la ga'ii'¹³naa' la mo ganʉʉ²ʉʉn' joon ja'²mo galɨ́ɨ²naa' 'e jo'¹o 'e 'iin²¹² Dios tsá². 7 La lɨ 'e galɨtɨɨ²¹naa' 'e ga'e¹ ru'¹u' Epafras, 'in 'iin²¹²na', 'in gajmaa¹a to² coon'¹³ jna'. Joon 'ii jaain²¹ 'in jmoo¹o to² tyʉ'² Cristo 'in cwo'² 'naa' júu³ tyʉ́² joongɨ jo cuu'¹³-'oo' coon'¹³on. 8 Joongɨ 'ii gajma'²a jna'a júu³ xiiala seen²naa' joongɨ xiiala 'iin²¹²naa' Dios coon'¹³ tsá² coon'¹³ 'ii'²¹ tya' 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios.

9 Tsʉ 'wii'¹³ joon 'e jmɨɨ²¹² mo galiné³e'e xiiala jai'² lɨ́ɨ²naa' jo mo gatʉʉ²¹ʉ'ʉ 'e faa'³a'a júu³ tyʉ́² 'e mɨɨ²¹ɨ'ɨ tyani Dios Jmii²¹ 'e cwocwo'²o 'naa' 'e liñi²ii' jilaa'²¹ 'e 'iin²¹²in 'e jmaa²aa', joongɨ coon'¹³ tya' Espíritu Tyʉ́² tya'a 'e 'øøi'²¹-'oo', iliñí²ii' 'e tyʉ́², jogɨ jmaa²aa' sóoin² jon'gɨ wa' jo untiin'¹³naa'. 10 Joongɨ mɨɨ²¹ɨ'ɨ 'e jmaa²aa' 'e tyʉ́²-ʉ jiin'¹³ la tɨ́ɨ²i² la jmoo¹o 'in jai'² lɨ́ɨ²i² Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo, jmaa²aa'gɨɨ' coon²¹ tøøi² jiin'¹³ la 'yaai¹-tsi, joon ilicwii²naa' 'áai¹gɨ Dios Jmii²¹. 11 Mɨɨ²¹ɨ'ɨ 'wii²¹² tyii' 'e cwojmaa¹a Dios Jmii²¹ 'e tá²gɨ taain²¹²-'oo' coon'¹³ 'ii'²¹ tya'a 'e 'ya'²gɨ, 'e coon'¹³ la joon 'e taa²¹-'oo' jmaa²aa' coon'¹³ ce túⁿ², joon 'e jløø'³moo'. 12 Cwoo³oo' 'maai'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' 'in nityá² tyʉ́² tyi' i'ii'¹³na' jilaa'²¹ icwo'² Dios jileei'²¹ 'ii injneei²¹ tyani Dios. 13 Joon Dios Jmii²¹ lawa'a ga'wooi¹ jna' 'e juncwii²¹ do lɨ 'íi² nʉʉ²¹ joon gatøø¹ø jna' lɨ jná² joo'²¹ lɨ tyʉ'²ʉ Jóon¹, 'in 'iin²¹²in do to². 14 'In Jóon¹on do gajmaa¹a tiin'¹³ jna', gajúun¹in 'wii²¹² tyi' joon ga'íin² tsaa² 'wii²¹² tyi'.

Seen²na' 'e tyʉ́²-ʉ coon'¹³ Dios Jmii²¹ tsʉ 'wii'¹³ gajúun²mo Jesucristo 'wii²¹² tyi'

15 Jiin'¹³ jaain²¹ tsá² jo lí² níi²in Dios Jmii²¹. Pe mo gacwéei² Jóon¹on lɨ́ɨ¹i tsá²-a joon ganii²¹mo tsá² 'ii. Joon 'ii-o 'in nifu la jee²¹² jileei'²¹ 'in seein²¹. 16 'Wii'¹³ 'ii-o gajmaa¹a Dios Jmii²¹ ni cwoo'¹³ juncwii²¹ joongɨ coon'¹³ jilaa'²¹ 'e sá² yʉ' juncwii²¹. Joon gajmaa¹o jilaa'²¹ 'e jo jnéei² la joon jon 'e jnéei². Jilee'²¹mo ga'ii'²¹ to² 'e tyʉ'² 'ii xʉfiin'¹³ 'in tsaa'to² nifu sɨ 'in tɨ́² túⁿ² 'ee sɨ 'in tɨ́² 'nɨ¹ 'ee. Tsʉ jilaa'²¹ 'e galɨ́² 'wii'¹³ 'ii-o joongɨ 'e tya' 'ii-o. 17 Seen²¹mo Jesucristo ca la jéei¹gɨ la jee²¹² jilaa'²¹ 'e sá². Joon 'wii'¹³

'ii'21 tya' 'ii-o jo xéei2. 18 Joongɨ Cristo lɨ́ɨ1i mootyi2 tya' jileei'21 'in jai'2 lɨ́ɨi2 'ii. La to2 tyʉ'2 mootyi2 tsá2, tyʉ'2o to2 la tøøi2 cuerpo tya' tsá2, la joon jmoo1o Jesucristo. Joon 'ii-o cwoo1o juncwii21 tya' la jileei'21 'in jai'2 lɨ́ɨi2 'ii. 'Ii-o 'in tyiin2gɨ nifu la jee212 jileei'21 'in nigajiin'1 jee212 'lɨɨ212 'e jo júuin2 tún1 tsʉ 'wii'13 la joon 'ii-o nifu la jee212 jilaa'21. 19 Tsʉ Dios Jmii21 nigali'iin212in wa'a lɨ́ɨ1i Cristo ce tí2 la lɨ́ɨ1i 'ii 'ña'a. 20 Joon ga'ɨ1-tsi jon Dios Jmii21 'e 'wii'13 tya' Jesucristo 'e seein21 tsá2 tyʉ́2 coon'13on. Dios ga'íin2 tsaa2 tya' jileei'21 'wii'13 jmɨ1 'øøi2 Jesucristo 'e gatuun21 mo júun1in tsaa'1 crúu13. 'Wii'13 coon'13 'e joon gajmaa1a Dios 'e sɨ́ɨ1i røø21 coon'13on jileei'21 'in taain212 ñʉ'fú2 coon'13 'in taain212 juncwii21.

21 Joon 'naa' la mo jéei1 jo seen21naa' tyʉ́2 coon'13 Dios. 'Ee'1moo' Dios 'wii'13 jilaa'21 'e gó2 jmoo2oo'. Pe la no Dios gajmaa1a 'e seen21naa' røø21 coon'13on. 22 'Wii'13 tya' 'e gajúun1in cuerpo tya' Cristo. 'E galɨ́2 'elo 'e lawa'a sá2 coon21 'e cwo'2o Dios Jmii21. Ijaain'21 Dios Jmii21 'naa' tyani 'ña'a 'e lɨ́ɨ1naa' tsá2 jon'gɨ un'leei'21gɨɨ' yaanaa', jon'gɨ 'e røøi21gɨɨ' tsaa2. 23 Pe 'elo lano 'ná1 ngɨ́2ɨɨ' canii2mo jiin'13 'e jai'2 lɨ́ɨ2naa'. Lawa coon21 jmóo3 'mó2 'e 'yʉ 'o'2 'áai1 'e jo tsajan'2 jiin'13xʉ la joon jon jo xee2-'oo' jiin'13 'e 'øøi'21-'oo' tsʉ 'wii'13 'e júu3 tyʉ́2 'e nanuu2uu' itiin'13naa'. Joon nigacwoo1 tsá2 'e júu3 lo la 'uu21mo ni cwoo'13 juncwii21. Joon jna-o, Poo2, gauncoon'13oo cwóo3oo 'e júu3 tyʉ́2 do.

Xiiala jmoo1o Poo2 tya' 'in jai'2 lɨ́ɨi2

24 Jløø'3moo coon'13 jilaa'21 wúu1 'e móo3oo 'wii212 tyii' tsʉ coon'13 la joon coon'13 cuerpo tyiia li'1ii untiin'13na jilaa'21 wúu1 'e 'ná1 ní2gɨ Cristo cwáain1 tya' 'in jai'2 lɨ́ɨi2 'ii. 25 Joon Dios Jmii21 gatyaa1 cwóo3oo icwo'3oo 'naa' 'e júu3 tyʉ́2 do tya' 'e tyʉ́2 tyii'. Dios Jmii21 gatyaa1 cwóo3oo júu3 tya'a 'e cwóo3oo jiin'13 la tí2. 26 Ijmá3aa liñí2ii' 'e júu3 'e la mo tá2 'ín3 'mo2 lɨ́ɨ1-ɨ 'áai1. Ce jiin'13 ángeles jo ñii1i la joon jon tsá2 jo ñii1i. Pe la nano Dios gacwoo1o 'e licwii1naa' jiin'13 'in lɨ́ɨ1i tsá2 tya'a. 27 Dios ga'ɨ1-tsi cwo'2o jileei'21 'in jai'2 lɨ́ɨi2 'ii 'e licwii1i 'e júu3 la mo tá2 'ín3 'mo2. Joon 'ya'2gɨ 'áai1 joongɨ 'áa1mo tyiin2 tyii' jileei'21 'in jon' seein21 Israel. Joon 'e júu3 'ooin21 do 'e jin'2 'e 'yúu1i tsi Cristo 'in tsá2 'in jai'2 lɨ́ɨi2 'ii. Joon 'wii'13 'ii do 'øøi'21-'oo' i'ii'13naa' lɨ 'ya'2gɨ icwo'2o 'naa'.

28 Cwoo21o'o júu3 tyʉ́2 tya' Cristo. Joon cwoo21o'o tsá2 cwáain1 jilee'21mo. Joon 'ee1e'e jilee'21mo tsá2 joon cwo'øøi'21-tsi tyʉ́2-ʉ. Tsʉ joon la jaain21 la jaain21 'ii isaain'21-tsi tyʉ́2-ʉ jilaa'21 'e gajmaa1a Cristo 'wii212 tya'a. 29 'Wii'13 joon jmóo3oo to2 'ii21 la joon jon jmóo3-oo xiia'21 jiin'13 li'1ii jiin'13 wa'2 pí2 icwo'2 Jesucristo jna.

2

1 Tsʉ 'iin212na 'e liñí2ii' 'e jmóo3oo xiia'21 jiin'13 li'1ii 'wii'13 tyii' joongɨ 'wii'13 'in tsá2 néei1 Laodicea joongɨ 'wii'13 jileei'21 'in jo mo níi2 jna 'ñii'a. 2 La joon 'iin212na 'e táain1 tá2-tsi alma tya'a joon gauncaain21 tsʉ 'wii'13 'iin212in la jaain21 la jaain21. 'Iin212na jon 'e 'øøi'21gɨɨ'-'oo' 'e coon'13 la joon jo cu'2-'oo' coonti. 'Iin212na jon 'e cwii21moo' Cristo. Joon jo lí2 cwii1in tsá2 'ii wa'a jo cwoo1 Dios. 3 Tsʉ Dios gacwo'1o Cristo jilaa'21 'e 'øøi'21-tsi tsá2 coon'13 jilaa'21 'e jmɨɨ1-tsi. 4 'E la fuu212uu 'naa' 'e jo

'in icwotyiian'21 'naa' tóo2 coon'13 júu3 tajuu21. 5 Xʉfiin'13 jo siin'13na 'ñii'a coon'13 'naa' 'áa1mo lɨ́i2na 'naa'. Joongɨ 'áa1mo jløø'3na coon'13 'naa' 'e untiin'13moo' joon 'e teen1naa' taa'21 jiin'13 'e jai'2 lɨ́i2naa' Cristo.

6 La ni'ii'13naa' Jesucristo la joon jon 'ná1 taan212naa' juncwii21 'in caan12naa' coon'13on. 7 'In caan21naa' coon'13o lawa'a coon21 'mó2 jéei1 jmóo3 'áai1 'e sa'2 tá2 'e ilɨ́1 cwii21naa' Cristo 'áai1gɨ la coon21 jmɨɨ212. Jo cwoxeei21-'oo' jiin'13 'e jai'2 lɨ́i2naa' jiin'13 la ga'e'2 tsá2 'naa'. Coon21 tøø2mo cwoo2oo' 'maai'21 Dios Jmii21.

'E 'mɨ́ɨ2 'e juncwii21 tya' tsá2 mo jai'2 lɨ́ɨ2 Cristo

8 Tɨ́ɨ1moo', jo cwóoi1 yaanaa' 'e caain1 'naa' wíin2 'in tsá2 tajuui21 'in tɨ́ɨ2 júu3 'e jóoin2-tsi tsá2. Joongɨ jo cwo'2o 'ido júu3 ruu'21i coon'13 'e júu3 'e jo jai'2. 'In tsá2 do jo cwoo1o júu3 tya' Cristo. Cwoo1-o jmai'2 júu3 'e la tɨɨsi'2 tya' tsá2, jiin'13 la 'e 'øøi'21-tsi yaamo.

9 Tsʉ lawa'a Dios Jmii21 'ña'a lɨ́ɨ1i Jesucristo. 10 Joon 'naa' sɨrøø1naa' coon'13 Dios tsʉ 'wii'13 'in caan21naa' coon'13 Cristo. Joon 'ii tyʉ'2 to2 jileei'21 'in 'oo1o to2 juncwii21 coon21gɨ. 11 Joon 'naa' ga'ii'13naa' 'e li2 sii21 circuncisión, 'e jmaa1a tsá2 júu3 'e tsá2 tya' Dios 'naa'. Pe 'e li2 ga'ii'13naa' jon' gajmaa1a tsá2. 'E li2 'e nilɨ́i1naa' 'e Cristo gacoon21-o jilaa'21 tsaa2 tyii'. 12 Mo gasaa21naa' jmɨɨ21 lawa'a 'e gajún1moo' coon'13 jilaa'21 'e gó2 'ɨ1-'oo' la gajúin1 Jesucristo. Joon mo gajmaa1a Dios Jmii21 'ii'21 'e gajiin'1in Jesucristo jee212 'lɨɨ212 la joon jon 'naa' gacwo'1o Dios Jmii21 'naa' juncwii21 tyii' 'e múui2 'wii'13 jo'1o galɨ́i2naa' Jesucristo. 13 'Naa' la mo jéei1 lawa'a 'e 'lɨɨ212moo' coon'13 tsaa2 tyíi2 'e røø21naa', jo li2 lɨ́i1naa'. Pe la nano nicwo'1o Dios 'naa' juncwii21 tyii' caan21mo coon'13 Cristo. Ga'íin2mo 'ido jilaa'21 tsaa2 tyii'. 14 Ga'íin2 tsaa2 tyi' 'e røø21na' tyanía1i. Coon'13 'e tsaa2 tyíi2 do 'e la mo tsaa21a' lɨ 'lɨɨ'3. Mo gateein1 tsá2 Cristo tsaa'1 crúu13 joon gajúun1in. Joongɨ gatsé1mo 'e tsaa2 røø21na' do. 15 Mo gajúuin2 Jesucristo tsaa'1 crúu13 do galɨ'1o 'in 'lɨɨi'3 coon'13 jileei'21 'in 'oo1o to2 tya' 'in 'lɨɨi'3. Joon coon'13 la joon Dios ga'e'2o jileei'21 'e feei'1gɨ Cristo lagɨ 'in 'lɨɨi'3 do.

Jmaa2aa' jiin'13 la to2 tyʉ'2 Dios

16 Tsʉ 'wii'13 joon jo cwóoi1 'naa' wa'a jmá1 tsá2 'ii'21 tyii' coon'13 'e 'uu2uu' cøø2øø'. Jon'gɨ cwóoi1 'naa' wa'a jmá1 tsá2 'ii'21 tyii' coon'13 mo tɨ́2 jmɨɨ212 sɨ jmɨɨ212 mo 'láa2 'wii212 la jaain21 sɨɨ'21 'ee, sɨ jmɨɨ212 mo 'ii'21 'woo'21 tsá2 'ee. 17 Tsʉ 'wii'13 jilaa'21 'elo lɨ lawa 'iin'3 tya' Cristo, jmaa1a tsá2 júu3 xiiala ilɨ́ɨi1 Cristo ijó1 pe najó2-o joon la no lí2-i licwii1in tsá2 'ña'a Cristo. 18 Jo cwoo2oo' 'e cón2 'in tsá2 do 'naa' tóo2 'e jo 'ii'13naa' jilaa'21 'e sá2 tyii' coon'13 Jesucristo. 'In tsá2 do jmaai'21 yaai lawa tsá2 'wéi1 joon un'goo21o ángeles. Faa'21a 'e jo 'øøi'21-tsi. Joon jløøi'3 'ña'a coon'13 'e 'ɨ1-tsi xʉfiin'13 'ɨ1-tsi jiin'13 la 'ɨ1-tsi tsá2 'in jo cwii1in Dios. 19 Jo ngɨɨ1 'in caain21 coon'13 Cristo. Pe Cristo do lɨ́ɨ1i tsafeei'1 tya' jileei'21 'in jai'2 lɨ́ɨi2 'ii. Joon 'ii do cwoo1o jilaa'21 'e ñí1 tsá2 cwáain1 tya' Dios Jmii21. 'Wii'13 'ii-o sɨcaain21 jileei'21 'in jai'2 lɨ́ɨi2 'ii jiin'13 la 'ɨ1-tsi Dios.

20 Mi yuui'13 gajúin1 Cristo 'in tsá2 taain212 juncwii21 jo lí2 tyʉ'2gɨ to2 'ii. La joon jon jna' lawa'a jún1mo' jon coon'13 Cristo. Joon jo lí2gɨ tyʉ'2ʉ tsá2 jna' to2. 21 Jo 'ná1 jmoo21o' 'ii'21 'e tyʉ'2ʉ lagɨ jo gø'2ø sɨ jo 'uun'21un 'ee sɨ jo li'2i coon'13 cwoo21o 'ee. 22 Tsʉ jilaa'21 'e sá2

juncwii[21] ityé[1]mo mi yuui'[13] ijméi[1] to[2] tya' tsá[2]. Joon 'e 'ii'[21] 'e jmoo[1]o 'in tsá[2] do lí[2] jiin'[13] la to[2] tyʉ'[2] tsá[2], joon jiin'[13] júu[3] 'e 'e'[2]e tsá[2]. 23 'In tsá[2] jmoo[1]o 'ii'[21] lo 'e la mo líii[1] la líi[1]i tsá[2] 'in cwó[1]-tsi jmoo[1]o la to[2] tyʉ'[2] Dios. Pe jiin'[13] jmaa'[21]i yaai tsá[2] 'wéi[1] joon 'e'[1]e wúu[1] yaai. Jo 'ee to[2] 'íi[3] jilaa'[21] 'elo tsʉ 'in tsá[2] 'in jmoo[1]o la joon jmoo[1]-o jiin'[13] la 'iin[212]gɨ 'ña'a.

3

1 La gajúun[2]naa' coon'[13] Cristo la joon jon nigajiin'[1]naa' tún[1] coon'[13]on. 'Wii'[13] joon 'naa[21]aa' 'e sá[2] fu ñʉ'fú[2] lɨ tyíin[1] Cristo lɨ' cwoo[21]o Dios Jmii[21] tsáa[1]. 2 Cwo'í[2]-'oo' 'e sá[2] fu ñʉ'fú[2] jon' 'e sá[2] ni cwoo'[13] juncwii[21]. 3 Gajúun[2]naa' coon'[13] Cristo joon nano un'øø'[21]mo Dios juncwii[21] tyii' coon'[13] Cristo. 4 Joon Cristo 'ña'a líi[1]i juncwii[21] tyi'. Joon mi jnéi[1] Cristo tún[1] la joon jon jna' injnéi[1]mo' coon'[13]on. Joon 'e 'ya'[2]gɨ tya'a ilisá[2] tyi'.

'E[2] Poo[2] tsá[2] xiiala teein[212] tsá[2] juncwii[21]

5 'Wii'[13] joon 'ná[1] joon[21]on' jmaa[21]a' jilaa'[21] 'e 'iin[212]na' 'e gó[2] 'e jmoo[21]o'. Jo foo'[13]naa' tsamí[2] tya' tsá[2] xeei'[21], jon'gɨ jmaa[2]aa' doñi'ee 'e gó[2]. Jo jmaa[2]aa' 'e gó[2] 'e 'iin[212]naa' jmaa[2]aa' jon'gɨ 'e gó[2] 'e 'ɨ[1]-'oo'. Jo 'iin[212]gɨi' 'áai[1]gɨ lagɨ 'a 'oo[2]oo' no tsʉ lawa'a un'goo[2]oo' dioses jmaa[1]i tsá[2] wa'a jmoo[2]oo' la joon. 6 Joon tsʉ 'wii'[13] jilaa'[21] 'e gó[2] lo i'ee[1] Dios wúu[1] jileei'[21] 'in jo mo jmaa[1]a nʉʉ'[13]. Joon 'áa[1]mo wúu[1] inii[2] 'ido. 7 Joon 'naa' gajmaa[2]aa' jilaa'[21] 'e gó[2] lo la mo seen[21]naa' la mo jéei[1]. 8 Pe nano tʉʉ[2]ʉʉ' jilaa'[21] 'e gó[2] lo: tʉʉ[2]ʉʉ' 'e 'nii'[21]-'oo', jo jmaa[2]gɨi' 'e 'nii'[21]-'oo'. Tʉʉ[2]ʉʉ' jilaa'[21] 'e gó[2] 'e tí[2]-'oo' joon jilaa'[21] júu[3] gó[2] 'e foo'[21]oo' tya' tsá[2] xeei'[21]. Tʉʉ[2]ʉʉ' jilaa'[21] júu[3] 'liɨ'[3] 'e sɨ́ɨ[1]naa'. 9 Jo fu'[2]uu' tsá[2] júu[3] tajuu[21] la jaain[21] la jaan[21]naa' tsʉ ni gatʉʉ[2]oo' jilaa'[21] 'e gó[2] seen[21]naa' la mo jéei[1] coon'[13] jilaa'[21] 'e gó[2] gajmaa[2]aa'. 10 Joon niga'ii'[13]naa' coon[21] juncwii[21] 'múui[2]. Joon la coon[21] jmɨɨ[212] nigalicwii[2]ingɨi' Dios 'in gacwo'[1] 'naa' 'e juncwii[21] 'múui[2] do. Joon coon'[13] la joon tɨ'[2]xʉ-ʉ 'e juncwii[21] tyii' do lisɨ́ɨ[2] ca lɨ la lɨ juncwii[21] tya' Dios Jmii[21]. 11 Mo ngɨi[1] tsá[2] coon'[13] 'e juncwii[21] 'múui[2] do ca nii[2]mo tsá[2] líi[1]i. Jo 'e cwáain[1] tya' tsá[2] doñixiia' jalíin[2], la joon sáa[3] jmii[21] tsá[2] doñixiia' jalíin[2]. Jo tyiin[2] joo'[21] jiin[21] gauntsáa[1] tsá[2] jí[2] sɨ 'ee to[2] tɨi[2]i tsá[2] 'ee. Jiin'[13] 'e tyiin[2]mo 'e cwii[1]in 'ido Jesucristo tsʉ jiin'[13] 'ii 'in tyiin[2]gɨ.

12 'Iin[212]mo Dios 'naa' joon gatyii'[13]in 'naa' ilíin[2]naa' tsá[2] tya'a, 'wii'[13] joon cwolíi[2]naa' tsá[2] 'wo[2]-tsi, tsá[2] 'in jmoo[1]o tyʉ́[2] tya' tsá[2] xeei'[21]. Jo jmaa[2]aa' jloo'[3] pe cwolíi[2]naa' tsá[2] coon'[21] tún[1] 'in feei'[1]-tsi. 13 Jmaa[2]aa' feei'[1]-'oo' 'wii'[13] tya' ruu'[21]naa' la jaain[21] la jaan[21]naa'. Joon wana 'e niga'láa[1] tsá[2] tyii' jmaa[2]aa' feei'[1]-'oo' tya'a tsʉ jiin'[13] la joon gajmaa[1]a Cristo tyii'. 14 Pe 'e tyiin[2]gɨ 'e 'iin[212]naa' tsaru'[1]u', tsʉ jiin'[13] coon'[13] la joon incaan[21]naa' joon sɨ́ɨ[13]ɨi' røø[21]. 15 'Wii'[13] Cristo seen[21]naa' tyʉ́[2] coon'[13] Dios Jmii[21] tsʉ 'wii'[13] joon jmaa[2]aa' jiin'[13] la tɨ́ɨ[2]i jmáa[1]a 'in seein[21] tyʉ́[2] coon'[13] Dios Jmii[21]. Tsʉ 'yʉ to[2] joon gatø'[2]ø Dios 'naa' 'e canii[2]mo ilíi[2]naa'. Joon cwoo[2]oo' 'maai'[13] Dios Jmii[21].

16 Cwotii'[13]-'oo' jilaa'[21] júu[3] tya' Cristo 'e ganʉʉ[2]ʉʉ'. Jmaa[2]aa' núʉ[13]ʉʉn' 'e júu[3] do. 'Ee[2]ee' 'e júu[3] do joongɨ tyá[2]-'oo' la jaain[21] la jaan[21]naa' coon'[13] jilaa'[21] 'e 'øøi'[21]-'oo' 'e gacwo[2] Dios. 'øø[2]øø' jilaa'[21] júu[3] tyʉ́[2] salmos coon'[13]

jilaa'[21] júu[3] tyú[2] tɨɨ[21]gɨɨ', cwoo[2]oo' 'maai'[13] coon'[13] 'e 'øø[2]øø' do. 17 Joon jilaa'[21] 'e jmoo[2]oo' sɨ fó[2]oo' 'ee, jmaa[2]aa' jilaa'[21] 'wii[212] tya' Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo. Joon cwoo[2]oo' 'maai'[13] Dios Jmii[21] 'wii'[13] 'ii-o.

Xiiala 'ná[1] jmaa[1]a 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2] Jesucristo

18 Joon jileei'[21] 'naa' tsamɨ́[2] 'in seein[21] ñʉʉ'[1] tya'a jmaa[2]aa' nú~~ʉʉ~~[13]~~ʉʉ~~' coon'[13] ñʉʉ'[1] tyii'. Ts~~ʉ~~ coon'[13] la joon 'ná[1] jmáa[1]a 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2] Ña'ñʉ'[1]ʉ'. 19 Joon 'naa' tsañʉʉ'[1] 'in seein[21] tsamɨ́[2] tya'a cwoli'iin[212]moo' tsamɨ́[2] tyii'. Jo jmaa[2]aa' 'eei'[1] 'naa'. 20 Jileei'[21] 'naa' 'in xuui[212]gɨɨ' jmaa[2]aa' nú~~ʉʉ~~[13]~~ʉʉ~~' to[2] ty~~ʉ~~'[2] 'ñú[2]~~ʉʉ~~n' coon'[13] saa[2]aa' ts~~ʉ~~ 'yaai[1]-tsi Ña'ñʉ'[1]ʉ' coon'[13] 'elo. 21 Joon 'naa' 'in lɨ́ɨ[1]i tsacøøi'[13] jo untyíi[2]naa' xuui[212] tyii' ce tyá[2] 'nii'[21]-tsi ts~~ʉ~~ joon jo tyuui'[12]-tsi. 22 Jileei'[21] 'naa' 'in lɨ́ɨ[1]i tsa'leei'[13] jmaa[2]aa' nú~~ʉʉ~~[13]~~ʉʉ~~' to[2] ty~~ʉ~~'[2] ñifii[2]ii' 'in seein[21] juncwii[21] lo. Jmaa[2]aa' nú~~ʉʉ~~[13]~~ʉʉ~~' coon[21] tøø[2]mo jon' wa'a jiin'[13] mo jøø[2]i 'naa' coon'[21] liseen[21]naa' tyú[2] coon'[13]on. Pe cwoseen[21]naa' canii[2]mo un'goo[21]oo' Dios Jmii[21]. 23 Joon doñi'ee 'e jmaa[2]aa', jmaa[2]aa' 'e jløø'[3]moo' lawa to[2] tya' Ña'ñʉ'[1]ʉ' jon' to[2] tya' tsá[2]. 24 Joon niñí[2]oo' 'e Ña'ñʉ'[1]ʉ' icwo'[2] 'naa' lawa coon[21] 'e tɨ́ɨ[2]naa' 'e i'ii'[13]naa' ñʉ'fú[2] ts~~ʉ~~ jmoo[2]oo' to[2] tya' Cristo 'in lɨ́ɨ[1]i Ñi'fii[2]ii' la jai'[2]. 25 Joon jileei'[21] 'in jmoo[1]o 'e gó[2] i'ii'[21]mo 'e 'lee'[13]i tya' 'e gó[2] gajmaa[1]a. Joon coon[21] 'ii'[21] 'oo[1]o Dios 'e jmáa[1]a tya' la jaain[21] la jaain[21] tsá[2].

4

1 La joon 'naa' 'in lɨ́ɨ[1]naa' ñi'fii[212] tsá[2] 'ná[1] jmaa[2]aa' 'ii'[21] røø[21] coon'[13] tsa'leei'[13] tyii'. Cwotii'[13]-'oo' 'e seein[21] jaain[21] Ñi'fii[2]ii' ñʉ'fú[2].

2 Faa[2]aa' júu[3] tyú[2] coon[21] tøø[2]mo, lii[2]ii' jmaa[2]aa', cwoo[2]oo' 'maai'[13] Dios Jmii[21]. 3 Faa[2]aa' jon júu[3] tyú[2] 'wii'[13] tyijna'a 'e cwo[2] Ña'ñʉ'[1]ʉ' 'e cwoo[21]o'o júu[3] tyú[2] tya'a. Joon 'wii'[13] 'e júu[3] do 'yuu[2]na 'nʉñí[3]. 4 Mɨ́[2]ɨɨ' tyani Dios 'e liñí[3]ii tyú[2] xiiala ilí[2] cwóo[3]oo 'e júu[3] do.

5 Ngɨ́[2]ɨɨ' coon[21] tsáa[1] tyani 'in jo cwii[1]in Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo. Cwoo'[13]-'oo' jmaa[2]aa' 'e sá[2] jmaa[2]aa'. 6 Síi[1]naa' coon'[13] júu[3] coon'[21] tún[2]. Cwoliñí[2]ii' xiiala ngɨɨ[2]ɨɨ' tya' 'in unngɨɨ[1]ɨ.

Júu[3] lɨ tséi[1]

7 Joon 'in tsaru'[1]u' Tíquico, 'in 'iin[212]na'a, ijma'[1]a 'naa' júu[3] xiiala seen[21]na. Joon 'in Tíquico do nigauncoon'[13]o jna 'áai[1] joon coon[21] caan[21]mo gacwoo[21]o'o júu[3] tyú[2] tya' Ña'ñʉ'[1]ʉ'. 8 'Wii'[13] joon sɨ́ɨ[2]na 'ii isɨɨ'[21] 'naa' xiiala seen[21]na'a joon wa lí[2] tyá[2]-'oo'. 9 Joon tsagoo[1]oo' Onésimo ingɨ[1] coon'[13] Tíquico. Tsaa'[13]-tsi Onésimo Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo 'áai[1] joon 'áa[1]mo 'iin[212]moo'o 'ii. Je waai[1] do ijma'[2] 'naa' júu[3] xiiala lɨ lo.

10 Joon 'in Aristarco, 'in taai[212] 'nʉñí[3] coon'[13] jna sɨɨ[1]i 'aa[212]moo'. La joon jon sɨɨ[1]i Marcos, 'in lɨ́ɨ[1]i ruu'[21]i Bernabé sɨɨ[1]i 'aa[212]naa' jon. Niga'ii'[13]moo' júu[3] cwáain[1] tya'a joon wa jafee'[13]i 'naa' 'ii'[13]moo' 'ii 'e ty~~ú~~[2]-~~ʉ~~. 11 'In Jesús do, 'in sii[21]o jon Justo, sɨɨ[1]i 'naa' jon 'aa[212]moo'. Jiin'[13] 'in gaai[21] no, jee[212] tsá[2] Israel 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2] Cristo, gauncoon'[13]o jna cwoo[21]o'o júu[3] tyú[2] tya' Dios. Joon gacwo'[1]o jna fo'feei'[1] 'áai[1]. 12 'In tsagoo[1]oo' Epafras sɨɨ[1]i 'aa[212]moo'. Tsá[2] jmaa[1]a to[2] ty~~ʉ~~'[2] Cristo 'ii joon 'áa[1]mo mɨɨ[1]ɨ tyani Ña'ñʉ'[1]ʉ' 'wii[212] tyii'. Mɨɨ[1]ɨ tyani Dios 'e taan[212]naa' tá[2] táain[1]-'oo' joon 'e ñii[21]oo' jilaa'[21] 'e 'iin[212]in Dios Jmii[21] 'e jmaa[2]aa'. 13 Ts~~ʉ~~ jna-a jmóo[3]oo júu[3] xiiala

cu'[2]-tsi Epafras tyii' joong[ɨ] tya' 'in néei[1] fuu[21] Laodicea coon'[13] 'in néei[1] fuu[21] Hierápolis. 14 'In t[ɨ]mí[1] Lucas, 'in 'iin[212]na'a, s[ɨ][ɨ][1]i 'aa[212]moo'. La joon jon Demas s[ɨ][ɨ][1]i 'aa[212]moo'.

15 'Aa[212]mo fuu[21]uu' 'in jai'[2] l[ɨ́][ɨ]i[2] Cristo 'in néei[1] fuu[21] Laodicea. 'Aa[212]mo'o fuu[21]uu' fo'[3]oo Ninfas coon'[13] 'in incaain[21] in[ʉ][ʉ] tya'a. 16 Mo ngayuui'[13] jøø[2]øø' 'e jí[2] lo jee[212] 'naa' joon s[ɨ́][ɨ][1]naa' tya' 'in jai'[2] l[ɨ́][ɨ]i[2] Cristo néei[1] Laodicea. Jøø[2]oo' jon 'e jí[2] ga'ii'[21] 'in néei[1] Laodicea. 17 Síi[13]ii' Arquipo: “Tyán[2] cwáain[1] 'e untiin'[13]mo'o røø[21] jilaa'[21] to[2] 'e gacwo'[1] Ña'ñ[ʉ]'[1][ʉ]' 'n[ʉ] ijmaa[2]'a.”

18 Jna-a, Poo[2], jmóo[3]oo 'e júu[3] lo coon'[13] cwóo[3]oo. Untii'[13]i-'oo' 'e 'yuu[2]na 'n[ʉ]ñí[3]. Cwouncwaai'[3] Dios Jmii[21] 'naa'. Amén.

Jí² 'láa^{2} 'wii²¹² 'e gasii¹in San Pablo tı́ɨ²i tsá² 'in néei¹ Tesalónica

Poo² coon'¹³ 'in ngɨ¹ coon'¹³ sii¹in 'e jí² lo

1 Jna-a, Poo², coon¹³ Silvano coon'¹³ Timoteo jmoo²¹o'o 'e jí² lo 'e sii²¹na'a tyii' 'in jo'¹ lı́ɨi² Cristo 'in seein²¹ fuu²¹ Tesalónica, jileei'²¹ 'naa' 'in sɨcaain²¹² coon'¹³ Dios Jmii²¹ joongɨ coon'¹³ Jesucristo. 'Iin²¹²moo'o 'e Dios, 'in Ñʉʉ'¹³o', cwouncwaa'³i 'naa'. Joongɨ cwouncwaa'³i Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo 'naa' joongɨ 'e cwo¹ 'e seen²¹naa' 'e tyʉ́² juncwii²¹ tyii'.

Xiiala niga'e'²e Poo² tsá² seein²¹ Tesalónica 'e tsáai¹-tsi Dios coon²¹ tøø²mo

2 Coon²¹ tøø²mo cwoo'¹³o'o 'maai'¹³ Dios 'wii²¹² tyii'. Joon mi faa'¹³a'a júu³ tyʉ́² mɨɨ²¹ɨ'ɨ 'wii²¹² tyii'. 3 Tɨɨ'¹³ɨ'ɨ-tsii'i tyani Dios Jmii²¹ xiiala gajmaa²naa' to² wii'¹³ ja'²mo galı́ɨi²naa'; joongɨ xiiala gauncóon¹³oon' tsá² 'wii'¹³i 'iin²¹²moo' Dios; joongɨ xiiala nisɨjaan²¹²oo' tá taain²¹²-'oo' 'e untsiin²¹mo Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo júu³ tya'a. 4 Tsaru'¹u', 'iin²¹²mo Dios Jmii²¹ 'naa' joon nee²o' 'e nigatyii'¹³in Dios 'naa'. 5 Jna'a mo gacwoo'¹³o'o 'naa' júu³ tyʉ́² tya' 'e tiin'¹³ tsá² jon' wa'a jmaai'² júu³ pe coon'¹³ jilaa'²¹ 'ii'²¹ tya' Espíritu Tyʉ́² tya' Dios joon jo cu'²-tsii'i wa' lı́ɨi²naa' 'e jo jo'¹ 'e júu³ do. Tyʉ́²-ʉ ñí³oo' yaanaa' xiiala nigajmoo²¹o'o jee²¹² 'naa' coon'¹³ 'e tyʉ́² tyii'.

6 Joon 'naa' cwáain¹ tyii' gañí³ii' wúu¹ la gamó¹ jna wúu¹ la joon jon ganí² Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo wúu¹ 'wii'¹³ júu³ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios Jmii²¹. Joon ga'ii'¹³moo' júu³ tya' Dios coon²¹ 'e jløø'³moo' fiin'¹³ lı́ɨ¹ wúu¹ nigañii²ii'. 'In Espíritu Tyú² tya' Dios gauncoon'¹³ 'naa' 'e lɨ jløø'³moo'. 7 Coon'¹³ cwáain¹ la joon ga'ee'¹³ee' tsá² 'in jai'² lı́ɨi² Cristo fu lɨ sii²¹ Macedonia coon'¹³ fu lɨ sii²¹ Acaya xiiala ingí². 8 Jon'gɨ jiin'¹³ joon niganúu²un júu³ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' 'wii'¹³ 'naa' pe la caan²¹mo galiñii¹o xiiala nigalitsáa¹mo-'oo' Dios. Jo 'ná¹ jmó²gɨɨ'ɨ júu³. 9 Lɨ' cɨɨ'¹²ɨ galı́². Yaamo 'in tsá² do sı́ɨ¹i xiiala ga'ii'¹³naa' jna'a coon'¹³ 'e tyʉ́². Gatʉʉ²¹oo' jilaa'²¹ 'e gaun'goo²¹oo' 'e litsáa¹mo-'oo' Dios 'in jiin'¹ joongɨ 'in jai'². 10 Joongɨ tya¹o 'in tsá² do júu³ xiiala sɨjaan²aan' mi jó¹ fu ñʉ'fú² 'in Jóon¹ Dios 'in gajmaa¹ Dios gajiin'¹in jee²¹² 'lɨɨ²¹². 'In Jesús do 'ii 'in niláa²mo jna' jilaa'²¹ 'ii'²¹ tya' Dios ijó¹.

2

To² 'e gajmaa¹ Poo² fu Tesalónica

1 Tyʉ́²-ʉ ñí² 'naa', tsaru'¹u', jilaa'²¹ to² gajmoo²¹o'o jee²¹² 'naa' jo tɨ' galı́². 2 Ñí²oo' xiiala gaun'lɨɨ'²i jna'a fu Filipos, joongɨ jilaa'²¹ wúu¹ 'e niganee²¹e'e pe jo ní³ii 'ee lí² Dios tyii'i gauncoon'¹³on jna'a 'e nigacwoo²o'o 'naa' júu³ tyʉ́² tya' 'e tiin'¹³ tsá² jo 'ee cu'²-tsii'i fiin'¹³ jo cwo'¹ tsá² júu³ ruu'²¹i 'áai¹. 3 Tsʉ jilaa'²¹a 'e faa'¹³a'a jmai'² júu³ ja'²mo. Jo ga'ee'¹³e'e 'naa' 'e un'lee'²¹naa' yaanaa' jon'gɨ tyiin²a'an 'naa' tóo². 4 Jon'on la joon tsʉ Dios nigatyii'¹³in jna'a joon gatyaa¹ cwoo²¹o'o júu³ tyʉ́² tya' 'e tiin'¹³ tsá². Joon jiin'¹³ la joon faa'¹³a'a jon'gɨ wa'a joon¹o'on tyʉ́² coon'¹³ tsá² pe coon'¹³ Dios 'in ñii¹i jilaa'²¹ 'e ɨ¹-tsi sɨ 'e tyʉ́² sɨ 'e gó² 'ee. 5 Tsʉ tyʉ́²-ʉ ñí²ii' xiiala gauntyúi¹ jna'a 'naa' tyaní²ii' jon'gɨ 'naa'¹³a'a cwáain¹ wa'a xiiala jnaa'²a'a cuu²

tsʉ Dios tyan¹ cwáain¹ 'elo. 6 Jon'gɨ 'naa'¹³a'a cwáain¹ wa'a un'goo²¹ tsá² jna'a jon' 'naa' tiin'¹³ jon'gɨ tsá² xeei'²¹ 'ee xʉfiin'¹³ 'in tyiin² jna'a coon'¹³ to² 'e 'oo²o'o coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Cristo. 7 Lɨ' cɨɨ'¹²ɨ jmó² jna'a 'e 'wo²-tsiioo'o 'wii'¹³ tyii' lawa jaain²¹ tsamɨ́² 'in jøø² jóon¹on joon 'nee¹mo. 8 Lɨ́ɨ¹ li'nee¹na'a 'naa'. Jilaa'²¹ 'e cwoo'¹³o'o 'naa' jon'on jiin'¹³ júu³ tyʉ́² tya' 'e tiin'¹³ tsá² pe ca juncwii²¹ tyiioo'o nicwoo'¹³o'o 'naa' tsʉ lɨ́ɨ¹ nigali'iin²¹²na'a 'naa'. 9 'Naa', tsaru'¹u' niñii²¹oo' xiiala jmoo²¹o'o. To²-o jmoo²¹o'o la 'woo¹ tiin'¹³ la jmɨɨ¹. Joon saan²¹ tyii'i tsʉ 'wii'¹³ jo 'iin²¹²na'a 'e untyíi²na'a 'naa' jiin'¹³ jaain²¹ jee²¹² 'naa' la 'ɨɨ²¹² cwoo'¹³o'o 'naa' júu³ tyʉ́² tya' Dios.

10 'Naa' jøø²øø' joongɨ jøø² Dios xiiala toon²¹o'on 'e tyʉ́² joongɨ coon²¹ tsáa¹ coon'¹³ 'naa' 'in jai'² lɨ́ɨi². Gatoon²¹o'on 'e jo lí² cwo'¹ tsá² jna'a tsaa² ce jiin'¹³ coon²¹. 11 Tyʉ́²-ʉ joongɨ ñii²¹oo' xiiala nigacwoo'¹³o'o 'naa' pí² joongɨ nigacwoo'¹³o'o 'naa' cwáain¹ la jaain²¹ la jaan²¹naa' la jmoo¹o jaain²¹ jmii²¹ tsá² coon'¹³ jóon¹on. 12 Niga'ee'¹²e'e 'naa' xiiala 'ná¹ ngɨ'³naa' tyani tsá² tsʉ tsá² tya' Dios 'naa' tsʉ Dios gatø'¹ø 'naa' 'e ní²ii' jee²¹² jilaa'²¹ 'e 'ya'²gɨ lɨ tyʉ'² 'ii to². 13 'Wii'¹³ joon coon²¹ tøø²mo cwoo'¹³o'o 'maai'¹³ Dios tsʉ 'naa' mo ganʉʉ²ʉʉn júu³ tya' Dios 'e gafaa'¹a'a ga'ii'¹³moo' lawa júu³ tya' Dios jon'on ga'ii'¹³naa' lawa júu³ tya' tsá². Joon 'e la ja'²mo 'e júu³ do júu³ tya' Dios 'e cwo'¹o pí² jee²¹² 'naa' 'in jai'² lɨ́ɨi². 14 Tsaru'¹u', mo gajmeei'²¹ tsagoo²oo' 'naa' gangɨɨ²¹²naa' la ngangɨ́ɨi¹ 'in tsá² Israel 'in jai'² lɨ́ɨi² Dios seein²¹ Judea tsʉ 'in tsá² Judea do 'in nigajai'² lɨ́ɨi² Cristo nigajmee'²¹mo tsagoo¹o 'ii. 15 La joon jon 'in tsá² do nigajnga'²mo Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús la nigajngaa'¹²i tsagoo¹o 'in gacwo¹ júu³ tyʉ́² tya' Dios ca la mo jéei¹. Joon ga'øø¹mo jna'a. Jo gaun'goo²¹ 'ido Dios joon 'ee'¹mo jileei'²¹ tsá². 16 Jo cwo¹ faa'¹³a'a júu³ tyʉ́² tya' Dios tya' 'in jo seein²¹ Israel itiin'¹³in. Cwáain¹ la joon galí² fee'¹gɨ tsaa² tya'a pe la ja'²mo injó¹ wúu¹ tya' Dios jee²¹² 'ii.

'Iin²¹²in Poo² tsafee'¹²i tsá² Tesalónica coon²¹gɨ tún¹

17 Tsaru'¹u', nigaxee²¹na' coon'²¹ sii'¹³xʉ coon'¹³ 'naa' pe fiin'¹³ jo nee²¹na'a 'naa' 'ɨ¹-tsii'i 'naa'. Pe lɨ́ɨ¹ 'yaai¹-tsii'i jajøø²¹²na'a 'naa' tún¹. 18 Ga'ɨ́²-tsii'i jaa²¹a'a, joon jna-a, Poo², gali'iin²¹²na yíi³aa 'láai² naa'¹³ pe 'in 'lɨɨi'³ Satanás gajnii'²¹mo. 19 'E taan²¹²naa' coon'¹³ jna'a ilí² 'e tyʉ́² tyii'i mi jó¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. Najløø'³na'a joongɨ 'yaai¹-tsii'i tsʉ 'wii'¹³ 'naa' taan²¹²naa' do. 20 'E ja'²mo 'wii'¹³ 'naa'oo' ilijløø'³moo'o joon tyʉ́²-ʉ sɨ'ɨ́ɨ¹³-tsii'i.

3

1 Joon tsʉ 'wii'¹³ 'ɨ¹-tsi' 'áai¹ 'wii²¹² tyii' nisɨ́ɨ¹ɨ'ɨ wa'a joon²¹oo 'ñii'a jiin'¹³ fu Atenas. 2 Joon sii²¹na'a tsaru'¹u' Timoteo jajøø²¹²i 'naa' tsʉ tsá² tya' Dios 'ii 'in nigajmaa¹a to² coon'¹³ jna'a. 'Ii gauncoon'¹³on jna'a 'e cwoo¹ júu³ tyʉ́² tya' xiiala itiin'¹³ Cristo tsá². Joon lí²-i cwo'¹o 'naa' 'e 'øøi'²¹gɨ-'oo' joongɨ 'e tsáai¹gɨ-'oo' Jesús. 3 Joon la joon 'naa' jo cwo'íin²-'oo' 'e cwáain¹ lo 'wii'¹³ fa'í³ 'e sá² tyii' tsʉ ñí³oo' 'e i'øø¹mo tsá² jna' jile'¹e' jiin'¹³ 'in jai'² lɨ́ɨi² Jesucristo. 4 'Wii'¹³ joon la mo gatoon²¹o'on jee²¹² 'naa' ga'ii²¹i'i júu³ 'naa' 'e i'øøi¹ tsá² jna'. Joon la joon galí² la lɨ 'e ñí²ii'. 5 'Wii'¹³ joon cu'²-tsii 'wii²¹² tyii'. Joon gasɨ́ɨ²na Timoteo jaunngɨɨ²ɨ 'naa' xiiala seen²¹naa' tɨ tsáai¹gɨ-'oo'

Cristo. Cu'[2]-tsii lı́ı[2]na wa'a 'in 'lıı'[3]mo niga'lee'[12]i 'naa' 'e tı' nigangó[1] lı caa[1]mo coon'[13] jilaa'[21] to[2] tyii'i.

6 Pe nano Timoteo nicwa'[2]mo jaa'[12]i fu Tesalónica. Joon tyían[2]o júu[3] tyú[2] 'e jo'[1]gı lı́ı[2]naa' joon xiiala 'iin[212]naa' tsá[2]. Tyaa[21]o júu[3] 'e 'áa[1]mo tıı'[13]-'oo' 'e jløø'[3]moo'. Joongı 'yaai[1]-'oo' 'e jøø[212]naa' jna'a la joon jon jna'a 'iin[212]moo'o jøø[212]na'a 'naa'. 7 'Wii'[13] joon tsaru'[1]u', fiin'[13] taan[212]na'a fa'í[3] 'áai[1], mo ganuu[21]u'un 'e tsáa[1]mogı-'oo' Jesús galijløø'[3]moo'o 'áai[1]. 8 Galí[2] lawa coon[21] juncwii[21] 'múui[2] tyii'i mo galinee[2]e'e 'e tsáa[1]mogı-'oo' júu[3] tya' Ña'ñu'[1]u'. 9 Lıılı[1] cwoo'[13]o'o 'maai'[13] Dios tyi' tsu lı́ı[1] jløø'[3]na'a tyani Dios 'wii'[13] 'naa'. 10 La 'woo[1] jmıı[1] fee'[13]na'a Dios ce caain[1]-tsii'i 'e cwocwoo[1] Dios jøø[212]na'a 'naa'. Coon'[13] la joon untsiin[1]na'a jilaa'[21] 'e 'ná[1]-gı litsáai[1]-'oo'.

11 'Yaa[1]mo-tsii'i 'e 'ña'a Dios Ñuu'[2]o' coon'[13] Ña'ñu'[1]u' Jesucristo iuncoon'[13]o jna'a joon lí[2]-i jafee'[13]na'a 'naa'. 12 Joon 'iin[212]na 'e iuncoon'[13] Ña'ñu'[1]u' 'naa' 'e ilií[2] 'neei[1]gıı' ruu'[21]naa' la jaain[21] la jaan[21]naa' coon'[13] jileei'[21] tsá[2] xeei'[21] la 'nee[1]na'a 'naa'. 13 Coon'[13] la joon tá[2] taain[212]-'oo' jo tsaa[2] røøi[21]gıı' tyani Dios, Ñu'[2]o', mi jó[1] Ña'ñu'[1]u' Jesucristo coon'[13] jileei'[21] tsá[2] tya'a.

4

Xiiala jmoo[1]o tsá[2] 'e 'iin[212]in Dios

1 La no tsaru'[1]u', jmıı[21]ı'ı tyaní[2]ii' joongı tyaa[21]a'a cwoo[1]oo' 'elo coon'[13] 'e sii[21] Ña'ñu'[1]u' Jesús. Jiin'[13] la cwáain[1] 'e niga'ee[21]e'e jmaa[2]aa' la ngóo[1] 'naai'[13] no. Niga'ee[21]e'e xiiala ngı́[1] tsá[2] 'e 'yaai[1]-tsi Dios tya'a. Cwojmaa[2]gıı' jiin'[13] la ga'ee'[13]e'e 'naa'.

2 Ñii[212] 'naa' jilaa'[21] cwáain[1] 'e gacwoo[2]o'o 'ii'[21] tya' Ña'ñu'[1]u' Jesús. 3 Jilaa'[21] 'e 'iin[212]in Dios Jmii[21] 'e cwoseen[21]moo' 'e tyiia'[1]-'oo' jiin'[13] 'ii-o joongı 'e jo 'nóo[3]oo' tsaa[2]. Jiin'[13] jaain[21] 'naa' jo cwo'laa[212] 'naa' coon'[13] tsamı́[2] xeei'[21] jiin'[13] la coon'[13] tsamı́[2] tyiioo'. 4 Jilee'[21]mo cwoliñii[1]i 'e lisee[21]mo coon'[13] tsamı́[2] tya'a 'e tyú[2]-u tyani Dios 'e jo faa'[21] tsá 'laa'[21] tya'a. 5 Jo jmaa[2]aa' la lı' 'e jmoo[1]o tsá[2] 'in jo tsáai[1]-tsi Dios 'in caa'[21]i tsamı́[2] jiin'[13] la 'iin[212]in 'ña'a. 6 Jiin'[13] jaain[21] jo 'in cwofeei'[1] 'oo[212]o tsañuu'[21] ruu'[21]i la lı' 'e jmoo[1]o 'in jo tsáai[1]-tsi Dios tsu Ña'ñu'[1]u' i'e'[2]e wúu[1] jileei'[21] 'in 'láa[1] la joon jiin'[13] la nigafaa'[13]a'a. 7 Tsu Dios nigatø'[1]ø jna' 'e toon[212]on' jmoo[21]o' jmaai'[13] 'e tyú[2] 'e tyu'[2] 'ido to[2] jon'on 'e 'laa[212]a'. 8 La joon jileei'[21] 'in jo tsáai[1]-tsi 'e júu[3] lo jon'on tsá[2] wa'a jo tsáai[1]-tsi, Dios 'in jo tsáai[1]-tsi 'ido tsu Dios nigacwooi[1] jna' 'in Espíritu Tyú[2] tya'a.

9 Jo 'ná[1] jmáa[3]gıı júu[3] 'e li'nee[1]naa' tsaruu'[21]naa' tsu Dios niga'e'[2]e 'naa' la jaain[21] la jaan[21]naa' 'e un'nee[1]naa' yaanaa'. 10 La joon jmaa[2]aa' jee[212] jileei'[21] tsá[2] jo'[1] lı́ıi[2] 'in seein[21] Macedonia. Pe mıı[21]ı'ı tyaní[2]ii' 'e 'áai[1]gı un'iin[212]naa' tsaruu'[21]moo'. 11 Cwoo'[13]-'oo' cwoliseen[21]moo' tyú[2]-u cwáain[1] tyii'. Jmaa[2]aa' to[2] coon'[13] cwoo[1]oo' jiin'[13] la lı júu[3] 'e niga'ii[21]i'i. 12 Cwoseen[21]naa' coon'[13] la joon tsu joon iun'goo[21]o tsá[2] 'in jo tsáa[1]-tsi Dios 'naa'. Joon la joon jo 'ee i'naai[21] tyii'.

Mi jó[1] Ña'ñu'[1]u' Jesús

13 Tsaru'[1]u', jo 'iin[212]na wa'a jo liñii[2]ii' xiiala mi júuin[2] tsá[2]. Jo 'ná[1] jmaa[2]aa' fa'í[3] la jmoo[1]o 'in tsá[2] 'in jo ñii[1]i 'e jiin'[1]in tsá[2]. 14 Jiin'[13] la mo lı́ı[2]na' gajún[1]mo Jesucristo joongı gajiin'[1]in túun[1]. Jiin'[13] la joon jon tsáai[1]-tsi' 'e Dios ijmáa[1]a jiin'[1]in jileei'[21] 'in tsáai[1]-tsi 'ii mi júun[2]in.

Joon jalíin²mo coon'¹³ Jesús mi jó¹ túnˈ¹.
15 'Wii'¹³ joon sii'¹³i'i 'naa' jiin'¹³ cwáain¹ 'e ga'e'e¹e Ña'ñʉ'¹ʉ' jna'a 'e jileei'¹³ jna' 'in saan²¹²an' ca mi jó¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús jo saa'¹³na' nifugɨ lagɨ 'in nijúin¹. 16 Joongɨ i'iin² lúu¹ trompeta tya' Dios tá² lɨ̈lɨ̈¹. Joon 'in Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús lo ixaai¹ fu ñʉ'fú². Joon coon'¹³ to² tyʉ'² Jesús do i'oo²¹²o 'in arcángel. Joon jileei'²¹ 'in nijúin¹, 'in tsáai¹-tsi Jesús, 'ii nifu ijiin'¹in túnˈ¹. 17 Mi yuui'¹³ joongɨ jileei'²¹ jna' 'e saan²¹o' tsaa²¹a' caan²¹mo jee²¹² jníi¹. Joon lɨcaan²¹na' coon'¹³ Jesús tya'cwii²¹. Joon la joon tsaa²¹a' coon'¹³ coon²¹ tøø²mo. 18 'Wii'¹³ joon cwoo²oo' pí² ruu'²¹naa' la jaain²¹ la jaain²¹ coon'¹³ 'e júu³ lo.

5

1 Tsaru'¹u', jo tyiin²gɨ sɨ́ɨ³na jí² cwáain¹ tya' jmɨɨ²¹² lɨ gatséi¹ jatyéein¹ 'ii'²¹. 2 Tsʉ niñí³oo' 'e 'ii'²¹ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' ijó¹ 'uun²¹mo. Lawa jaain²¹ 'uun²¹ 'in jó¹ mi 'woo¹. 3 Mi jin'² tsá² 'e jilaa'²¹a ninái¹ røø²¹ jo 'e fo'² sá²gɨ, jmɨɨ²¹² joon ijó¹ 'ii'²¹ la jmoono 'e i'íin² jilaa'²¹ 'e sá². Lawa jmoo²¹ wúu¹ tya' tsamɨ́² tyéein¹ yʉʉn²¹ 'in 'ná¹ liseein²¹ jóon¹on, jo ñi² lɨ' lɨseein²¹ la joon jon jó¹ jmɨɨ²¹² joon 'e i'íin². Jo lí² tsasúuin¹. La joon jon ilí² jmɨɨ²¹² mi 'íin² jilaa'²¹ do. 4 Pe 'naa', tsaru'¹u', jo ngɨ́³ 'naa' lɨ nʉʉ²¹ 'e 'ii'¹³moo' 'e jmɨɨ²¹² no jiin'¹³ jo ñii²¹²-'oo' la lɨ́² mo saain'²¹ 'uun²¹ tsá² jo ñii²¹²-tsi. 5 Tsʉ jilee'²¹mo 'naa' see²¹naa' la tsá² 'in ngɨ¹ lɨ' jmɨɨ¹. Jo seen²¹naa' la tsá² 'in ngɨ¹ lɨ' 'woo¹ 'in jo tsáa¹-tsi. 6 'Wii'¹³ joon jo 'ná¹ cwuu²¹na' la cwuui²¹ 'in catyaai². Cwounjnaa¹-tsi' cwongɨɨ²¹ɨ' coon'¹³ 'e tyʉ́² mootyii²¹i'. 7 Jileei'²¹ 'in cwuui²¹ lɨ'² 'woo¹ joongɨ 'in ngɨ¹ to² 'íin¹ lɨ' 'woo¹ jon. 8 Pe jna' 'in 'e saan²¹²an' tsáai¹-tsi' cwoli'²-tsi' coon²¹ tøø²mo. La toon'²¹ 'láa² ñí³ nitsí¹ 'e un'øø'¹mo 'ña'a la joon jon jna' un'øø'¹mo' yiia' mi li'ii²¹²i' tsá² joon jo'¹o lɨ́ɨ¹na'. Lawa po'³ ñí³ taa'¹³ tyi² 'láa² 'ná¹ tsáa¹mo-tsi' itiin'¹³ Dios tsá². 9 Tsʉ Dios jo gajmaa¹a 'ii'²¹ wa'a nee²¹e' wúu¹ pe gajmaa¹o 'e tiin'¹³mo' lɨ tyʉ́² 'wii'¹³ cwáain¹ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. 10 Jesucristo gajúun²in 'wii'¹³i jna' 'e joon cwoseen²¹mo' coon'¹³ jiin'¹³ saan²¹an' sɨ najún¹na' 'ee mi cwéei¹ túnˈ¹. 11 'Wii'¹³ joon sɨ́ɨ¹³naa' 'e cwáain¹ lo jee²¹² 'naa' 'e cwó²oo' pí² yaanaa' jiin'¹³ la jmoo²oo' nano.

Poo² cwo'¹o cwáain¹ 'in jai'² lɨ́ɨ² Cristo

12 Jilee'²¹naa', tsaru'¹u', mɨɨ²¹ɨ'ɨ tyaní²ii' 'e un'goo²oo' jileei'²¹ 'in jmoo¹o to² tya' Dios jee²¹² 'naa'. 'Ii tsacóøi'¹³ tyii' joon cwoo¹o 'naa' cwáain¹ xiiala jmaa²aa' coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ'. 13 'Ná¹ un'goo²oo' 'ido joongɨ 'nee¹naa' coon'¹³ jiin'¹³ to² 'e jmoo¹o. Cwoliseen²¹moo' canii²mo la jaain²¹ la jaan²¹naa'.
14 Joon 'ii²¹i'i 'naa' júu³, tsaru'¹u' 'e cwosii'¹³ii' 'e cwocwo'³-tsi jileei'²¹ 'in jo 'iin²¹²in jmáa¹a to². Cwocwoo²oo' pí² jileei'²¹ 'in jo mo tya¹-tsi. Cwouncoon'¹³oon' jileei'²¹ 'in tóin¹ ɨ¹-tsi. Joon cwolifee'¹mo-'oo' tya' jilee'²¹mo.
15 Tsáa¹mo-'oo' 'e jo jmaa²aa' 'e gó² tya' 'in nigajmaa¹a 'e gó² tyii'. Lɨ' cɨɨ'¹²ɨ jmaa²aa' 'e gó², jmaa²aa' coon²¹ tøø²mo 'e tyʉ́²-ʉ la jaain²¹ la jaan²¹naa' joongɨ coon'¹³ jileei'²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹.
16 Coon²¹ tøø²mo cwolijløø'³moo'.
17 Faa'¹³aa' júu³ tyʉ́² coon²¹ tøø²mo.
18 Coon'¹³ jilaa'²¹ 'e lɨ́¹ cwoo²oo' 'maai'¹³ Dios tsʉ la joon 'iin²¹²in Dios jmaa'²naa' 'in tsáai¹-tsi Cristo Jesús.
19 Jo jnɨɨ'¹³naa' 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios. 20 Nʉʉ²ʉʉ' jilaa'²¹ júu³ 'e faa'²¹ tsá² tya' 'e sii²¹ Ña'ñʉ'¹ʉ'

'e gacwo¹ Dios. 21 'Í²du'-'oo' jilaa'²¹ júu³ tya'a joon 'ii'¹³naa' jiin'¹³ 'e tyú²-ʉ do. 22 Jeen'¹³naa' co' coon'¹³ jilaa'²¹ 'e gó². 23 Mí²ɨɨ tyani Dios, 'in jmoo¹o 'ii'²¹ røø²¹, 'e untyú¹mo 'naa' coonti. Joon mɨ́³ɨɨ jon tyaníi¹i 'e 'aa²mo 'naa' la tøøi², jilaa'²¹ espíritu tyii', coon'¹³ jilaa'²¹ juncwii²¹ tyii', joongɨ coon'¹³ jilaa'²¹ cuerpo tyii'. Mɨ́³ɨɨ 'e jaan²¹naa' coon'¹³ jiin'¹³ coon²¹ tsaa² ca mi jó¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. 24 Tsaai'² 'in nigatyii'¹³ 'naa' 'ii-i, jon iuntsiin¹ júu³ tya'a. Jo 'ná¹ jmaa²aa' cu'²-'oo' coon'¹³on.

'Ɨɨ² Poo² júu³

25 Tsaru'¹u', faa'¹³aa' júu³ tyú² 'wii²¹² tyii'i.

26 'Aa²¹²moo' fú²uu' jileei'²¹ ruu'²¹naa' 'in jo'¹ lɨ́ɨi² júu³ tya' Dios.

27 Tyíi³aa cwoo¹oo' coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' 'e untsáa¹oo' 'e jí² lo tyani jileei'²¹ tsá² 'in jo'¹ lɨ́ɨi².

28 Cwouncwaa'³mo Jesucristo 'naa'. Amén.

Jí² tɨ tú n² 'e gasii¹in San Pablo tɨ́ɨ²i tsá² 'in néei¹ Tesalónica

Jí² gasii¹in Poo²

1 Jna-a, Poo², coon'¹³ Silvano coon'¹³ Timoteo jmoo²¹o'o 'e jí² lo 'e sii²¹na'a tyii' 'in jo'¹ lɨ́ɨi² Cristo 'in seein²¹ fu Tesalónica. Jileei'²¹naa' 'in sɨcaain²¹ coon'¹³ Dios Jmii²¹ joongɨ coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. 2 Dios cwouncwaa'³i 'naa' joon cwoseen²¹naa' 'e tyʉ́² coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Dios Jmii²¹ coon'¹³ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo.

Dios ijmáa¹o 'ii'²¹ tya' jileei'²¹ 'in røøi²¹ tsaa² mi jó¹ Cristo

3 Tsaru'¹u', 'ná¹ cwoo'¹³o'o 'maai'¹³ Dios coon²¹ tøø²mo 'wii²¹² tyii' jiin'¹³ joon tɨɨ²¹moo'o tsʉ lɨ́ɨ¹ ngalɨfee'¹ 'e jai'² lɨ́ɨ²naa'. Joongɨ lɨ́ɨ¹gɨ un'iin²¹²naa' tsaruu'²¹naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa'. 4 Cwáain¹ la joon faa'¹³a'a 'yaai¹-tsii'i 'wii²¹² tyii' jee²¹² 'in jai'² lɨ́ɨi² Dios. Faa'¹³a'a xiiala jmaa²aa' taa'²¹ 'e tsáai¹-'oo' Jesús fiin'¹³ moo²oo' wúu¹ 'áai¹ tya' tsagoo²oo' joon seen²¹naa' fa'ɪ́³. 5 Jilaa'²¹ 'e la lo-o jmoo¹-o júu³ 'e røø²¹ jmaa¹a Dios 'ii'²¹ tsʉ coon'¹³ wúu¹ 'e moo²oo' cwáain¹ tya' tyʉ'² Dios to² 'e tyá² Dios 'naa' tyʉ́² ingɨɨ²¹²moo' fu ñʉ'fú².

6 Pe 'ii'²¹ røø²¹ jmaa¹a Dios mi 'e'²e wúu¹ 'in niga'e'² 'naa' wúu¹. 7 Joon jileei'²¹ 'naa' 'in gangóo¹ wúu¹ i'ii'²¹ 'woo'²¹o coon'¹³ jna'a mi jó¹ jmɨɨ²¹² ijneei²¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús jó¹ fu ñʉ'fú². Ijó¹ coon'¹³ ángeles tya'a 'in jmoo¹o to² tyʉ'²ʉ. Ijó¹ jee²¹² sɨɨ'¹³ jɪ́² jɨɨ'¹ 'áai¹. 8 Ijó¹ i'e'²e wúu¹ jileei'²¹ 'in jo cwii¹in Dios joongɨ jileei'²¹ 'in jo nʉʉ'¹²ʉn júu³ tya' 'e tiin'¹³ tsá² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús. 9 Jileei'²¹ 'inlo inii²¹ wúu¹ coon²¹ tøø²mo. I'woo²¹mo tyani Ña'ñʉ'¹ʉ' joon wíin² i'lee'¹²i 'ido 'ii. Jo jøø²gɨ jilaa'²¹ 'e 'ya'²gɨ 'ii'²¹ tya' Dios. 10 Jo jøø² mi jó¹ Jesús jmɨɨ²¹² mi untyúi¹ tsá² tya'a 'ii joon mi un'goo²¹ jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨi² 'ii. Do-o itaan²¹²naa' tsʉ 'wii'¹³ nigalitsáa¹mo-'oo' júu³ gacwoo²¹o'o.

11 'Wii'¹³ 'elo-o faa'¹³a'a júu³ tyʉ́² 'wii²¹² tyii'. Mɨɨ²¹ɨ'ɨ tyani Dios 'e untyúu¹i Dios 'naa' tsʉ joon lɨ́ɨ¹naa' tsá² jiin'¹³ la 'iin²¹²in. Faa'¹³oo'o jon júu³ tyʉ́² tyani Dios tyi' 'e cwountiin'¹³mo coon'¹³ 'ii'²¹ tya'a jilaa'²¹ tyʉ́² 'e 'iin²¹²naa' jmaa²aa' coon'¹³ la to² 'e jmoo²oo' 'e tsáa¹mo-'oo'. 12 Coon'¹³ la joon iun'goo²¹o tsá² Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo 'wii'¹³ to² fee'¹ nigajmaa¹a coon'¹³ juncwii²¹ tyii'. Joongɨ niun'goo²¹o 'naa' 'wii'¹³ Dios tyi' coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo galɨfee'¹mo-tsi 'wii²¹² tyii'.

2

Tsá² 'in røøi²¹ tsaa²

1 La joon, tsaru'¹u', cwáain¹ tya' mi jó¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo jauncaain²¹ jna', 'e toon²¹²on' coon'¹³on, mɨɨ²¹ɨ'ɨ tyaní²ii' 2 jo unsɨɨ²naa' 'e 'ɨ¹-'oo' 'e jo to² tyan¹. Joon jo cwofee'²¹naa' wa sá² coon²¹ júu³ 'e jin'² 'e gacwá² najó¹ jmɨɨ²¹² tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' xʉfiin'¹³ jin'² tsá² 'e júu³ do siin'¹²in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios sɨ júu³ 'e faa'²¹a tsá² 'e coon'²¹ ganʉʉ²ʉʉn' 'ee. Jon'gɨ cwofee'²¹naa' fiin'¹³ cwá² coon²¹ jí² 'e jin'² tsá² 'e siin²¹²na'a. 3 Jo cwoo²oo' 'in coon'²¹ 'naa' tóo² jiin'¹³ coon²¹ cwáain¹. Tsʉ jéei¹gɨ jmɨɨ²¹² joon itíui² tsá² Dios joongɨ ijnéi¹ tsá² røøi²¹ tsaa² 'in jo tiin'¹³gɨ. 4 'Inlo-o 'in unfee'¹mo 'ña'a lagɨ Dios joon 'in 'aa¹ tya'a jilaa'²¹ 'e un'goo²¹ tsá². Joongɨ 'in tsá² do itsacwaa¹ cagɨ tsi inʉʉ cwo'¹ tya' Dios. Tsacwaa¹ lawa Dios. Joongɨ ijmeei'²¹ 'ña'o lawa Dios.

5 ¿Tɨ jo tɨɨ'13-'oo' 'e gafuu212uu 'naa' jilaa'21 'elo mo gataan212na jee212 'naa'? 6 Joon ñí3oo' 'ee jnɨɨi'2 tya'a 'e joon jo lí2 cwéi1 'ido. Joon jo lí2 jneei1 ce gatí2 'ii'21 tya'a. 7 Jilaa'21 júu3 'e gó2 tya'a nijmoo1o to2 'uuin21 nano. Joon jiin'13 'e 'ná1gɨ mi 'e cwéi1 'in gó2 do 'e ityímo Dios 'in jnɨɨi'21 'in jmoo1o 'e gó2 no. 8-12 Mi yuui'13 la tyii1i Dios 'in jnɨɨi'21 do lawa'a ijné1mo 'in tsá2 gó2 do. Ijmáa1a li2 'áai2 joongɨ milagro 'láai2 pe jmai'2 júu3 tajuu21. Ni'noo'21on jilaa'21 'e gó2 icoon'21on tóo2 jileei'21 'in jo tiin'13gɨ. Tsʉ jo gali'iin212in 'in tsá2 do nuu1un júu3 tyʉ́2 wa'a 'e tiin'12in. 'Wii'13 joon jmaa1a Dios 'e 'ii'21 'in tsá2 do júu3 gó2 'e lí2 tsáai1-tsi jilaa'21 júu3 tajuu21. Joon tsaliin1mo lɨ jo tiin'13gɨ tsʉ jo gal-itsáai1-tsi júu3 tyʉ́2. Joon gatí2gɨ-tsi jilaa'21 'e gó2. Pe joon Ña'ñʉ'1ʉ' Jesús ijngaa'12mo 'in gó2 do coon'13 tyí2 'woo21 'oo2o. Joongɨ iduui1 coon'13 'e jná2 joo'21 tya'a mi jó1.

Gatyii'13mo Dios 'naa' 'e tiin'13moo'

13 Pe jna'a tɨɨ21moo'o cwoo'13o'o 'maai'13 Dios 'wii212 tyii' tsaru'1u' 'in 'iin212in Ña'ñʉ'1ʉ' tsʉ Dios nigatyii'13in 'naa' ca la mo 'wiin212 'e tiin'13moo'. Joon gajmaa1o tiin'13naa' coon'13 Espíritu Tyʉ́2 tya'a 'in nigauntyúi1 'naa' joongɨ coon'13 júu3 tyʉ́2 'e nigalitsáai1-'oo'. 14 Gatø'1ø Dios 'naa' 'e ilíi2naa' tsá2 tya'a. Coon'13 júu3 'e xiiala tiin'13 tsá2 'e gacwoo'13o'o 'naa' gatø'2ø Dios 'naa' 'e i'ii'13xʉʉ' 'e tyʉ́2 'e cwoo1o Dios Jmii21 Ña'ñʉ'1ʉ' Jesucristo.

15 La joon 'naa', tsaru'1u', taa'21 jmaa2aa' jo cwo'íin2-'oo' jilaa'21 cwáain1 'e nigacwoo'13o'o la mo gatoon212o'on coon'13 'naa' joongɨ mo gasiin21na'a jí2. 16-17 Joon mí3ɨɨ tyani Ña'ñʉ'1ʉ' Jesucristo joongɨ tyani Dios Jmii21 'e cwo'1o 'naa' pí2 'e jmaa2aa' jilaa'21 'e tyʉ́2. Tsʉ 'wo2-tsi Dios nigali'iin212mo jna'. Joon gacwo'1o jna' 'e seen21na' tyʉ́2-ʉ coon21 tøø2mo. Joon gajma'2a jna' júu3 'e jmáa1a 'e tiin'13naa' 'wii212 feei'1-tsio.

3

Faa'13aa' júu3 tyʉ́2 'wii212 tyii'i

1 Coon21gɨ júu3 fuu212 'naa', tsaru'1u', faa'13aa' júu3 tyʉ́2 'wii212 tyii'i 'e la jmoono ityíi1a júu3 tya' Ña'ñʉ'1ʉ' la caain21. Joon i'ii'21mo tsá2 'e júu3 do 'yaai1-tsi la galí2 jee212 'naa'. 2 Faa'13aa' jon júu3 tyʉ́2 'e cwoláa2mo Dios jna'a jee212 tsá2 'lɨɨi'3 joongɨ soo21-tsi tsʉ jo jileei'21 tsá2 tsáai1-tsi Jesús. 3 Pe untiin'13mo Ña'ñʉ'1ʉ' júu3 tya'a. Joon 'ii icwo'1o 'naa' pí2 joon un'øø'13mo 'naa' jilaa'21 'e gó2. 4 Joon tsáa1mo-tsii'i 'e Ña'ñʉ'1ʉ' iuncoon'13on 'naa' 'a jmoo2oo' joongɨ ijmaa2aa' jilaa'21 to2 'e tyʉʉ'13ʉ'ʉ 'naa'. 5 Cwouncoon'13on Ña'ñʉ'1ʉ' 'naa' 'e 'øø'21mogɨ-'oo' xiiala 'iin212in Dios Jmii21 'naa' joongɨ xiiala gajmaa1a Cristo taa'21a 'wii212 tyii'.

'Ná1 jmaa1a tsá2 to2

6 Tsaru'1u', tyʉʉ'13ʉ'ʉ 'naa' to2 coon'13 'e sii21 Ña'ñʉ'1ʉ' Jesucristo coon'21 jmaa1aa' yaanaa' jileei'21 tsaru'1u' 'in jo 'iin212in jmá1 to2 joongɨ 'in jo jmoo1o nʉʉ'13 júu3 'e nigacwoo21o'o. 7 Tsʉ niñí3 'naa' xiiala cwooi1 taain212 tsá2 'e jmáa1a la jmó2 jna'a. Jo saan21na'a jee212 'naa' wa'a jo jmoo21o'o to2. 8 Jo gatyee2e'e 'uunñi2 tya' jiin'13 jaain21 wa'a jo gatyii21i'i 'laa'13. Tsʉ jmoo21o'o to2 'woo1 jmɨɨ1 la coon'21 jiin'13 jaain21 jo 'iin cwotyapai'1 jee212 'naa'. 9 Fiin'13 'oo2o'o 'ii'21 'e mɨɨ21ɨ'ɨ 'naa' jo gamɨɨ21ɨ'ɨ 'naa'. Gajmoo21o'o to2 'e 'ee'13e'e 'naa' xiiala 'ná1 jmaa2aa'. 10 Tsʉ mo gatoon212o'on jee212 'naa' joon

gacwoo[21]o'o 'e 'ii'[21] lo: “Jileei'[21] 'in jo 'iin[212]in jmaa[1]a to[2] joon jo dø'[1]ø.” 11 Ts~~u~~ nee[2]e'e júu[3] 'e 'inĺi̱i[13] jee[212] 'naa' seein[21] jo 'ee to[2] jmoo[1]o. Jøø[2]mo taain[212] ng̱i̱[1]i̱ to[2] jmoo[1]o 'atsaa[21]. 12 Tya' tsá[2] 'in ĺi̱[1]i la joon ty~~uu~~'[13]~~u~~'~~u~~ to[2] tyaa[21]a'a cwoo[21] coon'[13] 'ii'[21] tya' Ña'ñ~~u~~'[1]~~u~~' Jesucristo 'e cwojmaa[1]o to[2] joon dø'[1]ø jilaa'[21] 'e jnaa'[21]a.

13 Tsaru'[1]u', jo cwo'woo'[2]oo' 'e jmaa[2]aa' 'e ty~~u~~́[2]. 14 Wana 'iin 'in jo jmoo[1]o n~~uu~~'[13] jilaa'[21] 'e faa'[13]a'a coon'[13] 'e jí[2] lo cón[2]duu' cwáain[1] 'iin 'i joon jo 'ee cwoliseen[21]naa' coon'[13]on la coon'[21] 'e 'aa[1]a fa'i̱'[21]. 15 Joon jo cwoli'ee'[1]naa' pe cwoo[2]oo' cwáain[1] lawa jaain[21] ruu'[21]moo'.

Júu[3] ty~~u~~́[2] l̨i̱ gatséi̱[1]

16 Joon 'in Ña'ñ~~u~~'[1]~~u~~' 'ña'a, 'in jmoo[1]o 'e seein[21] tsá[2] 'e ty~~u~~́[2], cwocwo'[1]o 'naa' 'e si̱'í̱[13]-'oo' 'e ty~~u~~́[2]-~~u~~ coon[21] tøø[2]mo la joon jon coon'[13] jilaa'[21] itsangí̱[2]naa'. Joon cwotaan[1]in Ña'ñ~~u~~'[1]~~u~~' jee[212] 'naa'.

17 Jna-a, Poo[2] jmóo[3]oo 'e júu[3] lo coon'[13] cwóo[3]oo. Fo'[3]oo 'aa[212]moo'. La joon tí̱[2]na jmóo[3]oo jilaa'[21] jí[2] 'e jmóo[3]oo. 18 Ña'ñ~~u~~'[1]~~u~~' Jesucristo cwouncwaa'[3]mo 'naa' jileei'[21] 'naa'. Amén.

Jí² 'lá$_{a}$² 'wii²¹² gasii¹$_{in}$ San Pablo tı́ı²$_{i}$ Timoteo

Sii¹$_{in}$ Poo² jí² tya' Timoteo

1 Jna-a, Poo², sı́ı³na 'e jí² lo. Lıı¹na tsá² tya' Jesús to² tyʉ'² Dios Jmii²¹ 'in jmoo¹$_{o}$ tiin'¹³na' joongɨ to² tyʉ'² Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. 'Ii-o uncoon'¹³ jna' la ngóo¹ 'naai'¹³. 2 Sı́ı³na 'e jí² lo tyi'i, Timoteo, joon lawa yʉʉn²¹ tyiia 'nʉ tsʉ galija'²mo lı́ı²u Jesús 'wii'¹³ jna. Cwocwo'¹$_{o}$ Dios Ñʉ'¹ʉ' coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo 'e jmaa¹$_{a}$ feei'¹-tsi tyi'i coon'¹³ fo'feei'¹ tyi'i joon 'e seen²¹mo'$_{o}$ tyʉ́².

Jo cwo'³$_{o}$ 'e'²$_{e}$ tsá² xeei'²¹ júu³ tajuu²¹

3 La jéei¹gɨ gangóo³oo lɨ sii²¹ Macedonia gamı́³ıı tyani'i 'e jon¹'on fu Efeso, 'e tyʉʉ'¹³'ʉ to² 'inlı́ıi¹³ tsá² do 'e jo 'e'²e tsá² xeei'²¹ júu³ 'e jo jo'¹. 4 Cwo'³'$_{o}$ cwáain¹ 'in tsá² do 'e jmáa¹a cu'²-tsi coon'¹³ júu³ tya' tsaun'áai¹ joongɨ coon'¹³ jí² 'láai² tya' 'lıı²¹² tsacøøi'¹³ tsʉ 'e júu³ lo jmoo¹$_{o}$ jmai'² 'e jo cwo'¹ tsá² júu³ ruu'²¹i. Jo uncoon'¹³ 'e júu³ do wa'a litsáai¹gɨ-tsi tsá² Dios.

5 'E 'yʉ to² tya' júu³ tyʉ́² tya' Dios 'e 'iin²¹²mo tsaruu'²¹i coon'¹³ 'e tyʉ́²-ʉ, jo tóin¹ júu³ tya'a, joon joo'¹$_{o}$ lı́ıi². 6 Pe 'inlı́ıi¹³ gatʉʉ²¹$_{o}$ 'e júu³ lo joon gali'iin²¹²in nuu¹un júu³ 'e jo tyiin². 7 'Iin²¹²in lii¹in tıfo'² pe jiin'¹³ yaai jo 'øøi'²¹-tsi 'ee 'e faa'²¹a jon'gɨ 'øø'²¹-tsi 'ee 'ee¹e xʉfiin'¹³ 'ee¹$_{o}$ jo cu'²-tsi.

8 Ne²$_{o}$' 'e tyʉ́²-ʉ 'e ley gacwo'¹$_{o}$ Dios tsá² wa'a lɨ' jmoo¹$_{o}$ tsá² coon'¹³ jiin'¹³ la 'iin²¹² Dios. 9 Ne²$_{o}$' 'e ley do jon' tya' 'in jmoo¹$_{o}$ 'e tyʉ́², pe tya' jileei'²¹ 'in jmoo¹$_{o}$ 'e gó², tya' 'in jo 'ee tsaa'²¹gɨ-tsi, tya' 'in jo nʉʉ'¹³ʉn, 'in jo un'goo²¹ Dios, 'in røøi²¹ tsaa². 'E ley do tya' jileei'²¹ 'in ungøøi¹ Dios, 'in faa'²¹a 'laa'²¹ tya' 'e tyʉ́², 'in jngáai'¹³ sáa³ jmii²¹ joongɨ jngaai'¹³ ruu'²¹i. 10 Joongɨ 'e ley do tya' 'in feei'¹ tsamı́² joongɨ tya' tsá² 'in tóin¹, 'in 'iin²¹²in tsañʉʉ'¹, joongɨ tya' tsá² 'in ngɨ¹ to² 'uun²¹in tsá². 'E ley do tya' 'in jmoo¹$_{o}$ júu³ tajuu²¹ tya'ni tsaa'to², joongɨ tya' doñi'iin tajuui²¹. 'E ley do tya' jilaa'²¹ 'e sá² 'e faa'²¹a 'laa'²¹ tya' 'e júu³ tyʉ́². 11 Joon 'e júu³ tyʉ́² lo júu³ tya' Dios 'in tyúi¹ joon 'ii gatyaa¹ cwóo³oo.

Cwoo¹-o Poo² 'maai'¹³ Dios 'wii'¹³ fee'¹mo-tsi Dios 'wii²¹² tya'a

12 Joon cwo'¹oo 'maai'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo, 'in cwo'¹ jna pí². 'Ii-o nigacoon²¹$_{o}$ cwáain¹ 'e tyú¹na joon nigacwo'¹$_{o}$ jna to² tya'a 'e jmáa³aa. 13 Nigacwo'¹$_{o}$ jna 'e to² lo fiin'¹³ foo'²¹-oo 'laa'²¹ tya'a la mo jéei¹ joon ga'ǿø²na tsá² tya'a joongɨ gajmee'¹³na pe Dios galıfee'¹mo-tsi tyiia tsʉ la mo jéei¹ jo tsáai¹-tsii júu³ tyʉ́² joon jo ñí³ii jilaa'²¹ 'e jmóo³oo. 14 Pe cwa'³ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' 'áa¹mo galıfee'¹ coon'¹³ jna joon galili'³oo xiiala 'iin²¹²in Cristo Jesús jna 'e jo'¹$_{o}$ lı́ı²na.

15 'E júu³ lo 'e la ja'²mo, joon la jilee'²¹mo 'ná¹ litsáai¹-tsi Cristo Jesús nigajó² ni cwoo'¹³ juncwii²¹ 'e jmáa¹a tiin'¹³ jileei'²¹ 'in røøi²¹ tsaa² joon jna-a nifu-gɨ jee²¹² 'ii. 16 'Áa¹mo garøø²¹na tsaa². Joon Jesucristo ga'iin²mo tsaa² tyiia. Joon mo gajmaa¹a Jesucristo feei'¹-tsi tyiia ga'e'²e Dios tsá² 'e lí²-i 'iin² tsaa² tya' tsá² 'in jalíin² cɨɨin²¹gɨ 'in jai'² lı́ıi² 'ii. Joon coon'¹³ la joon ité$_{ein}$² tsá² coon²¹ tøø²mo fu lɨ tyíin¹ Dios Jmii²¹. 17 'Wii'¹³ joon cwofaa²¹a' coon²¹ tøø²mo júu³ tyʉ́² tya' 'in Dios Jmii²¹, 'ii seein²¹ coon²¹ tøø²mo, jo júun²in jon'gɨ lí² jøøi² tsá² 'ii. 'Ii-o jaain²¹ Dios 'in jmɨɨ¹-tsi. 'Ná¹-a un'goo²¹$_{o}$' 'ii. Joon 'ná¹ cwoo²¹$_{o}$'

jilaa'[21] 'e 'ya'[2]gɨ tya'a coon[21] tøø[2]mo. Amén.

18 Yʉʉn[21] tyiia, Timoteo, tyíi[3]aa cwoo[1]'o 'elo. Cwoo'[13]-'o'o cwoj-maa[2]'a la gafuu[212]uu 'nʉ coon'[21] tún[2] jiin'[13] la gajin'[2] tsaru'[1]u' la mo jéei[1] 'ii'[21] tya' Dios. Joon coon'[13] la joon lí[2] tyuu'[13]'u jilaa'[21] júu[3] 'e jo jai'[2]. 19 Cwotyán[2] pí[2] jilaa'[21] 'e jai'[2] lɨ́i[2]u. Jmai'[2] 'e tyʉ́[2]-ʉ 'ɨ[1]-'o'o tsʉ 'inlɨ́ii[13] nigaxee[1]mo-tsi 'elo, gatʉʉ[21]o jilaa'[21] 'e jo'[1] lɨ́ii[2]. 20 La joon gangangɨ́ii[2] Himeneo coon'[13] Alejandro. 'Wii'[13] joon gacwo'[2]moo 'in 'lɨii'[3] Satanás 'ii la coon'[21] cwountsáa[1]a 'e jo faa'[21]a 'laa'[21] tya' Dios coon'[13] júu[2] tya'a.

2

'Ee[1]e Poo[2] xiiala faa'[21] tsá[2] júu[3] tyʉ́[2]

1 'E júu[3] 'ɨ́[3]ɨ lo 'e tyiin[2]gɨ 'e mɨ́[1] tsá[2] tyani Dios joon faa'[21]a tsá[2] júu[3] tyʉ́[2], mɨ́[1] tsá[2] jmɨ[212] 'aa[212] joon cwo'[1]o 'maai'[13] Dios tya' jileei'[21] tsá[2]. 2 'Ná[1]-a la joon tya' tsaa'to[2] joongɨ tya' jileei'[21] 'in 'oo[1]o to[2], la coon'[21] 'e jo untyíin[2]gɨ tsá[2] jna' joon seen[21]na' tyʉ́[2]-ʉ tyani Dios joongɨ tyani tsaruu'[21]na'. Tsaa[2]-'oo' Dios, tyú[1]naa' coon'[13] tsá[2]. 3 'Elo-o 'e tyʉ́[2] joon 'yaa[1]mo-tsi Dios Jmii[21], 'in jmoo[1]o tiin'[13]na'. 4 Tsʉ 'ii-o 'iin[212]in tiin'[13] jilee'[21]mo joon wa'a cwoliñi[1]o 'e júu[3] jai'[2]. 5 Jaan[21]mo Dios 'in seein[21], joon jiin'[13] 'ña'a Jesucristo, 'in galɨ́i[1]i tsañʉʉ'[1], lí[2] jmáa[1]a 'ii'[21] coon'[13] Dios la joongɨ coon'[13] tsá[2]. 6 Tsʉ 'ii-o gacwóoi[1] 'ña'a 'e tyí[2] jilaa'[21] tsaa[2] tya' tsá[2]. Joon mo tɨ́[2] 'ii'[21] gajmaa[1]a Dios Jmii[21] júu[3]. 7 'E júu[3] ja'[2]mo lo, Dios gatyii'[13]in jna wa'a nicwóo[3]oo 'e júu[3] do. Gatyii'[13]in jna 'e 'e'[2]ee jileei'[21] tsá[2] taain[212] ni cwoo'[13] juncwii[21] xiiala gajmaa[1]a Dios 'ii'[21] 'e tiin'[13] tsá[2] mo jai'[2] lɨ́ɨi[2] tsá[2] 'e júu[3] ja'[2]mo 'e fo'[3]oo lo.

8 'Iin[212]na wa'a 'e faa'[21]a tsañʉʉ'[1] júu[3] tyʉ́[2] doñixiia' téein[2]. Joon mi faa'[21]a júu[3] tyʉ́[2] do cwoseein[21] tyʉ́[2], ca nii[2]mo alma tya'a jon'gɨ 'nii'[21]-tsi, jon'gɨ to[2] tɨ́ɨ[1]. 9 La joon tsamɨ́[2], 'iin[212]na 'e ci'[1]o sɨɨn'[13]ɨn 'e jo suuin[21] tsañʉʉ'[1] 'ii joon 'e ngɨ[1] coon'[21] tún[2], jon'gɨ coon'[13] jmíi[3] tyíi[1]i 'in caai'[13] cwanáa[13] sɨ perla 'ee. Jon'gɨ ci'[1]ɨ sɨɨn'[13]ɨn 'e 'moo'[3] lɨɨlɨ[1]. 10 Pe jmoo[1]o jmai'[2] 'e tyʉ́[2] tya' jileei'[21] tsá[2] la tɨ́ɨ[2] jmá[1] tsamɨ́[2] 'in jin'[2]o 'e tsaa'[2]-tsi Dios Jmii[21]. 11 Jileei'[21] tsamɨ́[2] 'ná[1]-a jón[2] tii[2] jee[212] lɨ lɨcaain[21] tsá[2] 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2] Jesucristo joon 'ná[1] nʉʉ'[13]o. 12 Jna-a jo cwo'[1]oo líin[2] tsamɨ́[2] tɨfo'[2] jon'gɨ tyʉ'[2]ʉ to[2] tsañʉʉ'[1] jiin'[13] 'e ján[2] tii[2]. 13 Tsʉ Dios gajmeei[1] Adán nifu joon mi yuui'[13] joon gajmeei[1] Eva. 14 'In 'lɨii'[3] do jo gacon'[2]on Adán tóo[2] pe gacon'[2]on 'in tsamɨ́[2] do tóo[2] joon 'ii ga'aa[1]o tsaa[2] nifu. 15 Xʉfiin'[13] 'ná[1] nii[21] tsamɨ́[2] wúu[1] mi liseein[21] jóon[1]on 'wii'[13] tsaa[2] tya' Eva jileei'[21] tsamɨ́[2] lí[2]-i tiin'[13]in wana jo'[1]o lɨ́ii[2] joon 'iin[212]mo Dios joon un'øø'[1]i yaai 'e ngɨ[1] coon'[21] ce tún[2]un.

3

Xiiala lɨ́ɨ[1]i 'in tyʉ'[2] to[2] jee[212] 'in jai'[2] lɨ́ii[2]

1 Jo'[1]o 'e júu[3] lo: wa'a 'iin[212]in tsá[2] 'e 'áa[1]a coon[21] to[2] jee[212] 'in jai'[2] lɨ́ii[2], 'iin[212]in 'ido coon[21] 'e tyʉ́[2]-ʉ. 2 Jileei'[21] 'in líin[2] tsacøøi'[13] jee[212] 'in jai'[2] lɨ́ii[2] 'ná[1]-a ngɨ[1] 'e jo lí[2] cwo'[1]o tsá[2] 'ido tsaa[2]. Lí[2]-i liseein[21] jiin'[13] jaan[21]mo 'oo[212]o. 'Ná[1]-a ngɨ[1] coon'[21] tún[2], 'ɨɨ[1] ja'[2]mo, jmoo[1]o jmai'[2] 'e tyʉ́[2]-ʉ. Joon 'in tsá[2] do 'ná[1] jmáa[1]a feei'[1]-tsi tya' jileei'[21] 'in tsafeei'[13] 'ii fu tya'a. 'Ná[1]-a jon litɨɨ[21] 'e'[1]e tsá[2]. 3 Jo lí[2] wa'a ngɨ to[2] 'íin[1] jon'gɨ wa'a tíin[1]in jon'gɨ wa'a 'iin[212]in cuu[2] 'áai[1] 'e jo mo gajna'[2]a.

Lɨ' cɨɨ'^{13}ɨ soo^{21}-tsi 'ná^{1} fee'^{1}mo-tsi tya' jileei'^{21}, jo 'noo'^{1}o mɨɨ'^{13}, jon'gɨ 'iin^{212}in cuu^{2}. 4 'Ná^{1}-a jon liñii^{1}o xiiala tyʉ'^{2}ʉ to^{2} inʉʉ tya'a joongɨ tyʉ'^{2}ʉ to^{2} jóon^{1}on cwolinʉʉ'^{13}ʉn jo to'^{2}o mɨɨ'^{13}. 5 (Tsʉ wa'a jo ñi^{1} tsá^{2} xiiala tyʉ'^{2}ʉ to^{2} 'inʉʉ tya'a xiiala lí^{2} 'áa^{1}i 'in nigalijai'^{2} lɨ́ɨi^{2} Dios.) 6 Joon jo lí^{2} líin^{2} tsacøøi'^{13} jaain^{21} tsá^{2} 'in nijai'^{2} lɨ́ɨi^{2} catá^{2}. Jo cweei^{1} tyʉ'^{2}ʉ to^{2} tsifu tsʉ wa'a jmaa^{1}a jloo'^{3} joon i'lá^{1}a la ga'lá^{1}a Satanás. 7 Joon wa'a ilíin^{2} jaain^{21} tsá^{2} tsacøøi'^{13} jee^{212} 'in jai'^{2} lɨ́ɨi^{2} 'ná^{1}-a lɨ́ɨ^{1}i la lɨ́ɨ^{1}i jaain^{21} tsá^{2} 'in jmoo^{1}o tyʉ́^{2}-ʉ jee^{212} tsagoo^{1}o 'in jo jai'^{2} lɨ́ɨi^{2} Jesucristo. Wana jo la joon icwo'^{1} tsá^{2} 'ii tsaa^{2} joon ifaa'^{21}a tsá^{2} 'laa'^{21} tya' jileei'^{21} 'in jai'^{2} lɨ́ɨi^{2} Dios. Joon tee'^{21}ɨ nilá^{2} tya' 'in 'lɨɨi'^{3}.

Xiiala lɨ́ɨ^{1}i 'in uncoon'^{13} tsacøøi'^{13} jee^{212} 'in jai'^{2} lɨ́ɨi^{2}

8 La joon jon 'in tsá^{2} 'in uncoon'^{13} 'in tsacøøi'^{13} jee^{212} 'in jai'^{2} lɨ́ɨi^{2}, 'in sii^{21} diaconeses, 'ná^{1}-a ngɨ^{1} coon'^{21} tún^{2}. Jo ngɨ^{1} cwaa^{21} sɨɨ'^{13}ɨ jon'gɨ wa'a ngɨ^{1} to^{2} 'íin^{1} jon'gɨ wa'a 'iin^{212}in cuu^{2} 'e jo mo jna'^{2}a. 9 Joon 'ná^{1} ñi^{1}o jo cu'^{2}-tsi jilaa'^{21} júu^{3} 'e gacwo'^{1} Dios jna' 'e jo'^{1} lɨ́ɨ^{2}na'. Joon jo 'ɨ^{1}-tsi 'e gó^{2}. 10 La nʉ'gɨ ilí^{2} uncoon'^{13} tsá^{2} tsacøøi'^{13} 'ná^{1} cón^{2} tsá^{2} cwáain^{1} xiiala ngɨ^{1} 'ido joon wana jo 'ee tsaa^{2} tya'a sá^{2} lí^{2}-i uncoon'^{13}on. 11 La joon jon 'oo^{212}o 'ná^{2} ngɨ^{1} coon'^{21} tún^{2}. Jon'on tsamɨ́^{2} 'in sɨɨ'^{21}ɨ júu^{3} 'atsaa^{21}. Ca nii^{2}mo jmáa^{1}a jo 'lá^{1}a jilaa'^{21} 'e jmoo^{1}o. 12 'In tsá^{2} 'in uncoon'^{13} tsacøøi'^{13} do jiin'^{13} jaan^{21}mo 'oo^{212}o iliseein^{21} tya'o. 'Ná^{1}-a tyʉ'^{2}ʉ to^{2} jóon^{1}on tyʉ́^{2}-ʉ coon'^{13} jilaa'^{21} inʉʉ tya'a. 13 Tsʉ jileei'^{21} 'in untsiin^{1} tyʉ́^{2}-ʉ 'e to^{2} 'e uncoon'^{13}on tsacøøi'^{13} do jnaa'^{21}a coon^{21} 'e tyʉ́^{2} tya'a joon lí^{2} faa'^{21}a jo cu'^{2}-tsi cwáain^{1} tya' xiiala tsaa'^{1}-tsi tsá^{2} Cristo Jesús.

'E ja'^{2}mo lɨ́ɨ^{2}na'

14 Jilaa'^{21} júu^{3} lo gatón^{3}oon ni mo'jí^{2} lo 'e sɨ́ɨ^{3}na tyi'i xʉfiin'^{13} 'ɨ^{1}-tsii yíi^{3}aa la jmoono. 15 Pe wa'a la 'ɨɨ^{212}na lí^{2}-i liñí^{3}'i xiiala 'ná^{2} jmaa^{1}a tsá^{2} jee^{212} 'in jai'^{2} lɨ́ɨi^{2} 'in líin^{2} lawa cwo'^{1} tya' Dios 'in jiin'^{1}. Joon la cwaain^{21} 'oo^{21} ni tɨɨfuu^{21} cwo^{1} pí^{2}, la joon jon 'in jai'^{2} lɨ́ɨi^{2} Dios cwo^{1} pí^{2} tya' 'e jai'^{2} tya' Dios. 16 Joon ja'^{2}mo. Fee'^{1} 'áa^{1}mo 'e júu^{3} 'uuin^{21} 'e Dios ga'e'^{2}e tsá^{2} xiiala seein^{21} tsá^{2} tyʉ́^{2} tyanía^{1}i 'e jin'^{2}:

Gacwéi Dios lɨ́ɨ^{1}i tsá^{2}, joon 'in Espíritu Tyʉ́^{2} ga'ɨ́ɨ^{2} júu^{3} 'e tyú^{1}mo 'ii.

Níi^{2}mo ángeles 'ii.

Joon gacwo'^{1} tsá^{2} jileei'^{21} 'in taain^{212} nicwoo'^{13} juncwii^{21} júu^{3} tyʉ́^{2} tya'a.

Joon jo'^{1}o galɨ́ɨi^{2} tsá^{2} taain^{212} juncwii^{21} 'ii.

Joon ga'ii'^{21}mo Dios 'ii fu ñʉ'fú^{2} tún^{1}.

4

Xiiala lɨ́ɨ^{1}i 'in tʉ́^{2} 'e júu^{3} jai'^{2} tya' Dios

1 'In Espíritu Tyʉ́^{2} gatyaa^{1} júu^{3} 'a la ti 'e jee^{212} jmɨɨ^{212} lɨ gatséi^{1} 'inlɨ́ɨi^{13} itʉʉ^{21} jiin'^{13} 'e tsáai^{1}-tsi. Joon iunjíi^{2}o jilaa'^{21} espíritu gó^{2} incón^{2} 'ii tóo^{2} coon'^{13} jilaa'^{21} júu^{3} tya' 'in 'lɨɨi'^{3}. 2 Inúu^{1}u tsá^{2} 'in faa'^{21}a júu^{3} tajuu^{21} lawa júu^{3} ja'^{2}mo, tajuu^{21}mo 'in jo li'^{3}gɨ 'e gó^{2}. La jo li'^{3}gɨ tyíi^{2} mo sʉʉ^{21} tsá^{2} ñí^{3} tyíi^{2} la joon jon 'in tsá^{2} do jo li'^{3}gɨ 'e gó^{2}. 3 Untsaa'^{13}mo 'in tsá^{2} do wa'a cui'^{2} cwoo^{21}o tsá^{2} joon tyʉ'^{2}ʉ to^{2} 'e sá^{2} 'láai^{2} nii^{2} 'uunñi^{2} 'e jo lí^{2} dø'^{2} tsá^{2}. Pe Dios gacwoo^{1} jilaa'^{21} 'e lí^{2}-i dø'^{2} tsá^{2}. Joon jileei'^{21} 'in jo'^{1}o lɨ́ɨi^{2}, 'in ñi^{1} júu^{3} jai'^{2}, lí^{2}-i dø'^{2}ø 'yaai^{1}-tsi wa'a cwo'^{1}o 'maai'^{13} Dios. 4 Tsʉ tyʉ́^{2}-ʉ jilaa'^{21} 'e gajmaa^{1}a Dios joon lí^{2}-i dø'^{2} tsá^{2} wa'a 'ii'^{21}i coon'^{13} 'maai'^{13} Dios, 5 tsʉ nicwaa'^{3}mo coon'^{13} júu^{2} tya' Dios

joongɨ coon'13 'e júu3 tyú2 'e faa'21a tsá2.

Xiiala lí̵i̵1i 'in jmoo1o to2 tyu̵'2 Jesucristo

6 Joon wana 'e'2'e 'in jai'2 lí̵i̵i2 Jesucristo jilaa'21 'elo joon tyú2 jmoo2'o, jmoo2'o jiin'13 la tí̵i̵i2 jmá1 tsá2 'in cwoo1 júu3 tya' Jesucristo. 'Ii cwo1gɨ pí3 alma tyi'i coon'13 júu3 'e jai'2 lí̵i̵i2 tsá2 joon coon'13 júu3 røø21 'e nu̵u̵'13'u̵n coon'21 tún2. 7 Jo unjii2'i 'e cwáain1 tsáai2 coon'13 cwáain1 jo ñí2'i tɨ jo'1. Cwoo'13-'o'o jmaa2'a jiin'13 la to2 tyu̵'2 Dios. 8 'E tyiin2moxu̵ wa'a 'e yeen21 fiin21 tsá2 yaai pe tyiin2gɨ 'áai1 'e cón2 tsá2 cwáain1 xiiala ngɨ1 tyani Dios. Tsu̵ 'e júu3 lo tyan1 'ii'21 'e sáan3an' tyú2 nano joongɨ lɨ ngó1gɨ. 9 'E júu3 lo 'e la ja'2mo, joon la jilee'21mo 'ná1 litsáai1-tsi. 10 Née2o' 'e tyiin2gɨ 'wii'13 joon jmoo21o' to2 'íi3 joon nee21e' wúu1. Jmoo21o' la joon tsu̵ nigalitsáa1mo-tsi' Dios 'in jiin'1. Ii-o un'øø'21i jilee'21mo jiin'13 'in tsáai1-tsi 'ii nifu.

11 Jilaa'21 'elo 'ná1 tyu̵u̵'13'u̵ to2 joon 'e'2'e tsá2. 12 Jo ngɨ'1'ɨ wa'a jo ungoo1o tsá2 'nu̵ 'wii'13 xaai1gɨ'ɨ. Pe jmee1u'un 'wo'o lawa coon21 li2 'e tyú2-u̵ tyani 'in jai'2 lí̵i̵i2. Jmeei'2 'wo'o lawa coon21 li2 'e tyú2-u̵ coon'13 xiiala ngɨ'3'ɨ, joongɨ coon'13 jilaa'21 júu3 tya'3'a, joongɨ coon'13 xiiala 'iin212mo'o tsá2, joongɨ coon'13 xiiala jo'1o lí̵i̵i2u Dios, joongɨ coon'13 xiiala jmaai'13 'e tyú2-u̵ 'ɨ1-'o'o. Coon'13 jilaa'21 'elo jmee1u'un 'wo'o lawa coon21 li2 'e tyú2-u̵. 13 Ca mi cwée1na cwoo'13-'o'o fo'2'o júu3 tyú2 tya' Dios jiin'13 la faa'21a ni jí2 tya' Dios, faa'13'a cwonú̵u̵2 jileei'21 tsá2. Cwo'íi2 júu3 'ee 'ná1 jmáa1a. Joon 'e'3'e tsá2 'ee 'øøi'21-tsi tsá2 júu3 tya' Dios. Gacwo'1 Dios 'nu̵ 'ii'21 tya'a 'e jmaa2'a to2 tya'a. 14 Jo cuu'13'u jmaa2'a 'e júu3 gacwo'1o Dios 'nu̵ mo gataan1an tsacøøi'13 cwoo21o tyi'i joongɨ gafaa'21a 'ii'21 tya' Dios.

15 'Í2du'-'o'o jilaa'21 'elo. Cwoo'13-'o'o 'e jmaa2'a. Joon liñi1 tsá2 'e 'øøi'21gɨ-'o'o. 16 Jøø2'ø 'wo'o coon'21 tún2 coon'13 jilaa'21 'e 'e'3'e. Cwojmaa2gɨ'ɨ tsu̵ coon'13 la joon itiin'13mo'o 'wo'o coon'13 jileei'21 'in nuu1un júu3 tyi'i.

5

Xiiala 'ná1 jmáa1a Timoteo tyani 'in jai'2 lí̵i̵i2

1 Jo jii21u'u tsacøøi'13 pe mí2'ɨ tyaní1i lawa 'e 'ñu̵'2o'o. Joon cwo'2'o cwáain1 simii'21 lawa ruu'21mo'o. 2 La joon jon tsayuui'13 lawa saa2o'o. Joon mi cwo'2'o cwáain1 'in simí2 jiin'13 coon'13 'e tyú2-u̵ 'ɨ1-'o'o.

3 Unjíi2u'u 'in 'yiia'ní̵i̵2 'in jo 'in seein21 tya'a. 4 Pe wana seein21 jóon1on si tyii21a 'ee 'ii 'ná1 untiin'13in jilaa'21 'ee 'e 'ná1 seein21 tsacøøi'13 tya'a coon'13 la joon ityí1 jilaa'21 'e røø21i tsacøøi'13 tya'a tsu̵ la joon 'e tyú2 joongɨ la joon tí2-tsi Dios. 5 'In 'yiia'ní̵i̵2 'in jo seein21 tya'a 'in tsáai1-tsi Dios mi̵i̵1ɨ tyani Dios joon faa'21a júu3 tyú2 la 'woo1 jmi̵i̵1. 6 Pe 'in 'yiia'ní̵i̵2 'in seein21 jmai'2 unjløøi'3 'ña'a jo tsaa'1-tsi Dios, xu̵fiin'13 jiin'1o pe lí̵i̵1i lawa jaain21 'in najúun2mo. 7 Cwo'i'2'i 'e júu3 lo 'in jai'2 lí̵i̵i2 'e jo lí2 cwoo1 tsá2 tsaa2. 8 Wa jo unjíi2in tsá2 tsaruu'21i, joon tyiin2mo 'in taai2 inu̵u̵ tya'a, lí̵i̵1i lawa jaain21 'in jo untiin'13in jilaa'21 'e jin'2in 'e jo'1 lí̵i̵i2. Joon gó2gɨ 'ii lagɨ 'in jo tsaa'1-tsi Dios.

9 Jo taan1u'un ni mo'jí2 'in 'yiia'ní̵i̵1 'in jo mo tsín1 sesenta jiin21 joongɨ coon21 naa'13 'e gacui'2 cwoo21o. 10 Lí2-i litaan1u'un mo'jí2 wa'a cwii1in tsá2 'ii jiin'13 'e tyú2 'e nigajmaa1a. Wa'a nigaunjíi2in jóon1on joongɨ wa'a nigacwoo1o 'nú1 lɨ joon1 tsá2. Joongɨ wa'a

nigauncoon'13o tsaru'1u'. Joongɨ wa'a nigauncoon'13o 'in seein21 fa'í3. Joon wa'a gacwoo'2-tsi 'in 'yiia'nɨ́ɨ2 do 'e jmoo1o jilaa'21 'e tyɨ́2 lí2-i taan1u'un mo'jí2.

11 Pe jo taan1u'un mo'jí2 'in 'yiia'nɨ́ɨ2 'in xuui212gɨ tsʉ 'ii ili'iin212in cui'2-cwoo21o túnˀ joon tʉʉ21o júu3 tya' Cristo. 12 Joon ilí2 tsaa2 tya'a tsʉ jo gauntiin'13in júu3 gajin'2in nifu. 13 Joon mi licɨ́ɨin2gɨ joon ilijøø2mo joon ingɨ́1 la tyi 'nɨ́1. Joon jiin'13 'e jøø1mo pe ngɨ1 tyá2 júu3 'atsaa21 coon'13 tsá2. Coon2'on cwáain1 'ee seein21 tsá2 xeei'21 sɨ́ɨ1 júu3 'e jo tɨ́ɨ2. 14 Tsʉ 'wii'13 la joon 'iin212na 'e cuu'21i 'in 'yiia'nɨ́ɨ2 xuui212gɨ do cwoo21o. Joon liseein21 jóon1on. Joon 'ii-o inii21 'nɨ́1 joon jo cwooi1 faa'21a tsá2 'laa'21 tya'a. 15 Tsʉ 'inlɨ́ɨ13 'yiia'nɨ́ɨ2 gatʉʉ2o júu3 tya' Cristo joon galɨ́ɨ1i tsá2 tya' 'in 'lɨɨ3'.

16 Joon wana tsañʉʉ'1 sɨ tsamɨ́2 'ee seein21 inʉʉ tya'a jaain21 'yiia'nɨ́ɨ2 'ná1-a unjíi2in mo 'ido. Jo cwo'3'o unjíi2in 'in jai'2 lɨ́ɨ2 tsʉ jiin'13 la joon lí2-i unjíi2in 'in jai'2 lɨ́ɨ2 'in 'yiia'nɨ́ɨ2 'in jo 'in seein21 tya'a.

17 Cwoun'goo21gɨ tsá2 'áai1gɨ 'in tsacøøi'13 'in jmoo1o to2 tya'a tyɨ́2. Tyiin2gɨ 'in cwó2 júu3 tyɨ́2 joon 'in 'e'2e tsá2. 18 Tsʉ ni jí2 tya' Dios jin'2in: “Jo toon2oon' noo'13 moo'oo2o joo'tsáa2 mo 'ø'1ø mi'3 trigo mo untyɨ́2 tsá2.” Joon jin'2in: “'In jmoo1o to2 tɨ́ɨ2mo 'ii'21i 'lee'13i.”

19 Jo unjíi2'in wana seein21 jaain21 tsá2 cwo'1o tsaa2 tsacøøi'13 tyani1'in. Pe wana tí2 gái1 gaai21 tsá2 joon 'ná1 nuu2'un júu3 tya'a. 20 Jileei'21 'in 'noo1o tsaa2 jíi2nu'un tyani jileei'21 'e 'in catyaai2 do itoon'21on fo'2-tsi cwoli'goo'21o. 21 Tyíi3aa cwoo1'o 'elo tyani Dios joongɨ tyani Jesucristo coon'13 'in ángeles tya'a 'in nigatyii'13in: Cwojmaa2'a jilaa'21 'elo júu3 røø21. 'Ná1 jmaa2'a coon21 rǿø2mo tsá2. 22 Jo tyi1u'u jaain21 tsañʉʉ'1 ilíin2 tsaa'to2 jee212 'in jai'2 lɨ́ɨ2 la jmoono, tsʉ wana ga'láa1a lawa'a ga'i1u'u tsaa2 tya'a. Jo un'lɨ́ɨ2u'u 'wo'o coon'13 cwáain1 lo.

23 Lawa mo tsaa'13 tuu'1'u joon mo tɨ́1 coon21 naa' mo lɨ tsaa'12'a 'wo'o jo 'uu'12'u jiin'13 jmɨɨ21 pe 'uu'3xʉ'ʉ vino ijmá1 mɨ́1 tyi'i.

24 Jilaa'21 tsaa2 tya'1 'inlɨ́ɨ13 lí2-i jná2 nii2 la nʉ'gɨ 'e lisá2 'ii'21. Pe tsaa2 tya' 'in catyaai2 ijná2 nii2 cɨɨin21gɨxʉ. 25 La joon jon jilaa'21 'e tyɨ́2 'e jmoo1o 'inlɨ́ɨ13 iliñii1 tsá2 la jmoono. Joon 'e catyiia2gɨ iliñii1 tsá2 cɨɨin21gɨxʉ.

6

1 Jileei'21 tsá2 'in jai'2 lɨ́ɨ2 Cristo 'in nitaai2 tya' ñi'fii212i 'ná1-a un'goo21o ñi'fii212i la coon'21 jo cwofaa'21a tsá2 'laa'21 tya' 'e sii21 Dios coon'13 jilaa'21 'e 'ee21e'. 2 Joon wana jo'1 lɨ́ɨ2 ñi'fii212 do Cristo 'in nitaai2 tya'a do 'ná1 un'goo21gɨ ñi'fii212i. Joon 'ná1 jmaa1a to2 tyɨ́2 tya' ñi'fii212i do tsʉ 'wii'13 jo'1o lɨ́ɨ2 Cristo. Joon mo jmoo1o 'in taai2 tya'a to2 jmoo1o to2 tya' jaain21 'in jo'1o lɨ́ɨ2 Dios joon 'iin212mo Dios 'ii. 'E'2du'u joon cwotyaa1-tsi tsá2 'e jmáa1a 'e júu3 lo.

'In jai'2 lɨ́ɨ2 'ná1 jløø'3mo

3 Joon wana 'e'1e tsá2 júu3 xii'21a jmoo1 'ido jloo'3 'na'a. Jo røø21 sɨ́ɨ1i coon'13 júu3 tyɨ́2 'e ga'ee1 Ña'ñʉ'1ʉ' Jesucristo, jon'gɨ jo røø21 sɨ́ɨ1i coon'13 júu3 'e 'e'1e tsá2 xiiala ngɨ́1 tsá2 tyɨ́2-ʉ tyani Dios. 4 Tsá2 'in jo ñii1 'ii coonti. Jiin'13 'iin212in 'ido jo cwo'1o júu3 ruu'21i coon'13 jilaa'21 'e sɨ́ɨ1i. Joon jiin'13 coon'13 'elo-o lí2-i litɨ́ɨ2 tsá2 'e tsiiwúu1i, jo cwo'1o júu3 ruu'21i, faa'21a tsá2 'laa'21 tya' tsá2 xeei'21, joon cu'2-tsi tya'a. 5 Tsá2 'in gó2 'ɨ1-tsi 'in 'noo1o mɨɨ'13 coon21 tøø2mo. Tsá2 jo ñi1 la jai'2. 'In

tsá² do 'ɨ¹-tsí 'e ijnáa¹a cuu² wa'a un'goo²¹o Dios. Jeen'²¹mo'o coon'¹³ 'in jmoo¹o la joon. 6 Pe wana ngɨɨ²¹ɨ' 'e tyʉ́²-ʉ tyani Dios sá² 'lee'¹³na' wa ngɨɨ²¹ɨ' 'yaai¹-tsi'. 7 Tsʉ jo 'ee lée³e' coonti 'e juncwii²¹ lo, la joon jon jo 'ee lí² lee²¹e' jiin'¹³ coon²¹ mi júun²na'. 8 Joon wana 'oo²¹o' sɨn'¹ɨn' joongɨ 'e tyée³e' cwojmoo²¹o' jløø'³mo'. 9 Jileei'²¹ 'in 'iin²¹²in lisá² cuu² tya'a jo itaa'²¹a tya'a joon 'ii²¹o lawa coon²¹ sí² tya' 'in 'lɨɨi'³. Jilaa'²¹ 'e súun²in ijmáa¹a 'nii'²¹ tya' 'in 'iin²¹²in joon ipíin² 'ña'a lɨ jo tiin'¹³ tsá². 10 Suun²¹un tsá² cuu² 'wii'¹³ joon jó¹ jilaa'²¹ 'e gó² tya'a. Joon 'inlɨ́ɨi¹³ nigasuun²mo, nigatʉʉ²¹o júu³ tyʉ́² tya' Dios joon lɨ́ɨ¹ wúu¹ niganii²¹ juncwii²¹ tya'a.

Cwojmaa²o'o la ngóo¹ 'naai'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²u

11 Pe 'nʉ-ʉ, tsʉ 'wii'¹³ tsá² tya' Dios 'nʉ, tʉ́² jilaa'²¹ 'e gó² lo, joon cwocwoo'¹³-'o'o 'e jmaa²'a 'e tyʉ́². Jmaa²'a to² tyʉ'² Dios. Jo'¹gɨ cwolíi²un. Cwoli'iin²¹²mogɨ'ɨ Dios coon'¹³ tsá². Jmaa²'a taa'²¹-'o'o. 'Wo²-'o'o jmaa²'a tya' tsá². 12 Cwocwoo'¹³-'o'o ce caai²¹-'o'o ngɨ́²'ɨ la nigangɨ¹ 'in jai'² lɨ́ɨi² Cristo. Cwoo'¹³-'o'o 'e ngɨ́²'ɨ coon'¹³ Dios 'e seen²¹mo'o coon'¹³on coon²¹ tøø²mo, tsʉ la joon gatø'¹ø Dios 'nʉ. Joon tyani tsá² fúui¹ niga'i¹'i júu³ jilaa'²¹ 'e nigajmaa¹a Dios 'wii²¹² tyi'i. 13 Joon nano 'ɨ'³ɨɨ 'nʉ júu³ tyani Dios 'in cwo¹ juncwii²¹ tya' jileei'²¹ 'in seein²¹ joongɨ tyani Jesucristo 'in gajmaa¹a júu³ jai'² 'e tyʉ́²-ʉ tyani Poncio Pilato. 14 Jo cuu'¹³u'un jmaa²'a jilaa'²¹ to² gacwo'¹o Dios 'nʉ 'e jo lí² faa'²¹a tsá² 'laa'²¹ jiin'¹³ coon²¹ ca mi tyʉ'² Dios Jmii²¹ to² 'e jneei¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. 15 Tsʉ mi tyía¹ 'ii'²¹ tya' Dios Jmii²¹ ijmáa¹a lí² jilaa'²¹ 'elo. Jiin'¹³ Dios Jmii²¹ lí² líi²in tsaa'to² 'in feei'¹gɨ. Joon 'in cwaa'³mo 'ii. Joon 'ii-o lɨ́ɨ¹i røøi¹³ 'in feei'²gɨ la jee²¹² jileei'²¹ røøi¹³ catyaai²gɨ do. La joon jon 'ii-o tsaa'to² 'in feei'¹gɨ la jee²¹² jileei'²¹ tsaa'to². 16 Jiin'¹³ 'ii-o lí² cwo'¹ tsá² 'e seein²¹ tsá² coon²¹ tøø²mo tsʉ jo tyéi¹ 'ii. Joon táan¹in lɨ jná² joo'²¹ lɨɨlɨ¹. Joon jo lí² tsá² tsatyéen¹in. Joon jo mo nigalɨjøø²i tsá² 'ii jon'gɨ lí² jøø²i tsá² 'ii. Cwoun'goo²¹o tsá² 'ii ce jileei'²¹. Cwolisá² 'ii'²¹ tya'a coon²¹ tøø²mo. Amén.

17 Cwotyá³'a-tsi 'in sá² cuu² juncwii²¹ lo 'e jo unjløøi'³ 'ña'a jon'gɨ ngɨ¹ cu'²-tsi cúu¹u pe ngɨ¹o jo cu'²-tsi tya' Dios 'in jiin'¹. 'Ii-o cwo'¹o jna' jilaa'²¹ 'e jløø'³na'. 18 Cwotyá³'a-tsi 'ido 'e jmáa¹a 'e tyʉ́². Joon cwoliseein²¹ 'e tyʉ́²-ʉ coon'¹³ jilaa'²¹ tyʉ́² 'e jmoo¹o. 'Ná¹-a tyaa¹ 'ido tyʉ́² tya'a 'e cwo'¹o tsá² 'e 'oo¹-o joon uncoon'¹³on 'ii 'in tyéein¹³ jmɨɨ²¹². 19 'E tyʉ́² 'e jmoo¹o do 'e lɨ́² lawa tsá² jñi¹ cwuu²¹, 'iin²in uncwu² mi jñí² do, pe joon mo roo²¹ joon coon²¹ tsá² 'láai²gɨ lagɨ ga'iin² mo gajñii¹i do. Coon'¹³ la joon ilisá² juncwii²¹ tya'a 'e jo'¹.

Tyaa¹ Poo² cwoo²¹o Timoteo 'e cwo'¹gɨ tsá² jú³u³ tyʉ́²

20 Timoteo, un'øøi'¹ jilaa'²¹ 'e gatyaa¹ Dios cwoo¹'o. Jo núu³'un jú³u³ 'e jo tseein²¹ jon'gɨ 'e jo to² 'íi³in coon'¹³ jilaa'²¹ jú³u³ 'e jin'² tsá² 'e 'áai¹gɨ jo'¹, pe jon' jo'¹ 'e jú³u³ joon. 21 Joon 'inlɨ́ɨi¹³ niganú²o 'e jú³u³ do joon jo gauntiin'¹³in 'e jú³u³ jo'¹ tya' Dios.

Cwouncwaai'³ Dios 'nʉ. Amén.

Jí² tɨ tún² 'e gasii¹in San Pablo tɨ́ɨ²i Timoteo

Sii¹in Poo² 'e jí² lo tya' Timoteo

1 Jna-a, Poo², joon lɨ́ɨ¹na jaain²¹ apóstol tya' Jesucristo. Dios gasii¹in jna yaai¹-tsi 'e jmáa³aa júu³ 'e Dios cwoo¹o juncwii²¹ 'múui² tya' tsá² 'wii'¹³ Cristo Jesús. 2 Sɨ́ɨ²na 'e jí² lo tyi'i, Timoteo. 'Iin²¹²na 'nʉ lawa yʉʉn²¹ tyiia. Cwocwo'¹o Dios Jmii²¹ coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Cristo Jesús 'e jmaa¹a fo'feei'¹ tyi'i coon'¹³ feei'¹-tsi tyi'i joon 'e seen²¹mo'o tyʉ́².

'Ɨɨ² Poo² Timoteo júu³ 'e cwo² júu³ tyʉ́²

3 Untii'¹³oo 'nʉ coon²¹ tøø²mo coon'¹³ júu³ tyʉ́² tyiia 'e fo'³oo la 'woo¹ la jmɨɨ¹. Cwo'³oo 'maai'¹³ Dios 'in un'góo³oo la gaun'goo²¹o 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyiia joon jo con'² jna tsá² tóo². 4 Tɨɨ'¹³-tsii jmɨɨ²¹ gatoo'²¹ unní²'in joon lɨ́ɨ¹ 'iin²¹²na jøø²¹²na 'nʉ la coon'²¹ lijløøi'³xʉʉ. 5 Tii'¹³-tsii jon xiiala jai'² lɨ́ɨ²u la jai'² galɨ́ii² sɨ'yíi¹²'a Loida nifu la joon jon saa²'a Eunice.

6 'Wii'¹³ joon 'ɨ́ɨ²ɨɨ júu³ 'nʉ 'e cwojmaa²gɨ'ɨ jiin'¹³ 'ii'²¹ 'e 'oo²'o 'e gacwo'¹ Dios 'nʉ mo gatóon³oon cwóo³oo tyi'i. 7 Tsʉ 'in Espíritu 'in cweei'¹³ Dios jna' jo jmoo²¹o' 'go'¹o' pe cwo'¹-o jna' pí³ joon 'e 'iin²¹²mo' tsá² joon 'e 'øøi'²¹-tsi tyʉ́². 8 Tsʉ 'wii'¹³ joon jo fa'ɨɨ'²¹ lɨ́ɨ²u 'e røø²¹u'u cwáain¹ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' jon'gɨ fa'ɨɨ'²¹ lɨ́ɨ²u 'wii'¹³ tyiia tsʉ siin'¹³na 'nʉñí³ 'wii'¹³ jmóo³oo to² tyʉ'² Jesús. Pe nee²¹e' wúu¹ coon'¹³ jna caáain¹ tya' júu³ tyʉ́² tya' Dios coon'¹³ pí³ cwoo¹ Dios. 9 'Ii-i gajmaa¹a tiin'¹³ jna' joon gatø'²ø jna' 'e ngɨɨ²¹ɨ' tyʉ́²-ʉ tyaníi¹i. Gatø'²ø jna' jon'on 'wii'¹³ jilaa'²¹ tyʉ́² 'e jmoo²¹o' pe galɨ́²-ɨ jiin'¹³ la 'iin²¹²mo coon'¹³ jilaa'²¹ 'e feei'¹-tsi tyi' 'e gajmaa¹a cwáain¹ tya' Jesús 'wii²¹² tyi' la nʉ'gɨ garón¹ juncwii²¹. 10 Pe la no-o gajmaa¹a liñi¹ tsá² jilaa'²¹ 'elo mo gajnéi¹ Jesucristo, 'in jmaa¹a tiin'¹³ jna'. 'Ii-o gauntyee²¹mo 'e júun²in tsá². Joon coon'¹³ júu³ tyʉ́² tya'a gacwo'¹o tsá² juncwii²¹ 'e jo tyéi¹.

11 Joon Dios gatyii'¹³in jna lawa tsá² tya'a 'e nicwóo³oo joon ni'e'³ee tsá² 'in jon' seein²¹ Israel 'e júu³ tyʉ́² do. 12 Joon tsʉ 'wii'¹³ joon móo³oo wúu¹ pe jo 'óo³oo fa'ɨɨ'²¹ tsʉ cwii¹moo 'iin 'in jai'² lɨ́ɨ²na joon jo'¹o lɨ́ɨ²na 'e 'ii-o lí² 'má¹ ca mi tí² jmɨɨ²¹² joon jilaa'²¹ 'e gatyaa¹ cwóo³oo.

13 Cwosaain'²¹-'o'o jilaa'²¹ júu³ røø²¹ 'e ganʉʉ²'ʉn fo'³oo. Joon cwoseen²¹mo'o jo'¹o lɨ́ɨ²u joon 'iin²¹²mo'o Dios coon'¹³ tsá² 'wii'¹³ sɨcaan²¹mo'o coon'¹³ Cristo Jesús. 14 Coon'¹³ 'e uncoon'¹³ Espíritu Tyʉ́² 'in seein²¹ jee²¹² jna' un'øøi'²¹ jilaa'²¹ júu³ 'e tyiin² 'e gatyaa²¹²aa cwoo¹'o.

15 Niñii²¹²o'o jileei'²¹ 'in néei¹ lɨ sii²¹ Asia gatʉ́u²mo jna. Joon Figelo coon'¹³ Hermógenes jee²¹² 'ii. 16 Cwouncwaa'³i Ña'ñʉ'¹ʉ' tsá² inʉʉ tya' Onesíforo tsʉ 'láa²mo naa' Onesíforo do nijacoon²¹ fo'feei'¹ tyiia. Joon jo ga'aa¹a fa'ɨɨ'²¹ 'e 'yuu²na 'nʉñí³. 17 Pe mo nateein¹ fu Roma ga'naa'¹²i jna coon'²¹ tún² ca gatsee'²¹i jna. 18 Cwolifee'¹mo-tsi Ña'ñʉ'¹ʉ' tya' 'ii mi tí² jmɨɨ²¹² joon. Tyʉ́²-ʉ nii²¹²o'o xiiala unjíi²in jna mo taan²¹²na fu Efeso do.

2

Xiiala lɨ́ɨ¹i tsá² 'láa² tya' Jesucristo

1 Joon 'nʉ-ʉ, yʉʉn²¹ tyiia, 'ii'¹³mo'o 'e uncoon'¹³ Dios 'nʉ 'wii'¹³ sɨcáan²un coon'¹³ Cristo Jesús. 2 Joon jilaa'²¹ júu³ 'e ganʉʉ²'ʉn 'e

gafo'³oo foo'²¹'o tyani tsá² fúui¹, tya'²¹a cwoo²¹o 'in jo cu'²-'o'o coon'¹³, tsañ~~uu~~'¹ 'in t~~ii~~i²¹ 'e'¹e tsá² xeei'²¹. Joon 'ii-o jon lí²-i 'e'¹e tsá² xeei'²¹ 'e júu³ do.

3 Joon 'n~~u-u~~ lawa jaain²¹ 'láa² 'in tyúi¹ 'in jmoo¹o to² ty~~u~~² Jesucristo jmoo²'o taa'²¹a jilaa'²¹ wúu¹ 'e moo²'o. 4 Ts~~u~~ 'in jmoo¹o 'nii²¹ to² ty~~u~~'² fii²¹²i jo ng~~ii~~¹ cu'²-tsi coon'¹³ jilaa'²¹ jmaa'²¹i to² tya'a 'e coon'¹³ la joon jløø'³mo fii²¹²i 'in gatyii'¹³in 'e l~~ii~~¹i 'láa² tya'a. 5 Coon²¹ røø²¹ jon wa'a coo¹o tsá². Cwo'²-tsi pe jo lí² 'ii'²¹i 'e gal~~i~~'¹~~i~~ la jo røø²¹ coo¹o la to² ty~~u~~'²~~u~~. 6 Joon 'in jmoo¹o to² 'ii²¹ jee²¹² tyiia²¹ t~~ii~~²i dø'¹ø 'e lisá² nifu. 7 Cwo'ii²¹du'-'o'o 'e fo'³oo lo joon icwo'²o Ña'ñ~~u~~'²~~u~~' 'e 'øø~~i~~'²¹-'o'o jilaa'²¹a.

8 Cwotii'¹³g~~i~~-'o'o 'e Jesucristo jún² tya' 'l~~ii~~²¹² David 'ii joon gaunjiin'¹in Dios 'ii jee²¹² 'l~~ii~~²¹² jiin'¹³ la júu³ ty~~ú~~² cwóo³oo. 9 Joon 'wii'¹³ tya' júu³ ty~~ú~~² joon móo³oo wúu¹ lawa tsá² gó² ca gaton'²on ñí³ cadena cwóo³oo. Pe júu³ tya' Dios jo lí² 'n~~uu~~¹ tsá² coon'¹³ cadena. 10 Ts~~u~~ 'wii'¹³ joon jmóo³oo ta'¹oo coon'¹² jilaa'²¹ 'wii²¹² tya' 'in gatyii'¹³in Dios 'e 'ii-o lí² 'ii'²¹i itiin'¹³mo 'wii'¹³ Cristo Jesús. Lí²-i 'ii²¹o jon l~~i~~ 'ya'²g~~i~~ 'e jo tyéi¹.

11 Ts~~u~~ júu³ ja'²mo lo:

Gajúun²mo' coon'¹³ Cristo la joon jon itoon²¹on' coon'¹³ 'ii.

12 Joon wana nee²¹e' wúu¹ la joon jon ity~~uu~~²¹~~u~~' to² coon'¹³. Wana faa'¹³a' 'e jo cwii¹na' 'ii la joon jon 'ii ijin'²in 'e jo cwii¹in jna'.

13 Wana cuu'¹³na' 'a jo'¹o l~~ii~~²na' 'ii pe 'ii coonti jo cuu'¹i untiin'¹³mo júu³ tya'a.

Xiiala jmoo¹o tsá² 'e 'yaai¹-tsi Dios

14 Cwountii'¹³-tsi tsá² jilaa'²¹ júu³ lo, cwoo'¹²'o cwáain¹ 'ii tyani Dios 'e jo cwo'¹o júu³ ruu'²¹i coon'¹³ júu³ 'e jo 'ee to² 'íi³in. 'E júu³ do i'iin²mo 'in tsá² 'in ganúu²un. 15 Cwoo'¹³-'o'o jmaa²'a jilaa'²¹ 'e 'yaai¹-tsi Dios 'wii²¹² tyi'i la joon lii¹u tsa'leei'¹³ tya'a 'e jo fa'~~ii~~'²¹ l~~ii~~²u. Jmaa'¹³ tsá² júu³ røø²¹ jiin'¹³ la tí² 'e l~~i~~² júu³ tya' Dios. 16 Pe t~~uu~~²¹ júu³ 'e faa'²¹ tsá² 'in jo ñi¹, júu³ 'e jo 'e to² 'íi³in. 'In tsá² tyaa¹ júu³ do un'láai²g~~i~~ jiin'¹³ 'e gó² jmoo¹o tyani Dios. 17 Joon júu³ tya'o inii'² lawa jmoowúu¹. Joon Himeneo coon'¹³ Fileto l~~ii~~¹i la joon. 18 'Ii-o gajmaa¹a 'e gó² cwáain¹ tya' júu³ jo'¹ ts~~u~~ jin'²in 'e nasuun²mo 'e jiin'¹in tsá². Joon 'wii'¹³ júu³ tajuu²¹ tya' 'in tsá² do ga'iin²mo-tsi inl~~ii~~¹³ 'e jo'¹o l~~ii~~i². 19 Pe jo lí² l~~i~~s~~ii~~i² júu³ tya' Dios, 'e l~~i~~ lawa coon²¹ po'xá¹ 'e jo jøø'²¹. Joon júu³ tya' Dios jin': "Cwii¹mo Ña'ñ~~u~~'¹~~u~~' jileei'²¹ tsá² tya'a." Jin'²o jon: "T~~uu~~²¹ jilaa'²¹ 'e gó² jileei'²¹ 'naa' 'in jin'² 'e cwii¹mo Cristo."

20 Pe coon²¹ tsi in~~uu~~ l~~i~~ sá² cuu² jon'on jmai'² wúun¹ l~~i~~² cwanáa¹ s~~i~~ cwataa²¹ 'ee pe sá²-a jon wúun¹ l~~i~~² 'mó² coon'¹³ cwoo'¹³ jon. Sá²-a tya' mo t~~i~~² jm~~ii~~²¹² joon sá²-a jon tya' l~~i~~ to'² tsá² tyi¹. 21 La joon jon wana t~~uu~~²¹ tsá² 'e gó² il~~ii~~²in lawa coon²¹ wúun¹ tya' mo t~~i~~² jm~~ii~~²¹², máa¹ coon'²¹ jmaa'²¹i to² tya' fii²¹²i. Natyaa¹ ty~~u~~² tya' doñi'ee to² ty~~ú~~².

22 T~~uu~~²¹o'o jilaa'²¹ 'e gó² t~~i~~²-tsi s~~i~~mii'²¹ jmáa¹a pe 'n~~u-u~~ coon'¹³ jileei'²¹ 'in m~~i~~¹ tyani Ña'ñ~~u~~'¹~~u~~' jo'¹o cwol~~i~~n²naa'. 'Ná¹-a cwoo'¹³-'oo' ng~~ii~~²~~ii~~' tyani Dios 'e ty~~ú~~²-u, cwoo'¹³-'oo' 'e jo'¹o l~~i~~in²naa' joon 'e 'iin²¹²naa' Dios coon'¹³ tsá² joon 'e taan²¹²naa' ty~~ú~~²-~~u~~. 23 Pe t~~ú~~²'~~u~~ jilaa'²¹ júu³ 'e jo tseein²¹ coon'¹³ jilaa'²¹ 'e unng~~ii~~¹~~i~~ tsá² 'in jo ñi¹ ts~~u~~ ñii²¹o'o 'e júu³ do jmoo¹o 'e jo cwo'¹o júu³ ruu'²¹i. 24 Joon 'in jmoo¹o to² ty~~u~~'² Ña'ñ~~u~~'¹~~u~~' jo lí² ng~~i~~¹ to² jo cwo'¹o júu³ ruu'²¹i pe 'ná¹ 'e t~~i~~²mo 'e 'e'¹e

tsá² jmáa¹a jmai'² 'e 'wo²-tsio tya' jileei'²¹ tsá². 25 'Ná¹-a 'e'¹'e coon'²¹ túⁿ²-un 'in jo jai'² lɨ́ɨi² la jo'¹o lɨ́ɨ²u wa coon²¹ jo ngáa¹mo icwoo¹o Dios ijaa'²¹a-tsi joon i'øøi'²¹-tsi ilicwii¹i 'e júu³ jai'² do. 26 Joon iláa¹mo 'ña'a coon'¹³ júu³ tajuu²¹ tya' 'in'lɨɨi'³ 'in gacon'² 'ii tóo² 'e jmoo¹o la 'iin²¹²in.

3

Xiiala ilíⁿ² tsá² jee²¹² jmɨɨ²¹² lɨ tséi¹

1 Cwolinii²¹o'o ca jmɨɨ²¹² lɨ gatséi¹ ijó¹ jiin²¹ 'e 'íi¹ fo'². 2 Ts~~ʉ~~ tsá² jo 'iin²¹²mo wa' tsá² xeei'²¹, jiin'¹³ i'iin²¹²in cuu² joon jloo'³ 'oo²¹o. Jmaai¹ jloo'³ 'ña'a joon faa'²¹a 'laa'²¹ tya' Dios. Joon jo n~~ʉʉ~~'¹³~~ʉ~~n to² ty~~ʉ~~'² sáa³ jmɨɨ²¹, jo cwo'¹o 'maai'¹³ jiin'¹³ jaain²¹ joon jo jmoo¹o 'e 'yaai¹-tsi Dios. 3 'Waa'²¹-tsi 'in tsá² do. Tsá² 'in jo cwéi¹-tsi joon 'in faa'²¹a 'e gó² tya' tsá². Ty~~ʉ~~'²~~ʉ~~ to² yaai 'ido jo un'goo²¹o tsá². Líi²in 'ido lawa joo'²¹ 'lɨɨi'³ joon 'ee'¹mo jilaa'²¹ 'e ty~~ú~~². 4 Tsá² 'in 'nɨɨi¹ tsá² 'ii joon jmoo¹o jiin'¹³ la 'ɨ¹-tsi, joon 'in tsá² do tsafeei'¹ jmaai'²¹ 'ña'a. Nitya¹-tsi coonti 'noo¹o juncwii²¹ tya'a jo 'naai'²¹gɨ Dios. 5 Lɨ́ɨ¹i lawa tsá² 'in jai'² lɨ́ɨi² Dios pe jo cwó² ty~~ʉ~~'² Dios to² 'ii.

Cwot~~ʉʉ~~²¹ jileei'²¹ 'in lɨ́ɨ¹i la joon. 6 Ts~~ʉ~~ 'in lɨ́ɨ¹i la joon tsataai² waa²¹²mo in~~ʉʉ~~ tya' tsá² joon icoon'²¹ tóo² tsamí² jøøi² 'in røøi²¹ tsaa² 'in gat~~ʉʉ~~²¹ júu³ ty~~ú~~² 'wii'¹³ tya' jilaa'²¹ 'e suuin²¹. 7 Nuu¹o júu³ tya' doñi'iin pe jo lɨtoon¹ galiñii¹ la jai'². 8 La gajmaa¹a tsaláai¹ 'in sii²¹ Janes coon'¹³ Jambres mo ngauntyíi²in Moisés, la joon jon jmoo¹o 'in tsá² 'in 'ee'¹ 'e júu³ la jai'² lo. Tsá² 'in jo gauntiin'¹³ 'e júu³ tya' Dios 'ii. Joon cwáain¹ tya' júu³ tya' Dios 'e joon 'in xee²¹²mo-tsi júu³ tya'a. 9 Pe jo linii'¹² júu³ tya'a ts~~ʉ~~ coon'¹³ 'e gó² jmoo¹o iliñi¹ tsá² la gango¹ 'in tsá² gái¹ 'in ngauntyíi²in Moisés do.

Tyaa¹ Poo² cwoo²¹o Timoteo 'ee 'ná¹ jmáa¹a

10 Ñii²¹o'o jilaa'²¹ 'e niga'ee²¹²ee joon nigajøø²'ø jiin'¹³ la taan²¹²na juncwii²¹ tyiia. Nigacoon²'on cwáain¹ 'e 'iin²¹²na jmáa³aa. Nii²¹o'o xiiala jai'² lɨ́ɨ²na Dios Jmii²¹. Ñii²¹o'o jon 'e 'wo²-tsii joon xiiala 'iin²¹²na Dios coon'¹³ tsá². Joon ñii²¹o'o 'e fee'¹mo-tsii. 11 Nañii²¹o'o xiiala 'øøi¹ tsá² jna coon'¹³ jilaa'²¹ wúu¹ 'e gamóo³oo fu Antioguía joon fu Iconio coon'¹³ Listra. Ñii²¹o'o jilaa'²¹ wúu¹ 'e galí² tyiia pe Ña'ñ~~ʉ~~'¹~~ʉ~~' gatiin'¹³mo jna jee²¹² jilaa'²¹. 12 Joon tsei'² jileei'²¹ 'in 'iin²¹²in jmáa¹a la to² ty~~ʉ~~'² Cristo Jesús inee'²¹ wúu¹ tya' tsá². 13 Pe tsá² gó² coon'¹³ 'in tajuui²¹ do iun'láai¹gɨ jilaa'²¹ 'e gó² jmoo¹o, coon'²¹on tsá² tóo² joon icoon²¹on 'ii tsá² tóo².

14 Pe 'n~~ʉ~~-~~ʉ~~, jo t~~ú~~²'¹~~ʉ~~ jilaa'²¹ 'e nigauntsaa'¹²'a, jilaa'²¹ 'e nigal-itsáa¹mo-'o'o la jai'², ts~~ʉ~~ cwii¹mo'o 'iin 'e'¹e 'n~~ʉ~~ 'elo. 15 Joon ca mo xuu²¹²mo'o galiñí³'i júu³ ty~~ú~~² 'e ga'e'¹e 'n~~ʉ~~ xiiala tiin'¹³ Dios tsá² mo jo'¹o lɨ́ɨ²u Cristo Jesús. 16 Dios gacwo'¹o tsá² jilaa'²¹ júu³ ty~~ú~~² tya'a. Gacwo'¹o tsá² júu³ ty~~ú~~² tya'a 'e jmaa'²¹i to² 'e'¹e joon 'e jmoo¹o júu³ xiiala 'noo'²¹on tsá² tsaa² joon jmáa¹a røø²¹ 'e 'øøi'²¹-tsi tsá² joon 'e'¹e tsá² xiiala lí² jmáa¹a 'e ty~~ú~~²-~~ʉ~~ tyani Dios. 17 Gacwoo¹o Dios júu³ tya'a 'e jileei'²¹ tsá² tya'a lí² tyá² ty~~ú~~² tya'a jmáa¹a doñi'ee 'e ty~~ú~~².

4

1 Tyíi³aa cwoo¹'o tyani Dios joongɨ tyani Ña'ñ~~ʉ~~'¹~~ʉ~~' Jesucristo 'in ijó¹ jajmaa¹ 'ii'²¹ tya' tsá² jiin'¹ joongɨ tya' 'in nijúin¹ mi jó¹ ty~~ʉ~~'²~~ʉ~~ to². 2 Cwó³ júu³ ty~~ú~~² tya' Dios. Cwó³-'o'o cwo²'o júu³ wa'a

'iin^{212}in tsá^{2} nuu^{1}un 'yaai^{1}-tsi si jo 'iin^{212}in 'ee. Cwojmaa'^{13} tsá^{2} júu^{3} 'e jo cwo'naa^{1} tsá^{2} tsaa^{2}. Mi^{2}'i tyaníi^{1}i cwojaa'^{21}a-tsi. Tyá^{2}'a-tsi 'in jai'^{2} líin. Cwolifeei'^{1}-'o'o coon'^{13} tsá^{2} joon 'e'^{3}'e coon'^{21} tún^{2}-un. 3 Tsu ijoo^{21}-o coon'^{21} sii'^{13} mo jo 'ii'^{21} tsá^{2} júu^{3} røø^{21} joon i'iin^{212}in nuu^{1}un jiin'^{13} júu^{3} 'e la tí^{2}-tsi. Joon itøø'^{1}ø tifo'^{2} tya'a 'in fúui^{1} 'in unti^{2} loocwóo^{1}o coon'^{13} júu^{3} 'e 'iin^{212}in nuu^{1}un. 4 Joon itu^{21}o júu^{3} jai'^{2} nuu^{1}un joon inúu^{1}un jiin'^{13} júu^{3} 'e tsaai^{21}. 5 Pe jmaa^{2}'a coon'^{21} tún^{2}. Taa'^{21}'a jmaa^{2}'a coon'^{13} jilaa'^{21} wúu^{1} mó^{2}'o. Cwojmá^{2}'a to^{2} la jmoo^{1}o tsá^{2} 'in cwo^{1} júu^{3} tyú^{2} tya' Dios. Cwountii^{1}u'u jilaa'^{21} to^{2} 'e cwoo^{1}o Dios jmaa^{2}'a.

6 Tsu nanáa^{1} tyú^{2} tyiia 'e ijúun^{3}na 'wii^{212} tya' júu^{3} tyú^{2} tya' Dios. Ti li tí^{2} 'ii'^{21} 'e nii'^{13}moo. 7 Joon gacwo'^{3}-tsii jmáa^{3}aa to^{2} cwoo^{1}o Ña'ñu'^{1}u' joon nano gatsée^{1}mo tyiia joon cwáain^{1} tya' 'e jai'^{2} lí^{2}na' jo ga'laa^{21}aa. 8 Joon nano gasaa^{1}a Dios coon^{21} corona tyiia icwo'^{2}o jna tsu gajmáa^{3}oo to^{2} tyu'^{2}u,. Joon Ña'ñu'^{1}u', 'in jmoo^{1}o 'ii'^{21} røø^{21}, icwo'^{1}o jna mi tí^{2} jmii^{212} joon. Jon'on jiin'^{13} jna icwo'^{2}o pe icwoo^{21}-o corona tya' jileei'^{21} 'in ján^{1} 'yaai^{1}-tsi mi cwée^{1}i.

Jmaa^{1}o Poo^{2} júu^{3} xiiala ngóo^{1} seein^{21}

9 Cwó^{3}-'o'o na^{1} la jmoono. 10 Tsu gatuu^{21}mo Demas jna tsu gali'iin^{212}gi 'e sá^{2} juncwii^{21} joon gangóo^{1}o fu Tesalónica. Joon gangóo^{1}-o jon Crescente fu li sii^{21} Galacia. Tito-gi gangó^{1} li sii^{21} Dalmacia. 11 Jiin'^{13} Lucas taain^{212}gi coon'^{13} jna lo. Cwo'nei'^{2}du' Marcos joon ñijee^{1}o. Tsu jmee'^{13}na 'ii to^{2} tyiia 'e uncoon'^{13}on jna. 12 Nigasíi^{3}na Tíquico fu Efeso. 13 Mi ñí^{3}'i no cón^{3}'on 'mi'jnú^{2} yuu^{2} lúu^{3}uu 'e gasáa^{3}aa fu inuu tya' Carpo 'in tyíin^{1} Troas. 'Nó^{2}'on cón^{3}'on jon 'e jí^{2} 'e gasáa^{3}aa pe tyiin^{2}gi 'e mo'jí^{2} tyiia do, 'nó^{2}'on joon cón^{3}'on.

14 'In tiñí^{3} 'in sii^{21} Alejandro nigajmaa^{1}a 'e gó^{2} tyiia 'áai^{1}. Intyii^{21}o tya'a Ña'ñu'^{1}u' jilaa'^{21} 'e gó^{2} nigajmaa^{1}a do. 15 Un'øøi'^{21} 'wo'o tya' 'ii tsu nigali'aa'^{21}o júu^{3} tyi'.

16 La mo nifu siin'^{13}na tyani tsaa'to^{2} jiin'^{13} jaain^{21} jo 'in gauncoon'^{13}o jna. Jilee'^{21}mo gatíui^{2} jna. Mí^{3}ii tyani Dios 'e jo cwo^{2} Dios tsaa^{2} tya' 'ido. 17 Pe joon Ña'ñu'^{1}u' gauncoon'^{13}on jna joon gacwo'^{1}o jna pí^{3} 'e coon'^{13} la joon gacwó^{3} jna jilaa'^{21} júu^{3} tyú^{2} tya'a. Joon ganúu^{2}un 'in tsá^{2} jo seein^{21} Israel. Gatyíi^{2}mo Ña'ñu'^{1}u' jna 'e tóin^{1} 'mó^{1}. 18 Joon ityi^{2}mo Dios jna jee^{212} jilaa'^{21} 'e gó^{2} jmoo^{1}o tsá^{2} tyiia. Joon iun'øø'^{21}i jna ca tye'^{2}na ñu'fú^{2} li tyu'^{2} 'ii to^{2}. ¡Cwoun'goo^{21}o tsá^{2} 'ii^{21} 'e jo tyéi^{1}! Amén.

Júu^{3} li tséi^{1}

19 'Aa^{212}mo'o fu'^{3}uu fo'^{2}'o Prisca coon'^{13} Aquila coon'^{13} tsá^{2} taai^{2} inuu tya' Onesíforo. 20 Gajaan^{1}ta Erasto fu Corinto joon gasáa^{3}na tsaa'^{13}a Trófimo fu Mileto. 21 Cwó^{3}-'o'o ñí^{2}u'u la nu'gi ití^{2} jiin^{21} cwíi^{2}. Sí^{3}na 'aa^{212}mo'o fu'^{2}u Eubulo coon'^{13} Pudente coon'^{13} Lino coon'^{13} Claudia coon'^{13} jileei'^{21} tsaru'^{1}u' 'in jai'^{2} lí^{2}i.

22 Cwocwoo^{1}o Ña'ñu'^{1}u' Jesucristo wa'^{2}a pí^{3} tyi'i 'e siin'^{13}mo coon'^{13} 'nu. Cwouncwaai'^{3} Dios 'naa' jileei'^{21} 'naa'. Amén.

Jí² gasii¹in San Pablo tɨ́ɨ²i Tito

Poo² sii¹in 'e jí² lo tya' Tito

1-2 Jna-a, Poo², sɨ́ɨ³na 'e jí² lo. Joon jna jaain²¹ tsá² 'in jmoo¹o jilaa'²¹ to² tyʉ'² Dios. Joon jna jaain²¹ apóstol 'in gatyii'¹³in Jesucristo 'in cwoo¹o júu³ tya'a 'e uncoon'¹³on 'e jai'²gɨ lɨ́ɨi² 'in gatyii'¹³in Dios joon iliñii²¹o la jai'² xiiala ngɨ¹ tsá² tyʉ́² tyani Dios ca mi 'ii'²¹i coon²¹ juncwii²¹ icwo'² Dios 'ii. Ga'ɨ́ɨ² júu³ Dios, la nʉ'gɨ ga'láa² 'wii²¹² 'e juncwii²¹ toon²¹on' lo, icwoo¹o coon²¹ juncwii²¹ 'e jo tyéi¹. Joon Dios jo lí² faa'²¹a júu³ tajuu²¹. 3 Joon mo gatyíia¹ 'ii'²¹ tya' júu³ tya'a gajmaa¹a 'e liñii¹ tsá² coon'¹³ júu³ tyʉ́² 'e gatyaa¹ cwóo³oo. Joon Dios 'ña'a, 'in jmoo¹o tiin'¹³na', gatyʉ'²ʉ to² la joon. 4 Sɨ́ɨ³na 'e jí² lo tyi'i, Tito. Lɨi²un lawa yʉʉ²¹ tyiia coon'¹³ jilaa'²¹ 'e tsáai¹-tsi'. Cwouncwaai'³ Dios 'nʉ joon cwocwoo¹o Dios Jmii²¹ coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo, 'in jmoo¹o tiin'¹³na', 'e tyʉ́²-ʉ seen²¹un.

To² 'ná¹ jmaa¹ Tito fu Creta

5 Mo gatʉ́ʉ²na 'nʉ fu Creta, gatʉ́ʉ²na 'nʉ 'e unrøø²¹'ø 'e 'ná¹-a lí² røø²¹. Gatyʉ'³ʉʉ 'nʉ to² 'e 'naa¹u'u tsacøøi'¹³ jee²¹² 'in jai'² lɨ́ɨi² Cristo la coon²¹ fuu²¹. 6 'In tsá² 'in ilíin² tsacøøi'¹³ do 'ná¹-a seein²¹ jo lí² faa'²¹a tsá² 'laa'²¹ tya'a joon jiin'¹³ jaan²¹mo 'oo²¹o iliseein²¹ tya'a. Joon wa'a jóon¹on tsaa'¹-tsi Dios joongɨ wa'a jmoo¹o nʉʉ'¹²ʉ, jo to'¹o jóon¹on do mɨɨ'¹³, joon lí²-i líin²in 'in tsá² do tsacøøi'¹³ jee²¹² 'in jai'² lɨ́ɨi². 7 Tsʉ 'in tsaa'to² do lawa'a tsa'lee'¹³ tya' Dios 'ii joon 'ná¹-a ngɨ¹ 'e jo lí² cwo'¹o tsá² jiin'¹³ coon²¹ tsaa². Jo lí² líin²in tsaa'to² 'in jmoo¹o jiin'¹³ la 'iin²¹²in, jon'gɨ 'in 'nii'²¹-tsi, jon'gɨ 'in ngɨ¹ to² 'íin¹, jon'gɨ 'in ngɨ¹ to² tɨ́ɨi¹, jon'gɨ 'in 'iin²¹²in líin² tsaa'to² 'e jna'²a cuu². 8 Pe 'ná¹-a 'ii'²¹mo tsá² inʉʉ tya'a 'yaai¹-tsi, 'ná¹-a 'iin²¹²in jilaa'²¹ 'e tyʉ́². 'In tsaa'to² do 'ná¹ 'øø'²¹-tsi 'áai¹, joon jmoo¹o jilaa'²¹ 'ii'²¹ røø²¹, joon ngɨ¹ tyʉ́²-ʉ tyani Dios. Joon 'in tsá² do 'ná¹ jmáa¹a jilaa'²¹ to² tyʉ'² Dios. Joon 'in tsá² do 'ná¹-a lí² tyʉ'²ʉ to² juncwii²¹ tya'a yaai. 9 'In 'iin²¹²in líin²in tsaa'to² 'ná¹-a saain'²¹-tsi 'e júu³ 'e jo caai¹ 'e ga'e'¹ tsá² tya' Dios 'ii. Joon coon'¹³ júu³ tyʉ́² la joon lí²-i tyia'¹-tsi tsá² júu³ tya' Dios. Joon lí²-i lii'¹i 'in jo cwo'¹o júu³ ruu'²¹i coon'¹³.

10 Lɨ́ɨ¹ fúui¹ tsá² seein²¹ 'in jo nʉʉ'¹³ʉn júu³ røø²¹. Joon 'in tsá² Israel nifu jee²¹² 'ii. Sɨ́ɨ¹i 'in tsá² do jmai'² júu³ 'e jo 'e to² tí² coon'²¹on tsá² tóo². 11 'Ná¹-a tyuu'¹²'u 'e faa'²¹ 'ido. Tsʉ 'ii-o siuin²¹ tsá² cuu² joon coon'²¹on tsá² tóo² jileei'²¹ 'in taai² inʉʉ, 'e'¹e júu³ 'e jo tɨ́ɨi² 'e'¹e.

12 Tsú jaain²¹ tsagoo¹o 'in jmoo¹ júu³ jee²¹² 'ii gajin'²in 'e tsá² néei¹ lɨ sii²¹ Creta do coon²¹ tøø²mo faa'²¹a júu³ tajuu²¹. Lɨ́ɨ¹i lawa joo'²¹ 'lɨɨi'³. Tsá² jló² tu'²u, 'iin²¹²in dø'¹ø 'áai¹ pe fu'²mo jmáa¹a to². 13 Joon júu³ tya' 'in tsañʉʉ'¹ do júu³ ja'²mo. 'Wii'¹³ joon cwo'²'o cwáan¹mo 'in tsá² néei¹ Creta do coon'¹³ júu³ 'gøøi'¹³. Coon'¹³ la joon ingɨ́¹ coon²¹ tsáa¹ coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨi². 14 Jo ilinʉʉ'¹²ʉn júu³ 'un'áai¹ 'e júuin²-tsi tsá² seein²¹ Israel 'e jo 'ee to² tí² jon'gɨ ilinʉʉ'¹²ʉn to² tyʉ'² tsá² 'in nigatʉʉ²¹ júu³ jai'² tya' Dios.

15 Tya' jileei'²¹ 'in tyúi¹ tyani Dios 'e tyʉ́²-ʉ jilaa'²¹. Pe tya' tsá² 'in sɨ'leei'²¹, 'in jo jai'² lɨ́ɨi² Dios, jiin'¹³ coon²¹ 'e tyʉ́²-ʉ tya'a jo sá². Tsʉ ca-gɨ 'ɨ¹-tsi joongɨ coon'¹³ 'e 'øøi'²¹-tsi galɨ́² sɨ'leei'²¹. 16 Jin'²in 'e tsei'² cwii¹in Dios pe coon'¹³ jilaa'²¹

'e jmoo¹o jo røø¹i. 'Ee'¹mo Dios 'ii. Joon 'in tsá² do jo nɯɯ'¹²ɯn joon jiin'¹³ coon²¹ to² tyú²-ɯ tya'a jo 'ii'²¹i Dios.

2

Júu³ røø²¹ 'e 'ná¹ 'e'¹'e

1 Pe 'nuu²'un 'e'³'e tsá² júu³ tyú² tya' Dios jiin'¹³ la tí². 2 'E'³'e tsá² nicøøi'¹³ 'e ngɨ¹ coon'²¹ tún², 'e jo 'uun'²¹un máa¹ 'áai¹, jon'gɨ 'e gø'¹ø 'áai¹. 'Ná¹ 'ɨɨ¹ɨ ja'²mo joon 'ɨ¹-tsi 'e jmáa¹a coon'²¹ tún². Joon cwo'²'o caái¹n 'e 'øøi'²¹-tsi jilaa'²¹ 'e jo'¹o lɨ́ɨi², joon 'e'³'e cwolijo'¹o lɨ́ɨi² la ngóo¹ 'naai'¹³ xɯfiin'¹³ nii²¹ wúu¹ 'wii'¹³ júu³ tyú². 3 La joon jon tsayuui'¹ 'e'³'e 'e ngɨ¹ tyani tsá² la tɨ́ɨi² ngɨ¹ 'in taain²¹² tyú² tyani Dios. 'E'³'e 'e jo jmáa¹a júu³ 'atsaa² jon'gɨ 'e ngɨ¹ to² 'íin¹. Pe i'é³ jilaa'²¹ 'e tyú²-ɯ. 4 Coon'¹³ la joon i'e'¹e 'in tsamɨ́² xuui²¹²gɨ 'e ngɨ¹ 'ido coon'²¹ tún², joon ili'iin²¹²in ñɯɯ'¹ tya'a coon'¹³ jóon¹on. 5 Joon 'e'³'e jon 'in tsamɨ́² xuui²¹²gɨ 'e 'ɨɨ¹ jai'² joon jo sooin²¹ tsá². Pe unjii²i inɯɯ tya'a, joon ilíin² tsamɨ́² tyúi¹ 'in nɯɯ'¹³ to² tyɯ'² ñɯɯ'¹ tya'a. Coon'¹³ la joon jo lí² faa'²¹a tsá² 'laa'²¹ tya' júu³ tya' Dios.

6 La joon jon cwo'²'o cwáain¹ tsañɯɯ'¹ xuui²¹²gɨ 'e ngɨ¹ coon'²¹ tún². 7 Jmeei² 'wo'o lawa coon²¹ li² coon'¹³ jilaa'²¹ 'e tyú²-ɯ 'e jmoo²'o. Jo caa¹u'u jilaa'²¹ 'e 'e'³'e coon'¹³ 'e gó². Pe 'e'³'e xiiala jo'¹ cwolii²u 'nɯ. Jo'¹o lɨ́ɨi²u jilaa'²¹ 'e 'e'³'e. 8 Fo'²'o jmai'² júu³ 'e tyú²-ɯ 'e jo lí² cwo'¹ tsá² 'nɯ tsaa². Joon coon'¹³ la joon lí² fa'ɨɨ'²¹ lɨ́ɨi²i jileei'²¹ 'in 'eei'¹ 'nɯ tsɯ jiin'¹³ coon²¹ júu³ 'laa'²¹ jo lí² faa'²¹a tyi'i.

9 Cwocwoo'¹²'o cwáain¹ 'in taai² coon²¹ li taai² 'e jmáa¹a nɯɯ'¹²ɯn to² tyɯ'² ñi'fii²¹²i 'e taain²¹² 'yaai¹-tsi. 'Ná¹-a cwo'¹o júu³ ruu'²¹i coon'¹³ ñi'fii²¹² do. 10 Jo jmáa¹a 'uun²¹ pe coon'¹³ jilaa'²¹ lí²-i ngɨ¹ ñi'fii²¹²i jo cu'²-tsi coon'¹³on. Cwocwoo'¹²'o cwáain¹ 'e ngɨ¹ 'ido tyani tsá² isiuin²¹ tsá² júu³ tya' Dios 'in jmoo¹o tiin'¹³na'.

11 Tsɯ Dios nigajma'¹a júu³ jileei'²¹ tsá² 'e feei'¹-tsi tya' tsá² joon 'iin²¹²in jmáa¹a tiin'¹³ tsá². 12 'E júu³ do 'e'¹e jna' 'e 'ná¹ tú²ɯ' jilaa'²¹ 'e jo 'yaai¹-tsi Dios coon'¹³ jilaa'²¹ 'e gó² 'e suun²¹na' 'e sá² juncwii²¹. 'Ná¹-a toon²¹on' coon²¹ tún², ngɨɨ²¹ɨ' coon²¹ fu¹ coon²¹ tsáa¹ joon jmoo²¹o' 'e 'yaai¹-tsi Dios la 'ɨɨ²¹² toon²¹on' juncwii²¹ lo. 13 Sɨjaan²¹an' mi tyéi¹ júu³ 'ya'²gɨ ga'ɨ́ɨ² Dios. Ga'ɨ́ɨ² Dios, 'in feei'¹, ijnée¹i coon'¹³ jilaa'²¹ 'ii'²¹ tya'a, coon'¹³ Jesucristo 'in jmoo¹o tiin'¹³na'. 14 'Ii-o gacwói¹ 'ña'a 'wii'¹³ jna' 'e 'wóo¹i jna' jee²¹² jilaa'²¹ 'e gó². Joon iuntyúu¹i jna' ilíin²na' tsá² tya'a 'in 'iin²¹²in jmá¹ jilaa'²¹ 'e tyú² ce caain²¹-tsi.

15 Coon'¹³ jilaa'²¹ to² 'e 'oo²¹o'o lawa tsá² tya' Dios cwo'e'²'e tsá² cwo'ii²¹ júu³ tya' tsá² joon jmaa'¹³'a júu³ jileei'²¹ 'in jmoo¹o 'e gó² jilaa'²¹ 'e gó² jmoo¹o. Jo cwo'²'o 'e jøøi² tsá² 'nɯ wói¹.

3

Jilaa'²¹ to² 'ná¹ jmá¹ 'in jai'² lɨ́ɨi²

1 Cwountii'¹³-tsi tsá² 'e jo cwo'naa¹ mɨɨ'¹³ tya' tsaa'to² pe 'e cwolinɯɯ'¹³o júu³ tya' tsaa'to². Joon 'ná¹-a náa¹ tyú² tya'a jmáa¹a jmai'² 'e tyú²-ɯ. 2 Joon jo cwofaa'²¹a 'laa'²¹ tya' jiin'¹³ jaain²¹. Cwosii'¹²'i tsá² 'e jo 'noo'¹o mɨɨ'¹³ pe cwotaan²¹mo 'wo²-tsio, jmáa¹a jmai'² 'e tyú²-ɯ tya' jileei'²¹ tsá².

3 Tsɯ la joon jon jna' la mo jéei¹ jo née²e' seein²¹ Dios, jo jmoo²¹o' nɯɯ'¹³ɯn'. Joon jo leein¹-tsi' 'e gó² jmoo²¹o', gapii²¹i' li wíin² tɨ'xɯɯ fu¹ tya' Dios. Galisaan²¹an' 'e soo²¹-tsi'. Tsiwúu¹na' joon 'ee'¹mo tsá² jna' joon jna'o' 'ee'³mo' la jaain²¹ la jaan²¹na'. 4 Lɨ́ɨi¹ jna'

la joon mo gajmaa¹a Dios, 'in jmaa¹a tiin'¹³na', ilinée²e' jilaa'²¹ 'e tyú²-tsi tya'a coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'iin²¹²in Dios tsá². 5 Joon gajmaa¹a Dios tiin'¹³mo' tsʉ 'wii'¹³ fee'¹mo-tsi tyi' jon'on tsʉ 'wii'¹³ 'e tyú²-ʉ nigajmoo²¹o' tsʉ 'wii'¹³ tyú²-umo'. Gajmaa¹a tiin'¹³mo' mo gacwo'¹o jna' coon²¹ juncwii²¹ 'múui² 'wii'¹³ tya' Espíritu Tyú² tya'a 'in gacwo'¹o jna' 'e juncwii²¹ 'múui² do. Joon mi 'ii'¹³na' 'e juncwii²¹ 'múui² do Dios garuun'¹³mo jna' 6 joon 'wii'¹³ cwáain¹ tya' 'in jmaa¹ tiin'¹³na', 'in sii²¹ Jesucristo, Dios gacwoo'¹²i jna' lı́ı¹gɨ 'in Espíritu Tyú² tya'a. 7 Coon'¹³ la joon lí²-i 'ı́ı² Dios, 'in feei'¹-tsi, júu³ 'e tyú²-mo' joon 'ii'¹³mo' juncwii²¹ 'e jo tyéi¹ 'e sɨjaan²¹an'.

8 Júu³ ja'²mo 'e júu³ lo joon 'iin²¹²na 'e jo cwo'²'o cuu'²¹i jmáa¹a 'in jai'² lı́ı² Dios jilaa'²¹ 'elo. Coon'¹³ la joon icwó¹-tsi jmáa¹a 'e tyú²-ʉ. Tyú²-ʉ 'e júu³ lo joon jmaai¹ to² tya' jileei'²¹ tsá². 9 Tʉ² jilaa'²¹ júu³ 'e tyá¹ tsá² 'e jo 'e to² tí² coon'¹³ jilaa'²¹ cwáain¹ tsaai² tya' 'lı́ı²¹² tsacøøi'¹³. Tʉ² jon jilaa'²¹ júu³ 'e sı́ı¹i tsá² jo cwo'¹o júu³ ruu'²¹i tya' ley tya' Moisés tsʉ jo 'ee to² 'íi³in, jo jmaai¹ to² tya' jiin'¹³ jaain²¹.

10 Wa 'e'¹e tsá² júu³ xiia', joon jmoo'¹³o poo²¹² jee²¹² 'in jai'² lı́ı², joon wana jo nʉʉ'¹²ʉn mi tı́² tún² naa'¹³ cwo'²'o cwáain¹ joon tʉʉ¹mo'o 'ido. 11 Tsʉ cwoliñi²o'o 'e 'in tsá² do nigatʉʉ¹ la jai'² joon jmoo¹o 'ii'²¹ 'ña'a coon'¹³ tsaa² 'e 'noo¹o.

'E 'ná¹ jmá¹ Tito

12 Sı́ı³na Artemas sɨ Tíquico 'ee fu lɨ tyiin¹u'un. Mi cwaa'¹i cwo'²-'o'o jiin'¹in' lɨ' fuu²¹ Nicópolis tsʉ niga'ɨ¹-tsii 'e taan²¹²na do la tøøi² jiin²¹ cwíi². 13 Cwouncoon'¹³ Zenas, 'in tı́ıi² ley, coon'¹³ Apolos jilaa'²¹ 'e 'ná¹ tya'i fu¹ 'e jo sɨ'naai²¹.

14 La joon jon jileei'²¹ tsá² tyi' 'ná¹ litı́ıi² jmáa¹a to² tyú²-ʉ ilisá² jilaa'²¹ 'e jmee'²¹i to² joon lí²-i uncoon'¹³ tsá² xeei'²¹.

Júu³ 'e tséi¹

15 Joon jileei'²¹ 'in taain²¹² coon'¹³ jna lo sii²¹²na'a 'aa²¹²mo'o. Joongɨ 'aa²¹²mo'o fu'²'u tsaruu'²¹u' 'in jai'² lı́ıi² Jesucristo 'in 'iin²¹²in jna'a. Cwouncwaai'³ Dios 'naa' jilee'²¹naa'. Amén.

Jí² gasii¹in San Pablo tɨ́ɨ²i Filemón

Sɨɨ¹i Poo² jí² tya' Filemón

1 Jna-a, Poo², sɨ́ɨ³na 'e jí² lo tyi'i, Filemón, 'in jmoo¹o to² coon'¹³ jna'. Sɨɨ¹mo jon ru'¹u' Timoteo. Jna-a, Poo², 'yuu²na 'nʉñí³ 'wii'¹³ cwóo³oo júu³ tyʉ́² tya' Cristo Jesús. 2 Sɨ́ɨ³na jon 'e jí² lo tya' 'in tsá² jai'² lɨ́ɨi² júu³ tya' Jesucristo 'in uncaain²¹ inʉʉ tyi'i joongɨ tya' ru'¹u' Yá² Apia coon'¹³ Arquipo 'in jmoo¹o to² coon'¹³ jna'. 3 Cwocwo'¹o Dios Jmii²¹ coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo fo'feei'¹ 'naa' joon 'e ñii²oo' 'e jløø'³mo Dios Jmii²¹ coon'¹³ 'naa'.

Xiiala 'iin²¹²in Filemón tsá²

4 Coon²¹ tøø²mo cwo'³oo 'maai'¹³ Dios Jmii²¹ joon mɨ́³ɨɨ tyanɨí¹i 'wii²¹² tyi'i 5 tsʉ nanúu³oo xiiala 'iin²¹²mo'o Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús joon xiiala tsáa¹mo-'o'o 'ii joongɨ xiiala 'iin²¹²mo'o jileei'²¹ 'in tsáa¹-tsi Jesucristo. 6 Mɨ́³ɨɨ tyani Dios 'e jilaa'²¹ 'e tyʉ́² jmoo²'o wii'¹³ ja'²mo lɨ́ɨ²u Jesucristo ilí² 'e'²e tsá² jilaa'²¹ 'e tyʉ́² ngóo¹ 'naai'¹³ jmoo¹o Dios tyi', joon 7 fúu¹mo tsá² 'in jai'² lɨ́ɨi² nigatya'²a-tsi joon 'iin²¹²mo'o jilee'²¹e'e tsʉ 'wii'¹³ joon 'áa¹mo jløø'³na joon tyáa³-tsii 'wii'¹³ 'nʉ tsaru'¹u'.

Poo² mɨɨ¹ɨ tyani Filemón 'wii²¹² tya' Onésimo

8 'Wii'¹³ joon jmaa²'a feei'²¹-'o'o 'wii'¹³ tyiia. Jo 'iin²¹²na tyʉ'³ʉʉ to² tyi'i la tɨɨ²moo tyʉ'³ʉʉ to² tsʉ lɨ́ɨ¹na apóstol tya' Jesucristo. 9 Pe jna-a, Poo², 'iin²¹²na mɨ́³ɨɨ tyani'i 'e jmaa²'a feei'¹-'o'o 'wii²¹² tyiia tsʉ 'wii'¹³ 'iin²¹²mo'o jna. Jna-a nayʉʉ'¹³na joon 'yuu²¹²na 'nʉñí³ cwáain¹ tya' Cristo Jesús. 10 Mɨ́³ɨɨ tyani'i cwáain¹ tya' Onésimo 'in lɨ́ɨi¹ lawa'a xuui²¹² tyiia tsʉ 'wii'¹³ jo'¹o galɨ́ɨi² Jesucristo la 'ɨɨ²¹² 'yuu²¹²na 'nʉñí³.

11 Tsá² 'in galée¹³u'u 'ii joon jo 'ee to² gali'íin³ tyi'i tsʉ gacwiin¹o. Pe nano-o 'íin³ 'ido to² tyi'i la joon jon 'íi³mo to² tyiia. 12 Sɨ́ɨ³na Onésimo fu tyi'i tún¹. 'Áa¹mo fúu² lɨ́ɨ²na lawa'a 'ñiia'o jmá²'a feei'¹-'o'o 'wii²¹² tya'a, 'ii'¹³mo'o. Waxʉ'ʉ lɨ jo lɨ́ɨ¹i tsá² tyi'i. 13 'Iin²¹²na ián² Onésimo lo la 'ɨɨ²¹² 'yuu²¹²na 'nʉñí³ cwáain¹ tya' júu³ tyʉ́² tya' Dios. Joon coon'¹³ la joon lí² unjíi²in jna cwáain¹ tyi'i. 14 Pe jo 'iin²¹²na jmáa³aa jiin'¹³ coon²¹ wana jo cwo'²'o júu³ tyi'i. Tsʉ jo 'iin²¹²na ijmaa²'a coon²¹ 'e tyʉ́² tyiia tyitsáai¹ pe 'iin²¹²na 'e 'yaai¹-'o'o. 15 Gacwo'ɨ́ɨ¹o Onésimo tyi'i joon no gaa'¹³mo túnn¹ joon no 'ii'¹³mo'o jo cwo'ɨɨ¹gɨ. 16 Pe la no jo lí² jmaa'¹³gɨ'ɨ cwáain¹ 'e galée¹³u'u tsʉ ni ja'³mo lɨ́ɨi² Jesucristo. 'Ii'¹³mo'o 'ii lawa'a tsaruu'²¹mo'o 'in 'néę²mo'o. 'Iin²¹²moo 'ii 'áai¹ pe 'nʉ ili'iin²¹²u'un 'i 'áai¹gɨ tsʉ tsá² tyi-o'o 'ii. Joongɨ ja'²mo lɨ́ɨ²i Ña'ñʉ'¹ʉ'.

17 Pe joon wana 'ɨ¹-'o'o la 'ɨ¹-tsii la 'oo'²¹² jna' tsá² cwoo²¹o' júu³ tyʉ́² tya' Jesucristo 'ii'¹³mo'o 'ino lawa jna. 18 Joon wana na'laa¹a tyi'i sɨ røøi¹ tyi'i 'ee, jna-a icɨ́ɨ³ɨɨ cwáain¹ tya'a. 19 Júu³ tyiia 'e gataan¹ Onésimo ni jí². Jna-a, Poo², 'in gatóon³oon 'e la fo'³oo icɨ́ɨ³ɨɨ tyi'i wana røø¹i tyi'i. Pe jo fuu²¹²uu 'nʉ xiiati røø²'u tyiia xʉfiin'¹³ jna-a cwoo'¹³oo 'nʉ júu³ tyʉ́² tya' Dios. 20 Tsaru'¹u', jmaa²'a coon²¹ 'e tyʉ́² tyiia tsʉ jo'¹o lɨ́ɨ²na' Ña'ñʉ'¹ʉ'. Cwo'²'o jna pí² tsʉ ru'¹u' coon'¹³ Cristo. Jmaa²'a 'e fo'³oo lo tsʉ 'wii'¹³ ru'¹o' coon'¹³ Cristo coon'¹³ la joon ijløø'³na.

21 Sɨ́ɨ³na 'e jí² lo tsʉ tsáai¹-tsi 'e jo'on jmaa²'a nʉʉ'¹³'ʉn pe ijmaa²'a 'láai¹gɨ la gamɨ́³ɨɨ. 22 Mɨ́³ɨɨ jon 'e

tya'²'a tyú² lɨ jóon³oon. Lɨ́ɨ²na icwo¹ Dios 'e yajøø³na 'naa' tsʉ 'wii'¹³ júu³ tyú² 'e gafaa²aa' 'wii²¹² tyiia.

Júu³ lɨ tséi¹

23 Sɨ́ɨ¹i jon Epafras 'aa²¹²mo'o. 'Ii 'yuui¹ 'nʉñí³ coon'¹³ jna jon 'wii'¹³ tya' cwáain¹ tya' Cristo Jesús. 'Aa²¹²mo'o jon jin'² 24 Marcos coon'¹³ Aristarco coon'¹³ Demas coon'¹³ Lucas 'in taain²¹² jmoo¹o to² coon'¹³on.

25 Cwouncwaai'³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo 'naa'. Amén.

Jí[3] tɨ́ɨ[2]i Tsá[2] faa'[21] Jmí[1] Hebreo

Lɨ gatséi[1] gafee'[21]i Jóon[1] Dios tsá[2] cwáain[1] tya' Dios Jmii[21]

1 Ca la jéei[1] Dios gafee'[21]i 'lɨɨ[212] tsacøøi'[13] tyi' 'láai[2] naa' joongɨ 'láai[2] 'ii'[13] jiin'[13] la 'øøi'[21]-tsi coon'[13] 'in tsá[2] 'in gacwo'[1]o júu[3] tyʉ́[2] tya'a.
2 Joon nano nagatséi[1] nigafee'[21]i Dios jna' coon'[13] Jóon[1]on. Joon Dios gajmaa[1]a juncwii[21] coon'[13] Jóon[1]on. Joon nigatyaa[1]a cwoo[21]o Jóon[1]on jilaa'[21] 'e sá[2] juncwii[21].
3 'E 'ya'[2]gɨ tya' Jóon[1]on lɨ la lɨ 'e 'ya'[2]gɨ tya' Dios Jmii[21] tsʉ la lɨ́ɨi[1] Dios Jmii[21] la joon jon lɨ́ɨi[1] Jóon[1]on. Joon coon'[13] júu[3] 'gøøi'[13] tya'a jmoo[1]o 'e jo tyéi[1] jilaa'[21] 'e sá[2]. Joon mo ngayuui'[13] gauntyúu[1]i jna' joon gacwó[2]o lɨ' caai[21] Dios Jmii[21] tsáa[1] 'in tyíin[1] ñʉ'fú[2].

Feei'[1]gɨ Jóon[1] Dios lagɨ ángeles tya'a

4 Nigalɨ́[2] 'e feei'[1]gɨ Jóon[1] Dios lagɨ ángeles tya' Dios. Joon ga'ii'[21]mo 'e gatɨ́ɨ[2] 'e tyiin[2]gɨ lagɨ 'in ángeles do.
5 Tsʉ jiin'[13] cafu jo gasɨɨ'[21]ɨ Dios Jmii[21] jiin'[13] jaain[21] ángel jin'[2]in:
'Nʉ-ʉ yʉʉn[21] tyiia;
joon nano nigacwo'[1]o 'nʉ juncwii[21] tyi'i.
Jon'gɨ gasɨɨ'[21]ɨ jiin'[13] jaain[21] ángel:
Jna-a ilíin[2]na Ñʉ'[2]'ʉ,
joon 'nʉ-ʉ ilíin[2]un yʉʉn[21] tyiia.
6 Joon mo gacwó[1]i Jóon[1]on 'in nifu ni cwoo'[13] juncwii[21] gajin'[2] Dios Jmii[21]:
Cwoun'goo[21]o jileei'[21] ángeles tyiia 'ii.
7 Cwáain[1] tya' ángeles do gajin'[2]in:
Dios jmoo[1]o lɨ́ɨi[1] ángeles tya'a la lí[2] tyí[2],
joon 'in jmoo[1]o la to[2] tyʉ'[2]ʉ lɨ́ɨi[1] la lɨ́[1] jɨ́[2] 'e coo[21].
8 Pe cwáain[1] tya' Jóon[1]on gajin'[2]in:
'Nʉ-ʉ, Dios, ityʉ'[2]'ʉ to[2] coon[21] tøø[2]mo.
Joon coon[21] tsáa[2] tyʉ'[2]'ʉ to[2].
9 'Nʉ-ʉ, 'iin[212]mo'o 'e jmoo[1] tsá[2] la to[2] tyʉ'[2] Dios joon jo[1] tɨ́[2]-'o'o[2] 'e gó[2].
Tsʉ 'wii'[13] joon Dios Jmii[21], 'in lɨ́ɨi[1] Dios tyi'i, nigajmaa[1]a 'e jløø[3]mo'o lagɨ 'in catyaai[2].
10 Jin'[2]o jon Dios Jmii[21] sɨɨ'[21]ɨ Jóon[1]on:
'Nʉ-ʉ, mo ga'láa[2] 'wii[212], Ña'ñʉ'[1]ʉ', najmaa[2]'a ni cwoo'[13] juncwii[21] joon coon'[13] cwoo[1]'o gajmaa[2]'a juncwii[21].
11 Ityee[1]mo jilaa'[21] 'e sá[2] pe 'nʉ-ʉ coon[21] tøø[2]mo iseen[21]mo'o røø[21].
Jilaa'[21] 'e sá[2] ilitsáai[2] lawa 'mɨ'[2] 'e tsáai[2].
12 Joon ijuu'[13]'u jilaa'[21] 'e sá[2] lawa sɨɨn'[3] tsá[2],
joon ilisɨ́ɨ[2]mo.
Pe, 'nʉ-ʉ, jo lisɨ́ɨ[2]u jiin'[13]xʉ,
joongɨ juncwii[21] tyi'i jo tyéi[1].
13 Ce jiin'[13] cafu jo gasɨɨ'[21]ɨ Dios Jmii[21] jiin'[13] jaain[21] ángel tya'a:
Ni[2]'i lɨ' cwóo[3]oo tsáa[1], ca mi tyée[2]na 'in 'eei'[1] 'nʉ.
14 Jileei'[21] ángeles lɨ́ɨi[1] la lɨ́ɨi[1] espíritus 'in jmoo[1]o la to[2] tyʉ'[2] Dios Jmii[21]. Joon isii[21]in 'ii 'e tsauncoon'[13]on jileei'[21] 'in jmaa[1]a Dios tiin'[13].

2

'Ná[1] nʉʉ[21]ʉ' coon'[21] tún[2]gɨ júu[3] tya' Dios

1 Tsʉ 'wii'[13] joon 'ná[2] nʉʉ[21]ʉn' coon'[21] tún[2]gɨ jilaa'[21] 'e júu[3] 'e nigan[ʉʉ][21]ʉn' la coon'[21] jo li sɨɨ[21]na' fu[1] xiia'[21].
2 Tsʉ wa gajaan[1] la joon jilaa'[21] júu[3] tyʉ́[2] 'e galisá[2] ca la mo jéei[1] 'e gacwó[2] ángel, joon jileei'[21] 'in ga'noo[1]o tsaa[2] jo galin[ʉʉ]'[13]ʉn 'e júu[3] tyʉ́[2] do joon ganí[2]i wúu[1] jiin'[13] la tɨ́ɨi[2].
3 ¿Xiiala ililaa[212]na' yiia' wana jo jmoo[21]o' nʉ́ʉ[13]ʉn' 'e júu[3] 'gøøi'[13]

'áai[1] lo tya' 'e tiin'[13] tsá[2]? Tsʉ ga'láa[2] Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo 'wii[212] 'i̱i̱[2] 'e júu[3] lo tya' 'e tiin'[13] tsá[2] nifu joon 'in ganúu[2] júu[3] tya'a galitsáa[1]mo-tsi 'e la ja'[2]mo 'e júu[3] do joon 'ii gacwo'[1]o jna' 'e júu[3] do. 4 Joon Dios Jmii[21] gajmaa[1]a júu[3] 'e ja'[2]mo 'e júu[3] do coon'[13] li[2] joongi̱ coon'[13] milagros coo'[13] 'áai[1] 'e nigajmaa[1]a. Joon jiin'[13] la 'iin[212]in gacwoo[1]o Espíritu Tyú[2] tya'a tya' tsá[2] 'e coon'[13] la joon liñí[1] tsá[2] 'e ja'[2]mo 'e júu[3] do.

Galíin[1]in Jesucristo lawa tsá[2] taain[212] juncwii[21]

5 Jo mo gajmaa[1] Dios Jmii[21] wa'a ángeles tyʉ'[2]ʉ to[2] 'e juncwii[21] ijó[1] 'e faa[2]a' nano. 6 Li̱' ci̱i̱'[13] gajmaa[1]a tsʉ ni jí[2] tya' Dios seein[21] jaain[21] 'in gajin'[2]in:

Dios Jmii[21], ¿xiiala lí̱i̱i[1] tsá[2] taain[21] juncwii[21] 'e ti̱'[2]-'o'o 'ii?

¿Xiiala lí̱i̱i[1] tsá[2] icu'[2]-'o'o coon'[13]on?

7 Tsʉ gajmée[1]mo'o 'ido 'wéei[1]gi̱ lagi̱ ángeles coon[21] sii'[13]xʉ,

joon gacwo'[2]'o 'ii 'e 'ya'[2]gi̱ tyi'i.

Joon gacwo'[2]'o 'ii 'e tyʉ'[2]ʉ to[2] jilaa'[21] 'e nigajmaa[2]'a.

8 Jilaa'[21]a gasii'[21]'i 'wii[212] ti̱i̱[2]i̱.

La joon jilaa'[21] 'e ganá[1] 'wii[212] ti̱i̱[2] tsá[2]. Jiin'[13]xʉ 'e sá[2] 'e jo[1] tyʉ'[2] tsá[2] to[2]. Pe xʉfiin'[13] joon lé[2]du' cwáain[1] 'e jo jilaa'[21]a jmoo[1]o nʉʉ'[13]ʉn. 9 Pe né[2]mo' Jesús 'in Dios Jmii[21] gajmeei[1] 'wéei[1]gi̱ lagi̱ ángeles coon[21] sii'[13]xʉ joon tsʉ 'wii'[13] 'iin[212]mo Dios Jmii[21] jna' gajúin[1] Jesús 'wii[212] tya' jileei'[21] tsá[2] joon nano Dios Jmii[21] nigacwo'[1]o Jesús 'e jilaa'[21] 'ya'[2]gi̱ tya'a tsʉ 'wii'[13] 'e wúu[1] 'e nigangoo[1]on 'e joon mo 'yʉ júu[3].

10 Jilaa'[21] 'e sá[1] tya' Dios Jmii[21] joon 'ii gajmaa[1]a jilaa'[21] 'e sá[2]. Joon Dios 'iin[212]in 'e jmáa[1]a coon'[21] jilaa'[21] 'e 'ya'[2]gi̱ tya'a jee[212] jileei'[21] jóon[1]on fúui[1]. Tsʉ 'wii'[13] joon coon'[13] 'e wúu[1] gangoo[1]on Jesucristo, 'in gajmaa[1]a tiin'[13] tsá[2] do, gauntsiin[1]in Dios Jmii[21] jilaa'[21] 'e 'ná[2] jmaa[1]a 'in Jesucristo do. 11 'Wii'[13] joon Jesucristo do lí[2]-i uncaain[21] tsá[2] coon'[13] Dios Jmii[21], joon 'ii Jmii[21] 'in Jesucristo do, 'ii jon Jmii[21] tsá[2] 'in si̱caain[21] coon'[13] Dios 'wii'[13] Jesús do. Tsʉ 'wii'[13] joon 'in Jóon[1] Dios do jo 'oo[1]o fa'i̱i̱'[21] wa'a si̱i̱'[21]i̱ tsá[2], "ru'[1]u'". 12 Tsʉ ni jí[2] tya' Dios jin'[2]in:

Ifuu[212]uu cwáain[1] tyi'[1]i tyani tsaruu'[21]na,

joon i'ǿǿ[3]øø coon'[13] 'in si̱caain[21] iun'goo[21]o 'Ñʉ[2].

13 Jin' 'e jí[2] lo jon:

Tsáa[1]mo-tsii Dios.

Joon gajin'[2]o jon:

Lo siin'[13]na coon'[13] yʉʉn[21] 'in gacwo'[2]i Dios jna.

14 'In jóon[1] tsá[2] coon[21] inʉʉ tya'a coon[21]gi̱ ngú[1] taain[1] joon coon[21]gi̱ jmi̱[1] 'ǿǿ[1]i coon'[13] 'ido. La joon jon Jesús galí[2] ngú[1] taain[1] la lí[1] ngú[1] taain[1] tsá[2] la joon jon jmi̱[1] 'ǿǿ[1]i 'e joon la joon ilijúun[2]in la júin[1] tsá[2]. Joon mo gajúun[2]in gatsé[1]mo 'ii'[21] tya' 'in jngaai'[13] tsá[2], 'ǿǿi'[21]-tsi tsá[2] 'in 'li̱i̱'[3]mo. 15 Joon coon'[13] la joon galáa[2]mo jileei'[21] 'in 'goo'[21] injúun[2]in la jee[212] taan[212]in juncwii[21] lo tsʉ lawa 'in si̱'nuu[1]mo 'in lí̱i̱[1]i la joon. 16 Tsʉ 'e la ja'[2]mo jo gajó[2] Jesús iuncoon'[13] ángeles, gajó[2] jauncoon'[13] 'in jún[2] tya' 'li̱i̱[212] Abraham. 17 Joon 'ná[2] lí̱i[2]in Jesús la lí̱i̱[1]i ruu'[21]i coon'[13] jilaa'[21] 'e coon'[13] la joon lí[2] jmaa[1]a to[2] lawa untsá[2] 'in tyiin[2]gi̱ nifu tyani Dios, ilíin[1]in untsá[2] 'in tyúi[1] joongi̱ 'in 'wóo[1]-tsi. Joon mo gajúin[1] Jesús 'e lí[1] lawa coon[21] fa'[1] 'e gatyí[2]i jilaa'[21] tsaa[2] tya' tsá[2]. 18 Joon tsʉ 'wii'[13] gangoo[1] Jesús wúu[1] 'é[2]e 'in 'li̱i̱'[3], 'wii'[13] joon lí[2]-i uncoon'[13] Jesús jileei'[21] tsá[2] 'in 'e'[2]e 'in 'li̱i̱'[3] wúu[1] nano.

3

Tyiin[2]gi̱ Jesús lagi̱ 'li̱i̱[212] Moisés

1 La joon tsaru'1u' 'in nicwaai'3, 'in nigatø'1 Dios 'e líi2in tsá2 tya'a, tyaan1duu' cwáain1 coon'21 tún2 Cristo Jesús. Joon líi2na' 'e Dios gasii1in Cristo Jesús do joon 'ii ilíi2in untsá2 'in tyiin2gɨ nifu tyi'. 2 Joon Jesús, 'in gatyii'13in Dios 'e jmáa1a 'e to2 no, galinʉʉ'13ʉn jilaa'21 la galí2 nʉʉ'13ʉn Moisés jilaa'21 jee212 'in tsaa'1-tsi Dios. 3 'In jmoo'13o coon21 'nʉ́1 'yʉ2gɨ júu3i lagɨ 'e 'nʉ́1 do. La joon jon Jesucristo líi2i 'e 'yʉ2gɨ júu3i lagɨ Moisés. 4 La coon21 'nʉ́1 tsá2 'ná1 jma'2a tsá2; pe Dios gajmaa1a jilaa'21 'e sá2. 5 La joon Moisés lawa jaain21 tsa'leei'13 'in tyúi1 gajmaa1 nʉʉ'13ʉn jee212 'in tsaa'1-tsi Dios 'in líi1i lawa coon21 'nʉ́1. Joon 'e to2 tya' Moisés 'e faa'21a 'e 'noogɨ ijin'2in Dios mi licɨɨin21. 6 Pe Cristo, Jóon1 Dios Jmii21 'ii, gajmaa1a nʉʉ'13ʉn jee212 jna' 'in tsaa'1-tsi Dios. Joon líi1na' 'nʉ́1 tya' Dios wana jmoo21o' taa'21a' joongɨ tsáa1mo-tsi' ca lityéi1. Joon wa'a jmoo21o' la joon jløø'3na' coon'13 'e 'øøi'21-tsi'.

Lí2-i 'ii'21 'woo'21 tsá2 tya' Dios

7 Wii'13 joon la gajin'2 'in Espíritu Tyʉ́2 tya' Dios ni jí2 tya' Dios:

Nano, wana núu2uun' 'e jin'2 Dios.

8 Jo cwoli'waa'21-'oo' la galɨ'waa'21-tsi 'in gali'ee'1i Dios joon gacón2 cwáain1 xiiala líi1i Dios coon21 lɨ jo 'iin tsá2 seein21.

9 Tsʉ do-o galitsáai1-tsi 'lii212 tsacøøi'13 tyi' xiiala líi1na.

Xʉfiin'13 tunló1 jiin21gɨ ngó1o 'e ganii21i jilaa'21 'e ni gajmáa3aa.

10 Joon tsʉ 'wii'13 joon gatsá2 'nii'21-tsii tya' 'in tsá2 do.

Joon gafuu212uu: "Tɨ́2gɨ-tsi 'in tsá2 do ngɨ́1 lɨ' caai21.

Jo 'iin212in liñii1i fu1 tyiia."

11 Joon tsʉ 'wii'13 joon gatɨ́2 'nii'21-tsii tya'a joon ga'ɨ́i3ɨi júu 'e jo lí2 'ii'21 'woo'21o coon'13 jna.

12 Tsaru'1u', un'øø'21naa' yaanaa' 'e coon21 jo ngáa1mo jaain21 jee212 'naa' jo tsáai1gɨ-tsi Dios joon coon'13 'e gó2 do tɨ' xʉʉ itsawíin2mo caai21 Dios 'in jiin'1. 13 Lɨ cɨɨ'13ɨ jmaa2aa'. Jmaa2aa' tyaa1-'oo' la jaain21 la jaan21naa' la coon21 jmɨɨ212 la 'ɨɨ212 'e lí2 jin'2gɨ tsá2, "nano". 'E coon'13 la joon jo 'e coon'21 tsaa2 'naa' tóo2 jiin'13 jaain21 'e li'waa'21-'oo'. 14 Tsʉ wana tá2 taain212-tsi' coon'13 'e tsáai1-tsi' ca la mo 'wiin212 ca lɨ gatséi1 coon'13 la joon 'i'ii'13na' caain21 coon'13 Cristo jilaa'21 'e 'ya'2gɨ tya'a.

15 Tsʉ la joon jin'2in:

Nano, wana nuu2uun' 'e jin'2 Dios,
jo cwoli'waa'21-'oo' la galɨ'waa'21-tsi 'in gali'ee'1i Dios.

16 ¿'Iingɨ 'in niganúu2un júu3 tya'1 Dios joon mi yuui'13 joon gali'ee'1mo Dios? 'Ii 'i 'in niga'wooi1 Moisés fu lɨ sii21 Egipto. 17 ¿'Iingɨ 'in gajmaa1a Dios 'nii'21-tsi 'wii212 tya'a ce tséin1 tunló1 jiin21? Gatsá2 'nii'21-tsi Dios tya' 'in tsá2 do 'in ga'noo'1o tsaa2, 'in nigajúin1 jee212 cwoo'13 tyʉʉn21 do. 18 Joon, ¿'iingɨ ga'ɨ́i2ɨ Dios júu3 'e jo i'ii'21 'woo'21 coon'13? Ga'ɨ́i2ɨ Dios 'e júu3 do tya' 'in tsá2 'in jo gajmaa1a nʉʉ'13ʉn júu3 tya'a. 19 Né2o' 'e 'in tsá2 do jo galɨ'2ɨ gangatáa2i tsʉ 'wii'13 jo gajo'1 galíi2i.

4

1 La joon jon jna' 'ná1 jmoo21o' coon'21 túún2 la 'ɨɨ212 sá2gɨ júu3 tya' Dios 'e lí2 tsataai212 tsa'ii'1i 'woo'21 coon'13 Dios 'e coon21 jo ngaa1mo 'inlíi13 jee212 jna' jo li'1i 'e tsataai212. 2 Tsʉ la joon jon jna' niganʉ́3o' 'e júu3 tya' xiiala 'e tiin'13 tsá2 la ganúu2un 'in tsá2 do. Pe 'in tsá2 do jo 'ee to2 'íi3in 'e ganúu2un 'e júu3 do tsʉ mo ganúu2un jo jo'1 galíi2i. 3 Pe jna' 'in jai'2 nigalíi2na' itsatóo3o' lɨ 'ii'21

'woo[21]o'. Gajin'[2] Dios cwáain[1] tya' 'e 'ii'[21] 'woo'[21] tsá[2] do:

Joon tsʉ 'wii'[13] joon gatsá[2] 'nii'[21]-tsii tya'a joon ga'íɨ[3]ɨɨ júu[3]
'e jo i'ii'[21] 'woo'[21] coon'[13] jna.

XʉfIin'[13] ga'yée[2]mo to[2] tya' Dios ca mo garoon[1]on juncwii[21]. 4 Tsʉ ni jí[2] tya' Dios 'e jin'[2]in cwáain[1] tya' jmɨɨ[212] lɨ gatí[2] dyía[1]:

Jmɨɨ[212] lɨ gatí[2] dyía[1] ga'ii'[21] 'woo'[21] Dios coon'[13] jilaa'[21] to[2] tya'a.

5 La joon jon ni jí[2] tya' Dios jin'[2]in:

Jo i'ii'[21] 'woo'[21] 'in tsá[2] do coon'[13] jna.

6 Pe 'inlíɨi[13] 'ná[1]gɨ itsataai[2] 'in 'ii'[21]i 'woo'[21] do. Joon 'in tsá[2] 'in ganúu[2]un 'e júu[3] tyú[2] do nifú[2] jo gangataai[2] lɨ 'ii'[21] 'woo'[21] tsʉ jo galinʉʉ'[13]ʉn. 7 Tsʉ 'wii'[13] joon nigafaa'[21]a Dios coon[21] jmɨɨ[212] jée[1]gɨ, 'e jmɨɨ[212] no. Tsʉ David gafaa'[21]a cwáain[1] tya' Dios mi lɨcɨɨin[21] ga'weei[21] tsá[2] Israel Egipto do. Joon gataan[1]an ni jí[2] tya' Dios:

Nano, wana nuu[2]uun' 'e jin'[2] Dios, jo cwoli'waa'[21]-'oo'.

8 Tsʉ wana gacwó[1] Josué 'e 'ii'[21] 'woo'[21] 'in tsá[2] Israel do jo 'e faa'[21]gɨ Dios coon[21] jmɨɨ[212] jéei[1]gɨ tún[1]. 9 Sá[2] jon coon[21] mo 'ii'[21] 'woo'[21] tsá[2] 'e nacwaai'[3] tya' tsá[2] tya' Dios; 10 tsʉ 'in 'ii'[21] 'woo'[21] coon'[13] Dios, 'ii'[21] 'woo'[21] coon'[13] to[2] tya'a jiin'[13] lagɨ 'ii'[21] 'woo'[21] Dios coon'[13] to[2] tya'a 'ña'a. 11 Jna' jon 'ná[1] cwoo'[13]-tsi' wa tsatóo[3]o' 'e 'ii'[21] 'woo[21]o' joon jo jmá[1] jiin'[13] jaain[21] lagɨ gajmaa[1]a 'in jo gajai'[2] líɨi[2].

12 Tsʉ júu[3] tya' Dios lí[1] lawa 'e jiin'[1]in joon 'áa[1]mo 'gøøi'[13]. Joon lɨ la lɨ coon[21] ñí[3] 'e 'má[1] 'áai[1] la je tún[2] taain[21]. Joon mo núu[2]un tsá[2] 'e júu[3] lo lawa 'e jmoo[1]o júu[3] 'in tsá[2] do 'e 'ɨ[1]-tsi joon 'e 'øøi'[21]-tsi. Jo cwói[1] wa'a cón[2]on 'ña'a tóo[2]. 13 Jo 'e sá[1] jiin'[13] coon[21] 'e gajmaa[1]a Dios 'e lí[2] 'mé[1]i 'ña'a tyani Dios. Tsʉ tyaníi[1]i jo sá[2] jiin'[13] coon[21] wa'a sɨjlíɨi[13] wa'a jo jnee[1]i. Joon 'ii 'in jni[1]i jilaa'[21] cwáain[1] tyi'.

Jesús líɨ[1]i untsá[2] 'in tyiin[2]gɨ nifu

14 Jesús, 'in Jóon[1] Dios, líɨ[1]i untsá[2] 'in tyiin[2]gɨ nifu tyi' joon 'ii niga'í[2]i tyani Dios Jmii[21]. Tsʉ 'wii'[13] joon 'ná[1] seen[21]na' tá[2] taain[212]-tsi' coon'[13] 'e jai'[2] líɨ[2]na'. 15 Joon 'in untsá[2] 'in tyíin[2]gɨ nifu tyi' lí[2] feei'[1]-tsi 'wii[212] tyi' coon'[13] fa'í[3] 'e sáan[3]an' tsʉ la jilaa'[21] 'e galí[1] tyi' la joon galí[1] tya'a, pe jiin'[13] coon[21] tsaa[2] jo 'ee ga'noo[1]on. 16 Tsʉ 'wii'[13] joon 'ná[1] tsatyéen[1]na' jo cu'[2]-tsi' tyani Dios 'in 'iin[212]in jna' 'e 'ii'[13]na' 'e feei'[1]-tsi tyi' joon 'e uncoon'[13]on jna' coon'[13] fo'feei'[1] tya'a mo sɨtyéen[1]na' jmɨɨ[212].

5

1 Dios gatyii'[13]in jee[212] tsá[2] jileei'[21] untsá[2] 'in tyiin[2]gɨ nifu joon gacwo'[1]o to[2] 'e faa'[21]a cwáain[1] tya' tsá[2] tyaníi[1]i, joon icwo'[2]o fa'[1] joon jngaa'[13]i joo'[21] 'wii'[13] tsaa[2] tya' tsá[2]. 2 Joon tsʉ 'wii'[13] 'in untsá[2] do seein[21] fa'í[3] la seein[21] jileei'[21] tsá[2] catyaai[2] lí[2]-i jmaa[1]a 'wó[2]o-tsi coon'[13] 'in jo ñi[1]i joongɨ coon'[13] 'in nigawíin[2]. 3 Joon tsʉ 'wii'[13] seein[21] fa'í[3] 'in untsá[2] do la seein[21] 'in catyaai[2], 'noo[1]o tsaa[2], joon 'ná[1] jngaa'[13]i joo'[21] 'wii'[13] tsaa[2] tya'a 'ña'a jiin'[13] la jngaa'[13]i joo'[21] 'wii'[13] tsaa[2] tya' 'in catyaai[2].

4 Jiin'[13] jaain[21] jo lí[2] jméi[2] 'ña'a 'e líi[2]in untsá[2] 'in tyiin[2]gɨ nifu. Jiin'[13] Dios lí[2] tøø'[21] tsá[2] 'e jmaa[1]a 'e to[2] joon. Jiin'[13] Dios lí[2] cwoo[1] to[2] joon la gajmaa[1]a coon'[13] Aarón. 5 La joon galí[2] coon'[13] Cristo, jo gajméi[1] 'ña'a untsá[2] 'in tyiin[2]gɨ nifu do pe Dios Jmii[21] gacwo'[1]o 'ii 'e to[2] joon. Joon gajin'[2] Dios sɨɨ'[21]ɨ 'ii:

'Nʉ-ʉ yʉʉn[21] tyiia;

joon nano nigacwo'¹o 'nʉ juncwii²¹ tyi'i.
6 Joon lɨ xiia' ni jí² tya' Dios 'e jin'²in: 'Nʉ-ʉ jaain²¹ untsá² coon²¹ tøø²mo, lawa untsá² Melquisedec lɨ́ɨ¹u'u.
7 Joon mo gateein¹ Jesús ni cwoo'¹³ juncwii²¹ gafaa'²¹a júu³ tyʉ́² joon gamɨɨ¹ɨ tyani Dios Jmii²¹ coon'¹³ júu³ tá² lɨ¹ joongɨ gatoo'²¹ jmɨɨ²¹ unnɨí¹i. Joon Dios, 'in lí² jmáa¹a 'e jo júun²in, ganúu²o júu³ tyʉ́² tya'a tsʉ 'wii'¹³ tsáa¹-tsi. 8 Joon xʉfiin'¹³ Jóon¹ Dios Jesús galitɨ́ɨ²mo 'e jmáa¹a nʉʉ'¹³ʉn to² tyʉ'² Dios coon'¹³ ji-laa'²¹ wúu¹ 'e gangoo¹o. 9 Joon mo ga'yeei²¹ røø²¹ jilaa'²¹ 'e 'ná¹ jmáa¹a galɨ́ɨ¹i 'in jmá¹a tiin'¹³ tsá² coon²¹ tøø²mo jileei'²¹ 'in jmá¹a nʉʉ'¹³. 10 Tsʉ Dios Jmii²¹ gajméi¹ 'ii untsá² 'in tyiin²gɨ nifu jiin'¹³ la galɨ́ɨ¹i Melquisedec.

Wúu¹moxʉ 'øøi'²¹-tsi tsá²

11 Sá²gɨ 'áai¹ 'e fuu²¹²uu 'e cwáain¹ tya' 'e júu³ lo pe wúu¹mo lɨ́¹ 'áai¹ tsʉ jo 'iin²¹²naa' 'e 'øøi'²¹-'oo'. 12 Jiin'¹³ la wóo² ningóo¹ 'naa' tɨ́ɨ²naa' lɨí²naa' tɨfo'² tya' 'e júu³ lo pe xʉ 'naa' 'ná¹ 'naa' 'in sɨɨ'²¹naa' xiia'gɨ tún² 'e júu³ jo wúui¹ tya' Dios 'e nʉʉ²ʉʉn' nifu. Nigajmaa²aa' 'wo² sɨ'ɨ́ɨ¹-'oo' coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²naa'. Lawa yʉʉn²¹ cuu'²¹ tʉʉ'²¹ 'naa' coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²naa' jo lí² cøø²øø' 'í¹ tyʉ́². 13 Joon jileei'²¹ 'in 'uun'²¹ fi'² lɨ́ɨ¹i lawa yʉʉn²¹ joon jo ñi¹ xiiala 'øøi'²¹-tsi 'e júu³ tya' 'in ngɨ́¹ coon²¹ tsáa¹. 14 Pe 'uunñi² tyʉ́² tya' tsacøøi'¹³ 'in nili'³ tsʉ nigalitɨ́ɨ²i 'e jmáa¹a 'ii'²¹ røø²¹ coon'¹³ 'e tyʉ́², coon'¹³ 'e gó².

6

1 Moo²¹o' nifugɨ jon ilíi²na' tsacøøi'¹³ coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²na'. Mo jée¹gɨxʉ' 'e júu³ nifu tya' 'e jai'² lɨ́ɨ²na'. Jo faa'³gɨ' 'e joo'²¹-tsi' jmoo²¹o' 'e to² do 'e jo 'ee to² 'íi³in. Jo faa'³gɨ' 'e 'ná¹ litsaa'¹-tsi tsá² Dios. 2 Jon'gɨ faa'³ tya' 'e saai²¹ tsá² jmɨɨ²¹ sɨ 'e toon¹ tsá² cwoo²¹ tya' tsá² 'ee. Jon'gɨ faa'³a' tya' mi jiin'¹in tsá² jee²¹² 'lɨɨ²¹² sɨ mi lisá² 'ii'²¹ lɨ tyéi¹ 'ee. 3 Moo²¹o' nifugɨ wa'a cwó²o Dios la jon.

4-6 Jo lí² tsatyéein¹gɨ tsá² túun¹ tyani Dios doñi'iin 'in niga'ii'²¹ 'e júu³ tya' Dios joon gatʉʉ²o túun¹. Tsʉ 'in nigatí²-tsi 'e tyʉ́² 'e cwo'²o Dios tsá² joon niga'ii'²¹mo Espíritu Tyʉ́² tya' Dios joon gali'iin²¹²in 'e júu³ tyʉ́² tya' Dios joon gangóo¹o 'e 'ii'²¹ tya' 'e juncwii²¹ ijó¹ wana tʉʉ²o 'e júu³ do lawa'a 'e 'ña'a gataain¹ 'in Jóon¹ Dios tsaa'¹ crúu¹³ do, ungøø¹ni 'ido jee²¹² tsá² fúui¹. 7 'In 'ii'²¹ 'e júu³ do coon'²¹ túun² lɨ́ɨ¹i la lɨ́¹ cwoo'¹³ 'wó² mo tsáa¹ jmɨ́¹ ni do tɨ́² coon'¹³ naa'¹³. Joon cwo'²xʉ 'e jmaai¹ to² tya'a 'in gajɨ́ɨ²ɨ do. Nacwaa'³mo 'e 'wó² do tya' Dios. 8 Pe wana gacwo'¹o 'e 'wó² do jiin'¹³ 'motóon¹ sɨ toonñíi¹ 'ee jo 'ee to² 'íi³in 'e 'wó² do joon tɨ́² lijmaa¹ Dios 'ii'²¹ tya'a joon lɨ tyéi¹ ijún¹o 'e 'wó² do la joon jon ilí² tya' tsá² 'in jo 'ii'²¹ 'e júu³ ló².

Sɨjan³an' tá² taain¹-tsi' 'e 'ii'¹³na' 'e cwo'²o Dios jna'

9 Xʉfiin'¹³ foo'²na la joon, tsaru'¹u', pe lɨ́ɨ²na jo tsangɨ́ɨ²i 'naa' la joon. Tsáai¹gɨ-tsii itsangɨ́ɨi² 'naa' 'e tyʉ́²-ʉ jiin'¹³ la cwó² Dios tsangɨ́ɨi² 'in nigajmaa¹a tiin'¹³. 10 Tsʉ 'in tyú¹mo Dios 'e jo 'íin²-tsi jilaa'²¹ 'e nigajmaa²aa', jon'gɨ 'íin²-tsi xiiala gali'iin²¹²naa' 'in tsaru'¹u' catyaai² joon gauncoon'¹³ 'naa' 'ii 'wii²¹² tya'a. Joon jmoo²gɨɨ' 'elo. 11 Pe 'iin²¹²na jmaa²aa' la jaan²¹naa' ca lɨtyéi¹ 'e cwó²-'oo' 'e 'ii'¹³naa' 'e sɨján²aan' jiin'¹³ la cwó²-'oo' 'iin²¹²naa' 'in tsaru'¹u'. 12 Jo 'iin²¹²na wa' fu'²uu 'naa' pe 'iin²¹²na 'e jmaa²aa' jiin'¹³ la jmoo¹o 'in tsá² 'in

'ii'21i 'e tíi2i jiin'13 la júu3 ga'íi2 Dios. 'In tsá2 do 'ii'21i 'e tíi2i tsʉ 'wii'13 jo'1o líi2i joon tá2 taain212-tsi.

13 Joon mo ga'íi2 Dios júu3 tya' Abraham ga'éi1 'ña'a coon'13 'ido tsʉ jo 'in seein21gɨ 'in feei'1gɨ lagɨ 'ii. 14 Gajin'2in sii'21ɨ Abraham: "'E la ja'2mo iuncwaa'3na 'nʉ, joon líi1 fúui1 tyíi1a incwoo'13na 'nʉ." 15 Joon coon'21 túnˀ gasɨjaan1an Abraham 'e júu3 ga'íi2 Dios tya'a joon coon'13 la joon ga'ii'21mo 'e júu3 ga'íi2 Dios tya'a. 16 Mo 'éi1 tsá2 Dios tsʉ feei'1gɨ 'ido lagɨ 'ii. Pe jo ñí1i tsá2 'e jin'2gɨ mo 'éi1 tsá2 Dios. 17 Tsʉ 'wii'13 joon ga'éi1 'ña'a Dios 'e jai'2 'e júu3 'íi2 do. Tsʉ gali'iin212in iliñi1i tsá2 'e 'iin212in untsín1 'e júu3 ga'íi2 do jo sɨsíɨi2 jiin'13xʉ. Joon ga'íi2 Dios 'e júu3 do tya' tsá2 'in 'ii'21 'e tíi2i tya' júu3 do. 18 Joon coon'13 la joon nee21o' 'e sáˀ túnˀ júu3 'e jo líˀ lasíɨiˀ, 'e júu3 ga'íi2 Dios joon 'e ga'éi1 'ña'a. Jee212 'e túnˀ júu3 lo jo líˀ jmaa1a Dios júu3 tajuu21. Joon coon'13 'e túnˀ júu3 do Dios nigacwo'1o jna' coon21 fo'feei'1 tya'a. Dios nigacwoo1 fo'feei'1 tya'a lo tyijna' 'in ningatóo3o' ja'cwoo21o 'e táˀ taain1-tsi' 'e 'ii'13na' 'e júu3 ga'íi2 tyi'. 19 Joon 'e júu3 ga'íi2 Dios tyi' 'e sɨjaan2an' lɨ la lɨ coon21 ñi'loo'3 tya' barco 'e píˀ tsáˀ tsi jmɨɨ21 mo 'iin212 tsáˀ ján1 tiiˀ 'e barco do. Tiiˀ sɨ'íɨ1 alma tyi' coon'13 júu3 do jo líˀ tsawíin2 la lɨ 'e barco do. Joon 'e júu3 tyi' lɨ la lɨ ñi'loo'3 do tyʉ2 sɨtyiin'13 lɨ' caluu 'mɨ'2 'íi1 inʉʉ cwo'1 fee'1 si'2 ñʉ'fú2. 20 Joon ga'íˀ Jesús lɨ' caluu lɨ 'íi1 'mɨ'2 do nifu 'e ná1 'wii212 tyi' tsʉ galíɨ1i untsáˀ 'in tyiin2gɨ nifu coon21 tøøiˀ la galíɨ1i Melquisedec.

7

Jesús líɨ1i ca'ii'13mo untsáˀ coon'13 Melquisedec

1 Joon 'in Melquisedec do líɨ1i róøi13 tya' coon21 fuu21 sii21 Salem, joon galíɨ1i untsáˀ tya' Dios 'in ñii1gɨ. Joon mo gajai'2 Abraham fu lɨ galɨ'2ɨ 'in róøi13 catyaaiˀ do gacwo'íɨ1 Melquisedec ngafee'13 ni 'ido joon gauncwaa'3 ni 'ido. 2 Joon Abraham do gacwo'1o 'ido ca'ii'13 jee212 dyáˀ 'ii'21 tya' jilaa'21 'e galɨ'1ɨ coon'13 'nii21 do. 'In Melquisedec 'øøi'21-tsi tsáˀ 'e sii21 nifu, "róøi13 'in jmoo1o 'ii'21 røø21"; pe joon 'e sii21 'ii jon, "róøi13 tya' 'e jmoo1o tyʉ2 'íi1-tsi tsá2". Tsʉ 'in Melquisedec do líɨ1i róøi13 tya' Salem, 'e 'øøi'21-tsi tsáˀ, "'e jmoo1o tyʉ2 'íi1-tsi tsá2". 3 Joon jo 'in sáa3, jmii21 seein21 tya'a jon'gɨ tsacøøi'13 tya'a seein21. Jo 'e júu3 sáˀ mo galiseein21 jon'gɨ tya' mo júun2in. Joon la joon 'e líˀ líɨ1i Jóon1 Dios, untsáˀ-a 'ii coon21 tøø2mo.

4 'Íˀdu'-'oo' xiiala galíɨi1 Melquisedec do jaain21 tsafeei'1 'e gacwo'1 'lii212 tsafeei'1 tyi' Abraham 'ii ca'ii'13 jee212 dyáˀ 'ii'21 tya' jilaa'21 'e galɨ'1ɨ tya' 'in róøi13 catyaaiˀ do. 5 Joon 'in júnˀ tya' Leví, 'in galíɨi1 untsáˀ, 'náˀ 'ii'21ɨ ca'ii'13 jee212 dyáˀ 'ii'21 tya' tsaruu'21i do jiin'13 la toˀ tyʉ'2 ley tya' Moisés xʉfiin'13 jileei'21 'ido la 'oo'21 júnˀ tya' Abraham 'ii. 6 Pe Melquisedec fiin'13 jon' tyiia212 Leví ga'ii'21mo ca'ii'13 jee212 dyáˀ 'ii'21gɨ jiin'13 'e nigajna'2a Abraham 'in ga'ii'21i 'e júu3 ga'íi2ɨ Dios, joon mo ngayuui'13 joon gauncwaai'3 Melquisedec Abraham do. 7 Joon jilee'21mo ñi1i 'e feei'1gɨ 'ii 'in uncwaai'3 tsáˀ lagɨ 'in nicwaai'3 do. 8 Joon la 'oo'21 jna' 'in tsañʉʉ'1 'in 'ii'21 'e ca'ii'13 jee212 dyáˀ 'ii'21 'e cwóˀo tsáˀ jmai'2 tsañʉʉ'1 'in júun2mo 'i. Pe faa'21a ni jíˀ tya' Dios cwáain1 tya' Melquisedec 'e seen21mo 'i coon21 tøø21mo. 9 Abraham gacwóˀo Melquisedec ca'ii'13 jee212 dyáˀ

'ii'21 'e gajna'2a do. Joon xʉfiin'13 jo mo galiseein21gɨ Leví coon'13 jileei'21 untsá2 'in lɨ́ɨ1i jún2 tya'a 'in 'ii'21 'e ca'ii'13 jee212 dyá2 'ii'21 'e cɨ1 tsaruu'21i lawa'a gacwo'1o jon Melquisedec 'e ca'ii'13 jee212 dyá2 'ii'21 do tsʉ 10 lí2-i 'øø'21-tsi tsá2 'e 'in tsá2 do táa1i tsi cuerpo tya' 'lɨɨ212 tsafeei'1 Abraham, jee212 jún2 tya'a, mo gacwo'ɨɨ1ɨ Melquisedec ngafeei'13 'ii. Joon mo gatyí2 Abraham gatyí2-i jon jún2 tya'a.

11 Wana lí2 líi2in tsá2 Israel tsá2 tyú1i tyani Dios coon'13 'e to2 jmoo1o 'in untsá2 'in lɨ́ɨi1 jún2 tya' Leví jo 'néi2gɨ jaain21 untsá2 'in lɨ́ɨ1i la lɨ́ɨi1 Melquisedec. ('Iin tsá2 Israel do ga'ii'21mo 'e ley do 'wii'13 'in untsá2 do.) Ilíin2mo untsá2 'in lɨ́ɨi1 jún2 tya' Aarón. 12 Tsʉ wana gaunsɨ́ɨ2i tsá2 'in lí2 líi2in untsá2 tya'a 'ná1-a jon unsɨ́ɨ2i ley tya'a. 13 Joon Ña'ñʉ'1ʉ' Jesús lɨ́ɨ1i jún2 tya' Judá. Joon jiin'13 jaain21 jee212 jún2 tya' Judá do galɨ́ɨi1 untsá2 coon'13 'e ley do. 14 Joon ñi1i tsá2 'e Ña'ñʉ'1ʉ' lɨ́ɨ1i jún2 tya' Judá. Joon Moisés jo gajin'2in jiin'13xʉ wa' iliseein21 untsá2 jee212 jún2 tya' Judá do.

15 Joon 'áai1gɨ liñi1i tsá2 'e galisɨ́ɨ2i 'e ley do tsʉ 'in untsá2 'múui2 do-o lɨ́ɨ1i la galɨ́ɨ1i Melquisedec. 16 Joon jo galɨ́ɨ1i untsá2 tsʉ 'wii'13 coon21 ley gajin'2 'e jiin'13 jún2 tya' Leví lí2 líi2in untsá2. Pe galɨ́ɨ1i Jesús untsá2 tsʉ 'wii'13 'ii'21 tya' coon21 juncwii21 tya'a 'e jo tyéi1. 17 Tsʉ la lo-o jin'2 Dios Jmii21 'wii212 tya'a:

'Ñʉ-ʉ lɨ́ɨ2u'u jaain21 untsá2 coon21
tøø2mo,
coon21 untsá2 lɨ́ɨ2u'u la lɨ2 'e galɨ́ɨi1
Melquisedec.

18 Joon coon'13 la joon 'e ley do 'e galisá2 la mo jéei1 ga'ín1mo tsʉ jo 'gøøi'13 joon jo 'ee to2 gali'íin3. 19 Tsʉ 'e ley tya' Moisés do jo lí2 jmaa1a 'e tyʉ2 tyani Dios jiin'13xʉ. Joon cwáain13 tya' 'e ley do sá2 coon21 'e 'ɨ́ɨ13-tsi' 'e tyú2gɨ, joon coon'13 'e joon itsatyéen1na' coon'13 Dios.

20 Joon Dios ga'ei1 'ña'a ilíi2in 'ido untsá2. 21 'In untsá2 catyaai2 gangatáa1i to2 untsá2 pe jo ga'ée1i Dios 'ña'a wa' jmá1 'ido untsá2. Pe 'in untsá2 do ga'í2i to2 tya' tsʉ 'wii'13 ga'ei1 Dios 'ña'a tsʉ ni jí2 tya' Dios gajin'1in:

'E ni ga'ée1i Dios 'ña'a, joon jo
gaunsɨ́ɨ2igɨ 'e najin'2in:
"'Ñʉ-ʉ lɨ́ɨ1u'u jaain21 untsá2 coon 21
tøø2mo,
ca 'ii'13mo untsá2 lɨ́ɨ1u'u coon'13
Melquisedec."

22 Joon mo ga'í2i Jesús to2 tya' untsá2 gajmaa1a Dios júu3 'e tyú2gɨ 'e júu3 'múui2 ga'ɨ́ɨ2ɨ do tya' xiiala ijmáa1a tiin'13 tsá2 lagɨ 'e júu3 ga'ɨ́ɨ2 nifu. 23 Gangafúu1mo 'in untsá2 catyaai2 do tsʉ mo gajúun2in jo lí2 jmá1gɨ to2 tya'a. 24 Pe Jesús do jo gajúun1in wa'a 'ná2 cwo'2o tsá2 xeei'21 to2 tya'a 'e líi2in untsá2. 25 Tsʉ 'wii'13 joon 'in Jesus do lí2-i jmáa1a tiin'13 jileei'21 'in tsatyéein1 coon'13 Dios 'wii'13 'ii tsʉ seen21mo Jesús coon21 tøø2mo joon mɨ́ɨ1ɨ tyani Dios Jmii21 'wii212 tya' tsá2.

26 Coon'13 la joon Jesus galɨ́ɨ1i untsá2 'in tyiin2gɨ nifu 'in 'néi1na'. Joon jiin'13 la 'ɨ1-tsi Dios Jmii21 la joon jon 'ɨ1-tsi 'ii, jo jmoo1o 'e gó2 jon'gɨ 'noo1o tsaa2. Jo taain212gɨ lagɨ coon'13 'in røøi21 tsaa2 joon Dios gasaai21 'ii ñíi1gɨ lagɨ tya'cwii21. 27 Joon jo lɨ́ɨ1i la lɨ́ɨi1 'in untsá2 'in tyiin2gɨ nifu catyaai2 do 'in 'ná1 jngaai'13 joo'21 la coon21 jmɨɨ212 'wii'13 tsaa2 tya' tsá2. 'Ná1 jngaai'13 'ido joo'21 tya' tsaa2 tya' 'ña'a nifu joon mo ngayuui'13 joon lí2 jngaai'13 joo'21 tya' tsaa2 tya' tsá2 catyaai2. Pe mo gacwói1 'ña'a Jesús coon21 naa'13 gacwói1 'ña'a tya' tsaa2 tya' jileei'21 coonti. 28 'E ley tya' Moisés

gatyii'13in tsá2, 'in jo lí2 cwo'2 pí3 yaai wa' jmáa1a la 'iin212in Dios, ilíi2in untsá2 'in tyiin2gɨ nifu pe mo ngayuui'13 'e ley do Dios, coon'13 'e júu3 ga'ei1 'ña'a, gatyii'13in Jóon1on ilíi2in untsá2 'in tyiin2gɨ nifu. Joon la joon jiin'13 coon21 tsaa2 jo lí2 sá2 tya'a coon21 tøø2mo.

8

Jesús ĺɨɨ1i 'in faa'21a 'wii212 tya' tsá2 coon'13 júu3 'múui2 gaɨ́ɨ2 Dios

1 Jilaa'21 'e tyiin2gɨ 'e sɨ́ɨ13ɨ' lo 'e 'in untsá2 'in tyiin2gɨ nifu tyi' lɨ́ɨ1i untsá2 la galɨ́ɨi1 Melquisedec do joon gacwó2o lɨ' cwoo21o Dios Jmii21 tsáa1 'in tyíin1 ñʉ'fú2. 2 Joon do-o lɨ́ɨ1i to2 untsá2 tsi inúʉʉ cwo'1 fee'1 si'2 do 'e gajmaa'13 Ña'ñʉ'1o' jon' gajmaa'13a tsá2. 3 Nigatyii'13in Dios Jmii21 jileei'21 untsá2 'in tyiin2gɨ nifu wa icwo'2o fa'1 joon jngaai'13 joo'21 'wii212 tya' tsá2 tsʉ 'wii'13 joon 'ná1 lisá2 coon21 'e cwo'1 Jesucristo Dios Jmii21. 4 Joon wana taain212gɨ Jesús juncwii21 jo lí2 wa'a ilíi2in untsá tsʉ seen21mo untsá2 fu juncwii21 'in cwo'1 fa'1 Dios jiin'13 la ley tyʉ'2 Moisés. 5 Pe 'in untsá2 do cwoo1o fa'1 'e lɨ la lɨ 'iin'3 tya' fa'1 la jai'2 'e sá2 ñʉ'fú2. Nee21o' 'e lɨ la lɨ jiin'13 'e sá2 ñʉ'fú2 tsʉ mo gajin'2in Dios sɨɨ'21 Moisés xiiala 'ná jmáa1a 'e 'ná1 'mɨ'2 santuario do gajin'2in: “Cón2du' cwáain1 jiin'13 la niga'e'2ee 'nʉ ni moo'21 do joon la joon jmaa'13'a.” 6 Pe Cristo, 'in lɨ́ɨ1i untsá2 tyi' ga'ɨ́2i coon21 to2 tyʉ́2gɨ lagɨ 'e tsáai2 do tsʉ tyʉ́2gɨ 'e júu3 ga'ɨ́ɨ2 Dios tyi' joon coon'13 'e júu3 tyʉ́2gɨ do faa'21a Cristo 'wii212 tyi'.

7 Tsʉ wa mo'o jo 'ee 'ná1gɨ 'e júu3 nifu 'e ga'ɨ́ɨ2 Dios joon jo 'ee 'ná1gɨ 'e júu3 'e ga'ɨ́ɨ2 Dios lɨ gatí2 túnˀ. 8 Pe Dios tsee'1i 'in ga'ii'21 'e júu3 ga'ɨ́ɨ2 nifu jo galɨ́2 tyúu1i coon'13 'e joon tsʉ ni jí2 tya'a gajin'2in:

Jin'2in Ña'ñʉ'1ʉ': Ijó2 coon21 jmɨɨ212 mi sɨ́ɨ3na coon21 júu3 'múui2 coon'13 tsá2 Israel joongɨ coon'13 tsá2 tya' Judá.

9 Jo ilɨ́1 la lɨ júu3 gasɨ́ɨ3na coon'13 'lɨɨ212 tsacøøi'13 tya'a 'e jmɨɨ212 mo gason'3oon cwoo21o joon ga'wóo2na cwoo'13 lɨ sii21 Egipto.

Tsʉ jo gauntsíin1 'in tsá2 do 'e júu3 tyiia.

Joon tsʉ 'wii'13 joon jo gaunjíi2na 'in tsá2 do, jin'2 Ña'ñʉ'1ʉ'.

10 'E júu3 'múui2 isɨ́ɨ3na coon'13 'in tsá2 Israel mo gangɨ́ɨ1 jmɨɨ212 joon 'e lɨ la lɨ 'elo, jin'2 Ña'ñʉ'1ʉ': 'E júu3 'e sɨ́ɨ3na tya' 'in tsá2 do 'e lɨ́1 lawa'a 'e 'ɨ1-tsi yaamo jiin'13 la 'ɨ1-tsii.

Lawa'a 'e tóon3oon júu3 tyiia tsi alma tya'a.

Joon jna-a ilíi2na Dios tya'a joon 'ii-gɨ ilíi2in tsá2 tyiia.

11 Joon jo 'ná1 'e'2gɨ la jaain21 la jaain21 xiiala licwii1in Ña'ñʉ'1ʉ'.

Jo 'ná1 'e'2gɨ tsagoo1o jon'gɨ tsaruu'21i.

Tsʉ jilee'21mo inlicwii1in jna. La 'in pi'3 la 'in cøøi'13 jee212 'ii inlicwii1in jna.

12 Joon ilifeei'1-tsii tya' jilaa'21 'e gó2 tya'a,

Joon jo tɨ'3gɨ-tsii tsaa2 niga'noo1o.

13 Joon mo fee'21i Dios tsá2 cwáain1 tya' coon21 júu3 'múui2 ijmáa1a tya'a lawa'a 'e jmoo1o júu3 'e nitsáa2mo 'e júu3 gajmaa1a nifu do. Joon 'e júu3 nitsáai2 nisɨɨn'13mo joon tɨ li tyé1mo.

9

Cwáain1 tya' 'e cwo'1 si'2 ni cwoo'13 juncwii21 coon'13 'e cwo'1 si'2 ñʉ'fú2

1 Joon júu3 'e sá2 nifu do gatyʉ'2ʉ to2 xiiala iun'goo21o tsá2 Dios pe tsi coon21 inʉʉ cwo'1 si'2 ni cwoo'13 juncwii21. 2 Joon 'e cwo'1 si'2 do lɨ la

lɨ coon[21] 'nʉ́[1] 'mɨ'[2] lɨ́[1] tún[2] 'ii'[13] tsi do. Joon gaunsii[21] tsá[2] 'e tsi lɨ tsataai[2] untsá[2] nifu do, lɨ nacwaai'[3]. Joon tsi do si'[2] coon[21] candelero coon'[13] coon[21] mesa lɨ náa[1] 'iñi'[1] nacwaai'[3]. [3] Joon lɨ' caluu 'e 'mɨ'[2] 'íi[1] tsi do gaunsii[21] tsá[2], lɨ nacwaai'[3] 'áai[1]gɨ. [4]Joon tsi do-o si'[2] coon[21] altar lɨ jun[1] untsá[2] fuu[212] sʉ́n[2]. Si'[2]i jon inʉʉ lɨ tɨ́[2] tún[2] do coon[21] cwóo[1] toon[212] cwanáa[13] la caain[21] tsaa'[1] dó[2]. Joon 'e cwóo[1] do gaunsii[21] tsá[2], cwóo[1] tya' júu[3] ga'ɨ́ɨ[2] Dios. Joon tsi cwóo[1] do si'[2]i coon[21] tsʉʉ[2] sɨ 'ó[1]o maná. Tsi joon 'yʉ coon[21] 'mo'ú[2] tya' Aarón 'e ganii'[13]. Tsi joon jon taa'[13] 'e cuu[212] 'e toon[212]on júu[3] tyaa'[13] júu[3] 'e ga'ɨ́ɨ[2] Dios mo nifu. [5] Joon ni cwóo[1] do téein[2] 'in gái[1] querubines tsí[2] cwáa[1] 'in lɨ́ɨ[1]i la lɨ́[1] 'e 'ya'[2]gɨ tya' Dios. Joon sɨ'ɨ́ɨ[1] cwáa[1]a ni cwóo[1] do lɨ cwo'[1]o untsá[2] fa'[1] tya' tsaa[2] tya' tsá[2]. Pe jo fuu[212]gɨɨ 'naa' 'láai[2] 'e júu[3] lo.

[6] Joon mo ga'yee[21]i ganá[1] tyʉ́[2] jilaa'[21] joon la joon gangataa[2]i untsá[2] la coon[21] jmɨɨ[212] inʉʉ cwo'[1] 'nʉ́[1] 'mɨ'[2] nifu do 'e un'goo[21]o Dios jiin'[13] la tɨɨsi'[2]. [7] Pe jiin'[13] 'in untsá[2] 'in tyiin[2]gɨ nifu lí[2] tsa'í[2]i coon[21] naa'[13] la coon[21] jiin[21] lɨ tsi lɨ gatɨ́[2] tún[2] do. Joon mi tsa'í[1]i do 'ná[1] nityaan[1]an jmɨ[1] tya' joo'[21] 'e lɨ́[1] lawa coon[21] fa'[1] tya' tsaa[2] tya' 'ña'a joongɨ tya' tsaa[2] tya' tsá[2] catyaai[2] do. [8] Joon coon'[13] 'ii'[21] tya' 'in Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios lí[2]-i 'øøi'[21]-tsi' 'e la 'ɨɨ[212] jmaai[21]gɨ to[2] 'e cwo'[1] 'nʉ́[1] 'mɨ'[2] gasi'[2] nifu do 'e un'goo[21]o tsá[2] Dios sɨjnɨɨ'[13]mo tsi do. Lɨ cwaai'[3]gɨ 'áai[1] do. [9] Joon jilaa'[21] 'elo lawa coon[21] cwáan[1]mo tya' nano. Tsʉ jilaa'[21] fa'[1] 'e gacwó[2] tsá[2] 'yiia'[13] joon coon'[13] jileei'[21] joo'[21] 'in gajngaai'[13] tsá[2] 'e cwoo'[13]i Dios 'wii'[13] tsaa[2] tya' tsá[2] jo lilí[2] 'e 'ɨ[1]-tsi tsá[2] 'e tyʉ́[2] la joon. [10] Jilaa'[21] 'elo jmaai[1] to[2] jiin'[13] coon'[13] 'e gøø'[21]ø tsá[2] joon coon'[13] 'e 'uun'[21]un tsá[2] joongɨ coon'[13] xiiala lo'[2] tsá[2]. Jmaai'[2] 'e sá[2] lɨ caluu tsá[2] 'elo joon jmaai[1] to[2] jiin'[13] ca mi unsɨ́ɨ[2]i Dios jilaa'[21] 'elo.

[11] Pe nijó[2] Cristo joon nano lɨ́ɨ[1]i untsá[2] 'in tyiin[2]gɨ nifu tya' jilaa'[21] 'e tyʉ́[2]gɨ 'e nigajó[2]. Joon 'e cwo'[1] lɨ lɨ́ɨ[1]i untsá[2] 'e tyʉ́[2]gɨ joon jo 'e sɨ'ná[2]i. Jon' gajmaa'[13]a tsá[2] 'e cwo'[1] do. Joon 'øøi'[21]-tsi tsá[2] 'e jo si'[2] ni cwoo'[13] juncwii[21]. [12] Cristo nigangɨ́ɨ[1]i lɨ cwaai'[3] 'áai[1] joon jon' coon'[13] jmɨ[1] 'øø[1]i joo'saa'[21] sɨ joo'xuui[212] 'ee pe coon'[13] jmɨ[1] 'øø[1]i 'ña'o. Joon coon'[13] la joon ga'í[2] Cristo lɨ cwaai'[3] 'áai[1] ñʉ'fú[2] coon[21] naa'[13] tya' jileei'[21] tsá[2] joon la joon gajmaa[1]a itiin'[13] tsá[2] coon[21] tøø[2]mo. [13] 'E la ja'[2]mo mo xee[1]i untsá[2] 'e jmɨ[1] tya' joo'tsáa[1] coon'[13] jmɨ[1] tya' chivo joongɨ coon'[13] fó[2] tya' joo'[21] 'in júun[2]in ni altar tya' 'in sɨ'leei'[21] lí[2]-i jmáa[1]a tyúi[1] 'ido pe jmaai'[2] lɨ' caluu-u. [14] Joon wana la joon fee'[1]gɨ 'ii'[21] sá[2] tya' jmɨ[1] 'øø[1]i Cristo 'in gacwói[1] 'ña'a Dios jo 'ee sɨ'lee'[21]i coon'[13] 'ii'[21] tya' Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios 'in seein[21] coon[21] tøø[2]mo. Joon 'e jmɨ[1] 'øø[1]i untyúi[1] jna' coon'[13] 'e 'ɨ[1]-tsi'. Iuntyúi[1] jna' coon'[13] jilaa'[21] to[2] 'e jo 'ee to[2] 'íi[3]in ilí[2] jmoo[21]o' la to[2] tyʉ'[2] Dios 'in jiin'[1].

[15] Tsʉ coon'[13] la joon 'in Jesucristo galɨ́ɨ[1]i 'in lí[2] faa'[21]a 'wii[212] tyi' coon'[13] 'e júu[3] 'múui[2] do. Joon coon'[13] la joon lí[2]-i 'ii'[21] 'in nigató[2]ø Dios 'e gatɨ́ɨ[2]i 'e ta'[2]a coon[21] tøø[2]mo jiin'[13] la júu[3] ga'ɨ́ɨ[2] Dios. Tsʉ Cristo gajúun[2]in gatyí[2] jilaa'[21] tsaa[2] 'e ga'noo[1]o tsá[2] 'in seein[21] la jee[212] tyʉ'[2]gɨ to[2] 'e ley tya' Moisés do. [16] Tsʉ mo naroon[1]on coon[21] jí[2] tya' tyíia[3] tya' tsá[2] ce 'ná[1] júun[2]in 'in tsá[2] 'in gajmaa[1]a 'e jí[2] do joongɨ ilí[2] jmaa[1]a coon'[21] 'e la jin'[2] jí[2] do. [17] Jo 'ee to[2] 'íi[3]in 'e jí[2] do la jee[212] seein[21]gɨ 'in gajmaa[1]a 'e jí[2] do. 'Íi[3]mo to[2] 'e jí[2] do mi yuui'[13]

júun[2]in 'in gajmaa[1]a. 18 Ts~~ɨ~~ 'wii'[13] joon 'e júu[3] nifu do gali'íi[3]mo to[2] mo ngayuui'[13] gatoon[1]on jmɨ[1] 'øø[1]i joo'núu[3]. 19 Ts~~ɨ~~ Moisés do gajma'[2]a júu[3] jileei'[21] 'in tsá[2] do jilaa'[21] júu[3] tya' ley joon mo ngayuui'[13] joon gauncwii'[1]i capoo[212] jnú[2] joo'saa'[21] yúun[2] coon'[13] coon[21] nii[212] sɨɨ[2] sii[21] hisopo. Gauncwii'[1]i 'e do coon'[13] jmɨ[1] joo'xuui[21] coon'[13] jmɨ[1] chivo sɨcaai'[21] jmɨɨ[21] joon gaxee[1]i 'e jmɨ[1] do ni jí[2] tya' ley do joongɨ jileei'[21] 'in tsá[2] do. 20 Joon gajin'[2]in: "'E jmɨ[1] lo jmoo[1]o jai'[2] 'e júu[3] 'e ni'íɨ[2] Dios tyi'naa'." 21 Joon gaxee[1]i Moisés 'e jmɨ[1] do ni 'e cwo'[1] 'nú[1] 'mɨ'[2] joongɨ ni jilaa'[21] 'e jmaai'[2] to[2] in~~ɨɨ~~ cwo'[1] do. 22 Coon'[13] 'e ley do jilaa'[21] 'e 'ná[1] lityú[2] jiin'[13] coon'[13] jmɨ[1]. Joon wa jo t~~ɨɨ~~n[21] jmɨ[1] jo lí[1] 'íin[2] tsaa[2] tya' tsá[2].

Mo gajúuin[1] Cristo gatyí[2]i tsaa[2] tya' tsá[2]

23 Ts~~ɨ~~ la joon 'e tyiin[2] 'e li tyú[2] coon'[21] jmɨ[1] 'øøi[2] joo'[21] 'e cwo'[1] 'e si'[2] ni cwoo'[13] juncwii[21] 'e lɨ la lɨ 'e cwo'[1] si'[2] ñ~~ɨ~~'fú[2]. Pe 'e cwo'[1] si'[2] ñ~~ɨ~~'fú[2] 'ná[1] jmɨ[1] 'e tyiin[2]gɨ lagɨ jmɨ[1] tya' joo'[21]. 24 Ts~~ɨ~~ Cristo jo ga'í[2]i 'e cwo'[1] 'e gajmaa'[13] tsá[2] 'e jiin'[13] lɨ la lɨ 'e cwo'[1] 'e jai'[2]. Pe Cristo ga'í[2]i fu ñ~~ɨ~~'fú[2] joon nano siin'[13]in mɨɨ[1]ɨ tyani Dios Jmii[21] 'wii[212] tyi'. 25 Pe Cristo jo gacwói[1] 'ña'a 'láai[2] naa'[13] la jmoo[1]o 'in untsá[2] 'in tyiin[2]gɨ nifu tya' tsá[2] Israel tsataa[212]i lɨ nacwaai'[3] 'áai[1]gɨ coon[21] naa'[13] la coon[21] jiin[21] 'e cwo'[1]o fa'[1] 'e lí[1] jmɨ[1] pe jon' jmɨ[1] 'øø[2]i 'ña'a 'e jmɨ[1] do. 26 Wa gajmaa[1]a Cristo la jmoo[1]o 'in untsá[2] do 'e 'ná[2] júun[2]in 'láai[2] naa'[13] ca la mo garoon[1]on juncwii[21]. Pe nano mi tí[2] lityéi[1] coon[21] naa'[13] gajnéi[1] Cristo 'e cwoi[1] 'ña'a lawa coon[21] fa'[1] 'e 'íin[2] jilaa'[21] 'ii'[21] tya' tsaa[2]. 27 La joon jilee'[21]mo tsá[2] 'ná[1] júuin[2] coon[21] naa'[13] joon mi yuui'[13] joon ilisá[2] 'ii'[21] tya'a. 28 La joon Cristo jon gacwói[1] 'ña'a coon[21] naa'[13] lawa coon[21] fa'[1] 'e tyí[2]i tsaa[2] tya' tsá[2] fúui[1]. Joon ijnéi[1] tún[1] jon' wa' tyí[2]i tsaa[2] tya' tsá[2] pe 'e jmáa[1]a tiin'[13] jileei'[21] 'in sɨjéein[1] 'ii.

10

1 'E ley tya' Moisés jo lɨ la lɨ 'e tyú[2] ijó[1], 'e líɨ[1] jiin'[13] la lí[1] 'iin'[3] tya' 'e joon. 2 Ts~~ɨ~~ 'e ley do coon'[13] 'e fa'[1] 'e cwó[2]o tsa[2] la coon[21] jiin[21] jo lí[2] untyúu[2]i 'in tsá[2] 'in ningatyéein[1] coon'[13] Dios 'wii[212] 'e fa'[1] do. Ts~~ɨ~~ wana lí[2] untyúu[2]i 'e ley do tsá[2] 'e ján[2]an 'in tsá[2] do cwoo[1]o 'e fa'[1] do ts~~ɨ~~ jo li'[3]gɨ rǿø[2]i tsaa[2] mo ngayuui'[13] ga'íin[2] tsaa[2] tyá'a. 3 Pe 'e fa'[1] 'e cwó[1]o 'in untsá[2] do 'e jmoo[1]o 'e tɨɨ'[13]-tsi tsá[2] 'e tsaa[2] niga'noo[1]on la coon[21] jiin[21]. 4 Ts~~ɨ~~ 'e jmɨ[1] tya' joo'[21] joongɨ tya' chivo jo jmɨɨ[212] wa'a lí[2] 'íin[2] tsaa[2] tya' tsá[2] coon'[13] 'e joon.

5 Ts~~ɨ~~ 'wii'[13] joon mo ga'í[2]i Cristo ni cwoo'[13] juncwii[21] gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ Dios Jmii[21]:

Jo 'iin[212]u'un wa'a jngaai'[13] tsá[2] joo'[21] 'e cwo'[1] 'n~~ɨ~~ fa'[1],

pe nigatyaa[1] 'n~~ɨ~~ tyú[2] coon[21] cuerpo tyiajna 'e cwo'[3]oo 'n~~ɨ~~.

6 Jo tɨ[1]-'o'o 'in joo'núu[3] 'in júuin[2] tsá[2] 'e lí[1] fa'[1] jon'gɨ tɨ[1]-'o'o 'e fa'[1] 'e cwo'[1] tsá[2] 'n~~ɨ~~ wa' tyii'[1] tsaa[2] tya'a.

7 Joon gafuu[212]uu: "Jna-a goo[212]oo ijmáa[3]aa jiin'[13] la tɨ[1]-'o'o, Dios tyiia,

jiin'[13] la jin'[2] ni jí[2] cwáain[1] tyiia."

8 Nifu jin'[2] 'e júu[3] do 'e jo 'iin[212] Dios jon'gɨ tɨ[1]-tsi Dios jileei'[21] joo'núu[3] jngaai'[13] tsá[2] 'e cwó[2] tsá[2] lawa coon[21] fa'[1] jon'gɨ 'e fa'[1] 'e juun[1] do wa' tyí[2] tsaa[2] tya' tsá[2] jiin'[13] la to[2] ty~~ɨ~~'[2] ley. 9 Joon mo ngayuui'[13] joon gajin'[2]in: "Jna-a goo[212]oo ijmáa[3]aa jiin'[13] la tɨ[1]-'o'o, Dios tyiia." 'E 'øøi'[21]-tsi tsá[2] jin'[2] 'e nisuun[2]mo 'e fa'[1] 'e gacwó[2] tsá[2] nifu joon la joon i'í[2]i fa'[1] lɨ gatí[2] tún[2]. 10 Joon Dios

gajmee¹i jna' tsá² tya'a tsʉ Jesucristo gajmaa¹a jiin'¹³ la tɨ¹-tsi Dios mo gacwói¹ 'ña'a lawa coon²¹ fa'¹ coon²¹ naa'¹³ tya' jileei'²¹.

11 Jileei'²¹ untsá² tya' tsá² Israel jmoo¹o to² tya'a la coon²¹ jmɨɨ²¹² joon cwoo¹o 'láai² naa'¹³ 'e fa'¹ ruui'²¹ 'e fa'¹ gacwoo¹o la mo jéei¹ xʉfiin'¹³ 'e fa'¹ 'e cwoo¹o do jo lí² tyí² tsaa² tya' tsá². 12 Pe Jesucristo gacwoo¹o coon²¹ fa'¹ tya' tsaa² tya' tsá² 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo, joon mo ngayuui'¹³ joon gacwó²o lɨ' cwoo²¹ Dios Jmii²¹ tsáa¹. 13 Do-o tyíin¹in sɨjáan¹³an ca mi tyéi¹ Dios 'in 'ei'¹ 'ii 'wii²¹² tɨɨ²ɨ. 14 Tsʉ coon'¹³ 'e coon²¹ fa'¹ do gauntyúu²i Cristo jileei'²¹ 'in líi²in tsá² tya' Dios coon²¹ tøø²mo. 15 Joon 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios røø²¹ jon faa'²¹a tsʉ gajin'²in nifu:

16 'E júu³ 'múui² ijmáa³aa coon'¹³
'ido mi ngɨ́ɨi² jmɨɨ²¹² joon ilɨ́ la
lɨ́ 'elo, jin'² Ña'ñʉ'¹ʉ':
Itóon³oon júu³ tyiia tsi alma tya'a,
joon i'ɨ¹-tsi la 'ɨ¹-tsii jna.
17 Joon mo ngayuui'¹³ joon gajin'²
'in Espíritu do:
Jiin'¹³ coon²¹ naa'¹³ 'e tɨ'¹gɨ-tsii tsaa²
tya'a jon'gɨ 'e gó² 'e nigajmaa¹a.
18 Joon coon'¹³ la joon mo ga'íin² tsaa² tya'a jo 'ná¹gɨ cwoo¹o tsá² fa'¹ tya' tsaa² tya'a.

'Ná¹-a tsatyéen¹na' coon'¹³ Dios

19 Tsʉ 'wii'¹³ joon, tsaru'¹u', lí²-i tsatóo³o' jo cu'²-tsi' lɨ nacwaai'³ 'áai¹gɨ 'wii'¹³ cwáain¹ tya' jmɨ¹ 'øø²i Jesucristo. Lí²-i tsaa²¹a' 'e fu¹ 'múui² joongɨ 'e jiin'¹ 'e ganá¹ Jesucristo, coon²¹ fu¹ 'e ngó¹o lɨ' caluu lɨ 'íi¹ 'mɨ'² do. 20 Ganá¹ Jesucristo 'e fu¹ do mo ga'gɨɨ¹ɨ 'e 'mɨ'² 'íi¹ do 'e 'øøi'²¹-tsi tsá² cuerpo tya'o mo gajúun²in. 21 Joon Jesús lɨ́ɨ¹i untsá² tsafeei'¹ tyi' tsi inʉʉ cwo'¹ tya' Dios. 22 Joon tsʉ 'wii'¹³ joon 'ná¹-a tsatyéen¹na' coon'¹³ Dios 'e jo tóin¹ 'øøi'²¹-tsi' joon jo cu'²-tsi' 'e tsáai¹-tsi' tsʉ Jesús do nigauntyúu²i jna' coon'¹³ 'e 'ɨ¹-tsi' 'e coon'¹³ joon li'³gɨ jna' 'e róø²na' tsaa², joon cuerpo tyi' sɨjgɨɨ¹ɨ coon'¹³ jmɨɨ²¹ tyʉ́². 23 Cwoseen²¹mo' tá² taain²¹²-tsi' coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²na' tsʉ Dios Jmii²¹ iuntsíin²in 'e júu³ ga'ɨ́ɨ²ɨ tyijna'. 24 Joon cwo'øøi'²¹-tsi' xiiala lí² cwóo³o' cwáain¹ la jaain²¹ la jaan²¹na' 'e 'ii²¹²mo ruu'²¹i joon jmaa¹a 'e tyʉ́². 25 Jo jmoo²¹o' la jmoo¹o 'inlɨ́ɨi¹³ 'in jo uncaain²¹ coon'¹³ jna' 'e ungoo²¹o' Dios. Pe 'ná¹-a tyá²a'-tsi' la jaain²¹ la jaan²¹na'. Joon 'e tyiin²gɨ jmoo²¹o' la joon mi nee²e' 'e nijatyéein¹ jmɨɨ²¹² mi jó¹ Ña'ñʉ'¹ʉ'.

26 Tsʉ wana 'naa'¹gɨ' tsaa² jiin'¹³ la 'yaai¹-tsi' mi yuui'¹³ licwii²¹i' 'e jú u³ jai'² do jo 'e fa'¹ sá²gɨ wa' lí² tyí²gɨ tsaa² tyi'. 27 Jiin'¹³ 'e sá²gɨ tyi' 'e sɨjaan³an' 'e jmá¹a Dios 'ii'²¹ tyi' joon 'e jɨ́² ico¹ i'íin²in jileei'²¹ 'in 'ei'¹ Dios. 28 Wa naseein²¹ jaain²¹ 'in jo jmoo¹o nʉʉ'¹³ʉn to² tyʉ'² ley tya' Moisés joon wana galiseein²¹ gái¹ gaai²¹ 'in jmoo¹o júu³ jai'² xiiala niga'láa¹ 'in tsá² do 'ná² júun²in 'ido jo lí² fúu² líi²in tsá² 'ii. 29 Wana lí² la joon coon'¹³ 'in 'láa¹ coon'¹³ ley tya' Moisés, ¿'ee lɨ́ɨ²naa' 'e tɨɨ²i ilí² tya' 'in 'øøi'²¹ Jóon¹ Dios joon jo tsáai¹-tsi jmɨ¹ 'øø²i 'e gatúun²un 'e jmoo¹o jai'² 'e jú u³ ga'ɨ́ɨ² Dios, tsʉ coon'¹³ 'e jmɨ¹ do galityúu¹mo tsá²? ¿'Ee lɨ́ɨ²naa' ilí² tya' 'in ungøø¹i 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios 'in 'iin²¹²in 'ii? 30 Tsʉ né²o' 'in nigajin'²: "Jna-a icóon²oon tyiia; joongɨ jna joon incɨ́ɨ³ɨɨ." Gajin'²o jon: "Ña'ñʉ'¹ʉ' ijmáa¹a 'ii'²¹ tya' tsá² tya'a." 31 ¡'Áa¹mo wúu¹ wa'a xuui'²¹ tsá² jacwoo²¹o Dios 'in jiin'¹!

32 Pe cwotii'¹³du'-'oo' xiiala gañí²ii' wúu¹ la mo jée¹ mo ngayuui'¹³ ga'ii'¹³naa' 'e jú u³ jai'² 'e gajmaa²aa' taa¹aa' coon'¹³ jilaa'²¹ fa'í³ 'e galiseen²¹naa'. 33 'Inlɨ́ɨi¹³

'naa' gajíin²in tsá² 'naa' joongɨ gajmeei'²¹ tsá² 'naa' tyani tsá². Joon 'inlɨ́ɨ¹³gɨ 'naa' lɨ́ɨ¹naa' 'in seein²¹ tyʉ́² coon'¹³ 'in ga'e'² tsá² wúu¹ do. 34 'Naa', fúu² galɨ́ɨ¹naa' 'in tsá² taai² 'nʉñí³. Joon gajmaa²aa' jløø'³naa' mo ga'wo'² tsá² 'e sá² tyii', tsʉ ñí² 'naa' 'e fu ñʉ'fú² 'e sá² 'e tyʉ́²gɨ tyii' 'e ta'²a coon²¹ tøø²mo. 35 Tsʉ 'wii'¹³ joon jo tʉ́² 'naa' 'e jo 'goo²oo' tsʉ 'áai¹gɨ fee'¹ 'e jnaa¹ tsá² 'in jo cu'²-tsi. 36 Tsʉ 'naa' 'ná¹-a taan²¹²naa' tá² táain²-'oo' 'e jmaa²aa' la 'iin²¹² Dios joon wa i'ii'¹³naa' 'e júu³ ni'ɨ́ɨ²ɨ. 37 Tsʉ ni jí² tya' Dios gajin'²in:

La jmoo no-o ijó¹ 'in 'ná¹ ijó¹ joon jo 'áai¹ li'ɨɨi²¹²gɨ.

38 Pe 'in seein²¹ tyʉ́² coon'¹³ Dios 'ná¹ liseein²¹ 'e jai'²gɨ lɨ́ɨ²i,

tsʉ 'in tʉ́² 'e jai'² lɨ́ɨ²i jo itɨ'²gɨ-tsi Dios 'ii.

39 Pe jna' jo lɨ́ɨ¹na' la lɨ́ɨ¹i tsá² 'in tʉ́² 'e jai'² lɨ́ɨ²i joon i'íin²mo. Tsʉ jna'o' lɨ́ɨ¹na' la lɨ́ɨ¹i tsá² 'in jai'² lɨ́ɨ²i, 'in jmóo¹ tiin'¹³ alma tya'a.

11

Xiiala nigajmaa¹a 'in jai'² galɨ́ɨ²i Dios

1 Wana jai'² lɨ́ɨ²na' jo cu'²-tsi' 'e 'ii'¹³na' 'e sɨjáan³an' jogɨ cu'²-tsi' 'e la jai'² 'e jo jøø²ø'. 2 'Ii'²¹mo Dios 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tyi' coon'¹³ 'e jai'² galɨ́ɨ²i.

3 Coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ɨ²na' né²o' 'e Dios gajmaa¹a juncwii²¹ coon'¹³ júu³ tya'a joon 'e jøø²ø' lano jon' galí² coon'¹³ 'e sá² la mo jéei¹.

4 Coon'¹³ 'e jai'² galɨ́ɨ²i Abel gacwoo¹o Dios coon²¹ fa'¹ tyʉ́²gɨ lagɨ 'e fa'¹ gacwoo¹o Caín. Joon gajmaa¹a Dios júu³ 'e tyú²mo Abel joon ga'ii'²¹mo Dios fa'¹ 'e gacwoo¹o. Joon xʉfiin'¹³ nijúun¹mo Abel fee'²¹mogɨ jna' coon'¹³ 'e jai'² galɨ́ɨ²i.

5 Coon'¹³ 'e jai'² galɨ́ɨ²i Enoc gangaa'¹³i 'e juncwii²¹ 'e sá² lɨ' cataain²¹ jo gajúun²in. Joon jo tyéi¹gɨ tsá² 'ii tsʉ gatøø²¹o Dios 'ii. Joon jin'² ni jí² tya' Dios cwáain¹ tya' 'ido 'e la nʉ'gɨ gatøø²¹ Dios 'ii jløø'³mo Dios tya' 'ido. 6 Jo li'² Dios jløø'³i tya' tsá² wa jo jai'² lɨ́ɨ²i tsá² júu³ tya'a tsʉ wana 'iin²¹²in tsá² tsatyéen¹in coon'¹³ Dios 'ná¹ 'e jai'² lɨ́ɨ²i 'e seein²¹ Dios joon ityí² Dios tya' 'in 'naai'¹ 'ii.

7 Coon'¹³ 'e jai'² galɨ́ɨi² Noé gajmaa¹a nʉʉ'¹³ʉn tya' Dios mo gajmaa¹a Dios 'ii júu³ 'ee ilí² 'e jo mo galɨ́² jøø²ø. Gajmaa¹a Noé nʉʉ'¹³ʉn joon gajmaa¹a coon²¹ barco 'e jmáa¹a tiin'¹³ familia tya'a. Joon coon'¹³ la joon gajmaa¹a Noé júu³ 'e gó² 'in tsá² taain²¹² juncwii²¹ joon ga'ii'²¹mo Dios 'ii coon'¹³ 'e jai'² 'e galɨ́ɨ²i.

8 Coon'¹³ 'e jai'² galɨ́ɨi² Abraham gajmaa¹a nʉʉ'¹³ʉn joon ga'woo²i goo¹o mo gatø'² Dios 'ii. Joon ngalíin² coon²¹ cwoo'¹³ icwo'² Dios 'ii 'e lɨ́¹ lawa coon²¹ 'e gatɨ́ɨ²i. Joon ga'woo²i goo¹o do jiin'¹³ jo ñi¹ xiiafu tsalíin². 9 Tsʉ coon'¹³ 'e jai'² galɨ́ɨi² Abraham gatéein² 'e cwoo'¹³ do 'e gajin'² Dios 'e cwó²o 'e cwoo'¹³ do tya'a. Lɨ́ɨ¹i la lɨɨi¹ tsá² coon²¹ fuu²¹ gasii'²¹i coon²¹ 'nʉ́¹ 'mɨ'² gatéein² do. La joon gajmaa¹a jóon¹on Isaac coon'¹³ tyii²¹²a Jacob tsʉ 'ii jon ga'ii'²¹mo 'e júu³ ga'ɨ́ɨ² Dios do. 10 Tsʉ Abraham gasɨjáan¹an 'e fuu²¹ do 'e sɨ'² coon²¹ ni tɨifuu²¹ 'e gajmaa'¹³a Dios.

11 Coon'¹³ 'e jai'² galɨ́ɨi² Sara, xʉfiin'¹³ nasuun²¹mo tsatyeein¹ yʉʉn²¹, gacaan²¹mo yʉʉn²¹. Joon galiseein²¹ yʉʉn²¹ tsañʉʉ'¹ tya'a tsʉ 'wii'¹³ jo'¹o galɨ́ɨ²i iuntsiin¹in Dios 'e júu³ ga'ɨ́ɨ²ɨ tya' 'ii. 12 Joon coon'¹³ la joon Abraham xʉfiin'¹³ tɨ́² lijúun²mo galiseein²¹ jún² tya'a fúui¹ 'in tɨ́² la tɨ́² nʉ́ʉ¹ 'ii'¹³in tsaa'²¹ juncwii²¹ joongɨ la tɨ́² too'¹³ taa'¹³ tɨ'

jmɨ'ñi'[3] 'in tɨ́[2] jún[2] tya'a. Jo lii'[1]i tsá[2] un'íi[2]in.

13 Joon 'in tsañʉʉ'[1] no jo ga'ii'[21]i la nʉ'gɨ ijúun[2]in 'e júu[3] ga'ɨ́ɨ[2]ɨ Dios tya'a. Pe tsʉ 'wii'[13] jai'[2] galɨ́ɨ[2]i lawa sá[2] coon[21] 'e gangóo[1] 'wíin[2] joon tsʉ 'wii'[13] ja'[2]mo lɨ́ɨ[2]i ga'ɨ[1]-tsi jløø'[3]mo 'áai[1]. Joon coon'[13] la joon gajmaa[1]a 'in tsá[2] do júu[3] 'e lɨ́ɨ[1]i tsá[2] coon[21] fuu[21] lɨ taan[212]in 'e juncwii[21] lo, la coon'[21] ingɨ́ɨ[1]i 'e juncwii[21] lo. 14 Joon 'in jmoo[1]o la joon jmoo[1]o júu[3] 'e 'noo[1]o coon[21] goo[1]o lɨ xiia'. 15 Tsʉ wana 'ɨ[1]-tsi tsá[2] tsalíin[2]mo 'e fuu[21] ga'woo[2]i do tún[1] li'[1]o tsalíin[2] tún[1]. 16 Pe 'in tsá[2] do gali'iin[212]in coon[21] goo[1]o 'e tyʉ́[2]gɨ, 'øøi'[21]-tsi tsá[2] 'e goo[1]o 'e sá[2] ñʉ'fú[2]. Tsʉ 'wii'[13] joon jo fa'ɨɨ'[21] lɨ́ɨ[2]i Dios wa unsii[21] 'in tsá[2] do 'ii: “Dios tyi'.” Tsʉ Dios nigatyaa[1] tyʉ́[2] coon[21] fuu[21] tya' 'in tsá[2] do.

17 Joon coon'[13] 'e jai'[2] galɨ́ɨi[2] Abraham, ngajée[1]i jóon[1]on, 'in sii[21] Isaac, fu yʉ' moo'[21] ijngaa'[13]i icwo'[2]o Dios fa'[1] mo gali'iin[212]in Dios liñi[1] xiiala 'ɨ[1]-tsi Abraham. Nigatyaa[1] Abraham tyʉ́[2] 'e cwóo[1]i 'in jóon[1]on camuui'[13] do fa'[1]a xʉfiin'[13] nigajin'[2] Dios sɨɨ'[21]ɨ Abraham: 18 “Coon'[13] Isaac 'e tsafúu[1]i jún[2] tyi'i jiin'[13] la jú[3] ga'ɨ́ɨ[3]ɨɨ.” 19 Tsʉ ñi[1] Abraham lí[2] jmáa[1]a Dios jiin'[1]in tsá[2] 'in nijúin[1]. Joon lí[2]-i 'øøi'[21]-tsi tsá[2] 'e lawa 'ii'[21]mo Abraham jóon[1]on tún[1] gajiin'[1]in jee[212] 'lɨɨ[212].

20 Joon coon'[13] 'e jai'[2] galɨ́ɨi[2] Isaac ga'ɨ́ɨ[2]ɨ júu[3] tya' Jacob coon'[13] Esaú 'e iuncwaai'[3] Dios 'ii. 21 Joon coon'[13] 'e jai'[2] galɨ́ɨi[2] Jacob mo tɨ́[2] lijúun[2]in ga'ɨ́ɨ[2]ɨ júu[3] tya' xuui[212] tya' José 'e iuncwaai'[3] Dios 'ii. Joon ga'uu[1]i mootyíi[1]i yʉ' 'mo'ú[2] tya'a joon gacwo'[1]o 'maai'[13] Dios. 22 Joon coon'[13] 'e jai'[2] galɨ́ɨi[2] José, mo tɨ́[2] lijúun[2]in, gatyʉ'[2]ʉ to[2] tsagoo[1]o 'ee 'ná[1] jmáa[1]a coon'[13] 'moo[1] táa[1]i, tsʉ jin'[2]in José 'e tsá[2] Israel 'in 'wóo[2]mo Egipto mi licɨ́ɨn[2]gɨ.

23 Coon'[13] 'e jai'[2] galɨ́ɨi[2] saa[2] jmii[21] Moisés ga'mée[1]i gaai[21] sɨɨ'[21] mo licɨ́ɨn[2] gangaa'[13]i Moisés. Tsʉ galili'[2]o 'e xuui[212] 'yei'[2]gɨ 'áai[1] do. Joon jo 'goo'[21]o xʉfiin'[13] nigatyʉ'[2] rɨ́øøi[13] to[2] wa'a júuin[2] jileei'[21] xuui[212] tsañʉʉ'[1]. 24 Joon coon'[13] 'e jai'[2] galɨ́ɨi[2] Moisés mo galɨ́ɨ[1]i tsañʉʉ'[1] jo gali'iin[212]gɨ 'e lɨ́ɨi[1]gɨ jóon[1] jamɨ́[2]-ɨ rɨ́øøi[13] do. 25 Gatɨ́[1]gɨ-tsi 'e ní[1]i wúu[1] coon'[13] tsagoo[1]o 'in lɨ́ɨ[1]i tsá[2] tya' Dios lagɨ wa'a ngɨ́[1] 'e jløø'[3]i coon'[13] tsaa[2] coon'[21] si'[2]xʉ. 26 Galɨ́ɨi[2]gɨ 'e tyʉ́[2]gɨ wa'a coon[21]on fa'ɨɨ'[21] tya' Cristo lagɨ 'oo[1]o jilaa'[21] 'e sá[2] fu Egipto, tsʉ 'iin[212]gɨ 'e 'lee'[13]i icwo'[2] Dios 'ii. 27 Coon'[13] 'e jai'[2] galɨ́ɨi[2] Moisés gacwo'ɨ́[1]o cwoo'[13] Egipto do jo 'ee 'goo'[1]o xʉfiin'[13] 'nii'[21]-tsi rɨ́øøi[13] tya'a. Gajmaa[1]a ta'[2]a coon'[13] 'e ga'ɨ[1]-tsi lawa gangaai[1] Dios 'in jo nee[1]in tsá[2].

28 Coon'[13] 'e jai'[2] galɨ́ɨi[2] Moisés gajmaa[1]a 'e jmɨɨ[212] pascua nifu joon gatyʉ'[2]ʉ to[2] wa'a xee[1]i tsá[2] jmɨ[1] jiin[2] taan[1]an caai[1] 'ooca'nʉ́[1]. 'E coon'[13] la joon 'in ángel 'in gasii[21]in Dios ijngaa'[13]i 'in jóon[1] tsá[2] nifu tya' tsá[2] Egipto jo jngaa'[13]i 'in xuui[212] tsañʉʉ'[1] liseein[21] nifu tya' tsá[2] Israel. 29 Joon coon'[13] 'e jai'[2] galɨ́ɨi[2] 'in tsá[2] Israel do gangɨ́ɨ[1]i ni cwoo'[13] tyʉʉn[21] lɨ ná[1] 'e jmɨ'ñi'[3] sii[21] Mar Rojo. Joon mo gali'iin[212]in 'láa[2] Egipto jmaa[1]a la joon gajgoo'[21]o jmɨɨ[21].

30 Joon coon'[13] 'e jai'[2] galɨ́ɨi[2] tsá[2] Israel do gacɨɨ'[21]mo 'e 'oo[2] 'e si'[2] cu' lɨ' Jericó. Mo ngayuui'[13] gangɨɨ[1]ɨ tsá[2] Israel dyía[1] jmɨɨ[212] cu' lɨ' lɨ lí[2] 'oo do gacɨɨ'[21]mo 'edo. 31 Joon coon'[13] 'e jai'[2] galɨ́ɨi[2] Rahab, 'in yiiatsangó[1] do, jo gajúun[2]in coon'[13] 'in tsá[2] jo nʉʉ'[13]ʉn do tsʉ ga'ii'[21]mo tyʉ́[2]-ʉ Ra-

hab 'in tsá² Israel 'in tyalíin² 'e fuu²¹ do 'e jøø²ø.

32 ¿'Ee 'ná² fuu²¹²gɨɨ 'naa'? Tsʉ jo cwooi¹ wa'a 'e fuu²¹²gɨɨ 'áai¹ 'naa' cwáain¹ tya' Gedeón coon'¹³ Barac, coon'¹³ Sansón, coon'¹³ Jefté, coon'¹³ David, coon'¹³ Samuel, coon'¹³ 'in tsá² 'in nigacwoo¹o júu³ tyʉ́² tya' Dios la mo jéei¹. 33 Coon'¹³ 'e jai'² galɨ́ɨi² 'ino galɨ'¹ɨ røøi¹³ catyaai² joon gatyʉ'²ʉ to² coon²¹ røø²¹. Joon gauncoon'¹³ Dios 'ii jiin'¹³ la júu³ niga'ɨ́i²ɨ. Joon gajnii¹i moo'oo²¹ 'yiia'¹ 34 joon gadyʉʉ¹ʉ jí² 'e coo²¹ 'áai¹. Coon'¹³ 'e jai'² galɨ́ɨi² galáa²mo ijúun¹in coon'¹³ ñí³. In jo píin³ galɨ́i¹i tsá² pí³-tsi joongɨ gatyʉ'²ʉ to² 'láa² fúui¹ wa'a lii'¹i 'in jmaa¹a 'nii²¹ coon'¹³. 35 'In lɨ́ɨi¹³ tsamɨ́² ga'ii'²¹mo túun¹ jiin'¹ 'in nijúuin¹ tya'a coon'¹³ 'e jai'² galɨ́ɨi².

Joongɨ 'in catyaai²gɨ tsʉ 'wii'¹³ 'e jai'² galɨ́ɨi² 'ido gajmee'²¹mo tsá² 'ii. Jo ga'ii'²¹i 'e láa²ni 'ido wa'a tʉ́² 'ido 'e jai'² lɨ́i²i. Jo gaunsɨ́i²i 'ido 'e jai'² lɨ́i²i tsʉ 'iin²¹²in 'ii'²¹i coon²¹ juncwii²¹ tya'a 'e tyʉ́²gɨ ñʉ'fú². 36 Joon 'in catyaai²gɨ gaungøø¹i tsá² 'ii, joongɨ gapoo²i 'ido. Joon cagɨ ñí³ gato'²o luu²¹² tɨɨ² 'ido joongɨ gata'² ni 'ido 'nʉñí³. 37 Joon gajngaa'¹³ ni 'ido coon'¹³ cuun²¹² joon seein²¹gɨ 'in gatʉʉ²¹ coon'¹³ sierra gajmaa¹a tún² 'no'³ 'ido. Joon seein²¹gɨ 'in ga'e'²e wúu¹ gajøø²ni 'ido xiiala lɨ́ɨi² 'ido. Seein²¹ 'inlɨ́ɨi¹³ gajúuin¹ coon'¹³ ñí³i. Seen²¹mo 'inlɨ́ɨi¹³ gangɨɨ¹ɨ cataain²¹² cataain²¹² jlɨ́ɨ¹i jiin'¹³ coon'¹³ loo²¹ tya' joo'saa'²¹ sɨ loo²¹ chivo 'ee. Ñitañíi²mo 'ido 'áai¹ joon nigangoo¹on wúu¹ joon nigajmaa¹a tsá² 'e gó² tya'a 'áai¹. 38 'In tsá² lo ngɨ́²ɨ la caain²¹ lɨ jo 'in tsá² seein²¹ joongɨ lɨ' moo'²¹ joon tsataa²¹²i too²¹ xá¹ sɨ too²¹ nʉ' 'wó² 'ee. Joon tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'in 'ei'¹ Dios jo tɨ́i²i licwii¹in 'in tsá² tyúi¹ lo. 39 Joon 'in tsá² lo xʉfiin'¹³ ga'ii'²¹mo Dios 'ii tsʉ 'wii'¹³ 'e jai'² galɨ́ɨi² jo ga'ii'²¹i iuntsiin²¹ 'e júu³ ga'ɨ́i² Dios; 40 tsʉ Dios niganí²i coon²¹ 'e tyʉ́²gɨ tyi', 'e 'in tsá² lo jo i'ii'²¹i 'e júu³ ga'ɨ́i² Dios tya'a ca mi toon²¹on' sɨcaan²¹na' coon'¹³ 'ii.

12

Jøø²na' Jesús

1 Tsʉ 'wii'¹³ joon mi nee²¹²na' 'in tsá² lo 'in 'e'² jna' xiiala jai'² galɨ́ɨi² tʉʉ²¹² jna' lɨ' caai²¹ jilaa'²¹ 'e jmoo¹o jín¹ coon'¹³ jilaa'²¹ tsaa² 'e jmoo¹o jnúui¹³ jna' joon 'ná¹ cwoo'¹³-tsi' ngɨɨ²¹ɨ' 'e fu¹ cwo'¹ Dios jna' ngɨɨ²¹ɨ'. 2 Cwojøø²na' jiin'¹³ Jesús 'in cwo'²o jna' 'e jai'² lɨ́ɨ²na', 'ii jon iuntsíin² 'e jai'² lɨ́ɨ²na'. Tsʉ 'ii-o, tsʉ 'wii'¹³ ñi¹o 'e jløøi'³ 'e ilisá² tya'a mo gangɨ́ɨi¹ ganí²i wúu¹ tsaa'¹ crúu¹³, jo 'ee cwáain¹ gacón² wa'a sá² fa'ɨɨ'²¹ 'in júuin² la joon. Joon gacwaa²¹a lɨ' cwoo²¹o tsáa¹ lɨ tyíin¹ Dios lɨ sɨlɨɨ²¹² tya'a.

3 Untii'¹³du'-'oo' xiiala lɨ́ɨ¹i Jesús mo ganí²i wúu¹ 'áai¹ jacwoo²¹o tsá² røø²i tsaa² joon jo 'wóo²oo', joon jo tyá¹a-'oo' líi²naa'. 4 Tsʉ 'naa' jo mo gatiin²naa' coon'¹³ tsaa² ca júun²moo'. 5 ¿Tɨ niga'íin²mo-'oo' 'e júu³ cwáain¹ nigacwo'¹ Dios jileei'²¹ jóon¹ 'in jai'² lɨ́ɨ²i 'ii? Gajin'² Dios ni jí² tya'a:

Yʉʉn²¹ tyiia, jo jmaa²'a 'e jo tsáai¹gɨ-'o'o mi 'e'²e Ña'ñʉ'¹ʉ' 'nʉ wúu¹ 'e ilijmaa²'a nʉʉ'¹³'ʉn,

jon'gɨ wa jo tya¹-'o'o mi tyʉ'² Dios to² 'nʉ jmaa²'a nʉʉ'¹³'ʉ.

6 Taa'²¹ jmaa²aa' mo 'e'²e Dios 'naa' wúu¹ tsʉ Ña'ñʉ'¹ʉ' cwo'²o cwáain¹³ jiin'¹³ 'in 'iin²¹²in.

Joon 'e'²e wúu¹ jiin'¹³ 'in niga'ii'²¹i ilíi²in jóon¹on.

7 Dios jmoo¹o lawa jóon¹on 'naa' mo 'e'²e wúu¹ 'naa' 'e jmaa²aa'

nú̶u̶13u̶un' to2 ty̶u̶'2u̶. Jo jóon1 tsá2 seein21 wa' jo ty̶u̶'2 jmii21 to2 'e jmaa1a nu̶u̶'13u̶n. 8 Joon wana jo 'e'2e Dios 'naa' wúu1 'e jmaa2aa' nú̶u̶13u̶un' la jmoo1o Dios tya' jileei'21 jóon1 catyaai2 do jo lí̶i̶1naa' jóon1on 'in la jai'2, jiin'13 lí̶i̶1naa' jóon1 tsá2. 9 La joon jon mo lí̶i̶1na' xuui212 gaty̶u̶'2u̶ ñu̶'1u̶' to2 jna' joon gaun'goo21o' 'ii. ¿Ti̶ jon tyú̶2gi̶ wa jmoo21o' nú̶u̶13u̶n' to2 ty̶u̶'2u̶ Ñu̶'1u̶' 'in tyíin1 ñu̶'fú2 'e coon'13 la joon liseein21mo' coon'13on? 10 Mo toon21on' juncwii21 gaty̶u̶'2u̶ ñu̶'1u̶' to2 tyi' coon'21 catá2 jiin13 la lí̶i̶2i 'e tyú̶2-u̶. Pe Dios ty̶u̶'2u̶ jna' to2 jmaai'13 'e tyú̶2 tyi' 'e líi2na' 'e tyú1na' la tyúi1 'ii. 11 'E la ja'2mo jiin'13 coon21 wúu1 'e 'e'2e Dios jna' jo tí̶2-tsi' mo nee21e' 'e wúu1 do ts̶u̶ wúu1 lí̶i̶2na'. Pe mo gangí̶1gi̶ joon tya' 'in galitíi̶2i coon'13 'e wúu1 gangoo1o do gali'íin3mo to2 tya' juncwii21 coon21 tsáa1 tya'a 'e seein21 coontun.

Tsaa'13mo wa'a jo jmoo21o' nú̶u̶13u̶n' júu3 tya' Dios

12 Ts̶u̶ 'wii'13 joon sáa13aa' cwóo2oo' 'e 'í1 'infá2 'e jmaa2aa' la to2 ty̶u̶'2 Dios joon cwoo2oo' pí3 moojní2ii' 'e ngí̶2i̶i̶' li̶ 'iin212in Dios. 13 'Naa2aa' 'e fu1 coon21 tsáa1 'e 'in tsá2 'in 'í1 túin2-tsi ilí2 coon21 'e 'i̶1-tsi 'e jo tsawíin2 coon'13 Dios.

14 Cwoo'13-'oo' 'e seen21naa' tyú̶2 coon'13 jileei'21 tsá2. Cwoo'13-'oo' 'e ngí̶2i̶i̶' jiin'13 la 'iin212in Dios ts̶u̶ jiin'13 coon'13 la joon lí2 máa13naa' Dios. 15 Ti̶i̶2moo' ts̶u̶ 'nei'2 jo 'ii'13naa' jilaa'21 'e 'iin212in Dios jmáa1a tyii'. Ti̶i̶2moo' wa'a líi1naa' lawa coon21 'mó2 'ootyi'1 coon'13 'e 'i̶1-'oo' joon coon'13 la joon fúu1mo 'in'leei'21. 16 Un'øø'13naa' yaanaa' 'e jo foo'13naa' tsamí2 tya' tsá2 xeei'21 si̶ jo tsáai1-'oo' 'e cwaai'3 'ee la gajmaa1a Esaú. Ts̶u̶ Esaú do ga'ni̶i̶1i̶ 'e tí̶i̶2i 'wii'13 'e galiseein21 nifu. Ga'ii'21i jiin'13 coon21 wúun1 'uunñi2 tya' 'e tí̶i̶2i do. 17 Joon ñí2 'naa' mo lici̶i̶n21gi̶ mo gali'iin212in Esaú 'e uncwaai'3 jmii21 'ii pe jo júu3 joongi̶ wa'a uncwaai'3gi̶ jmii21 'ii. Joon jo gatsaa'21gi̶ xiiala unsí̶i̶2gi̶ 'e nigajmaa1a do xu̶fiin'13 tyi'1gi̶ 'áai1.

18 Ts̶u̶ 'naa' jo mo gangatyéen1naa', la gajmaa1a 'in tsá2 Israel do, coon21 moo'21 'e jo li lii'21 tsá2. 'E moo'21 do gacóo1o coon'13 jí̶2, ga'i̶i̶21 nu̶u̶21 joongi̶ ga'í̶i̶2i tyí2. 19 Joon jo gan̶u̶u̶2u̶u̶n' 'e lúu1 gaxú̶u̶2u̶ do si̶ 'e júu3 tya' Dios 'e ganúu2un 'in tsá2 do gafaa'21 Dios 'ee. Joon 'in tsá2 do 'in ganúu2un 'e júu3 tya' Dios do gami̶i̶1i̶ tyani Moisés 'e jo faa'21gi̶ 'e júu3 do 'laai2gi̶. 20 (Ts̶u̶ jo ta'2 'in tsá2 do 'e to2 gaty̶u̶'2 'e júu3 do: "Wana jaain21 joo'núu3 soo1o 'e moo'21 do 'ná1 jngaa'13mo tsá2 'ii, tyuui'2 tsá2 'ii cuun212 si̶ 'yá2a tsá2 'mos̶u̶u̶n'21 tya'a 'ee." 21 Joon 'áai1 fo'2 jnee1i ca 'ña'a Moisés gajin'2in: "Jlee1na 'goo'21-oo.")

22 Pe 'naa'gi̶i̶' li̶' ci̶i̶'1i̶ tyii'. Ningatyéen1moo' coon21 moo'21 sii21 Sión li̶ náa1 fuu21 tya' Dios 'in jiin'1. 'øøi'21-tsi tsá2 'e fuu21 Jerusalén 'e náa1 ñu̶'fú2 li̶ si̶caain21 ángeles fúui1 23 'e un'goo21o Dios 'e jløø'3mo. Ningatyéen1naa' li̶ si̶caain21 'in jóon1 Dios 'in toon1on jí2 'e náa1 ñu̶'fú2, joongi̶ Dios 'in jmoo1o 'ii'21 tya' jileei'21. Ningatyéen1naa' almas tya' 'in tsá2 'in gauntyúi1 Dios joongi̶ 24 Jesús 'in faa'21a 'wii212 tyi' coon'13 'e júu3 'múui2 ga'í̶i̶2 Dios tyi'. Ningatyéen1naa' 'e jmi̶1 tya' Jesús gaxée2i jna' 'e faa'21a jmo'2o jna' júu3 tya' 'e tyú̶2gi̶ lagi̶ jmi̶1 tya' Abel do.

25 Ts̶u̶ 'wii'13 joon 'aa212naa' yaanaa' wa'a jo 'ii'13gi̶i̶' 'in fee'21naa' no. Ts̶u̶ wana jo galáai2 'in tsá2 do 'in gafee'21i Dios ni cwoo'13

juncwii[21] lo, xʉfoo'[2] jna'gɨ' 'e laa[1]na' wa jo 'ii'[13]na' 'in gafee'[21]i jna' fu ñʉ'fú[2]. 26 'E júu[3] tya' Dios do yiia'[13] joon gajmaa[1]a jle[1]e ni cwoo'[13] ni 'wó[2]; pe nano jin'[2] Dios: "Coon[21] naa'[13]gɨ ijmáa[3]aa jlé[1] jon' wa' jiin'[13] ni 'wó[2] pe ijlé[2]e jon ñʉ'fú[2]." 27 Joon mo gajin'[2]in, "coon[21] naa'[13]gɨ", 'øøi'[13]-tsi tsá[2] ityí[2]i jilaa'[21] 'e sá[2] ilí[2] jlé[1] 'e gajmaa[1]a Dios joon jiin'[13] coon[21] isaai[1]gɨ 'e jo jlé[1]gɨ. 28 Joon cwo'[2]o Dios jna' 'e tsatoo[3]o' lɨ tyʉ'[2] to[2] joon jo 'ee sá[2] lí[2] jiin'[13]xʉ lɨ tyʉ'[2] 'ii to[2]. Tsʉ 'wii'[13] joon cwoo[3]o' 'maai'[13] joon un'goo[21]o' Dios coon'[13] jilaa'[21] 'e tsáai[1]-tsi' joongɨ ligøø'[1]mo' 'ii jiin'[13] la tɨ́i[2]i. 29 Tsʉ Dios tyi' lɨ́i[1]i la lɨ́[1] coon[21] jɨ́[2] 'e coo[21] jilaa'[21] 'e gó[2].

13

Xiiala jmoo[1]o tsá[2] la tɨ́[2]-tsi Dios

1 Jo tʉʉ[2]ʉʉ' 'e 'iin[212]naa' la jaain[21] la jaan[21]naa' lawa ruu'[21]moo'. 2 Jo cwo'íin[2]-'oo' 'e 'ii'[13]naa' tsá[2] xeei'[21] inʉʉ tyii' tsʉ coon'[13] la joon 'inlɨ́i[13] tsá[2] niga'ii'[21]mo ángeles inʉʉ tya'a xʉfiin'[13] jo ñii[1]in.

3 Untii'[13]du'-'oo' 'in tsá[2] taai[212] 'nʉñí[3] lawa'a taa[2]moo' coon'[13]on jon. Untii'[13]du'-'oo' 'in tsá[2] 'in gajmeei'[21] tsá[2] tsʉ 'naa'oo' jon lɨ́i[1]naa' tsá[2] sá[2] moo[1] taai[2].

4 Un'goo[21]oo' 'e cui'[2] cwoo[21] tsá[2] joon 'e tyɨ́[2]-ʉ 'e jmá[2]a tsá[2] 'ee jmáa[1]a jiin'[13] coon'[13] 'oo[212]o tsʉ ijmáa[1]a Dios 'ii'[21] tya' tsá[2] wana 'lá[2]a tsá[2] la jo mo cui'[2] cwoo[21]o joongɨ tya' 'in 'lá[2]a coon'[13] tsamɨ́[2] tya' tsá[2] xeei'[21].

5 Jo cwo'ii'[21]-'oo' cuu[2] 'áai[13] joon jmaa[2]aa' jløø'[3]naa' coon'[13] 'e sá[2] tyii' tsʉ Dios gajin'[2]in: "Jiin'[13] coon[21] naa'[13] icuu'[13]na tyii' joon jiin'[13] coon[21] jmɨ́i[212] wa'a tʉʉ[2]na 'naa'." 6 La joon jna', 'in jai'[2] lɨ́i[2]i Cristo, lí[2]-i fáa[3]a' jo cu'[2]-tsi':

Ña'ñʉ'[1]ʉ' 'in uncoon'[13] jna.

Jo 'goo'[21]oo jiin'[13]xʉ 'e gó[2] lí[2] jmá[2]a tsá[2] tyiia.

7 Untii'[13]du'-'oo' 'in tyʉ'[2] to[2] jee[212] 'naa', 'in cwo'[1] 'naa' 'e júu[3] tya' Dios. 'I[2]du'-'oo' xiiala ngɨ́[1] 'in tsá[2] do joon tsáa[2]mo-'oo' la tsáai[1]-tsi 'ido.

8 'In Jesucristo do coon[21] lɨ́i[1]i tyíia[2] joongɨ jmɨ́i[212] no joongɨ coon[21] tøø[2]mo jo sɨsɨ́i[2] coonti. 9 Jo cwó[2] 'naa' wa'a cón[2] tsá[2] 'naa' tóo[2] coon'[13] 'láai[2] nii[2] júu[3] 'e sɨsɨ́i[2]i. Tsʉ tyɨ́[2]gɨ wa'a pí[2]-tsi' tsʉ 'wii'[13] 'iin[21]mo Dios jna' lagɨ tyʉ'[2] 'in tsá[2] do to[2] 'e tyee[3]e', tsʉ 'e to[2] tyʉ'[2] 'in tsá[2] do jo mo gauncoon'[13] jiin'[13] jaain[21] tsá[2].

10 Pe jna' 'oo[21]o' coon[21] fa'[1] 'e xiia'[21] 'e jo tɨ́i[2]i døø'[21]ø 'in untsá[2] 'in gajmaa[1]a to[2] tsi inʉʉ cwo'[1] tsáai[2] do. 11 'In untsá[2] 'in tyiin[2]gɨ nifu tya' tsá[2] Israel gacón[2] jmɨ[1] tya' joo'[21] 'in nijúin[1] inʉʉ lɨ nicwaai'[3]gɨ 'áai[1] lawa coon[21] fa'[1] tya' tsaa[2] tya' tsá[2]. Pe moo[1] taai[2] 'in joo'[21] nijúin[1] do gajúun[2] lɨ caluu lɨ taai[2] tsá[2]. 12 La joon jon Jesús gajúun[2]mo lɨ caluu jon ilí[2] tyí[2] tsaa[2] tya' tsá[2] coon'[13] jmɨ[1] 'øø[2]i 'ña'a. 13 Moo[21]o' jon lɨ caluu fuu[21] tya' tsá[22] Israel. Tsajøø[212]na' Jesús, cwolí[2] cwofaa'[21]a tsá[2] gó[2] tyi' la gafaa'[21]a tsá[2] gó[2] tya'a. 14 Tsʉ juncwii[21] lo jo 'oo[21]o' coon[21] goo[21]o' 'e taa'[21]a coon[21] tøøi[2] pe naa[21]a' coon[21] fuu[21] ijó[1] mi licɨ́in[21]gɨ. 15 Tsʉ 'wii'[13] joon 'ná[1]-a un'goo[21]o' Dios Jmii[21] coon[21] tøø[2]mo 'wii'[13] 'e gajmaa[1]a Jesucristo 'wii[212] tyi'. Joon 'e fa'[1] 'e 'ná[1] cwó[2]o' lɨ la lɨ 'e júu[3] fáa[13]a' mo un'goo[21]o' 'ii. 16 Joon jo un'íin[2]-'oo' 'e jmaa[2]aa' 'e tyɨ́[2] jon'gɨ un'íin[2]-'oo' 'e uncoon'[13]oon' 'in tsá[2] sɨtyéein[1] jmɨ́i[212] coon[21] 'e sá[2] tyii' tsʉ 'elo 'e fa'[1] 'e tɨ́[2]-tsi Dios.

17 Jmaa[2]aa' nʉ́ʉ[13]ʉʉn' 'in tyʉ'[2] to[2] 'naa', jmaa[2]aa' jiin'[13] la jin'[2]in. Tsʉ 'in tsá[2] no 'áai[2] almas tyii' joon ñi[1]o 'e 'ná[1] joon'[12]on cwáain[1] coon'[13] Dios. Cwóo[2]-'oo' 'e jogɨ tyaan[21] to[2]

'e to² tya' 'in tsá² do, joon lí² lı́ı¹i to² jløø'³mo. Tsʉ la joon ilí² tyʉ́²gɨ tyi'naa'.

18 Fáa¹³aa' júu³ tyʉ́² 'wii²¹² tyii'i tsʉ ca níi³mo 'e saan²¹a'an, 'iin²¹²moo'o jmoo²¹o'o 'e tyʉ́² coon'²¹ jilaa'²¹. 19 Cwomı́²ıı' tyani Dios 'wii²¹² tyiia wa'a cwó² Dios 'e 'yaa'¹³na la jmoono.

Júu³ lɨ tséi¹

20-21 Mıı²¹ɨ'ɨ 'wii²¹² tyii' tyani Dios, 'in jmaa¹a 'e tyʉ́² seen²¹na', 'e uncoon'¹³on 'naa' 'e naná² tyʉ́² 'naa' 'e jmaa²aa' jilaa'²¹ 'e tyʉ́² jiin'¹³ la 'iin²¹²in. Joon 'in Dios Jmii²¹ do gajmaa¹a jiin'¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo jee²¹² 'lıı²¹². Joon Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo lı́ı¹i la lı́ıi¹ jaain²¹ 'in 'aa¹i joo'saa'²¹ 'in feei'¹gɨ. Joon coon'¹³ jmɨ¹ 'ǿø²i gajmaa¹a jai'² 'e júu³ ga'ı́ı² Dios. Joon 'e júu³ do itaa'²¹ coon²¹ tøø²mo. Mıı²¹ɨ'ɨ jon wa'a jmá²a Dios jee²¹² 'naa' jilaa'²¹ 'e 'iin²¹²in coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Jesucristo. ¡Cwolí² jilaa'²¹ 'e 'ya'²gɨ tya' Cristo coon²¹ tøø²mo! Amén.

22 Tsaru'¹u' mı́ıı³ıı tyaní²ii' 'e nuu²uun' coontun 'e júu³ cwáain¹xʉ 'e nigafo'²oo lo. 23 Jmóo³oo júu³ 'e tsaru'¹u' Timoteo nisɨláa²mo joon wa jo li'ıı²¹²i yatée³oo mi gó²oo yajøø²na 'naa'.

24 'Aa²¹²moo' fo'²oo fú²uu' 'in tyʉ'² to² 'naa' coon'¹³ jileei'²¹gɨ tsaru'¹u' 'in jai'² lı́ı²i. 'In tsaru'¹u' 'in néei¹ Italia sı́ı²i jon 'aa²¹²i 'naa'.

25 Cwouncwaai'³ Dios Jmii²¹ jileei'²¹ 'naa'. Amén.

Jí² gasii¹in Santiago tɨ́ɨ²i 'in jai'² lɨ́ɨi² Jesucristo

Sɨ́ɨ¹i Santiago 'e jí² lo tya' tsá² Israel

1 Jna-a, Santiago, sɨ́ɨ³na 'e jí² lo. Joon jna-a jaain²¹ 'in jmoo¹o to² tyʉ'² Dios joongɨ to² tyʉ'² Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. Sɨ́ɨ³na 'e jí² lo tya' tsá² góo³oo 'in taai² jee²¹² tsá² seein²¹ lɨ xiia'²¹. Joon jna'o' lɨ́ɨ¹na' jún² tya' 'in dyatúin² jóon¹on 'lɨɨ²¹² Israel.

Uncoon'¹³ Dios tsá² 'e liñii²¹²-tsi

2 Jilee'²¹naa', tsaru'¹u', 'ná¹ jmaa²aa' jløø'³naa' mi moo²oo' doñi'ee fa'í³. 3 Tsʉ nee²o' 'e 'ee¹e' tsá² 'e la ja'²mo lɨ́ɨ²na' jú³ tya' Dios wa lɨ́² itaa'²¹-tsi' coon'¹³ jilaa'²¹ fa'í³ 'e sá² tyi'. 4 'Wii'¹³ joon cwolijai'²gɨ lɨ́ɨ²naa' wana 'ee fa'í³ seen²¹naa', jo cu'²-'oo'. Joon coon'¹³ la joon icwo'¹o Dios pí³ 'naa' itaa'²¹-'oo' doñi'ee fa'í³.

5 Wana seein²¹ jaain²¹ jee²¹² 'naa' 'in jo ñii¹i 'ee jmáa¹a seein²¹ fa'í³ cwomɨɨ¹ɨ 'ido tyani Dios tsʉ cwoo¹-o Dios tya' jileei'²¹ tsá² 'in mɨ́¹. Cwoo²¹-o láai²gɨ lagɨ gamɨ́¹ do joon jo jíi²in-gɨ. 6 Pe tyiin²mo 'áai¹ 'e jo'¹o lɨ́ɨi² tsá² 'e cwoo¹ Dios jilaa'²¹ 'e mɨ́¹ tsá², lɨ mɨ́¹ tsá² 'e jo cu'²-tsio. Tsʉ wana mɨɨ¹ɨ tsá² cu'²-tsi lɨ́ɨ¹i la lɨ́² jmɨ'ñi'³ jnóo¹o coon²¹ tøø²mo. 7 Tsʉ jileei'²¹ 'in lɨ́ɨ¹i la joon jo cwo'ɨ¹-tsi wa'a i'ii'²¹i tya' Dios. 8 Tsʉ jaain²¹ tsá² 'in túin² 'ɨ¹-tsi jo lí² jmaa¹a canii².

9 'In tsá² tañíi² jee²¹² tsaru'¹u' 'ná¹-a unjløø'³mo yaai wa 'ee fa'í³ seein²¹ tsʉ Dios nigajmee¹i 'ii 'e galɨ́ɨ¹i jóon¹ Dios. 10 Joon 'in sá² cuu² jee²¹² tsaru'¹u' 'ná¹-a jmáa¹a jløø'³i tsʉ galili'³i jo cweei²¹ cu'²-tsi coon'¹³ cúu¹u tsʉ tsáa¹mo-tsi Dios. Tsʉ cuu²o tsá² lɨ la lɨ lí³, jo wóo² taa'²¹a. Mi 'yee'²¹ ñi'¹ joon lityíi² 'áai¹, 11 joon lityʉʉn²¹ 'mó² lí³ do joon xʉʉ'²¹ʉ lí³ tya'a joon tyée¹mo 'e 'ya'²gɨ tya'a. La joon lɨ́ɨ¹i 'in sá² cuu² tsʉ joon ityé¹mo la 'ɨɨ²¹² ló¹ 'nɨ́ɨ¹i.

Tyaa¹ Santiago júu³ xiiala taain²¹² tsá²'³mo fiin'¹³ níi¹i wúu¹

12 Jløø'³mo 'áai¹ 'in tsañʉʉ'¹ 'in jmoo²o taa'²¹a mo seein²¹ fa'í³ joon jo joo'²¹-tsi. Tsʉ 'wii'¹³ la joon jo gatʉʉ¹ʉ júu³ tya' Dios i'ii'²¹mo coon²¹ juncwii²¹ tya'a 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo 'e Dios Jmii²¹ ga'ɨ́ɨ² júu³ icwo¹ tya' jileei'²¹ 'in 'iin²¹²in 'ii. 13 Pe wa 'inlɨ́ɨi¹³ 'ɨ¹-tsi jmaa¹a 'e gó² wa mo seein²¹ fa'í³ jo cwo'ɨ¹-tsi 'e Dios gajmaa¹a 'e 'ɨ¹-tsi 'e gó² do. Tsʉ Dios jo 'ɨ¹-tsi jmáa¹a 'e gó² jon'gɨ jmoo¹o 'e 'ɨ¹-tsi tsá² 'e gó². 14 'ɨ¹-tsi tsá² jmáa¹a 'e gó² tsʉ 'wii'¹³ jiin'¹³ la joon tɨ́²-tsi jmáa¹a. 15 Joon tsʉ 'wii'¹³i tɨ́²-tsi jmáa¹a 'e gó² 'e joon 'e 'ɨ¹-tsi jmáa¹a 'e gó² joon mi yuui'¹³ joon 'nóo¹o tsaa². Joon 'e tsaa² do jmoo¹o 'e tʉʉ²mo 'in tsá² do Dios joon tsalíin² lɨ 'iin²¹²mo.

16 Ru'¹u' 'in 'iin²¹²na, jo coon²¹oon' tóo² yaanaa'. 17 Jilaa'²¹ 'e tyʉ́² 'e 'ii'¹³na' jó² fu ñʉ'fú². Dios cwo'¹o jna' jilaa'²¹ 'e tyʉ́², 'ii gajmeei¹ ñi'¹ coon'¹³ sɨɨ'²¹ coon'¹³ jileei'²¹ núʉ¹. Joon jo lɨsɨ́ɨi² Dios la coon²¹ jmɨɨ²¹² la lɨsɨ́ɨi² ñi'¹ coon'¹³ 'in catyaai². 18 Joon 'ii gacwo'¹o jna' 'e líi²na' jóon¹on tsʉ la joon 'iin²¹²in. La joon gajmaa¹a mo jo'¹o galɨ́ɨ²na' júu³ jai'² tya'a. Joon jna' nifu la jee²¹² jileei'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨi² la jéei¹. Joon jløø'³mo Dios 'wii²¹² jna'.

Cwáain¹ 'e tyʉ́²-ʉ 'e 'iin²¹²in Dios

19 'Wii'¹³ joon, tsaru'¹u' 'in 'iin²¹²na, cwotyaa²aa' tyʉ́² tyii' nuu²uu' la jmoono la jaain²¹ la

jaan[21]naa' pe jo cwéei[1] fo'[2]oo' jon'gɨ jmaa[2]aa' 'nii'[21]-'oo' ce tyíi[2]. 20 Tsʉ jo jmoo[1]o tsá[2] jilaa'[21] tyʉ́[2] 'e tɨ́[2]-tsi Dios mo 'nii'[21]-tsi. 21 'Wii'[13] joon tʉʉ[2]ʉʉ' jilaa'[21] 'e 'leei'[21] tsá[2] coon'[21] jilaa'[21] 'e gó[2] joon cwo'ii'[13]naa' coon'[21] ce tún[1] 'e júu[3] ganʉʉ[2]ʉʉn'. Tsʉ coon'[13] 'e júu[3] do itiin'[13]naa'.

22 Pe cwojmaa[2]aa' jon' wa' jiin'[13] nuu[2]uun' la to[2] tyʉ'[2] júu[3] do joon jo coon'[21] tóo[2] yaanaa'. 23 Tsʉ 'in tsá[2] 'in nuu[1]o 'e júu[3] do pe jo nʉʉ'[13]ʉn lɨ́ɨ[1]i lawa jaain[21] tsá[2] 'in jøø[2]i 'ña'a tsi coon[21] 'u[1]. 24 Coon[21] cata jøø[2]i 'ña'a joon cwo'ɨ́ɨ[1]ɨ ngóo[1]-o joon tsifu 'íin[2]mo-tsi xiiala 'ɨɨ[1]ɨ do. 25 Pe jileei'[21] 'in jo 'ín[1]-tsi jilaa'[21] 'e nuu[1]un joon coon[21]o cwáain[13] jiin'[13] la to[2] tyʉ'[2] júu[3] tya' Dios 'e jmoo[1]o láai[2] tsá[2] joon jo tʉʉ[1]ʉ jmoo[1]o to[2] tyʉ́[2]. 'A jløø'[3]mo lɨ́ɨ[1]i coon'[13] jilaa'[21] 'e jmoo[1]o.

26 Wana 'inlɨ́ɨi[13] lɨ́ɨ[1]i 'e jmoo[1]o la to[2] tyʉ'[2] Dios pe jo lí[2] tyʉ'[2]ʉ to[2] nisɨɨ'[12]ɨ 'e faa'[21]a, coon'[21] 'ña'a tóo[2]. Jo 'ee to[2] 'íi[3]in jilaa'[21] 'e jo'[2] lɨ́ɨi[2]. 27 Wa'a 'iin[212]naa' jmáa[2]aa' jilaa'[21] 'e 'yaai[1]-tsi Dios Jmii[21] 'e 'ná[1]-a uncoon'[13]oon' xuui[212] tsa'nɨ́ɨ[2] coon'[13] 'yiia'nɨ́ɨ[2] jilaa'[21] fa'í[3] 'e sá[2] tya'a. Joon jo un'laai'[1] yaanaa' coon'[13] jilaa'[21] 'e gó[2] 'e jmoo[1]o tsá[2].

2

Jo tseein[21] wa'a jmoo[1]o tsá[2] jmai'[2] tyíin[1] jee[212] tsá[2]

1 Ru'[1]u', 'in tsáai[1]-tsi Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo 'in 'yei'[2]gɨ 'áai[1], jo jmaa[2]aa' jmai'[2] tyíin[1] tsá[2]. 2 Wana taa[2]i jee[212] 'naa' lɨ sɨcaan[21]naa' gái[1] tsá[2], jaain[21] tsá[2] 'yʉ ñí[3] cwanáa[1] unnii[212] cwoo[21]o joon tyi'[2]i sɨɨn'[13]ɨn 'e tyʉ́[2]. Joon 'in jaain[21]gɨ tyi'[2]i sɨɨn'[13]ɨn 'e gó[2]. 3-4 Jo unjíin[2]gɨɨ' coon[21] 'ii'[13]gɨ 'in tyi'[2]i sɨɨn'[3] tyʉ́[2] lagɨ 'in tyi'[2]i sɨɨn'[3] 'e gó[2]. Wa fuu[2]uu' 'in tsá[2] sá[2] cuu[2] do: "Ní[2]ta'a lo lɨ tyʉ́[2]", joon wa fuu[2]uu' 'in tañíi[2]in do: "Jaan[2] lo", sɨ fuu[2]uu' 'ee: "Ní[2], ni 'wó[2] lo", un'goo[21]gɨɨ' 'in jaain[21] do lagɨ 'in tañíi[2]in. Joon wa jmaa[2]aa' la joon jmaa[2]aa' jmai'[2] tyíin[1] tsá[2]. Joon jo jmaa[2]aa' 'ii'[21] røø[21].

5 Ru'[1]u' 'in 'iin[212]na, nuu[2]uu' 'e fo'[3]oo lo: Dios nigatyii'[13]in 'in tsá[2] tañíi[2]in taain[212] juncwii[21] lo ilíi[2]in lawa'a tsá[2] sá[2] cuu[2] coon'[13] jilaa'[21] 'e jo'[1] lɨ́ɨi[2]. Joon i'ii'[21]mo lawa coon[21] 'e gatɨ́ɨ[2]i 'e tsataa[2]i lɨ tyʉ'[2] Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios Jmii[21] to[2] la júu[3] ga'ɨ́ɨ[2] Dios Jmii[21] ilí[2] tya' jileei'[21] 'in 'iin[212]in 'ii. 6 Pe 'naa'gɨɨ' lawa'a 'ee'[1]moo' 'in tsá[2] tañíi[2]in do pe tsáa[1]mo-'oo' 'in tsá[2] sá[2] cuu[2] 'in tyʉ'[2]ʉ to[2] 'naa'. 'In tsá[2] sá[2] cuu[2] do, 'ii 'in jée[1]i 'naa' tyani tsaa'to[2], ¿ja jo'[1]? 7 Joon 'ii 'in faa'[21]a 'laa'[21] tya' Jesucristo. Joon 'naa' jo'[1]o lɨ́ɨ[2]naa' Jesucristo.

8 Wana la jai'[2] iuntiin'[13]naa' jiin'[13] la to[2] tyʉ'[2] Jesucristo 'ná[1]-a un'nee[212]naa' jileei'[21] tsá[2] coon[21] røø[21], la 'in 'oo[1]o cuu[2] tiin'[13] lagɨ tsá[2] tañíi[2]in. Tsʉ ni jí[2] tya' Dios jin'[2]: "Jmaa[2]'a 'iin[212]u'un tsaruu'[21]'u lawa'a 'woo[21]'o." 9 Pe wana jo tsáai[1]-'oo' la jaain[21] la jaain[21] tsá[2] 'e ga'naa[2]aa' tsaa[2] joon gaun'lee'[21]mo yaanaa' tyani Dios. 10 Tsʉ wana gajmaa[1]a tsá[2] jilaa'[21] to[2] 'e tyʉ'[2] Dios pe fiin'[13] coon[21] naa'[13] tsaa[2] ijmáa[1]a 'lee'[21]i ga'láa[1]a 'ɨɨi[1] lawa'a jo 'ee jmaa[1]a jiin'[13] coon[21] to[2] tyʉ'[2] Dios. 11 Tsʉ Dios gajin'[2]in: "Jo foo'[13]'o tsamɨ́[2] tya' tsá[2] xeei'[21]." Jin'[2]o jon: "Jo jnga[1]u'un tsá[2]." Joon jiin'[13] jo foo'[13]'o tsamɨ́[2] tya' tsá[2] xeei'[21] pe wana gajnga[1]u'un tsá[2] ga'laa[212]'a tya' Dios, jo galinʉʉ'[13]'ʉn 'ii'[21] tya'a. 12 'Wii'[13] joon ngɨɨ[2]ɨɨ', fo'[2]oo' la jmoo[1]o tsá[2] 'in galáai[2] Dios 'e jo ngɨɨ[1]gɨ 'noo[1]o tsaa[2]. Tsʉ coon'[13] la joon ijmá[1] Dios 'ii'[21] tyii'. 13 Tsʉ jileei'[21] 'in jo mo jmaa[1]a feei'[1]-tsi 'wii[212] tya' tsá[2] xeei'[21] la joon jon

jo fee'¹-tsi Dios tya'a mi jmáa¹a Dios 'ii'²¹ tya'a. Pe 'in nigajmaa¹a feei'¹-tsi ijmaa²¹ jon Dios feei'¹-tsi 'wii²¹² tya' 'in tsá² no mi tí² 'ii'²¹ tya'a.

'In jin'² 'e ja'²mo lɨ̈i² Dios 'ná¹ jmáa¹a jon 'e tyú²-ʉ̶

14 Tsaru'¹u', jo 'ee to² 'íi³in wa'a jin'² tsá² 'e tsáa¹-tsi Dios joongɨ jiin'¹³ coon²¹ 'e tyú² jo jmoo¹o. ¿Tɨ lɨ́i²naa' itiin'¹³in 'in tsá² do? 15-16 'I¹du'-'oo'. Wa jaain²¹ tsá² sɨi'²¹ɨ tsaru'¹u' 'in sɨtyéein¹ jmɨi²¹² sɨin'¹³ɨn joongɨ 'íi¹i, lɨ' jin'²o: "Cøø'²xʉ'ʉ̶ tyú²-ʉ̶ joon jo li'²'i cwíi²." "Áai¹du' jmaa²." Pe joon jo 'ee gacwo'¹o 'ido jiin'¹³xʉ. Coonti jo 'ee to² 'íi³in júu³ tya'a. 17 La joon lí² coon'¹³ tsá² 'in jin'² 'e ja'²mo lɨ́i² júu³ tya' Dios joon jo jmoo¹o 'e tyú² la jmoo¹o 'in jai'² lɨ́i². Jo 'ee to² 'íi³in 'e jin'²in 'e jai'² lɨ́i² júu³ tya' Dios.

18 La cun' jo ngáa¹mo isɨi'²¹ tsá²: "Líin²mo jiin'¹³ 'e jai'² lɨ́i²na Dios, jo 'ná¹ jmáa³aa 'e tyú² 'e tiin'¹³na. Pe 'nʉ̶-ʉ̶ fo'²'o 'e 'ná¹ jmá¹ tsá² 'e tyú²-ʉ̶" jon. Joon ifo'²oo 'in jaain²¹: 'E'³du' jna 'e jai'² lɨ́i²u xʉfiin'¹³ jo jmoo²'o 'e tyú² joon jna-a i'e'²oo 'nʉ 'e jai'² lɨ́i²na coon'¹³ jilaa'²¹ 'e tyú² jmóo³oo. 19 'Nʉ̶-ʉ̶, ja'²mo lɨ́i²u 'e jaan²¹mo Dios seein²¹ joon tyú²-ʉ̶ la joon pe ca jilee'²¹ 'in 'lɨɨi'³ lɨ́i²i la joon, joon jlee¹in 'goo'²¹o. 20 ¿Tɨ jo 'øøi'²¹-'o'o 'e jo 'ee to² 'íi³in jilaa'²¹ 'e jai'² lɨ́ii² tsá² wa mo jo tyaa¹-tsi 'ii 'e jmáa¹a 'e tyú²? La lɨ́i¹i tsá² caa²¹²mo lɨ́i¹i. 21 Tyú² ñí²'i 'e Dios ga'ɨ́i² júu³ 'e 'lɨi²¹² tsafeei'¹ tyi' Abraham jaain²¹ tsá² tyú¹mo. Joon Dios ga'ii'²¹mo 'e gajmaa¹a 'lɨi²¹² tsafeei'¹ tyi' Abraham mo gacwoo¹i lawa coon²¹ fa'¹ 'in jóon¹on do 'in sii²¹ Isaac. 22 Liñí²'i 'e coon'¹³ jilaa'²¹ 'e gajmaa¹a Abraham do ga'e'¹o xiiala jai'² lɨ́ii². Joon coon'¹³ la joon gauntsiin¹ jilaa'²¹ 'e jai'² lɨ́ii² coon'¹³ 'e gajmaa¹a do. 23 Coon'¹³ la joon gatsín¹ la gajin'² jí² tya' Dios: "Ja'²mo galɨ́ii² Abraham ijmáa¹a Dios jiin'¹³ la gajin'²in, joon tsʉ 'wii'¹³ ja'²mo galɨ́i²i, ga'ɨ́i² Dios júu³ 'e jo 'ee tsaa² røøi²¹gɨ. Joon 'e jí² tya' Dios jin'²in 'e Abraham do galiseein²¹ tyú² coon'¹³ Dios."

24 Joon coon'¹³ la joon liñí²ii' 'e Dios 'íi² júu³ 'e tyú²mo tsá² coon'¹³ jilaa'²¹ 'e jmoo¹o jon'on jiin'¹³ coon'¹³ 'e jai'² lɨ́ii². 25 La joon galí² coon'¹³ Rahab, jaain²¹ 'yiiatsangó¹, tsʉ Dios ga'ɨ́i² júu³ 'e jo 'ee tsaa² røøi²¹gɨ Rahab do coon'¹³ 'e gajmaa¹a cwáain¹ tya' 'in tsá² do 'in gasii¹in Josué. Gaunjíi²in Rahab do joon gauncoon'¹³o gacwo'íi¹i 'ido lɨ' la xii'²¹a. 26 Ñí²oo' wa jo 'yʉgɨ alma tyi' cuerpo tyi' 'in 'lɨi²¹²mo', la joon jon wa jo jmoo¹o tsá² 'e tyú² jo 'ee to² 'íi³in jilaa'²¹ 'e jai'² lɨ́ii². Jo tsacwaa¹a coon'¹³ Dios coon²¹ tøøi².

3

Jo moo¹ jéei¹ unnisɨi'¹³ tsá²

1 Tsaru'¹u', jo cwoo'¹³-'oo' 'e líi²in 'naa' tɨfo'² fúui¹ 'e 'ee²ee' júu³ tyú² tya' Dios. Tsʉ ñí² 'naa' 'e jileei'²¹ 'in 'e'² tsá² fee'¹gɨ tsaa² tya'a ilisá² wana jo untiin'¹²in júu³ tya'a 'a 'ee¹ do. 2 Joon jile'¹e' lɨ' un'lee'²¹na' 'áai¹ joon wana jo un'laai'³ tsá² yaai coon'¹³ jilaa'²¹ 'e faa'²¹a jo un'leei'³ 'ña'a coonti. Tsʉ wana lí² cwo'¹ tsá² cwáain¹ yaai 'e faa'²¹a jmai'² 'e tyú²-ʉ̶, joon jmóo¹o jiin'¹³ 'e tyú²-ʉ̶ jon. 3 Taan¹an' 'nii²¹² ní¹ cwa²'e jmáa¹a nʉʉ'¹²ʉ̶n joon coon'¹³ la joon tyʉ'¹ʉ' to² la tøøi² cwa² do. 4 Cón²duu' cwáain¹ xiia la tyʉ'² tsá² to² coon²¹ barco fee'¹. Fiin'¹³ fee'¹ 'áai¹ 'e barco do joon 'gøøi'¹³ 'áai¹ 'e tyí² 'e 'la'²a 'in tyan¹ barco do tyaan¹ ngóo¹-o xiialɨ' 'iin²¹²in coon'¹³ coon²¹ 'mó² pi'³ lɨ jiin¹in.

5 La joon lí² jon unnisɨɨ'¹³ tsá², pi'³ 'áai¹ pe lí² jmáa¹a coon²¹ 'e fee'¹. Coon²¹ moo'²¹ fee'¹ lí² jún¹ tsá² coon'¹³ coon²¹ jɨ́² pi'³. 6 Joon la lí² coon²¹ jɨ́² pi'³ lí² unnisɨɨ'¹³ tsá². Unnisɨɨ'¹³ tsá² jo moo¹ jéei¹, yíia¹³ cataain²¹ cataan²¹mo joon coon'¹³ la joon un'leei'²¹ tsá² yaai. Joon coon'¹³ 'ii'²¹ tya' lɨ 'in 'lɨɨ'³mo jmoo¹o unnisɨɨ'¹³ tsá² 'e 'wii²¹² mɨɨ'¹³ seein²¹ tsá² ngoo¹ la lɨ ngóo¹ jɨ́² coon'¹³ jilaa'²¹ 'e jo to² tí². 7 Lí²-i un'wó¹ tsá² tsi jileei'²¹ joo'nuu²¹. Nigaun'wó¹ tsá² tsi jileei'²¹ joo'²¹ tsí³ cwáa¹ coon'¹³ mɨɨ'²¹ coon'¹³ joo'²¹ taai² jmɨ'ñi'³. 8 Pe jiin'¹³ jaain²¹ jo mo lí² tyʉ'²ʉ to² unnisɨɨ'¹³ɨ. Jo tii² 'yʉ unnisɨɨ'¹³ tsá² 'e jmoo¹o 'e gó². Joon 'e faa'²¹a tsá² lɨ́² lawa 'ootyíi². 9 Coon'¹³ unnisɨɨ'¹³ɨ' un'goo²¹o' Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios Jmii²¹ joon coon'¹³ unnisɨɨ'¹³ɨ' do faa'¹³a' júu³ 'laa'²¹ tya' tsá². Joon lawa faa'¹³a' 'laa'²¹ tya' Dios tsʉ Dios gajmeei¹ tsá² 'e lɨɨ¹ɨ la lɨɨ¹ɨ 'ii-o. 10 Coon²¹ moo'oo²¹ tsá² 'yeei'²¹ júu³ tyʉ́² joongɨ júu³ 'laa'²¹. Tsaru'¹u', jo tseein²¹ 'e faa'²¹a tsá² jɨ tún² 'ii'¹³. 11 Cón²duu' cwáain¹. Jo ja lí² 'yeei'²¹ jmɨɨ²¹ tyʉ́² coon²¹ lɨ 'yeei'²¹ jmɨɨ²¹ ñii²¹. 12 Tsaru'¹u', coon²¹ 'mó² cwaríi³ coon'²¹ lɨ' lɨɨ²naa', ¿tɨ lí² 'ɨ́¹ poo'²¹? Owa coon²¹ wuunjøø'³ 'ee, ¿tɨ lí² 'ɨ́¹ mɨ'³ cwaríi³ 'ee? Coon'¹³ la joon jo lí² 'yeei'²¹ jmɨɨ²¹ tyʉ́² lɨ 'yeei'²¹ jmɨɨ²¹ ñii²¹.

Cwo'¹o Dios tsá² jilaa'²¹ 'e tyʉ́² 'e 'ɨ¹-tsi

13 Wana seein²¹ jaain²¹ jee²¹² 'naa', jaain²¹ 'in 'øøi'²¹-tsi 'áai¹, 'ná¹ jmaa¹a 'ido 'e tyʉ́² joon jo jmaa¹a jloo'³. 'Ná¹ ngɨ¹ 'ido 'wo²-tsi la tɨ́ɨi² ngɨ¹ 'in jmɨɨ¹-tsi. Tsʉ 'in 'øøi'²¹-tsi la jai'² jo jmoo¹o jloo'³. 14 Pe jo foo²oo' 'e 'øøi'²¹-'oo' 'áai¹ wana tsiiwúu¹naa' jon'gɨ wana 'iin²¹²naa' jmee²¹²naa' yaanaa' tsacøøi'¹³. Tsʉ 'in 'øøi'²¹-tsi la jai'² jo jmoo¹o la joon. 15 Dios jo gacwoo¹ wa'a 'áa¹a tsá² tsiiwúu¹. Joon 'in 'øøi'²¹-tsi la joon lɨ́ɨ¹i lawa tsá² 'in jo cwii¹in Dios. Jmoo¹-o jiin'¹³ la 'iin²¹²in. Jmoo¹o jiin'¹³ la 'iin²¹²in 'in 'lɨɨ'³mo. 16 Tsʉ mo jmoo¹o tsá² feei'¹ 'ña'a joon jmoo¹o tsá² mɨɨ'¹³ɨ jee²¹² yaai jo 'ii'²¹ il-isá² jee²¹² 'ii joon ilisá² jilaa'²¹ 'e gó². 17 Dios cwo'¹o tsá² jiin'¹³ 'e tyʉ́²-ʉ 'e 'øøi'²¹-tsi. Joon jileei'²¹ 'in 'øøi'²¹-tsi la joon jo un'leei'²¹ yaai jee²¹² tsá², joon jmáa¹a 'e jo to'²o tsá² mɨɨ'¹³ɨ. Jmáa¹a jon inuu¹un 'ee faa'²¹a tsá² joon fee'¹mo-tsi. Tyʉ́²-ʉ jmaa¹a tya' jileei'²¹ tsá². Jo lɨ́² túnˀ júu³, jmai'² coon'²¹ túnˀ-un jmoo¹o. 18 'In jmoo¹o 'ii'²¹ røø²¹ jee²¹² tsá² iuncoon'¹³ tsá² xeei'²¹ 'e jmáa¹a 'e tyʉ́².

4

'In jai'² lɨɨi² Dios jo lí² jmáa¹a la jmoo¹o 'in jo cwii¹in Dios

1 Ifuu²¹²uu 'naa' 'e lɨ' lɨɨlɨ¹ 'nii²¹ 'naa' joon jmoo²oo' mɨɨ'¹³naa' jee²¹² yaanaa'. Jmoo²oo' la joon tsʉ 'wii'¹³ jilaa'²¹ 'e gó² 'e 'iin²¹²naa'. Joon jilaa'²¹ 'e 'iin²¹²in tsá² jmoo¹o lawa 'nii²¹ jee²¹² yaai. 2 'Iin²¹²naa' coon²¹ 'e tyii' pe jo lí² 'e lɨ'¹oo' joon 'wii'¹³ joon 'iin²¹²naa' jngaa'¹³naa' ruu'²¹naa'. 'Wii'¹³ 'oo²oo' tsiiwúu¹ tya' 'e 'oo¹o tsá² xeei'²¹ tɨ́ɨ¹³naa' joon 'noo²oo' mɨɨ'¹³ tsʉ jo lii²ii' tyaa²aa' tyʉ́². Jo 'ii'¹³naa' jilaa'²¹ 'e 'iin²¹²naa' tsʉ jo mɨ́²ɨɨ' tyani Dios. 3 Joon wa mo gamɨ́²ɨɨ' jo ñii²naa' tsʉ mɨ́ɨ¹³ɨɨ' jiin'¹³ 'e 'yaai¹-'oo'. Mɨ́²ɨɨ' jiin'¹³ jilaa'²¹ 'e suun²¹naa'. 4 ¡'Naa' lɨ́ɨ¹naa' tsá² 'in ngatiui² Dios! ¿Tɨ jo ñí² 'naa' 'in tsá² 'in tɨ́²-tsi 'e sá² juncwii²¹ 'ee'¹mo Dios? Jileei'²¹ 'in 'iin²¹²in liseein²¹ tyʉ́² coon'¹³ jilaa'²¹ 'e sá² juncwii²¹ 'ee'¹mo Dios. 5 ¿Tɨ 'ɨ¹-'oo' 'e jo 'ee to² tí² 'e jin'² jí² tya' Dios mo jin'²in: "'Áai¹ súun²in tsá² jilaa'²¹ 'e sá² juncwii²¹"? 6 Pe

Dios gauncoon'[13]gɨ tsá[2] 'áai[1]. La jin'[2] jí[2] tya'a: 'Ee'[1]mo Dios jileei'[21] 'in jmoo[1]o jloo'[3] pe uncoon'[13]o 'in tsá[2] 'wéi[1]. 7 Cwoo'[13]-'oo' jon 'e tyʉ'[2] Dios to[2] 'naa'. Jo jmaa[2]aa' nú~~ʉʉ~~[13]~~ʉʉ~~n' jiin'[13] la 'iin[212]in 'in 'lɨɨi'[3]. Tyuu'[13]naa' to[2] 'e tyʉ'[2] 'in 'lɨɨi'[3], jo jmaa[2]aa'. Joon ijaan'[2]o 'in 'lɨɨi'[3] do. 8 Mí[2]ɨɨ' 'e uncoon'[13] Dios 'naa' tsʉ uncoon'[13]o. Jo jmaa[21]gɨɨ' 'e gó[2] pe jmai'[2] 'e tyú[2] jilee'[21] 'naa' 'in jmoo[1]o 'e gó[2]. Joon jileei'[21] 'naa' 'in jo 'iin[212]in jmá[1] la to[2] tyʉ'[2] Dios 'láa[2] 'wii[212] jmáa[1]a. 9 Cain'[2] cwolíi[2]naa' 'wii'[13] tya' tsaa[2] tyii'. Seen[21]naa' xuui[212]-'oo' joon cɨɨ[2]ɨɨ' 'wii[212] tyii'. Joon jilee'[21] 'naa' 'in ngɨ́ɨ[13]ɨɨ' 'ná[1]-a cɨɨ[2]ɨɨ'. Joon 'e jløø'[3]moo' cwolí[2] jiin'[13] 'e xuui[212]-'oo'. 10 Cwo'wo[2]-'oo' yaanaa' tyani Ña'ñʉ'[1]ʉ' joon isaa'[21]i 'naa' jløø'[3]mo 'wii[212] tyii'.

Jo 'nɨ́ɨi[13] 'naa' tsaru'[1]u'

11 Tsaru'[1]u', jo foo[2]oo' 'laa'[21] tya' tsaruu'[21]naa' tsʉ jileei'[21] 'in faa'[21]a 'laa'[21] tya' ruu'[21]i faa'[21]a 'laa'[21] jon tya' to[2] tyʉ'[2] Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo. Tsʉ 'ii gatyʉ'[1]o to[2] 'e 'ná[1]-a 'iin[212]in tsá[2] ruu'[21]i. Jo cwéi[1] tyii' jiin'[13] 'e 'iin[212]naa' jmaa[2]aa', 'ná[1] jmaa[2]aa' jilaa'[21] to[2] tyʉ'[2] Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo. 12 Jiin'[13] Dios lí[2] tyʉ'[2] to[2] tsá[2]. Jiin'[13] 'ii-o jon ijmáa[1]a 'ii'[21] tya' tsá[2]. Jiin'[13] 'ii lí[2] jmáa[1]a tiin'[13] tsá[2] sɨ untyée[1]i 'ee. Joon, ¿'iin[212]naa' 'e 'nɨ́ɨ[13] 'naa' tsaru'[1]u'?

Jo ñí[3] 'naa' 'ee ilí[2] tsa'oo[21] yía[1]

13 N~~ʉʉ~~[2]duu' jileei'[21] 'naa' 'in jin'[2] la lo: “Tsa'oo[21] yía[1] ní[3]ii 'e fuu[21] náa[1] do joon taan[212]na coon[21] jiin[21] loo[212]x~~ʉʉ~~ 'e 'nɨ́ɨ[3]ɨɨ joon jnaa'[13]x~~ʉʉ~~ cuu[2].” 14 Pe coonti jo ní[2]ii' 'ee ilí[2] tsa'oo[21] yía[1]. Ts~~ʉ~~, ¿'ee lí[2] juncwii[21] tya' tsá[2]? 'E juncwii[21] tya' tsá[2] lɨ la lɨ coon[21] jní[1] fu taa'[21] ni 'wó[2]. Taa'[21] catá[2] joon jeen'[21]mo tún[1]. 15 Tyú[2]gɨ wa'a foo[2]oo': “Wa cwoo[1] Ña'ñʉ'[1]ʉ' toon[21]o'o lo joon jmoo[21]o'o 'elo sɨ 'edo 'ee.” 16 Pe 'naa' jmoo[2]oo' jloo'[3] tsʉ lɨ́ɨ[2]naa' 'e yaamoo' tyʉ'[2]~~ʉʉ~~' to[2] juncwii[21] tyii'. Joon 'áai[1] gó[2] la jmoo[2]oo' do. 17 Tsʉ jileei'[21] 'in ñi[1] 'e tyú[2] pe jo jmoo[1]o, 'noo[1] 'ido tsaa[2] la joon.

5

Jo tiin'[13] tsá[2] sá[2] cuu[2] coon'[13] cuu[2]u

1 ¡N~~ʉʉ~~[2]duu' coon'[21] tún[1] jileei'[21] 'naa' tsá[2] sá[2] cuu[2]! 'Ná[1] tyii'[2]-'oo' joongɨ 'ná[1] 'oo[2]oo' lɨ xuui[212]-'oo' tya' jilaa'[21] wúu[1] imoo[2]oo'. 2 Jo 'ee to[2] 'íi[3]in jilaa'[21] 'e sá[2] tyii'. Joon lawa'a 'e joo'[13] cuu'[21]u sɨɨn'[13] tyú[2] tyii'. 3 Lawa'a 'e 'yiia[21] soo'[3] tya' jilaa'[21] cwanáa[1] coon'[13] jilaa'[21] cwataa[21] tyii'. Joon tsʉ 'wii'[13] jo líin[2]-tsi cuu[2] 'e gasáa[1]naa' do joon ityée[1]moo' coon'[13] cuu[2]uu' tsʉ jee[212] catá[2] ijmáa[1]a Dios 'ii'[21] tya' tsá[2]. 4 Gatɨ́[2] loocwoo[1]o Dios júu[3] tya' tsá[2] 'in nijmaa[1]a to[2] tya' tsá[2] sá[2] cuu[2]. In tsa'leei'[13] do gajmaa[1]a to[2] jee[212] tyiia[21] pe 'in tsá[2] sá[2] cuu[2] jo gatyí[1] 'leei'[13] tya' 'in tsá[2] jmaa[1]a to[2] tya'a. Joon Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios Jmii[21] ijmáa[1]a 'ii'[21] tya' 'in tsá[2] 'in 'oo[1]o cuu[2] do. 5 Gateen[1]in juncwii[21] coon'[13] jmai'[2] 'e tyú[2]-~~ʉ~~ 'in tsá[2] sá[2] cuu[2] do. Gagøø'[21]o tyú[2]-~~ʉ~~ lawa joo'[21] núu[3] 'e tɨ́[2] li júuin[2]. Joon gatɨ́[2] jmɨɨ[212] tya'a. 6 Ni'nɨɨi[1] 'in tsá[2] sá[2] cuu[2] do tsá[2] tyúi[1] coon'[13] jmai'[2] júu[3] tajuu[21]. Joon nigajngaa'[12]mo 'ido. Joon 'in tyúi[1] do jo lí[2] un'øøi'[13] 'ña'a.

Taa'[21] jmaa[2]aa' ca mi jó[1] Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo

7 Ts~~ʉ~~ 'wii'[13] joon, tsaru'[1]u', tá[2] téein[1]-'oo' ca mi jó[1] Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesucristo. Ñí[2]oo' 'e jileei'[21] 'in jmoo[1]o to[2] ni cwoo'[13] 'wó[2] 'ná[1]-a sɨjáan[1]an coon'[21] tún[2] ce garoo[21]o 'e gajñii[21]i. Sɨjaan[1]o ca mi ngɨ́ɨ[1] jmí[1] jó[1] nifu. 'Ná[1]-a sɨjaan[1]o jon jmí[1] jó[1] lɨ tséi[1]. Ngɨɨi[2] joongɨ roo[21] 'e

nijñii[21]i. 8 La joon 'ná[1]-a sɨjaan[2]aan' coon'[21] ce tún[2] wa'a jo cwowíin[2]naa' tsʉ́ tí[2] lí[2] jó[1] Ña'ñʉ́'[1]ʉ́' Jesucristo. 9 Tsaru'[1]u', jo jmaa[1]aa' tsaa[2] tya' tsá[2] xeei'[21], joon jo i'náa[1] lisá[2] 'ii'[21] tyii', tsʉ́ Ña'ñʉ́'[1]ʉ́' Jesucristo, 'in jmoo[1]o 'ii'[21] intí[2] lí[2] jó[1]. 10 Tsaru'[1]u', coon[21]duu' cwáain[1] xiiala ngóo[1] 'in gafaa'[21]a cwáain[1] tya' Ña'ñʉ́'[1]ʉ́'. Gangóo[1]-o wúu[1] tya'a pe tsá[2] 'in ngɨ[1] coon'[21] tún[1] 'ii. 11 Joon ñí[2]oo' 'e jløø'[3]mo 'in nigajmaa[1]a taa'[21] do. Nanʉʉ[2]oo' xiiala gajmaa[1]a Job taa'[21]a. Joon ñí[2]oo' 'e tyʉ́[2] gajmaa[1]a Ña'ñʉ́'[1]ʉ́' tya'a mi yuui'[13] ganii[21] wúu[1]. 'Áa[1]mo feei'[1]-tsi Ña'ñʉ́'[1]ʉ́' tyi', 'wo[2]-tsi 'ii.

12 Pe nifu, tsaru'[1]u', jo 'ée[13]naa' Dios jon'gɨ 'ée[13]naa' ni 'wó[2]. Tyʉ́[2]gɨ tyii' wa jo 'ée[13]naa' coonti. Mo foo[2]oo': “Joon[2]”, foo[2]oo' iliñi[1] tsá[2] 'e ja'[2]mo júu[3] tyii'. La joon jon mi foo[2]oo': “Ún[2].” Joon coon'[13] la joon jo ijmáa[1]a Dios 'ii'[21] tyii'.

13 Wa seein[21] 'in 'oo[1]o fa'í[3] jee[212] 'naa' cwofaa'[21]a júu[3] tyʉ́[2]. Wa seein[21] 'in jløø'[3]mo cwo'øø[1]ø coon[21] júu[3] tyʉ́[2] 'e untyúu[1]i Dios. 14 Wa seein[21] 'inlɨ́ɨi[13] tsatsaa'[13] jee[212] 'naa' cwote'[2]e 'in tsatsaa'[13] do 'in tsacøøi'[13] jee[212] 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2] 'e faa'[21]a 'ido 'wii[212] tya'a joon 'e suun[1]un aceite tya'a la lɨ́[2] 'e gatyʉ'[2] Ña'ñʉ́'[1]ʉ́' to[2]. 15 Joon tsʉ́ 'wii'[13] ja'[2]mo lɨ́ɨi[2] i'láa[2]mo. Joon Ña'ñʉ́'[1]ʉ́' ijmá[1] isiin'[13]mo. Joon wana niga'noo[1]o tsaa[2] joon 'íi[2]mo Ña'ñʉ́'[1]ʉ́' tsaa[2] tya'a. 16 'Wii'[13] joon jmaa[2]aa' 'naa' júu[3] la jaain[21] la jaan[21]naa' tsaa[2] ga'noo[2]oo', joon foo[2]oo' júu[3] tyʉ́[2] 'wii[212] tya'a la jaain[21] la jaan[21]naa'. Coon'[13] la joon iun'láa[2]moo'. 'E júu[3] tyʉ́[2] 'e faa'[21]a jaain[21] tsá[2] 'in jo røøi[21]gɨ tsaa[2] tyani Dios lí[2] jmáa[1]a coon[21] 'e fee'[1]. 17 'In 'lɨɨ[212] tsagoo[21]o' Elías, 'in gafaa'[21]a cwáain[1] tya' Dios calɨɨ, lɨ́ɨ[1]i la lɨ́ɨ[1]i jna' joon mo gamɨɨ[1]ɨ tyani Dios 'e jo tsá[2] jmɨ́[1] jo gangó[1] jmɨ́[1] ni cwoo'[13] juncwii[21] 'nɨ[1] jiin[21] tsi ca'no'[3]. 18 Joon mo ngayuui'[13] joon gafaa'[21]a júu[3] tyʉ́[2] joon gangó[1] jmɨ́[1] tún[1] joon garoo[21] 'e jñii[21] tsá[2] tún[1].

19-20 Tsaru'[1]u', wana tʉʉ[21] la jai'[2] jaain[21] jee[212] 'naa' joon 'in xeei'[21]gɨ uncoon'[13]o 'e jaa'[21]a-tsi cwoliñí[2] 'naa', 'in gajmaa[1]a la joon galáa[2]mo jaain[21] 'in røøi[21] tsaa[2] fu[1] gó[2]. Joon gauntiin'[13]mo 'in tsá[2] røøi[21] tsaa[2] do 'e jo tsáa[1]a lɨ 'lɨɨ'[3]. Joon 'láa[2]mo tsaa[2] tya' tsá[2] ga'ín[1].

Jí² 'lá$_{a}$² 'wii²¹² 'e gasii¹$_{in}$ San Pedro tɨ́ɨ²$_{i}$ 'in jai'² lɨ́ɨi²

Sii¹$_{in}$ Tɨ́³ 'e jí² lo tya' 'in taain²¹² lɨ xiia'²¹

1 Jna-a, Tɨ́³, 'in lɨ́ɨ¹$_{i}$ apóstol tya' Jesucristo, sɨ́ɨ³$_{na}$ 'e jí² lo. Sɨ́ɨ³$_{na}$ 'e jí² lo tya' jileei'²¹, 'in gatyii'¹³$_{in}$ Dios 'in taain²¹² lɨ xiia'²¹, 'in taain²¹² la caain²¹ lɨ sii²¹ Ponto, Galacia, Capadocia, Asia coon'¹³ Bitinia. 2 Sɨ́ɨ³$_{na}$ tya' 'in nigatyii'¹³$_{in}$ Dios Jmii²¹ jiin'¹³ la niga'ɨ¹-tsi la mo jéei¹. Joon niga'ɨ¹-tsi Dios 'e jmée¹$_{i}$ 'naa' tsá² tya'a cwáain¹ tya' Espíritu tya'a 'e linúu¹³~~uu~~n' joon 'e untyúui¹ 'naa' coon'¹³ jmɨ¹ 'øø¹$_{i}$ Jesucristo. Cwocwo'²$_{gɨ}$ Dios 'naa' fo'² feei'¹ tyii' joon 'e seen²¹$_{naa'}$ tyɨ́²-~~ɨ~~.

'In jai'² lɨ́ɨi² Cristo 'ɨ¹-tsi icwaa¹ coon'¹³ 'ii fu ñɨ'fú²

3 Cwocwoo²¹$_{o'}$ 'maai'¹³ Dios Jmii²¹, 'ii Jmii²¹ Ña'ñɨ'¹ɨ' Jesucristo. Joon tsɨ 'wii'¹³ feei'¹-tsi tyi' 'áai¹ gacwoo¹$_{o}$ 'e galiseen²¹$_{na'}$ túnˀ¹ 'e sɨjaan²¹$_{an'}$ 'e tyɨ́² mo gajmaa¹$_{a}$ jiin'¹ Jesucristo jee²¹² 'lɨɨ²¹². 4 Joon coon'¹³ la joon 'ii'¹³$_{moo'}$ coon²¹ tyíia³ 'e jo tyéi¹ tyii' 'e niga'maa¹ Dios tyii' fu ñɨ'fú². Joon 'e tyíia³ do jo lí² li'leei'²¹ jon'gɨ lɨ tsáai². 5 Sɨ'mo'²$_{o}$ tya' jileei'²¹ 'naa' 'in un'øøi'¹ Dios tsɨ 'wii'¹³ ja'²$_{mo}$ lɨ́ɨ²$_{naa'}$. Iun'øøi'¹ Dios 'naa' ça mi 'ii'¹³$_{naa'}$ 'e tiin'¹³$_{naa'}$. Nanáa¹ tyɨ́² joon i'ee¹ Dios mi tɨ́² jiin²¹ lɨ tséi¹.

6 'Wii'¹³ joon jmaa²$_{aa'}$ jløø'³$_{naa'}$ xɨfiin'¹³ moo²$_{oo'}$ wúu¹ coon²¹ sii'¹³ coon'¹³ 'láai² nii² fa'í³. 7 Joon 'e fa'í³ 'e seen²¹$_{naa'}$ nano lɨ la lɨ coon²¹ jí² 'e untyɨ́² tsá² cwanáa¹ coon'¹³. Joon 'e jai'² 'e lɨ́ɨ²$_{naa'}$ tyiin²$_{gɨ}$ lagɨ cwanáa¹ 'e tyéi¹. Pe coon'¹³ 'e fa'í³ do iuntyɨ́² Dios jilaa'²¹ 'e jai'² lɨ́ɨ²$_{naa'}$. Joon mi cwo'ɨ́ɨ¹$_{naa'}$ tyɨ́²-~~ɨ~~ jilaa'²¹ 'e fa'í³ do 'in Jesucristo, mi jó¹ túnˀ¹, icwo'²$_{o}$ 'naa' 'e tyú¹-unaa'. Joon 'ii'¹³$_{naa'}$ 'e 'ya'²$_{gɨ}$ tya'a joon iun'goo²¹$_{o}$ tsá² 'naa' la un'goo²¹$_{o}$ tsá² 'ii.

8 Fiin'¹³ jo mo ñii² 'naa' Jesucristo 'iin²¹²$_{moo'}$ 'ii joon jløø'³$_{moo'}$ 'e jiin'¹³ jo ñí²$_{ii'}$ xiiala foo²$_{oo'}$ jløø'³$_{moo'}$. Joon røøi² jilaa'²¹ 'e jløø'³$_{naa'}$ lɨ́ɨ²$_{naa'}$ 'e 'ya'²$_{gɨ}$ 'e sá² ñɨ'fú². 9 Joon jløø'³$_{naa'}$ tsɨ 'wii'¹³ i'ii'¹³$_{naa'}$ 'e tiin'¹³$_{naa'}$ 'wii'¹³ galijai'² galɨ́ɨ²$_{naa'}$.

10 Joon 'in tsá² 'in gacwo'¹ júu³ tyɨ́² tya' Dios ca lɨɨ²¹² gafaa'²¹$_{o}$ tya' xiiala itiin'¹³$_{naa'}$ Dios. Joon gacwo'²-tsi 'ido untsáa¹$_{a}$ joon gamɨɨ¹ɨ xiiala ilí². 11 Ga'naa'²¹$_{i}$ 'iin tsá² sɨ 'ee jiin²¹ 'ee 'e faa'²¹$_{a}$ 'in Espíritu tya' Cristo mo gajmaa¹$_{a}$ júu³ 'e 'ná¹ nii²¹² Cristo wúu¹ joon i'ii'²¹$_{i}$ 'e 'ya'²$_{gɨ}$ tya'a. 12 Pe Dios gajma'²$_{a}$ júu³ 'in tsá² do 'e jon'on tya' 'ii 'e júu³ do pe tyijna'o'. Joon 'in cwo¹ júu³ tyɨ́² nano coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Espíritu Tyɨ́² 'in Dios gasii¹$_{in}$ fu ñɨ'fú², 'ii-i jma'²$_{a}$ 'naa' júu³ 'e cwáain¹ do. Joon 'in ángeles 'iin²¹²$_{in}$ 'áai¹ litsáai¹-tsi 'e cwáain¹ do.

Gatø'¹ø Dios 'e seein²¹ tyú¹-u mo 'in jai'² lɨ́ɨi² 'ii

13 'Wii'¹³ joon tyaa¹$_{aa'}$ tyɨ́² tyii', 'í¹$_{du'}$-'oo'. Coon'²¹ túnˀ² seen²¹$_{naa'}$. Cwolii²¹$_{oo'}$. Cwolijløø'³$_{moo'}$ jilaa'²¹ fo'feei'¹-tsi i'ii'¹³$_{naa'}$ mi jnéi¹ Jesucristo. 14 Jmaa²$_{aa'}$ la jmoo¹$_{o}$ xuui²¹² 'in nɨɨ'¹³. Jon'on seen²¹$_{naa'}$ jmaa²$_{aa'}$ jilaa'²¹ 'e gó² 'ii²¹²$_{naa'}$ la gajmaa²$_{aa'}$ la nɨ'gɨ ilicwii¹$_{naa'}$ Dios. 15 Pe seen²¹$_{naa'}$ la seein²¹ 'in nigatø'² 'naa'. Joon tyú¹$_{mo}$ 'ii coonti. 16 Tsɨ ni jí² tya'a 'e jin'²: “Cwoli'ee'¹$_{moo'}$ jilaa'²¹ 'e gó² tsɨ jna 'aa'¹$_{oo}$ jilaa'²¹ 'e gó².”

17 Joon 'ná¹-a ngɨi²ɨi' tsa'goo'²¹-'oo' la 'ɨ²¹² taan²¹²$_{naa'}$ juncwii²¹ lo

wana foo²oo' Dios: "Ñʉ'¹ʉ'", tsʉ 'ii jmoo¹o 'ii'²¹ røø² tya' tsá² la jaain²¹ la jaain²¹ tsá². 18 Ñí² 'naa' 'e Dios gatyí² 'e láa²moo' jee²¹² coon²¹ juncwii²¹ 'e jo 'e to² 'íi³in 'e gacwo'¹ tsacøøi'¹³ tyi'naa'. Joon jo gatyí¹ coon'¹³ jilaa'²¹ 'e tyéi¹ 'e la lí² cwataa²¹ sɨ cwanáa¹ 'ee. 19 Gatyii²¹o coon'¹³ jmɨ¹ 'øø¹i Cristo 'e tyiin² 'áai¹. Gatuun²¹ jmɨ¹ 'øøi¹ la tuun²¹ jmɨ¹ 'øøi¹ jaain²¹ joo'saa'²¹ xuui²¹²'e jo 'ee lɨ́ɨ¹i coonti 'e cwoo¹ tsá² lawa coon²¹ fa'¹. 20 Nigasɨ́ɨ²mo Dios røø² coon'¹³ Jesucristo 'ee ijmáa¹a coon'¹³ Jesucristo la nʉ'gɨ ijmáa¹a juncwii²¹ joon 'wii²¹² tyi'naa' gajmaa¹a liñí² 'naa' jee²¹² jiin²¹ lɨ tséi¹. 21 Coon'¹³ jilaa'²¹ 'e gajmaa¹a Cristo jo cu'²gɨ-'oo' coon'¹³ Dios tsʉ Dios do gajmaa¹a jiin'¹ 'ido jee²¹² 'lɨɨ²¹² joon gacwoo²¹ jilaa'²¹ 'e 'ya'²gɨ tya'a 'e jo cu'²-'oo' coon'¹³on coon'¹³ jilaa'²¹ 'e jai'² lɨ́ɨ²naa' coon'¹³ jilaa'²¹ 'e sɨjaan²aan' 'e cwo'²o jna'.

22 Joon tsʉ 'wii'¹³ nigan~~ʉʉ~~²~~ʉʉ~~n' 'e júu³ jai'² tya' Dios nigalityú¹naa' 'e li'iin²¹²naa' 'in tsaru'¹u' la jai'² cwoli'iin²¹²naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa' ce caain²¹-'oo' 'e gauntyú¹ Dios. 23 Galiseen²¹naa' túⁿ² 'ii'²¹ tya' júu³ tyʉ́² tya' Dios 'e lɨ la lɨ júⁿ² 'e jo tyéi¹ nii'¹³. Galiseen²¹naa' túⁿ² 'ii'²¹ tya' Dios jon' tya' sáa³ jmii²¹ tsá² 'in júin¹. Joon coon'¹³ júu³ tyʉ́² tya' Dios do cwoo¹o Dios juncwii²¹ tyii' joon 'e juncwii²¹ do jo tyéi¹. 24 La gajin'² jí² do:

Jileei'²¹ tsá² lɨ́ɨ¹i la lɨ́ɨ¹i ñii²¹,

joon jilaa'²¹ 'ya'²gɨ tya'a lɨ la lɨ lí³ tya' ñii²¹ do.

Lity~~ʉʉ~~n²¹ ñii²¹ do joon x~~ʉʉ~~'²¹ lí³ tya'a.

25 Pe júu³ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' taa'²¹a coon²¹ tøø²mo.

Joon nigacwo'¹ tsá² 'naa' 'e júu³ tyʉ́² do tya' xiiala jmaa¹ Dios tiin'¹³naa'.

2

1 'Wii'¹³ joon tʉ́¹ 'naa' jilaa'²¹ nii² tsii²¹² wúu¹ 'naa' 'e lɨ́ɨ²naa' joon jo cón² 'naa' tsá² tóo², jo cwolíin²naa' tajuu²¹ joon jo suun²¹naa' 'e sá² tya' tsá² xeei'²¹. Tʉ́¹ 'naa' jilaa'²¹ júu³ 'atsaa²¹. 2 La lɨ́ɨ¹i y~~ʉʉ~~n²¹ 'in 'iin²¹²in cuu'²¹ t~~ʉʉ~~'²¹ 'e lí² cwaain²¹ coon'¹³ la joon joon 'naa' cwoli'iin²¹²moo' 'e júu³ tya' Dios 'e jo lɨ́² caai'²¹ 'e coon'¹³ la joon 'e li ñí³gɨɨ' xiiala itiin'¹³naa' Dios. 3 Tsʉ nigalitsáa¹mo-'oo' 'e la ja'²mo jmoo¹o Ña'ñʉ'¹ʉ' tyʉ́² tyii'.

Lɨ́ɨ¹i Cristo lawa coon²¹ cuun²¹² 'e jiin'¹in

4 Ñityéen¹naa' jon coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús icwo² 'naa' juncwii²¹ tyii'. 'Ii lɨ́ɨ¹i lawa coon²¹ cuun²¹² 'e nigapii²¹ tsá² co' lawa 'e jo tseein²¹. Pe tyani Dios lɨ́ɨ¹i lawa coon²¹ cuun²¹² 'e gatyii'¹²i joon 'áa¹mo tyiin². 5 Joon 'naa' cwolí²naa' lawa cuun²¹² 'e jiin'¹ 'e lí²-i jmaa'¹³a Dios coon²¹ cwo'¹ lɨ cwaa²¹ 'in Espíritu Tyʉ́² tya'a. Joon coon'¹³ la joon liseein²¹ coon²¹ poo²¹² untsá² 'in jmoo¹o jiin'¹³ to² tyʉ'² Dios Jmii²¹. 'Ii'²¹ tya' Jesucristo cwo'¹ 'ido fa'¹ joon jiin'¹³ 'ii-o lí² cwo'² Dios fa'¹ jiin'¹³ 'e lí² 'ii'²¹in Dios. Joon 'e fa'¹ do lawa'a 'e faa'²¹o jilaa'²¹ júu³ tyʉ́² coon'¹³ jilaa'²¹ to² tyʉ'² 'e jmoo²oo'. 6 Tsʉ ni jí² tyʉ́² tya'a Dios 'e jin'²:

Jna-a isáa¹³na fuu²¹ Sión jaain²¹ tsá² 'in nityii'¹³na ilíin² lawa coon²¹ cuun²¹² tyʉ́² 'e toon'²¹ tsá² nifu mo jmoo'¹²o 'nʉ́¹.

Joon tyiin²mo 'ii.

Joon jilee'²¹ 'in jai'² lɨ́ɨi² 'ii jo 'e i'oo¹o fa'ɨɨ'²¹ tya'a, pe iun'goo²¹ tsá² 'ii.

7 Tsʉ joon tya' jileei'²¹ 'naa' 'in jai'² lɨ́ɨi² 'ii 'áa¹mo 'yei'²gɨ 'ii tyii', pe tya' jilee'²¹ 'in jo jai'² lɨ́ɨi² 'ii pe lɨ lí¹ 'ii²¹ tyʉ'²o to² la mo ngóo¹ 'naa'¹³mo. Ingɨ́ɨ²mo 'ii jmáa¹a la lɨ́² 'e jin'² ni jí²:

'E cuun[212] 'e gapí[2] 'in tsá[2] jmoo'[13] 'nú[1] li co'[2] jo 'ee to[2] 'íi[3]in joon galíi[1]mo la li 'e cuun[212] nifu.
8 Galí[2] jiin'[13] la gajin'[2] 'e jí[2] do:
Ilí[2] lawa cuun[212] 'e tyuuin'[13] tsá[2] 'e jmoo[1]o ciii'[13] tsá[2].
Ciii'[13]mo 'in tsá[2] do tsu jo jmoo[1]o nuu'[12]un júu[3] tya' Dios. Tsu la joon gatyu'[2] Dios to[2] itsangíii[2] jileei'[21] 'in jo nuu'[13].

Xiiala líi[1]i 'in gatyii'[13]in Dios

9 Pe 'naa', Dios gatyii'[13]in 'naa' 'e líi[1]naa' tsá[2] tya'a. Gatyiin'[13]in 'naa' 'e líi[1]naa' coon[21] poo[212] untsá[2] 'in jmoo[1]o jiin'[13] la to[2] tyu'[2] Dios. Líi[1]naa' tsá[2] tya' Dios 'in lí[2] jmáa[13]aa' tsá[2] júu[3] jilaa'[21] 'e 'ya'[2]gi tya' Dios 'in nigatø'[1] 'naa' 'e 'woo[21]naa' li nuu[21] 'e cwotaan[212]naa' li jná[2] joo'[21] tya'a.
10 'Naa', la mo jéei[1] jo 'ee fuu[21] li goo[2]oo' pe nano líi[1]naa' lawa'a tsa-goo[1]o 'in tyu'[2] Dios to[2]. La mo jéei[1] jo mo galí[2] 'e 'ii'[13]naa' fo'fee'[1] tya' Dios pe nano niga'ii'[13]moo'.

Xiiala 'ná[1] jmoo[1]o 'in jai'[2] líii[2] Dios

11 Tsaru'[1]u' 'in 'iin[212]na, líi[1]naa' tsá[2] coon[21] fuu[21] 'in cwá[2] juncwii[21] lo cata. Míi[3]ii tyaní[2]ii' cwojá[1]n caai[21] jilaa'[21] 'e gó[2] 'e 'iin[212]in tsá[2] jmáa[1]a tsu jilaa'[21] 'e 'iin[212]in tsá[2] jmaa[1]a ixé[1]mo alma tya' tsá[2].
12 Ngii[2]ii' 'e tyú[2] coon[21] tøø[2]mo tyani 'in jo cwii[1]in Dios tsu wa mo faa'[21]a 'ido 'laa'[21] tyii' 'e líi[1]naa' tsá[2] gó[2] inii[21]o jilaa'[21] tyú[2] 'e gajmaa[1]aa' joon ifaa'[21]a tyú[2] tya' Dios mi ti jmii[212] ifee'[21]i Dios 'ii.
13 Cwojmaa[2]aa' núu[13]uun' 'in 'oo[1]o to[2] 'e jo lí[2] faa'[21]a tsá[2] 'laa'[21] tya' Ña'ñu'[1]u'. Cwojmaa[2]aa' núun[13]uu' to[2] tyu'[2] 'in tsaa'to[2] tyii' 'in fee'[1]gi si jmoo[21] joon jaain[21] tsá[2] 'oo[1]o to[2] 'ee
14 'in tsaa'to[2] do gasii[2]in i'e'[1]e wúu[1] jileei'[21] 'in jmoo[1]o 'e gó[2] joon tyaa[1]-tsi jileei'[21] 'in jmoo[1]o 'e tyú[2].
15 'Iin[212]mo Dios 'e coon'[13] jilaa'[21] tyú[2] 'e jmoo[2]oo' ilí[2] jmoo[2]oo' ján[1] tii[2] jileei'[21] 'in tuuin[212] jo 'øøi'[21]-tsi.

16 Ngii[2]ii' lawa tsá[2] 'in galáai[2] Jesús, 'in jo 'ná[1]-a jmá[1] jilaa'[21] tiisi'[2] tya' tsá[2] pe jo jmaa[2]aa' 'e gó[2] joon mi yuui'[13] joon foo[2]oo': "Jmoo[2]o' jiin'[13] to[2] tyu'[2] Dios tsu naláa[2]mo jna'." Jmaa[2]aa' la tíii[2] jmá[1] tsá[2] 'in tyu'[2] Dios to[2].
17 Un'goo[21]oo' jileei'[21] tsá[2]. Cwoli'iin[212]moo' jilee'[21] tsá[2] 'in jai'[2] líii[2] Cristo. Cwoli'gøø'[21]moo' Dios, joon un'goo[21]oo' 'in tsaa'to[2] nifu.

'E'[1]e Cristo jna' xiiala jmoo[21]o' taa'[21] mi moo[21]o' wúu[1]

18 'Naa', tsá[2] jmoo[1]o to[2] inuu tsá[2], cwojmaa[2]aa' núu[13]uun' to[2] tyu'[2] ñifii[1]ii' coon[21] túi[2] 'e tsáai[1]-'oo'. Cwojmaa[2]aa' núu[13]uun' 'in tyúi[1] la joon jon 'in soo[1]-tsi.
19 'Yaai[1]-tsi Dios tya' tsá[2] 'in nii[212] wúu[1] 'e jo tíii[2] jo 'nii'[21]-tsi tsu 'iin[212]in jmáa[1]a la 'iin[212]in Dios.
20 Pe wana jmoo[1]o tsá[2] 'e gó[2] joon 'e'[2]e tsá[2] 'ii wúu[1] tya' 'e gó[2] gajmaa[1]a, ¿'ee to[2] 'íi[3]in wa nii[212] wúu[1] joon jo 'nii'[21]-tsi? Pe wana gajmaa[1]a tsá[2] coon[21] 'e tyú[2]-u joon jo 'nii'[21]-tsi mo 'e'[2]e tsá[2] 'ii wúu[1] tya' 'e tyú[2] gajmaa[1]a, 'yaai[1]-tsi Dios tya'a.
21 Tsu 'wii'[13] joon gatø'[1]ø Dios 'naa' tsu Cristo gajmaa[1]a lawa coon[21] li[2] tyii' mo ganii[212] wúu[1] 'wii[212] tyii' 'e 'ná[1]-a jmaa[2]aa' la gajmaa[1]a.
22 Jiin'[13] coon[21] tsaa[2] jo ga'noo[1]o, jon'gi jiin'[13] jaain[21] tsá[2] jo gacon'[2]on tóo[2].
23 Joon mo gajíi[2]in tsá[2] 'ii jo gañii[1]in jiin'[13]xu. Joon mo ga'e'[2]e tsá[2] 'ii wúu[1] jo gaton'[1]on fo'[1]-tsi 'in tsá[2] 'in ga'e'[2]e 'ii wúu[1] pe 'e 'íi[13] la 'e ñii[1]i gatyaa[1]a cwoo[21]o Dios jilaa'[21] tsu Dios 'in jmoo[1]o 'ii'[21] røø[21].
24 Cristo mo gateein[1] tsá[2] 'ii tsaa' crúu[13] 'ña'o gatyí[1] tsaa[2] tyi' coon'[13] wúu[1] 'e ganii[21] do. Joon gajmaa[1]a la joon 'e jo tyu'[2]gi tsaa[2] jna' to[2] pe 'e ilisáan[3]an' 'e tyú[2]. Tsu naláa[2]moo' coon'[13] jilaa'[21] wúu[1]

'e ganii[21]. 25 Tsʉ galɨ́ɨ[1]naa' lawa joo'saa'[21] 'in nigatuui[1] pe nano nigacɨɨ'[13]oo' tya' 'in 'aai[21] 'naa', tya' 'in un'øøi'[1] 'naa' 'e itiin'[13]naa'.

3

Xiiala 'ná[1] jmá[1] 'in nicui'[2] cwoo[21]o

1 Coon'[13] la joon jon 'naa', tsamɨ́[2] 'in seein[21] nʉʉ'[1] tya'a, 'ná[1]-a jmaa[2]aa' núʉʉ[13]ʉʉn' 'e coon'[13] la joon wa seein[21] 'inlɨ́ɨi[13] nʉʉ'[1] tyii' 'in jo jo'[1] lɨ́ɨi[2] júu[3] tya' Dios jo 'ná[1] foo[2]oo' pe jiin'[13] coon'[13] 'e tyʉ́[2] jmaa[2]aa' ilítsáa[1]mo-tsi 'in ñʉʉ'[1] tyii' do. 2 Ñʉʉ'[1] tyii' icoon[21] cwáain[1] xiiala ngɨɨ[2]ɨɨ' coon'[21] túɲ[2] joongɨ xiiala un'goo[21]oo'. 3 Jo cu'[2]-'oo' coon'[13] jilaa'[21] 'e jmaa[2]aa' 'e 'yei'[2]gɨɨ' lagɨ xiiala tyá[2] tsamɨ́[2] tyʉ́[2] tyíi[1]i coon'[13] jilaa'[21] cwanáa[1] joongɨ coon'[13] 'mɨ'[2] 'e tyí[2] tsá[2] 'ee. 4 Pe cwoseen[21]naa' coon'[21] túɲ[2] 'e tyú[1]naa' lɨ tsi, 'e seen[21]naa' wo[2]-'oo' joongɨ jo cu'[2]-'oo' tsʉ jo tyéi[1] jilaa'[21] 'elo. Joon tyani Dios 'áa[1]mo tyiin[2] 'e seein[21] tsá[2] la joon. 5 Tsʉ la joon lɨ́ɨ[1]i 'in tsamɨ́[2] 'in seein[21] calɨɨ[2], 'in lɨ́ɨ[1]i tsamɨ́[2] tya' tsacøøi'[13] tyi', gatsaa'[1]-tsi Dios joon gajmaa[1]a nʉʉ'[12]ʉn to[2] tyʉ'[2] ñʉʉ'[1] tya'a 'e jméi[1] 'ña'a 'yei'[2]gɨ. 6 La joon gajmaa[1]a Sara, gajmaa[1]a nʉʉ'[12]ʉn ñʉʉ'[1] tya'a Abraham, joon gajin'[2] Sara: “Ñʉʉ'[1] tyiia no.” Joon líin[2]naa' jamɨ́ɨ[1]ɨ Sara wa'a jmoo[1]oo' 'e tyʉ́[2] joon jo jmaa[2]aa' 'goo'[21]-'oo'.

7 La joon jon 'naa' tsá[2] seein[21] tsamɨ́[2] tya'a, cwotaan[212]naa' coon'[13] tsamɨ́[2] tyii' lawa 'in 'øøi'[21]-tsi. Tsáa[1]mo-'oo' tsamɨ́[2] tyii' jiin'[13] la gatɨ́ɨi[2]. Tsáai[1]-'oo' 'ido jon'on wa' 'wii'[13] 'e tsaai'[13]gɨ lagɨ 'naa' pe tsʉ 'wii'[13] niga'ii'[21]i fo'feei'[1] tya' Dios la ga'ii'[13]naa'. Joon coon'[13] la joon jo sɨjnɨɨi'[13] júu[3] tyʉ́[2] tyii'.

Xiiala 'ná[1] jmá[1] 'in nii[21] wúu[1]

8 Coon[21]gɨ júu[3] fuu[212]uu 'naa' jileei'[21] 'naa'. Canii[2]mo 'ɨ[1]-'oo' la jaain[21] la jaan[21]naa'. Fúu[2] cwolíin[2]naa' ruu'[21]naa' la jaain[21] la jaan[21]naa'. Cwo'iin[212]moo' tsá[2] xeej'[21] lawa tsaruu'[21]moo'. Cwoseen[21]naa' wo[2]-'oo' la joongɨ tsá[2] jo jmoo[1]o feei'[1] 'ña'a. 9 Jo jmaa[2]aa' 'e gó[2] tya' tsá[2] 'in jmoo[1]o 'e gó[2] tyii', la joon jon jo jíi[212]naa' tsá[2] 'in jíi[2]in 'naa'. Lɨ' cɨɨ'[12]ɨ jmaa[1]aa' la jmaa[1]a 'ido. Mɨ́[2]ɨɨ' tyani Dios 'wii[212] tya'a joongɨ foo[2]oo' 'e tyʉ́[2] tya'a, tsʉ Dios gatø'[1]ø 'naa' 'e 'ii'[13] 'naa' jilaa'[21] 'e tyʉ́[2] tya'a. 10 Jin'[2] jí[2] tya'a:

Jileei'[21] 'in 'iin[212]in liseein[21] 'yaai[1]-tsi coon'[13] juncwii[21] tya'a,
joon táa[1]i tyʉ́[2]-ʉ la coon[21] jmɨɨ[212];
'ná[1]-a cwoun'øø'[12]i sɨɨ'[12]ɨ 'e jo cwofaa'[21] 'e gó[2],
la joon jon loosɨɨ[212]ɨ 'e jo cwoo[21] faa'[21]a júu[3] tajuu[21].

11 'Ná[1]-a cwotʉʉ[21] jilaa'[21] 'e gó[2],
joon cwocwo'[2]-tsi 'e seein[21] tyʉ́[2] coon'[13] jileei'[21] tsá[2].
Joon cwocwo'[2]gɨ-tsi.

12 Tsʉ un'øø'[21]i Ña'nʉ'[1]ʉ' 'in tsá[2] tyúi[1],
joon nuu[1]o júu[3] tyʉ́[2] tya' 'in tsá[2] tyúi[1] do,
pe 'nii'[21]-tsio tya' jileei'[21] 'in jmoo[1]o 'e gó[2].

13 Jo 'in seein[21] jiin'[13] jaain[21] 'in lí[2] jmeei'[21] 'naa' wa cwo'[2]-'oo' jmoo[2]oo' 'e tyʉ́[2]. 14 Tsʉ xʉfiin'[13] 'e'[2] tsá[2] 'naa' wúu[1] tya' 'e tyʉ́[2] gajmaa[2]aa' jløø'[3]moo'. Jo foo'[13]moo' coon'[13] jilaa'[21] fo'[2] toon'[21]-'oo', jo cu'[2]-'oo' lɨ́ɨ[2]naa'. 15 Caai[1] jeen'[13]naa' jilaa'[21] 'e gó[2] tsʉ Jesucristo jo 'ee to[2] sá[2] jmeei[1] 'e gó[2] joon nanaa[21] tyʉ́[2] tyii' jmáa[13]aa' tsá[2] júu[3] jileei'[21] tsá[2] 'in 'iin[212]in linii[21] 'e lɨ' 'e ijeen[2]naa' Jesucristo. Jo foo[2]oo' coon'[13] júu[3] jloo'[3] pe sɨ́ɨ[13]naa' coon'[13] 'e un'goo[21]oo' Dios Jmii[21]. 16 Cwoñí[2]ii' 'e jmai'[2] 'e tyʉ́[2]-ʉ 'e nigajmaa[2]aa' 'e

'áa¹a fa'ɨɨ'²¹ jileei'²¹ 'in faa'²¹a 'e gó² tyii' lawa tsá² gó²; 'in faa'²¹a júu³ tajuu²¹ tya' 'e tyú²ú² jmoo²oo' 'e lí́ɨ¹naa' tsá² tya' Cristo. 17 Tsʉ tyú²ú²gɨ tyii' wa'a 'iin²¹²in Dios la joon 'e moo²oo' wúu¹ tya' 'e tyú²ú² gajmaa²aa' lagɨ ñí²ii' wúu¹ tya' coon²¹ 'e gó² 'e nigajmaa²aa'.

18 La joon galí²ɨ² tya' Cristo mo gajúin¹ gatyii¹ tya' tsaa² tya' tsá² coonti. In tsá² tyúi¹ do gajúun²in 'wii²¹² tya' tsá² gó² 'e lí² 'ii'²¹ Dios jna'. Gajnga'²mo tsá² ngú¹ taan¹in pe gajiin'¹o túɲ¹ 'ii'²¹ tya' Espíritu Tyú²ú² tya' Dios Jmii²¹. 19 Joon alma tya'o ngacwoo¹ júu³ tya' Dios tya' 'in alma tya' tsá² 'in taai²¹² sɨjnɨ́ɨi¹³. 20 'Ii calɨɨ jo mo gajmaa¹a nʉʉ'¹³ʉn la 'ɨɨ²¹² gajmaa¹a Noé 'e barco tya'a. Jee²¹² jiin²¹ joon fee'¹mo-tsi Dios tya'a. Pe coon'¹³ barco do xʉʉ gatiin'¹³ coon'¹³ jmɨɨ²¹ do, tí² jiin'¹³ jñéei². 21 La joon jon jna' mo sáa¹na' jmɨɨ²¹ nano lawa'a 'e tiin'¹³mo' coon'¹³ jmɨɨ²¹ do. Mo saai²¹ tsá² jmɨɨ²¹ 'e jmɨɨ²¹ do jon'on wa' jan'² 'la² toon²¹ caluu pe lawa coon²¹ li² 'e nigamɨ'² 'in tsá² do Dios 'e unsɨ́ɨi² Dios 'e gó² 'e 'ɨ¹-tsi 'wii²¹² nigajiin'¹ Jesucristo. 22 Joon 'in Jesucristo do naganga'²mo fu ñʉ'fú² joon gacwoo²¹ lɨ' caai¹ Dios Jmii²¹ lɨ tsáa¹. Joon 'ii-o tyʉ'²ʉ to² jileei'²¹ ángeles coon'¹³ jileei'²¹ 'in 'oo¹o to² coon'¹³ jilee'²¹ 'in tyʉ'² to².

4

Jmoo²oo' to² tyii' coon'¹³ waa'²¹ pí² 'e nicwoo¹ Dios Jmii²¹

1 'Wii'¹³ joon, la mo ganí³ Cristo wúu¹ 'wii²¹² tyii' coon'¹³ moo¹ táa¹i, la joon jon 'naa' 'ná¹ náa¹ tyú²ú² tyii' moo²oo' wúu¹. Tsʉ jileei'²¹ 'in niganí³ wúu¹ coon'¹³ moo¹ táa¹i nigatʉʉ²¹o jilaa'²¹ tsaa². 2 Joon taan²¹²mo jon la tøøi² 'e seein²¹ jiin'¹³ la 'yaai¹-tsi Dios joon jo 'iin²¹²gɨ jmáa¹a jilaa'²¹ 'e nigatyuui'¹³ Dios 'e la jmoo¹ tsá² catyaai² seein²¹ juncwii²¹. 3 Tsʉ líin²mo jiin'¹³ la nagajmaa²aa' la mo jéei¹ 'e jmaa²aa' la tí²-tsi tsá² jmoo¹o 'in jo cwii¹in Dios. Tsʉ 'ii yʉníi¹i jmáa¹a jilaa'²¹ 'e gó². Suun¹in jilaa'²¹ 'e gó², ngɨ¹ to² 'íin¹, tɨ́²-tsi tsáa¹a lɨ náa¹ jmɨɨ²¹² 'un'²un máa¹. Joon un'goo²¹o tsá² jileei'²¹ dioses 'in jo jai'² 'e jo tɨ́ɨi². 4 Joon tsa'goo²¹-tsi 'áai¹ 'in tsá² do mo jo sɨcaan²¹naa' coon'¹³ 'e jmaa²aa' 'e gó² do coon'¹³on. Joon faa'²¹a 'laa'²¹ tyii'. 5 Pe 'in tsá² do ingí¹ coon'²¹ tya'a tyani 'in niganáa¹ tyú²ú² tya'a ijmáa¹a 'ii'²¹ tya' 'in jiin'¹ lagɨ 'in najúuin². 6 Tsʉ 'wii'¹³ joon ganúu²un 'in tsá² najúuin² júu³ tya' Dios 'e xʉfiin'¹³ najuun²¹mo ngú¹ taan¹in la júuin² jileei'²¹ tsá², joon jiin'¹o túɲ¹ 'ii'²¹ tya' Espíritu Tyú²ú² tya' Dios. Coon'¹³ la joon jiin'¹ coon²¹ tøø²mo la jiin'¹ Dios.

7 Nijatyéen¹mo 'ii'²¹ tya' jilaa'²¹ 'e sá², 'wii'¹³ joon cwongɨɨ²ɨɨ' coon'²¹ túɲ² 'e cwo'²-'oo' foo²oo' júu³ tyú²ú². 8 Joon tyiin²gɨ la jee²¹² jilaa'²¹ jo tú²ú² 'naa' 'e 'iin²¹²naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa' tsʉ coon'¹³ la joon fee'¹mo-tsi' tya' 'e 'láa²mo tsaa² tya' tsá² xeei'²¹. 9 'Ii'¹³naa' tsá² xeei'²¹ inʉʉ tyii' 'yaai¹-'oo'. 10 Joon la joon la jaain²¹ la jaan²¹naa' uncoon'¹³ ruu'²¹naa' jiin'¹³ la 'ii'²¹ tya' Dios 'e gacwo'¹ Dios la jaain²¹ la jaain²¹. Cwolíi²naa' lawa 'in náa¹ ni 'in tyúi¹ tya' jilaa'²¹ nii² 'e tyú²ú²-ʉ cwo'²o Dios tsá². 11 Mo cwoo¹ tsá² júu³ tyú²ú², cwo faa'²¹ lawa jaain²¹ 'in faa'²¹ júu³ tyú²ú² tya' Dios. Joon wana unjíin² tsá² tsá² xeei'²¹ cwojmaa¹a coon'¹³ 'ii'²¹ 'e cwo'¹ Dios 'ii. Tsʉ coon'¹³ la joon jilaa'²¹ 'e jmaa²aa' 'ii'²¹ tya' Jesucristo ijmáa¹a feei'¹gɨ Dios. Joon tɨ́ɨi²mo Cristo jilaa'²¹ 'ya'²gɨ coon'¹³ jilaa'²¹ to² coon²¹ tøø²mo. Amén.

'In jai'² ĺɨi² Cristo 'ná¹ nii²¹ wúu¹ coon'²¹ ce tún²

12 Tsaru'¹u' 'in 'iin²¹²na, mo moo²oo' wúu¹ Dios jøøi² du 'naa' wana taa'²¹-'oo', 'wii'¹³ joon 'ɨ¹-'oo' wa'a 'e tsa'goo²¹-'oo' 'áai¹. 13 Lɨ' jmaa²aa' jløø'³moo' tsʉ coon'¹³ la joon moo²oo' coon²¹ sii'¹³ wúu¹ la ganí² Cristo wúu¹. La joon jon ijmaa²aa' jløø'³moo' 'áai¹ mi jne¹i 'e 'ya'²gɨ tya' Cristo. 14 Wana faa'²¹ tsá² 'laa'²¹ tyii' 'wii'¹³ jo'¹o ĺɨi²naa' Cristo, tsá² jløø'³mo 'naa' tsʉ 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios 'in ngɨ¹ coon'¹³ 'naa'. Joon 'in 'yei'²gɨ 'áa¹mo 'ii la 'yei'²gɨ Dios Jmii²¹ 'ña'o. 'In tsá² do faa'²¹ 'laa' tya' 'in Espíritu Tyʉ́² do pe 'naa' un'goo²¹oo' 'i. Joon jo 'iin²¹²na wa'a moo²oo' 'naa' wúu¹ jiin'¹³ jaan²¹naa' coon'¹³ 'e gó² nijmaa²aa'. 15 Tsʉ 'wii'¹³ joon 'iin²¹²na 'e jo jngaa'¹²naa' tsá², jon'gɨ jmaa²aa' 'uun²¹, jon'gɨ 'noo²oo' mɨɨ'¹³, jon'gɨ jmaa²aa' doñi'ee 'e gó². 16 Pe wana ní³ tsá² wúu¹ tsʉ 'wii'¹³ jo'¹o ĺɨi² Cristo jo cwo'aa¹a fa'ɨɨ'²¹, pe cwo'¹o 'maai'¹³ Dios tsʉ tsá² tya' Cristo 'ii.

17 Tsʉ gatí² jiin²¹ 'e 'láa² 'wii²¹² jmáa¹a Dios 'ii'²¹. Joon i'láa² 'wii²¹² coon'¹³ 'in jai'² ĺɨi² 'ii. Joon wa i'láa² 'wii²¹² coon'¹³ jna' 'in jai'² ĺɨi² 'ii, ¿'ee ilí² coon'¹³ 'in 'in jo mo galinʉʉ'¹²ʉn júu³ tyʉ́² tya' Dios? 18 Wa coon²¹xʉ-ʉ itiin'¹³ 'in tsá² tyúi¹ tyani Dios, 'ee ilí² coon'¹³ 'in tsá² 'in jo tsaa'¹-tsi Dios joon 'noo¹o tsaa². 19 Tsʉ 'wii'¹³ joon jileei'²¹ 'in ní³ wúu¹ la gali'iin²¹²in Dios 'ná¹-a jmaa²gɨ 'e tyʉ́² la ngóo¹ 'naai'¹³ joon tyaa'²¹a cwoo²¹o Dios alma tya'a. Dios gajmee¹i 'ii joon jo cuu'²¹i Dios júu³ tya'a.

5

Cwoo¹ Tʉ́³ cwáain¹ 'in jai'² ĺɨi² Jesucristo

1 Tsʉ joon 'ɨɨ³ɨɨ júu³ tya' tsacøøi'¹³ jee²¹² 'naa' joon jna-a jon jaain²¹ jee²¹² 'ii. Joon gamóo³-oo mo gangóo¹ Cristo wúu¹ joon sɨcaan²¹na coon'¹³on 'e 'ii'¹³na'a 'e 'ya'²gɨ tya'a 'e tí² li jnéi¹. 2-3 'ɨɨ³ jna júu³ 'e 'áa¹naa' 'in tsá² do 'in jai'² ĺɨi² Dios 'in líi²naa' tsacøøi'¹³ tya'a lawa 'in 'áai¹ joo'saa'²¹. 'Ii'¹³naa' to² 'yaai¹-'oo' tsʉ la joon 'iin²¹²in Dios. 'Ii'¹³naa' to² do jon'on wa'a jnaa²aa' cuu² pe ce caain²¹-'oo'. Jo tyʉʉ²ʉʉ' 'i to² 'ii²¹ 'in ĺɨi¹i tsá² tyii' pe jmaa²aa' lawa coon²¹ li² tyʉ́² tyaníi¹i. 4 Joon mi jnéi¹ 'in tyʉ'² to² nifu i'ii'¹³naa' coon²¹ corona 'ya'²gɨ 'e jo lifin'³ la lɨ corona lí¹ mo'³.

5 La joon jileei'²¹ 'in xuui²¹²gɨ cwotyaa¹ yá² júu³ tya' tsacøøi'¹³. Joon 'ná¹ ungoo²oo' tsaruu'²¹naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa' joon un-coon'¹³oo', tsʉ jin'² ni jí² tya' Dios:

'Nii'²¹-tsi Dios coon'¹³ 'in jmoo¹o
jloo'³ yaai,
pe uncoon'¹³o 'in 'wéi¹.

6 Cwói¹ yaanaa' 'e tyʉ'² Dios to² 'naa' tsʉ 'gøø'¹³mo 'áai¹ 'ii joon la joon mi tí² jiin²¹ tya'a ijméei¹ 'naa' tsafeei'¹. 7 Tyaa²aa' cwoo²¹o Dios jilaa'²¹ 'e ifee'¹naa' tsʉ 'ii-o cu'²-tsi 'wii²¹² tyii'.

8 Cwongí²ɨɨ' coon'²¹ tún², li'² jmaa²aa' tsʉ 'in 'lɨɨi'³ 'naa'²¹i tsá² 'e 'iin²¹²in untyée¹mo. 'Iin²¹²in jmáa¹a 'e 'íin²mo-tsi tsá² Jesucristo. Joon lawa 'yiia'tíi³ 'in ngɨ¹ to² 'oo¹o, la joon jon 'in 'lɨɨi'³ ngɨ¹ 'naa'²¹i 'in tsá² do. 9 Tɨɨ¹moo' coon'¹³on, taa'²¹ jmaa²aa' coon'¹³ jilaa'²¹ 'e jai'² lɨɨ²naa'. Cwoliñí²ii' 'e jileei'²¹ 'in jai'² lɨɨi² la caain²¹ juncwii²¹ nii²¹ wúu¹ la joon. 10 Pe mi lɨ cɨɨin²¹ 'e niganii²¹ wúu¹ coon²¹ sii'¹³ Dios 'ña'a ijmée¹i 'naa' 'múui². Ijmée¹i 'naa' 'e tá² taain²¹²-'oo' joon icwo'² 'naa' pí². Joon seen²¹naa' tá² coon'¹³ 'e jai'² lɨɨ²naa'. Joon Dios do cwo'¹ 'naa'

jilaa'21 fo'feei'1 joon 'ii do gatø'1ø 'naa' coon'13 'e gajmaa1a Cristo tyii' 'e 'ii'13naa' 'e 'ya'2gɨ tya'a 'e jo tyéi1. 11 Cwolí2 tya'a jilaa'21 'e 'ya'2gɨ joongɨ jilaa'21 'ii'21 coon21 tøø2mo. Amén.

Júu3 lɨ tséi1

12 'In tsaru'1u' sii21 Silvano gatoon212 júu3 'e jí2 lo. Joon cwáain1 tyiia 'ii jaain21 tsá2 'in tsáa1-tsi. Coon'13 'e jí2xʉ lo gamɨ́3ɨɨ tyaní2ii' joon jmóo3oo 'naa' júu3 'e faa'21 'e jí2xʉ lo la jai'2 xiiala 'iin212in Dios tsá2. Tá2 téein2-'oo' 'e júu3 lo.

13 'In tsá2 catyaai2 'in jai'2 lɨ́ɨi2 Cristo 'in taain212 Babilonia lo, 'in gatyii'13in Dios jon, sɨɨ1i 'aa212moo'. La joon jon jin'2 Marcos 'in lɨ́ɨi1 lawa yʉʉn21 tyiia. 14 Fee'13naa' ruu'21naa' la jaain21 la jaan21naa' coon'13 coon21 'e tyʉ́2-ʉ.

Cwoseen21naa' tyʉ́2 jileei'21 'naa' 'in jai'2 lɨ́ɨi2 Cristo. Amén.

Jí² tɨ túⁿ² 'e gasii¹in San Pedro tɨ́ɨ²i 'in jai'² lɨ́ɨi² Jesucristo

Sii¹in Tɨ́³ 'e jí² lo tya' 'in jai'² lɨ́ɨi² Jesús

1 Jna-a, Simón Pedro, sɨ́ɨ³na 'e jí² lo. Joon jmóo³oo la to² tyʉ'² Jesucristo joon 'ii gasii¹in jna 'e lɨ́ɨ¹na apóstol tya'a. Sɨ́ɨ³na 'e jí² lo tyi'naa' 'in jai'² lɨ́ɨi² la jai'² lɨ́ɨ³na. Joon 'áa¹mo 'ya'²gɨ 'e jai'² lɨ́ɨ²na'. Joon tsʉ 'wii'¹³ 'in tyú¹mo Dios coon'¹³ Jesucristo, 'in jmoo¹o tiin'¹³na', ga'ii'¹³na' 'e júu³ 'e jai'² lɨ́ɨ²na'. Joon fee'¹mo-tsi tya' jilee'²¹ tsá². 2 Cwocwo'²gɨ Dios 'naa' fo'fee'¹ tya'a joon cwoseen²¹naa' tyɨ́² tsʉ nigalicwii¹moo' Dios coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesús.

Xiiala 'ná¹ ngɨ¹ tsá² 'in jai'² lɨ́ɨi² Jesucristo

3 Joon tsʉ 'wii'¹³ nigalicwii¹mo' Dios, 'ii gacwo'¹o jna' waa'²¹ pí² tya'a jilaa'²¹ 'e jmái¹ to² tyi' joongɨ 'e seen²¹mo' tyɨ́² tyani jileei'²¹ tsá² 'wii'¹³ tya' 'in gatø'¹ø jna' ga'ii'¹³mo' jilaa'²¹ 'elo. Joon gatø'¹ø jna' coon'¹³ jilaa'²¹ 'ya'²gɨ tya'a joon coon'¹³ 'e tyúu¹i. 4 Joon coon'¹³ la joon nigacwo'¹o jna' júu³ 'e fee'¹ joongɨ 'e tyiin². Joon coon'¹³ júu³ ga'ɨ́ɨ² do galɨ́ɨ¹naa' la lɨ́ɨ¹i Dios. Galáa²moo' jilaa'²¹ 'e gó² 'e sá² juncwii²¹. Joon 'áai¹ sá² 'e gó² juncwii²¹ 'wii'¹³ 'e gó² 'ɨ¹-tsi tsá². 5 'Wii'¹³ joon cwo'²-'oo' 'e un'láa¹naa' 'e jai'² lɨ́ɨ²naa' coon'¹³ 'e ngɨ́²ɨi' tyɨ́². La joon jon un'láa¹naa' 'e ngɨ́²ɨi' tyɨ́² coon'¹³ 'e ñí³-'oo'. 6 Un'láa¹naa' jon 'e ñí³-'oo' coon'¹³ 'e tyʉʉ²ʉʉ' to² yaanaa'. La joon jon un'láa¹naa' 'e tyʉʉ²ʉʉ' to² yaanaa' coon'¹³ 'e jmoo²oo' taa'²¹a. Un'láai¹gɨi' 'e jmoo²oo' taa'²¹a coon'¹³ 'e un'goo²¹gɨi' Dios. 7 Un'láai¹gɨi' 'e un'goo²¹gɨi' Dios coon'¹³ 'e 'iin²¹²naa' tsaru'¹u'. Un'láai¹gɨi' 'e 'iin²¹²naa' tsaru'¹u' coon'¹³ 'e 'iin²¹²gɨi'²¹ Dios coon'¹³ jileei'²¹ tsá².

8 Wana jmoo²oo' jilaa'²¹ 'elo joon un'láai¹gɨi' jmaa²aa' ili'íi³mo to² 'e galicwii²naa' Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. Jo tsa'ɨ́ɨ¹ juncwii²¹ tyii'. 9 Joon 'in jo jmoo¹o la joon lɨ́ɨ¹i lawa tsá² tiui² 'in jo jnaa'²¹ wíin². Ga'íi²mo-tsi 'e Dios ga'íi²mo tsaa² tya'a la mo jéei¹. 10 'Wii'¹³ joon, tsaru'¹u', cwoo'¹³-'oo' litsáai¹-'oo' 'e gatø'¹ø Dios 'naa' joon gatyii'¹³in 'naa'. Joon wana jmoo²oo' la joon jo jmɨi²¹² xuu'²¹naa'. 11 Coon'¹³ la joon icwo¹ Dios ingɨi¹naa' jløø'³moo' lɨ tyʉ'² Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucrist to² coon²¹ tøø²mo. 'Ii jmoo¹o tiin'¹³na'.

12 'Wii'¹³ joon xʉfiin'¹³ ñí³oo' jilaa'²¹ 'e jai'² lɨ́ɨ²naa' joon nasan'²aan' tá² 'iin²¹²mogɨ untii'¹³i-'oo' jilaa'²¹ 'elo. 13 Laa'¹³ lɨ́ɨ²na 'e tyɨ́²-ʉ 'e untii'¹³i-'oo' 'elo la jee²¹² seen²na 14 tsʉ ñí³oo 'e tɨ́² lɨ jó¹ 'mó¹ tyiia jiin'¹³ la júu³ ga'ɨ́ɨ² Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. 15 Pe cwo'³-tsii jmáa³aa jilaa'²¹ ilí² itɨɨ'²-'oo' coon²¹ tøø²mo jilaa'²¹ 'elo mi yuui'¹³ júun²na.

'In ganí² jilaa'²¹ 'e 'ya'²gɨ tya' Jesucristo

16 Jo ga'e'¹ee 'naa' júu³ 'e juuin¹-tsi tsá² 'e jo jo'¹ mo gafo'³oo cwáain¹ tya' 'ii'²¹ tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' joon xiiala mi jó¹ túⁿ¹ tsʉ coon'¹³ unní³oo'o ganée²na'a Ña'ñʉ'¹ʉ' coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'ya'²gɨ tya'a. 17 Ganée²moo'o mo gauntyúu¹i Dios Jmii²¹ 'ii coon'¹³ 'e 'ya'²gɨ mo gafaa'²¹a coon júu³ jó¹ fu ñʉ'fú² 'e jin'²: "'In lo-o yʉʉn²¹ tyiia 'in 'iin²¹²na. Joon jløø'³moo 'wii²¹² tya'a." 18 Jna'a ganʉʉ²¹oo'o 'e júu³ do 'e jó¹ fu ñʉ'fú² tsʉ toon²¹oo'o

coon'13 Ña'ñʉ'1ʉ' yʉʉ'13 'e moo'21 'e cwaai'3 do.

19 Gamoo21oo'o jilaa'21 'elo pe sá2 goon21 'e jmoo1o 'e tsáai1gɨ-tsi'. Tsáai1gɨ-tsi' coon'13 'e jí2 gajmaa1a 'in gacwoo1 júu3 tya' Dios calɨɨ. Joon jmaa2aa' 'e tyʉ́2 wa'a nuu2uun' coon21 túnˀ 'e júu3 do tsʉ 'e júu3 do lɨ́2 lawa coon21 jɨ́2 jná2 joo'21 lɨ nʉʉ21. Coon2oon' cwáain1 'e júu3 do ca ga'øøi'21-'oo' tyʉ́2-ʉ. Joon jilaa'21 'e 'øøi'21-'oo' ilíi2in lawa 'núʉ1 'áa3 'in 'yeei21 mo 'aa21 jmoo1 jná2 joo'21 tyii'. Tɨ́2 lɨ 'yee21 ñi'1 'e jmá1 jnée2 tyʉ́2. 20 Cwoliñí3 'naa' e wa'a 'ña'a tsá2 jo lí2 'øøi'21-tsi 'e jí2 do 'e ni-gajmaa1a 'in gacwó2 júu3 tya' Dios calɨɨ. 21 Tsʉ 'in Espíritu Tyʉ́2 tya' Dios gacwoo1o 'in tsá2 tya' Dios do 'ee 'e faa'21a. Jo gafaa'21a 'in tsá2 do 'ña'a.

2

Seen21mo tsá2 'in tɨ́2-tsi júu3 tajuu21

1 La galiseein21 tɨfo'2 tajuui21 jee212 'in tsá2 Israel calɨɨ la joon jon iliseein21 tɨfo'2 tajuui21 jee212 'naa'. Joon 'uun21mo 'in tɨfo'2 do i'e2 júu3 'e tsaai'13. Ca gali'e'2mo Ña'ñʉ'1ʉ' 'in gatyí2 tsaa2 tya'a. Joon coon'13 la joon 'e'2e wúu1 yaai. La jmoono i'íin2mo coonti. 2 Joon fúu1mo itsalíin2 coon'13on la fu1 gó2 'yuui2. Joon 'wii212 tya' 'ii-o ifaa'21a tsá2 'laa'21 tya' 'e fu1 la jai'2. 3 Joon tsʉ 'wii'13 'iin212in 'in tɨfo'2 do cuu2 'áai1 coon'21on 'naa' tóo2 'e jnaa1a cuu2. Pe ningóo1xʉ 'e náa1 tyʉ́2 'ii'21 tya'a. Nisɨjaan21o fu táa1i.

4 Tsʉ Dios jo ga'íin2 tsaa2 tya' 'in ángeles do 'in ga'láa1 tya'a, gadyee'12i lɨ 'ii21. Gataa'12i too21 lɨ nʉʉ21 ca gatɨ́2 'ii'21 i'íin2mo. 5 Jon'gɨ ga'íin2 Dios tsaa2 tya' 'in tsá2 taain212 juncwii21 calɨɨ. Gasii1in jmɨ́1 joon gaunrøøi21 coon'13 jmɨɨ21 'e juncwii21 lo lɨ taain212 tsá2 'in jo 'iin212in un'goo21o 'ii. Jiin'13 Noé do coon'13 'in dyái1 tsá2 catyaai2 do jo gajúun2in. Jaain21 tsá2 'in cwo1 júu3 xiiala seein21 tsá2 tyʉ́2 tyani Dios lɨ́ɨ1i 'in Noé do. 6 Gatyʉ'2o jon Dios to2 'a 'íin2 fuu21 Sodoma coon'13 Gomorra. Gasíi1in coon21 jɨ́2 gacoo2o ca galɨ́1 fó2 coonti. Galɨ́ɨ1i 'in tsá2 do lawa coon21 li2 tya' 'in tsá2 gó2 'in liseein21 cɨɨin21gɨxʉ. 7 Pe gatiin'13mo Dios jaain21 tsá2 sii21 Lot jee212 'in tsá2 gó2 ga'ín1. Gali'a'1o Lot do jilaa'21 'e gó2 jmaa1a 'in tsá2 do. 8 Tsá2 tyú1mo 'in Lot do. Joon gacwó2 jee212 'in tsá2 fuu21 do galixuui212-tsi 'wii'13 tya' jilaa'21 jøø2ø joon nuu1un 'e gó2 jmoo1o 'in tsá2 do. 9 Ñii1i Dios xiiala láa1i 'in tsaa'1-tsi 'ii jee212 'in gó2. Ñii1o jon xiiala 'mée1i 'in gó2 ca tɨ́2 'ii'21 tya'a 'e nii212 wúu1.

10 I'e'1e Dios wúu1 nifugɨ 'in ngɨ1 to2 jmoo1o jiin'13 'e gó2 'e 'ɨ1-tsi coon'13 'in 'eei'1 'in 'oo1o to2 tya' Ña'ñʉ'1ʉ'. 'In tsá2 lo jo tsí1 tsá2 'gó2, jmoo1o jiin'13 la to2 tyʉ'2ʉ 'ña'a. Jo 'goo'21o coonti, faa'21a 'laa'21 tya' 'in tɨ́ɨ2i un'goo21o. 11 Joon ca 'in ángeles jo cwoo1o tsaa2 tya' 'in 'oo1o to2 do pe cøøi'13gɨ 'i lagɨ 'in tsá2 gó2 do joon 'oo1gɨ 'ii'21.

12 'In tsá2 do líi2in lawa joo'nuu21 'in jo 'øøi'21-tsi. Jmaai21 to2 jiin'13 'e saan'21mo tsá2 joon jngaa'13mo tsá2 'ii. Faa'21a 'in tsá2 do 'laa'21 tya' ji-laa'21 'e jo 'øøi'21-tsi. Joon coon'13 ji-laa'21 'e gó2 jmoo1o ijúun2mo la júin1 joo'nuu21. 13 I'ii'21mo 'e gatɨ́ɨ2i 'ii'21i 'wii212 'e gó2 jmoo1o. Tɨ́ɨ2-tsi jmoo1o la 'woo1 jmɨɨ1 jiin'13 la 'iin212in. Coon'21on 'naa' la 'ɨɨ212 taan212naa' jmoo2oo' jmɨɨ212. Faa'21a tsá2 'láai2 tyii' 'wii'13 'e 'lɨɨ'3 jmoo1o 'ii.

14 'In tsá2 do jo lí2 jøø2i tsamɨ́2 jmai'2 'iin212in 'láa1a coon'13on. Jo 'ii'21 'woo'21o jmai'2 'noo1o tsaa2. Tɨ́ɨ2mo caain21 'in tsá2 tóin2-tsi. Jmai'2 'ɨ1-tsi 'iin212in 'e sá2 tya' tsá2

xeei'21. Tsá2 'lɨ́ɨ'3mo 'ii joon 'ee'1mo Dios 'ii. 15 Nigatʉʉ21o 'in tsá2 do 'e fu1 coon21 tsáa1 joon ga'í2 fu1 gó2. Jmoo1-o la gajmaa1a Balaam, jóon1o Beor. Tsʉ 'in Balaam do gali'iin212in jmáa1a 'e gó2 'e jnaa'21xʉ cuu2. 16 Pe jaain21 bu'3 gajíi2in 'ii coon'13 jmíi1 tya' tsá2 'wii'13 tsaa2 tya'a. Joon gatyu'2mo 'e gó2 jmoo1o.

17 'In tsá2gó2 do lɨ́ɨ1i lawa lɨ sá2 jmɨɨ21 cwii'21 'e galityʉʉn21. Jmoo1-o 'e lawa'a faa'21o júu3 tyʉ́2 tya' Dios pe jon' la joon. Lawa jníi1 tyʉʉn21 lɨ́ɨ1i 'ido, roon1on coon'13 tyí2 'e jníi1 do pe jo jmɨ́1 jéei1. Joon Dios ga'mée1i coon21 lɨ nʉʉ21gɨ 'áai1 tya'a. 18 'In tsá2 do faa'21a júu3 'gøøi'13 pe 'e jo 'ee to2 'íin3 coonti 'e faa'21a do. Joon coon'13 jilaa'21 'e 'ɨ1-tsi tsá2 coon'21on tóo2 'in tsá2 nigaláai2 no-o tá2 jee212 'in tsá2 jo ñii1i la jai'2. 19 Jin'2 'in tsá2 do 'e lí2 láai2 tsá2 xeei'21 pe 'ii-o lɨ́ɨ1i tsá2 'leei'13 tya' 'in gó2. Tsʉ doñi'ee ngɨ1 tsá2 to2 jmoo1o 'e 'iin212in coon'13 'e joon 'ii'21mo 'e tɨ́ɨ2i. 20 Wana galáai2 jaain21 tsá2 jee212 jilaa'21 'e gó2 sá2 juncwii21 tsʉ 'wii'13 galicwii1mo Ña'ñʉ'1ʉ' Jesucristo, 'in jmoo1o tiin'13 tsá2, joon mi yuui'13 joon wa'a gatʉʉ21o 'e fu1 coon21 tsáa1 joon 'í2o tún1 fu1 gó2 joon xʉjoon gó2gɨ tya'a lagɨ mo 'wiin212. 21 Tyʉ́2gɨ tya'a wa'a jo galicwii1i 'e fu1 coon21 tsáa1 wa' jee212 catá2 cɨɨ'12ɨ joon tʉ́ʉ1ʉ júu3 tya' Dios 'e naga'ii'21i. 22 Galí2-ɨ tya'a la gajin'2 júu3 tya' tsá2 'e jin'2: "No-o gacɨɨ'12ɨ 'in tsii21 gagø'1ø 'e nañʉʉ21 do tún1. Joon 'in ñí1 'in nalaa'21i tyʉ́2 gacɨɨ'12ɨ tún1 jee212 jiin1."

3

Xiiala ilí2 mi jó1 Ña'ñʉ1ʉ' tún1

1-2 Tsaru'1u' 'in 'iin212na, tí2 tún2 'e jí2 lo 'e sɨ́ɨ3na tyi'naa'. Coon'13 jɨ tún2 jí2 do gali'iin212na tyáa3-'oo' 'e 'ɨ1du'-'oo' coon'21 tún2 jilaa'21 júu3 gacwoo1o 'in gafaa'21a júu3 tya' Dios la mo jéei1 coon'13 jilaa'21 júu3 tyii'i. Joon 'in Ña'ñʉ'1ʉ' 'in jmáa1a tiin'13 tsá2 gasii1in jna'a tsacwoo21oo'o júu3 tyʉ́2 tya'a.

3 Cwoliñí2ii' nifu 'e mo tɨ́2 lɨ tyéi1 juncwii21 iliseein21 tsá2 'in ungɨɨ1i jilaa'21 'e cwaai'3 joon ngɨ1 to2 jmoo1o jiin'13 la 'iin212in. 4 Iunngɨɨ1ɨ 'naa': "¿'Ee lɨ'ɨ jo mo cwéi1 Cristo la lɨ 'e gajin'2in? Tsʉ ca la mo júun1in tsacøøi'13 tyi' lɨɨ2gɨ ca la mo la lí2 la mo garóon1 juncwii21." 5 'In tsá2 do jo 'iin212in coon21 cwáain1 'e gajmaa1a Dios 'e juncwii21 lo coon'13 júu3 tya'a. La joon jon to2 tyʉ'2 Dios ga'yee'21 cwoo'13 tyʉʉn21 jee212 jmɨɨ21 'e roon1on túun2 tsa'2 jmɨɨ21. 6 Joon 'e juncwii21 sá2 yiia'13 joon ga'íin2mo Dios coon'13 jmɨɨ21 'e gajlɨ́1. Joon gajin'2o Dios 'e la no jo ityéi1 ce ijún2 coon'13 jɨ́2 ijó1. 7 Mi tɨ́2 jmɨɨ212 i'íin2 juncwii21 'e jɨ́2 do icaa1i 'in tsá2 jo tsaa'1-tsi Dios.

8 Pe, tsaru'1u', jo cwo'íin2-'oo' 'e coon21 jmɨɨ212 lɨ la lɨ coon21 mil jiin21 tya' Ña'ñʉ'1ʉ', la joon jon coon21 mil jiin21 lɨ la lɨ coon21 jmɨɨ212. 9 Jo li'ɨɨi212 Ña'ñʉ'1ʉ' iuntsiin21 júu3 tya'a la 'ɨ1-tsi inlɨ́ɨi13. Jo mo jó2 tsʉ 'wii'13 feei'1-tsi Dios tyi'. Jo 'iin212in Ña'ñʉ'1ʉ' 'e i'íin2 jiin'13 jaain21 pe 'iin212in 'e ijaa'21a-tsi jilee'21mo.

10 La jó1 jaain21 'uun21 mo 'woo1, la joon ijó1 jmɨɨ212 tya' Ña'ñʉ'1ʉ'. Joon coon'13 coon21 i'iin2 tá2 lɨ1 idyuu2mo la tøøi2 juncwii21. Joon coon'13 coon21 'e tyíi2 'áai1 ilí2 jmɨɨ21 jilaa'21. Ijún1 juncwii21 coon'13 jilaa'21 'e gajmaa1a tsá2.

11 Ñí2-i 'naa' xiiala ityéi1 jilaa'21 'e sá2 'wii'13 joon cwoo'13-'oo' cwoseen21naa' tyʉ́2-ʉ tyani tsá2 joongɨ tyani Dios. 12 Sɨjaan2aan' 'e jmɨɨ212 do jløø'3moo'. Jmaa2aa' 'e lí2 jó1 jmɨɨ212 do la jmoono. Joon xʉfiin'13 idyuu21mo juncwii21

coon'13 jɨ́2 do joon jilaa'21 ilí2 jmɨɨ21
coon'13 'e tyíi2 'áai1, 13 jna'o' sɨjáan2o'
coon21 juncwii21 'múui2 coon'13
coon21 po'3 juncwii21 lɨ sá2 jmai'2
'e tyú2-ʉ jiin'13 la ga'ɨ́ɨ2 Dios júu3.
14 'Wii'13 sɨjaan2aan' jilaa'21
'elo fuu212uu 'naa', 'in 'iin212na:
Cwoo'13-'oo' 'e seen21naa' tyú2-ʉ mi
jiin'1in Dios 'naa' 'e jo sá2 jiin'13
coon21 tsaa2 cwo'1o Dios 'naa'
joon 'yaai1-tsi 'wii212 tyii'. 15 Joon
cwotii'13-'oo' wa jogɨ mo ijó1 'wii'13
cwo2gɨ ilí2 tiin'13gɨ tsá2. Jiin'13 la
gajin'2 jí2 gasii1in tsaru'1u' Poo2
'in 'iin212na'. Tsʉ Dios gacwoo1o
'e jmɨɨ1-tsi 'áai1. 16 Coon'13 jilaa'21
jí2 tya'a faa'21a 'e cwáain1 lo fiin'13
wúui1 'áai1 'øøi'21-tsi tsá2. Joon 'in jo
mo gauntsáa1 jí2 caan21mo coon'13
'in tói1-tsi 'e jai'2 lɨ́ɨi2 sɨ́ɨi2 'e faa'21a jí2
tya' Poo2 do la sɨsɨ́ɨi2 'e 'øøi'21-tsi tsá2
jí2 tya' Dios 'e catyiia2. Joon coon'13
la joon 'íin2mo 'ña'a.
17 'Wii'13 joon, tsaru'1u' 'in
'iin212na, ñíi2 'naa' jéei1gɨ jilaa'21
'elo joon un'øø'13naa' yaanaa' 'e jo
coon'21 'in tsá2 gó2 do 'naa' tóo2
coon'13 júu3 tajuu21 tya'a joon jo
xuu'21naa' 'e jai'2 lɨ́ɨ2naa'. 18 Pe
cwolicwii1gɨɨ' Ña'ñʉ'1ʉ' Jesucristo
'in gajmaa1a tiin'13naa'. Joon
cwoli'øøi'21gɨ-'oo' fo'feei'1 tya'a.
Cwolí2 jilaa'21 'e 'ya'2gɨ tya'a ca
nano la joon jon coon21 tøø2mo.
Amén.

Jí² 'lá a² 'wii²¹² 'e gasii¹ in San Juan tı́ɨ²i 'in jai'² lı́ɨi² Jesucristo

Júu³ tya' juncwii²¹ 'e cwo'¹ Dios tsá²

1 Jmoo²¹o'o 'e jí² lo cwáain¹ tya' 'in tyán¹ júu³ tya' Dios jacoon¹ jee²¹² jna' ca la jée¹gi la mo 'wiin²¹² seen²¹mo 'ii. Nan~~uu~~²oo'o júu³ tya'a joon nanee²¹²moo'o coon'¹³ unnii²¹i'i joon gajøø²moo'o, gasaan'¹³a'a tya'a coon'¹³ cwoo²¹o'o. 2 Joon gajnéi¹ 'e juncwii²¹ no jee²¹² jna'a joon gaee²¹e'e jmoo²¹o'o júu³ joon 'ee¹³e'e 'naa' 'e juncwii²¹ no 'e jo tyéi¹ do. E juncwii²¹ no gateen¹ coon'¹³ Ñ~~u~~'¹~~u~~' joon gajnée¹i jee²¹² jna'a. 3 Jmoo²¹o'o 'naa' júu³ jilaa'²¹ 'e ganee²¹e'e joongi gan~~uu~~²¹~~u~~'~~u~~ 'e ilisicaan²¹naa' coon'¹³ jna'a. Joon jna'oo'o 'e la ja'²mo sicaan²¹moo'o coon'¹³ Dios Jmii²¹ joongi coon'¹³ jóon¹on Jesucristo. 4 'Wii'¹³ joon siin²¹ jna'a 'e jí² lo tyii' itsíin²mo 'e jløø'³moo'.

Dios jmoo¹o jná² joo'²¹ li taain²¹² tsá² juncwii²¹

5 'E júu³ lo ga'ee¹ Jesucristo jna'a, joon jmoo²¹o'o 'naa' júu³: Dios 'in² tyúi¹gi liilí¹ joon ñi¹o jilaa'²¹, ce jiin'¹³x~~u~~ 'e gó² jo sá² tya'a. 6 Wa jin'² tsá² 'e sicaain²¹ coon'¹³ Dios joon ngii¹ to² gó², tajuu²¹mo 'ii coon'¹³ jilaa'²¹ 'e faa'²¹a joongi jilaa'²¹ 'e jmoo¹o. 7 Pe wana ngii²¹i' jmai'² 'e ty~~u~~²-~~u~~ la ngi¹ Dios 'in tyúi¹ sicaan²¹na' la jaain²¹ la jaan²¹na'. Joon iuntyúu¹i jna' jilaa'²¹ tsaa² tyi' coon'¹³ 'e jmi¹ 'øø²¹i 'e gatuun²un tya' Jóon¹ Dios 'in sii²¹ Jesucristo.

8 Wa faa¹³a' 'e jo 'e tsaa² 'óo³o' tyiin²an' tóo² yiia', lı́i²na' tajuu²¹. 9 Pe wana røø²¹²na' tsaa² tyi' tyani Dios, i'íin²mo Dios tsaa² tyi' jiin'¹³ la nifo'²o. Joon iuntyúi¹ jna' jilaa'²¹ 'e 'laa²¹a' ts~~u~~ 'ii'²¹ røø² jmoo¹ Dios. 10 Wana faa'¹³a' 'e jo mo ga'naa²¹a' tsaa² cwóo¹³o' Dios tsaa² 'e tajuu²¹mo 'i. Joon jo mo ga'ii'¹³na' júu³ tya' Dios 'e jai'² to².

2

Jesucristo, 'in faa'²¹a 'wii²¹² tyi'

1 Sı́i³na 'e jí² lo tyi'naa' y~~uu~~n²¹ tyiia 'e jo 'noo²oo' tsaa². Pe wana gatøøi'¹ tsá² tsaa² tya'a seein²¹ jaain²¹ sii²¹ Jesucristo 'in lí² faa'²¹a 'wii²¹² tya'a tyani Dios Jmii²¹. 2 Joon 'in Jesucristo jo ga'noo¹o jiin'¹³ coon²¹ tsaa². Joon coon'¹³ la joon 'in Jesús do gatyii¹ jilaa'²¹ tsaa² tyi' mo najúun²in. Joon coon'¹³ la joon gauntyú²-tsi Dios 'wii²¹² tyi'. Joon jon' jiin'¹³ tsaa² tyi' gatyí², gatyí² jon tsaa² tya' jilee'²¹ tsá² 'in taain²¹² juncwii²¹.

3 Wana n~~uu~~²¹~~u~~' júu³ tyú² tya' Dios nee²¹o' 'e galicwii¹mo' 'ii. 4 Pe wana jin'² tsá²: "Cwíi³moo 'ii", joon jo jmoo¹o n~~uu~~'¹³~~u~~, tajuu²¹mo 'ii. 5 'In jmoo¹o n~~uu~~'¹³ júu³ tya' Dios 'e la ja'²mo 'iin²¹²in 'ido Dios jiin'¹³ la lı́² 'e 'iin²¹² Dios. Joon coon'¹³ la joon linee³e' 'e licaan²¹mo' coon'¹³ Dios. 6 Joon 'in jin'² 'e sicaain²¹ coon'¹³ Dios tı́ii² ngi¹ la gangii¹ Jesucristo.

'E júu³ 'múui² ty~~u~~'²~~u~~ to²

7 Tsaru'¹~~u~~', jo 'múui² 'e to² ty~~u~~'³~~uu~~ no. Ca la mo 'wiin²¹² gan~~uu~~²~~uu~~'. Coon²¹ røø²¹ lı́¹ 'e to² ty~~u~~'³~~uu~~ no la lı́¹ 'e nigan~~uu~~²~~uu~~' la mo jéei¹. 8 Pe Jesús gasii'²¹ jna' 'e 'mı́i²mo 'e júu³ lo 'e to² ty~~u~~'³~~uu~~ no. Jesús do ga'láa² 'wii²¹² jmaa¹a 'elo joon ga'ii'¹³naa' 'e jmaa²aa'. La mo jéei¹ la jo mo licwii¹na' Jesucristo lawa'a ngii²¹i' li n~~uu~~²¹. Pe ti li ngii²¹mo 'e n~~uu~~²¹ no.

Na'láa[2] 'wii[212] jná[2] joo'[21] lɨ saan[3]an' tsʉ 'wii'[13] galicwii[1]mo' Jesucristo.

9 Joon wana jin'[2] tsá[2] 'e ngɨ[1] lɨ jná[2] joo'[21] tya' Dios joon 'ee'[1]mo ruu'[21]i ngɨɨ[1]o lɨ nʉʉ[21]gɨ. 10 Tsʉ 'in 'iin[212]in ruu'[21]i ngɨɨ[1] lɨ jná[2] joo'[21] tya' Dios joon ce jiin'[13] coon[21] jo 'ee sóon[3]in. 11 Pe 'in tsá[2] 'in 'ee'[1] ruu'[21]i seein[21] 'e ngɨ[1] lɨ nʉʉ[21]. Joon jo jnaa[2] jøø[2]ø xiia'fu tsaa[1]a. Lawa'a tsá[2] tiui[2] lɨ́ɨ[1]i.

12 Sɨ́ɨ[3]na 'e jí[2] lo tyii', yʉʉn[21] tyiia, tsʉ niga'íin[2]mo Dios tsaa[2] tyii' 'wii'[13] tya' Jesucristo nityí[2] tya'a. 13 Sɨ́ɨ[3]na 'e jí[2] lo tyii' tsacøøi'[13] tsʉ nigalicwii[1]moo' 'in gaseein[21] mo 'láa[2] 'wii[212] juncwii[21] coon'[13] jilaa'[21] 'e sá[2]. Sɨ́ɨ[3]na 'e jí[2] lo tyii' sɨmii'[21] tsʉ nigalɨ'[2]oo' 'in 'lɨɨi'[3] do.

Joon gasɨ́ɨ[3]na 'e jí[2] lo tyii', yʉʉn[21] tyiia tsʉ nigalicwii[1]moo' Dios Jmii[21]. 14 Joon gasɨ́ɨ[3]na 'e jí[2] lo tyii' tsacøøi'[13] tsʉ nigalicwii[1]moo' 'in seein[21] mo 'láa[2] 'wii[212] jilaa'[21] 'e sá[2] juncwii[21]. Joon gasɨ́ɨ[3]na 'e jí[2] lo tyii' sɨmii'[21] tsʉ 'wii'[13] pii[21]-'oo' joon ga'ii'[13]moo' júu[3] tya' Dios. Joon galɨ'[2]oo' 'in 'lɨɨi'[3] do.

15 Jo jmaa[2]aa' 'e 'iin[212]naa' 'e juncwii[21] lo jon'gɨ jmaa[2]aa' 'iin[212]naa' jilaa'[21] 'e sá[2] juncwii[21]. Tsʉ wana jmoo[2]oo' 'e 'iin[212]naa' juncwii[21] jo i'iin[212]naa' Dios Jmii[21]. 16 Tsʉ jilaa'[21] 'e 'ɨ[1]-tsi tsá[2] coon'[13] jilaa'[21] 'e suun[21]in tsá[2] coon'[13] unníi[1]i coon'[13] jilaa'[21] 'e jmoo[1]o jloo'[3] tya'a jon' tya' Dios Jmii[21] 'e la joon, 'e tya' juncwii[21] jilaa'[21] 'e la joon. Jiin'[13] juncwii[21] lo-o taain[21] tsá[2] 'e la joon. Jo cwo[2]gɨ Dios Jmii[21] 'e la joon. 17 Tɨ lɨ tyé[1]mo juncwii[21] coon'[13] jilaa'[21] 'e gó[2] 'e jmoo[1]o tsá[2] 'e jo 'e to[2] tí[2]. Pe jileei'[21] 'in jmoo[1]o la to[2] tyʉ'[2] Dios seen[2]mo coon[21] tøø[2]mo.

Xiiala lɨ́[1] júu[3] jai'[2] joongɨ xiiala lɨ́[1] júu[3] tajuu[21]

18 Yʉʉn[21] tyiia, tyan'[2] 'áa[1]mo nijó[1] i'íin[2] juncwii[21]. Joon nanúu[2]oo' 'e ijó[1] 'in 'eei'[1] Cristo joon seen[2]mo fúui[1] 'in 'eei'[1] Cristo nano, 'wii'[13] joon nee[21]e' 'e tɨ lɨ tyéi[1] juncwii[21]. 19 'In tsá[2] do ga'wóo[2]i jee[212] jna' pe jon' tsá[2] tyi' 'ii. Tsʉ wana galíin[2] tsá[2] tyi' la jai'[2] jo ga'wóo[2]i jee[212] jna'. Pe la lo-o galɨ́[2] iliñi[1] tsá[2] tyʉ́[2] 'e jileei'[21] 'in ngɨ[1] coon'[13] jna' jon' jileei'[21] lɨ́ɨ[1]i tsá[2] tyi'.

20 Pe Dios nigacwo'[1]o 'naa' 'in Espíritu tyʉ́[2] tya'a 'wii'[13] joon ñii[212]oo' jilaa'[21]. 21 'E sɨ́ɨ[3]na 'e jí[2] lo tyii' 'wii'[13] ñí[3] 'naa' jilaa'[21] 'e la jai'[2] jon' wa'a jo mo cwii[1]ii'. Ñí[3]oo' jon 'e jiin'[13] coon[21] júu[3] tajuu[21] jo 'ee la jai'[2].

22 Joon wana 'in jin'[2] 'e jo jo'[2] gatyii'[13]in Dios Jmii[21] Jesus 'in tyán[1] júu[3] tya'a sii[21] Cristo, tajuu[21]mo 'in jin'[2] la joon. 'In no 'in 'eei'[1] Cristo. Jileei'[21] 'in la 'í jo røø[2]i Dios Jmii[21] coon'[13] Jóon[1]on. 23 Jilee'[21] 'in jo røø[1]i Jóon[1] Dios jo cwii[1]in jon Dios Jmii[21]. Pe wana jin'[2] tsá[2] Jóon[1] Dios Jmii[21] Jesús, 'in no cwii[1]mo jon Dios Jmii[21].

24 'Wii'[13] joon cwotii'[13]-'oo' 'e ganʉʉ[2]ʉʉ' ca la mo 'wiin[212]. Joon wana jo tʉʉ[2]ʉʉ' 'e júu[3] do 'e ganʉʉ[2]ʉʉ' ca la mo 'wiin[212] ijoon[2]oon' lɨcaan[21]naa' coon'[13] Jóon[1] Dios joongɨ coon'[13] Dios Jmii[21]. 25 Joon Jesucristo ga'ɨ́ɨ[2] jna' júu[3] 'e icwo'[1]o jna' coon[21] juncwii[21] itoon[21]on' coon'[13] Dios coon[21] tøø[2]mo.

26 Jmoo'[13]oo'o 'naa' júu[3] coon'[13] jí[2] lo cwáain[1] tya' 'in 'iin[212]in cón[2] 'naa' tóo[2]. 27 Pe Jesucristo gacwo'[1] 'naa' Espíritu Tyʉ́[2] tya'a joon jo 'ná[1] jiin'[13] jaain[21] 'e'[2]e 'naa' tsʉ ñña'o 'in Espíritu do i'e'[2]e 'naa'. Joon jilaa'[21] 'e 'e'[2]e 'naa' jmai'[2] 'e ja'[2]mo jiin'[13] coon[21] 'e tajuu[21]. Cwoseen[21]naa' sɨcaan[21]naa' coon'[13]on la ga'e'[2]e 'in Espíritu Tyʉ́[2] do 'naa'.

28 Joon nano, yʉʉn[21] tyiia, cwoseen[2]mogɨɨ' sɨcaan[21]naa' coon'[13] Cristo. Coon'[13] la joon jo cu'[2]-tsi' mi jnéi[1] 'ido tún[1]. Joon mi jó[1] jo fa'ɨɨ'[21] lɨ́ɨ[2]naa' tyanɨ́i[1]i. 29 Tyʉ́[2]-ʉ ñí[3]oo' 'e jmai'[2] 'e røø[21] jmoo[1]o Jesucristo. Cwoliñí[3]oo' jon 'e jilee'[21] 'in jmoo[1]o røø[21] jóon[1] Dios 'ii.

3

'In lɨ́ɨ[1]i jóon[1] Dios

1 Cwo'ii[2]du'-'oo' xiiala 'iin[212]in Dios Jmii[21] jna' 'e gaunsii[21] jna' 'e jóon[1] Dios jna'. Joon la joon lɨ́ɨ[1]na'. 'Wii'[13] joon 'in jo cwii[1]in Dios taain[212] juncwii[21] jo cwii[1]in jna' jon tsʉ jo mo galicwii[1]in Dios. 2 Tsaru'[1]u' 'in 'iin[212]na, la no lɨ́ɨ[1]na' jóon[1] Dios joon jo galinee[21]e' 'ee ilíin[2]na' pe nee[21]o' 'e mi jnéi[1] Jesucristo ilíin[2]mo' la lɨ́ɨ[1]i tsʉ inee[21]mo' jiin'[13] la lɨ́ɨ[1]i. 3 Joon jilee'[21] 'in jéein[1] 'ii untyúi[1] yaai tsʉ tyú[1]mo Jesucristo.

4 Jileei'[21] 'in 'noo[1]o tsaa[2] jo untiin'[13]in júu[3] tya' Dios. La joon lɨ́[1] tsaa[2] mo jo untiin'[13] tsá[2] júu[3] tya' Dios. 5 Ñí[3]oo' 'e Jesucristo nicweei[1] ni cwoo'[13] juncwii[21] 'e tyii[21] tsaa[2] tyi'. Joon jo mo ga'noo[1]o 'ido jiin'[13] coon[21] tsaa[2]. 6 La joon jon jilee'[21] 'in sɨcaain[21] coon'[13]on, jo ngɨ[1] to[2] 'noo[1]o tsaa[2]. Tsʉ jilee'[21] 'in ngɨ[1] to[2] 'noo[1]o tsaa[2] jo mo ní[2] tiin'[13] jo mo licwii[1]in Jesucristo. 7 Yʉʉn[21] tyiia, jo cwoo[2]oo' 'e cón[2] tsá[2] 'naa' tóo[2]: 'In jmoo[1]o 'e tyʉ́[2], 'in tyú[1]mo 'i la tyúi[1] Jesucristo. 8 La joon jon jileei'[21] 'in ngɨ[1] to[2] 'noo[1]o tsaa[2] 'in 'lɨɨ'[3]mo 'i. Tsʉ la mo 'wiin[212] ga'noo[1]o 'in 'lɨɨi'[3] do tsaa[2]. Joon najó[1] 'in Jóon[1] Dios jaxée[1]i 'e nigajmaa[1]a 'in 'lɨɨi'[3] do.

9 Jiin'[13] jaain[21] jóon[1] Dios jo ngɨ[1] to[2] 'noo[1]o tsaa[2] tsʉ Dios nigacwo'[1]o 'in tsá[2] do coon[21] juncwii[21] 'múui[2]. Jo lí[2] 'noo[1]gɨ tsaa[2] tsʉ jóon[1] Dios 'ii. 10 Lí[2]-i licwii[1]mo' 'iin jóon[1] Dios joongɨ 'iin jóon[1] 'in 'lɨɨi'[3] tsʉ jilee'[21] 'in jo jmoo[1]o 'e tyʉ́[2] jon'gɨ 'iin[212]in ruu'[21]i jo lɨ́ɨ[1]i jóon[1] Dios.

Ili'nee[2]mo' la jaain[21] la jaan[21]na'

11 Tsʉ joon 'e júu[3] niganʉʉ[2]ʉʉ' ca la mo 'wiin[212] lí[1] 'elo: Cwoli'iin[212]na' la jaain[21] la jaan[21]na'. 12 Jo jmoo[21]o' la gajmaa[1]a Caín, 'in lɨ́ɨi[1] jóon[1] 'in 'lɨɨi'[3] joon gajngaa'[12]mo ruu'[21]i. ¿'Ee 'wii[212] gajngaa'[13]i? Gajnga'[2]mo 'wii'[13] 'in ruu'[21]i do gajmaa[1]a 'e tyʉ́[2] joon 'ii-gɨ gajmaa[1]a 'e gó[2].

13 Tsaru'[1]u', jo jmaa[2]aa' tsa'goo[21]-'oo' 'e 'eei'[1] 'naa' 'in tsá[2] 'in jo cwii[1]in Dios, 'in tɨ́[2]-tsi jiin'[13] 'e sá[2] fu juncwii[21] lo. 14 Née[3]o' 'e ca la mo jéei[1] jo 'in caan[21]na' coon'[13] Dios pe la no galɨcaan[21]mo' coon'[13] Dios tsʉ 'iin[212]mo' 'in ru'[1]u' catyaai[2] do. 'In jo 'iin[212]in ruu'[21]i jo mo lɨcaain[21] coon'[13] Dios. 15 Jilee'[21] 'in 'ee'[1] ruu'[21]i lawa'a 'in jngaai'[12] tsá[2] 'ii. Joon ñí[3]oo' 'e jiin'[13] jaain[21] 'in jngaai'[12] tsá[2] jo téen[2]in juncwii[21] tya' Dios coon[21] tøøi[2]. 16 Nee[21]o' 'e gacwo[1] Jesucristo juncwii[21] tya'a 'wii'[13] tyi'. Joon coon'[13] la joon galitsáa[1]mo-tsi' xiiala 'ná[1] 'e 'iin[212]mo' Dios coon'[13] tsá[2] xeei'[21]. La gacwo[1] 'ii juncwii[21] tya'a la joon jon jna' 'ná[1] cwoo[21]o' juncwii[21] tyi' tya' tsaru'[1]u'. 17 Wa jaain[21] tsá[2] 'in 'oo[1]o jilaa'[21] 'e jmaa'[2]i to[2] tya'a jøø[2]i jaain[21] tsaruu'[21]i 'in sɨtyéein[1] jmɨɨ[212] joon jo jmoo[1]o feei'[1]-tsi 'wii[212] tya' 'ido jo ñí[3]ii xiiala cwéi[1] jin'[2] 'in tsá[2] do: "'Iin[212]moo Dios." 18 Yʉʉn[21] tyiia, jo to[2] 'íi[3] wa'a jiin'[13] fáa[3]a': "'Iin[212]mo' Dios coon'[13] tsá[2]." Tyʉ́[2]gɨ wa'a 'ee[2]e' tsá[2] 'e 'e la ja'[2]mo 'iin[212]mo' Dios coon'[13] tsá[2] coon'[13] jilaa'[21] 'e jmoo[21]o'.

'E jo cu'[2]-tsi' tyani Dios Jmii[21]

19 Joon wa ngɨɨ[21]ɨ' la joon cwoo'[13]na' cwáain[1] yiia' 'e jo nita-juui[21] jna'. Joon cwoo'[13]na' cwáain[1]

yiia' 'e jo nitajuui[21] jna' tyani Dios. 20 Wana cwóo[13]o' tsaa[2] yiia' nee[21]o' 'e feei'[1]gɨ Dios lagɨ jna' joon ñi[1] Dios jilaa'[21]. 21 La joon, tsaru'[1]u' 'in 'iin[212]na, wa'a jo cwóo[13]o' tsaa[2] yiia' lí[2]-i seen[2]na' jo cu'[2]-tsi' tyani Dios. 22 Joon icwo'[1]o Dios jna' jilaa'[21] 'e mɨɨ[21]ɨ' tsʉ jmoo[21]o' núʉʉ[13]ʉ' to[2] tyʉ'[2]ʉ coon'[13] jilaa'[21] 'e 'yaai[1]-tsi tyi'. 23 Joon to[2] tyʉ'[2]ʉ 'e ja'[2]mo lɨ́ɨ[2]na' Jóon[1]on Jesucristo joon tyʉ'[2]ʉ jna' jon to[2] 'e 'iin[212]mo' la jaain[21] la jaan[21]na' jiin'[13] la nigajin'[2]in. 24 Jileei'[21] 'in jmoo[1]o la to[2] tyʉ'[2]ʉ téen[1]in sɨcaain[21] coon'[13] Dios la joon jon téen[1]in Dios sɨcaain[21] coon'[13] 'ii. Joon linee[21]e' 'e téen[1]in Dios sɨcaain[1] coon'[13] jna' 'wii'[13] 'in Esíritu Tyʉ́[2] tya'a 'in gacwei'[2] jna'.

4

Xiiala lɨ́ɨ[1]i 'in Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios joongɨ xiiala lɨ́ɨ[1]i 'in sii[21] anticristo

1 Tsaru'[1]u' 'in 'iin[212]na, jo jai'[2] cwolíin[21]naa' jileei'[21] 'in jin'[2] 'e faa'[21]o cwáain[1] tya' Dios. Cóon[2]oon' cwáain[1] coon'[13] ce tún[2] 'ee 'e faa'[21]a 'ido. Nuu[2]uu' wana faa'[21]a cwáain[1] tya' Dios owa jo faa'[21]a 'ee. Røø[2]mo cwoo'[13] juncwii[21] coon'[13] 'in tsá[2] tajuui[21] 'in jin'[2]in 'e faa'[21]o cwáain[1] tya' Dios pe jo jo'[2]. 2 Pe 'naa' cwii[1]moo' 'in Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios. Joon jilee'[21] 'in jin'[2] 'e Jesucristo najó[3] lɨ́ɨ[1]i tsá[2] faa'[21]o 'ii'[21] tya' Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios. 3 Joon jilee'[21] 'in jin'[2] 'e jo mo jó[1] Jesucristo 'e lɨ́ɨ[1]i tsá[2] jo faa'[21]a 'ii'[21] tya' Dios. Joon 'in jin'[2] la joon 'ee'[1]mo Jesucristo. Joon 'in tsá[2] 'in jin'[2] la joon seen[2]mo fu juncwii[21] nano jiin'[13] la nanúu[2]uu' ijalíin[2].

4 Yʉʉn[21] tyiia, lɨ́ɨ[1]naa' jóon[1] Dios joon galɨɨ'[2]oo' 'in tajuui[21] do tsʉ 'in feei'[1]gɨ 'in cwo'[1] 'naa' pí[3] lagɨ 'in cwo'[1] pí[3] 'in catyaai[21] do xʉfiin'[13] tyʉ'[2] 'ido to[2] juncwii[21]. 5 'In tsá[2] tajuui[21] do faa'[21]o jmai'[2] tya' 'e sá[2] ni cwoo'[13] juncwii[21] tsʉ tɨɨi[21] jmai' 'e sá[2] juncwii[21] lo. Joon lɨ́ɨ[1] tí[2]-tsi tsá[2] taain[212] juncwii[21] núu[2]un júu[3] tya'a. 6 Pe jileei'[21] jna' líin[2]na' jóon[1] Dios. Joon jileei'[21] 'in cwii[1]in Dios núu[2]o 'e faa'[13]a' joon 'in jo núu[2]un 'e faa'[13]a' do jo lɨ́ɨ[1]i tsá[2] tya' Dios. Joon coon'[13] la joon lí[2] tsáa[1]mo-tsi' 'iin faa'[21] la jai'[2] joongɨ 'iin faa'[21] júu[3] tajuu[21].

'Iin[212]mo Dios jna' 'áa[1]mo

7 Tsaru'[1]u' 'in 'iin[212]na, cwoli'iin[212]mo' la jaain[21] la jaan[21]na'. Dios jmaa[1]a 'ii'[21] 'e li'iin[212]na' la jaain[21] la jaan[21]na'. Joon jileei'[21] 'in 'iin[212]in Dios joon 'iin[212]mo jon tsá[2] lɨ́ɨ[1]mo jóon[1] Dios joon cwii[1]mo Dios. 8 'In jo 'iin[212]in Dios la joon jon jo 'iin[212] tsá[2] jon'gɨ Dios mo licwii[1]in tsá[2] tsʉ jilaa'[21] 'e jmoo[1]o Dios Jmii[21] 'e 'e'[2]e tsá[2] 'e 'iin[212]mo Dios Jmii[21] tsá[2]. 9 Jaan[21]mo Jóon[1] Dios 'in seein[21] joon gasii[1]in Dios 'i fu juncwii[21] 'e 'wii[212] 'ii lí[2] cwo'[1] jna' coon[21] juncwii[21] 'múui[2]. Coon'[13] la joon ga'e'[2]e Dios jna' xiiala 'iin[212]in jna'. 10 Gali'iin[212]mo Dios Jmii[21] jilaa'[21] 'e gajmaa[1]a. Joon gasii[1]in Jóon[1]on fu juncwii[21] lawa coon[21] fa'[1] 'e jatyíi[1]i jilaa'[21] tsaa[2] tyi' 'e jo jmaa[1]gɨ Dios Jmii[21] 'nii'[21]-tsi tyi'. Gajmaa[1] Dios Jmii[21] la joon 'wii'[13] 'iin[212]mo jna' jon' wa'a jna' 'ná[1] 'e li'iin[212]na' 'ii.

11 Tsaru'[1]u' 'in 'iin[212]na, wana nagali'iin[212] Dios jna' la joon jon jna' 'ná[1]-a li 'iin[212]mo' tsaru'[1]u'. 12 Jiin'[13] jaain[21] jo mo ganii[2]in Dios pe wana 'iin[212]mo' la jaain[21] la jaan[21]na' ngɨɨ[1] Dios coon'[13] jna' joon coon'[13] la joon untsiin[21] jna' 'e 'iin[212]mo Dios jna'. 13 Gacwo'[1]o Dios Jmii[21] jna' 'in Espíritu Tyʉ́[2] tya'a, 'wii'[13] joon tsáa[1]mo-tsi' 'e ngɨɨ[21]ɨ' sɨcaan[21]na' coon'[13] Dios 'e joon ngɨɨ[1] 'ido jon coon'[13] jna'. 14 Joon niganee[21]e' joon jmoo[21]o'

júu[3] 'e Dios Jmii[21] gasii[1]in Jóon[1]on 'e jmaa[1]a tiin'[13] tsá[2] taain[212] fu juncwii[21]. 15 Joon doñi'iin ijin'[2] 'e Jesús lɨ́ɨ[1]i Jóon[1] Dios Jmii[21] ngɨɨ[1] Dios caain[21] coon'[13] 'i la joon jon ngɨ[1] 'ii caain[21] coon'[13] Dios.

16 Galinee[2]o' joon galija'[2]mo lɨ́ɨ[2]na' 'e 'iin[212] Dios Jmii[21] jna'. Jilaa'[21] 'e jmoo[1]o Dios 'e 'e'[2]e tsá[2] 'e 'iin[212]mo Dios Jmii[21] tsá[2] joon jileei'[21] 'in ngɨ[1] 'née[2]i tsaruu'[21]i ngɨɨ[1] 'i coon'[13] Dios joon Dios ngɨɨ[1]o jon coon'[13] 'i. 17 Coon'[13] la joon untii'[13] jna' 'e 'iin[212]mo' Dios coon'[13] tsá[2] 'e jo cu'[2]-tsi' mi cwá[1] jmɨɨ[212] lɨ tséi[1] mi jmáa[1]a Dios Jmii[21] 'ii'[21] tsʉ la lɨ́ɨ[1]i Jesucristo lɨ́ɨ[1]na' toon[21]on' juncwii[21] lo. 18 Jo 'goo'[21]o tsá[2] mo 'iin[212]in la jai'[2] Dios coon'[13] tsá[2]. Mo 'iin[212]in tsá[2] Dios coon'[13] tsá[2] xeei'[21] la jai'[2] jo cwoo[1]i li'goo'[21]o. Tsʉ mo jmoo[1]o tsá[2] 'goo'[21]o ní[3] tsá[2] wúu[1] coon'[13] 'e jmoo[1]o 'goo'[21]o. Joon 'in jmoo[1]o 'goo'[21]o jo mo gaun'yee[21]i 'e 'iin[212]in Dios la jai'[2].

19 Jna'o' 'iin[212]mo' Dios coon'[13] tsá[2] tsʉ 'wii'[13] nigali'iin[212]mo Dios jna' jéei[1]gɨ. 20 Wana jin'[2] tsá[2]: "'Iin[212]moo Dios", pe joon 'ee'[1]mo ruu'[21]i, tajuu[21]mo 'ii. Tsʉ jo ñí[3]ii xiiala cwoí[1] 'e jin'[2]in 'e 'iin[212]in Dios 'in jo mo nii[1]i pe 'ee'[1]mo ruu'[21]i 'in niganí[2]. 21 Dios nigatyʉ'[2]ʉ jna' to[2]: Jilee'[21] 'in 'iin[212] Dios 'ná[1]-a jon 'iin[212]in ruu'[21]i.

5

'E nilɨ'[1]o' jilaa'[21] 'e gó[2]

1 Jileei'[21] 'in jai'[2] lɨ́ɨ[2] 'e Jesús lɨ́ɨ[1]i Cristo, ('øøi'[21]-tsi tsá[2] jaain[21] 'in Dios gasii[1]in jajmaa[1]a tiin'[13] tsá[2]) jaain[21] jóon[1] Dios 'ii. Joon wa'a 'iin[212]in tsá[2] jmii[21] xuui[212] i'iin[212]mo jon 'in xuui[212] do. 2 Wana 'iin[212]na' Dios joon jmoo[21]o' jilaa'[21] to[2] tyʉ'[2]ʉ coon'[13] la joon tsáa[1]mo-tsi' 'e 'iin[212]mo' jon jileei'[21] 'in tsaru'[1]u' 'in lɨ́ɨ[1]i jóon[1] Dios. 3 'Iin[212]mo tsá[2] Dios jiin'[13] mo jmoo[1]o tsá[2] nʉʉ'[13]ʉn jilaa'[21] to[2] tyʉ'[2]ʉ joon jo 'áai[1] 'ii[21] to[2] tyʉ'[2]ʉ, 4 tsʉ jilee'[21] 'in lɨ́ɨ[1]i jóon[1] Dios galɨ'[1]o 'naai[212] jilaa'[21] 'e gó[2] jmoo[1]o tsá[2] taain[212] juncwii[21]. Joon lɨɨ'[13]o' 'naai[212] jilaa'[21] 'e gó[2] 'e jmoo[1]o tsá[2] 'in 'eei'[1] jna' 'wii'[13] galija'[2]mo lɨ́ɨ[2]na' Jesús. 5 Joon jiin'[13] 'in nigaja'[2]mo lɨ́ɨi[2] 'e Jesús lɨ́ɨi[1] Jóon[1] Dios lí[2]-i lii'[1]i 'naai[212] 'e gó[2] 'e jmoo[1]o tsá[2].

'E júu[3] ja'[2]mo ga'ɨɨ[1] Dios Jmii[21] 'wii[212] tya' Jóon[1]on

6 Gasaai[1] Wó[3] 'in Jesús do jmɨɨ[21]. Joon coon'[13] jmɨɨ[21] 'e gasaai[1] Wó[3] do joon coon'[13] jmɨ[1] 'e tuun[21] tya'a mo júun[2]in je tún[2] do gajmaa[1]a júu[3] 'e la ja'[2]mo najó[3] Jesucristo. Jon' wa' jiin'[13] jmɨɨ[21] do pe coon'[13] jmɨɨ[21] joongɨ coon'[13] jmɨ[1] do. La joon jon 'in Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios jmaa[1]a júu[3] joon 'in ja'[2]mo 'in Espíritu Tyʉ́[2] do. 7-8 Joon ni cwoo'[13] juncwii[21] 'nɨ[1] 'ii'[13] 'in 'elo jmoo'[13] júu[3]. Joon 'e 'láa[2] 'wii[212] 'in Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios Jmii[21], joon tɨ́[2] tún[2] jmɨɨ[21] joon tɨ́[2] 'nɨ[1] jmɨ[1] 'øø[2]i. Joon jee[212] 'nɨ[1] do røø[21] júu[3] jmoo'[13]. 9 Wa 'ii'[13]mo' lawa 'e jai'[2] júu[3] jmoo[1]o tsá[2], 'e tyiin[2]gɨ 'e 'ii'[13]mo' júu[3] gajmaa[1]a Dios tsʉ feei'[1]gɨ Dios lagɨ tsá[2]. Joon 'e júu[3] gajmaa[1]a Dios jmo'[2]o jna' júu[3] cwáain[1] tya' Jóon[1]on. 10 Joon jileei'[21] 'in jai'[2] lɨɨ[2]i Jóon[1] Dios ñi[1]o yaai 'e ja'[2]mo 'e júu[3] ga'ɨ́ɨ[2] Dios cwáain[1] tya'a. Pe jileei'[21] 'in jo jai'[2] lɨ́ɨi[2] Dios sáa[1]i Dios lawa jaain[21] tsá[2] tajuui[21] tsʉ jo mo ga'ii'[21]i júu[3] ga'ɨ́ɨ[2] Dios cwáain[1] tya' Jóon[1]on. 11 Joon 'e júu[3] jai'[2] ga'ɨ́ɨ[2] Dios cwáain[1] tya' Jóon[1]on jin'[2] 'e Dios nigacwo'[1] jna' coon[21] juncwii[21] 'múui[2] 'e taa'[21] coon[21] tøø[2]mo. 'Wii'[13] tya' Jóon[1]on gacwo'[1] Dios jna' 'e juncwii[21] 'múui[2] do. 12 Joon jilee'[21] 'in ngɨ[1] sɨcaain[21] coon'[13] Jóon[1] Dios niga'ii'[21]mo 'e

juncwii[21] 'muui[21] do. Pe jileei'[21] 'in jo jai'[2] lɨ́ɨi[2] Jóon[1] Dios jo mo ga'ii'[21] 'e juncwii[21] do.

Júu[3] tyú[2] lɨ gatséi[1]

13 Nigasɨɨ[1]na 'e jí[2] lo tyii' 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2] Jóon[1] Dios 'e litsáa[1]mo-'oo' 'e niga'ii'[13]mo' coon[21] juncwii[21] 'múui[2] 'e jo tyéi[1].

14 Jo cu'[2]-tsi' coon'[13] Dios tsʉ nee[2]o' wa mo mɨɨ[21]ɨ' 'e 'yaai[1]-tsi Dios itɨ́[2] júu[3] tyi'. 15 Joon nee[2]o' wa ganúu[2]uun Dios júu[3] tyú[2] tyi' nee[2]o' jon 'e ga'ii'[13]mo' 'e gamɨɨ[21]ɨ'.

16 Wa nali'[3]i' 'e 'noo[1]o jaain[21] ru'[1]u' tsaa[2] 'e jmoo[1] jo júun[2]in tsá[2] 'ná[1]-a faa'[13]a' júu[3] tyú[2] 'wii[212] tya'a. Joon i'íin[1]mo Dios tsaa[2] tya'a wa jo ga'noo[1]o tsaa[2] 'e jmoo[1]o júun[2]in tsá[2]. Sá[2]-a tsaa[2] 'e jmá[1] júun[2]in tsá[2] joon jo 'ná[1] faa'[13]a' júu[3] tyú[2] tya'a 'e joon. 17 Jilaa'[21] 'e gó[2] jmoo[1]o tsá[2] lɨ́[2] tsaa[2] tyani Dios pe sá[2]-a coon[21] tsaa[2] 'e jo júun[2]in tsá[2].

18 'Nee[2]o' 'e jileei'[21] tsá[2] 'in lɨɨ[1]i jóon[1] Dios jo ngɨ[1] to[2] 'noo[1]o tsaa[2] tsʉ un'øø'[1]mo Jóon[1] Dios 'ii. Joon jo lii'[21]i 'in 'lɨɨi'[3] 'ii.

19 Nee[2]o' 'e líin[2]na' jóon[1] Dios joon tyʉ'[2]ʉ 'in 'lɨɨi'[3] to[1] jilee'[21] 'in catyaai[2], 'in jo cwii[1]in Dios.

20 Nee[2]o' jon 'e najó[3] Jóon[1] Dios. Joon 'ii-o nagacwo'[1] jna' 'e licwii[1]mo' Dios 'in jai'[2]. Joon toon[21]on' sɨcaan[21]na' coon'[13] 'in jai'[2] do. 'Iin 'in Jóon[1] Dios Jesucristo. Joon Jesucristo Dios 'in jai'[2] joon 'oo[1]-o coon[21] juncwii[21] 'e cwo'[1] Dios tsá[2] 'e jo tyéi[1]. 21 Yʉʉn[21] tyiia, un'øøi'[21] yaanaa' coon'[13] jilee'[21] dioses 'in gajmeei[1] tsá[2] 'in jo jai'[2]. Amén.

Jí² tɨ tún² 'e gasii¹in San Juan

Ngó¹ tún² jí² sɨ́ɨ¹i Wó³

1 Tsá² fee'¹mo jna joon sɨ́ɨ³na 'e jí² lo tyi'i Yá³ coon'¹³ yʉʉn²¹ tyi'i 'in gatyii'¹³in Dios. 'E la ja'²mo 'iin²¹²moo 'naa'. Joon jon' jna 'in 'iin²¹²na 'naa' pe jilee'²¹mo 'in ñi¹ 'e la ja'²mo seein²¹ Dios. 2 'Iin²¹²moo 'naa' 'wii²¹² 'e júu³ ja'²mo 'e lɨ́ɨ²na' joon ilí² la joon coon²¹ tøø²mo. 3 Cwojmaa¹a Dios feei'¹-tsi tyi'. Joon cwocwo'¹o Dios fo'feei'¹ tyi' 'e saan²¹an' tyʉ́²-ʉ. Wana mo li'iin²¹²na' la jai'² i'ii'¹³mo' jilaa'²¹ 'elo tya' Dios Jmii²¹ joon tya' Ña'ñʉ'¹ʉ' 'in Jóon¹ Dios.

4 Galijløø'³moo 'e tsee'²¹moo 'inlɨ́ɨ¹³ xuui²¹² tyi'i 'in jmoo¹o nʉʉ'¹³ʉ júu³ jai'² tya' Dios jiin'¹³ la gatyʉ'²ʉ Dios Jmii²¹ jna' to². 5 Mí³ɨɨ tyani'i, Yá³, 'e jmaa²'a la to² tyʉ'² Dios coon'¹² júu³ tya'a. Joon jo 'múui² 'e júu³ do tsʉ ca la mo 'wiin²¹² ninee² jna' to² tyʉ'²ʉ 'e 'iin²¹²mo' la jaain²¹ la jaan²¹na'. 6 Joon 'iin²¹²mo' Dios coon'¹³ tsá² mo jmoo²¹o' la to² tyʉ'²ʉ. Joon 'e to² tyʉ'² Dios do 'e ganʉʉ²'ʉ ca la mo 'wiin²¹² 'e un'iin²¹²u'un Dios coon'¹³ tsaru'¹u'.

Xiiala lɨ́ɨ¹i 'in con'² tsá² tóo²

7 Tsʉ fúu¹mo 'in con'² tsá² tóo² ningalíin² la caain²¹ juncwii²¹. 'In tsá² do jo røø¹i 'e nigajó¹ Jesucristo juncwii²¹ lɨ́ɨ¹i tsá². 'In jin'² la joon con'²on tsá² tóo² joon 'ee'¹mo Cristo Ña'ñʉ'¹ʉ'. 8 Un'øø'²¹naa' yaanaa' 'e jo caa¹naa' 'e nijmoo²¹o'o jee²¹² 'naa'. Joon coon'¹³ la joon jo caa²naa' jiin'¹³xʉ icwo'² Dios 'naa'.

9 Jilee'²¹ 'in lɨ́ɨi² 'e 'øøi'²¹gɨ-tsi la júu³ ga'e¹ Cristo joon jo jmoo¹gɨ 'e júu³ do jo ngɨɨ¹gɨ coon'¹³ Dios. Pe 'in jmoo¹o 'e júu³ do ngɨɨ¹o coon'¹³ Dios Jmii²¹ joongɨ coon'¹³ Jóon¹ Dios Jmii²¹. 10 Wa jalíin² tsá² fu tyii' 'in jo 'e¹ 'e júu³ do jo 'ii'¹³naa' tsi inʉʉ jon'gɨ fuu²uu': "'Aa²¹²mo'o." 11 Tsʉ wana jin'² tsá²: "'Aa²¹²mo'o", lawa'a røø² sɨ́ɨ¹i tsá² coon'¹³ 'e gó² jmoo¹o 'ido.

Júu³ lɨ tséi¹

12 Sá²gɨ 'e fo'³oo pe jo 'iin²¹²na tóon³oon ni mo'jí² coon'¹³ 'in¹. Pe 'ɨ¹-tsii yaa'¹³na yafoo'¹³na 'naa' ñii'a 'e coon'¹³ la joon itsín¹ 'e jløø'³mo'.

13 'In jóon¹ ruu'²¹'u tsamí² no, 'in gatyii'¹²in Dios jon sɨ́ɨ¹i: "'Aa²¹²mo'o." Amén.

Jí² tɨ 'nɨ¹ 'e gasii¹in San Juan

Faa'²¹a tsá² tyú² tya' Gayo

1 Tsá² fee'¹mo jna joon sɨ́ɨ³na 'e jí² lo tyi'i, Gayo, 'in tyú² seen²¹na coon'¹³. 'E la ja'²mo 'iin²¹²moo 'nʉ.

2 Ru'¹u' 'in 'iin²¹²na, mɨ́³ɨɨ tyani Dios 'e 'yee¹mo tyú² jilaa'²¹ 'e jmoo²'o joon 'e tyú² liseen²un jiin'¹³ la tyú² seen²un tyani Dios. 3 Galijløø'³moo mo gajalíin² 'inlɨ́ɨi¹³ tsaru'¹u' joon gajmaa¹a júu³ xiiala ngɨ́²'ɨ coon²¹ tsáa¹ joon xiiala jmaa²'a 'e la jai'². 4 Jo 'e sá²gɨ 'e jløø'³na coon²¹ 'ii'¹³gɨ la mo ganúu³uun 'e ngɨɨ¹ yʉʉn²¹ tyiia coon'¹³ 'e jo'¹ lɨ́ɨi².

5 Ru'¹u' 'in 'iin²¹²na, tyú²-ʉ jmoo²'o mo unjii²'i 'in tsaru'¹u' jalíin² coon fuu²¹. 6 Joon 'in tsá² do nigamaa¹ júu³ tyani jilee'²¹ 'in taai² sɨcaain²¹ xiiala nigali'iin²¹²mo'o 'ii. Jmaa²gɨ'ɨ 'e tyú² uncoon'¹³'on 'in tsá² do fu¹ taai² jiin'¹³ la tɨ́ɨ²i 'in jmoo¹o to² tyʉ'² Dios. 7 'In tsá² do ningalíin²mo to² tyʉ'² Jesucristo joon jo 'ii'²¹i jiin'¹³xʉ tya' 'in jo cwii¹in Dios. 8 'Wii'¹³ joon 'ná¹-a uncoon'¹³on' 'in tsá² do joon coon'¹³ la joon jmoo²¹o' to² caan²¹mo coon'¹³ 'in cwo¹ júu³ tyú².

'E gó² jmoo¹o Diótrefes

9 Gasɨ́ɨ²na coon²¹ jí² tya' 'in catyaai² 'in jai'² lɨ́ɨi² taai² do. Pe jo 'ii'²¹i to² tyʉ'³ʉʉ 'in Diótrefes tsʉ 'iin²¹²in líin² tsafee'¹mo jee²¹² 'in tsá² do. 10 'Wii'¹³ joon mi yaa'¹³na iuntii'¹³ii-tsi Diótrefes do jilaa'²¹ 'e nigajmaa¹a joon jilaa'²¹ júu³ 'atsaa²¹ 'e gafaa'²¹a tyii'i. Joon jo leein²¹-tsi 'in Diótrefes do 'e faa'²¹a pe jo ga'ii'²¹in 'in tsaru'¹u' cwolíin². Joon gatyuu'¹²mo tya' 'in catyaai² 'in 'iin²¹²in 'ii'²¹in 'in tsá² do. Joon jileei'²¹ 'in ga'ii'²¹in 'in tsá² do ga'wóo²mo Diótrefes 'ii jee²¹² 'in jai'² lɨ́ɨi².

11 Ru'¹u' 'in 'iin²¹²na, jo jmaa²'a 'e gó², jmaa²'a jmai'² 'e tyú² tsʉ 'in jmoo¹o 'e tyú² líin² jóon¹ Dios joon 'in ngɨ¹ to² jmoo¹o 'e gó² jo mo galicwii¹in Dios.

'E tyú² jmoo¹o Demetrio

12 Jilee'²¹mo faa'²¹a tyú² tya' Demetrio. Joon jilaa'²¹ 'e jmoo¹o jmai'² 'e tyú² la joon. Joon jna'oo'o sii²¹i'ɨ 'naa' 'e jmai'² 'e tyú² jmoo¹o joon ñí³oo' 'e ja'²mo júu³ tyii'i.

Júu³ lɨ tséi¹

13 Sá² 'láai² 'e 'iin²¹²na fo'³oo pe jo 'iin²¹²na tóon³oon ni mo'jí² coon'¹³ 'in¹. 14 'ɨ¹-tsii yaa'¹³na la jmoono joon mi cwaa'¹na sɨ́ɨ¹³ɨ' coon²¹ caan²¹mo.

15 Cwoseen²mo'o 'e tyú². Jilee'²¹ 'in seein²¹ lo 'in seen²un tyú² coon'¹³ sii¹in: 'Aa²¹²mo'o. 'Aa²¹²mo'o jin'² Wó³ fu'²'u la jaain²¹ la jaain²¹ 'in seein²¹ tyú² coon'¹³ jna'a.

Jí² gasii¹in San Judas tɨ́ɨ²i 'in jai'² lɨ́ɨi² Jesucristo

Sɨɨ¹i Judas jí² tya' 'in gatø'² Dios

1 Jna-a Judas sɨ́ɨ³na 'e jí² lo. Jna-a jaain²¹ 'in jmoo¹o jilaa'²¹ to² tyʉ'² Jesucristo, joon ruu'²¹na Jacobo. Sɨ́ɨ³na 'e jí² lo tyii' 'in gatø'¹ Dios Jmii²¹ 'e nuu²uu' júu³ tya'a. 'Iin²¹²mo Dios 'naa' joon un'øø'¹i 'naa' 'wii'¹³ Jesucristo. 2 Cwocwo'¹o Dios fo'feei'¹-tsi tyii' joon 'e ñí²oo' 'e jløø'³mo Dios Jmii²¹ coon'¹³ 'naa', joon 'iin²¹²mo Dios 'naa'.

La no-o jmoo¹o 'in 'ee¹ júu³ tajuu²¹

3 Tsaru'¹u' 'in 'iin²¹²na, 'áa¹mo gali'iin²¹²na sɨ́ɨ³na coon²¹ jí² tyii' cwáain¹ tya' to² jmoo¹o Dios 'wii²¹² tyi'. Pe la no-o sɨtyée¹na jmɨɨ²¹² wa'a sɨ́ɨ³na 'e jí² lo tyii' 'e mɨ́³ɨɨ tyaní²ii' 'e jmaa²aa' taa'²¹a 'wii²¹² tya' júu³ 'e tsáa¹mo-'oo', júu³ gacwoo¹ Dios tsá² tya'a coonti. 4 Tsʉ 'inlɨ́ɨi¹³ tsá² jee²¹² 'naa' jin'² 'e jai'² lɨ́ɨ²i Cristo pe tsá² tajuu²¹mo 'ii. 'Uun²¹mo 'e'²e tsá² júu³ 'e jo jo'¹. Tsá² gó² 'ino. 'In tsá² tajuui²¹ no jin'²in 'e tsʉ 'wii'¹³ feei'¹-tsi Dios 'wii²¹² tya' tsaa² tya' tsá² lí²-i jmá¹ tsá² doñi'ee 'e gó² 'e 'iin²¹²in. Joon coon'¹³ la joon jmoo¹o jo tsáai¹-tsi 'in jaan²¹mo Fii²¹i' Dios Jmii²¹ coon'¹³ Ña'ñʉ'¹ʉ' Jesucristo. Joon gajin'² jí² tya' Dios calɨɨ 'ee ilí² tya' 'in tsá² tajúui²¹ no.

5 Xʉfiin'¹³ tyʉ́² ñí²oo' 'e gajmaa¹a Ña'ñʉ'¹ʉ' 'iin²¹²na untii'¹³i-'oo' xiiala ga'ín¹ Ña'ñʉ'¹ʉ' joon gaun-tyée¹mo 'in jo jai'² galɨ́ɨi² jee²¹² tsá² Israel xʉfiin'¹³ gatyíi¹³mo jileei'²¹ lɨ sii²¹ Egipto do. 6 Cwotii'¹³-'oo' jon xiiala gatain'¹ Dios Jmii²¹ 'in ángeles do tya'a 'nʉñí³ tsʉ 'wii'¹³ gatʉʉ¹ʉ 'án³ tya'o. Do-o taain²¹² lɨ nʉʉ²¹ sɨ'máa¹i ca tɨ́² jmɨɨ²¹² ilisá² 'ii'²¹ tya'a. 7 La joon lɨ́² coon'¹³ 'in tsá² néei¹ fuu²¹ Sodoma coon'¹³ Gomorra coon'¹³ fuu²¹ náa¹ co'. Gatʉʉ¹o 'in tsá² do 'e tɨ́ɨi² jmáa¹a tsá² coon'¹³ tsamɨ́² joon gajmaa¹a coon'¹³ 'in túⁿ²mo. 'E joon lawa coon²¹ li² tya' Dios Jmii²¹ lɨ́ɨ¹i 'in tsá² do tya' jilee'²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹. Gajuun²¹ Dios fuu²¹ goo¹o 'ido joon ní² 'in tsá² do wúu¹ coon'¹³ jɨ́² 'e coo²¹ coon²¹ tøø²mo. 8 La joon lɨ́ɨ¹i 'in tsá² tajuui²¹ no 'e tyaa¹ júu³ 'e gacɨɨ¹ 'e li'¹o jmaa¹a 'e gó². Tyaa¹ 'in tsá² do júu³ 'e lí² un'leei'²¹ tsá² yaai coon'¹³ tsamɨ́² sɨ coon'¹³ 'in túin¹ 'ee. Tyaa¹o júu³ 'e lí² 'ee'¹mo tsá² 'in 'oo¹o to² joon faa'²¹a 'laa' tya' ángeles tya' Dios. 9 Pe jiin'¹³ Miguel, 'in ángel 'in feei'¹gɨ tya' Dios, jo gajíi²in 'in 'lɨɨi'³ mo jo gacwo'¹ júu³ ruu'²¹i coon'¹³ 'in 'lɨɨi'³ cwáain¹ tya' moo¹ taai² 'lɨɨ²¹² Moisés. Lɨ' jiin'¹³ 'e faa'²¹o: “Cwo'e'²e Ña'ñʉ'¹ʉ' 'nʉ.” Tsʉ 'in 'lɨɨi'³ do lɨ́ɨi¹ 'ɨɨ'¹³ nifu tya' Dios la mo jéei¹. 10 Pe 'in tsá² tajuui²¹ no faa'²¹a 'laa'²¹ tya' 'e jo ñi¹i. Joon coon'¹³ jilaa'²¹ 'e jmoo¹o la jmoo¹o joo'núu³ 'in jmoo¹o jiin'¹³ la 'iin²¹²in joon un'lee'²¹mo tɨ lɨ 'lɨɨ'³. Lɨ 'lɨɨ'³ tsalíin².

11 Fúu² 'áa¹mo 'ido tsʉ ningalíin² la fu¹ gangó¹ Caín 'in gajmaa¹a jiin'¹³ la 'iin²¹²in. Joon gatʉʉ²o 'e fu¹ tyʉ́² la gatʉʉ²¹ Balaam 'e jnaa²¹a cuu². Joon ityée¹mo Dios 'ii la gatséi¹ Coré 'wii²¹² tya' ga'noo¹o mɨɨ'¹³ tya' 'in tyʉ'² to². 12 Joon 'in tsá² tajuui²¹ no jalíin² gø'²ø jo 'ee un'goo²¹ 'e cwo² Dios. Joon un'lɨɨ'²ɨ lɨ sɨcaan²¹naa' cøø²øø' jmɨɨ²¹² mo untii'¹³-tsi ruu'²¹i ijó¹ Ña'ñʉ'¹ʉ'. Lɨ́ɨ¹i 'in tsá² do la lɨ́¹ jníi¹ tyʉʉn²¹. Jmai'² tyí² 'e jníi¹ do jo jmɨ́¹ jéei¹. La joon jon júu³ tya' 'ino, jmai'² tyí² taa'¹³ jo 'ee to² 'íin³ tya' jiin'¹³ jaain²¹.

'Ino lɨ́ɨ¹i la lɨ́¹ 'mó² 'oofuu²¹ 'e mo tɨ́² jiin²¹ tya'a jo cwo¹ 'oofuu²¹. Joon gasø'¹ tsá² la tyan¹ jmóo³ joon lityuun²¹ coonti. 13 Jmoo¹o 'ino la jmoo¹o jmɨ'ñi'³ 'e jnóo¹on tɨ'² la ngóo¹ 'naai'¹³ jo ján². Lɨ́¹ jon¹ 'lɨɨ'³ coonti. 'Inlɨ́ɨi¹³ tyaa¹ cwoo²¹o 'in tajuui²¹ do juncwii²¹ tya'a 'e lɨɨ²i coon'¹³ la joon tiin'¹³in tyani Dios pe jon' la joon. Joon Dios ipii¹in 'ii lɨ nuu²¹ coonti.

14 La gajin'² 'lɨɨ²¹² Enoc tya' 'in tsá² tajuui²¹ no. 'In Enoc do 'in galiseein²¹ (tɨ' dyía²) cɨɨin²¹gɨ lagɨ 'lɨɨ²¹² Adán. Joon coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Dios gajin'²in: "Gamáa¹na Ña'ñu'¹u' joon ijó¹ coon'¹³ 'ɨɨ'¹³ tya'a fúui¹ 'áa¹mo. 15 Joon ijmáa¹a 'ii'²¹ røø²¹ tya' jileei'²¹ 'in nigajmaa¹a 'e gó², jo tsaa'²-tsi Dios, joon ni gafaa'²¹a 'laa'²¹ tya' Dios Jmii²¹." Jiin'¹³ 'eno-o júu³ gatyaa¹ Enoc do. 16 Tsá² jo 'ee tɨ́²-tsi 'in tsá² tajuui²¹ no, jmai'² to² cwoo¹ tsaa². Jiin'¹³ ngɨ¹ to² 'noo'¹o jiin'¹³ 'e 'iin²¹²in. Tyaa¹ júu³ 'e jmoo¹o jloo'³ joon faa'²¹a 'e tyú² tya' tsá² 'iin²¹²in wa'a 'ee icwoo¹ tsá² 'ii.

'Ɨɨ¹ Judas júu³ 'e 'ná¹ jmáa¹a 'in jai'² lɨ́ɨi²

17 Pe 'naa', tsaru'¹u' 'in 'iin²¹²na, cwotii'¹³-'oo' la gajin'² 'in apóstoles tya' Ña'ñu'¹u' Jesucristo ca la mo jéei¹: 18 "Mi tɨ́² jiin²¹ 'e tɨ lɨtyéi¹ juncwii²¹ iliseein²¹ tsá² 'in ungøøi¹ 'naa' jilaa'²¹ 'e tsáai¹-'oo' joon ingɨ¹ to² jmoo¹o jiin'¹³ 'e gó² 'e tɨ́²-tsi. Jo jmoo¹o la to² tyu' Dios." Jin'² apóstoles do. 19 'In tsá² no jmoo'¹³ poo²¹² jee²¹² 'naa', tɨ́²-tsí 'e jmoo¹o jilaa'²¹ 'e gó² sá² juncwii²¹ joon jo mo 'í² Espíritu Tyú² tya' Dios almas tya'a.

20 Pe 'naa', tsaru'¹u' 'in 'iin²¹²na, tá² táain¹-'oo' coon'¹³ jilaa'²¹ júu³ 'e tsáai¹-'oo' 'e gacwoo¹ Dios. Joon jmaai'¹³ júu³ 'e tyú²-u tya' Dios. Fáa¹³aa' júu³ tyú² coon'¹³ 'ii'²¹ tya' Espíritu Tyú² tya' Dios. 21 Cwoliseen²naa' 'e li'iin²¹²mo Dios 'naa', joon sɨjaan²¹oo' 'e jmɨɨ²¹² mi cwo'² Ña'ñu'¹u' Jesucristo jna' coon'¹³ 'e fee'¹-tsi coon²¹ juncwii²¹ 'e jo tyéi¹.

22 'In jo mo galitsáai¹-tsi tyú² cwotyáa²aa'-tsi. 23 'Inlɨ́ɨi¹³gɨ tyíi²naa' jee²¹² jɨ́² 'e itiin'¹³mo. Jmaa²aa' feei'¹-'oo' 'wii²¹² tya' 'inlɨ́ɨi¹³. Pe cwo'ee'¹moo' 'e gó² 'e nigajmaa¹a 'ino.

'Ɨɨ¹ Judas júu³ 'e un'goo²¹ tsá² Dios Jmii²¹

24-25 Pe Dios lí²-i un'øø'²¹i 'naa' 'e jo xuu'²¹naa' tsaa² tyii'. 'Ii-o lí² tø'¹ø 'naa' lɨ tyíin¹in lɨ 'ya'²gɨ tya'a jløø'³moo' 'áai¹ coon'¹³ jiin'¹³ coon²¹ tsaa² tyii'. Cwolí² jilaa'²¹ 'e 'ya'²gɨ tya' 'in Dios 'in jmɨɨ¹-tsi. Jaan²¹mo 'ii. Cwolí² feei'¹gɨ 'ii joon jiin'¹³ 'ii tɨ́ɨi² to², jiin'¹³ 'ii-o lí² jmaa¹a 'ii'²¹ 'wii'¹³ cwáain¹ tya' Ña'ñu'¹u' Jesucristo. Cwolí² tya'a jilaa'²¹ ca la mo 'wiin²¹², ca nano, ca la tøø²mo. Amén.

El Apocalipsis

Júu³ gajmaa'¹³a Jesucristo

1 'E jí² lo taa'¹³ júu³ 'e gacwo'¹ Dios Jmii²¹ Jesucristo 'e cwo'²o tsá² jmoo¹o to² tya'a iliñi¹i 'ee ilí² la jmoono. Joon coon'¹³ jaain²¹ ángel tya'a Jesucristo gajmaa¹a 'e liñi¹i jaain²¹ tsá² 'in jmoo¹o to² tya'a sii²¹ Juan 'e júu³ lo. 2 Joon 'in Wó³ do gajin'²o la jai'² jilaa'²¹ 'e ganii²¹² cwáain¹ tya' Dios Jmii²¹ joongɨ júu³ tya' Jesucristo.

3 Jløø'³mo jileei'²¹ 'in jøø²ø 'e jí² lo joon jløø'³mo jon jileei'²¹ 'in núu²un mo untsaa² tsá² 'e jí² lo 'e gacwó² Dios wa mo jmoo¹ tsá² nɯɯ'¹³ɯn tsɯ tɨ lɨ tɨ́² ityéi¹ 'e júu³ lo.

Sɨɨ¹i Wó³ jí¹ tya' dyía¹ poo²¹² tsá² jai'² lɨ́ɨi² Cristo

4 Jna-a, Wó³, jmóo³oo 'e jí² lo tya' 'in dyía¹ poo²¹² tsá² jai'² lɨ́ɨi² Cristo néei¹ lɨ sii²¹ Asia. Cwouncwaai'³ Dios Jmii²¹ 'naa' 'e seen²¹naa' tyɯ́² coon'¹³on. Tsɯ seen²¹mo Dios nano, seein²¹ calɨɨ jon, joon ijó¹. 'Ii'¹³naa' cwa'³ jon tya' dyái¹ espíritu 'in téein² tyani lɨ sɨlɨɨ²¹² lɨ tyíin¹ Dios Jmii²¹. 5 'Ii'¹³naa' cwa'³ jon tya' Jesucristo 'in ga'ɨɨ¹ júu³ 'e jai'². 'Ii nifu gajiin'¹ jee²¹² 'lɨɨ²¹² joon tyɯ'²ɯ to² jileei'²¹ røøi¹³ taain²¹² fu juncwii²¹. 'Iin²¹²mo Cristo jna' joon gatyii¹o tsaa² tyi' coon'¹³ jmɨ¹ 'øø¹i. 6 Cristo do nigajmee¹i jna' 'e lɨ́ɨ¹na' røøi¹³ joongɨ untsá² tya'a 'e jmoo²¹o' to² tyɯ'² Dios Jmii²¹. Cwolí² tya'a jilaa'²¹ 'e 'ya'²gɨ la joon jon jilaa'²¹ 'ii'²¹ tya'a coon²¹ tøø²mo. Amén.

7 ¡Jøø²øø', ijó¹ Cristo jee²¹² jníi¹! Joon jileei'²¹ tsá² taain²¹² fu juncwii²¹ ijøø²i 'ii. Ca 'in gajmee'²¹i 'ii ijøø²i 'ii. Joon jileei'²¹ tsá² ityi'²i xuui²¹²-tsi mi nii¹in. Ja'²mo, la joon ilí².

8 “Jna-a 'in nifu, la joon jon lɨ tyéi¹. La lɨ́¹ letras A coon'¹³ Z lɨ́ɨ¹na”, jin¹³ Ña'ñɯ'¹ɯ' 'in seein²¹ nano, 'in seein²¹ la mo 'wiin²¹² joongɨ ijó¹. 'Ii 'in feei'²¹gɨ la jee²¹² jileei'²¹.

Wó³ jøø²i Cristo

9 Jna-a, Wó³, 'in lɨ́ɨ¹i ruu'²¹naa'. Jna 'in caan²¹moo coon'¹³ 'naa' jilaa'²¹ wúu¹ 'e nee²¹e'. Tyɯ'² Dios to² jna' la 'oo'²¹ tsaru'¹u' joon gauncoon'¹³on Jesucristo jna' 'e seen²¹na' 'e feei'¹-tsi'. 'Yuu²na 'nɯñí³ coon²¹ lɨ sii²¹ Patmos. Patmos do coon²¹ cwoo'¹³ tyúɯn² roon¹ tún² tsa'¹ ni jmɨ'ñi'¹. 'Uu²¹²uu 'nɯñí³ tsɯ 'wii'¹³ nigacwó²oo júu³ tyú² tya' Dios joon gafo'¹oo 'wii'¹³ tya' Jesucristo. 10 Galí² coon²¹ jmɨɨ²¹² mo 'ii'²¹ 'woo'²¹ tsá² gatyɯ'² 'in Espíritu Tyú² tya' Dios jna to² joon ganú³uun lɨ' caluu jna coon²¹ júu³ 'e faa'²¹a tá², 'e lí² la 'iin² coon²¹ trompeta, 11 'e jin'² sɨɨ'²¹ɨ jna:

—Táan¹ ni jí² jilaa'²¹ 'e jøø²'ø joon sɨɨ²¹u'u tya' 'in tsá² dyía¹ poo²¹² 'in jai'² lɨɨi² Cristo 'in néei¹ lɨ sii²¹ Asia; ca fuu²¹ lɨ sii²¹ Efeso, coon'¹³ fuu²¹ Esmirna, coon'¹³ fuu²¹ Pérgamo, coon'¹³ fuu²¹ Tiatira, coon'¹³ fuu²¹ Sardis, coon'¹³ fuu²¹ Filadelfia, coon'¹³ fuu²¹ Laodicea.

12 Joon gajíin¹³na 'ñii'a 'e jøø³øø 'iin 'in gafee'²¹ jna do joon gamoo²¹oo dyía¹ candeleros 'e lí¹ cwanáa¹. 13 Joon tún² tsa'¹ jee²¹² candeleros do siin'¹³ jaain²¹ tsá² 'in lɨ́ɨi¹ la lɨ́ɨ¹i 'in Ruu'²¹i Tsá². Joon tyi'²i sɨɨn'¹³in cwaa²¹ 'e 'íi¹ ca luutɨɨ²i. Joongɨ lawa coon²¹ loo²¹ lí¹ jmai'² cwanáa¹ 'núɯ¹ɯ nitsíi¹i. 14 Joon jnɯtyíi¹i taa²¹ la taa²¹ jnú² joo'saa'²¹ taai²¹ joongɨ la lí¹ 'moo²¹. Joon unníi¹i lɨ la lɨ jí² coo²¹. 15 Joon tɨɨ²ɨ lɨ la lɨ ñí³ bronce tyú² 'e coo²¹ ni jí². Joon jmíi¹ tya'a 'íin² lawa lɨ 'yɯ jmɨɨ²¹² 'láai¹ 'áai¹. 16 Joon seen'¹³in dyái¹ núɯ¹ cwoo²¹o tsáa¹. Joon tsi

nʉ' 'oo²¹²o 'yeei'²¹ coon²¹ espada 'e 'má¹ 'áai¹ la je túⁿ² taain²¹². Joon níi¹i jɨɨ'¹ la jɨɨ'¹ ñi'¹ mo tyíi² 'yiia²¹.

17 Mo gajøø³na 'ii tsifu gacɨɨ'²¹na 'wii²¹² tɨɨ²ɨ lawa'a gajuun²¹moo. Pe 'ii do tyaa¹a cwoo²¹o tsáa¹ tyiia joon jin'²in sɨɨ'²¹ɨ jna:

—Jo foo'¹³'o. Jna-a 'in nifu, la joon jon lɨ tyéi¹. 18 Jna-a 'in seen²¹moo, gajúun¹na pe nano seen²¹moo coon²¹ tøø²mo. Jna-a tyʉ'²ʉ to² mi júun²in tsá² joongɨ lɨ tsalíin²in mi yuui'¹³ júun²in. 19 Táan² ni jí² jilaa'²¹ 'e niñíi²'i, jilaa'²¹ 'e sá, coon'¹³ 'e ilí² mi licɨɨin²¹gɨ. 20 'Elo 'øøi'²¹-tsi tsá² cwáain¹ tya' 'in dyái¹ núʉ¹ 'in gañíi¹³u'u lɨ cwóo³oo tsáa¹ joongɨ 'e dyía¹ candelero lɨ́¹ cwanáa¹. 'In dyái¹ núʉ¹ do 'in lɨ́ɨ¹i lawa 'in dyái¹ tsá² cwoo¹ júu³ tya' Dios jee²¹² 'e dyía¹ poo²¹² tsá² jai'² lɨ́ɨi² Cristo do. Joon 'e dyía¹ candelero lɨ́¹ lawa 'e dyía¹ poo²¹² tsá² jai'² lɨ́ɨ²i Cristo.

2

Júu³ tya' tsá² néei¹ Efeso

1 Jin'² in ángel do:

—Táan¹ ni jí² 'e júu³ lo 'e sɨɨ²¹u'u tya' 'in cwoo¹o júu³ tya' Dios jee²¹² 'in jai'² lɨ́ɨi² Cristo néei¹ Efeso: "La joon jin'² 'in seen'¹³in 'in dyái¹ núʉ¹ do coon'¹³ cwoo²¹o tsáa¹ joon ngɨɨ¹o jee²¹² 'e dyía¹ candelero lɨ́¹ cwanáa¹ do. 2 Ñí³oo jilaa'²¹ 'e jmoo²oo', coon'¹³ jilaa'²¹ to² wúu¹ 'e jmoo²oo' joongɨ xiiala feei'¹-'oo'. Ñí³oo 'e jo taa²aa' coon'¹³ 'in gó². Ñí³oo xiiala nilatsáai¹-'oo' 'in jin'² 'e lɨ́ɨi¹ apóstoles tya' Cristo pe jo lɨ́ɨ¹i la joon. Joon gataan'¹³moo' 'e tajúu³mo. 3 Nigalifee'¹mo-'oo', joon gañí²ii' wúu¹ joongɨ gajmaa²aa' to² 'wii'¹³ cwáain¹ tyiia jiin'¹³ jo 'ee ga'ii'²¹ 'woo²oo'. 4 Pe ñí³oo coon²¹ 'e gó² tyii': jo 'iin²¹²gɨɨ' jna la 'ii²¹²naa' jna mo 'wiin²¹². 5 Tsʉ 'wii'¹³ joon untii'¹³-'oo' xiiala lɨ́ɨ¹naa' la mo jéei¹. Cwojaa'²¹-'oo' joon jmaa²aa' la gajmaa²aa' mo 'wiin²¹² do. Wa'a jo jmaa²aa' incwéei¹moo la jmoono joon ityíi³oo candelero tyii' 'áa³ tya'. 6 Pe coon²¹ 'e tyʉ́² sá² tyii', 'aa'²¹-'oo' 'e jmoo¹o 'in tsá² coon²¹ poo²¹² sii²¹ nicolaitas, joon 'aa'¹oo jon to² jmoo¹o. 7 Jileei'²¹ 'in núu²un, cwonʉʉ²¹ʉn 'ee 'e jin'² 'in Espíritu tyʉ́² tya' Dios tya' tsá² 'in jai'² lɨ́ɨi² Cristo: Tya' jileei'²¹ 'in lii'¹ icwóo³oo 'e cu'²u 'e 'oofuu²¹ tya' 'e 'mó² si'² túⁿ² tsa'² lɨ sá² 'mó² tya' Dios. Joon 'e 'mó² do sii²¹: 'mó² 'e cwoo¹o fu juncwii²¹ tya' tsá².'"

Júu³ tya' tsá² néei¹ Esmirna

8 'Táan¹ jon ni jí² 'e júu³ lo 'e sɨɨ²¹u'u tya' 'in cwoo¹o júu³ tyʉ́² tya' Dios jee²¹² 'in jai'² lɨ́ɨi² Cristo néei¹ Esmirna: "La joon jin'² 'in seein²¹ mo ga'láa² 'wii²¹², seen²¹mo lɨ tyéi¹ jon, 'in nigajúin¹ joon gajiin'¹o túⁿ¹: 9 Ñí³oo jilaa'²¹ 'e jmoo²oo', coon'¹³ jilaa'²¹ wúu¹ seen²¹naa', joongɨ 'e tañíi²moo'. Pe coon'¹³ fo'feei'¹ tya' Dios 'e galityú¹moo' tyaníi¹i. Ñí³oo jon xiiala faa'²¹ 'laa'²¹ tyii' 'in tsá³ 'in jin'²o 'e tsá² Israel 'ii pe jo jo'¹ tsʉ tsá² tya' Satanás 'ii. 10 Jo jmaa²aa' 'goo²oo' wúu¹ imoo²oo' tsʉ 'in 'lɨɨi'³ itaa'²¹i 'inlɨ́ɨi¹³ 'naa' 'nʉñí³, 'iin²¹²in litsáai¹-tsi xiiala lɨ́ɨ²naa'. Joon imoo²oo' wúu¹ ce tséin¹ dyá² jmɨɨ²¹². Pe jmaa²aa' tá²-'oo' 'e jai'² lɨ́ɨ²naa' ca mi júun²naa' joon icwo'³oo 'naa' lawa coon²¹ corona tyii' 'e seen²¹naa' coon'¹³ Dios Jmii²¹ coon²¹ tøø²mo. 11 Jileei'²¹ 'in núu²un, cwonʉʉ²¹ʉn 'e jin'² 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios tya' tsá² 'in jai'² lɨ́ɨi² Cristo: Tya' jileei'²¹ 'in lii'¹ jo wúu¹ iní²i mi jmá¹ Dios 'ii'²¹ tya' tsá².'"

Júu³ tya' tsá² néei¹ Pérgamo

12 'Táan¹ ni jí² 'e júu³ lo 'e sɨɨ²¹u'u tya' 'in cwoo¹o júu³ tyʉ́² tya' Dios

jee²¹² 'in jai'² lı́ıi² Cristo néei¹ Pérgamo: “La joon jin'² 'in tsá² do 'in 'yeei'²¹ 'oo²¹²o coon²¹ ñí³ espada 'e 'má¹ la je tún² taain²¹²: 13 Ñí³oo jilaa'²¹ 'e jmoo²oo'. Joon xʉfiin'¹³ née¹naa' lı tyʉ'² Satanás to² jo mo tʉʉ²ʉʉ' cwáain¹ tyiia. Jo mo tʉʉ²ʉʉ' 'e jo'¹o lı́ı²naa' jna. Jogı gatʉʉ²ʉʉ' júu³ tyiia mo gajúin¹ jaain²¹ tsá² tyiia jee²¹² 'naa' 'in sii²¹ Antipas. 'Ii gajúin¹ 'wii'¹³i gafaa'²¹a júu³ tyiia. Fuu²¹ goo²oo' lı tyíin¹ Satanás gajún¹mo 'ido. 14 Pe sá²gı coon²¹ tún² júu³ 'e gó² tyii': seein²¹ 'inlı́ıi¹³ jee²¹² 'naa' 'in jai'² lı́ıi² Cristo néei¹ Pérgamo do 'in jo 'iin²¹²in tʉ́² jilaa'²¹ júu³ 'e ga'ee¹ Balaam, 'in gacwo'¹ cwáain¹ Balac. Coon'¹³ júu³ ga'ee¹ Balaam do joon ga'noo¹o tsaa² 'in tsá² Israel do mo gagøø'²¹ø 'uunñi² 'e gatyaa²¹ tsá² tyani tsá² cun'uu'²¹ joon ga'láa¹a coon'¹³ tsamı́² tya' 'in xeei'²¹. 15 Seen²¹mo jon 'inlı́ıi¹³ tsá² 'in jo 'iin²¹²in tʉ́² júu³ 'ee¹ tsá² coon²¹ poo²¹² 'in sii²¹ nicolaitas. Joon 'aa'¹oo 'e júu³ do 'e 'ee¹ 'in tsá² do. 16 Tsʉ 'wii'¹³ joon cwojaa'²¹-'oo' la jmoono tsʉ igóo³oo jmáa³aa 'nii²¹ coon'¹³ 'in tsá² do coon'¹³ 'e ñí³ espada 'yeei'²¹ moo'óo³oo. 17 Jileei'²¹ 'in núu²un, cwonʉʉ²¹ʉn 'ee 'e jin'² 'in Espíritu Tyʉ́² tya' Dios tya' tsá² 'in jai'² lı́ıi² Cristo: Tya' jileei'²¹ 'in lii'¹ icwóo³oo maná 'e dø'²ø 'e jó¹ fu ñʉ'fú². Cwóo³oo jon coon²¹ cuun²¹² taa²¹ 'e toon¹ coon²¹ nombre 'mı́ı² tya'a. Joon jiin'¹³ 'in ga'ii'²¹ 'e cuun²¹² do iliñi¹i xiiala sii²¹ do.”

Júu³ tya' tsá² néei¹ Tiatira

18 ’Táan¹ ni jí² jon 'e júu³ lo 'e sıı²¹u'u tya' 'in cwoo¹o júu³ tyʉ́² tya' Dios jee²¹² 'in jai'² lı́ıi² Cristo néei¹ Tiatira: “La joon jin'² 'in Jóon¹ Dios Jmii²¹, 'in 'oo²¹²o 'unni² 'e lı la lı jı́² coo²¹ joon tıı²ı lı la lı ñí³ bronce 'e jıı'¹: 19 Ñí³oo jilaa'²¹ 'e jmoo²oo'. Ñí³oo jon xiiala 'née¹moo' tsá², xiiala tsáai¹-'oo' jna joongı xiiala uncoon'¹³naa' tsá² 'e fee'¹mo-'oo'. 'Áai¹gı nijmoo²oo' 'e tyʉ́² nano lagı mo 'wiin²¹². 20 Pe coon²¹ 'e gó² 'e sá² tyi'naa': 'Naa' jmoo²oo' taa'²¹ coon'¹³ 'in tsamı́² do sii²¹ Jezabel, 'in jin'² 'e faa'²¹a cwáain¹ tya' Dios. Pe jmai'² 'e coon'²¹on tsá² tyiia tóo² coon'¹³ júu³ 'e 'ee¹ do. Joon tsʉ 'wii'¹³ 'e júu³ 'e'²e 'ido tsá² tyiia 'láa¹o coon'¹³ tsamı́² tya' tsá² xeei'²¹ joon cøø'²¹ø 'uunñi² tyaa¹ tsá² tyani dioses tya'a 'in gajmee¹i tsá². 21 Nigacwóo³oo 'áai¹ wa'a jaa'²¹-tsi 'in tsamı́² do 'e gó² jmoo¹o coon'¹³ tsañʉʉ'¹ pe jo mo gali'iin²¹²in. 22 Ijó¹ coon²¹ jmoowúu¹ 'gıı'¹² tya'a isı́ıı³na 'e tyii¹a 'e jo lí² róon²gı. Joon wa jo jaa'²¹-tsi tsá² 'in ga'láa¹ coon'¹³on joon wa jo tʉʉ² 'in tsá² do 'e gó² ga'e'²e 'in tsamı́² do 'ii i'e'³ee wúu¹ 'áa¹mo. 23 Joon ijngaa'³moo jóon¹on 'in tsamı́² do. 'E coon'¹³ la joon ilicón² cwáain¹ jileei'²¹ 'in jai'² lı́ıi² Cristo 'e ñíi²oo ce jilaa'²¹ 'e 'ı¹-tsi tsá² coonti coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'øøi'²¹-tsi. Joon icwo'³oo 'naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa' jiin'¹³ la 'e nigajmaa¹a. 24 Pe tya' 'in catyaai² 'in néei¹ Tiatira 'in jo mo galii'¹i 'e júu³ ga'é² 'in tsamı́² do jo cwo'³gıı 'naa' to² jmaa²aa'. Jin'² tsá² 'e júu³ 'é² 'in tsamı́² do 'e júu³ jmıı¹gı-tsi 'áai¹, pe 'e jo'¹o 'e gajooin¹-tsi Satanás 'e júu³ do. 25 Fuu²¹²uu 'naa' un'øø'¹³naa' 'e ni²oo' ca mi cwéi¹na juncwii²¹. 26 Joon 'in lii'¹ joongı 'in jmoo¹o jilaa'²¹ 'e 'iin²¹²na 'e jmáa¹a icwo'³oo 'ii 'ii'²¹ ityʉ'²ʉ to² tsá² taain²¹² juncwii²¹ la gacwo'¹ Ñʉ'³ʉʉ jna 'ii'²¹ ityʉ'³ʉʉ to². 27 Joon ityʉ'²ʉ to² coon'¹³ coon²¹ 'ıı'¹³ lı́¹ ñí³ joon wa jo nʉʉ'¹³ tsá² ifíin¹in tsá² lawa coon²¹ tsʉʉ² cwoo'¹³. 28 Icwóo³moo joon núʉ¹ 'áa³ mo 'aa²¹. 29 Jileei'²¹ 'in núu²un, cwonʉʉ²¹ʉn 'ee 'e jin'² 'in

Espíritu Tyú² tya' Dios tya' tsá² 'in jai'² líi² Cristo.”

3

Júu³ tya' tsá² néei¹ Sardis

1 ’Táan¹ jon ni jí² 'e júu³ lo 'e sii²¹u'u tya' 'in cwoo¹o júu³ tya' Dios jee²¹² 'in jai'² líi² Cristo néei¹ Sardis: “La joon jin'²in 'in 'áa¹i 'in dyái¹ espíritus tya' Dios joongi 'in dyái¹ núu¹: Ñí³oo jilaa'²¹ 'e jmoo²oo'. 'Áai¹ taa'¹³ júui³ 'naa' 'e seen²¹naa' 'e jiin²iin' pe jiin'¹³ 'e 'i¹-tsi tsá². 2 'Wii'¹³ joon unjnaa²¹-'oo'. Cwóo¹³oo' pí² yaanaa' jilaa'²¹ 'e jai'² líi²naa' tsu ti li túu³moo 'naa'. Tsu nicón³oo cwáain¹ 'e jo mo 'yeei²¹ to² tyii' tyani Dios tyiia. 3 'Untii'¹³-'oo' jilaa'²¹ júu³ tyú² 'e ga'e'² tsá² 'naa', joon jmaa²aa', joon cwojaa'²¹-'oo'. Joon wana jo unjnaa²¹-'oo', igóo³oo tyii' lawa jaain²¹ 'uun²¹ jiin'¹³ jo ñí²ii' 'ee 'ii'²¹ igóo³oo. 4 Xufiin'¹³ la joon, seen²¹mo 'inlíii¹³ fuu²¹ Sardis do 'in jo mo gaun'lii'³ siin'¹³in. Joon 'ii ingí¹ coon'¹³ jna tyi'²i siin'³ taa²¹ tsu la joon gatii²¹i. 5 Joon jileei'²¹ 'in lii'¹i ici'²i siin'³ taa²¹ joon jo 'íin¹³na 'e sii²¹ 'ii jee²¹³ 'e jí² tya' juncwii²¹ tya' tsá². Ifo'³oo 'e cwii¹moo 'in tsá² do tyani Dios Jmii²¹ coon'¹³ ángeles tya'a. 6 Jileei'²¹ 'in núu²un, cwonuu²¹un 'ee 'e jin'² 'in Espíritu Tyú² tya' Dios tya' 'in jai'² líi² Cristo.”

Júu³ tya' tsá² néei¹ Filadelfia

7 ’Táan¹ ni jí² jon 'e júu³ lo 'e sii²¹u'u tya' 'in cwoo¹o júu³ tyú² tya' Dios jee²¹² 'in jai'² líi² Cristo néei¹ Filadelfia: “La joon jin'² 'in tyúi¹, 'in jmoo¹o jmai'² 'e la jai'². Joon jiin'¹³ 'ii-o 'oo¹o 'e jonñí³ tya' 'lii²¹² røøi¹³ David joon mi ná² jiin'¹³ jaain²¹ jo lii'¹ 'e jní², joon la joon mi jní² jiin'¹³ jaain²¹ jo lii'¹gi ná². 8 Ñí³oo jilaa'²¹ 'e jmoo²oo'. Joon gasii'²¹ii tyaní²ii' coon²¹ 'ooca'nú¹ 'e sinó² 'e lí² cwo²oo' júu³ tyú² tya' Dios joon jiin'¹³ jaain²¹ jo lí² jní². Joon xufiin'¹³ jo 'oo²oo' wa' pí³ 'áai¹ nigaunjii²¹oo' júu³ tyiia. Joon jo mo gafáa¹³aa' 'e jo cwii¹naa' jna. 9 La joon 'in tsá² tajúui³ 'in jin'² tsá² Israel 'ii pe jo jo'², ijuu'²¹i moojní¹i tyaní²ii' to² tyu'² jna. Joon coon'¹³ la joon 'in tsá² do líi¹i tsá² tya' Satanás iliñi¹i 'e gali'iin²¹²na 'naa'. 10 Joon tsu 'wii'¹³ nigajmaa²aa' nuu'¹³oo' to² tyu'³uu 'e seen²¹naa' tá² taain²¹²-'oo', jna iun'øø'¹na 'naa' mi jó¹ wúu¹ juncwii²¹ 'e coon²¹ cwáain¹ xiiala líi¹i jileei'²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹. 11 Joon góo³oo la jmoono, un'øøi'¹ 'e sá² tyii' joon jo 'in tyii¹ jiin'¹³ jaain²¹ corona tyii'. 12 Joon tya' jileei'²¹ 'in lii'¹ ijmée³na lawa tsacøøi'¹³ jee²¹² 'in jai'² líi² Dios tyiia. Joon jo jmii²¹² i'wooi¹gi. Joon itóon³oon tya'a xiiala sii²¹ Dios tyiia joon ilíi²in tsagoo¹o coon²¹ fuu²¹ 'múui² tya' Dios tyiia 'e sii²¹ Jerusalén ixaai¹ fu ñu'fú². Itóon³oo jon tya'a 'e 'múui² 'e sii²¹ jna. 13 Jileei'²¹ 'in núu²un, cwonuu²¹un 'ee 'e jin'² 'in Espíritu Tyú² tya' Dios tya' 'in jai'² líi²i Cristo.”

Júu³ tya' tsá² néei¹ Laodicea

14 ’Táan¹ ni jí² jon 'e júu³ lo 'e sii²¹u'u tya' 'in cwoo¹o júu³ tyú² tya' Dios jee²¹² 'in jai'² líi'²i Cristo néei¹ Laodicea: “La joon jin'² 'in jmoo¹o jmai'² 'e la jai'², 'in jin'²in júu³ la jai'², 'in gajmaa¹a jilaa'²¹ 'e sá² to² tyu'² Dios Jmii²¹. 15 Ñí³oo jilaa'²¹ 'e jmoo²oo'. Ñí³oo 'e jo tyá³-'oo' 'áai¹ júu³ tyiia, jogi ni tú²uu'. 'Áai¹gi 'iin²¹²na wa'a 'e tyá³-'oo' 'áai¹ si 'e tú²uu' coonti 'ee júu³ tyiia. 16 Pe tsu 'wii'¹³ líi¹naa' lawa jmii²¹ tyíia², túun¹mo 'e 'i¹-'oo', jo tyá³-'oo' júu³ tyiia jogi ni tú²uu', ijeen'¹³na 'naa' lawa mo ñúu¹ tsá² mo jo jmá² ti nu' 'oo² tsá². 17 'Naa' 'e foo²oo' 'e tsá²

sá cuu 'naa', jo 'e tyú seen naa' juncwii, 'e jo 'ee i'naai jilaa' 'e jmaa' 'naa' to. Jo mo li lii'ii' 'e tsá 'in nifúu 'naa', fa'í-i seen naa', tañíi moo', joongi túu moo' jo siin'iin' tyíi ii'. 18 Tsu 'wii' joon wana 'iin naa liseein naa' tyú cwo' oo 'naa' cwáain 'e coon' jna-a ló oo' cwanáa 'e taa' coon tøø mo 'e galí tyú coon' jí joon la joon ilíin naa' 'in sá cuu la jai'. Cwoláa aa' jon siin'iin' taa' ci'ii' joon jo ti' ringúi gi 'naa'. Cwoláa aa' jon 'oomí tó oo' unní ii' joon lí jøø øø' 'e tyú. 19 Tsu jileei' 'in 'iin na cwo' oo cwáain, joon taa' na fu røø tsu 'wii' joon cwoo'-'oo' jmaa aa' júu tyiia joongi cwojaa'-'oo'. 20 Núu duu', alma tyii' li lawa coon' 'nú, joon siin' na 'ooca'nú do tøø øø, joon wana seein' 'in núu un 'e tøø øø do, joon wana ná 'e 'ooca'nú tya'a do i'úu uu fu inuu joon idøø' øø coon' 'ii la joon jon 'ii idø' o coon' jna. 21 Joon tya' jileei' 'in lii' i icwóo oo cwaa 'ido coon' jna li tyu' uu to jiin' la gali' ii joon ganí ii coon' Ñu' uu li tyu' 'ido to. 22 Jileei' 'in núu un, cwonuu un 'ee 'e jin' 'in Espíritu Tyú tya' Dios tya' 'in jai' lii Cristo.”

4

Gamóo oo un'goo o 'in néei ñu'fú Dios

1 Mo ngayuui' galí jilaa' 'elo gajøø øø joon gamóo oo lawa coon' 'ooca'nú 'e sino fu ñu'fú. Joon 'e júu ganúu uun la mo 'wiin' 'e 'íin la 'íin trompeta 'e gajin' in sii' i jna:

—Wúu fu lo joon i'e' ee 'nu ji-laa' 'e 'ná lí mi yuui' jilaa' 'elo.

2 Joon tsifu gasaa' i 'in Espíritu Tyú tya' Dios jna joon gamóo oo si' fu nu'fú coon' li siliii'. Joon tyíin mo jaain' 'in tyíin li tyíin tsafeei' li siliii' do. 3 Joon 'in tyíin do jiii' la jii' cuun' sii' jaspe si cuun' cornalina 'ee. Joon la caain' co' li siliii' do si' coon' cuuntuu' 'e jii' la jii' cuun' esmeralda. 4 Joon gamáa na dyiiatyuun in tsacøøi' co' li siliii' do. Joon 'in tsacøøi' do néei yu li siliii' tya'a joon tyi' i 'mi' taa' joon coronas lí cwanáa taa' tyíi i. 5 Joon li siliii' do 'yeei' jí cwaain'ñá joon 'íin liili joon tyiia' cwaain'ñá. Joon tyani li siliii' do coo o dyía po' jí. Joon 'e po' jí do lí i dyía espíritus tya' Dios do. 6 Joon tyani li siliii' do náa gon tyíia 'e li la li sí 'e jii' 'áai.

Joon jee' li siliii' do la joon jon lacaain' caai' taain' tyúuin joo' jiin'. Joon unni tya' 'in joo' do jneei li li' tyaní i la joon jnee i unní i li' caluu jon. 7 'In joo' jiin' nifu do lí i la lí i 'yiia' león. Joon 'in li gatí gái do lí ii la lí i jaain' joo'tsáa. Joon li gatí gaai' do joon tyaan' coon' ni la li ni tsañuu'. 'In gatí tyúuin do lí i la lí i mii' 'in 'i i yu' do. 8 Joon la jaain' 'in joo' jiin' do tsí jnúu cwáa a. Joon tsí unní i la 'uu' mo li' caluu la joon jon li' nu' cwáa a. Joon 'in joo' jiin' do jo joon on faa' a la 'woo jmii'. Jin' in:

'In tyú mo 'ii. 'In tyú mo 'ii.
'In tyú mo Ña'ñu' u' Dios Jmii' 'in lii' jilaa' 'e 'iin' in.
'Ii-o 'in gatéein la mo jéei, la joon jon seen' mo nano, joon ijó-o tún.

9 Joon la cafu mo un'goo o 'in joo' jiin' do Dios 'in seein' coon' tøø mo 'in tyíin li siliii' do, gaunfee' i joon gacwoo o 'maai' 'ii. 10 La cafu jmoo o 'in joo' jiin' lo la joon 'in dyiiatyúuin tsacøøi' do gasii' i wojní i tyani 'in tyíin

lɨ sɨlɨɨ[212] do joon gaun'goo[1]o 'in seein[21] coon[21] tøø[2]mo do. Joon gasii'[21]i coronas tya'a tyani lɨ sɨlɨɨ[212] do joon gajin'[2]in:

11 Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios tyii'i, jiin'[13] 'nʉ-ʉ tɨ́ɨ[2]u wa'a 'i[2]u'u 'e 'ya'[2]gɨ,
joongɨ 'e un'goo[1] tsá[2] 'nʉ coon'[13] to[2] 'oo[21]o'o.
Tsʉ 'nʉ-ʉ gajmaa[2]'a jilaa'[21] 'e sá[2] joon tsʉ 'wii'[13] gali'iin[212]mo'o la joon galisá[2] 'e sá[2], joon sá[2]gɨ ca nano.

5

'E jí[2] taa'[13] sellos lɨ́[1] cera coon'[13] Cordero do

1 Joon gamóo[3]oo 'e san'[2] 'in tyíin[1] lɨ sɨlɨɨ[212] do lɨ cwoo[21]o tsáa[1] coon[21] jí[2] 'e sɨpéi[1] sɨseen'[13] dyía[1] sellos táa[1] coon'[13] cera. Joon 'e jí[2] do taa'[13] júu[3] la jɨ tún[2] taain[212]. 2 Joon gamáa[1]na jaain[21] ángel 'in 'gøøi'[13] 'áai[1]. Joon 'in ángel do gaunngɨɨ[1]ɨ coon'[13] júu[3] tá[2]:

—¿'Iin 'in tɨ́ɨi[2] iná[2] 'e jí[2] lo joon ifíin[1]in 'e sellos tya'a?

3 Pe jo gatsee'[21]i jiin'[13] jaain[21] 'in lí[2] ná[2] jon'gɨ 'in lí[2] jøø[2] 'edo. Jo gatsee'[21]i fu ñʉ'fú[2] jon'gɨ fu juncwii[21] jon'gɨ lɨ nʉ' 'wó[2]. 4 Joon gaci'[1]oo 'áai[1] tsʉ 'wii'[13] jo gatsei'[2] jiin'[13] jaain[21] 'in tɨ́ɨ[2]i ná[2] jon'gɨ 'in jøø[2] 'e jí[2] do. 5 Joon gajin'[2] jaain[21] jee[212] 'in tsacøøi'[13] do sɨɨ'[21]ɨ jna:

—Jo cɨɨ'[21]gɨ'ɨ, tsʉ no-o siin'[13] jaain[21] jún[2] tya' 'lɨɨ[212] tsacøøi'[13] Judá, joon lawa jaain[21] 'Yiia'[2] León 'ii. Jún[2] tya' 'lɨɨ[212] róøi[13] David 'ii joon tsʉ 'wii'[13] galɨ'[1]o gatɨ́ɨi[2] ná[2] 'e jí[2] do joon lí[2] fíin[1]in 'e dyía[1] sellos tya'a.

6 Joon gajøø[3]øø, joon gamáa[1]na sin'[2] do Jesús 'in gateein[2] tsá[2] tsaa'[1] crúu[1] do 'in lɨ́ɨi[1] la lɨ́ɨi[1] jaain[21] joo'saa'[21] xuui[212] 'e jngaai'[13] tsá[2] tya' tsaa[2] tya' tsá[2] 'in sii[21] coon'[13] juuñi'[1], Cordero. Joon Jesús do siin'[13]in jee[212] lɨ sɨlɨɨ[212] do joon jee[212] 'in tyúuin[2] joo'[21] jiin'[1] do joon jee[212] 'in tsacøøi'[13] do. Tyaan[1]o li[2] lɨ sɨcwuu'[1] mo gajngaai'[13] tsá[2] 'ii lɨ́ɨi[1] lawa coon[21] fa'[2]. Joon tsí[2] dyía[1] moofí[3] tya'a joon sá[2] dyía[1] unnɨí[1]i. Joon 'e dyía[1] unnɨí[1]i do 'e lɨ́[1] dyía[1] espíritus tya' Dios 'in gasii[1]in la 'úui[1] cwoo'[13] juncwii[21]. 7 Joon 'in Jesús do ngóo[1] son'[2]o 'e jí[2] 'e san'[2]a 'in tyíin[1] lɨ sɨlɨɨ[212] do cwoo[21]o tsáa[1]. 8 Joon mo gason'[2]on 'e jí[2] do joon 'in tyúuin[2] joo'[21] jiin'[1] do coon'[13] 'in dyiiatyúuin[2] tsacøøi'[13] do gasii'[21]i wojnií[1]i tyani lɨ sin'[2] Jesús do. Joon jileei'[21] 'in tsacøøi'[13] do san'[2]an jmai'[2] coon[21] tuntuu'[21]. Joon san'[2]an jmai'[2] coon[21] tsʉʉ[2] pi'[3] lɨ jmai'[2] cwanáa[1] 'e taa'[13] fuusʉ́n[2]. Joon lawa júu[3] tyʉ́[2] tya' tsá[2] jmoo[1]o la to[2] tyʉ'[2] Dios 'e fuusʉ́n[2] do. 9 Joon ga'øø[1]ø 'in tsacøøi'[13] do coon[21] canto 'mɨ́ɨ[2] 'e jin'[2]:

Tɨ́ɨ[2]mo'o cón[2]'on 'e jí[2] sɨpéi[1] do joon
'e fiin[1]u'u sellos tya'a,
tsʉ gajngaa'[12]mo tsá[2] 'nʉ joon
coon'[13] jmɨ[1] 'øø[1]u'u galee[1]u'u
jna'a cwáain[1] tya' Dios Jmii[21].
Joon jna'oo'o lɨ́ɨ[1]na'a jún[2] tya'
jileei'[21] nii[2] tsá[2] taain[212] ni
cwoo'[13] juncwii[21].
Foo'[13]oo'o jilaa'[21] jmíi[1] 'e sá[2] ni
cwoo'[13] juncwii[21].
Tsá[2] 'in jalíin[2] jilaa'[21] fuu[21] pi'[2]
joongɨ jilaa'[21] naciones lɨ́ɨi[1]
jna'a.

10 Joon gajmée[1]u'u 'e líi[2]na'a lawa
róøi[1] joongɨ untsá[2] tya' Dios
tyi'.
Joon ityʉ'[2]oo'o to[2] ni cwoo'[13]
juncwii[21].

11 Joon gajøø[3]øø joon ganúu[3]uun faa'[21]a ángeles fúui[1] 'in taain[212] cu' lɨ' lɨ sɨlɨɨ[212] do joon lɨ taain[212] 'in joo'[21] jiin'[1] do coon'[13] 'in tsacøøi'[13] do. Fúui[1] 'áa[1]mo 'in taai[2] do, millones coon'[13] millones. 12 Joon faa'[21]a coon'[13] júu[3] tá[2] lɨɨlɨ[1] jin'[2]in:

Tɨ́ɨ²mo 'in joo'saa'²¹ xuui²¹² do 'in gajngaai'¹³ tsá² 'e 'ii'²¹i jilaa'²¹ to² coon'¹³ jilaa'²¹ 'e tyiin² lɨɨlɨ¹.

Tɨ́ɨ²mo 'øøi'²¹-tsi jilaa'²¹ 'e jmɨɨ¹-tsi joongɨ wa' pí² tya'a.

Tɨ́ɨ²mo jon 'e un'goo¹o tsá² 'ii, cwo'¹o tsá² 'ii jilaa'²¹ 'e 'ya'²gɨ coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'ø¹ tsá².

13 Joon ganúu³oo faa'²¹a jileei'²¹ 'in taain²¹² fu ñʉ'fú² coon'¹³ 'in taain²¹² ni cwoo'¹³ juncwii²¹ coon'¹³ 'in taain²¹² lɨ' cwoo'¹³ nʉ' coon'¹³ 'in taain²¹² nʉ' jmɨ'ñi'³ coon'¹³ jileei'²¹ 'in taain²¹² do gajin'²in:

Cwolí² tya' 'in tyíin¹ lɨ sɨlɨɨ²¹² do jilaa'²¹ 'e 'ø¹ tsá² coon'¹³ jilaa'²¹ 'e un'goo¹ tsá² coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'ya'²gɨ coon'¹³ jilaa'²¹ 'ii'²¹ 'e sá². Cwolí² jon tya' 'in joo'saa'²¹ xuui²¹² do jilaa'²¹-a coon²¹ tøø²mo.

14 Joon 'in tyúuin² joo'²¹ jiin'¹ do gajin'²in:

—Amén, 'e 'øøi'²¹-tsi tsá² cwolí² la joon.

Joon 'in dyiiatyúuin² tsacøøi'¹³ do gasii'²¹i wojníi¹i joon gaun'goo¹o 'in seein²¹ coon²¹ tøøi² do.

6

Mo gafiin¹in 'e dyía¹ sellos do

1 Joon gamóo³oo mo gafiin¹in Jesús, 'in lɨ́ɨi¹ 'in joo'saa'²¹ xuui²¹² do, gafiin¹in 'e sello nifu jee²¹² dyía¹ do. Joon ganúu³uun lawa'a ga'oon¹on cwáain¹ 'ñá³ faa'²¹ jaain²¹ joo'²¹ jiin'¹ do joon jin'²in:

—¡Na¹, ñijøø²du'!

2 Joon gajøø³oo joon gamáa¹³na jaain²¹ cwa² taai²¹. Joon 'in tsá² tyíin¹ cwa² do san'¹an coon²¹ arco. Joon ga'ii'²¹i coon corona joon cwo'ɨ́ɨ¹i galɨ'¹o joon la joon ilii'¹gɨ.

3 Joon mo gana¹ 'in joo'saa'²¹ xuui²¹² do 'e sello lɨ tɨ́² túnˀ ganúu³uun jin'² 'in joo'²¹ jiin'¹ lɨ tɨ́² gái¹:

—¡Na¹, ñijøø²du'!

4 Joon gacwo'ɨ́ɨ¹i jaain²¹gɨ cwa² yúuin². Joon ga'ii'²¹i 'in tyíin¹ cwa² do coon²¹ ñí³ espada fee'¹ joon ga'ii'²¹i joon júu³ 'e jmá¹ tsá² 'eei'¹ ruu'²¹i joongɨ ca ijngai'² ruu'²¹i la jaain²¹ la jaain²¹.

5 Joon mo gafiin¹in Jesús, 'in lɨ́ɨi¹ 'in joo'saa'²¹ xuui²¹² do, 'e sello lɨ tɨ́² 'nɨ¹ ganúu³uun jin'² 'in joo'²¹ jiin'¹ lɨ tɨ́² gaai²¹:

—¡Na¹, ñijøø²du'!

Joon gajøø³øø joon gamáa¹³na jaain²¹gɨ cwa² laa'²¹. Joon 'in tyíin¹ cwa² do san'¹an coon²¹ cwaa'¹³ 'ii'²¹.
6 Joon ganúu³uun coon²¹ júu³ jee²¹² 'in tyúui² joo'²¹ jiin'¹ do 'e jin'²in:

—Coon²¹ cwaa'¹³ mɨ'³ trigo tyíin¹ 'e jnaa'² tsá² jee²¹² coon²¹ jmɨɨ²¹² la joon jon 'nɨ¹ cwaa'¹³ mɨ'³ cebada tyíin¹ 'e jnaa'² tsá² jee²¹² coon²¹ jmɨɨ²¹². Pe aceite jo sá² jon'on jmɨ'³ mɨ'³ wuunjøø'³ jo sá².

7 Joon mo gafiin¹ Jesús 'e sello lɨ tɨ́² tyʉ́n² núu³uun jin'² 'in joo'²¹ jiin'¹ lɨ tɨ́² tyúuin²:

—¡Na¹, ñijøø²du'!

8 Joon gajøø³øø joon gamáa³na jaain²¹gɨ cwa² néei². Joon 'in tyíin¹ cwa² do sii²¹ 'Mó¹, joon caluu-u jó² jaain²¹ 'in tyʉ'² to² lɨ taai² 'lɨɨ²¹². Joon ga'ii'²¹ 'ido 'e tyʉ'²ʉ to² catyuui'¹³ tsá² taain²¹² juncwii²¹ ijngaa'¹³i coon'¹³ 'nii²¹ joongɨ coon'¹³ 'oo² joon coon'¹³ jmoowúu¹ joongɨ coon'¹³ joo'²¹ 'lɨɨi'³ taain²¹² juncwii²¹.

9 Mo gafiin¹ Jesús 'e sello lɨ tɨ́² 'ñá² gamáa¹³na nʉ' altar 'in almas tya' tsá² 'in najúin¹ 'wii'¹³ cwáain¹ tya' júu³ tyʉ́² tya' Dios Jmii²¹. Nigajngaa'¹³mo tsá² 'ii 'wii'¹³i jin'²in 'e jai'² lɨ́ɨ²i Jesús. 10 Joon jin'² 'in almas do coon'¹³ júu³ tá²:

—Ña'ñʉ'¹ʉ', ¿lɨɨgɨ ijmaa²'a 'ii'²¹ tyii'i? Tsʉ jiin'¹³ cafu jo mo cuu'¹³'u 'e jmoo²'o jiin'¹³ la júu³ 'ɨɨ²'ɨ. ¿Lɨɨgɨ ijmaa²'a 'ii'²¹ tyii'i icoon'¹³ tyii'i tya' 'in gajngaai'¹² jna'a 'in taain²¹² juncwii²¹?

11 Joon jilee'²¹mo 'ido ga'ii'²¹i jmai'² sɨɨn'³ɨn taa²¹ joongɨ coon²¹ júu³ jin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'ii:

—Jaan¹duu' cata ce tsíin² júuin² jileei'²¹ tsaruu'²¹naa' 'in jmoo¹o to² tyʉ'² Cristo la nigajún²naa'.

12 Joon mo gafiin¹ Jesús 'e sello do lɨ tɨ́² jnúʉ² gajøø³øø joon gajøø'²¹ 'wó² lɨɨlɨ¹. Joon ñi'¹ coonti galiniuui²¹. Joon sɨɨ'²¹ do galɨ́ɨ¹ lawa jmɨ¹ coonti. 13 Joon núʉ¹gɨ gaxuu'²¹i ni cwoo'¹³ juncwii²¹ la xuu'²¹ mɨ'³ cwaríi³ røø'²¹ mo 'ɨɨ²ɨ tyí² tá². 14 Joon juncwii²¹ gatsʉ'²ʉ, galɨ́² lawa mo'jí² gapé¹mo. Joon jilaa'²¹ moo'²¹ coon'¹³ jilaa'²¹ cwoo'¹³ tyʉʉn²¹ roon¹ ni jmɨ'ñi'³ galisɨ́ɨ²mo 'aan² tya'a. 15 Joon 'in róøi¹³ coon'¹³ tsatyiin² coon'¹³ 'in sá² cuu² coon'¹³ 'in tyʉ'² to² 'láa² coon'¹³ 'in 'oo¹o to² cáan²mo coon'¹³ tsá² tañíi² coon'¹³ 'in jmoo¹ to³ tya' tsá² xeei'²¹ ga'mee'²¹mo yaai tsi too²¹ xá² joongɨ jee²¹² 'loo²¹² tsa'¹ moo'²¹. 16 Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'e moo'²¹ coon'¹³ 'loo²¹² do:

—Jlɨɨi²¹² jna'a, joon 'mé¹u'u jna'a 'e jo nii¹i jna'a 'in tyíin¹ lɨ sɨlɨɨ²¹² do. Un'øøi'¹³ jna'a coon'¹³ 'e wúu¹ i'e'² Jesús jna'a.

17 Tsʉ nigacwaa²¹ 'e jmɨɨ²¹² i'e¹ Dios wúu¹ joon, ¿'iin lí² taa'²¹?

7

Tyii'¹³in Dios 144,000 tsá² Israel

1 Mi yuu'¹³ lo gamáa¹na tyúuin² ángeles 'in téein² jɨ tyún² tyuui'¹³ juncwii²¹. Joon 'in ángeles do jo cwó² wa'a 'ɨ́¹ tyí² la caain²¹. Jo cwó² 'ɨ́¹ tyí² jon'gɨ ni cwoo'¹³ 'wó² jon'gɨ ni jmɨ'ñi'³ jon'gɨ jee²¹² jiin'¹³ coon²¹ 'mó². 2 Gamáa¹na jaain²¹gɨ ángel 'in jó² lɨ lɨ' 'yeei'²¹ ñi'¹ joon san'¹ 'ido coon²¹ sello tya' Dios Jmii²¹ 'in jiin'¹. Joon 'in ángel do gatø'²ø 'in ángeles tyúuin² do 'in lí² jmá¹ 'nii'²¹ tya' cwoo'¹³ 'wó² coon'¹³ jmɨ'ñi'³. Gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ 'in ángeles tyúuin² do:

3 —Jo 'laa²¹²aa' tya' cwoo'¹³ 'wó² jon'gɨ tya' jmɨ'ñi'³ jon'gɨ tya' 'mó² ca galɨ́² tsaa²¹a'a sello tya'tyi² tya' tsá² jmoo¹o la to² tyʉ'² Dios Ñʉ'¹ʉ'.

4 Joon ganúu³uun jøøi'ti seein²¹ 'in ga'ii'²¹ 'e sello do tya'tyíi¹i. Joon gatɨ́² coon²¹ cíein¹³ mil tsi tunló¹ tsigɨ tyʉ́n² mil tsá² la jee²¹² coon'tya. Jileei'²¹ 'in tsá² do jún² tya' 'lɨɨ²¹² tsacøøi'¹³ tsá² Israel. 5 Dyatun¹ mil jún² tya' 'lɨɨ²¹² tsafeei'¹ Judá ga'ii'²¹i 'e sello do. Joon dyatun¹ milgɨ jún² tya' 'lɨɨ²¹² tsafeei'¹ Rubén ga'ii'²¹i 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tya' 'lɨɨ²¹² tsafeei'¹ Gad ga'ii'²¹i 'e sello do. 6 Dyatun¹ mil jún² tya' 'lɨɨ²¹² tsafeei'¹ Aser ga'ii'²¹i 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tya' 'lɨɨ²¹² tsafeei'¹ Neftalí ga'ii'²¹i 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tya' 'lɨɨ²¹² tsafeei'¹ Manasés ga'ii'²¹i 'e sello do. 7 Dyatun¹ mil jún² tya' 'lɨɨ²¹² tsafeei'¹ Simeón ga'ii'²¹i 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tya' 'lɨɨ²¹² tsafeei'¹ Leví ga'ii'²¹i 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tya' 'lɨɨ²¹² tsafeei'¹ Isacar ga'ii'²¹i 'e sello do. 8 Dyatun¹ mil jún² tya' 'lɨɨ²¹² tsafeei'¹ Zabulón ga'ii'²¹i 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tya' 'lɨɨ²¹² tsafeei'¹ José ga'ii'²¹i 'e sello do. Dyatun¹ mil jún² tya' 'lɨɨ²¹² tsafeei'¹ Benjamín ga'ii'²¹i 'e sello do.

Gamáa¹na tsá² fúui¹ 'in tyi'² 'mɨ'² taa²¹

9 Mo ngayuui'¹³ joon gamáa¹na tsá² fúui¹ lɨɨ¹ 'in téein² tyani lɨ sɨlɨɨ²¹² do joongɨ tyani Jesús. 'In tsá² fúui¹ do jalíin² la 'ui juncwii²¹. Lɨ́ɨ¹mo jilaa'²¹ 'nii²¹ tsá², faa'²¹o jilaa'²¹ 'nii²¹ jmíi¹ 'e sá². Jalíin² la caain²¹ fuu²¹.

Joon 'áai¹ fúui¹ ca jo lí² un'íi²in tsá² 'ii. Joon 'in tsá² fúui¹ do tyi'²i 'mɨ'² taa²¹ joon san'²an jmai'² coon²¹ nii²¹² moo²¹ untyiia². 10 Joon 'in tsá² do 'oo¹o tá² lɨ́ɨ¹ joon jin'²in:

Ña'ñʉ'¹ʉ' Dios Jmii²¹, 'in tyíin¹ lɨ sɨlɨɨ²¹², coon'¹³ Jesús gacwoo¹o 'e gatiin'¹³na'a.

11 Joon téein² 'in ángeles la caain²¹ co' lɨ téein² 'in tsacøøi'¹³ coon'¹³ 'in tyúuin² joo'²¹ jiin'¹ lɨ sɨlɨɨ²¹² do. Joon 'in ángeles do gatsaa'²¹a níi¹i niwó² tyani lɨ sɨlɨɨ²¹² do joon gaun'goo²¹o Dios Jmii²¹. 12 Joon gajin'²in:

¡Amén! Cwolí² jilaa'²¹ 'e 'ø¹ tsá² tya' Dios Ñʉ'¹ʉ'.

Cwolí² tya'a jon 'e 'ya'²gɨ coon'¹³ jilaa'²¹ 'e 'ɨ́¹-tsi tsá².

Cwocwó² tsá² 'maa'¹³i coon'¹³ jilaa'²¹ 'e un'goo²¹o tsá² 'ii.

Cwolí² jilaa'²¹ 'ii'²¹ 'e sá² coon'¹³ jilaa'²¹ wa' pí² tya'a coon²¹ tøø²mo. Amén.

13 Joon jaain²¹ jee²¹² 'in tsacøøi'¹³ do gaunngɨ́ɨ¹ɨ sɨɨ'²¹ɨ jna:

—¿'Iin 'in no 'in tyi'² 'mɨ'² taa²¹? ¿Xiiafu jalíin²?

14 Joon gangɨ́ɨ³ɨin:

—Ñí²o'o, tsañʉʉ'¹.

Joon gajin'²in sɨɨ'²¹ɨ jna:

—'In no 'in niganii²¹² wúu¹ 'áai¹ joon nigaruun'¹un sɨin'³ɨn 'e lɨ́² taa²¹ coon'¹³ jmɨ¹ 'øøi² Jesús. 15 Tsʉ 'wii'¹³ joon táan¹in tyani lɨ sɨlɨɨ²¹² tya' Dios Jmii²¹ joon jmoo¹o la 'woo¹ jmɨɨ¹ la to² tyʉ'²ʉ inʉʉ cwo'¹ tya'a. Joon 'in tyíin¹in lɨ sɨlɨɨ²¹² do 'áai¹ un'øøi'¹³ 'ii. 16 Joon jo inii²¹²gɨ wúu¹ wa'a tyá² un'áa¹i jon'gɨ unjmúui²gɨ. Jon'gɨ nii²¹²gɨ wúu¹ tya' 'yiia²¹ jon'gɨ li'²gɨ tyíi² 'yiia²¹. 17 Tsʉ Jesús, 'in siin'¹² tuntsa' lɨ sɨlɨɨ²¹² do, 'in 'á¹ 'ii lawa'a joo'saa'²¹ tya'a. Joon itsajée¹i lɨ náa¹ jmɨɨ²¹ 'e cwó¹o juncwii²¹ tya' tsá². Joon Dios Jmii²¹ iuntyʉʉn²¹ jmɨɨ²¹ 'e gatoo'²¹ unníi¹i.

8

Fiin¹ Jesús 'e sello lɨ tɨ́² dyía¹

1 Joon mo gafiin¹ Jesús 'e sello do lɨ tɨ́² dyía¹ ga'ɨ́ɨ² tii² coon'²¹ tsa'² hora fu ñʉ'fú². 2 Joon gamáa¹na 'in dyái¹ ángeles 'in téen²in tyani Dios Jmii²¹ joon ga'ii'²¹i la jaain²¹ la jaain²¹ coon²¹ trompeta. 3 Joon gacwéi¹ jaain²¹gɨ ángel joon gajmaa¹a siin'¹²in nʉ' altar do. San'² 'ido coon²¹ ñí³ cwanáa¹ 'e taa'¹³ fuu²¹² sʉ́n². Joon ga'ii'²¹i fuu²¹² sʉ́n² 'láai² 'e jún² tyani Dios Jmii²¹. Joon la jee²¹² gajún² 'e fuu²¹² sʉ́n² do ni altar lɨ́¹ cwanáa¹ 'e si'² tyani lɨ sɨlɨɨ²¹² do gajma'² 'in ángel do júu³ Dios cwáain¹ tya' 'e júu³ tyʉ́² 'e gafaa'²¹a 'in jmoo¹o la to² tyʉ'² Dios do. 4 Joon 'e júu³ tyʉ́² do gasoo¹o caan²¹mo coon'¹³ unñi² tya' fuu²¹² sʉ́n² do fu lɨ tyíin¹ Dios Jmii²¹. 5 Joon 'in ángel do gaunrøøi¹ coon'¹³ jɨ́² coo¹ ni altar do 'e ñí³ tya' fuu²¹² sʉ́n² joon gapí² ni cwoo'¹³ juncwii²¹. Joon ganii²¹ tá², ga'oon¹on cwaainñá³, galɨ́² jɨ́² 'áai¹ joon gajøø'²¹ 'wó² mo gatoo'²¹ ñí³ do ni 'wó².

Mo ga'iin² trompeta do

6 Joon 'in dyái¹ ángeles do gatyaa¹ tyʉ́² 'e xʉʉ¹ʉ lúu¹ tya'a.

7 Joon 'in ángel nifu gaxʉʉ¹ʉ lúu¹ tya'a joon tsifu gaxʉʉ'²¹ tsí¹ coon'¹³ jɨ́² sɨcaai'¹³ jmɨ¹ ni cwoo'¹³ juncwii²¹. Joon catyuui'¹³ lɨ́ɨ¹gɨ cwoo'¹³ juncwii²¹ gacoo²o caan²¹mo gacoo²o coon'¹³ catyuui'¹³ lɨ́ɨ¹gɨ jilaa'²¹ 'mó² la joon jon nuu²¹ røø'²¹.

8 Joon 'in ángel lɨ tɨ́² gái¹ gaxʉʉ¹ʉ lúu¹ tya'a joon gaxʉʉ'²¹ ni jmɨ'ñi'³ lawa coon²¹ moo'²¹ fee'¹ 'e coo²¹ jɨ́². Joon catyuui'¹³ lɨ́ɨ¹gɨ 'e jmɨ'ñi'³ galɨ́² jmɨ¹. 9 Joon catyuui'¹³ lɨ́ɨ¹gɨ jileei'²¹ joo'²¹ táai² nʉ' jmɨ'ñi'³ gajúun²mo. La joon jon barco gafíin²mo.

10 Joon 'in ángel li tí² gaai²¹ gax~~uu~~¹~~u~~ lúu¹ tya'a joon jaain²¹ n~~úu~~¹ feei'¹ lí~~i~~¹i lawa coon jí² taa²¹ gatøø'²¹i fu y~~u~~' juncwii²¹. Gatøø'²¹i jee²¹² catyuui'¹³ lí~~i~~¹gi ni jm~~ii~~²¹ coon'¹³ li 'yá² jm~~ii~~²¹. 11 Joon 'in n~~úu~~¹ do sii²¹ 'Oo²¹ Tyi'¹. Joon catyuui'¹³ lí~~i~~¹gi jm~~ii~~²¹ galityi'¹. Joon fúu¹mo tsá² gajúin¹ 'wii'¹³ galityi'¹ jm~~ii~~²¹ do.

12 Joon 'in ángel li tí² tyúuin² gax~~uu~~¹~~u~~ lúu¹ tya'a joon gali~~i~~niuu¹i catyuui'¹³ lí~~i~~¹gi ñi'¹ la joon jon catyuui'¹³ lí~~i~~¹gi si~~i~~'²¹ coon'¹³ n~~úu~~¹ gali~~i~~niuu¹i. Joon catyuui'¹³ lí~~i~~¹gi jm~~ii~~²¹² jo gatí² 'yiia²¹ la joon jon li 'woo jo jná² joo'²¹gi si~~i~~'²¹.

13 Joon gamáa¹na jaain²¹ ángel 'in '~~ii~~¹i tuntsa'¹ ñ~~u~~'fú². Joon ganúu³uun jin'²in:

—¡'Áai¹ fúu² lí~~i~~¹na 'in tsá² taain²¹² juncwii²¹ mi x~~uu~~¹~~u~~ 'in gaai²¹ ángeles catyaai²¹² do lúu¹ tya'a!

9

1 Joon 'in ángel li tí² 'ñéei² gax~~uu~~¹~~u~~ lúu¹ tya'a. Joon gamáa¹na jaain²¹ 'in lí~~ii~~¹ n~~úu~~¹ 'in gatøøi'²¹ ni cwoo'¹³ juncwii²¹ joon ga'ii'²¹i jonñí³ tya' too²¹ tyí² li si~~t~~yú². 2 Joon ganá¹ 'ido 'e too²¹ tyí² li si~~t~~yú² joon ga'yeei'²¹ 'unñi² lawa li 'yeei'²¹ 'unñi² tya' too²¹ horno fee'¹. Joon gali~~i~~n~~uu~~²¹ ñi'¹ coon'¹³ tyí² 'wii'¹³ 'e 'unñi² do-o. 3 Joon jee²¹² 'unñi² do ga'weei¹ si~~i~~nii'²¹ 'in gang~~i~~¹ ni cwoo'¹³ juncwii²¹. Joon ga'ii'²¹i to² i'~~ii~~'²¹i tsá² la '~~ii~~'²¹ ti~~c~~ún³ taain²¹² juncwii²¹. 4 Pe ga'ii'²¹i to² 'e jo lí² 'láa¹a tya' nuu²¹ sá² juncwii²¹ jon'g~~i~~ tya' jilaa'²¹ 'e røø'²¹ jon'g~~i~~ 'mó² jiin'¹³ 'in tsá² 'in jo mo ga'ii'²¹i 'e sello do tya' Dios Jmii²¹ tya'tyíi¹i lí² jmee'²¹i 'i. 5 Pe jo cwéei¹ jngaa'¹³i 'in tsá² do jiin'¹³ li' i'e'¹e tsá² wúu¹ la li mo '~~ii~~'²¹ ti~~c~~ún³ tya' tsá². I'e'¹e wúu¹ tsá² ce tsín¹ 'ñéei² si~~i~~'²¹. 6 Joon jee²¹² 'e jm~~ii~~²¹² joon ijúuin¹-tsi tsá² xiiala ijúun²in pe jo ityii'²¹a. Joon x~~u~~fiin'¹³ 'iin²¹²in júun²in pe 'in 'mó¹ tya'a intsawíin²mo.

7 Joon 'in si~~i~~nii'²¹ do lí~~ii~~¹i la lí~~ii~~¹ cwa² 'in nigatyaa¹ tsá² ty~~u~~²² tya' 'nii²¹. Joon y~~u~~' tyíi¹i si'² lawa coon²¹ corona lí¹ cwanáa¹. Joon níi¹i li la li ni² tsañ~~uu~~'¹. 8 Tyán² 'in si~~i~~nii'²¹ do jñ~~u~~tyi² tsamí² joon tsí² moojóon¹on la li moojóon¹ 'yiia'² león. 9 Tyí² cuerpo tya' si~~i~~nii'²¹ do ñí³ joon mo '~~ii~~¹i joon 'iin² cwáa¹a la 'iin² mo cwiin¹in cwa² fúui¹ jn~~uu~~¹~~u~~ care' tsalíin²in li náa¹ 'nii²¹. 10 Joon 'in si~~i~~nii'²¹ do tyaan¹ moocúun¹ ti~~c~~ún³. Lí²-i 'i'¹i coon'¹³ moocúun¹ do. Joon n~~uu~~'¹³~~u~~n to² 'ñéei² si~~i~~'²¹ wa'a jmee'²¹i tsá². 11 Joon seein²¹ jaain²¹ 'in ty~~u~~'² to² 'in si~~i~~nii'²¹ do, 'in ángel tya' li si~~t~~yú² ty~~u~~'² to² 'ii. Joon 'in ángel do sii²¹ Abadón coon'¹³ jmíi¹ tsá² Israel joon coon'¹³ jmíi¹ griego sii²¹ Apolión. 'E 'øøi'²¹-tsi tsá² Apolión do 'in 'íin² jilaa'²¹ 'e sá².

12 Coon'¹³ la joon gangí~~i~~¹i coon²¹ fa'í³ pe tún²g~~i~~ fa'í³ ijó¹.

13 Joon 'in ángel li tí² jnúui² gax~~uu~~¹~~u~~ lúu¹ tya'a. Joon ganúu³uun coon²¹ júu³ jó² fu ni altar lí¹ cwanáa¹ 'e tsí³ ty~~u~~n² moofí³, coon²¹ la coon²¹ ty~~uu~~'¹³ altar do. 'E altar do si'²i tyani Dios Jmii²¹. 14 Joon 'e júu³ ganúu³uun do tya' ángel li tí² jñúui² 'in san'² lúu¹ joon jin'²in 'e júu³ do:

—Láa²-i 'in ángeles tyúuin² 'in táai² si'núui¹³ tyan'² jm~~ii~~²¹ fee'¹ sii²¹ Eufrates.

15 La joon galáai² 'in ángeles tyúun² do 'e tsajngaa'¹³i catyuu'¹³ lí~~i~~¹gi tsá². Joon tya' jm~~ii~~²¹² joon nigatyaa¹ 'in ángeles do ty~~u~~²² tya'a 'e jngaa'¹³i tsá². Joon si~~t~~jáan¹an hora, jm~~ii~~²¹², si~~i~~'²¹, jiin²¹ 'e laai²¹. 16 Joon ganúu³oo jøøi'¹³ 'láa² tya'a seein²¹ 'in néei¹ cwa² joon tí² túnn² cíein¹³ millones.

17 Gamáa¹na 'in cwa² do lawa'a 'e cí³oo joon 'in néei¹ cwa² do toon²¹²o

ñí[3] ni tsí[1] joon 'yʉ' 'in[1] yúʉʉn[2] coon'[13] røø'[21] coon'[13] náa[2]. Joon po'tyi[2] cwa[2] do lɨ la lɨ po'tyi[2] león. Joon 'yeei'[21] jɨ́[2] moo'oo[212]o coon'[13] unñí[1] coon'[13] azufre. 18 Joon catyuui'[13] lɨ́ɨ[1]gɨ tsá[2] 'in gajúuin[1] coon'[13] 'e 'nɨ[1] 'ii'[13] 'e ga'yeei'[21] 'oo[212] cwa[2] do. 19 'In cwa[2] do jmáa[1]a 'nii'[21] tya' tsá[2] jiin'[13] coon'[13] 'oo[212]o joon coon'[13] moocúun[1]un tsʉ moocúun[1]un lɨ la lɨ́ɨi[1] mɨɨ'[21] tsí[3] po'tyí[1]i joon coon'[13] joon jmoo[1]o 'nii'[21] tya' tsá[2].

20 Pe 'in tsá[2] catyáai[2] 'in jo mo júin[1] mo gangóo[1] wúu[1] tya' cwa[2] do jo gajoo'[21]-tsi 'e gó[2] jmoo[1]o. Jo gajoo'[21]-tsi un'goo[21]o jileei'[21] espíritu gó[2] jon'gɨ gajoo'[21]-tsi 'e jo un'goo[21]o dioses tya'a 'in gajmeei[1] tsá[2] 'e lɨ́[1] cwanáa[1] sɨ cwataa[21] 'ee sɨ ñí[3] yúʉn[2] 'ee sɨ cuun[212] 'ee sɨ 'mó[2] 'ee. Tsá[2]-a gajmee[1]i 'i, joon jo lí[2] jøø[2]ø jon'gɨ lí[2] núu[2]un jon'gɨ lí[2] ngɨ́[1] tɨ́ɨ[1]ɨ. 21 La joon jon 'in tsá[2] do jo gatyui'[2]-tsi 'e jo jngaa'[13]i tsá[2], jo gatʉ́[2]ʉ 'e jmoo[1]o 'e loo[1]o la joon jo gatʉ́[2]ʉ fee'[21]i tsamɨ́[2] tya' tsá[2] xeei'[21]. Jo gatʉ́[2]ʉ jmoo[1]o 'uun[21].

10

Gamáa[1]na ángel 'in san'[2]an coon[21] jí[2] pi'[3]

1 Joon gamáa[1]na jaain[21]gɨ ángel 'in 'gøøi'[13] 'in gajgáa[1]i fu ñʉ'fú[2]. Tyíin[13]in jnií[1] joon coon[21] cuuntuu'[21] tsí[3] yʉ' tyíi[1]i. Joon níi[1]i jɨɨ'[1] la jɨɨi'[1] ñi'[1]. Joon tyúʉ[1]ʉ sɨlí[2]ɨ jɨ́[2]. 2 Joon san'[2]an coon[21] jí[2] pi'[3] sɨnii'[13] joon gasi'[2]i tɨɨ[2] lɨ' tsáa[1] ni jmɨ'ñi'[3] joon tɨɨ[2] lɨ' tooin[212] gasi'[2]i cwoo'[13] tyʉʉn[21]. 3 Joon ga'oo[1]o tá[2] lɨɨlɨ[1] la 'oon[1]on 'yiia'[2] león. Joon mo ga'oo[1]o 'in ángel do joon ga'oon[1]on cwaain'ñá[3] dyía[1] naa'[13] lawa 'e gafaa'[21]o. 4 Joon mo ngayuui'[13] ga'oon[1]on cwaain'ñá[3] dyía[1] naa'[13] do itóon[3]oon ni mo'jí[2] júu[3] tya'a pe ganúu[3]uun coon[21] júu[3] jó[2] fu nʉ'fú[2] jin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ jna:

—'Ma'[2] 'e júu[3] 'uuin[21] ganʉʉ[2]'ʉn mo ga'oon[1]on cwaain'ñá[3] dyía[1] naa'[13] do. Jo toon'[13]'on ni mo'jí[2].

5 Joon 'in ángel 'in gamáa[1]na siin'[12]in ni jmɨ'ñi'[3] coon'[13] cwoo'[13] tyʉʉn[21] gasaa'[13]a cwoo[21]o tsáa[1] fu ñʉ'fú[2]. 6 Joon ga'ée[13]mo Dios 'in seein[21] coon[21] tøø[2]mo 'in gajmaa[1]a ñʉ'fú[2] coon'[13] po'[3] juncwii[21] coon'[13] jmɨ'ñi'[3] coon'[13] jilaa'[21] 'e sá[2]. Ga'ée[1]mo, gajin'[2]in:

—Jo 'ee lɨ'ɨɨi[212]gɨ; 7 tsʉ mi tɨ́[2] 'ii'[21] ixʉʉ[1]ʉ ángel do lɨ tɨ́[2] dyái[1] joon itsé[1]mo júu[3] 'úuin[2] tya' Dios 'e gacwo'[2]o Dios tsá[2] tya'a 'in gacwoo[1]o júu[3] tyʉ́[2] tya'a calɨɨ.

8 Joon 'e júu[3] ganúu[3]uun jó[2] fu ñʉ'fú[2] gajin'[2]in gasɨɨ'[21]ɨ jna tún[1]:

—Cwotyán[2] 'e jí[2] san'[2] 'in ángel siin'[12]in ni jmɨ'ñi'[3] coon'[13] cwoo'[13] tyʉʉn[21].

9 Joon gangó[3]oo lɨ siin'[12]in 'in ángel do joon gamɨ́[3]ɨɨ 'e jí[2] pi'[3] 'e san'[2]an. Joon gacwo'[1]o jna. Joon jin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ jna:

—Jun'[3] 'e jí[2] lo, joon fíin[13]'in joon nɨɨ'[13]'ɨn joon iliróo[2] nʉ' 'óo[13]'o la róo[2] to'[2] pe mi tɨsɨɨ'[13] nʉ' tuu'[1]'u ilityi'[1].

10 Joon gacón[3]oon 'e jí[2] pi'[3] san'[2]an ángel do joon gafíin[3]iin, ganɨɨ'[21]ɨɨn. Joon nʉ' 'óo[3]oo galiróo[2] la róo[2] to'[2] pe mo ngayuui'[13] ganɨɨ'[21]ɨɨ galityi'[1]i nʉ' tu'[3]uu. 11 Tsifu gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ jna:

—'Ná[1] cwocwo'[2]'o júu[3] tyʉ́[2] tya' Dios cwáain[1] tya' tsá[2] fúui[1] la joon cwáain[1] tya' naciones xiia'[21]. Joon la caain[21] lɨ faa'[21] tsá[2] jmíi[1] xiia'[21] joon tyani røøi[13] 'ná[2] cwo'[2]'o júu[3] tya' Dios.

11

Gamóo[3]oo 'ee ilí[2] tya' gái[1] tsá[2] 'in cwoo[1]o júu[3] tya' Dios

1 Joon gacwo'1o jna ca'no' tó2 'e tya1 tsá2 'ii'21 joon jin'2in sɨɨ'21ɨ jna:

—Ráan2u, tya1 'ii'21 tya' inʉʉ cwo'1 fee'1 tya' Dios Jmii21 coon'13 ni altar. Un'íi2in jɨɨi'ti taai2 un'goo21o Dios inʉʉ cwo'1 do. 2 Pe jo tya1 'ii'21 'in'yíia2 cwo'1 tsʉ tya' tsá2 seein21 lɨ wíin2 'in jo lɨ́ɨi1 tsá2 Israel. Joon 'in tsá2 seein21 wíin2 do i'láa1a tya' 'e fuu21 lɨ cwai'3 lo ce tsín1 tunlái1 sɨɨ'21 tsi gái1. 3 Jna-a isɨ́ɨ3na gái1 tsá2 tyiia 'in faa'21a cwáain1 tyiia ce tsín1 'nɨ1 jiin21 tsi ca'no'. Joon 'in tsá2 gái1 do ityi'2i 'mɨ'2 lɨ́1 tyiia212.

4 Joon 'in gái1 tsá2 tyiia do lɨ́ɨi1 túun2 'mó2 olivo joongɨ lɨ́ɨi1 túun2 ñí3 taa'13 cera 'e táan2 tyani Dios Jmii21 'in tyʉ'2 to2 juncwii21. 5 Joon wa 'iin212in tsá2 'lá1 tya' 'in gái1 tsá2 do i'yei'2 jí2 moo'oo212o, joon injúun1in coonti jileei'21 'in 'eei'1 'ii. Joon coon'13 la joon ijúun1in jileei'21 'in 'iin212in 'lá1 tya'a. 6 Joon 'in tsá2 gái1 do lí2-i tyʉ'2ʉ to2 wa'a jo jó2 jmɨ́1 la 'ɨɨ212 ifaa'21a cwáain1 tya' Dios la joon lí2-i tyʉ'2ʉ to2 lijmɨ1 jmɨɨ21. Joon doñi'ee 'ii'21 'iin212in lí2-i 'e'1e tsá2 taain212 juncwii21 'láai2 'ii'13 jmoowúu1. 7 Pe mo gatsín1 cwoo1o 'in gái1 tsá2 do júu3 tya' Dios 'in joo'21 'lɨɨi'3 'in gacwo'ɨ́ɨ1ɨ lɨ sityʉ́2 do itéen1in coon'13 'in gái1 do joon ilii'1i 'ido ijngaa'13mo 'in 'lɨɨi'3 'in tsá2 gái1 do. 8 Joon 'in gái1 'lɨɨ212 do ityiia21 jee212 'nʉ́1 fuu21 fee'21 lɨ gateen1in Ña'ñʉ'1ʉ' Jesús tsaa'1 crúu13 tya'a. Mo lɨ́ɨi13 unsii21 tsá2 'e fuu21 do Sodoma sɨ Egipto 'ee mo 'iin212in jmaa1a júu3 'e gó2 gajmaa1a 'in tsá2 néei1 do tya' Jesús. 9 Joon jee212 'nɨ1 jmɨɨ212 tsi catyaai1 ñi'1 'in tsá2 seein21 la caain21 juncwii21, 'in faa'21a jilaa'21 nii2 jmíi1, 'in néei1 la caain21 fuu21 coon'13 jilaa'21 nii2 tsá2 ijøø2i 'in gái1 'lɨɨ212 do tsʉ jo cwoo1i wa'a tsa'áai13 tsá2 'ii. 10 Joon 'in tsá2 taain212 juncwii21 ijmáa1a jløø'3i 'e gajúin1 'in tsá2 gái1 do 'in cwoo1o júu3 tyʉ́2 tya' Dios Jmii21. Jløø'3mo 'áai1 ca gacwo'1o ruu'21i 'e 'yaai1-tsi la jaain21 la jaain21. Tsʉ 'in gái1 tsá2 do gauntyíi2in tsá2 taain212 juncwii21 coon'13 júu3 tyʉ́2 gacwoo1o. 11 Pe mo gatsín1 'nɨ1 jmɨɨ212 tsi catyaai1 ñi'1 gaunjiin'21in Dios tún1 'in tsá2 gái1 nijúin1 do joon jmaa1a teen1in. Joon gafoo'13mo jileei'21 'in gango1. 12 Joon tsifu ganúu2un 'in tsá2 gái1 do coon21 júu3 tá2 jó2 fu ñʉ'fú2 'e jin'2in:

—Ñilíin2naa' fu yʉ' lo.

Joon gasóo2o jee212 coon21 jníi1 fu yʉ' ñʉ'fú2 la nii212i 'in 'eei'1 'ii. 13 Tsifu joon gajøø'21gon 'wó2 lɨ́1 joon catyuui'13 jee212 dyá2 tsa'2 'e fuu21 do ga'ín2 joon dyía1 mil tsá2 gajúin1 mo gajøø'21 'wó2 do. Joon 'in tsá2 catyáai2 do 'in gasáai1 'e fuu21 do gafoo'13mo joongɨ gaun'goo21o Dios Jmii21 'in tyíin1 ñʉ'fú2.

14 Coon'13 la joon gangɨ́i1 fa'í3 lɨ tɨ́2 túun2 pe jo la 'ɨɨ212 jó1 fa'í3 lɨ tɨ́2 'nɨ1.

Xʉʉ1ʉ ángel lúu1 tya'a lɨ tɨ́2 dyá1-i

15 Joon gaxʉʉ1ʉ 'in ángel lɨ tɨ́2 dyái1 lúu1 tya'a. Joon gafaa'21a júu3 tá2 jó2 fu ñʉ'fú2 'e jin'2in:

Jilaa'21 to2 sá2 juncwii21 galɨ́2-ɨ ilí2 tya' Ña'ñʉ'1ʉ' Dios coon'13 'in gasii1in Dios 'in gajmaa1a tiin'13 tsá2 'in sii21 Cristo;

joon 'ii 'in tyʉ'2ʉ to2 coon21 tøø2mo.

16 Joon 'in dyiiatyúuin2 tsacøøi'13 'in néei1 lɨ sɨlɨɨ212 tya'a tyani Dios Jmii21 gajmaa1a 'in tuu'21i jun'2un ni 'wó2 'e un'goo21o Dios Jmii21. 17 Joon gajin'2in:

Cwóo13o'o 'nʉ 'má1u'u, Ña'ñʉ'1ʉ' Dios tyii'i, 'in lí2 jmá1 jilaa'21 'e 'iin212in.

Seen21mo'o ca la mo jée1, joon seen21mo'o la no, joon iñi'3'i.

Cwóo13o'o 'má1u'u tsʉ niga'ú2'u to2 fee'1 tyi'i.

Joon 'láa2 'wii212 tyʉ'2'ʉ to2.

18 Tsá² taain²¹² juncwii²¹ nigaj-
maa¹a 'nii'²¹-tsi tyi'i
pe la no gatɨ́² 'ii'²¹ 'e jo ta'²gɨ'ɨ 'e la
jmoo¹o tsá².
Nigatɨ́² 'ii'²¹ ijmaa²'a 'ii'²¹ tya' 'e gó²
'e nigajmaa¹a 'in nigajúin¹.
Joon icwo'²'o tsá² tyi'i 'in gafaa'²¹a
cwáain¹ tyi'i 'e tɨ́ɨ²i.
Joon jileei'²¹ 'in tsaa'¹-tsi 'nʉ,
jileei'²¹ 'in un'goo²¹o 'nʉ
i'ii'²¹i 'e tɨ́ɨi² la tsá² feei'¹
tiin'¹³ la tsá² 'wéi¹.
Joon i'íin¹u'u 'in 'láa¹ juncwii²¹.
19 Joon ganó¹ cwo'¹ fee'¹ tya'
Dios Jmii²¹ 'e si' ñʉ'fú². Joon
gamóo³oo cwóo¹ taa'¹³ júu³ ga'ɨɨ¹
Dios coon'¹³ tsá² tya'a tsi inʉʉ
cwo'¹ do. Joon galɨ́² jɨ́² cwaain'ñá³,
ganii²¹, gatyiia'²¹ cwaain'ñá³, joon
gajøø'²¹ 'wó² joon gaxʉʉ'²¹ tsí¹ lɨɨlɨ¹.

12

'In tsamɨ́² coon'¹³ 'in mɨɨ'²¹ 'lɨɨi'³

1 Joon galɨ́² coon²¹ li² 'e fee'¹
'áai¹ fu yʉ' ñʉ'fú²: lawa jaain²¹
tsamɨ́² tyi'²i 'mɨ'² 'e lɨ la lɨ́ɨi¹ ñi'¹
joon 'wii²¹² tɨ́ɨ¹ɨ 'íi¹ sɨɨ'²¹. Joon 'ɨ́²
tyíi¹i si'² coon²¹ corona taain²¹²
dyatuuin¹ nɨ́ʉ¹. 2 Joon 'in tsamɨ́² do
tyéen¹in yʉʉn²¹. Joon 'oo¹o coon'¹³
wúu¹ 'e nii²¹i mo galiseein²¹ yʉʉn²¹
do. 3 Joon coon²¹gɨ li² galɨ́² túnˀ
fu yʉ' ñʉ'fú²: lawa jaain²¹ mɨɨ'²¹
'lɨɨi'³ yúuin² 'in sá² dyía¹ po'tyi².
Joon tsí³ dyá² moofí³ joon jmai'²
coon²¹ corona taa'¹³ tyíi¹i. 4 Joon
gaunraan'¹³in catyuui'¹³ lɨ́ɨ¹gɨ nɨ́ʉ¹
sɨ'ɨ́ɨ¹³ ñʉ'fú² coon'¹³ moocúun¹un
joon gadyee'¹³i fu ni cwoo'¹³
juncwii²¹. Joon 'in mɨɨ'²¹ 'lɨɨi'³ do
gajaan¹an tyani 'in tsamɨ́² 'in tɨ lí²
liseein²¹ yʉʉn²¹ tya'a icuu'²¹i tsifu
mi liseein²¹ yʉʉn²¹ tya' 'ido. 5 Jooon
galiseein²¹ jaain²¹ xuui²¹² tsañʉʉ'¹
tya' 'in tsamɨ́² do. Joon 'in xuui²¹²
do ityʉ'²ʉ to² 'ii jilaa'²¹ naciones
sá² juncwii²¹ coon'¹³ coon²¹ 'ɨɨ'¹³ 'e
lɨ́¹ ñí³. Joon tsifu-u gasaa'²¹i Dios
yʉʉn²¹ tya' tsamɨ́² do fu lɨ tyíin¹in
lɨ sɨlɨɨ²¹² do. 6 Joon 'in tsamɨ́² do
gacwiin¹o fu coon²¹ lɨ jo 'in tsá²
taain²¹². Do-o nigatya¹ Dios tyɨ́²
tya'a ilicwo'¹ 'ido 'e dø'¹ø ce tsín¹
'nɨ¹ jiin²¹ tsi ca'no'.
7 Mo ngayuui'¹³ joon ganá¹ 'nii²¹
fu ñʉ'fú². Joon 'in ángel 'in tyiin²gɨ
sii Miguel coon'¹³ ángeles tya'a
catyáai² gatéen¹in coon'¹³ 'in mɨɨ'²¹
'lɨɨi'³. Joon 'in mɨɨ'²¹ 'lɨɨi'³ do coon'¹³
'ɨɨ'¹³ tya'a gatéen¹in coon'¹³ 'in
ángeles tyúi¹ 8 pe jo galɨ'² 'in 'lɨɨi'³.
Joon jo lɨsá² 'áan³ tya'a fu ñʉ'fú².
9 Joon coon'¹³ la joon ga'wóo²i 'in
mɨɨ'²¹ 'lɨɨi'³ do fu ñʉ'fú². 'In mɨɨ'²¹
'lɨɨi'³ do sii²¹o jon 'in 'lɨɨi'³; sii²¹o jon
Satanás. Ca la mo 'wiin²¹² gacónˀ
'in mɨɨ'²¹ 'lɨɨi'³ do tsá² taain²¹²
juncwii²¹ tóo². Joon gapíi²in Dios 'in
mɨɨ'²¹ 'lɨɨi'³ do ni cwoo'¹³ juncwii²¹
coon'¹³ 'ɨɨ'¹³ tya'a.
10 Joon ganúu³uun coon júu³ tá²
jó² fu ñʉ'fú² 'e jin'²in:

—Nigatɨ́² 'ii'²¹ ijmá² Dios tiin'¹³
tsá². Tɨ lɨ liñii¹ tsá² Dios 'in fee'¹mo
'ii. Ityʉ'²ʉ Dios tyi' to². Gatɨ́²
'ii'²¹ i'ii'²¹i Cristo to² tya'a. Tsʉ
Dios gatyii¹i fu ñʉ'fú² 'in niga'nɨɨ¹i
la 'woo¹ jmɨɨ¹ tyani Dios 'in jai'²
lɨ́ɨi² Cristo. 11 Joon galɨ'²ɨ 'ido
coon'¹³ jmɨ¹ gatúnˀun tya' Jesús
'in lɨ́ɨi¹ Cordero tya'a. Galɨ'²o joon
'wii'¹³ júu³ tya'a 'e nigajin'²in xiiala
gajmaa¹a Jesús tiin'¹³ tsá². Joon
jo 'goo'²¹o wa'a júuin² 'wii'¹³ júu³
tyɨ́² tya'a. 12 'Wii'¹³ joon jmaa²aa'
jløø'³naa' jileei'²¹ 'naa' 'in néei¹
ñʉ'fú². Pe fúu² 'naa' 'in taain²¹²
ni cwoo'¹³ juncwii²¹ coon'¹³ 'in
taain²¹² nʉ' jmɨ'ñi'³ tsʉ 'in 'lɨɨi'³
gajgaai¹ jee²¹² 'naa' joon tyíi²in
'áai¹ tsʉ ñi¹o 'e jo wóo² lí² jmáa¹a
'e 'iin²¹²in jmáa¹a.
13 Joon mo galili'²i 'in mɨɨ'²¹ 'lɨɨi'³
do 'e nigapíi²in Dios 'ii fu juncwii²¹
joon nga'øø¹³mo 'in tsamɨ́² do 'in

galiseein[21] xuui[212] tsañ[ʉʉ]'[1] tya'a. 14 Pe Dios gacwoo[1]o ga'yá[3] cwáa[1] m[ɨɨ][21] feei'[1] tya' 'in tsam[ɨ́][2] do joon ili'[ɨ́ɨ][1]i fu l[ɨ] jo 'iin tsá[2] seein[21] l[ɨ] sá[2] 'áan[3] tya'a. Lí[2] cwó[2] Dios 'n[ɨ][1] jiin[21] tsi ca'no' 'e dø'[1]ø 'in tsam[ɨ́][2] do. Do-o táain[2] wíin[2] l[ɨ] jo ng[ɨ́][1] 'in m[ɨɨ]'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] do. 15 Joon 'in m[ɨɨ]'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] do gax[ʉʉ][1][ʉ] gajmaa[1]a lawa coon[21] jm[ɨɨ][21] fee'[1] 'yeei'[21] 'oo[212]o wa ilicaain[21] 'in tsam[ɨ́][2] do coon'[13] jm[ɨɨ][21] 'yeei'[21] 'oo[212]o. 16 Pe ni cwoo'[13] 'wó[2] gauncoon'[13]o 'in tsam[ɨ́][2] do joon ga'g[ɨɨ]'[21] ni 'wó[2] do joon do-o gay[ʉʉ]n'[21] jm[ɨɨ][21] 'e gax[ʉʉ][1][ʉ] 'in m[ɨɨ]'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] do. 17 Mo gal[ɨ́][2] la joon, joon 'in m[ɨɨ]'[21] do l[ɨɨ]l[ɨ][1]g[ɨ] tyíi[2]in tya' 'in tsam[ɨ́][2] do joon gangóo[1] ngatíin[1]in coon'[13] 'in jún[2] tya' 'in tsam[ɨ́][2] do 'in catyáai[2]g[ɨ]. Joon 'in jún[2] tya' 'in tsam[ɨ́][2] do l[ɨ́ɨ][1]i tsá[2] jmoo[1]o la to[2] ty[ʉ]'[2] Dios, 'in jmoo[1]o júu[3] jilaa'[21] 'e nigajmaa[1]a Jesucristo 'wii[212] tya'a.

13

Máa[1]na gái[1] joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3]

1 Joon gajmáa[3]aa siin'[13]na ni tsáa[2] t[ɨ]'[2] jm[ɨ]'ñi'[3] joon gamáa[1]na jaain[21] joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] 'in ga'yeei'[21] jm[ɨ]'ñi'[3] do. Joon 'in joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] do tí[2] dyía[1] mootyi[2] joon tsí[2] dyá[2] moofí[3]. Taa'[13] jmai'[2] coon[21] corona la coon[21] moofí[3]. Joon la coon[21] mootyi[2] do toon[212] coon[21] e gó[2] faa'[21] tya' Dios. 2 Joon l[ɨ́ɨ][1]i la l[ɨ́ɨ][1] 'yiia'[2] tí[3] 'in joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] do joon l[ɨ] t[ɨ́ɨ][1][ɨ] la l[ɨ] t[ɨɨ][2] oso. Joon 'oo[212]o l[ɨ] la l[ɨ] 'oo[212] 'yiia'[2] leó*n*. Joon 'in m[ɨɨ]'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] do gacwo'[1] 'ido wa'a pí[2] tya'a coon'[13] 'áan[3] tya'a. Gacwó[2] 'ido jon to[2] fee'[1]. 3 Joon coon[21] mootyi[2] tya' 'in joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] do s[ɨ]cwuu'[21] ca la l[ɨ]' ijúun[2]in. Pe 'e mootyi[2] do l[ɨ] s[ɨ]cwuu'[21] do ga'loo[1]o. Joon ganga'goo[21]-tsi jileei'[21] tsá[2] taain[212] juncwii[21]. 4 Joon gaun'goo[21]o tsá[2] 'in m[ɨɨ]'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] do ts[ʉ] 'ii-o gacwo'[1]o 'in joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] do to[2] 'e 'oo[1]o. Un'goo[21] tsá[2] jon 'in joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] do jin'[2]in:

—Jo 'in seein[21] la l[ɨ́ɨ][1]i 'in joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] no. Joon, ¿'iin lí[2] tín[2] coon'[13] 'ii?

5 Joon ga'yeei'[21] 'oo[212]o júu[3] jloo'[3] joong[ɨ] júu[3] gó[2] tya' Dios. Joon ga'ii'[21]i to[2] tya'a ca tsín[1] 'n[ɨ][1] jiin[21] tsi ca'no'. 6 Joon 'in joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] do gafaa'[21]a 'laa'[21] tya' Dios joong[ɨ] faa'[21]a 'laa'[21] tya' 'e sii[21] Dios. Faa'[21]a 'laa'[21] jon tya' l[ɨ] tyíin[1] Dios coon'[13] jileei'[21] 'in taain[212] n[ʉ]'fú[2]. 7 Joon gacwóo[1]i 'e jmá[1] 'nii[21] tya' 'in jmoo[1]o la to[2] ty[ʉ]'[2] Dios ca gal[ɨ]'[2]o. Ga'ii'[21]i 'in joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] do 'e lí[2] ty[ʉ]'[2][ʉ] to[2] jilaa'[21] nii[2] tsá[2] taain[212] juncwii[21] coon'[13] jilaa'[21] fuu[21] coon'[13] jileei'[21] 'in faa'[21]a jmíi[1] xiia' fu la 'úi[3] juncwii[21]. 8 Joon jileei'[21] tsá[2] 'in jo taain[212] ni jí[2] tya' Jesús 'ii 'in gaun'goo[21]o 'in joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] do; ca la mo 'wiin[212] garóon[1] juncwii[21] jo taain[212] 'in tsá[2] do ni jí[2] do l[ɨ] taain[212] jileei'[21] 'in cwo'[1]o Jesús juncwii[21] 'múui[2] tya'a. Joon l[ɨ́ɨ][1]i 'in Jesús do Cordero 'in najúin[1].

9 Joon wana tsí[3] tsá[2] loocwóo[1]o, cwon[ʉʉ][1][ʉ]n. 10 Wana 'in tsá[2] tsajéei[1] tsá[2] 'n[ʉ]ñí[3], 'n[ʉ]ñí[3]-i jon itsajéei[1] tsá[2] 'ii. La joon jon wana jngaai'[13] tsá[2] tsá[2] coon'[13] ñijlí[2]-i, coon'[13] ñijlí[2]-i joon ijngai'[2] tsá[2] 'ii. Ts[ʉ] 'wii'[13] joon 'in jmoo[1]o la to[2] ty[ʉ]'[2] Dios 'ná[2] taain[212] tá[2]-tsi joon jai'[2] l[ɨ́ɨ][2]i.

11 Mo ngayuui'[13] joon gamáa[1]na jaain[21]g[ɨ] joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] 'in ga'yeei'[21] ni 'wó[2]. Tsí[3] túun[2] moofí[3] la tsí[3] moofí[3] joo'saa'[21] xuui[212]. Pe faa'[21]a 'ido la faa'[21] 'in m[ɨɨ]'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] do. 12 'Oo[212]o jilaa'[21] to[2] tya' 'in joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] nifu. Joon 'in joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] l[ɨ] t[ɨ́][2] gái[1] gajmaa[1]a gaun'goo[21]o tsá[2] taain[212] juncwii[21] 'in joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] nifu 'in ga'loo[1] coon[21] mootyíi[1]i l[ɨ] s[ɨ]cwuu'[21] la l[ɨ]' ijúun[2]in. 13 Joon 'in joo'[21] 'l[ɨɨ]i'[3] l[ɨ] t[ɨ́][2] gái[1] do gajmaa[1]a li[2] fee'[1] 'áai[1]. Ca gajmaa[1]a jalí[2] j[ɨ́][2] y[ʉ]' juncwii[21] joon gaxuu'[21] fu ni

'wó² la jøø² tsá² gajmaa¹a 'in joo'²¹ 'lɨɨi'²¹ do. 14 Joon coon'¹³ li² 'e gajmaa¹a 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ lɨ tí² gái¹ do tyani 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ nifu gacón'²on tsá² taain²¹² juncwii²¹ tóo². Joon 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ lɨ tí² gái¹ do gatyʉ'²ʉ to² tsá² wa'a jméi² 'ido jaain²¹ 'in lɨ́ɨi¹ la lɨ́ɨi¹ 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ sɨcwuu'²¹ coon'¹³ ñí³ pe jiin'²¹o. 15 Joon 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ lɨ tí² gái¹ do gajmaa¹a jiin'¹ 'in gajmee¹in tsá² 'in lɨ́ɨ¹i la lɨ́ɨi¹ 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ nifu. Ga'láa² 'wii²¹² gafaa'²¹a 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ gajmee¹in tsá². Joon gajngaa'¹³i jileei'²¹ 'in jo gaun'goo²¹o 'ii. 16 Joon gatyʉ'²ʉ to² 'e líin²in tsá² li² cwoo²¹o tsáa¹ sɨ tya'tyi² 'ee. Jilee'²¹mo xʉfiin'¹³ tsá² 'wéei¹ sɨ tsá² tyiin² 'ee, sɨ tsá² sá² cuu² sɨ tsá² tañíi² 'ee, sɨ tsá² jmoo¹o to² 'ña'a sɨ tsá² jmoo¹o to² tya' tsá² xeei'²¹ 'ná² líin²in 'e li² do. 17 Tsʉ wana jo tyaan¹ tsá² 'e li² do sɨ nombre tya' 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ do jo lí² ló³ tsá² 'ee 'nɨ́ɨ¹ɨn joon jo lí² 'nɨ́ɨ¹ɨn tsá² 'e 'nɨɨ¹ɨ. 18 'E li² do lɨ la lɨ coon²¹ número. Jon wana jmɨɨ¹-tsi tsá² lí²-i un'í² tsá² 'e número tya' 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ do tsʉ número tya' tsañʉʉ'¹ do. 'E número do tí² seiscientо sesenta y seis.

14

Núu³uun 'øø¹ø 'in 144,000 tsá²

1 Mo ngayuui'¹³ joon gajøø³øø joon gamáa¹na Jesús, 'in lɨ́ɨi¹ Cordero, siin'¹³in ni moo'²¹ sii²¹ Sión. Joon téein² coon'¹³on coon²¹ cíein¹³ mil tsi tunlo¹ tyʉ́n² mil tsá². Joon 'in tsá² tyaan¹an tya'tyíi¹i 'e sii²¹ Cordero coon'¹³ 'e sii²¹ Jmii²¹. 2 Joon ganúu³uun 'e 'iin² 'e jó² fu ñʉ'fú², 'iin² la 'iin² lɨ 'yʉ jmɨɨ²¹ 'láai¹ lɨ¹. 'Iin² lawa mo 'oon¹on cwaain'ñá³ tá² lɨ¹. Fúu¹³mo tɨ¹ téein² poo'²¹o tuntuu'²¹ tya'a. 3 Joon 'øø¹ø coon²¹ canto 'múui² tyani lɨ sɨlɨɨ²¹² lɨ tyíin¹ Dios joongɨ tyani 'in tyúuin² joo'²¹ jiin'¹ coon'¹³ 'in tsacøøi'¹³ do. Joon jiin'¹³ jaain²¹ jo lí² litɨ́ɨi² 'e canto do jiin'¹³ 'in coon²¹ cíein¹³ mil tsi tunlo¹ tyʉ́n² mil tsá² do lí² litɨ́ɨi² 'e canto do. 'In tsá² do 'in nigajmaa¹a Dios tiin'¹³in jee²¹² tsá² taain²¹² juncwii²¹. 4 'Ido 'in jo 'ee niga'láa¹ coon'¹³ tsamí². Jmai'² 'in tyún¹mo 'ii, joon ngɨɨ¹o coon'¹³ Jesús doñixiia' fu tsalíin²mo. Gauntiin'¹³ Jesús 'ii jee²¹² tsá² 'e líin²in lawa coon²¹ fa'¹ tya' Dios Jmii²¹ nifu joongɨ tya' 'in Cordero do. 5 Jiin'¹³ coon²¹ júu³ tajuu²¹ jo gasɨɨi¹ 'ido. Joon jiin'¹³ coon²¹ tsaa² jo røøi²¹ tyani Dios.

Júu³ ga'ɨɨ¹ɨ gaai²¹ ángeles

6 Joon gamáa¹na jaain²¹gɨ ángel 'in ga'ɓøi² tuntsa'¹ ñʉ'fú². Joon 'in ángel do tyaan¹an júu³ 'e taa'²¹ coon²¹ tøø²mo tya' xiiala tiin'¹³ tsá² juncwii²¹. Jajmaa'¹³a tsá² júu³ jileei'²¹ tsá² taain²¹² juncwii²¹; jilaa'²¹ nii² tsá² 'in faa'²¹a jilaa'²¹ nii² jmíi¹, 'in néei¹ la coon²¹ fuu²¹. 7 Joon jin'² 'in ángel do coon'¹³ coon²¹ júu³ tá²:

—Cwo'gøø'²¹moo' Dios. Jøø²oo' 'in feei'¹ 'áa¹mo 'i-i joon nigatí² 'ii'²¹ ijmáa¹a 'ii'²¹ tya' tsá². Cwoun'goo²oo' 'in nigajmaa¹a ñʉfú² coon'¹³ ni cwoo'¹³ juncwii²¹ coon'¹³ jmɨ'ñi'³ coon'¹³ lɨ 'yá² jmɨɨ²¹.

8 Joon mo ngayuui'¹³ gafaa'²¹a 'in ángel do jaain²¹gɨ ángel gafaa'²¹a jin'²in:

—Jøø²øø', tyaan²aan' cwáain¹. 'In tsá² néei¹ Babilonia, 'e fuu²¹ fee'¹ lɨ¹, niga'aa¹a fa'ɨɨ'²¹ 'áai¹ tsʉ niga'e'²e tsá² néei¹ la caain²¹ fuu²¹ 'e ungoo²¹o dioses 'in jo la jai'².

9-10 Joon jaain²¹gɨ ángel gacwéei¹ joon gatí² gaai²¹. Joon gafaa'²¹a coon'¹³ júu³ tá² jin'²in:

—Jileei'²¹ 'in un'goo²¹o 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ do i'e'²e Dios Jmii²¹ 'ii wúu¹ 'áai¹. La joon jon inii²¹ wúu¹ jileei'²¹ 'in un'goo²¹o 'in gajmeei¹ tsá² 'in lɨ́ɨ¹i la lɨ́ɨi¹ 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ do sɨ líin²in 'e li² do tya'tyi² sɨ cwoo²¹ 'ee. Joon

mi tɨ́[2] joon jo feei'[1]gɨ-tsi Dios coon'[13] 'in tsá[2] do, jmai'[2] 'e 'nii'[21]-tsi. Joon inii[21] wúu[1] 'áai[1] coon'[13] jɨ́[2] coon'[13] azufre. Tyani ángeles tya' Dios joongɨ tyani Jesús, 'in sii[21]o jon Cordero, inii[21] 'ido wúu[1]. 11 Joon 'e wúu[1] inii[21] do 'e lɨ la lɨ coon[21] unñi[2] 'e soo[1]o coon[21] tøø[2]mo. Jo sá[2] wa'a 'ii'[21] 'woo'[21] tya'a 'in gaun'goo[21]o 'in joo'[21] 'lɨɨi'[3] do sɨ gaun'goo[21]o 'in gajmeei[1] tsá[2] 'in lɨ́ɨ[1]i la lɨ́ɨi[1] 'in joo'[21] 'lɨɨi'[3] do 'ee. La 'woo[1] jmɨɨ[1] jo sá[2] wa'a 'ii'[21] 'woo'[21]o tya'a 'in lɨ́ɨ[1]i li[2] tya' 'in joo'[21] 'lɨɨi'[3] do. 12 Tsʉ 'wii'[13] joon 'ná[1]-a jmáa[1]a taa'[21]-a jileei'[21] 'in tsaa'[2]-tsi Dios Jmii[21], jileei'[21] 'in jmoo[1]o la to[2] tyʉ'[2] Dios joon ja'mo lɨ́ɨi[2] Jesús.

13 Joon ganúu[3]uun coon[21] júu[3] jó[2] fu ñʉ'fú[2] 'e jin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ jna:

—Taan[1] ni mo'jí[2] 'e júu[3] lo: “Jløø'[3]mo jileei'[21] 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2] Ña'ñʉ'[1]ʉ' Jesús mi júun[2]in. Jløø'[3]mo nano la joon lɨ ngóo[1]gɨ.” “Jo'[1]o”, jin'[2]in 'in Espíritu Tyʉ́[2] tya' Dios tsʉ i'ii'[21] 'woo'[21]o tsá[2] to[2] tya'a joon jilaa'[21] to[2] tya'a 'e gajmaa[1]a jo 'íin[2]-tsi Dios.

Mo gacóon[1] ángeles 'e garoo[21] fu juncwii[21]

14 Joon gajøø[3]øø joon gamóo[3]oo coon[21] jníi[1] taa[21] joon ni jníi[1] do tyíin[1] jaain[21] 'in lɨ́ɨ[1]i la lɨ́ɨi[1] jóon[1] tsañʉʉ'[1]. 'Yʉ goon corona tyíi[1]i joon san'[2]an coon[21] ñijlɨ́[2]-ɨ tuu'[21] 'e 'má[1]. 15 Joon gacwo'ɨ́ɨ[1] jaain[21]gɨ ángel inʉʉ cwo'[1] fee'[1] si'[2] ñʉ'fú[2] do, joon 'in ángel do gajin'[2]in coon'[13] júu[3] tá[2] sɨɨ'[21]ɨ 'in ángel tyíin[1] ni jníi[1] do:

—Tyiin'[13] ñijlɨ́[2]-ɨ tuu'[21] tyi'i joon cóon[13]'on 'e garoo[21] tyi'i tsʉ gatɨ́[2] 'ii'[21] 'e galityʉ́[2]-ʉ 'e garoo[21] juncwii[21].

16 Joon 'in tyíin[1] ni jníi[1] do 'e gatyiin'[21]in ñijlɨ́[2]-ɨ tuu'[21] tya'a juncwii[21] joon gacóon[1]on 'e garoo[21] juncwii[21].

17 Joon jaain[21]gɨ ángel gacwo'ɨ́ɨ[1] 'e cwo'[1] si'[2] ñʉ'fú[2] do. Saan'[21]an jon coon[21] ñijlɨ́[2]-ɨ tuu'[21] 'e 'má[1]. 18 Joon gacwo'ɨ́ɨ[1] jaain[21]gɨ ángel ni altar 'in tyʉ'[2] to[2] jɨ́[2]. Joon gafaa'[21]a coon'[13] júu[3] tá[2] gasɨɨ'[21]ɨ 'in ángel do 'in saan'[21]an ñijlɨ́[2]-ɨ tuu'[21] 'e 'má[1] jin'[2]in:

—Tyiin'[13] ñijlɨ́[2]-ɨ tuu'[21] tyi'i 'e 'má[1]. Tyíin[2]'an 'e cwaain'[21] mɨ'[3] wuunjøø'[3] 'e garoo[21] tyi'i 'e sá[2] juncwii[21] tsʉ gafuu[2]u.

19 Joon 'in ángel do gatyiin'[21]in ñijlɨ́[2]-ɨ tuu'[21] tya'a fu juncwii[21]. Joon gacoon[21]o mɨ'[3] wuunjøø'[3] 'e sá[2] juncwii[21] joon gato'[2]o tsi coon[21] liníui[1]. 'E 'øøi'[21]-tsi tsá[2] i'e'[2]e Dios tsá[2] wúu[1] 'áai[1]. 20 Joon ganíui[1] 'e mɨ'[3] do lɨ' co' fuu[21] do. Joon lawa jmɨ[1] gatoon[21] lɨ ganíui[2] 'e mɨ'[3] do. Joon galɨ́[2] jmɨ[1] do lawa'a lɨ ngóo[1] jmɨɨ[21] tɨ'[2] cwó[2] 'nɨ[1] cíein[13] kilómeters gangóo[1] jmɨ[1] do lɨ náa[1] fuu[21] do. Joon 'o'[2] 'e jmɨ[1] do jiin'[13] la ñíi[2] 'íi[1] 'oo[212] cwa[2] mo 'yʉ freno 'oo[212]o.

15

Lawa dyái[1] ángeles 'in tyán[1] fa'í[3] lɨ gatséi[1] tya' tsá[2] taain[212] juncwii[21]

1 Joon gamóo[3]oo coongɨ li[2] fee'[1] fu ñʉ'fú[2]. 'Áai[1] tsa'goo[21]-tsi tsá[2] 'wii'[13] 'e li[2] do. Gamáa[3]na dyái[1] ángeles 'in tyán[1] fa'í[3] lɨ gatséi[1] tya' tsá[2] taain[212] juncwii[21]. Joon coon'[13] 'e dyía[1] fa'í[3] do gajeen'[21]mo 'nii'[21]-tsi Dios.

2 Joon gamóo[3]oo lawa coon[21] jmɨ'ñi'[3] la lɨ sɨ́[3] sɨcaai'[13] jɨ́[2]. Joon téein[2] ni jmɨ'ñi'[3] do 'in jo galɨ'[1]ɨ 'in joo'[21] 'lɨɨi'[3] do tya'a. Jo gaun'goo[21]o 'in tsá[2] téein[2] do 'in nigajmeei[1] tsá[2] 'in lɨ́ɨ[1]i la lɨ́ɨi[1] 'in joo'[21] 'lɨɨi'[3] do jon'gɨ ga'ii'[21]i li[2] tya' 'in joo'[21] 'lɨɨi'[3] do. Joon 'in tsá[2] do téein[2] ni jmɨ'ñi'[3] do san'[2]an tuntuu'[21] 'e gacwo'[2] Dios 'ii. 3 Joon ga'øø[1]ø 'in tsá[2] do coon[21]

canto tya' 'lɨɨ[212] Moisés 'in gajmaa[1]a la to[2] tyʉ'[2] Dios joongɨ ga'øø[1]ø canto tya' Jesús, 'in lɨ́ɨi[1] Cordero, 'e jin'[2]in:

Fee'[1] joon 'ya'[2]gɨ jilaa'[21] 'e gajmaa[2]'a, Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios.

Jiin'[13] 'nʉ-ʉ lí[2] jmaa[2]'a jilaa'[21] 'e 'iin[212]u'un.

Coon[21] tsáa[1] joongɨ 'e la jai'[2] 'e fu[1] tyi'i.

Røøi[13] tya' tsá[2] taain[212] juncwii[21] 'nʉ.

4 Jiin'[13] jaain[21] jo seein[21] wa'a jo 'gɨɨ'[21]i 'nʉ, Ña'ñʉ'[2]ʉ',

jilee'[21]mo iunfee'[1]i 'nʉ.

Jiin'[13] 'nʉ-ʉ 'in tyú[1]mo.

Joon jileei'[21] tsá[2] taain[212] juncwii[21] jalíin[2] un'goo[21]o 'nʉ.

Nigacón[2]o cwáain[1] 'e røø[21] jilaa'[21] 'e jmoo[2]'o.

5 Mo ngayuui'[13] joon gajøø[3]øø joon gamóo[3]oo ganó[2] 'e cwo'[1] si'[2] ñʉ'fú[2] lɨ sɨ'mó[2] 'e cuun[212] toon[212] ley do. 6 Joon ga'wooi[21] dyái[1] ángeles 'e cwo'[1] do. Joon 'in dyái[1] ángeles do tyaan[1]an dyía[1] nii[2] fa'í[3]. Joon tyi'[2]i 'in ángeles do sɨɨn'[3]in taa[21] jɨɨ'[1] lí[1] 'mɨ'[2] sii[21] lino. Joon sɨ'ñúʉ[1] nitsí[1] 'e lɨ́[1] jmai'[2] cwanáa[1]. 7 Joon jaain[21] jee[212] 'in joo'[21] jiin'[1] do gacwo'[1]o jmai'[2] coon[21] 'ú[1] pi'[3] lɨ́[1] cwanáa[1] 'in ángeles dyái[1] do. Joon røøi[21] tya' jilaa'[21] wúu[1] i'e'[2]e Dios tsá[2] 'e 'ú[1] pi'[3] do. Joon Dios do seein[21] coon[21] tøø[2]mo. 8 Joon 'e cwo'[1] do garøi[1] coon'[13] 'e 'ya'[2]gɨ la joon coon'[13] to[2] 'e 'oo[1]o Dios. Lawa unñi[2] 'e garɔ́i[1] 'e cwo'[1] do. Joon jiin'[13] jaain[21] jo lí[2] tsataai[2] inʉʉ cwo'[1] do ca mo gatséi[1] 'e dyía[1] fa'í[3] tyaan[1]an 'in dyái[1] ángeles do.

16

Lawa 'ú[1] pi'[3] tyaan[1]an fa'í[3]

1 Joon ganúu[3]uun coon[21] júu[3] tá[2] jó[2] fu inʉʉ cwo'[1] joon gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ 'in dyái[1] ángeles do:

—Cwolíin[2]naa', cwo'íi[1]naa' 'e fa'í[3] tya' Dios 'e taa'[13] 'ú[1] pi'[3] tyii' ni cwoo'[13] juncwii[21].

2 Joon 'in ángel nifu nga'íi[1]in 'ú[1] pi'[3] tya'a ni cwoo'[13] juncwii[21] joon ga'yée[2]i juu[21] 'lɨɨ'[3] tya' jileei'[21] 'in niga'ii'[21]i li[2] tya' 'in joo'[21] 'lɨɨi'[3] do sɨ 'in nigaun'goo[21]o 'ee 'in gajmee[1]i tsá[2] 'in lɨ́ɨi[1]i la lɨ́ɨi[1] 'in joo'[21] 'lɨɨi'[3] do.

3 Joon 'in ángel lɨ tɨ́[2] gái[1] nga'íi[1]in 'ú[3] pi'[3] tya'a ni jmɨ'ñi'[3] joon jmɨ'ñi'[3] galí[1] la lɨ jmɨ[1] tya' 'lɨɨ[212]. Joon gajún[1]mo jileei'[21] joo'[21] táai[2] jmɨ'ñi'[3].

4 Joon 'in ángel lɨ tɨ́[2] gaai[21] nga'íi[1]in 'ú[1] pi'[3] tya'a ni jmɨɨ[21] coon'[13] ni lɨ 'yá[2] jmɨɨ[21] joon galí[1] jmɨ[1]. 5 Joon ganúu[3]uun 'in ángel tya' jmɨɨ[21] do jin'[2]in:

—Røø[21] 'ii'[21] gajmaa[2]'a, Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios, 'in tyúi[1]. Seen[21]mo'o la mojéei[1], joon seen[21]mo'o la no. Røø[21] 'ii'[21] gajmaa[2]'a tya' tsá[2] 6 tsʉ 'in tsá[2] do nigatʉʉn[1]ʉn jmɨ[1] 'øøi[2] 'in jai'[2] lɨ́ɨi[2] 'nʉ, 'in gafaa'[21]a 'wii[212] tyi'i, tsʉ gatyʉ'[2]'ʉ to[2] 'e 'uun'[21] 'in tsá[2] do jmɨ[1] jiin'[13] la gatɨ́ɨi[2].

7 Ganúu[3]oo jon júu[3] jó[2] fu ni altar do 'e gajin'[2]in:

—'E ja'[1]mo nigajmaa[2]'a 'ii'[21] røø[21] joongɨ coon[21] tsáa[1], Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios. Jiin'[13] 'nʉ-ʉ lí[2] jmaa[2]'a ce jilaa'[21] 'e 'iin[212]u'un.

8 Joon 'in ángel lɨ tɨ́[2] tyúuin[2] nga'íi[1]in 'ú[1] pi'[3] tya'a lɨ 'íi[1]in ñi'[1]. Joon gacwo'[1]o ñi'[1] do ilí[2] júun[1]in tsá[2] coon'[13] jɨ́[2] tya'a. 9 Joon gacáa[2]mo tsá[2] coon'[13] jɨ́[2] do. Pe 'in tsá[2] do jo gajoo'[21]-tsi wa'a gatsaa'[1]-tsi Dios 'in tyʉ'[2] to[2] fa'í[3] do. Xʉ lɨ' joon gafaa'[21]gɨ 'laa'[21] tya' Dios.

10 Joon 'in ángel lɨ tɨ́[2] 'ñéei[2] nga'íi[1]in 'ú[1] pi'[3] tya'a lɨ tyíin[1]in 'in tyʉ'[2]ʉ to[2] 'in joo'[21] 'lɨɨi'[3] do joon lɨ tyʉ'[2] 'ido to[2] galɨnʉʉ[21]. Joon 'in tsá[2] taai[212] do gacuu'[21]u nisɨɨ'[12]ɨ coon'[13] wúu[1] 'e ní[2] do. 11 Pe coon'[13] 'elo

jo gajoo'[21]-tsi 'e unsi̱[2]i 'e jmoo[1]o 'e gó[2] tya'a, xʉjoon faa'[21]gɨ 'laa'[21] tya' Dios Jmii[21] tyíin[1] ñʉ'fú[2] 'wii'[13] nigangoo[1]o wúu[1] 'yee[21]i juu[21] 'lɨɨ'[3] do.

12 Joon 'in ángel lɨ tɨ́[2] jnúui[2] nga'íi[1]in 'ú[1] pi'[3] tya'a ni coon[21] jmɨɨ[21] fee'[1] sii[21] Eufrates joon galityuun[21] jmɨɨ[21] do, gauntyí[2] fu[1] ijalíin[2] røøi[13] 'in néei[1] lɨ 'yeei[21] ñi'[1].

13 Joon gamáa[3]na gaai[21] espíritu gó[2] 'in lɨ́ɨi[1] la lɨ́ɨi[1] je'cwa[2] ga'wóo[2]i moo'oo[2] mɨɨ'[21] 'lɨɨi'[3] coon'[13] moo'oo[2] 'in joo'[21] 'lɨɨi'[3] coon'[13] moo'oo[2] 'in jin'[2] 'e faa'[21]o júu[3] tya' Dios Jmii[21] pe jo jo'[1]. 14 Joon 'in espíritu do lɨ́ɨi[1] 'ɨɨ'[13] tya' 'in 'lɨɨi'[3] joon lí[2]-i jmáa[1]a jilaa'[21] li[2] 'e tsa'goo[21]-tsi tsá[2]. Joon 'in tsalíin[2]mo tsauncaain[21] jileei'[21] røøi[13] 'in néei[1] juncwii[21]. Iuncaain[21] 'in røøi[13] do itéen[1]in 'e jmaa[1] 'nii[21] mi tɨ́[2] jmɨɨ[212] fee'[1] tya' Dios Jmii[21] 'in li' jilaa'[21] 'e 'iin[212]in. 15 Joon jin'[2] Dios: “Janúu[2]uun', igó[3]oo 'e 'uuin[21] lawa jaain[21] 'uun[21]. Joon jløø'[3]mo 'in jo cwuu[21]i joon 'in tyi'[2]o sɨɨn'[3], 'in nanáa[1] tyʉ́[2] tya'a. Tsʉ la joon jo tɨ́[2] ringúu[1]i ngɨ́[2] 'e jøø[2]i tsá[2] xeei'[21] 'ii, jo i'aa[1]a fa'ɨɨ'[21].” 16 Joon 'in espíritu gó[2] do iuncaain[21] 'in røøi[13] do fu coon[21] lɨ sii[21] Armagedón coon'[13] jmíi[1] hebreo.

17 Joon 'in ángel lɨ tɨ́[2] dyái[1] ga'íi[1]in 'ú[1] pi'[3] tya'a tya'cwii[21]. Joon gacwo'ɨ́ɨ[1] inʉʉ cwo'[1] si'[2] ñʉ'fú[2] coon[21] júu[3] tá[2], jó[2] fu lɨ si'[2] lɨ sɨlɨɨ[212] do, 'e jin'[2]in:

—Nasɨ'yee[21]mo jilaa'[21]-a.

18 Joon galɨ́[2] jɨ́[2] cwaain'ñá[3] 'áai[1], ga'oon[1]on cwaain'ñá[3] joon ga'íi[2]i tá[2] lɨɨlɨ[1]. Joon gajøø'[21] 'wó[2] lɨɨlɨ[1] jiin'[13] coon[21] naa'[13] jo mo gajøø'[21] 'wó[2] la do la jee[212] taain[212] tsá[2] juncwii[21]. 19 Joon 'e fuu[21] fee'[1] do gajlɨ'[2], galɨ́[2] 'nɨ[1] 'ii'[13]. Joon ga'ín[1] lacaain[21] fuu[21] catyiia[2]. Joon gatɨ'[2]-tsi Dios Jmii[21] 'in tsá[2] néei[1] fuu[21] Babilonia 'a 'e'[1]e wúu[1] jiin'[13] la nigatyʉ'[2]ʉ to[2] mo gatɨ́[2] 'nii'[21]-tsi tya' 'in tsá[2] do. 20 Joon jilaa'[21] cwoo'[13] tyʉʉn[21] roon[1] ni jmɨɨ[21] gayuun'[2]mo joon jilaa'[21] moo'[21] jo sá[2]gɨ. 21 Joon gaxʉʉ'[21] tsí[1] coo'[13] 'áai[1] jee[212] tsá[2]. Ca tunló[1] kilos la ca mɨ'[3] 'ii[21] 'e tsí[2] do xʉʉ'[21] fu yʉ'. Joon 'in tsá[2] do gafaa'[21]a 'laa'[21] tya' Dios Jmii[21] 'wii'[13] tya' tsí[1] gaxʉʉ'[21] do tsʉ lɨ́ɨ[1] gangoo[1]on wúu[1] 'wii'[13] 'e tsí[1] do.

17

'In 'yiiatsangó[1] feei'[1]

1 Joon gamáa[3]na jaain[21] jee[212] 'in dyái[1] ángeles do 'in san'[2] 'ú[1] pi'[3] do. Joon 'ii gajin'[2]in sɨɨ'[21]ɨ jna:

—Ná[2] fu lo, tsʉ i'e'[3]ee 'nʉ xiiala i'e'[1]e Dios wúu[1] 'in 'yiiatsangó[1] feei'[1] 'in tyíin[1] ni jmɨ'ñi'[3]. 2 Joon 'in røøi[13] taain[212] juncwii[21] nigangɨɨ[1]ɨ nigajmaa[1]a 'e gó[2] coon'[13] 'ido. Joon 'in taain[212] juncwii[21] lawa gali'íin[1]mo coon'[13] 'e gó[2] tya'a la mo 'un'[2] tsá[2] vino.

3 Joon lawa'a 'e cɨ́ɨ[3]oo 'in ángel do gatøø[1]ø jna fu coon[21] lɨ jo 'iin tsá[2] taain[212]. Joon gamáa[3]na jaain[21] tsamɨ́[2] tyíin[1]in jaain[21] joo'[21] 'lɨɨi'[3] yúuin[2]. Joon 'in joo'[21] 'lɨɨi'[3] do tsí[3] dyía[1] mootyíi[1]i joon tsí[3] dyá[2] moofí[3]. Joon la tøøi[2] 'in joo'[21] 'lɨɨi'[3] do toon[212] 'e faa'[21] 'laa'[21] tya' Dios Jmii[21]. 4 Joon 'in tsamɨ́[2] 'in tyíin[1]in 'in joo'[21] 'lɨɨi'[3] do tyi'[2]i 'mɨ'[2] 'nʉʉ'[2] júuin[2] coon'[13] 'e yúʉn[2]. Joon sɨxéei[13] cwanáa[1] coon'[13] cuun[212] 'e tyiin[2] 'áai[1] coon'[13] perlas. Joon san'[2]an coon[21] copa lɨ́[1] cwanáa[1] sɨrøøi[21] coon'[13] jilaa'[21] 'e un'leei'[21] tsá[2] coon'[13] jilaa'[21] 'e gó[2] jmoo[1] 'in 'yiiatsangó[1] do. 5 Joon toon[1]on tya'tyíi[1]i coon[21] júu[3] 'uuin[21] 'e jin'[2]: “Babilonia 'in feei'[1]. Sáa[3]o jileei'[21] 'yiiatsangó[1] 'ino. Sáa[3]o jon jilaa'[21] 'e gó[2] 'e sá[2] juncwii[21] 'ino.” 6 Joon gacón[3]oon cwáain[1] 'e 'íin[1]mo 'in

tsamí² do coon'¹³ jmɨ¹ tya' tsá² tsaa'¹-tsi Dios joon coon'¹³ jmɨ¹ tya' 'in gajngai'² tsá² tsʉ 'wii'¹³ jmoo¹o la to² tyʉ'² Jesús. Joon lɨ́ɨ¹ nga'goo²¹-tsii mo gamáa³na 'in tsamí² do. 7 Joon jin'²in 'in ángel do sɨɨ'²¹ɨ jna:

—¿'Ee lɨ' tsa'goo²¹-'o'o 'áai¹? Jmaa'¹³aa 'nʉ júu³ 'ee 'øøi'²¹-tsi tsá² júu³ 'uuin²¹ tya' 'in tsamí² do joongɨ 'ee 'øøi'²¹-tsi tsá² 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ lɨ tyíin¹in tsamí² do. 'In joo'²¹ 'lɨɨi'³ do tsí³ dyía¹ mootyi² coon'¹³ dya moofí³. 8 'In joo'²¹ 'lɨɨi'³ do 'in gañíi¹u'un 'in seein²¹ ca la jéei¹ pe jo seein²¹gɨ nano tɨ lɨ cwo'ɨ́ɨ¹ too²¹ tyí² lɨ sá² tyʉ́² 'e nʉ'gɨ in'íin² coonti. Joon 'in tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'in tsa'goo²¹-tsi mi ní² 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ do 'in seein²¹ ca la jéei¹ pe jo seein²¹gɨ nano pe coon²¹ mi cwé¹mo túun¹ juncwii²¹. 'In tsá² 'in ninga'goo²¹-tsi do jo taain²¹² ni jí² lɨ taain²¹² jileei'²¹ 'in cwo'¹o Jesús juncwii²¹ 'múui² tya'a. Ca la mo rón¹ juncwii²¹ jo taain²¹² 'in tsá² do 'e jí² do.

9 'Elo lɨ² wa 'in 'iin²¹²in 'øøi'²¹-tsi: Túun² nii² 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e dyía¹ mootyi² 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ do. Lɨ la lɨ dyía¹ po'³ tɨɨ'²¹ lɨ tyíin¹in 'in tsamí² do. 10 La joon jon lawa dyái¹ røøi¹³. Nigaxuu'²¹mo 'ñéei² røøi¹³ do, joon jaain²¹ tyʉ'² to² nano, joon jaain²¹gɨ røøi¹³ do tɨ lí² jó¹. Joon mi cwée¹ɨ coon²¹ sii'¹³xʉ itaa'²¹a. 11 Joon 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ do 'in seein²¹ ca la jéei¹ pe jo seein²¹gɨ nano 'ii lɨ tɨ́² jñéei² røøi¹³ xʉfiin'¹³ jaain²¹ jee²¹² 'in dyái¹ røøi¹³ 'ido. Joon itsaa²¹o fu lɨ 'ii²¹.

12 'Joon 'øøi'²¹-tsi tsá² 'e dyá² moofí³ 'e gañí²'ɨ lɨ la lɨ́ɨi¹ dyéi² røøi¹³ 'in jo mo ga'ii'²¹gɨ to² tya'a. Pe i'ii'²¹mo to² tya'a caan²¹mo coon'¹³ 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ do. Jee²¹² coon²¹ hora ityʉ'²ʉ to². 13 Canii²mo 'øøi'²¹-tsi 'in dyéi² røøi¹³ do. Joon icwo'¹o to² 'oo¹o coon'¹³ 'ii'²¹ tya'a 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ do. 14 Joon itéen¹in coon'¹³ Jesús, 'in lɨ́ɨi¹ Cordero, pe Jesús do ilii'²¹ɨ tsʉ feei'¹gɨ 'ii la jee²¹² jileei'²¹. 'Ii lɨ́ɨi¹ røøi¹³ 'in feei'¹gɨ la jee²¹² jileei'²¹ røøi¹³. Joon jileei'²¹ 'in ngɨ¹ coon'¹³on nigatø'¹o joon gatyii'¹²in Dios 'ii. Joon jo tiuu²ɨ 'ido 'ii.

15 Joon gajin'² 'in ángel do sɨɨ'²¹ɨ jna:

—'E jmɨ'ñi'³ gañii²'in lɨ tyíin¹ 'in 'yiiatsangó¹ lɨ la lɨ jilaa'²¹ fuu²¹ coon'¹³ jileei'²¹ tsá² coon'¹³ jilaa'²¹ jmíi¹ 'e sá² juncwii²¹ coon'¹³ jilaa'²¹ nacíoon¹³mo. 16 Joon 'in dyéi² røøi¹³ do 'in lɨ́ɨi¹ la lɨ moofí³ tya' 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ do ili'ee'²¹ɨ 'in 'yiiatsangó¹ do. Joon itiuu²mo 'ido 'ii tɨ ringúu¹ɨ. Joon icuu'¹mo 'ido 'ii joon ijúun²in coonti. 17 Tsʉ Dios gajmeei¹ 'in røøi¹³ do 'e jmáa¹a jiin'¹³ la 'iin²¹²in. Tsʉ 'wii'¹³ joon røø²¹ gasɨ́ɨ²ɨ jee²¹² 'ii joon gacwo'¹o 'in joo'²¹ 'lɨɨi'³ tya'a ca tsín¹ jilaa'²¹ júu³ ga'ɨ́ɨ²ɨ Dios Jmii²¹. 18 Joon 'in tsamí² 'in ní¹u'u lɨ́ɨi¹ a lɨ 'e fuu²¹ fee'¹ 'in tyʉ'² to² jileei'²¹ røøi¹³ taain²¹² juncwii²¹.

18

Mo ga'ín¹ fuu²¹ Babilonia

1 Mo ngayuui'¹³ joon gamáa³na jaain²¹gɨ ángel 'in gajngái¹ fu ñʉ'fú² joon fee'¹ to² 'oo¹o. Joon ni cwoo'¹³ juncwii²¹ jná² joo'²¹ coon'¹³ 'e 'ya'²gɨ tya'a. 2 Joon coon'¹³ coon²¹ júu³ tá² lɨ́ɨ¹ ga'oo¹o jin'²in:

—Niga'íin²mo Babilonia 'e fuu²¹ fee'¹ do. Niga'íin²mo joon galɨ́¹ coon²¹ lɨ taain²¹² 'in 'lɨɨi'³. Do-o itéen¹in jileei'²¹ espíritu gó². Lawa coon²¹ tyʉʉ²¹ taain²¹² ton¹ 'lɨɨi'³, 'in 'eei'²¹ tsá² galɨ́² 'e fuu²¹ do. 3 Joon lawa gali'íin¹mo tsá² taain²¹² juncwii²¹ coon'¹³ 'e gó² 'láa¹a 'in 'yiiatsangó¹ do. Joon 'in røøi¹³ taain²¹² juncwii²¹ gatɨ²-tsi ngɨ¹ coon'¹³ 'ido. Joon 'in 'nɨɨ¹ɨ 'e ló¹ tsá²

galisá cuu tya'a coon'jilaa' 'e gó tɨ'-tsi.

4 Joon ganúu coongɨ júu jó fu ñʉ'fú 'e jin':

—'Woonaa' 'e fuu lo jilee'naa' 'in lɨ́ɨ́ɨ tsá tyiia 'e jo 'ii'naa' tsaa tya' 'ido jon'gɨ iliseein naa' fa'í la fa'í iseein 'ido. 5 Tsʉ tsaa tya'o galifee' 'áai ca gatyalii tsaa tya'a fu ñʉ'fú joon gatɨ'-tsi Dios jilaa' 'e gó nigajmaa'a. 6 Cwóoo' wúu 'ido jiin' la nigacwo'o 'in xeei'. Cwotyí'ii' 'in tsamɨ́ do túnn 'iin'gɨ jiin' la nigajmaa'a. Cwóoo' 'e 'uu'u 'in tsamɨ́ do túnn 'iin'gɨ 'e gó la gacwo'o 'ido tsá xeei'. 7 'Áa'mo fee'i gajmei'' 'ña'a joon 'áa'mo tyʉ́ seein jin''in: "Lo-o tyíin'na lɨ́ɨ́'na 'yiia rɰ́ɰ́i. Jo lɨ́ɨ́'na 'yiia'nɨ́ɨ́ joon jo 'ee wúu imóooo." 8 'Áai tyʉ́ galiseein pe joon 'ii' la joon jon iní wúu'. Tsʉ 'wii' joon coon jmɨɨ mi jó' fa'í tya'a iní 'oo ijó', ilixuui-tsi 'áai' joon ijuunmo, joon caa'i coonti ce lɨ́in'in fó coonti. Tsʉ feei'' 'áa'mo Ña'ñʉ''ʉ' Dios Jmii' 'in gajmaa'a 'ii' tya'a.

9 Joon jileei' rɰ́ɰ́i' 'in gangɨ' jmoo' jlɰ́ɰ́'i coon' 'ido ityi'o, ilixuui-tsi mi jɰ́ɰ́ø roon'on unñi' lɨ caa'i 'in tsamɨ́ do. 10 Wíin' téein' tsʉ 'wii' 'goo'-o ní' 'in tsamɨ́ do wúu' joon jin''in:

—¡'Áai' tyafo'' fúu' 'nʉ, Babilonia, coon' fuu' fee'' joon coon' fuu' tyiin'! Pe jmɨɨ nano gacwá' imoo''o wúu'.

11 La joon jon 'in téein' 'nɨɨ'ɨ 'e ló' tsá' tyi''o jon ilixuui-tsi tsʉ jo 'in seein' ló'gɨ laa' tya'a 'e ningatyaan'an. 12 Ningatyaan'o cwanáa' coon' cwataa' coon' cuun' 'e tyiin' 'áai'. Ningatyaan'an 'mɨ'' tyʉ́' 'e lɨ́' lino coon' 'mɨ'' wuu' nʉʉ'' yúuin' coon' yʉ́ʉ́n'. Ningatyaan' 'ido jilaa' 'mó' jmafuu' coon' jilaa' 'e lɨ́' moojon' elefante coon' 'mó' 'e tyiin' 'áai'. Joongɨ ningatyaan'an 'in tsá' 'nɨɨ' do ñiyʉ́ʉ́n' coon' ñí' coon' cuun' marmol. 13 Ningatyaan'o jon canela coon' 'oo' tya' 'uunñi' tya' tsá' coon' fuu' sʉ́n' coon' mirra coon' jmɨɨ' jmafuu' coon' vino coon' aceite coon' fuu' 'iñi'' 'e tyʉ́' coon' trigo. La joon jon jée'i joo' coon' joo'saa' coon' cwa' coon' care'' jñʉ́' cwa'. Joon ca tsá' 'in sɨ'nɨɨ' jmoo'o to' tya' tsá' jée'i. 14 Joon ijin''in sɨɨ''ɨ 'e fuu' do:

—Joon 'e 'oofuu' 'e gasíin'u'un ca la mo jéei' gangalii'i. Gangalii' jon jilaa' 'e tyʉ́' 'e tɨ'-'o'o coon' jilaa' 'e 'ya''gɨ joon jo tyiia''gɨ.

15 Joon wíin' itéen'in 'in ga'nɨɨ'ɨ jilaa' 'e ló' 'ido joon galɨ́ɨ́' tsá' sá' cuu' 'wii' jilaa' 'e galó' 'ido. Wíin' itéen'in tsʉ 'wii' 'goo''o coon' jilaa' wúu' ní' 'in tsamɨ́ do. Itéen'in cɨɨ''o xuui-tsi. 16 Jin''in:

—'Áai' fúu' 'e fuu' 'ya''gɨ do tsʉ galɨ́ɨ́' la lɨ́ɨ́' jaain' tsamɨ́' 'yei''gɨ 'in tyi'' 'mɨ'' tyʉ́' lɨ́' lino nʉʉ'' yúuin' joongɨ yʉ́ʉ́n'. Sɨxée'i cwanáa' coon' cuun' tyiin' coon' perlas. 17 Joon jee' catá' ga'ín' jilaa' 'e sá' tya'a.

Joon wíin' taain' jileei' tsá' tyʉ'' to' barcos coon' 'in táai' barcos coon' 'in jmoo'o to' tsi barcos do. Jileei' 'in jmoo'o to' ni jmɨ'ñi''ɨ táan'in wíin'. 18 Joon mo gajɰ́ɰ́'ø roon' unñi' có' 'e fuu' do joon ga'oo'o tá' jin''in:

—Jo 'e fuu' sá''gɨ 'e 'ya''gɨ lagɨ 'e fuu' do.

19 Joon ga'ee'e cwoo'' jee' tyíi'i gatyi'' xuui-tsi 'áai' joon 'oo'o jin''in:

—'Áai' fúu' 'e fuu' 'ya''gɨ do. 'Áai' galisá' cuu' tya' 'in jmoo'o to'

ni jmɨ'ñi'[13] coon'[13] cuu[2] ga'íin[2]in 'e fuu[21] do. Pe jee[212] coon[21] catá[2]-a ga'ín[1] 'e fuu[21] do.

20 Pe jmaa[2]aa' jløø'[3]naa' 'in táai[2] ñʉ'fú[2] coon'[13] 'naa' 'in lɨ́ɨi[1] apóstoles coon'[13] jileei'[21] 'naa' 'in faa'[21]a cwáain[1] tya' Dios coon'[13] jileei'[21] 'in tsaa'[1]-tsi 'ii. Tsʉ mo gacóon[1]o tya'a, 'ii'[21] røø[21] jmaa[1]a Dios tyi'naa'.

21 Joon jaain[21] ángel 'in píin[2] 'áai[1] gasaa'[13]a coon[21] cuun[212] 'e lɨ́[1] lawa coon[21] too[1] fee'[1] joon gapí[2] 'in ángel do 'e cuun[21] do tsi jmɨ'ñi'[3] jin'[2]in:

—La gapí[3]ii 'e cuun[212] do tsi jmɨ'ñi'[3] la joon jon i'iin[2]in Babilonia, coon[21] fuu[21] 'ya'[2]gɨ. Joon jo ní[2]gɨ tsá[2] 'ii. 22 Jo jmɨɨ[212] núu[2]gɨ tsá[2] 'íin[2] sóoin[13] jee[212] 'nʉ́[1] tya'a. Jo núu[2]gɨ tsá[2] sóoin[13] tuntuu'[21] jon'gɨ tya' flauta sɨ lúu[1] xʉʉ[1]ʉ tsá[2] 'ee. Jon'gɨ seein[21]gɨ tsá[2] tɨ́ɨi[2] 'láai[2] nii[2] to[2]. Jon'gɨ itsii[1]gɨ tsamí[2] coon'[13] too[1]. 23 Jo 'ee jɨ́[2] coo[1]gɨ, jiin'[13] coon[21] jee[212] 'nʉ́[1] jon'gɨ inúu[2]gɨ tsá[2] júu[3] 'e náa[1] 'goo[21] lɨ cuui'[2] cwoo[21] tsá[2]. Ijon'[2]on tii[2] xʉfiin'[13] la mo jéei[1] 'in tsá[2] tyi'i 'in 'nɨɨ[1] 'e ló[1] feei'[1]gɨ 'áai[1] 'ii la jee[212] jileei'[21] tsá[2] taain[212] juncwii[21] joon 'in tsalaai[1] tyi'i gacon'[2]on tóo[2] 'in tsá[2] catyaai[2] do.

24 Tsʉ tsaa[2] tya' 'e fuu[21] do jilaa'[21] jmɨ[1] 'e gatúun[2]un tya' 'in gafaa'[21] 'wii[212] tya' Dios coon'[13] 'in tsaa'[1]-tsi 'ii coon'[13] jileei'[21] 'in najóin[1].

19

1 Mo ngayuui'[13] joon ganúu[3]uun júu[3] tya' tsá[2] fúui[1] 'in táai[1] ñʉ'fú[2] 'e jin'[2]in:

¡Aleluya! Nigajmaa[1]a Dios tiin'[13] tsá[2].

Cwolí[2] jilaa'[21] 'e 'ya'[2]gɨ tya' Dios Jmii[21] la joon jon jilaa'[21] 'ii'[21] tya' Dios tyi'.

2 Nigajmaa[1] Dios 'ii'[21] røø[21] joon coon[21] tsáa[1] mo gajmaa[1]a 'ii'[21] 'ii[21] tya' 'in 'yiiatsangó[1] 'in gajmaa[1] un'leei'[21] tsá[2] yaai coon'[13] 'e gó[2] gajmaa[1]a.

Tsʉ Dios jmaa[1]a tyí[2] 'in 'yiia[212] do jilaa'[21] 'e røø[2]i tya' 'e gó[2] gajmaa[1]a tya' 'in tsaa'[1]-tsi Dios, 'in najngaa'[13]i.

3 Joon gajin'[2]o jon:

—¡Aleluya! Jiin'[13] catá[2] jo jón[2]gɨ róon[2] unñi[2] tya' fuu[21] do.

4 Joon 'in dyiiatyúuin[2] tsacøøi'[13] coon'[13] 'in tyúuin[2] joo'[21] jiin'[1] do gatyíia[2] ca tɨ ni 'wó[2] un'goo[1]o Dios Jmii[21] 'in tyíin[1] lɨ sɨlɨɨ[212] tya'a, joon gajin'[2]in:

—¡Amén! ¡Aleluya!

5 Joon coon[21] júu[3] gajó[1] lɨ sɨlɨɨ[212] do 'e jin'[2]in:

Cwoun'goo[2]oo' Dios tyi' jileei'[21] 'naa' 'in jmoo[1]o la to[2] tyʉ'[2]ʉ,

jileei'[21] 'naa' 'in 'gøøi'[21] 'ii la 'in 'wói[2] tiin'[13] la 'in tyiin[2].

Coon[21] mi tí[2] jmɨɨ[212] fu ñʉ'fú[2]

6 Joon ganúu[3]uun coon[21] lawa 'e faa'[21] tsá[2] fúui[1] lɨ́ɨlɨ[1], joongɨ lawa lɨ na'yʉ́[3] jmɨɨ[21] 'láai[2] lɨ[1]. Joongɨ lawa lɨ ni'oon[1]on cwaain'ñá[3]. Gajin'[2]o 'e júu[3] do:

¡Aleluya! Tsʉ niga'ii'[21]i Ña'ñʉ'[1]ʉ' Dios tyi', 'in lí[2] jmá[2] jilaa'[21] 'e 'iin[212]in, to[2] tya'a.

7 Cwojmaa[2]aa' jløø'[3]naa' joon cwoun'goo[2]oo' 'ii

tsʉ nigatí[2] 'ii'[21] 'e iuncaain[21] Jesús, 'in lɨ́ɨi[1] Cordero, jileei'[21] tsá[2] 'in tsaa'[1]-tsi 'ii icwá[2] coon'[13]on.

Joon ijmáa[1]a jmɨɨ[212] lawa lɨ cui'[2] cwoo[21] tsá[2].

Joon jileei'[21] 'in iuncaain[21] coon'[13]on nigatyaa[1] tyʉ́[2] tya'a la jmoo[1]o tsamí[2] mo tɨ lɨ cui'[2] cwoo[21]o.

8 Nityi'[1]i 'mɨ'[2] taa[21] lɨ lino tyʉ́[2], tyʉ́[2] nasiin'[13]in joon jɨɨ'[1] sɨɨn'[13]in.

Tsʉ 'e 'mɨ'[2] lino do 'e lɨ la lɨ jilaa'[21] 'e tyʉ́[2] 'e nigajmaa[1]a 'in jmoo[1]o la to[2] tyʉ'[2] Dios.

9 Joon 'in ángel do gajin'2in si̱i̱'21i̱ jna:

—Táan1 mo'jí2 'e júu3 lo: “Jløø'3mo jileei'21 'in gatø'2ø Dios itsalíin2 li̱ gali̱2 jmi̱i̱212 icui'2 cwoo21 'in sii21 Cordero do.”

Gajin'2o jon si̱i̱'21i̱ jna:

—'E júu3 lo júu3 tya' Dios 'e la jai'2.

10 Joon gasi'3ii 'wojní3ii tyani ángel do iun'góo3oo 'ii21. Pe jin'2o si̱i̱'21i̱ jna:

—Jo jmoo2'o la no, tsʉ jmóo3oo jiin'13 la to2 tyʉ'2 Dios jiin'13 la jmoo2 'nʉ coon'13 'in tsaruu'21u' catyaai2 'in jo gatʉ́2 júu3 tya' Jesús. Ungoo2'o jaan21mo, jiin'13 Ña'ñʉ'1ʉ' Dios Jmii21 ungoo2'o.

Tsʉ 'in faa'21a cwáain1 tya' Dios Jmii21 jmo'2o tsá2 júu3 jilaa'21 júu3 gafaa'21a Jesús.

'In tsá2 'in tyíin1in jaain21 cwa2 taai21

11 Joon gamóo3oo si̱no2 fu ñʉ'fú2. Joon gajnéi1 jaain21 cwa2 taai21 joon 'in tyíin1 moo'wó1 sii21 'in jo tʉ́2 júu3 tya'a, sii21o jon 'in Jai'2. Joon coon21 tsáa1 jmaa1a 'ii'21 mi jmáa1a 'ii'21 la joon jon mi jmáa1a 'nii21. 12 Joon lawa j̱i̱2 'e coo21 li̱1 unníi1i. Joon tyíi1i taa'13 coronas 'láai2. Joon toon1on 'e sii21 'ii pe jiin'13 'ña'o ñii1i. 13 Joon tyi'2i 'mi̱'2 'yʉ jmi̱1 joon 'e sii 'ii: Júu3 tya' Dios. 14 Joon caluu ngalíin2 'láa2 tya' ñʉ'fú2 'in tyi'2 'mi̱'2 li̱1 lino tyʉ́2, joon néei1 cwa2 taai21. Joon taa21 si̱i̱n'13i̱n jo téein2 'la2. 15 Joon 'yeei'21 'oo2o 'in tsá2 do coon21 ñí3 espada 'e 'má1 'áai1. Joon coon'13 'e ñí3 do iuncwuu'21i̱ tsá2 taain212 juncwii21. Joon ityʉ'2ʉ to2 tsá2 coon'13 si̱i̱2 li̱1 ñí3. Joon la niui2 tsá2 mi̱'2 wuunjøø'3 tʉʉn1ʉn jmi̱'3 tya'a, jiin'13 coon21 wa'a jo ganiui2, la joon jon jiin'13 jaain21 jo láai2 'e wúu1 tya' Dios ijó1 tsʉ 'nii'21-tsi Dios, 'in jmoo1o jilaa'21 'e 'iin212in. Joon 'in tyíin1 cwa2 taai21 do ijmáa1a 'ii'21 cwáain1 tya' Dios Jmii21. 16 Joon toon21on si̱i̱n'13i̱n 'e sii21 'ii: Røøi13 'in feei'1gi̱ la jee212 jileei'21 røøi13 joon 'in Tyiin2gi̱ jee212 jileei'21 'in seein21. Joon21 jon 'e sii21 do tsaa'13 tyúu1ʉ.

17 Joon gamáa3na jaain21 ángel siin'12in jee212 'yiia21 'in ga'oo1o jin'2in si̱i̱'21i̱ jileei'21 joo'21 tsí3 cwáa1a 'in 'i̱i̱1i̱ yʉ' juncwii21:

—Ñilíin2naa'. Cwolicaan21naa' tya' coon21 'e cwo'1 Dios 'naa' 'e cøø2øø'. 18 Ti̱ li̱ lisá2 ngú1 cøø2øø', ngú1 tya' røøi13, joon ngú1 tya' fii212 'láa2 joon tya' tsá2 'gøøi'13. Sá2 jon ngú1 tya' cwa2 joon tya' tsá2 néei1 cwa2. Ilisá2 ngú1 tya' jileei'21 tsá2 xʉfiin'13 tsa'leei'13 si̱ tsá2 fii212 'ee, si̱ tsá2 'wói1 'ee, si̱ tsá2 tyiin2 'ee.

19 Joon gamáa3na 'in joo'21 'li̱i̱i'3 caan21mo coon'13 røøi13 taain212 juncwii21 coon'13 'láa2 tya'a si̱caain21 itéen1in coon'13 'in tyíin1 cwa2 taai21 do coon'13 'láa2 tya'a. 20 Joon nigataan'13mo 'in joo'21 'li̱i̱i'3 do. Nigataan'13mo jon 'in nijin'2 'e faa'21o júu3 tya' Dios Jmii21 pe jo jo'1. 'Ii nigajmaa1a milagros fee'1 jee212 tsá2 joon gacón2o tóo2 'in niga'ii'21 'e li2 tya' 'in joo'21 'li̱i̱i'3 coon'13 'in gaun'goo21o 'in gajmee1i tsá2 'in li̱i̱i1 la li̱i̱i1i 'in joo'21 'li̱i̱i'3 do coon'13 milagro fee'1 do. Joon 'in tyíin1 cwa2 taai21 do gadyee'13i je waa21mo do la jiin'1in tsi tyíia1 li̱ j̱i̱2 'e coo21 coon'13 azufre. 21 Joon gajngaa'13mo 'in tsá2 tyíin1 cwa2 taai21 do 'in catyaai2 coon'13 ñí3 'yeei'21 'oo2o. Joon tyʉ́2-ʉ gagøø'21 'in joo'21 tsí3 cwáa1 do ngú1 tya' 'in najúin1 do.

20

Si̱'ñuu1mo Satanás

1 Joon gamáa3na jaain21 ángel gajgái1 fu ñʉ'fú2 joon saan'21 coon21 joonñí3 tya' too21 tyí2 li̱ si̱tyʉ́2. San'2o jon coon21 cadena mi̱2. 2 Joon 'in ángel do gataan'13in 'in

mɨɨ'21 'lɨɨi'3 do, 'in mɨɨ'21 seein21 calɨɨ 'in sii21o jon 'in 'lɨɨi'3, sii21o jon Satanás. Joon ga'ñuu1in ce tséin1 coon21 mil jiin21. 3 Joon gapii1in 'ido tsi too21 tyí2 lɨ sɨtyʉ́2 do. Joon gajnii2mo 'ido tsi too21 do, gatsaa'21a sello lɨ́1 cera jnɨ́2 'oo2 too21 do. Joon coon'13 la joon jo lí2 cón2gɨ tóo2 tsá2 taain212 juncwii21 ce tséi1 coon21 mil jiin21. Pe mi tséi1 coon21 mil jiin21 do joon iláa1mo 'ido coon21 sii'13xʉ.

4 Joon gamóo3oo lɨ sɨlɨɨ212 lɨ née1i 'in niga'ii'21i to2 'e jmoo1o 'ii'21 tya' tsá2. Gamáa3moo jon 'in almas tya' tsá2 'in najúin1, 'in gatʉ1 luu212u tsʉ 'wii'13 jin'2in 'e ja'2mo lɨ́ɨi2 Jesús joongɨ 'wii'13 júu3 tyʉ́2 tya' Dios Jmii21. 'In tsá2 do jo mo gaun'goo21o 'in joo'21 'lɨɨi'3 do, jon'gɨ gaun'goo21o 'in tsá2 do 'in gajmee1i tsá2 'in lɨ́ɨi1 la lɨ́ɨ1i 'in joo'21 'lɨɨi'3 do. Jo mo ga'ii'21i 'in tsá2 do 'e li2 tya'a tya'tyíi1i sɨ cwoo21o 'ee. Joon gamáa3na 'in tsá2 do jiin'1in joon tyʉ'2ʉ to2 caan21mo coon'13 Jesús ce tséin1 coon21 mil jiin21. 5 Pe 'in 'lɨɨ212 najóin1 catyaai2 do jo ijiin'1in túun1 ca mi tséin1 coon21 mil jiin21 do. Joon 'e no-o nifu 'e gajiin'1 tsá2 túun1. 6 ¡Jløø'3mo joon nicwa'3mo 'in nigajiin'1in nifugɨ do! Jo júun2in túun2 naa'13 pe ilíin2in untsá2 tya' Dios Jmii21 joongɨ tya' Cristo. Coon'13 'ii ityʉ'2ʉ to2 coon21 mil jiin21.

7 Joon mo gatséi1 coon21 mil jiin21 joon ilaa1mo Satanás lɨ 'yuui212 sɨjnɨ́1i. 8 Joon tsatyiin1an tsá2 tóo2 la caain21 juncwii21, tsatyiin1an tóo2 Gog coon'13 Magog joon iuncaain21 jileei'21 'láa2 tya'a itéen1in. Joon ti la ti too'13 sá2 nʉ' jmɨ'ñi'3. 9 Joon ngalíin2in la 'ui juncwii21 joon ngataai2 cu'lɨ' lɨ néei1 'in tsaa'1-tsi Dios Jmii21 joon cu'lɨ' 'e fuu21 do 'e 'iin212in Dios 'áai1. Pe Dios Jmii21 gadya'2a jɨ́2 fu yʉ' juncwii21 'e coon'13 joon iuntyee1mo 'in tsá2 do. 10 Joon 'in 'lɨɨi'3, 'in gacon'2on 'in tsá2 do tóo2, gangadyeei'13 Dios 'ii tsi coon21 tyíia1 lɨ́1 jɨ́2 caai'13 azufre lɨ niga'í2 'in joo'21 'lɨɨi'3 coon'13 'in nigajin'2in 'e faa'21a júu3 tyʉ́2 tya' Dios pe jo jo'1. Joon do-o inii21 wúu1 la 'woo1 jmɨɨ1 coon21 tøø2mo.

Lɨ taai212 tsá2 tyani coon21 lɨ sɨlɨɨ212 taa21

11 Joon gamóo3oo coon21 lɨ sɨlɨɨ212 taa21 fee'1 'áai1. Gamáa3na jon 'in tyíin1 ni lɨ sɨlɨɨ212 do. Joon tyani 'in tyíin1 ni lɨ sɨlɨɨ212 do jo ta'2gɨ ni 'wó2 jon'gɨ ñʉ'fú2, yʉʉn'13mo coonti tsʉ jo galisá2 'áan3 tya'a. 12 Joon gamáa3na 'in najúin1 'in cøøi'13 tiin'13 'in pi'3 teen1in tyani Dios Jmii21. Joon 'e jí2 do roon1on sɨnii'13 joon ganá1 coongɨ jí2 lɨ taain212 jileei'21 'in cwo'1o Jesús juncwii21 'múui2 tya'a. Joon gajmaa1a 'ii'21 tya' 'in najóin1 do jiin'13 la nigajmaa1a jiin'13 la taa'13 'e jí2 do. 13 Galisá2 'ii'21 tya' jilee'21mo jiin'13 la nigajmaa1a. Galisá2 'ii'21 tya' 'in najóin1 tsi jmɨ'ñi'3 la joon jon galisá2 'ii'21 tya' 'in najóin1 la mo jéei1 coon'13 taain212 lɨ taai2 'lɨɨ212. 14 Joon 'mó1 coon'13 lɨ taai2 'in najóin1 ga'í2 tsi tyíia1 lɨ́1 jɨ́2. Joon mi 'í2 tsá2 'e tyíia1 do 'e lawa'a 'e najóin1 túun2 naa'13. 15 Joon fu do-o ipii1in Dios jileei'21 'in jo taain212 'e jí2 do lɨ taain212 jileei'21 'in cwo'1o Jesús juncwii21 'múui2 tya'a.

21

Mi lisá2 ñʉ'fú2 'múui2 coon'13 ni cwoo'13 juncwii21 'múui2

1 Joon gamóo3oo coon21 ñʉ'fú2 'múui2 coon'13 coon21 ni cwoo'13 juncwii21 'múui2 tsʉ nitsé2mo 'e ñʉ'fú2 nifu coon'13 ni cwoo'13 juncwii21 nifu. Joon jo 'ee jmɨ'ñi'3 sá2gɨ. 2 Joon jna-a, Wó3, gamóo3oo gajgo1o coon21 fuu21 nicwaai'3 'e sii21 Jerusalén 'múui2. Gajgo1o fu ñʉ'fú2 lɨ tyíin1 Dios Jmii21. 'Ya'2gɨ

'áai¹ 'e fuu²¹ do lawa jaain²¹ sɨmɨ́²
ninaa¹ tyú² sɨɨn'¹³in 'ya'²gɨ icui'²
cwoo²¹o. 3 Joon ganúu³uun coon²¹
júu³ tá² jó² fu ñʉ'fú² 'e jin'²:

—Jøø²du', taan¹mo Dios Jmii²¹
jee²¹¹ tsá². Joon itéein¹ caan²¹mo
coon'¹³. Joon ilíi²in tsá² tya' Dios
Jmii²¹ 'in tsá² taain²¹² juncwii²¹
joon Dios Jmii²¹ 'ña'a itéein¹ jee²¹²
tsá², ilíi²in Dios tya' 'in tsá² do.
4 Joon Dios Jmii²¹ iuntyʉʉn¹ʉn jila-
a'²¹ jmɨɨ²¹ tuun²¹un unni² tsá².
Joon jo 'ee²¹ júin¹gɨ tsá² jon'gɨ tyi'²gɨ
tsá² jon'gɨ xuui²¹²gɨ-tsi jon'gɨ ní²gɨ
wúu¹ tya'a 'e cuu'¹ tya'a tsʉ jilaa'²¹
'e sá² la mo jéei¹³ ningɨ́ɨ²mo.

5 Joon 'in tyíin¹ lɨ sɨlɨɨ²¹² do
gajin'²in:

—Jøø²'ø, jmóo³oo 'e 'múui² jilaa'²¹
'e sá².

Jin'²o jon sɨɨ'²¹ɨ jna:

—Táan¹ ni mo'jí² 'e júu³ lo tsʉ 'e
júu³ lo júu³ la ja'²mo joon jo lí² 'náai².

6 Joongɨ jin'²in sɨɨ'²¹ɨ jna:

—Nasɨ'yee²¹mo jilaa'²¹a. Jna-a
'in nifu la joon jon lɨ tyéi¹. Lawa
letra A lɨ́ɨ¹na la joon jon letra Z.
Joon wa seein²¹ tsá² 'in unjmuui²,
jna icwóo³oo jmɨɨ²¹ tya' lɨ 'ya² jmɨɨ²¹
icwo² juncwii²¹ tya' tsá² 'e jo 'ee
cɨ́in¹ coonti. 7 Joon jileei'²¹ 'in
lii'¹ i'ii'²¹i jilaa'²¹ 'elo lawa'a tya'o.
Joon jna-a ilíi²na Dios Jmii²¹ tya'a
joon 'ii ilíi²in yʉʉn²¹ tyiia. 8 Pe
tsalíin² 'in catyaai² tsi tyíia¹ lɨ́¹ jɨ́²
caai'¹³ azufre. Tsalíin²mo jileei'²¹
'in 'goo'²¹ coon'¹³ 'in jo jo'² lɨ́ɨi².
Tsalíin²mo jon jileei'²¹ 'in nigalɨ'lɨɨi'³
coon'¹³ 'in nigajngaai'¹³ tsá² coon'¹³
'in niga'láa¹ coon'¹³ tsamɨ́² coon'¹³
tsañʉʉ'¹. Tsalíin²mo jon jileei'²¹
tsalaai¹ coon'¹³ jileei'²¹ 'in ni-
gaun'goo²¹o dioses 'in gajméei¹ tsá²
coon'¹³ jileei'²¹ 'in cón² tsá² tóo².
Jileei'²¹ 'in lɨ́ɨi¹ la lɨ́ɨi¹ 'ino itsalíin²
'e tyíia¹ do lɨ́¹ jɨ́² caai'¹³ azufre. Joon
lɨ gatɨ́² túun² naa'¹³ júun²in.

'E fuu²¹ Jerusalén 'múui²

9 Joon gacwéi¹ jaain²¹ ángel jee²¹²
dyái¹ ángeles do 'in san'¹ dyía¹ 'ú¹
pi'³ røøi²¹ taa'¹³ dyía¹ 'ii'²¹ fa'í³ lɨ
gatséi¹. Joon jin'²in sɨɨ'²¹ɨ jna:

—Na¹ coon'¹³ jna. I'e'³ee 'ñʉ
'e fuu²¹ lɨ icwá² jileei'²¹ 'in ni-
gatyii'¹³in Jesús, 'in lɨ́ɨi¹ Cordero do.

10 Joon lawa 'e cɨ́ɨ³oo ngajée¹i
'in ángel do jna coon²¹ yʉ' moo'²¹
fee'¹ ñíi¹ 'áai¹. Joon ga'e'¹e jna 'e
fuu²¹ nicwaai'³ Jerusalén 'e gajgó²
fu ñʉ'fú² lɨ tyíin¹ Dios Jmii²¹. 11 Joon
'e fuu²¹ do jná² joo'²¹ coon'¹³ ji-
laa'²¹ 'e 'ya'²gɨ tya' Dios Jmii²¹. Jɨɨ'¹
'e fuu²¹ do la jɨɨ' cuun²¹² 'e 'moo'³
'áai¹. La jɨɨ'¹ cuun²¹² jaspe jɨɨ'¹ joon
jneei¹ la jneei¹ cuun²¹² jɨɨ'¹ cristal.
12 Joon ce cu'lɨ' si'²gon 'oo²¹ fee'¹
ñíi¹. Joon 'e 'oo²¹ do jée¹i dyatun¹
'oo² lɨ tsataai²¹² tsá². Joon teen¹in
jmai'² jaain²¹ ángel la coon²¹ 'oo²
lɨ tsataai²¹² tsá². Joon 'e jnɨ'oo² do
taa'¹³ 'e sii²¹ jɨ dyatun¹ poo²¹² tsá²
seein²¹ Israel. 13 Joon sá² 'nɨ¹ 'oo²
lɨ tsataai²¹² tsá² lɨ' caai¹ lɨ 'yéei² ñi'¹.
Sá² jon 'nɨ¹ 'oo² lɨ tsataai²¹² tsá² lɨ'
caai¹ tooin²¹² lɨ 'yéei² ñi'¹. Sá² jon
'nɨ¹ 'oo² lɨ tsataai²¹² tsá² lɨ' caai¹
tsáa¹ lɨ 'yéei² ñi'¹. Sá² jon 'nɨ¹ 'oo²
lɨ tsataai²¹² tsá² lɨ' caai¹ lɨ yooin'¹³
ñi'¹. 14 Joon 'e 'oo²¹ tya' fuu²¹ do si'²
ni dyatun¹ po'³ cuun²¹² 'e lɨ́¹ lawa
tɨɨfuu²¹. Joon 'e tɨɨfuu²¹ do taa'¹³
'e sii²¹ jɨ dyatuuin¹ apóstoles tya'
Jesús.

15 Joon 'in ángel do 'in gafee'²¹i
jna san'²an coon²¹ sɨɨ² lɨ́¹ cwanáa¹
ityiia²¹ 'ii'²¹ tya' 'e fuu²¹ do. Ityiia²¹
'ii'²¹ jilaa'²¹ fuu²¹ do coon'¹³ 'oo² lɨ
tsataai²¹² tsá² coon'¹³ 'e 'oo²¹ do.
16 'E fuu²¹ do lɨ́¹ tyún² tyuui'¹³ joon
coon²¹ røø²¹ cwaa²¹ la coon'¹³ lɨ 'ú².
Joon mo gatyaa¹ 'ido 'ii'²¹ gatɨ́² túun²
mil tsi túun² cíein¹³ kilómetros. Joon
coon²¹ røø²¹ cwaa²¹ la coon'¹³ lɨ' 'ú²
la coon'¹³ lɨ' ñíi¹. 17 Joon gatyaa¹ 'ido
'ii'²¹ tya' 'e 'oo²¹ do lɨ' ñíi¹ joon gatɨ́²

coon21 cíein13 tsi tunlo1 tyɘ́n2 lɨ́2. 'In ángel do gatyaa1 'ii'21 coon'13 lɨ́2 tya' cwáa1 tsañɯɯ'1.

18 Joon 'e 'oo21 do lɨ́1 jmai'2 jaspe. Joon 'e fuu21 do lɨ́1 jmai'2 cwanáa1 'e lɨ la lɨ sɨ́3 jɨɨ'1. 19 Joon tɨɨfuu21 do taa'13 jilaa'21 nii2 cuun212 'moo'3. 'E tɨɨfuu21 nifú2 taa'13 cuun212 jaspe, 'e tɨɨfuu21 lɨ tɨ́2 túnˀ2 taa'13 cuun212 zafiro, 'e tɨ́2 'nɨ1 taa'13 cuun212 ágate, 'e tɨ́2 tyɘ́n2 taa'13 cuun212 esmeralda, 20 'e tɨ́2 'ñá2 taa'13 cuun212 ónice, 'e tɨ́2 jnɯ́ɯ2 taa'13 cuun212 cornalina, 'e tɨ́2 dyía1 taa'13 cuun212 crisólito, 'e tɨ́2 jñá2 taa'13 cuun212 berilo, 'e tɨ́2 ñɯ́2 taa'13 cuun212 topacio, 'e tɨ́2 dyá2 taa'13 cuun212 crisoprasa, 'e tɨ́2 dyacoon21 taa'13 cuun212 jacinto, joon 'e tɨ́2 dyatun1 taa'13 cuun212 amatista. La coon21 fúui1 tɨɨfuu21 do taa'13 cuun212 xiia'21. 21 Joon 'e dyatun1 jnɨ'oo2 do lɨ́1 jmai'2 perla, coon21 perla la coon21 jnɨ'oo21 do. Joon 'e fu1 tyiin2gɨ 'e ngó1 jee212 'nɯ́1 do lɨ́1 jmai'2 cwanáa1 'e lɨ la lɨ sɨ́3 jɨɨ'1.

22 Joon jiin'13 coon21 cwo'1 jo gamóo3oo si'2 tsi fuu21 do tsɯ Ña'ñɯ'1ɯ' Dios Jmii21, 'in lii'1 jilaa'21 'e 'iin212, coon'13 Jesús 'in lɨ́ɨi1 Cordero lɨ́ɨ1i lawa cwo'1 tya'a. 23 Joon 'e fuu21 do jo 'néi2gɨ ñi'1 'e cwó2 'yiia21 jon'gɨ sɨɨ'21 tsɯ jná2 joo'21 tya' Dios Jmii21 coon'13 'in Cordero do cwoo1o 'yiia21 tya'a. 24 Joon ingɨ1 jileei'21 'in nigateei'13 jee212 lɨ jná2 joo'21 'e fuu21 do. Joon jileei'21 røøi13 taain212 juncwii21 icwó2 'e fuu21 do jilaa'21 'e 'ya'2gɨ tya'a coon'13 jilaa'21 yɯjúui3. 25 Joon 'e 'oo2 lɨ tsataai212 tsá2 jo sɨjnɨ1 lɨ' jmɨɨ1 joon jo 'ee nɯɯ21 ilisá2 tya' 'e fuu21 do. 26 Joon 'e fuu21 do i'áa1a jilaa'21 'e 'ya'2gɨ coon'13 jilaa'21 'yɯjúui3 tya' tsá2 taain212 juncwii21. 27 Joon jiin'13 jaain21 'in røøi21 tsaa2 itsatáa1i 'e fuu21 do. Jon'gɨ itsatáa1i 'in jmoo1o 'e loo1 owa 'in cónˀ2 tsá2 tóo2 'ee. Jiin'13 'in taan212in ni jí2 tya' Cordero, 'e jí2 taain212 jileei'21 'in cwo'1o Jesús juncwii21 'múui2 tya'a 'itsatáa1i 'e fuu21 do.

22

1 Joon 'in ángel do ga'e'2e jna coon21 jmɨɨ21 fee'1 pii1, jmɨɨ21 il-icwó2 juncwii21 tya' tsá2 'e 'yeei'21 lɨ sɨlɨɨ212 tya' Dios coon'13 'in Cordero do. Pii1 'e jmɨɨ1 do 'e lɨ la lɨ cuun212 jɨɨ'1 cristal. 2 Joon 'e 'mó2 'e cwó2 juncwii21 tya' tsá2 gacwaain21 tuntsa' jee212 'e fu1 tyiin2gɨ tya' fuu21 do. La joon jon je túnˀ2 taain21 'e jmɨɨ21 fee'1 do gacwaain21 'e 'mó2 do. Joon dyatun1 naa'13 la coon21 jiin21 cwoo1 'oofuu21 tya'a. Joon 'e mo'3 tya' 'e 'mó2 do 'íi3mo to2 tya' 'e 'láai2 tsá2 taain212 juncwii21. 3 Joon fu 'e fuu21 do jo 'e sáˀ2gɨ wa'a jo tɨ́2-tsi Dios, tsɯ do-o si'2 lɨ sɨlɨɨ212 tya' Dios Jmii21 coon'13 'in Cordero joon 'in jmoo1o la to2 tyɯ'2ɯ iun'goo21o 'ii. 4 Joon iní2 níi1i, joon tya'tyi2 toon1on 'e sii21 'ii21. 5 Joon jo nɯɯ21gɨ do. Joon 'in néei1 do jo jɨ́2 'ná1 son'2gɨ jon'gɨ 'yiia21 tya' ñi'1 'ná1 tsɯ Ña'ñɯ'1ɯ' Dios Jmii21 icwó2 jná2 joo'21 tya' 'in tsá2 do. Joon ityɯ'2ɯ to2 coon21 tøøˀ2mo.

Tɨ li jó1 Jesucristo

6 Joon 'in ángel do jin'2in sɨɨ'21ɨ jna:

—'E jaˀ'2mo 'e júu3 lo joon jo 'nái2. Ña'ñɯ'1ɯ' Dios Jmii21 gasii1in ángel tya'a ja'e'2e tsá2 tya'a jilaa'21 ilí2 la jmoono. 'I-i Dios tya' 'in tsá2 'in gacwó1 júu3 tyɘ́2 tya' Dios calɨɨ.

7 —¡Jmoono igó3oo! —jin'2 Jesús.

¡Jløø'3mo jileei'21 'in jmoo1o nɯɯ'13ɯn 'e júu3 tya' Dios Jmii21 taa'13 'e jí2 lo!

8 Joon jna-a, Wó3, ganúu3uun joon gamóo3oo jilaa'21 'elo. Joon mo ngayuui'13 núu3uun joongɨ gamóo3oo gasii'21ii wojní3ii tyani 'in ángel 'in ga'e'2e jna 'iin212na

iun'góo3oo 'ii. 9 Pe 'ii gajin'2in sɨɨ'21ɨ jna:

—Jo jmoo2'o la no. Tsʉ jmóo3oo jiin'13 la to2 tyʉ'2 Dios Jmii21 jiin'13 la jmóo2 'nʉ coon'13 'in catyaai2 tsaru'1u' 'in faa'21a cwáain1 tya' Dios coon'13 jileei'21 'in jmoo1o jiin'13 la jin'2 ni jí2 lo. Cwoun'goo2'o jiin'13 Dios.

10 Jin'2o jon sɨɨ'21ɨ jna:

—Jo 'ma'2'a 'uuin21 'e júu3 tya' Dios Jmii21 'e taa'13 'e jí2 do tsʉ tɨ lɨ tyé1mo jiin'13 la jin'2 ni jí2 do. 11 La 'ɨɨ212 joon 'in jmoo1o 'e gó2 ijmá1gɨ 'e gó2. Joon 'in ni'leei'21 joon lɨ' un'leei'21gɨ 'ña'a joon 'in tyúi1 ijmá1gɨ 'e tyʉ́2 joon 'in tsaa'1-tsi Dios ityiia'1gɨ-tsi Dios.

12 —Ja'2mo —jin'2 Jesús—, igóo3oo la jmoono, joon tyáan3aan 'e cwo'3oo tsá2 jiin'13 la nigajmaa1a. 13 Jna-a 'in nifu jna-a jon lɨ tyeei21. Jna-a lɨ ga'láa2 'wii212 coon'13 lɨ gatséi1. Lɨ́ɨ1na letra A, lɨ́ɨ1na jon letra Z —jin'2 Jesús.

14 'Jløø'3mo jileei'21 'in ron'2 sɨɨn'13ɨn coon'13 la joon 'e tɨ́ɨ2i 'e cuu'21u 'oofuu21 tya' 'e 'mó2 'e cwó2 juncwii21 tya' tsá2. La joon lí2 tsatáa1i 'e 'oo2 lɨ tsataai212 tsá2 'e fuu21 do. 15 Pe caluu ijan2 'in jo jo'1 lɨ́ɨi2 coon'13 'in tɨ́ɨi2 júu3 loo1. Ijan2 caluu jon 'in 'laa1a coon'13 tsamɨ́2 coon'13 tsañʉʉ'1. La joon jon 'in jngaai'13 tsá2 coon'13 'in un'goo21o dioses tya'a 'in gajmeei1 tsá2 jo lí2 tsatáa1i. Jo lí2 tsatáa1i jon 'in tɨ́2-tsi júu3 tajuu21 joon 'in cón2 tsá2 tóo2 —gajin'2 Jesús.

Jin'2o jon:

16 —Jna-a, Jesús, gasɨ́ɨ2na ángeles tyiia ijmáa1a júu3 jilaa'21 'elo tya' 'in jai'2 lɨ́ɨi2 jna. Jna-a lɨ́ɨ1na jmóo3 tya' 'lɨɨ212 røøi13 David, lɨ́ɨ1moo jon jún2 tya'a. Lɨ́ɨ1na jon 'in núʉʉ1 'in 'ɨɨ2ɨ mo 'aa21.

17 'In Espíritu Tyʉ́2 tya' Dios Jmii21 jin'2in, la joon jin'2in 'in tsá2 'in lɨ́ɨi1 lawa'a tsamɨ́2 tya' 'in Cordero do:

—¡Na1!

Joon jileei'21 'in núu2un júu3 tya'a jin'2in:

—¡Na1!

Ñilíin2naa' jilee'21naa' 'in unjmɨ́ɨ1i. Ñilíin2naa' jilee'21naa' 'in 'iin212in 'uun'21 jmɨɨ21 'e cwoo1o juncwii21 tya' tsá2 'e jo 'e 'laa'13 tyíin1.

18 Joon la joon fuu212uu 'naa' jilee'21naa' 'in ganúu2un júu3 taa'13 'e jí2 lo: Wana seein21 'in un'láai2 'e jí2 lo iun'láai2 Dios Jmii21 tya'a jilaa'21 fa'í3 'e taa'13 jí2 lo. 19 Joon wana tyii'2 tsá2 júu3 'ee taa'13 jí2 lo Dios Jmii21 ityí1 'e sii21 'ii 'e jí2 taain212 jileei'21 'in cwo'1o Jesús juncwii21 'múui2 tya'a. Joon jo lí2 tsatáai2 'e fuu21 do nicwaai'3. Jo 'ii'21i 'e tyʉ́2 taa'13 'e jí2 lo tya'a.

20 Joon 'in jmá1 júu3 la joon jin'2in:

—'E la ja'2mo, la jmoono igóo3oo —jin'2 Jesús.

—Amén. ¡Na1, Ña'ñʉ'1ʉ' Jesucristo! —jin'2 'in catyaai2.

21 Cwouncwaai'3 Ña'ñʉ'1ʉ' Jesucristo jilee'21naa'. Amén.